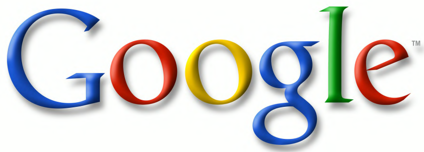

Google

SOPHOCLIS

QUÆ EXSTANT OMNIA

CUM VETERUM GRAMMATICORUM

SCHOLIIS.

SUPERSTITES

TRAGŒDIAS VII.

AD OPTIMORUM EXEMPLARIUM FIDEM RECENSUIT,

VERSIONE ET NOTIS ILLUSTRAVIT,

DEPERDITARUM FRAGMENTA COLLEGIT

RICH. FRANC. PHIL. BRUNCK,

REGIÆ INSCRIPTIONUM ET HUMANIORUM LITERARUM
ACADEMIÆ SOCIUS.

EXCERPTA EX VARIETATE LECTIONIS,

QUAM CONTINET EDITIO

CAROLI GOTTL. AUGUSTI ERFURDTII;

DEMETRII TRICLINII SCHOLIA METRICA;

NOTÆ INEDITÆ CAROLI BURNEII;

ET

GODOFR. HENR. SCHÆFERI ANNOTATIO INTEGRA.

ACCEDUNT

C. G. A. ERFURDTII ANNOTATIONES INTEGRÆ,

CUM NOTIS HERMANNI ET ALIORUM;

&c. &c.

TOMUS I.

LONDINI:

EXCUDEBAT A. J. VALPY, A. M.

SUMTIBUS RICARDI PRIESTLEY.

MDCCCXXIV.

PRÆFATIO

EDITIONIS 1818.

NOTUM est literatis, tres Sophoclis editiones evulgavisse BRUNCKIUM, unam in quarto (quod dicunt) compactam et binis tomis comprehensam, ceteras duas in octavo, quarum hæc e tribus, illa vero e quatuor constat voluminibus. Annorum, prout in lucem emittebantur, ordo est, 1786. 1786—9. et 1788.

Hujusce, ut summatim dicamus, editionis est, ut ex omnibus simul Brunckianis conflatum opus confectumque esse videatur; ita ut in ipsis archetypis nihil insit, quod in hac nostra desit. Hanc igitur (ea est in singulis Brunckianis discrepantia) qui habebit, is sane tres supradictas editiones omnes in uno junctas, quod de hac nostra unice est verum, dici potest habere.

" Scholia" (dicta sunt Brunckii in Præfatione) " excudi volui, non ut vulgaribus in editionibus factum, ubi textui substrata sunt, minimo cum chartæ dispendio, et nictantium lectorum maxima cum molestia; sed seorsum, et, quantum fieri potuit, distincte et nitide." Quod ad chartæ attinet dispendium, res utrinque fere eodem redit. Quænam vero major sit nictantium, vel, si lubet, cæcutientium lectorum molestia,—ea scilicet, quæ fit in binis simul voluminis partibus manus, oculos, animum denique, versando, vel quæ desideranda omnia quasi in lance una ultro porrecta reperit,—quænam, inquam, duarum major sit molestiarum, ipse, ni fallor, possem

perspicere, si lector præciperet, porcis licet aliquantulum cæcior Butlerianis, qui ventum vident. Utrum "distincte," necne, ac "nitide" excudit noster typographus, judicent peritiores.

Primus post Brunckium de universo Sophocle edendo, ab Hermanno monitus, cogitavit C. G. A. ERFURDT; vir sane eruditissimus, et quamvis Brunckio acutus atque acer minus ex natura, at certe non judicio minus subacto. Qui tamen, ante coronidem suæ editioni impositam, diem, uti alio loco dictum est, supremum obiit. Textum ab Erfurdtio multis in locis, idque sæpenumero recte, mutatum, cum Brunckiano contulimus; et, si unum alterumve locum excipias ad strophicorum versuum spectantem ordinationem, lectionis varietatem omnem, ea qua potuimus brevitate ipsisque fere Erfurdtii verbis, scripto consignavimus. Quæ uncis hic, ut et alibi in Addendis, includuntur, ipsius dicta sunt Editoris: quod factum perparce, nec unquam, nisi ubi necessarium videbatur.

Sequuntur insuper notæ quædam C. BURNEII, τοῦ μακαρίτου, a margine descriptæ exemplaris Editionis Principis Brunckianæ. Eum librum (quod norunt docti) cum ceteris Viri eruditissimi, et Porsono* longo amicitiæ usu conjunctissimi, κειμηλίοις, VV. DD. qui Museo præsunt Britannico, intra mœnia sua reponendum curavere. Inter quas notas, non a cura, sed temere tantum, ac perfunctorie, ac quasi currente calamo, interdum etiam penicillo, scriptas, idque variis ætatis temporibus et varia inter negotia, permulta tamen egregii opificis signa facile dignoscet Græcarum literarum amans lector. Quapropter nobis visum est additamentum hocce vix et ne vix quidem prætermittendum esse.

Denique, ut nihil huic editioni deesset nostræ, ad calcem reperientur *Scholia* Triclinii *Metrica;* quæ (quic-

* Vide Porson. ad Med. 89.

quid Brunckius obloquatur) non minus digna sunt quæ inserantur quam cetera Tricliniana. Quod "partim inutilia sunt, res manifestas, cujusvis lectoris in oculos incurrentes, nugatorie enarrantia, partim etiam erroris et inscitiæ plena," nihil aliud est nisi quod de plerisque, quæ supersunt, antiquis Scholiis Etymisque æque vere dici queat. Contra, quod multa perdocta ac recte dicta, multa de metris non aliunde petenda, immo et non raro ex deperditis libellis desumpta, in se habent, nemo, nisi qui communi sensu plane careat, est qui infitiabitur.

Vale, Lector, et nostris (si tibi volupe erit) conatibus fave.

LONDINI. XV. Cal. Decemb. MDCCCXVIII.

PRÆFATIO EDITIONIS PRIMÆ.

LECTORI

S. D.

RICH. FRANC. PHIL. BRUNCK

REGIÆ INSCRIPTIONUM

ET HUMANIORUM LITERARUM ACADEMIÆ

SOCIUS.

SÆPENUMERO miratus sum, in tanta quanta versamur literarum luce, quum excolerentur in dies optimi scriptores antiqui, et obducto situ purgarentur, neglectum jacere Sophoclem, Poetarum post Homerum præstantissimum, Tragicorum quotquot fuerunt perfectissimum. Nam quod compluries hoc sæculo, maxime vero in Britannia, superstites septem Tragœdiæ præla exercuerint, studium quidem illæ repetitæ editiones testantur legendi Sophoclem, sed nihil prorsus effecerunt, quo purus et integer legeretur. Scatent omnes fœdissimis mendis, quarum permultæ ne ipsis quidem editoribus suboluerunt, quibusque eluendis pares non erant quicumque interpolatæ recensionis exempla propagarunt. Unus ætate nostra Sophocli operam suam dicaverat, qui eum, proinde ut dignus est, exornare et illustrare poterat, vir doctrinæ et ingenii laude excellens LUDOV. CASP. VALCKENARIUS, qui superiore anno exstinctus Musarum alumnis tristissimum reliquit desiderium. Is nescio quo modo a Sophocle sevocatus olim, operam suam aliorsum contulit. Derelictam a summo viro provinciam animose suscepi,

non quo existimarem, ea me præstiturum, quæ ab eo exspectare par erat: verum de literis meriturum me optime opinatus sum, si ad Sophoclis intellectum longe plura, quam antea comparata fuerant, subsidia ministrarem, cultuque nitidiore magis allicerem ad illius lectionem doctrinæ studiosos; quo facilius futurum spero, ut quispiam alius me peritior excitetur, qui labore meo adjutus, Tragicum ita expoliat et constituat tandem, ut longa barbarie concreti squaloris nulla relinquatur macula. Interea nova hæc editio ita concinnata est, ut haud multa esse credam, quæ judices æqui in ea desideraturi sint. Quantum a ceteris differat declaraturus, haud longis ambagibus lectorem morabor.

Sophoclem post renatas literas primus edidit Aldus Manutius Romanus anno MDII. ex antiquis et probæ notæ codicibus. Præstantissima omnium hæc editio est, quæ majorem quam ceteræ omnes auctoritatem habet, et plus quam quævis alia fide digna est. Ex ea fere expressæ sunt quæcumque dimidii sæculi intervallo diversis in locis prodierunt, inter quas eminent duæ Florentinæ in officina Juntina excusæ, prior anno MDXXII. altera anno MDXLVII. Postea Adrianus Turnebus codicem Sophoclis nactus a Demetrio Triclinio recensitum, ex eo septem Tragœdias edidit Parisiis anno MDLII. cui editioni tantum favorem conciliavit doctissimi viri existimatio, ut ab ea discedere nefas duxerint Henr. Stephanus, et Gul. Canterus, qui demum Sophocleorum dramatum formam ita constituit, ut eam exhibent vulgares editiones omnes, magistrorum, tironum, literatorum manibus versari solitæ. Verumtamen Triclinii illa interpolatio neutiquam digna erat, quæ sincero textui ab Aldo edito præferretur: pravas lectiones passim intrusit: maxime vero in canticis impudentissima audacia grassatus est, insulsissima quæque inferciens, ut carminum formas, quas animo præceperat, effingeret. Falluntur egregie, qui ad illam Triclinii recensionem factis editionibus utentes, genuinum Sophoclem legere se opinantur. Puritatem lectionis ex Aldina petendam esse semper fassi sunt viri doctiores. Sed in hoc genere pauci sciunt, quid distent æra lupinis.

Quapropter huic editioni Aldinam tamquam fundamentum

substruxi: ad eam unice respexi, de reliquis nihil vel parum solicitus. Ubicumque ab ea discessi, mutationis rationem in notis exposui. Codicum fidem plerumque secutus sum: at mendas codicibus qui nunc exstant antiquiores, eruditorum virorum conjecturis, aut meis sustuli. Codicum autem quibus usus sum, syllabus hic est:

A. Membranæ vetustissimæ Bibliothecæ Regiæ, quo ex Memmiana illatæ fuerunt. Iis continentur Sophoclis Tragœdiæ VII. eodem ordine quo Aldi editio eas exhibet: Euripidis Hecuba, Orestes, Phœnissæ, Andromacha, Medea, et Hippolytus, quas omnes edidimus: Aristophanis Fabulæ VII. a nobis etiam editæ: ita ut varietas lectionis præstantissimi illius codicis jam omnis opera nostra innotuerit. In catalogo MSS. codd. Græcorum Bibliothecæ Regiæ est 2712.

B. Codex Regius chartaceus, catalogi 2787. quo præter alia continentur Œdipus prior, Trachiniæ, Philoctetes, et Œdipus in Colono.

C. Codex Regius bombycinus, catalogi 2794. continens Ajacem, Electram et Œdipum priorem.

D. Codex Regius chartaceus, catalogi 2820. præter alia continens Ajacem, Electram et Œdipum priorem.

E. Codex Regius bombycinus, catalogi 2884. præter alia continens Ajacem, Electram, Œdipum priorem et Antigonam.

Augustanus, e bibliotheca Senatus liberæ civitatis Augustæ Vindelicorum, chartaceus, præter alia continens Ajacem, Antigonam, Œdipum priorem et Electram. Codicem hunc, ut et Regium E. diligentissime contulit ad Johnsoni editionem Joannes Schweighæuser, Græcæ linguæ in hujus civitatis Academia publicus doctor, cujus multiplicem eruditionem nobilitavit Appiani Alexandrini quæ nuper prodiit editio elaboratissima, quod ad exemplum alios Romanæ historiæ Græcos scriptores ejusdem viri solertia in integrum restitutum iri et optamus et ominamur.

Meus, bombycinus, bonæ notæ, continens præter alia Ajacem et Electram.

T. Codex Regius chartaceus, catalogi 2711. nitidissime scriptus, quo continentur septem Tragœdiæ juxta Demetrii Triclinii

recensionem, cum ejusdem scholiis metricis in omnes, exegeticis vero partim Triclinii, partim veterum enarratorum in Antigonam, Œdipos duos, Trachinias et Philoctetam. Longe melior et emendatior est is codex eo quo Turnebus usus est, aliquotque lectiones exhibet e vetustissimis exemplaribus ductas, quæ nuspiam alibi reperiuntur.

Quam multas horum librorum ope mendas eluerim, legenti cuivis apparebit. At plurimæ antiquitus inoleverant, quæ in hos codices traductæ, meam quoque editionem insedissent, nisi excellentium quorumdam ingeniorum acumen caliginem discussisset, qua lectionis veritas tegebatur. Nemo splendidius lumen prætulit, quam eruditus Britannus THOMAS TYRWHITT, quem primariis Criticis accensendum esse demonstrant Emendationes in Euripidem, quibus editionem suam ornavit *Musgravius*. Præstantissimi hujus viri, cujus conveniendi felicitas mihi nunquam obtigit, benevolentiam mihi conciliavit communis Musarum amor, opinioque quam ipse ante annos circiter duodecim de me concepit, futurum ut bonis literis haud spernendam aliquam operam navarem. Postquam Tragicum hunc edere mecum decrevi, conjectorem omnium quos nossem felicissimum per epistolam rogavi, ut, si quid in Sophocle, ut in Euripide, periclitatus fuisset, emendationes suas mecum benigne communicaret. Quod cupiebam ab humanissimo viro facile impetravi: mense Aprili anni MDCCLXXX. avulsas ex adversariis suis schedas aliquot mihi misit, quæ in Sophoclem olim commentus fuerat continentes, arbitrioque meo permisit, ut ex iis quæcumque mihi usui futura essent expromerem. Sequenti anno optimus *Valckenarius* ultro mihi misit conjecturas aliquot in Sophoclem, sibi oblatas a disciplinæ suæ alumno, felicissimi ingenii viro, *Erico Huberto van Eldik*, e quibus quædam delibavi, quorum laudem ad auctorem suum retuli.

Si quæ in Græcis et in versione parum meditate curata fuisse animadverti, ut ea emendari velim, in notis monui. Quin graviores mendas, quæ sive typothetæ, sive mea ipsius inconsiderantia, græco Tragœdiarum textui inhæserant, e lectorum conspectu prorsus amolitus sum, denuo excusis XVI. plagulis, a bibliopegis priorum in locum substituendis: quas minoris momenti superesse

paucas animadverti, earum omnium syllabum feci supplemento notatum in operis calce subjectum. Quæ diligentiam meam fugerint, ea boni consulat æquus lector. Latinam versionem ita concinnavi, ut, si græca legentibus usus veniat eam consulere, Tragici sensum fideliter et dilucide quantum potest expressum reperiant: Græcarum vero literarum rudes Sophoclem si noscere velint, ut eum Latine sincerum legere possint, absque metricarum versionum fuco, earumque odio, quæ Græcis e regione apponi solent.

Scholia excudi volui, non ut vulgaribus in editionibus factum, ubi textui substrata sunt, minimo cum chartæ dispendio, et nictantium lectorum maxima cum molestia; sed seorsum, et, quantum fieri potuit, distincte et nitide. Antiqua scholia, in quibus plurimum bonæ frugis est, eos qui Sophocli animum applicare incipiunt, meditanturque ut eum perspecte intelligant, ope non mediocri juvare possunt. At in Tragici familiaritatem qui penitus intrarunt, nihil prisca illa nec nova commentaria morantur; pulcherrima dramata legunt identidem, et ita legere amant, ut nihil suam mentem ab actione fabulæ et personarum affectibus avocet: proinde Sophoclem purum in manus sibi tradi postulant, meritoque offenduntur, si dimidias paginas occupant nugæ, quibus non indigent.

Excerpta e veterum Grammaticorum commentariis in Sophoclis Tragœdias, quæ supererant pauca, primus collegit et edidit Romæ Janus Lascaris anno MDXVIII. Principem illam editionem exprimi curavi, ita ut Tragici verba cuique explicationi præposita iisdem literis excuderentur, quibus in archetypo. Mendas in iis omnes conservavi sciens volensque, ut de lectione constet, quam Janus Lascaris reperit in codicibus unde scholia illa depromsit. Recentiores editores explicationibus sæpe præposuerunt verba textus, prout ipsi ea legebant, quo præpostero emendandi studio effecerunt, ut scholia a se edita longe minoris, quod ad criticam adtinet et lectionum in textu dilectum, auctoritatis essent. In ceteris mendas plurimas sustuli, partim codicum Mss. ope, partim eruditorum virorum monitu.

Antiqua illa scholia Romana majoribus characteribus expressa sunt. Quæ iis in infima pagina substrata sunt duplicis sunt ge-

neris. Asterisco notata prioribus primus immiscuit haud laudabili consilio et exemplo Antonius Fracinus Varchiensis, qui Sophoclis editionem secundam curavit, in qua primum Tragicus scholiis mersus comparuit. Prodiit illa Florentiæ ex officina hæredum Philippi Juntæ an. MDXXII. Additamenta ista pleraque omnia in codicibus reperi, quibus usus sum: sunt autem longe recentiorum magistrorum observationes. Alia, quorum partem jam e codicibus Bibliothecarum Britanniæ ediderat Thomas Johnson in tres fabulas, Ajacem, Electram et Œdipum Regem, e codicibus meis edidi, consulto omissis quibusdam insulse nugatoriis, quæ luce digna non erant: si quæ haud inutilia imprudens omisi, iis locum in notis dedi. Minora autem illa scholia pleraque pro glossis inter textus lineas in codicibus scripta sunt.

Seorsum rursus Scholia Demetrii Triclinii edidi. Expressa fuere ex editione primaria Adriani Turnebi quæ prodiit Parisiis anno MDLIII. Ex triplici horum scholiorum parte unicam adsumsi, quæ poëtæ verba et sensus interpretatur. Scholia metrica prætermisi, ut inepta, quippe quæ partim inutilia sunt, res manifestas, cujusvis lectoris in oculos incurrentes, nugatorie enarrantia, partim etiam erroris et inscitiæ plena. Pessimus metricæ rei auctor est Triclinius, cujus quum placitis obsecutus non fuissem, quid ille de Sophoclis metris somniasset parum curare debui. Tertiam denique partem, qua schemata declarantur, longe omnium insulsissimam, indignam itidem judicavi, quæ hac in editione repeteretur, et sanis obtruderetur lectoribus. Nescio an vir doctissimus Adrianus Turnebus scholiorum omnium a se editorum auctorem fuisse Triclinium crediderit. In Œdipum posteriorem, in Trachinias et Philoctetam oppido paucæ sunt hujus græculi notæ. Quæ Turnebus in eas fabulas edidit, ipsissima sunt scholia antiqua nonnullis in locis pleniora et emendatiora, quam in editione Romana. In codice Bibliothecæ Regiæ, quem supra octavo loco recensui, Triclinii Scholia ab antiquis perspicue distincta sunt, ita ut confundi non possint; quod secus fuisse videtur in eo quem Turnebus nactus est.

Indices auctorum in utrisque Scholiis laudatorum confeci, ope adjutus viri doctrinis omnibus exculti, mihique amicissimi,

D. Larcher, qui solus initia et progressionem hujusce meæ operæ vidit, optimisque prosecutus est ominibus.

Si quid est in hac editione, quo solidam ab eruditis gratiam initurum me sperare possim, studium est quod dedi colligendis et digerendis deperditorum Sophoclis dramatum fragmentis, quæ nondum ad hunc modum concinnata fuerant, quibusque carent editiones, quotquot factæ fuerunt ante meam, omnes. Opus est sane quam difficile, *periculosæ*, ut aiunt, *plenum aleæ*, cui me imparem futurum fuisse sentio, et fateor lubens, nisi conquirendi dispersas in tot veterum auctorum scriptis reliquias laborem sublevasset virorum aliquot doctissimorum solers industria, qui fragmentis istis ante me curam suam impenderunt. Maximo adjumento mihi fuere eximii Critici *Benjamini Heath* Lectiones in Sophoclis fragmentorum plurimam et optimam partem, quam elegantissimus interpres Hugo Grotius Latinis versibus reddidit. Horum numerum insigniter auxit literatissimus Britannus permultorum indicio, quæ ipse indagavit. Verumtamen ne his quidem subsidiis instructus aliquid effecissem, quod mihi placuisset satis, neque hanc telam cum aliqua laude detexturum me sperassem, nisi summus hoc in genere artifex fila mihi quodammodo ad manum subministrasset. Ad Valckenarium confugi, quem sciebam de edendo Sophocle olim cogitasse, quique ipse lectores suos certiores fecerat in egregia Diatribe Euripidea, sibi in mundo esse collectanea fragmentorum Sophoclis, unde, si mihi utendum aliquid benignus concederet, plerorumque omnium notitiam saltem me adepturum, satis acceptum habebam. Rogatus a me vir optimus, cujus in animo meo memoriam et desiderium nulla delebit dies, voluntati meæ, seu potius excellentissimæ suæ naturæ bonitati obsecutus est, misitque mihi ineunte vere anni MDCCLXXX. fasciculum schedarum, in quibus fragmentorum Sophoclis sedes indicata, pleraque descripta, tentata, emendata, operis perfectissimi futuri, si quod ceperat consilium exsecutus fuisset, prima lineamenta. His copiis auctus fragmenta disposui eum in ordinem, qui mihi præ aliis commodus visus est.

Sæpissime citatur a veteribus Grammaticis Sophocles; nec mirum, quum ex nullius fere alius poëtæ plura enotari potuerint

exempla formarum loquendi felici audacia novatarum, vocabulorumque e propria significatione in aliam deflexorum. ΧΡΗΣΕΙΣ istas omnes ad Grammaticam pertinentes in unam syllogen congessi, quo facilius quod cuique opus sit quæsito inveniatur, alphabetico ordine dispositas, confecto ex iis *Lexico Sophocleo*. Haud pauca in eo reperientur, quæ nondum publicata fuerant, e Grammaticis ineditis depromta. Pleraque debeo viro doctrinæ et ingenii laude florentissimo, quem si nominem, satis laudavero, Davidi Ruhnkenio. Satis notum est eum suo sibi labore thesaurum comparasse eruditionis græcæ e veterum Grammaticorum scriptis nondum luce donatis, quæ diversis in Bibliothecis, maxime Regia, et Cœnobii Sangermanensis, servantur. Plurimi in Batavis eximii viri ex hoc fonte hauserunt, quo facile literatos accedere sinit possessoris spectatissima humanitas. Ipse mihi ultro syllabum obtulit omnium, quæ inde excerpi possent, ad Sophoclem pertinentium: quo me beneficio devinxit sibi maxime, diutinæque operæ fecit mihi compendium. Nam quum multos codices perlustrare decrevissem, incepto hoc labore destiti, unico contentus Photio, cujus ineditum Lexicon jam totum legeram, quum propensam suam erga me voluntatem mihi significavit vir officiosissimus.

Denique ut omni editoris munere perfungerer, nec quidquam prætermitterem eorum, quibus hic Sophocleus apparatus utilior reddi posset, molestum haud refugi laborem indicis verborum conficiendi, qualis nullus in hunc Tragicum exstabat. His omnibus, amice Lector, gratus lubensque fruere. Sin plura desideres, nec tuam exspectationem expleverim, cogites velim, ea me laude contentum esse, quod materiam composuerim: exorietur alius forte, qui eam perpoliet. Vale.

Dabam Argentorati die Martii XVIII. anni MDCCLXXVI.

PRÆFATIO EDITIONIS SECUNDÆ

Præfationis superioris Breviarium tantum est.

PRÆFATIO EDITIONIS TERTIÆ.

LECTORI S.

ELEGANTIORUM virorum in gratiam emittitur iterata hæc SOPHOCLIS editio; quorum haud vilis quum sit annona, consentaneum fuit operis illis dicati pauca excudi exemplaria. Numerus infra CCL substitit. Scholia antiqua non amplius adeo adstricta ad fidem Romanæ Editionis, aliquot in locis correcta, majore cum fructu legentur. In ea, ut in Tragici poesin, receptæ emendationes partim novæ, partim nobis jam ante indicatæ. Sicubi reposita antiqua lectio, vel docti cujuspiam viri conjectura, quam prius rejectam demum amplexi sumus, ne quis nos idcirco levitatis et inconstantiæ insimulet. Patrocinio viri inter paucos eruditi nos tuebimur, OBERTI GIFANII, cujus hæc sunt verba *Conlectaneis in Lucretium*, voce *AQUA*. *Si quis autem putet in his literis, quæ ab humanitate sunt appellatæ, variare non licere, næ ille sævus est, et rerum imperitus, et ab omni ipse humanitate alienus.*

Datum ARGENTORATI Calendis Oct. MDCCLXXXVIII.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΓΕΝΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΣ.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ τὸ μὲν γένος ἦν Ἀθηναῖος, υἱὸς δὲ Σοφίλου, ὃς οὔτε, ὡς Ἀριστόξενός φησι, τέκτων ἢ χαλκεὺς ἦν· οὔτε, ὡς Ἴστρος, μαχαιροποιὸς τὴν ἐργασίαν· τυχὸν δὲ ἐκέκτητο δούλους χαλκεῖς καὶ τέκτονας. οὐ γὰρ εἰκὸς τὸν ἔκ του τοιούτου γενόμενον στρατηγίας ἀξιωθῆναι σὺν Περικλεῖ καὶ Θουκυδίδῃ, τοῖς πρώτοις τῆς πόλεως. ἀλλ' οὐδ' ἂν ὑπὸ τῶν κωμῳδῶν ἄδηκτος ἀφείθη, τῶν οὐδὲ Θεμιστοκλέους ἀποσχομένων. ἀπιστητέον δὲ καὶ τῷ Ἴστρῳ, φάσκοντι αὐτὸν οὐκ Ἀθηναῖον, ἀλλὰ Φλιάσιον εἶναι. εἰ δὲ καὶ τὸ ἀνέκαθεν Φλιάσιος ἦν, ἀλλὰ πλὴν Ἴστρου, παρ' οὐδενὶ ἑτέρῳ τοῦτό ἐστιν εὑρεῖν. ἐγένετο οὖν Σοφοκλῆς τὸ γένος Ἀθηναῖος, δήμου Κολώνηθεν, καὶ τῷ βίῳ καὶ τῇ ποιήσει περιφανής. καλῶς τε ἐπαιδεύθη καὶ ἐτράφη ἐν εὐπορίᾳ, καὶ ἐν πολιτείᾳ καὶ ἐν πρεσβείαις ἐξετάζετο. γεννηθῆναι δὲ αὐτόν φασιν ἑβδομηκοστῇ πρώτῃ Ὀλυμπιάδι κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησι Φιλίππου. ἦν δὲ Αἰσχύλου νεώτερος ἔτη δέκα ἑπτά· Εὐριπίδου δὲ παλαιότερος εἴκοσι τέσσαρα. διεπονήθη δὲ ἐν παισὶ καὶ περὶ παλαίστραν καὶ μουσικήν, ἐξ ὧν ἀμφοτέρων ἐστεφανώθη, ὥς φησιν Ἴστρος. ἐδιδάχθη

δὲ τὴν μουσικὴν παρὰ Λάμπρῳ· καὶ μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν Ἀθηναίων περὶ τρόπαιον ὄντων, μετὰ λύρας γυμνὸς ἀληλιμμένος τοῖς παιανίζουσι τῶν ἐπινικίων ἐξῆρχε. παρ' Αἰσχύλῳ δὲ τὴν τραγῳδίαν ἔμαθε, καὶ πολλὰ ἐκαινούργησεν ἐν τοῖς ἀγῶσι· πρῶτον μὲν καταλύσας τὴν ὑπόκρισιν τοῦ ποιητοῦ, διὰ τὴν ἰδίαν ἰσχνοφωνίαν· πάλαι γὰρ καὶ ὁ ποιητὴς ὑπεκρίνετο· αὐτὸς δὲ καὶ τοὺς χορευτὰς ποιήσας ἀντὶ δώδεκα πεντεκαίδεκα, καὶ τὸν τρίτον ὑποκριτὴν ἐξεῦρε. φασὶ δὲ ὅτι καὶ κιθάραν ἀναλαβὼν ἐν μόνῳ τῷ ΘΑΜΥΡΙΔΙ ποτὲ ἐκιθάρισεν· ὅθεν καὶ ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ μετὰ κιθάρας αὐτὸν γεγράφθαι. Σάτυρος δέ φησιν ὅτι καὶ τὴν καμπύλην βακτηρίαν αὐτὸς ἐπενόησε. φησὶ δὲ καὶ Ἴστρος τὰς λευκὰς κρηπῖδας αὐτὸν ἐξευρηκέναι, ἃς ὑποδοῦνται οἵ τε ὑποκριταὶ, καὶ οἱ χορευταί· καὶ πρὸς τὰς φύσεις αὐτῶν γράψαι τὰ δράματα· ταῖς δὲ Μούσαις θίασον ἐκ τῶν πεπαιδευμένων συναγαγεῖν. καὶ ἁπλῶς ὡς ἔστιν εἰπεῖν, τοῦ ἤθους τοσαύτη γέγονε χάρις, ὥστε πάντη καὶ πρὸς ἁπάντων αὐτὸν στέργεσθαι. νίκας δὲ ἔλαβεν εἴκοσιν, ὥς φησι Καρύστιος· πολλάκις δὲ καὶ δευτερεῖα ἔλαβε, τρίτα δ' οὐδεπώποτε. καὶ Ἀθηναῖοι δὲ αὐτὸν πεντήκοντα ἑπτὰ

L. 1. *παρὰ Λάμπρῳ.* Veteribus Lyricis adnumeratur Lamprus, qui magna fuit in musicis gloria, teste Cornelio Nepote in Epaminondæ vita cap. 2. Socratis etiam fuit magister. Perperam in T. scriptum *παρὰ Λαμπίου*, ut Turnebus edidit. In membr. proxime ad verum *παρὰ Λάμπῳ.* In meo *παρὰ Λαμπίῳ.* In Triclinii recensione lemmati additum; *διωρθώθη δὲ παρὰ τοῦ σοφωτάτου Μαγίστρου.* Thomas is est. Verum plurimis in locis ejus correctionibus membranarum scripturam prætulimus.

21. *πεντήκοντα ἑπτὰ ἐτῶν ὄντα.* Sic scribere debuit auctor hujus vitæ, si modo sibi constare voluit. Nam quum in lucem editus fuisset Sophocles an. 2. Ol. lxxi. septimo ante Peloponnesiaci belli exortum anno non plus vel minus quam quinquaginta septem annos natus erat. Enimvero Prætor lectus fuit cum Pericle in bello contra Samios an. 4. Ol. lxxxiv. Nihil magis obnoxium fuit librariorum negligentiæ aut fraudi, quam numerales notæ; in membr. hæ sunt ξθ. id est 69. In T. ξε. id est 65. qui numerus in meo plene scriptus est. *ἐν τῷ πρὸς Ἀναίων πολέμῳ.* Sic bene edidit Turnebus. In veteribus libris scriptum

ἐτῶν ὄντα στρατηγὸν εἵλοντο, πρὸ τῶν Πελοποννησιακῶν ἔτεσιν ἑπτὰ, ἐν τῷ πρὸς Ἀναίαν πολέμῳ. οὕτω δὲ φιλαθηναιότατος ἦν, ὥστε πολλῶν βασιλέων μεταπεμπομένων αὐτὸν, οὐκ ἠθέλησε τὴν πατρίδα καταλιπεῖν· ἔσχε δὲ καὶ τὴν τοῦ Ἄλωνος ἱερωσύνην, ὃς ἥρως ἦν μετὰ Ἀσκληπιοῦ παρὰ Χείρωνι· ἱδρύθη δὲ ὑπὸ Ἰοφῶντος τοῦ υἱοῦ μετὰ τὴν τελευτήν. γέγονε δὲ καὶ θεοφιλὴς ὁ Σοφοκλῆς, ὡς οὐκ ἄλλος, καθά φησιν Ἱερώνυμος περὶ τῆς χρυσῆς στεφάνης. ταύτης γὰρ ἐξ ἀκροπόλεως κλαπείσης, κατ' ὄναρ Ἡρακλῆς ἐδήλωσε Σοφοκλεῖ λέγων, τὴν οὖσαν οἰκίαν ἐν δεξιᾷ εἰσιόντι ἐρευνῆσαι, ἔνθα ἐκρύπτετο. ἐμήνυσε δ' αὐτὴν τῷ δήμῳ, καὶ τάλαντον ἐδέξατο· τοῦτο γὰρ ἦν προκηρυχθέν. λαβὼν οὖν τὸ τάλαντον, ἱερὸν ἱδρύσατο Μηνυτοῦ Ἡρακλέους. φαίνεται δὲ καὶ παρὰ πολλοῖς ἡ πρὸς τὸν υἱὸν Ἰοφῶντα γενομένη αὐτῷ δίκη ποτέ. ἔχων γὰρ ἐκ μὲν Νικοστράτης Ἰοφῶντα, ἐκ δὲ Θεωρίδος Σικυωνίας Ἀρίστωνα, τὸν ἐκ τούτου γενόμενον παῖδα, Σοφοκλέα τοὔνομα, πλέον ἔστεργε, καί ποτε ἐν δράματι εἰσήγαγε τὸν Ἰοφῶντα αὐτῷ φθονοῦντα, καὶ πρὸς τοὺς φράτορας ἐγκαλοῦντα τῷ πατρὶ, ὡς ὑπὸ γήρως παραφρονοῦντι· οἱ δὲ τῷ Ἰοφῶντι ἐπετίμησαν. Σάτυρος δέ φησιν αὐτὸν εἰπεῖν· Εἰ μὲν εἰμὶ Σοφοκλῆς, οὐ παραφρονῶ· εἰ δὲ παραφρονῶ, οὐκ εἰμὶ Σοφοκλῆς· καὶ τότε τὸν Οἰδίποδα παραναγνῶναι. τελευτῆσαι δὲ αὐτὸν Ἴστρος καὶ Νεάνθης φασὶ τοῦτον τὸν τρόπον· Καλλιππίδην ὑποκριτὴν ἀπὸ ἐργασίας ἐξ Ὀποῦντος ἥκοντα

πρὸς Ἀνανίους, in T. *πρὸς Ἀνανίαν*. Anæa urbs est Cariæ e regione Sami, cujus frequens mentio in bellorum historia, quæ gesserunt Samii.

14. **Μηνυτοῦ Ἡρακλέους.** Vide Meursii Athenas Atticas L. ii. c. 10. Pro *τὴν οὖσαν οἰκίαν*, in membr. scriptum *τὴν μὴ οἰκοῦσαν οἰκίαν*.

παρὰ τοὺς Χόας, πέμψαι αὐτῷ σταφυλήν· τὸν δὲ Σοφοκλέα λαβόντα, καὶ βαλόντα εἰς τὸ στόμα ῥᾶγα ἔτι ὀμφακίζουσαν, ὑπὸ τοῦ ἄγαν γήρως ἀποπνιγέντα τελευτῆσαι. Σάτυρος δέ φησι τὴν Ἀντιγόνην ἀναγιγνώσκοντα, καὶ ἐμπεσόντα περὶ τὰ τέλη νοήματι μακρῷ, καὶ μέσην, ἢ ὑποστιγμὴν πρὸς ἀνάπαυσιν μὴ ἔχοντι, ἄγαν ἀποτείναντα τὴν φωνὴν, σὺν τῇ φωνῇ καὶ τὴν ψυχὴν ἀφεῖναι. οἱ δὲ, ὅτι μετὰ τὴν τοῦ δράματος ἀνάγνωσιν ὅτε νικῶν ἐκηρύχθη, χαρᾷ νικηθεὶς ἐξέλιπε. τῶν δὲ πατρῴων αὐτοῦ τάφων ἐπὶ Δεκέλειαν κειμένων πρὸ σταδίων τοῦ τείχους ἕνδεκα, καὶ τοῦτον τὸν τόπον ἐπιτετειχικότων Λακεδαιμονίων κατὰ τῶν Ἀθηναίων, ἐπείπερ οὐχ οἷόν τε ἦν αὐτὸν ἐκεῖ θάπτειν, Διόνυσος κατ' ὄναρ ἐπιστὰς Λυσάνδρῳ ἐκέλευσεν ἐπιτρέψαι τεθῆναι τὸν ἄνδρα εἰς τὸν τάφον· ὡς δὲ ὠλιγώρησεν ὁ Λύσανδρος, δεύτερον αὐτῷ ἐπέστη ὁ Διόνυσος τὸ αὐτὸ κελεύων. ὁ δὲ Λύσανδρος πυνθανόμενος παρὰ τῶν φυγάδων τίς εἴη ὁ τελευτήκας, καὶ μαθὼν ὅτι Σοφοκλῆς, κήρυκα πέμψας, ἐδίδου θάπτειν τὸν ἄνδρα. φασὶ δὲ καὶ ὅτι τῷ μνήματι αὐτοῦ σειρῆνα ἐπέστησαν· οἱ δὲ, χελιδόνα χαλκῆν· ἐπιγεγράφθαι δὲ τῷ τάφῳ αὐτοῦ τάδε·

Κρύπτω τῷδε τάφῳ Σοφοκλῆν πρωτεῖα λαβόντα
τῇ τραγικῇ τέχνῃ, σχῆμα τὸ σεμνότατον.

Ἴστρος δέ φησιν, Ἀθηναίους διὰ τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀρετὴν καὶ ψήφισμα πεποιηκέναι, κατ' ἔτος ἕκαστον αὐτῷ θύειν· ἔγραψε δὲ, ὥς φησιν Ἀριστοφάνης, δράματα ἑκατὸν τριάκοντα· τούτων δὲ νοθεύεται δέκα ἑπτά. συνηγωνίζετο δὲ Αἰσχύλῳ καὶ Εὐριπίδῃ, καὶ Χοιρίλῳ, καὶ Ἀρισ-

τία, καὶ ἄλλοις, καὶ Ἰοφῶντι τῷ υἱῷ. τὸ πᾶν μὲν οὖν Ὁμηρικῶς ὠνόμαζε, τούς τε μύθους φέρει κατ' ἴχνος τοῦ ποιητοῦ· καὶ τὴν Ὀδύσσειαν δὲ ἐν πολλοῖς δράμασιν ἀπογράφεται. παρετυμολογεῖ δὲ καθ' Ὅμηρον καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ὀδυσσέως·

Ὀρθῶς δ' Ὀδυσσεὺς εἴμ' ἐπώνυμος κακοῖς·
πολλοὶ γὰρ ὠδύσσαντο δυσσεβεῖς ἐμοί.

ἠθοποιεῖ δὲ καὶ ποικίλλει, καὶ τοῖς ἐπινοήμασι τεχνικῶς χρῆται, Ὁμηρικὴν ἐκματτόμενος χάριν· ὅθεν εἰπεῖν φασὶν Ἰωνικόν τινα, μόνον Σοφοκλέα τυγχάνειν Ὁμήρου μαθητήν. καὶ ἄλλοι μὲν γὰρ πολλοὶ μεμίμηνταί τινας τῶν πρὸ αὐτῶν, ἢ τῶν καθ' αὐτούς· μόνος δὲ Σοφοκλῆς ἀφ' ἑκάστου τὸ λαμπρὸν ἀπανθίζει· καθὸ καὶ μέλιττα ἐλέγετο. ἤνεγκε δὲ τὰ μικτά· εὐκαιρίαν, γλυκύτητα, τόλμαν, ποικιλίαν. οἶδε δὲ καιρὸν συμμετρῆσαι καὶ πράγματα, ὥστ' ἐκ μικροῦ ἡμιστιχίου, ἢ λέξεως μιᾶς, ὅλον ἠθοποιεῖν πρόσωπον. ἔστι δὲ τοῦτο μέγιστον ἐν τῇ ποιητικῇ, δηλοῦν ἦθος ἢ πάθος. φησὶν οὖν Ἀριστοφάνης, ὅτι κηρὸς ἐπεκαθέζετο τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ· ἄλλοι δὲ,

6. Senarios hos ex Tragici nostri dramate sumptos opinamur, cui titulum fecit Νίπτρα, vel Ὀδυσσεὺς ἀκανθοπλήξ.

16. ἐκ μικροῦ ἡμιστιχίου, ἢ λέξεως μιᾶς. Sic depravatum locum bene restituisse mihi videor. Veterum librorum scriptura est, ἐκ μικροῦ ἡμιστιχίου ἤλεγξεν ὡς μιᾶς ὅλον ἠθοποιεῖν πρόσωπον. Inde vulgatam lectionem temeraria correctione extudit Thomas: ὥστε ἐκ βραχέος κώλου ἤρκεσεν ὅλον ἠθοποιῆσαι τὸ πρόσωπον.

19. κηρός. Latet in hac voce menda. Proclive est reponere κηρίον. Verum non video qui κηρίον melius quam κηρὸς insidere dicatur alicujus labiis. Platonis infantis in ore sederunt *apes*: κειμένου αὐτοῦ, μέλιτται προσελθοῦσαι πεπληρώκασιν αὐτοῦ τὸ στόμα κηρίων μέλιτος. Auctores qui hujus fabulæ meminere laudat Davisius ad Ciceronem de *Divinatione* i. 36. Noti sunt Eupolidis versus in Δήμοις de Pericle, cui

Σοφοκλέους, τοῦ μέλιτι τὸ στόμα κεχρισμένου. φησὶ δὲ Ἀριστόξενος, ὡς πρῶτος τῶν Ἀθήνηθεν ποιητῶν τὴν Φρυγίαν μελοποιΐαν εἰς τὰ ἴδια ᾄσματα παρέλαβε, καὶ τῷ διθυραμβικῷ τρόπῳ κατέμιξεν.

Πειθώ τις ἐπεκάθιζεν ἐπὶ τοῖς χείλεσιν.
Simile apud forte de Sophocle dixerat laudatus hoc loco Aristophanes, qui utrum Comicus fuerit, an Grammaticus, non decernam.

EX ATHENÆI LIB. XIII.

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ὁ Ῥόδιος ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι φησὶν, ὅτι Σοφοκλῆς εὐπρεπῆ παῖδα ἔξω τοῦ τείχους ἀπήγαγε χρησόμενος αὐτῷ. ὁ μὲν οὖν παῖς τὸ ἴδιον ἱμάτιον ἐπὶ τῇ πόᾳ ὑπέστρωσε, τὴν δὲ τοῦ Σοφοκλέους χλανίδα περιεβάλλοντο. μετ' οὖν ὁμιλίαν ὁ παῖς ἁρπάσας τὸ τοῦ Σοφοκλέους χλανίδιον ᾤχετο, καταλιπὼν τῷ Σοφοκλεῖ τὸ ἑαυτοῦ παιδικὸν ἱμάτιον. οἷα δὲ εἰκὸς διαλαληθέντος τοῦ συμβεβηκότος, Εὐριπίδης πυθόμενος καὶ ἐπιθωθάζων τὸ γεγονὸς, καὶ αὐτὸς ποτὲ ἔφη τούτῳ κεχρῆσθαι τῷ παιδὶ, ἀλλὰ μηδὲν προσθεῖναι, τὸν δὲ Σοφοκλέα διὰ τὴν ἀκολασίαν καταφρονηθῆναι. καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἀκούσας ἐποίησεν εἰς αὐτὸν τοιοῦτον ἐπίγραμμα, χρησάμενος τῷ περὶ τοῦ Ἡλίου καὶ Βορέου λόγῳ, καί τοι πρὸς μοιχείαν αὐτοῦ παραινιττόμενος.

Ἥλιος ἦν, οὐ παῖς, Εὐριπίδη, ὅς με χλιαίνων
γυμνὸν ἐποίησεν· σοὶ δὲ φιλοῦνθ' ἑτέραν
Βορρᾶς ὡμίλησε. σὺ δ' οὐ σοφὸς, ὃς τὸν Ἔρωτα,
ἀλλοτρίαν σπείρων, λωποδύτην ἀπάγεις.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΙΣ ΣΟΦΟΚΛΗΝ.

ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ.

Ἐσβέσθης, γηραιὲ Σοφόκλεες, ἄνθος ἀοιδῶν,
οἰνωπὸν Βάκχου βότρυν ἐρεπτόμενος.

ΣΙΜΜΙΟΥ ΘΗΒΑΙΟΥ.

Ἠρέμ' ὑπὲρ τύμβοιο Σοφοκλέος, ἠρέμα κισσὲ
ἑρπύζοις, χλοεροὺς ἐκπροχέων πλοκάμους·
καὶ πεταλὸν πάντη θάλλοι ῥόδον, ἥ τε φιλορρὼξ
ἄμπελος, ὑγρὰ πέριξ κλήματα χευαμένη,
εἵνεκεν εὐεπίης πινυτόφρονος, ἣν ὁ μελιχρὸς
ἤσκησεν Μουσῶν ἄμμιγα καὶ Χαρίτων.

ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ.

α Τύμβος ὅδ' ἔστ', ὤνθρωπε, Σοφοκλέος, ὃν παρὰ Μουσῶν
ἱρὴν παρθεσίην, ἱερὸς ὤν, ἔλαχον·
ὅς με τὸν ἐκ Φλιοῦντος, ἔτι τρίβολον πατέοντα,
πρίνινον, ἐς χρύσεον σχῆμα μεθηρμόσατο,
καὶ λεπτὴν ἐνέδυσεν ἁλουργίδα· τοῦ δὲ θανόντος
εὔθετον ὀρχηστὴν τῇδ' ἀνέπαυσα πόδα.
β Ὄλβιος, ὡς ἀγαθὴν ἔλαχες στάσιν· ἡ δ' ἐνὶ χερσὶ
κούριμος, ἐκ ποίης ἥδε διδασκαλίης;
α Εἴτε σοι Ἀντιγόνην εἰπεῖν φίλον, οὐκ ἂν ἁμάρτοις,
εἴτε καὶ Ἠλέκτραν· ἀμφότεραι γὰρ ἄκρον.

ΕΡΥΚΙΟΥ:

Αἰεί τοι λιπαρῷ ἐπὶ σήματι, δῖε Σοφόκλεις,
σκηνίτης μαλακοὺς κισσὸς ἄλοιτο πόδας·
αἰεί τοι βούπαισι περιστάζοιτο μελίσσαις
τύμβος, Ὑμηττείῳ λειβόμενος μέλιτι,
ὡς ἂν τοι ῥείῃ μὲν ἀέννάος Ἀτθίδι δέλτῳ
κηρὸς, ὑπὸ στεφάνοις δ' αἰὲν ἔχῃς πλοκάμους.

IN DIOSCORIDIS EPIGRAMMA.

E Cl. Salmasii notis in Historiam Augustam p. 499.

Tumulo Sophoclis imposita erat Bacchi statua, quæ manu personam sive larvam *κουρίμου παρθένου* sustinebat. Bacchus igitur in hoc epigrammate viatorem alloquitur et dicit: *Tumulus hic Sophoclis est, o homo, quem Musæ mihi sacræ virgines sacro ipsi ac divo, custodiendum mandarunt. Ille me Phliunte profectum, adhuc sentes et rubos inambulantem, et ex acerno stipite properanti falce dedolatum, in aureum habitum reformavit, et delicata purpurea veste induit. Sed postquam morti datus est, saltationum oblitus, agilem et salium pedem quieti dedi, et hic super ejus sepulcro reposui.* Respondet viator: *O felicem te, qui talem stationem sortitus sis! sed unde hæc κούριμος, quem manibus retines, aut ex quo dramate sumpta est?* Ad hæc Bacchus viatori: *Sive tibi Antigonen eam accipere placeat, sive Electram, non erraveris: utraque enim summam inter ejus tragœdias obtinet, ἡ κούριμος* est *ἡ κούριμος παρθένος*, et erat persona tragica, quam ita Pollux describit: *ἡ κούριμος παρθένος ἀντὶ ὄγκου, ἔχει τριχῶν κατεψημένων διάκρισιν, καὶ βραχέα ἐν κύκλῳ περικέκαρται. ὕπωχρος δὲ τὴν χρόαν. ἡ δὲ ἑτέρα κούριμος παρθένος, τὰ ἄλλα ὁμοίως πλὴν τῆς διακρίσεως, καὶ τῶν κύκλῳ βοστρύχων, ὡς ἐκ πολλοῦ δυστυχοῦσα.* Tales Antigone et Eleotra virgines in tragœdiis cognominibus.

ΛΑΣΚΑΡΕΩΣ ΕΙΣ ΣΟΦΟΚΛΕΑ.

ΠΟΛΛ' ΕΚ ΤΕΩΝ ΣΕΛΙΔΩΝ ΕΙΠΟΙΜΙ ΚΕΝ, ΥΙΕ ΣΟΦΙΛΟΥ,
ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΗΣ ΠΙΝΥΤΗΣ· ΠΟΛΛ' ΑΠΟ ΜΑΡΤΥΡΙΗΣ.
ΟΣΣΑ ΜΕΘΗΡΜΟΣΑΟ ΤΡΑΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙ ΚΟΣΜΟΝ ΑΟΙΔΗΣ·
ΩΣ ΜΕΡΟΣ, ΕΙΔΟΣ ΑΠΑΝ, ΠΑΝ ΠΑΘΟΣ ΗΥΤΡΕΠΙΚΑΣ,
ΚΑΛΛΟΥΣ, ΕΥΣΤΟΜΙΗΣ, ΥΨΟΥΣ ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΠΟΝΗΣΑΣ,
ΖΗΛΟΝ ΟΜΗΡΕΙΗΣ ΓΝΗΣΙΟΝ ΕΥΕΠΙΗΣ·
ΩΣ ΣΕ ΔΙΩΝ, ΞΕΝΟΦΩΝ, ΣΚΩΠΤΗΣ ΣΩΝ Τ' ΗιΝΕΣ' ΕΤΑΙΡΩΝ,
ΑΡΧΕΤΥΠΟΝ ΤΡΑΓΙΚΟΙΣ ΘΗΚΕΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ·
ΣΟΝ ΤΕ ΚΟΘΟΡΝΟΝ ΑΕΙΣΕΝ ΟΚ' ΕΙΣ ΕΟΝ ΗΓΕΜΟΝΗΑ
ΑΓΝΩΜΩΝ ΟΚΝΟΥ ΕΚΓΟΝΟΣ ΑΟΝΙΟΥ·
ΑΡΓΕΑΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΜΕΤΑΠΕΜΠΤΟΝ ΣΥΜΜΑΧΟΝ ΕΣΧΕΝ,
ΙΣΑ ΤΕ ΜΑΙΟΝΙΔΟΥ ΤΕΡΠΕΤΟ ΣΟΙΣ ΟΑΡΟΙΣ.
ΠΟΛΛΑ ΤΕΩΝ ΑΡΕΤΩΝ ΣΕΜΝΩΜΑΤΑ· ΕΝ ΔΕ ΜΕΓΙΣΤΟΝ,
ΚΡΕΣΣΟΝΑΣ ΗΜΕΡΙΟΥΣ ΕΠΛΑΣΑΣ ΗΕ ΦΥΣΙΣ,
ΔΗΜΑ ΤΕ ΓΕΝΝΑΙΟΝ ΛΑΟΙΣ ΠΟΡΕΣ, ΟΥΣ, ΥΠΟΦΗΤΑΙΣ
ΩΝ ΒΑΤΟΣ, ΟΙΑ ΠΑΡΟΣ ΘΕΛΓΕ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΗι.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

ΤΑ ΤΟΥ

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

ΙΕΡΕΥΣ.

ΚΡΕΩΝ.

ΧΟΡΟΣ *ἐκ γερόντων Θηβαίων.*

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

ΙΟΚΑΣΤΗ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΘΕΡΑΠΩΝ *Λαΐου.*

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΥΡΑΝΝΟΝ ΟΙΔΙΠΟΥΝ.

ΛΙΠΩΝ Κόρινθον Οἰδίπους, πατρὸς νόθος,
πρὸς τῶν ἁπάντων λοιδορούμενος ξένος,
ἦλθεν πυθέσθαι Πυθικῶν θεσπισμάτων,
ζητῶν ἑαυτὸν, καὶ γένους φυτοσπόρον.
εὑρὼν δὲ τλήμων ἐν στεναῖς ἁμαξιτοῖς,
ἄκων ἔπεφνε Λάϊον γεννήτορα.
Σφιγγὸς δὲ δεινῆς θανάσιμον λύσας μέλος,
ᾔσχυνε μητρὸς ἀγνοουμένης λέχος.
λοιμὸς δὲ Θήβας εἷλε, καὶ νόσος μακρά.
Κρέων δὲ πεμφθεὶς Δελφικὴν πρὸς ἑστίαν,
ὅπως πύθοιτο τοῦ κακοῦ παυστήριον,
ἤκουσε φωνῆς μαντικῆς θεοῦ πάρα,
τὸν Λαΐειον ἐκδικηθῆναι φόνον.
ὅθεν μαθὼν ἑαυτὸν Οἰδίπους τάλας,

V. 11. Legitur vulgo solœce *ὅπως πύθηται*. In uno cod. a prima manu *πύθοιται*. Scripserat auctor *ὅπως πύθοιτο*, Tragico ipso præeunte v. 71. [*πύθηται*. Brunckius ex Dawesii canone *πύθοιτο*. "Sed hanc regulam non videntur per omnia servasse Tragici." Porsonus ad Euripid. Phœn. v. 68. ubi vide. Homerus Odyss. XVI. v. 368. s. *ἐμίμνομεν—, ἵνα φθίσωμεν*. Juncta utraque syntaxi, quod haud raro fit, Herodotus IV. c. 139. *ἵνα καὶ ποιέειν τι δοκέωσι,—καὶ οἱ Σκύθαι μὴ πειρῷατο βιώμενοι*. *Schæf.*]

πόρπαισι δισσὰς ἐξανάλωσεν κόρας·
αὐτὴ δὲ μήτηρ ἀγχόναις διώλετο.

V. penult. Aldus e codd. dedit:

δισσαῖς τε χερσὶν ἐξανάλωσεν κόρας.

Turnebus vero juxta Triclinium:

δισσαῖσι χερσὶν ἐξετύφλωσεν κόρας.

In hoc prava est utraque scriptura, quod *geminarum manuum* mentionem inducat, ubi res ipsa *geminos* flagitat *oculos: ἐξανάλωσε χερσὶ δισσὰς κόρας.* Ducem hic etiam habebat Grammaticus Sophoclem in Antig. 51. *διπλᾶς ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῷ χερί.* In uno codice reperi:

κόρας κατησβόλωσεν αὐτὸς ὀμμάτων
πόρπαξι δεινῶς ὑστερηθεὶς τοῦ φάους.

In quibus videor latentem deprehendisse sinceram lectionem:

πόρπαισι δισσὰς ἐξανάλωσεν κόρας.

Hoc scribere debuit Grammaticus ex ipso Dramate, 1268. Euripides Phœniss. 59.

χρυσηλάτοις πόρπησιν αἱμάξας κόρας.

Apud eundem Polymestor in Hecuba, 1155.

ἐμῶν γὰρ ὀμμάτων,
πόρπας λαβοῦσαι, τὰς ταλαιπώρους κόρας
κεντοῦσιν.

Nihil est igitur, quo in dubium vocari possit *πόρπαισι.* Quod ad *ἐξετύφλωσεν* attinet, glossema est a Triclinio inepte genuino verbo substitutum. Vide Valckenarium ad Phœniss. p. 223. [Sic Brunckius ex conjectura. In uno codice reperit:

κόρας κατησβόλωσεν αὐτὸς ὀμμάτων
πόρπαξι δεινῶς ὑστερηθεὶς τοῦ φάους.

Fœtus non indignus ingenio Grammatici. Inde in Lexica infer compositum *κατασβολοῦν. Schæf.*]

Disquisitionem quæ sequitur de inscriptione Dramatis ad fidem codd. dedi, rejectis putidis nugis recentissimi nescio cujus Græculi. Latinam versionem subjungere inutile duxi. Facile intelliget quicunque primoribus labris Græcum sermonem gustarit, *quosdam fuisse qui* ŒDIPUM PRIOREM, *non* REGEM *drama hoc inscripserint, habita ratione tam temporis, quo fuit editum, quam rerum in eo exhibitarum.* Quippe diu ante alterum Œdipum, quem Sophocles extrema in senectute fecit, in scenam inducta fuit hæc fabula; et Colonum adiit Œdipus longo tempore postquam seipsum excæcaverat.

ΔΙΑ ΤΙ ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΕΠΙΓΕΓΡΑΠΤΑΙ.

Ο ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΟΙΔΙΠΟΥΣ ἐπὶ διακρίσει θατέρου ἐπιγέγραπται. χαριέντως δὲ ΤΥΡΑΝΝΟΝ ἅπαντες αὐτὸν ἐπέγραφον, ὡς ἐξέχοντα πάσης τῆς Σοφοκλέους ποιήσεως, καίπερ ἡττηθέντα ὑπὸ Φιλοκλέους, ὥς φησι Δικαίαρχος. εἰσὶ δὲ καὶ οἱ ΠΡΟΤΕΡΟΝ αὐτὸν, οὐ ΤΥΡΑΝΝΟΝ, ἐπιγράφοντες, διὰ τοὺς χρόνους τῶν διδασκαλιῶν, καὶ διὰ τὰ πράγματα· ἀλήτην γὰρ καὶ πηρὸν Οἰδίποδα τὸν ἐπὶ Κολωνῷ εἰς τὰς Ἀθήνας ἀφικνεῖσθαι. ἴδιον δέ τι πεπόνθασιν οἱ μεθ' Ὅμηρον ποιηταὶ, τοὺς πρὸ τῶν Τρωϊκῶν βασιλεῖς ΤΥΡΑΝΝΟΥΣ προσαγορεύοντες, ὀψέ ποτε τοῦδε τοῦ ὀνόματος εἰς τοὺς Ἕλληνας διαδοθέντος, κατὰ τοὺς Ἀρχιλόχου χρόνους, καθάπερ Ἱππίας ὁ σοφιστής φησιν. Ὅμηρος γοῦν τὸν πάντων παρανομώτατον Ἔχετον, βασιλέα φησὶ, καὶ οὐ τύραννον· (Οδ. σ'. 84.)

Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα—

προσαγορευθῆναι δέ φασι τὸν τύραννον ἀπὸ τῶν Τυῤῥηνῶν· χαλεποὺς γάρ τινας περὶ λῃστείαν τούτους γενέσθαι. ὅτι δὲ νεώτερον τὸ τοῦ τυράννου ὄνομα, δῆλον. οὔτε γὰρ Ὅμηρος, οὔτε Ἡσίοδος, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν παλαιῶν, τύραννον ἐν τοῖς ποιήμασιν ὀνομάζει. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν Κυμαίων πολιτείᾳ, τοὺς τυράννους φησὶ τὸ πρότερον ΑΙΣΥΜΝΗΤΑΣ προσαγορεύεσθαι· εὐφημότερόν γ' ἐκεῖνο τοὔνομα.

ΧΡΗΣΜΟΣ ΔΟΘΕΙΣ ΛΑΙΩι.

ΛΑΙΕ Λαβδακίδη, παίδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς.
δώσω τοι φίλον υἱόν· ἀτὰρ πεπρωμένον ἐστὶ
παιδὸς ἑοῦ χείρεσσι λιπεῖν φάος. ὣς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς Κρονίδης, Πέλοπος στυγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας,
οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν· ὁ δ᾽ ηὔξατό σοι τάδε πάντα.

ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ ΤΗΣ ΣΦΙΓΓΟΣ.

ΕΣΤΙ δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τέτραπον, οὗ μία φωνή,
καὶ τρίπον· ἀλλάσσει δὲ φυὴν μόνον, ὅσσ᾽ ἐπὶ γαῖαν
ἑρπετὰ κινεῖται, ἀνά τ᾽ αἰθέρα καὶ κατὰ πόντον.*
ἀλλ᾽ ὁπόταν πλείστοισιν ἐπειγόμενον ποσὶ βαίνῃ,
ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ.

ΚΛΥΘΙ, καὶ οὐκ ἐθέλουσα, κακόπτερε Μοῦσα θανόντων,
φωνῆς ἡμετέρης σὸν τέλος ἀμπλακίης.
ἄνθρωπον κατέλεξας, ὃς, ἡνίκα γαῖαν ἐφέρπει,
πρῶτον ἔφυ τετράπους νήπιος ἐκ λαγόνων·
γηραλέος δὲ πέλων, τρίτατον πόδα, βάκτρον ἐρείδει,
αὐχένα φορτίζων, γήραϊ καμπτόμενος.

[* Ὅσσ᾽ ἐπὶ γαῖαν Ἑρπετὰ κινεῖται, ἀνά τ᾽ αἰθέρα καὶ κατὰ πόντον. Conf. not. ad Dionys. Halic. de Compos. Verb. p. 387. et Ind. Verbor. p. 162. a. *Schæf.*]

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

Ω ΤΕΚΝΑ, Κάδμου τοῦ πάλαι νέα τροφὴ,
τίνας ποθ' ἕδρας τάσδ' ἐμοὶ θοάζετε,
ἱκτηρίοις κλάδοισιν ἐξεστεμμένοι;
πόλις δ' ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων γέμει,
ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων·
ἃ 'γὼ δικαιῶν μὴ παρ' ἀγγέλων, τέκνα,
ἄλλων ἀκούειν, αὐτὸς ὧδ' ἐλήλυθα,
ὁ πᾶσι κλεινὸς Οἰδίπους καλούμενος.
ἀλλ', ὦ γεραιὲ, φράζ', ἐπεὶ πρέπων ἔφυς

1. Ω ΤΕΚΝΑ. φιλόδημον καὶ προνοητικὸν τοῦ κοινῇ συμφέροντος τὸ τοῦ Οἰδίποδος ἦθος, καὶ εὔνοιαν ἔχον ἀπὸ τοῦ πλήθους, δι' ὧν αὐτοὺς εὐηργέτησεν. εἰκότως οὖν κέχρηται τῷ ΤΕΚΝΑ, ὡσπερεὶ πατήρ. νέοι ὄντες νῦν ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου Κάδμου. οἰκτρὸν δὲ τὸ ΝΕΑ.

2. ΘΟΑΖΕΤΕ. κατὰ διάλυσιν, ἀντὶ τοῦ θάσσετε, ἢ θοῶς προκάθησθε. ΙΚΤΗΡΙΟΙΣ ΚΛΑΔΟΙΣΙΝ. ἀντὶ τοῦ, ταῖς ἱκετηρίαις. τὸ δὲ ΕΞΕΣΤΕΜΜΕΝΟΙ, ἀντὶ τοῦ, κεκοσμημένοι. εἰώθασι γὰρ τῷ στέφειν χρῆσθαι ἀντὶ τοῦ κοσμεῖν. στέμμα δέ ἐστι τὸ προσειλημμένον ἔριον τῷ θαλλῷ.

4. ΠΟΛΙΣ Δ' ΟΜΟΥ ΜΕΝ. οἱ μὲν μηδὲν πεπονθότες ἐπὶ ἀποτροπῇ τοῦ κακοῦ θύουσι, καὶ παιᾶνας ᾄδουσιν· οἱ δὲ ἐπταικότες, ἐπὶ τοῖς οἰκείοις κακοῖς ἀποιμώζουσιν.

6. Α 'ΓΩ ΔΙΚΑΙΩΝ. οὐ δι' ἀγγέλων μαθεῖν τὴν αἰτίαν ἠξίωσα, ἀλλ' αὐτὸς παραγενόμην προκηδόμενος ὑμῶν.

8. Ο ΠΑΣΙ ΚΛΕΙΝΟΣ. ὁ πᾶσι τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, ἢ ὑπ' ἀνθρώπων. πιθανῶς δὲ τὸ ὄνομα τοῦ προλογίζοντος ἐδήλωσεν, ἅμα δὲ καὶ εἰς ἐπιθυμίαν φέρει τὸν θεατὴν τῶν περὶ τοῦ Οἰδίποδος. οὐκ εὐθὺς δὲ τὰς αἰτίας τῆς δόξης ἐπάγει· ἀλλὰ ταμιεύεται κατὰ βραχὺ ἐν καιρῷ ἐνθήσειν. καλῶς δὲ οὐ δι' ἀγγέλων ἀπήγγελται, ἵνα, διαλεγομένου αὐτοῦ, ἐκ Δελφῶν εἰσαγάγῃ τὸν Κρέοντα.

9. ΑΛΛ' Ω ΓΕΡΑΙΕ. εὐτάκτως ἑκάστῳ τὸ δέον ἀπένειμε. διὰ μὲν τῶν παίδων, τὸν οἶκτον τῆς ἱκετείας· διὰ δὲ τοῦ πρεσβύτου, τὴν πρὸς βασιλέα ἀπόκρισιν. εἰς γὰρ τοῦτο ἀπρεπὲς τὸ τῶν νέων πρόσωπον. δεδήλωται οὖν ἡμῖν τὸ χρήσιμον τῆς παρουσίας τοῦ γέροντος.

V. 2. *τίνας ἕδρας τάσδε θοάζετε*; id est *διὰ τί προσθακεῖτε τάσδε τὰς ἕδρας*; *τί προσχρῄζετε ταύταις ταῖς ἕδραις*; Vide Œd. Col. 1160. 1166.

3. *ἐξεστεμμένοι*. Male interpres, *coronati*. Vertere poterat, *instructi*. Non coronis erant redimiti; sed manibus ferebant ramos oleæ lana obvolutos, qui Græcis *στέμματα* vocantur. Sic Chryses Iliadis initio: *Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος, Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ*. Infra, 913. rami isti supplicatorii *στέφη* appellantur. Latinis *velamina*. Plautus Amphitr. i. 1. *Velatis manibus orant*. Ad quem locum vide interpretes.

πρὸ τῶνδε φωνεῖν, τίνι τρόπῳ καθέστατε;
δείσαντες, ἢ στέρξαντες; ὡς θέλοντος ἂν
ἐμοῦ προσαρκεῖν πᾶν. δυσάλγητος γὰρ ἂν
εἴην, τοιάνδε μὴ οὐ κατοικτείρων ἕδραν.

ΙΕΡΕΥΣ.

ἀλλ', ὦ κρατύνων, Οἰδίπους, χώρας ἐμῆς,
ὁρᾷς μὲν ἡμᾶς ἥλικοι προσήμεθα
βωμοῖσι τοῖς σοῖς· οἱ μὲν οὐδέπω μακρὰν
πτέσθαι σθένοντες· οἱ δὲ σὺν γήρᾳ βαρεῖς
ἱερῆς, ἐγὼ μὲν Ζηνός· οἱ δέ τ' ἠθέων

10. ΤΙΝΙ ΤΡΟΠΩι. ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ ποίᾳ προφάσει ἱκετεύετε; εἶτα ἐπιφέρει τὰς αἰτίας. ἢ γὰρ διὰ δέος κολάσεως· ἢ παθόντες, ἐκδικίας τυχεῖν ἀξιοῦτε· ὅπερ ἐδήλωσε διὰ τοῦ ΣΤΕΡΞΑΝΤΕΣ. οἷον ἤδη πεπονθότες.

12. ΔΥΣΑΛΓΗΤΟΣ. σκληρὸς, δυσμετάκλαστος, ἀνάλγης, ἀπαθὴς, ἀνελεής. ἴσος τῷ ἀνάλγητος καὶ σκληρός.

14. ΑΛΛ' Ω ΚΡΑΤΥΝΩΝ. ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ ἐγνώκαμεν τὸ ὄνομα τοῦ Οἰδίποδος, καὶ ὅτι παιᾶνες εἰσὶν ἐν τῇ πόλει· νῦν δὲ διὰ τῆς ἐντέχνου ἐπεξεργασίας, ὅτι καὶ βασιλεὺς, καὶ τὴν αἰτίαν τῶν παιάνων. προαγωγὸν δὲ εἰς πειθὼ τὸ προοίμιον. ΗΛΙΚΟΙ ΠΡΟΣΗΜΕΘΑ. τοῦτο καὶ τὴν ἡλικίαν σημαίνει, καὶ δυσωπητικόν πως τυγχάνει. ὡς γὰρ ἐπὶ θεοῦ βωμοὺς πάρεισιν, ἐπὶ τοὺς πρὸ τῶν βασιλείων ἱδρυμένους.

17. ΠΤΕΣΘΑΙ. ἀντὶ τοῦ, βαδίσαι. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν νεοττῶν. τὸ δὲ ΣΥΝ ΓΗΡΑι ΒΑΡΕΙΣ, ἐφ' ἑαυτοῦ τῷ πληθυντικῷ ἐχρήσατο, καὶ τὸ ΙΕΡΕΙΣ ὁμοίως. τὸ ΛΕΚΤΟΙ τάχα μὲν εἰς σύστασιν τῶν παίδων· τάχα δὲ καὶ δημοσίαν ἐκφαίνει τὴν ἐκπομπὴν, ὡς ἐπιλεχθεῖσαν, καὶ πεμφθεῖσαν παρὰ τοῦ κοινοῦ.

10. *τίνι τρόπῳ*, *quare, quamobrem?* Vide Marklandum ad Euripidis Supplices, 147.

11. *στέρξαντες*. Sic unus e Regiis codd. quam lectionem agnoscit Scholiastes, male expositam per *παθόντες*. *στέργειν* hic valet *petere, cupere, orare*, ut Œd. Col. 1094.

12. *δυσάλγητος*. Gallice *insensible*. Vide Fragm. inc. xxxi.

16. *βωμοῖσι τοῖς σοῖς*. Non *aris tibi dicatis; sed aris pro foribus tuarum ædium positis*. Veterum hic mos notus. Plautus Curcul. i. 1. 71. *Nunc ara Veneris hæc est ante horum fores*. Lenonis erat domus, quem consentaneum erat Venerem pro tutelari Dea colere. At plerumque ante ædes Apollinis erant aræ τοῦ Ἀγυιέως. Comicus in Vesp. 875. *γεῖτον Ἀγυιεῦ τοῦ 'μου προθύρου*. Plautus Bacchid. ii. 1. *Saluto te, vicine Apollo, qui ædibus Propinquus nostris accolis, veneroque te*. Vide El. 637. 1372. Eurip. Phœniss. 284. 640.

18. *ἱερῆς*. Atticismum a librariis sæpe obliteratum restitui. In Eurip. Supp. 666. legendum e duobus codd. *Ἱππεῦσί θ' ἱππῆς ἦσαν ἀνθωπλισμένοι*. non, ut vulgo, *ἱππεῖς*. In Phœnissis, 1236. 1255. optimi codicis auctoritate reposuimus *ἀριστῆς*. In Aj. 189. recte Turnebus edidit *βασιλῆς*, quod in v. 390. assumi non debebat: sed in El. 690. 709. Attica forma *βραβῆς* omnino reponenda erat.—*ἠθέων*. Sic scriptum oportuit; non, ut vulgo, *ἠϊθέων*. Bene Valckenarius in Phœniss. 952. edidit, *οὐ γάρ ἐστιν ἤθεος*. Eustath. ad Iliad. σ': pag. 1166. *ὃ γὰρ ἐν ἡλικίᾳ γυναικῶν αἱ παρθένοι, τοῦτο ἐν ἀνδράσιν ἠΐθεοι, οἱ ὡραῖοι, φασὶ, γάμου, καὶ μηδέπω γεγαμηκότες. ὡς δὲ καὶ τρισυλλάβως ἤθεος λέγεται ὁ ἠΐθεος, προσγραφέντος τοῦ ι, Διονύσιος Αἴλιος φησί. καὶ ἔστι, φασὶν, Ἀττικόν. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ παρθένου τὸ ἠΐθεος, καὶ χρῆσις φέρεται εἰς τοῦτο αὕτη· Εἰ μὴ κόρη δεύσειε τὸ σταῖς ἤθεος.* [οἵδε τ'. Ita Erfurdtius. Vulgo

λεκτοί· τὸ δ' ἄλλο φῦλον ἐξεστεμμένον
ἀγοραῖσι θακεῖ, πρός τε Παλλάδος διπλοῖς
ναοῖς, ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ σποδῷ.
πόλις γὰρ, ὥσπερ καὐτὸς εἰσορᾷς, ἄγαν
ἤδη σαλεύει, κἀνακουφίσαι κάρα
βυθῶν ἔτ' οὐχ οἵα τε φοινίου σάλου,
φθίνουσα μὲν κάλυξιν ἐγκάρποις χθονὸς,
φθίνουσα δ' ἀγέλαις βουνόμοις, τόκοισί τε
ἀγόνοις γυναικῶν· ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς
σκήψας ἐλαύνει, λοιμὸς ἔχθιστος, πόλιν,
ὑφ' οὗ κενοῦται δῶμα Καδμεῖον· μέλας δ'
Ἅιδης στεναγμοῖς καὶ γόοις πλουτίζεται.
θεοῖσι μέν νυν οὐκ ἰσούμενόν σ' ἐγὼ,
οὐδ' οἵδε παῖδες, ἑζόμεσθ' ἐφέστιοι,
ἀνδρῶν δὲ πρῶτον ἔν τε συμφοραῖς βίου

20. ΠΑΛΛΑΔΟΣ ΔΙΠΛΟΙΣ ΝΑΟΙΣ. δύο ἱερὰ ἐν ταῖς Θήβαις ἵδρυται τῇ Ἀθηνᾷ· τὸ μὲν Ὀγκαίας, τὸ δὲ Ἰσμηνίας. οἱ δὲ οὕτως· τὸ μὲν Ἀλαλκομενίας, τὸ δὲ Καδμείας. τινὲς δὲ τὸ τῆς Ἀλαλκομενίας οὐκ ἐν Θήβαις, ἀλλ' ἐν κώμῃ εἶναί φασιν. ΙΣΜΗΝΟΥ ΤΕ ΜΑΝΤΕΙΑι ΣΠΟΔΩι. καὶ γάρ ἐστι παρὰ τῷ Ἰσμηνῷ Ἀπόλλωνος ἱερόν· δι' ὃ φησι ΜΑΝΤΕΙΑι ΣΠΟΔΩι. τοῦτο δὲ ἀντὶ τοῦ βωμῷ. ὅτι διὰ τῶν ἐμπύρων ἐμαντεύοντο οἱ ἱερεῖς, ὥς φησι Φιλόχορος.

23. ΣΑΛΕΥΕΙ. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν χειμαζομένων νεῶν.

25. ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΝ ΚΑΛΥΞΙΝ, σὺν τοῖς βλαστήμασιν. οὐ μόνον ἀφορίαν φησὶν εἶναι τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ τοὺς πεφυκότας καρποὺς διαφθείρεσθαι ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ.

27. ΠΥΡΦΟΡΟΣ ΘΕΟΣ. ὁ λοιμὸς, ὁ πυρετοφόρος. τὸν γὰρ πυρετὸν, πῦρ καλοῦσι, καὶ τὸ ἐναντίον, ὡς Ὅμηρος· (Ἰλ. χ'. 31.) Καί τε φέρει πολλὸν πυρετόν. ΣΚΗΨΑΣ. ἐπιβαλών. ΔΩΜΑ ΚΑΔΜΕΙΟΝ. περιφραστικῶς ἡ πόλις. ἢ ἀντὶ τοῦ, τὰ δώματα πάντα τῆς πόλεως.

33. ΑΝΔΡΩΝ ΔΕ ΠΡΩΤΟΝ. οὐ μόνον οὖν ὡς βασιλέως δέονται, ἀλλὰ καὶ σοφοῦ. κατὰ βραχὺ δὲ παρεμβάλλει ἡμῖν ὁ ποιητὴς τὰ τῆς ἱστορίας τοῦ Οἰδίποδος. ΣΥΜΦΟΡΑΙΣ. ταῖς βιωτικαῖς συντυχίαις. ΕΝ ΤΕ ΔΑΙΜΟΝΩΝ ΞΥΝΑΛΛΑΓΑΙΣ. καὶ ἐν ταῖς πρὸς τὸ θεῖον κοινωνίαις καὶ φιλίαις. τὸ στοχάζεσθαι τῆς τῶν θεῶν διανοίας. ἐκ τούτου δὲ παθητικωτέραν τὴν τραγῳδίαν ποιεῖ, ὅταν ὁ τοιοῦτος εἶναι νομιζόμενος, φανῇ καινοῖς μύσεσιν ἔνοχος.

οἱ δέ τ'. Sic autem Epici, non Tragici, neque Comici. Aristophanes Lysistr. v. 1274. τάσδε τε. Brunckius: "Male vulgo τὰς δέ τε." Conf. var. lect. ad v. 78. nostræ fabulæ. *Schæf.*]

28. σκήψας. gl. ἐπισκήψας, βαρέως ἐμπεσών.

29. δῶμα Καδμεῖον. Sic plerique codd. et Scholiastes, ut mox ἄστυ Καδμεῖον. Vulgo utrobique Καδμείων.

31. ἰσούμενόν σε. gl. ἴσον. σύναπτε δὲ πρὸς τὸ κρίνοντες.

33. In συμφοραῖς βίου intellige quidquid sponte sua hominibus in vita evenire solet; ταῖς συντυχίαις, τοῖς συναντήμασι: in δαιμόνων ξυναλλαγαῖς, quidquid numen Deorum invehit præter solitum, quidquid fit Deorum interventu. Posterius minus bene interpretatur auctor veteris glossæ, καταλλαγαῖς, φιλιώσεσιν. Infra, 960. Œdipus quærit num Polybus mortuus fuerit νόσου ξυναλλαγῇ, *morbi interventu*. In Œd. Col. 410. ποίας φανείσης ξυναλ-

κρίνοντες, ἔν τε δαιμόνων ξυναλλαγαῖς·
ὅς γ' ἐξέλυσας, ἄστυ Καδμεῖον μολὼν,
σκληρᾶς ἀοιδοῦ δασμὸν, ὃν παρείχομεν,
καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν οὐδὲν ἐξειδὼς πλέον,
οὐδ' ἐκδιδαχθείς· ἀλλὰ προσθήκῃ θεοῦ
λέγῃ νομίζῃ θ' ἡμὶν ὀρθῶσαι βίον.
νῦν τ', ὦ κράτιστον πᾶσιν Οἰδίπου κάρα,
ἱκετεύομέν σε πάντες οἵδε πρόστροποι,
ἀλκήν τιν' εὑρεῖν ἡμὶν, εἴτε του θεῶν
φήμην ἀκούσας, εἴτ' ἀπ' ἀνδρὸς οἶσθά που·
ὡς τοῖσιν ἐμπείροισι καὶ τὰς ξυμφορὰς
ζώσας ὁρῶ μάλιστα τῶν βουλευμάτων.
ἴθ', ὦ βροτῶν ἄριστ', ἀνόρθωσον πόλιν,
ἴθ', εὐλαβήθηθ'· ὡς σὲ νῦν μὲν ἥδε γῆ
σωτῆρα κλῄζει τῆς πάρος προθυμίας·
ἀρχῆς δὲ τῆς σῆς μηδαμῶς μεμνώμεθα,
στάντες τ' ἐς ὀρθὸν, καὶ πεσόντες ὕστερον·
ἀλλ' ἀσφαλείᾳ τήνδ' ἀνόρθωσον πόλιν.

35. ΑΣΤΥ ΚΑΔΜΕΙΟΝ ΜΟΛΩΝ. ὅς τε μολὼν ἄστυ Καδμεῖον, ἵνα καὶ ἡ ἀπὸ ξένης αὐτοῦ ἄφιξις δηλωθῇ. ΣΚΛΗΡΑΣ ΑΟΙΔΟΥ. ὅτι τὸ ΑΟΙΔΟΥ εὔφημόν ἐστι, προσέθηκε ΣΚΛΗΡΑΣ, ὅ ἐστι δυσκόλου, διὰ τὸ αἴνιγμα. ἢ φονικῆς.

38. ΟΥΔ' ΕΚΔΙΔΑΧΘΕΙΣ. οἷον, οὐ προακούσας παρ' ἡμῶν τὸν τρόπον τῶν αἰνιγμάτων, ὅπερ ἂν συνελάμβανέ πως σοι πρὸς τὴν λύσιν. ὡς πρὸς θεοφιλῆ οὖν καὶ εὐτυχῆ ἀπαντῶσι. περιττεύει δὲ ἡ ἐξ, ἢ ἡ ὑπό. ΠΡΟΣΘΗΚΗι. συμβουλῇ, ἐπικουρίᾳ.

40. Ω ΚΡΑΤΙΣΤΟΝ ΠΑΣΙΝ. ἡ ὑπὸ πάντων κράτιστος εἶναι ὑπολαμβανόμενος. ἢ πᾶσι τοῖς προειρημένοις, τύχῃ, συνέσει, θεοφιλίᾳ.

41. ΠΡΟΣΤΡΟΠΟΙ. προσπεπτωκότες, προστετραμμένοι. ἴσως δὲ τοῦτο εἰπὼν ὁ ὑποκριτὴς προσπίπτει πρὸς τοὺς πόδας τοῦ ἄρχοντος.

44. ΩΣ ΤΟΙΣΙΝ ΕΜΠΕΙΡΟΙΣΙ. ἐν τοῖς συνετοῖς τὰς συντυχίας καὶ τὰς ἀποβάσεις τῶν βουλευμάτων ὁρῶ ζώσας καὶ οὐκ ἀπολλυμένας. οὐ σφάλλονται, ἀλλὰ τὸ ἀποβησόμενον στοχάζονται καλῶς. ΖΩΣΑΣ. ἐναργεστέρας.

46. ΙΘ' Ω ΒΡΟΤΩΝ. διεξελθὼν τὰ τῆς πόλεως κακὰ, καὶ ὅτι ἱκανός ἐστιν ἐπινοῆσαι ἀπαλλαγὴν, ἐπάγει ὅτι καὶ χρήσιμον σῶσαι τὴν πόλιν, μᾶλλον δὲ κινδυνῶδες τὸ ἀμελῆσαι. ἴθι οὖν καὶ εὐλαβήθητι, μὴ τὴν ὑπάρχουσαν δόξαν ἐπὶ τῇ εὐποιΐᾳ ἀπολέσῃς. πάνυ δὲ αἰδημόνως οὐκ εἶπεν, ὅτι οὐκ ἔτι τιμήσει σε ἡ πόλις· ἀλλὰ σὺν τῇ εὐχῇ τὸ ὅλον κατέθηκεν. εἰώθαμεν δὲ καὶ τῶν ἀτυχημάτων καὶ τῶν εὐημεριῶν μνημονεύειν, καθὼς ἄρχοντες ἀποβῶσιν. ἔασον οὖν, φησὶν, ἀκέραιον τὴν προγεγενημένην σοι δόξαν, ἵνα αὐτὸ τοῦτο λέγωμεν, ὅτι ἐπὶ Οἰδίποδος τῆς Σφιγγὸς ἀπαλλαγέντες εὖ διαγεγόναμεν.

51. ΑΣΦΑΛΕΙΑι. γνώμῃ ἀσφαλεῖ, καὶ ἐχυρᾷ εὐβουλίᾳ τὸ ἐμπεσὸν κακὸν τῇ πόλει ἀνόρθωσον.

λαγῆς; *cujusnam interventu?* ut recte explicat Scholiastes. Ad πρῶτον glossa: ἤγουν ἐν τῷ εὑρεῖν μηχανὴν καὶ ἀπαλλαγὴν αὐτῶν.

44. τοῖσιν ἐμπείροισι. gl. τοῖς ἐν πείρᾳ πολλῇ γεγονόσι. τὰς ξυμφορὰς, τὰ τέλη. ζώσας, ἀσφαλεῖς, ἀδιαπτώτους. Perperam hunc locum accepit Triclinius, cui frustra patrocinatur Toupius Cur. nov. in Suidam, p. 60. ὡς τοῖς ἐν πείρᾳ γεγο-

ὄρνιθι γὰρ καὶ τὴν τότ' αἰσίῳ τύχην
παρέσχες ἡμῖν, καὶ τανῦν ἴσος γενοῦ.
ὡς, εἴπερ ἄρξεις τῆσδε γῆς, ὥσπερ κρατεῖς,
ξὺν ἀνδράσιν κάλλιον ἢ κενῆς κρατεῖν.
ὡς οὐδέν ἐστιν οὔτε πύργος, οὔτε ναῦς,
ἔρημος ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω.
ΟΙ. ὦ παῖδες οἰκτροί, γνωτὰ, κοὐκ ἄγνωτά μοι
προσήλθεθ' ἱμείροντες. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
νοσεῖτε πάντες, καὶ νοσοῦντες, ὡς ἐγὼ
οὐκ ἔστιν ὑμῶν ὅστις ἐξ ἴσου νοσεῖ.
τὸ μὲν γὰρ ὑμῶν ἄλγος εἰς ἕν' ἔρχεται
μόνον καθ' αὑτὸν, κοὐδέν' ἄλλον· ἡ δ' ἐμὴ
ψυχὴ πόλιν τε κἀμὲ καί σ' ὁμοῦ στένει.
ὥστ' οὐχ ὕπνῳ γ' εὕδοντά μ' ἐξεγείρετε,

54. ΩΣ ΕΙΠΕΡ ΑΡΞΕΙΣ. τὸ πᾶν τοῦ κινδύνου, φησὶν, εἰς σὲ φθάνει. τίνος γὰρ ἄρξεις, ἢ ποίαν ἕξεις πολιτείαν, ἀπολωλότων τῶν οἰκούντων;

56. ΩΣ ΟΥΔΕΝ ΕΣΤΙΝ. καὶ Ἀλκαῖος φησίν· Ἄνδρες πόλεως πύργοι ἀρήϊοι. καὶ Δημοσθένης· Ἄνδρες γὰρ πόλεις, καὶ οὐ τείχη. ὅμοιον δὲ τὸ τῶν νεῶν ταῖς πόλεσιν, ὅθεν καὶ τροπικοῖς τοῖς ὀνόμασιν ἀπὸ τῶν νεῶν εἰωθότως χρῶνται ἐπὶ τῶν πόλεων, οἴακας νῦν ἀντὶ τοῦ ἄρχοντας λέγοντες, καὶ ὀρθῶς πλεῖν τὴν πόλιν φάσκοντες.

58. Ω ΠΑΙΔΕΣ ΟΙΚΤΡΟΙ. οὐκ εἰς τὴν ἡλικίαν τοσοῦτον τὸ Ω ΠΑΙΔΕΣ, ὡς ἂν ἁρμόζον ἐστὶ τῷ φιλοφρονουμένῳ ἤθει, οἷον καὶ τὸ Ω ΤΕΚΝΑ ἐν ἀρχῇ. πρὸς τοὺς παῖδας δὲ διαλέγεται, ὡς οἰκτροτέρους, καὶ μᾶλλον βοηθείας δεομένους· ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ πλῆθος, ὡς ἐπικρατέστερον.

65. ΩΣΤ' ΟΥΧ ΥΠΝΩι. ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἀμέριμνόν με ὄντα παρακαλεῖτε φροντίζειν, ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ πεφροντικότα. ΠΟΛΛΑΣ Δ' ΟΔΟΥΣ. πολλὰς γνώμης ἐπιβολὰς ἐν τῇ σκέψει πλανώμενος ἦλθον, ἕως οὗ ἀρίστην εὗρον τὴν ἐπὶ τὸν θεὸν καταφυγήν. ἀρσενικῶς δὲ ἐχρήσατο ΠΛΑΝΟΙΣ, ἀντὶ θηλυκοῦ πλάναις.

νόσι καὶ συνετοῖς καὶ τὰς συντυχίας, ἤγουν τὰς ἀποβάσεις τῶν βουλευμάτων, ὁρῶ μάλιστα ζώσας καὶ οὐκ ἀπολλυμένας. Confer notam ad El. 1230.

[57. ἔρημος ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω. Vir amicissimus: "Verba ἀνδρῶν—ἔσω non ab ἔρημος pendere, sed genitivos esse absolutos puto." Sic distinguendum foret commate post ἔρημος. Id vero non opus, modo memineris negligentiæ scriptorum Græcorum in usu particularum negativarum. V. exquisita nota Bastii mei ad Gregor. Corinth. p. 102. *Schæf.*]

58. γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτα. Sic apud Homerum Iliad. ζ'. 333. Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν. ad quem versum Eustathius, p. 645. ἐπιμονὴν ὁ λόγος ἔχει τὴν κατ' ἦθος ἀληθευτικήν. ὅτι ὅμοιον παρὰ τῷ φιλομήρῳ Σοφοκλεῖ τὸ, γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτά μοι. καὶ τὸ, ἡδὺς οὐδὲ μητρὶ δυσχερής. καὶ τὸ, οὔτε τι τοῦ μὴ θανεῖν προμηθής τό τε μὴ βλέπειν ἑτοίμα. Duo postrema exempla in Electra sunt, 929. 1078. Addere poterat ex Ajace 289. ἄκλητος, οὐθ' ὑπ' ἀγγέλων κληθείς.

60. Hunc locum imitatus est Argonauticorum poeta ii. 631. Αἰεὶ δὲ στονόεσσαν ἐπ' ἤματι νύκτα φυλάσσω, Ἐξότε τὸ πρώτιστον ἐμὴν χάριν ἠγερέθεσθε, Φραζόμενος τὰ ἕκαστα· σὺ δ' εὐμαρέως ἀγορεύεις, Οἶον ἑῆς ψυχῆς ἀλέγων ὕπερ· αὐτὰρ ἔγωγε Εἷο μὲν οὐδ' ἠβαιὸν ἀτύζομαι. ἀμφὶ δὲ τοῖο, Καὶ τοῦ, ὁμῶς καὶ σεῖο, καὶ ἄλλων δείδι' ἑταίρων.

[65. ὕπνῳ jure tuetur Erfurdtius in Addendis. Plato Phædr. p. 311. Heind. παιδιᾷ πεπαῖσθαι. *Schæf.*]

ἀλλ' ἴστε πολλὰ μέν με δακρύσαντα δή,
πολλὰς δ' ὁδοὺς ἐλθόντα φροντίδος πλάνοις.
ἣν δ' εὖ σκοπῶν εὕρισκον ἴασιν μόνην,
ταύτην ἔπραξα. παῖδα γὰρ Μενοικέως
Κρέοντ', ἐμαυτοῦ γαμβρὸν, ἐς τὰ Πυθικὰ
ἔπεμψα Φοίβου δώμαθ', ὡς πύθοιθ' ὅ τι
δρῶν, ἢ τί φωνῶν, τήνδε ῥυσαίμην πόλιν.
καί μ' ἦμαρ ἤδη ξυμμετρούμενον χρόνῳ
λυπεῖ, τί πράσσει. τοῦ γὰρ εἰκότος πέρα,
ἄπεστι πλείω τοῦ καθήκοντος χρόνου.
ὅταν δ' ἵκηται, τηνικαῦτ' ἐγὼ κακὸς
μὴ δρῶν ἂν εἴην πάνθ' ὅσ' ἂν δηλοῖ θεός.
ΙΕ. ἀλλ' εἰς καλὸν σύ τ' εἶπας· οἵδε γ' ἀρτίως
Κρέοντα προστείχοντα σημαίνουσί μοι.
ΟΙ. ὦ 'ναξ Ἄπολλον, εἰ γὰρ ἐν τύχῃ γε τῳ

70. ΚΡΕΟΝΤΑ. *οὐ τὸν τυχόντα ἔπεμψα, ἀλλὰ τὸν ἀναγκαῖον.* ΓΑΜΒΡΟΝ *δὲ, ἁπλοϊκῶς ἀντὶ τοῦ κηδεστήν.*

78. ΟΙ ΔΕ Γ' ΑΡΤΙΩΣ. *οἱ ἤϊθεοι πρὸς τὸ οὖς αὐτοῦ φασιν, ὅτι πάρεστι Κρέων, ὡς ὀξυωπέστεροι. δι' αἰδῶ δὲ τοὺς λόγους παρῃτήσαντο. ὁ δὲ ἱερεὺς, ἅμα μὲν ὡς πρεσβύτης οὐχ ὁρᾷ, ἅμα δὲ κατὰ νοῦν ἔχων τὸν λόγον τοῦ βασιλέως.*

80. Ω 'ΝΑΞ ΑΠΟΛΛΟΝ. *εἰκότως πρὸς Ἀπόλλωνα ἡ ἀναβόησις. ἐν γὰρ τῷ ἀπὸ θεοῦ ῥηθησομένῳ χρησμῷ κεῖται τὸ τῆς ἀπαλλαγῆς. εἴθε οὖν παραγένοιτο Κρέων ἐπί τινι σωτηρίῳ τύχῃ λαμπρὸς, ὥσπερ ἐκ τῆς περὶ τὸ πρόσωπον καταστάσεως φαιδρός. λεληθότως δὲ δείκνυσιν ἡμῖν τὸ σχῆμα τοῦ ὑποκριτοῦ, ὁποῖον εἰσῆλθε.*

67. *πλάνοις.* Sic B. et Schol. recte ex Atticorum usu. Eurip. Hippol. 284. *φρενῶν πλάνον.* Helena, 541. *οὐδ' ἀγύμναστον πλάνοις.* 783. *πόσον χρόνον πόντου 'πὶ νώτοις ἅλιον ἐφθείρου πλάνον*; Idem in Stobæo Grotii, p. 105. *πλάνος τε καρδίᾳ προσίσταται.* Vide Œd. Col. 1114. Phil. 758.

70. *ἐμαυτοῦ γαμβρόν.* Græcis *γαμβροὶ* appellantur quicunque per nuptias affinitate juncti sunt; generi, soceri, uxoris fratres, sororum mariti: quo postremo sensu, vel etiam generaliori accipiendum in Sarpedonis oratione, qua Hectorem objurgat Ἰλ. έ. 474. *Φῆς που ἄτερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν, ἠδ' ἐπικούρων, Οἶος σὺν γαμβροῖσι κασιγνήτοισί τε σοῖσι.* ad quem locum Eustathius, p. 572. *γαμβροὶ νῦν μὲν, οἱ κοινῶς οὕτω καλούμενοι. ἡ δὲ τραγῳδία ἐν τῷ, κηδεύσας καλοῖς γαμβροῖς, τοὺς πενθεροὺς δηλοῖ, ὡς καὶ αὐτοὺς κατὰ γαμικὸν κτηθέντας συνάλλαγμα. καὶ ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ δὲ Οἰδίπους γαμβρὸν ἑαυτοῦ τὸν τῆς Ἰοκάστης ἀδελφὸν Κρέοντα λέγει, ὡς ἐξ ἐπιγαμβρίας συγγενῆ, ἀλλαχοῦ μέν τοι κηδεστὴν, κυριολεκτῶν, αὐτὸν λέγει ἐν τῷ, ἄναξ ἐμὸν κήδευμα.* Sic nominis *πενθερὸς* late diffunditur significatio. Vide Lexicon. Sororis maritum notat apud Eurip. Elect. 1295.

78. *οἵδε γ'*— Sic recte B. et Schol. Perperam a librariis mutatum fuit in *οἱ δέ τε*, quia prius *τ'* in *εἰς καλὸν σύ τ' εἶπας*, acceperant pro *τε*. At valet *τοι*. *ἀλλά τοι καλῶς εἶπας σύ· οἵδε γε ἀρτίως.* Istud *γε*, ut sæpe alias, valet *γάρ*. Præcedentia enim confirmat. [Erfurdtium sic edentem sequor. *Schæf.*]

[79. *προσστείχοντα.* Vulgo minus accurate *προστείχοντα.* Melior ratio jam Erfurdtio placuit. Conf. quæ ad Julianum p. XXII. notavi. *Schæf.*]

80. *εἰ γὰρ, utinam.* gl. *εἴθε δή.* Li-

σωτῆρι βαίη, λαμπρὸς ὥσπερ ὄμματι.
ΙΕ. ἀλλ' εἰκάσαι μὲν, ἡδύς. οὐ γὰρ ἂν κάρα
πολυστεφὴς ὧδ' εἷρπε παγκάρπου δάφνης.
ΟΙ. τάχ' εἰσόμεσθα· ξύμμετρος γὰρ ὡς κλύειν.
ἄναξ, ἐμὸν κήδευμα, παῖ Μενοικέως,
τίν' ἡμὶν ἥκεις τοῦ θεοῦ φήμην φέρων;

ΚΡΕΩΝ.

ἐσθλήν. λέγω γὰρ καὶ τὰ δύσφορ', εἰ τύχοι
κατ' ὀρθὸν ἐξελθόντα, πάντ' ἂν εὐτυχεῖν.

82. ΚΑΡΑ ΠΟΛΥΣΤΕΦΗΣ. οἱ γὰρ ἐπί τινι αἰσίῳ παραγενόμενοι ἐκ Δελφῶν, ἐστεμμένοι ἐπανῄεσαν, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Πλούτῳ (21.) φησί.

84. ΞΥΜΜΕΤΡΟΣ. οὐκ ἔστι, φησὶ, μακρὰν, ἀλλ' ἐγγὺς, καὶ μέτρον ἔχων τοῦ ἀκούειν, διὰ τὸ πλησίον γενέσθαι. ΑΝΑΞ. ἴδιον τῶν ἐν χρείᾳ καθεστώτων φιλοφρονεῖσθαι μείζοσιν ὀνόμασι τοὺς ταπεινοτέρους.

87. ΕΣΘΛΗΝ. ὁ μὲν Οἰδίπους τίς εἴη ὁ χρησμὸς ἐπυνθάνετο· ὁ δὲ οὐκ εὐθὺς αὐτὸ τὸ ῥητὸν ψιλὸν εἶπεν. ἀπὸ γὰρ τῶν εὐφήμων ἄρξασθαι θέλει. ὁ δὲ νοῦς· λέγω γὰρ πάντα ἂν εὐτυχεῖν τὴν πόλιν, εἰ καὶ τὰ δύσφημα τύχοι κατ' ὀρθὸν ἐξελθόντα. τουτέστιν, εἰ τὰ ἄγνωστα γνωσθείη, τὸ τίς ἐστιν ὁ φονεὺς Λαΐου. οὐδὲν γὰρ χαλεπὸν ἔνι ἐν τῷ χρησμῷ, ἀλλ' ἀγνοεῖται μόνον τὸ ὑπ' αὐτοῦ ῥηθέν. ΤΑ ΔΥΣΦΟΡ'. καὶ τὰ χαλεπὰ εἰ τύχοι κατ' ὀρθὸν προϊόντα, πάντα εὐτυχεῖν ἡμᾶς λέγω.

brorum omnium lectio est *ἐν τύχῃ γέ τῳ*, quam agnoscit Eustathius p. 1154. et alibi: et retineri poterat. Nihilominus certissima mihi videtur, ut elegantissima est, Marklandi emendatio in nota ad Eurip. Suppl. 1145. *τὼς*, cui respondet in proximo versu *ὥσπερ*. Sic in Aj. 840. *ὥσπερ—τώς*. In Æschyli S. Th. 485. *ὡς δ' ὑπέραυχα βάζουσιν— τώς νιν Ζεὺς ἐπίδοι κοταίνων*. Ibid. 639. *τὼς*, sine relato *ὡς*, cujus vicem sustinent verba *τὸν αὐτὸν τρόπον*.— *σωτὴρ* nomen est substantivum pro adjectivo positum, cujus rei apud Poëtas, non Atticos solum, sed quoscunque exempla passim obvia. Vide quæ notavi ad Apollonii *βοτῆρα αὔλιον* Argon. iv. 1248. *ὕβριν ἀνέρα τιμήσουσι* legitur in Hesiodi Ἔργοις, 174. Plurima exempla collegit Eustathius ad Odyss. δ'. p. 1484.

82. *οὐ γὰρ ἂν κάρα.* Coronati enim soli domum redibant, quibus lætæ sortes obtigerant. Quocirca bene in scholio additum *ἐπί τινι αἰσίῳ*. Quibus vero vel tristia nuntiata fuerant, vel domum repetentibus adversi aliquid acciderat, ii coronas deponebant. Theseus apud Euripidem Hippol. 813. audito uxoris leto:—*τί δῆτα τοῖσδ' ἀνέστεμμαι κάρα Πλεκτοῖσι φύλλοις, δυστυχὴς θεωρὸς ὤν;* Fabius Pictor legatus a Delphis Romam reversus in senatu dicit apud Livium, xxiii. 11. *Se jussum ab templi antistite, sicut coronatus laurea corona et oraculum adiisset, et rem divinam fecisset, ita coronatum navim ascendere, nec ante deponere eam, quam Romam pervenisset.*

85. *ἐμὸν κήδευμα*, pro *ἐμὸς κηδεστής*. Sic Eurip. Orest. 479. *Ὦ χαῖρε καὶ σὺ, Μενέλεως, κήδευμ' ἐμόν*. 1237. *ὦ ξυγγένεια πατρὸς ἐμοῦ*. et Phœniss. 298. *ὦ ξυγγένεια τῶν Ἀγήνορος τέκνων*. pro *ὦ ξυγγενές*. Et sic sæpe res pro persona, seu, ut barbare loquuntur, abstractum pro concreto ponitur. Infra, 128. *τυραννίδος οὕτω πεσούσης*, pro *τυράννου οὕτω πεσόντος*. De hoc schemate plura ad Antig. 756.

87. *τὰ δύσφορ'*. Sic codd. omnes, quod diversimode in glossis exponitur: *τὰ δοκοῦντα σχέτλια. τὰ δυσχερῆ, ἤγουν ἡ ζήτησις τοῦ φονέως*. Sic etiam legit Scholiastes, apud quem *τὰ δύσφημα* nihil aliud est quam interpretamentum.

ΟΙ. ἔστιν δὲ ποῖον τοὔπος; οὔτε γὰρ θρασὺς,
οὔτ' οὖν προδείσας εἰμὶ τῷ γε νῦν λόγῳ.
ΚΡ. εἰ τῶνδε χρῄζεις πλησιαζόντων κλύειν,
ἕτοιμος εἰπεῖν, εἴτε καὶ στείχειν ἔσω.
ΟΙ. ἐς πάντας αὔδα. τῶνδε γὰρ πλέον φέρω
τὸ πένθος, ἢ καὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι.
ΚΡ. λέγοιμ' ἂν οἷ' ἤκουσα τοῦ θεοῦ πάρα.
ἄνωγεν ἡμᾶς Φοῖβος ἐμφανῶς ἄναξ
μίασμα χώρας, ὡς τεθραμμένον χθονὶ
ἐν τῇδ', ἐλαύνειν, μηδ' ἀνήκεστον τρέφειν.
ΟΙ. ποίῳ καθαρμῷ; τίς ὁ τρόπος τῆς ξυμφορᾶς;
ΚΡ. ἀνδρηλατοῦντας, ἢ φόνῳ φόνον πάλιν
λύοντας, ὡς τήνδ' αἷμα χειμάζον πόλιν.
ΟΙ. ποίου γὰρ ἀνδρὸς τήνδε μηνύει τύχην;
ΚΡ. ἦν ἡμὶν, ὦ 'ναξ, Λάϊός ποθ' ἡγεμὼν
γῆς τῆσδε, πρίν σε τήνδ' ἀπευθύνειν πόλιν.
ΟΙ. ἔξοιδ' ἀκούων· οὐ γὰρ εἰσεῖδόν γέ πω.

89. ΕΣΤΙΝ ΔΕ ΠΟΙΟΝ. ὅτι ἀσαφῆ τὸν λόγον εἶπεν, ἔτι ἀξιοῖ αὐτοῦ τοῦ ῥητοῦ ἀκοῦσαι. μέχρι γὰρ νῦν οὔτε θαρσήσας, οὔτε ἔμφοβός εἰμι τῶν ὑπὸ σοῦ ἀκούσας.

93. ΤΩΝΔΕ ΓΑΡ ΠΛΕΟΝ. περὶ τούτων πλέον ἀγωνίζομαι, ἢ περὶ τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς. ἀξίως τοῦ βασιλικοῦ ἤθους. ΕΣ ΠΑΝΤΑΣ ΑΥΔΑ. δημοσίᾳ φράζειν κελεύει, ἅμα μὲν ἐπεὶ, μηδὲν ὑποπτεύων περὶ ἑαυτοῦ, οἴεται καὶ θεοφιλὴς εἶναι· ἅμα δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ, ἐν μέσῳ ῥηθέντων, ἀνυσθῆναι τὰ τῆς ἀναζητήσεως· αὔξει δὲ ὁ ποιητὴς τὸ ὡς εὐνοϊκὸν ἦθος τοῦ Οἰδίποδος, ὅπως αὔξοιτο τὰ τῆς τραγῳδίας, ὕστερον αἰτίου αὐτοῦ τῶν κακῶν ἀναφαινομένου.

96. ΕΜΦΑΝΩΣ. ὅτι πολλάκις ἐκπίπτουσι λοξοὶ χρησμοὶ, ἵνα μὴ γένηται ἀφορμὴ τοῦ παραπέμψασθαι τὸν χρησμὸν, οὕτως εἶπεν.

101. ΩΣ ΤΟΔ' ΑΙΜΑ ΧΕΙΜΑΖΟΝ. Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ, αἵματος χειμάζοντος τὴν πόλιν τοῦ Λαΐου.

95. λέγοιμ' ἂν, *dicam.* Vide ad El. 1491.

[97. τεθραμμένον. i. e. ὄν, ex usu Sophocleo hujus verbi. Conf. v. 110. Sic infra v. 1380. τραφείς. *Schæf.*]

101. ὡς τήνδ' αἷμα χειμάζον πόλιν. Optima est docti viri apud Heathium emendatio. Libri omnes τόδ' αἷμα. Verum nondum facta mentio cædis definitæ alicujus personæ: proinde ex indole linguæ dici debuit ὡς αἷμα χειμάζον πόλιν: non vero αἷμα τόδε, quum nihil præcesserit ad quod istud τόδε referri possit. Acute vidit eruditus Britannus τόδε in τήνδε mutandum. Accusativus ὡς αἷμα χειμάζον absolute positus pro genitivo, schema est Atticis scriptoribus perquam familiare. Aristophanes in deperdita fabula: ἀλλὰ, τὸ στρόφιον λυθὲν, Τὰ κάρυά μου 'ξέπιπτεν. ubi, sive nominativus, sive accusativus est, positus est pro τοῦ στροφίου λυθέντος. Vide Gregorium de Dial. Att. vii. xxxv. lxxx. Kusterum ad Comici Plutum 277. et quæ notavimus ad Ranas 1437. [τόδ'. Brunckius ex conjectura τήνδ', "quod nihil præcesserit, ad quod istud τόδε referri possit." At præcessit ἢ φόνῳ φόνον πάλιν λύοντας. *Schæf.*]

ΚΡ. τούτου θανόντος, νῦν ἐπιστέλλει σαφῶς
τοὺς αὐτοέντας χειρὶ τιμωρεῖν τινάς.
ΟΙ. οἳδ᾽ εἰσὶ ποῦ γῆς; ποῦ τόδ᾽ εὑρεθήσεται
ἴχνος παλαιᾶς δυστέκμαρτον αἰτίας;
ΚΡ. ἐν τῇδ᾽ ἔφασκε γῇ. τὸ δὲ ζητούμενον
ἁλωτόν· ἐκφεύγει δὲ τἀμελούμενον.
ΟΙ. πότερα δ᾽ ἐν οἴκοις, ἢ ᾽ν ἀγροῖς ὁ Λάϊος,
ἢ γῆς ἐπ᾽ ἄλλης, τῷδε συμπίπτει φόνῳ;
ΚΡ. θεωρὸς, ὡς ἔφασκεν, ἐκδημῶν, πάλιν
πρὸς οἶκον οὐκ ἔθ᾽ ἵκεθ᾽, ὡς ἀπεστάλη.
ΟΙ. οὐδ᾽ ἄγγελός τις, οὐδὲ συμπράκτωρ ὁδοῦ
κατεῖδ᾽, ὅτου τις ἐκμαθὼν ἐχρήσατ᾽ ἄν;
ΚΡ. θνήσκουσι γὰρ, πλὴν εἷς τις, ὃς φόβῳ φυγὼν,
ὧν εἶδε, πλὴν ἓν, οὐδὲν εἶχ᾽ εἰδὼς φράσαι.
ΟΙ. τὸ ποῖον; ἓν γὰρ πόλλ᾽ ἂν ἐξεύροι μαθεῖν,
ἀρχὴν βραχεῖαν εἰ λάβοιμεν ἐλπίδος.
ΚΡ. λῃστὰς ἔφασκε συντυχόντας, οὐ μιᾷ
ῥώμῃ κτανεῖν νιν, ἀλλὰ σὺν πλήθει χερῶν.

106. ΕΠΙΣΤΕΛΛΕΙ. ἐντέλλεται, ὑποτίθεται. ΤΟΥΣ ΑΥΤΟΕΝΤΑΣ. τοὺς φονέας τούτου τιμωρεῖσθαι.

109. ΔΥΣΤΕΚΜΑΡΤΟΝ. δυσκατέργαστον, δυσεύρετον, δυσκατάληπτον.

111. ΑΛΩΤΟΝ. ὥστε καὶ εὐχερῶς μὴ εἰς πολλὰ πλανωμένους ἐξευρεῖν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ΕΦΑΣΚΕ· λείπει δὲ τὸ πρᾶγμα. ΕΚΦΕΥΓΕΙ. λανθάνει.

112. ΠΟΤΕΡΑ. ὡς συνετὸς ὁ Οἰδίπους ζητεῖ τὰ καθ᾽ ἕκαστα· εἶτα οὕτως ἐπὶ τὴν ἀναζήτησιν ἔξεισι μεταπεμψάμενος τοὺς πολίτας, ἵνα καὶ ἀφορμὴ τῆς εἰσόδου γένηται.

114. ΘΕΩΡΟΣ. ὁ πρὸς τοὺς θεοὺς διὰ χρησμὸν ἀπερχόμενος.

116. ΟΥΔ᾽ ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΙΣ. οἷον, οὐδὲ ἀκόλουθος, παρ᾽ οὗ τις ἂν μάθοι, καὶ χρήσαιτο πρὸς ζήτησιν.

118. ΘΝΗΣΚΟΥΣΙ ΓΑΡ. οἷον, πάντες οἱ ἀκολουθοῦντες αὐτῷ ἀνῃρέθησαν· δηλονότι ὑπεραγωνιζόμενοι τοῦ δεσπότου· πλὴν ἑνὸς, ὃς διὰ δειλίαν ἐκφυγὼν οὐδὲν ἀκριβὲς εἶχεν εἰπεῖν, πλὴν ὅτι ὑπὸ λῃστῶν ἀνῃρέθη. ἄκρως δὲ ὑπέγραψε τὸ ἦθος τῶν δειλῶν. ἅμα μὲν γὰρ ἐπαίρουσι τὰ πεπραγμένα, ἵνα μὴ δόξωσι διὰ δειλίαν φυγεῖν· ἅμα δὲ καὶ ἐν παραφρονήσει ὄντες τὰ βραχέα μείζω δοξάζουσι. καλῶς δὲ ᾠκονόμηται, ἵνα τέως μὴ ἐλέγχοιτο τὸ κατὰ τὸν Οἰδίποδα.

122. ΟΥ ΜΙΑι ΡΩΜΗι. ἀντὶ τοῦ, οὐχ ἕνα μόνον, ἀλλὰ καὶ πολλούς.

[107. τινά. Sic bene Suidas T. I. p. 881. Vulgo τινάς. Pronomen τὶς hoc sensu positum, quo respondet Germanico. *man*, semper dicitur ἑνικῶς. Infra v. 171. ᾧ τις ἀλέξεται. Electr. v. 1340. ὑπάρχει γάρ σε μὴ γνῶναί τινα. Sed inprimis v. infra v. 238. 1287. Conf. Brunck. ad Ajac. v. 245. — Versu sequente Brunckius οἵδ᾽. *Schæf.*]

110. τὸ ζητούμενον ἁλωτόν. Terent. Heaut. iv. 2. 8. *Nihil tam difficile 'st, quin quærendo investigari possiet.*

120. ἐξεύροι. gl. ἀντὶ τοῦ μηχανὴν δοίη.

ΟΙ. πῶς οὖν ὁ λῃστὴς, εἴ τι μὴ ξὺν ἀργύρῳ
ἐπράσσετ' ἐνθένδ', ἐς τόδ' ἂν τόλμης ἔβη;
ΚΡ. δοκοῦντα ταῦτ' ἦν· Λαΐου δ' ὀλωλότος
οὐδεὶς ἀρωγὸς ἐν κακοῖς ἐγίγνετο.
ΟΙ. κακὸν δὲ ποῖον ἐμποδὼν, τυραννίδος
οὕτω πεσούσης, εἶργε τοῦτ' ἐξειδέναι;
ΚΡ. ἡ ποικιλῳδὸς Σφὶγξ τὰ πρὸς ποσὶ σκοπεῖν,
μεθέντας ἡμᾶς τἀφανῆ, προσήγετο.
ΟΙ. ἀλλ' ἐξ ὑπαρχῆς αὖθις αὔτ' ἐγὼ φανῶ.
ἐπαξίως γὰρ Φοῖβος, ἀξίως δὲ σὺ,
πρὸ τοῦ θανόντος τήνδ' ἔθεσθ' ἐπιστροφήν·
ὥστ' ἐνδίκως ὄψεσθε κἀμὲ σύμμαχον,
γῇ τῇδε τιμωροῦντα, τῷ θεῷ θ' ἅμα.
ὑπὲρ γὰρ οὐχὶ τῶν ἀπωτέρω φίλων,
ἀλλ' αὐτὸς αὑτοῦ, τοῦτ' ἀποσκεδῶ μύσος.
ὅστις γὰρ ἦν ἐκεῖνον ὁ κτανὼν, τάχ' ἂν
κἄμ' ἂν τοιαύτῃ χειρὶ τιμωρεῖν θέλοι.

124. ΕΙ ΤΙ ΜΗ ΞΥΝ ΑΡΓΥΡΩι. ἀντὶ τοῦ, εἰ μὴ ἐπὶ κέρδει. τείνει δὲ τοῦτο εἰς Κρέοντα, ὡς αὐτοῦ συνθεμένου τῷ τοῦ Λαΐου φονεῖ, διὰ τὴν βασιλείαν. ΕΝΘΕΝΔΕ. ἤγουν ἐκ τῆς πόλεως ταύτης.

126. ΔΟΚΟΥΝΤΑ ΤΑΥΤ' ΗΝ. καὶ τότε, φησὶ, ταῦτα ὑπενοεῖτο, ὅτι ἐπιβεβούλευται.

130. Η ΠΟΙΚΙΛΩιΔΟΣ. ἠνάγκαζεν ἡμᾶς ἡ Σφὶγξ μεθέντας τὰ ἀφανῆ, τὰ κατὰ τὸν φόνον τοῦ βασιλέως, τοῦτο γὰρ ἀφανὲς, τὸ παρὰ ποσὶ κακὸν σκοπεῖν. ἢ οὕτως· ἡ Σφὶγξ ἠνάγκαζεν ἡμᾶς, μεθέντας τὸ σκοπεῖν τὰ κατὰ τὸν φόνον, τὰ πρὸς ποσὶν ἀφανῆ ζητεῖν, τουτέστι τὰ ἀφανῆ αἰνίγματα.

132. ΑΛΛ' ΕΞ ΥΠΑΡΧΗΣ. οἷον, αὖθις ζητῶν τὰ παρακείμενα ἡμῖν, ἀναδραμοῦμαι ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ πράγματος, καὶ εἰς φῶς ἄξω. ἴσως δὲ λεληθότως καί τι ἕτερον ἔγκειται ἐν τῷ ΕΓΩ ΦΑΝΩ, ὅπερ οὐ φησι μὲν ὁ Οἰδίπους, μανθάνει δὲ ὁ ἀκροατὴς, ἐπεὶ τὸ πᾶν ἐν αὐτῷ φανήσεται.

134. ΤΗΝΔ' ΕΘΕΣΘ' ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΝ. τήνδε ἐποιήσατε φροντίδα. γράφεται καὶ ΤΗΝΔΕ ΘΕΣΠΙΖΕΙ ΓΡΑΦΗΝ.

136. ΤΙΜΩΡΟΥΝΤΑ. προσβοηθοῦντα. ΥΠΕΡ ΓΑΡ ΟΥΧΙ ΤΩΝ ΑΠΩΤΕΡΩ. οὐ μόνον ὑπὲρ τοῦ ἀνῃρημένου βασιλέως ἄξιον ποιήσασθαι τὴν ἀναζήτησιν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐμοῦ. ὁ γὰρ ἐκείνῳ ἐπιχειρήσας, ἴσως κἀμοὶ ἐπιβουλεύσει. πεπλαγίασται δὲ πάλιν ὁ λόγος, καὶ τὴν ἀλήθειαν αἰνίττεται τῷ θεάτρῳ, ὅτι αὐτὸς δράσας τὸν φόνον ὁ Οἰδίπους, καὶ ἑαυτὸν τιμωρήσεται. ΚΕΙΝΩι ΠΡΟΣΑΡΚΩΝ. καὶ τοῦτο κινητικὸν τοῦ θεάτρου. τὰ γὰρ ἐναντία ἀποβήσεται.

134. πρὸ τοῦ θανόντος. Sic A. D. T. Glossa in primo ὑπὲρ, ὡς πρόμαχος ὑπέρμαχος. Perperam in impressis πρὸς τοῦ.

138. ἀποσκεδῶ. Attica futuri forma pro ἀποσκεδάσω, de qua vide quæ notavi ad Comici Ranas 298. In Vespis, 229. ἐάν περ ἐγὼ λίθους ἔχω, Πολλῶν δικαστῶν σφηκιὰν διασκεδῶ. Æschylus Prom. 25. Πάχνην θ' ἑῴαν ἥλιος σκεδᾷ πάλιν. ubi σκεδᾷ non præsens est pro futuro, sed purum putum futurum. In Eurip. Phœniss. 616. ἐξελῶν, in Œd.

κείνῳ προσαρκῶν οὖν, ἐμαυτὸν ὠφελῶ.
ἀλλ' ὡς τάχιστα, παῖδες, ὑμεῖς μὲν βάθρων
ἵστασθε, τούσδ' ἄραντες ἱκτῆρας κλάδους·
ἄλλος δὲ Κάδμου λαὸν ὧδ' ἀθροιζέτω,
ὡς πᾶν ἐμοῦ δράσοντος. ἢ γὰρ εὐτυχεῖς
ξὺν τῷ θεῷ φανούμεθ', ἢ πεπτωκότες.
ΙΕ. ὦ παῖδες, ἱστώμεσθα· τῶνδε γὰρ χάριν
καὶ δεῦρ' ἔβημεν, ὧν ὅδ' ἐξαγγέλλεται.
Φοῖβος δ', ὁ πέμψας τάσδε μαντείας, ἅμα
σωτήρ θ' ἵκοιτο, καὶ νόσου παυστήριος.

ΧΟΡΟΣ.

Ὦ Διὸς ἀδυεπὴς φάτι, τίς ποτε τᾶς πολυχρύσου στροφή.
Πυθῶνος ἀγλαὰς ἔβας
Θήβας; ἐκτέταμαι φοβερὰν φρένα, δείματι πάλλων,

143. ΙΣΤΑΣΘΕ. ἀνίστασθε. ΙΚΤΗΡΑΣ. τοὺς ἱκετευτικούς. ΑΛΛΟΣ ΔΕ ΚΑΔΜΟΥ ΛΑΟΝ. πιθανὴ ἡ εἴσοδος τοῦ Χοροῦ. σκέπτεσθαι γάρ φησι δεῖν μετὰ τοῦ δήμου περὶ τῶν πρακτέων.

147. Ω ΠΑΙΔΕΣ. ἔξεισιν ὁ ἱερεὺς, πράξας δι' ὅπερ ἦλθεν, ἅμα δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ χώραν εἶναι ἑτέρῳ ὑποκριτῇ. ΕΞΑΓΓΕΛΛΕΤΑΙ. ἐξαγγέλλει. ἡ δὲ χρῆσις Ἀττική.

151. Ω ΔΙΟΣ ΑΔΥΕΠΗΣ. κατὰ τὴν πρόσταξιν τοῦ βασιλέως πάρεισι πρεσβύται τινὲς, ἐξ ὧν ὁ Χορὸς συμπληροῦται. Διὸς δὲ ἡδυεπῆ φάτιν, τὴν μαντείαν φησίν· ὁ γὰρ Ἀπόλλων ὑποφήτης δοκεῖ εἶναι τοῦ πατρὸς, καὶ παρ' ἐκείνου λαμβάνειν τὰς μαντείας, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐκφέρειν. καὶ Ὅμηρος· (Ἰλ. β'. 93.) Διὸς ἄγγελος, ὄσσα δεδήει. ΤΙΣ ΠΟΤΕ. εἴ τις ποτέ ἐστιν. ὅτι μὲν γὰρ πάρεστι λόγιον ἀπὸ τῆς Πυθῶνος, ἀκηκόασι· τὸ δὲ ῥητὸν αὐτὸ ζητοῦσιν. ΤΑΣ ΠΟΛΥΧΡΥΣΟΥ ΠΥΘΩΝΟΣ. λείπει ἡ ἀπὸ, ἵν' ᾖ, ἀπὸ τῆς Πυθῶνος. ΕΚΤΕΤΑΜΑΙ. ἐκπέπληγμαι. ΦΟΒΕΡΑΝ ΦΡΕΝΑ. τὴν περίφοβον. καὶ Ἀλκαῖος· Ἐλάφῳ δὲ βρόμος ἐν στήθεσι φύει φοβερός. ἀντὶ τοῦ περίφοβος. ΔΕΙΜΑΤΙ ΠΑΛΛΩΝ. ἀντὶ τοῦ παλλόμενος φόβῳ, ἀγωνιῶν. τοῦτο δὲ τοῖς πρὸ αὐτοῦ συναπτέον. ἀγωνιῶν τὴν φρένα ἐπὶ τοῖς ἀπὸ σοῦ χρησμοῖς, σεβόμενος τὰ ἀπὸ σοῦ εἰρημένα. γράφεται καὶ ΔΕΙΜΑΤΙ ΠΟΛΛΩι.

Col. 406. κατασκιῶσι vera futura sunt formæ contractæ, pro ἐξελάσων et κατασκιάσουσι. Nihil apud Atticos Poëtas frequentius.

142. βάθρων ἵστασθε. gl. ἀνίστασθε, ἀνάστητε ἀπὸ τῶν καθεδρῶν. Sedebant enim ad aram pro supplicum more. Vide Œd. Col. 1158.

153. ἐκτέταμαι. Sic libri omnes. Gl. ἔκνους ἐγενόμην, ἢ μετέωρος. Quod pertinet quidem ad ἐκπέταμαι, quomodo Poëtam scripsisse olim opinatus sum. Sic Antig. 1307. ἀνέπταν φόβῳ. Eurip. Suppl. 89. ὡς φόβος μ' ἀναπτεροῖ. Sed nihil mutandum. ἐκτέταμαι Triclinius recte exponit e veteribus scholiis, quibus integrioribus usus est, quam erant in exemplari a Jano Lascare edito. ΕΚΤΕΤΑΜΑΙ, ἀντὶ τοῦ ἐκπέπληγμαι, παρ' ὅσον οἱ ἐκπλαγέντες ἔκτασιν σώματος καὶ ἀκινησίαν, ἐν ὅσῳ ἐκπλήττονται, πάσχουσι. Eodem sensu ἐκτέταμαι accipiendum videtur, quo παρετάθη apud Comicum in Nubibus 213. ubi rusticus ait, Eubœam ab Atheniensibus duce Pericle vexatam fuisse: ὑπὸ γὰρ ὑμῶν παρετάθη καὶ Περικλέους. Inest his verbis cruciatus notio. Sic apud Plutarchum in Solone p. 179. παρατείνεσθαι πόθῳ.

(Ἰήϊε, Δάλιε, Παιάν.)
ἀμφὶ σοὶ ἁζόμενος, τί μοι ἢ νέον,
ἢ περιτελλομέναις ὥραις πάλιν,
ἐξανύσεις χρέος.
εἰπέ μοι, ὦ χρυσέας τέκνον Ἐλπίδος, ἄμβροτε Φάμα.
πρῶτά σε κεκλομένῳ, θύγατερ Διὸς, ἄμβροτ' Ἀθάνα, ἀντιστ.
γαιάοχόν τ' ἀδελφεὰν
Ἄρτεμιν, ἃ κυκλόεντ' ἀγορᾶς θρόνον εὐκλέα θάσσει,
καὶ Φοῖβον ἑκαβόλον, ἰὼ
τρισσοὶ ἀλεξίμοροι προφάνητέ μοι·
εἴ ποτε καὶ προτέρας ἄτας ὕπερ
ὀρνυμένας πόλει,
ἠνύσατ' ἐκτοπίαν φλόγα πήματος, ἔλθετε καὶ νῦν.
ὦ πόποι, ἀνάριθμα γὰρ

156. ΠΕΡΙΤΕΛΛΟΜΕΝΑΙΣ ΩΡΑΙΣ. εἰς τὸν ἑξῆς χρόνον προϊούσης τῆς ὥρας. ὁ δὲ νοῦς· τί μοι ἢ νῦν, ἢ μετὰ χρόνον ἀνύσεις. ΤΕΚΝΟΝ ΕΛΠΙΔΟΣ, ΑΜΒΡΟΤΕ ΦΑΜΑ. οὕτω φημίζουσι πρὸς τὸ λόγιον. καλῶς, παρ' ὅσον ἐν ἐλπίδι τινὶ γενόμενοι οἱ ἄνθρωποι χρησμοὺς αἰτοῦσιν ἀπὸ τῶν θέων.

159. ΠΡΩΤΑ ΣΕ. γράφεται ΠΡΩΤΑΝ ΓΕ. μεταβαίνει λοιπὸν εἰς τὸ ἐπικαλεῖσθαι τινὰς τῶν θεῶν. ΓΑΙΑΟΧΟΝ. ἐπειδὴ ἡ αὐτή ἐστι τῇ Ἑκάτῃ, ἡ δὲ θεὸς αὕτη ἐν ταῖς ἀγοραῖς εἰλεῖται· ἢ ἀντὶ τοῦ, τὴν πολιοῦχον, ὥστε τὴν γῆν ἀντὶ τῆς πόλεως εἴληφεν. ΕΥΚΛΕΑ ΘΑΣΣΕΙ. Εὔκλεια Ἄρτεμις. οὕτως παρὰ Βοιωτοῖς τιμᾶται. ΚΑΙ ΦΟΙΒΟΝ. τάχα μὲν διὰ τὸ ἐπὶ λοιμῷ τὴν εὐχὴν γενέσθαι, οὗ αἴτιος εἶναι δοκεῖ· τάχα δὲ διὰ τὴν μαντείαν.

164. ΠΡΟΤΕΡΑΣ ΑΤΑΣ. τῆς ἀπὸ τῆς Σφιγγός. τὸ δὲ ΗΝΥΣΑΤΕ, ἀντὶ τοῦ ἐφθείρατε. καὶ Ὅμηρος· (Ἰλ. λ'. 365.)

Ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας.

ΕΚΤΟΠΙΑΝ. ξένην καὶ ἀλλόκοτον. ἢ ἠνύσατε αὐτὴν ἐκτοπίαν γενέσθαι, ὅ ἐστιν ἐκτὸς, καὶ ἀπὸ τῶν τόπων τῆς πόλεως. ΦΛΟΓΑ ΠΗΜΑΤΟΣ. περιφραστικῶς τὴν πημονὴν τὴν διάπυρον.

155. ἁζόμενος. gl. εὐλαβούμενος, φοβούμενος. recte. Hoc sensu ἅζεσθαι est apud Homerum Ἰλ. ξ'. 261. Ἅζετο γὰρ, μὴ Νυκτὶ θοῇ ἀποθύμια ἕρδοι. Locum in Aldina editione bene interpunctum non intellexit Johnsonus. Nulla hîc est interrogatio, cujus signum post χρέος poni non debuit: ἐκπέπληγμαι φοβούμενος τί ἐξανύσεις.

159. κεκλομένῳ. Sic Aldus et codd. plerique. Si qui κεκλόμενος habent, in iis altera lectio quam sequimur, superscripta. Refertur ad proximum μοι. προφάνητέ μοι κεκλομένῳ. Eustathius, p. 714. extrema, κεκλόμενος tuetur: ἢ γὰρ καὶ ἐκεῖ λείπει τὸ εἰμὶ, ἢ τὸ κεκλόμενος ἀντὶ τοῦ κέκλομαι εἴληπται. Hac ratione quodvis sermonis vitium defendi possit.

161. εὐκλέα. Male vulgo εὐκλεᾶ. Utraque forma proba est: sed posteriorem hîc loci respuit metri lex. Vide Eustathium, p. 1516. initio. At Scholiastes Εὔκλεα nominativum esse censet pro Εὔκλεια, quo nomine Diana apud Bœotos et horum vicinos Platæenses culta fuit. Vide Plutarch. in Aristide, p. 317.

167. ὦ πόποι. gl. ἀντὶ τοῦ φεῦ. διὰ μέσου.

φέρω πήματα·
νοσεῖ δ' ἐμοὶ πρόπας στόλος,
οὐδ' ἔνι φροντίδος ἔγχος,
ᾧ τις ἀλέξεται. οὔτε γὰρ
ἔκγονα κλυτᾶς χθονὸς
αὔξεται, οὔτε τόκοισιν
ἰηΐων καμάτων ἀνέχουσι γυναῖκες·
ἄλλον δ' ἂν ἄλλᾳ προσίδοις,
ἅπερ εὔπτερον ὄρνιν,
κρεῖσσον ἀμαιμακέτου πυρὸς ὄρμενον ἀκτὰν
πρὸς ἑσπέρου θεοῦ,
ὧν πόλις ἀνάριθμος ὄλλυται.
νηλέα δὲ γένεθλα
οι εν τη πολει αναριθμοι ολλυνται –

169. ΠΡΟΠΑΣ ΣΤΟΛΟΣ. ἡ πᾶσα δύναμις, ὁ πᾶς λεώς. ΦΡΟΝΤΙΔΟΣ ΕΓΧΟΣ. ἀλληγορικῶς ἡ βοήθεια, παρὰ τὸ ἔχεσθαι. οἷον, οὐκ ἔνεστι τῷ νῷ τῆς φροντίδος ἔγχος, τουτέστι, τὸ διὰ τῆς βουλῆς καὶ προμηθείας γιγνόμενον ἀλέξημα καὶ ἀμυντήριον.

172. ΕΚΓΟΝΑ ΧΘΟΝΟΣ. ἢ τὰ δένδρα, ἢ τοὺς παῖδάς φησιν. ΟΥΤΕ ΤΟΚΟΙΣΙΝ. αἵ τε γυναῖκες τῶν καμάτων ἐν τοῖς τόκοις οὐκ ἀνέχουσι, τουτέστιν, οὐ περιγίγνονται τῶν πόνων. τὸ δὲ ΑΝΕΧΟΥΣΙ, ἤτοι ἐλευθεροῦνται, καὶ ἄνω ἑαυτὰς ἔχουσιν, ἢ ἄγουσιν, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἄνω νευόντων μόγις ἐν τῷ νήχεσθαι. ΙΗΙΩΝ. ἤτοι τῶν μετ' εὐχῆς γιγνομένων, ἢ τῶν λοιμικῶν. Ἰήιος γὰρ ὁ Ἀπόλλων, εἰς ὃν ἡ ἁγνεία τῶν λοιμῶν ἀναφέρεται. ἢ ὅτι ἐπίφθεγμα κοινόν ἐστι καὶ Ἀρτέμιδος· αἱ δὲ γυναῖκες ἐν ταῖς ἀνάγκαις τὰς τοιαύτας ἀφιᾶσι φωνάς. οἱ δὲ ἀκούουσι, τῶν θρηνητικῶν.

175. ΑΛΛΟΝ Δ' ΑΝ ΑΛΛΩι. ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ ἴδοις ἂν ἀποθνήσκοντα, ὡς ὄρνιθες ἐν τῇ πτήσει ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ πέτεται. ΚΡΕΙΣΣΟΝ ΠΥΡΟΣ. ἢ οἷον ὀξυτέρους πυρὸς εἰς τὸ σπεύδειν εἰς Ἅιδην· ἢ κρεῖσσον πυρὸς, ὡς μὴ καταλαμβάνειν τὸ πῦρ τὸ τῶν ἀποθνησκόντων πλῆθος καὶ καίειν. καὶ γὰρ ὑπερβολὴ καὶ ἐπίτασις τοῦ πάθους. ΕΣΠΕΡΟΥ ΘΕΟΥ. τοῦ Ἅιδου.

180. ΝΗΛΕΑ. τὰ μὴ τυχόντα ἐλέους. τὸ αὐτὸ δέ ἐστι τῷ ΑΝΟΙΚΤΩΣ. οὐκ ἠλέουν δὲ ἀλλήλους, ἴσως ὑπὸ τῆς συνηθείας τοῦ κακοῦ, ἢ ὑπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ὁμοίων. ΕΝ Δ' ΑΛΟΧΟΙ. ἐκ τούτου δῆλον, ὅτι καὶ τέλειοι ἀπέθνησκον. ΑΚΤΑΝ ΠΑΡΑΒΩΜΙΟΝ. ἀντὶ τοῦ παραχώριον, ὅπου οἱ βωμοὶ τῶν νεῶν εἰσίν.

170. οὐδ' ἔνι φροντίδος ἔγχος. gl. οὐδ' ἔνεστι μηχανῆς, ἐπινοίας δύναμις. Scholiastes legisse videtur, ut est apud Suidam in ἔγχος, οὐδὲ νῷ φροντίδος ἔγχος.

172. ἔκγονα κλυτᾶς χθόνος. In uno cod. reperi κλυτὰ χθονὸς, quod haud deterius est. Cum his Sophocleis P. Victorius Var. Lect. xv. 20. Pacuvii verba ex Duloreste comparat, a Nonio servata: *Nec grandiri frugum fetum posse, nec mitescere.* Nempe arbitrabantur olim Deos hominibus iratos ob aliquod impium facinus, fructibus terræ obesse, fetusque animantium perdere, donec placarentur, expiato scelere. [ἔκγονα κλυτὰ, quod Codex habet, compares cum κλυτοῖς αἰπολίοις Ajac. v. 375. *Schæf.*]

174. ἰηΐων. gl. θρηνητικῶν. Eurip. Phœniss. 1046. ἰάλεμοι ἐστέναζον οἴκοις ἰήϊον βοὰν, ἰήϊον μέλος.—ἀνέχουσι. gl. ἄνεσιν ἔχουσιν, ἀναπαύονται.

180. νηλέα. Neutrum plurale adverbii vice. Gl. νηλέως. νηλέα δὲ καὶ ἀνοίκτως ἐκ παραλλήλου.

πρὸς πέδῳ θανατηφόρῳ
κεῖται ἀνοίκτως·
ἐν δ' ἄλοχοι, πολιαί τ' ἔπι ματέρες,
ἀϋτὰν παραβώμιον
ἄλλοθεν ἄλλαι λυγρῶν πόνων
ἱκτῆρες ἐπιστοναχοῦσι.
παιὰν δὲ λάμπει στονόεσσά τε γῆρυς ὅμαυλος·
ὧν ὕπερ, ὦ χρυσέα θύγατερ Διὸς
εὐῶπα, πέμψον ἀλκὰν,
Ἀρεά τε τὸν μαλερὸν,
ὃς νῦν ἄχαλκος ἀσπίδων
φλέγει με περιβόητος ἀντιάζων,
παλίσσυτον δράμημα νωτίσαι
πάτρας ἄπουρον, εἴτ' ἐς μέγαν

187. ΛΑΜΠΕΙ. ἀντὶ τοῦ ἀκμάζει λαμπρῶς τῇ φωνῇ. ΠΑΙΑΝ δὲ λέγεται πρὸς ἀποτροπὴν τῶν κακῶν. ΟΜΑΥΛΟΣ. ὁμόθρους, ὁμόφωνος. τοῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστι τῷ, ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων.

188. ΩΝ ΥΠΕΡ Ω ΧΡΥΣΕΑ. πρὸς τὴν φήμην πάλιν φησὶ τῆς μαντείας. ἐλπίζουσι γὰρ ἐπί τινι ἀγαθῷ τὸ μάντευμα ἀποβῆναι. ΧΡΥΣΕΑ δὲ, τιμία. φασὶ γὰρ οὕτως τιμᾶσθαι χρυσῆν. ΑΡΕΑ ΤΕ ΤΟΝ ΜΑΛΕΡΟΝ. ἀντὶ τοῦ, τὸν καταμαραίνοντα. τάττει δὲ τοῦτο ἐπὶ τοῦ λοιμοῦ, τοῦ δίκην πολέμου ἀναιροῦντος. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ΠΕΜΨΟΝ.

191. ΑΧΑΛΚΟΣ ΑΣΠΙΔΩΝ. οὐ χρώμενος ὅπλοις φλέγει ἡμᾶς. ΠΕΡΙΒΟΗΤΟΣ δὲ, περὶ ὃν ἕκαστος βοᾷ. ἢ μετὰ βοῆς καὶ οἰμωγῆς ἐπιών. ὡς ἐπὶ πολέμου πάλιν. ΝΩΤΙΣΑΙ. ἀπελάσαι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰ νῶτα διδόντων ἐν ταῖς φυγαῖς. ἢ οὕτως· πέμψον ἀλκὴν, ὥστε παλινόρμητον αὐτὸν γενέσθαι, τὰ νῶτα δόντα τῇ πόλει.

194. ΠΑΤΡΑΣ ΕΠΟΥΡΟΝ. ἤτοι ἐπ' οὖρον, ὅ ἐστιν εἰς ἄνεμον. Ὅμηρος· (Ἰλ. ζ'. 347.) εἰς ὄρος ἢ εἰς κῦμα. ἢ ΑΠΟΥΡΟΝ, ἀπὸ τῶν ὅρων τῆς πόλεως. ΕΙΤ' ΕΣ ΜΕΓΑΝ ΘΑΛΑΜΟΝ. κατὰ τοῦ βυθοῦ. τοῦτο γάρ ἐστι θάλαμος Ἀμφιτρίτης.

184. ἀϋτὰν παραβώμιον. Aldus ἀκτὰν παραβώμιον, ut alii codd. habent: in aliis divisim παρὰ βώμιον. Menda est in ἀκτὰν, quam egregia conjectura sustulit Musgravius ad Eurip. Heracl. 44.

186. ἐπιστοναχοῦσι. Perperam vulgo ἐπιστονάχουσι. Legitimæ formæ sunt στενάχω et στοναχέω.

187. ὅμαυλος. gl. συμμιγής.

189. εὐῶπα. vocativus a recto εὐώπης, quod nescio an feminino genere uspiam occurrat. Tritum est εὐῶπις in pulchritudinis laude. At si eadem significatione adhibeatur qua ὀξυωπής, ὀξυδερκής, quæ hujus loci aliena non est, favet analogia receptæ lectioni. [εὐῶπα. V. Lobeck. ad Ajac. p. 274. *Schæf.*]

191. ἄχαλκος ἀσπίδων. gl. ἄοπλος σωματικῶν ὅπλων. Sic in El. 36. ἄσκευον ἀσπίδων καὶ στρατοῦ. In Aj. 321. ἀψόφητος ὀξέων κωκυμάτων. Eurip. Phœniss. ἄπεπλος φαρέων λευκῶν. ad quem locum vide Valckenarium, pag. 115.

193. παλίσσυτον δράμημα νωτίσαι. gl. παλινδρομῆσαι. Supplendum est δὸς, quod in glossa etiam notatum. Est autem hæc ellipsis in precibus maxime solemnis. Vide Comicum Thesmoph. 286. Ran. 886. quo quidem intellecto liquet copulam τε in v. 190. neutiquam delendam esse.

194. πάτρας ἄπουρον. gl. τῆς πατρί-

θάλαμον Ἀμφιτρίτας,
εἴτ' ἐς τὸν ἀπόξενον ὅρμον
Θρήκιον κλύδωνα·
τέλει γὰρ ἤν τι νὺξ ἀφῇ,
τοῦτ' ἐπ' ἦμαρ ἔρχεται·
τὸν, ὦ πυρφόρων ἀστραπᾶν
κράτη νέμων, ὦ Ζεῦ πάτερ,
ὑπὸ σῷ φθίσον κεραυνῷ.
Λύκει' ἄναξ, τά τε σὰ χρυσοστρόφων
ἀπ' ἀγκυλᾶν βέλεα θέλοιμ' ἂν
ἀδάμαστ' ἐνδατεῖσθαι,
ἀρωγὰ προσταθέντα,
τάς τε πυρφόρους Ἀρτέμιδος
αἴγλας, ξὺν αἷς Λύκει' ὄρεα
διάσσει· τὸν χρυσομίτραν
τε κικλήσκω, τᾶσδ' ἐπώνυμον
γᾶς, οἰνῶπα Βάκχον εὔϊον,
Μαινάδων ὁμόστολον,
πελασθῆναι, φλέγοντ'
ἀγλαῶπι πεύκᾳ,
ἐπὶ τὸν ἀπότιμον ἐν θεοῖς θεόν.

ΕΙΤ' ΕΣ ΤΟΝ ΑΠΟΞΕΝΟΝ. *ἤγουν ἔνθα αἱ Συμπληγάδες πέτραι εἰσίν. ἴσως δὲ τὸν Ἀλμυδησσόν φησι, περὶ ὃν ἱστορεῖται πολλὰ ναυάγια γίγνεσθαι. ὥστε μὴ μόνον ἐξ ἁπάσης γῆς ἐξεληλάσθαι, ἀλλὰ μηδὲ ἐν κοινῇ θαλάσσῃ εἶναι.* ΑΠΟΞΕΝΟΝ *δὲ, δυσχείμερον.*

198. ΤΕΛΕΙ ΓΑΡ ΕΙ ΤΙ ΝΥΞ ΑΦΗι. *ἀντὶ τοῦ, εἴ τι ἡ νὺξ ἀγαθὸν καταλείπεται, τοῦτο ἐν ἡμέρᾳ ἀναιρεῖται. βούλεται δὲ λέγειν, ὅτι τὰ κακὰ ἀδιάλειπτον ἔχει. εἰ γάρ τι ἡ νὺξ ἀφῇ ἐπὶ τῷ ἑαυτῆς τέλει ἀβλαβὲς, μὴ φθάσασα αὐτὸ ἀπολέσαι, τοῦτο μεθ' ἡμέραν ἀνήρπασται.*

200. ΤΟΝ. *ἀντὶ τοῦ ὅν. τὸν μαραντικὸν Ἄρεα κεραύνωσον, ὦ Ζεῦ.*

203. ΛΥΚΕΙ' ΑΝΑΞ. *βουλοίμην δὲ καὶ τὰ σὰ βέλη, ὦ Ἄπολλον, τὰ ἀδάμαστα καταμερίζεσθαι εἰς αὐτὸν, καὶ τὰς λαμπάδας Ἀρτέμιδος* ΕΝΔΑΤΕΙΣΘΑΙ, *ἐν μερισμῷ δίδοσθαι, καὶ διατρίβειν· μετῆκται δὲ ἀπὸ τῶν διανεμομένων.* ΤΟΝ ΧΡΥΣΟΜΙΤΡΑΝ. *τὸν Θηβαῖον Διόνυσον, τὸν ταῖς βάκχαις συνοικοῦντα.* ΜΟΝΟΣΤΟΛΟΝ. *γράφεται* ΟΜΟΣΤΟΛΟΝ.

215. ΕΠΙ ΤΟΝ ΑΠΟΤΙΜΟΝ ΘΕΟΝ. *λέγει τὸν λοιμὸν, τὸν μὴ μετέχοντα τῆς τιμῆς τῶν θεῶν. θεῶν γάρ ἐστι τὸ εὐεργετεῖν τοὺς ἀνθρώπους.*

δος τῆς ἐμῆς δηλαδὴ μακράν. Sic membr. et tres alii codd. cum Aldina editione; optime sane. Altera lectio *ἔπουρον* plane mendosa est.

204. *ἀγκυλᾶν.* Genitivus pluralis nominis *ἀγκύλη.* Glossa in membr. *τὰ νευρὰ λέγει.*

212. *Μαινάδων ὁμόστολον.* Sic liquido in duobus codicibus. Mendose reliqui, *μονόστολον.* Glossæ: *ὁμοδίαιτον, συνόμιλον, συνοδοιπόρον.*

ΟΙ. Αἰτεῖς· ἃ δ' αἰτεῖς, τἄμ' ἐὰν θέλῃς ἔπη
κλύων δέχεσθαι, τῇ νόσῳ θ' ὑπηρετεῖν,
ἀλκὴν λάβοις ἂν κἀνακούφισιν κακῶν·
ἃ 'γὼ ξένος μὲν τοῦ λόγου τοῦδ' ἐξερῶ,
ξένος δὲ τοῦ πραχθέντος. οὐ γὰρ ἂν μακρὰν
ἴχνευον αὐτὸς, μὴ οὐκ ἔχων τι σύμβολον.
νῦν δ', ὕστερος γὰρ ἀστὸς εἰς ἀστοὺς τελῶ,
ὑμῖν προφωνῶ πᾶσι Καδμείοις τάδε.
ὅστις ποθ' ὑμῶν Λάϊον τὸν Λαβδάκου
κάτοιδεν, ἀνδρὸς ἐκ τίνος διώλετο,
τοῦτον κελεύω πάντα σημαίνειν ἐμοί·
κεἰ μὲν φοβεῖται, τοὐπίκλημ' ὑπεξελὼν
αὐτὸς καθ' αὑτοῦ· πείσεται γὰρ ἄλλο μὲν
ἀστεργὲς οὐδὲν· γῆς δ' ἄπεισιν ἀβλαβής.
εἰ δ' αὖ τις ἄλλον οἶδεν ἐξ ἄλλης χθονὸς
τὸν αὐτόχειρα, μὴ σιωπάτω· τὸ γὰρ

216. ΑΙΤΕΙΣ. *ἐὰν θέλῃς τὰ ἐμὰ ἔπη δέχεσθαι, ἃ δὴ ἔπη ἐξερῶ ξένος ὢν καὶ τοῦ πράγματος καὶ τοῦ λόγου, οἷον οὐκ ἀκηκοὼς πρότερον περὶ τοῦ φόνου τοῦ Λαΐου, οὐδὲ μὴν, καθ' ὃν χρόνον ἐπράχθη ὁ φόνος, παρών.* ΥΠΗΡΕΤΕΙΝ. *ἐπαρκεῖν καὶ συμπράττειν.* ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ. *τοῦ λεχθέντος ὑπὸ Ἀπόλλωνος.* ΤΟΥ ΠΡΑΧΘΕΝΤΟΣ. *τοῦ φόνου.*

220. ΟΥ ΓΑΡ ΑΝ ΜΑΚΡΑΝ. *οὐ γὰρ ἂν, φησὶ, τοσούτου ὄντος τοῦ μεταξὺ, ἀνεζήτουν τὸ πρᾶγμα, εἰ μὴ ᾔδειν καταληψόμενος. ἐλπίδα δὲ αὐτοῖς ὑποβάλλει ὅτι δύναται ἀνευρεῖν τὸν φονέα, ἵνα προθυμότερον συλλάβωνται αὐτῷ.* ΣΥΜΒΟΛΟΝ, *τῆς γνώσεως.*

222. ΥΣΤΕΡΟΣ ΕΙΣ ΑΣΤΟΥΣ ΤΕΛΩ. *μεταφέρει ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς πόλεσι ξένων τελούντων τῇ μετοικίᾳ· ἀντὶ τοῦ, πεπολιτογράφημαι, καὶ ἄρτι αὐτὸς ἐνομίσθην ξένος ὢν, καὶ ἐβασίλευσα.* Ἄλλως· ΝΥΝ Δ' ΕΙΣ ΑΣΤΟΥΣ ΤΕΛΩ. *δοκῶν γὰρ εἶναι ξένος, τῆς βασιλείας τετύχηκα. ἐπεὶ οὖν, φησὶ, συντελῶ εἰς τὴν πολιτείαν, καὶ μέλει μοι τῶν κοινῶν, ταῦτα ὑμῖν προφωνῶ. μετῆκται δὲ ἀπὸ τῶν συντελούντων ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ τὴν ἰδίαν δύναμιν εἰς τὸ κοινὸν φερόντων.*

226. ΠΑΝΤΑ. *τὰ πραχθέντα δηλονότι.*

227. Κ'ΕΙ ΜΕΝ ΦΟΒΕΙΤΑΙ. *καὶ εἰ μὲν αὐτὸς εἴη πράξας, καὶ φοβεῖται λέγειν αὐτὸς καθ' αὑτοῦ, τὸν φόβον ὑπεξελὼν λεγέτω· οὐδὲν γὰρ δεινὸν πείσεται, εἰ μὴ ὅτι τῆσδε τῆς γῆς ἀπαλλάξεται. εἰ δὲ ξένον τις οἶδε τὸν φονέα, μηνυσάτω· καὶ εὐθὺς μὲν παρέξω κέρδος, καὶ εἰς ἀεὶ χάριν ἕξω. πανταχόθεν οὖν προτρέπεται τοὺς μηνύοντας.*

221. *μὴ οὐκ* in unam syllabam coalescunt, quod tironibus etiam notum. In B. scriptum *μὴ ὐκ*, supra 13. *μὴ ὐ*: et sic ubicunque simili elisioni locus est; quemadmodum et scribi et efferri volebat Marklandus. Glossa: *ἐπεὶ οὐκ ἔχω τι σημεῖον.*

227. *ἐπίκλημα, κατέγκλημα, κατηγορία.* Sic infra 529. Passim *ἐπικαλεῖν* pro *ἐγκαλεῖν* occurrit.

228. Post *αὐτὸς καθ' αὑτοῦ* supplendum *σημαινέτω, λεγέτω ὅμως*, quod ex serie orationis intelligitur. Sic etiam in glossa.

229. *ἄπεισιν*, gl. *ἀπελεύσεται.*

κέρδος τελῶ 'γὼ, χ' ἡ χάρις προσκείσεται.
εἰ δ' αὖ σιωπήσεσθε, καί τις ἢ φίλου
δείσας ἀπώσει τοὔπος, ἢ χ' αὑτοῦ, τόδε,
ἃ 'κ τῶνδε δράσω, ταῦτα χρὴ κλύειν ἐμοῦ.
τὸν ἄνδρ' ἀπαυδῶ τοῦτον, ὅστις ἐστὶ, γῆς
τῆσδ', ἧς ἐγὼ κράτη τε καὶ θρόνους νέμω,
μήτ' εἰσδέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινὰ,
μήτ' ἐν θεῶν εὐχαῖσι μήτε θύμασι
κοινὸν ποιεῖσθαι, μήτε χέρνιβας νέμειν·
ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων πάντας, ὡς μιάσματος
τοῦδ' ἡμὶν ὄντος, ὡς τὸ Πυθικὸν θεοῦ
μαντεῖον ἐξέφηνεν ἀρτίως ἐμοί.
ἐγὼ μὲν οὖν τοιόσδε τῷ τε δαίμονι
τῷ τ' ἀνδρὶ τῷ θανόντι σύμμαχος πέλω.
κατεύχομαι δὲ τὸν δεδρακότ', εἴτε τις
εἷς ὢν λέληθεν, εἴτε πλειόνων μέτα,
κακὸν κακῶς νιν ἄμοιρον ἐκτρῖψαι βίον.
ἐπεύχομαι δ', οἴκοισιν εἰ ξυνέστιος
ἐν τοῖς ἐμοῖς γένοιτο μὴ οὐ ξυνειδότος,

235. Α 'Κ ΤΩΝΔΕ. οἷον ἀπ' αὐτῶν ἀναγκασθεὶς τῶν πραγμάτων. ΤΟΝ ΑΝΔΡ' ΑΠΑΥΔΩ. πολὺν ἔλεον ἐργάζεται ὁ λόγος, ὅτι κατηγορεῖ ἑαυτοῦ ἀγνοῶν· πρότερον δὲ τὰ φιλάνθρωπα εἰρηκὼς, τελευταῖα ἐπήνεγκε τὰ σκληρότερα.

244. ΤΩιΔΕ ΔΑΙΜΟΝΙ. τῷ ταῦτα μαντευσαμένῳ 'Απόλλωνι.

246. ΚΑΤΕΥΧΟΜΑΙ. καταρῶμαι τὸν φονέα ΑΜΟΙΡΟΝ, ἤτοι κακόμοιρον, ἢ μηδενὸς τῶν νενομισμένων μετειληφότα, ἀλλ' ἄταφον ἐκβληθῆναι. ἀγνοῶν δὲ ἐπαρᾶται ἑαυτῷ, εἰ ξύνοιδε τὸν φονέα, διὸ καὶ περιπαθέστερος γίγνεται ὁ λόγος.

282. τελῶ. gl. τελέσω, δώσω. Forma futuri Attica, de qua supra ad v. 138. Sic infra 418. ἐλᾷ, ἐλάσει.

234. ἀπώσει. Enotatam ex uno e Britannis codd. probam lectionem reperi in T. et Augustano. Reliqui cum impressis solœce ἀπώσῃ.

235. ἐκ τῶνδε. μετὰ ταῦτα, *dehinc*, *postea*. Sophocli valde frequentatum. Alciphron Epist. 33. ἐκ τοσαύτης συνηθείας, *post tantam familiaritatem*.

[238. εἰσδέχεσθαι. Eadem, qua Sophocles, constructione Euripides Phœniss. v. 461. Pors. τόνδ' εἰσεδέξω τειχέων. *Schæf.*]

240. Quid sit χέρνιβας νέμειν docebit Athenæus, cujus hæc sunt verba lib. ix. p. 409. 'Εστὶ δὲ ΧΕΡΝΙΨ ὕδωρ, εἰς ὃ ἀπέβαπτον δαλὸν ἐκ τοῦ βωμοῦ λαμβάνοντες, ἐφ' οὗ τὴν θυσίαν ἐπετέλουν· καὶ τούτῳ περιῤῥαίνοντες τοὺς παρόντας ἥγνιζον.

[248. ἄμορον. Vulgo ἄμοιρον. V. Porson. Præfat. ad Euripid. Hecub. p. xi. s. ed. Lips. alt. *Schæf.*]

250. γένοιτο μὴ οὐ ξυνειδότος. Sic optime Marklandus ad Eurip. Suppl. 390. Vulgo legitur prorsus absurde ἐν τοῖς ἐμοῖς γένοιτ' ἐμοῦ συνειδότος. At nulla causa erat, cur quidquam imprecaretur interfectori, quem ipse comperisset secum domi suæ habitare: illum statim expellere poterat, aut quovis supplicio multare. Quod sequitur παθεῖν, ad

παθεῖν, ἅπερ τοῖσδ' ἀρτίως ἠρασάμην.
ὑμῖν δὲ ταῦτα πάντ' ἐπισκήπτω τελεῖν,
ὑπέρ τ' ἐμαυτοῦ, τοῦ θεοῦ τε, τῆσδέ τε
γῆς, ὧδ' ἀκάρπως κἀθέως ἐφθαρμένης.
οὐδ', εἰ γὰρ ἦν τὸ πρᾶγμα μὴ θεήλατον,
ἀκάθαρτον ὑμᾶς εἰκὸς ἦν οὕτως ἐᾷν,
ἀνδρός γ' ἀρίστου βασιλέως τ' ὀλωλότος,
ἀλλ' ἐξερευνᾷν· νῦν δέ γ' ἐπικυρῶ τ' ἐγὼ,
ἔχων μὲν ἀρχὰς, ἃς ἐκεῖνος εἶχε πρὶν,
ἔχων δὲ λέκτρα, καὶ γυναῖχ' ὁμόσπορον,
κοινῶν τε παίδων κοίν' ἂν, εἰ κείνῳ γένος
μὴ 'δυστύχησεν, ἦν ἂν ἐκπεφυκότα.
νῦν δ' ἐς τὸ κείνου κρᾶτ' ἐνήλαθ' ἡ τύχη.
ἀνθ' ὧν ἐγὼ τοῦδ', ὡσπερεὶ τοῦ 'μοῦ πατρὸς,
ὑπερμαχοῦμαι, κἀπὶ πάντ' ἀφίξομαι,

253. ΤΟΥ ΘΕΟΥ. τοῦ 'Απόλλωνος.

255. ΟΥΔ' ΕΙ ΓΑΡ ΗΝ. καὶ γὰρ εἰ μὴ ἦν ὅλως τὸ ἄγος ὑπὸ θεῶν ἐλαυνόμενον, καὶ οἱονεὶ πολυπραγμονούμενον, ὑμᾶς ἔδει κινουμένους οἴκοθεν, καὶ μὴ ἀναμείναντας τὴν ἐκ θεῶν πρᾶξιν, ἀναζητεῖν. ΜΗ ΘΕΗΛΑΤΟΝ. οἷον, χωρὶς θείας βοηθείας.

261. ΚΟΙΝΩΝ ΤΕ ΠΑΙΔΩΝ ΚΟΙΝΑ. κοινὰ, ἀδελφὰ τοῖς ἐξ ἡμῶν. οἷον, καὶ ἡμῖν ἂν ἐγένετο, εἰ ἦν τέκνα τῷ Λαΐῳ γενόμενα. ΜΗ 'ΔΥΣΤΥΧΗΣΕΝ. ὥστε μὴ παιδοποιήσασθαι. ΤΟ ΚΕΙΝΟΥ ΚΡΑΤ'. τὴν ἐκείνου κεφαλήν.

264. ΑΝΘ' ΩΝ ΕΓΩ. αἱ τοιαῦται ἔννοιαι οὐκ ἔχονται μὲν τοῦ σεμνοῦ· κινητικαὶ δέ εἰσι τοῦ θεάτρου. αἷς καὶ πλεονάζει Εὐριπίδης· ὁ δὲ Σοφοκλῆς πρὸς βραχὺ μὲν αὐτῶν ἅπτεται, πρὸς τὸ κινῆσαι τὸ θέατρον.

interfectorem spectat, si quis forte in Œdipi domo nescientis versetur; non ad ipsum Œdipum, ut inepte somniarunt interpretes. [γένοιτ' ἐμοῦ ξυνειδότος. Brunckiana γένοιτο μὴ οὐ ξυνειδότος. "Ita Marklandus conjecit, edidit Brunckius. Omnibus in libris legitur γένοιτ' ἐμοῦ συνειδότος. Marklandus, qua erat Vir Summus modestia: *contra sensum loci, ut mihi videtur*. Brunckius, ut solet, confidentius: *prorsus absurde*. Non ausim assentiri. In superioribus Œdipus pœnam constituit civilem irrogandam et interfectori Laïi, et occultatori interfectoris: nunc, si inquisitio frustra sit, diras addit execrationes, quibus primo parricidam (v. 246—248.), post conscium facinoris (v. 249—251.) devoveat. Posterior quo magis terreat cives, καὶ ἵνα περιπαθέστερος γίγνηται ὁ λόγος, ut bene Scholiastes, ne sibi quidem parcens, si sciens interfectorem occultet, suo ipsius capiti perniciem imprecatur. Hæc si recte disputavi, apparet, errasse viros eximios, cum librisque scribendum esse:

————οἴκοισιν εἰ ξυνέστιος
ἐν τοῖς ἐμοῖς γένοιτ' ἐμοῦ ξυνειδότος."

Meletem. Crit. i. p. 108. s. *Schæf.*]

259. νῦν δέ γ' ἐπικυρῶ τ' ἐγώ. Sic liquido scriptum in D. Ceteri codd. ut Aldus, νῦν δ' ἐπικυρῶ τ' ἐγὼ, labante versu. Haud male emendaverat Heathius, νῦν δ' ἄρ' ἐπικυρῶ—

261. Sunt quibus phrasis horum versuum intricatior videri possit. Sensus est: *Si liberos reliquisset Laïus, esset illis genus commune cum liberis meis; fratres essent illi liberorum meorum*, εἰ κείνῳ γένος εὐτύχησεν, κοινῶν παίδων κοινὰ ἦν ἂν ἐκπεφυκότα γένη. Sophocli familiare est κοινὸς usurpare pro ἀδελφὸς, quod a Scholiaste observatum ad 1. Antigonæ versum, et Hesychio in voce.

264. τοῦδ' ὡσπερεὶ τοῦ 'μοῦ πατρός.

ζητῶν τὸν αὐτόχειρα τοῦ φόνου λαβεῖν,
τῷ Λαβδακείῳ παιδὶ, Πολυδώρου τε, καὶ
τοῦ πρόσθε Κάδμου, τοῦ πάλαι τ' Ἀγήνορος.
καὶ ταῦτα τοῖς μὴ δρῶσιν εὔχομαι θεοὺς
μήτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆν ἀνιέναι τινὰ,
μήτ' οὖν γυναικῶν παῖδας· ἀλλὰ τῷ πότμῳ

269. ΤΟΙΣ ΜΗ ΔΡΩΣΙ. *τοῖς μὴ δεικνύουσί μοι τὸν φονέα.* ΑΡΟΤΟΝ. *τουτέστι καρπόν.*

Sic recte eruditus Britannus. Codd. et Aldus *τάδ'*. [*τάδ'*. Brunckius ex conjectura *τοῦδ'*. *Schæf.*]

267. *τῷ Λαβδακείῳ παιδὶ, Πολυδώρου τε.* Hoc exemplo his utitur Eustathius ad illustrandas similes apud Homerum constructiones. Ἰλ. β'. 54. Νεστορέῃ *παρὰ νηῒ* Πυληγενέος *βασιλῆος*. et ε'. 741. *Ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου*. ad quem versum ita commentatur p. 601. *τὸ Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου, ὅμοιόν ἐστι τῷ,* Νεστορέῃ *παρὰ νηῒ* Πυλαιγενέος *βασιλῆος. ὡς γὰρ ἐκεῖνο τῇ τοῦ κτητικοῦ ἀναλύσει εὐοδοῦται εἰς σύνταξιν, οὕτω καὶ τοῦτο. τὸ γὰρ Νεστορέῃ ἀναλυθὲν εἰς τὸ, τῇ τοῦ* Νέστορος, *εὖ ἔχει πρὸς τὸ εἰπεῖν, παρὰ τῇ* Νέστορος *βασιλῆος νηΐ. οὕτω δὲ καὶ τὸ,* Γοργείη *κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου, λέγει κατ' ἀνάλυσιν ὅτι ἡ κεφαλὴ τῆς* Γοργοῦς, *τοῦ δεινοῦ πελώρου. ὁμοίως καὶ τὸ* (Antig. 1135.) *Θηβαίας ἐπισκοποῦντ' ἀγυιὰς, τὰν ἐκ πασᾶν τιμᾷς, μεταποιηθὲν ἀναλυτικῶς εὐοδοῦται εἰς τὸ, τὰς τῆς Θήβης ἀγυιὰς, ἣν ἐπέκεινα πασῶν πόλεων τιμᾷς. ἐκεῖνο μέν τοι καὶ ἄλλως καθίσταται. δύναται γὰρ εἶναι τὸ Θηβαίας, ἀντὶ τοῦ Θήβης, ἵνα ᾖ ὥσπερ σελήνη σεληναία, οὕτω καὶ Θήβη Θηβαία, αὐτὴ ἡ Θήβη. ὅμοιον δὲ πρὸς τὸ Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου, καὶ ἐκ τῶν Σοφοκλέους τὸ, Λαβδακείῳ παιδὶ* Πολυδώρου *τε καὶ* Κάδμου *καὶ* Ἀγήνορος. *καὶ ἐκεῖ γὰρ εὔοδος ἡ σύνταξις δι' ἀναλύσεως τοῦ Λαβδακείῳ παιδὶ, ἵνα ᾖ τῷ παιδὶ τοῦ Λαβδάκου, καὶ τῶν ἑξῆς.*

[270. *γῆς*. Ex conjectura virorum doctorum. Vulgo *γῆν*. Verbum *ἀνιέναι*, quod ut transitivum vertit Erfurdtius, neutralem h. l. vim habet, utpote significans *prodire, existere*. V. Lobeck. ad Ajac. p. 258. *Schæf.*]

271. *μήτ' οὖν γυναικῶν παῖδας.* Est cui hic legendum esse videtur *γυναῖκα* vel *γυναῖκας*. Sed fallitur. *θεοὺς* cohæret cum *εὔχομαι*, non vero cum *ἀνιέναι*, *Deos precor, a Diis peto, μήτε γῆν ἀνιέναι αὐτοῖς ἄροτόν τινα, μήτε γυναικῶν παῖδας*. Verbum *ἀνιέναι* mulierum partubus seorsum applicari non posset, qui e terra non gignuntur. Sed nihil frequentius schemate, quo verbum uni rei proprium pluribus adhibetur. Extrinsecus aliud verbum ex analogia assumendum, quod fetu mulierum conveniat, *αὔξειν, τρέφειν*, siquidem terra *παμβῶτις, κουροτρόφος* appellatur. Homerus Odyss. γ'. 289.—*λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ἀϋτμένα χεῦε Κύματά τε τροφόεντα.* ad quem locum Eustathius p. 1468. *ἐν τῷ, ἀϋτμένα χεύας κύματά τε τροφόεντα, οὐ προσυπακουστέον ἀπὸ κοινοῦ τὸ χεύας καὶ ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἀλλ' ἐξ ἀναλόγου νοητέον τὸ ἐγείρας, ἢ κορυφώσας. οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ, σῖτον καὶ οἶνον ἔσθων, ἡ ἀκολουθία τὴν τοῦ πίνειν μετοχὴν ἔξωθεν τῷ οἴνῳ κομίζει, ὡς τοῦ ἔσθων τῷ σίτῳ προσαρηρότος. τοιούτου δὲ σχήματος καὶ τὸ, καπνὸν ἐλεύσσομεν καὶ φθογγήν. φθογγὴ γὰρ οὐ λεύσσεται πάντως, ἀλλ' ἐξακούεται. ὡς χρῆναι νοεῖν ἐντελῶς, ὅτι καπνὸν ἐλεύσσομεν καὶ φθογγὴν ἠκούομεν, εἰ καὶ σεσίγηται τὸ τῆς ἀκρῆς ἀφελῶς ἢ γοργῶς.* Hujus idiotismi, cujus tamen exempla apud utriusque linguæ scriptores passim obvia, ignoratio vel doctis fraudi fuit. Cave credas quidpiam deesse in hac phrasi Æschinis contra Timarchum: *μὴ γὰρ ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενον, ἀλλὰ γιγνόμενον τὸ πρᾶγμα νομίσηθ' ὁρᾷν*. Ad quem locum Reiskius p. 161. *Post λεγόμενον videtur ἀκούειν deesse*. Nugatur: non magis ibi deest quam in hoc Æschyli versu, Prom. 21. *Ἵν' οὔτε φωνὴν, οὔτε του μορφὴν βροτῶν*

τῷ νῦν φθερεῖσθαι, κἄτι τοῦδ' ἐχθίονι.
ὑμῖν δὲ τοῖς ἄλλοισι Καδμείοις, ὅσοις
τάδ' ἔστ' ἀρέσκονθ', ἥ τε σύμμαχος Δίκη
χ' οἱ πάντες εὖ ξυνεῖεν εἰσαεὶ θεοί.
ΧΟ. Ὥσπερ μ' ἀραῖον ἔλαβες, ὧδ', ἄναξ, ἐρῶ.
οὔτ' ἔκτανον γάρ, οὔτε τὸν κτανόντ' ἔχω
δεῖξαι. τὸ δὲ ζήτημα, τοῦ πέμψαντος ἦν
Φοίβου τόδ' εἰπεῖν, ὅστις εἴργασταί ποτε.
ΟΙ. δίκαι' ἔλεξας. ἀλλ' ἀναγκάσαι θεοὺς
ἃ 'ν μὴ θέλωσιν, οὐδ' ἂν εἷς δύναιτ' ἀνήρ.
ΧΟ. τὰ δεύτερ' ἐκ τῶνδ' ἂν λέγοιμ', ἅ μοι δοκεῖ.
ΟΙ. εἰ καὶ τρίτ' ἐστὶ, μὴ παρῇς τὸ μὴ οὐ φράσαι.
ΧΟ. ἄνακτ' ἄνακτι ταὔθ' ὁρῶντ' ἐπίσταμαι
μάλιστα Φοίβῳ Τειρεσίαν, παρ' οὗ τις ἂν

276. ΩΔ' ΑΝΑΞ ΕΡΩ. οὕτως ἐρῶ καὶ αὐτὸς ἐπομνύμενος, καὶ κατὰ τὰς σὰς ἀρὰς ἐπαρώμενος, μήτε δρᾶσαι τὸν φόνον, μήτε τοὺς δράσαντας ἐπίστασθαι.

278. ΤΟ ΔΕ ΖΗΤΗΜΑ. ἀπορῶν ὁ Χορὸς ἐπὶ τὸ θεῖον πάλιν ἀνατρέχει.

280. ΔΙΚΑΙ' ΕΛΕΞΑΣ. τοῦτό φησιν, ἵνα μὴ πάλιν πέμψωσιν εἰς θεοῦ, καὶ γένηται διατριβὴ ἐν τῷ δράματι, ὅπερ ὑπόψυχρον.

284. ΑΝΑΚΤ' ΑΝΑΚΤΙ. ἀποκλειομένου τοῦ πέμψειν εἰς θεὸν, καταφεύγουσιν εἰς τὴν ὁμοίαν μαντικήν. τῷ αὐτῷ δὲ ὀνόματι προσαγορεύει τὸν Τειρεσίαν, ᾧ καὶ τὸν θεὸν, καὶ τὰ αὐτὰ ὁρᾷν ἐκείνῳ φησίν.

Ὄψει. Plura de hoc schemate dicemus ad El. 435.

[272. φθερεῖσθαι. Cum Scholio Augustano, quod Erfurdtius publici juris fecit, compara simile Thomæ Mag. p. 166. s. præceptum de verbo εὔχομαι. Non contemnendæ hujusmodi regulæ, etsi obnoxiæ exceptionibus. Obiter moneo, Schneiderum in Xenophont. Anab. I, 7, 19. videri scripturam omnium librorum μαχεῖσθαι sine justa causa mutasse in μάχεσθαι. *Schæf.*]

[273. ὑμῖν — τοῖς ἄλλοισι Καδμείοις. V. not. ad Dionys. Halic. de Compos. Verb. p. 7. *Schæf.*]

276. ὥσπερ μ' ἀραῖον ἔλαβες. Eustathius p. 1809. legit ὥσπερ μ' ἀραῖον εἷλες, exponitque ὥσπερ με εἷλες διὰ τῆς ἀρᾶς.

277. ἔχω. gl. δύναμαι.

278. τὸ δὲ ζήτημα. Nominativus solutus; non vero qui vice genitivi est, et Latinorum ablativo absoluto respondet; sed per *Quod attinet* explicandus. Vide Valckenarium ad Phœniss. p. 102. Aliter hic locus expediri etiam potest, sublata distinctione post ζήτημα, ut constructio sit: ἦν δὲ τοῦ πέμψαντος Φοίβου τόδε τὸ ζήτημα, εἰπεῖν, ὅστις εἴργασταί ποτε. Vel adhuc, transposita sequenti distinctione, ἦν δὲ τοῦ πέμψαντος Φοίβου τὸ ζήτημα, εἰπεῖν, ὅστις ποτε εἴργασται τόδε. Prima ratio omnium videtur optima.

281. οὐδ' ἂν εἷς δύναιτ' ἀνήρ. Sic duo codd. recte, ut jam legendum esse monuerat Kœnius ad libellum de Dialectis p. 23. Ceteri codd. ut impressi, solœce, οὐδὲ εἷς δύναιτ'.—Initio versus male codd. et impressi ἂν: quæ frequens est in libris menda. Vide Marklandum ad Suppl. 364.

284. ταὔθ' ὁρῶντ'. Id est τὰ αὐτὰ, ut recte scriptum et expositum reperi in uno cod. Perperam vulgo ταῦθ'.

σκοπῶν τάδ᾽, ὦ ῎ναξ, ἐκμάθοι σαφέστατα.
ΟΙ. ἀλλ᾽ οὐκ ἐν ἀργοῖς οὐδὲ τοῦτ᾽ ἐπραξάμην.
ἔπεμψα γὰρ, Κρέοντος εἰπόντος, διπλοῦς
πομπούς· πάλαι δὲ μὴ παρὼν θαυμάζεται.
ΧΟ. καὶ μὴν τά γ᾽ ἄλλα κωφὰ καὶ παλαί᾽ ἔπη.
ΟΙ. τὰ ποῖα ταῦτα; πάντα γὰρ σκοπῶ λόγον.
ΧΟ. θανεῖν ἐλέχθη πρός τινων ὁδοιπόρων.
ΟΙ. ἤκουσα κἀγώ· τὸν δ᾽ ἰδόντ᾽ οὐδεὶς ὁρᾷ.
ΧΟ. ἀλλ᾽ εἴ τι μὲν δὴ δείματός γ᾽ ἔχει μέρος,
τὰς σὰς ἀκούων οὐ μενεῖ τοιάσδ᾽ ἀράς.
ΟΙ. ᾧ μή ᾽στι δρῶντι τάρβος, οὐδ᾽ ἔπος φοβεῖ.
ΧΟ. ἀλλ᾽ οὐξελέγξων αὐτόν ἐστιν· οἵδε γὰρ
τὸν θεῖον ἤδη μάντιν ὧδ᾽ ἄγουσιν, ᾧ
τἀληθὲς ἐμπέφυκεν ἀνθρώπων μόνῳ.
ΟΙ. ὦ πάντα νωμῶν, Τειρεσία, διδακτά τε,
ἄῤῥητά τ᾽, οὐράνιά τε, καὶ χθονοστιβῆ,
πόλιν μὲν, εἰ καὶ μὴ βλέπεις, φρονεῖς δ᾽ ὅμως
οἵᾳ νόσῳ ξύνεστιν· ἧς σε προστάτην
σωτῆρά τ᾽, ὦ ῎ναξ, μοῦνον ἐξευρίσκομεν.
Φοῖβος γὰρ, εἰ καὶ μὴ ῎κλυες τῶνδ᾽ ἀγγέλων,
πέμψασιν ἡμῖν ἀντέπεμψεν, ἔκλυσιν
μόνην ἂν ἐλθεῖν τοῦδε τοῦ νοσήματος,
εἰ τοὺς κτανόντας Λάϊον, μαθόντες εὖ,

287. ΑΛΛ᾽ ΟΥΚ ΕΝ ΑΡΓΟΙΣ. κἀνταῦθα τὸ κηδεμονικὸν τοῦ ἤθους διετήρησε. τὸ μὲν οὖν ΔΙΠΛΟΥΣ ΠΟΜΠΟΥΣ, τῆς σπουδῆς ἐστι τεκμήριον· τὸ δὲ ΚΡΕΟΝΤΟΣ ΕΙΠΟΝΤΟΣ, πιθανὸν εἰς τὰ ἑξῆς, ἵνα ἡ ὑπόνοια αὐτοῦ πίστιν ἔχοι, τὸ πεπεισμένον ὑπὸ τοῦ Κρέοντος τὸν Τειρεσίαν μαντεύεσθαι κατὰ τοῦ Οἰδίποδος τὰ ψευδῆ.

290. ΚΩΦΑ. ψυχρὰ, καὶ οὐδὲν σαφὲς ἔχοντα τὰ ψιθυριζόμενα.

296. ΩΙ ΜΗ ᾽ΣΤΙ. ὁ μὴ τὸ ἔργον δεδοικὼς, οὐδὲ τὸν λόγον φοβεῖται· ἢ οὐδὲ ὁ λόγος φόβον αὐτῷ ἐντίθεται.

297. ΑΛΛ᾽ ΟΥΞΕΛΕΓΧΩΝ. καὶ ταῦτα εἰς σύστασιν τῶν προσώπων, ἵνα μηδὲ ὕστερον δυνηθείη ἀρνήσασθαι.

301. ΧΘΟΝΟΣΤΙΒΗ. τὰ ἐν τῇ γῇ, τὰ ἐπίγεια.

286. σκοπῶν. gl. ζητῶν, ἐρευνῶν. et 291. σκοπῶ, ἐξετάζω.

290. κωφά. gl. ἀνυπόστατα.—παλαιὰ, σαθρά.

295. Glossa : τὰς σὰς ἀκούων τοιάσδε κατάρας οὐχ ὑπομενεῖ σιγῇ φυλάττων.

297. οὐξελέγξων. gl. ὁ φανερώσων αὐτόν. Aldus οὐξελέγχων, ut est in B. T. Ceteri futurum habent.

305. εἰ καὶ μὴ ῎κλυες. Sic recte Valckenarius ad Phœniss. pag. 320. quod confirmat codd. glossa, μὴ ἤκουσας, tametsi in iis etiam scriptum μὴ κλύεις. [κλύεις. Brunckius ex Valckenarii conjectura ῎κλυες. *Schæf.*]

κτείναιμεν, ἢ γῆς φυγάδας ἐκπεμψαίμεθα.
σὺ δ' οὖν, φθονήσας μήτ' ἀπ' οἰωνῶν φάτιν,
μήτ' εἴ τιν' ἄλλην μαντικῆς ἔχεις ὁδὸν,
ῥῦσαι σεαυτὸν καὶ πόλιν, ῥῦσαι δ' ἐμὲ,
ῥῦσαι δὲ πᾶν μίασμα τοῦ τεθνηκότος.
ἐν σοὶ γάρ ἐσμεν· ἄνδρα δ' ὠφελεῖν ἀφ' ὧν
ἔχοι τε καὶ δύναιτο, κάλλιστος πόνων.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

φεῦ, φεῦ· φρονεῖν ὡς δεινὸν, ἔνθα μὴ τέλη
λύει φρονοῦντι. ταῦτα γὰρ καλῶς ἐγὼ
εἰδὼς διώλεσ'· οὐ γὰρ ἂν δεῦρ' ἱκόμην.

ΟΙ. τί δ' ἔστιν; ὡς ἄθυμος εἰσελήλυθας.

ΤΕΙ. ἄφες μ' ἐς οἴκους· ῥᾷστα γὰρ τὸ σόν τε σὺ,
κἀγὼ διοίσω τοὐμὸν, ἢν ἐμοὶ πίθῃ.

ΟΙ. οὔτ' ἔννομ' εἶπας, οὔτε προσφιλὲς πόλει
τῇδ', ἥ σ' ἔθρεψε, τήνδ' ἀποστερῶν φάτιν.

ΤΕΙ. ὁρῶ γὰρ οὐδὲ σοὶ τὸ σὸν φώνημ' ἰὸν

312. ΡΥΣΑΙ Δ' ΕΜΕ. ὅρα τὸ τοῦ κηδεμόνος, ὅτι τελευταῖον ἑαυτὸν ἔταξεν, ὅπως ἀφέλοιτο τὸ φορτικὸν τῆς ἐξουσίας. ΑΝΔΡΑ Δ' ΩΦΕΛΕΙΝ. παιδευτικὸς ὁ λόγος, ἔδει ἅπαντας ἀφ' ὧν δύναιντο ὠφελεῖν τοὺς πέλας.

316. ΦΡΟΝΕΙΝ ΩΣ ΔΕΙΝΟΝ. ὡς δεινὸν, φησὶ, τὸ φρονεῖν, ὅταν τὸ φρονούμενον τῷ φρονοῦντι μὴ λυσιτελῇ. σχετλιάζει δὲ μὴ βουλόμενος εἰς φῶς ἄγειν τὰ τοῦ Οἰδίποδος. διαλελυμένως δὲ εἶπε ΤΕΛΗ ΛΥΗι, ἀντὶ τοῦ λυσιτελῇ. ΤΑΥΤΑ ΓΑΡ ΚΑΛΩΣ ΕΓΩ. τὰ συμβησόμενά μοι, ὅτι ἀναγκασθήσομαι λέγειν ἃ μὴ βούλομαι· τὸ ἐξελέγχειν τὸν Οἰδίποδα. ταῦτα εἰδὼς διώλεσα αὐτά· οὐ γὰρ ἂν δεῦρο ἠρχόμην.

321. ΗΝ ΕΜΟΙ ΠΙΘΗι· ἐὰν με ἀπελθεῖν ἐάσῃς.

323. ΤΗΝΔ' ΑΠΟΣΤΕΡΩΝ ΦΑΤΙΝ. μὴ λέγων τὸν χρησμόν.

324. ΟΡΩ ΓΑΡ. οὐ γὰρ σύμφορός σοι οὐδὲ κατὰ καιρὸν ἡ ζήτησις γίγνεται. ἵνα οὖν μὴ ἐκ τούτου μέμψις ἀκολουθήσῃ, σιωπῶ. τὸ μὲν κατὰ λόγον ἐλλιπές ἐστι· τὸ δὲ κατὰ διάνοιαν, πλῆρες. ὃ δὲ βούλεται λέγειν· ὁρῶ τὸ σὸν φώνημα μὴ πρὸς καιρὸν ἐξιὸν, κἀγὼ οὖν φωνὴν μὴ πρὸς καιρὸν ἀφιέναι φυλάσσομαι.

310. *σὺ δ' οὖν*. Sic Aldus et codd. omnes. Perperam Triclinius *οὖν* mutavit in *οὐ*, putans forte negationem cum *φθονήσας* requiri, quæ jam adest in geminato *μήτε*.

311. *μαντικῆς ὁδόν*. gl. *μέθοδον*. Frequens usus nominis *ὁδὸς* pro *modo, ratione*. Vide indicem nostrum in Aristophanem, Euripidem, Hec. 734. Phœn. 922. Hippol. 291. 394. Heracl. 237.

314. *ἐν σοί ἐσμεν, in te sumus*. id est, *in te omnis posita est spes nostra*.

[317. *λύῃ*. Sic Scholiastes. Vulgo *λύει*. v. ad Ajac. v. 1074. *Schæf.*]

318. *διώλεσα*. gl. *ἐπελαθόμην*. recte. Ut *σώζειν* sæpe adhibetur pro *tenere memoria*, sic *διολλύειν* adhibetur pro *oblivisci*. Vide quæ notavi ad Eurip. Bacchas 782. et Hippol. 391. Nimis facete locum hunc vertit Johnsonus. *οὐ γὰρ ἂν δεῦρ' ἱκόμην, alioquin huc non venissem*: neinpe *εἰ ἐσωζόμην αὐτά*: *εἰ μὴ ἐπελαθόμην*. Qui popularem suum merito castigat Jo. Burton, eo non fuit perspicacior. Locus hic, si quis alius, sanus est.

πρὸς καιρόν· ὡς οὖν μηδ' ἐγὼ ταὐτὸν πάθω.
ΧΟ. μὴ, πρὸς θεῶν, φρονῶν γ' ἀποστραφῇς, ἐπεὶ
πάντες σε προσκυνοῦμεν οἵδ' ἱκτήριοι.
ΤΕΙ. πάντες γὰρ οὐ φρονεῖτ'· ἐγὼ δ' οὐ μή ποτε
τἄμ' ἐξενείπω, μὴ τὰ σὰ 'κφήνω κακά.
ΟΙ. τί φῄς; ξυνειδὼς οὐ φράσεις, ἀλλ' ἐννοεῖς
ἡμᾶς προδοῦναι, καὶ καταφθεῖραι πόλιν;
ΤΕΙ. ἐγὼ οὔτ' ἐμαυτὸν, οὔτε σ' ἀλγυνῶ. τί ταῦτ'
ἄλλως ἐλέγχεις; οὐ γὰρ ἂν πύθοιό μου.
ΟΙ. οὐκ, ὦ κακῶν κάκιστε, καὶ γὰρ ἂν πέτρου

326. ΜΗ ΠΡΟΣ ΘΕΩΝ. ὑποβαλόντος τοῦ Τειρεσίου ἀρχὴν, ὅτι ἐπίσταται, ὁ Χορὸς καταλιπαρεῖ εἰπεῖν· εἶτα ἀρνουμένου ἐξάγεται εἰς λοιδορίων πρὸς αὐτὸν ὁ Οἰδίπους, ὅθεν παροξυνθεὶς λέγει. ἔχει οὖν τὰ τῆς ὑποθέσεως ἄριστα.

328. ΕΓΩ Δ' ΟΥ ΜΗ ΠΟΤΕ. οὐκ ἐμφανῶ τὰ ἐμὰ ἔπη, ἵνα μὴ τὰ σὰ εἴπω κακά. ἤδη δὲ τρανότερόν φησιν, ὅτι τὰ αὐτοῦ κακὰ ἀποκρύπτεται.

332. ΕΓΩ Τ' ΕΜΑΥΤΟΝ ΟΥΤΕ Σ' ΑΛΓΥΝΩ. ἑαυτὸν ἀλγυνεῖν ἔφη, ἴσως ἐπιστάμενος ὅτι κακῶς ἀκούσεται ὑπ' αὐτοῦ ἀπιστούμενος· τάχα δὲ καὶ βουλόμενος ἀποκρύπτειν, συμπεριέλαβεν ἑαυτὸν, ὡς καὶ ἔμπροσθεν, ΤΑ'Μ' ΩΣ ΑΝ ΕΙΠΩ ΜΗ ΤΑ Σ' ΕΚΦΗΝΩ ΚΑΚΑ.

334. ΟΥΚ Ω ΚΑΚΩΝ ΚΑΚΙΣΤΕ. ἐν ὑπερβάτῳ ὁ λόγος· οὐ λέξεις, ὦ κακῶν κάκιστε, ἀλλ' ὧδ' ἄτεγκτος κἀτελεύτητος φανῇ; ΟΡΓΑΝΕΙΑΣ. ὅ ἐστι ταράξειας, καὶ εἰς ὀργὴν ἐκβάλλειας. ἀπολογεῖται δὲ περὶ τῆς ὕβρεως, λέγων ὅτι κἂν πέτρου φύσιν σύ γ' ὀργάνειας. ΑΤΕΓΚΤΟΣ δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀσυμπαθὴς καὶ ἀδάκρυτος. τέγγειν γὰρ τὸ βρέχειν. ΑΤΕΛΕΥΤΗΤΟΣ. δυσαξίωτος, δυσπαράκλητος, ἀμείλιχος.

328. *ἐγὼ δ' οὐ μή ποτε τἄμ' ἐξενείπω.* Sic ex indole linguæ legendum est. Vulgata lectione nihil mendosius : *ἐγὼ δ' οὐ μήποτε τἄμ' ὡς ἂν εἴπω.* Ex his apud omnes constat nullum sensum elici posse, in quibus nulla quidem est legitimæ constructionis forma. *οὐ μὴ* cum futuro indicativi vel aoristo 2 subjunctivi construitur. Perspicuus est sensus : *οὐ μή ποτε εἴπω τἀμὰ, ἤγουν τὴν ἐμὴν μαντείαν, ὡς ἂν μὴ ἐκφανήσω, ἤγουν φανερὰ ποιήσω τὰ σὰ κακά.* Sic recte glossa : unde non aliter scripsisse Tragicum liquet, ac edidimus, *οὐ μή ποτε τἄμ' ἐξενείπω.* Bicompositi verbi, librariorum errore perquam solemni, exciderant præpositiones. *ἐνέπω* apud Tragicos frequens est, quo in verbo liquida geminari solet, metri lege plerumque id flagitante. Eustathius ad Odyss. p. 1381. *τὸ δὲ ἔννεπε πλεονασμὸν ἔχει τοῦ ἑνὸς ν. καὶ δῆλον ἐξ ὧν πολλαχοῦ τὸ ἐνέπω δι' ἑνὸς ν ἐκφέρεται, ἀπὸ τῆς ἐν προθέσεως καὶ τοῦ ἔπω, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἔπος.* Verbo *ἐξενέπω* usi sunt Pindarus Olymp. viii. 26. Apollonius i. 764. Dionysius Perieg. 556. Apud Eurip. Bacchis 1255. occurrit aliud bicompositum *ἐξυπειπεῖν* haud magis apud Tragicos obvium quam *ἐξενέπειν.* utrumque legitimum est et extra omnem suspicionem. Admoveri huc potest Scholiastæ observatio ad alterius Œdipi v. 1648. *ἴδιον αὐτοῦ τὸ πολλαῖς κεχρῆσθαι ταῖς προσθέσεσι.*

[329. *τἄμ' ὡς ἂν εἴπω.* Hæc est librorum scriptura. Brunckius ex conjectura edidit *τἄμ' ἐξενείπω.* Mihi in mentem venit *τἄμ' εἰς σ' ἀνείπω.*—Pro *σ' ἐκφήνω* Brunckius *σὰ 'κφήνω.* V. Electr. v. 1499. *Schæf.*]

332. *ἐγὼ οὔτ' ἐμαυτόν.* Sic præter Athenæum, l. x. p. 453. unus e nostris codd. indubie, et alter a prima manu. Reliqui *ἐγώ τ' ἐμαυτὸν,* cum glossa, *ἀπὸ κοινοῦ τὸ οὐ.* Passim occurrit *ἐγὼ οὐ* disyllabum, ut Œd. Col. 939. Antig. 458. apud Comicum Lys. 284. 876. Ran. 33. Vesp. 416. Equit. 340. Cujusvis etiam vocis *ω* finale cum sequente *οὐ* in unam syllabam coalescit, ut in Lysistr. 1171. *Οὐ τὼ σιώ, οὐχὶ*

φύσιν σύ γ' ὀργάνειας, ἐξερεῖς ποτέ;
ἀλλ' ὧδ' ἄτεγκτος κἀτελεύτητος φανεῖ;

ΤΕΙ. ὀργὴν ἐμέμψω τὴν ἐμήν· τὴν σὴν δ' ὁμοῦ
ναίουσαν οὐ κατεῖδες, ἀλλ' ἐμὲ ψέγεις.

ΟΙ. τίς γὰρ τοιαῦτ' ἂν οὐκ ἂν ὀργίζοιτ' ἔπη
κλύων, ἃ νῦν σὺ τήνδ' ἀτιμάζεις πόλιν;

ΤΕΙ. ἥξει γὰρ αὐτὰ, κἂν ἐγὼ σιγῇ στέγω.

ΟΙ. οὐκοῦν ἅ γ' ἥξει καὶ σὲ χρὴ λέγειν ἐμοί.

ΤΕΙ. οὐκ ἂν πέρα φράσαιμι. πρὸς τάδ', εἰ θέλεις,
θυμοῦ δι' ὀργῆς, ἥτις ἀγριωτάτη.

ΟΙ. καὶ μὴν παρήσω γ' οὐδὲν, ὡς ὀργῆς ἔχω,
ἅπερ ξυνίημ'. ἴσθι γὰρ δοκῶν ἐμοὶ
καὶ ξυμφυτεῦσαι τοὔργον, εἰργάσθαι θ', ὅσον

341. ΑΥΤΑ. *ἤγουν αὐτόματα.*

344. ΘΥΜΟΥ. *οὐκ ἔστι γενικὴ, ἀλλὰ ῥῆμα προστακτικόν.*

345. ΠΑΡΗΣΩ Γ' ΟΥΔΕΝ. *ὀργιζόμενος οὐδὲν σιωπήσομαι, ὧν πέπεισμαι καὶ ὑπονοῶ.*

347. ΟΣΟΝ ΜΗ ΧΕΡΙ. *εἴργασθαι τὰ ἄλλα τοῦ φόνου, χωρὶς τῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν ἐνεργείας. εἰ δὲ ἔβλεπες, ἐκάλουν ἄν σε καὶ φονέα αὐτόχειρα.*

πάντα γ', ὦ λυσσάνιε. Similiter ω ει coalescunt, ut in Philoct. 585. *ἐγώ εἰμ' Ἀτρείδαις δυσμενής.* et Vesp. 1224. *Ἐγὼ εἴσομαι. καὶ δὴ γὰρ εἰμ' ἐγὼ Κλέων.*

335. *ὀργάνειας.* gl. *εἰς ὀργὴν κινήσειας.* Sic libri omnes, adstipulante Eustathio ad Iliad. p. 792. *ὀργῶ ὀργαίνω. οἷον, οὐ γὰρ ὀργαίνειν καλὸν, παρὰ Σοφοκλεῖ,* (Trach. 552.) *παρ' ᾧ καὶ τὸ, καὶ γὰρ ἂν πέτρου φύσιν σύ γ' ὀργάνειας.* Hemsterhusio, viro summo, legendum videbatur *ὀργάσειας* ab *ὀργάζειν*, *quamlibet materiam subigere, macerare, mollire.* Conjecturam protulit Ruhnkenius ad Timæi lexicon p. 129. elegantem quidem, nec tamen usquequaque certam. Similis hyperbole apud Plautum occurrit, Pænulo i. 2. 77. *Nam illa mulier lapidem silicem subigere, ut se amet, potest.*

336. *ἄτεγκτος.* gl. *σκληρὸς, ἀμείλικτος. ἀτελεύτητος, ἄπρακτος, ἀκαμπής.* Eustathius p. 441. *ἀτελεύτητος παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ τὸν μὴ τελευτὴν ἐπάγοντα τοῖς ζητουμένοις δηλοῖ ἐν τῷ, ἄτεγκτος κἀτελεύτητος* ΦΑΝΕΙ. Et sic quidem apud eum legitur *φανεῖ*, non *φανῇ*. Qua occasione monebo Atticam terminationem secundæ personæ passivæ et mediæ formæ me ubique in futuris reposuisse; nec forte doctiorum reprehensionem effugero, quod idem in reliquis temporibus non fecerim, ut in Aristophane. Quod ad futura attinet, haud pauca supersunt in impressis nostris libris hujus Atticismi vestigia, librariorum inconstantia, quibus cordi fuisse videtur nulli parcere. Infra 1295. *εἰσόψει.* El. 381. *προσόψει.* Trach. 199. *ὄψει.* Eurip. Androm. 708. *φθερεῖ.* Bacchis 782. *σώσει.* et alia permulta. In Aj. 195. D. præsens *στηρίζει* exhibet. In Eurip. Iphig. T. 483. *λυπεῖ* scriptum olim fuisse pro *λυπῇ* Marklandus evicit. Vide Valckenarium ad Phœniss. p. 216.

337. *τὴν σὴν δ' ὁμοῦ ναίουσαν.* Argutatur Eustathius ad Iliad. p. 755. ambiguum hic statuens esse sensum, quo aliud Tiresias innuit ac dicere videtur. *δοκεῖ μὲν λέγειν ὁ Τειρεσίας, ὅτι τὴν σὴν ὀργὴν οὐ κατεῖδες, τὴν σύμφυτόν σοι. ἀληθῶς δὲ λέγει, ὅτι τὴν σὴν ἄλοχον οὐκ οἶδας, ἤγουν τὴν μητέρα σου, ᾗ συμβιοῖς. ὅπερ ὀκνήσας ἐκφῆναι, εἶπε τὸ ὁμοῦ ναίουσαν, ὃ ταὐτόν ἐστι τῷ ὁμευνέτιν.*

341. *ἥξει.* gl. *παραγενήσεται, φανήσεται.*

345. *ὡς ὀργῆς ἔχω.* gl. *ὡς διάκειμαι ἕνεκα ὀργῆς.* alia: *ὡς δυνατός εἰμι ὀργί-*

μὴ χερσὶ καίνων· εἰ δ' ἐτύγχανες βλέπων,
καὶ τοὔργον ἂν σου τοῦτ' ἔφην εἶναι μόνου.
ΤΕΙ. ἄληθες; ἐννέπω σε τῷ κηρύγματι,
ᾧπερ προεῖπας, ἐμμένειν, κἀφ' ἡμέρας
τῆς νῦν προσαυδᾷν μήτε τούσδε, μήτ' ἐμὲ,
ὡς ὄντι γῆς τῆσδ' ἀνοσίῳ μιάστορι.
ΟΙ. οὕτως ἀναιδῶς ἐξεκίνησας τόδε
τὸ ῥῆμα; καί που τοῦτο φεύξεσθαι δοκεῖς;
ΤΕΙ. πέφευγα· τἀληθὲς γὰρ ἰσχύον τρέφω.
ΟΙ. πρὸς τοῦ διδαχθείς; οὐ γὰρ ἔκ γε τῆς τέχνης.
ΤΕΙ. πρὸς σοῦ. σὺ γάρ μ' ἄκοντα προὐτρέψω λέγειν.
ΟΙ. ποῖον λόγον; λέγ' αὖθις, ὡς μᾶλλον μάθω.
ΤΕΙ. οὐχὶ ξυνῆκας πρόσθεν; ἢ 'κπειρᾷ λόγων;
ΟΙ. οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν γνωστόν· ἀλλ' αὖθις φράσον.
ΤΕΙ. φονέα σε φημὶ τἀνδρὸς, οὗ ζητεῖς κυρεῖν.

350. ΕΝΝΕΠΩ ΣΕ. λέγω σε τῷ κηρύγματι ὑπεύθυνον εἶναι, τῷ ὑπὸ σοῦ εἰρημένῳ.
354. ΟΥΤΩΣ ΑΝΑΙΔΩΣ. οἴεται αὐτὸν πλασάμενον ψεύδεσθαι· εἰκότως δὲ ἀπιστεῖται, ὡς δι' ὀργὴν εἰρηκώς. εἰ δὲ ἐπιστεύθη κατ' ἀρχὴν ὁ μάντις, τὰ ἑξῆς τοῦ δράματος ἀνῄρητο τοῦ ἀναγνωρισμοῦ, ἐν οἷς καταγέγονε μάλιστα ὁ ποιητής.
357. ΟΥ ΓΑΡ ΕΚ ΓΕ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ. φανερῶς εἰς Κρέοντα ἡ ἀπότασίς ἐστι.

ζεσθαι. Neutraliter adhiberi ἔχω cum genitivo ostendi ad Comici Lysistr. 173.

350. ἄληθες; gl. εἰρωνικόν. Vide quæ notavimus ad Comici Ran. 840.

351. ᾧπερ προεῖπας. Sic omnino legendum. Supra, 223. ὑμῖν προφωνῶ. Mendose in libris προσεῖπας, frequenti librariorum errore in verbis cum πρὸ et πρὸς compositis. Sic in Eurip. Hippol. 499. προσῆγον pro προῆγον male scriptum fuit: in Comici Concion. 31. προσιόντων pro προϊόντων.

355. καί που. Sic scribendum. Encliticum hic est που, non adverbium loci *quo*, ut male vertit Johnson.

358. προὐτρέψω. gl. παρεκίνησας.

360. ἢ 'κπειρᾷ λόγων; Aldus et codd. ἢ 'κπειρᾷ λέγειν; Glossa in aliis, δοκιμάζεις καὶ ἐνοχλεῖς. In D. εἰς πεῖραν λόγων προτρέπῃ. In hoc cod. legisse videtur λέγων nescio quis olim, qui margini adscripsit, *an* λέγειν; Corruptam esse lectionem constat, unde nullus exoritur sensus. Heathius conjecit ἢ 'κπειρῶν λέγεις, vel ἢ 'κπειρᾷς λέγων. Neutrum mihi placet: nec fere magis, quod dedi, etsi illis probabilius sit: *aut sermonemne meum tentas?* id est, *experirisne an iterum eadem tibi sim dicturus?* Nullus dubito, quin Sophocles scripserit plano et perspicuo sensu: Οὐχὶ ξυνῆκας; πρὸς τί μ' ἐκπειρᾷ πάλιν; [Brunckius ex conjectura οὐχὶ ξυνῆκας πρόσθεν; ἢ 'κπειρᾷ λόγων; *Schæf.*]

361. οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν γνωστόν. Ad priorem partem interrogationis respondet Œdipus, οὐχὶ ξυνῆκας; scilicet ξυνῆκα μὲν, ἀλλ' οὐχ οὕτως, ὥστε εἰπεῖν ἐγνωσμένον, ὅπερ ξυνῆκα. Ineptissime vertit Johnson.

362. οὗ refertur ad φονέα, licet proxime præcedat τἀνδρός. Qua ex vocum structura suboritur aliquid ambiguitatis. Mallem fere legi: φονέα σε φημὶ τοῦτον, οὗ ζητεῖς κυρεῖν. Sic infra 449. τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὃν πάλαι ζητεῖς. [Vulgo jungunt οὗ ζητεῖς κυρεῖν. *Schæf.*]

ΟΙ. ἀλλ᾽ οὔ τι χαίρων δίς γε πημονὰς ἐρεῖς.
ΤΕΙ. εἴπω τί δῆτα κἄλλ᾽, ἵν᾽ ὀργίζῃ πλέον;
ΟΙ. ὅσον γε χρῄζεις· ὡς μάτην εἰρήσεται.
ΤΕΙ. λεληθέναι σε φημὶ σὺν τοῖς φιλτάτοις
αἴσχισθ᾽ ὁμιλοῦντ᾽, οὐδ᾽ ὁρᾶν ἵν᾽ εἶ κακοῦ.
ΟΙ. ἦ καὶ γεγηθὼς ταῦτ᾽ ἀεὶ λέξειν δοκεῖς;
ΤΕΙ. εἴπερ τί γ᾽ ἐστὶ τῆς ἀληθείας σθένος.
ΟΙ. ἀλλ᾽ ἔστι, πλήν σοι. σοὶ δὲ τοῦτ᾽ οὐκ ἔστ᾽, ἐπεὶ
τυφλὸς τά τ᾽ ὦτα, τόν τε νοῦν, τά τ᾽ ὄμματ᾽ εἶ.
ΤΕΙ. σὺ δ᾽ ἄθλιός γε ταῦτ᾽ ὀνειδίζων, ἃ σοὶ
οὐδεὶς ὃς οὐχὶ τῶνδ᾽ ὀνειδιεῖ τάχα.
ΟΙ. μιᾶς τρέφῃ πρὸς νυκτὸς, ὥστε μήτ᾽ ἐμὲ,

366. ΣΥΝ ΤΟΙΣ ΦΙΑΤΑΤΟΙΣ. εὐσχημόνως ἀπήγγειλε τὸ περὶ τῆς μητρός.
370. ΣΟΙ ΔΕ ΤΟΥΤ᾽ ΟΥΚ ΕΣΤ᾽. ἴσον ἐστὶν ὁ Οἰδίπους παραβαλλόμενος, ὡς ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Κάλχαντα.
372. Α ΣΟΙ ΟΥΔΕΙΣ. οὐδείς ἐστιν, ὃς οὐ ταῦτα ὀνειδίσει, ἅπερ μοι ὠνείδισας. τὸ δὲ ΤΑΧΑ, ἀντὶ τοῦ ταχέως, οἷον, καὶ σὲ μετ᾽ ὀλίγον ἐροῦσι τυφλόν. καὶ περὶ τῆς πηρώσεως δὲ λεληθότως αὐτῷ μαντεύεται.
374. ΜΙΑΣ ΤΡΕΦΗι ΠΡΟΣ ΝΥΚΤΟΣ. διπλοῦν τὸ διανόημα. ἤ τοι οὖν οὕτως· ὑπὸ μιᾶς νυκτὸς, τῆς ἀορασίας, τῆς διηνεκῶς κατεχούσης σε, τρέφῃ, ὡς μηδὲν διαθεῖναι κακὸν τοὺς ὁρῶντας. ἢ οὕτως· διὰ τὸ πηρὸν εἶναι ἐλεοῦσί σε πάντες· ἀπόχρη γὰρ καὶ τὸ τῆς πηρώσεως.

363. *πημονάς.* gl. *λοιδορίας.*
[364. Vulgo *τί.* *Schæf.*]
365. *ὡς μάτην.* gl. *ἐπεὶ ἀκαίρως.*
366. *σὺν τοῖς φιλτάτοις.* Plurali numero unam matrem innuit. Sic infra 1184. Œdipus ait: *ξὺν οἷς τ᾽ οὐ χρῆν μ᾽ ὁμιλῶν, οὕστ᾽ ἔμ᾽ οὐκ ἔδει κτανών*: quorum hoc ad solum patrem, superius ad solam matrem refertur. Est hoc schema Tragicis valde usitatum, de quo videndus Gatakerus opp. tom. i. p. 351.
374. *μιᾶς τρέφῃ πρὸς νυκτός.* id est, *μία σε νὺξ τρέφει.* gl. *διόλου ἐν τῷ σκότει διατρίβεις*, qui verus est horum verborum sensus. Nemo ignorat quantum frequentet Sophocles verbum *τρέφειν* sensu *τοῦ ἔχειν*, qua de re videndi Casaubonus ad Athen. p. 549. et Valckenarius ad Hippol. 364. Quæ sequuntur, eorum vera est expositio in scholiis priore loco proposita; altera nauci non est. Male Aldus *βλέψαι*, errore typothetæ, ut videtur; nam hoc in nullo cod. reperi, ne quidem in T. qui *βλάψαι* recte habet. Planum, ut opinor, et facilem sensum reddidi; unde ad id quod Œdipus dixit, nemo jam non intelligit, quid Tiresias respondere debuerit. Sequentium versuum absurda sententia est, tam in Græcis, uti vulgo leguntur, quam in Johnsoni versione. Nempe Tiresias plane contrarium dicit illius, quod dicere debuit: *οὐ γάρ με μοῖρα πρός γε σοῦ πεσεῖν.* Immo *οὐ γάρ σε μοῖρα πρός γ᾽ ἐμοῦ πεσεῖν.* In istis *γὰρ* refertur ad suppressam sententiæ partem, facile supplendam: *οὐδ᾽ ἄν σε βλάψαιμ᾽· οὐ γὰρ μοῖρά ἐστι σὲ πρὸς ἐμοῦ πεσεῖν.* Facile, imperitis describentibus librariis, pronomina commutari potuerunt. *τάδ᾽ ἐκπρᾶξαι.* gl. *τάδε τιμωρῆσαι.* Quid vero? *Scelus, cujus auctorem investigas, quodque te ipsum patrasse ignoras.* Obscure loquitur Tiresias, ita ut quod is cogitet, non statim assequi possit Œdipus: sed nobis, qui legimus, perspicua est sententia, modo ulcus lectionis sanetur. Jam olim vitium inolevit, quod ne subodorati quidem sunt veteres critici: recentiores autem interpretes prorsus cæcutierunt.

μήτ' ἄλλον, ὅστις φῶς ὁρᾷ, βλάψαι ποτ' ἄν.
ΤΕΙ. οὐ γάρ σε μοῖρα πρός γ' ἐμοῦ πεσεῖν, ἐπεὶ
ἱκανὸς Ἀπόλλων, ᾧ τάδ' ἐκπρᾶξαι μέλει.
ΟΙ. Κρέοντος, ἢ σοῦ ταῦτα τἀξευρήματα;
ΤΕΙ. Κρέων γε σοὶ πῆμ' οὐδέν· ἀλλ' αὐτὸς σὺ σοί.
ΟΙ. ὦ πλοῦτε, καὶ τυραννὶ, καὶ τέχνη τέχνης
ὑπερφέρουσα τῷ πολυζήλῳ βίῳ,
ὅσος παρ' ὑμῖν ὁ φθόνος φυλάσσεται,
εἰ τῆσδέ γ' ἀρχῆς οὕνεχ', ἣν ἐμοὶ πόλις
δωρητὸν, οὐκ αἰτητὸν, εἰσεχείρισε,
ταύτης Κρέων ὁ πιστὸς, οὑξ ἀρχῆς φίλος,
λάθρα μ' ὑπελθὼν ἐκβαλεῖν ἱμείρεται,
ὑφεὶς μάγον τοιόνδε μηχανοῤῥάφον,
δόλιον, ἀγύρτην, ὅστις ἐν τοῖς κέρδεσι
μόνον δέδορκε, τὴν τέχνην δ' ἔφυ τυφλός.
ἐπεὶ, φέρ' εἰπὲ, ποῦ σὺ μάντις εἶ σαφής;
πῶς οὐχ, ὅθ' ἡ ῥαψῳδὸς ἐνθάδ' ἦν κύων,
ηὔδας τι τοῖσδ' ἀστοῖσιν ἐκλυτήριον;
καίτοι τό γ' αἴνιγμ' οὐχὶ τοῦ 'πιόντος ἦν
ἀνδρὸς διειπεῖν, ἀλλὰ μαντείας ἔδει·
ἣν οὔτ' ἀπ' οἰωνῶν σὺ προὐφάνης ἔχων,

377. ΤΑΔ' ΕΚΠΡΑΞΑΙ. ἀντὶ τοῦ, τὰ κατ' ἐμὲ ἐκδικῆσαι. λείπει ἐάν με φονεύσῃς.

380. Ω ΠΛΟΥΤΕ. πεποίηκε τὸν Οἰδίπουν ὑπονοεῖν ἐξ ὑποβολῆς Κρέοντος ταῦτα εἰρῆσθαι, ἵνα, ζητοῦντος αὐτοῦ, ἀφορμὴν εὔλογον ἔχῃ τὰ λοιπὰ τοῦ δράματος.

385. ΟΥΞ ΑΡΧΗΣ ΦΙΛΟΣ. ἐν εἰρωνείᾳ. ΜΗΧΑΝΟΡΡΑΦΟΝ. τὰ φαῦλα μηχανώμενον. μάγους δὲ ἐκάλουν, τοὺς ψευδεῖς φαντασίας περιτιθέντας. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ τοὺς φαρμακεῖς μάγους ἐκάλουν. ΑΓΥΡΤΗΝ. πτωχὸν, ὀχλαγωγόν.

391. ΡΑΨΩιΔΟΣ ΚΥΩΝ. ἡ Σφὶγξ, ἡ ῥάπτουσα τὰς ᾠδάς. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ῥαψῳδοῦ καθ' Ὅμηρον, ἢ μεθ' Ὅμηρον ἦν. κύνα δὲ αὐτὴν καλεῖ, διὰ τὸ ἁρπακτικόν. ΤΟΥ 'ΠΙΟΝΤΟΣ. τοῦ τυχόντος· ἀντὶ τοῦ· οὐ τοῦ τυχόντος ἦν σαφηνίσαι. διὰ τούτων δὲ αὔξει τὸ ἴδιον κατόρθωμα μεῖζον καὶ μαντικῆς, καὶ πάσης ἀνθρωπίνης συνέσεως.

[379. δέ σοι. Brunckius γε σοί. V. Porson. ad Euripid. Med. p. 410. b. ed. Lips. alt. *Schæf.*]

386. τὸ ΥΠΕΛΘΩΝ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν παλαιόντων λέγεται, ὅταν τοὺς ἀντιπάλους ὑπέρχωνται λαθόντες, ἵνα εὐχειρώτους οὕτω ποιήσαντες καταστρέψωσι.

390. ἐπεὶ, *alioqui, si secus est.* gl. εἰ δὲ μὴ, ἄγε εἰπέ.

391. ῥαψῳδὸς κύων. Dirissima quæque monstra *canes* appellant Græci poëtæ. Eurip. Herc. fur. 1275. Τήν τ' ἀμφίκρανον καὶ παλιμβλαστῆ κύνα Ὕδραν φονεύσας. Harpyias Apollonius ii. 289. appellat μεγάλοιο Διὸς κύνας. Erinnyes in Electra 1387. μετάδρομοι κακῶν πανουργημάτων ἄφυκτοι κύνες.

οὔτ᾽ ἐκ θεῶν του γνωτόν· ἀλλ᾽ ἐγὼ μολὼν,
ὁ μηδὲν εἰδὼς Οἰδίπους, ἔπαυσά νιν,
γνώμῃ κυρήσας, οὐδ᾽ ἀπ᾽ οἰωνῶν μαθών·
ὃν δὴ σὺ πειρᾶς ἐκβαλεῖν, δοκῶν θρόνοις
παραστατήσειν τοῖς Κρεοντείοις πέλας.
κλαίων δοκεῖς μοι καὶ σὺ, χὠ ξυνθεὶς τάδε,
ἁγηλατήσειν· εἰ δὲ μὴ ᾽δόκεις γέρων
εἶναι, παθὼν ἔγνως ἂν οἷά περ φρονεῖς.
ΧΟ. ἡμῖν μὲν εἰκάζουσι καὶ τὰ τοῦδ᾽ ἔπη
ὀργῇ λελέχθαι καὶ τὰ σ᾽, Οἰδίπου, δοκεῖ.
δεῖ δ᾽ οὐ τοιούτων, ἀλλ᾽ ὅπως τὰ τοῦ θεοῦ
μαντεῖ᾽ ἄριστα λύσομεν, τόδε σκοπεῖν.
ΤΕΙ. εἰ καὶ τυραννεῖς, ἐξισωτέον τὸ γοῦν
ἴσ᾽ ἀντιλέξαι· τοῦδε γὰρ κἀγὼ κρατῶ.
οὐ γάρ τι σοὶ ζῶ δοῦλος, ἀλλὰ Λοξίᾳ·
ὥστ᾽ οὐ Κρέοντος προστάτου γεγράψομαι.
λέγω δ᾽, ἐπειδὴ καὶ τυφλόν μ᾽ ὠνείδισας,
σὺ, καὶ δεδορκὼς, οὐ βλέπεις ἵν᾽ εἶ κακοῦ,
οὐδ᾽ ἔνθα ναίεις, οὐδ᾽ ὅτων οἰκεῖς μέτα.
ἆρ᾽ οἶσθ᾽ ἀφ᾽ ὧν εἶ; καὶ λέληθας ἐχθρὸς ὢν
τοῖς σοῖσιν αὐτοῦ νέρθε, κἀπὶ γῆς ἄνω.
καί σ᾽ ἀμφιπλὴξ μητρός τε καὶ τοῦ σοῦ πατρὸς

402. ΑΓΗΛΑΤΗΣΕΙΝ. ἐὰν δασέως, τὸ ἄγος ἀπελάσειν τὸ περὶ τὸν Λάϊον· ἐὰν δὲ ψιλῶς, ἀντὶ τοῦ βασιλεύσειν.

408. ΕΞΙΣΩΤΕΟΝ. λείπει ἐμοί. ΤΟΥΔΕ ΓΑΡ ΚΑ'ΓΩ ΚΡΑΤΩ. τοῦ ἐξ ἴσου λέγειν, ΩΣΤ' ΟΥ ΚΡΕΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣΤΑΤΟΥ ΓΕΓΡΑΨΟΜΑΙ. δεήσομαι. ὅρα δὲ καὶ τὴν διαφορὰν τοῦ ὀνόματος. τῷ μὲν γὰρ ἐπιφθονωτέρῳ ἐπὶ τοῦ Οἰδίποδος ἐχρήσατο, τῷ ΔΟΥΛΟΣ· τῷ δὲ εὐπρεπεστέρῳ ἐπὶ τοῦ Κρέοντος.

417. ΑΜΦΙΠΛΗΞ. ἡ ἐξ ἀμφοτέρων ἐλασία, ἡ ἑκατέρωθεν πλήττουσα, ἔκ τε πατρὸς καὶ μητρός. ΔΕΙΝΟΠΟΥΣ. ἡ διὰ τῶν ποδῶν δέος ἐμποιοῦσα.

402. ἁγηλατήσειν. gl. ἐμὲ δηλονότι, ὃν λέγεις φονέα εἶναι. Plerisque in codd. ut in Aldina edit. tenui spiritu notatur. At melius asperatur. Eustathius ad Odys. λ'. p. 1704. τὸ ἁγηλατεῖν παρὰ Σοφοκλεῖ. ἐκεῖνο μέν τοι καὶ δασύνεται παρὰ τὸ ἄγος. Sequentibus haud leniora audit Tiresias a Pentheo apud Euripid. in Bacchis 254. Εἰ μή σε γῆρας πολιὸν ἐξερύετο, Κάθησ᾽ ἂν ἐν Βάκχαισι δέσμιος μέσαις Τελετὰς πονηρὰς εἰσάγων.

411. Vide P. Victorii Var. Lect. vii. 22.

413. σὺ, καὶ δεδορκὼς, οὐ βλέπεις ἵν᾽ εἶ κακοῦ. Vulgo σὺ καὶ δέδορκας κοὐ βλέπεις. In uno cod. reperi σὺ καὶ δεδορκὼς κοὐ βλέπεις. Unde lectionem concinnavi quam dedi, altera, ni fallor, meliorem. Sic in Aj. 85. Ἐγὼ σκοτώσω βλέφαρα καὶ δεδορκότα.

ἐλᾷ ποτ' ἐκ γῆς τῆσδε δεινόπους ἀρὰ,
βλέποντα νῦν μὲν ὄρθ', ἔπειτα δὲ σκότον.
βοῆς δὲ τῆς σῆς ποῖος οὐκ ἔσται λιμήν;
ποῖος Κιθαιρὼν οὐχὶ σύμφωνος τάχα,
ὅταν καταίσθῃ τὸν ὑμέναιον, ὃν δόμοις
ἄνορμον εἰσέπλευσας, εὐπλοίας τυχών;
ἄλλων δὲ πλῆθος οὐκ ἐπαισθάνῃ κακῶν,
ὅσ' ἐξισώσει σοί τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις.
πρὸς ταῦτα καὶ Κρέοντα καὶ τοὐμὸν στόμα
προπηλάκιζε. σοῦ γὰρ οὐκ ἔστι βροτῶν
κάκιον ὅστις ἐκτριβήσεταί ποτε.
ΟΙ. ἦ ταῦτα δῆτ' ἀνεκτὰ πρὸς τούτου κλύειν;
οὐκ εἰς ὄλεθρον; οὐχὶ θᾶσσον; οὐ πάλιν
ἄψορρος οἴκων τῶνδ' ἀποστραφεὶς ἄπει;
ΤΕΙ. οὐδ' ἱκόμην ἔγωγ' ἂν, εἰ σὺ μὴ 'κάλεις.
ΟΙ. οὐ γάρ τι σ' ᾔδη μῶρα φωνήσοντ', ἐπεὶ
σχολῇ σ' ἂν οἴκους τοὺς ἐμοὺς ἐστειλάμην.
ΤΕΙ. ἡμεῖς τοιοίδ' ἔφυμεν, ὡς μέν σοι δοκεῖ,

420. ΠΟΙΟΣ ΟΥΚ ΕΣΤΑΙ ΛΙΜΗΝ. τὸν λιμένα τίθησιν ἀεὶ ἀντὶ τοῦ τόπου· τροπικῶς δὲ ἀντὶ τοῦ, ποῖ οὐκ ἐλεύσῃ βοῶν; ΟΤΑΝ ΚΑΤΑΙΣΘΗι. ὅταν αἰσθανθῇς, καὶ νοήσῃς. ΕΚΤΡΙΒΗΣΕΤΑΙ. ἀντὶ τοῦ διατρίψει ἐν τοῖς κακοῖς, ἢ ἀπολεῖται. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν σμηχομένων ἀργυρῶν ἢ χαλκῶν, ἢ ἄλλων τοιούτων, ἅπερ ἐν τῷ πλύνεσθαι σφόδρα τριβόμενα ἐλαττοῦται.

434. ΣΧΟΛΗι. βραδέως. ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς.

418. δεινόπους. gl. φοβερὰ τὴν ἐπιδημίαν.

[420. Vulgo post λιμὴν interrogandi signum ponitur. *Schæf.*]

425. ὅσ' ἐξισώσει. Sic recte Marklandus ad Suppl. 594. Vulgo ἃ σ' ἐξισώσει σοί τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις. Intelligerem quidem ἃ σ' ἐξισώσει τοῖς σοῖς τέκνοις. Verum ἃ σ' ἐξισώσει σοι absurdum mihi videtur. ἐξισώσει hic neutrum est, ut παρισώσῃ apud Comicum in Vespis 565. [ἅ σ'. Satis hoc αἰνικτὸν κἀσαφές. Brunckius ὅσ'. *Schæf.*]

426. τοὐμὸν στόμα. gl. τοὺς ἐμοὺς λόγους. στόμα apud Tragicos sæpissime sermonem significat. Sic infra 671. τὸ σὸν ἐποικτείρω στόμα ἐλεεινόν. id est, τοὺς σοὺς λόγους ἐλέους ἀξίους.

433. ᾔδη. Sic E. a prima manu. Reliqui codd. et Aldus contra Atticorum morem, ᾔδειν. Vide doctos viros, quos laudavimus ad Comici Nub. 329. Attica hæc forma sæpe a librariis, sæpius ab editoribus obliterata fuit. In Œd. Col. 944. ubi Aldus ad codd. fidem ediderat ᾔδη, Turnebus reposuit ᾔδειν. In Trach. 988. Aldus edidit ἐξῄδης, quod Turnebus etiam mutavit in ἐξῄδεις. Nos genuinam formam constanter retinemus.

434. ἐστειλάμην. gl. μετεστειλάμην. Simplex pro composito. στέλλειν et στέλλεσθαι hoc sensu frequentat Sophocles. Vide infra 860. Œd. Col. 298. Antig. 165. Phil. 60. 495. [σχολῇ γ' ἄν. Vulgo σχολῇ σ' ἄν. V. not. ad Dionys. Hal. de Compos. Verb. p. 153. *Schæf.*]

[435. μὲν σοί. Male Brunckius μέν

μῶροι· γονεῦσι δ', οἵ σ' ἔφυσαν, ἔμφρονες.
ΟΙ. ποίοισι; μεῖνον. τίς δέ μ' ἐκφύει βροτῶν;
ΤΕΙ. ἥδ' ἡμέρα φύσει σε, καὶ διαφθερεῖ.
ΟΙ. ὡς πάντ' ἄγαν αἰνικτὰ κἀσαφῆ λέγεις.
ΤΕΙ. οὔκουν σὺ ταῦτ' ἄριστος εὑρίσκειν ἔφυς;
ΟΙ. τοιαῦτ' ὀνείδιζ', οἷς ἔμ' εὑρήσεις μέγαν.
ΤΕΙ. αὕτη γε μέντοι σ' ἡ τύχη διώλεσεν.
ΟΙ. ἀλλ' εἰ πόλιν τήνδ' ἐξέσωσ', οὔ μοι μέλει.
ΤΕΙ. ἄπειμι τοίνυν· καὶ σὺ παῖ κόμιζέ με.
ΟΙ. κομιζέτω δῆθ'· ὡς παρὼν τά γ' ἐμποδὼν
ὀχλεῖς, συθείς τ' ἂν, οὐκ ἂν ἀλγύναις πλέον.
ΤΕΙ. εἰπὼν ἄπειμ', ὧν οὕνεκ' ἦλθον, οὐ τὸ σὸν
δείσας πρόσωπον. οὐ γάρ ἐσθ' ὅπου μ' ὀλεῖς.
λέγω δέ σοι τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὃν πάλαι

438. ΗΔ' ΗΜΕΡΑ ΦΥΣΕΙ ΣΕ. ἀντὶ τοῦ, οἵων εἶ γονέων δείξει. ΔΙΑΦΘΕΡΕΙ δὲ, διὰ τὴν πήρωσιν, καὶ τὴν λοιπὴν τοῦ βίου ἀνατροπήν.

439. ΑΙΝΙΚΤΑ. ἀσαφῆ καὶ κεκρυμμένα.

440. ΣΥ ΤΑΥΤ' ΑΡΙΣΤΟΣ. ὥσπερ εἰρωνευόμενός φησιν· αἴνιγμά ἐστι, σὺ θᾶττον νοήσεις, ὅτι καὶ τὸ τῆς Σφιγγὸς αἴνιγμα πρῶτος ἐξεῦρες. ὃ δέχεται εἰς ἔπαινον.

442. Η ΤΥΧΗ. τὸ σὲ διαγνῶναι τὸ αἴνιγμα.

443. ΑΛΛ' ΕΙ ΠΟΛΙΝ. πάνυ τοῦτο προσαγωγὸν τοῦ πλήθους.

447. ΕΙΠΩΝ ΑΠΕΙΜΙ. ἐνταῦθα παῤῥησιαστικώτερον ὅλον τὸ πρᾶγμα παραινίττεται, ἀμφοτέρων τοῦ ποιητοῦ στοχασαμένου, τοῦ τε τῷ δράματι συμφέροντος, ὅπως μὴ ἀνακαλύπτηται ἡ ὑπόθεσις, διὸ αἰνιγματωδῶς πάντα φησὶ, τοῦ τε τῷ προσώπῳ πρέποντος. ἔδει γὰρ εἰπεῖν τὸν μάντιν τὰ μετ' ὀλίγον φανησόμενα. ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ ΤΟΥΤΟΝ. ὡς περὶ ἑτέρου λέγων, αὐτὸν αἰνίττεται.

σοι, omnino in τονώσει horum pronominum negligentissimus. Adverte autem verborum ordinem inversum, ut in pronomen, quod vox h. l. urget, cadat ictus: nam ex regula syntactica esse debebat, ὡς σοὶ μὲν δοκεῖ, cum opponatur γονεῦσι δέ. *Schæf.*]

436. ἔμφρονες. gl. φρόνιμοι. Sic codd. omnes veteres et Aldus. Triclinius inepte scripsit εὔφρονες, quod Turnebus prætulit, et ex ejus editione in subsequentes permanavit.

438. φύσει σε. gl. δείξει σε, ὅθεν ἐγεννήθης.

439. ἄγαν αἰνικτά. Sic Aldus et codd. omnes ante Triclinium, qui γε inseruit imperite. Ultima in ἄγαν longa est. Vide quæ notavimus ad Comici Nubes 199. et 1120.

442. τύχη. gl. αὕτη ἡ εὐδοκίμησις. [τύχη. Suspicor τέχνη. Quamquam vulgatam si quis tueatur, non valde repugnem. Conf. v. 680. *Schæf.*]

445. τά γ' ἐμποδὼν ὀχλεῖς. Minus bene Aldus et Turnebus cum plerisque codd. σύ γ' ἐμποδών. In E. superscripta nostra lectio: γρ. τάγ'. et hoc unicum B. in textu exhibet. τὰ ἐμποδὼν, τὰ ἐν ποσὶ, τὰ προκείμενα, ut recte explicat Thomas M. excitato versu ex Eurip. Phœniss. 718. Ἃ δ' ἐμποδὼν μάλιστα, ταῦθ' ἥκω φράσων. ὀχλεῖς. gl. ταράττεις. συθεὶς, πορευθείς.

[446. Post prius ἂν vulgo comma est. ἂν οὐκ ἂν sic deinceps sæpissime ponuntur. Ita e. c. supra v. 339. V. Lobeck. ad Ajac. p. 397. *Schæf.*]

448. πρόσωπον. gl. ἀξίωμα·—οὐ γάρ ἐσθ' ὅπου, ut Aj. 1069. ad quem locum vide scholia minora. Sic codd. omnes, nec ulla est ratio cur mutetur ὅπου in ὅπως.

ζητεῖς ἀπειλῶν, κἀνακηρύσσων φόνον
τὸν Λαΐειον, οὗτός ἐστιν ἐνθάδε,
ξένος λόγῳ μέτοικος, εἶτα δ' ἐγγενὴς
φανήσεται Θηβαῖος· οὐδ' ἡσθήσεται
τῇ ξυμφορᾷ. τυφλὸς γὰρ ἐκ δεδορκότος,
καὶ πτωχὸς ἀντὶ πλουσίου, ξένην ἔπι,
σκήπτρῳ προδεικνὺς, γαῖαν ἐμπορεύσεται.
φανήσεται δὲ παισὶ τοῖς αὑτοῦ ξυνὼν
ἀδελφὸς αὐτὸς καὶ πατὴρ, κἀξ ἧς ἔφυ
γυναικὸς, υἱὸς καὶ πόσις, καὶ τοῦ πατρὸς
ὁμόσπορός τε καὶ φονεύς. καὶ ταῦτ', ἰὼν
ἔσω, λογίζου· κἂν λάβῃς μ' ἐψευσμένον,
φάσκειν ἔμ' ἤδη μαντικῇ μηδὲν φρονεῖν.

ΧΟΡΟΣ.

Τίς, ὅντιν' ἁ θεσπιέπεια *στροφὴ ά.*
Δελφὶς εἶπε πέτρα
ἄρρητ' ἀρρήτων τελέσαντα
φοινίαισι χερσίν;
ὥρα νιν ἀελλάδων ἵππων

454. ΤΗι ΞΥΜΦΟΡΑι. *τῇ συντυχίᾳ.* ΣΚΗΠΤΡΩι ΠΡΟΔΕΙΚΝΥΣ. *τὸ σκῆπτρον δεικνὺς σύμβολον τῆς ἑαυτοῦ εὐγενείας, ὅτι ἐκ βασιλέως πτωχὸς ἐγένετο.*
460. ΟΜΟΣΠΟΡΟΣ. *τὴν αὐτὴν σπείρων γυναῖκα.*
463. ΤΙΣ ΟΝΤΙΝ' Α ΘΕΣΠΙΕΠΕΙΑ. *ἀκόλουθά εἰσι τὰ τοῦ Χοροῦ πρὸς τὰ προειρημένα. νῦν δὲ οὐκ ἔστιν αὐτῷ εὐπρόσωπον ἀναλογίζεσθαι περὶ ὧν εἶπεν ὁ μάντις. διὸ ἀνατρέχει ἐπὶ τὸ μάντευμα τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ νοῦς· τίς ἐστιν οὗτος, ὅν τινα ἐμφανίζει τὸ μαντεῖον; ἢ οὕτως· τίς ἐστιν οὗτος, ὃν κατώπτευσεν ἡ Δελφὶς πέτρα, οἷον, ὁ μὴ λαθὼν τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος;* ΚΗΡΕΣ ΑΝΑΠΛΑΚΗΤΟΙ. *αἱ εἰς μηδὲν ἁμαρτάνουσαι, ἀλλὰ πάντων κρατοῦσαι. κῆρες δὲ τοῦ τελευτήσαντος Λαΐου. ἢ οὕτως· ἄφυκτοι, ἀπλάνητοι, ἀπροσπέλαστοι, ἀφανεῖς, ἃς οὐκ ἔστιν ἀποφυγεῖν.*

456. *σκήπτρῳ προδεικνύς.* Intellige *τῇ βακτηρίᾳ προδεικνὺς ἑαυτῷ τὴν ὁδόν.* Ineptissime hæc verba interpretatur Scholiastes—*ἐμπορεύσεται.* gl. *ἀντὶ τοῦ πορεύσεται.* Compositum hoc pro simplici frequentat Sophocles. Vide El. 405. Fr. Inc. liv. Inde *ἔμπορος viator,* Œd. Col. 25. 303. et *ξυνέμπορος* Trach. 318. *ἔμπορος* occurrit etiam hoc sensu apud Eurip. Alcest. 1020.

457. *ξυνών.* gl. *συνυπάρχων. ὢν ὁμοῦ ἀδελφὸς καὶ πατήρ.*

[458. *αὐτός.* Brunckius *αὐτός.* *Schæf.*]

460. *ὁμόσπορος.* gl. *ὁμόγαμος.*

465. *ἄρρητ' ἀρρήτων, maxime infanda;* ut in El. 849. *δειλαία δειλαίων miserrima:* et alicubi *ἔσχατ' ἐσχάτων κακὰ, mala plusquam maxima.*

467. *ὥρα νιν ἀελλάδων ἵππων.* Sic omnino scribendus hic versus, ut cum antistrophico congruat, *φοιτᾷ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν ὕλαν.* Quod vulgo legitur *ἀελλοπόδων ἵππων* metrica ratio vitiosum

σθεναρώτερον φυγᾷ πόδα νωμᾶν.
ἔνοπλος γὰρ ἐπ' αὐτὸν ἐπενθρώσκει
πυρὶ καὶ στεροπαῖς ὁ Διὸς γενέτας·
δειναὶ δ' ἅμ' ἕπονται
Κῆρες ἀπλάκητοι.
ἔλαμψε γὰρ τοῦ νιφόεντος ἀντιστρ. α.
ἀρτίως φανεῖσα
φάμα Παρνασοῦ, τὸν ἄδηλον
ἄνδρα πάντ' ἰχνεύειν.
φοιτᾷ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν ὕλαν,
ἀνά τ' ἄντρα καὶ πέτρας, ὡς ταῦρος,

476. ΕΞΙΧΝΕΥΕΙΝ. τοῦτο ἐπήγαγε, καὶ τὰ ἄλλα ὀνόματα τροπικῶς, ὡς ἐπὶ ἄγρας ταύρων, τῶν ὑπὸ πάντων ζητουμένων, καὶ ὥσπερ ἐν ὕλῃ κεκρυμμένων· οἰκεῖα δὲ ταῦτα τὰ ὀνόματα, ἄντρα καὶ πέτραι. ΦΟΙΤΑι ΓΑΡ ΥΠ' ΑΓΡΙΑΝ ΥΛΑΝ. ἐκεῖνος ὁ πεφονευκὼς, πανταχοῦ κρυπτόμενος, οὐ βούλεται ἑαυτὸν ἐμφανίσαι. ΧΗΡΕΥΩΝ. ἀντὶ τοῦ, μηδενὶ γιγνωσκόμενος, τῇ φυγῇ μονάζων. ἢ καὶ αὐτὸ οἰκεῖον τῇ θηριώδει διαίτῃ. ΤΑ ΜΕΣΟΜΦΑΛΑ ΓΑΣ ΑΠΟΝΟΣΦΙΖΩΝ. ἀντὶ τοῦ φεύγων. τὸν τόπον δὲ εἶπεν ἀντὶ τῶν χρησμῶν, οἷον, τοὺς χρησμοὺς διαφεύγει μεχρὶ νῦν ὁ μηνυθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ. ὅτι δὲ ἡ Πυθὼ μεσόμφαλος, δηλοῖ καὶ ἡ περὶ τοὺς ἀετοὺς ἱστορία, καὶ ὅτι χρύσεοι ἀετοὶ διὰ τοῦτο ἀνάκεινται, καὶ ὅτι τούτου χάριν ἐκεῖσε ὁ Ζεὺς τὸ μαντεῖον ἱδρύσατο. ΤΑ Δ' ΑΕΙ ΖΩΝΤΑ. ἀλλ' οὐδὲν ἧττον τὰ μαντεύματα περιποτᾶται ζῶντα καὶ ἰσχύοντα τῇ ἀληθείᾳ.

esse arguit. Vera lectio, quam reposuimus, Hesychii auctoritate nititur, cujus glossam in Lexico nostro Sophocleo vide. Interpretem Hesychii nihil moror, qui metrorum vel imperitus, vel incuriosus, quid illorum lex requireret, haud observavit. In antistrophico versu codd. omnes, ut Aldus, habent ὑπ' ἀγρίαν: solus Triclinii recensionem exhibens, ὑπαὶ ἀγρίαν, cum glossa: ὑπαὶ, διὰ τὸ μέτρον. Quod Turnebus dedit, nescio unde, ὑπὲρ ἀγρίαν, ipse sibi habeat.

Quintus hic strophæ versus, qui cum quinto antistrophæ ejusdem moduli esse debet, ei, uti vulgo leguntur, neutiquam par est. Sic eos exhibet Aldina editio: Ὥρα νιν ἀελλοπόδων ἵππων. Φοιτᾷ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν ὕλαν. In prioris versiculi proposita scriptura consentiunt codd. omnes: in altero solus T. diversi quid habet: φοιτᾷ γὰρ ὑπαὶ ἀγρίαν ὕλαν, Voci ὑπαὶ superscripta Triclinii nota, διὰ τὸ μέτρον. Quod Turnebus dedit, ὑπὲρ ἀγρίαν, id unde habeat nescio. Sane deterius est. Vitii expertem versiculum præpostera cura contaminavi, mendosumque intactum reliqui. Parum me movet Hesychii interpretum censura; certo certius est Sophoclem reliquisse: Ὥρα νιν ἀελλάδων ἵππων. Φοιτᾷ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν ὕλαν. Et sic oratio longe fit nitidior. Quem enim non offendat ἀελλοπόδων πόδα? Si quis tamen me invito prioris versiculi lectionem vulgatam retinere velit, is ut antistrophicum ex emendatione mea legat, omnino necesse erit.

472. ἀπλάκητοι. Codd. veteres omnes, ut Aldus, ἀναμπλάκητοι. Triclinius et Scholiastes ἀναπλάκητοι. Ad metri rationem legendum omnino ἀπλάκητοι, quæ vox exstat Trach. 120. [ἀπλάκητοι. Sic Brunckius. Al. ἀναπλάκητοι, ἀναμπλάκητοι. Totum hunc locum nuper tractavit Ahlwardtus in Programmate pleno bonarum rerum: *Beitrag zu I. G. Schneider's Griechisch-Deutschem Wörterbuche* p. 12. sqq., unice probans ἀναμπλάκητοι, Græcum esse negans ἀναπλάκητοι. Ut in re nondum, opinor, ad liquidum explorata, Brunckii scripturam retinui, etsi genuinam esse nullus affirmaverim.

μέλεος μελέῳ ποδὶ χηρεύων,
τὰ μεσόμφαλα γᾶς ἀπονοσφίζων
μαντεῖα· τὰ δ' αἰεὶ
ζῶντα περιποτᾶται.
δεινὰ μὲν οὖν δεινὰ ταράσσει στροφὴ β'.
σοφὸς οἰωνοθέτας,
οὔτε δοκοῦντ' οὔτ' ἀποφάσκονθ'·
ὅ τι λέξω δ' ἀπορῶ·
πέτομαι δ' ἐλπίσιν,
οὔτ' ἐνθάδ' ὁρῶν, οὔτ' ὀπίσω.
τί γὰρ ἢ Λαβδακίδαις, ἢ τῷ
Πολύβου νεῖκος ἔκειτ',
οὔτε πάροιθέν ποτ' ἔγωγ'
οὔτε τανῦν πω ἔμαθον, πρὸς ὅτου
χρησάμενος δὴ βασάνῳ,
ἐπὶ τὰν ἐπίδαμον
φάτιν εἶμ' Οἰδιπόδα,
Λαβδακίδαις ἐπίκουρος
ἀδήλων θανάτων.
ἀλλ' ὁ μὲν οὖν Ζεὺς, ὅ τ' Ἀπόλλων ἀντιστρ. β'.

483. ΔΕΙΝΑ ΜΕΝ ΟΥΝ. *μεταβαίνουσιν ἐπὶ τὰ εἰρημένα ὑπὸ Τειρεσίου. σοφὸν μὲν οὖν αὐτὸν ὁμολογοῦσιν.* ΔΕΙΝΑ ΤΑΡΑΣΣΕΙ. *τούτῳ ἐχρήσατο, ἐπεὶ ἔδοξε δυσχερῶς ἐνεχθῆναι πρὸς τὸν ἄρχοντα.* ΟΥΤΕ ΔΟΚΟΥΝΤ'. *οὔτε πιστὰ, οὔτε ἄπιστα.* ΤΙ ΓΑΡ Η ΛΑΒΔΑΚΙΔΑΙΣ. *εἰκότως ἀποροῦσι. ποῖον γὰρ νεῖκος γέγονε τοῖς ἀπὸ Λαβδάκου πρὸς τὸν Πολύβου; ἔτι γὰρ νομίζουσιν αὐτὸν εἶναι Πολύβου.* ΠΡΟΣ ΟΤΟΥ ΔΗ ΒΑΣΑΝΩι. *ἀντὶ τοῦ, ποίῳ λογισμῷ. τίνος πράγματος κρίσει χρησάμενος, τοῖς λεγομένοις πιστεύσω κατὰ Οἰδίποδος.* ΦΑΤΙΝ ΟΙΔΙΠΟΔΑ. *τὴν κατὰ τοῦ Οἰδίποδος γιγνομένην παρὰ Τειρεσίου.*

498. ΑΛΛ' Ο ΜΕΝ ΟΥΝ ΖΕΥΣ. *θέλουσιν ἀνατρέψαι τὰ ὑπὸ τοῦ Τειρεσίου εἰρημένα· καί φασιν ὅτι οἱ μὲν θεοὶ συνετοὶ, καὶ μόνοι τὰ τῶν ἀνθρώπων εἰδότες· ὅτι*

Idem de multis aliis locis dictum esto, ne forte superstitiosæ Brunckiani nominis reverentiæ arguar. *Schæf.*]

[483. *ταράσσει.* V. not. ad L. Bos. de Ellips. p. 324. *Schæf.*]

[490. *ἔκειτ'*; Vulgo post *ἔκειτ'* commate distinguitur. *Schæf.*]

492. Aldus et codd. omnes veteres, *ἔμαθον πρὸς ὅτου δὴ βασάνῳ*, omissa voce, quæ ad versus integritatem requiritur. Eam in veteribus scholiis deprehendere mihi visus sum. Versus *Χρησάμενος δὴ βασάνῳ* examussim antistrophico congruit, *Τῷ πτερόεσσ' ἦλθε κόρα.* Eurip. Ion. 361. *Ποίῳ τόδ' ἔγνω χρωμένη τεκμηρίῳ*; Verbum rei aptissimum est, quod e textu in commentarium migrasse opinor. In fine præc. v. male Aldus cum plerisque codd. *ἔγωγε.* Recte scriptum elisa ultima vocali *ἔγωγ'* in C.

[493. *χρησάμενος* Brunckius ex conjectura addidit. *Schæf.*]

ξυνετοὶ, καὶ τὰ βροτῶν
εἰδότες· ἀνδρῶν δ' ὅτι μάντις
πλέον ἢ 'γὼ φέρεται,
κρίσις οὐκ ἔστιν ἀ-
ληθής· σοφίᾳ δ' ἂν σοφίαν
παραμείψειεν ἀνήρ. ἀλλ' οὔ
ποτ' ἔγωγ' ἂν, πρὶν ἴδοιμ'
ὀρθὸν ἔπος, μεμφομένων
ἂν καταφαίην. φανερὰ γὰρ ἐπ' αὐ-
τῷ πτερόεσσ' ἦλθε κόρα
ποτὲ, καὶ σοφὸς ὤφθη,
βασάνῳ θ' ἡδύπολις.
τῷ ἀπ' ἐμᾶς φρενὸς οὔποτ'
ὀφλήσει κακίαν.

ΚΡ. Ἄνδρες πολῖται, δείν' ἔπη πεπυσμένος
κατηγορεῖν μου τὸν τύραννον Οἰδίπουν,
πάρειμ' ἀτλητῶν. εἰ γὰρ ἐν ταῖς ξυμφοραῖς
ταῖς νῦν νομίζει πρός γ' ἐμοῦ πεπονθέναι
λόγοισιν εἴτ' ἔργοισιν εἰς βλάβην φέρον,

δὲ οἱ μάντεις μᾶλλον τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων τι ἐπίστανται, οὔ φημι, καὶ οὐδὲ ἡ κρίσις αὕτη ἀληθής ἐστι. γένοιτο μὲν γάρ τις κατὰ σύνεσιν ἕτερος ἑτέρου προήκων· οὐ μὴν αὕτη γε ἡ ἐπιστήμη ἐκ μαντικῆς ἐστιν, ἀλλ' ἐκ φύσεως καὶ ἐντρεχείας ἑκάστῳ πάρεστιν. ΑΝΔΡΩΝ Δ' ΟΤΙ ΜΑΝΤΙΣ. οὔπω πιστεύω, ὅτι οἱ μάντεις πλέον ἐμοῦ φρονοῦσιν. ΣΟΦΙΑι Δ' ΑΝ ΣΟΦΙΑΝ. σοφίαν νῦν φησι τὸν στοχασμόν. ὃ γὰρ λέγει τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἐν τῷ στοχάζεσθαι ἄλλος ἄλλον παρέλθοι ἂν καὶ νικήσειεν. ΑΛΛ' ΟΥ ΠΟΤ' ΕΓΩΓ' ΑΝ. ἐγὼ δὲ οὐκ ἂν ποτε ἐπαινέσοιμι τοὺς μεμφομένους τὸν βασιλέα, οὐδ' ὀρθὸν ἂν αὐτῶν τὸ ἔπος φαίην, πρὶν ἴδοιμι σαφῆ τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀπόβασιν. ΦΑΝΕΡΑ ΓΑΡ. ἃ μὲν γὰρ ἐγκαλοῦσιν αὐτῷ, ἄδηλα καὶ οὐ πάντως ἀληθῆ· ἃ δὲ κατώρθωσε, φανερὰ, ὅτε ἐπελθούσης αὐτῷ τῆς Σφιγγὸς, ὤφθη σοφός. ΒΑΣΑΝΩι Θ' ΗΔΥΠΟΛΙΣ. κρίσει τε ἡδὺς ὤφθη τῇ πόλει. ἢ οὕτως· ἀπὸ τῆς βασάνου δὲ τῆς Σφιγγὸς ἡδέως διετέθη ἡ πόλις πρὸς τὸν Οἰδίποδα.

513. ΑΝΔΡΕΣ ΠΟΛΙΤΑΙ. ἔρχεται ὁ Κρέων ἐπὶ τῇ κατὰ ἑαυτοῦ ὑπονοίᾳ ἀγανακτῶν, καὶ ἀπολογήσασθαι βουλόμενος. ΑΤΛΗΤΩΝ. μὴ καρτερῶν, μὴ φέρων, δυσανασχετῶν.

506. *μεμφομένων ἂν καταφαίην.* id est, *οὐκ ἂν καταφαίην τῶν μεμφομένων τὸν μάντιν.* *Non contradicerem illis, qui vatem incusarint, flocci fecerint.* Hesych. *καταφάναι, κατειπεῖν.*

516. Aldus et codd. plerique *πρός τ' ἐμοῦ*, quod glossatoribus et Triclinio valet *πρός τι ἐμοῦ.* id est, *εἰ νομίζει πεπονθέναι τι πρὸς ἐμοῦ.* Sed præterquam quod indefinitum *τι* non sic collocari solet, nunquam, nisi me memoria fallit, eliditur. In T. scriptum a prima manu *πρός γ' ἐμοῦ*, ut Turnebus edidit, quod verum est. Locutionem *φέρειν εἴς τι* illustrat Marklandus ad Suppl. 295. Gl. *φέρει. ἀφορᾷ, ἔρχεται.*

οὔ τοι βίου μοι τοῦ μακραίωνος πόθος,
φέροντι τήνδε βάξιν. οὐ γὰρ εἰς ἁπλοῦν
ἡ ζημία μοι τοῦ λόγου τούτου φέρει,
ἀλλ' ἐς μέγιστον, εἰ κακὸς μὲν ἐν πόλει,
κακὸς δὲ πρὸς σοῦ καὶ φίλων κεκλήσομαι.

ΧΟ. ἀλλ' ἦλθε μὲν δὴ τοῦτο τοὔνειδος τάχ' ἂν
ὀργῇ βιασθὲν μᾶλλον, ἢ γνώμῃ φρενῶν.

ΚΡ. πρὸς τοῦ δ' ἐφάνθη, ταῖς ἐμαῖς γνώμαις ὅτι
πεισθεὶς ὁ μάντις τοὺς λόγους ψευδεῖς λέγει;

ΧΟ. ηὐδᾶτο μὲν τάδ'· οἶδα δ' οὐ γνώμῃ τίνι.

ΚΡ. ἐξ ὀμμάτων ὀρθῶν δὲ κἀξ ὀρθῆς φρενὸς,
κατηγορεῖτο τοὐπίκλημα τοῦτ' ἐμοῦ;

ΧΟ. οὐκ οἶδ'· ἃ γὰρ δρῶσ' οἱ κρατοῦντες, οὐχ ὁρῶ.
αὐτὸς δ' ὅδ' ἤδη δωμάτων ἔξω περᾷ.

ΟΙ. οὗτος σὺ, πῶς δεῦρ' ἦλθες; ἦ τοσόνδ' ἔχεις
τόλμης πρόσωπον, ὥστε τὰς ἐμὰς στέγας
ἵκου, φονεὺς ὢν τοῦδε τἀνδρὸς ἐμφανῶς,
λῃστής τ' ἐναργὴς τῆς ἐμῆς τυραννίδος;
φέρ' εἰπὲ πρὸς θεῶν, δειλίαν ἢ μωρίαν
ἰδών τιν' ἐν ἐμοὶ, ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιεῖν;
ἢ τοὔργον ὡς οὐ γνωρίσοιμί σου τόδε

523. ΑΛΛ' ΗΛΘΕ ΜΕΝ ΔΗ. ἐπειδὴ τὸ τοῦ Χοροῦ πρόσωπον ἰσόῤῥοπον δεῖ ἐν ταῖς διαίταις εἶναι, διὰ τοῦτο καὶ νῦν παραμυθεῖται τὸν Κρέοντα, ὅτι ἴσως κατ' ὀργὴν τοῦτο εἶπεν, ἐρεθισθεὶς ὑπὸ τοῦ μάντεως.

525. ΠΡΟΣ ΤΟΥ Δ' ΕΦΑΝΘΗ. κατ' ἐρώτησιν ὁ λόγος.

528. ΕΞ ΟΜΜΑΤΩΝ ΟΡΘΩΝ. τοῦ Χοροῦ οὐκ ἔχοντος λέγειν τίνι γνώμῃ ταῦτα ἐλέγετο, ἀπὸ τῶν ἔξωθεν συμβάλλειν βουλόμενος ὁ Κρέων, περὶ τοῦ βλέμματος καὶ τοῦ σχήματος, ἐν ᾧ ταῦτα ἔλεγεν ὁ Οἰδίπους, πυνθάνεται.

534. ΤΟΥΔΕ Τ' ΑΝΔΡΟΣ. ἀντὶ τοῦ, ἐμοῦ, ἢ τοῦ Λαΐου.

[523. ἦλθε—τάχ' ἂν, *venit fortasse.* τάχα et ἂν posita ἐκ παραλλήλου. V. quæ monui ad Gregor. Corinth. p. 44. *Schæf.*]

[528. Sic Suidas. Vulgo ἐξ ὀμμάτων ὀρθῶν δὲ κ. ὀ. φ. *Schæf.*]

[531. s. Herodotus I. c. 38. οὔτε δειλίην, οὔτε ἄλλο οὐδὲν ἄχαρι παριδών τοι, ποιέω ταῦτα. *Schæf.*]

533. τοσόνδ' ἔχεις τόλμης πρόσωπον. ἤγουν ὧδε θρασὺς καὶ ἀναιδὴς εἶ.

534. τοῦδε τἀνδρός. id est ἐμοῦ. Sæpe ἀνὴρ ὅδε nihil aliud valet quam *ego* δεικτικῶς, ut apud Latinos Comicos *hic homo.* Sic in Trach. 305. Dejanira se ipsam indicat his verbis, τῆσδέ γε ζώσης ἔτι, *me adhuc vivente.*

538. ἢ ὡς οὐ γνωρίσοιμι. Ista non amplius ad verbum ἰδὼν referri possunt, sed aliud ex analogia assumendum est, ὑπολαβὼν, ἐλπίζων. [ἤ. Vulgo ἤ. Indignabundus Œdipus v. 538. s. repetit, quæ v. 536. s. dixerat. Nam μωρία est, οὐ γνωρίζειν τοὔργον, δειλία, οὐκ ἀλέξεσθαι. *Schæf.*]

δόλῳ προσέρπον, κοὐκ ἀλεξοίμην μαθών;
ἆρ' οὐχὶ μῶρόν ἐστι τοὐγχείρημά σου,
ἄνευ τε πλήθους καὶ φίλων τυραννίδα
θηρᾶν, ὃ πλήθει χρήμασίν θ' ἁλίσκεται;
ΚΡ. οἶσθ' ὡς ποίησον; ἀντὶ τῶν εἰρημένων
ἴσ' ἀντάκουσον, κᾆτα κρῖν' αὐτὸς μαθών.
ΟΙ. λέγειν σὺ δεινός· μανθάνειν δ' ἐγὼ κακὸς
σοῦ. δυσμενῆ γὰρ καὶ βαρύν σ' εὕρηκ' ἐμοί.
ΚΡ. τοῦτ' αὐτὸ νῦν μου πρῶτ', ἄκουσον ὡς ἐρῶ.
ΟΙ. τοῦτ' αὐτὸ μή μοι φράζ', ὅπως οὐκ εἶ κακός.
ΚΡ. εἴ τοι νομίζεις κτῆμα τὴν αὐθαδίαν
εἶναί τι τοῦ νοῦ χωρίς, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖς.
ΟΙ. εἴ τοι νομίζεις ἄνδρα συγγενῆ κακῶς
δρῶν, οὐχ ὑφέξειν τὴν δίκην, οὐκ εὖ φρονεῖς.
ΚΡ. ξύμφημί σοι ταῦτ' ἔνδικ' εἰρῆσθαι· τὸ δὲ
πάθημ', ὁποῖον φῄς παθεῖν, δίδασκ' ἐμέ.
ΟΙ. ἔπειθες, ἢ οὐκ ἔπειθες, ὡς χρείη μ' ἐπὶ
τὸν σεμνόμαντιν ἄνδρα πέμψασθαί τινα;
ΚΡ. καὶ νῦν ἔθ' ὡὐτός εἰμι τῷ βουλεύματι.
ΟΙ. πόσον τίν' ἤδη δῆθ' ὁ Λάϊος χρόνον—

543. ΟΙΣΘ' ΩΣ ΠΟΙΗΣΩΝ. ἀντὶ τοῦ ποιήσεις. ἔστι δὲ Ἀττικισμός.

545. ΛΕΓΕΙΝ ΣΥ ΔΕΙΝΟΣ. σὺ μὲν δεινὸς εἶ ἐν τῷ λέγειν· ἐγὼ δὲ οὐ μετὰ εὐνοίας σου ἀκούω διὰ τὴν δυσμένειαν.

552. ΟΥΧ ΥΦΕΞΕΙΝ ΤΗΝ ΔΙΚΗΝ. οὐκ ἐκτίσειν τὴν τιμωρίαν.

556. ΤΟΝ ΣΕΜΝΟΜΑΝΤΙΝ. ἐν εἰρωνείᾳ. εὐήθη γὰρ θέλει λέγειν τὸν Τειρεσίαν.

539. *κοὐκ ἀλεξοίμην μαθών.* ἤγουν καί, εἰ μάθοιμι, οὐ δυνηθείην ἀποσοβῆσαι, ἀμύνεσθαι.

[542. ὃ refertur ad *τυραννίδα.* Sic, quod insolentius etiam, ἃ refertur ad *γυναικὸς* Euripid. Androm. v. 270. *Schæf.*]

543. *οἶσθ' ὡς ποίησον.* Perperam Aldus et codd. *ποιήσων.* Jamdudum *ποίησον* scribendum monuit Canterus Nov. Lect. viii. 5. ubi aliam emendationem superioris versus 533. proponit, merito explosam. Atticis Poëtis familiaris hæc formula. Vide Eurip. Hec. 225. Helen. 323. 1253. Heracl. 452. Ion. 1039. maxime vero Kœnium ad Corinthum de Dial. Att. § 2. quem si adiisset nuperus metaphrastes Gallicus, didicisset formulam istam *οἶσθ' ὡς ποίησον* inepte reddi his verbis, *fac sicut noveris:* sed accipiendam pro *ποίησον, οἶσθ' ὡς, fac, scin' quomodo?*

555. *ὡς χρείη.* Aldus *ὡς χρεία.* Cod. August. *ὡς χρή.* Reliqui omnes *ὡς χρεῖ' ἦ*, quæ omnes scripturæ perinde mendosæ sunt. Vide Dawesii Miscell. Crit. p. 332. et quæ notavimus ad Comici Lysistr. 113.

557. *ἔθ' ὡὐτός εἰμι.* Codd. et Aldus *ἔτ' αὐτός.* gl. *ὁ αὐτός.* Bene quidem ad sensum: sed *αὐτὸς* absque articulo non valet *idem*, quod falso contendit Abreschius Diluc. Thucyd. p. 737. *ὁ αὐτὸς* Attice scribitur *ὡὐτὸς*, ut *ὁ ἀνὴρ*

ΚΡ. δέδρακε ποῖον ἔργον; οὐ γὰρ ἐννοῶ.
ΟΙ. ἄφαντος ἔῤῥει θανασίμῳ χειρώματι;
ΚΡ. μακροὶ παλαιοί τ' ἂν μετρηθεῖεν χρόνοι.
ΟΙ. τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ;
ΚΡ. σοφός γ' ὁμοίως, κἀξ ἴσου τιμώμενος.
ΟΙ. ἐμνήσατ' οὖν ἐμοῦ τι τῷ τότ' ἐν χρόνῳ;
ΚΡ. οὔκουν· ἐμοῦ γ' ἑστῶτος οὐδαμοῦ πέλας.
ΟΙ. ἀλλ' οὐκ ἔρευναν τοῦ θανόντος ἔσχετε;
ΚΡ. παρέσχομεν. πῶς δ' οὐχί; κοὐκ ἠκούσαμεν.
ΟΙ. πῶς οὖν τόθ' οὗτος ὁ σοφὸς οὐκ ηὔδα τάδε;
ΚΡ. οὐκ οἶδ'· ἐφ' οἷς γὰρ μὴ φρονῶ, σιγᾶν φιλῶ.
ΟΙ. τὸ σὸν δέ γ' οἶσθα, καὶ λέγοις ἂν εὖ φρονῶν.
ΚΡ. ποῖον τόδ'; εἰ γὰρ οἶδά γ', οὐκ ἀρνήσομαι.
ΟΙ. ὁθ' οὕνεκ', εἰ μή σοι ξυνῆλθε, τὰς ἐμὰς
οὐκ ἄν ποτ' εἶπε Λαΐου διαφθοράς.
ΚΡ. εἰ μὲν λέγει τάδ', αὐτὸς οἶσθ'· ἐγὼ δέ σου
μαθεῖν δικαιῶ ταὔθ', ἅπερ κἀμοῦ σὺ νῦν.
ΟΙ. ἐκμάνθαν'· οὐ γὰρ δὴ φονεὺς ἁλώσομαι.
ΚΡ. τί δῆτ'; ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν γήμας ἔχεις;
ΟΙ. ἄρνησις οὐκ ἔνεστιν ὧν ἀνιστορεῖς.
ΚΡ. ἄρχεις δ' ἐκείνῃ ταὐτὰ, γῆς ἴσον νέμων;
ΟΙ. ἃ ἂν ᾖ θέλουσα, πάντ' ἐμοῦ κομίζεται.
ΚΡ. οὔκουν ἰσοῦμαι σφῷν ἐγὼ δυοῖν τρίτος;
ΟΙ. ἐνταῦθα γὰρ δὴ καὶ κακὸς φαίνῃ φίλος.

559. ΟΥ ΓΑΡ ΕΝΝΟΩ. ἐπεὶ κατὰ παράλειψιν εἶπε, λέγει· τί με ἐρωτᾷς ἀγνοῶ.
566. ΕΡΕΥΝΑΝ. ζήτησιν, δοκιμασίαν.
572. ΕΙ ΜΗ ΣΟΙ ΞΥΝΗΛΘΕ. ὁ μάντις εἰ μὴ ἐλάμβανέ σε κοινωνὸν τοῦ βουλεύματος, οὐκ ἄν με ἔφη τοῦ Λαΐου φονέα.
580. Α'Ν. τὸ τέλειον ἃ ἂν, ἀντὶ τοῦ ἅτινα ἄν.

ἁνήρ. et sic emendate codd. et Aldus exhibent in Phil. 521. Τότ' οὐκ ἔθ' αὑτὸς τοῖς λόγοις τούτοις φανῇς. Vide Valckenarium ad Phœniss. p. 340.

561. μακροὶ παλαιοί τ'. gl. ἐπὶ πολὺ διήκοντες καὶ πάλαι ἀρξάμενοι.

566. ἔρευναν ἔσχετε. gl. ζήτησιν ἐποιήσατε.

570. τὸ σὸν δέ γ'. Sic recte in membr. ut Turnebus edidit. At Aldus et quidam codd. τοσόνδε γ', cum glossa τοσοῦτον. [τοσόνδε. Brunckius τὸ σὸν δέ. Conf. Porson. ad Euripid. Med. v. 461. cum quo loco conf. Androm. v. 256. κοὐ τόσον προσκέψομαι. ubi Brunckius: "Vulgo τὸ σόν. In his vocibus jungendis aut separandis plus semel peccatum." *Schæf.*]

574. εἰ μὲν λέγει τάδ' ὁ μάντις, αὐτὸς σὺ οἶδας. Seq. v. ταὔθ', id est κατὰ τὰ αὐτά. Vulgo male rursus exhibetur ταῦθ', ut supra 284.

ΚΡ. οὐκ, εἰ διδοίης γ', ὡς ἐγὼ, σαυτῷ λόγον.
σκέψαι δὲ τοῦτο πρῶτον, εἴ τιν' ἂν δοκεῖς
ἄρχειν ἑλέσθαι ξὺν φόβοισι μᾶλλον, ἢ
ἄτρεστον εὕδοντ', εἰ τά γ' αὔθ' ἕξει κράτη.
ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ' αὐτὸς ἱμείρων ἔφυν
τύραννος εἶναι μᾶλλον, ἢ τύραννα δρᾷν,
οὔτ' ἄλλος ὅστις σωφρονεῖν ἐπίσταται.
νῦν μὲν γὰρ ἐκ σοῦ πάντ' ἄνευ φόβου φέρω·
εἰ δ' αὐτὸς ἦρχον, πολλὰ κἂν ἄκων ἔδρων.
πῶς δῆτ' ἐμοὶ τυραννὶς ἡδίων ἔχειν
ἀρχῆς ἀλύπου καὶ δυναστείας ἔφυ;
οὔπω τοσοῦτον ἠπατημένος κυρῶ,
ὥστ' ἄλλα χρῄζειν, ἢ τὰ σὺν κέρδει καλά.
νῦν πᾶσι χαίρω, νῦν με πᾶς ἀσπάζεται·
νῦν οἱ σέθεν χρῄζοντες ἐκκαλοῦσί με.
τὸ γὰρ τυχεῖν αὐτοῖς ἅπαντ' ἐνταῦθ' ἔνι.
πῶς δῆτ' ἐγὼ κεῖν' ἂν λάβοιμ', ἀφεὶς τάδε;
οὐκ ἂν γένοιτο νοῦς κακὸς καλῶς φρονῶν.

600. ΟΥΚ ΑΝ ΓΕΝΟΙΤΟ. *προκατασκευάσας, ὡς ἄμεινόν ἐστιν αὐτῷ τοῦ τυραννεῖν, τὸ ἀφόβως κοινωνεῖν τῇ τυραννίδι, τοῦτο ἐπήνεγκεν. ὁ γὰρ νοῦς· ὁ ταῦτα τὰ συμφέροντα ἐνθυμούμενος, οὐκ ἂν γένοιτο κακὸς, ὥστε ἑτέρῳ τινὶ ἀσυμφόρῳ ἐπιχειρῆσαι.* ΦΡΟΝΩΝ. *ἀντὶ τοῦ, φρονοῦντος· ἢ οὕτως· ὁ καλῶς φρονῶν νοῦς οὐκ ἂν κακὸς γένοιτο.* ΚΑΙ ΤΩΝΔ' ΕΛΕΓΧΟΝ. *ζήτησον, φησὶν, εἰ τὸν χρησμὸν ὑγιῶς ἀφῖγμαί σοι φέρων· εἶτα εἰ κατεκοινώνησα τοῦ μαντείου τῷ Τειρεσίᾳ.*

583. *εἰ διδοίης σαυτῷ λόγον, ἤγουν σκέψιν καὶ διαγνωστικὴν κρίσιν, ὡς ἐγὼ, δηλονότι ἐμαυτῷ δίδωμι, ἤγουν σκέψαι, ὡς ἐγὼ σκέπτομαι.* Sic bene in scholiis a Triclinio concinnatis exponitur hic versus, quem Johnsonus verterat pessime. Euripides Med. 871. *Ἐγὼ δ' ἐμαυτῇ διὰ λόγων ἀφικόμην.*

[Versus hic recte expositus est in scholiis quæ sub Triclinii nomine feruntur: ineptissime eum verterat Johnsonus. Eurip. Med. 871. *Ἐγὼ δ' ἐμαυτῇ διὰ λόγων ἀφικόμην.*]

587. Haud dissimili argumento Hippolytus apud Euripidem patri crimen purgat, cujus a noverca falso insimulatus fuerat: *Ἀλλ' ὡς τυραννεῖν ἡδὺ τοῖσι σώφροσιν. Ἥκιστά γ', εἰ μὴ τὰς φρένας διέφθαρε θνητῶν, ὅσοισιν ἁνδάνει, μοναρχία. Ἐγὼ δ' ἀγῶνας μὲν κρατεῖν Ἑλληνικοὺς Πρῶτος θέλοιμ' ἄν· ἐν πόλει δὲ δεύτερος Ξὺν τοῖς ἀρίστοις εὐτυχεῖν ἀεὶ φίλοις. Πράσσειν γὰρ εὖ πάρεστι. κίνδυνος δ' ἀπὼν Κρείσσω δίδωσι τῆς τυραννίδος χάριν.*

588. *τύραννα δρᾷν.* gl. *βασιλικὰ ποιεῖν, καὶ μὴ βασιλεὺς εἶναι, ὥσπερ αὐτὸς ἔχω νῦν.* Primitivum pro possessivo, ut alicubi dixit Noster, *σὺ γὰρ γέροντα βουλεύεις.* Hæc etiam nimis absurde vertit Johnsonus. Vide P. Victorii Var. Lect. vi. 4.

598. *τὸ γὰρ τυχεῖν ἅπαντα, ἐστὶν αὐτοῖς ἐνταῦθα, ἤγουν ἐν ἐμοί. omnia quæ cupiunt ut consequantur, in me positum esse intelligunt. τυγχάνω* cum quarto casu construitur. Vide quæ notavimus ad Eurip. Med. 759. Exempla passim obvia.

ἀλλ᾽ οὔτ᾽ ἐραστὴς τῆσδε τῆς γνώμης ἔφυν,
οὔτ᾽ ἂν μετ᾽ ἄλλου δρῶντος ἂν τλαίην ποτέ.
καὶ τῶνδ᾽ ἔλεγχον, τοῦτο μὲν, Πυθώδ᾽ ἰὼν
πεύθου, τὰ χρησθέντ᾽ εἰ σαφῶς ἤγγειλά σοι·
τοῦτ᾽ ἄλλ᾽, ἐάν με τῷ τερασκόπῳ λάβῃς
κοινῇ τι βουλεύσαντα, μή μ᾽ ἁπλῇ κτάνῃς
ψήφῳ, διπλῇ δὲ, τῇ τ᾽ ἐμῇ καὶ σῇ, λαβών.
γνώμῃ δ᾽ ἀδήλῳ μή με χωρὶς αἰτιῶ.
οὐ γὰρ δίκαιον οὔτε τοὺς κακοὺς μάτην
χρηστοὺς νομίζειν, οὔτε τοὺς χρηστοὺς, κακούς.
φίλον γὰρ ἐσθλὸν ἐκβαλεῖν, ἴσον λέγω,
καὶ τὸν παρ᾽ αὑτῷ βίοτον, ὃν πλεῖστον φιλεῖ.
ἀλλ᾽ ἐν χρόνῳ γνώσει τάδ᾽ ἀσφαλῶς· ἐπεὶ
χρόνος δίκαιον ἄνδρα δείκνυσιν μόνος·
κακὸν δὲ κἂν ἐν ἡμέρᾳ γνοίης μιᾷ.

607. ΤΗι Τ' ΕΜΗι. ὅτι καὶ αὐτὸς τὸν ἐμαυτοῦ καταψηφίζομαι θάνατον.

611. ΦΙΛΟΝ ΓΑΡ ΕΣΘΛΟΝ. ἴσον γάρ ἐστι κακὸν, ἀπωθήσασθαι φίλον καὶ τὸν ἑαυτοῦ βίον.

601. *ἐραστὴς τῆσδε τῆς γνώμης.* Sic libri omnes. Eruditos Britannos nuper incessit libido litem huic lectioni obmovere, postquam iis in mentem venit, a Creontis sententia et scopo alienum esse dicere, se hujus consilii *ἐραστὴν* non esse, quum negare debuisset se illius esse *πλάστην* vel *ῥάπτην*. Verum quod ad sensum, perinde est. Nam qui dicit se nullo alicujus rei amore teneri, is certe significat, se nihil inceptare, quo rem illam consequatur. Tum phrasis elegantior est, inque primis Sophoclea. Frequentat enim Noster verbum *ἐρᾷν*, nomen *ἔρως*, *pro cupere, optare, cujusvis rei cupiditate.* Vide Œd. Col. 436. 512. Aj. 967. Phil. 651. 660. Temerariæ sunt istæ conjecturæ. Voces *τῆσδε τῆς γνώμης*, quas glossa exponit *τούτου τοῦ λογισμοῦ*, non spectant crimen Creonti objectum communicati cum Tiresia consilii conferendæ in Œdipum noxæ cædis Laïi, sed regnandi ambitionem. Infra v. 664. ubi Chorus ait, *φρόνησιν εἰ τάνδ᾽ ἔχω*, eodem sensu dicere posset, *ταύτης τῆς γνώμης εἰ ἐραστὴς ἔφυν.* Hic autem Creon dicere poterat, *ἀλλ᾽ οὔτε τήνδε τὴν φρόνησιν ἔχω.* Eodem redeunt diversæ illæ loquutiones.

605. Impressi: *ταῦτ᾽. ἀλλ᾽ ἐάν με—.* In hac scriptura *ταῦτ᾽* ad *τὰ χρησθέντα* refertur. In membr. scriptum *τοῦτ᾽ ἀλλ᾽ ἐάν με—* gl. *συνδεσμὸς ἀντὶ συνδεσμοῦ.* In C. *τοῦτ᾽ ἄλλ᾽—* cum eadem glossa. In D. *ταῦτ᾽ ἀλλ᾽—* gl. *ταῦτα δέ. συνδεσμὸς ἀντὶ συνδεσμοῦ.* Ex his quod verum est me selegisse opinor. Ad *τοῦτο μὲν*, quod præcessit, refertur *τοῦτο ἄλλο.* Sic in Antig. 167. post *τοῦτο μὲν* sequitur *τοῦτ᾽ αὖθις.* In Philoct. 1346. nude *εἶτα.*

[607. *λαβών.* Abundat h. l., maxime cum *λάβῃς* præcesserit. Sic infra v. 641. "Sæpius, apud Tragicos præsertim, prope *πλεονάζουσι* participia *λαβὼν, ἑλὼν, παρὼν,* &c." Valckenarius ad Euripid. Phœniss. v. 481. Add. Interpret. ad Xenophont. Ephes. p. 141. et 201. Loc. *Schæf.*]

608. *χωρίς.* gl. *μακρὰν ὄντα αἰτίας.* Alia, *μάτην.*

609. *μάτην.* gl. *ἀνεξετάστως.*

ΧΟ. καλῶς ἔλεξεν εὐλαβουμένῳ πεσεῖν,
ἄναξ. φρονεῖν γὰρ οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς.
ΟΙ. ὅταν ταχύς τις οὑπιβουλεύων λάθρα
χωρῇ, ταχὺν δεῖ κἀμὲ βουλεύειν πάλιν.
εἰ δ' ἡσυχάζων προσμενῶ, τὰ τοῦδε μὲν
πεπραγμέν' ἔσται, τἀμὰ δ' ἡμαρτημένα.
ΚΡ. τί δῆτα χρῄζεις; ἦ με γῆς ἔξω βαλεῖν;
ΟΙ. ἥκιστα. θνήσκειν, οὐ φυγεῖν σε βούλομαι.
ΚΡ. ὅταν προδείξῃς, οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν.
ΟΙ. ὡς οὐχ ὑπείξων οὐδὲ πιστεύσων λέγεις;
ΚΡ. οὐ γὰρ φρονοῦντά σ' εὖ βλέπω.
ΟΙ. τὸ γοῦν ἐμόν.
ΚΡ. ἀλλ' ἐξ ἴσου δεῖ κἀμόν.
ΟΙ. ἀλλ' ἔφυς κακός.
ΚΡ. εἰ δὲ ξυνιεῖς μηδέν;

616. ΚΑΛΩΣ ΕΛΕΞΕΝ. σοὶ εὐλαβουμένῳ πεσεῖν, καὶ ἐπιβουλευθήσεσθαι παρ' αὐτοῦ, καλῶς ἔλεξεν ὁ Κρέων, ὅτι ἐν χρόνῳ γνώσῃ τάδ' ἀσφαλῶς, ὁποῖός εἰμι περὶ σέ. ὁ γὰρ ταχὺ βουλευόμενος, καὶ μὴ πολλάκις βασανίζων τὴν γνώμην, σφάλλεται. πρὸς δ' ὁ Οἰδίπους φησὶν, ὅτι πρὸς τὰς ταχείας ἐπιβουλὰς δεῖ ταχεῖαν καὶ τὴν ἄμυναν εἶναι.

620. ΤΑ ΤΟΥΔΕ ΜΕΝ. τὰ τοῦ Κρέοντος, τοῦ ἐμοὶ ἐπιβουλευσαμένου. ΤΑ'ΜΑ. ἡ ἄμυνα.

625. ΩΣ ΟΥΧ ΥΠΕΙΞΩΝ. οὕτως λέγεις, ὡς μὴ πεισθησόμενός μοι, ἀλλ' ἀντιλέξων τῇ κελεύσει.

626. ΤΟ ΓΟΥΝ ΕΜΟΝ. ὅσον ἥκει εἰς ἐμὲ, καλῶς βουλεύομαι. ἢ οὕτως· τὸ γοῦν ἐμαυτῷ σύμφορον εὖ φρονῶ. πρὸς δ' φησιν ὁ Κρέων, ὅτι καὶ τὸ ἐμὸν συμφέρον δεῖ σε σκοπεῖν, ὅτι οὐ δεῖ με ἀκαίρως ὑπονοεῖσθαι.

627. ΕΙ ΔΕ ΞΥΝΙΕΙΣ ΜΗΔΕΝ, ὧν ὑπονοεῖς. ΑΡΚΤΕΟΝ Γ' ΟΜΩΣ. ἀλλὰ χρὴ βασιλεύειν.

624. *οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν.* Optime hoc exponit glossa in B. *οἷός ἐστιν ὁ ἐμὸς πρὸς σὲ φθόνος. quum primum ostenderis, quæ mea sit erga te invidia.* Sic vertere debebam.

626. *τὸ γοῦν ἐμόν.* Glossa supplet, *συμφέρον εὖ φρονῶ. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐμὸν συμφέρον ἐξίσου δεῖ φρονεῖν σε.*

628. *ξυνιεῖς.* In quatuor codd. ut in Aldina edit. *ξυνίεις*, tono perperam notato. *ἱεῖς* secunda est præsentis: *ἵεις* imperfecti. Antiqua forma est *ἱέω*, ut *τιθέω*, a librariis sæpe obliterata. In D. T. scriptum *ξυνίῃς* forma vulgari, ut Turnebus edidit. Legitur apud Homerum Ἰλ. κ'. 121. *Πολλάκι γὰρ μεθιεῖ τε καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι.* ζ'. 523. *Ἀλλὰ ἑκὼν μεθιεῖς τε καὶ οὐκ ἐθέλεις*—. Librarii cujusdam levitas intrusit *μεθίῃς* in Odyss. δ'. 372. ubi ad superiorum normam scribendum: *Ἦε ἑκὼν μεθιεῖς, καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων.* Iliad. ε'. 880. *Ἀλλ' ἀνιεῖς, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀΐδηλον.* In omnibus istis locis tonus etiam perperam notatus. Accurata scriptura est in Hesychii glossa: *συνιεῖ, νοεῖ.* At duo tempora confundit in glossa, *μεθίει, ἀμελεῖ, ἀφῆκεν.* a *ξυνιέω* præsens est imperativi *ξυνίει* Homero frequentatum. Formam agnoscit auctor Etymol. M. p. 612. l. 7. *συνιῶ οὖν. καὶ ὁ παρατατικὸς, συνίουν. ὁ δὲ δεύτερος ἀόριστος, σύνιον καὶ ξύνιον.* Pertinet observatio ad Homeri versum Il. α'. 273. *Καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.* El. 596. *ἢ πᾶσαν*

ΟΙ. ἀρκτέον γ᾽ ὅμως.
ΚΡ. οὔ τοι κακῶς γ᾽ ἄρχοντος . . . .
ΟΙ. ὦ πόλις, πόλις.
ΚΡ. κἀμοὶ πόλεως μέτεστι τῆσδ᾽, οὐ σοὶ μόνῳ.
ΧΟ. παύσασθ᾽ ἄνακτες· καιρίαν δ᾽ ὑμῖν ὁρῶ
τήνδ᾽ ἐκ δόμων στείχουσαν Ἰοκάστην, μεθ᾽ ἧς
τὸ νῦν παρεστὼς νεῖκος εὖ θέσθαι χρεών.

ΙΟΚΑΣΤΗ.

τί τὴν ἄβουλον, ὦ ταλαίπωροι, στάσιν
γλώσσης ἐπήρατ᾽, οὐδ᾽ ἐπαισχύνεσθε, γῆς
οὕτω νοσούσης, ἴδια κινοῦντες κακά;
οὐκ εἶ σύ τ᾽ οἴκους, σύ τε, Κρέων, κατὰ στέγας,

636. ΙΔΙΑ ΚΙΝΟΥΝΤΕΣ ΚΑΚΑ. φιλονεικοῦντες. ΟΥΚ ΕΙ ΣΥ Τ᾽ ΟΙΚΟΥΣ. ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἀπελεύσῃ, οὐ πορεύσῃ; καλῶς δὲ οὐ πυνθάνεται τὴν αἰτίαν τῆς ἔριδος, ἐκ παντὸς ἀπαλλαγῆναι αὐτοὺς βουλομένη, ἅμα δὲ καὶ ἵνα μὴ διλογία ᾖ.

ἱεῖς γλῶσσαν. Ibi tres codd. et Aldus ἵεις: reliqui ἵῃς. 1347. οὐχὶ ξυνιεῖς. Quatuor codd. et Aldus ξυνίεις. Eadem varietas aliis in locis deprehenditur: nos ubicunque rectam scribendi normam sequimur. Ridicule Eustathius cum alibi, tum p. 1500. l. 52. ἵεις, μεθίεις, τίθεις de tempore præsenti dici ait κατὰ ἐναλλαγὴν χρόνου. In Æschyli versu quem citat Scholiastes ad Œd. C. 791. codex T. sinceram scripturam exhibet ἐγκαθιεῖ, ut demum excudi curavimus. [ξυνίῃς. Brunckius ξυνιεῖς. *Schæf.*]

[Ibid. ἀρκτέον γ᾽ ὅμως. Scholiastes: ἀλλὰ χρὴ βασιλεύειν. Imo βασιλεύεσθαι, ἄρχεσθαι, *obedire*. Verbalia passim resolvenda per passiva. Antig. v. 678. κοὔ τοι γυναικὸς οὐδαμῶς ἡσσητέα. "Imitatus est Noster Lys. 450. ἀτὰρ οὐ γυναικῶν οὐδέποτ᾽ ἔσθ᾽ ἡττητέα." Brunckius ad Aristophan. Plut. v. 1085. Vulgari modo ἀρκτέον usurpavit Isocrates Plat. c. 6. οὐ τῶν ἄλλων αὐτοῖς ἀρκτέον. i. e. χρὴ ἄρχειν. Hanc alteram rationem cum viri docti solam meminissent, nostrum locum diversis modis solicitarunt. *Schæf.*]

629. Creontis sermonem abrumpit Œdipus: sententiam ille absoluturus erat, ὑπεικτέον, vel simile quid. [οὔ τοι κακῶς γ᾽ ἄρχοντος. *certe non obediendum ei qui male imperat.* Integra est sententia, ac frustra Brunckius post ἄρχοντος posuit signum ἀποσιωπήσεως. ἄρχοντος referendum ad ἀρκτέον: nam recte dicitur ἄρχεσθαί τινος, pro ἄρχεσθαι ὑπό τινος. *Schæf.*]

630. In tribus codd. μέτεστι τῆσδ᾽· οὐχὶ σοὶ—. In T. emendate Κἀμοὶ πόλεως μέτεστιν, οὐχὶ σοὶ μόνῳ. Hanc lectionem in margine edit. Turnebi jam notatam Aldinæ præferri debuisse agnosco. Longe melius meo judicio πόλεως absolute, quam πόλεως τῆσδε. [Brunckius κἀμοὶ πόλεως μέτεστι τῆσδ᾽, οὐ σοὶ μόνῳ. Sæpissime dicitur πόλις sine articulo. Euripides Hec. v. 761. Pors. ποῦ δ᾽ ὢν ἐτύγχαν᾽, ἡνίκ᾽ ὤλλυτο πτόλις; Aristophanes Eccles. v. 557. ἁπαξαπάντων τῶν κατὰ πόλιν πραγμάτων. ubi Cod. perperam ac contra metrum κατὰ τὴν πόλιν. Dionysius Halic. Antiquit. Rom. V. c. 44. T. II. p. 945. τῶν κατὰ πόλιν τηνικαῦτα διατριβόντων. ubi miror crisin Sylburgii et Reiskii. Add. ibid. c. 45. p. 949. et VI. c. 31. p. 1112. ubi Sylburgio Reiskioque non magis assentior, revocandumque puto, quod antea editum erat, κατὰ πόλιν. Similiter ἀγρὸς sine articulo dicitur. *Schæf.*]

631. ὑμῖν. Sic Aldus et codd. veteres. Turnebus e Triclinio ἡμῖν.

637. εἶ. gl. πορεύσῃ. Aldinam lectio-

καὶ μὴ τὸ μηδὲν ἄλγος εἰς μέγ' οἴσετε;
ΚΡ. ὅμαιμε, δεινά μ' Οἰδίπους ὁ σὸς πόσις
δρᾶσαι δικαιοῖ, δυοῖν ἀποκρίνας κακοῖν,
ἢ γῆς ἀπῶσαι πατρίδος, ἢ κτεῖναι λαβών.
ΟΙ. ξύμφημι· δρῶντα γάρ νιν, ὦ γύναι, κακῶς
εἴληφα τοὐμὸν σῶμα σὺν τέχνῃ κακῇ.
ΚΡ. μὴ νῦν ὀναίμην, ἀλλ' ἀραῖος, εἴ σέ τι
δέδρακ', ὀλοίμην, ὧν ἐπαιτιᾷ με δρᾶν.
ΙΟ. ὦ πρὸς θεῶν πίστευσον, Οἰδίπους, τάδε,
μάλιστα μὲν τόνδ' ὅρκον αἰδεσθεὶς θεῶν,
ἔπειτα κἀμὲ, τούσδε θ', οἳ πάρεισί σοι.
ΧΟ. πιθοῦ θελήσας φρονήσας τ', στροφὴ ά.
ἄναξ, λίσσομαι.
ΟΙ. τί σοι θέλεις δῆτ' εἰκάθω;
ΧΟ. τὸν οὔτε πρὶν νήπιον,
νῦν τ' ἐν ὅρκῳ μέγαν,
καταίδεσαι.
ΟΙ. οἶσθ' οὖν ἃ χρῄζεις;
ΧΟ. οἶδα.
ΟΙ. φράζε δὴ τί φῄς.

640. ΔΥΟΙΝ ΑΠΟΚΡΙΝΑΣ. ἓν τῶν δύο ποιήσας.
644. ΜΗ ΝΥΝ ΟΝΑΙΜΗΝ. τοῦ βίου δηλονότι.
648. ΤΟΥΣΔΕ Θ'. τοὺς τοῦ Χοροῦ.
649. ΠΙΘΟΥ. οἷον μὴ τῇ ὀργῇ εἴκων, ἀλλὰ τὰ δέοντα διασκεψάμενος. καλῶς τὸ ΘΕΛΗΣΑΣ. πολλάκις γὰρ ἐπὶ ταῖς ὀργαῖς μεταγνῶναί τις ὀφείλων, αἰδούμενος ἐμμένει τοῖς ἁμαρτήμασι. ΤΟΝ ΟΥΠΟΤΕ ΠΡΙΝ. ἢ τὸν ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ, ἢ τὸν

nem hujus versus, quam exhibuimus, confirmant codd. optimi et vetustissimi.

640. δυοῖν ἀποκρίνας κακοῖν. Utrum e duobus malis rex elegerit, non dicit Creon; sed boni ominis, ut videtur, gratia, obscure significat, quod supra Œdipus aperte dixit: θνήσκειν, οὐ φυγεῖν σε βούλομαι. Absolutus est sermo, nec quidquam extrinsecus supplendum. Ceterum observanda rara synalœphe in δυοῖν, quod hic monosyllabum est.

643. τοὐμὸν σῶμα, id est με. Eurip. Alcest. 647. Οὐκ ἦσθ' ἄρ' ὀρθῶς τοῦδε σώματος πατήρ. id est ἐμὸς πατήρ. Ad quem locum alia citantur ex Heracl. exempla.

653. ἐν ὅρκῳ μέγαν. Magna erat apud veteres jurisjurandi religio, quique ea se obstrinxisset, nefas erat illi fidem negare. Apud Euripidem Hippolyto, qui Deos innocentiæ suæ testes advocaverat, Chorus ait v. 1047. Ἀρκοῦσαν εἶπας αἰτίας ἀποστροφὴν, Ὅρκους παρασχὼν, πίστιν οὐ σμικρὰν, θεῶν. Qui juranti non adhibebat fidem, is vel deorum numen nullum esse credere videbatur. Hinc argute meretrix apud Alciphronem p. 144. οὐ λέγομεν θεοὺς οὐκ εἶναι, ἀλλὰ πιστεύομεν ὀμνύουσι τοῖς ἐρασταῖς ὅτι φιλοῦσιν ἡμᾶς.

[655. φράζε δὴ, τί φῄς. Sic Xenophon Anab. II, 1, 15. σὺ δ' ἡμῖν εἰπὲ, τί λέγεις. *Schæf.*]

ΧΟ. τὸν ἐναγῆ φίλον μή ποτ' ἐν αἰτίᾳ
σὺν ἀφανεῖ λόγῳ ἄτιμον βαλεῖν.
ΟΙ. εὖ νῦν ἐπίστω, ταῦθ' ὅταν ζητῇς, ἐμοὶ
ζητῶν ὄλεθρον ἢ φυγὴν ἐκ τῆσδε γῆς.
ΧΟ. οὐ τὸν πάντων θεῶν — στροφὴ β'.
θεὸν πρόμον Ἅλιον·
ἐπεὶ ἄθεος, ἄφιλος,
ὅ τι πύματον ὀλοίμαν,
φρόνησιν εἰ τάνδ' ἔχω.
ἀλλά μοι δυσμόρῳ
γᾶ φθίνουσα τρύχει ψυ-
χὰν, καὶ τάδ' εἰ κακοῖς
κακὰ προσάψει τοῖς πάλαι τὰ πρὸς σφῷν.
ΟΙ. ὅδ' οὖν ἴτω, κεἰ χρή με παντελῶς θανεῖν,

ἐν τῷ εἰρημένῳ λόγῳ. ἀπελογήσατο γάρ. νῦν δὲ μεγάλην πίστιν ἐπαγόμενον ἀπὸ τοῦ ὅρκου αἰδέσθητι.

656. ΤΟΝ ΕΝΑΓΗ ΦΙΛΟΝ. γράφεται ΦΙΛΟΝ ΕΝΑΓΗ. ἐναγὲς δὲ, τὸ σεβάσμιον καὶ ἁγνόν. ἄγος γὰρ, τὸ ἱερὸν σέβας, ὅθεν καὶ τὸ (Ἰλ. φ'. 221.) ἄγη μ' ἔχει. καὶ (Ὀδ. ζ'. 168.) ὥς σε γύναι ἄγαμαι. κατ' εὐφημισμὸν δὲ καὶ τὰ μιάσματα, ἄγη λέγεται, καὶ οἱ μιαροὶ, ἐναγεῖς καλοῦνται. ὁ δὲ νοῦς· τὸν μηδέποτε ὑπὸ φίλων ἐν ἀφανεῖ αἰτίᾳ γενόμενον, ἀλλὰ καθαρὸν ὄντα, δεόμεθα μὴ λόγων ἄτιμον ἐκβαλεῖν, ἀλλὰ προσδέξασθαι αὐτοῦ τὴν ἀπολογίαν. ἢ ΕΝΑΓΗ, τὸν ἐνεχόμενον μύσει, οὕτως· δεόμεθα τὸν μηδέποτε ἐναγῆ γενόμενον εἰς φίλους, μὴ ἐν ἀφανεῖ αἰτίᾳ ἄτιμον ποιήσῃς τῶν λόγων.

658. ΕΥ ΝΥΝ ΕΠΙΣΤΩ. γίγνωσκε, ὅτι τούτῳ συνηγορῶν ἐμὲ ἀδικεῖς. οὐδὲν γὰρ ἄλλο, ἢ ὄλεθρόν μοι ἐπάγεις, εἰ παρόψομαι τὸν ἐπιβεβουλευκότα.

660. ΟΥ ΤΟΝ ΠΑΝΤΩΝ ΘΕΩΝ. ἐπὶ ὅρκον καταπέφευγεν, ἐξ οὗ μάλιστα ἐδόκει πεῖσαι τὸν βασιλέα. Ἥλιον δὲ ὄμνυσιν, ὅτι πάντα ἑωρακὼς αὐτὸς συνῄδει τὸ πᾶν. Ο ΤΙ ΠΥΜΑΤΟΝ ΟΛΟΙΜΑΝ. ἀντὶ τοῦ, ἐσχάτως ἀπολοίμην.

669. ΟΔ' ΟΥΝ ΙΤΩ. τὸ φιλόκοινον αὐτοῦ κἀνταῦθα δείκνυσιν, ὡς οὐ δι' ἑαυτὸν παρακεχωρηκότος, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν, κἂν δέῃ αὐτὸν πεισθέντα κινδυνεῦσαι.

656. τὸν ἐναγῆ. gl. ἐνταῦθα τὸν καθαρόν φησιν. Alia, ἐναγὴς, ὁ θαυμαστός. —σὺν ἀφανεῖ λόγῳ. gl. σὺν ἀνεξετάστῳ ὑπολήψει. Importune insertam a Triclinio particulam γε nullus agnoscit veterum codd. βαλεῖν. Aldus et veteres codd. ἐκβαλεῖν, quod compositum retinent etiam in expositione hujus loci vulgata scholia. At Suidas, qui ea descripsit in ἐναγὴς, simplex habet βαλεῖν, quod metri ratio verum esse arguit. Legisse videtur antiquus interpres λόγων ἄτιμον ἐκβαλεῖν, quod minime procedit. Constructio est, ἐμβαλεῖν αἰτίᾳ σὺν ἀφανεῖ λόγῳ ἄτιμον.

[657. λόγων ἄτιμον Scholiastæ ut unice verum, etiam hiatus vitandi causa, Seidlerus probat, præterea pro σὺν scribendum censens σύ γ'. Conf. v. 789. *Schæf.*]

660. οὐ τὸν— pro οὐ μὰ τὸν— Sæpissime μὰ sic supprimitur, ut infra 1088. Antig. 758. El. 1063. Eurip. Ion. 888. Ἀλλ' οὐ, τὸ Διὸς πολύαστρον ἕδος, Οὐκ ἔτι κρύψω λέχος.

661. Vox θεὸν in Aldina et veteribus aliquot codd. perperam omissa est. Agnoscunt eam alii præter T.

[663. ὅ, τι πύματον. Compares ἐς τὸ ἔσχατον Herodoti VII. c. 229. ubi v. Valckenar. *Schæf.*]

668. κακὰ προσάψει. Sic Aldus et

ἢ γῆς ἄτιμον τῆσδ' ἀπωσθῆναι βίᾳ.
τὸ γὰρ σὸν, οὐ τὸ τοῦδ', ἐποικτείρω στόμα
ἐλεεινόν· οὗτος δ', ἔνθ' ἂν ᾖ, στυγήσεται.
ΚΡ. στυγνὸς μὲν εἴκων δῆλος εἶ· βαρὺς δ', ὅταν
θυμοῦ περάσῃς. αἱ δὲ τοιαῦται φύσεις
αὑταῖς δικαίως εἰσὶν ἄλγισται φέρειν.
ΟΙ. οὔκουν μ' ἐάσεις, κἀκτὸς εἶ;
ΚΡ. πορεύσομαι,
σοῦ μὲν τυχὼν ἀγνῶτος, ἐν δὲ τοῖσδ' ἴσος.
ΧΟ. γύναι, τί μέλλεις κομίζειν — ἀντιστ. α'.
δόμων τόνδ' ἔσω;
ΙΟ. μαθοῦσά γ' ἥτις ἡ τύχη.
ΧΟ. δόκησις ἀγνὼς λόγων
ἦλθε, δάπτει δὲ καὶ
τὸ μὴ 'νδικον.
ΙΟ. ἀμφοῖν ἀπ' αὐτοῖν;
ΧΟ. ναιχί.
ΙΟ. καὶ τίς ὁ λόγος ἦν;

673. ΣΤΥΓΝΟΣ ΜΕΝ ΕΙΚΩΝ. δῆλος εἶ ἀηδῶς εἴκων· ὅταν δὲ ἐπὶ τὸ πέρας ἔλθῃς τῆς ὀργῆς, τότε βαρέως οἴσεις τὸ πρᾶγμα. οἷον, μετανοήσεις, καὶ ἄδικα ἐνθυμηθήσῃ. ἔτι δὲ ἐμμένει ὁ Κρέων τῇ αὐτῇ παῤῥησίᾳ, ἐπιστάμενος ὡς οὐδὲν ἐσκαιώρησεν.

677. ΣΟΥ ΜΕΝ ΤΥΧΩΝ ΑΓΝΩΤΟΣ. σοῦ μὲν μὴ ἐπισταμένου τὴν ἐμὴν προαίρεσιν, οἷον ἠγνοηκότος με· παρὰ δὲ τούτοις τῆς ὁμοίας δόξης, ἣν καὶ πρώην εἶχον περὶ ἐμέ.

678. ΓΥΝΑΙ ΤΙ ΜΕΛΛΕΙΣ. ὡς κατέγνωκεν ὁ Χορὸς τοῦ Οἰδίποδος, παρακελεύεται τῇ γυναικὶ εἰσάγειν αὐτόν.

680. ΜΑΘΟΥΣΑ Γ' ΗΤΙΣ Η ΤΥΧΗ. πιθανῶς μετὰ τὸ διηλλάχθαι αὐτοὺς, ἐπιζητεῖ τὴν αἰτίαν· ἅμα δὲ καὶ ἵνα ἀρχὴ γένηται τοῦ ἀναγνωρισμοῦ.

681. ΔΟΚΗΣΙΣ ΑΓΝΩΣ. ὁ Χορὸς ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀπολογεῖται· ὑπὲρ μὲν τοῦ Κρέοντος, ὅτι ἐπ' ἀδήλοις ἐγκέκληται. ὑπὲρ δὲ τοῦ Οἰδίποδος, ὅτι εἰκότως ὠργίσθη, ἐπὶ τοιούτοις διαβληθείς. ΤΟ ΜΗ 'ΝΔΙΚΟΝ. τὸ μὴ ἐνδίκως θρυλλούμενον, ἤγουν ἡ ψευδὴς διαβολὴ, κἂν τὸ συνειδὸς ἐῤῥωμένον ᾖ.

684. ΑΜΦΟΙΝ ΑΠ' ΑΥΤΟΙΝ. οἷον, ἀμφότεροι τῆς διαφορᾶς αἴτιοί εἰσι;

codd. omnes veteres. Glossæ: συναφθήσεται. συνελεύσεται. Inepte Triclinius προσψαύσει. Digestus est autem hic versus in membr. ut eum exhibui: trimeter est iambicus catal. Nihil hic vidit metrorum scrutator Heathius.

[672. ἐλεινόν. Sic cum Erfurdtio scripsi pro vulg. ἐλεεινόν. *Schæf.*]

674. περάσῃς. gl. διαπεράσῃς, εἰς πέρας ἔλθῃς.

680. Glossa: κομίσω, γνοῦσα τίς ἐστιν ἡ κατέχουσα αὐτοὺς τύχη, ἤγουν ἡ μάχη.

684. Aldus, καὶ τίς ἦν ὁ λόγος, pessum dato metro. In D. καὶ τίς ὁ λόγος, omisso ἦν, quod in fine versus poni debebat. [καὶ τίς ἦν λόγος; Brunckius καὶ τίς ὁ λόγος ἦν; *Schæf.*]

ΧΟ. ἅλις ἔμοιγ', ἅλις, γᾶς προπονουμένας,
φαίνετ', ἔνθ' ἔληξεν, αὐτοῦ μένειν.
ΟΙ. ὁρᾷς ἵν' ἥκεις, ἀγαθὸς ὢν γνώμην ἀνὴρ,
τοὐμὸν παριεὶς καὶ καταμβλύνων κέαρ;
ΧΟ. ἄναξ, εἶπον μὲν οὐχ ἀντιστ. β'.
ἅπαξ μόνον, ἴσθι δὲ
παραφρόνιμον, ἄπορον
ἐπὶ φρόνιμα, πεφάνθαι μ'
ἂν, εἴ σε νοσφίζομαι,
ὅς τ' ἐμὰν γᾶν φίλαν
ἐν πόνοις ἀλύουσαν
κατ' ὀρθὸν οὔρισας·
ταν ῦν τε πομπὸς, εἰ δύναιο, γίγνου.
ΙΟ. πρὸς θεῶν δίδαξον κἄμ', ἄναξ, ὅτου ποτὲ
μῆνιν τοσήνδε πράγματος στήσας ἔχεις.

685. ΑΛΙΣ ΕΜΟΙΓ'. αὔταρκές μοι φαίνεται στῆσαι τὸν λόγον ἔνθα ἔληξεν. ἀντὶ τοῦ, ἱκανὰ λέλεκται, καὶ αὔταρκές ἐστιν ἀναπεπαῦσθαι τὰ τοῦ λόγου, ἔνθα ἔληξεν ἡ στάσις.

687. ΟΡΑιΣ ΙΝ' ΗΚΕΙΣ. τοῦτό φησιν ὁ Οἰδίπους ἀγανακτῶν. διὰ τί πρὸς ἕτερον ἀποφεύγεις, καί τοι ἀγαθὸς ὢν ἀνὴρ, καὶ οὐχ ὁμολογεῖς τὰ λυπήσαντά με τῇ Ἰοκάστῃ; διὰ τί οὖν οὐ συνοργίζῃ μοι, ἀλλὰ πραΰνεις με ὑπὲρ τοῦ Κρέοντος;

689. ΕΙΠΟΝ ΜΕΝ ΟΥΧ ΑΠΑΞ ΜΟΝΟΝ. πολλάκις, φησὶ, τὰ ἐπελθόντα κατὰ τὴν ἐμὴν διάνοιαν εἶπόν σοι, οἷα καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ὤμνυεν. ΙΣΘΙ ΔΕ ΠΑΡΑΦΡΟΝΙΜΟΝ. ἴσθι πεφάνθαι με παραφρόνιμον, ἀντὶ τοῦ παράφρονα, καὶ ΑΠΟΡΟΝ ΕΠΙ ΤΑ ΦΡΟΝΙΜΑ. δὶς δὲ τὸ αὐτὸ εἶπεν, ἀντὶ τοῦ μωρὸν κατὰ διάνοιαν, καὶ ἄπορον. ΕΙ ΣΕ ΝΟΣΦΙΖΟΜΑΙ. εἰ ἀλλότριόν σε καὶ οὐκ οἰκεῖον νενόμικα. ἢ οὕτως· εἰ βούλομαί σε ἐκβαλεῖν, τὸν τοσαῦτα ἡμᾶς εὐεργετήσαντα. ΚΑΤ' ΟΡΘΟΝ ΟΥΡΗΣΑΣ. ἔστησας, ἔσωσας.

686. *φαίνετ'*. Sic in D. ad metri rationem recte. Aldus *φαίνεται*.

688. *παριείς*. gl. *ἐκλύων*. *καταμβλύνων*, *ἄθυμον ποιῶν*.

690. Gl. *ἴσθι δὲ δεδεῖχθαί με παράφρονα, ἀτυχῆ ἐπὶ τὰ συνετὰ, ἐάν σε παραλογίζωμαι, ὥστε τὴν ἐμὴν φίλην γῆν ἐν πόνοις ἀμηχανοῦσαν εὐώδωσας*.

696. *οὔρισας*. Sic metro et sententia flagitante legendum, ut tribus in locis Eustathius ostendit a poëta scriptum fuisse. Ad Il. ή. p. 661. *ἐκ δὲ τοῦ ῥηθέντος οὔρου, καὶ ῥῆμα οὐρίζειν, τὸ ἐξ οὐρίων πλέειν, δηλοῖ καὶ Σοφοκλῆς ἐν τῷ, κατ' ὀρθὸν οὔρισας*. Et sic rursus p. 1282. Ad Odyss. autem p. 1452. *οὐρίσαι, τὸ ἀποκαταστῆσαι εἰς οὔριον, ὥς φασιν οἱ παλαιοί. καὶ κατουρίζειν, ῥῆμα τραγικῶς*. Jam olim mendam correxerat H. Stephanus Thesauri tom. ii. col. 1497. *οὐρέω* significat *mingere*. Ab *οὖρος*, *secundum ventum* significante nec *οὐρέω* derivatur, nec *προσουρέω*, nec ullum aliud compositum. Vide quæ notavimus ad Comici Ran. 94.

697. *ταν ῦν τε πομπὸς, εἰ δύναιο, γίγνου*. Sic omnino scribendus hic versus, ut cum strophico 668. quadret. In Aldina, *ταν ῦν τ' εὔπομπος, εἰ δύναιο, γενοῦ*. Codd. quidam *ταν ῦν δ'*— In solo T. *γίνου*.

699. *στήσας ἔχεις*. gl. *ἔστησας*. Ut paulo infra *βεβουλευκὼς ἔχει* pro *ἐπιβεβούλευκε*. Vide Fr. Inc. lxxxvi. et Valckenarium ad Phœniss. p. 268. *ἱστάναι μῆνιν*, nihil aliud est quam

ΟΙ. ἐρῶ· σὲ γὰρ τῶνδ' ἐς πλέον, γύναι, σέβω·
Κρέοντος, οἷά μοι βεβουλευκὼς ἔχει.
ΙΟ. λέγ', εἰ σαφῶς, τὸ νεῖκος ἐγκαλῶν, ἐρεῖς.
ΟΙ. φονέα με φησὶ Λαΐου καθεστάναι.
ΙΟ. αὐτὸς ξυνειδὼς, ἢ μαθὼν ἄλλου πάρα;
ΟΙ. μάντιν μὲν οὖν κακοῦργον εἰσπέμψας, ἐπεὶ
τό γ' εἰς ἑαυτὸν, πᾶν ἐλευθεροῖ στόμα.
ΙΟ. σὺ νῦν ἀφεὶς σεαυτὸν, ὧν λέγεις πέρι,
ἐμοῦ 'πάκουσον, καὶ μάθ', οὕνεκ' ἐστί σοι
βρότειον οὐδὲν μαντικῆς ἔχον τέχνης.
φανῶ δέ σοι σημεῖα τῶνδε σύντομα.
χρησμὸς γὰρ ἦλθε Λαΐῳ ποτ', οὐκ ἐρῶ
Φοίβου γ' ἀπ' αὐτοῦ, τῶν δ' ὑπηρετῶν ἄπο,
ὡς αὐτὸν ἥξει μοῖρα πρὸς παιδὸς θανεῖν,
ὅστις γένοιτ' ἐμοῦ τε κἀκείνου πάρα.
καὶ τὸν μὲν, ὥσπερ γ' ἡ φάτις, ξένοι ποτὲ
λῃσταὶ φονεύουσ' ἐν τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς·
παιδὸς δὲ βλαστὰς, οὐ διέσχον ἡμέραι

702. ΛΕΓ' ΕΙ ΣΑΦΗ. λέγε, εἰ σαφῆ ἐστιν ἃ μέλλεις ἐγκαλεῖν, οἷον ὡμολογημένα.

710. ΦΑΝΩ ΔΕ ΣΟΙ ΣΗΜΕΙΑ. εὖ τὰ ἅμα παρακαλοῦσαν ἐκτίθεσθαι τὰ εἰς τὴν ὑπόνοιαν αὐτὸν ἐμβαλοῦντα.

716. ΕΝ ΤΡΙΠΛΑΙΣ ΑΜΑΞΙΤΟΙΣ. καλῶς τὸν τόπον προσέθηκεν, ἵνα εἰς ὑπόμνησιν ἀγάγῃ τὸν Οἰδίποδα,

μηνίειν, quemadmodum Tragici dicunt ἱστάναι βοὴν pro βοᾷν. Nugatur Græculus in minoribus scholiis.

701. Κρέοντος. gl. ἕνεκα, quod hic subauditur, ut supra in ὅτου πράγματος.

702. εἰ σαφῶς. Scholiastes haud deterius εἰ σαφῆ.

706. ὅσον κατὰ τὸ εἰς ἑαυτὸν ἧκον μέρος, ἤγουν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ὁ μάντις πᾶσαν κακουργίαν λόγων ἀκρατῶς κινεῖ. Hic, ut centies alibi, στόμα *sermonem* significat. πᾶν ἐλευθεροῖ στόμα, idem est ac κατὰ πάντα ἐλευθεροστομεῖ. Æschylus Prom. 180. ἄγαν δ' ἐλευθεροστομεῖς.

709. μαντικῆς ἔχον τέχνης. Vide supra ad v. 345. Eadem est ratio obviarum loquutionum, ὡς εἶχεν ποδῶν, ὡς ἕκαστος γνώμης ἢ ἐμπειρίας εἶχεν.

716. ἐν τριπλαῖς. Codd. aliquot ἐν διπλαῖς, quo refertur explicatio in minoribus scholiis. Eadem varietas infra v. 730. In numeralibus his vocibus libidini multum indulserunt librarii. Sincerum discernendi ratio editores sæpe latuit. In Luciani festivissimo Asino cap. 24. Reitzius ex uno codice edidisset, ἐπεὶ δὲ ἥκομεν ἔνθα ἐσχίζετο τριπλῆ ὁδὸς, si animadvertisset Appuleium ita legisse : *ad quoddam pervenimus trivium.* Sic quoque scriptum in Regio codice, quem nuper versavimus.

717. παιδὸς δὲ βλαστάς. *quod autem ad puerum attinet.* ἐνζεύξας νιν ἄρθρα ποδῶν. Sic solent Græci poëtæ accusativum pronominis vice genitivi jungere accusativo rei. Vide quæ notavimus ad Comici Pacem 1099. quod schema Latinis poëtis haud inusitatum. Æn. x. 697. *Sed Latagum saxo atque*

τρεῖς, καί νιν ἄρθρα κεῖνος ἐνζεύξας ποδοῖν,
ἔρριψεν ἄλλων χερσὶν εἰς ἄβατον ὄρος.
κἀνταῦθ' Ἀπόλλων οὔτ' ἐκεῖνον ἤνυσε
φονέα γενέσθαι πατρὸς, οὔτε Λάϊον
τὸ δεινὸν οὑφοβεῖτο πρὸς παιδὸς παθεῖν.
τοιαῦτα φῆμαι μαντικαὶ διώρισαν,
ὧν ἐντρέπου σὺ μηδέν. ὧν γὰρ ἂν θεὸς
χρείαν ἐρευνᾷ, ῥᾳδίως αὐτὸς φανεῖ.
ΟΙ. οἷόν μ' ἀκούσαντ' ἀρτίως ἔχει, γύναι,
ψυχῆς πλάνημα, κἀνακίνησις φρενῶν.
ΙΟ. ποίας μερίμνης τοῦθ' ὑποστραφεὶς λέγεις;
ΟΙ. ἔδοξ' ἀκοῦσαι σοῦ τόδ', ὡς ὁ Λάϊος
κατασφαγείη πρὸς τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς.
ΙΟ. ηὐδᾶτο γὰρ ταῦτ', οὐδέ πω λήξαντ' ἔχει.
ΟΙ. καὶ ποῦ 'σθ' ὁ χῶρος οὗτος, οὗ τόδ' ἦν πάθος;
ΙΟ. Φωκὶς μὲν ἡ γῆ κλήζεται· σχιστὴ δ' ὁδὸς
ἐς ταυτὸ Δελφῶν κἀπὸ Δαυλίας ἄγει.
ΟΙ. καὶ τίς χρόνος τοῖσδ' ἐστὶν οὑξεληλυθώς;
ΙΟ. σχεδόν τι πρόσθεν ἢ σὺ τῆσδ' ἔχων χθονὸς
ἀρχὴν ἐφαίνου, ταῦτ' ἐκηρύχθη πόλει.
ΟΙ. ὦ Ζεῦ, τί μου δρᾶσαι βεβούλευσαι πέρι;

733. ΣΧΙΣΤΗ Δ' ΟΔΟΣ. περὶ Δαυλίδα φησὶ τὴν σχιστὴν ὁδόν· ὁ δὲ Αἰσχύλος περὶ Ποτνίας, οὕτως·

ἐπῆμεν τῆς ὁδοῦ τροχήλατον
σχιστῆς κελεύθου τρίοδον, ἔνθα συμβολὰς
τριῶν κελεύθων Ποτνιάδων ἠμείβομεν.

τινὲς δὲ τὴν Δαυλίδα, Ἀνακρίδα λέγουσιν, οὕτως· (Ἰλ. β'. 520.)

Κρίσσαν τε ζαθέην, καὶ Ἀνακρίδα, καὶ Πανοπῆα.

738. Ω ΖΕΥ ΤΙ ΜΟΙ ΔΡΑΣΑΙ. ἀναμιμνήσκεται ὁ Οἰδίπους καὶ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου, καὶ πρὸς τὸν Δία φησὶ, Τί μοι ποιήσεις;

ingenti *fragmine montis Occupat os faciemque adversam.* [βλάστας. Male nonnulli βλαστάς. Omnia nomina hujus formæ sunt barytona. *Schæf.*]

722. πρὸς παιδὸς παθεῖν. In Aldina θανεῖν, cui voci in membr. superscripta prælata nobis lectio. Ex v. 713. repetita videtur vulgata.

725. χρείαν ἐρευνᾷ. Gl. in B. χρείαν ἐρεύνης παρίστησι. Locus difficilis expeditu, quem alii depravatum, alii integrum judicant. In prolatis explicationibus acquiescendum mihi videtur; nisi quis malit ἣν pro ὧν legere: ἣν γὰρ ἂν θεὸς χρείαν ἐρευνᾷ. *quam enim rem Deus quærit*, id est, *indagari vult, eam ipse facile manifestam reddet.* χρεία, *res, negotium*, πρᾶξις. Hoc sensu occurrit infra 1435. Aj. 740. et aliis in locis.

728. ὑποστραφείς. gl. τῆς προτέρας ἐνστάσεως. id est: ὑπὸ ποίας φροντίδος στραφεὶς ἀπὸ τῆς προτέρας ἐνστάσεως τοῦτο λέγεις;

731. οὐδέ πω λήξαντ' ἔχει. gl. οὔπω δὲ ἔληξαν.

ΙΟ. τί δ' ἔστι σοι τοῦτ', Οἰδίπους, ἐνθύμιον;
ΟΙ. μή πω μ' ἐρώτα. τὸν δὲ Λάϊον, φύσιν
τίν' εἶχε, φράζε, τίνα δ' ἀκμὴν ἥβης τότε.
ΙΟ. μέγας, χνοάζων ἄρτι λευκανθὲς κάρα,
μορφῆς δὲ τῆς σῆς οὐκ ἀπεστάτει πολύ.
ΟΙ. οἴμοι τάλας· ἔοικ' ἐμαυτὸν εἰς ἀρὰς
δεινὰς προβάλλων ἀρτίως οὐκ εἰδέναι.
ΙΟ. πῶς φής; ὀκνῶ τοι πρός σ' ἀποσκοποῦσ', ἄναξ.
ΟΙ. δεινῶς ἀθυμῶ, μὴ βλέπων ὁ μάντις ᾖ.
δείξεις δὲ μᾶλλον, ἢν ἓν ἐξείπῃς ἔτι.
ΙΟ. καὶ μὴν ὀκνῶ μέν· ἃ δ' ἂν ἔρῃ, μαθοῦσ' ἐρῶ.
ΟΙ. πότερον ἐχώρει βαιὸς, ἢ πολλοὺς ἔχων
ἄνδρας λοχίτας, οἷ' ἀνὴρ ἀρχηγέτης;

742. ΜΕΓΑΣ ΧΝΟΑΖΩΝ. εὖ τὰ προφανῆ ταῦτα σημεῖα εἶπεν.
749. ΟΚΝΩ. δέδοικα. καὶ Ὅμηρος· (Ἰλ. έ. 255.) ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν.

740. *φύσιν*. gl. *τὸν τοῦ σώματος ὄγκον*. In fine versus libri omnes habent *ἔχων*, ubi, si glossarum auctores audimus, subaudiendum *ἦν* vel *ἐτύγχανε*, quod prorsus est absonum. *φράζε τίνα φύσιν εἶχεν ὁ Λάϊος, τίνα δ' ἀκμὴν ἥβης ἔχων ἐτύγχανε*. Verbum *εἶχε* duobus substantivis sufficit; sed requiritur adverbium, quo quæstio ad definitum tempus restringatur. *Qua erat ætate* TUNC, *quando civitati renuntiatum fuit, eum in trivio occisum fuisse?*

[741. *ἔχων*. Brunckius ex conjectura *τότε*: quod temere eum, ut alia multa, fecisse arbitror, ceteroqui non probans rationem eorum, qui ad *ἔχων* subaudiunt *ἦν*. Ἔχων in iis participiis est, quorum pleonastico usu dici non potest quantum Græci scriptores luxurientur. Ajac. v. 56. s.:

—————— *κἀδόκει μὲν ἔσθ' ὅτε*
δισσοὺς Ἀτρείδας αὐτόχειρ κτείνειν
ἔχων.

ubi positum est in eadem sede trimetri. Lobeckius p. 228.: "Hoc loco participii *ἔχων* insolentior abundantia cujus exempla aliquot Sturzius notavit Lex. Xenoph. T. II. p. 443. [445. a.], veterum criticorum studia provocavit." Insolentior etiam nostro est loco, ubi *εἶχε* præcessit. Sed similiter supra v. 605. 7. *λάβῃς—λαβών*. Homerus Il. XXIV. v. 279. s.:

ἵππους δὲ Πριάμῳ ὕπαγον ζυγὸν, οὓς ὁ γεραιὸς
αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλεν ἐϋξέστῃ ἐπὶ φάτνῃ.

Herodotus II. c. 115. *οἴχεαι ἔχων ἐκκλέψας*. ubi conf. Wesseling. In Xenophonte Anab. III, 4, 48. ex Codicibus scribendum: *καὶ τὴν ἀσπίδα ἀφελόμενος, ὡς ἐδύνατο τάχιστα ἔχων ἐπορεύετο*. Nollem enim repudiasset participium Schneiderus, cujus hanc notam legas: "*τάχιστα*] Margo Steph. Paris. Eton. *ἔχων* addunt, quo caremus facile post *ἀφελόμενος*." Minus abundat in Lucillii Epigr. LX. v. 2., ubi *ἀπῆλθεν ἔχων* est i. q. *ἀπῆλθε σὺν αὐτῷ*. V. Bastii *Lettre Critique* p. 94. *Schæf.*]

747. *βλέπων*. gl. *ἀληθής. ἀληθεύων, παρ' ὅσον ὁ τὴν ἀλήθειαν λέγων, βλέπει· ὁ δὲ τὰ ψεύδη, τυφλώττων ἐστί.*

[749. *ἃ δ' ἂν δ'*. Sic nonnulli Codices. Vulgo, durioribus numeris, *ἃ δ' ἄν*. Comparat Hermannus *ἡνίκ' ἂν δέ*. Compares etiam *ἡνίκ' ἂν δὴ*, quod legitur infra v. 1492. Item *ἡνίκ' ἂν γὰρ*, quod nescio cur vir doctissimus in Aristoph. Nub. v. 1127. non tulerit. Ceterum hic verborum ordo non raro reperitur etiam in prosaicis scriptoribus. Herodotus VII. c. 8, 4. *ὃς ἂν δὲ—ἥκῃ*. Idem II. c. 63. in. *εὖτ' ἂν δὲ γίνηται*. *Schæf.*]

751. *λοχίτας*. gl. *ὑπασπιστάς*.

ΙΟ. πέντ' ἦσαν οἱ ξύμπαντες, ἐν δ' αὐτοῖσιν ἦν
κήρυξ· ἀπήνη δ' ἦγε Λάϊον μία.
ΟΙ. αἶ αἶ· τάδ' ἤδη διαφανῆ. τίς ἦν ποτὲ
ὁ τούσδε λέξας τοὺς λόγους ὑμῖν, γύναι;
ΙΟ. οἰκεύς τις, ὅσπερ ἵκετ' ἐκσωθεὶς μόνος.
ΟΙ. ἦ κἀν δόμοισι τυγχάνει τανῦν παρών;
ΙΟ. οὐ δῆτ'. ἀφ' οὗ γὰρ κεῖθεν ἦλθε, καὶ κράτη
σέ τ' εἶδ' ἔχοντα, Λάϊόν τ' ὀλωλότα,
ἐξικέτευσε, τῆς ἐμῆς χειρὸς θιγὼν,
ἀγρούς σφε πέμψαι, κἀπὶ ποιμνίων νομὰς,
ὡς πλεῖστον εἴη τοῦδ' ἄποπτος ἄστεος.
κἄπεμψ' ἐγώ νιν. ἄξιος γὰρ ὅδε γ' ἀνὴρ
δοῦλος φέρειν ἦν τῆσδε καὶ μείζω χάριν.
ΟΙ. πῶς ἂν μόλοι δῆθ' ἡμὶν ἐν τάχει πάλιν;
ΙΟ. πάρεστιν. ἀλλὰ πρὸς τί τοῦτ' ἐφίεσαι;
ΟΙ. δέδοικ' ἐμαυτὸν, ὦ γύναι, μὴ πόλλ' ἄγαν
εἰρημέν' ᾖ μοι, δι' ἅ νιν εἰσιδεῖν θέλω.
ΙΟ. ἀλλ' ἵξεται μέν. ἀξία δέ που μαθεῖν
κἀγὼ τά γ' ἐν σοὶ δυσφόρως ἔχοντ', ἄναξ.
ΟΙ. κοὐ μὴ στερηθῇς γ', ἐς τοσοῦτον ἐλπίδων
ἐμοῦ βεβῶτος. τῷ γὰρ ἂν καὶ μείζονι
λέξαιμ' ἂν ἢ σοὶ, διὰ τύχης τοιᾶσδ' ἰών;

756. ΟΙΚΕΥΣ. οἰκέτης, ἐκ τοῦ αὐτοῦ οἴκου ὤν.
763. ΑΞΙΟΣ ΓΑΡ Ο Γ' ΑΝΗΡ. οἷον, τὸ αἴτημα οὐχ ὑπερέβαλε δοῦλον.
766. ΠΑΡΕΣΤΙΝ. οἷον, νόμιζε αὐτὸν παρεῖναι.

[757. παρών. Hic etiam abundat, quippe non jungendum verbo τυγχάνει. Nam ἐν δόμοισι et παρὼν posita sunt ἐκ παραλλήλου. Electr. v. 313. νῦν δ' ἀγροῖσι τυγχάνει. coll. not. ad L. Bos. Ell. p. 785. *Schæf.*]

[761. Delevi comma, quod vulgo post πέμψαι obtinet. ἀγροὺς κἀπὶ ποιμνίων νομὰς dictum pro ἐπ' ἀγροὺς καὶ ποιμνίων νομάς. Sic supra v. 734. Δελφῶν κἀπὸ Δαυλίας. *Schæf.*]

763. ἄξιος γὰρ ὅδε γ' ἀνήρ. Sic A. B. E. T. August. In C. D. ὅδ' ἀνήρ. Perperam Aldus ὧδ' ἀνήρ. Pejus adhuc Turnebus ᾧδ' ἀνήρ, quod inepte nuper quidam nugator tueri aggressus est.

766. πάρεστιν. gl. δυνατόν ἐστι τοῦτο. Vide Lexicon. ἐφίεσαι. gl. ἐντέλλῃ.

768. εἰσιδεῖν. gl. ἰδεῖν. ut εἰσορᾷν centies pro ὁρᾷν. Nempe composita sæpissime adhibentur pro simplicibus, præpositione nihil ad significandi vim conferente: et hæc maxime fuit causa, cur tam sæpe librarii præpositiones verborum compositorum omitterent, quas sensui inutiles esse judicabant. Vide indicem nostrum in Comicum v. *Præpositiones*.

770. δυσφόρως ἔχοντ'. gl. βαρέως διακείμενα. Paulo infra δυσφόρως ἦγον. βαρέως, χαλεπῶς.

773. διὰ τύχης τοιᾶσδ' ἰών. quum

Ἐμοὶ πατὴρ μὲν Πόλυβος ἦν Κορίνθιος,
μήτηρ δὲ, Μερόπη Δωρίς. ἠγόμην δ' ἀνὴρ
ἀστῶν μέγιστος τῶν ἐκεῖ, πρίν μοι τύχη
τοιάδ' ἐπέστη, θαυμάσαι μὲν ἀξία,
σπουδῆς γε μέν τοι τῆς ἐμῆς οὐκ ἀξία.
ἀνὴρ γὰρ ἐν δείπνοις μ' ὑπερπλησθεὶς μέθης
καλεῖ παρ' οἴνῳ, πλαστὸς ὡς εἴην πατρί.
κἀγὼ βαρυνθεὶς, τὴν μὲν οὖσαν ἡμέραν
μόλις κατέσχον· θατέρᾳ δ' ἰὼν πέλας
μητρὸς πατρός τ', ἤλεγχον· οἱ δὲ δυσφόρως
τοὔνειδος ἦγον τῷ μεθέντι τὸν λόγον.
κἀγὼ τὰ μὲν κείνοιν ἐτερπόμην, ὅμως δ'
ἔκνιζέ μ' αἰεὶ τοῦθ'· ὑφεῖρπε γὰρ πολύ.
λάθρα δὲ μητρὸς καὶ πατρὸς πορεύομαι
Πυθῶδε. καί μ' ὁ Φοῖβος ὧν μὲν ἱκόμην
ἄτιμον ἐξέπεμψεν· ἄλλα δ' ἄθλια
καὶ δεινὰ καὶ δύστηνα προὐφάνη λέγων,
ὡς μητρὶ μὲν χρείη με μιχθῆναι, γένος δ'
ἄτλητον ἀνθρώποισι δηλώσοιμ' ὁρᾷν,

775. ΜΗΤΗΡ ΔΕ ΜΕΡΟΠΗ. Φερεκύδης φησὶ Μέδουσαν εἶναι τὴν Πολύβου γυναῖκα, θυγατέρα δὲ Ὀρσιλόχου τοῦ ἀδελφοῦ· οἱ δὲ, Ἀντιοχίδα τὴν Χάλκωνος. ΔΩΡΙΣ. Πελοποννησιακή.

777. ΘΑΥΜΑΣΑΙ ΜΕΝ ΑΞΙΑ. ἔδει γὰρ πρὸς τὸ ὀξὺ μὲν ἀκούσαντα, ὡς εἴη νόθος, θαυμάζειν· οὐ μὴν τοσοῦτον φροντίσαι τοῦ πράγματος. ΣΠΟΥΔΗΣ. τῆς ἀρετῆς. ΠΛΑΣΤΟΣ. προσποιητὸς, ἀλλότριος, νόθος.

782. ΘΑΤΕΡΑι. τῇ ἑτέρᾳ, τῇ ἑξῆς.

789. ΑΤΙΜΟΝ ΟΡΑιΝ. τὸ μὴ δυνάμενον ὑπὸ ἀνθρώπων δρᾶσθαι.

792. ΑΤΛΗΤΟΝ ΟΡΑιΝ. τὸ μὴ δυνάμενον ὑπὸ ἀνθρώπων δρᾶσθαι.

hanc fortunam expertus sim: seu potius, *quum in tali discrimine verser.* διὰ τύχης ἰέναι idem est, quod ἐν τύχῃ εἶναι. Sic frequentant tragici δι' ὀδύνης βαίνειν, *in dolore esse, dolore affici*: διὰ φόνου χωρεῖν, *necem intentare, dare*: διὰ πόθου, διὰ φόβου ἐλθεῖν, *desiderare, formidare*: aliaque hujus generis multa.

[780. παρ' οἴνῳ. Omitti poterat. Simili redundantia Aristophanes Lysistr. v. 1227. ἡμεῖς δ' ἐν οἴνῳ ξυμπόται σοφώτατοι. *Schæf.*]

781. βαρυνθείς. gl. χολωθείς. Rusticus apud Comicum in Nubibus 1363. Κἀγὼ μόλις μὲν, ἀλλ' ὅμως ἠνεσχόμην τὸ πρῶτον· Ἔπειτα δ'—

791. χρείη. Aldus χρεῖ' ᾖ, et sic pars codd. Alii χρεί' ᾖ. Mendose, ut supra 555. Mirum est nullum exstare hodie veterem librum hujus mendæ expertem. Prava scriptura vel Eustathio fraudi fuit, qui ad Odyss. λ'. p. 1702. α longum quandoque elidi ostendere volens, in exemplum affert τὸ ἐὰν χρεῖ' ᾖ, ἤγουν εἰ χρεία ὑπάρχει. Aliquanto melius cum scholiasta nostro ad Œd. Col. 267. χρεῖα pro neutro plurali accepisset, quod tamen perinde falsum est.

792. δηλώσοιμ'. Aldus et codd. plerique δηλώσαιμ', quod etiam pro varia lectione superscriptum in duobus qui δηλώσοιμ' exhibent; estque hoc unice

φονεὺς δ' ἐσοίμην τοῦ φυτεύσαντος πατρός.
κἀγὼ 'πακούσας ταῦτα, τὴν Κορινθίαν
ἄστροις τὸ λοιπὸν ἐκμετρούμενος χθόνα,
ἔφευγον, ἔνθα μήποτ' ὀψοίμην κακῶν
χρησμῶν ὀνείδη τῶν ἐμῶν τελούμενα.
στείχων δ' ἱκνοῦμαι τούσδε τοὺς χώρους, ἐν οἷς
σὺ τὸν τύραννον τοῦτον ὄλλυσθαι λέγεις.
καί σοι, γύναι, τἀληθὲς ἐξερῶ. τριπλῆς
ὅτ' ἦν κελεύθου τῆσδ' ὁδοιπορῶν πέλας,
ἐνταῦθ' ἐμοὶ κῆρυξ τε, κἀπὶ πωλικῆς
ἀνὴρ ἀπήνης ἐμβεβὼς, οἷον σὺ φῄς,
ξυνηντίαζον· κἀξ ὁδοῦ μ' ὅ θ' ἡγεμὼν
αὐτός θ' ὁ πρέσβυς πρὸς βίαν ἠλαυνέτην.
κἀγὼ τὸν ἐκτρέποντα, τὸν τροχηλάτην,

795. ΑΣΤΡΟΙΣ ΤΟ ΛΟΙΠΟΝ ΕΚΜΕΤΡΟΥΜΕΝΟΣ. *χρόνον τινά φησιν, ἐπεὶ πρὸς τοὺς ἀστέρας ἠρίθμουν τὸν χρόνον. ἢ οὕτως· ἐπὶ τὰ ἄστρα ἐπορευόμην. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν τὰ πελάγη μετρούντων, ὡς ἂν δι' ἄστρων τεκμαιρομένων τὸν πλοῦν.*

802. ΠΩΛΙΚΗΣ ΑΠΗΝΗΣ. *ὑπὸ πώλων ἐζευγμένης.* ΤΟΝ ΤΡΟΧΗΛΑΤΗΝ. *τὸν ἔμπροσθεν τῶν τροχῶν πορευόμενον.* ΟΧΟΥ. *ἅρματος.* ΔΙΠΛΟΙΣ ΚΕΝΤΡΟΙΣΙ. *πληγαῖς δὶς ἔπαισέ με τοῖς κέντροις, οἷς ἐκέντριζε τοὺς ἵππους. οὐκ ἐπίσης δὲ καὶ παρ' ἐμοῦ ἔλαβεν.*

verum. De usu et notione futuri optativi vide Dawesii Miscell. Crit. p. 103. Sic Eurip. Hippol. 1186.—*ἦλθε γάρ τις ἄγγελος λέγων, Ὡς οὐκ ἔτ' ἐν γῇ τῇδ' ἀναστρέψοι πόδα Ἱππόλυτος.* Et Androm. 78. *Οὐδ' ἀμφὶ Πηλέως ἦλθεν, ὡς ἥξοι, φάτις;*

795. Suidas in *Ἀστρονομία—Ἄστροις τεκμαίρεσθαι. ἐπὶ τῶν μακρὰν καὶ ἔρημον ὁδὸν πορευομένων, καὶ ἄστροις σημειουμένων τὰς θέσεις τῶν πατρίδων.* Juxta hanc expositionem haud male distinxisse et vertisse videri queam. Nec aliter locum accepit antiquus paraphrastes : *κἀγὼ ἀκούσας ταῦτα τὴν Κορινθίαν γῆν κατὰ τὸ ἐπίλοιπον δι' ἄστρων μετρούμενος, ἤγουν μακρόθεν βλέπων, καὶ δι' ἄστρων συμβάλλων αὐτὴν, ἀπεδήμουν*—Veruntamen haud deterior est Heathii distinctio :—*τὴν Κορινθίαν, Ἄστροις τὸ λοιπὸν ἐκμετρούμενος, χθόνα Ἔφευγον.* Qua admissa, bene cum eo vertas, *et ego, his auditis, Corinthiam terram exsul dereliqui, astris in posterum cursum dirigens.* Cum *ἐκμετρούμενος* subauditur *ὁδὸν*, quam vocem alii scriptores, proverbiali hac locutione utentes, exprimunt. Lucianus Icaromenippi initio : *εἶτα, ὦ 'γαθὲ, καθάπερ οἱ Φοίνικες, ἄστροις ἐτεκμαίρου τὴν ὁδόν.* Vide Eustathium ad Odyss. p. 1535. l. 58.

797. *χρησμῶν ὀνείδη.* Aldus et codd. plerique veteres *χρησμῶν γ' ὀνείδη.* In D. omissa particula, ut opinor, melius.

[804. *ὅ θ' ἡγεμὼν, et auriga,* qui post *ὁ τροχηλάτης.* Sic dici aurigam, nemo mirabitur, qui meminerit *τὸν τῆς ὁδοῦ ἡγεμόνα.* Nolim enim comparare Æschyleum *κώπης ἄναξ.* *Schæf.*]

805. *πρὸς βίαν.* gl. *βιαίως.*

806. *τὸν τροχηλάτην.* gl. *τὸν ἡνίοχον.* [*τὸν ἐκτρέποντα,* scilic. *μέ.* i. e. *τὸν ἐξελαύνοντα.* Electr. v. 350. *τήν τε δρῶσαν ἐκτρέπεις.*—*τὸν τροχηλάτην* recte cum articulo. Addita hæc sunt *ἐπεξηγήσεως χάριν,* ut legitur v. 837. *τὸν ἄνδρα, τὸν βοτῆρα.* Hoc versu non sanior alter in toto Sophocle. *Schæf.*]

παίω δι' ὀργῆς· καί μ' ὁ πρέσβυς, ὡς ὁρᾷ
ὄχου παραστείχοντα, τηρήσας, μέσον
κάρα διπλοῖς κέντροισί μου καθίκετο.
οὐ μὴν ἴσην γ' ἔτισεν· ἀλλὰ συντόμως
σκήπτρῳ τυπεὶς ἐκ τῆσδε χειρὸς, ὕπτιος
μέσης ἀπήνης εὐθὺς ἐκκυλίνδεται·
κτείνω δὲ τοὺς ξύμπαντας. εἰ δὲ τῷ ξένῳ
τούτῳ προσήκει Λαΐῳ τι συγγενὲς,
τίς τοῦδέ γ' ἀνδρός ἐστιν ἀθλιώτερος;
τίς ἐχθροδαίμων μᾶλλον ἂν γένοιτ' ἀνήρ;
ᾧ μὴ ξένων ἔξεστι μήτ' ἀστῶν τινὰ
δόμοις δέχεσθαι, μηδὲ προσφωνεῖν τινὰ,
ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων. καὶ τάδ' οὔ τις ἄλλος ἦν
ἢ 'γὼ 'π' ἐμαυτῷ τάσδ' ἀρὰς ὁ προστιθείς.
λέχη δὲ τοῦ θανόντος ἐν χεροῖν ἐμαῖν
χραίνω, δι' ὧνπερ ὤλετ'. ἆρ' ἔφυν κακός;
ἆρ' οὐχὶ πᾶς ἄναγνος; εἴ με χρὴ φυγεῖν,
καί μοι φυγόντι μή 'στι τοὺς ἐμοὺς ἰδεῖν,

813. ΕΙ ΔΕ ΤΩι ΞΕΝΩι. τοῦ ὑπ' ἐμοῦ φονευθέντος εἰ ἦν τις πρὸς Λάϊον συγγένεια. ἢ οὕτως· εἰ δὲ οὗτος ὁ ξένος, ὃν ἀπέκτεινα, Λάϊός ἐστιν. οὔπω γὰρ οἶδεν εἰ αὐτός ἐστι. ΤΟΥΔΕ Γ' ΑΝΔΡΟΣ. ἀντὶ τοῦ, ἐμοῦ.

822. ΔΙ' ΩΝΠΕΡ. δι' ὧν χειρῶν. ΑΝΑΓΝΟΣ. ἀντὶ τοῦ μιαρός. ΕΜΒΑΤΕΥΕΙΝ. ἐπιβαίνειν.

807. δι' ὀργῆς, *iracunde*. Vide quæ notavimus ad Eurip. Bacchas 433.

808. μέσον κάρα. gl. κατὰ τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς. Perperam vulgo hic locus interpunctus. Verba μέσον κάρα non pendent a τηρήσας, sed a suppressa præpositione κατά. Ordo est: τηρήσας, καθίκετό μου διπλοῖς κέντροις κατὰ μέσον κάρα. Sic etiam distinguit Gatakerus opp. tom. i. p. 108. ubi μοι pro μου typothetæ error esse videtur. καθικνεῖσθαι sensu feriendi semper cum genitivo construitur. [ὄχου παραστείχοντα. Brunckius: *prope vehiculum incedentem*. Ilgenius ad Homer. Hymn. p. 284.: *accedentem ad currum*, sequens, opinor, H. Stephanum Thes. t. iii. c. 981. s. Suspicor ὄχον π., quod ambigo vertam *currum prætereuntem*, an *ad currum accedentem*. Antig. v. 1255. δόμους παραστείχοντες. *Schæf.*]

810. ἴσην. gl. ἴσην δίκην ἀπέδωκεν, ἀντέτισεν.

811. ὕπτιος. gl. ἐπὶ τὰ μετάφρενα.

813. τῷ ξένῳ. gl. τῷ φονευθέντι. *homini illi, mihi incognito*. Gallice diceremus *cet inconnu*. Quippe Græci cujuscunque nomen vel ignorant, vel scientes reticent, illum ξένον appellant. Vid. Dan. Heinsii Lect. Theocr. cap. 14.

815. τοῦδέ γ' ἀνδρός. gl. ἐμοῦ: ut supra 534. et mox 829. ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ', ἐπ' ἐμοί.

817. Notanda hypallage: ᾧ μὴ ξένων τινὰ ἔξεστι δέχεσθαι δόμοις, pro ὃν μή τινι ξένων ἔξεστι δόμοις δέχεσθαι. Aliter locum expedit Grammaticus in minoribus scholiis. [ᾧ. Quod conjeceram ὃν, in textum Erfurdtius recepit. *Schæf.*]

821. λέχη. gl. ἤγουν τὴν γυναῖκα.

824. μή 'στι. Sic liquido in B. et in

μήτ' ἐμβατεύειν πατρίδος· ἢ γάμοις με δεῖ
μητρὸς ζυγῆναι, καὶ πατέρα κατακτανεῖν
Πόλυβον, ὃς ἐξέφυσε κἀξέθρεψέ με.
ἆρ' οὐκ ἀπ' ὠμοῦ ταῦτα δαίμονός τις ἂν
κρίνων ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ' ἂν ὀρθοίη λόγον;
μὴ δῆτα, μὴ δῆτ', ὦ θεῶν ἁγνὸν σέβας,
ἴδοιμι ταύτην ἡμέραν· ἀλλ' ἐκ βροτῶν
βαίην ἄφαντος πρόσθεν, ἢ τοιάνδ' ἰδεῖν
κηλῖδ' ἐμαυτῷ ξυμφορᾶς ἀφιγμένην.
ΧΟ. ἡμῖν μὲν, ὦ 'ναξ, ταῦτ' ὀκνήρ'· ἕως δ' ἂν οὖν
πρὸς τοῦ παρόντος ἐκμάθῃς, ἔχ' ἐλπίδα.
ΟΙ. καὶ μὴν τοσοῦτόν γ' ἐστί μοι τῆς ἐλπίδος,
τὸν ἄνδρα τὸν βοτῆρα προσμεῖναι μόνον.

835. ΕΧ' ΕΛΠΙΔΑ. ἀντὶ τοῦ, μὴ ἀθύμει, πρὶν ἂν τὸ ἀληθὲς καταμάθῃς.

August. Reliqui codd. et Aldus, impedita constructione, μήτε. Et hoc etiam est in T. sed superscripta nostra lectione, quam exhibet margo edit. Turnebi.

825. ἐμβατεύειν πατρίδος. Œd. Col. 400. γῆς δὲ μὴ 'μβαίνῃς ὅρων. Pro ἐπεμβατεύειν et ἐπεμβαίνειν, quod postremum occurrit Œd. Col. 924. σῆς ἐπεμβαίνων χθονός.

[827. ἐξέθρεψε κἀξέφυσε. Sic Cod. Vulgo ὃς ἐξέφυσε κἀξέθρεψέ με. V. Meletem. Crit. i. p. 16. Erfurdtius citavit Euripid. El. v. 969. ἥ μ' ἔθρεψε κἄτεκεν. Addam nunc hæc: Homerus Odyss. iv. v. 723. ὅσσαι μοι ὁμοῦ τράφεν ἠδ' ἐγένοντο. Ibid. x. v. 417. ἵνα τ' ἐτράφεν ἠδ' ἐγένοντο. Euripides Hec. v. 756. Pors. τοῦτόν ποτ' ἔτεκον, κἄφερον ζώνης ὕπο. Similia πρωθύστερα quæ sequuntur. Homerus Il. v. v. 118. δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν. ubi fallitur Scholiastes. Ibid. ix. v. 97. ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι. Ibid. xxi. v. 537. αἱ δ' ἀνεσάν τε πύλας, καὶ ἀπῶσαν ὀχῆας. Odyss. v. v. 264. εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα, καὶ λούσασα. ad q. l. Eustathius p. 222. 46. Τὸ δὲ ἀμφιέσασα καὶ λούσασα, καὶ ὧδε πρωθύστερόν ἐστι. πρῶτον γάρ τις λουσάμενος, εἶτα ἀμφιέννυται. Add. Argum. Euripid. Med. Ibid. xix. v. 316. ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι. v. 535. ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι, καὶ ἄκουσον. Euripides Phœniss. v. 21. ὁ δ' ἡδονῇ δοὺς εἴς τε βακχεῖον πεσών, Valckenarius: "Laïus vino victus indulsit voluptati, κάτοινος ἔδωκεν ἡδονῇ. amat Euripides ὕστερον πρότερον." Orest. v. 804. Pors. οἰκτρότατα θοινήματα καὶ σφάγια γενναίων τεκέων. Moschus ii. v. 160. λῦσε δέ οἱ μίτρην, καί οἱ λέχος ἔντυον Ὧραι. Tryphiodorus v. 305. ἕσσασθαι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε. *Schæf.*]

[829. ἂν ὀρθοίη. Vulgo ἀνορθοίη. V. Hermann. ad Viger. p. 782. *Schæf.*]

833. κηλῖδα ξυμφορᾶς. Hypallage, seu ἀντίπτωσις: pro κηλῖδος ξυμφοράν. Sic El. 19. ἄστρων εὐφρόνη, pro ἄστρα εὐφρόνης. 758. μέγιστον σῶμα δειλαίας σποδοῦ, pro μεγίστου σώματος δειλαίαν σποδόν. Trach. 356. πόνων λατρεύματα, pro λατρευμάτων πόνοι. [κηλῖδ'—ξυμφορᾶς. Non magis hic ἀντίπτωσις est, quam Œd. Col. v. 1134., ubi eodem sensu legitur κηλὶς κακῶν. Conf. Lobeck. ad Ajac. p. 235. Felici conjectura Incerto Tragico συμφορᾶς κηλὶς restituit Bothius ad Ajac. p. 407. Idem Anonymi fragmentum tractavimus Lobeckius l. c. et ego ad L. Bos. Ellips. p. 215. *Schæf.*]

ΙΟ. πεφασμένου δὲ, τίς ποθ' ἡ προθυμία;
ΟΙ. ἐγὼ διδάξω σ'. ἢν γὰρ εὑρεθῇ λέγων
σοὶ ταὔτ', ἔγωγ' ἂν ἐκπεφευγοίην πάθος.
ΙΟ. ποῖον δ' ἐμοῦ περισσὸν ἤκουσας λόγον;
ΟΙ. λῃστὰς ἔφασκες αὐτὸν ἄνδρας ἐννέπειν,
ὥς νιν κατακτείνειαν. εἰ μὲν οὖν ἔτι
λέξει τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, οὐκ ἐγὼ 'κτανον.
οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν εἷς γέ τις πολλοῖς ἴσος.
εἰ δ' ἄνδρ' ἕν' οἰόζωνον αὐδήσει, σαφῶς
τοῦτ' ἐστὶν ἤδη τοὔργον εἰς ἐμὲ ῥέπον.
ΙΟ. ἀλλ' ὡς φανέν γε τοὔπος ὧδ' ἐπίστασο,
κοὐκ ἔστιν αὐτῷ τοῦτό γ' ἐκβαλεῖν πάλιν.
πόλις γὰρ ἤκουσ', οὐκ ἐγὼ μόνη, τάδε.
εἰ δ' οὖν τι κἀκτρέποιτο τοῦ πρόσθεν λόγου,
οὔ τοι ποτ', ὦ 'ναξ, τόν γε Λαΐου φόνον
φανεῖ δικαίως ὀρθὸν, ὅν γε Λοξίας
διεῖπε χρῆναι παιδὸς ἐξ ἐμοῦ θανεῖν.
καίτοι νιν οὐ κεῖνός γ' ὁ δύστηνός ποτε
κατέκταν', ἀλλ' αὐτὸς πάροιθεν ὤλετο.
ὥστ' οὐχὶ μαντείας γ' ἂν οὔτε τῇδ' ἐγὼ

838. ΠΕΦΑΣΜΕΝΟΥ. φανεροῦ γενομένου καὶ ἐλθόντος τοῦ ποιμένος, τίνα ἕξεις γνώμην;

840. ΣΟΙ ΤΑΥΤ'. σοὶ ὅμοια καὶ τὰ αὐτά.

842. ΑΥΤΟΝ. τὸν βοτῆρα. ΟΙΟΖΩΝΟΝ. μονόζωνον, μόνον.

849. ΤΟΥΤΟ Γ' ΕΚΒΑΛΕΙΝ ΠΑΛΙΝ. ἀποκρύπτεσθαι, ἢ ἀποστρέψαι. τουτέστιν, οὐ δύναται ἀρνεῖσθαι ὁ βουκόλος.

852. ΦΑΝΕΙ. αὐτὸς ὁ θεράπων. ΩΣΤ' ΟΥΧΙ ΜΑΝΤΕΙΑΣ. ὅθεν ἐγὼ χάριν τῆς μαντείας, οὔτε ἐπ' ἐκεῖνα τὰ ῥήματα, οὔτε ταῦτα βλέψαιμι, οὔτε ἑκατέροις πιστεύσαιμι· ἀλλ' ἀπορῶ.

838. *προθυμία*. gl. *πρόθεσις, θάρσος*. Alia: *τί διανοῇ δρᾶσαι;*

843. *κατακτείνειαν*. Sic tres codd. inter quos T. recte. In impressis *κατακτείναιεν*.

845. *εἷς γέ τις πολλοῖς ἴσος*. Aldus et codd. *εἷς γε τοῖς πολλοῖς*, quod etiamsi nemini adhuc vitii suspectum fuisse viderim, confidenter tamen Græcum non esse pronuntio. Articulus hic neutiquam locum tueri potest, ubi *πολλοῖς* indefinite accipiendum. Diversa sunt *πολλοὶ* et *οἱ πολλοί*. *τι, τοι*: *τὶς, τοῖς* passim commutantur. *ἴσος*. gl. *ἰσάριθμος*. [*εἷς γε τοῖς πολλοῖς ἴσος*. Brunckius ex conjectura *εἷς γέ τις πολλοῖς ἴσος*. *Schæf.*]

847. *εἰς ἐμὲ ῥέπον*. Sic Aldus et codd. omnes veteres. Triclinius imperite, et ex eo Turnebus, *ἡμᾶς*. Glossa: *εἰς ἐμὲ ἀφορῶν*. Comicus Pl. 51. *Οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ χρησμὸς εἰς τοῦτο ῥέπει*. Ad quem versum vide quæ notavimus.

849. *ἐκβαλεῖν πάλιν*. gl. *μεταβαλεῖν*. De potestate adverbii *πάλιν* vide Toupium ad Suidam iii. p. 4.

βλέψαιμ' ἂν οὕνεκ', οὔτε τῇδ' ἂν ὕστερον.
ΟΙ. καλῶς νομίζεις. ἀλλ' ὅμως τὸν ἐργάτην
πέμψον τινὰ στελοῦντα, μηδὲ τοῦτ' ἀφῇς.
ΙΟ. πέμψω ταχύνασ'· ἀλλ' ἴωμεν ἐς δόμους.
οὐδὲν γὰρ ἂν πράξαιμ' ἂν, ὧν οὐ σοὶ φίλον.

ΧΟΡΟΣ.

Εἴ μοι ξυνείη φέροντι — στροφὴ α'.
μοῖρα τὰν εὔσεπτον ἁγνείαν λόγων
ἔργων τε πάντων, ὧν νόμοι πρόκεινται
ὑψίποδες, οὐρανίαν δι' αἰθέρα
τεκνωθέντες, ὧν Ὄλυμπος
πατὴρ μόνος, οὐδέ νιν θνατὰ
φύσις ἀνέρων ἔτικτεν, οὐδὲ
μήν ποτε λάθα κατακοιμάσει·
μέγας ἐν τούτοις θεὸς,
οὐδὲ γηράσκει.
Ὕβρις φυτεύει τύραννον· — ἀντιστ. α'.
Ὕβρις, ἢν πολλῶν ὑπερπλησθῇ μάταν,

863. ΕΙ ΜΟΙ ΞΥΝΕΙΗ ΦΕΡΟΝΤΙ. εἴθε μοι συνοικοίη τὴν ἄχραντον καὶ σεβασμίαν ἀλήθειαν διασώζοντι. οἷον, εἴθε μοι συνείη εὐτυχία, καὶ λόγων καὶ πραγμάτων ἁγνείαν φυλάττοντι. ΜΟΙΡΑ δὲ, ἡ εὐτυχία. οἷον, εἰ ἀληθεύω, γένοιτό μοι καὶ εὐτυχεῖν τὸ ἀληθὲς διασώζοντι. ταῦτα δέ φησι, τὴν Ἰοκάστην αἰτιώμενος, ὅτι ἀσεβῶς ἔφη ἐψεῦσθαι τὸν Ἀπόλλωνα. φέροντι οὖν τὴν εὔσεπτον ἁγνείαν τῶν λόγων, καὶ τῶν ἔργων τῶν περὶ τῶν θεῶν, περὶ ὧν νόμοι πρόκεινται ἔργων καὶ λόγων, τὴν περὶ τούτων λέγοντες ἀκρίβειαν, καὶ τῶν βλασφημιῶν ὅτι οὐδὲν αὐτοῖς ὑγιές ἐστιν. ΟΥΡΑΝΙΑΝ ΔΙ' ΑΙΘΕΡΑ ΤΕΚΝΩΘΕΝΤΕΣ. ἀντὶ τοῦ, ἐν οὐρανῷ τεχθέντες. ΩΝ ΟΛΥΜΠΟΣ. ὧν νόμων, τῶν ὀρθῶς ἐχόντων. ΟΥΔΕ ΝΙΝ ΘΝΑΤΑ ΦΥΣΙΣ. οὔτε ὑπὸ ἀνθρώπων εὕρηται ὁ περὶ θεῶν λόγος. ΜΕΓΑΣ ΕΝ ΤΟΥΤΟΙΣ ΘΕΟΣ. ἐν τοῖς νόμοις μέγας ἐστὶν ὁ θεός. τουτέστι, θεία δύναμις καὶ μεγάλη τοῖς νόμοις ἔνεστιν.

873. ΥΒΡΙΣ ΦΥΤΕΥΕΙ ΤΥΡΑΝΝΟΝ. διὰ τῆς ὕβρεως φύεται, καὶ ἀνανεοῦται ὁ τύραννος. ὅταν, φησὶ, πολλὰ διαπράξηται, τότε εἰς μεγάλα ἐμπίπτει κακὰ, διὰ τῆς ὕβρεως ἐπαρθείς. ταῦτα μέν φησι περὶ τῆς Ἰοκάστης, ὅτι ἀνεπιτήδεια λέγει περὶ τῶν θείων νόμων· τὸν δὲ λόγον ποιοῦσι περὶ τῆς τυραννίδος, ἵνα μὴ δόξωσιν ἐμ-

860. στελοῦντα. gl. μετακαλεσόμενον, κομιούμενον, μεταστελοῦντα.

873. Ὕβρις φυτεύει τύραννον. Erit forte, cui videantur hæc verba per hypallagen explicanda, ut Erasmo Schmidio viro doctissimo explicare libuit ista Pindari Olymp. xiii. Ἐθέλοντι δ' ἀλέξειν ὕβριν, κόρου Ματέρα θρασύμυθον. Quæ quidem interpretandi ratio hîc aliquanto probabilior est: ἡ τυραννὶς ὕβριν φυτεύει. Quemadmodum Dionysius apud Stobæum Floril. tit. xliii. Ἡ γὰρ τυραννὶς ἀδικίας μήτηρ ἔφυ.

ἃ μὴ 'πίκαιρα μηδὲ συμφέροντα,
ἀκροτάταν εἰσαναβᾶσ' ἀπότομον
ὤρουσεν νιν εἰς ἀνάγκαν,
ἔνθ' οὐ ποδὶ χρησίμῳ χρῆται.
τὸ καλῶς δ' ἔχον πόλει πάλαισμα
μή ποτε λῦσαι θεὸν αἰτοῦμαι.
θεὸν οὐ λήξω ποτὲ
προστάταν ἴσχων.
εἰ δέ τις ὑπέροπτα χερσὶν — στροφὴ β'.
ἢ λόγῳ πορεύεται,
Δίκας ἀφόβητος, οὐδὲ
δαιμόνων ἕδη σέβων,
κακά νιν ἕλοιτο μοῖρα,
δυσπότμου χάριν χλιδᾶς,
εἰ μὴ τὸ κέρδος κερδανεῖ δικαίως,
καὶ τῶν ἀσέπτων ἔρξεται,

φανῶς αὐτὴν διελέγχειν. ὁ δὲ νοῦς· ὕβρις φυτεύει τύραννον, ὁπόταν πολλῶν ὑπερπλησθῇ μάτην, ἅ ἐστι μηδὲ ἐπίκαιρα, μηδ' αὐτῷ ἐκείνῳ συμφέροντα. ἀσυνδέτως δὲ εἶπεν· ὕβρις, φησὶ, μηδὲν καίριον διαπραττομένη, εἰς δύσβατον ἀκρώρειαν ἀναβιβάσασα τοὺς χρωμένους αὐτῇ, κατεκρήμνισεν. ἢ οὕτως· ΑΠΟΤΟΜΟΝ ΩΡΟΥΣΕΝ ΕΙΣ ΑΝΑΓΚΗΝ, ἥλατο εἰς τοῦτο, ὥστε αὐτὸν εἰς ἀνάγκην γενέσθαι ὑφ' ἑτέρων κρατηθῆναι. ΕΝΘ' ΟΥ ΠΟΔΙ ΧΡΗΣΙΜΩι. ἀντὶ τοῦ, ἀχρήστους τὰς πορείας ποιεῖται. καὶ εἰ μὲν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ὕβρεως δυσσεβοῦντος, ἔσται οὕτως· οὐ βαδίζει ὀρθὴν ὁδὸν, οὐδὲ χρῆται τοῖς ποσὶ δεόντως. εἰ δὲ ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ἀνάγκης βιαζομένου, οὐ χρῆται τοῖς αὑτοῖς ποσίν. ΜΗΠΟΤΕ ΛΥΣΑΙ. ἀξιῶ τὸν θεὸν μὴ λῦσαι τὸ συμφέρον τῇ πόλει, ἐξ οὗ κρατεῖ τῶν ἀντιπάλων.

885. ΔΙΚΑΣ ΑΦΟΒΗΤΟΣ. τὴν δίκην μὴ δεδοικώς. ΔΥΣΠΟΤΜΟΥ ΧΑΡΙΝ ΧΛΙΔΑΣ. ἕνεκα, φησὶ, τῆς ἀνοσίου τρυφῆς καὶ ὑπερηφανίας. ὑπὸ τρυφῆς γὰρ καὶ

874. ἣν ὑπερπλησθῇ. Perperam Aldus cum veteribus codd. εἰ, quod solœcum esset. Recte in T. ἣν. Mendam non vidit Grotius Floril. loco supra citato, ubi εἰ dedit, tametsi Stobæi scriptus liber habet ἢ depravatum ex ἣν.

877. ὤρουσεν νιν εἰς ἀνάγκαν. Pronomen, quod inserui, non minus ad sententiæ quam ad versus integritatem necessarium est. Aldus et codd. omnes veteres ὤρουσεν εἰς ἀνάγκαν: quo modo versus cum antithetico 867. non quadrat. Solus Triclinius ex conjectura ἀνώρουσεν, pessime. ὀρούειν hic transitivum est, ut præc. v. εἰσαναβᾶσ', cujus vice in D. glossema textum invasit εἰσαναβιβάσασ'. Seq. v. Aldus et codd. omnes veteres ἔνθ' οὐ. Triclinius ὅθ' οὐ—

879. πάλαισμα non hic notat callidum consilium et vafrum, quo sensu fere adhibetur, ducta metaphora a pugilum artificio: sed simpliciter conatum suscepti negotii absolvendi. Jusserat Apollo, ut Laïi occisor investigaretur. Ex Jocastæ verbis timere poterat Chorus ne ab hac inquisitione rex desisteret, quod ne fieri sinat Deum precatur. Non erat cur in definienda vocis potestate tantum hæsitarent interpretes, quam expositam habebant in glossa ab Ant. Francino scholiis addita. πάλαισμα, ἤγουν τὴν ζήτησιν τοῦ φόνου τοῦ Λαΐου.

883. ὑπέροπτα. gl. καταφρονητικῶς. Neutrum plurale vice adverbii.

ἢ τῶν ἀθίκτων ἕξεται ματάζων.
τίς ἔτι ποτ' ἐν τοῖσδ' ἀνὴρ
θυμῷ βέλη ἕξει
ψυχᾶς ἀμύνειν; εἰ γὰρ αἱ
τοιαίδε πράξεις τίμιαι,
τί δεῖ με χορεύειν;
οὐκ ἔτι τὸν ἄθικτον εἶμι ἀντιστ. β'.
γᾶς ἐπ' ὀμφαλὸν σέβων,
οὐδ' ἐς τὸν Ἄβαισι ναὸν,
οὐδὲ τὰν Ὀλυμπίαν,
εἰ μὴ τάδε χειρόδεικτα
πᾶσιν ἁρμόσει βροτοῖς.
ἀλλ' ὦ κρατύνων, εἴπερ ὄρθ' ἀκούεις,
Ζεῦ, πάντ' ἀνάσσων, μὴ λάθῃ
σὲ, τάν τε σὰν ἀθάνατον αἰὲν ἀρχάν.

ἐπὶ τοιαῦτα οἱ τύραννοι παραγίγνονται. ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΣΕΠΤΩΝ. ὁ τοιοῦτος ἐν κακῇ εἴη μοίρᾳ, ὃς μὴ ἀφέξεται τῶν ἀσέπτων, ἢ ἕξεται τῶν ἀθίκτων, ὅ ἐστιν, ὧν οὐ χρὴ ἔχεσθαι. ΕΡΞΕΤΑΙ. παύσεται, ἐκτὸς ἔσται. ΜΑΤΑΖΩΝ. ματαιοφρονῶν. ΕΞΕΤΑΙ δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμήσει τῶν ἀσέπτων καὶ ἀθίκτων. ΤΙΣ ΕΤΙ ΠΟΤΕ. τίς ἔτι τῶν ἀδίκων ἀφέξεται τῷ θυμῷ αὐτοῦ τὰς τῆς ψυχῆς κακίας ἀπελαύνων; ἢ οὔ τις ἂν ἀπελάσειεν αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν, τοιαῦτα πράττων.

897. ΟΥΚ ΕΤΙ ΤΟΝ ΑΘΙΚΤΟΝ. οὐκ ἔτι ἄπειμι πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα, οὐδὲ πρὸς τὸν ἄχραντον καὶ ἀπροσπέλαστον αὐτοῦ νεών. ΑΒΑΙΣΙ ΝΑΟΝ. Ἄβαι, τόπος Λυκίας, ἔνθα ἱερόν ἐστιν Ἀπόλλωνος. ἢ διὰ τῶν Σαμίων, ὅτι καὶ ἐκεῖ μαντεύονται, ὡς καὶ Πίνδαρος. ἢ ἐπὶ τῶν πανηγύρεων. ὅτι καὶ τῶν τοιούτων ἀφέξομαι, εἰ μὴ ταῦτα φανερωθῶσιν. ΕΙ ΜΗ ΤΑΔΕ. εἰ μὴ ταῦτα τῶν χρησμῶν, ἢ τὰ λεχθέντα ὑπὸ

893. ἕξει, id est, δυνήσεται. τίς ἀνὴρ ἕξει ἀμύνειν θυμῷ ψυχᾶς βέλη; *quis homo poterit arcere ab animo suo conscientiæ stimulos?* Pro ἕξει, quod e conjectura reposui, Aldus et codd. plerique exhibent ἔρξεται, nonnulli ἕξεται. Supra habuimus futurum medium ἔρξεται, *cohibebit se, abstinebit*: statimque ἕξεται potestate itidem media, *applicabit se.* Librariorum error ex vicinis his vocibus ortus, quarum alii aliam germanæ substituerant, ἔρξει reponit Heathius, quod sententiæ tam bene quam metro non accommodatur. Nescio an cuipiam versionem suam approbaturus sit. Super. versu ἐν τοῖσδ' habent codd. omnes veteres cum Aldo. Turnebus e Triclinio dedit ἐν τούτοις.

[ἔρξει. Aldus et codd. plerique ἔρξεται: quidam ἔρξεται. Utrumque contra sermonis proprietatem et metri rationem. Supra habuimus futurum medium ἔρξεται, *cohibebit se, abstinebit*; statimque ἕξεται potestate itidem media, *applicabit se*: unde liquet hic activum ἔρξει poni debuisse, hoc sensu; τίς ἀνὴρ ἔρξει ψυχᾶς βέλη ὥστε ἀμύνειν θυμῷ. Sed, ut dixi, habent alii codd. ἕξεται. Manifesto deprehenditur librariorum error, ex vicinis vocibus ortus, quarum alii aliam repetierunt. Heathii emendationem recepi: at nunc video scribi debuisse ἕξει, quod valet δυνήσεται, structura longe concinniori: τίς ἀνὴρ ἕξει ἀμύνειν θυμῷ ψυχᾶς βέλη; Absurda est Heathii hujus loci versio. Nihil aliud est quam *quis homo poterit arcere ab animo suo conscientiæ stimulos?* Supero versu ἐν τοῖσδ' habent codd. omnes veteres cum Aldo. Turnebus e Triclinio dedit ἐν τούτοις.]

φθίνοντα γὰρ Λαΐου
παλαιὰ θέσφατ' ἐξ-
αίρουσιν ἤδη, κοὐδαμοῦ
τιμαῖς Ἀπόλλων ἐμφανής·
ἔῤῥει δὲ τὰ θεῖα.

ΙΟ. Χώρας ἄνακτες, δόξα μοι παρεστάθη
ναοὺς ἱκέσθαι δαιμόνων, τάδ' ἐν χεροῖν
στέφη λαβούσῃ κἀπιθυμιάματα·
ὑψοῦ γὰρ αἴρει θυμὸν Οἰδίπους ἄγαν
λύπαισι παντοίαισιν· οὐδ', ὁποῖ' ἀνὴρ
ἔννους, τὰ καινὰ τοῖς πάλαι τεκμαίρεται.
ἀλλ' ἐστι τοῦ λέγοντος, ἢν φόβους λέγῃ.

Ἰοκάστης φανερὰ καὶ κατάδηλα γένηται, οὐκ ἔτι τιμήσω τοὺς θεούς. ΦΘΙΝΟΝΤΑ. ἀντὶ τοῦ παλαιὰ, παρεληλυθότα. γράφεται ΦΘΙΝΩΝ, ἵν' ᾖ, μὴ λάθοι σε ὁ Λάϊος φθίνων, ἀλλὰ δείξαις αὐτοῦ τὸν θάνατον. τὰ γὰρ περὶ Λαΐου μαντεύματα ἐκβάλλουσι, καὶ οὐ παραδέχονται τὰ παρὰ τῶν θεῶν εἰρημένα ὡς ἀληθῆ. ΕΞΑΙΡΟΥΣΙΝ. ἀφανίζουσι. τὰ γὰρ ἐπὶ Λαΐῳ θεσπισθέντα ἐκφαυλίζεται ὑπὸ Ἰοκάστης, καὶ παραγράφεται, καὶ ψευδῆ νομίζεται.

911. ΧΩΡΑΣ ΑΝΑΚΤΕΣ. ἄνακτάς φησι τοὺς τοῦ Χοροῦ, οἷον βασιλικοὺς καὶ ἐντίμους. ΥΨΟΥ ΓΑΡ ΑΙΡΕΙ. ἀντὶ τοῦ, μετεωρίζεται τὴν ψυχὴν, καὶ ὑπερβαλλόντως ἄχθεται, πάντα λογιζόμενος, αὐτὸν τὸν φόνον, τὸ τὴν γυναῖκα ἔχειν τοῦ ἀνῃρημένου, τὴν προσδοκωμένην φυγὴν, τὸ μὴ δυνάσθαι ἀναστρέψαι πρὸς τοὺς οἰκείους, τὸ δέος τῶν χρησμῶν. ΟΥΔ' ΟΠΟΙ' ΑΝΗΡ ΕΝΝΟΥΣ. οὐχ, ὡς συνετὸς ἀνὴρ, διὰ τῶν φθασάντων τὰ παρόντα γιγνώσκει. εἰ γὰρ ὁ ὑπὸ Ἀπόλλωνος δοθεὶς τῷ Λαΐῳ χρησμὸς ἠκύρωται, δῆλον ὅτι καὶ ἃ νῦν ἐμαντεύσατο ὁ Τειρεσίας, ψευδῆ ἐστιν.

917. ΑΛΛ' ΕΣΤΙ ΤΟΥ ΛΕΓΟΝΤΟΣ. μόνοις προσέχει τοῖς τὰ δεινὰ καὶ φοβερὰ ἀπαγγέλλουσι· τῶν δὲ παραμυθουμένων οὐκ ἀνέχεται.

[907. ἐξαιροῦσιν. Sic recte Erfurdtius ex Codice. Vulgo ἐξαίρουσιν. Addam quæ nuper adscripsi ad Euripid. Hippol. v. 18.: "Wyttenbachius ad Plutarch. de S. N. V. p. 8.: "Nulla fere est confusio, quæ latius pateat, quam verborum αἴρειν et αἱρεῖν, neque dici facile potest, quot illa Scriptorum locos corruperit.—Sic verbum ἐξαιρεῖν centies in ἐξαίρειν mutatum est: de quo alibi dicendi erit locus." Dixit vir eximius ad Fragmentum Plutarchi p. 141.: "Ἐξαίρων.] Lege ἐξαιρῶν. Hac confusione innumeris locis peccatum est. Sed ubicunque *eximendi* significatio subjicitur, legendum ἐξαιρεῖν. Plutarch. Audition. p. 44. B. et 618. B. et alibi pro ἐξαίρειν legendum ἐξαιρεῖν." In Philostrati Heroic. p. 74. Boiss. pro ἐξαίρων sine dubitatione corrigendum ἐξαιρῶν. Subdubitasse video editorem p. 660." Ceterum illo Hippolyti versu recte editum puto ἐξαιρεῖ. Conf. Herodot. I. c. 36.—κύνας συμπέμψαι ἡμῖν, ὡς ἄν μιν ἐξέλωμεν ἐκ τῆς χώρης. Mox: συνεξελεῖν—τὸ θηρίον ἐκ τῆς χώρης. Præcesserat simplex ἑλέειν. Monuissem hæc Seidlerum meum, cum suam mihi notam traderet excudendam, si sat otii habuissem. Millies scribæ ἐξαιρεῖν in ἐξαίρειν corruperunt; vix unquam ἐξαίρειν in ἐξαιρεῖν. *Schæf.*]

911. χώρας ἄνακτες. Non soli reges, sed cujuscunque civitatis primores veteribus appellabantur ἄνακτες. Vide Eustathium a nobis laudatum in fragm. p. 463. in Ἰοκάστῃ. [δόξα μοι παρεστάθη. h. e. ἔδοξέ μοι, *placuit mihi*. Hunc usum vocis δόξα Lexicographi nostri non attigerunt. *Schæf.*]

ὅτ' οὖν παραινοῦσ' οὐδὲν ἐς πλέον ποιῶ,
πρός σ', ὦ Λύκει' Ἄπολλον, ἄγχιστος γὰρ εἶ,
ἱκέτις ἀφῖγμαι τοῖσδε σὺν κατεύγμασιν,
ὅπως λύσιν τιν' ἡμὶν εὐαγῆ πόρῃς·
ὡς νῦν ὀκνοῦμεν πάντες, ἐκπεπληγμένον
κεῖνον βλέποντες ὡς κυβερνήτην νεώς.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἆρ' ἂν παρ' ὑμῶν, ὦ ξένοι, μάθοιμ' ὅπου
τὰ τοῦ τυράννου δώματ' ἐστὶν Οἰδίπου;
μάλιστα δ' αὐτὸν εἴπατ', εἰ κάτισθ' ὅπου.
ΧΟ. στέγαι μὲν αἵδε· καὐτὸς ἔνδον, ὦ ξένε·
γυνὴ δὲ μήτηρ ἥδε τῶν κείνου τέκνων.
ΑΓ. ἀλλ' ὀλβία τε, καὶ ξὺν ὀλβίοις ἀεὶ
γένοιτ', ἐκείνου γ' οὖσα παντελὴς δάμαρ.
ΙΟ. αὕτως δὲ καὶ σύ γ', ὦ ξέν'· ἄξιος γὰρ εἶ
τῆς εὐεπείας οὕνεκ'· ἀλλὰ φράζ' ὅτου
χρῄζων ἀφῖξαι, χὤ τι σημῆναι θέλων.
ΑΓ. ἀγαθὰ δόμοις τε καὶ πόσει τῷ σῷ, γύναι.

919. ΛΥΚΕΙ' ΑΠΟΛΛΟΝ. Λύκειον γυμνάσιόν ἐστιν Ἀθήνησιν, ἔνθα Ἀπόλλων τιμᾶται. καὶ Καλλίμαχος·

ἐγὼ δ' ἤντησα Λυκείου
καλὸν ἀεὶ λιπόωντα κατὰ δρόμον Ἀπόλλωνος.

ΑΓΧΙΣΤΟΣ οὖν, καθὸ οὐ πόῤῥω τῆς Ἀττικῆς αἱ Θῆβαι. ἢ καὶ ἐν Θήβαις ὁμώνυμον ἦν γυμνάσιον Λυκείου Ἀπόλλωνος· νῦν οὖν οὐ τὸν ἐν Λυκίᾳ, ἀλλ' ἢ τὸν ἐν Θήβαις, ἢ ταῖς πλησιοχώροις Ἀθήναις τιμώμενον.

924. ΑΡ' ΑΝ ΠΑΡ' ΥΜΩΝ. ἔρχεται ἄγγελος ἀπὸ Κορίνθου, ἀπαγγελῶν τὸν θάνατον Πολύβου, καὶ ἀντ' αὐτοῦ τύραννον τὸν Οἰδίποδα αἱρεῖσθαι. οὗτος δέ ἐστιν ὁ τὸν ἐκτεθέντα Οἰδίποδα εὑρὼν, καὶ δοὺς Πολύβῳ.

928. ΓΥΝΗ ΔΕ ΜΗΤΗΡ. κἀνταῦθα ἔθηκε τὸ ἀμφίβολον, ὃ τέρπει τὸν ἀκροατήν.

930. ΕΚΕΙΝΟΥ Γ' ΟΥΣΑ ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΑΡ. τοῦτο πρὸς τὸ, Γυνὴ δὲ μήτηρ ἥδε τῶν κείνου τέκνων. τοῦτο γὰρ τέλειον ἐν γάμῳ· ὅθεν καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου Ὅμηρός φησι· (Ἰλ. β'. 701.) καὶ δόμος ἡμιτελής.

917. ἔστι τοῦ λέγοντος. Comicus Equit. 860. ὦ δαιμόνιε, μὴ τοῦ λέγοντος ἴσθι.

920. κατεύγμασιν. gl. τοῖς κινοῦσιν εἰς κατάνευσιν τῶν εὐχῶν· ἤγουν τοῖς θυμιάμασιν καὶ ἀναθήμασιν.

921. πορῇς. Sic Aldus et vett. codd. plerique, etiam T. a prima manu, superscripta prava lectione πόροις, quam Turnebus prætulit. Supra v. 917. veterum librorum omnium lectio est ἢν φόβους λέγῃ. Triclinii libidini debetur εἰ λέγοι.

923. νεώς. gl. καταδυομένης. Ordo est: βλέποντες αὐτὸν, ὡς νεὼς κυβερνήτην ἐκπεπληγμένον.

930. παντελής. gl. τέκνα ἔχουσα. V. seq. αὔτως, ὡσαύτως.

ΙΟ. τὰ ποῖα ταῦτα; παρὰ τίνος δ' ἀφιγμένος;
ΑΓ. ἐκ τῆς Κορίνθου. τὸ δ' ἔπος οὐξερῶ τάχ' ἂν
ἥδοιο μέν· πῶς δ' οὐκ ἄν; ἀσχάλλοις δ' ἴσως.
ΙΟ. τί δ' ἔστι; ποίαν δύναμιν ὧδ' ἔχει διπλῆν;
ΑΓ. τύραννον αὐτὸν οἱ 'πιχώριοι χθονὸς
τῆς Ἰσθμίας στήσουσιν, ὡς ηὐδᾶτ' ἐκεῖ.
ΙΟ. τί δ'; οὐχ ὁ πρέσβυς Πόλυβος ἐγκρατὴς ἔτι;
ΑΓ. οὐ δῆτ', ἐπεί νιν θάνατος ἐν τάφοις ἔχει.
ΙΟ. πῶς εἶπας; ἦ τέθνηκε Πόλυβος;
ΑΓ. εἰ δὲ μὴ
λέγω γ' ἐγὼ τἀληθές, ἀξιῶ θανεῖν.
ΙΟ. ὦ πρόσπολ', οὐχὶ δεσπότῃ τάδ' ὡς τάχος
μολοῦσα λέξεις; ὦ θεῶν μαντεύματα,
ἵν' ἐστέ; τοῦτον Οἰδίπους πάλαι τρέμων
τὸν ἄνδρ' ἔφευγε μὴ κτάνοι· καὶ νῦν ὅδε
πρὸς τῆς τύχης ὄλωλεν, οὐδὲ τοῦδ' ὕπο.
ΟΙ. ὦ φίλτατον γυναικὸς Ἰοκάστης κάρα,
τί μ' ἐξεπέμψω δεῦρο τῶνδε δωμάτων;
ΙΟ. ἄκουε τἀνδρὸς τοῦδε, καὶ σκόπει κλύων,

937. ΗΔΟΙΟ ΜΕΝ. διὰ μὲν τὸ εὖ πράσσειν, καὶ ἑτέρας ἀρχῆς ἀντιλαβέσθαι, ἡσθήσεσθαί φησιν αὐτήν. ἀσχάλλειν δὲ, διὰ τὸ ἀπιέναι Οἰδίπουν ἐπὶ τὰ οἰκεῖα.

939. ΤΥΡΑΝΝΟΝ ΑΥΤΟΝ. πιθανῶς ὁ ἄγγελος τὰ ἡδέα πρῶτον ἀπαγγέλλει, πρὶν εἰπεῖν τὰ περὶ θανάτου. ΤΗΣ ΙΣΘΜΙΑΣ. τῆς Κορινθίας· ἐκεῖ γὰρ ὁ Ἰσθμός.

945. Ω ΠΡΟΣΠΟΛ'. θεραπαινίδι κελεύει τοῦτο ἡ Ἰοκάστη. ἀσμένως γὰρ ἀκήκοε τὰ περὶ τοῦ θανάτου, ἵνα πάλιν ἀνατρέψῃ τὰ μαντεύματα. οἶδε γὰρ τὸν Οἰδίποδα τοῦτον δεδοικότα. ΙΝ' ΕΣΤΕ. ὅπου ἐστέ; καὶ ἔγκειται παιδευτικόν τι τῷ δράματι, ὡς οὐ δεῖ καταφρονεῖν τῶν θείων. οἱ γὰρ τοιαῦτα φθεγξάμενοι μετ' ὀλίγον φανήσονται οἷοί εἰσι.

952. ΣΚΟΠΕΙ. δοκίμαζε.

935. *παρὰ τίνος.* Sic D. et Aldus. In aliis codd. *πρὸς τίνος.*

936. *οὐξερῶ* Attica crasis pro ὃ ἐξερῶ. Sic quatuor codd. et Aldus. Alii minus bene ὃ 'ξερῶ—τάχ' ἂν ἥδοιο μέν. Perperam Aldus distinxit *τάχα, ἥδοιο μέν.* In D. super *μὲν* scriptum ἂν, videlicet pro glossa. In alio cod. *ἥδοιό μ' ἄν.* Hæ librariorum turbæ indicium dant genuinæ lectionis, quam certissima emendatione reposui, *τάχ' ἂν ἥδοιο.* Abesse non potest particula ἂν, quia etiam vitatur insuavis hiatus. At in *ἀσχάλλοις δ' ἴσως*, e superioribus repetenda est. Bene glossa, *ἀλγοίης δ' ἂν ἴσως.*

939. *οἱ 'πιχώριοι.* Perperam in libris *οὑπιχώριοι.* Vide quæ notavimus ad Comici Ran. 461. Infra 1046. in D. T. emendate scriptum *οἱ 'πιχώριοι*, ubi reliqui codd. et Aldus, ut hic, mendosi sunt.

948. *μὴ κτάνοι.* Sic ad syntaxeos normam legendum. Vulgo *μὴ κτάνῃ.* In duobus e nostris codd. superscriptum *κτάνοι.*

949. *πρὸς τῆς τύχης.* Sic recte Aldus et codd. veteres plerique. Gl. *ἀπὸ φυσικοῦ θανάτου.* Alii cum Triclinio *πρὸ τῆς τύχης.*

τὰ σέμν' ἵν' ἥκει τοῦ θεοῦ μαντεύματα.
ΟΙ. οὗτος δὲ τίς ποτ' ἐστὶ, καὶ τί μοι λέγει;
ΙΟ. ἐκ τῆς Κορίνθου, πατέρα τὸν σὸν ἀγγελῶν
ὡς οὐκ ἔτ' ὄντα Πόλυβον, ἀλλ' ὀλωλότα.
ΟΙ. τί φῄς, ξέν'; αὐτός μοι σὺ σημάντωρ γενοῦ.
ΑΓ. εἰ τοῦτο πρῶτον δεῖ μ' ἀπαγγεῖλαι σαφῶς,
εὖ ἴσθ' ἐκεῖνον θανάσιμον βεβηκότα.
ΟΙ. πότερα δόλοισιν, ἢ νόσου ξυναλλαγῇ;
ΑΓ. σμικρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή.
ΟΙ. νόσοις ὁ τλήμων, ὡς ἔοικεν, ἔφθιτο.
ΑΓ. καὶ τῷ μακρῷ γε συμμετρούμενος χρόνῳ.
ΟΙ. φεῦ, φεῦ· τί δῆτ' ἂν, ὦ γύναι, σκοποῖτό τις
τὴν Πυθόμαντιν ἑστίαν, ἢ τοὺς ἄνω
κλάζοντας ὄρνις, ὧν ὑφηγητῶν, ἐγὼ
κτανεῖν ἔμελλον πατέρα τὸν ἐμόν; ὁ δὲ θανὼν
κεύθει κάτω δὴ γῆς· ἐγὼ δ' ὅδ' ἐνθάδε

958. ΕΙ ΤΟΥΤΟ ΠΡΩΤΟΝ. ἠθικῶς ὁ ἄγγελος, ὡς οὐκ ἀπὸ τούτων θέλων ἄρξασθαι, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἡδέων.

960. ΝΟΣΟΥ ΞΥΝΑΛΛΑΓΗι. κοινωνίᾳ νόσου. ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ νόσου.

961. ΣΜΙΚΡΑ ΠΑΛΑΙΑ. ἡ τυχοῦσα πρόφασις ἐξαρκεῖ, ὥστε τὸ παλαιὸν σῶμα ἐξενεγκεῖν τοῦ βίου. ΕΥΝΑΖΕΙ. κατακοιμίζει.

963. ΚΑΙ ΤΩι ΜΑΚΡΩι. τοῦτο ὁ ἄγγελός φησιν, ὡς παραμυθούμενος, ὅτι μακραίων ἀπέθανε, καὶ οὐ δεῖ ἐπ' αὐτῷ ἀπολοφύρεσθαι.

966. ΩΝ ΥΦΗΓΗΤΩΝ. ὑφ' ὧν μαντείαν δεχόμενος, τῶν ὀρνεοσκόπων καὶ μαντέων. ΚΕΥΘΕΙ. ἀντὶ τοῦ, κεύθεται, κρύπτεται· καὶ ἐν Ἀντιγόνῃ· (911.)

μητρὸς δ' ἐν Ἅιδου καὶ πατρὸς κεκευθότων.

ΕΓΩ Δ' ΟΔ' ΕΝΘΑΔΕ. ἐγὼ ὁ ἐνταῦθα ὢν, οὐκ ἔλαβον δόρυ, ἵνα αὐτὸν ἀποκτείνω· εἰ μή τις εἴποι ὅτι τάχα διὰ τὸν ἐμὸν πόθον ἀπέθανεν. ΟΥΤΩ Δ' ΑΝ ΘΑΝΩΝ. τοῦτο ὡς ἐπιμωκώμενός φησι. δῆλον δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς· ὁ γὰρ Πόλυβος τὰ παλαιὰ θεσπίσματα, φησὶ, παραλαβὼν μηδενὸς ἄξια, κεῖται παρὰ τῷ Ἅιδῃ.

[958, 9. *σαφῶς εὖ ἴσθ'.* Hæc jungenda. Vulgo jungunt *ἀπαγγεῖλαι σαφῶς.* Aristophanes Pac. v. 1302. *εὖ γὰρ οἶδ' ἐγὼ σαφῶς.* Julianus p. 9. B. *σαφῶς εὖ οἶδα.* Conf. not. ad L. Bos. Ellips. p. 224. [Quod ibid. in nota proxima scripsi, *In talibus oppositio,* etc., minus circumscripte tradidi. Nam in illa verborum constructione *etiam nominativus* infinitivo jungi potest. Aristoteles Rhet. p. 69. Reiz. *οὐ γὰρ εἰ ἐπάταξε, πάντως ὕβρισεν· ἀλλ' εἰ ἕνεκά του, οἷον τοῦ ἀτιμάσαι ἐκεῖνον, ἢ αὐτὸς ἡσθῆναι.* ad q. l. vicissim Vaterus fallitur *tantum nominativo* in hac syntaxi locum concedens. Musonius ap. Stobæum Serm. XVIII. p. 167, 11: *εἴγε μέλλομεν συστοιχεῖν ἀρίστῳ ὄντι τῷ λόγῳ Σωκράτους, ὃς ἔφη, τοὺς μὲν πολλοὺς ἀνθρώπους ζῆν, ἵνα ἐσθίωσιν; αὐτὸς δὲ ἐσθίειν, ἵνα ζῇ.* Add. Hoogeveen. ad Viger. p. 207. a.] *Schæf.*]

959. *θανάσιμον βεβηκότα.* Prius glossæ exponunt per *νεκρὸν ὄντα*: alterum per *ἀπελθόντα*. In Trach. 874. *Βέβηκε Δηάνειρα τὴν πανυστάτην Ὁδῶν ἁπασῶν.* Unde hic explicari possit per ellipsin: *εὖ ἴσθ' ἐκεῖνον βεβηκότα θανάσιμον ὁδόν.*

ἄψαυστος ἔγχους, εἴ τι μὴ τῷ 'μῷ πόθῳ
κατέφθιθ'· οὕτω δ' ἂν θανὼν εἴη 'ξ ἐμοῦ.
τὰ δ' οὖν παρόντα ξυλλαβὼν θεσπίσματα,
κεῖται παρ' Ἅιδῃ Πόλυβος, ἄξι' οὐδενός.
IO. οὔκουν ἐγώ σοι ταῦτα προὔλεγον πάλαι;
OI. ηὔδας· ἐγὼ δὲ τῷ φόβῳ παρηγόμην.
IO. μὴ νῦν ἔτ' αὐτῶν μηδὲν ἐς θυμὸν βάλῃς.
OI. καὶ πῶς τὸ μητρὸς λέκτρον οὐκ ὀκνεῖν με δεῖ;
IO. τί δ' ἂν φοβοῖτ' ἄνθρωπος, ᾧ τὰ τῆς τύχης
κρατεῖ, πρόνοια δ' ἐστὶν οὐδενὸς σαφής;
εἰκῇ κράτιστον ζῆν, ὅπως δύναιτό τις.
σὺ δ' ἐς τὰ μητρὸς μὴ φοβοῦ νυμφεύματα.
πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀν ὀνείρασι βροτῶν
μητρὶ ξυνευνάσθησαν. ἀλλὰ ταῦθ' ὅτῳ
παρ' οὐδέν ἐστι, ῥᾷστα τὸν βίον φέρει.
OI. καλῶς ἅπαντα ταῦτ' ἂν ἐξείρητό σοι,
εἰ μὴ 'κύρει ζῶσ' ἡ τεκοῦσα· νῦν δ', ἐπεὶ
ζῇ, πᾶσ' ἀνάγκη, κεἰ καλῶς λέγεις, ὀκνεῖν.
IO. καὶ μὴν μέγας ὀφθαλμὸς οἱ πατρὸς τάφοι.

976. ΚΑΙ ΠΩΣ ΤΟ ΜΗΤΡΟΣ. *περὶ τοῦ λείποντος εὐλαβεῖται, τοῦ μιχθῆναι τῇ μητρί.*

977. Ωι ΤΑ ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ. *ᾧ ἡ τύχη δεξιῶς ἔχει. ἀντὶ τοῦ, τῆς ἀγαθῆς τύχης ἐπικρατούσης.* ΠΡΟΝΟΙΑ. *πρόγνωσις.* ΕΙΚΗ ΚΡΑΤΙΣΤΟΝ. *καλὸν τὸ ζῆν ἀλόγως.*

987. ΚΑΙ ΜΗΝ ΜΕΓΑΣ ΟΦΘΑΛΜΟΣ. *ὄψις καὶ τεκμήριον τοῦ μὴ τὰ κατὰ τὴν μητέρα ἀποβήσεσθαι, ἡ πατρὸς τελευτή.*

971. *ξυλλαβών.* Sic in duobus codd. Alii, ut vulgo, *συλλαβών.*

977. *ᾧ τὰ τῆς τύχης κρατεῖ.* Thucydides iv. 62. *τὸ δὲ ἀστάθμητον τοῦ μέλλοντος ὡς ἐπιπλεῖστον κρατεῖ.* Quod sequitur *πρόνοια δ' ἐστὶν οὐδενὸς σαφής* cum his Pindari Olymp. xii. comparari potest: *Σύμβολον δ' οὔπω τις ἐπιχθονίων* Πιστὸν *ἀμφὶ πράξιος ἐσ-Σομένας εὗρεν θεόθεν.*

979. *εἰκῇ.* gl. *ὡς ἔτυχε. ἁπλῶς καὶ ἀφροντίστως, καὶ μὴ πρὸς μαντείας δρῶντα.*

981. Ejusmodi somniorum caussam explicat Plato a Cicerone conversus lib. i. de Divinatione cap. 29. *Quum dormientibus ea pars animi, quæ mentis et rationis sit particeps, sopita langueat: illa autem, in qua feritas quædam sit atque agrestis immanitas, quum sit immoderato tumefacta potu atque pastu, exsultare eam in somno immoderateque jactari: itaque huic omnia visa objiciuntur, a mente ac ratione vacua: ut aut* CUM MATRE CORPUS MISCERE *videatur, aut cum quovis alio vel homine vel deo, sæpe belua, atque etiam trucidare aliquem, et impie cruentari, multaque facere impure atque tætre, cum temeritate et imprudentia.*

[987. *μέγας γ'.* Metro postulante, encliticam addidit Porsonus ad Euripid. Phœn. v. 1638. Ita mox v. 1004.

ΟΙ. μέγας, ξυνίημ'· ἀλλὰ τῆς ζώσης φόβος.
ΑΓ. ποίας δὲ καὶ γυναικὸς ἐκφοβεῖσθ' ὕπερ;
ΟΙ. Μερόπης, γεραιὲ, Πόλυβος ἧς ᾤκει μέτα.
ΑΓ. τί δ' ἔστ' ἐκείνης ὑμὶν ἐς φόβον φέρον;
ΟΙ. θεήλατον μάντευμα δεινὸν, ὦ ξένε.
ΑΓ. ἦ ῥητόν; ἢ οὐχὶ θεμιτὸν ἄλλον εἰδέναι;
ΟΙ. μάλιστά γ'· εἶπε γάρ με Λοξίας ποτὲ
χρῆναι μιγῆναι μητρὶ τῇ 'μαυτοῦ, τό τε
πατρῷον αἷμα χερσὶ ταῖς ἐμαῖς ἑλεῖν.
ὧν οὕνεχ' ἡ Κόρινθος ἐξ ἐμοῦ πάλαι
μακρὰν ἀπῳκεῖτ'· εὐτυχῶς μὲν, ἀλλ' ὅμως
τὰ τῶν τεκόντων ὄμμαθ' ἥδιστον βλέπειν.
ΑΓ. ἦ γὰρ τάδ' ὀκνῶν, κεῖθεν ἦσθ' ἀπόπτολις;
ΟΙ. πατρός τε χρῄζων μὴ φονεὺς εἶναι, γέρον.
ΑΓ. τί δῆτ' ἔγωγ' οὐ τοῦδε τοῦ φόβου σ', ἄναξ,
ἐπείπερ εὔνους ἦλθον, ἐξελυσάμην;
ΟΙ. καὶ μὴν χάριν γ' ἂν ἀξίαν λάβοις ἐμοῦ.
ΑΓ. καὶ μὴν μάλιστα τοῦτ' ἀφικόμην, ὅπως,
σοῦ πρὸς δόμους ἐλθόντος, εὖ πράξαιμί τι.
ΟΙ. ἀλλ' οὔ ποτ' εἶμι τοῖς φυτεύσασίν γ' ὁμοῦ.

1005. ΤΟΥΤ' ΑΦΙΚΟΜΗΝ. *ἤγουν διὰ τοῦτο.* **ΠΡΟΣ ΔΟΜΟΥΣ.** *ἀντὶ τοῦ, εἰς Κόρινθον.*

καὶ μὴν χάριν γ'. v. 1066. *καὶ μὴν φρονοῦσά γ' εὖ.* Supra v. 290. *καὶ μὴν τά γ' ἄλλα.* v. 345. *καὶ μὴν παρήσω γ' οὐδέν.* Et sic *ἀπειράκις.* *Schæf.*]

993. *ἢ οὐχὶ θεμιτόν.* Aldus et codd. omnes *ἢ οὐ θεμιτόν.* In D. *ἢ ὐ,* quia duæ voculæ in unam coalescunt, quod monere etiam non supersedit Triclinius. *ἢ οὐ. συνίζησις.* Et sic quidem crurifragio laborat versus; nam falsum est quod ineptus ille Græculus præterea observavit, mediam in *θεμιτὸν* hic produci, quod in codice significatum linea super *ι* ducta, quod signum est productæ vocalis. Uno verbo *ἢ οὐ, μὴ οὐ* apud Atticos poëtas semper sunt monosyllaba. Istud *οὐχὶ* millies apud Tragicos occurrit, et sæpius a librariis metra susque deque habentibus paragoge emissa fuit, ut in Eurip. Cyclope 204. Τί *βακχιάζετ'; οὐχὶ Διόνυσος τάδε.* Vulgo legitur versu ruente, *οὐ Διόνυσος.* Hic scriptum oportuit *ἢ οὐχὶ,* ut Œd. Col. 360. *μὴ οὐχὶ δεῖμ' ἐμοὶ φέρουσά τι.*

[1001. *τε.* Nolim mutare encliticam. In superioribus plurima locutus de matris connubio Œdipus, cædis paternæ mentionem tantum obiter fecerat v. 996. Itaque hoc alterum, quo magis nuntius, fortasse tantum de connubio cogitans, attenderet, nunc repetit: *πατρός τε χρῄζων μὴ φονεὺς εἶναι, et vero etiam ne patrem occiderem. Schæf.*]

1006. *εὖ πράξαιμί τι.* Sic Comicus Pl. 341. *χρηστόν τι πράττων.* Pace 215. *εἰ δ' αὖ τι πράξαιντ' ἀγαθόν.* Eurip. Herc. Fur. 729. *προσδόκα δὲ, δρῶν κακῶς, κακόν τι πράξειν.* His omnibus in exemplis, quorum similia passim

ΑΓ. ὦ παῖ, καλῶς εἶ δῆλος οὐκ εἰδὼς τί δρᾷς.
ΟΙ. πῶς, ὦ γεραιέ; πρὸς θεῶν, δίδασκέ με.
ΑΓ. εἰ τῶνδε φεύγεις οὕνεκ᾽ εἰς οἴκους μολεῖν.
ΟΙ. ταρβῶ γε μή μοι Φοῖβος ἐξέλθῃ σαφής.
ΑΓ. ἦ μὴ μίασμα τῶν φυτευσάντων λάβῃς;
ΟΙ. τοῦτ᾽ αὐτὸ, πρέσβυ, τοῦτό μ᾽ εἰσαεὶ φοβεῖ.
ΑΓ. ἆρ᾽ οἶσθα δῆτα πρὸς δίκης οὐδὲν τρέμων;
ΟΙ. πῶς δ᾽ οὐχὶ, παῖς γ᾽ εἰ τῶνδε γεννητῶν ἔφυν;
ΑΓ. ὁθ᾽ οὕνεκ᾽ ἦν σοι Πόλυβος οὐδὲν ἐν γένει.
ΟΙ. πῶς εἶπας; οὐ γὰρ Πόλυβος ἐξέφυσέ με;
ΑΓ. οὐ μᾶλλον οὐδὲν τοῦδε τἀνδρὸς, ἀλλ᾽ ἴσον.
ΟΙ. καὶ πῶς ὁ φύσας ἐξ ἴσου τῷ μηδενί;
ΑΓ. ἀλλ᾽ οὔ σ᾽ ἐγείνατ᾽ οὔτ᾽ ἐκεῖνος, οὔτ᾽ ἐγώ.
ΟΙ. ἀλλ᾽ ἀντὶ τοῦ δὴ παῖδά μ᾽ ὠνομάζετο;
ΑΓ. δῶρόν ποτ᾽, ἴσθι, τῶν ἐμῶν χειρῶν λαβών.
ΟΙ. κᾆθ᾽ ὧδ᾽ ἀπ᾽ ἄλλης χειρὸς ἔστερξεν μέγα;

1008. ΚΑΛΩΣ. ἀντὶ τοῦ, περιφανῶς.

1014. ΠΡΟΣ ΔΙΚΗΣ ΟΥΔΕΝ ΤΡΕΜΩΝ. ἆρ᾽ οἶσθα, ὅτι ἀδίκως εὐλαβῇ;

1015. ΤΩΝΔΕ ΓΕΝΝΗΤΩΝ. τούτων τῶν γεγεννηκότων.

1016. ΗΝ ΣΟΙ ΟΥΔΕΝ ΕΝ ΓΕΝΕΙ. ὅτι οὐδέν σοι διαφέρει κατὰ γένος ὁ Πόλυβος.

1019. ΤΩι ΜΗΔΕΝΙ. τῷ ἠλλοτριωμένῳ καὶ μὴ οἰκείῳ. ἔτι γὰρ Πολύβου νομίζει ἑαυτόν.

1020. ΟΥΤ᾽ ΕΚΕΙΝΟΣ ΟΥΤ᾽ ΕΓΩ. ὥσπερ οὐ γέγονας ἐξ ἐμοῦ, οὕτως οὐδὲ ἐκ Πολύβου.

1023. ΚΑἸΘ᾽ ΩΔ᾽ ΑΠ᾽ ΑΛΛΗΣ. ἴδιον τῶν ἐν παραδόξοις ἀκούσμασι, τὸ αὐτὸ πολλάκις ἐπερωτᾶν.

obvia, πράττειν sensu τοῦ πάσχειν adhibetur.

[1008. καλῶς. *valde, prorsus.* Sic recte Wakefieldius S. Crit. P. I. p. 161. comparans Theocriti Idyll. III. v. 3. τὸ καλὸν πεφιλαμένε. ubi Schol. τὸ καλὸν, ἀντὶ τοῦ λίαν. Conf. idem ibid. P. V. p. 50. et ad Euripid. Hercul. fur. v. 1019. Diodorus Sic. XIII. c. 108. ὅσα μὴ καλῶς ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐδόκει διεφθάρθαι. Idem XVIII. c. 9. μήπω καλῶς ἐγνωσμένης τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς. Chariton p. 136, 22. πρὶν καλῶς τὴν ναῦν καταχθῆναι. Dorvillius p. 691.: "*omnino*. τελείως." *Schæf.*]

1014. πρὸς δίκης. gl. μετὰ δίκης. *Jure, merito.* Sic El. 1211. πρὸς δίκης γὰρ οὐ στένεις.

1021. παῖδά μ᾽ ὠνομάζετο. Sic libri omnes, absque ulla vitii suspicione. Marklandus ad Suppl. 749. emendat παῖδά μ᾽ ὠνόμαζεν ὄν, quia ὠνομάζετο est *nominabatur*, non *nominabat*. Sed nodum in scirpo quærit. ὠνομάζετό με παῖδα, vi verbi reciproci plane idem est, quod ὠνόμαζέ με ὂν παῖδα. Sunt quidem verba apud Græcos, quæ non inveniuntur *hodie* in voce media: sed *hodie* pauca admodum supersunt Atticæ scenæ monumenta. Nescimus quantum locutionibus, quæ dubiæ nobis videntur, accederet auctoritatis, si fabulas omnes scenicorum quatuor quos novimus, haberemus. Equidem nihil hic contra librorum fidem mutare velim.

ΑΓ. ἡ γὰρ πρὶν αὐτὸν ἐξέπεισ' ἀπαιδία.
ΟΙ. σὺ δ' ἐμπολήσας, ἢ τεκών μ' αὐτῷ δίδως;
ΑΓ. εὑρὼν ναπαίαις ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.
ΟΙ. ὡδοιπόρεις δὲ πρὸς τί τούσδε τοὺς τόπους;
ΑΓ. ἐνταῦθ' ὀρείοις ποιμνίοις ἐπεστάτουν.
ΟΙ. ποιμὴν γὰρ ἦσθα, κἀπὶ θητείᾳ πλάνης;
ΑΓ. σοῦ γ', ὦ τέκνον, σωτήρ γε τῷ τότ' ἐν χρόνῳ.
ΟΙ. τί δ' ἄλγος ἴσχοντ' ἐν κακοῖς με λαμβάνεις;
ΑΓ. ποδῶν ἂν ἄρθρα μαρτυρήσειεν τὰ σά.
ΟΙ. οἴμοι· τί τοῦτ' ἀρχαῖον ἐννέπεις κακόν;
ΑΓ. λύω σ' ἔχοντα διατόρους ποδοῖν ἀκμάς.
ΟΙ. δεινόν γ' ὄνειδος σπαργάνων ἀνειλόμην.
ΑΓ. ὥστ' ὠνομάσθης ἐκ τύχης ταύτης, ὃς εἶ.
ΟΙ. ὦ πρὸς θεῶν, πρὸς μητρὸς, ἢ πατρός; φράσον.
ΑΓ. οὐκ οἶδ'· ὁ δοὺς δὲ ταῦτ' ἐμοῦ λῷον φρονεῖ.
ΟΙ. ἦ γὰρ παρ' ἄλλου μ' ἔλαβες, οὐδ' αὐτὸς τυχών;
ΑΓ. οὔκ· ἀλλὰ ποιμὴν ἄλλος ἐκδίδωσί μοι.
ΟΙ. τίς οὗτος; ἦ κάτοισθα δηλῶσαι λόγῳ;
ΑΓ. τῶν Λαΐου δήπου τις ὠνομάζετο.
ΟΙ. ἦ τοῦ τυράννου τῆσδε γῆς πάλαι ποτέ;

1025. ΕΜΠΟΛΗΣΑΣ. ὅ ἐστιν, ἀγοράσας. δηλοῖ δὲ ἡ λέξις καὶ τὸ εὑρών.

1029. ΚΑΙ ΤΠΙ ΘΗΤΕΙΑι ΠΛΑΝΗΣ. ἤ τοι μίσθιος, καὶ ἐπὶ μισθῷ πλάνης. ἔστι δὲ ἀρσενικόν.

1031. ΤΙ Δ' ΑΛΓΟΣ ΙΣΧΟΝΤ'. εἰπόντος τοῦ γέροντος ὅτι σωτήρ σοι γέγονα, ὅπερ κοινὸν ἐπὶ πάντων ἐκτεθειμένων, ἀναπυνθάνεται ὁ Οἰδίπους ὅτι ἐν ποίῳ ἄρα κακῷ ὄντα κατὰ τὴν ἔκθεσιν; ἵνα ἐκεῖνος εἴπῃ τὸ περὶ τῶν ποδῶν, ὅπερ ἐπιγιγνώσκει ἡ Ἰοκάστη.

1035. ΔΕΙΝΟΝ Γ' ΟΝΕΙΔΟΣ ΣΠΑΡΓΑΝΩΝ. ἐκ σπαργάνων χαλεπὴν αἰσχύνην, διὰ τὴν τῶν ἄρθρων βλάβην.

1037. ΠΡΟΣ ΜΗΤΡΟΣ, Η ΠΑΤΡΟΣ. ὑπὸ μητρὸς ὠνομάσθην, ἢ ὑπὸ τοῦ πατρὸς, Οἰδίπους; ἤ, πρὸς θεῶν, τίνος εἰμὶ μητρὸς, ἢ ποίου πατρός;

1035. *δεινόν γ' ὄνειδος σπαργάνων ἀνειλόμην.* Eustathius ad Il. ρ'. p. 1097. versum hunc laudat cum insigni varietate, *καλόν γ' ὄνειδος*—quod vulgato ideo præferendum, quia his Œdipi verbis amara subest ironia, quæ inde acrior redditur. Sensum minime perspectum habuerunt interpretes. *σπαργάνων* non pendet ex suppressa præpositione *ἐκ*, quod Scholiastes sensisse videtur: inepta est Johnsoni versio: *atrox sane dedecus cunabulorum pertuli.* *σπάργανα* sunt *monumenta, crepundia*, ut bene Donatus ad Terentii Eunuchum iv. 6. 15. MONUMENTA *sunt, quæ Græci dicunt γνωρίσματα καὶ σπάργανα.* Vide ad eum locum eruditam Frid. Lindenbruchii notam.

1037. *πρὸς μητρὸς, ἢ πατρός;* Glossa supplet, *ἔπαθον ταῦτα, τὸ διατρηθῆναι τὰ ἄρθρα;*

[Sensus hujus versus bene expositus in minoribus scholiis.]

ΑΓ. μάλιστα. τούτου τἀνδρὸς οὗτος ἦν βοτήρ.
ΟΙ. ἦ κἄστ' ἔτι ζῶν οὗτος, ὥστ' ἰδεῖν ἐμέ;
ΑΓ. ὑμεῖς γ' ἄριστ' εἰδεῖτ' ἂν οἱ 'πιχώριοι.
ΟΙ. ἔστιν τις ὑμῶν, τῶν παρεστώτων πέλας,
ὅστις κάτοιδε τὸν βοτῆρ', ὃν ἐννέπει,
εἴτ' οὖν ἐπ' ἀγρῶν, εἴτε κἀνθάδ' εἰσιδών;
σημήναθ', ὡς ὁ καιρὸς εὑρῆσθαι τάδε.
ΧΟ. οἶμαι μὲν οὐδέν' ἄλλον, ἢ τὸν ἐξ ἀγρῶν,
ὃν κἀμάτευες πρόσθεν εἰσιδεῖν· ἀτὰρ
ἥδ' ἂν τάδ' οὐχ ἥκιστ' ἂν Ἰοκάστη λέγοι.
ΟΙ. γύναι, νοεῖς ἐκεῖνον, ὅντιν' ἀρτίως
μολεῖν ἐφιέμεσθα, τόν θ' οὗτος λέγει;
ΙΟ. τίς δ', ὅντιν' εἶπε; μηδὲν ἐντραπῇς. τὰ δὲ
ῥηθέντα βούλου μηδὲ μεμνῆσθαι μάτην.

1046. ΕΙΔΗΤ' ΑΝ. ἀντὶ τοῦ, εἰδείητε ἄν.

1051. ΟΙΜΑΙ ΜΕΝ ΟΥΔΕΝ' ΑΛΛΟΝ. ἐστοχάζετο ὁ Χορὸς ἐκεῖνον εἶναι, τὸν τὴν ἔκθεσιν ποιησάμενον τοῦ παιδίου, διὰ τὸ ἤδη εὐνοϊκὸν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ στῆσαι τῷ οἴκῳ. ΟΥΧ ΗΚΙΣΤΑ. ἀντὶ τοῦ, πάνυ. αἱ γὰρ δύο ἀρνήσεις μίαν συγκατάθεσιν ποιοῦσι. μάλιστ' ἂν ταῦτα εἴποι ἡ Ἰοκάστη.

1056. ΟΝ ΤΙΝ' ΕΙΠΕ. συνίησιν ἤδη τὸ πᾶν ἡ Ἰοκάστη, καὶ θέλει ἤδη ἑαυτὴν διαχειρίσασθαι, πρὶν ἔκπυστα γενέσθαι τὰ κακά. τοῦτο δὲ δηλοῖ διὰ τὸ ΑΛΙΣ ΝΟΣΟΥΣ' ΕΓΩ.

1046. Aldus et codd. εἰδῆτ' ἄν. gl. ἤγουν εἰδειῆτε, quod lectionem nostram confirmat εἰδεῖτ' ἄν. Optativus hic omnino requiritur. Verum in hujus formæ optativis frequens est librariorum lapsus, qui plerumque offenderunt ad contractionem Atticam εἶτον, εἴτην, εἶμεν, εἶτε, scenicis poëtis nostris solam usitatam. In Comici Ran. 1448. codd. exhibebant σωθείημεν ἂν contra metrum et sermonis Attici usum, ubi reponi debuit σωθεῖμεν ἄν, amoto vulgatorum librorum solœcismo σωθῶμεν ἄν. Sic apud Eurip. Helen. 824. legitur σωθεῖμεν ἄν: in eodem Dramate λυπηθεῖμεν ἄν: Herc. Fur. ἐκβαῖμεν ἄν. Græci sermonis proprietatem ignorant, quicunque promiscuum usum esse credunt optativi et subjunctivi. εἰδῆτ' ἂν plane et putide hic solœcum esset, ut in Eurip. Medea 737. μεθῇς ἄν, quam Mureti conjecturam vir quidam doctus admittendam esse nuper contendebat pro vulgato μεθεὶς ἄν, quod quidem Musgravio probari potuisse miror, quum ne Græcum quidem sit. Veram lectionem revocavi, non ex conjectura, ut falso objectum fuit, sed ex fide Florent. editionis capitalibus literis excusæ, μεθεῖ' ἄν. Elisionis signum, seu apostrophum, in sibilum mutaverat librariorum stupor, quod alibi etiam observatum. In Comici Ran. 437. legebatur αἴροις ἄν, pro αἴροι' ἄν: in Pl. 1140. membr. Reg. ὑφέλοις exhibent, ubi germanus usus linguæ ὑφέλοι' flagitat: in Philoct. 119. pro κεκλῇ' ἅμα, codd. dant κέκλησ' ἅμα. Quod autem docti quidam viri statuerunt formam mediam verbi μεθίημι cum quarto casu legitime non construi, id merum commentum est, quod alibi confutavimus.

1048. κάτοιδε. gl. ἀντὶ τοῦ εἶδε. Compositum pro simplice, ut supra 854. διεῖπε, ἀντὶ τοῦ εἶπε.

1052. κἀμάτευες. Attica crasis pro καὶ ἐμάτευες. Hac in re sæpe a librariis peccatum. Vide quæ notavimus ad Comici Equites 269.

1054. νοεῖς. gl. συνάγεις τῷ νῷ, συμβιβάζεις.

ΟΙ. οὐκ ἂν γένοιτο τοῦθ᾽, ὅπως ἐγὼ λαβὼν
σημεῖα τοιαῦτ᾽, οὐ φανῶ τοὐμὸν γένος.
ΙΟ. μὴ, πρὸς θεῶν, εἴπερ τι τοῦ σαυτοῦ βίου
κήδῃ, ματεύσῃς τοῦθ᾽· ἅλις νοσοῦσ᾽ ἐγώ.
ΟΙ. θάρσει. σὺ μὲν γὰρ, οὐδ᾽ ἂν ἐκ τρίτης ἐγὼ
μητρὸς φανῶ τρίδουλος, ἐκφανεῖ κακή.
ΙΟ. ὅμως πιθοῦ μοι, λίσσομαι· μὴ δρᾷ τάδε.
ΟΙ. οὐκ ἂν πιθοίμην μὴ οὐ τάδ᾽ ἐκμαθεῖν σαφῶς.
ΙΟ. καὶ μὴν φρονοῦσά γ᾽ εὖ, τὰ λῷστά σοι λέγω.
ΟΙ. τὰ λῷστα τοίνυν ταῦτά μ᾽ ἀλγύνει πάλαι.
ΙΟ. ὦ δύσποτμ᾽, εἴθε μήποτε γνοίης ὃς εἶ.
ΟΙ. ἄξει τις ἐλθὼν δεῦρο τὸν βοτῆρά μοι;
ταύτην δ᾽ ἐᾶτε πλουσίῳ χαίρειν γένει.
ΙΟ. ἰοὺ, ἰοὺ, δύστηνε· τοῦτο γάρ σ᾽ ἔχω
μόνον προσειπεῖν, ἄλλο δ᾽ οὔ ποθ᾽ ὕστερον.
ΧΟ. τί ποτε βέβηκεν, Οἰδίπους, ὑπ᾽ ἀγρίας
ᾄξασα λύπης ἡ γυνή; δέδοιχ᾽ ὅπως
μὴ ᾽κ τῆς σιωπῆς τῆσδ᾽ ἀναῤῥήξει κακά.
ΟΙ. ὁποῖα χρῄζει ῥηγνύτω· τοὐμὸν δ᾽ ἐγὼ,

1062. ΟΥΔ᾽ ΑΝ ΕΚ ΤΡΙΤΗΣ ΕΓΩ. τρίτον πεπραμένος καὶ αὐτὸς τρίπρατος. οἴεται δὲ τὴν Ἰοκάστην δυσγένειαν αὐτῷ συνειδυῖαν, ἀποκρύπτειν, καὶ κωλύειν τὴν ζήτησιν.

1070. ΧΑΙΡΕΙΝ. ἤτοι τρυφᾷν καὶ ἐναβρύνεσθαι.

1071. ΙΟΥ ΔΥΣΤΗΝΕ. ἐννοουμένη τὰ τῆς ἀναιρέσεως, αὐτὴ μὲν ἀπήλλακται· ὁ δὲ Οἰδίπους περιλέλειπται. τὸ γὰρ αὐτοῦ πρόσωπόν ἐστι τὸ περιπαθὲς, περὶ ὃ πᾶσα ἡ διάθεσις τοῦ δράματος.

1073. ΟΙΔΙΠΟΥΣ. ἀντὶ τοῦ, ὦ Οἰδίπου. ἔστι δὲ Ἀττικόν.

1061. ἅλις νοσοῦσ᾽ ἐγώ. Sic bene Scholiastes. Perperam codd. et Aldus νοσοῦσ᾽ ἔχω. In Antig. 547. ἀρκέσω θνήσκουσ᾽ ἐγώ.

1062. θάρσει. Male Aldus et codd. θάῤῥει. Vide Valckenarium ad Phœn. p. 22.—ἐκ τρίτης μητρὸς τρίδουλος. Vide Musgravium ad Eurip. Androm. 637. et confer Eustathium ad Iliad. θ΄. p. 725. l. 19.—κακή. gl. δυσγενής. [Vulgatam hujus versus scripturam non mutem. Ἂν quidem pro ἐὰν in scriptis scenicorum poëtarum sæpe reperi: quæ loca omnia mutare Critici sit parum verecundi. Nostrum οὐδ᾽ ἂν recurrit e. c. in Sophoclis Fragm. Inc. C. v. 8. *Schæf.*]

1064. μὴ δρᾷ τάδε. Sic in tribus codd. cum glossa, μὴ ποίει. Reliqui cum Aldo μὴ δρᾷν.

1069. ἐλθών. gl. ἀπελθών.

1073. Confer Antig. 1244. Trach. 813.

1074. ᾄξασα. Perperam Aldus ἀΐξασα, Turnebus αἴξασα. Atticis poëtis ᾄσσω, ᾄττω dissyllaba sunt. Vide Valckenarium ad Phœn. p. 467. Glossa, ὁρμήσασα.

1075. ἀναῤῥήξει. Sic liquido D. E. cum uno e Britannis. Reliqui cum Aldo solœce ἀναῤῥήξῃ. Particulæ ὅπως μὴ, οὐ μὴ, cum aor. 1. subjunctivo formæ vel activæ vel mediæ legitime non construuntur.

κεἰ σμικρόν ἐστι, σπέρμ᾽ ἰδεῖν βουλήσομαι.
αὕτη δ᾽ ἴσως, φρονεῖ γὰρ ὡς γυνὴ μέγα,
τὴν δυσγένειαν τὴν ἐμὴν αἰσχύνεται.
ἐγὼ δ᾽ ἐμαυτὸν παῖδα τῆς Τύχης νέμων
τῆς εὖ διδούσης, οὐκ ἀτιμασθήσομαι.
τῆς γὰρ πέφυκα μητρός· οἱ δὲ συγγενεῖς
μῆνές με μικρὸν καὶ μέγαν διώρισαν.
τοιόσδε δ᾽ ἐκφὺς, οὐκ ἂν ἐξέλθοιμ᾽ ἔτι
ποτ᾽ ἄλλος, ὥστε μὴ ᾽κμαθεῖν τοὐμὸν γένος.

ΧΟΡΟΣ.

Εἴπερ ἐγὼ μάντις εἰμὶ *στροφή.*
καὶ κατὰ γνώμην ἴδρις,
οὐ τὸν Ὄλυμπον, ἀπείρων,
ὦ Κιθαιρὼν, οὐκ ἔσει
τὰν αὔριον πανσέληνον,

1080. ΠΑΙΔΑ ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ. ἀντὶ τοῦ, ἐμαυτὸν τῇ τύχῃ παραδοὺς, ἀτιμίαν ἐκφεύξομαι. ΤΟΙΟΣΔΕ Δ᾽ ΕΚΦΥΣ. τοιοῦτος πεφυκὼς, οὐκ ὀκνήσω τὸ γένος ἐξερευνῆσαι τὸ ἡμέτερον.

1086. ΕΙΠΕΡ ΕΓΩ ΜΑΝΤΙΣ ΕΙΜΙ. ὑπονοοῦσιν οἱ κατὰ τὸν Χορὸν χρηστότερόν τι περὶ τοῦ Οἰδίποδος, ὅτι θειοτέρου γένους τυγχάνει ἀπό τινος τῶν ὀρείων Νυμφῶν. ποιοῦνται δὲ τὸν λόγον πρὸς τὸν Κιθαιρῶνα, καί φασιν· Οὐκ ἔσῃ ἐς τὴν αὔριον ἀπείρατος τοῦ ἡμᾶς αὔξειν σε, ὡς τροφὸν καὶ μητέρα τοῦ Οἰδίποδος. ΚΑΤΑ ΓΝΩΜΗΝ ΙΔΡΙΣ. ἔμπειρος κατὰ τὴν γνώμην, ὅ ἐστι συνετός. ΑΥΞΕΙΝ. μεγα-

1077. σπέρμ᾽ ἰδεῖν. gl. γένος γνῶναι.

1082. τῆς γὰρ—Recte gl. ταύτης. Articulus ὁ pronominis vicem sustinet, pro οὗτος, quod quidem in feminino genere vitasse poëtas Atticos Marklandus credidisse videtur ad Supplices pag. 251. Sed falsum eum fuisse hic locus ostendit, et infra v. 1466. ταῖν μοι μέλεσθαι, id est τούτοιν. [s. Plutarchus V. Romuli c. 21. Τὴν δὲ Καρμένταν οἴονταί τινες μοῖραν εἶναι, κυρίαν ἀνθρώπων γενέσεως. ad q. l. novissimus editor, hoc etiam munere et de litteris nostris egregie merens, et vero cives suos immortaliter obstringens, hæc notavit: Παρεστάναι γὰρ καὶ ἐπικλώθειν ἑκάστῳ τὰ τῆς εἱμαρμένης [sic cum leni spiritu. V. Melet. Crit. I. p. 22. Ita etiam Eustathius ad Hom. Il. p. 1500, 19. Bas. (p. 1362. 40. Rom.)] παρὰ τὸν τῶν ὠδίνων καιρὸν ἐπιστεύοντο αἱ Μοῖραι, ὥς φησιν ὁ σχολιάσας τὸν Πίνδαρον· (Νεμ. Ζ, 1) ὅθεν καὶ Μοιρηγενῆ καλεῖ Ὅμηρος (Ἰλιάδ. Γ, 182) τὸν ἀγαθῇ μοίρᾳ γεγεννημένον, ὃν ἡ παρ᾽ ἡμῖν συνήθεια, Καλόμοιρον, ὀνομάζει, καθὰ καὶ τὸν ἀπεναντίως τούτῳ, Κακόμοιρον. Καὶ ἴσως ἐντεῦθεν διορθωτέον τὸ ἐμοὶ γοῦν ἀδιανόητον τοῦ Σοφοκλέους (Οἰδ. Τυρ. 1082) τουτὶ χωρίον,

. . . . ΟΙ δὲ συγγενεῖς
ΜΗΝΕΣ με μικρὸν καὶ μέγαν διώρισαν,

γράφοντας, Αἱ δὲ συγγενεῖς ΜΟΙΡΑΙ με κ. τ. λ. *Schæf.*]

1083. διώρισαν. gl. ἔταξαν.

1088. ἀπείρων. Sic Aldus et codd. quos vidi omnes. In plerisque glossa ἄπειρος. Mirum esset profecto ni futiles quædam chartæ reperirentur, in quibus glossa genuinæ voci substituta fuisset. Vide lexicon in Ἀπείρονας. Diversæ formæ sunt ἄπειρος et ἀπείρων,

μὴ οὐ σέ γε καὶ πατριώταν Οἰδίπου
καὶ τροφὸν καὶ ματέρ' αὔξειν,
καὶ χορεύεσθαι πρὸς ἡμῶν,
ὡς ἐπίηρα φέρον-
τα τοῖς ἐμοῖς τυράννοισιν.
ἰήϊε σοι Φοῖβε,
σοὶ δὲ ταῦτ' ἀρέστ' εἴη.
τίς σε, τέκνον, τίς σ' ἔτικτε ἀντιστρ.
τῶν μακραιώνων; ἆρα
Πανὸς ὀρεσσιβάτα που
προσπελασθεῖσ', ἤ σέ γε
τις θυγάτηρ, Λοξίου; τῷ
γὰρ πλάκες ἀγρονόμοι πᾶσαι φίλαι·
εἴθ' ὁ Κυλλάνας ἀνάσσων,
εἴθ' ὁ Βακχεῖος θεὸς ναί-
ων ἐπ' ἄκρων ὀρέων,
εὕρημα δέξατ' ἔκ του Νυμ-
φᾶν Ἑλικωνιάδων,
αἷσι πλεῖστα συμπαίζει.

λύνειν, λέγειν. ΧΟΡΕΥΕΣΘΑΙ. ἀντὶ τοῦ ὑμνεῖσθαι, τιμᾶσθαι. ΩΣ ΕΠΙΗΡΑ ΦΕΡΟΝΤΑ. ὥσπερ τὰ θυμήρη παρέχοντα τοῖς ἐμοῖς βασιλεῦσιν. ἐνόμιζε γὰρ ὁ Χορὸς τὸν ἀναγνωρισμὸν ὑπὲρ Οἰδίποδος γίγνεσθαι. ΙΗΙΕ ΦΟΙΒΕ. ἀναγκαίως πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα ἀποτείνει, διὰ τὸ ἄρξαι τῶν χρησμῶν.

1099. ΑΡΑ ΠΑΝΟΣ. ἆρά τις προσπελασθεῖσα τοῦ Πανὸς, ἢ τοῦ Ἀπόλλωνος θυγάτηρ; καὶ γὰρ οὗτος νόμιος. ΠΛΑΚΕΣ. αἱ ἔξοχαι, αἱ ἀνατάσεις τῶν ὀρῶν. ΑΓΡΟΝΟΜΟΙ. ἔνθα τὰ ἄγρια νέμεται, ὅ ἐστι, τὰ μὴ ἥμερα θηρία. ΕΙΘ' Ο ΚΥΛ-

ut ὅμαιμος ὁμαίμων, aliaque multa. ἀπείρων occurrit apud Plutarchum in Paulo Æmilio p. 177. eodem sensu, pro ἀπείρατος, ubi recepta lectio temere ab aliis sollicitatur, ab editore autem pessime exponitur.

[1095. 6. 7. et antistrophicos 1107. 8. 9. dedi, ut Porsonus jusserat ad Euripid. Orest. v. 614. *Schæf.*]

1096. ἰήϊέ σοι Φοῖβε. Pronomen venuste hic repetitum in nullo comparet libro, etsi necessarium est ad integritatem versus. Nihil verius observatione desideratissimi Valckenarii in egregio ad Phœnissas commentario p. 374. *Versus in choricis cantilenis corrupe-runt sæpenumero librarii, dum voces omittunt, quæ fuerant eædem repetendæ. Hoc mendarum genus late patet.* Hujus librariorum socordiæ exempla bene multa enotavimus ad Comicum. Vide supplementum notarum in Nubes 1443. et Indicem in *Repetendæ voces a librariis sæpe omissæ.*

1099. ἄρα prima brevi scribendum: versus est trochaicus.

1100. Voculam που ex probabili conjectura ab Heathio additam, non agnoscunt codices. ὀρεσσιβάτα scriptum in E. T.

1102. θυγάτηρ non semper relative *filiam* significat; sed quandoque, ut

ΟΙ. Εἰ χρή τι κἀμὲ, μὴ ξυναλλάξαντά πω,
πρέσβυ, σταθμᾶσθαι, τὸν βοτῆρ' ὁρᾶν δοκῶ,
ὅνπερ πάλαι ζητοῦμεν. ἔν τε γὰρ μακρῷ
γήρᾳ ξυνᾴδει, τῷδέ τ' ἀνδρὶ ξύμμετρος·
ἄλλως τε τοὺς ἄγοντας, ὥσπερ οἰκέτας
ἔγνωκ' ἐμαυτοῦ· τῇ δ' ἐπιστήμῃ σύ μου
προὔχοις, τάχ' ἄν που τὸν βοτῆρ' ἰδὼν πάρος.
ΧΟ. ἔγνωκα γὰρ, σάφ' ἴσθι. Λαΐου γὰρ ἦν,
εἴπερ τις ἄλλος, πιστὸς, ὡς νομεὺς ἀνήρ.
ΟΙ. σὲ πρῶτ' ἐρωτῶ, τὸν Κορίνθιον ξένον,
ἦ τόνδε φράζεις;
ΑΓ. τοῦτον, ὅνπερ εἰσορᾷς.

ΛΑΝΑΣ. εἴτε ὁ Ἑρμῆς· νόμιος γάρ. εἴτε ὁ Διόνυσος ἀπό τινος Νύμφης γεννηθέντα σε ἀνεδέξατο.

1110. ΜΗ ΣΥΝΑΛΛΑΞΑΝΤΑ ΠΩ. τουτέστι μὴ συντυχόντα, μὴ κοινωνήσαντα, μὴ εἰς ἀμοιβὴν καὶ ὁμιλίαν ἐλθόντα. θεασάμενος δὲ ὁ Οἰδίπους τὸν πρεσβύτην, ἐρχόμενον, ὃν μετεπέμψατο, στοχάζεται μὲν εἶναι αὐτὸν ἐκ τοῦ γήρως, καὶ τῶν ἀγόντων οἰκετῶν· τὴν δὲ ἐπιστήμην καὶ ἀκριβῆ γνῶσιν τῷ Χορῷ ἀνατίθησι. ΤΩιΔΕ Τ'ΑΝΔΡΙ ΞΥΜΜΕΤΡΟΣ. τῷ Κορινθίῳ ὁμῆλιξ καὶ ἴσος ἐστὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν. ΤΗι Δ' ΕΠΙΣΤΗΜΗι. τῇ γνώσει ὑπερβάλλεις, ὡς καὶ πρὶν αὐτὸν θεασάμενος.

1121. ΒΛΕΠΩΝ. ἀντὶ τοῦ, ἐγνωκώς.

hic, absolute *puellam*. Sic ἄλοχοι supra 183. absolute *mulieres*. Utrumque observavit Musgravius ad Euripid. Helen. 1321. Androm. 1039.—τῷ γὰρ, id est τούτῳ, τῷ Ἀπόλλωνι, cujus proxime præcessit mentio, quique passim Νόμιος appellatur. Perperam in glossis τῷ Πανί.

1109. αἶσι. Male Aldus et veteres codd. αἶς.

1111. πρέσβυ. Aldus, πρέσβεις, ut B. in textu, superscripta Var. Lect. γρ. πρέσβυ. In C. D. πρέσβυν cum gl. τὸν γηραιόν. Alii πρέσβυν et πρέσβεις habent, altero alteri superscripto. Harum lectionum unice vera est πρέσβυ, quod maxime ex eo perspicuum est, quod mox sequitur, σύ μου προὔχοις. Chorum quum alloquuntur tragicæ personæ, numero singulari haud minus sæpe utuntur quam plurali, ut supra 658. 687. infra 1321. passimque in quibuscunque dramatibus. Hoc librarius quum minus perspexisset, πρέσβεις intulit. πρέσβυν absolute sine articulo, fere solœcum est.

1112. ἐν μακρῷ γήρᾳ ξυνᾴδει. Male hæc acceperunt veteres magistri, qui supplebant, ἐν μακρῷ γήρᾳ ὢν συμφωνεῖ τῷ λόγῳ. Præpositio ἐν hic, ut sæpe alias, abundat. Supra 821. Antig. 962. 1003. Phil. 1160. Ordo est: τῷ μακρῷ γήρᾳ ξυνᾴδει, καὶ ξυμμετρός ἐστιν ἀνδρὶ τῷδε, nempe τῷ Κορινθίῳ ἀγγέλῳ. Scribi etiam potuisset, nec forte deterius, τῷδε τἀνδρὶ, sublata distinctione post ξυνᾴδει.

[1113. Sic egregie Codex Dresd. Vulgo τῷδέ τ' ἀνδρὶ ξ. *Schæf.*]

[1116. Recte Erfurdtius comma post προὔχοις delevit. *Schæf.*]

1117. ἔγνωκα γάρ. Glossa in B. δή. Nempe γὰρ pro δὴ hic poni docet. At in D. ναὶ ante ἔγνωκα suppletum, ne otiosum γὰρ videatur. Nihil tale comminisci necesse est. αἰτιολογικὸν γὰρ præponitur ob inversionem membrorum in phrasi: σάφ' ἴσθι αὐτὸν ἐκεῖνον ὁρῶν. ἔγνωκα γὰρ αὐτόν.

1121. δεῦρο βλέπων. Sic in Trach. 402. οὗτος, βλέφ' ὧδε. Formula parandæ attentionis, Comicis usitatissima,

ΟΙ. οὗτος σὺ πρέσβυ, δεῦρό μοι φώνει βλέπων
ὅσ᾽ ἄν σ᾽ ἐρωτῶ. Λαΐου ποτ᾽ ἦσθα σύ;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἦν δοῦλος, οὐκ ὠνητὸς, ἀλλ᾽ οἴκοι τραφείς.
ΟΙ. ἔργον μεριμνῶν ποῖον, ἢ βίον τίνα;
ΘΕ. ποίμναις τὰ πλεῖστα τοῦ βίου ξυνειπόμην.
ΟΙ. χώροις μάλιστα πρὸς τίσι ξύναυλος ὤν;
ΘΕ. ἦν μὲν Κιθαιρὼν, ἦν δὲ πρόσχωρος τόπος.
ΟΙ. τὸν ἄνδρα τόνδ᾽ οὖν οἶσθα τῇδέ που μαθών;
ΘΕ. τί χρῆμα δρῶντα; ποῖον ἄνδρα καὶ λέγεις;
ΟΙ. τόνδ᾽, ὃς πάρεστιν. ἢ ξυναλλάξας τί πω;
ΘΕ. οὐχ ὥστε γ᾽ εἰπεῖν ἐν τάχει μνήμης ὕπο.
ΑΓ. κοὐδέν γε θαῦμα, δέσποτ᾽. ἀλλ᾽ ἐγὼ σαφῶς
ἀγνῶτ᾽ ἀναμνήσω νιν. εὖ γὰρ οἶδ᾽ ὅτι
κάτοιδεν, ἦμος τὸν Κιθαιρῶνος τόπον,
ὁ μὲν διπλοῖσι ποιμνίοις, ἐγὼ δ᾽ ἑνὶ,
ἐπλησίαζεν τῷδε τἀνδρὶ τρεῖς ὅλους
ἐξ ἦρος εἰς ἀρκτοῦρον ἐμμήνους χρόνους·

1127. ΗΝ ΔΕ ΠΡΟΣΧΩΡΟΣ ΤΟΠΟΣ. *ἀντὶ τοῦ, ἦσαν οἱ πλησιόχωροι.*
1128. ΤΗιΔΕ ΠΟΥ ΜΑΘΩΝ. *ἀντὶ τοῦ, ἐκεῖ μαθών.*
1135. ΔΙΠΛΟΙΣΙ ΠΟΙΜΝΙΟΙΣ. *δύο ἀγέλαις.* ΕΠΛΗΣΙΑΖΟΝ ΤΩιΔΕ. *συνήμην, φησὶ, τούτῳ ἔαρ, θέρος, φθινόπωρον. καὶ οὗτοι ἂν εἶεν οἱ τρεῖς χρόνοι.* ΕΜΜΗΝΟΥΣ *δὲ, τοὺς ἐν μησὶν ὁριζομένους, οὐκ ἐνιαυτοῖς.* ΕΞ ΗΡΟΣ ΕΙΣ ΑΡΚΤΟΥΡΟΝ, *τὴν ἑῴαν ἐπιτολὴν ποιούμενον· ποιεῖ δὲ ταύτην, ἡλίου ὄντος ἐν τῇ παρθένῳ.*

apud Plautum diversimode variata: *Agedum respice ad me. Huc me specta et responde mihi. Aspicedum contra me.*

1123. *ἦν δοῦλος.* Sic nostri codd. Vide Lexicon in *ἦ* pro *ἦν.—οἴκοι τραφεὶς*, quem Attici una voce *οἰκότριβα* appellabant, quique supra v. 756. *οἰκεὺς* dicitur. Vocem *οἰκοτραφὴς*, quam quis forte putaverit a poëta hic adhibitam fuisse, ut Atticis inusitatam damnant Thomas M. et Mœris.

1130, *ἢ ξυναλλάξας τί πω.* Sic liquido in D. Gl. *ἢ συντυχὼν κατά τι.* In membr. *ἦ ξυνήλλαξας.* Continuatio est præcedentis interrogationis: *ἆρ᾽ οἶσθα τοῦτον τὸν ἄνδρα τῇδέ που μαθὼν, ἢ ξυναλλάξας τί πω;* Perperam in impressis *ἦ.*

1133. *ἀγνῶτά νιν.* gl. *ἀντὶ τοῦ ἐπιλαθόμενον αὐτόν.*

1136. *ἐπλησίαζεν.* Sic legendum esse meridiana luce clarius est: *οἶδεν ὁπηνίκα κατὰ τὸν Κιθαιρῶνα ἐπλησίαζεν ἐμοί*— Codd. omnes et Aldus *ἐπλησίαζον* cum gl. *συνανεστρεφόμην.* Versus præcedens totus est *διὰ μέσου*, seu in parenthesi: supplendum vel *σὺν*, vel *ἐπιστατῶν*: nominativi sunt absoluti *ὁ μὲν, ἐγὼ δ᾽*—

[1137. *ἐκμήνους.* Vulgo *ἐμμήνους.* " Al. *ἐκμήνους.* Mutato spiritu scribo *ἑκμήνους.* A veris initio, quo tempore

χειμῶνι δ' ἤδη τἀμά τ' εἰς ἔπαυλ' ἐγὼ
ἤλαυνον, οὗτός τ' ἐς τὰ Λαΐου σταθμά.
λέγω τι τούτων, ἢ οὐ λέγω πεπραγμένον;
ΘΕ. λέγεις ἀληθῆ, καίπερ ἐκ μακροῦ χρόνου.
ΑΓ. φέρ' εἰπὲ νῦν, τότ' οἶσθα παῖδά μοί τινα
δοὺς, ὡς ἐμαυτῷ θρέμμα θρεψαίμην ἐγώ;
ΘΕ. τί δ' ἐστι; πρὸς τί τοῦτο τοὔπος ἱστορεῖς;
ΑΓ. ὅδ' ἐστὶν, ὦ 'τὰν, κεῖνος, ὃς τότ' ἦν νέος.
ΘΕ. οὐκ εἰς ὄλεθρον; οὐ σιωπήσας ἔσει;
ΟΙ. ἆ, μὴ κόλαζε, πρέσβυ, τόνδ', ἐπεὶ τὰ σὰ
δεῖται κολαστοῦ μᾶλλον, ἢ τὰ τοῦδ' ἔπη.
ΘΕ. τί δ', ὦ φέριστε δεσποτῶν, ἁμαρτάνω;
ΟΙ. οὐκ ἐννέπων τὸν παῖδ', ὃν οὗτος ἱστορεῖ.
ΘΕ. λέγει γὰρ εἰδὼς οὐδὲν, ἀλλ' ἄλλως πονεῖ.
ΟΙ. σὺ πρὸς χάριν μὲν οὐκ ἐρεῖς, κλαίων δ' ἐρεῖς.
ΘΕ. μὴ δῆτα, πρὸς θεῶν, τὸν γέροντά μ' αἰκίσῃ.
ΟΙ. οὐχ ὡς τάχος τις τοῦδ' ἀποστρέψει χέρας;
ΘΕ. δύστηνος, ἀντὶ τοῦ; τί προσχρῄζων μαθεῖν;
ΟΙ. τὸν παῖδ' ἔδωκας τῷδ' ὃν οὗτος ἱστορεῖ;
ΘΕ. ἔδωκ'· ὀλέσθαι δ' ὤφελον τῇδ' ἡμέρᾳ.
ΟΙ. ἀλλ' εἰς τόδ' ἥξεις, μὴ λέγων γε τοὔνδικον.
ΘΕ. πολλῷ γε μᾶλλον, ἢν φράσω, διόλλυμαι.
ΟΙ. ἀνὴρ ὅδ', ὡς ἔοικεν, ἐς τριβὰς ἐλᾷ.

1141. ΛΕΓΕΙΣ ΑΛΗΘΗ. *συγκατατίθεται ὁ γέρων. ἔδει γὰρ ταῦτα πρῶτον ὁμολογῆσαι, εἶτα ἐπάγειν τὰ συνεκτικώτατα, ἵνα μὴ ᾖ ἔξαρνος.*

1144. ΙΣΤΟΡΕΙΣ. *ἐρωτᾷς, ζητεῖς.*

1146. ΟΥΚ ΕΙΣ ΟΛΕΘΡΟΝ. *αἰσθηθεὶς ὁ γέρων τοῦ παντὸς, ἀρνήσεσθαι βούλεται, οὐχ ὡς εἰδὼς καὶ ἀποκρυπτόμενος.*

1155. ΑΝΤΙ ΤΟΥ. *ἀντὶ τίνος;* ΤΙ ΠΡΟΣΧΡΗΙΖΩΝ ΜΑΘΕΙΝ. *λείπει, ταῦτά με διατίθης;*

1157. ΟΛΕΣΘΑΙ Δ' ΩΦΕΛΟΝ. *τοῦτο πάλιν, οὐχ ὡς εἰδὼς ὅτι αὐτὸς εἴη ὁ ἐκτεθειμένος, ἀλλ' ὅτι διὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦτο πάσχει.*

1158. ΑΛΛ' ΕΙΣ ΤΟΔ' ΗΞΕΙΣ. *εἰς τὸ ἀποθανεῖν, μὴ λέγων τὸ ἀληθές.*

1160. ΕΣ ΤΡΙΒΑΣ ΕΛΑι. *ἤγουν εἰς βραδύτητα, καὶ διατριβὰς, καὶ ἀναβολάς.*

greges in illis terris *τὰ σταθμὰ* relinquebant, ad ortum Arcturi sex menses erant." Hæc scripsi ad L. Bosii Ellips. p. 545. s. *Schæf.*]

1144. *τοῦτο τὸ ἔπος, hanc rem.* Hoc sensu *ἔπος* apud Homerum frequens.

1146. *οὐκ εἰς ὄλεθρον;* supple *ἀποφθερεῖ*, vel *ἄπει*, ut supra 430. Comicus Nub. 789. Eq. 892. *οὐκ εἰς κόρακας ἀποφθερεῖ; nonne in malam rem ibis?*

1158. *τοὔνδικον, justum,* id est *verum.* Hescyh. *ἔνδικον, ἀληθές.*

1160. *ἐς τριβὰς ἐλᾷ*, eodem sensu quo apud Comicum Acharn. 386. *τοpi-*

ΘΕ. οὐ δῆτ' ἔγωγ'· ἀλλ' εἶπον, ὡς δοίην, πάλαι.
ΟΙ. πόθεν λαβών; οἰκεῖον, ἢ 'ξ ἄλλου τινός;
ΘΕ. ἐμὸν μὲν οὐκ ἔγωγ'· ἐδεξάμην δέ του.
ΟΙ. τίνος πολιτῶν τῶνδε, κἀκ ποίας στέγης;
ΘΕ. μὴ, πρὸς θεῶν, μὴ, δέσποθ', ἱστόρει πλέον.
ΟΙ. ὄλωλας, εἴ σε ταῦτ' ἐρήσομαι πάλιν.
ΘΕ. τῶν Λαΐου τοίνυν τις ἦν γεννημάτων.
ΟΙ. ἦ δοῦλος, ἢ 'κείνου τις ἐγγενὴς γεγώς;
ΘΕ. οἴμοι· πρὸς αὐτῷ γ' εἰμὶ τῷ δεινῷ λέγειν.
ΟΙ. κἄγωγ' ἀκούειν. ἀλλ' ὅμως ἀκουστέον.
ΘΕ. κείνου γέ τοι δὴ παῖς ἐκλῄζεθ'· ἡ δ' ἔσω
κάλλιστ' ἂν εἴποι σὴ γυνὴ τάδ' ὡς ἔχει.
ΟΙ. ἦ γὰρ δίδωσιν ἥδε σοι;
ΘΕ. μάλιστ', ἄναξ.
ΟΙ. ὡς πρὸς τί χρείας;
ΘΕ. ὡς ἀναλώσαιμί νιν.
ΟΙ. τεκοῦσα τλήμων;
ΘΕ. θεσφάτων κακῶν ὄκνῳ.
ΟΙ. ποίων;
ΘΕ. κτενεῖν νιν τοὺς τεκόντας ἦν λόγος.

1166. ΕΙ ΣΕ ΤΑΥΤ' ΕΡΗΣΟΜΑΙ ΠΑΛΙΝ. εἰ δευτέραν ἀναμένοις ἐξέτασιν.
1174. ΑΝΑΛΩΣΑΙΜΙ. ἀντὶ τοῦ ἀπολέσαιμι.
1175. ΤΕΚΟΥΣΑ ΤΛΗΜΩΝ. κατ' ἐρώτησιν.
1176. ΤΟΥΣ ΤΕΚΟΝΤΑΣ. τοῦτο κατὰ σύλληψιν. οὐ γὰρ φονεύει τὴν μητέρα.
1177. ΠΩΣ ΔΗΤ'. παρατηρητέον, ὅτι τὸν γέροντα μετεπέμψατο ἐπὶ τὸ ἀνακρῖναι τὸν φόνον τοῦ Λαΐου, καὶ προβληθέντος ἑτέρου τινὸς, ἐπὶ τὸ ἀναγκαιότερον τρέπεται.
1182. ΕΞΙΚΟΙ. ἀντὶ τοῦ, ἀποβαίη. Ω ΦΩΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ. εὖ πεπλαγίασται ὁ λόγος, οὐχ ὡς τὴν πήρωσιν αἰνιττομένου. ἀλλ' ἐπὶ τὸν θάνατον αὐτῷ ὁ λόγος. ἀπορήσας γὰρ ξίφους, ἑαυτὸν ἐτύφλωσεν.

ζεις τριβάς. Neutiquam placet docti viri apud Heathium interpretatio, *recta ad fustuarium tendit*. Alius Britannus pro τριβὰς legere malit στραβὰς, quam conjecturam sibi servare poterat.

[1166. ταὔτ'. Vulgo ταῦτ'. *Schæf.*]

1170. κἄγωγ' ἀκούειν. Perperam codd. et Aldus ἀκούων, manifesta menda. Duobus in locis Valckenario indicatis ad Phœnissas p. 140. hos versus citat Plutarchus, recte legens utrobique ἀκούειν, ut etiam legisse constat auctorem veteris glossæ: καὶ ἐγὼ ἐπ' αὐτῷ εἰμὶ τῷ δεινῷ ἀκούειν.

1174. ὡς πρὸς τί χρείας; gl. ὡς ἐπὶ ποίᾳ χρείᾳ;

1175. θεσφάτων κακῶν ὄκνῳ. Sic concinne in D. Tres codd. et Aldus θεσφάτων γ' ὄκνῳ κακῶν. Idem in T. vocum ordo, omissa particula γε.

1178. ὡς ἄλλην χθόνα. Sic Aldus et codices omnes veteres. ὡς hic non valet εἰς, quandoquidem ab Atticis ea potestate non adhibetur, nisi rei ani-

ΟΙ. πῶς δῆτ' ἀφῆκας τῷ γέροντι τῷδε σύ;
ΘΕ. κατοικτίσας, ὦ δέσποθ', ὡς ἄλλην χθόνα
δοκῶν ἀποίσειν, αὐτὸς ἔνθεν ἦν. ὁ δὲ
κάκ' εἰς μέγιστ' ἔσωσεν. εἰ γὰρ οὗτος εἶ,
ὅν φησιν οὗτος, ἴσθι δύσποτμος γεγώς.
ΟΙ. ἰοὺ, ἰού· τὰ πάντ' ἂν ἐξίκοι σαφῆ.
ὦ φῶς, τελευταῖόν σε προσβλέψαιμι νῦν,
ὅστις πέφασμαι φύς τ' ἀφ' ὧν οὐ χρῆν, ξὺν οἷς τ'
οὐ χρῆν μ' ὁμιλῶν, οὕς τ' ἐμ' οὐκ ἔδει κτανών.

ΧΟΡΟΣ.

Ἰὼ γενεαὶ βροτῶν,
ὡς ὑμᾶς ἴσα καὶ τὸ μηδὲν
ζώσας ἐναριθμῶ.
τίς γὰρ, τίς ἀνὴρ πλέον
τᾶς εὐδαιμονίας φέρει,
ἢ τοσοῦτον ὅσον δοκεῖν,
καὶ δόξαντ' ἀποκλῖναι;
τὸ σόν τοι παράδειγμ' ἔχων,
τὸν σὸν δαίμονα, τὸν σὸν, ὦ τλᾶμον
Οἰδιπόδα, βροτῶν οὐδένα μακαρίζω·
ὅστις καθ' ὑπερβολὰν τοξεύσας,
ἐκράτησας τοῦ πάντ' εὐδαίμονος ὄλβου·

1187. ΩΣ ΥΜΑΣ ΙΣΑ ΚΑΙ ΤΟ ΜΗΔΕΝ. *οὕτως ἐν Αἴαντι·* (125.)

Ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο, πλὴν
εἴδωλ', ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν.

καὶ Πίνδαρος· (Π. η'. 135.) *Τί δέ τις; τί δ' οὔτις; σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωποι.* ΕΝΑΡΙΘΜΩ. *ἐναριθμιοῦμαι· ἵν' ᾖ ῥῆμα πρώτου προσώπου, καὶ οὐ δοτικὴ ἀρσενικοῦ.*

1191. ΟΣΟΝ ΔΟΚΕΙΝ. *ὅσον δόξαι εὐδαίμων εἶναι. κατὰ ἀλήθειαν δὲ τοῦτο ἀνθρώπῳ οὐκ ἔστι. τὸ τῆς τύχης γὰρ ῥεῦμα μεταπίπτει ταχύ.* ΑΠΟΚΛΙΝΑΙ. *πεσεῖν, ἢ ἀποβαλεῖν.*

1193. ΤΟ ΣΟΝ ΤΙ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜ' ΕΧΩΝ. *τὸν σὸν βίον παράδειγμα ἔχων, οὐδένα μακαρίζω καὶ εὐδαιμονίζω.*

matæ junctum. Sed est pro *καθὰ*, et subauditur *εἰς* ellipsi perquam frequenti: quemadmodum recte hæc in glossis explicantur: *καθὰ δοκῶν ἐκεῖνον ἀποίσειν τὸν παῖδα εἰς ἄλλην χθόνα, ἔνθεν αὐτὸς ἦν.* Temere Triclinius veterem scripturam mutavit.

1186. Chorieum hunc canticum in duas strophas et totidem antistrophas, undenum singulas versuum, dividit Heathius: quod si absque ulla interpolatione fieri posset, libens admitterem. Sed eo minus a codicum fide discedere volui, quo minus intelligo, quid nostra intersit monostrophicane an antistrophica hæc sint.

ὦ Ζεῦ, κατὰ μὲν φθίσας τὰν γαμψώνυχα
παρθένον χρησμῳδόν·
θανάτων δ' ἐμᾷ χώρᾳ πύργος ἀνέστας·
ἐξ οὗ καὶ βασιλεὺς καλῇ ἐμὸς,
καὶ τὰ μέγιστ' ἐτιμάθης,
ταῖς μεγάλαισιν ἐν Θήβαις ἀνάσσων.
τανῦν δ' ἀκούειν, τίς ἀθλιώτερος;
τίς ἐν πόνοις, τίς ἄταις ἀγρίαις
ξύνοικος ἀλλαγᾷ βίου;
ἰὼ κλεινὸν Οἰδίπου κάρα,
ᾧ μέγας λιμὴν ὡὐτὸς ἤρκεσε
παιδὶ καὶ πατρὶ θαλαμηπόλῳ πεσεῖν,
πῶς ποτε, πῶς ποθ' αἱ πατρῷαί σ'
ἄλοκες φέρειν, τάλας,
σῖγ' ἐδυνάθησαν ἐς τοσόνδε;
ἐφεῦρέ σ' ἄκονθ' ὁ πάνθ' ὁρῶν χρόνος·
δικάζει τὸν ἄγαμον γάμον πάλαι
τεκνοῦντα καὶ τεκνούμενον.
ἰὼ Λαΐειον τέκνον,
εἴθε σ' εἴθε μήποτ' ἰδόμαν.
ὀδύρομαι γὰρ ὡς περίαλλα

1196. ΤΟΞΕΥΣΑΣ. ἐπιτυχὼν, εὐτυχήσας. ΓΑΜΨΩΝΥΧΑ ΠΑΡΘΕΝΟΝ. τὴν Σφίγγα. ΘΑΝΑΤΩΝ. τῶν ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς γιγνομένων. ΠΥΡΓΟΣ δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀσφάλεια καὶ ἀπαλέξησις γέγονε.

1204. ΤΑΝΥΝ Δ' ΑΚΟΥΕΙΝ. εἰς τὸ ἀκούειν. ΞΥΝΟΙΚΟΣ ΑΛΛΑΓΑι ΒΙΟΥ. συνοικῶν τῇ τοῦ βίου μεταβολῇ.

1208. Ωι ΜΕΓΑΣ ΛΙΜΗΝ. ᾧ ὑποδοχὴ εἰς τὸ ἄμφω δέξασθαι, σὲ καὶ τὸν πατέρα. ἢ ὅτι μήτηρ ἦν καὶ γυνὴ ἡ Ἰοκάστη, ἣν λέγει λιμένα. ΘΑΛΑΜΗΠΟΛΩι. νυμφίῳ. ΑΛΟΚΕΣ. ἀντὶ τοῦ αὔλακες· αἱ κοῖται, αἱ σποραὶ, οἱ γάμοι. ΣΙΓ' ΕΔΥΝΑΣΘΗΣΑΝ. πῶς, φησὶ, φωνὴν οὐκ ἔῤῥηξαν;

1218. ΩΣ ΠΕΡΙΑΛΛΑ. περιάλλως, ὑπερβολικῶς. ΑΝΕΠΝΕΥΣΑ Τ' ΕΚ ΣΕΘΕΝ. ἤγουν διὰ σὲ, καὶ νῦν κατέμυσα τὸ ὄμμα. ἐξ οὗ δηλοῖ, καὶ νῦν ἐπήρθημεν περισωθέντες.

1208. λιμὴν ὡὐτός. Perperam vulgo αὐτός. Glossa supplet ὁ, ut sit ὁ αὐτός. Vid. Not. ad v. 557. ἤρκεσεν codd. omnes habent. Typothetæ errore in Aldina ἤρκησεν.

1209. In D. παιδὶ, πατρὶ, καὶ θαλαμηπόλῳ πεσεῖν.

1212. ἐδυνάθησαν. Sic B. cum gl. ἐδυνήθησαν. Vulgo ἐδυνάσθησαν.

1214. δικάζει. gl. καταδικάζει. Reddi poterat *ulciscitur*, *pœnas repetit*. Vide quæ notavimus ad Eurip. Med. 157.

ἰαχαίων ἐκ στομάτων.
τὸ δ' ὀρθὸν εἰπεῖν,
ἀνέπνευσά τ' ἐκ σέθεν, καὶ
κατεκοίμισα τοὐμὸν ὄμμα.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

Ὦ γῆς μέγιστα τῆσδ' ἀεὶ τιμώμενοι,
οἷ' ἔργ' ἀκούσεσθ', οἷα δ' εἰσόψεσθ', ὅσον δ'
ἀρεῖσθε πένθος, εἴπερ ἐγγενῶς ἔτι
τῶν Λαβδακείων ἐντρέπεσθε δωμάτων.
οἶμαι γὰρ οὔτ' ἂν Ἴστρον, οὔτε Φᾶσιν ἂν
νίψαι καθαρμῷ τήνδε τὴν στέγην, ὅσα
κεύθει· τὰ δ' αὐτίκ' ἐς τὸ φῶς φανεῖ κακὰ
ἑκόντα, κοὐκ ἄκοντα. τῶν δὲ πημονῶν
μάλιστα λυποῦσ' αἳ 'ν φανῶσ' αὐθαίρετοι.

ΧΟ. λείπει μὲν οὐδ' ἃ πρόσθεν ᾔδειμεν, τὸ μὴ οὐ
βαρύστον' εἶναι· πρὸς δ' ἐκείνοισιν τί φής;

ΕΞ. ὁ μὲν τάχιστος τῶν λόγων εἰπεῖν τε καὶ
μαθεῖν, τέθνηκε θεῖον Ἰοκάστης κάρα.

1223. Ω ΓΗΣ ΜΕΓΙΣΤΑ. ἐξάγγελος ἔρχεται ἀπαγγελῶν, ὅτι ἀγχόνῃ ἐτελεύτησεν ἡ Ἰοκάστη, καὶ ὁ Οἰδίπους ἑαυτὸν ἐτύφλωσεν. ΑΡΕΙΣΘΕ ΠΕΝΘΟΣ. ἀντὶ τοῦ, λήψεσθε. ΕΓΓΕΝΩΣ. γνησίως. ΑΙ 'Ν ΦΑΝΩΣ' ΑΥΘΑΙΡΕΤΟΙ. ἑκουσίως γὰρ ἑαυτὸν καὶ ὁ Οἰδίπους ἐτύφλωσε, καὶ ἡ Ἰοκάστη ἀπήγξατο. μάλιστα, φησὶ, τῶν κακῶν λυπεῖ τὰ μὴ ἐκ τύχης συμβάντα, ἀλλ' ὥσπερ ἐπίσπαστα καὶ αὐτάγρετα γιγνόμενα.

1219. *ἰαχαίων ἐκ στομάτων.* Sic optime C. Nomen est adjectivum *ἰαχαῖος* ab *ἰαχὴ* derivatum. In D. *ἀχέων.* In reliquis *ἰαχέων* cum gl. *φωνῶν.*

1222. *κατεκοίμισα.* Sic liquido B. D. E. T. August. qua de scriptura ne dubitari possit, superscripta in duobus gl. *ἀντὶ τοῦ κοίμισα διὰ τοῦ ι.* In impressis *κατεκοίμησα.*

[1225. *ἐγγενῶς.* Adde Lexicis. *Schæf.*]

[1231. *αἳ.* Sic Erfurdtius ex duobus Codicibus. Vulgo *αἳ 'ν.* In tali constructione *ἂν* sæpe omittitur. *Schæf.*]

1234. *ὁ μὲν τάχιστος.* Operosum esset absque ullo fructu, si conjecturas omnes, quibus male feriati homines Sophoclis scripta emendare sibi visi sunt, recensere vellem. Quod permultas ne verbulo quidem attingam, nemo opinetur eas mihi incognitas esse. Sed futiles nugæ sani ingenii lectoribus nihil nisi tædium afferrent. Quis unquam in animum inducet in hoc versu scriptum olim fuisse *ὁ μέντ' ἄχθιστος*, vel *ἔχθιστος*, quia nupero editori Britanno *τάχιστος* frigidum videtur? aliis bene multis videtur inprimis opportunum. At quod non videtur solum, sed et pro certissimo haberi debet, istud est: ***Atticorum poëtarum, quotquot fuerunt, nulli vocalem correptam fuisse ante literas κτ, vel, quod perinde est, χθ in eadem voce.*** Frustra obmovetur Sam. Clarkius, qui de prosodia Homerica satis perite egit: sed quæcunque ille Ho-

ΧΟ. ὦ δυστάλαινα· πρὸς τίνος ποτ' αἰτίας;
ΕΞ. αὐτὴ πρὸς αὑτῆς. τῶν δὲ πραχθέντων τὰ μὲν
ἄλγιστ' ἄπεστιν· ἡ γὰρ ὄψις οὐ πάρα.
ὅμως δ', ὅσον γε κἀν ἐμοὶ μνήμης ἔνι,
πεύσει τὰ κείνης ἀθλίας παθήματα.
  Ὅπως γὰρ ὀργῇ χρωμένη παρῆλθ' ἔσω
θυρῶνος, ἵετ' εὐθὺ πρὸς τὰ νυμφικὰ
λέχη, κόμην σπῶσ' ἀμφιδεξίοις ἀκμαῖς·
πύλας δ', ὅπως εἰσῆλθ', ἐπιῤῥήξασ', ἔσω,
'κάλει τὸν ἤδη Λάϊον πάλαι νεκρὸν,
μνήμην παλαιῶν σπερμάτων ἔχουσ', ὑφ' ὧν
θάνοι μὲν αὐτὸς, τὴν δὲ τίκτουσαν λίποι
τοῖς οἷσιν αὐτοῦ δύστεκνον παιδουργίαν.
ἐγοᾶτο δ' εὐνὰς, ἔνθα δύστηνος διπλοῦς,
ἐξ ἀνδρὸς ἄνδρα, καὶ τέκν' ἐκ τέκνων τέκοι.
χὤπως μὲν ἐκ τῶνδ' οὐκ ἔτ' οἶδ' ἀπόλλυται.
βοῶν γὰρ εἰσέπαισεν Οἰδίπους, ὑφ' οὗ
οὐκ ἦν τὸ κείνης ἐκθεάσασθαι κακόν·

1244. ΠΥΛΑΣ Δ' ΟΠΩΣ ΕΙΣΗΛΘ'. τὸ ἑξῆς. ὅπως εἰσῆλθεν ἔσω, ἐπιῤῥήξασα τὰς πύλας, τουτέστι κλείσασα. Ὅμηρος· (Ἰλ. ω'. 454.)

τὸν τρεῖς μὲν ἐπιῤῥήσσεσκον Ἀχαιοὶ
τρεῖς δ' ἀναοίγεσκον.

καλῶς δὲ τοῖς λέκτροις ἐπεμπίπτει· δι' αὐτὰ γὰρ ἀπόλλυται.

1247. ΤΗΝ ΔΕ ΤΙΚΤΟΥΣΑΝ ΛΙΠΟΙ. τὴν δὲ γυναῖκα λίποι τὴν ἑαυτοῦ, τουτέστι τῷ υἱῷ γυναῖκα παιδοποιόν.

mero licuisse ostendit, nihil ea ad scenæ Atticæ usum faciunt, cujus ex reliquiis vel unicum exemplum rem conficere poterat; sed nec exstat, nec exstitit unquam.—εἰπεῖν τε καὶ μαθεῖν. gl. εἰς τὸ εἰπεῖν ἐμὲ δηλονότι, καὶ εἰς τὸ μαθεῖν ὑμᾶς.

1242. ἵετ' εὐθύ. Sic recte C. In D. ἵετ' cum gl. ὥρμα—εὐθὺ, κατ' ὀρθόν. Sed in textu male εὐθύς. In impressis ἵκετ' εὐθύ. Verbi ἵεμαι prima producitur in temporibus quæ augmentum recipiunt. Sic in Antig. 432. ἱέμεσθα prima longa. Vide quæ notavimus ad Comici Concion. 346. Perperam spiritu aspero notatur in D. Eadem menda in Eurip. Suppl. 700. ubi scriptum oportuit: Ἀλλ' ἵετ' εὐθὺς, λάμπρ' ἀναρπάσας ὅπλα.

1244. Glossa: ὅπως δὲ εἰσῆλθεν ἔσω, ἐπιῤῥήξασα, ἤγουν κλείσασα, τὰς πύλας. Vide Eustathium ad Homeri locum quem citat Scholiastes p. 1358.

1246. σπερμάτων. gl. παίδων. τουτέστι τοῦ Οἰδίποδος.

1249. ἐγοᾶτο. Minus bene vulgo γοᾶτο absque augmento, quod Attici omittere non solent, nisi metri necessitate coacti. In B. scriptum 'γοᾶτο. Sed hic elisio non habet locum, quum præcedens versus in consonantem desinat.

1250. ἐξ ἀνδρὸς ἄνδρα. Sic D. T. Gl. ἐκ τοῦ Λαΐου τὸν Οἰδίποδα. Ceteri codd. et Aldus ἄνδρας, quod minus placet.

ἀλλ' εἰς ἐκεῖνον περιπολοῦντ' ἐλεύσσομεν.
φοιτᾷ γὰρ, ἡμᾶς ἔγχος ἐξαιτῶν πορεῖν,
γυναῖκά τ' οὐ γυναῖκα, μητρῴαν δ' ὅπου
κίχοι διπλῆν ἄρουραν οὗ τε καὶ τέκνων.
λυσσῶντι δ' αὐτῷ δαιμόνων δείκνυσί τις·
οὐδεὶς γὰρ ἀνδρῶν, οἳ παρῆμεν ἐγγύθεν.
δεινὸν δ' ἀΰσας, ὡς ὑφηγητοῦ τινὸς,
πύλαις διπλαῖς ἐνήλατ'· ἐκ δὲ πυθμένων
ἔκλινε κοῖλα κλῆθρα, κἀμπίπτει στέγῃ,
οὗ δὴ κρεμαστὴν τὴν γυναῖκ' ἐσείδομεν,
πλεκταῖς ἐώραις ἐμπεπλεγμένην. ὁ δὲ
ὅπως ὁρᾷ νιν, δεινὰ βρυχηθεὶς τάλας,
χαλᾷ κρεμαστὴν ἀρτάνην. ἐπεὶ δέ γ' ἡ

1254. ΠΕΡΙΠΟΛΟΥΝΤΑ. περιερχόμενον, ὥσπερ ἐμμανῆ.
1261. ΕΚ ΔΕ ΠΥΘΜΕΝΩΝ. ἀνέτρεψε τὰς πύλας, καὶ κατέβαλεν ἐκ τῶν πυθμένων.
1264. ΠΛΕΚΤΑΙΣ ΕΩΡΑΙΣ. ἑώρα λέγεται κρέμασις, ὕψωσις, μετάρσις. ΑΡΤΑΝΗΝ. τὴν ἀναρτητικήν. κυρίως δὲ ἀρτάνη λέγεται ἡ ἐκ τῶν καλωδίων ἀγχόνη.

1256. γυναῖκά τε. gl. δηλονότι ἐξαιτῶν ἀπὸ κοινοῦ. Possis etiam extrinsecus arcessere verbum ex analogia: ἐξαιτῶν ἡμᾶς πορεῖν οἱ ἔγχος, καὶ δεικνύειν ὅπου κίχοι—

1260. ὑφηγητοῦ. Sic una voce codd. omnes, recte. Gl. ὁδηγοῦ. Perperam in impressis, ὑφ' ἡγητοῦ. Subauditur cognatum verbum, ὡς ὑφηγητοῦ τινὸς ὑφηγουμένου αὐτῷ. Sic supra 966. absolute ὧν ὑφηγητῶν. Et Œd. Col. 1588. ὑφηγητῆρος οὐδενὸς φίλων, scilicet παρόντος, vel ὑφηγουμένου.

1262. κλῆθρα. Aldus κλεῖθρα, ut hic etiam codd. Sed multis aliis in locis Atticam servant scripturam, quam in v. 1287. repræsentant Romana scholia. [κοῖλα κλῆθρα. Theocritus Idyll. xxiv. v. 15. σταθμὰ κοῖλα θυράων. Schæf.]

1264. ἑώραις. In tribus codd. αἰώραις, proba quidem forma, sed quam metrum hic non admittit. Eustath. ad Iliad. γ'. p. 389. ἠερέθεσθαι δὲ, κυρίως μὲν τὸ ἐν ἀέρι κρέμασθαι· ἐξ οὗ καὶ ἡ αἰώρα—ὅτι δὲ ἡ ῥηθεῖσα αἰώρα καὶ διὰ τοῦ ε ψιλοῦ ἔχει τὴν ἄρχουσαν, ὡς δηλοῖ οὐ μόνον τὸ, Πλεκταῖς ἑώραις ἐμπεπλεγμένην, ἀλλὰ καὶ τὸ μετέωρος, ἕτεροι ἐπαγωνιζέσθωσαν.

1266. Aldus edidit: ἐπεὶ δὲ γῇ ἔκειθ' ὁ τλήμων, δεινὰ δ' ἦν τἀνθένδ' ὁρᾷν. quæ lectio depravatissima est. In B. ἐπὶ δὲ γῇ ἔκειθ' ὁ τλήμων, superscripta glossa ἡ ἀθλία, quod ineptum est. Aliquanto melius in D. ἐπὶ δὲ γῇ ἐκεῖτο τλάμων, eadem superscripta glossa ἡ ἀθλία. Quod sequitur membrum nulla particula connecti debet, saltem particula δὲ neutiquam; quæ adversativa est, nec hic locum habere potest. In solo T. pro varia lectione reperi δεινά γ' ἦν, quæ Triclinii emendatio esse videtur. Inutilis soli, γῆς mentio. Per se satis intelligitur, cadaver quod modo pensile conspectum fuit, simulac solutus vel abscissus fuit laqueus, decidisse, et humi jacuisse: verum ex linguæ indole vix abesse potest articulus ἡ. Ex γ' ἡ imperitus librarius eo facilius fecit γῇ, quod olim ι non subscribebatur, quod nec in ullo veterum codd. comparet, quos ad manum habeo. Eadem socordia concinnum verborum ordinem inverterunt, et ex ἔκειτο plerique fecerunt ἔκειθ' ὁ. Quantum fieri potuit caverunt tragici Poëtæ in senariis a concursu ejusdem vel similis soni vocalium in fine versus et sequentis initio. Non scripsisset Sophocles ἐπεὶ δὲ γῇ ἔκειτο τλήμων,

τλήμων ἔκειτο, δεινὰ τἀνθένδ' ἦν ὁρᾶν.
ἀποσπάσας γὰρ εἱμάτων χρυσηλάτους
περόνας ἀπ' αὐτῆς, αἷσιν ἐξεστέλλετο,
ἄρας ἔπαισεν ἄρθρα τῶν αὑτοῦ κύκλων,
αὐδῶν τοιαῦθ'· Ὅθ' οὕνεκ' οὐκ ὄψοιντό νιν,
οὔθ' οἷ' ἔπασχεν, οὔθ' ὁποῖ' ἔδρα κακά,
ἀλλ' ἐν σκότῳ τὸ λοιπὸν οὓς μὲν οὐκ ἔδει
ὀψοίαθ', οὓς δ' ἔχρῃζεν οὐ γνωσοίατο.—
τοιαῦτ' ἐφυμνῶν, πολλάκις τε κοὐχ ἅπαξ
ἤρασσ' ἐπαίρων βλέφαρα. φοίνιαι δ' ὁμοῦ
γλῆναι γένει' ἔτεγγον· οὐδ' ἀνίεσαν
φόνου μυδώσας σταγόνας· ἀλλ' ὁμοῦ μέλας
ὄμβρος χαλάζης αἵματος ἀπετέγγετο.

1273. ΟΥΣ ΜΕΝ ΟΥΚ ΕΔΕΙ ΟΨΟΙΑΘ', ΟΥΣ Δ' ΕΧΡΗΙΖΕΝ ΟΥ ΓΝΩΣΟΙΑΤΟ. *τὸ συμβαῖνον πᾶσι τοῖς τυφλοῖς εἶπεν. οὐχ ὁρῶντες γὰρ πολλάκις συμπίπτουσιν οἷς οὐκ ἂν ἠβούλοντο· οὐχ ὁρῶσι δὲ, ὧν δέονται. ἐν σκότῳ οὖν ἔσται καὶ ἀγνωσίᾳ.*

1275. ΕΦΥΜΝΩΝ. *ἀνοιμώζων.* ΗΡΑΣΣ' ΕΠΑΙΡΩΝ ΒΛΕΦΑΡΑ. *ἀναπετάσας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔπαιεν.*

quum scribere posset *ἐπεὶ δὲ γῇ τλήμων ἔκειτο.* Sed ex omni parte veram scripturam restituimus: *ἐπεὶ δέ γ' ἡ τλήμων ἔκειτο, δεινὰ τἀνθένδ' ἦν ὁρᾶν.* [Ita Codd. Brunckius ex conjectura *ἐπεὶ δέ γ' ἡ τλήμων ἔκειτο, δεινὰ τἀνθένδ' ἦν ὁρᾶν. Schæf.*]

1271. *οὐκ ὄψοιντο.* Sic liquido vetustissimi et optimi e nostris codd. A. D. ut et T. ex Triclinii recensione, tametsi Turnebus edidit *ὄψοιτο*, nulla alterius lectionis facta mentione. Sane nemini non liquet plurale poëtæ præferri debuisse; quum proxime sequantur duo verba pluralia *ὄψοιντο, γνώσοιντο.* Alias si primum solum esset, tam bonum esset *ὄψοιτο*, quam *ὄψοιντο*, siquidem a neutro plurali pendet *ἄρθρα.* Est autem *οὐκ ὄψοιντό νιν οἷα ἔπασχεν*, pro *οὐκ ὄψοιντο οἷα αὐτὸς ἔπασχεν.* Vide quæ notavimus ad Comici Concion. 1125. Græcis acceptum habent hoc schema Comici Latini, apud quos frequentissimum est. Sic Plautus Rud. ii. 3. 59. *eam veretur, ne perierit.*

1274. *ὀψοίαθ'.* Quærit hic aliquis, qui Œdipi oculi, modo nihil visuri dicti, nunc dicantur visuri *οὓς οὐκ ἔδει*: quæ quum contraria sibi ac proinde absurda videantur, pro *ὀψοίαθ'* is reponit *ὀσσοίαθ'*, quod quidem ego longe ineptissimum esse aio. Ut *cogitaret*, ut *imagines sibi fingeret* Œdipus, minime necessarium erat, ut sibi foderet oculos. Nam Telemachus *ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶ*, cæcus non erat: acute vero, si quis alius, cernebat Jupiter ille, qui *θνητοῖς ἀνθρώποισι κάκ' ὄσσετο θυμῷ.* Nisi quis invita Minerva criticam exerceat, antequam locum aliquem veteris poëtæ emendare aggrediatur, verborum non singulorum solum vim ac potestatem, sed usum tropicum, idiotismos linguæ, et sensum universum perspexisse debet. Ut supra v. 419. *βλέποντα σκότον, cernentem caliginem*, tantumdem valet ac *cernentem nihil*: ita hic *ὄπτεσθαι ἐν σκότῳ, videre in tenebris*, nihil aliud est, quam *non videre*. Dicit ergo Œdipus, oculos suos in posterum *visuros in tenebris* *οὓς οὐκ ἔδει, quos non oporteat*: quid vero? *eos* nempe, *quos non oporteat in tenebris videre*: id est, *eorum adspectu privatum iri, quos videre maxime sit jucundum:* scilicet liberos suos.

1275. *ἐφυμνῶν. ἤγουν δυσφημῶν.* Eustath. ad Iliad. ζ'. p. 634.

1279. Aldus edidit: *ὄμβρος χαλάζης αἵματος ἐτέγγετο*, sensu nullo aut

τάδ' ἐκ δυεῖν ἔῤῥωγεν, οὐ μόνου, κακά·
ἀλλ' ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ συμμιγῆ κακά.
ὁ πρὶν παλαιὸς δ' ὄλβος ἦν πάροιθε μὲν
ὄλβος δικαίως· νῦν δὲ τῇδε θἠμέρᾳ
στεναγμὸς, ἄτη, θάνατος, αἰσχύνη· κακῶν
ὅσ' ἐστὶ πάντων ὀνόματ', οὐδέν ἐστ' ἀπόν.
ΧΟ. νῦν δ' ἔσθ' ὁ τλήμων ἐν τίνι σχολῇ κακοῦ;
ΕΞ. βοᾷ διοίγειν κλῇθρα, καὶ δηλοῦν τινὰ
τοῖς πᾶσι Καδμείοισι τὸν πατροκτόνον,
τὸν μητρὸς . . . . αὐδῶν ἀνόσι', οὐδὲ ῥητά μοι,
ὡς ἐκ χθονὸς ῥίψων ἑαυτὸν, οὐδ' ἔτι
μενῶν δόμοις ἀραῖος, ὡς ἠράσατο.

1286. ΕΝ ΤΙΝΙ ΣΧΟΛΗι· οἷον ἐν ποίᾳ διατριβῇ.
1287. ΒΟΑι ΔΙΟΙΓΕΙΝ ΚΛΗιΘΡΑ. πιθανὴ ἡ αἰτία τοῦ ἐξιέναι αὐτὸν, ἵνα, φησὶ, δείξῃ τοῖς πολίταις, ὅτι ἀξίως ἑαυτὸν ἐτιμωρήσατο ἐπὶ ἀκουσίοις παθήμασι, καὶ ὡς μέλλων ἑκοντὶ ἐξιέναι τῆς πόλεως διὰ τὰς ἀρὰς, ἃς ἔφθασεν ἐπαρασάμενος.

pravo, et metro vacillante. In T. *αἵματός τ' ἐτέγγετο.* Istud *τε* fulciendo versui insertum, superscriptum est in E. a secunda manu. Ceteri codd. in Aldina lectione consentiunt. Aut verbi compositi præpositio excidit, et scribendum *ἀπετέγγετο*, quod prætuli: aut loco copulæ, quæ hic locum non habet, inseri debuit *γε*, ut v. 294. *'Αλλ' εἴ τι μὲν δὴ δείματός γ' ἔχει μέρος·* ita hic legi poterat *"Ομβρος χαλάζης αἵματός γ' ἐτέγγετο.* Sed prius longe præfero. Est autem *χαλάζης* dativus pluralis, cujus ambiguitatem sustulit librarius membran. nostrarum, *ι* perspicue subscripto. Nihil hic intellexit auctor veteris glossæ, qui *ὁμοῦ* interpretatus est *συνεχῶς.* Immo valet *σύν*. Ordo est: *ἀλλὰ μέλας ὄμβρος ὁμοῦ χαλάζαις αἵματος ἀπετέγγετο.* Diversa sunt *μέλας ὄμβρος*, *humor ex oculis manans*, et *χαλάζαι αἵματος*, *grandines sanguinis*, id est, *crebræ sanguinis guttæ*: opponuntur hæ *ταῖς μυδώσαις φόνου σταγόσι*, quæ minus quid significant: *Nec lentam tabi saniem emittebant, sed largifluo lacrimarum imbri mistæ sanguinis grandines decidebant.* Venustum est hoc schema quo res augetur, minoris negatione. Sic in Aj. 628. *Οὐδ' οἰκτρᾶς γόον ὄρνιθος ἀηδοῦς "Ησει δύσμορος· ἀλλ' ὀ-ξυτόνους μὲν ᾠδὰς θρηνήσει*— [*χαλάζης αἵματός τ'.* Ita Codd. Brunckius ex conjectura *ὄμβρος χαλάζης* (sic Cod.) *αἵματος ἀπετέγγετο.* Hoc compositum cum nusquam repertum sit, miror eum non prætulisse *ἐπετέγγετο*, quod satis tuetur Hippocratea vox *ἐπίτεγξις*, (v. Dan. Scotti Appendix) quodque facilius etiam elicias ex ΣΤΕΤΕΓΓΕΤΟ. *Schæf.*]

1281. *συμμιγῆ κακά.* Sic libri omnes, non sine vitii suspicione. Vix dubito quin scripserit Tragicus *συμμιγῆ πέλει.*

[1283. *τῇδε θἠμέρᾳ.* Ita Brunckius. V. Lobeckius ad Ajac. p. 55. cui hoc etiam loco, nisi fallor, placebit *τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ.* In Ajace pro Brunckiana hac scriptura aliquoties dedi *τῇδ' ἔθ' ἡμέρᾳ*, facili sane mutatione: veram nunc non dixerim. *Schæf.*]

[1287. *βοᾷ.* *cum clamore jubet.* Xenophon Anab. i. 8. 12. *τῷ Κλεάρχῳ ἐβόα ἄγειν τὸ στράτευμα.* §. 19. *ἐβόων δὲ ἀλλήλοις μὴ θεῖν δρόμῳ.* [Mox §. 20. leg. *διὰ τῶν 'Ελλήνων.* Conf. Bastii Append. ad Epistol. Critic. p. 20. Deinde §. 22. *ἡμίσει ἂν χρόνῳ.*] Excerpta ex Diodoro Sic. de Virt. et Vit. T. ii. p. 569. 10. *ἐβόων κατατέμνειν.* p. 572, 74. *πάντων βοώντων ἀμύνασθαι τοὺς ἀσεβεῖς.* *Schæf.*]

ῥώμης γε μέντοι καὶ προηγητοῦ τινὸς
δεῖται· τὸ γὰρ νόσημα μεῖζον ἢ φέρειν.
δείξει δὲ καὶ σοί. κλῆθρα γὰρ πυλῶν τάδε
διοίγεται· θέαμα δ' εἰσόψει τάχα
τοιοῦτον, οἷον καὶ στυγοῦντ' ἐποικτίσαι.

ΧΟ. ὦ δεινὸν ἰδεῖν πάθος ἀνθρώποις,
ὦ δεινότατον πάντων, ὅσ' ἐγὼ
προσέκυρσ' ἤδη. τίς σ', ὦ τλῆμον,
προσέβη μανία; τίς ὁ πηδήσας
μείζονα δαίμων τῶν μακίστων
πρὸς σῇ δυσδαίμονι μοίρᾳ;
φεῦ, φεῦ· δύσταν'. ἀλλ' οὐδ' ἐσιδεῖν
δύναμαί σ', ἐθέλων πόλλ' ἀνερέσθαι,
πολλὰ πυθέσθαι, πολλὰ δ' ἀθρῆσαι·
τοίαν φρίκην παρέχεις μοι.

ΟΙ. αἶ αἶ, αἶ αἶ,
φεῦ, φεῦ· δύστανος ἐγώ. ποῖ γᾶς

1297. Ω ΔΕΙΝΟΝ ΙΔΕΙΝ. ἴσως οἱ κατὰ τὸν Χορὸν ἰδόντες ἀπεστράφησαν, μὴ δυνάμενοι θεάσασθαι τὸ πάθος.

1308. ΠΟΙ ΓΑΣ ΦΕΡΟΜΑΙ. ποῦ εἰμι; ἐν ποίῳ χωρίῳ ἡ φθογγή μου φέρεται; τίνος ἀκούω; ποῦ ἐστιν ἡ φθογγὴ, ἥ τις σφόδρα μοι διαπέταται, ἧς φερομένης ἀκούω; ἢ οὕτως· ἀντὶ τοῦ ἀπέπτη ἡ φωνή; ΙΝ' ΕΞΗΛΟΥ. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀγωνιζομένων πένταθλον, καὶ ἀλλομένων.

1295. εἰσόψει. gl. θεάσῃ.

1296. οἷον καὶ στυγοῦντ' ἐποικτίσαι. gl. καὶ τὸν μισοῦντα ἐλεῆσαι. Eadem sententia in Aj. 924. Ὡς καὶ παρ' ἐχθροῖς ἄξιος θρήνων τυχεῖν. et in Tyrone Frag. xv. Κείνην ἀνοικτίρμων τις οἰκτείρειεν ἄν.

1298. ὅσ' ἐγὼ προσέκυρσ' ἤδη. Verbum προσκύρω fere solet cum tertio casu construi. Hic autem quartus adjungitur. Sic sæpe composita verba casum adsciscunt quem regit vel simplex verbum, vel præpositio. Resolvenda phrasis ad hunc modum: πρὸς ὅσα ἐγὼ ἤδη ἔκυρσα. Hesych. προσκύρει, προσεγγίζει.

1301. μακίστων. Dorica μάσσων μάκιστος adhibent Tragici pro μείζων μέγιστος. Sic Noster Phil. 849. Eurip. Hippol. 826. τὰ μάκιστ' ἐμῶν κακῶν. Æschyl. Prom. 634. Μή μου προκήδου μᾶσσον, ἢ ὡς ἐμοὶ γλυκύ. Persis 438. Λέξον τίν' αὖ φῂς τήνδε συμφορὰν στρατῷ Ἐλθεῖν, κακῶν ῥέπουσαν ἐς τὰ μάσσονα. Ibidem 705. Πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ θαλάσσης, πολλὰ δ' ἐκ χέρσου κακὰ Γίγνεται θνητοῖς, ὁ μάσσων βίοτος ἢν ταθῇ πρόσω. Ex his exemplis liquet veterem scripturam male immutatam fuisse a Triclinio, qui μηκίστων dedit, hosque versus fœde interpolavit. Perperam in C. κακίστων, eadem menda, quam sustulimus in Euripidis loco modo citato.

1303. δύσταν'. Perperam Aldus δύστανος. In seq. v. δύναμαί σ' ἐθέλων distincte exhibet B. In reliquis ut apud Aldum, σε θέλων.

φέρομαι τλάμων;
πᾶ μοι φθογγὰ πέτεται φοράδην;
ἰὼ δαῖμον, ἵν' ἐξήλου;
ΧΟ. ἐς δεινὸν, οὐδ' ἀκουστὸν, οὐδ' ἐπόψιμον.
ΟΙ. ἰὼ σκότου νέφος ἐμὸν ἀπότροπον, στροφὴ α'.
ἐπιπλόμενον ἄφατον,
ἀδάμαστόν τε
καὶ δυσούριστον. οἴμοι,
οἴμοι μάλ' αὖθις· οἷον εἰσέδυ μ' ἅμα
κέντρων τε τῶνδ' οἴστρημα, καὶ μνήμη κακῶν.
ΧΟ. καὶ θαῦμά γ' οὐδὲν ἐν τοσοῖσδε πήμασι
διπλᾶ σε πενθεῖν, καὶ διπλᾶ φορεῖν κακά.
ΟΙ. ἰὼ φίλος, σὺ μὲν ἐμὸς ἐπίπολος ἀντιστρ. α'.
ἔτι μόνιμος. ἔτι γὰρ
ὑπομένεις ἐμὲ
τὸν τυφλὸν κηδεύων. φεῦ.
οὐ γάρ με λήθεις, ἀλλὰ γιγνώσκω σαφῶς,
καίπερ σκοτεινὸς, τήν γε σὴν αὐδὴν ὅμως.
ΧΟ. ὦ δεινὰ δράσας, πῶς ἔτλης τοιαῦτα σὰς
ὄψεις μαρᾶναι; τίς σ' ἐπῆρε δαιμόνων;

1313. ΑΠΟΤΡΟΠΟΝ. ὃ ἄν τις ἀποτρέψαιτο. ΑΦΑΤΟΝ. ἀφάτως ἐπεληλυθός. ΔΥΣΟΥΡΙΣΤΟΝ. ὅρον μὴ ἔχον, ἀλλ' ἀεὶ παραμένον, δυσπεριόδευτον. ΑΔΑΜΑΣΤΟΝ. ἀνίατον, ὃ οὐδεὶς δαμάσαι δυνήσεται, ἢ σκληρὸν καὶ τραχὺ, ἀπὸ τοῦ ἀδάμαντος. ΟΙΟΝ ΕΙΣΕΔΥ Μ' ΑΜΑ. οἷον ὁμοῦ με εἰσέδυ ἥ τε ἀπὸ τῆς πηρώσεως ἀλγηδὼν, καὶ ἡ τῶν κακῶν ὑπόμνησις. ΚΕΝΤΡΩΝ ΤΕ ΤΩΝΔΕ· εἰλήφει γὰρ αὐτὸν ὀδύνη, ἐπεὶ νεωστὶ τοῖς κέντροις ἐπεπήρωτο.

1321. ΕΠΙΠΟΛΟΣ. περιπολῶν ἐμὲ καὶ περιμένων ἔτι. νῦν δὲ τοὺς ἀπὸ τοῦ Χοροῦ γνωρίζει, ἴσως διὰ τὸ τεταράχθαι ἐπὶ τῷ τοσούτῳ προσφάτῳ κακῷ.

1328. ΕΠΗΡΕ. ἤγουν ἔπεισε. καὶ Εὐριπίδης· ('Ορ. 288.)
Ὅστις μ' ἐπάρας ἔργον ἀνοσιώτατον.

1310. πέτεται. Aldus διαπέταται, sicque pars codd. Alii διαπέπταται. Unus E. διέπταται. Unice verum esse quod dedimus metri ratio arguit. Atticum autem πέτεται prætulimus vulgari formæ πέταται. gl. διέρχεται.

1320. φορεῖν. Sic A. B. recte. Alii cum Aldo φέρειν. Vide Valckenarium ad Hippol. 316.

[1323, 4. ὑπομένεις ἐμὲ κηδεύων. Herodotus vii. c. 101. ὑπομενέουσι χεῖρας ἐμοὶ ἀνταειρόμενοι. Diodorus Sic. xix. c. 12. μηδέποθ' ὑπομένειν ποιοῦντας τὸ προσταττόμενον. Antigonus Caryst. Histor. Mirab. c. clxxxviii. p. 226. Beckm. ψαυομένους ὑπομένειν. Itaque Zeunius recte, puto, intellexit verba Xenophontis Cyrop. iv. 5. 22. ὑπόμεινον προστάξας, in quibus vitium Schneidero videtur latere. *Schæf.*]

1324. φεῦ in Aldina contra metri rationem geminatum est.

ΟΙ. Ἀπόλλων τάδ' ἦν, Ἀπόλλων, ὦ φίλοι, *στροφὴ β'.*
ὁ κακὰ τελῶν ἐμὰ,
κακὰ τάδ' ἐμὰ πάθεα.
ἔπαισε δ' αὐτόχειρ νιν
οὔτις, ἀλλ' ἐγὼ τλάμων.
τί γὰρ ἔδει μ' ὁρᾶν,
ὅτῳ γ' ὁρῶντι μηδὲν ἦν ἰδεῖν γλυκύ;
ΧΟ. ἦν ταῦθ', ὅπωσπερ καὶ σὺ φής.
ΟΙ. τί δή ποτ' ἐμοὶ βλεπτὸν, ἢ *στροφὴ γ'.*
στερκτὸν, ἢ προσήγορον
ἔτ' ἔστ' ἀκούειν ἡδονᾷ, φίλοι;
ἀπάγετ' ἐκτόπιον
ὅτι τάχιστά με,
ἀπάγετ', ὦ φίλοι,
τὸν ὄλεθρον μέγαν,
τὸν καταρατότατον,
ἔτι δὲ καὶ θεοῖς
ἐχθρότατον βροτῶν.
ΧΟ. δείλαιε τοῦ νοῦ τῆς τε συμφορᾶς ἴσον,
ὥς σ' ἠθέλησα μηδ' ἀναγνῶναί ποτ' ἄν.
ΟΙ. ὄλοιθ' ὅστις ἦν, ὃς ἀπ' ἀγρίας πέδας *ἀντιστρ. β'.*
νομάδος ἐπιποδίας
ἔλυσέ μ', ἀπό τε φόνου

1347. ΔΕΙΛΑΙΕ ΤΟΥ ΝΟΥ. δείλαιε τῆς συνέσεως ἕνεκεν, καὶ τῆς συμφορᾶς χάριν. χαλεπὸν γὰρ συνετῷ ἀνθρώπῳ τὰ τοιαῦτα συνενεχθῆναι.

1349. ΟΛΟΙΘ' ΟΣΤΙΣ ΗΝ. ἀπόλοιτο, φησὶν, ὅστις ἀπὸ τῆς ἀγρίας πέδης, τῆς διανεμομένης τοὺς πόδας μου, ἔλαβε καὶ διέσωσέ με. **ΝΟΜΑΔΟΣ ΕΠΙΠΟΔΙΑΣ.** ἐν τῇ δημοσίᾳ ὁδῷ, τῇ ὑπὸ τῶν νομέων πατουμένῃ. **ΟΥΔΕΝ ΕΙΣ ΧΑΡΙΝ.** εἰς οὐδενὸς χάριν τὴν ἐμὴν σωτηρίαν ἐργαζόμενος. ἀντὶ τοῦ, μηδὲν χρηστὸν ἐργασάμενος ἐν τῷ διασῶσαί με. **ΤΟΤΕ ΓΑΡ ΑΝ ΘΑΝΩΝ.** ἀντὶ τοῦ, θανόντος, ἢ τὸ ΗΝ ἀντὶ τοῦ ἤμην.

1330. Aldus edidit, ut in plurimis codd. scriptum est, Ὁ κακὰ τελῶν, Ἐμὰ τάδ' ἐμὰ πάθεα. At in membr. et in C. Ὁ κακὰ κακὰ τελῶν Ἐμὰ τάδ' ἐμὰ πάθεα. Vox κακὰ repeti debuit; eam alii librarii omiserunt, alii præpostere posuerunt.

1343. τὸν ὄλεθρον μέγαν. Codd. omnes, ne T. quidem excepto, dant, ut Aldus, ὀλέθριον. Quidam pro μέγαν habent μέγα. Turnebus recte ὄλεθρον.

1348. ἀναγνῶναί ποτ' ἄν. Sic plurimi codd. Aldus et membr. ποτὲ sine ἄν.

1351. ἔλυσέ μ', ἀπό τε φόνου. Aldus et codd. pars, omisso pronomine, quod hic supprimi non debet, ἔλυσεν ἀπό— In B. ἔλυσ' ἔμ' ἀπό— C. eam scripturam exhibet, quam repræsentavi. Verum sunt omnes itidem depravatæ. Ut me-

ἔρρυτο κἀνέσωσεν,
οὐδὲν εἰς χάριν πράσσων.
τότε γὰρ ἂν θανὼν,
οὐκ ἦν φίλοισιν οὐδ' ἐμοὶ τοσόνδ' ἄχος.

ΧΟ. θέλοντι κἀμοὶ τοῦτ' ἂν ἦν.

ΟΙ. οὔκουν πατρός γ' ἂν φονεὺς ἀντιστρ. γ'.
ἦλθον, οὐδὲ νυμφίος
βροτοῖς ἐκλήθην ὧν ἔφυν ἄπο.
νῦν δ' ἄθλιος μέν εἰμ',
ἀνοσίων δὲ παῖς,
ὁμογενὴς δ' ἀφ' ὧν
αὐτὸς ἔφυν τάλας.
εἰ δέ τι πρεσβύτερον
ἔφυ κακοῦ κακὸν,
τοῦτ' ἔλαχ' Οἰδίπους.

ΧΟ. οὐκ οἶδ' ὅπως σε φῶ βεβουλεῦσθαι καλῶς.
κρείσσων γὰρ ἦσθα μηκέτ' ὢν, ἢ ζῶν τυφλός.

ΟΙ. ὡς μὲν τάδ' οὐχ ὧδ' ἔστ' ἄριστ' εἰργασμένα,
μή μ' ἐκδίδασκε, μηδὲ συμβούλευ' ἔτι.
ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδ' ὄμμασιν ποίοις βλέπων
πατέρα ποτ' ἂν προσεῖδον εἰς Ἅιδου μολὼν,
οὐδ' αὖ τάλαιναν μητέρ', οἷν ἐμοὶ δυοῖν
ἔργ' ἐστὶ κρείσσον' ἀγχόνης εἰργασμένα.

1362. ΑΦ' ΩΝ ΑΥΤΟΣ ΕΦΥΝ. ἐξ ὧν ἐτέχθην, ἐξ αὐτῶν καὶ τέτοκα. ΕΙ ΔΕ ΤΙ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΝ. εἴ τι κακοῦ κάκιον, τοῦτ' ἔλαχεν Οἰδίπους.

1369. ΩΣ ΜΕΝ ΤΑΔΕ. τὰ τῆς τυφλώσεως. ΟΥΚ ΟΙΔ' ΟΜΜΑΣΙΝ ΠΟΙΟΙΣ. φησὶ πρὸ τοῦ θανάτου ταῦτα διαθεῖναι, ὅπως ἂν τοῖς γονεῦσι καθ' Ἅιδου μὴ συντυγχάνῃ ὁρῶν· εἶναι γὰρ αὐτῷ τοῦτο αἰσχρόν.

1374. ΚΡΕΙΣΣΟΝ' ΑΓΧΟΝΗΣ. ἀγχόνης ἐπικρατέστερα, ἅπερ οὐκ ἦν ἰᾶσθαι οὐδὲ ἐν θανάτῳ. διὰ τούτου οὖν ἀπολογεῖται, ὅτι μεῖζον κακὸν διεπράξατο εἰς ἑαυτὸν, ἢ εἴπερ ἦν τελευτήσας. ΑΛΛ' Η ΤΕΚΝΩΝ ΔΗΤ' ΟΨΙΣ. ἐν ἐρωτήσει.

tri constet ratio, et hic versus antithetico suo 1331. congruat, scribendum μ' ἔλυσ', ἀπό τε φόνου. Sic quadrant duo versiculi, qui pæonici sunt: Κακὰ τάδ' ἐμὰ | πάθεα Μ' ἔλυσ' ἀπό | τε φόνου.

[1354. Comma post θανὼν vulgo positum, cum particulam ἂν a verbo ἦν perperam divellat, delevi. Conf. v. 1469. *Schæf.*]

[1373, 4. οἷν—δυοῖν ἔργ' ἐστὶ—εἰργασμένα. Aristophanes Vesp. v. 1350. πολλοῖς γὰρ ἤδη χἀτέροις αὔτ' εἰργάσω. In Xenophont. Anab. i. 9. 11. libri inter utramque constructionem fluctuantur. *Schæf.*]

ἀλλ' ἡ τέκνων δῆτ' ὄψις ἦν ἐφίμερος,
βλαστοῦσ' ὅπως ἔβλαστε, προσλεύσσειν ἐμοί;
οὐ δῆτα τοῖς γ' ἐμοῖσιν ὀφθαλμοῖς ποτέ·
οὐδ' ἄστυ γ', οὐδὲ πύργος, οὐδὲ δαιμόνων
ἀγάλμαθ' ἱερά, τῶν ὁ παντλήμων ἐγὼ
κάλλιστ' ἀνὴρ εἷς ἔν γε ταῖς Θήβαις τραφεὶς
ἀπεστέρησ' ἐμαυτόν, αὐτὸς ἐννέπων
ὠθεῖν ἅπαντας τὸν ἀσεβῆ, τὸν ἐκ θεῶν
φανέντ' ἄναγνον, καὶ γένους τοῦ Λαΐου.
τοιάνδ' ἐγὼ κηλῖδα μηνύσας ἐμὴν
ὀρθοῖς ἔμελλον ὄμμασιν τούτους ὁρᾶν;
ἥκιστά γ'. ἀλλ' εἰ τῆς ἀκουούσης ἔτ' ἦν
πηγῆς δι' ὤτων φραγμός, οὐκ ἂν ἐσχόμην
τὸ μὴ 'ποκλεῖσαι τοὐμὸν ἄθλιον δέμας,
ἵν' ἦν τυφλός τε καὶ κλύων μηδέν. τὸ γὰρ
τὴν φροντίδ' ἔξω τῶν κακῶν οἰκεῖν, γλυκύ.
ἰὼ Κιθαιρών, τί μ' ἐδέχου; τί μ' οὐ λαβὼν
ἔκτεινας εὐθύς, ὡς ἔδειξα μήποτε

1384. ΚΗΛΙΔΑ. ὄνειδος, συμφοράν.

1375. ἐφίμερος, non Aldus solum et codd. omnes habent, sed Turnebi etiam editio. In H. Stephani officina operarum incuria excusum fuit ἐφήμερος, quæ menda in plerasque subsequentium editionum manavit. [Scholiastes: ἐν ἐρωτήσει. Itaque vulgo post ἐμοὶ signum interrogandi ponunt. Non opus: est enim hæc ὑποφορά. V. Devarius de Particul. p. 8. et Hoogeveen. ad Viger. p. 470. *Schaef.*]

1380. τραφείς. Perperam Johnsonus vertit *enutritus*: neque hoc verbo innuitur amor, quo Thebani Œdipum fovebant, quod anonymo Britanno in mentem venit. τραφεὶς valet διατρίψας, ut recte exponitur in glossis. Sic τροφή, διαγωγή, διατριβή in Œd. Col. 362.

1385. τούτους ὁρᾶν, nempe τοὺς Θηβαίους. In D. T. τούτοις, ut Turnebus edidit.

1387. οὐκ ἂν ἐσχόμην. Perperam Aldus una voce ἀνεσχόμην, ut in veteribus plerisque codd. scriptum est. Alii ἠνεσχόμην — τὸ μὴ 'ποκλεῖσαι. Haud minus bene scribi poterat sine elisione, ut est in D. τὸ μὴ ἀποκλεῖσαι. In unam syllabam coalescunt η α. Sed utro modo scribatur, perinde est. In nullo codice reperi τὸ μὴ οὐ 'ποκλεῖσαι, ut legendum esse sibi persuasit nuperus editor Pentalogiæ Io. Burtoni, tanquam si in hac loquendi formula voces τὸ μὴ non negarent, nisi adscita altera negatione οὐ. At tamen apud Comicum in Nubibus 1084. legitur: Ἕξει τινὰ γνώμην λέγειν, τὸ μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι; ubi si οὐ inferciatur, doceri vellem qui in pedes suos dividenda sit clausula τὸ μὴ οὐ εὐρύπρωκτος εἶναι. Permulti sunt versus, ubi salvo metro et euphonia, οὐ inseri posset in hac formula, quod tamen contra librorum fidem facere nolim. Antig. 27. 236. Æschyl. Prom. 235. ἐξερυσάμην βροτοὺς Τοῦ μὴ διαρραισθέντας εἰς Ἅιδου μολεῖν. Euripides Alcest. 705. Σὺ γοῦν ἀναιδῶς διεμάχου τὸ μὴ θανεῖν.

1392. ὡς ἔδειξα μή ποτε. Ut tertio ante hunc versu ἵν' ἦν valet *ut essem*,

ἐμαυτὸν ἀνθρώποισιν ἔνθεν ἦν γεγώς;
ὦ Πόλυβε καὶ Κόρινθε, καὶ τὰ πάτρια
λόγῳ παλαιὰ δώμαθ', οἷον ἆρ' ἐμὲ
κάλλος κακῶν ὕπουλον ἐξεθρέψατε.
νῦν γὰρ κακός τ' ὢν κἀκ κακῶν εὑρίσκομαι.
ὦ τρεῖς κέλευθοι καὶ κεκρυμμένη νάπη,
δρυμός τε, καὶ στενωπὸς ἐν τριπλαῖς ὁδοῖς,
αἳ τοὐμὸν αἷμα, τῶν ἐμῶν χειρῶν ἄπο,
ἐπίετε πατρὸς, ἆρ' ἐμοῦ μέμνησθ' ἔτι,
οἷ' ἔργα δράσας ὑμὶν, εἶτα δεῦρ' ἰὼν
ὁποῖ' ἔπρασσον αὖθις; ὦ γάμοι, γάμοι,
ἐφύσαθ' ἡμᾶς, καὶ φυτεύσαντες, πάλιν
ἀνεῖτε ταὐτὸν σπέρμα, κἀπεδείξατε
πατέρας, ἀδελφοὺς, παῖδας, αἷμ' ἐμφύλιον,
νύμφας, γυναῖκας, μητέρας τε, χὠπόσα
αἴσχιστ' ἐν ἀνθρώποισιν ἔργα γίγνεται.
ἀλλ', οὐ γὰρ αὐδᾶν ἔσθ', ἃ μηδὲ δρᾶν καλὸν,
ὅπως τάχιστα, πρὸς θεῶν, ἔξω μέ που

1396. ΚΑΚΩΝ ΥΠΟΥΛΟΝ. *ὕποπτον, κρυπτὸν, ὡς εἰ ἔλεγε τὸ κράτιστον τῶν κακῶν.*

ita hic *ὡς ἔδειξα μή ποτε, ne unquam ostenderem. ὡς* enim hic valet *ἵνα*, ut recte expositum in glossa. Imperite Heathius particulam *ἂν* inserit. Vide quæ notavimus ad Æschyli Prom. 155. et Eurip. Phœnissas 214. Comicus in Conc. 151. *Ἐβουλόμην μὲν ἕτερον ἂν τῶν ἠθάδων Λέγειν τὰ βέλτισθ', ἵν' ἐκαθήμην ἥσυχος.* Idem in Pace 135. *Οὐκοῦν ἐχρῆν σε Πηγάσου ζεῦξαι πτερὸν, Ὅπως ἐφαίνου τοῖς θεοῖς τραγικώτερος.*

1394. *πάτρια.* gl. *πατρῷα.* De harum vocum differentia et usu promiscuo vide Luciani interpretes ad Solœcistam p. 561.

1396. *κάλλος κακῶν.* gl. *ἔξοχον τῶν κακῶν, ἤγουν περιφανὲς κακόν.* Eustathius ad Iliad. *ρ'.* pag. 1097. *Παροιμιῶδες τὸ, κακῶν δέ κε φέρτερον εἴη, ἀντὶ τοῦ ὡς ἐν κακοῖς κάλλιον. ἐντεῦθεν Σοφοκλῆς παραξέσας ποιεῖ τὸν Οἰδίποδα λέγοντα περὶ αὐτοῦ, ὅτι κάλλος κακῶν ὕπουλον ἐξετράφη, ἀντὶ τοῦ ἐν κακοῖς μέγα καὶ περιφανές. εἴη δ' ἂν ὅμοιόν τι καὶ τὸ, καλόν γ' ὄνειδος σπαργάνων ἀνειλόμην.* Vereor ut hæc bene acceperit Eustathius. Equidem *κακῶν* malim cum *ὕπουλον* jungere, ut sit *οἷον ἆρ' ἐμὲ κάλλος ἐξεθρέψατε ὕπουλον κακῶν,* id est *ὑπὸ τὸ προφαινόμενον κακὰ πολλὰ κρύπτον.*

1402. *ὑμίν.* gl. *παρ' ὑμῶν.*

1403. *ὦ γάμοι, γάμοι.* Hunc locum citat Longinus de Sublimitate xxiii. isto exemplo observationem illustrans, *ὅτι ἔσθ' ὅπου προσπίπτει τὰ πληθυντικὰ μεγαλοῤῥημονέστερα, καὶ αὐτῷ δοξοκομποῦντα τῷ ὄχλῳ τοῦ ἀριθμοῦ.*—Deinde prolatis sex versibus addit: *πάντα γὰρ ταῦτα, τὰ μὲν ἕν ὄνομά ἐστιν, Οἰδίπους, ἐπὶ δὲ θατέρων Ἰοκάστη. ἀλλ' ὅμως χυθεὶς εἰς τὰ πληθυντικὰ ὁ ἀριθμὸς συνεπλήθυσε καὶ τὰς ἀτυχίας.* Confer Not. ad v. 366.

1405. *ἀνεῖτε.* Secunda pluralis aor. 2. *ε* in *ει* mutato, pro *ἄνετε.* Sic in tertia plurali occurrunt *ἀνεῖσαν, καθεῖ-*

καλύψατ᾽, ἢ φονεύσατ᾽, ἢ θαλάσσιον
ἐκρίψατ᾽, ἔνθα μήποτ᾽ εἰσόψεσθ᾽ ἔτι.
ἴτ᾽, ἀξιώσατ᾽ ἀνδρὸς ἀθλίου θιγεῖν.
πείθεσθε, μὴ δείσητε. τἀμὰ γὰρ κακὰ
οὐδεὶς οἷός τε πλὴν γ᾽ ἐμοῦ φέρειν βροτῶν.

ΧΟ. ἀλλ᾽ ὧν ἐπαιτεῖς ἐς δέον πάρεσθ᾽ ὅδε
Κρέων, τὸ πράσσειν καὶ τὸ βουλεύειν· ἐπεὶ
χώρας λέλειπται μοῦνος ἀντὶ σοῦ φύλαξ.

ΟΙ. οἴμοι· τί δῆτα λέξομεν πρὸς τόνδ᾽ ἔπος;
τίς μοι φανεῖται πίστις ἔνδικος; τὰ γὰρ
πάρος πρὸς αὐτὸν πάντ᾽ ἐφεύρημαι κακός.

ΚΡ. οὐχ ὡς γελαστὴς, Οἰδίπους, ἐλήλυθα,
οὐδ᾽ ὡς ὀνειδιῶν τι τῶν πάρος κακῶν.
ἀλλ᾽ εἰ τὰ θνητῶν μὴ καταισχύνεσθ᾽ ἔτι
γένεθλα, τὴν γοῦν πάντα βόσκουσαν φλόγα
αἰδεῖσθ᾽ ἄνακτος Ἡλίου, τοιόνδ᾽ ἄγος
ἀκάλυπτον οὕτω δεικνύναι, τὸ μήτε γῆ,
μήτ᾽ ὄμβρος ἱερὸς, μήτε φῶς προσδέξεται.
ἀλλ᾽ ὡς τάχιστ᾽ ἐς οἶκον ἐσκομίζετε.
τοῖς ἐν γένει γὰρ τἀγγενῆ μάλισθ᾽ ὁρᾷν,
μόνοις τ᾽ ἀκούειν εὐσεβῶς ἔχει κακά.

ΟΙ. πρὸς θεῶν, ἐπείπερ ἐλπίδος μ᾽ ἀπέσπασας,
ἄριστος ἐλθὼν πρὸς κάκιστον ἄνδρ᾽ ἐμὲ,
πιθοῦ τί μοι· πρὸς σοῦ γὰρ, οὐδ᾽ ἐμοῦ, φράσω.

ΚΡ. καὶ τοῦ με χρείας ὧδε λιπαρεῖς τυχεῖν;

ΟΙ. ῥίψον με γῆς ἐκ τῆσδ᾽ ὅσον τάχισθ᾽, ὅπου

1416. ΑΛΛ᾽ ΩΝ ΕΠΑΙΤΕΙΣ. ὧν χρείαν ἔχεις εἰς βοήθειαν.
1434. ΠΡΟΣ ΣΟΥ ΓΑΡ. ὑπὲρ σοῦ, καὶ οὐχ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ λέξω.

σαν, μεθεῖσαν, παρεῖσαν. In Eurip. Ione 1189. legendum ὡς δ᾽ ἀνεῖσαν ἡδονήν: ut in Bacchis 684. καθεῖσαν κόμας. Priore in loco perperam edidit Musgravius ἀνῆσαν.

1414. μὴ δείσητε. Vide P. Victorii Var. Lect. v. 4.

1415. πλήν γ᾽ ἐμοῦ. Sic recte D. In reliquis libris media particula omissa, quam inserere amant Attici poëtæ ante ε post syllabam longam in ν desinentem: πλήν γε frequentissimum est.

1422. Codd. alii οὐθ᾽ ὡς γελαστὴς —οὐθ᾽ ὡς ὀνειδῶν. Alii οὐθ᾽—οὐδ᾽— Membr. Aldo consentiunt, quem sequimur.

1434. πρὸς σοῦ, οὐδ᾽ ἐμοῦ. *e re tua, non mea. Dicam quæ tua magis quam mea intersit fieri.* Sic Trach. 479. δεῖ γὰρ καὶ τὸ πρὸς κείνου λέγειν. Comicus

θνητῶν φανοῦμαι μηδενὸς προσήγορος.
ΚΡ. ἔδρασ' ἄν, εὖ τοῦτ' ἴσθ' ἄν, εἰ μὴ τοῦ θεοῦ
πρώτιστ' ἔχρηζον ἐκμαθεῖν τί πρακτέον.
ΟΙ. ἀλλ' ἥ γ' ἐκείνου πᾶσ' ἐδηλώθη φάτις,
τὸν πατροφόντην, τὸν ἀσεβῆ μ' ἀπολλύναι.
ΚΡ. οὕτως ἐλέχθη ταῦθ'. ὅμως δ' ἵν' ἕσταμεν
χρείας, ἄμεινον ἐκμαθεῖν τί δραστέον.
ΟΙ. οὕτως ἄρ' ἀνδρὸς ἀθλίου πεύσεσθ' ὕπερ;
ΚΡ. καὶ γὰρ σὺ νῦν τ' ἂν τῷ θεῷ πίστιν φέροις.
ΟΙ. καὶ σοί γ' ἐπισκήπτω τε, καὶ προστρέψομαι,
τῆς μὲν κατ' οἴκους αὐτὸς ὃν θέλεις τάφον
θοῦ· καὶ γὰρ ὀρθῶς τῶν γε σῶν τελεῖς ὕπερ.
ἐμοῦ δὲ μήποτ' ἀξιωθήτω τόδε
πατρῷον ἄστυ ζῶντος οἰκητοῦ τυχεῖν.
ἀλλ' ἔα με ναίειν ὄρεσιν, ἔνθα κλῄζεται
οὑμὸς Κιθαιρὼν οὗτος, ὃν μήτηρ τ' ἐμοὶ
πατήρ τ' ἐθέσθην ζῶντι κύριον τάφον,
ἵν' ἐξ ἐκείνων, οἵ μ' ἀπωλλύτην, θάνω.
καίτοι τοσοῦτόν γ' οἶδα, μήτ' ἔμ' ἂν νόσον,
μήτ' ἄλλο πέρσαι μηδέν· οὐ γὰρ ἄν ποτε
θνήσκων ἐσώθην, μὴ 'πί τῳ δεινῷ κακῷ.
ἀλλ' ἡ μὲν ἡμῶν μοῖρ', ὅπηπερ εἶσ', ἴτω.

1442. ΟΜΩΣ Δ' ΙΝ' ΕΣΤΑΜΕΝ ΧΡΕΙΑΣ. *ὁ μὲν τῷ προειρημένῳ χρησμῷ ἀξιοῖ ἀκολουθεῖν, ὅτι δεῖ ῥίπτειν αὐτὸν ἀπὸ τῆς χώρας· ὁ δὲ Κρέων ἐπανέρεσθαί φησι δεῖν, ὅτι καὶ Λαΐου παῖς, καὶ βασιλεὺς τυγχάνει. ἡ χρεία, φησὶν, ἡ κατέχουσα ἡμᾶς, ταῦτα ἀπαιτεῖ.*

1445. ΚΑΙ ΓΑΡ ΣΥ ΝΥΝ Τ' ΑΝ ΤΩι ΘΕΩι. *ἵνα καὶ μετὰ γνώμης θεοῦ ἀπέλθῃς.*

1453. ΚΥΡΙΟΝ ΤΑΦΟΝ. *ἴδιον, ἢ ὀφειλόμενον, ἢ κεκυρωμένον.* ΙΝ' ΕΞ ΕΚΕΙΝΩΝ ΟΙ Μ' ΑΠΩΛΛΥΤΗΝ ΘΑΝΩ. *ἵνα δόξω νῦν ἀναιρεῖσθαι ἐν τῷ Κιθαιρῶνι, καθὼς τοῖς γονεῦσιν ἐδόκει· καὶ νῦν τῷ βουλήματι αὐτῶν ἀπόλλυμαι.*

Vesp. 647. *μὴ πρὸς ἐμοῦ λέγοντι.* Lucianus tom. i. pag. 255. *τοῦτο μὲν ἅπαν ἀγαθὸν καὶ πρὸς ἐμοῦ λέγεις.*

1438. *ἔδρασ' ἂν, εὖ τοῦτ' ἴσθ' ἄν.* Sic distinctum est in libris omnibus recte. Euripides Med. 940. *Οὐκ οἶδ' ἂν, εἰ πείσαιμι· πειρᾶσθαι δὲ χρή.* Et Alcest. 48. *Λαβὼν ἴθ'· οὐ γὰρ οἶδ' ἂν, εἰ πείσαιμί σε.* In his *ἂν* pertinet ad *οἶδα*, non ad *εἰ*.

1453. *ζῶντι.* Sic bene Toupius Cur. nov. in Suid. p. 103. Libri omnes mendose *ζῶντε.*

1454. *οἵ μ' ἀπωλλύτην, qui me perdere voluerunt.* Verba sæpe non tam actionem significant, quam consilium seu voluntatem agendi. In El. 320. *πράσσων* Scholiastes exponit *ἐπιχειρῶν πράττειν.* In Œd. Col. 993. *κτείνοι, occidere velit.* In Comici Pace 212. *ἐκείνων πολλάκις σπονδὰς ποιούντων*, id est *ποιεῖν ἐπιθυμούντων.*

παίδων δὲ, τῶν μὲν ἀρσένων μή μοι, Κρέων,
πρόσθῃ μέριμναν· ἄνδρες εἰσὶν, ὥστε μὴ
σπάνιν ποτὲ σχεῖν, ἔνθ' ἂν ὦσι, τοῦ βίου.
ταῖν δ' ἀθλίαιν οἰκτραῖν τε παρθένοιν ἐμαῖν,
αἷν οὔ ποθ' ἡ 'μὴ χωρὶς ἐστάθη βορᾶς
τράπεζ' ἄνευ τοῦδ' ἀνδρὸς, ἀλλ' ὅσων ἐγὼ
ψαύοιμι, πάντων τῶνδ' ἀεὶ μετειχέτην·
ταῖν μοι μέλεσθαι· καὶ μάλιστα μὲν χεροῖν
ψαῦσαί μ' ἔασον, κἀποκλαύσασθαι κακά.
ἴθ', ὦ 'ναξ,
ἴθ', ὦ γονῇ γενναῖε. χερσὶ δ' ἂν θιγὼν
δοκοῖμ' ἔχειν σφᾶς, ὥσπερ ἡνίκ' ἔβλεπον.
τί φημί;
οὐ δὴ κλύω που, πρὸς θεῶν, τοῖν μοι φίλοιν
δακρυῤῥοούντοιν; καί μ' ἐποικτείρας Κρέων
ἔπεμψ' ἐμοὶ τὰ φίλτατ' ἐκγόνοιν ἐμοῖν;
λέγω τι;

ΚΡ. λέγεις. ἐγὼ γάρ εἰμ' ὁ πορσύνας τάδε,
γνοὺς τὴν παροῦσαν τέρψιν, ἥ σ' εἶχεν πάλαι.

ΟΙ. ἀλλ' εὐτυχοίης, καί σε τῆσδε τῆς ὁδοῦ
δαίμων ἄμεινον ἢ 'μὲ φρουρήσας τύχοι.
ὦ τέκνα, ποῦ ποτ' ἐστέ; δεῦρ' ἴτ', ἔλθετε
ὡς τὰς ἀδελφὰς τάσδε τὰς ἐμὰς χέρας,
αἳ τοῦ φυτουργοῦ πατρὸς ὑμὶν ὧδ' ὁρᾷν
τὰ πρόσθε λαμπρὰ προὐξένησαν ὄμματα·

1472. ΟΥ ΔΗ ΚΛΥΩ ΠΟΥ. *αἰσθάνεται τῶν θυγατέρων παρουσῶν.* ΤΟΙΝ ΜΟΙ ΦΙΛΟΙΝ ΔΑΚΡΥΡΡΟΟΥΝΤΟΙΝ. *ἀντὶ τοῦ τῶν ἐμῶν θυγατέρων, δέον δὲ εἰπεῖν δακρυῤῥοούσαιν, ἀρσενικῶς ἐξήνεγκεν. ἔστι δὲ Ἀττικώτερον, ὡς τὸ, μὰ τὼ θεὼ, καὶ τὸ, τὼ χεῖρε.*

1482. ΑΙ ΤΟΥ ΦΥΤΟΥΡΓΟΥ ΠΑΤΡΟΣ. *αἵ τινες χεῖρες τὰ πρόσθεν λαμπρὰ ὄμματα τοῦ ὑμετέρου πατρὸς ὧδε ὁρᾷν προὐξένησαν.*

1459. *ἀρσένων.* Sic recte in B. D. E. T. Perperam in reliquis, ut in Aldina, *ἀῤῥένων.*

1466. *ταῖν μοι μέλεσθαι.* Sic bene scriptum in D. Glossa *τούτων.* Aldus et reliqui codd. mendose *αἶν.* Vide supra ad 1082.

1474. *ἐκγόνοιν ἐμοῖν.* Sic bene scriptum in B. Vulgo *ἐγγόνοιν.* gl. *τῶν ἐμῶν παίδων.* Vide quæ notavimus ad Comici Equites 786. et Valckenar. ad Phœn. p. 390.

1477. *τέρψιν, ἥ σ' εἶχεν πάλαι.* Sic scriptum in B. E. T. August. In A. D. *ἣν εἶχες πάλαι*, ut Aldus edidit. In C. nescio quid fuerit: in fine mutilus est

ὅς ὑμὶν, ὦ τέκν', οὔθ' ὁρῶν, οὔθ' ἱστορῶν,
πατὴρ ἐφάνθην ἔνθεν αὐτὸς ἠρόθην.
καὶ σφὼ δακρύω· προσβλέπειν γὰρ οὐ σθένω·
νοούμενος τὰ λοιπὰ τοῦ πικροῦ βίου,
οἷον βιῶναι σφὼ πρὸς ἀνθρώπων χρεών.
ποίας γὰρ ἀστῶν ἥξετ' εἰς ὁμιλίας;
ποίας δ' ἑορτὰς, ἔνθεν οὐ κεκλαυμέναι
πρὸς οἶκον ἵξεσθ' ἀντὶ τῆς θεωρίας;
ἀλλ' ἡνίκ' ἂν δὴ πρὸς γάμων ἥκητ' ἀκμὰς,
τίς οὗτος ἔσται; τίς παραῤῥίψει, τέκνα,
τοιαῦτ' ὀνείδη λαμβάνων, ἃ τοῖς ἐμοῖς
ἐστὶν, γονεῦσι σφῷν θ' ὁμοῦ δηλήματα;
τί γὰρ κακῶν ἄπεστι; τὸν πατέρα πατὴρ
ὑμῶν ἔπεφνε· τὴν τεκοῦσαν ἤροσεν,
ὅθεν περ αὐτὸς ἐσπάρη, κἀκ τῶν ἴσων
ἐκτήσαθ' ὑμᾶς, ὧνπερ αὐτὸς ἐξέφυ.
τοιαῦτ' ὀνειδιεῖσθε. κᾆτα τίς γαμεῖ;
οὐκ ἔστιν οὐδεὶς, ὦ τέκν'· ἀλλὰ δηλαδὴ
χέρσους φθαρῆναι κἀγάμους ὑμᾶς χρεών.

1488. ΟΙΟΝ ΒΙΩΝΑΙ. πῶς ὑμῖν βιῶναι ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀνάγκη. ἢ ἡ ΠΡΟΣ ἀντὶ τῆς μετὰ, ἀντὶ τοῦ, μετὰ ἀνδρῶν.
1500. ΟΝΕΙΔΙΕΙΣΘΕ. ὑβρισθήσεσθε.

et desinit in v. 1458. Turnebus edidit, ἧς εἶχες πάλαι. Aldi lectio nihil aliud est quam nostræ interpretatio.

1493. τίς οὗτος ἔσται; τίς παραῤῥίψει, τέκνα. In E. τίς οὗτος ἔσται γ', ὃς παραῤῥίψει, τέκνα. Pessime vertit Johnsonus, *Quis ille erit, qui ita abjiciet liberos?* τέκνα vocativus est, et παραῤῥίψει absolute adhibitum, ut fere solet παραβάλλεσθαι, et ἀναῤῥίπτειν, subaudito κίνδυνον. *Quis adeo projecta erit audacia?*

1494. ἃ τοῖς ἐμοῖς ἐστὶν, γονεῦσι σφῷν θ' ὁμοῦ δηλήματα. In impressis ἃ τοῖς ἐμοῖς γονεῦσιν ἔσται σφῷν θ' ὁμοῦ δηλήματα. Nec diversa est codd. scriptura. At ex ista lectione nullus rectus sensus elici potest. Quid enim sibi vult hæc Johnsoni versio? *quæ meis parentibus tuisque simul adhærent nocumenta.* Quorsum hic Œdipus mentionem faciat parentum suorum, quum suimet ipsius maxime meminisse debeat? Recte glossa, ἃ γονεῦσιν ὑμῶν καὶ ὑμῖν ὁμοῦ. Deinde cur futurum ἔσται de re quæ jam exsistit, et certissime cognita est? Interpres ex vi sententiæ *adhærent* non *adhærebunt* vertit. Poëtæ manum restituisse mihi videor, et sensum assecutus fuisse: ἃ τοῖς ἐμοῖς ἐστὶν, nempe πράγμασι, vel ἐγγενέσι: γονεῦσι σφῷν θ' ὁμοῦ δηλήματα, pro γονέων καὶ σφῷν. Dativus pro genitivo, quod frequens est. Vide quæ notavi ad Eurip. Phœn. 85. Apollonium iii. 862. Comici Thesmoph. 1054.

[1495. Brunckius ἐστὶν, γονεῦσι σφῷν θ' ὁμ. δ. *Schaf.*]

1502. φθαρῆναι male vertit Johnsonus *mori*. φθείρεσθαι significat πλανᾶσθαι, quod ipse Œdipus statim ostendit, quam quarto post versu subjicit

ὦ παῖ Μενοικέως, ἀλλ᾽ ἐπεὶ μόνος πατὴρ
ταύταιν λέλειψαι, νὼ γὰρ, ὣ 'φυτεύσαμεν,
ὀλώλαμεν δύ᾽ ὄντε, μή σφε περιΐδῃς
πτωχὰς, ἀνάνδρους, ἐγγενεῖς ἀλωμένας,
μηδ᾽ ἐξισώσῃς τάσδε τοῖς ἐμοῖς κακοῖς.
ἀλλ᾽ οἴκτισόν σφας, ὧδε τηλικάσδ᾽ ὁρῶν,
πάντων ἐρήμους, πλὴν ὅσον τὸ σὸν μέρος.
ξύννευσον, ὦ γενναῖε, σῇ ψαύσας χερί.
σφῷν δ᾽, ὦ τέκν᾽, εἰ μὲν εἴχετόν γ᾽ ἤδη φρένας,
πόλλ᾽ ἂν παρῄνουν· νῦν δὲ τοῦτ᾽ εὔχεσθέ μοι,
οὗ καιρὸς αἰεὶ ζῆν, βίου δὲ λῴονος
ὑμᾶς κυρῆσαι τοῦ φυτεύσαντος πατρός.
ΚΡ. ἅλις ἵν᾽ ἐξήκεις δακρύων· ἀλλ᾽ ἴθι στέγης ἔσω.
ΟΙ. πειστέον, κεἰ μηδὲν ἡδύ.
ΚΡ. πάντα γὰρ καιρῷ καλά.
ΟΙ. οἶσθ᾽ ἐφ᾽ οἷς οὖν εἶμι;
ΚΡ. λέξεις, καὶ τότ᾽ εἴσομαι κλύων.

1508. ΤΗΛΙΚΑΣΔΕ. ἀντὶ τοῦ μικράς.

μή σφε περιΐδῃς ἀλωμένας. Hoc sensu occurrit *φθείρεσθαι* apud Euripidem in Helenæ versu quem citavimus supra 67. In Electra 234. *Οὐχ ἕνα νομίζων φθείρεται πόλεως νόμον.* et passim. Vide Abreschium ad Æschylum p. 207. et nos ad Comici Concion. 248. Eleganter Lucianus in Pseudologista p. 176. *παραδοὺς σεαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ στρατιώτῃ, συμπεριφθείρου πάντα ὑπηρετῶν.* Vim verbi non cepit metaphrastes vertens, *cum illo corruptus fueris.*

1505. *μή σφε περιΐδῃς.* Certissima est Dawesii emendatio, quem vide Miscell. Crit. p. 268. *περιϊδεῖν* est *spernere, negligere*, quod flagitat sententia. Depravate libri omnes *παρίδῃς*, claudicante versu, nec satis bene ad sententiam. Nihil frequentius apud quosvis scriptores Græcos verbis *περιϊδεῖν, περιορᾷν, περιόπτεσθαι.* Exempla satis multa e Comico protulit Dawesius. In Lys. 1019. *νῦν δ᾽ οὖν οὔ σε περιόψομαι γυμνὸν ὄνθ᾽ οὕτως.* Lysias edit. Reiskii p. 145. *αἰσχρὸν περιϊδεῖν οὕτως ἀνόμως καὶ βιαίως ὑβρισθέντα τὸν νεανίσκον.* p. 163. *μή με περιΐδητε ἐκ τῆς πατρίδος ἀδίκως ἐκπεσόντα.* p. 184. *μὴ περιΐδητε ἐπὶ τούτῳ γενόμενον.*

1512. *νῦν δὲ τοῦτ᾽ εὔχεσθέ μοι.* De veritate lectionis dubitandum non est, quam temere docti simul et indocti homines sollicitarunt conjecturis ne dignis quidem, quibus immorer; pessime autem reddiderunt interpretes. Tenendum quod in minoribus scholiis traditur, *εὔχεσθε* hic passive sumi. *τοῦτ᾽ εὔχεσθέ μοι, ταύτης τῆς εὐχῆς τυγχάνετε ἀπ᾽ ἐμοῦ.* Raro sic *εὔχομαι* adhibetur, nec forte alterum exemplum proferri possit. Sed novator, si quis alius, in verbis Sophocles, apud quem plurima occurrebant, ceteris omnibus poëtis indicta: et hæc ratio est cur tam multa ex eo enotarunt veteres Grammatici.

1517. *οἶσθ᾽ ἐφ᾽ οἷς οὖν εἶμι.* Sic scribendum. *εἶμι* hic valet *πορεύσομαι.* Codd. et impressi *εἰμί.* Glossa in B. supplet *ἐνθυμήμασι.* In D. *ἤγουν ἐφ᾽ οἷς ἔχω τὴν ἐμὴν διάνοιαν.* Prava scriptura falsæ interpretationi locum dedit. *ἐπὶ* cum dativo conditionem notat, *ἐπὶ τούτοις, hac lege, hac condi-*

ΟΙ. γῆς μ' ὅπως πέμψεις ἄποικον.
ΚΡ. τοῦ θεοῦ μ' αἰτεῖς δόσιν.
ΟΙ. ἀλλὰ θεοῖς γ' ἔχθιστος ἥκω.
ΚΡ. τοιγαροῦν τεύξει τάχα.
ΟΙ. φῂς τάδ' οὖν;
ΚΡ. ἃ μὴ φρονῶ γὰρ, οὐ φιλῶ λέγειν μάτην.
ΟΙ. ἄπαγέ νύν μ' ἐντεῦθεν ἤδη.
ΚΡ. στεῖχέ νυν, τέκνων δ' ἀφοῦ.
ΟΙ. μηδαμῶς ταύτας γ' ἕλῃ μου.
ΚΡ. πάντα μὴ βούλου κρατεῖν.
καὶ γὰρ ἀκράτησας, οὔ σοι τῷ βίῳ ξυνέσπετο.
ΧΟ. ὦ πάτρας Θήβης ἔνοικοι, λεύσσετ', Οἰδίπους ὅδε,
ὃς τὰ κλείν' αἰνίγματ' ᾔδη, καὶ κράτιστος ἦν ἀνὴρ,
ὅστις οὐ ζήλῳ πολιτῶν καὶ τύχαις ἐπιβλέπων,
εἰς ὅσον κλύδωνα δεινῆς ξυμφορᾶς ἐλήλυθεν.
ὥστε θνητὸν ὄντ', ἐκείνην τὴν τελευταίαν ἰδεῖν
ἡμέραν ἐπισκοποῦντα, μηδέν' ὀλβίζειν, πρὶν ἂν
τέρμα τοῦ βίου περάσῃ, μηδὲν ἀλγεινὸν παθών.

1521. ΤΕΚΝΩΝ Δ' ΑΦΟΥ. ἀφίστασο. τῇ προσῳδίᾳ δὲ ΕΛΗι, ὡς ἀφαιροῦ.
1523. ΚΑΙ ΓΑΡ 'ΑΚΡΑΤΗΣΑΣ. ὅσα νενίκηκας, οὐ συνήνεγκέ σοι. καὶ αὐτάρκως ἔχει τὸ δρᾶμα, τὰ γὰρ ἑξῆς ἀνοίκεια, γνωμολογοῦντος Οἰδίποδος.

tione: ἐφ' οἷς, *qua lege, qua conditione.* Comicus in Pluto 1068. οὐκοῦν ἐπὶ τούτοις εἰσίω. Vide ibidem 1000. 1141. Lysistr. 251. Ran. 589.

1518. Perperam Aldus ἀπ' οἴκων, ut est in membr. a prima manu, superscripta sincera lectione: γρ. ἄποικον. Pars codicum male πέμψῃς.

1519. θεοῖς γ' ἔχθιστος. Sic membr. Mendose Aldus αἴχθιστος. Ceteri codd. γε omittunt.

1522. ταύτας. Sic codd. omnes. Perperam Aldus πάντας. Codd. aliquot ἕλῃς.

1524. Codd. omnes ultimos hos versus Choro adscribunt. Falso Scholiastes opinabatur eos ab Œdipo recitatos fuisse. λεύσσετ'. Male in B. D. λεύσετ'.

1525. ᾔδη. Male codd. et impressi ᾔδει. Vide Valckenarium ad Iliadis librum xxii. p. 55.

1528. Frequentissima apud Tragicos sententia. Euripides Androm. 100. *Χρὴ δ' οὔποτ' εἰπεῖν οὐδέν' ὄλβιον βροτῶν, Πρὶν ἂν θανόντος τὴν τελευταίαν ἴδῃς, Ὅπως περάσας ἡμέραν ἥξει κάτω.* Troasin, 513.—*τῶν δ' εὐδαιμόνων Μηδένα νομίζετ' εὐτυχεῖν, πρὶν ἂν θάνῃ.* Vide Tyndarei fragmentum p. 81. Ovidius Metam. iii. 135.—*ultima semper Exspectanda dies homini: dicique beatus Ante obitum nemo supremaque funera debet.* Ausonius in ludo vii. Sapientum: *Spectandum dico terminum vitæ prius, Tum judicandum, si manet felicitas.*

ΤΕΛΟΣ ΟΙΔΙΠΟΔΟΣ ΤΥΡΑΝΝΟΥ.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩι.

ΤΑ ΤΟΥ

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ΞΕΝΟΣ.

ΧΟΡΟΣ *Ἀττικῶν γερόντων.*

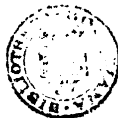
ΙΣΜΗΝΗ.

ΘΗΣΕΥΣ.

ΚΡΕΩΝ.

ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩι ΟΙΔΙΠΟΔΟΣ.

Ο ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩι ΟΙΔΙΠΟΥΣ συνημμένος πως ἐστὶ τῷ ΤΥΡΑΝΝΩι. τῆς γὰρ πατρίδος ἐκπεσὼν Οἰδίπους ἤδη γηραιὸς ὢν, ἀφικνεῖται εἰς Ἀθήνας, ὑπὸ μιᾶς τῶν θυγατέρων, Ἀντιγόνης, χειραγωγούμενος. ἦσαν γὰρ τῶν ἀρσένων περὶ τὸν πατέρα φιλοστοργότεραι. ἀφικνεῖται δὲ εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸ Πυθόχρηστον, ὡς αὐτός φησι, χρησθὲν αὐτῷ παρὰ ταῖς ΣΕΜΝΑΙΣ καλουμέναις ΘΕΑΙΣ μεταλλάξαι τὸν βίον. τὸ μὲν οὖν πρῶτον γέροντες ἐγχώριοι, ἐξ ὧν ὁ Χορὸς συνέστηκε, πυθόμενοι συνέρχονται, καὶ διαλέγονται πρὸς αὐτόν. ἔπειτα δὲ Ἰσμήνη παραγενομένη τὰ κατὰ τὴν στάσιν ἀπαγγέλλει τῶν παίδων, καὶ τὴν γενομένην ἄφιξιν τοῦ Κρέοντος πρὸς αὐτόν· ὃς καὶ παραγενόμενος ἐπὶ τῷ ἀπαγαγεῖν αὐτὸν εἰς τοὐπίσω, ἄπρακτος ἀπαλλάττεται. ὁ δὲ πρὸς τὸν Θησέα διελθὼν τὸν χρησμὸν, οὕτω τὸν βίον καταστρέφει παρὰ ταῖς θεαῖς.

Τὸ δὲ δρᾶμα τῶν θαυμαστῶν· ὃ καὶ ἤδη γεγηρακὼς ὁ Σοφοκλῆς ἐποίησε, χαριζόμενος οὐ μόνον τῇ πατρίδι, ἀλλὰ καὶ τῷ ἑαυτοῦ δήμῳ· ἦν γὰρ Κολωνῆθεν· ὥστε τὸν μὲν δῆμον ἐπίσημον ἀποδεῖξαι, χαρίσασθαι δὲ καὶ τὰ μέγιστα τοῖς Ἀθηναίοις, δι' ὧν ἀπορθήτους ἔσεσθαι, καὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτοὺς κρατήσειν, ὑποτίθεται ὁ Οἰδίπους προαναφωνῶν, καὶ ὅτι διαστασιάσουσι πρὸς Θηβαίους* ποτὲ, καὶ τούτων κρατήσουσιν ἐκ χρησμῶν διὰ τὸν αὐτοῦ τάφον.

[* διαστασιάσουσι πρὸς Θηβαίους. Constructio Lexicographis omissa. Basilius Quomodo legendi Græcorum libri p. 87. ed. Grot. ἀδελφὸς γὰρ δὴ παρ' ἐκείνοις διαστασιάζει πρὸς ἀδελφὸν, καὶ γονεὺς πρὸς παῖδας· καὶ τούτοις αὖθις πρὸς τοὺς τεκόντας πόλεμός ἐστιν ἀκήρυκτος. *Schæf.*]

ΑΛΛΗ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΤΑ πραχθέντα περὶ τὸν Οἰδίπουν ἴσμεν ἅπαντα τὰ ἐν τῷ ἑτέρῳ ΟΙΔΙΠΟΔΙ. πεπήρωται γὰρ, καὶ ἀφῖκται εἰς τὴν Ἀττικὴν, ὁδηγούμενος ἐκ μιᾶς τῶν θυγατέρων, Ἀντιγόνης. καὶ ἔστιν ἐν τῷ τεμένει τῶν Σεμνῶν Ἐριννύων,* ὅ ἐστιν ἐν τῷ καλουμένῳ Ἱππίῳ Κολωνῷ, οὕτω κληθέντι, ἐπεὶ καὶ Ποσειδῶνός ἐστιν ἱερὸν Ἱππίου καὶ Προμηθέως, καὶ αὐτοῦ οἱ ὀρεωκόμοι ἵστανται. ἔστι γὰρ αὐτῷ Πυθόχρηστον, ἐνταῦθα δεῖν αὐτὸν ταφῆς τυχεῖν. οὗ μή ἐστιν ἑτέρῳ βεβήλῳ τόπος, αὐτόθι κάθηται· καὶ κατὰ μικρὸν αὐτῷ τὰ τῆς ὑποθέσεως προέρχεται. ὁρᾷ γάρ τις αὐτὸν τῶν ἐντεῦθεν, καὶ πορεύεται ἀγγελῶν, ὅτι τις ἄρα τῷ χωρίῳ προσκάθηται. καὶ ἔρχονται οἱ ἐν τῷ τόπῳ ἐν Χοροῦ σχήματι μαθησόμενοι τὰ δέοντα. πρῶτος οὖν ἐστι καταλύων τὴν ὁδοιπορίαν,† καὶ τῇ θυγατρὶ διαλεγόμενος. ἄφατος δέ ἐστι καθόλου ἡ οἰκονομία ἐν τῷ δράματι, ὡς οὐδὲν ἄλλο σχεδόν.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐν τῷ Ἱππίῳ, πρὸς τῷ ναῷ τῶν Σεμνῶν.‡ ὁ δὲ Χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ἀθηναίων ἀνδρῶν. προλογίζει Οἰδίπους.

[* τῶν Σεμνῶν Ἐριννύων. Insolens locutio in scripto Grammatici: nam est coloris poëtici. Sophocles Aj. v. 837. σεμνὰς Ἐριννῦς. *Schæf.*]

[† καταλύων τὴν ὁδοιπορίαν. Sic plene, quod alibi simpliciter dicitur καταλύων. Omiserunt hoc qui de Ellipsibus scripserunt. *Schæf.*]

[‡ τῷ Ἱππίῳ,—τῶν Σεμνῶν. His quoque Ellipsium Catalogus augeri potest. *Schæf.*]

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

ΤΕΚΝΟΝ τυφλοῦ γέροντος Ἀντιγόνη, τίνας
χώρους ἀφίγμεθ', ἢ τίνων ἀνδρῶν πόλιν;
τίς τὸν πλανήτην Οἰδίπουν, καθ' ἡμέραν
τὴν νῦν, σπανιστοῖς δέξεται δωρήμασι,
σμικρὸν μὲν ἐξαιτοῦντα, τοῦ σμικροῦ δ' ἔτι
μεῖον φέροντα, καὶ τόδ' ἐξαρκοῦν ἐμοί;
στέργειν γὰρ αἱ πάθαι με, χὠ μακρὸς ξυνὼν

1. ΤΕΚΝΟΝ. Οἰδίπους εἰς Ἀθήνας παραγενόμενος, ἐρωτᾷ τὴν θυγατέρα Ἀντιγόνην.

3. ΤΙΣ ΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗΝ. ἔστι μὲν ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς λαμβάνοντα λέγειν οὕτω· Τίς τὸν πλανήτην Οἰδίπουν δέξεται; ἢ, Τίς ἡμᾶς σήμερον ὑποδέξεται; δύναται δὲ καὶ τοῖς ἄνω συνάπτεσθαι, τοῦ ΤΙΣ μὴ πυσματικῶς κειμένου, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἡ ἄρθρου, ὥστε τῷ ΠΟΛΙΝ συντετάχθαι, καὶ τὸν λόγον ἔχειν οὕτως· Τίνας χώρους ἀφίγμεθα, ἢ τίνων ἀνδρῶν πόλιν, ἢ τὸν πλανήτην Οἰδίπουν δέξεται; ὅτι δὲ τῷ ΤΙΣ ἀντὶ ἄρθρου χρῶνται. Καλλίμαχός φησιν οὕτως·

ὑπεὶρ ἅλα κεῖνος ἐνάσθη
Ἀλκάθοον τὶς ἄπυστος.

4. ΣΠΑΝΙΣΤΟΙΣ. ὀλίγοις, εὐτελέσι, τοῖς κατὰ σπάνιν τοῦ αἰτοῦντος διδομένοις.

6. ΜΕΙΟΝ ΦΕΡΟΝΤΑ. βραχύτερον ἀποφερόμενον τοῦ αἰτηθέντος· οὐ γὰρ ὅσα αἰτεῖ τις λαμβάνει. ΚΑΙ ΤΟΔ' ΕΞΑΡΚΟΥΝ. ὅμως γοῦν τούτοις ἀρκούμενος.

7. ΣΤΕΡΓΕΙΝ ΓΑΡ ΑΙ ΠΑΘΑΙ ΜΕ. ταῦτά με στέργειν τὰ δυστυχήματα ὁ πολὺς πεποίηκε χρόνος, καὶ τὸ τῶν συμφορῶν πλῆθος, καὶ τὸ τῆς ἀνδρείας πλεονέκτημα. ΠΑΘΑΙ γὰρ, αἱ συμφοραί. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ΔΙΔΑΣΚΕΙ, ἀντὶ τοῦ, ἤθισμαι τῷ πολλῷ χρόνῳ, καὶ μεμελέτηκα τῆς τύχης τὰ δύσκολα.

De loco cui nomen Κολωνὸς, videndus Meursius in Pagis Atticis, et Reliquorum Atticorum cap. vi. maxime vero Cicero in suavissimo exordio libri v. de Finibus, ubi *mollissimum carmen* appellat versus istos Œdipi requirentis quemnam in locum pervenisset.

V. 7. χὠ μακρὸς ξυνὼν χρόνος. Euphoniæ ergo vocum ordinem inverti. Legitur vulgo χὠ χρόνος ξυνὼν μακρός. Perperam in T. pro ξυνὼν, παρών. [Brunckius χὠ μακρὸς ξυνὼν χρόνος, vocem χρόνος suo loco expellens. Hic enim sibi respondent αἱ πάθαι, ὁ χρόνος, τὸ γενναῖον. Alia ratio est in Euripid. Alcest. v. 681. Musgr. γῆρας ψέγοντες καὶ μακρὸν χρόνον βίου. *Schæf.*]

χρόνος διδάσκει, καὶ τὸ γενναῖον, τρίτον.
ἀλλ', ὦ τέκνον, θάκοισιν εἴ τινα βλέπεις
ἢ πρὸς βεβήλοις, ἢ πρὸς ἄλσεσιν θεῶν,
στῆσόν με κἀξίδρυσον, ὡς πυθώμεθα
ὅπου ποτ' ἐσμέν. μανθάνειν γὰρ ἥκομεν
ξένοι πρὸς ἀστῶν, χ' ἃ ἂν ἀκούσωμεν, τελεῖν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

πάτερ ταλαίπωρ' Οἰδίπους, πύργοι μὲν, οἳ
πόλιν στέγουσιν, ὡς ἀπ' ὀμμάτων, πρόσω·
χῶρος δ' ὅδ' ἱερὸς, ὡς σάφ' εἰκάσαι, βρύων
δάφνης, ἐλαίας, ἀμπέλου· πυκνόπτεροι δ'

9. ΘΑΚΟΙΣΙ. καθέδραις. ΒΕΒΗΛΟΙΣ. βατοῖς. βέβηλος γὰρ τόπος ἐστὶν ὁ ἀκάθαρτος, καὶ πᾶσιν ὢν βατός. καὶ βέβηλος ἀνὴρ, ὁ μιαρός. Εὐριπίδης Πρωτεσιλάῳ·

Οὐ γὰρ θέμις βέβηλον ἅπτεσθαι δόμων.

καὶ

Ἀείδω ξυνετοῖσι· θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοις.

ΒΕΒΗΛΟΙΣ οὖν, τοῖς πᾶσι βασίμοις τόποις, μηδὲ ἀνειμένοις θεοῖς. ἐκ μεταφορᾶς δὲ βεβήλους καὶ τοὺς ἀμυήτους φασὶ καὶ ἀκαθάρτους. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Συνδείπνῳ βέβηλον τὸν ἰδιώτην φησί.

11. ΣΤΗΣΟΝ ΜΕ. στῆσόν με ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, καὶ μαθησόμεθα.

12. ΜΑΝΘΑΝΕΙΝ ΓΑΡ ΗΚΟΜΕΝ. εἰς γὰρ τοῦτο, φησὶν, ἐληλύθαμεν, ἅτε δὴ ξένοι ὄντες, παρὰ τῶν ἀστῶν μανθάνειν, τί ἐστι πρακτέον ἡμῖν.

14. ΠΑΤΕΡ ΤΑΛΑΙΠΩΡ'. οὐκ ἐμπαροινεῖν βουλομένη τῷ πατρὶ, ταλαίπωρον ἀποκαλεῖ, ἀλλὰ τοῦ πάθους παριστῶσα τὸ μέγεθος. πωρεῖν δὲ οἱ Ἠλεῖοι τὸ πενθεῖν φασι. καὶ Ἀντίμαχος·

Πῶρος τοί γ' ἀλόχοισι καὶ τοῖς τεκέεσσιν ἕκαστος.

παρὰ τοῦτο οὖν ταλαίπωρος ἐτυμολογεῖται.

15. ΩΣ ΑΠ' ΟΜΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΩ. γράφεται ΩΣ ΑΝΟΜΑΤΩι, ὅ ἐστιν, ὡς τυφλῷ σημῆναι, πρόσω εἰσίν. ὡς ἄν τις πρόσω ἀφορῶν τεκμήραιτο· ὡς ἄν τις τὰ ὄμματα πόῤῥω ἔχων.

16. ΩΣ ΑΠΕΙΚΑΣΑΙ. ὥς ἐστιν ἐκ προσόψεως τεκμήρασθαι.

17. ΠΥΚΝΟΠΤΕΡΟΙ Δ' ΕΙΣΩ. οἷον, κατὰ τὸν χῶρον. ἐκράτησε δὲ μεγάλως τῇ φράσει, ὥστε μέλισσαν αὐτὸν ἐκάλεσαν οἱ κωμικοί. ΕΥΣΤΟΜΟΥΣΙΝ. εὐφθογγοῦσιν, εὐφώνως ᾄδουσιν.

[9. Post *θάκοισιν*, quod vulgo sequentibus continuant, interpunxi, jungens *θάκοισιν στῆσόν με κἀξίδρυσον*: nam, ut est in Argumento altero, Œdipus *πρῶτος καταλύει τὴν ὁδοιπορίαν*. *εἴ τινα*, scil. *θᾶκον*. *Schæf.*]

11. *ὡς πυθώμεθα.* Codd. et Aldus solœce, *πυθοίμεθα.*

13. *χ' ἃ ἂν ἀκούσωμεν.* Membr. et Aldus copulam male omittunt.

15. *ὡς ἀπ' ὀμμάτων πρόσω.* Sic excusum mallem, sublata distinctione. Verba melius quam in editis scholiis exponuntur in veteri glossa: *λίαν ἀπ' ὀμμάτων πόῤῥω εἰσίν. valde ab oculis, a conspectu, procul sunt.* *ὡς* sæpe occurrit pro *λίαν* adverbiis junctum. Sic El. 1437. *ὡς ἠπίως, λίαν πρᾴως.* Vide Lexicon in 'ΩΣ.

ἔσω κατ᾽ αὐτὸν εὐστομοῦσ᾽ ἀηδόνες·
οὗ κῶλα κάμψον τοῦδ᾽ ἐπ᾽ ἀξέστου πέτρου.
μακρὰν γὰρ ὡς γέροντι προὐστάλης ὁδόν.
ΟΙ. κάθιζέ νύν με, καὶ φύλασσε τὸν τυφλόν.
ΑΝ. χρόνου μὲν οὕνεκ᾽ οὐ μαθεῖν με δεῖ τόδε.
ΟΙ. ἔχεις διδάξαι δή μ᾽, ὅποι καθέσταμεν;
ΑΝ. τὰς γοῦν Ἀθήνας οἶδα· τὸν δὲ χῶρον, οὔ.
πᾶς γάρ τις ηὔδα τοῦτό γ᾽ ἡμῖν ἐμπόρων.
ἀλλ᾽, ὅστις ὁ τόπος, ἦ μάθω μολοῦσά ποι;
ΟΙ. ναὶ, τέκνον, εἴπερ γ᾽ ἐστὶν ἐξοικήσιμος.
ΑΝ. ἀλλ᾽ ἔστι μὴν οἰκητός. οἴομαι δὲ δεῖν

19. ΕΠ᾽ ΑΞΕΣΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ. *γράφεται* ΠΑΓΟΥ. *ἐπὶ τοῦ λιθίνου βάθρου.*
20. ΠΡΟΥΣΤΑΛΗΣ ΟΔΟΝ. *προῆλθες μακροτέραν ὁδὸν, ἢ ὡς ἥρμοζε γέροντι.*
22. ΧΡΟΝΟΥ ΜΕΝ ΟΥΝΕΚ᾽. *ἀντὶ τοῦ, δεδίδαγμαι τῷ χρόνῳ τὸ φυλάττειν σε ὁδηγοῦσα. σύνηθες οὖν ὂν τὸ πρᾶγμα, οὐ δεῖ με μαθεῖν τοῦτο νῦν. Ἄλλως· τοῦ μὲν χρόνου, οὗ σύνειμί σοι, χάριν, οὐ χρείαν ἔχω μαθεῖν, ὅτι τυφλὸς εἶ, καὶ ὅτι δεῖ σε προμηθείας τυχεῖν.*
24. ΤΑΣ ΓΟΥΝ ΑΘΗΝΑΣ. *ὅτι ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐσμὲν, οἶδα· τίς δέ ἐστιν οὗτος ὁ δῆμος, ἀγνοῶ.*
25. ΠΑΣ ΓΑΡ ΤΙΣ ΗΥΔΑ. *τί ηὔδα; ὅτι αὗταί εἰσιν Ἀθῆναι.* ΕΜΠΟΡΩΝ. *ἀντὶ τοῦ ὁδοιπόρων, διὸ τὸ χ.*
26. Η ΜΑΘΩ. *ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος. βούλει μάθω τίς ὁ πρὸ τοῦ ἄστεος τόπος.*
27. ΕΞΟΙΚΗΣΙΜΟΣ. *ἀντὶ τοῦ, ἐνοικήσιμος.*
28. ΟΙΟΜΑΙ ΔΕ ΔΕΙΝ ΟΥΔΕΝ. *οὐ δεῖν τοῦ προελθοῦσαν ἐρωτῆσαί με. ἰδοὺ γὰρ ἀνὴρ πάρεστι, παρ᾽ οὗ εἰσόμεθα. οἷον, οὐκ ἔτι δεῖν ἔοικε προϊοῦσαν μαν-*

18. *εὐστομοῦσι.* Glossa *καλῶς ᾄδουσι.*
19. *κάμπτειν κῶλα, γόνυ.* *Sedere, quiescere.* Vide Æschylum Prom. 32. 396. Apollonium Rhod. i. 1174.
23. *ὅπου καθέσταμεν.* Sic Vaticanus cod. teste Orvillio ad Charitonem p. 119. quod præferendum videtur codd. nostrorum et Aldi lectioni *ὅποι,* licet hoc non prorsus sit damnandum. Latet enim in verbo *καθέσταμεν* motus significatio. Sic in Eurip. Bacchis 180. *Ποῖ δεῖ χορεύειν, ποῖ καθιστάναι πόδα;*
25. Hunc versum membr. cum Aldo Antigonæ continuant: alii perperam Œdipo eum tribuunt. Libri omnes *τοῦτον ἡμῖν* mendose. Esset enim hoc pronomen ad *χῶρον* referendum, quod falsam efficeret sententiam. Quum enim locum nesciat qui sit, dicere non potest se de eo a quovis viatore certiorem factam fuisse. Proinde legendum cum Heathio *τοῦτό γ᾽*, scilicet *Athenas haud longe abesse.*
27. *εἴπερ γ᾽ ἐστὶν ἐξοικήσιμος.* Membr. et Aldus *εἴπερ ἔστι γ᾽—* Alii codd. particulam *γε* prorsus omittunt. Nescio quid somniabat auctor notæ ad hunc versum in nova editione Pentalogiæ Io. Burton. In Aldina liquido excusum *ἐξοικήσιμος.* Proinde mirum non est a nullo editorum observatam fuisse lectionem quæ ibi non comparet. Si vero *ἐνοικήσιμος* in Aldina legeretur, operarum errori tribuendum id esset, nedum recipi deberet, contra metri legem, quæ pyrrichium pro iambo non admittit. Lectorum patientia abutuntur, qui talibus ineptiis molem librorum augent. [*εἴπερ ἐστί γ᾽.* Sic libri, probo verborum ordine, quem nihil erat cur Brunckius mutaret. V. Porson. ad Euripid. Med. v. 814. *Schæf.*]
28. Aldus ut A. B. *ἀλλ᾽ ἔστι μὲν οἰκητός.* In Tr. *μέν γ᾽—* sed scribendum erat, ut edidimus, *ἔστι μὴν—*

οὐδέν· πέλας γὰρ ἄνδρα τόνδε νῷν ὁρῶ.
ΟΙ. ἦ δεῦρο προστείχοντα κἀξορμώμενον;
ΑΝ. καὶ δὴ μὲν οὖν παρόντα· χὤ τι σοι λέγειν
εὔκαιρόν ἐστιν, ἔννεφ', ὡς ὡ'νὴρ ὅδε.
ΟΙ. ὦ ξεῖν', ἀκούων τῆσδε, τῆς ὑπέρ τ' ἐμοῦ,
αὐτῆς θ' ὁρώσης, οὕνεχ' ἡμῖν αἴσιος
σκοπὸς προσήκεις τῶν ἀδηλοῦμεν φράσαι—

ΞΕΝΟΣ.

πρὶν νῦν τὰ πλείον' ἱστορεῖν, ἐκ τῆσδ' ἕδρας
ἔξελθ'. ἔχεις γὰρ χῶρον οὐχ ἁγνὸν πατεῖν.
ΟΙ. τίς δ' ἔσθ' ὁ χῶρος; τοῦ θεῶν νομίζεται;
ΞΕ. ἄθικτος, οὐδ' οἰκητός. αἱ γὰρ ἔμφοβοι
θεαί σφ' ἔχουσι, Γῆς τε καὶ Σκότου κόραι.
ΟΙ. τίνων τὸ σεμνὸν ὄνομ' ἂν εὐξαίμην κλύων;
ΞΕ. τὰς πάνθ' ὁρώσας Εὐμενίδας ὅ γ' ἐνθάδ' ἂν

θάνειν περὶ τοῦ τόπου. καλῶς δὲ τὰ τῆς οἰκονομίας, ἵνα μὴ μόνος ὁ Οἰδίπους ἀπολειφθῇ.

30. Η ΔΕΥΡΟ. κατ' ἐρώτησιν.

31. Χ'Ωι ΤΙ ΣΟΙ ΛΕΓΕΙΝ. καὶ ὅπερ σοι λέγειν εὔκαιρον νομίζεις, λέγε, ἀκούεται γάρ.

33. ΤΗΣ ΥΠΕΡ Τ' ΕΜΟΥ. τουτέστιν, ὑπὲρ ἀμφοῖν ὁρώσης. ΟΥΝΕΧ' ΗΜΙΝ ΑΙΣΙΟΣ. ὅτι αἴσιος ἡμῖν σκοπὸς ἀφῖξαι, ὥστε φράσαι περὶ ὧν ἀγνοοῦμεν. ἢ ὥστε φράσαι ἡμᾶς ἃ σοι λέξομεν.

36. ΠΡΙΝ ΝΥΝ ΤΑ ΠΛΕΙΟΝΑ. ἀπόστηθι πρῶτον τῶν ἀβάτων, καὶ τότε ἐρώτα. ΧΩΡΟΝ ΟΥΚ ΑΓΝΟΝ. οἷον, σοὶ οὐχ ἁγνὸν, εἰ μὴ μόνοις ἱερεῦσιν. ἢ οἷον οὐκ ἀνειμένον καὶ βατόν.

39. ΕΜΦΟΒΑΙ ΘΕΑΙ. Φύλαρχός φησὶ δύο αὐτὰς εἶναι, τά τε Ἀθήνησιν ἀγάλματα δύο· Πολέμων δὲ τρεῖς αὐτάς φησι.

42. ΕΥΜΕΝΙΔΑΣ. Ἐπιμενίδης μὲν Κρόνου φησὶ τὰς Εὐμενίδας·

Ἐκ τοῦ καλλίκομος γένετο χρυσῆ Ἀφροδίτη,
Μοῖραί τ' ἀθάνατοι, καὶ Ἐριννύες αἰολόδωροι.

Ἴστρος δὲ ἐν τῇ τετάρτῃ μητέρα τῶν Εὐμενίδων Εὐωνύμην ἀναγράφει, ἣν νομίζεσθαι τὴν Γῆν. ἔνιοι δὲ μεταβαλεῖν αὐτάς φασι τὸ ὄνομα ἐπὶ Ὀρέστου. τότε

32. ὡς ὡ'νὴρ ὅδε. In codd. ἀνὴρ sine articulo, solemni librariorum errore.

33. ἀκούων. Sic Aldus et veteres codd. Imperfectus est sermo ab hospite abruptus. Triclinius perperam ἀκούω;

36. πρὶν νῦν τὰ— Sic membr. et Aldus. In B. πρὶν ἢ τὰ—

39. ἔμφοβοι. gl. ἤγουν αἱ φοβεραί.

40. Σκότου. In B. Σκότους.

41. Perperam vulgo post τίνων interrogationis signum positum, quod in fine versus poni debebat.

42. Vulgo legitur soloece, ὅ γ' ἐνθάδ' ἂν εἴποι λεώς νιν. Optativus εἴποι absque particula ἂν hic stare non potest. est autem participium ἂν prorsus otiosum. Manifestus est Librarii error.

εἶποι λεώς νιν· ἄλλα δ' ἀλλαχοῦ καλά.
ΟΙ. ἀλλ' ἵλεῳ μὲν τὸν ἱκέτην δεξαίατο·
ὥστ' οὐχ ἕδρας γῆς τῆσδ' ἂν ἐξέλθοιμ' ἔτι.
ΞΕ. τί δ' ἔστι τοῦτο;
ΟΙ. ξυμφορᾶς ξύνθημ' ἐμῆς.
ΞΕ. ἀλλ' οὐδὲ μέν τοι τοὐξανιστάναι πόλεως
δίχ', ἔστι θάρσος, πρίν γ' ἂν ἐνδείξω τί δρῶ.
ΟΙ. πρός νυν θεῶν, ὦ ξεῖνε, μή μ' ἀτιμάσῃς,
τοιόνδ' ἀλήτην, ὧν σε προστρέπω φράσαι.
ΞΕ. σήμαινε, κοὐκ ἄτιμος ἔκ γ' ἐμοῦ φανεῖ.
ΟΙ. τίς ἔσθ' ὁ χῶρος δῆτ', ἐν ᾧ βεβήκαμεν;
ΞΕ. ὅσ' οἶδα κἀγὼ, πάντ' ἐπιστήσει κλύων.
χῶρος μὲν ἱερὸς πᾶς ὅδ' ἔστ'· ἔχει δέ νιν
σεμνὸς Ποσειδῶν· ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς

γὰρ πρῶτον Εὐμενίδας κληθῆναι, εὐμενεῖς αὐτῷ γενομένας κριθέντι νικᾷν παρ' Ἀθηναίοις, καὶ ὁλοκαυτώσαντι αὐταῖς ὄϊν μέλαιναν ἐν Καρνίᾳ τῆς Πελοποννήσου. Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς ἑτέρας φησὶ τὰς Σεμνὰς θεὰς τῶν Εὐμενίδων.

43. ΝΙΝ. ἀντὶ τοῦ, αὐτάς. διὸ τὸ χ. ΑΛΛΑ Δ' ΑΛΛΑΧΟΥ ΚΑΛΑ. παρόσον ἄλλοι ἄλλοις ὀνόμασι καλοῦσιν αὐτάς. ἄλλα ὀνόματα παρ' ἄλλοις καλὰ νομίζονται· παρ' ἡμῖν δὲ ταῦτα, τὸ ὀνομάζειν αὐτὰς Εὐμενίδας.

44. ΑΛΛ' ΙΛΕΩι ΜΕΝ. ἵλεῳ μοι αἱ Εὐμενίδες. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀναστήσομαι ἐντεῦθεν.

46. ΤΙ Δ' ΕΣΤΙ ΤΟΥΤΟ. ἀντὶ τοῦ, διὰ τί οὐκ ἀνίστασαι; ΞΥΜΦΟΡΑΣ ΞΥΝΘΗΜΑ. σύμβολόν μοι τῆς συμφορᾶς, τὸ καταντῆσαί με εἰς Ἐριννύων ἱερόν.

48. ΠΡΙΝ Γ' ΑΝ ΕΝΔΕΙΞΩ. ἕως οὗ τῇ πόλει ἐνδείξω τί χρὴ ποιεῖν.

50. ΠΡΟΣΤΡΕΠΩ. ἱκετεύω.

55. Ο ΠΥΡΦΟΡΟΣ ΘΕΟΣ ΤΙΤΑΝ ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ. ὁ τὸ πῦρ βαστάσας, καὶ τοῖς ἀνθρώποις παρασχών. περὶ τοῦ τὸν Προμηθέα παρὰ τὴν Ἀκαδημίαν καὶ τὸν Κολωνὸν ἱδρύσθαι, Ἀπολλόδωρος γράφει οὕτως· "Συντιμᾶται δὲ καὶ ἐν Ἀκαδημίᾳ τῇ "Ἀθηνᾷ, καθάπερ ὁ Ἥφαιστος, καὶ ἔστιν αὐτῷ παλαιὸν ἵδρυμα, καὶ ναὸς ἐν τῷ "τεμένει τῆς θεοῦ. δείκνυται καὶ βάσις ἀρχαία κατὰ τὴν εἴσοδον, ἐν ᾗ τοῦ τε "Προμηθέως ἐστὶ τύπος καὶ τοῦ Ἡφαίστου· πεποίηται δὲ, ὡς καὶ Λυσιμαχίδης "φησὶν, ὁ μὲν Προμηθεὺς πρῶτος καὶ πρεσβύτερος, ἐν δεξιᾷ σκῆπτρον ἔχων· ὁ δὲ "Ἥφαιστος νέος καὶ δεύτερος. καὶ βωμὸς ἀμφοῖν κοινός ἐστιν, ἐν τῇ βάσει ἀπο"τετυπωμένος."

—νιν pro αὐτὰς a Scholiasta damnatur temere et imperite. Accusativus est utriusque numeri et trium generum. Vide Valckenarium ad Hippol. 1253.

44. τὸν ἱκέτην. Sic legendum, ut infra 284. 487. 1008. Aldus et codd. τόνδ'— Idem cum membr. ἵλεως mendose. In duobus aliis ἵλεῳ.

[45. Scholiastes: ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀναστήσομαι ἐντεῦθεν. Videtur igitur non ὥστ', sed ὡς legisse: idque verum puto. *Schæf.*]

48. τί δρῶ. In B. T. τί δρᾷν. ut etiam Scholiastes legisse videtur: nec deterius est. Bonus ille hospes rem ad populares *deferre* vult ἐνδεικνύναι, ut sciat quid facto opus sit. Prægnans est phrasis: πρίν γ' ἂν ἐνδείξω τοῖς δημόταις, ὥστε βουλεύεσθαι αὐτοὺς τί δραστέον.

52. τίς ἔσθ'— Perperam in libris τίς δ' ἔσθ'—

[55. ἐν δ'. Add. hoc exemplum illis, quæ in not. ad Ajac. v. 674. collegimus. *Schæf.*]

Τιτὰν Προμηθεύς· ὃν δ' ἐπιστείβεις τόπον
χθονὸς καλεῖται τῆσδε χαλκόπους ὀδὸς,
ἔρεισμ' Ἀθηνῶν· αἱ δὲ πλησίον γύαι
τὸν ἱππότην Κολωνὸν εὔχονται σφίσιν
ἀρχηγὸν εἶναι, καὶ φέρουσι τοὔνομα
τὸ τοῦδε κοινὸν πάντες ὠνομασμένοι.
τοιαῦτά σοι ταῦτ' ἐστὶν, ὦ ξέν', οὐ λόγοις
τιμώμεν', ἀλλὰ τῇ ξυνουσίᾳ πλέον.
ΟΙ. ἦ γάρ τινες ναίουσι τούσδε τοὺς τόπους;
ΞΕ. καὶ κάρτα τοῦδε τοῦ θεοῦ γ' ἐπώνυμοι.
ΟΙ. ἄρχει τὶς αὐτῶν, ἢ 'πὶ τῷ πλήθει λόγος;
ΞΕ. ἐκ τοῦ κατ' ἄστυ βασιλέως τάδ' ἄρχεται.
ΟΙ. οὗτος δὲ τίς λόγῳ τε καὶ σθένει κρατεῖ;
ΞΕ. Θησεὺς καλεῖται, τοῦ πρὶν Αἰγέως τόκος.
ΟΙ. ἆρ' ἄν τις αὐτῷ πομπὸς ἐξ ὑμῶν μόλοι;
ΞΕ. ὡς πρός τι λέξων, ἢ καταρτύσων μολεῖν;
ΟΙ. ὡς ἂν προσαρκῶν σμικρὰ, κερδάνῃ μέγα.

57. ΧΑΛΚΟΠΟΥΣ ΟΔΟΣ. ἐν τῷ ἱερῷ οὕτως ἐκαλεῖτο τόπος τις, Χαλκόπους ὀδός. φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος δι' αὐτῆς κατάβασιν εἶναι εἰς Ἅιδου, καὶ Ἴστρος δὲ μνημονεύει τῆς χαλκῆς ὀδοῦ, καὶ Ἀστυδάμας. καί τις τῶν χρησμοποιῶν φησι·

Βοιωτοὶ δ' ἵπποιο ποτιστείχουσι κολωνὸν,
ἔνθα λίθος τρικάρανος ἔχει καὶ χάλκεος οὐδός.

τὸ ἑξῆς· ὃν δ' ἐπιστείβεις τόπον, χθονὸς τῆσδε καλεῖται χαλκόπους ὀδός. οὕτω δὲ ἐκαλεῖτο, διὰ τὸ εἶναι μέταλλα χαλκοῦ ἐν τῷ Κολωνῷ.

58. ΟΙ ΔΕ ΠΛΗΣΙΟΙ ΓΥΑΙ. γράφεται ΑΙ ΔΕ ΠΛΗΣΙΟΝ ΓΥΑΙ.

61. ΤΟ ΤΟΥΔΕ ΚΟΙΝΟΝ. τὸ τοῦ Κολωνοῦ ὄνομα κοινὸν φέρουσι πάντες, ὠνομασμένοι Κολωνιᾶται δηλονότι.

63. ΑΛΛΑ ΤΗι ΞΥΝΟΥΣΙΑι. τῷ ἔργῳ καὶ τῇ πείρᾳ πλέον τιμώμενα, οὐ τοῖς λόγοις.

65. ΕΠΩΝΥΜΟΙ. Κολωνιᾶται καλούμενοι.

66. Η 'ΠΙ ΤΩι ΠΛΗΘΕΙ ΛΟΓΟΣ. ἢ ἐν τῷ πλήθει ἐστὶν ἡ ἰσχὺς, τουτέστι δημοκρατοῦνται;

71. ΚΑΤΑΡΤΥΣΩΝ. παρασκευάσων, εὐτρεπίσων. Ὅμηρος· (Ὀδ. δ'. 782.) ἠρτύναντο δ' ἐρετμά. καί· (Ὀδ. λ'. 438.) Κλυταιμνήστρη δόλον ἤρτυε. τὸ δὲ ἑξῆς· ὡς τι προσλέξων αὐτῷ μόλοι τις, ἢ πρός τι εὐτρεπίσων αὐτὸν μολεῖν;

72. ΩΣ ΑΝ ΠΡΟΣΑΡΚΩΝ. τὰ αὐτὰ αὖθις ἐρεῖ, ὅτι ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦτο γίγνεται τῶν δεχομένων αὐτὸν καὶ θαπτόντων, ἐπὶ βλάβῃ δὲ τῶν ἀποπεμψαμένων.

57. χαλκόπους ὀδός. Perperam vulgo ὁδός. Vide Scholiastam ad v, 1590. et Lexicon in Ὀδός.

58. αἱ δὲ πλησίον γύαι. Sic recte B. T. In membr. ut in impressis perperam, οἱ δὲ πλησίοι γύαι.

59. τὸν ἱππότην. In libris τόνδ' ἱππότην perperam, eodem librariorum errore, quo supra 44. τόνδ' ἱκέτην. et 52. τίς δ' ἔσθ'—

61. ὠνομασμένοι. Mendose vulgo ὠνομασμένον, quod quidem membr. etiam exhibent a prima manu, sed superscripta nostra lectione.

71. καταρτύσων μολεῖν. Sic membr. et Aldus cum Suida in καταρτύζω. Per-

ΞΕ. καὶ τίς πρὸς ἀνδρὸς μὴ βλέποντος ἄρκεσις;
ΟΙ. ὅσ' ἂν λέγωμεν, πάνθ' ὁρῶντα λέξομεν.
ΞΕ. οἶσθ', ὦ ξέν', ὡς νῦν μὴ σφαλῇς; ἐπείπερ εἶ
γενναῖος, ὡς ἰδόντι, πλὴν τοῦ δαίμονος·
αὐτοῦ μέν', οὗπερ κἀφάνης, ἕως ἐγὼ
τοῖς ἐνθάδ' αὐτοῦ, μὴ κατ' ἄστυ, δημόταις,
λέξω τάδ' ἐλθών. οἵδε γὰρ κρινοῦσί γε,
εἰ χρή σε μίμνειν, ἢ πορεύεσθαι πάλιν.
ΟΙ. ὦ τέκνον, ἦ βέβηκεν ἡμὶν ὁ ξένος;
ΑΝ. βέβηκεν, ὥστε πᾶν ἐν ἡσύχῳ, πάτερ,
ἔξεστι φωνεῖν, ὡς ἐμοῦ μόνης πέλας.
ΟΙ. ὦ πότνιαι δεινῶπες, εὖτε νῦν ἕδρας
πρώτων ἐφ' ὑμῶν τῆσδε γῆς ἔκαμψ' ἐγὼ,
Φοίβῳ τε κἀμοὶ μὴ γένησθ' ἀγνώμονες,
ὅς μοι, τὰ πόλλ' ἐκεῖν' ὅτ' ἐξέχρη κακὰ,
ταύτην ἔλεξε παῦλαν ἐν χρόνῳ μακρῷ,
ἐλθόντι χώραν τερμίαν, ὅπου Θεῶν
Σεμνῶν ἕδραν λάβοιμι καὶ ξενόστασιν,
ἐνταῦθα κάμψειν τὸν ταλαίπωρον βίον,

76. ΤΟΥ ΔΑΙΜΟΝΟΣ. τῆς τύχης. ΑΥΤΟΥ, αὐτόθι.

84. Ω ΠΟΤΝΙ' Ω ΔΕΙΝΩΠΕΣ. τὸ ἐντελὲς, ὦ πότνιαι. ὁ δὲ νοῦς οὕτως· ἐπειδὴ ἦλθον πρὸς ὑμᾶς, μὴ ἐναντιωθῆτέ μοι, καὶ τῷ χρήσαντί με Ἀπόλλωνι. ΕΥΤΕ, ὅτε, ἐπειδή.

86. ΑΓΝΩΜΟΝΕΣ. ἐναντιογνώμονες, ἀσύγγνωστοι.

89. ΧΩΡΑΝ ΤΕΡΜΙΑΝ. τελευταίαν αὐτῷ. εἱμαρμένην, ἐφ' ἧς ἔμελλε τὸ τέλος τοῦ βίου ἀνύσειν. ΞΕΝΟΣΤΑΣΙΝ. γράφεται καὶ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ.

91. ΕΝΤΑΥΘΑ ΚΑΜΨΕΙΝ. καταλύσειν, τελειώσειν. εἰσί γε οἵ φασι τὸ μνῆμα τοῦ Οἰδίποδος ἐν ἱερῷ Δήμητρος εἶναι ἐν Ἐτεωνῷ, μεταγαγόντων αὐτὸν ἐκ Κεοῦ, τινὸς ἀσήμου χωρίου, καθάπερ ἱστορεῖν φησιν Ἀρίζηλον Λυσίμαχος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν Θηβαϊκῶν, γράφων οὕτως· "Οἰδίπου δὲ τελευτήσαντος, "καὶ τῶν φίλων ἐν Θήβαις θάπτειν αὐτὸν διανοουμένων, ἐκώλυον οἱ Θηβαῖοι διὰ "τὰς προγεγενημένας συμφορὰς, ὡς ὄντος ἀσεβοῦς· οἱ δὲ κομίσαντες αὐτὸν εἴς "τινα τόπον τῆς Βοιωτίας καλούμενον Κεὸν, ἔθαψαν αὐτόν. γιγνομένων δὲ τοῖς ἐν

peram ceteri μόλοι, quod e fine præc. versus a supino librario repetitum. [F. ὡς πρὸς τί λέξων ἢ καταρτύσων μόλῃ; Conf. infra v. 398. *Schæf.*]

74. ὁρῶντα. Tropice, *caligine non obvoluta, perspicua*, ὁρώμενα. Sic sæpe activam verbi formam pro passiva adhibet Sophocles, ut infra 1604. παντὸς δρῶντος, pro δρωμένου. Trachin. 196. τὸ ποθοῦν, pro τὸ ποθούμενον. Œd. T. 968. κεύθει, pro κεύθεται.

87. ἐξέχρη. gl. ἐμαντεύετο.

90. Σεμναὶ Θεαὶ, κατ' εὐφημισμὸν, αἱ Ἐριννύες, ὥσπερ αἱ αὐταὶ καὶ Εὐμενίδες ἐκαλοῦντο. ἦσαν δὲ τρεῖς. Σεμναὶ θεαί. οὕτως καλοῦσιν Ἀθηναῖοι τὰς Ἐριννύας. *Photii Lex. Ms.*

91. κάμψειν. Membr. et Aldus κάμπτειν. gl. καταλῦσαι, τελειῶσαι.

κέρδη μὲν οἰκήσαντα τοῖς δεδεγμένοις,
ἄτην δὲ τοῖς πέμψασιν, οἵ μ' ἀπήλασαν·
σημεῖα δ' ἥξειν τῶνδ' ἐμοὶ παρηγγύα,
ἢ σεισμὸν, ἢ βροντήν τιν', ἢ Διὸς σέλας.
ἔγνωκα μέν νυν ὥς με τήνδε τὴν ὁδὸν
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ πιστὸν ἐξ ὑμῶν πτερὸν
ἐξήγαγ' ἐς τόδ' ἄλσος. οὐ γὰρ ἄν ποτε
πρώταισιν ὑμῖν ἀντέκυρσ' ὁδοιπορῶν,
νήφων ἀοίνοις, κἀπὶ σεμνὸν ἑζόμην
βάθρον τόδ' ἀσκέπαρνον. ἀλλ' ἐμοὶ, θεαὶ,
βίου, κατ' ὀμφὰς τὰς Ἀπόλλωνος, δότε

" τῇ κώμῃ κατοικοῦσιν ἀτυχημάτων τινῶν, οἰηθέντες αἰτίαν εἶναι τὴν Οἰδίπου ταφὴν, ἐκέλευον τοὺς φίλους ἀναιρεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας· οἱ δὲ ἀπορούμενοι τοῖς συμβαίνουσιν, ἀνελόντες ἐκόμισαν εἰς Ἐτεωνόν. βουλόμενοι δὲ λάθρα τὴν ταφὴν ποιήσασθαι, καταθάπτουσι νυκτὸς ἐν ἱερῷ Δήμητρος, ἀγνοήσαντες τὸν τόπον. καταφανοῦς δὲ γεγαμένου, πέμψαντες οἱ τὸν Ἐτεωνὸν κατοικοῦντες, τὸν θεὸν ἐπηρώτων τί ποιῶσιν· ὁ δὲ θεὸς εἶπε, μὴ κινεῖν τὸν ἱκέτην τῆς θεοῦ, διόπερ αὐτοῦ τέθαπται. τὸ δὲ ἱερὸν Οἰδιπόδειον κληθῆναι."

92. ΚΕΡΔΗ ΜΕΝ ΟΙΚΗΣΑΝΤΑ. ὁ ποιητὴς χαριζόμενος τοῖς Ἀθηναίοις τοῦτό φησιν. ἐδόκουν γὰρ τότε Βοιωτοὶ καὶ Ἀθηναῖοι πρὸς ἀλλήλους διαφέρεσθαι.

95. Η ΣΕΙΣΜΟΝ. ταῦτα ἐπὶ τέλους τοῦ δράματος γίγνονται.

97. ΠΙΣΤΟΝ ΕΞ ΥΜΩΝ ΠΤΕΡΟΝ. κατὰ διάνοιαν, φησὶν, ἐξ ὑμῶν τῶν θεῶν ἐνταῦθα ἀφῖγμαι. ΠΤΕΡΟΝ γὰρ, ἡ πτέρωσις τῆς διανοίας. ἢ οἰωνός.

100. ΑΟΙΝΟΙΣ. οὐ γὰρ σπένδεται οἶνος αὐταῖς, ἀλλ' ὕδωρ· καὶ νηφάλιαι καλοῦνται αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. Πολέμων δὲ ἐν τῷ πρὸς Τίμαιον, καὶ ἄλλοις τισὶ θεοῖς νηφαλίους φησὶ θυσίας γίγνεσθαι, γράφων οὕτως· "Ἀθηναῖοί τε γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις ἐπιμελεῖς ὄντες, καὶ τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ὅσιοι, νηφάλια μὲν ἱερὰ θύουσι Μνημοσύνῃ, Μούσαις, Ἠοῖ, Ἡλίῳ, Σελήνῃ, Νύμφαις, Ἀφροδίτῃ Οὐρανίᾳ." Φιλόχορος δὲ καὶ περί τινων ἄλλων θυσιῶν τὸν αὐτὸν τρόπον δρωμένων φησὶν ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἀτθίδων, Διονύσῳ τε καὶ ταῖς Ἐρεχθέως θυγατράσι· καὶ οὐ μόνον θυσίας νηφαλίους, ἀλλὰ καὶ ξύλα τινὰ, ἐφ' ὧν ἔκαιον. Κράτης μὲν οὖν ὁ Ἀθηναῖος τὰ μὴ ἀμπέλινα τῶν ξύλων πάντα νηφάλιά φησι προσαγορεύεσθαι. ὁ δὲ Φιλόχορος ἀκριβέστερόν φησι τὰ μήτε ἀμπέλινα μήτε σύκινα, ἀλλὰ τὰ ἀπὸ τῶν θύμων νηφάλια καλεῖσθαι· καὶ πρώτῃ φησὶν ὕλῃ πρὸς τὰς ἐμπύρους θυσίας ταύτῃ κεχρῆσθαι, παρ' ὃ καὶ τοὔνομα λαβεῖν, τὸν θυμὸν, ὡς παρὰ τὴν θυμίασιν καὶ τὴν θυσίαν πεποιημένης τῆς φωνῆς. εἰσὶ δέ τινες τὸ παράπαν ἄσπονδοι θυσίαι κατὰ τύχην εἰς ἔθος προελθοῦσαι.

101. ΑΣΚΕΠΑΡΝΟΝ. ἄγλυφον καὶ ἀπελέκητον, καὶ ἄξυστον, οὐκ εἰργασμένον, ᾧ ἄνω (19.) εἶπε, Τοῦδ' ἐπ' ἀξέστου πέτρου.

92. οἰκήσαντα. Sic Aldus et codd. omnes. Turnebus edidit οἰκήσοντα. [οἰκήσοντα. Brunckius οἰκήσαντα. *Schæf.*]

94. παρηγγύα. Perperam Aldus, ut membr. a prima manu, παρεγγύα.

97. Schol. Ms. κατὰ διάνοιαν, φησὶν, ἐξ ὑμῶν ἐνταῦθα ἀφῖγμαι. πτερὸν γὰρ, τὴν πτέρωσιν τῆς διανοίας, ἢ οἰωνόν. Aliud: πτερόν. ἢ οἰωνὸς, ἢ πτέρωσις τῆς ἐμῆς διανοίας.

99. πρώταισιν ὑμῖν. Sic bene legitur apud Suidam in Νηφάλιος θυσία. Perperam in codd. nostris, ut in impressis, ὑμῶν. Quin pejus adhuc in T. πρώτοισιν ὑμῶν.

101. ἀσκέπαρνον. gl. ἄξεστον, ἀκαλλώπιστον. ὡς καὶ ἄνω (19.) ἔφη, ἐπ' ἀξέστου πέτρου.

102. ὀμφάς. gl. μαντείας.—πέρασιν, τελείωσιν.

πέρασιν ἤδη καὶ καταστροφήν τινα,
εἰ μὴ δοκῶ 'τι μειόνως ἔχειν, ἀεὶ
μόχθοις λατρεύων τοῖς ὑπερτάτοις βροτῶν.
ἴτ', ὦ γλυκεῖαι παῖδες ἀρχαίου Σκότου,
ἴτ', ὦ μεγίστης Παλλάδος καλούμεναι,
πασῶν Ἀθῆναι τιμιωτάτη πόλις,
οἰκτείρατ' ἀνδρὸς Οἰδίπου τόδ' ἄθλιον
εἴδωλον· οὐ γὰρ δὴ τόδ' ἀρχαῖον δέμας.

ΑΝ. σίγα. πορεύονται γὰρ οἵδε δή τινες
χρόνῳ παλαιοί, σῆς ἕδρας ἐπίσκοποι.

ΟΙ. σιγήσομαί τε, καὶ σύ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα
κρύψον κατ' ἄλσος, τῶνδ' ἕως ἂν ἐκμάθω
τίνας λόγους ἐροῦσιν· ἐν γὰρ τῷ μαθεῖν
ἔνεστιν ηὐλάβεια τῶν ποιουμένων.

ΧΟ. ὅρα. *στροφή.*
τίς ἄρ' ἦν; ποῦ ναίει; ποῦ κυρεῖ
ἐκτόπιος συθείς, ὁ πάντων
ὁ πάντων ἀκορέστατος;
λεύσσεις νιν; προσδέρκου,
προσφθέγγου πανταχῇ.

103. ΠΕΡΑΣΙΝ. ἀντὶ τοῦ, πέρας, ὅ ἐστι τελευτήν. τὸ δὲ ἑξῆς· βίου πέρασιν.

104. ΕΙ ΜΗ ΔΟΚΩ ΤΙ ΜΕΙΟΝΩΣ. εἰ μὴ δοκῶ ὑμῖν ἐλαττόνως ἔχειν τὰ κακὰ καὶ δεῖσθαι προσθήκης κακῶν.

106. ΓΛΥΚΕΙΑΙ. εὐφήμως τὰς Ἐριννύας γλυκείας φησὶν, ἵνα μὴ πικραὶ αὐτῷ γένωνται.

111. ΣΙΓΑ ΠΟΡΕΥΟΝΤΑΙ. τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Χοροῦ ἐναρμονίως θέλει ποιήσασθαι.

113. ΣΙΓΗΣΟΜΑΙ ΤΕ. ἵνα μὴ πρὸς τούτους ὁ Χορὸς προπυνθανόμενος γένηται, ἀλλὰ τηρηθῇ Θησεῖ παραγιγνομένῳ. ΚΡΥΨΟΝ ΚΑΤ' ΑΛΣΟΣ. δεῖ νοεῖν ὅτι ἐκρύβη εἰς τὸ ἄλσος. ΗΥΛΑΒΕΙΑ. ἐν τῷ προμαθεῖν ἔννοια καὶ σκέψις τῶν πραττομένων γίγνεται. οὐ γὰρ τὸν φόβον φησίν.

117. ΟΡΑ ΤΙΣ ΑΡ' ΗΝ. ὁ Χορὸς ἐκ τῶν ἐπιχωρίων ἀνδρῶν πεπυσμένος, ὅτι προσκαθέζεταί τις τῷ ἱερῷ τόπῳ τούτῳ, τὰ πρῶτα ὑποχαλεπαίνων φησὶ· τίς ἄρα ἐστὶν, ἢ ποῦ διατρίβει; ΕΚΤΟΠΙΟΣ ΣΥΘΕΙΣ. ἀπὸ ξένου τόπου ὁρμήσας. ΑΚΟΡΕΣΤΑΤΟΣ. παρ' ὅσον οὐδεὶς αὐτῷ τῶν ἄλλων ἤρκεσε τόπων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦτον ἦλθεν ἀφόβως. οἷον, ὁ μηδενὶ τῶν ἄλλων τόπων ἀρκεσθεὶς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦτον ἥκων ἀπληρώτως· τοσούτου γὰρ τόπου παρακειμένου, εἰς τὸν ἄβατον ὥρμησεν.

111. ὧδε δή τινες— Sic B. T. in membr. οἵδε δὴ, ut Aldus edidit. χρόνῳ παλαιοί. gl. γέροντες. [οἵδε. Brunckius ὧδε. V. Melet. Crit. i. p. 77. *Schaef.*]

113. κρύψον με πόδα, pro πόδα μου. Vide ad Œd. T. 717.

121. λεύσσεις νιν; interrogative. Aldus et membr. λεύσσατ' αὐτόν. Alii λεύσσετ' αὐτόν. Perperam, ut ex antistrophico versu liquet.

122. προσφθέγγου. In B. T. προσπεύθου, quod haud deterius est.

πλανάτας,
πλανάτας τις ὁ πρέσβυς, οὐδ'
ἐγχώριος. προσέβα γὰρ οὐκ
ἄν ποτ' ἀστιβὲς ἄλσος ἐς
τᾶνδ' ἀμαιμακέταν κορᾶν,
ἃς τρέμομεν λέγειν,
καὶ παραμειβόμεσθ'
ἀδέρκτως,
ἀφώνως, ἀλόγως τὸ τᾶς
εὐφήμου στόμα φροντίδος
ἱέντες. τὰ δὲ νῦν τιν' ἥκειν
λόγος οὐχ ἅζονθ',
ὃν ἐγὼ λεύσσων περὶ πᾶν οὔπω
δύναμαι τέμενος
γνῶναι ποῦ μοι ποτὲ ναίει.

ΟΙ. ὅδ' ἐκεῖνος ἐγώ. φωνῇ γὰρ ὁρῶ

124. ΟΥΔ' ΕΓΧΩΡΙΟΣ. πάντως, φησὶ, ξένος ἐστὶν, ἀγνοῶν, οὐ γὰρ ἂν ἐπέβαινεν, εἰ ᾔδει. ΑΣΤΙΒΕΣ. ἄβατον, ἀπροσπέλαστον. ΑΜΑΙΜΑΚΕΤΑΝ. ἀκαταμαχήτων, ἢ ἀπροσπελάστων. ΑΔΕΡΚΤΩΣ. οὐ προσβλέποντες· ἀλλ' ἢ καταμύοντες, ἢ κύπτοντες. ΑΦΟΒΩΣ, ΑΛΟΓΩΣ. παριόντες, φησὶ, ταύτας τὰς θεὰς, οὐδένα λόγον ποιούμεθα, ἀλλὰ σιωπῇ ἔχομεν· ἐν ἑαυτοῖς δὲ μόνον, καὶ κατὰ διάνοιαν, εὐφημότερον διαλεγόμεθα, ὁποῖοι γιγνόμεθα, ὅταν μάλιστα ἔν τινι φρικωδεστέρῳ γενώμεθα φόβῳ. ἄκρως δὲ κοινότερον διανόημα ἐξήνεγκε μετὰ κατασκευῆς. ΣΤΟΜΑ ΦΡΟΝΤΙΔΟΣ. στόμα λέγει τὴν φωνήν. στόμα γὰρ, ἡ φωνή. Ὅμηρος· (Ἰλ. κ'. 8.) Πολέμου στόμα· καὶ Σοφοκλῆς· (Αἰ. 17.)

Χαλκοστόμου κώδωνος ὡς Τυρσηνικῆς.

ὁ δὲ νοῦς· τὴν φωνὴν τῆς εὐφήμου φροντίδος ἱέντες, ὅ ἐστι, μετὰ φροντίδος πολλῆς εὐφήμως τὴν φωνὴν ἀφιέντες. εὐφημοῦντες, φησὶ, καὶ καθ' ἑαυτοὺς συλλογιζόμενοι εὔφημα. οἱ δὲ τὸ ΕΥΦΗΜΟΥ, ἀντὶ τοῦ, σιωπηλῆς. τὸ γὰρ εὐφημεῖν ἀντὶ τοῦ σιωπᾷν τάττεται.

134. ΟΥΔΕΝ ΑΖΟΝΘ'. οὐδὲν σέβοντα, ἀσεβῆ. γράφεται ΟΥΔΕΝ ΛΙΑΖΟΝΤΑ, ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἐκτρεπόμενον ἃ προσήκει. ΟΝ ΕΓΩ ΛΕΥΣΣΩΝ. τὸ ἑξῆς· ὃν ἐγὼ, λεύσσων περὶ πᾶν τέμενος, οὔπω δύναμαι γνῶναι, ποῦ μοί ποτε ναίει, ἤγουν διατρίβει.

134. λόγος οὐχ ἅζονθ'. Basis anapæstica, ut antistrophicus versus 166. λόγον εἴ τιν' ἔχεις. Unde liquet vitiosam esse vulgatam lectionem οὐδὲν ἅζονθ', quam agnoscit tamen Eustathius p. 694. Triclinius inepte, sed salvo metro, οὐδὲν ἄγονθ'.

138. ὁρῶ, video, id est percipio. Verbis videndi, quum sit is sensus omnium nobilissimus, reliquorum sensuum perceptiones declarantur. Sic Æschylus S. Th. 103. κτύπον δέδορκα. Alexis Comicus apud Athenæum p. 134. A. Τοῦτο γὰρ νῦν ἐστί σοι· Ἐν ταῖς Ἀθήναις ταῖς καλαῖς ἐπιχώριον· Ἅπαντες ὀρχοῦντ' εὐθὺς, ἢν οἴνου μόνον Ὀσμὴν ἴδωσιν.

τὸ φατιζόμενον.
ΧΟ. ἰὼ, ἰώ.
δεινὸς μὲν ὁρᾶν, δεινὸς δὲ κλύειν.
ΟΙ. μή μ', ἱκετεύω, προσίδητ' ἄνομον.
ΧΟ. Ζεῦ ἀλεξῆτορ, τίς ποθ' ὁ πρέσβυς;
ΟΙ. οὐ πάνυ μοίρας εὐδαιμονίσαι
πρώτης, ὦ τῆσδ' ἔφοροι χώρας.
δηλῶ δ'· οὐ γὰρ ἂν ὧδ' ἀλλοτρίοις
ὄμμασιν εἷρπον,
κἀπὶ σμικροῖς μέγας ὥρμουν.
ΧΟ. ἒ ἔ. ἀντιστρ.
ἀλαῶν ὀμμάτων ἆρα καὶ
ἦσθα φυτάλμιος, δυσαίων,
μακραίων θ', ὡς ἐπεικάσαι.
ἀλλ' οὐ μὰν ἔν γ' ἐμοὶ
προσθήσεις τάσδ' ἀράς.

ου παντι ωστε ευδαιμονιζ αυτον ενεκα της πρωτης μοιρα

139. ΤΟ ΦΑΤΙΖΟΜΕΝΟΝ. τὸ λεγόμενον παρ' ὑμῶν.

141. ΔΕΙΝΟΣ ΜΕΝ ΟΡΑιΝ. ἀσεβής. οὔπω ἀκριβῶς αὐτὸν ἑωρακότες, τοῦτό φασι.

142. ΠΡΟΣΙΔΗΤ' ΑΝΟΜΟΝ. λείπει τὸ ὡς, ἵν' ᾖ, ὡς ἄνομον.

144. ΟΥ ΠΑΝΥ ΜΟΙΡΑΣ. οὐ πάνυ μοίρας εἰμὶ πρώτης εἰς τὸ εὐδαιμονίσαι. οὐκ ἀγαθῆς μοίρας εἰμὶ, φησὶν, ἀλλὰ κακῆς. οὐ πάνυ τῆς πρώτης κατ' εὐδαιμονίαν μοίρας· τοὐναντίον δὲ, τῆς κατὰ δυσδαιμονίαν ἐσχάτης. ΔΗΛΩ. τὸ δυστυχὲς δηλονότι, διὰ τῶν ὀφθαλμῶν. ΚΑιΠΙ ΣΜΙΚΡΟΙΣ ΜΕΓΑΣ. καὶ ἐπὶ εὐτελέσιν αἰτήμασιν οὐκ ἂν σφόδρα ἱκέτευον, εἰ μὴ ἤμην δυστυχής. ἢ τοῦτό φησι, παρ' ὅσον μέγας ὢν κατὰ μέγεθος καὶ τὴν ἡλικίαν, ὑπὸ σμικρᾶς τῆς θυγατρὸς ὁδηγεῖται.

151. ΗΣΘΑ ΦΥΤΑΛΜΙΟΣ. ἀπὸ φύτλης, ἀπὸ γενέσεως καὶ ἐξ ἀρχῆς τυφλὸς πέφυκας. ΔΥΣΑΙΩΝ ΜΑΚΡΑΙΩΝ Τ'. λείπει τὸ εἶ. δυστυχὴς καὶ γέρων εἶ, ὡς ἔστι στοχάσασθαι ἀπὸ τοῦ εἴδους. φυλακτικῶς δὲ καὶ τοῦτο λέγουσιν, ἄρτι ἑωρακότες αὐτοῦ τὸ σχῆμα. τὰ πρῶτα γὰρ οὐχ ἑωρακότες αὐτὸν, ἀλλ' ἀγνοοῦντες φασίν· ἆρα πηρὸς ἦσθα, καὶ τοιοῦτος ἐγεννήθης. οὐδέπω γὰρ τἄλλα παθήματα ἴσασιν αὐτοῦ.

153. ΑΛΛ' ΟΥ ΜΑΝ ΕΝ Γ' ΕΜΟΙ. ἀλλ' οὐκ ἄν με, φησὶν, αἰτιάσῃ, ὡς μὴ προμηνύσαντά σοι μὴ εἰσελθεῖν εἰς τόδε τὸ ἱερόν. ἐὰν γάρ τις ἀγνοοῦντά τινὰ, καὶ ἐμβαίνοντα τόπον ἄβατον, μὴ διδάξῃ, αὐτὸς ἐνέχεται ταῖς ἀραῖς. οὐκ ἐμοὶ οὖν, φησὶ, προσθήσεις τὴν σὴν ἀράν· προαπαγγέλλω γάρ σοι μὴ πατεῖν τὸν ἄβατον τόπον.

144. οὐ πάνυ μοίρας εὐδαιμονίσαι πρώτης. ἤγουν οὐ τῆς πρώτης μοίρας τῶν εὐδαιμονιζομένων. ἀλλὰ δηλαδὴ τῆς ἐσχάτης. Eustathius p. 479. ubi hujus schematis plurima exempla profert, quibus utitur Gatakerus Opp. tom. i. p. 215.

153. ἀλλ' οὐ μὰν ἔν γ' ἐμοί. Sic Aldus et codd. veteres. Verum pro ἐμοὶ legendum ἡμῖν, ut metra congruant. Versus antithetici sunt: Λεύσσεις νιν; προσδέρκου. 'Αλλ' οὐ μὰν ἔν γ' ἡμῖν.

περᾷς γὰρ,
περᾷς. ἀλλ' ἵνα τῷδ' ἐν ἀ-
φθέγκτῳ μὴ προσπέσῃς νάπει
ποιάεντι, κάθυδρος οὗ
κρατὴρ μειλιχίων ποτῶν
ῥεύματι συντρέχει.
τῷ, ξένε πάμμορ', εὖ
φύλαξαι.
μετάσταθ', ἀπόβαθι. πολ-
λὰ κέλευθος ἐρατύει.
κλύεις, ὦ πολύμοχθ' ἀλᾶτα;
λόγον εἴ τιν' ἔχεις,
πρὸς ἐμὰν λέσχαν, ἀβάτων ἀποβὰς,
ἵνα πᾶσι νόμος,
φώνει· πρόσθεν δ' ἀπερύκου.
ΟΙ. θύγατερ, ποῖ τις φροντίδος ἔλθῃ;
ΑΝ. ὦ πάτερ, ἀστοῖς ἴσα χρὴ μελετᾷν,

155. ΠΕΡΑιΣ ΓΑΡ ΠΕΡΑιΣ. οὕτω Δίδυμος. βαδίζεις γὰρ εἰς ὃ οὐ προσήκει χωρίον ἐπιβαίνειν. ΑΛΛ' ΙΝΑ ΜΗ ΠΡΟΣΠΕΣΗιΣ. ἀντὶ τοῦ, μὴ προσπέσῃς. καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν συνήθειαν εἰώθαμεν λέγειν οὕτως· ἵνα παραγένῃ πρὸς ἐμὲ, βούλομαί σοι σημαίνειν. ΚΑΘΥΔΡΟΣ ΟΥ. ὅπου ὕδατος πλήρης. ΜΕΙΛΙΧΙΩΝ ΠΟΤΩΝ. γλυκέων· ὃ ἐστι μέλιτος, ᾧ μειλίσσουσι τὰς θεάς. συγκιρνᾶται γὰρ ταύταις ταῖς θεαῖς ὕδατος καὶ μέλιτος κρᾶμα. ΣΥΝΤΡΕΧΕΙ, συγκιρνᾶται. τὸ δὲ ἑξῆς· ἀλλ' ἵνα τῷδε μὴ προσπέσῃς νάπει ποιάεντι, μετάστηθι. ποίῳ νάπει; ὅπου κρατὴρ ὕδατος πλήρης συγκιρνᾶται ῥεύματι γλυκέων πότων.

161. ΞΕΝΕ ΠΑΜΜΟΡ'. ὦ περὶ πάντα δυστυχής.

163. ΜΕΤΑΣΤΑΘ' ΑΠΟΒΑΘΙ. ἐκ παραλλήλου. ΠΟΛΛΑ ΚΕΛΕΥΘΟΣ ΕΡΑΤΥΕΙ. πολλά ἐστι τὰ κωλύοντά σε προσμένειν καὶ ἵστασθαι ἐν τῷ ἄλσει. Ἄλλως. πολλή ἐστιν ὁδὸς ἡ κωλύουσα καὶ διαχωρίζουσά σε ἡμῶν. δεῖ γὰρ νοεῖν, ὡς ὅτι πόῤῥωθεν προσφωνοῦσιν αὐτὸν, μὴ δυνάμενοι ἐπιβῆναι τῷ τόπῳ. καὶ ταῦτα εἰπόντων, κατὰ μικρὸν ὁ Οἰδίπους προσέρχεται, καὶ ἵσταται ὥσπερ ἐν τῷ οὐδῷ τοῦ χωρίου.

169. ΦΩΝΕΙ. εἰ θέλεις μέ τι ἐρωτῆσαι, πρῶτον ἀποστὰς τῶν ἀβάτων, καὶ ἐπιβὰς τοῖς βατοῖς τόποις, οὕτως ἐρώτα με. ΠΡΟΣΘΕΝ Δ' ΑΠΕΡΥΚΟΥ. πρότερον δὲ μὴ διαλέγου.

170. ΠΟΙ ΤΙΣ. λογισώμεθα τί ποιήσωμεν.

171. ΑΣΤΟΙΣ ΙΣΑ ΧΡΗ ΜΕΛΕΤΑιΝ. ἃ ἐκεῖνοι ἀσκοῦσι, τούτων καὶ σὲ δεῖ ἐπιμέλειαν ἔχειν. ὡς τὸ, (Εὐρ. Μηδ. 225.)

Χρὴ δὲ ξένον μὲν κάρτα προσχωρεῖν πόλει.

161. τῷ, *quocirca*. Aldus et membr. τῶν. In B. τόν. utrumque mendosum.

167. Perperam in Aldina ἀπ' ἀβάτων ἀποβὰς, metro corrupto.

εἴκοντας ἃ δεῖ, κοὐκ ἄκοντας.
ΟΙ. πρόσθιγέ νυν μου.
ΑΝ. ψαύω καὶ δή.
ΟΙ. ὦ ξεῖνοι, μὴ δῆτ' ἀδικηθῶ,
πιστεύσας καὶ μεταναστάς.
ΧΟ. οὔ τοι μήποτέ σ' ἐκ τῶνδ' ἑδράνων,
ὦ γέρον, ἄκοντά τις ἄξει.
ΟΙ. ἔτ' οὖν ἔτι προβῶ;
ΧΟ. ἐπίβαινε πρόσω.
ΟΙ. ἔτι;
ΧΟ. προσβίβαζε, κούρα,
πρόσω. σὺ γὰρ ἀΐεις.
ΑΝ. ἕπεο μάν, ἕπε' ὧδ' ἀμαυρῷ
κώλῳ, πάτερ, ᾇ σ' ἄγω.
τόλμα, ξεῖνος ἐπὶ ξείνης,
ὦ τλᾶμον, ὅ τι καὶ
πόλις τέτροφεν ἄφιλον,
ἀποστυγεῖν, καὶ τὸ φίλον σέβεσθαι.
ΟΙ. ἄγε νυν σύ με, παῖ, ἵν' ἂν εὐσεβίας
ἐπιβαίνοντες, τὸ μὲν εἴπωμεν,
τὸ δ' ἀκούσωμεν,
καὶ μὴ χρείᾳ πολεμῶμεν.

175. ΣΟΙ ΠΙΣΤΕΥΣΑΣ. κατά τινα συνήθειαν ποιητικὴν πληθυντικὸν προειπὼν, ἑνικὸν ἐπέζευξεν.
181. ΣΥ ΓΑΡ ΑΙΕΙΣ. αἰσθάνῃ, ποῦ ἐσμὲν δηλαδή.
184. ΤΟΛΜΑ. ξένος ὢν ἐπὶ ξένης τόλμα, ὦ τλᾶμον, ταῦτα φιλεῖν, ἃ καὶ ἡ πόλις φιλεῖ· ἐκεῖνα δὲ μισεῖν, ἃ καὶ ἡ πόλις μισεῖ. ΤΕΤΡΟΦΕΝ, ἔχει.
188. ΙΝ' ΑΝ ΕΥΣΕΒΙΑΣ. ὅπου ἂν εὐσεβῶς πατοῦντες, ἀντὶ τοῦ, τῶν βατῶν τόπων. ΚΑΙ ΜΗ ΧΡΕΙΑι ΠΟΛΕΜΩΜΕΝ. καὶ μὴ τῇ αὐτῶν ἐνδείᾳ ἐναντιώμεθα.

172. κοὐκ ἄκοντας. Mendose in Aldina ἀκούοντας.
[173. νυν. Vulgo νῦν. Conf. mox v. 188. *Schæf.*]
175. πιστεύσας. Vulgo σοὶ πιστεύσας. Pronomen a mala manu additum non agnoscit B.
188. εὐσεβίας ἐπιβαίνοντες. Id est, interprete Eustathio p. 713. l. 31. εὐσεβοῦντες. Sic Euripidi, Hippol. 215. μανίας ἔποχος λόγος, est μανικὸς λόγος. —ἵν' ἂν, ὡς ἂν, ὅπως ἂν cum subjunctivo passim obvia sunt, *ut* significantia. Pessime Turnebus εἴποιμεν, ἀκούσαιμεν edidit, servato πολεμῶμεν. Ridicula est Britanni editoris conjectura ἵν' ἄνευ 'σεβίας.

ΧΟ. αὐτοῦ· μηκέτι τοῦδ' ἀντιπέτρου
βήματος ἔξω πόδα κλίνῃς.
ΟΙ. οὕτως ;
ΧΟ. ἅλις, ὡς ἀκούεις.
ΟΙ. ἦ ἐσθῶ ;
ΧΟ. λέχριός γ' ἐπ' ἄκρου
λάου βραχὺς ὀκλάσας.
ΑΝ. πάτερ, ἐμὸν τόδ', ἐν ἡσυχίᾳ,
ἰώ μοι μοι,
βάσει βάσιν ἁρμόσαι.
γεραιὸν ἐς χέρα σῶμα σὸν
πρόκλινον φιλίαν ἐμάν.
ΟΙ. ὤ μοι δύσφρονος ἄτας.

192. ΑΝΤΙΠΕΤΡΟΥ ΒΗΜΑΤΟΣ. τοῦ ἰσοπέτρου χαλκοῦ. ἀντὶ πέτρας γὰρ χαλκοῦς ἦν ὁ οὐδός. Ἄλλως. τοῦ κατ' ἴσον βεβηκότος τῷ πέτρῳ, ὅπερ ἄνω (57.) εἶπε χάλκεον οὐδόν. τοῦτον δὲ τὸν πέτρον ὑποτίθεται τοῦ ἀβάτου ὅριον. ΚΛΙΝΗιΣ. γράφεται καὶ ΚΙΝΗΣΗιΣ.

195. Η 'ΣΘΩ. ἀντὶ τοῦ καθεσθῶ, ἀπὸ τοῦ ἕω. γράφεται Η ΣΤΩ, ὃ καὶ βέλτιον. ΛΑΟΥ. ἀπὸ τῆς λάος ἐστὶ, παροξυνομένης εὐθείας, ἀπὸ γενικῆς τῆς λᾶος. Ὅμηρος· (Ἰλ. μ'. 462.) λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς. οὕτως Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς Καθόλου.

197. ΕΜΟΝ ΤΟΔΕ. τὸ ὁδηγῆσαί σε, ἢ τὸ ἁρμόσαι σου ἐφ' ἡσυχίας τὴν βάσιν τῇ καθέδρᾳ. ΓΕΡΑΙΟΝ ΕΣ ΧΕΡΑ. τὸ ἑξῆς οὕτω· γεραιὸν σῶμα σὸν προκλίνας ἐς χέρα φιλίαν ἐμήν. τὸ δὲ ΚΛΙΝΑΣ ἀπὸ τῆς μετοχῆς ἤρτηται, ἀντὶ τοῦ, κλίνας ἔσο. σχηματίζει δέ πως αὐτὸν καὶ εὐθετίζει ἡ Ἀντιγόνη.

192. ἀντιπέτρου. gl. τοῦ ἰσοπέτρου χαλκοῦ. ἀντὶ πέτρας γὰρ χαλκοῦς ἦν.

195. ἦ ἐσθῶ ; Nihil interest hoc modo scribaturne, an cum elisione ἦ 'σθῶ, quod Aldus e veteribus codd. expressit. In unam syllabam coalescunt η ε. Turnebus edidit ἥσθῶ, quod, etiamsi ne Græcum quidem sit, posteriores tamen editiones omnes invasit. Alteram lectionem Scholiastæ memoratam, ἦ στῶ ; *an stabo?* mihique, hujus judicium haud satis considerate amplexo, potiorem visam, non ita multo post comperi falsam esse et rejiciendam. ὀκλάζειν sedendi significationem obtinet, ut supra 19. κάμπτειν κῶλα. Tum in actione hujus fabulæ non aliter quam sedens exhiberi potuit Œdipus. Ab hoc versu usque ad dramatis finem, quando ad locum pergit ubi fatale est eum mori et sepeliri, semper in scena sedet.

[ἥσθῶ. Pravam scripturam imprudens hic remanere passus sum. ἥσθῶ sedendi sensu nequidem Græcum est. In membr. scriptum, ut Aldus excudi curavit, ἦ 'σθῶ, id est, ἦ ἐσθῶ ; gl. ἆρα καθεσθῶ ; Alteram lectionem memorat Scholiastes, prava scriptura itidem obscuratam ἦ στῶ ; Illud valet *an sedere debeo?* Hoc, *an stare debeo?* Alterutrum probum est : quod vero dedimus, nihil est. Posteriorem scripturam præ altera probat Scholiastes ; meo quidem judicio, merito. Huic enim Chori responsio magis congruit : *sta ad saxi latus*, λέχριος, de coté, *submissis modice genibus saxo innitens.* Quippe his Chori verbis non sedere jubetur Œdipus. Johnsono præeunte hunc locum perperam converti.]

201. πρόκλινον. Aldus et membr. προκλίνας. In B. προκρίνας. In T. πρόσκλινον. Si προκλίνας legas, sensus erit suspensus, interpellante Œdipo ; unde nihil video huic loco commodi aut venusti accedere.

ΧΟ. ὦ τλάμων, ὅτε νῦν χαλᾷς,
αὔδασον τίς σ' ἔφυσε βροτῶν,
τίς ὢν πολύπονος ἄγῃ, τίν' ἂν
σοῦ πατρίδ' ἐκπυθοίμαν.
ΟΙ. ὦ ξένοι, ἀπόπτολις. ἀλλὰ μὴ—
ΧΟ. τί τοῦτ' ἀπεννέπεις, γέρον;
ΟΙ. μὴ, μὴ, μή μ' ἀνέρῃ
τίς εἰμι, μηδ'
ἐξετάσῃς πέρα ματεύων.
ΧΟ. τί τόδ' οὖν;
ΟΙ. δεινὰ φύσις.
ΧΟ. αὔδα.
ΟΙ. τέκνον, ὤ μοι, τί γεγώνω;
ΧΟ. τίνος εἶ σπέρματος,
ξεῖνε, φώνει πατρόθεν.
ΟΙ. ὤ μοι ἐγὼ, τί πάθω, τέκνον; ὤ μοι.
ΑΝ. λέγ', ἐπείπερ ἐπ' ἔσχατα βαίνεις.
ΟΙ. ἀλλ' ἐρῶ. οὐ γὰρ ἔχω κατακρυφάν.
ΧΟ. μακρὰ μέλλετ', ἀλλὰ ταχύνατε.

203. ΟΤΕ ΝΥΝ ΧΑΛΑιΣ. ὅτε νῦν εἴκεις, καὶ οὐκ ἀντιτείνεις τὸ ἐξελθεῖν. λέγει δὲ ἐκ τοῦ ἱεροῦ.

204. ΤΙΣ ΣΕ ΕΦΥ. γράφεται καὶ ΤΙΣ ΕΦΥΣ.

205. ΤΙΣ ΩΝ ΠΟΛΥΠΟΝΟΣ. γράφεται καὶ ΤΙΣ Ο ΠΟΛΥΠΟΝΟΣ. τίς ὢν ἄγῃ ἀπὸ τῆς σῆς πόλεως; ἢ οὕτως· τίς ὢν διὰ πολλῶν πόνων ἄγῃ;

207. ΑΠΟΠΤΟΛΙΣ. ἔρημός εἰμι καὶ ἄπολις. ΑΛΛΑ ΜΗ. τὸ ἑξῆς· ἀλλὰ μή με ἀνέρῃ τίς εἰμι, μηδὲ ἐξετάσῃς. ἐμπαθὲς δὲ τὸ χωρίον, τῶν μὲν σπευδόντων μαθεῖν, τοῦ δὲ κατοκνοῦντος λέγειν. οἱ δὲ διὰ βραχέων ἀκούσαντες, τἄλλα συμβάλλουσιν. οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν ἐπίστασθαι τοὺς Ἀθηναίους τὰ ἐν Θήβαις πραττόμενα, μάλιστα οὕτως ἐπισήμων ὄντων τῶν κατὰ τὴν Σφίγγα.

212. ΔΕΙΝΑ ΦΥΣΙΣ. ἡ ἐμὴ γέννα δεινή ἐστι καὶ ἀθλία.

218. ΚΑΤΑΚΡΥΦΑΝ. ἀποφυγὴν τοῦ μὴ εἰπεῖν.

205. *τίν' ἂν σου πατρίδ' ἐκπυθοίμαν.* Nemo non videt particulam ἂν tam sæpe a librariis omissam, necessario hic requiri, ut v. 41. 42. Solœcum est, quod vulgo legitur.

208. *τί τοῦτ' ἀπεννέπεις γέρον;* dimeter iambicus. Perperam Aldus et codd. *τόδ'*.

212. Versus est anapæsticus. Perperam Aldus et codd. *τί τόδε;—αὔδα* in B. T. Choro tributum, recte.

214. *γεγώνω.* Sic Eustathius p. 709. l. 43. Verbum est barytonum. Vide Æschylum Prom. 193. 790.

216. Versus est anapæsticus. Contra metri rationem, quin etiam frigide legitur vulgo *τέκνον ἐμόν*.

217. *ἐπ' ἔσχατα βαίνεις.* Sic liquido scriptum in T. Ceteri *μένεις*, quod quidem facile erat emendatu. μ et β in antiquis codd. fere eamdem habent formam: αι et ε passim confunduntur: hinc ortus error. *βένεις* scriptum fuit pro *βαίνεις*.

ΟΙ. Λαΐου ἴστε τιν' ἀπόγονον;
ΧΟ. ὢ ὤ, ἰού.
ΟΙ. τό τε Λαβδακιδᾶν γένος;
ΧΟ. ὦ Ζεῦ.
ΟΙ. ἄθλιον Οἰδιπόδαν;
ΧΟ. σὺ γὰρ ὅδ' εἶ;
ΟΙ. δέος ἴσχετε μηδὲν, ὅσ' αὐδῶ.
ΧΟ. ἰὼ, ὢ ὤ.
ΟΙ. δύσμορος.
ΧΟ. ὢ, ὤ.
ΟΙ. θύγατερ, τί ποτ' αὐτίκα κύρσει;
ΧΟ. ἔξω πόρσω βαίνετε χώρας.
ΟΙ. ἃ δ' ὑπέσχεο, ποῖ καταθήσεις;
ΧΟ. οὐδενὶ μοιριδία τίσις ἔρχεται,
ὧν προπάθῃ, τὸ τίνειν.
ἀπάτα δ' ἀπάταις
ἑτέραις ἑτέρα παραβαλλομένα

220. ΛΑΙΟΥ ΙΣΤΕ ΤΙΝ'. εὖ διατέθειται γνωριζόμενον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων τὸν Οἰδίποδα, ὑπὲρ τοῦ μὴ γενεαλογοῦντα ἄνωθεν, ἐνοχλεῖν αὐτὸν τοῖς θεωμένοις. ἀλλ' ὅ γε Εὐριπίδης τοιοῦτος. ἐν γοῦν ταῖς Ἱκέτισι τὸν Θησέα ὑποτέθειται τοὺς περὶ τὸν Ἄδραστον ἀγνοοῦντα, ἕνεκα τοῦ μηκῦναι τὸ δρᾶμα.

223. ΔΕΟΣ ΙΣΧΕΤΕ. ὅσα, φησὶ, λέγω, περὶ τούτων μηδὲν φοβεῖσθε. δεῖ δὲ προσυπακοῦσαι, ψευσαμένου.

225. ΤΙ ΚΥΡΣΕΙ. τί προβήσεται ἡμῖν; ὁρῶ γὰρ τούτους μυσαττομένους με.

226. ΕΞΩ ΠΡΟΣΩ. ἀκούσαντες τὰ κατ' αὐτὸν, ἀξιοῦσιν ἐξιέναι τοῦ χωρίου. φησὶν οὖν ὁ Οἰδίπους ὅτι πρότερον ὑπέσχεσθε τὸ μὴ ἐκβαλεῖν με. οἱ δέ φασιν, Οὐδεμία τίσις ἔρχεται τοῖς προπαθοῦσιν ἀντιτιμωρουμένοις· καὶ ἡμεῖς οὖν ἀπατηθέντες ὑπὸ σοῦ, ἐν μέρει ἀπατῶμέν σε. πέφρασται δὲ δυνατῶς. ΜΟΙΡΙΔΙΑ δὲ, ἡ ἐξ Ἐριννύων. Μοίρας γὰρ νῦν, τὰς Ἐριννύας ἀκουστέον.

229. ΤΟ ΤΙΝΕΙΝ. λείπει ἡ διὰ, ἵν' ᾖ, διὰ τὸ τιμωρεῖν ὑπὲρ ὧν ἂν προπάθῃ. ΑΠΑΤΑ Δ' ΑΠΑΤΑΙΣ. παραβαλλομένη, φησὶν, ἡ ἀπάτη, καὶ ἀντισουμένη ἑτέραις ἀπάταις, τῷ προαπατήσαντι πόνον ἔχειν ἀντιδίδωσι, καὶ οὐ χάριν. καὶ αὐτοὶ οὖν νομίζουσι προσδεδέχθαι αὐτὸν, ἐπαγγειλάμενοι τὴν ἀσφάλειαν, ἀπατώμενοι ὑπ' αὐτοῦ, καὶ οὐ πρότερον ἐγνωκότες, ὅτι οἰκείοις ἐνέχεται μιάσμασι. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, (Εὐριπ. Ἱππολ. 616.)

Ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος.

καὶ ἐκεῖνος γὰρ ἀπατηθεὶς ὤμοσεν.

222. Οἰδιπόδαν. De hac forma vide Valckenarium ad Phœniss. p. 306. Male in B. Οἰδίποδα.

226. Versus est anapæsticus. Recte in T. scriptum πόρσω. Ceteri cum Aldo contra metri rationem πρόσω. gl. πόῤῥω.

[227. ποῖ καταθήσεις; Musgravius: "*quomodo — exsolves?*" Sic infra v. 476. τὸ δ' ἔνθεν ποῖ τελευτῆσαί με χρή; Conf. v. 383. Nihil Lexicographi nostri de hoc usu particulæ ποῖ, vi et significatione plane congruentis cum altera, πῇ, solo genere discrepantis: nam est neutrius generis dativus (ΠΟΙ, i. e. ΠΩι), altera illa feminini. *Schaef.*]

πόνον οὐ χάριν ἀντιδίδωσιν ἔχειν.
σὺ δὲ τῶνδ' ἑδράνων
πάλιν ἔκτοπος, αὖτις ἄφορμος ἐμᾶς
χθονὸς ἔκθορε, μή τι πέρα χρεῖος ἐ-
μᾷ πόλει προσάψῃς.
AN. ὦ ξένοι αἰδόφρονες, ἀλλ' ἐπεὶ
γεραὸν πατέρα τόνδ' ἐμὸν
οὐκ ἀνέτλατ', ἔργων
ἀκόντων ἀΐοντες αὐδὰν,
ἀλλ' ἐμὲ τὰν μελέαν, ἱκετεύομεν,
ὦ ξένοι, οἰκτίσαθ', ἃ πατρὸς ὕπερ
τοῦ 'μοῦ ἄντομαι, ἄντομαι, οὐκ ἀλα-
οῖς προσορωμένα ὄμμα σὸν ὄμμασιν,
ὥς τις ἀφ' αἵματος
ὑμετέρου προφανεῖσα, τὸν ἄθλιον

234. ΑΦΟΡΜΟΣ. ἀφορμηθείς.

237. Τὸ τῆς Ἀντιγόνης πρόσωπον ὅλον, καὶ τοῦ Χοροῦ τὸ τετράστιχον ἀθετοῦνται, εἰ καὶ ταῦτα τῆς ὁμοίας ἔχεται δυνάμεως τοῦ ποιητοῦ. κρεῖττον γάρ φασιν εὐθέως τῷ δικαιολογικῷ χρήσασθαι τὸν Οἰδίπουν πρὸς αὐτούς. ἀλλὰ τὰ πράγματα αὐτοῖς οὐκ ἐν καιρῷ ἐστιν, ἀλλ' ἐν δυσπραγίᾳ, ὥστε ἐπαφρόδιτον εἶναι αὐτοῖς τὴν ἐλεεινολογίαν· καὶ τοῦτο τὸ πρόσωπον ἡ Ἀντιγόνη πληροῖ. ἐπεὶ μὲν οὖν οὗτοι οὐ πείθονται, τότε δικαιολογικώτερον, καὶ ὥσπερ ἀπολογούμενος ἐκφέρει τὰ ἑξῆς ὁ Οἰδίπους· ὅτι ἀκούσιά ἐστιν αὐτοῦ τὰ ἁμαρτήματα. καθόλου θαυμαστή τις ἐστιν ἡ οἰκονομία τοῦ δράματος. οὐδὲν δὲ ἐν τοῖς Διδύμου τούτων ὀβελισθὲν εὕρομεν. ΑΛΛ' ΕΠΕΙ. ἐπειδὴ γάρ ἐστιν ὁ ΑΛΛΑ ἀντὶ τοῦ ΔΕ, ὁ δὲ ΔΕ ἀντὶ τοῦ ΔΗ, πλεονάζει ὁ ΑΛΛΑ.

238. ΓΕΡΑΟΝ. ἢ ΑΛΑΟΝ. ἐκ τοῦ ἐπιθέτου νεύει εἰς τὴν τοῦ πατρὸς ἀπολογίαν. ΕΡΓΩΝ ΑΚΟΝΤΩΝ. τῶν ἀκουσίων, ἢ τῶν ἀπαρεσκόντων ὑμῖν.

243. ΟΥΚ ΑΛΑΟΙΣ. οὐκ ἀλαοῖς ὄμμασιν ὁρῶσα τὸ σὸν ὄμμα. ὀφθαλμοὶ γὰρ ὀφθαλμοὺς αἰδεῖσθαι ποιοῦσι. ΠΡΟΣΟΡΩΜΕΝΑ. ἀντὶ τοῦ ὁρῶσα τούτους, ὧν καὶ δέομαι.

245. ΩΣ ΤΙΣ ΑΦ' ΑΙΜΑΤΟΣ. ὡς ἂν τῆς κοινῆς ἀνθρωπότητος ἐχούσης τὸ συγγενές. ἢ τοιαύτας ἱκετείας ποιοῦμαι, οἵας ἄν τις προσαγάγοι τοῖς συγγενέσι. ΤΟΝ ΑΘΛΙΟΝ. τὸ ἑξῆς. ἄντομαι τὸν ἄθλιον αἰδοῦς κύρσαι.

233. Basis anapæstica. Perperam Aldus σὺ δ' ἐκ τῶνδ'—addita inutili præpositione, ut supra 167.

235. χρεῖος ob metrum legendum. Perperam vulgo χρέος. In membr. autem versus digesti, ut eos exhibui.

238. γεραόν. In quibusdam exemplaribus diversa erat lectio ἀλαόν: quod Scholiastæ observatum. Neutra carere voluit Triclinius.

242. Versus est anapæsticus. Insigni librariorum errore vulgo legitur οἰκτείραθ'. In Œd. T. 1508. ἀλλ' οἴκτισον σφᾶς. Vide infra 556. Trach. 812. 855. 897. Passim hoc verbum occurrit.

243. τοῦ 'μοῦ. Aldus et membr. τοῦ μόνου, quod præferri debebat.—Pro οὐκ ἀλαοῖς, veteri lectione, eaque optima, Turnebus e Triclinio pessime dedit οὐ καλοῖς. In codice syllabæ αι superducta linea, qua ineptus ille Sophoclis interpolator significabat α produci, cujus prosodiæ apud Atticos poëtas non unicum exstat exemplum.

αἰδοῦς κύρσαι. ἐν ὑμῖν, ὡς θεῷ
κείμεθα τλάμονες. ἀλλ' ἴτε, νεύσατε
τὰν ἀδόκητον χάριν.
πρός σ' ὅ τι σοι φίλον ἐκ σέθεν ἄντομαι,
ἢ τέκνον, ἢ λέχος, ἢ χρέος, ἢ θεός.
οὐ γὰρ ἴδοις ἂν ἀθρῶν βροτὸν, ὅστις ἂν,
εἰ θεὸς ἄγοι, ἐκφυγεῖν δύναιτο.

ΧΟ. ἀλλ' ἴσθι, τέκνον Οἰδίπου, σέ τ' ἐξ ἴσου
οἰκτείρομεν καὶ τόνδε συμφορᾶς χάριν·
τὰ δ' ἐκ θεῶν τρέμοντες, οὐ σθένοιμεν ἂν
φωνεῖν πέρα τῶν πρὸς σὲ νῦν εἰρημένων.

ΟΙ. τί δῆτα δόξης, ἢ τί κληδόνος καλῆς
μάτην ῥεούσης ὠφέλημα γίγνεται;
εἰ τάς γ' Ἀθήνας φασὶ θεοσεβεστάτας
εἶναι, μόνας δὲ τὸν κακούμενον ξένον
σώζειν οἵας τε, καὶ μόνας ἀρκεῖν ἔχειν.
κἄμοιγε ποῦ ταῦτ' ἐστὶν, οἵτινες βάθρων
ἐκ τῶνδ' ἔμ' ἐξάραντες εἶτ' ἐλαύνετε,
ὄνομα μόνον δείσαντες; οὐ γὰρ δὴ τό γε

250. ΕΚ ΣΕΘΕΝ ΑΝΤΟΜΑΙ. λείπει ἐκείνου, ἵν' ᾖ, ὑπὲρ ἐκείνου σε ἄντομαι, ὃ ἐκ σέθεν τίμιον ἐστί σοι, ἀντὶ τοῦ, ὃ ἐκ σῆς προαιρέσεως τιμιόν σοι ἔνεστιν. ΟΥ ΓΑΡ ΙΔΟΙΣ ΑΝ. τὸ ἑξῆς· οὐ γὰρ ἴδοις ἂν ἀθρῶν βροτὸν, ὅστις ἂν ἐκφυγεῖν δύναιτο, εἰ θεὸς ἄγοι.

256. ΟΥ ΣΘΕΝΟΙΜΕΝ ΑΝ ΦΩΝΕΙΝ. ἀλλ' ἐμμένομεν τοῖς λεχθεῖσι δηλονότι. λέγομεν δὲ, τὸ ἀναστῆναι τοῦτον τοῦ ἱεροῦ, μὴ μολύνειν αὐτό.

258. ΤΙ ΔΗΤΑ ΔΟΞΗΣ. ὡς μάτην τῆς περὶ τῶν Ἀθηνῶν κατεχούσης δόξης, ὡς ἄρα φιλοικτίρμων τις εἴη, καὶ ἱκεταδόκος. καὶ ὁ Κυρηναῖος ἐν τῷ τέλει τοῦ δευτέρου τῶν Αἰτίων·

Οὕνεκεν οἰκτείρειν οἶδε μόνη πολίων.

ΕΙ ΤΑΣ Γ' ΑΘΗΝΑΣ. ἐπεὶ καὶ Ἐλέου βωμὸς ἐν Ἀθήναις ἵδρυται.

263. ΚΑΙ ΜΟΙ ΓΕ ΠΟΥ. καί μοι ποῦ ταῦτ' ἐστὶ, τὰ λεγόμενα περὶ Ἀθηνῶν;

247. Vulgo *ἐν ὑμῖν γὰρ, ὡς θεῷ.* A mala manu insertum fuit *γὰρ*, quod metro officit. Nec *γὰρ* in *γε* mutandum. *ἀσύνδετα* amat affectus. —*ἐν ὑμῖν κείμεθα*, ut Œd. T. 314. *ἐν σοί ἐσμεν.*

251. *ἢ τέκνον, ἢ λέχος.* Vulgo *ἢ λόγος*, sine ullo sensu. Ingeniosa conjectura Tragici manum certissime restituit Reiskius, *λέχος*, *uxor*. Quæ significatio apud Tragicos frequens. Deianira in Trach. 27. *λέχος Ἡρακλεῖ κριτὸν συστῆναι* se ait. Tecmessa Ajacis *λέχος δοριάλωτον* vocatur. In genere *conjugem* notat. Pro *marito* occurrit apud Euripidem Danaë: *Γυνὴ γὰρ ἐξελθοῦσα πατρῴων δόμων, Οὐ τῶν τεκόντων ἐστὶν, ἀλλὰ τοῦ λέχους.*

252. *βροτόν.* Sic bene in T. Quod ceteri habent, *βροτῶν*, metri lex respuit.

260. *εἰ τάς γ' Ἀθήνας.* Sic legendum, id est *εἴ γε τὰς Ἀθήνας.* Perperam in membr. ut Aldus edidit, *τάς τ'*—

261. *τὸν κακούμενον ξένον.* Perperam Turnebus e Triclinio dedit *τὸν καλούμενον.*

σῶμ', οὐδὲ τἄργα τἄμ'· ἐπεὶ τά γ' ἔργα μου
πεπονθότ' ἐστὶ μᾶλλον ἢ δεδρακότα,
εἴ σοι τὰ μητρὸς καὶ πατρὸς χρείη λέγειν,
ὧν οὕνεκ' ἐκφοβῇ με. τοῦτ' ἐγὼ καλῶς
ἔξοιδα. καί τοι πῶς ἐγὼ κακὸς φύσιν,
ὅστις παθὼν μὲν ἀντέδρων, ὥστ' εἰ φρονῶν
ἔπρασσον, οὐδ' ἂν ὧδ' ἐγιγνόμην κακός;
νῦν δ' οὐδὲν εἰδὼς ἱκόμην ἵν' ἱκόμην·
ὑφ' ὧν δ' ἔπασχον, εἰδότων ἀπωλλύμην.
ἀνθ' ὧν ἱκνοῦμαι πρὸς θεῶν ὑμᾶς, ξένοι,
ὥσπερ με κἀνεστήσαθ', ὧδε σώσατε.
καὶ μὴ θεοὺς τιμῶντες, εἶτα τῶν θεῶν
ὤραν ποιεῖσθε μηδαμῶς· ἡγεῖσθε δὲ

266. ΟΥΔΕ ΤΑ'ΡΓΑ ΤΑ'ΜΑ. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ΔΕΙΣΑΝΤΕΣ.

267. ΠΕΠΟΝΘΟΤ' ΕΣΤΙ ΜΑΛΛΟΝ. *μᾶλλον ἔπαθον, ἤπερ ἐποίησα· οὐκοῦν καὶ συγγνώμης ἄξιός εἰμι.*

268. ΧΡΕΙ' Η ΛΕΓΕΙΝ. *χρεῖα, χρήσιμα. ἤ τοι χρήσιμον ᾖ λέγειν. ἐκ τούτων γὰρ σύγκειται καὶ τὸ Χρή. τὸ δὲ* ΧΡΕΙΑ *τριγενές ἐστιν. ἔστι γὰρ ὁ χρεῖος, ἡ χρεία, τὸ χρεῖον. ἔστι δὲ καὶ μονογενὲς, ἡ χρεία. ὅτι δὲ ἐνταῦθα τὸ χρεῖα οὐδέτερόν ἐστι, δηλοῖ τὸ συναλείφεσθαι τὸ α, ὅπερ οὐκ ἂν ἐγένετο, εἰ μὴ βραχὺ ἦν.* ΤΟΥΤ' ΕΓΩ ΚΑΛΩΣ ΕΞΟΙΔΑ. *ὅτι δηλαδὴ μᾶλλον ἠδικήθην, ἤπερ ἠδίκησα.*

271. ΩΣΤ' ΕΙ ΦΡΟΝΩΝ ΕΠΡΑΣΣΟΝ. *τὸν τοῦ πατρὸς φόνον λέγει. ἄκων μὲν, φησὶν, ἔδρων· εἰ δὲ καὶ ἑκὼν, προπαθὼν ἠμυνάμην. δῆλον δὲ, διὰ τὸ βλαβῆναι ὅτε ἐγεννήθη. ὥστε δύο μοι, φησὶ, βοηθεῖ ἥ τε ἄγνοια, καὶ τὸ προπαθόντα ἀμύνασθαι.*

277. ΚΑΙ ΜΗ ΘΕΟΥΣ ΤΙΜΩΝΤΕΣ. *ἐπεὶ κατὰ Πυθόχρηστον ἐλήλυθα, φησὶ, καὶ γνώμῃ θεοῦ, μὴ ἐναντία τῷ θεῷ ποιεῖτε.*

268. *χρείη.* Aldus *χρεῖ' ᾖ.* Vide Notas ad priorem Œd. 555. 791.

[273. *ἱκόμην ἵν' ἱκόμην.* Sic solent Græci, quando de rebus injucundis brevi præcidunt. Infra v. 336. *εἴσ' οὗπέρ εἰσι.* Œd. R. v. 1376. *βλαστοῦσ' ὅπως ἔβλαστε.* Euripides Orest. v. 78. s. Pors. *ἐπεὶ πρὸς Ἴλιον ἔπλευσ' ὅπως ἔπλευσα θεομανεῖ πότμῳ. Schæf.*]

[274. Plena oratio: *ὑφ' ὧν δ' ἔπασχον, ὑπὸ τούτων εἰδότων ἀπωλλύμην. Schæf.*]

277. *εἶτα τῶν θεῶν ὤραν ποιεῖσθε μηδαμῶς.* Sic certissime emendo, facem præferente Valckenario ad Herodotum p. 276. Quod librariis debemus, est depravatissimum. Aldus et membr. habent *εἶτα τοὺς θεοὺς μοίραις ποιεῖσθε μηδαμῶς.* B. T. cum Turnebo *μοῖραν.* Neutra phrasis ex indole Græcæ linguæ est. *ὤρα curam* significat. Infra 386. *ὤραν ἔχειν, curam habere: τῶν θεῶν ὤραν μηδαμῶς ποιεῖσθαι, Deos nihili facere, spernere, ὀλιγωρεῖν.* Alciphron Epist. 27. *σὺ δὲ οὐδεμίαν ὤραν ἔχεις ἐμοῦ.* ubi perperam *ὥραν* excusum. *εἶτα* inter participium et verbum vel abundat, vel, ut hic, per *tamen* redditur. Vide Kœnium ad libellum de Dialectis p. 62. [Revocavi priorum scripturam editionum. Brunckius ex conjectura *εἶτα τῶν θεῶν ὤραν ποιεῖσθε μηδαμῶς, facem,* ut ait, *præferente Valckenario ad Herodotum p.* 476. [Sic ter peccarunt operæ Argentoratenses. Corr. *p.* 276.] *Οὐδαμῶς ποιεῖσθαί τινα μοῖραν* idem videtur quod *ποιεῖσθαί τινα ἐν οὐδεμιᾷ μοίρᾳ.* Philoct. v. 498. s. *τοὐμὸν ἐν σμικρῷ μέρει ποιούμενοι.* Herodotus II. c. 172. *ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον.* Accusativus *τοὺς θεοὺς* si quem offendat, conferat notam ad v. 584. *Schæf.*]

βλέπειν μὲν αὐτοὺς πρὸς τὸν εὐσεβῆ βροτῶν,
βλέπειν δὲ πρὸς τοὺς δυσσεβεῖς· φυγὴν δέ του
μήπω γενέσθαι φωτὸς ἀνοσίου βροτῶν.
ξὺν οἷς σὺ μὴ κάλυπτε τὰς εὐδαίμονας
ἔργοις Ἀθήνας ἀνοσίοις ὑπηρετῶν.
ἀλλ᾽ ὥσπερ ἔλαβες τὸν ἱκέτην ἐχέγγυον,
ῥύου με κἀκφύλασσε· μηδ᾽ ἐμοῦ κάρα
τὸ δυσπρόσωπον εἰσορῶν ἀτιμάσῃς.
ἥκω γὰρ ἱερὸς εὐσεβής τε, καὶ φέρων
ὄνησιν ἀστοῖς τοῖσδ᾽· ὅταν δὲ κύριος
παρῇ τις, ὑμῶν ὅστις ἐστὶν ἡγεμὼν,
τότ᾽ εἰσακούων πάντ᾽ ἐπιστήσει· τὰ δὲ
μεταξὺ τούτου, μηδαμῶς γίγνου κακός.
ΧΟ. ταρβεῖν μὲν, ὦ γεραιὲ, τἀνθυμήματα
πολλή ᾿στ᾽ ἀνάγκη τἀπὸ σοῦ· λόγοισι γὰρ
οὐκ ὠνόμασται βραχέσι. τοὺς δὲ τῆσδε γῆς
ἄνακτας ἀρκεῖ ταῦτά μοι διειδέναι.
ΟΙ. καὶ ποῦ ᾿σθ᾽ ὁ κραίνων τῆσδε τῆς χώρας, ξένοι;
ΧΟ. πατρῷον ἄστυ γῆς ἔχει· σκοπὸς δέ νιν,
ὃς κἀμὲ δεῦρ᾽ ἔπεμψεν, οἴχεται στελῶν.
ΟΙ. ἦ καὶ δοκεῖτε τοῦ τυφλοῦ τιν᾽ ἐντροπὴν

281. ΦΩΤΟΣ ΑΝΟΣΙΟΥ ΒΡΟΤΩΝ. ὃ βούλεται λέγειν, μηδένα διαφυγεῖν ποτε φῶτα ἀνόσιον ἀνθρώποις. ὡς τὸ, (Ἰλ. λ΄. 831.) δικαιότατος Κενταύρων. ΦΥΓΗΝ δὲ, ἀντὶ τοῦ, ἔκφευξιν. ΞΥΝ ΟΙΣ. σὺν τοῖς θεοῖς. ΣΥ ΜΗ ΚΑΛΥΠΤΕ. ἀντὶ τοῦ, μὴ περικαλύψῃς θεοὺς καὶ Ἀθήνας. οἷον, ἀνόσια πράττων, μὴ ἀφάνιζε τὰς Ἀθήνας.

284. ΕΧΕΓΓΥΟΝ. ἀσφαλῆ. ΙΕΡΟΣ. καθαρός. ΦΕΡΩΝ ΟΝΗΣΙΝ ΑΣΤΟΙΣ. ἐρεῖ προϊὼν, ὡς ἔσται ποτὲ αὐτοῖς ἔχθρα πρὸς Θηβαίους, ἐν ᾗ κρατήσουσιν αὐτῶν, διὰ τὸ τάφον αὐτοῦ παρ᾽ Ἀθηναίοις τυγχάνειν. ἦν γάρ τι λόγιον, ἐν ᾗ ἂν ταφῇ χώρᾳ, ἐκείνην μηδὲν κακὸν πείσεσθαι ὑπὸ θεῶν.

292. ΤΑΡΒΕΙΝ. εἶπε γὰρ σώζειν τὰς Ἀθήνας.

297. ΣΚΟΠΟΣ ΔΕ ΝΙΝ. ἄριστος ἡ οἰκονομία, ὥστε μὴ διατριβὰς γενέσθαι, τίς ὁ καλέσων ἔσται.

286. τὸ δυσπρόσωπον, scribere potuit τὸ δυσπρόσοπτον, ut El. 460. Πέμψαι τάδ᾽ αὐτῇ δυσπρόσοπτ᾽ ὀνείρατα.

288. ὅταν δὲ κύριος. Sic recte T. Ceteri cum Aldo, ὅταν ὁ κύριος.

293. πολλή ᾿στ᾽ ἀνάγκη. Sic Suidas in Ταρβεῖν, quod alibi φοβεῖσθαι significat; hic vero, τιμᾶν. Membr. et Aldus, πολλή τ᾽ ἀνάγκη, quod accipiendum esset pro πολλή τοι. In B. T. πολλή γ᾽ ἀνάγκη.

294. βραχέσι. gl. εὐτελέσιν. Hujus significationis duo exempla suppeditat Reiskii index in Demosthenem.

298. ἔπεμψεν. Sic B. T. In membr. ut Aldus edidit, ἔπεμπεν.

ἢ φροντίδ' ἕξειν, κἀπόνως ἐλθεῖν πέλας;
ΧΟ. καὶ κάρθ', ὅταν περ τοὔνομ' αἴσθηται τὸ σόν.
ΟΙ. τίς δ' ἔσθ' ὁ κείνῳ τοῦτο τοὔπος ἀγγελῶν;
ΧΟ. μακρὰ κέλευθος· πολλὰ δ' ἐμπόρων ἔπη
φιλεῖ πλανᾶσθαι, τῶν ἐκεῖνος αἴων,
θάρσει, παρέσται. πολὺ γάρ, ὦ γέρον, τὸ σὸν
ὄνομα διήκει πάντας, ὥστε κεἰ βραδὺς
ἕρπει, κλύων σου δεῦρ' ἀφίξεται ταχύς.
ΟΙ. ἀλλ' εὐτυχὴς ἵκοιτο τῇ θ' αὑτοῦ πόλει,
ἐμοί τε. τίς γὰρ ἐσθλὸς οὐχ αὑτῷ φίλος;
ΑΝ. ὦ Ζεῦ, τί λέξω; ποῖ φρενῶν ἔλθω, πάτερ;
ΟΙ. τί δ' ἔστι, τέκνον Ἀντιγόνη;
ΑΝ. γυναῖχ' ὁρῶ

301. ΤΟΥΝΟΜ' ΑΙΣΘΗΤΑΙ. τὸ γὰρ ὄνομα Οἰδίποδος πανταχοῦ.

303. ΠΟΛΛΑ Δ' ΕΜΠΟΡΩΝ ΕΠΗ. εἰκὸς οὖν ἐστιν ἡμῶν ἀκηκοότων, καὶ ἕτερον μεμαθηκέναι. ὁ γὰρ ἀπεληλυθὼς πρότερον, οὐδέπω μεμαθήκει ὅς τις ἦν. τῷ γὰρ Χορῷ πρώτῳ ὡμολόγησε. διὰ μέσου δὲ τὸ ΘΑΡΣΕΙ.

305. ΠΟΛΥ ΓΑΡ ΤΟ ΣΟΝ ΟΝΟΜΑ. τοῦτο λέγει διὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ, τάς τε κατὰ τῆς Σφιγγὸς, καὶ ὅσα ἄλλα αὐτῷ πέπρακται. ΚΛΥΩΝ ΣΟΥ. λείπει ἡ περί. περὶ σοῦ κλύων.

309. ΟΥΧ ΑΥΤΩι ΦΙΛΟΣ. χρήσιμος. ὁ γὰρ ἀγαθὸς αὑτῷ τε καὶ τοῖς φίλοις ἐστὶ χρήσιμος.

311. ΓΥΝΑΙΧ' ΟΡΩ. ἡ Ἰσμήνη πρόσεισι, τὰ κατὰ τοὺς ἄῤῥενας ἀπαγγελοῦσα παῖδας τοῦ Οἰδίπου πῶς ἔσχον. ΑΙΤΝΑΙΑΣ, τῆς Σικελικῆς. λέγει δὲ ἀντὶ τοῦ, μεγάλης. ΗΛΙΟΣΤΕΡΗΣ. σκιαστική. πλατύπιλος κυνῆ, ἤτοι περικεφαλαία, τὴν ὄψιν αὐτῆς περιέχει καλύπτουσα, καὶ ἀφαιρουμένη τὴν ἡλίωσιν. ΘΕΣΣΑΛΙΣ. καὶ γὰρ περισσοὶ ἦσαν οἱ Θεσσαλικοὶ πῖλοι, ὡς καὶ Καλλίμαχος·

Ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ, νέον Αἱμονίηθεν
μεμβλωκὸς, πίλημα περίτροχον ἄλκαρ ἔκειτο
εἵλης.

300. κἀπόνως ἐλθεῖν πέλας. Sic recte Turnebus edidit ex metri lege. Aldus cum tribus codd. ἀπόνως τ' ἐλθεῖν, claudicante versu.

306. κεἰ βραδὺς ἕρπει. Scripti et impressi libri, κεἰ βραδὺς εὕδει, quod ineptissimum est. Quis enim vel βραδὺς vel ταχὺς dormit? Hoc docere debebat nugator ille, qui vulgatam lectionem defendit; non vero exemplis probare, quod cuivis notissimum est, *dormientem quempiam e somno excitari posse*. Nec mihi soli istud εὕδει alienum visum est. Idem de eo sensisse video Ericum Hubertum van Eldik, qui alia conjectura, eaque non minus probabili, librarii errorem corrigit, κεἰ βραδὺς σπεύδει. Glossa, εἰ ἀναπαυόμενος βραδύνει. [εὕδει omnes libri tuentur. Brunckius ex conjectura dedit ἕρπει, εὕδει proprie intelligens. Sed metaphorice intelligendum de homine otioso, qui animum habet ab omnibus curis laxatum. Œd. R. v. 65. ὥστ' οὐχ ὕπνῳ γ' εὕδοντά μ' ἐξεγείρετε. ubi optime Scholiastes: οὐκ ἀμέριμνόν με ὄντα παρακαλεῖτε φροντίζειν. Tympan. Fragm. i. πυκνῆς ἀκοῦσαι ψεκάδος εὑδούσῃ φρενί. Grotius: *curis solutus*. Ceterum recte comparabis βραδὺς εὕδει et ὕπνῳ εὕδοντα: quominus ὕπνῳ in ὕπνου mutari debebat, cui mutationi recte opponas etiam ex Œdip. C. v. 1625. φόβῳ δείσαντας, et e Philoct. v. 225. s. ὄκνῳ δείσαντες. *Schæf.*]

[310. ποῖ φρενῶν ἔλθω, πάτερ; Supra v. 170. θύγατερ, ποῖ τις φροντίδος ἔλθῃ; *Schæf.*]

στείχουσαν ἡμῶν ἆσσον, Αἰτναίας ἐπὶ
πώλου βεβῶσαν· κρατὶ δ' ἡλιοστερὴς
κυνῆ πρόσωπα Θεσσαλίς νιν ἀμπέχει.
τί φῶ;
ἆρ' ἐστίν; ἆρ' οὐκ ἔστιν; ἢ γνώμη πλανᾷ;
καὶ φημὶ κἀπόφημι, κοὐκ ἔχω τί φῶ.
τάλαινα.
οὐκ ἔστιν ἄλλη. φαιδρὰ γοῦν ἀπ' ὀμμάτων
σαίνει με προστείχουσα· σημαίνει δ' ὅτι
μόνης τόδ' ἐστὶ δῆλον Ἰσμήνης κάρα.
ΟΙ. πῶς εἶπας, ὦ παῖ;
ΑΝ. παῖδα σήν, ἐμὴν δ' ὁρᾶν
ὅμαιμον· αὐδῇ δ' αὐτίκ' ἔξεστιν μαθεῖν.

ΙΣΜΗΝΗ.

ὦ δισσὰ πατρὸς καὶ κασιγνήτης ἐμοὶ
ἥδιστα προσφωνήμαθ', ὡς, ὑμᾶς μόλις
εὑροῦσα, λύπῃ δεύτερον μόλις βλέπω.
ΟΙ. ὦ τέκνον, ἥκεις;
ΙΣ. ὦ πάτερ δύσμοιρ' ὁρᾶν.
ΟΙ. ὦ σπέρμ' ὅμαιμον.
ΙΣ. ὦ δυσάθλιαι τροφαί.
ΟΙ. τέκνον, πέφηνας;
ΙΣ. οὐκ ἄνευ μόχθου γ' ἐμοί.

316. ΑΡ' ΕΣΤΙΝ. ἆρα ἔστιν ἡ Ἰσμήνη, ἆρα οὐκ ἔστιν; ΦΑΙΔΡΑ ΓΟΥΝ. τὸ ἑξῆς· φαιδρὰ προστείχουσα. φαιδρὰ δὲ, ἀντὶ τοῦ, φαιδρῶς.
320. ΣΑΙΝΕΙ ΜΕ. ἐς γνῶσίν με ἐφέλκεται.
323. ΑΥΔΗι Δ' ΑΥΤΙΚ'. ἐκ τῆς φωνῆς αὐτῆς ἔξεστί σοι μαθεῖν.
326. ΕΥΡΟΥΣΑ ΛΥΠΗι ΔΕΥΤΕΡΟΝ. τὸ ἑξῆς· εὑροῦσα δεύτερον. ἴσως τὸ ΔΕΥΤΕΡΟΝ. διὰ τὸ δὶς ΜΟΛΙΣ εἰρηκέναι.
328. Ω ΣΠΕΡΜ' ΟΜΑΙΜΟΝ. διότι ἐκ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ταύτην ἐγέννησεν, ὅμαιμον σπέρμα ταύτην καλεῖ. Ω ΔΥΣΑΘΛΙΑΙ ΤΡΟΦΑΙ. ἡμῶν δηλονότι.

313. ἡλιοστερὴς κυνῆ πρόσωπα Θεσσαλίς μιν ἀμπέχει. ὅ ἐστι, σκέπει τὴν αὐτῆς κεφαλὴν κυνῆ σκιάζουσα τὸν ἥλιον, ὡς μὴ κατακαίειν τὸ πρόσωπον. Eustathius p. 803. ubi perperam μιν legit, quod Tragicis inusitatum.

319. φαιδρὰ γοῦν ἀπ' ὀμμάτων. Minus eleganter in T. φαιδρὸν οὖν ἀπ' ὀμμάτων. Non animadverterat Triclinius φαιδρὰ neutrum esse plurale pro adverbio. Pro σαίνει membr. et Aldus σημαίνει.

ΟΙ. πρόσψαυσον, ὦ παῖ.
ΙΣ. θιγγάνω δυοῖν ὁμοῦ.
ΟΙ. ὦ τῆσδε κᾀμοῦ—
ΙΣ. δυσμόρου τ' ἐμοῦ τρίτης.
ΟΙ. τέκνον, τί δ' ἦλθες;
ΙΣ. σῇ, πάτερ, προμηθίᾳ.
ΟΙ. πότερα πόθοισι;
ΙΣ. καὶ λόγων αὐτάγγελος,
ξὺν ᾧπερ εἶχον οἰκετῶν πιστῷ μόνῳ.
ΟΙ. οἱ δ' αὐθόμαιμοι ποῦ νεανίαι πονεῖν;
ΙΣ. εἴσ' οὗπέρ εἰσι. δεινὰ τἀκείνοις τανῦν.
ΟΙ. ὦ πάντ' ἐκείνω τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ νόμοις

330. ΔΥΟΙΝ ΟΜΟΥ. σοῦ καὶ Ἀντιγόνης.

331. ΔΥΣΜΟΡΟΥ Δ' ΕΜΟΥ ΤΡΙΤΗΣ. οἱ γὰρ περιλαμβάνοντές τινα, καὶ ἑαυτοὺς τρόπον τινὰ περιλαμβάνουσιν. ἰδιαζόντως δὲ εἶπεν, ὡς ἑαυτῆς τρίτης θιγγάνει, εἰ μὴ ἄρα πρὸς τὸ ΔΥΣΑΘΛΙΑΙ ΤΡΟΦΑΙ ἀπήντηκεν.

332. ΣΗι ΠΡΟΜΗΘΙΑι. ἀντὶ τοῦ, διὰ τὴν σὴν πρόνοιαν.

335. ΠΟΙ ΝΕΑΝΙΑΙ ΠΟΝΕΙΝ. ποῦ τοῦ πονεῖν εἰσὶ δηλονότι;

336. ΔΕΙΝΑ Δ' ΕΚΕΙΝΟΙΣ ΤΑ ΝΥΝ. νῦν δὲ τὰ ἐν ἐκείνοις ἐστὶ δεινά.

337. ΤΟΙΣ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩι ΝΟΜΟΙΣ. διαβάλλει τοὺς Αἰγυπτίους, ὡς παρὰ τὸ πρέπον διαιτωμένους, καὶ γυναῖκας καὶ ἄνδρας. Νυμφόδωρος δὲ ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν Βαρβαρικῶν γράφει οὕτως· "Ἔθεσι δὲ τὰ μὲν ἐναντίως, τὰ δὲ "ὁμοίως χρῶνται τοῖς Ἕλλησι. τὸ μὲν γὰρ ἐξίστασθαι τοῖς πρεσβυτέροις τοὺς "νεωτέρους, ὁμοτρόπως καὶ ἡμῖν διοικοῦσι· τῶν δ' ἄλλων οὐδέν. ἐν μὲν γὰρ τοῖς "Ἕλλησιν οἱ μὲν ἄνδρες κατὰ τὴν ἀγορὰν οἰκονομοῦσιν· αἱ δὲ γυναῖκες ἔνδον "μένουσαι ταλασιουργοῦσιν. ἐκεῖ δὲ αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ "καπηλεύουσιν· οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσιν. ὁ γὰρ Σέσωστρις ἐκθη"λῦναι τοὺς ἄνδρας βουλόμενος, ἅτε μεγίστης χώρας γεγενημένους καὶ πολλοὺς "ὄντας, ὅπως μὴ συστραφέντες ἐπ' ἰσομοιρίαν ὁρμήσωσι, τὰ μὲν ἐκείνων ἔργα "ταῖς γυναιξὶ, τὰ δὲ τῶν γυναικῶν ἐκείνοις προσέταξε ποιεῖν, ἵνα μὴ μόνον

331. ὦ τῆσδε κᾀμοῦ— Patris querelam intercipit Ismene, ipsiusque et sororis miseriæ comitem se adjungens, sententiam absolvit, δυσμόρου τ' ἐμοῦ τρίτης. Absurdissime vulgo Œdipus interrogat ἢ τῆσδε κᾀμοῦ; respondente Ismene δυσμόρου δ' ἐμοῦ τρίτης. Egregiam Marklandi emendationem recepi, quem vide in Explicationibus Supplicibus subjectis p. 247. extrema. Aldus et membr. δυσμόρου δ' ἐμῆς τρίτης.

333. καὶ λόγων αὐτάγγελος. Sic recte in T. Ceteri cum Aldo καὶ λόγοις τ' αὐτάγγελος.

335. ποῦ. Male vulgo ποῖ. Subauditur verbum εἰσὶ, *sunt*. οἱ δὲ αὐθόμαιμοι νεανίαι ποῦ εἰσὶ τοῦ πονεῖν; Id est, ἐν ποίῳ πόνῳ εἰσίν; τί πονοῦσιν;

336. δεινὰ τἀκείνοις τανῦν. Sic recte scriptum in B. T. Aldus edidit δεινὰ δ' ἐν κείνοις τὰ νῦν. In membr. δεινὰ δ' κείνοις. Scribere debuit librarius δ' ἐκείνοις, ut est in Romana scholiorum editione. τανῦν una voce Atticum est pro νῦν. [τἀκείνοις. Malim τᾀν κείνοις. Scholiastes: νῦν δὲ τὰ ἐν ἐκείνοις ἐστὶ δεινά. Conf. infra v. 365. *Schæf.*]

[337. "De Ægyptiorum institutis, quæ tangit h. l. Poeta, vide dissertationem Dorice scriptam de Turpi et Honesto in fine Galei Opusc. Mythol." Ind. in Sophocl. edit. Musgrav. p. 429. b. *Schæf.*]

φύσιν κατεικασθέντε καὶ βίου τροφάς.
ἐκεῖ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας
θακοῦσιν ἱστουργοῦντες· αἱ δὲ σύννομοι
τἄξω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' ἀεί.
σφῷν δ', ὦ τέκν', οὓς μὲν εἰκὸς ἦν πονεῖν τάδε,
κατ' οἶκον οἰκουροῦσιν, ὥστε παρθένοι·
σφὼ δ' ἀντ' ἐκείνων τἀμὰ δυστήνου κακὰ
ὑπερπονεῖτον. ἡ μὲν, ἐξ ὅτου νέας
τροφῆς ἔληξε, καὶ κατίσχυσεν δέμας,
ἀεὶ μεθ' ἡμῶν δύσμορος πλανωμένη,
γερονταγωγεῖ, πολλὰ μὲν κατ' ἀγρίαν
ὕλην ἄσιτος νηλίπους τ' ἀλωμένη,
πολλοῖσι δ' ὄμβροις ἡλίου τε καύμασι
μοχθοῦσα τλήμων, δεύτερ' ἡγεῖται τὰ τῆς
οἴκοι διαίτης, εἰ πατὴρ τροφὴν ἔχοι.
σὺ δ', ὦ τέκνον, πρόσθεν μὲν ἐξίκου πατρὶ
μαντεῖ' ἄγουσα πάντα, Καδμείων λάθρα,
ἃ τοῦδ' ἐχρήσθη σώματος· φύλαξ δ' ἐμοῦ
πιστὴ κατέστης, γῆς ὅτ' ἐξηλαυνόμην.
νῦν δ' αὖ τίν' ἥκεις μῦθον, Ἰσμήνη, πατρὶ
φέρουσα; τίς σ' ἐξῆρεν οἴκοθεν στόλος;
ἥκεις γὰρ οὐ κενή γε, τοῦτ' ἐγὼ σαφῶς

" τῶν ὅπλων ἀναγκαίως στερηθέντες, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων " ἀνεθέντες, ἀσμένως ἐπὶ τοῖς ὑπάρχουσι καταμένωσιν· ὅθεν τοὺς μὲν ψιλοὺς εἶναι, " τὰς δὲ ἀνιέναι τὰς τρίχας προσέταξε· καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν φέρειν τὰ " φορτία, τὰς δὲ ἐπὶ τῶν ὤμων ἠνάγκασε· ἔπειτα δὲ τοὺς μὲν καθημένους, τὰς δὲ " ὀρθὰς ἑστώσας οὐρεῖν· καὶ τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιέβαλε, ταῖς δὲ ἕν, ὑπολαμ" βάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθηλύνεσθαι· ὃ καὶ Λυδοῖς " ὕστερον συμπεσεῖν φασιν."

340. ΑΙ ΔΕ ΣΥΝΝΟΜΟΙ. αἱ ἀδελφαὶ, ἢ αἱ γυναῖκες.

349. ΝΗΛΙΠΟΥΣ. ἀνυπόδητος. ΜΑΝΤΕΙ' ΑΓΟΥΣΑ. ποῖα μαντεῖα; ὅτι ὅπου δ' ἂν ταφῇ, σωτήριος ἔσται τῇ γῇ ἐκείνῃ.

349. *νηλίπους τ' ἀλωμένη*. In B. *ἀνηλίπους ἀλωμένη*. In T. *ἀνηλίπους τ' ἀλωμένη*. Veram lectionem esse credo *ἀνήλιπός τ' ἀλωμένη*, et ita edidisse vellem. Hanc formam agnoscunt grammatici omnes: etymon vero accuratissime tradidit Theocriti enarrator ad Idyll. iv. 55. ΑΝΑΛΙΠΟΣ. *ἤγουν ἀνυπόδητος. ἤλιψ γὰρ, τὸ ὑπόδημα, παρὰ τὸ ἑλίσσειν τὸν πόδα, ἐξ οὗ καὶ πέδιλον, τὸ ὑπόδημα. ἀνήλιπος δὲ οἱονεὶ ὁ μὴ ἑλίσσων τὸν πόδα.*

[354. Scholiastes: *ποῖα μαντεῖα; ὅτι ὅπου δ' ἂν ταφῇ, σωτήριος ἔσται τῇ γῇ ἐκείνῃ. Ὅπου δ' ἂν* adde Collectaneis Bastii in Epist. Crit. p. 219. *Schæf.*]

[355. *ἃ τοῦδ' ἐχρήσθη σώματος*. V. L. Bos. Ellips. p. 734. *Schæf.*]

ἔξοιδα' μὴ οὐχὶ δεῖμ' ἐμοὶ φέρουσά τι.
ΙΣ. ἐγὼ τὰ μὲν παθήμαθ', ἃ 'παθον, πάτερ,
ζητοῦσα τὴν σὴν, ποῦ κατοικοίη, τροφὴν,
παρεῖσ' ἐάσω. δὶς γὰρ οὐχὶ βούλομαι
πονοῦσά τ' ἀλγεῖν, καὶ λέγουσ' αὖθις πάλιν.
ἃ δ' ἀμφὶ τοῖν σοῖν δυσμόροιν παίδοιν κακὰ
νῦν ἐστι, ταῦτα σημανοῦσ' ἐλήλυθα.
πρὶν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἦν ἔρως, Κρέοντί τε
θρόνους ἐᾶσθαι, μηδὲ χραίνεσθαι πόλιν,
λόγῳ σκοποῦσι τὴν πάλαι γένους φθορὰν,
οἵα κατέσχε τὸν σὸν ἄθλιον δόμον·
νῦν δ' ἐκ θεῶν του κἀξ ἀλιτηρίου φρενὸς
εἰσῆλθε τοῖν τρισαθλίοιν ἔρις κακὴ,
ἀρχῆς λαβέσθαι καὶ κράτους τυραννικοῦ.

362. ΖΗΤΟΥΣΑ ΤΗΝ ΣΗΝ ΤΡΟΦΗΝ. ἀντὶ τοῦ, τὴν σὴν δίαιταν. ΔΙΣ ΓΑΡ. τὸ ἑξῆς· δὶς γὰρ οὐ βούλομαι ἀλγεῖν.
367. ΠΡΙΝ ΜΕΝ ΓΑΡ ΑΥΤΟΙΣ. πρώην ἦσαν σκοπήσαντες, τῷ Κρέοντι παραχωρῆσαι τὴν σὴν βασιλείαν. ΚΡΕΟΝΤΙ ΤΕ. ὁ ΤΕ πλεονάζει.
369. ΣΚΟΠΟΥΣΙ. μετοχή ἐστιν, οὐ ῥῆμα.
371. ΑΛΙΤΗΡΟΥ, μιαρᾶς. ΛΑΒΕΣΘΑΙ, ἀντιλαβέσθαι.

362. *ζητοῦσα τὴν σὴν, ποῦ κατοικοίη, τροφήν.* Id est, *ζητοῦσα ὅπου κατοικοίη ἡ σὴ τροφή. ἤγουν διατριβὴ, δίαιτα, διαγωγή.* Lectionem quam dedimus, exhibent B. T. In membr. *ποῦ κατοικοίη στροφήν.* Impressi autem, *ποῦ κατοικοίης τροφήν.* [*κατοικοίης.* Brunckius *κατοικοίη.* Hoc non magis placet, quam quod olim edebatur in Euripid. Hec. v. 297. Porson. *τὸ δ' ἀξίωμα, κἂν κακῶς λέγῃ, τὸ σόν.* *Schæf.*]

367. *ἦν ἔρως.* Libri omnes *ἦν ἔρις,* quod series narrationis falsum esse ostendit, et a librario huc retractum fuit e v. 372. Acutissimi viri, Thomæ Tyrwhitt, cujus tot præclaræ exstant in Euripidem emendationes, conjecturam recepi, qua nihil certius mihi videtur. Sic *ἔρως* occurrit infra 436. Euripid. Phœniss. 631. Alcest. 1101. Suppl. 139. Iphig. A. 813. et passim. Vide notata ad prioris Œdipi v. 601. [*ἔρως — θρόνους ἐᾶσθαι.* Sine causa hæc constructio H. Stephano ad Dionys. Hal. Ant. Rom. i. c. 76. suspecta visa est, *Schæf.*]

371. *κἀξ ἀλιτηρίου φρενός.* Sic bene scriptum in T. Glossa, *ἁμαρτωλοῦ, μιαρᾶς.* In duobus aliis, ut in Suida, et ut Aldus edidit, *κἀξ ἀλιτηροῦ φρενὸς,* claudicante versu. Codicum auctoritate firmatam lectionem recepi, quam sinceram esse et genuinam affirmo. Nam in *κἀξ* consentiunt omnes; unus autem, ceteris hac in parte emendatior, dat *ἀλιτηρίου.* Quippe opinioni non accedo, Tragicos poëtas nunquam anapæstos in paribus senariorum sedibus adhibuisse. Non alium decantati hujus canonis fidejussorem cognosco præter Hephæstionem, qui tamen id non omnino adserit. *Τὸ ἰαμβικὸν μέτρον δέχεται κατὰ μὲν τὰς περιττὰς χώρας ἴαμβον, τρίβραχυν, σπονδεῖον, δάκτυλον, καὶ ἀνάπαιστον· κατὰ δὲ τὰς ἀρτίους ἴαμβον, τρίβραχυν, καὶ ἀνάπαιστον· τοῦτον δὲ τὸν ἀνάπαιστον παρὰ μὲν τοῖς κωμικοῖς συνεχῶς· παρὰ δὲ τοῖς ἰαμβοποιοῖς καὶ τραγικοῖς* ΣΠΑΝΙΩΤΕΡΟΝ. Satis est ad tuendam nostram lectionem, fateri Hephæstionem Tragicos nonnunquam, licet rarius, Comicorum li-

χὠ μὲν νεάζων, καὶ χρόνῳ μείων γεγὼς
τὸν πρόσθε γεννηθέντα Πολυνείκην θρόνων
ἀποστερίσκει, κἀξελήλακεν πάτρας.
ὁ δ', ὡς καθ' ἡμᾶς ἔσθ' ὁ πληθύων λόγος,
τὸ κοῖλον Ἄργος βὰς φυγὰς, προσλαμβάνει
κῆδός τε καινὸν καὶ ξυνασπιστὰς φίλους,
ὡς αὐτίκ' Ἄργος δὴ τὸ Καδμεῖον πέδον
τιμῇ καθέξον, καὶ πρὸς οὐρανὸν βιβῶν.

375. ΤΟΝ ΠΡΟΣΘΕ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΑ. τὸ χ παράκειται, ὅτι πρεσβύτερον φησὶ τὸν Πολυνείκη.

378. ΤΟ ΚΟΙΛΟΝ ΑΡΓΟΣ. πολλαχοῦ τὸ Ἄργος κοῖλόν φησι, καθάπερ καὶ ἐν Ἐπιγόνοις·

Τὸ κοῖλον Ἄργος οὐ κατοικήσαντ' ἔτι,

καὶ ἐν Θαμύρᾳ·

Ἐκ μὲν Ἐριχθονίου ποτιμάστιον ἔσχεθε κοῦρον
Αὐτόλυκον, πολέων κτεάνων σίνιν Ἄργεϊ κοίλῳ.

Ὅμηρος· (Ὀδ. δ'. 1.)

Οἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα—

380. ΩΣ ΑΥΤΙΚ' ΑΡΓΟΣ. ὡς αὐτίκα καὶ τὸ Ἄργος πρὸς οὐρανὸν βιβῶν, καὶ τὸ Καδμείων πέδον τιμωρίᾳ ὑποτάξων. τὸ γὰρ ΤΙΜΗ ἔσθ' ὅτε πρόστιμον δηλοῖ, Ὅμηρος· (Ἰλ. γ'. 288.) εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος—ἑκάτερον δὲ Η ἀντὶ τοῦ καὶ ἐστί. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως· αὐτίκα ἢ τὸ Καδμείων πέδον τιμῇ καθέξων, ἢ τὸ Ἄργος πρὸς οὐρανὸν βιβῶν· ὑψώσων τῇ εὐκλείᾳ, ὡς πορθησόντων Ἀργείων τὰς Θήβας, καὶ κατὰ τοῦτο ἐνδόξων γενησομένων. ὑπέρβατον οὖν ἐστι, καὶ τὸ ἑξῆς οὕτως· ὡς αὐτίκα ἢ πρὸς οὐρανὸν τὸ Ἄργος οἴσων, ἤγουν ἐπὶ μέγα αὔξημα, ἢ τὸ Καδμείων πέδον τιμῇ καθέξων. ἄλλως γὰρ ἀκούειν τραχύτερον.

centia usos fuisse. Quod autem de veteribus iambographis ait, id falsum esse opinor. Unicum quod mihi occurrit exemplum, mendosum esse comperi; et certa conjectura in integrum restituo. Versus est in Simonidis lepidissimo carmine de mulierum ingeniis 43. ubi legebatur: Τὴν δ' ἔκ τε σποδιῆς καὶ παλιντριβέος ὄνου. Nos autem non ita pridem edidimus: Τὴν δ' ἐκ σποδιῆς τε καὶ παλιντριβέος ὄνου. Vox σποδιῆς glossema est. Scripserat antiquus ille Simonides: Τὴν δ' ἐκ τεφρῆς τε καὶ παλιντριβέος ὄνου. Hesychius: τεφρὸν, σποδιὸν, φαιὸν, πολιόν. Quibus autem persuasum est anapæstum in pari loco senarii tragici ferendum non esse, iis egregie Toupius ad Suidam ii. 168. emendasse videbitur: Νῦν δ' ἐκ θεῶν τοῦ καλλιτηρίου φρενός.

375. Πολυνείκην. Aldus, ut in membr. scriptum est, edidit Πολυνείκη, quod, ut magis Atticum, retineri debebat. Ionicam terminationem accusativi εα Attici in η contrahunt. Sic apud Comicum Ἀντισθένη, Κλεισθένη, Σωκράτη.

377. πληθύων. In B. T. πληθύνων.

380. Aldus sic hos versus edidit: Ὡς αὐτίκ' Ἄργος ἢ τὸ Καδμείων πέδον Τιμῇ καθέξων, ἢ πρὸς οὐρανὸν βιβῶν. In membr. scriptum Καδμεῖον et καθέξον. Postremum quidem recte omnino: nam Ἄργος, ad quod participium illud refertur, neutrum est. Sed tetrius remanebat ulcus. Particulæ disjunctivæ ἢ, quas Scholiastes ridicule pro καὶ accipiendas esse ait, locum hic habere non possunt, quum duo membra sibi invicem non opponantur; quin vero alterum ex altero sequatur. Sed ille hujus loci explicatione nihil nisi ollas lippit. Palmam tamen stoliditatis sibi vindicat Johnsonus, cujus versionem videsis. Prius ἢ mutari debuit in δή. ὡς δή, *tanquam scilicet*, sensu ironico: posterius vero in καί. καὶ πρὸς οὐρανὸν βιβῶν, nempe αὐτὸν, τὸν Πολυνείκη.

ταῦτ' οὐκ ἀριθμός ἐστιν, ὦ πάτερ, λόγων,
ἀλλ' ἔργα δεινά· τοὺς δὲ σοὺς ὅποι θεοὶ
πόνους κατοικτιοῦσιν, οὐκ ἔχω μαθεῖν.
ΟΙ. ἤδη γὰρ ἔσχες ἐλπίδ', ὡς ἐμοῦ θεοὺς
ὤραν τιν' ἕξειν, ὥστε σωθῆναί ποτε;
ΙΣ. ἔγωγε τοῖς νῦν γ', ὦ πάτερ, μαντεύμασι.
ΟΙ. ποίοισι τούτοις; τί δὲ τεθέσπισται, τέκνον;
ΙΣ. σὲ τοῖς ἐκεῖ ζητητὸν ἀνθρώποις ποτὲ
θανόντ' ἔσεσθαι ζῶντά τ', εὐσοίας χάριν.
ΟΙ. τίς δ' ἂν τοιοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς εὖ πράξειεν ἄν;
ΙΣ. ἐν σοὶ τὰ κείνων φασὶ γίγνεσθαι κράτη.
ΟΙ. ὅτ' οὐκ ἔτ' εἰμί, τηνικαῦτ' ἄρ' εἴμ' ἀνήρ.
ΙΣ. νῦν γὰρ θεοί σ' ὀρθοῦσι, πρόσθε δ' ὤλλυσαν.
ΟΙ. γέροντα δ' ὀρθοῦν, φλαῦρον, ὃς νέος πέσῃ.
ΙΣ. καὶ μὴν Κρέοντά γ' ἴσθι σοι τούτων χάριν

382. ΟΥΚ ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΩΝ. οὐ μέχρι λόγων προκόπτοντα.

386. ΩΡΑΝ, φροντίδα.

389. ΣΕ ΤΟΙΣ ΕΚΕΙ ΖΗΤΗΤΟΝ. οἱ ὑπομνηματισάμενοι γράφουσιν οὕτω· "Χρησμὸς τοιοῦτος γέγονεν· ὁποτέρῳ ἂν ὁ Οἰδίπους πρόσθηται, τοῦτον κρατήσειν. καὶ χωρὶς κατὰ κοινὸν τοῖς Θηβαίοις, ὅτι ἔσται αὐτοῖς μεγάλων κακῶν αἴτιος, ἐὰν μὴ θάψωσιν αὐτὸν ἐπὶ τῆς χώρας." ἐβουλόμην δὲ αὐτοὺς μαρτυρίᾳ χρήσασθαι ἢ συγγραφέως τινὸς, ἢ ποιητοῦ. ΕΥΝΟΙΑΣ ΧΑΡΙΝ. ἵνα εὐνοῇς αὐτοῖς. ἐν τοῖς ἀναγκαιοτέροις τῶν ἀντιγράφων γράφεται ΕΥΣΟΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ὃ καὶ οἱ ὑπομνηματισάμενοι ἀξιοῦσιν. εὔσοιαν δέ φασι τὴν εὐσθένειαν, καθάπερ καὶ ἐν Ἀμφιτρύωνι·

Ἐπεὶ δὲ βλάστοι, τῶν τριῶν μίαν λαβεῖν
εὔσοιαν ἀρκεῖ.

395. ΓΕΡΟΝΤΑ Δ' ΟΡΘΟΥΝ ΦΛΑΥΡΟΝ. τὸν ἅπαξ ἐν νεότητι πεσόντα, ἐν γήρᾳ ὀρθοῦσθαι ἀδύνατον. ἢ ΦΛΑΥΡΟΝ, χαλεπόν.

[385. s. Satis anomala hæc constructio. Ex regula foret: ὡς ἐμοῦ θεοὶ ὤραν τιν' ἕξουσι. Sic Electr. v. 963. s. καὶ τῶνδε μέντοι μηκέτ' ἐλπίσῃς ὅπως τεύξει ποτ'. *Schaf.*]

387. τοῖς νῦν γ'— Postrema particula in T. omissa.

390. εὐσοίας. Unice hoc verum superscriptum est in T. pro varia lectione. Ceteri, ut Aldus, male εὐνοίας. Vide Lexicon.

393. ἀνήρ. *Vir*, κατ' ἐξοχήν. Sic apud Comicum Equit. 391. Ἀλλ' ὅμως οὗτος τοιοῦτος ὢν ἅπαντα τὸν βίον, Κᾆτ' ἀνὴρ ἔδοξεν εἶναι. ibid. 1254. —μέμνησο ὅτι Ἀνὴρ γεγένησαι δι' ἐμέ.

395. ὃς νέος πέσῃ. Sic Aldus et codd. omnes: quo magis miror qui Turnebus ediderit πέσοι, quod solœcum est. Æschylus S. Th. 259. Μοχθηρὸν, ὥσπερ ἄνδρας, ὧν ἁλῷ πόλις. Ubi vide quæ notavi. Idem in Jaculatricibus apud Plutarchum: Νέας γυναικὸς οὔ με μὴ λάθῃ φλέγων Ὀφθαλμὸς ᾗ τις ἀνδρὸς ᾖ γεγευμένη. Eurip. Med. 519. Ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν, ὃς κίβδηλος ᾖ, Τεκμήρι' ἀνθρώποισιν ὤπασας σαφῆ— Noster in El. 770. —οὐδὲ καὶ κακῶς Πάσχοντι μῖσος ὧν τέκῃ προσγίγνεται. His in exemplis, quibus alia multa addi possent, vides subjunctivum adhiberi, non optativum. φλαυρὸν in hoc versu, nec ἀδύνατον, nec χαλεπὸν significat; sed εὐτελὲς, *vile*, *futile*.

ἥξοντα βαιοῦ κοὐχὶ μυρίου χρόνου.
ΟΙ. ὅπως τί δράσῃ, θύγατερ; ἑρμήνευέ μοι.
ΙΣ. ὥς σ' ἄγχι γῆς στήσωσι Καδμείας, ὅπως
κρατῶσι μέν σου, γῆς δὲ μὴ 'μβαίνῃς ὅρων.
ΟΙ. ἡ δ' ὠφέλησις τίς θύραισι κειμένου;
ΙΣ. κείνοις ὁ τύμβος δυστυχῶν ὁ σὸς βαρύς.
ΟΙ. κἄνευ θεοῦ τις τοῦτό γ' ἂν γνώμῃ μάθοι.
ΙΣ. τούτου χάριν τοίνυν σε προσθέσθαι πέλας
χώρας θέλουσι· μηδ' ἵν' ἂν σαυτοῦ κρατοῖς.
ΟΙ. ἦ καὶ κατασκιῶσι Θηβαίᾳ κόνει;
ΙΣ. ἀλλ' οὐκ ἐᾷ τοὔμφυλον αἷμά σ', ὦ πάτερ.
ΟΙ. οὐκ ἆρ' ἐμοῦ γε μὴ κρατήσουσίν ποτέ.

399. ΣΤΗΣΩΣΙ, κατοικίσωσι. ΟΠΩΣ ΚΡΑΤΩΣΙ ΣΟΥ, ὅπως σχῶσί σε.

401. ΚΕΙΜΕΝΟΥ. ἀντὶ τοῦ, οἰκοῦντος.

402. ΚΕΙΝΟΙΣ Ο ΤΥΜΒΟΣ. ὁ τύμβος δυστυχῶν ὁ σὸς, κείνοις βαρύς. ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ ξένης σοῦ θαπτομένου, δυστυχήσουσιν ἐκεῖνοι.

403. ΚΑΝΕΥ ΘΕΟΥ. οἷον πῶς ἄν τις ταῦτα δύναιτο μαθεῖν ἄνθρωπος ὢν, θείας δυνάμεως χωρίς; τοῦτο δὲ λέγει, ἐπεὶ οὐκ ἐπίσταται, ὅτι Πυθόχρηστόν ἐστι τὸ λεγόμενον.

404. ΠΡΟΣΘΕΣΘΑΙ. ἀντὶ τοῦ, κατοικίσαι. ΧΩΡΑΣ. τῶν Θηβῶν. ΜΗΔ' ΙΝ' ΑΝ ΣΑΥΤΟΥ ΚΡΑΤΗΙΣ. μηδὲ ἐᾶν σε ὅπου ἂν σαυτοῦ ἐξουσιάσῃ. λείπει δὲ τὸ ἐᾶν ῥῆμα· ἢ ἀπὸ κοινοῦ τὸ ΠΡΟΣΘΕΣΘΑΙ νόει.

406. ΚΑΤΑΣΚΙΩΣΙ ΘΗΒΑΙΑι ΚΟΝΕΙ. οἷον ἐν Θήβαις με χώσουσι, ἤγουν θάψουσιν.

407. ΤΟΥΜΦΥΛΙΟΝ ΑΙΜΑ. ὁ πατρῷος φόνος.

408. ΟΥ ΜΗ ΚΡΑΤΗΣΩΣΙΝ. ἤγουν θάπτειν με ἐν Θήβαις. οὐ θάψουσί με ἐν Θήβαις ποτέ. ὁ δὲ ΜΗ πλεονάζει.

397. *βαιοῦ, κοὐχὶ μυρίου.* Reduplicatio, ut in priore Œdipo 58. [*βαιοῦ κοὐχὶ μυρίου χρόνου.* V. not. ad Electr. v. 478. et Musgrav. ad h. l. *Schæf.*]

[400. *γῆς δὲ μὴ 'μβαίνῃς ὅρων.* Infra v. 689. *πεδίων ἐπινίσσεται.* v. 924. *σῆς ἐπεμβαίνειν χθονός.* *Schæf.*]

402. *τύμβος δυστυχῶν.* *Tumulus infelix*, id est, *tumulus in peregrina terra.* Pars enim quædam felicitatis esse videbatur, si quis post mortem patrio conderetur solo. Sic quidem recte exponit Scholiastes. Heathius vero: *Illis quidem sepulcrum tuum, si eo frustrantur, grave est futurum.* Non satis video qui hic sensus e Græcis elici possit, etiamsi *δυστυχῶν* per enallagen accipiatur pro *δυστυχοῦσι.* Hoc si voluisset poëta, scribere poterat: *Κείνοις ὁ τύμβος ἀποτυχοῦσι σὸς βαρύς.*

403. Perperam vulgo in fine hujus interrogationis signum positum. *τις* indefinitum est. *Me etiam mortuum illis infensum fore, ἀραῖον, si me non siverint in patria terra sepeliri, vel non monente Deo quivis facile intelligat.* Nulla hic interrogatio est, quod vel inde liquet, quod nulla subjicitur responsio.

405. *μηδ' ἵν' ἂν σαυτοῦ κρατοῖς.* Libri omnes *κρατῇς* solœce. *ἵνα* hic valet *ὅπου*, quod non intellexit Johnsonus, qui pessime vertit, *ne tui juris sis.* Sensum tamen expediverat Scholiastes: *μηδὲ τιθέναι σε ὅπου κρατοῖς ἂν σαυτοῦ*: *non vero te locare, ubi tui juris esse possis.*

406. *κατασκιῶσι.* gl. *θάψουσιν.* Vide ad priorem Œdipum 138.

408. *οὐ μὴ κρατήσουσιν.* Solœce vulgo *κρατήσωσιν*, quod ne codicum quidem omnium auctoritas tutari pos-

ΙΣ. ἔσται ποτ' ἄρα τοῦτο Καδμείοις βάρος.
ΟΙ. ποίας φανείσης, ὦ τέκνον, ξυναλλαγῆς;
ΙΣ. τῆς σῆς ὑπ' ὀργῆς, σοῖς ὅταν στῶσιν τάφοις.
ΟΙ. ἃ δ' ἐννέπεις, κλύουσα τοῦ λέγεις, τέκνον;
ΙΣ. ἀνδρῶν θεωρῶν Δελφικῆς ἀφ' ἑστίας.
ΟΙ. καὶ ταῦτ' ἐφ' ἡμῖν Φοῖβος εἰρηκὼς κυρεῖ;
ΙΣ. ὥς φασιν οἱ μολόντες εἰς Θήβης πέδον.
ΟΙ. παίδων τις οὖν ἤκουσε τῶν ἐμῶν τάδε;
ΙΣ. ἄμφω γ' ὁμοίως, κἀξεπίστασθον καλῶς.
ΟΙ. κᾆθ' οἱ κάκιστοι τῶνδ' ἀκούσαντες, πάρος
τοῦ 'μοῦ πόθου προὔθεντο τὴν τυραννίδα;
ΙΣ. ἀλγῶ κλύουσα ταῦτ' ἐγώ· φέρω δ' ὅμως.
ΟΙ. ἀλλ' οἱ θεοί σφι μήτε τὴν πεπρωμένην
ἔριν κατασβέσειαν, ἐν δ' ἐμοὶ τέλος
αὐτοῖν γένοιτο τῆσδε τῆς μάχης πέρι,
ἧς νῦν ἔχονται, κἀπαναιροῦνται δόρυ·
ὡς οὔτ' ἂν ὃς νῦν σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχει,
μείνειεν, οὔτ' ἂν οὑξεληλυθὼς, πόλιν
ἔλθοι ποτ' αὖθις· οἵ γε τὸν φύσαντ' ἐμὲ,
οὕτως ἀτίμως πατρίδος ἐξωθούμενον,
οὐκ ἔσχον, οὐδ' ἤμυναν· ἀλλ' ἀνάστατος

409. ΤΟΥΤΟ. τὸ μὴ κατασχεῖν σε.
410. ΠΟΙΑΣ ΞΥΝΑΛΛΑΓΗΣ. ποίας αἰτίας γενομένης βλαβήσονται; ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ θεῶν; ὑπὸ Ἐρινύων; ἢ ὑπὸ τίνος;
413. ΑΝΔΡΩΝ ΘΕΩΡΩΝ. παρὰ τῶν θεωρῶν κλύουσα.
414. ΕΦ' ΗΜΙΝ. ἀντὶ τοῦ, δι' ἐμέ.
415. ΟΙ ΜΟΛΟΝΤΕΣ. οἱ θεωροί.
422. ΕΝ Δ' ΕΜΟΙ ΤΕΛΟΣ. ἐν μηδενὶ ἑτέρῳ τὸ τέλος αὐτοῖς ἀποβαίη τῆς μάχης, ἢ ἐν ἐμοί. οἷον μηδεὶς ἄλλος κύριος γένοιτο, ὥστε διαλῦσαι τὴν ἔριν αὐτῶν, ἢ ἐγώ. ΚΑι'ΠΑΝΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΔΟΡΥ, κατ' ἀλλήλων ἐπαιροῦσιν. ΩΣ ΟΥΤ' ΑΝ. εἰ γὰρ ἐν τῇ ἐμῇ ἐξουσίᾳ γένοιτο, οὐδὲ εἷς αὐτῶν ζήσεται.
429. ΟΥΚ ΕΣΧΟΝ, ΟΥΔ' ΗΜΥΝΑΝ. τὸ ἐφ' ἑαυτοῖς οὐκ ἐπήρκεσαν. ἐνῆν γὰρ τῶν πεπραγμένων.

set. In T. vulgatæ lectioni nostra superscripta. Vide ad priorem Œdipum 1073.

[411. F. σοῖς δτ' ἐνστῶσιν τάφοις. quando arma intulerint terræ, ubi tu sepultus jacebis. *Schæf.*]

417. ἄμφω γ— Sic B. T. In membr. et apud Aldum ἄμφω θ'—

421. μήτε τὴν πεπρωμένην. In membr. scriptum a prima manu μήτε σφε. Rarius illud σφι, quod pronomen est duale tertiæ personæ, librarios turbavit. Eurip. Med. 401. Πικροὺς δ' ἐγώ σφι καὶ λυγροὺς θήσω γάμους.

In B. T. perperam

[427. s. Delevi commata post ἐμὲ et ἐξωθούμενον. ἔσχον i. q. ἐκώλυσαν. V. infra v. 888. *Schæf.*]

429. οὐδ' ἤμυναν. Aldus, ut in membr. scriptum est, ἤμυνον.

αὐτοῖν ἐπέμφθην, κἀξεκηρύχθην φυγάς.
εἴποις ἂν, ὡς θέλοντι τοῦτ' ἐμοὶ τότε
πόλις τὸ δῶρον εἰκότως κατήνεσεν.
οὐ δῆτ', ἐπεί τοι τὴν μὲν αὐτίχ' ἡμέραν,
ὁπηνίκ' ἔζει θυμὸς, ἥδιστον δ' ἐμοὶ
τὸ κατθανεῖν ἦν καὶ τὸ λευσθῆναι πέτροις,
οὐδεὶς ἔρωτος τοῦδ' ἐφαίνετ' ὠφελῶν·
χρόνῳ δ' ὅτ' ἤδη πᾶς ὁ μόχθος ἦν πέπων,
κἀμάνθανον τὸν θυμὸν ἐκδραμόντα μοι
μείζω κολαστὴν τῶν πρὶν ἡμαρτημένων,
τοτηνίκ' ἤδη τοῦτο μὲν, πόλις βίᾳ
ἤλαυνέ μ' ἐκ γῆς χρόνιον· οἱ δ' ἐπωφελεῖν,
οἱ τοῦ πατρὸς, τῷ πατρὶ δυνάμενοι, τὸ δρᾶν
οὐκ ἠθέλησαν, ἀλλ' ἔπους σμικροῦ χάριν
φυγάς σφιν ἔξω πτωχὸς ἠλώμην ἐγώ.
ἐκ ταῖνδε δ', οὔσαιν παρθένοιν, ὅσον φύσις
δίδωσιν αὐταῖν, καὶ τροφὰς ἔχω βίου,
καὶ γῆς ἄδειαν, καὶ γένους ἐπάρκεσιν·

αὐτοῖς τὸ ἐφ' αὐτοῖς τοῦτο πρᾶξαι, ὡς αὐτάρκως κεκολασμένου τῇ πηρώσει. ΘΕΛΟΝΤΙ ΤΟΥΤ'. τὸ ἐξορισθῆναι.

436. ΟΥΔΕΙΣ ΕΡΩΤΟΣ. τούτου τοῦ ἔρωτος οὐδεὶς με ἐποίει ἀπολαῦσαι. τοῦ ἀποθανεῖν δέ φησιν. Ο ΜΟΧΘΟΣ ΗΝ ΠΕΠΩΝ. ὅτε θυμὸς ἦν πέπειρος. ΚΑἸΜΑΝΘΑΝΟΝ. ὅτε ἐκεῖνοι ἔγνωσαν πέψαντά με τὸν θυμόν.

432. *κατήνεσεν.* Sic B. T. In membr. ut apud Aldum, depravate *κατήνυσεν.*

[437. 441. *χρόνῳ—χρόνιον.* Adverte pleonasmum. *Schæf.*]

443. *ἀλλ' ἔπους σμικροῦ χάριν.* Aldus et membr. *ἔπους μικροῦ.* In B. *ἐπ' οὐ σμικροῦ.* In T. *ἀλλά που σμικροῦ χάριν.* Facetus est Gallicus metaphrastes, qui hæc accepit de verbulo, quod Œdipo exciderat : *un mot qui m'est échappé fut pour eux un prétexte suffisant.* Hoc autem verbulum imprecationes esse ariolatur, quibus Œdipus in priore dramate Laii occcisorem devoverat a v. 236. ad 242. quo quidem nihil magis absonum excogitari poterat. Fieri potuit ut ob diras illas universus Thebanus populus Œdipum ex urbe vi ejiceret : *πόλις βίᾳ Ἤλαυνέ μ' ἐκ γῆς.* Sed qui patris causam suscipere debebant, potius quam eum verbulo defenderent, eum expelli passi sunt. Nihil aliud significant hæc verba *ἔπους σμικροῦ χάριν.* Possis tamen cum Camerario interpretari, *ob rem parvi momenti, levem ob prætextum, propter levem offensionem.* Nam *ἔπος* sæpe adhibetur pro *πρᾶγμα, res,* quod Heynio meo observatum fuit in Excursu xv. ad vi. Æneidos. [*ἔπους σμικροῦ χάριν.* V. 620. *ἐκ σμικροῦ λόγου.* *Schæf.*]

445. *ἐκ ταῖνδε δ', οὔσαιν παρθένοιν.* Sic bene Aldus cum codd. veteribus. Prava Triclinii lectio *κἀκ ταῖνδε,* quæ sane emendationis indiget, viro nescio cui docto suspicionem movit, scriptum a poëta fuisse *κἀκ ταῖνδε δισσαῖν.* Verum nemo non videt copulam hic alieno loco positam, quum series orationis adversativam particulam *δὲ* flagitet.

τὼ δ' ἀντὶ τοῦ φύσαντος εἱλέσθην θρόνους
καὶ σκῆπτρα κραίνειν, καὶ τυραννεύειν χθονός,
ἀλλ' οὔ τι μὴ λάχωσι τοῦδε συμμάχου,
οὔτε σφιν ἀρχῆς τῆσδε Καδμείας ποτὲ
ὄνησις ἥξει. τοῦτ' ἐγῷδα, τῆσδέ τε
μαντεῖ' ἀκούων, ξυννοῶν τά τ' ἐξ ἐμοῦ
παλαίφαθ', ἅ μοι Φοῖβος ἤνυσέν ποτε.
πρὸς ταῦτα καὶ Κρέοντα πεμπόντων, ἐμοῦ
μαστῆρα, κεἴ τις ἄλλος ἐν πόλει σθένει.
ἐὰν γὰρ ὑμεῖς, ὦ ξένοι, θέλητ' ἐμοῦ
ξὺν ταῖσδε ταῖς σεμναῖσι δημούχοις θεαῖς
ἀλκὴν ποιεῖσθαι, τῇδε τῇ πόλει μέγαν
σωτῆρ' ἀρεῖσθε, τοῖς δ' ἐμοῖς ἐχθροῖς πόνους.

ΧΟ. *ἐπάξιος μὲν Οἰδίπους κατοικτίσαι,*
αὐτός τε, παῖδές θ' αἵδ'· ἐπεὶ δὲ τῆσδε γῆς
σωτῆρα σαυτὸν τῷδ' ἐπεμβάλλεις λόγῳ,
παραινέσαι σοι βούλομαι τὰ σύμφορα.

ΟΙ. *ὦ φίλταθ', ὡς νυν πᾶν τελοῦντι προξένει.*

ΧΟ. *θοῦ νυν καθαρμὸν τῶνδε δαιμόνων, ἐφ' ἃς*
τὸ πρῶτον ἵκου καὶ κατέστειψας πέδον.

448. ΤΩ Δ'. ἐκεῖνοι, οἱ ἄῤῥενες δηλονότι. ΤΟΥΔΕ ΣΥΜΜΑΧΟΥ. ἀντὶ τοῦ, ἐμοῦ. ΕΓΩι'ΔΑ. ἐγὼ οἶδα.

457. ΕΑΝ ΓΑΡ ΥΜΕΙΣ. εἰ ὑμεῖς συμβάλλεσθέ μοι, ἑαυτοῖς συμβάλλεσθε. χρησμὸς γὰρ ἦν, ὡς εἴρηται, ὡς ἦν οἱ Ἀθηναῖοι τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐγκρατεῖς γένωνται, ἔσοιτο αὐτοῖς ποτε σωτὴρ πολιορκουμένοις ὑπὸ Θηβαίων. εἴτε κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, εἴτε καθ' ἕτερον. ταῦτα δὲ εἰκὸς ποιητικώτερον ὑπὸ τοῦ Σοφοκλέους πεπλάσθαι ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν Ἀθηναίων. πολλαχοῦ δὲ οἱ τραγικοὶ χαρίζονται ταῖς πατρίσιν ἔνια.

462. ΕΠΕΙ ΔΕ ΤΗΣΔΕ ΓΗΣ. ὅτι δὲ σώζειν ὑπισχνῇ τὴν πόλιν, ὑποθέσθαι σοι βούλομαι τὰ χρήσιμα. Ἀττικῶς δὲ πάνυ τῇ συντάξει. καὶ πιθανὴ λοιπὸν ἡ χάρις τῶν ἐγχωρίων ἀνδρῶν. παραινοῦσι γὰρ αὐτὸν καθαρσίων τυχεῖν, ἵνα ἧττόν πως ἐναγὴς φαίνοιτο.

465. ΠΡΟΞΕΝΕΙ. πάρεχε, ἤγουν λέγε μοι, ὡς φῄς, τὰ χρήσιμα. οὐ γὰρ ἂν ὀκνήσαιμι τελεῖν. ἢ πρόξενος ἐμοὶ καὶ φίλος γενοῦ, ὑποσχομένῳ πᾶν, ὃ λέγω, ποιήσειν.

467. ΚΑΤΕΣΤΕΙΨΑΣ. οἷον, κατεπάτησας, ἀπὸ τοῦ στείβω. γράφεται καὶ ΚΑΤΑΣΤΕΨΟΝ, ἤγουν μεθ' ἱκετηρίων ἀφίκου. Ἄλλως. ΚΑΤΑΣΤΕΨΟΝ. καθικέτευ-

450. *λάχωσι.* Libens *τύχωσι* amplecterer, si id liber antiquus offerret. Vide Notam ad El. 364.

452. *τῆσδέ τε.* Sic recte in B. T. In membr. ut apud Aldum *τῆσδέ γε.* Seq. v. concinnior videretur lectio *ξυννοῶν τε τἀξ ἐμοῦ.*

459. *τῇδε τῇ πόλει.* In B. T. *τῇδε μὲν πόλει.* [Brunckius *τῇδε τῇ π. μ.* *Schæf.*]

464. *παραινέσαι.* gl. *ὑποθέσθαι.*

466. *ἐφ' ἃς.* In membr. *ἐφ' αἷς.*

ΟΙ. τρόποισι ποίοις; ὦ ξένοι, διδάσκετε.
ΧΟ. πρῶτον μὲν ἱερὰς ἐξ ἀειρύτου χοὰς
κρήνης ἐνεγκοῦ, δι' ὁσίων χειρῶν θέγων.
ΟΙ. ὅταν δὲ τοῦτο χεῦμ' ἀκήρατον λάβω;
ΧΟ. κρατῆρές εἰσιν, ἀνδρὸς εὔχειρος τέχνη,
ὧν κρᾶτ' ἔρεψον καὶ λαβὰς ἀμφιστόμους.
ΟΙ. θαλλοῖσιν, ἢ κρόκαισιν; ἢ ποίᾳ τρόπῳ;
ΧΟ. οἰὸς *νεογνῆς νεοπόκῳ μαλλῷ βαλών.
ΟΙ. εἶεν· τὸ δ' ἔνθεν ποῖ τελευτῆσαί με χρή;
ΧΟ. χοὰς χέασθαι στάντα πρὸς πρώτην ἕω.

* νεαρᾶς edd. 1. 2.

σον, μετὰ ἱκετηρίων ἀφίκου. ἐὰν δὲ γράφηται ΚΑΤΕΣΤΕΙΨΑΣ, οἷον, κατεπάτησας, ὃ καὶ πιθανώτερον. δι' αὐτὸ γὰρ τοῦτο κελεύουσιν αὐτὸν καθαίρεσθαι, ὅτι εἰς ἄβατον ἐπέβη τόπον τοῦ ἱεροῦ τῶν Σεμνῶν.

469. ΕΞ ΑΕΙΡΡΥΤΟΥ. ἐξ ἀεννάου πηγῆς ὕδωρ ἄρυσαι, καὶ οὕτω χοὰς ταῖς θεαῖς ποίησον ἀπὸ τῶν κρατήρων, πλήσας αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἀντληθέντος ὕδατος.

471. ΟΤΑΝ ΔΕ ΤΟΥΤΟ. ἀντὶ τοῦ, καὶ ὅταν ἀρύσωμαι, τί πράξω;

472. ΑΝΔΡΟΣ ΕΥΧΕΙΡΟΣ. εὐπαλάμου κατὰ τὴν μετάληψιν. ἐπὶ τὸν Δαίδαλον ἡ ἀναφορά, περὶ οὗ Φερεκύδης φησὶν οὕτω· "Μητίονι δὲ τῷ Ἐρεχθέως καὶ Ἰφινόης "γίγνεται Δαίδαλος, ἀφ' οὗ ὁ δῆμος καλεῖται Δαιδαλίδαι Ἀθήνησι." ΛΑΒΑΣ. τὰ ὦτα φησὶ τοῦ κρατῆρος, ἃν ἔστι λαβέσθαι. ΑΜΦΙΣΤΟΜΟΥΣ δέ, τὰς ἑκατέρωθεν ἐστομωμένας. ἢ διὰ τὸ ἑκατέρωθεν τοῦ στόματος ταύτας εἶναι. ἢ τὰς πρόσωπα τινὰ θηρίων ἑκατέρωθεν ἐχούσας, οἷα ποιεῖν εἰώθασιν ἐν τοῖς τοιούτοις. ὁ δὲ νοῦς· ἔρεψον τῶν κρατήρων τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ ὦτα.

475. ΟΙΟΠΟΚΩι ΜΑΛΛΩι ΛΑΒΩΝ. οἷον στολισμῷ καὶ κροκισμῷ λαβὼν στέψον ἢ ἐρίῳ στέψον. ὅτι δὲ στέμματα ἔλεγον τὰ ἔρια, καὶ παρ' Εὐριπίδῃ· (Ὀρ. 12.)

Ὦι στέμματα ξήνασ' ἐπέκλωσεν θεά.

477. ΠΡΟΣ ΠΡΩΤΗΝ ΕΩ. πρὸς τὴν ἀνατολήν, ἢ περὶ τὸν ὄρθρον. καὶ γὰρ δὴ καὶ τὰς ἐκθύσεις πρὸς ἥλιον ἐποιοῦντο, καθάπερ καὶ ἐν Ἠλέκτρᾳ· (424.)

Τοιαῦτά του παρόντος, ἡνίχ' Ἡλίῳ
δείκνυσι τοὔναρ, ἔκλυον ἐξηγουμένου.

καὶ οἱ τοὺς καθαρμοὺς δὲ ἐπιτελοῦντες, πρὸς τὴν ἕω ἵστανται. Κρατῖνος ἐν Χείρωσιν·
Ἄγε δὴ πρὸς ἕω πρῶτον ἁπάντων ἵστω, καὶ λάμβανε χερσὶ Σχῖνον μεγάλην.

[470. θέγων. Verius, opinor, θιγών. In Ajac. v. 1410. alii libri rectius habent θιγών. Ibi unus Scholiastarum: θιγών, ἤγουν ψαύσας. *Schæf.*]

472. εὔχειρος. gl. εὐτέχνου.

474. κρόκαισιν. Perperam in B. T. κρόκοισιν. Pejor lectio in hoc superscripta κροκωτοῖσιν. [ἢ ποίῳ τρόπῳ; Subaudi ἄλλῳ. Eodem modo Euripides Hecub. v. 1254. Pors. Sic Latini scriptores *quonam modo*, h. e. *quonam alio modo*. V. Goerenzius, vir doctissimus, ad Cicer. Academ. I. p. 64. *Schæf.*]

475. οἰὸς νεογνῆς νεοπόκῳ μαλλῷ βαλών. Mendose in Aldina editione, ut in membr. νεοτόκῳ. In duobus aliis pessime οἰοπόκῳ μαλλῷ λαβών. Quorum verborum ultimum ex frequenti librariorum lapsu in permutandis λαβεῖν et βαλεῖν. Libri omnes habent οἰὸς νεαρᾶς, quod mendosum esse titubans metrum arguit. In voce νεαρᾶς, media corripitur, nec ulla ratione produci potest. Non placet subditum ab Heathio fulcrum legente οἰός γε νεαρᾶς. Elegans est et docta Valckenarii conjectura quam pro merito suo recepimus, οἰὸς νεογνῆς. Genuinæ vocis locum invasit glossa. Hesych. νεογιλής, νεαγνής, νεαρᾶς, νέας, νεωστὶ γεννηθείσης. [λαβών. Brunckius βαλών.

ΟΙ. ἢ τοῖσδε κρωσσοῖς, οὓς λέγεις, χέω τάδε;
ΧΟ. τρισσάς γε πηγάς· τὸν τελευταῖον δ' ὅλον.
ΟΙ. τοῦ τόνδε πλήσας θῶ; δίδασκε καὶ τόδε.
ΧΟ. ὕδατος, μελίσσης· μηδὲ προσφέρειν μέθυ.
ΟΙ. ὅταν δὲ τούτων γῆ μελάμφυλλος τύχῃ;
ΧΟ. τρὶς ἐννέ' αὐτῇ κλῶνας ἐξ ἀμφοῖν χεροῖν
τιθεὶς ἐλαίας, τάσδ' ἐπεύχεσθαι λιτάς.
ΟΙ. τούτων ἀκοῦσαι βούλομαι. μέγιστα γάρ.
ΧΟ. ὥς σφας καλοῦμεν Εὐμενίδας, ἐξ εὐμενῶν
στέρνων δέχεσθαι τὸν ἱκέτην σωτήριον,
αἰτοῦ σύ γ' αὐτὸς, κεἴ τις ἄλλος ἀντὶ σοῦ,
ἄπυστα φωνῶν, μηδὲ μηκύνων βοήν·

478. ΧΕΩ ΤΑΔΕ. τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῶν κρατήρων χέω;

479. ΤΡΙΣΣΑΣ ΓΕ ΠΗΓΑΣ. ἀντὶ τοῦ, τὸ ὕδωρ ἀπὸ τριῶν πηγῶν. ΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ. τὸν ὕστερον κρατῆρα.

481. ΥΔΑΤΟΣ ΜΕΛΙΣΣΗΣ. ὕδατος καὶ μέλιτος. λείπει δὲ ὁ καί. ἀπὸ γὰρ τοῦ ποιοῦντος, τὸ ποιούμενον. καὶ ἐν Ἐρασταῖς·

Γλώσσης μελίσσης τῷ κατερρυηκότι.

βούλεται δὲ λέγειν τὸ μελίκρατον. ΜΗΔΕ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙΝ ΜΕΘΥ. ἄοινοι γὰρ αἱ θεαί.

482. ΟΤΑΝ ΔΕ ΤΟΥΤΩΝ. ὅταν δὲ τὰς χοὰς χέωμεν ἐπὶ γῆς, τί χρή με ὕστερον δρᾶσαι;

483. ΤΡΙΣ ΕΝΝΕ' ΑΥΤΗι. τρὶς ἐννέα τιθεὶς κλῶνας ἐλαίας, ταύτας ποιοῦ τὰς εὐχάς.

485. ΤΟΥΤΩΝ ΑΚΟΥΣΑΙ. ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι τῶν εὐχῶν. μέγιστον γὰρ ταύτας μαθεῖν.

486. ΩΣ ΣΦΑΣ ΚΑΛΟΥΜΕΝ. ὡς καλοῦμεν αὐτὰς Εὐμενίδας, οὕτως αὐτὰς καλῶν, καὶ ἐξευμενίζων, καὶ ἵλεως ποιούμενος, ἱκέτευε αὐτὰς δέχεσθαί σε τὸν ἱκέτην ἐπὶ σωτηρίᾳ. ΕΞ ΕΥΜΕΝΩΝ ΣΤΕΡΝΩΝ. ἀντὶ τοῦ, μὴ ἐξ ἐπιπολῆς, ἀλλ' ἐνδιαθέτως. ΣΥ Γ' ΑΥΤΟΣ. οἷον, ἢ σὺ ταῦτα ποίει, ἢ ἄλλος τις ὑπὲρ σοῦ ταῦτα ποιείτω.

486. ΑΠΥΣΤΑ ΦΩΝΩΝ. ἀνήκουστα, ἀντὶ τοῦ, ἠρέμα καὶ συντόμως. τοῦτο ἀπὸ τῆς δρωμένης θυσίας ταῖς Εὐμενίσι φησί. μετὰ γὰρ ἡσυχίας τὰ ἱερὰ δρῶσι, καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἀπὸ Ἡσύχου καταγόμενοι θύουσιν αὐταῖς, καθάπερ Πολέμων ἐν τοῖς πρὸς Ἐρατοσθένην φησὶν, οὕτω· "Τὸ δὲ τῶν εὐπατριδῶν γένος οὐ μετέχει "τῆς θυσίας ταύτης." εἶτα ἑξῆς· "Τῆς δε πομπῆς ταύτης Ἡσυχίδαι, ὃ δὴ "γένος ἐστὶ παρὰ τὰς Σεμνὰς θεὰς, καὶ τὴν ἡγεμονίαν ἔχει. καὶ προθύονται πρὸ "τῆς θυσίας κριὸν Ἡσύχῳ ἱερὸν ἥρῳ, τοῦτον οὕτω καλοῦντες διὰ γοῦν εὐφημίαν, "οὗ τὸ ἱερόν ἐστι παρὰ τὸ Κιμώνιον, ἐκτὸς τῶν ἐννέα πυλῶν." καὶ Ἀπολλόδωρος

Saepius "ex quadam abundantia adjectum hoc vocabulum." Verba sunt Dorvillii ad Chariton. p. 591. Infra v. 861. τόνδ' ἀπάξομαι λαβών. Aristophanes Δαιταλ. Fragm. XVI. Ἆισον δή μοι σκολιόν τι λαβὼν Ἀλκαίου κἀνακρέοντος. Inprimis compares Homer. Il. XII. v. 451. s. ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενος οἰὸς Χειρὶ λαβὼν ἑτέρῃ. Schaf.]

478. χέω τάδε. In B. T. τόδε.

479. τρισσάς γε. Perperam Aldus et membr. τρισσάς τε.

ἔπειτ' ἀφέρπειν ἄστροφος. καὶ ταῦτά σοι
δράσαντι θαρσῶν ἂν παρασταίην ἐγώ·
ἄλλως δὲ δειμαίνοιμ' ἄν, ὦ ξέν', ἀμφὶ σοί.
ΟΙ. ὦ παῖδε, κλύετον τοῦδε προσχώρου ξένου;
ΑΝ. ἠκούσαμέν τε, χὤ τι δεῖ πρόστασσε δρᾶν.
ΟΙ. ἐμοὶ μὲν οὐχ ὁδωτά. λείπομαι γὰρ ἐν
τῷ μὴ δύνασθαι, μήθ' ὁρᾶν, δυοῖν κακοῖν.
σφῷν δ' ἡτέρα μολοῦσα πραξάτω τάδε.
ἀρκεῖν γὰρ οἶμαι κἀντὶ μυρίων μίαν
ψυχὴν τάδ' ἐκτίνουσαν, ἢν εὔνους παρῇ.
ἀλλ' ἐν τάχει τι πράσσετον· μόνον δ' ἐμὲ
μὴ λείπετ'. οὐ γὰρ ἂν σθένοι τοὐμὸν δέμας
ἔρημον ἕρπειν, οὐδ' ὑφηγητοῦ γ' ἄνευ.
ΙΣ. ἀλλ' εἶμ' ἐγὼ τελοῦσα· τὸν τόπον δ' ἵνα
τὰ χρεῖ' ἐφεύρω, τοῦτο βούλομαι μαθεῖν.

δὲ ἐν τῇ περὶ θεῶν ἑπτακαιδεκάτῃ, περὶ τοῦ τῶν Ἡσυχιδῶν γένους καὶ τῆς ἱερείας φησί· καὶ Καλλίμαχος·

Νηφαλίας καὶ τῆσιν ἀεὶ μελιηδέας ὄμπνας
ληΐτειραι καίειν ἔλλαχον Ἡσυχίδες.

491. ΠΑΡΑΣΤΑΙΜΗΝ, ὡς καθαρθέντι. ΑΛΛΩΣ. μὴ καθαρθέντι.

495. ΟΥΧ ΟΔΩΤΑ. οὐκ ἐν ὁδῷ, οὐδὲ ἀνυστά. οἷον, οὐ βαδιστέα μοι, οὐδὲ πρακτέον ταῦτα· λείπομαι γὰρ τῆς πράξεως ὑπὸ δύο κακῶν, τοῦ τε μὴ δύνασθαι, καὶ τοῦ μὴ ὁρᾶν. ΣΦΩΙΝ Δ' ΗΤΕΡΑ. ἐπεὶ προείρηκεν ὁ Χορὸς, καὶ ἄλλοις ἐξεῖναι ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν καθαρμὸν ποιήσασθαι, ἐπιτρέπει τοῦτο ταῖς θυγατράσιν.

499. ΤΑΔ' ΕΚΤΕΙΝΟΥΣΑΝ. τεταμένως καὶ συντόμως δρῶσαν καὶ διακονοῦσαν. ΟΥΔ' ΥΦΗΓΗΤΟΥ Γ' ΑΝΕΥ. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ΕΡΠΕΙΝ. οὐκ ἰσχύω βαδίζειν ἄνευ χειραγωγοῦ.

504. ΧΡΗ 'ΣΤΑΙ Μ' ΕΦΕΥΡΕΙΝ. χρεία ἔσται, καὶ κατὰ συναλοιφὴν, χρῆ 'σται. ταυτὸ δέ ἐστι τῷ δεήσει· καὶ ἐν Τριπτολέμῳ·

Χρῆ 'σται δέ σ' ἐνθένδ' αὖθις—

ΤΟΥΤΟ ΒΟΥΛΟΜΑΙ ΜΑΘΕΙΝ. ἔνθα τὸ ὕδωρ ἐστὶν, ἡδέως ἂν εἰδείην.

491. θαρσῶν. Perperam Aldus et codd. θαῤῥῶν.—παρασταίην. Sic emendate scriptum in B. Ceteri cum Aldo παρασταίμην, quæ forma ne Græca quidem est.

499. τάδ' ἐκτίνουσαν. Sic omnino legendum cum Cantero Nov. Lect. v. 25. invitis etiam codd. qui in mendosa impressorum lectione consentiunt, quam inepte Scholiastes interpretatur.

[503. s. Sic Brunckius ex conjectura. Libri habent: τὸν τόπον δ' ἵνα Χρῆ 'σται μ' ἐφευρεῖν, τοῦτο βούλομαι μαθεῖν. Fort. leg.

τὸν τόπον δ', ἵν' ἃ
χρῆ 'σται μ' ἐφευρεῖν, τόνδε βούλομαι
μαθεῖν.

De pronomine ὅδε sic ex abundanti posito v. Melet. Crit. I. p. 84. *Schæf.*]

504. Legitur vulgo, τὸν τόπον δ' ἵνα Χρῆ 'σται μ' ἐφευρεῖν. In B. χρῆσταί μ' ἐφευρεῖν. Ceteri nihil variant. Absurda lectio. Nihil expedit Scholiastæ explicatio, ad χρῆ 'σται tantum per-

ΧΟ. τοὐκεῖθεν ἄλσους, ὦ ξένη, τοῦδ'. ἢν δέ του
σπάνιν τιν' ἴσχῃς, ἔστ' ἔποικος, ὃς φράσει.
ΙΣ. χωροῖμ' ἂν ἐς τόδ'· Ἀντιγόνη, σὺ δ' ἐνθάδε
φύλασσε πατέρα τόνδε. τοῖς τεκοῦσι γὰρ
οὐδ' εἰ πονεῖ τις, δεῖ πόνου μνήμην ἔχειν.
ΧΟ. δεινὸν μὲν, τὸ πάλαι κείμενον ἤ-
δη κακὸν, ὦ ξεῖν', ἐπεγείρειν·
ὅμως δ' ἔραμαι πυθέσθαι—
ΟΙ. τί τοῦτο;
ΧΟ. τᾶς δειλαίας ἀπόρου φανείσας
ἀλγηδόνος, ᾇ ξυνέστας.
ΟΙ. μὴ, πρὸς ξενίας, ἀνοίξῃς,
τᾶς σᾶς. πέπονθ' ἔργ' ἀναιδῆ.
ΧΟ. τό τοι πολὺ καὶ μηδαμὰ λῆγον
χρῄζω, ξέν', ὀρθὸν ἄκουσμ' ἀκοῦσαι.

505. ΤΟΥΚΕΙΘΕΝ ΑΛΣΟΥΣ. τὸ ἐκεῖθεν τοῦ ἄλσους τούτου. ἐὰν δέ τι τούτων ἀγνοῇς, παρά τινος τῶν ἐπιχωρίων τοῦτο μαθήσῃ. ΗΝ ΔΕ ΤΟΥ ΣΠΑΝΙΝ ΤΙΝ' ΙΣΧΗΙΣ. ἀντὶ τοῦ, εἴ τι τῆς εἰδήσεως ἀγνοεῖς περὶ τὸν τόπον.

508. ΤΟΙΣ ΤΕΚΟΥΣΙ ΓΑΡ. ὅταν τις ὑπὲρ γονέων πονῇ, μὴ ἡγείσθω πόνον εἶναι τὸν κάματον.

510. ΔΕΙΝΟΝ ΜΕΝ. τῆς Ἰσμήνης ἀποστάσης, ὁ Χορὸς ἐρωτᾷ τὸν Οἰδίποδα, καὶ φησί· Τὸ ἐπεγείρειν μὲν καὶ ἀνακινεῖν τὰ πάλαι συμβάντα, δυσχερές· ὅμως δὲ μαθεῖν ἐπιθυμῶ τὴν αἰτίαν τῆς πηρώσεως. καὶ Καλλίμαχος· Τί δάκρυον εὗδον ἐγείρεις;

513. ΤΙ ΤΟΥΤΟ. οἷον, τί βούλει πυθέσθαι; ΤΑΣ ΔΕΙΛΑΙΑΣ. περὶ τῆς ἐγκειμένης σοι ἀλγηδόνος ἡδέως ἂν πυθοίμην. ἔξωθεν δὲ ἡ περί.

515. ΜΗ ΠΡΟΣ ΞΕΝΙΑΣ. μὴ, πρὸς τῆς σῆς ξενίας, ἀναπτύξῃς μου τὰ ἀναιδῆ ἔργα. ἢ οὐ μὴ τὰς προξενίας σου ἐπὶ ἔργα ἀναιδῆ καταγάγῃς· οἱονεὶ, μὴ κατὰ τὴν προξενίαν τὴν σὴν ἔργων γένοιο φαύλων ἀκροατὴς, ἀναπτύξαι καὶ φανερῶσαι τὰ κατ' ἐμὲ βουληθείς.

517. ΤΟ ΤΟΙ ΠΟΛΥ. τὸ ἀδιάλειπτον κακὸν, τὸ τῆς πηρώσεως, χρῄζω ἀκοῦσαι.

tinens, eaque falsa. Etiamsi vera esset, remaneret adhuc vitium in ἐφευρεῖν, verbo activo, cui subdi debet nomen rei inveniendæ. Perspicua est sententia, ad quam revocanda verba: *Locum autem, ubi res quibus usus est inveniam, hoc doceri volo.* τὸν τόπον δ' ἵνα Τὰ χρεῖ' ἐφεύρω, τοῦτο βούλομαι μαθεῖν.— τὰ χρεῖα, τὰ χρήσιμα. Nomen est adjectivum χρεῖος, *utilis*, quod alias etiam *indigum* notat, ut apud Eurip. Herc. Fur. 51. 1340.

511. ἐπεγείρειν, gl. ἀνακινεῖν.

515. ἀνοίξῃς. Sic libri omnes optime. In eadem perstat metaphora. Aperiuntur enim, ἀνοίγεται, id est, palam fiunt, quæ excitantur, ἃ ἐπεγείρεται. Vim verbi declarat Scholiastes: μὴ ἀναπτύξῃς μου τὰ ἀναιδῆ ἔργα. Cave verbum elegans cum ἀνώξῃς commutes, quæ futilis est Gallici interpretis conjectura.

ΟΙ. ἰώ μοι.
ΧΟ. στέρξον, ἱκετεύω.
ΟΙ. φεῦ, φεῦ.
ΧΟ. πείθου· κἀγὼ γὰρ ὅσον σὺ προσχρῄζεις.
ΟΙ. ἤνεγκον κακότατ', ὦ ξένοι,
ἤνεγκον, ἄκων μὲν, θεὸς ἴστω·
τούτων δ' αὐθαίρετον οὐδέν.
ΧΟ. ἀλλ' ἐς τί;
ΟΙ. κακᾷ μ' ἐν εὐνᾷ πόλις οὐδὲν ἴδριν
γάμων ἐνέδησεν ἄτᾳ.
ΧΟ. ἦ μητρόθεν, ὡς ἀκούω,
δυσώνυμα λέκτρ' ἐπλήσας;
ΟΙ. ὤ μοι, θάνατος μὲν τάδ' ἀκούειν,
ὦ ξέν'. αὗται δὲ δύ' ἐξ ἐμοῦ—
ΧΟ. πῶς φῄς;
ΟΙ. παῖδες, δύο δ' ἄτα—
ΧΟ. ὦ Ζεῦ.
ΟΙ. ματρὸς κοινᾶς
ἀπέβλαστον ὠδῖνος.
ΧΟ. σαί τ' ἄρ' εἴσ' ἀπόγονοί τε καὶ
κοιναί γε πατρὸς ἀδελφεαί.
ΟΙ. ἰώ.
ΧΟ. ἰὼ δῆτα.

519. ΣΤΕΡΞΟΝ. ἤγουν πρόσδεξαι, ἃ δηλονότι λέγω· καὶ μὴ ἀποστραφῇς τὴν αἰτίαν εἰπεῖν. ΚΑΓΩ ΓΑΡ ΟΣΟΝ. πείθομαι δηλονότι εἰς ὅσον βούλει.
524. ΑΛΛ' ΕΣ ΤΙ. χωρήσει σοι δηλαδὴ τὰ πράγματα;
525. ΟΥΔΕΝ ΙΔΡΙΣ. ἤγουν οὐδὲν εἰδυῖα ὧν ἔπραττεν, ἡ πόλις ἐνέδησέ με τῇ τοῦ γάμου ἄτῃ.

519. *στέρξον.* Schol. Ms. *ἤγουν πρόσδεξαι ἃ δηλονότι λέγω, καὶ μὴ ἀποστραφῇς τὴν αἰτίαν εἰπεῖν.*
525. *κακᾷ μ' ἐν εὐνᾷ πόλις οὐδὲν ἴδριν.* Vulgo *κακᾷ μὲν εὐνᾷ πόλις οὐδὲν ἴδρις.* Quod ad *μὲν* attinet, menda manifesta est: *ἴδρις* defendi possit.
528. *ἐπλήσας.* Sic scriptum in B. Ceteri cum Aldo *ἐπλήσω.* In T. superscriptum *ἔπλησαν*, quod nihil aliud esse videtur quam nostræ lectionis depravatio.
531. *δύο δ' ἄτα.* Sic unice in T. et in membr. a prima manu, superscripta Aldi lectione, *γρ. ἄται.*
534. *σαί τ' ἄρ' εἴσ'*— Sic membr. et Aldus. Id est *σαί τοι ἄρα.* Bonam lectionem diversimode depravarunt librarii. In B. *αὔτ' ἄρ εἰσίν.* In T. *αὐτάρ εἰσιν.*

μυρίων ἐπιστροφὰς κακῶν
ἔπαθες.
ΟΙ. ἔπαθον ἄλαστ' ἔχειν.
ΧΟ. ἔρεξας—
ΟΙ. οὐκ ἔρεξα.
ΧΟ. τί γάρ;
ΟΙ. ἐδεξάμην
δῶρον, ὃ μήποτ' ἐγὼ ταλακάρδιος
ἐπωφέλησα πόλεως ἐξελέσθαι.
ΧΟ. δύστανε, τί γάρ; ἔθου φόνον—
ΟΙ. τί τοῦτο; τί δ' ἐθέλεις μαθεῖν;
ΧΟ. πατρός;
ΟΙ. παπαί.
δευτέραν ἔπαισας ἐπὶ νόσῳ νόσον.
ΧΟ. ἔκανες—
ΟΙ. ἔκανον. ἔχει δ' ἐμοὶ—
ΧΟ. τί τοῦτο;
ΟΙ. πρὸς δίκας τι.
ΧΟ. τί γάρ;
ΟΙ. ἐγὼ φράσω.
καὶ γὰρ ἀγνὼς ἐφόνευσα, κἀπώλεσα·

537. ΕΠΙΣΤΡΟΦΑΙ ΚΑΚΩΝ. *συναθροίσεις, πλῆθος.*

539. ΕΔΕΞΑΜΗΝ ΔΩΡΟΝ. *τὸν γάμον τῆς μητρὸς, φησὶν, ἀντὶ τῆς λύσεως τοῦ αἰνίγματος δῶρον ἐδεξάμην, ὃ μήποτε ὄφελον λαβεῖν. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν, μήποτε ὄφελον ἐγὼ παρὰ τῆς πόλεως ἐξαίρετον λαβεῖν, οὕτως εἴρηκεν,* ΕΠΩΦΕΛΗΣΑ ΠΟΛΕΩΣ ΕΞΕΛΕΣΘΑΙ.

547. ΚΑΙ ΓΑΡ ΑΛΛΟΥΣ ΕΦΟΝΕΥΣΑ. *τοὺς παρόντας σὺν τῷ Λαΐῳ· ἤγουν ὡς ἄλλους φονεύσας ἀθῷός εἰμι καὶ οὐ γέγονα ἔνοχος τῷ μύσει, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ πατρός· οὐ γὰρ ᾔδειν.*

537. Aldus hunc versum Œdipo tribuit, legens *ἐπιστροφαί*: sequens autem verbum *ἔπαθες* Choro. In nullo codice persona huic versui præfixa conspicitur, sed præcedenti continuatur, in A. T. Choro: in B. Œdipo, cui, ob personarum confusionem verba *ἰὼ δῆτα* tributa fuerant. In tribus verbo *ἔπαθες* præfixa est persona Chori. Has turbas composuimus, vera restituta lectione, *ἐπιστροφὰς*, ut legendum esse jam viderat eruditus Britannus apud Heathium.

[541. *ἐπωφέλησα.* Schol. *ὄφελον.* Musgravius: "*debui.* Nuspiam tamen alibi hac potestate inveni." Aliter interpretatur Hermannus ad Viger. p. 743. *Schæf.*]

547. *καὶ γὰρ ἄγνως ἐφόνευσα.* Vulgo legitur nimis absurde, *καὶ γὰρ ἄλλους ἐφόνευσα*, quod non video qui juxta Heathii interpretationem significare

νόμῳ δὲ καθαρὸς, ἄϊδρις ἐς τόδ᾽ ἦλθον.
ΧΟ. καὶ μὴν ἄναξ ὅδ᾽ ἡμὶν Αἰγέως γόνος
Θησεὺς κατ᾽ ὀμφὴν σὴν ἀποσταλεὶς πάρα.

ΘΗΣΕΥΣ.

πολλῶν ἀκούων ἔν τε τῷ πάρος χρόνῳ
τὰς αἱματηρὰς ὀμμάτων *διαφθορὰς,
ἔγνωκά σ᾽, ὦ παῖ Λαΐου· τανῦν θ᾽ ὁδοῖς
ἐν ταῖσδ᾽ ἀκούων, μᾶλλον ἐξεπίσταμαι.
σκευή τε γάρ σε καὶ τὸ δύστηνον κάρα
δηλοῦτον ἡμῖν ὄνθ᾽ ὃς εἶ, καί σ᾽ οἰκτίσας
θέλω σ᾽ ἐρέσθαι, δύσμορ᾽ Οἰδίπου, τίνα
πόλεως ἐπέστης προστροπὴν ἐμοῦ τ᾽ ἔχων,
αὐτός τε, χ᾽ ἡ σὴ δύσμορος παραστάτις.
δίδασκε. δεινὴν γάρ τιν᾽ ἂν πρᾶξιν τύχοις
λέξας, ὁποίας ἐξαφισταίμην ἐγώ.
ὡς οἶδά γ᾽ αὐτὸς, ὡς ἐπαιδεύθην ξένος,
ὥσπερ σὺ, χὤστις πλεῖστ᾽ ἀνὴρ ἐπὶ ξένης
ἤλθησα κινδυνεύματ᾽ ἐν τῷ ᾽μῷ κάρᾳ,
ὥστε ξένον γ᾽ ἂν οὐδέν᾽ ὄνθ᾽, ὥσπερ σὺ νῦν,

* διαστροφὰς ed. 1. 2.

551. ΠΟΛΛΩΝ ΑΚΟΥΩΝ. χρηστὸς ὁ Θησεὺς τὸ ἦθος εἰσάγεται· καὶ ἔχει καὶ τοῦτο τῆς οἰκονομίας δεξιώτατα.
558. ΠΡΟΣΤΡΟΠΗΝ. ὠφέλειαν. ἢ ἐπιστροφήν.
562. ΩΣ ΕΠΑΙΔΕΥΘΗΝ. τὸ ΩΣ ἀντὶ τοῦ ὅτι.

possit, *Alios, ut putabam scilicet, non patrem.* Vere, ni fallor, emendat acutissimus Tyrwhittus, ἄγνως, *inscius.*

550. ἀποσταλεὶς πάρα. Sic recte Turnebus edidit. Aldus et codd. mendose ἀπεστάλη πάρα.—κατ᾽ ὀμφὴν σήν. gl. κατὰ σὴν προαγόρευσιν.

552. διαφθοράς. Nullo novandi consilio in majore editione reliqui διαστροφὰς, quod mihi oscitanter describenti in calamum forte venerat.

557. θέλω σ᾽ ἔρεσθαι. Perperam Aldus, ut in membr. θέλω τι ἔρεσθαι. [Fluctuantur libri inter ἐρέσθαι et ἔρεσθαι· Lucianus T. III. p. 56. ἐροῦ. al. ἔρου. Ego præferam priorem rationem. *Schæf.*]

565. ὥστε ξένον γ᾽ ἂν οὐδέν᾽ ἐκτραποίμην. Mendose in omnibus libris ξένον γὰρ— Nihil hic est intricati, nullum hyperbaton. Nihil aliud erat quam turpis solœcismus facile eximendus. γὰρ alienum est a sententia, et ὑπεκτραποίμην sine ἂν stare nequit. In membr. γὰρ est a secunda manu: scriptum primo fuerat γε. At certum est, si quid aliud, a poeta γ᾽ ἂν relictum fuisse. Heathio fraudi fuit forte prava Triclinii lectio in seq. v. μὴ οὐ συνεκσώζειν σ᾽· ἐπεὶ— Pronomen σε inepte intrusum fuit: illud non agnoscunt membr. nec Aldus. Hunc locum ob oculos habuisse videtur Virgilius, ubi Dido eadem humanitate, qua hic The-

ὑπεκτραποίμην μὴ οὐ συνεκσώζειν· ἐπεὶ
ἔξοιδ' ἀνὴρ ὤν, χὤτι τῆς ἐς αὔριον
οὐδὲν πλέον μοι σοῦ μέτεστιν ἡμέρας.

ΟΙ. Θησεῦ, τὸ σὸν γενναῖον ἐν σμικρῷ λόγῳ
παρῆκεν, ὥστε βραχέα μοι δεῖσθαι φράσαι.
σὺ γάρ μ' ὅς εἰμι, κἀξ ὅτου πατρὸς γεγὼς,
καὶ γῆς ὁποίας ἦλθον, εἰρηκὼς κυρεῖς.
ὥστ' ἔστι μοι τὸ λοιπὸν οὐδὲν ἄλλο, πλὴν
εἰπεῖν ἃ χρήζω, χὠ λόγος διέρχεται.

ΘΗ. τοῦτ' αὐτό νυν δίδασχ', ὅπως ἂν ἐκμάθω.

ΟΙ. δώσων ἱκάνω τοὐμὸν ἄθλιον δέμας
σοὶ δῶρον, οὐ σπουδαῖον εἰς ὄψιν· τὰ δὲ
κέρδη παρ' αὐτοῦ κρείσσον', ἢ μορφὴ καλή.

ΘΗ. ποῖον δὲ κέρδος ἀξιοῖς ἥκειν φέρων;

ΟΙ. χρόνῳ μάθοις ἄν, οὐχὶ τῷ παρόντι που.

ΘΗ. ποίῳ γὰρ ἡ σὴ προσφορὰ δηλώσεται;

ΟΙ. ὅταν θάνω 'γὼ, καὶ σύ μου ταφεὺς γένῃ.

ΘΗ. τὰ λοίσθι' αἰτῇ τοῦ βίου· τὰ δ' ἐν μέσῳ,
ἢ λῆστιν ἴσχεις, ἢ δι' οὐδενὸς ποιῇ.

ΟΙ. ἐνταῦθα γάρ μοι κεῖνα συγκομίζεται.

ΘΗ. ἀλλ' ἐν βραχεῖ δὴ τήνδ' ἐμ' ἐξαιτῇ χάριν.

581. ΠΡΟΣΦΟΡΑ. προσθήκη, δόσις. τὸ δὲ ΔΗΛΩΣΕΤΑΙ ἀντὶ τοῦ δηλωθήσεται.

583. ΤΑ ΛΟΙΣΘΙ' ΑΙΤΗι. γράφεται ΤΑ ΛΟΙΣΘ' ΑΡ' ΑΙΤΗι.—ΤΑ Δ' ΕΝ ΜΕΣΩι, Η ΛΗΣΤΙΝ ΙΣΧΕΙΣ. τοῦ ζῆν ἢ ἐπιλέλησαι, ἢ οὐ φροντίζεις.

585. ΕΝΤΑΥΘΑ ΓΑΡ ΜΟΙ ΚΕΙΝΑ. διὰ τοῦ τέλους, φησὶ, καὶ τὰ μέσα τοῦ βίου εὐτυχήσει. προσδοκῶν γὰρ σὺ ὠφεληθήσεσθαι ὑπ' ἐμοῦ, ὅταν ἀποθάνω, ζῶντά με γηροβοσκήσεις.

586. ΑΛΛ' ΕΝ ΒΡΑΧΕΙ ΔΗ. βραχὺ δῶρόν με αἰτεῖς, τὸ ἐν 'Αθήναις θάψαι σε.

sens Œdipum, Trojanos excipit, Æn. i. 628. *Me quoque per multos similis fortuna labores Jactatam hac demum voluit consistere terra. Non ignara mali miseris succurrere disco.*

570. *βραχέα μοι.* In libris omnibus *βραχέ' ἐμοί.* Invenustus hiatus librariis, non Sophocli, placere potuit.

571. *κἀξ ὅτου.* Membr. et Aldus *κἀπό του.* In B. T. *κἀφ' ὅτου.*

574. *χὠ λόγος διέρχεται.* Sic tres codd. In A. superscripta altera lectio *διοίχεται*, quam prætulit Aldus. Neutra satis mihi placet. Mallem *διοίσεται*, quod Hesychius exponit *διαλελέξεται.* Et hoc genuinum esse opinor.

575. *τοῦτ' αὐτό νυν.* Sic bene scriptum in T. *νυν* hic valet *δὴ* et est encliticum.

577. *σπουδαῖον.* gl. *περισπούδαστον, ἤγουν καλόν.*

[580. Pro *που* malim *πω.* *Schæf.*]

584. *λῆστιν.* In B. T. *λῆσιν.* [*λῆστιν ἴσχεις* cum accusativo jungitur. Sic supra v. 223. *δέος ἴσχετε μηδὲν, ὅσ' αὐδῶ.* *Schæf.*]

ΟΙ. ὅρα γε μήν· οὐ σμικρὸς, οὐκ, ἀγὼν ὅδε.
ΘΗ. πότερα τὰ τῶν σῶν ἐκγόνων, ἢ ᾽μοῦ λέγεις;
ΟΙ. κεῖνοι κομίζειν κεῖσ᾽ ἀναγκάζουσί με.
ΘΗ. ἀλλ᾽ εἰ θέλοιέν γ᾽, οὐδὲ σοὶ φεύγειν καλόν.
ΟΙ. ἀλλ᾽ οὐδ᾽, ὅτ᾽ αὐτὸς ἤθελον, παρίεσαν.
ΘΗ. ὦ μῶρε, θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον.
ΟΙ. ὅταν μάθῃς μου, νουθέτει· τανῦν δ᾽ ἔα.
ΘΗ. δίδασκ᾽. ἄνευ γνώμης γὰρ οὔ με χρὴ λέγειν.
ΟΙ. πέπονθα, Θησεῦ, δεινὰ πρὸς κακοῖς κακά.
ΘΗ. ἦ τὴν παλαιὰν ξυμφορὰν γένους ἐρεῖς;
ΟΙ. οὐ δῆτ᾽· ἐπεὶ πᾶς τοῦτό γ᾽ Ἑλλήνων θροεῖ.
ΘΗ. τί γὰρ τὸ μεῖζον ἢ κατ᾽ ἄνθρωπον νοσεῖς;
ΟΙ. οὕτως ἔχει μοι. γῆς ἐμῆς ἀπηλάθην
πρὸς τῶν ἐμαυτοῦ σπερμάτων· ἔστιν δ᾽ ἐμοὶ
πάλιν κατελθεῖν μήποθ᾽, ὡς πατροκτόνῳ.
ΘΗ. πῶς δῆτά σ᾽ ἂν πεμψαίαθ᾽, ὥστ᾽ οἰκεῖν δίχα;
ΟΙ. τὸ θεῖον αὐτοὺς ἐξαναγκάζει στόμα.
ΘΗ. ποῖον πάθος δείσαντας ἐκ χρηστηρίων;
ΟΙ. ὅτι σφ᾽ ἀνάγκη τῇδε πληγῆναι χθονί.

602. ΠΩΣ ΔΗΤΑ Σ᾽ ΑΝ. πῶς δῆτα οὖν, φησὶ, μεταπέμψαιντο ἄν σε, εἰ μὴ ἔστι δυνατὸν κατελθεῖν, διὰ τὸ πατροκτόνον εἶναι; ὁ δέ φησι· ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΑΥΤΟΥΣ ΕΞΑΝΑΓΚΑΖΕΙ τοῦτο πράττειν.
605. ΤΗΙΔΕ ΠΛΗΓΗΝΑΙ ΧΘΟΝΙ. ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ ταύτης τῆς χθονὸς πληγῆναι.

587. οὐ σμικρὸς, οὐκ, ἀγὼν ὅδε. In B. T. οὐ σμικρὸς γὰρ ἀγὼν ὅδε, metro pessum dato. Turnebus e conjectura, ut videtur, οὐ σμικρός ἐστ᾽ ἀγὼν—

588. πότερα τὰ— In B. T. πότερα δὲ—

589. ἀναγκάζουσι. In B. T. ἀναγκάσουσι.

590. ἀλλ᾽ εἰ θέλοιέν γ᾽— Sic Turnebus, omissa tamen postrema particula, quam Aldus et membr. exhibent, lectione in ceteris depravata, ἀλλ᾽ εἰ θέλοντ᾽ ἄν γ᾽— In B.T. ἀλλ᾽ εἰ θέλουντ᾽ ἄν.

592. θυμὸς ἐν κακοῖς. Libri omnes δὲ inserunt, θυμὸς δ᾽ ἐν κακοῖς. Importuna particula ejici poterat, etiamsi non accessisset Stobæi auctoritas, apud quem Floril. tit. xx. versus sic legitur: Ὦ μῶρε, θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ σύμφορος. Nihil frequentius ellipsi nominis χρῆμα, qua adjectivum neutrum, cum substantivo diversi generis construitur. Sic in Aj. 580. κάρτα τοι φιλοίκτιστον γυνή. Proinde Stobæi σύμφορος recipi non debuit.

[602. πεμψαίαθ᾽. Schol. μεταπέμψαιντο. Recte. Musgravius: "Interpres vertit, accersent: qua potestate adhibitum nondum inveni πέμπομαι." Sed legerat vir præstantissimus in Euripid. Hec. v. 971. Pors. τί χρῆμ᾽ ἐπέμψω τὸν ἐμὸν ἐκ δόμων πόδα; Supra v. 297. s. σκοπὸς δέ νιν, ὃς κἀμὲ δεῦρ᾽ ἔπεμψεν, οἴχεται στελῶν. Infra v. 1461. ἀλλὰ πέμψαθ᾽ ὡς τάχος. Conf. Brunck. ad Æschyl. S. c. Theb. v. 878. Schæf.]

603. ἐξαναγκάζει. Perperam in B. T. ἐξαναγκάσει.

604. δείσαντας. In B. T. δείσαντες, quod ad πεμψαίατο referendum esset.

ΘΗ. καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τἀμὰ κἀκείνων πικρά;
ΟΙ. ὦ φίλτατ' Αἰγέως παῖ, μόνοις οὐ γίγνεται
θεοῖσι γῆρας, οὐδὲ μὴν θανεῖν ποτε·
τὰ δ' ἄλλα συγχεῖ πάνθ' ὁ παγκρατὴς χρόνος.
φθίνει μὲν ἰσχὺς γῆς, φθίνει δὲ σώματος·
θνήσκει δὲ πίστις, βλαστάνει δ' ἀπιστία.
καὶ πνεῦμα ταὐτὸν οὔ ποτ' οὔτ' ἐν ἀνδράσι
φίλοις βέβηκεν, οὔτε πρὸς πόλιν πόλει.
τοῖς μὲν γὰρ ἤδη, τοῖς δ' ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ
τὰ τερπνὰ πικρὰ γίγνεται, καὖθις φίλα.
καὶ ταῖσι Θήβαις εἰ τανῦν εὐημερεῖ
καλῶς τὰ πρὸς σὲ, μυρίας ὁ μυρίος
χρόνος τεκνοῦται νύκτας ἡμέρας τ' ἰὼν,
ἐν αἷς τὰ νῦν ξύμφωνα δεξιώματα
ἐν δορὶ διασκεδῶσιν ἐκ σμικροῦ λόγου·
ἵν' οὑμὸς εὕδων καὶ κεκρυμμένος νέκυς
ψυχρός ποτ' αὐτῶν θερμὸν αἷμα πίεται,

619. ΤΑ ΝΥΝ ΞΥΜΦΩΝΑ. οὕτω γὰρ ἦν ἔχθρα Θηβαίοις καὶ Ἀθηναίοις. ΦΟΙΒΟΣ ΣΑΦΗΣ. ἀντὶ τοῦ, ἀληθὴς, ὡς καὶ Ὅμηρος· (Ἰλ. δ'. 404.) ἐπιστάμενος σάφα εἰπειν. ἀντὶ τοῦ, ἀληθῶς.

608. *θεοῖσι γῆρας.* In B. T. *θεοῖς τὸ γῆρας,* male. Tum codd. et impressi, *οὐδὲ κατθανεῖν ποτε.* Lectionem prætuli quam exhibet Philostratus in vita Apollonii p. 353. ubi versus hi citantur.

617. *καλῶς τὰ πρὸς σέ.* Menda manifesta in librorum omnium lectione *καλῶς τε πρὸς σέ*: quod Heathius inepte defendit. Crediderunt librarii articulum *τὰ* male repeti, quia *τανῦν* in præcedenti v. pro duabus vocibus accipiebant, quarum prior esset articulus: sed *τανῦν* Atticis una vox est, nihil aliud significans quam *νῦν.* [*καλῶς τὰ πρὸς σέ.* Sic bene correxerunt scripturam omnium librorum *καλῶς τε πρὸς σέ.* Vicissim in Apollon. Rhod. ii. v. 160. pro *τῇ καὶ τὰ περὶ πρυμνῆσι' ἀνῆπτο* scribendum *τῇ καί τε περὶ πρ. ἀν.* Infra v. 389. *τῷ καί τε φίλα φρονέων ἀγορεύω.* Homerus Il. ix. v. 159. *τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων,* quæ nihil causæ erat cur solicitarentur. *Schæf.*]

620. *διασκεδῶσιν.* *διασκεδασουσιν.* Vide ad Œd. T. 138. *ἐκ σμικροῦ λόγου.* Inepte in B. T. *ἐκ μακροῦ χρόνου.* Melior lectio in T. alteri superscripta. In membr. *ἐκ σμικροῦ χρόνου.* et supra *γρ. λόγου.*

[621. *Ἵνα* hic manifesto *χρονικὸν* est: ut omnino *τὰ τοπικὰ,* neque a solis Græcis, ponuntur loco *τῶν χρονικῶν.* Plutarchus v. Alex. c. 68. *ὅπου καὶ πρὸς Ἀντίπατρον Ὀλυμπιὰς καὶ Κλεοπάτρα στασιάσασαι διείλοντο τὴν ἀρχήν. quo temporis articulo.* Hoogeveenus ut *ἵνα* dici *χρονικῶς* doceat, Doctr. Partic. t. i. p. 526., solum citat locum Aristophanis Nub. v. 1235., sed satis dubitanter, motus, opinor, Devarii ratione p. 175. Reusm. Ex Homericis poëmatibus exemplum ejusdem usus citavit Hermannus præfat. ad Aristoph. Nub. p. xv. Etiam Trachin. v. 1159. hanc particulam *χρονικῶς* intelligit Schneiderus Lex. Gr. v. *ἐξήκω.* *Schæf.*]

εἰ Ζεὺς ἔτι Ζεὺς, χὠ Διὸς Φοῖβος σαφής.
ἀλλ', οὐ γὰρ αὐδᾷν ἡδὺ τἀκίνητ' ἔπη,
ἔα μ' ἐν οἷσιν ἠρξάμην, τὸ σὸν μόνον
πιστὸν φυλάσσων· κοὔ ποτ' Οἰδίπουν ἐρεῖς
ἀχρεῖον οἰκητῆρα δέξασθαι τόπων
τῶν ἐνθάδ', εἴπερ μὴ θεοὶ ψεύσουσί με.
ΧΟ. ἄναξ, πάλαι καὶ ταῦτα καὶ τοιαῦτ' ἔπη
γῇ τῇδ' ἀνὴρ ὅδ' ὡς τελῶν ἐφαίνετο.
ΘΗ. τίς δῆτ' ἂν ἀνδρὸς εὐμένειαν ἐκβάλοι
τοιοῦδ', ὅτῳ πρῶτον μὲν ἡ δορύξενος
κοινὴ παρ' ἡμῖν αἰέν ἐστιν ἑστία;
ἔπειτα δ' ἱκέτης δαιμόνων ἀφιγμένος
γῆ τῆδε κἀμοὶ δασμὸν οὐ σμικρὸν τίνει.
ἁγὼ σεβισθεὶς, οὔ ποτ' ἐκβαλῶ χάριν
τὴν τοῦδε, χώρᾳ δ' ἔμπαλιν κατοικιῶ.
εἰ δ' ἐνθάδ' ἡδὺ τῷ ξένῳ μίμνειν, σέ νιν
τάξω φυλάσσειν· εἰ δ' ἐμοῦ στείχειν μέτα
τόδ' ἡδὺ, τούτων, Οἰδίπους, δίδωμί σοι
κρίναντι χρῆσθαι. τῇδε γὰρ ξυνοίσομαι.
ΟΙ. ὦ Ζεῦ, διδοίης τοῖσι τοιούτοισιν εὖ.
ΘΗ. τί δῆτα χρήζεις; ἢ δόμους στείχειν ἐμούς;

630. ΕΦΑΙΝΕΤΟ. ἀντὶ τοῦ, ἀνεφαίνετο. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ· Καὶ εἴρετο δεύτερον αὖτις.

632. ΤΟΙΟΥΔ'. φίλου δηλονότι. ΔΟΡΥΞΕΝΟΣ. φίλος. ἁπλοϊκώτερον δορυξένους καλοῦσι καὶ τοὺς ὁπωσδηποτοῦν ἐπιξενωθέντας. ἢ ἐπιτατικῶς νῦν, ἀντὶ τοῦ, ἡ καὶ πολεμίοις φίλη. ΟΥ ΠΟΤ' ΕΚΒΑΛΩ ΧΑΡΙΝ. οὐ καταφρονῶ τῆς εἰς αὐτὸν χάριτος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου ὑποδέχομαι.

638. ΣΕ. τὸν Χορόν. ΝΙΝ. τὸν Οἰδίπουν. ΕΜΟΥ ΣΤΕΙΧΕΙΝ ΜΕΤΑ. εἰς τὸ ἄστυ δηλονότι. ΞΥΝΟΙΣΟΜΑΙ. συμπράξομαι, ὡς σὺ βούλει.

630. γῇ τῇδ' ἀνὴρ ὅδ'. Perperam libri omnes γῇ τῇδ' ὅδ' ἀνήρ. Perduxerat me olim Valckenarii viri longe doctissimi auctoritas in eam opinionem, poëtas Atticos pro lubitu primam in ἀνὴρ corripuisse vel produxisse, quod postmodo falsum esse comperi. Sophocles et Aristophanes nomen ἀνὴρ non aliter adhibuerunt quam prima brevi. Apud Euripidem in Phœnissis, v. 1650. editionis Valckenarii duorum codicum ad fidem legi debebat ἄταφος ἀνὴρ ὅδ'—non vero ἄταφος ὅδ' ἀνήρ. Plurimi versus apud Comicum, in quibus hoc nomen occurrit, emendandi sunt.

632. ὅτῳ. Sic recte legitur apud Suidam in Δορύξενος. Sophoclis exemplaria scripta et impressa perperam habent ὅτου. In seq. v. lectione, κοινὴ παρ' ἡμῖν, cum Suida consentiunt membr. et Aldus. Inficeta est Triclinii lectio κοινή τ' ἄρ' ἡμῖν.

643. ἢ δόμους—Accentus in membr. et in Aldina perperam notatus, ἡ δόμους. In B. T. ἐς δόμους.

ΟΙ. εἴ μοι θέμις γ' ἦν. ἀλλ' ὁ χῶρός ἐσθ' ὅδε—
ΘΗ. ἐν ᾧ τί πράξεις; οὐ γὰρ ἀντιστήσομαι.
ΟΙ. ἐν ᾧ κρατήσω τῶν ἔμ' ἐκβεβληκότων.
ΘΗ. μέγ' ἂν λέγοις δώρημα τῆς ξυνουσίας.
ΟΙ. εἰ σοί γ' ἅπερ φὴς ἐμμενεῖ τελοῦντί μοι.
ΘΗ. θάρσει τὸ τοῦδέ γ' ἀνδρός· οὔ σε μὴ προδῶ.
ΟΙ. οὔ τοι σ' ὑφ' ὅρκου γ', ὡς κακὸν, πιστώσομαι.
ΘΗ. οὔκουν πέρα γ' ἂν οὐδὲν ἢ λόγῳ φέροις.
ΟΙ. πῶς οὖν ποιήσεις;
ΘΗ. τοῦ μάλιστ' ὄκνος σ' ἔχει;
ΟΙ. ἥξουσιν ἄνδρες—
ΘΗ. ἀλλὰ τοῖσδ' ἔσται μέλον.
ΟΙ. ὅρα με λείπων—
ΘΗ. μὴ δίδασχ' ἃ χρή με δρᾶν.
ΟΙ. ὀκνοῦντ' ἀνάγκη.
ΘΗ. τοὐμὸν οὐκ ὀκνεῖ κέαρ.
ΟΙ. οὐκ οἶσθ' ἀπειλὰς—
ΘΗ. οἶδ' ἐγώ σε μή τινα
ἐνθένδ' ἀπάξοντ' ἄνδρα πρὸς βίαν ἐμοῦ.
πολλαὶ δ' ἀπειλαὶ, πολλὰ δὴ μάτην ἔπη

647. ΜΕΓ' ΑΝ ΛΕΓΟΙΣ. ἤγουν εἰ δύναιο κρατεῖν τῶν ἐχθρῶν ἐνθάδε μένων, μέγα ἂν δώρημα λέγοις τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς. ΕΙ ΣΟΙ Γ' ΑΠΕΡ ΦΗιΣ. εἰ ἐμμενεῖ σοι τὰ ἐπαγγελθέντα.

649. ΤΟΥΔΕ Γ' ΑΝΔΡΟΣ. ἐφ' ἑαυτοῦ πεποίηται τὴν δεῖξιν ὁ Θησεύς.

650. ΠΙΣΤΩΣΟΜΑΙ. οὐ πίστιν, φησὶν, ἐπιθεῖναί σε παρακελεύσομαι δι' ὅρκου. πρὸς ὃ ἐπάγει ὁ Θησεύς· Οὐκ ἂν πλέον λάβοις ὁρκίσας με, ἢ λόγῳ πιστεύσας.

652. ΟΚΝΟΣ. φόβος.

653. ΤΟΙΣΔ'. τοῖς τοῦ Χοροῦ. ΟΚΝΟΥΝΤ' ΑΝΑΓΚΗ. οὐ νεμεσητόν μοι, εἰ ὑπὸ τοῦ δέους τὰ αὐτὰ συνεχῶς λέγω. τὸν φοβούμενον γὰρ ἀνάγκη ταῦτα λέγειν. ΟΥΚ ΟΚΝΕΙ. οὐδὲν δέδοικε.

658. ΠΟΛΛΑΙ Δ' ΑΠΕΙΛΑΙ. ἀντὶ τοῦ, πολλοὶ ἄνθρωποι πολλὰ ἀπειλήσαντες ἐκ θυμοῦ, πέψαντες τὸν θυμὸν, καὶ τὸν καθεστηκότα νοῦν ἀναλαβόντες, ἐπαύσαντο τῶν ἀπειλῶν.

648. ἐμμενεῖ. In B. T. ἐμμένει. Henr. Stephanus, nescio unde, ἐμμένοι.

649. οὔ σε μὴ προδῶ. Perperam Aldus προδῷ. Est prima persona aor. 2. qui cum particulis οὐ μὴ constructus potestatem futuri habet. τοῦδέ γ' ἀνδρὸς valet ἐμοῦ γε.

[656. F. οἶδ' ἐγὼ οὔ σε μή τινα. V. Brunck. ad Œd. R. v. 332. *Schæf.*]

658. Aldus edidit: Πολλαὶ δ' ἀπειλαὶ, πολλὰ δὴ μάτην ἔπη θυμῷ κατηπείλησαν— Nec variant codd. nisi in interpunctione, qua in parte haud multum eis tribuendum est. Locus mendosus est, quod verissime decernit Toupius in Suidam iii. 16. ubi legit: Πολλαὶ δ' ἀπειλὰς, πολλὰ δὴ μάτην ἔπη θυμῷ κατηπείλησαν. Verius ego, ni

θυμὸς κατηπείλησεν· ἀλλ᾽ ὁ νοῦς ὅταν
αὑτοῦ γένηται, φροῦδα τἀπειλήματα.
κείνοις δ᾽, ἴσως κεὶ δείν᾽ ἐπεῤῥώσθη λέγειν
τῆς σῆς ἀγωγῆς, οἶδ᾽ ἐγὼ, φανήσεται
μακρὸν τὸ δεῦρο πέλαγος, οὐδὲ πλώσιμον.
θαρσεῖν μὲν οὖν ἔγωγε, κἄνευ τῆς ἐμῆς
γνώμης, ἐπαινῶ, Φοῖβος εἰ προὔπεμψέ σε·
ὅμως δὲ κἀμοῦ μὴ παρόντος, οἶδ᾽ ὅτι
τοὐμὸν φυλάξει σ᾽ ὄνομα μὴ πάσχειν κακῶς.

ΧΟΡΟΣ.

Εὐίππου, ξένε, τᾶσδε χώρας — στροφὴ α΄.
ἵκου τὰ κράτιστα γᾶς ἔπαυλα,
τὸν ἀργῆτα Κολωνόν·
ἔνθα λίγεια μινύρεται
θαμίζουσα μάλιστ᾽ ἀηδὼν
χλωραῖς ὑπὸ βάσσαις,
τὸν οἰνῶπ᾽ ἀνέχουσα κισσὸν,

661. ΚΕΙΝΟΙΣ. τοῖς Θηβαίοις. ΤΗΣ ΣΗΣ ΑΓΩΓΗΣ. λείπει ἡ περὶ, ἵν᾽ ᾖ, περὶ τῆς σῆς ἀγωγῆς, ἤγουν ἐπανόδου. ΠΛΩΣΙΜΟΝ, εὐδιάβατον. δεδοίκασι γὰρ ἡμᾶς.

668. ΞΕΝΕ. ὦ ξένε, ὦ Οἰδίπου. ἡ διατριβὴ τοῦ Χοροῦ πρὸς τὸ ἐγκώμιον τῆς χώρας, αὐτοῦ τοῦ Σοφοκλέους ἐπὶ τὸ ἴδιον ἀπαντῶντος χαρακτηριστικὸν, τὸ γλαφυρὸν καὶ ᾠδικὸν μέλος. ΤΟΝ ΑΡΓΗΤΑ, τὸν λευκόγεων. ΜΙΝΥΡΕΤΑΙ. ἠχεῖ, ᾄδει θρηνοῦσα. ΑΝΕΧΟΥΣΑ ΚΙΣΣΟΝ. ὑπὲρ ἑαυτὴν ἔχουσα τὸ φυτὸν, ἄνω ἔχουσα τὸν κισσόν· ὡς ἐν Λυκούργῳ Αἰσχύλος· Ἄκουε δ᾽ ἂν οὖς ἔχων. ἀντὶ τοῦ, ἄνω τὸ οὖς ἔχων. ΚΑΙ ΤΑΝ ΦΥΛΛΑΔΑ. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ΑΝΕΧΟΥΣΑ.—ΑΝΑΛΙΟΝ. διὰ τὴν δασύτητα τῶν φυτῶν. ΑΝΗΝΕΜΟΝ. παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν (Ὀδ. τ΄. 440.)

Τὴν μὲν ἄρ᾽ οὔτ᾽ ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
οὔτε μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν.

fallor, et elegantius: Πολλὰς δ᾽ ἀπειλὰς, πολλὰ δὴ μάτην ἔπη Θυμὸς κατηπείλησεν.

668. Plutarchus in Tractatu *An seni sit gerenda Resp.* Σοφοκλῆς δὲ λέγεται μὲν ὑπὸ τῶν υἱῶν παρανοίας δίκην φεύγων, ἀναγνῶναι τὴν ἐν Οἰδίποδι τῷ ἐπὶ Κολωνοῦ πάροδον, ῄ ἐστιν ἀρχὴ, Εὐίππου, ξένε, τᾶσδε χώρας Ἵκου τὰ κράτιστα γᾶς ἔπαυλα, Τὸν ἀργῆτα Κολωνόν· Ἔνθα λίγεια μινύρεται Θαμίζουσα μάλιστ᾽ ἀηδὼν Χλωραῖς ὑπὸ βάσσαις. θαυμαστοῦ δὲ τοῦ μέλους φανέντος, ὥσπερ ἐκ θεάτρου, τοῦ δικαστηρίου προπεμφθῆναι μετὰ κρότου καὶ βοῆς τῶν παρόντων.

671. μινύρεται. Aldus et membr. mendose μύρεται.

674. ἀνέχουσα, *colens, incolens.* Compositum pro simplici. Futilis est Scholiastæ explicatio. [οἰνῶπ᾽. Vulgo οἴνωπ᾽. Οἰνὼψ, forma Lexicographis neglecta, i. q. οἰνωπός. V. Porson. ad Euripid. Med. v. 1263. *Schæf.*]

καὶ τὰν ἄβατον θεοῦ
φυλλάδα μυριόκαρπον, *ἀνάλιον,
ἀνήνεμόν τε πάντων
χειμώνων· ἵν' ὁ βακχειώτας ἀεὶ
Διόνυσος ἐμβατεύει,
θείαις ἀμφιπολῶν τιθήναις.
θάλλει δ' οὐρανίας ὑπ' ἄχνας ἀντιστρ. ά.
ὁ καλλίβοτρυς κατ' ἦμαρ αἰεὶ
νάρκισσος, μεγάλαιν θεαῖν
ἀρχαῖον στεφάνωμ', ὅ τε
χρυσαυγὴς κρόκος· οὐδ' ἄϋπνοι
κρῆναι μινύθουσι

* ἀνήλιον ed. 1. 2.

683. ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ. οἱ μὲν ὑπομνηματισάμενοι γράφουσιν οὕτω. "Τῆς Δή-"μητρος καὶ Κόρης φασὶ στεφάνωμα τὸν νάρκισσον εἶναι. οὐ γὰρ μόνον στάχυσιν "αὐτὰς στεφανοῦσι· καὶ δεῖ νοεῖν τὸ ΜΕΓΑΛΑΙΝ ΘΕΑΙΝ ἐπ' ἐκείνων εἰρῆσθαι. "ἴσως γὰρ ἂν ἀρχαῖον ἦν ταύταις οὗτος στεφάνωμα· ὕστερον δὲ καὶ οἱ στάχυες. "μήποτε δὲ νοητέον ΜΕΓΑΛΑΙΝ ΘΕΑΙΝ τῶν Ἐριννύων. καὶ γὰρ τὸ χωρίον, ἐν "ᾧ ἦν ὁ Οἰδίπους, αὐταῖς ἀνεῖτο. ὅτι δὲ Ἐριννύων ἐστὶ τὸ στεφάνωμα, δῆλον ἐν "οἷς Εὐφορίων φησί· Πρόπρο δέ μιν δασπλῆτες ὀφειλομένην οἶμον Εὐμενίδες "ἀργῆτα θυγατρίδαι Φόρκυνος ναρκίσσοιο ἐπιστρεφέες πλοκαμῖδας." ἴσως ὅτι παρὰ τοῖς μνήμασιν ὅτι πλεῖστον ἐκφύεται· ἢ ὅτι τοῦ φρίττειν καὶ ναρκᾷν εἰσιν αἱ δαίμονες αἴτιαι, ὥστε διὰ τὸ ὄνομα συνῳκειῶσθαι τὸ φυτὸν αὐταῖς. μήποτε δὲ τὸν νάρκισσον μεγάλαιν θεαῖν ἀρχαῖον στεφάνωμα ἔφη ὁ Σοφοκλῆς, τῷ συλληπτικῷ χρησάμενος τρόπῳ, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, θεᾶς ἀρχαῖον στεφάνωμα, τῆς Κόρης. τί δήποτε; ὅτι πρὶν ἢ τὸν Πλούτωνα αὐτὴν ἁρπάσαι, τούτῳ ἐτέρπετο. συλλέγουσαν οὖν φασιν αὐτὴν τὸν νάρκισσον ἁρπασθῆναι, ὥστε τὸ ΑΡΧΑΙΟΝ τούτου ἕνεκα προσκεῖσθαι, οἷον, ὃ ἦν αὐτῇ θυμῆρες στεφάνωμα, πρὶν ἢ συλληφθῆναι. αὖθις γοῦν φασι τὰς θεὰς ἀνθινοῖς μὴ κεχρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ ταῖς θεσμοφοριαζούσαις τὴν τῶν ἀνθινῶν στεφάνων ἀπειρῆσθαι χρῆσιν. ὁ δ' Ἴστρος, τῆς Δήμητρος εἶναί φησι στέμμα τὴν μυῤῥίνην καὶ τὴν σμίλακα, περὶ ἧς γίγνεσθαι τὴν διαδικασίαν· καὶ τὸν ἱεροφάντην, καὶ τὰς ἱεροφάντιδας, καὶ τὸν δᾳδοῦχον, καὶ τὰς ἄλλας ἱερείας μυῤῥίνης ἔχειν στέφανον· δι' ἃ καὶ τῇ Δήμητρι προσθέσθαι ταύτην φησί. Ο ΤΕ ΧΡΥΣΑΥΓΗΣ ΚΡΟΚΟΣ. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ΘΑΛΛΕΙ. τοῖς τὸν νάρκισσον τῇ Δήμητρι ἀπονέμουσι τοῦτο συμπράττει, ὅτι καὶ ἐν τῇ Νιόβῃ ὁ Σοφοκλῆς τὸν κρόκον ἄντικρυς τῇ Δήμητρι ἀνατίθεται, ὥστε καὶ νῦν τὸν λόγον εἶναι περὶ τῶν Δήμητρος στεφανωμάτων. καὶ αὐτὸ δὲ τοῦτο ἴδιον ἂν εἴη Σοφοκλέους· τοῖς γὰρ ἀνθινοῖς οὐ πάνυ φασὶν ἥδεσθαι τὴν Δήμητρα.

686. ΜΙΝΥΘΟΥΣΙ. λήγουσι τοῦ ῥεῖν. ΚΗΦΙΣΟΥ ΝΟΜΑΔΕΣ. κρῆναι νομάδες, αἱ ὥσπερ ἐπινεμόμεναι καὶ καταῤῥέουσαι τὴν γῆν τοῦ Ἰλισσοῦ πηγαί· ἢ ἃς ὁ Κηφισὸς ἐπινέμεται. λέγοι δ' ἂν τὸν ἐν τῇ Ἀττικῇ, οὐ τὸν ἐν τῇ Καδμείᾳ.

676. ἀνάλιον, ἀνήνεμόν τε πάντων χειμώνων. Ex Homero in Odyss. έ. haec adumbrata esse observat Eustathius p. 1547. Τοὺς μὲν ἄρ οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων, Οὔτ' αὖ ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν, Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές. Doricam formam ἀνάλιον e cod. T. sumpsi.

681. οὐρανίας ὑπ' ἄχνας. ὑπὸ τῆς δρόσου. Eustathius p. 492.

Κηφισοῦ νομάδες ῥεέθρων,
ἀλλ' αἰὲν ἐπ' ἤματι
ὠκυτόκος πεδίων ἐπινίσσεται,
ἀκηράτῳ ξὺν ὄμβρῳ,
στερνούχου χθονός· οὐδὲ Μουσᾶν χοροί
νιν ἀπεστύγησαν, οὐδέ γ'
ἁ χρυσάνιος Ἀφροδίτα.
ἔστιν δ' οἷον ἐγὼ — στροφὴ β'.
γᾶς Ἀσίας οὐκ ἐπακούω,
οὐδ' ἐν τᾷ μεγάλᾳ Δωρίδι νάσῳ
Πέλοπος ποτε βλαστὸν,
φύτευμ' ἀχείρωτον, αὐτόποιον,

ΑΛΛ' ΑΙΕΝ ΕΠ' ΗΜΑΤΙ. ἀλλ' ἀεὶ καθ' ἡμέραν, φησὶν, ἐπινίσσεται ὁ Κηφισός. ΩΚΥΤΟΚΟΣ. ἤγουν ὠκύτοκα ποιῶν τὰ πεδία καὶ ἔγκαρπα. ΣΤΕΡΝΟΥΧΟΥ ΧΘΟΝΟΣ. ἴσως τῷ, γονίμου γῆς, ἐπιπέδου, ἢ πεδιούχου χθονός. μεταφορικῶς γὰρ καὶ στέρνα καὶ νῶτά φασι τῆς γῆς, τὰ πεδιώδη καὶ εὐρέα, καθάπερ πάλιν αὐχένας, τὰ στενά. τὸ δὲ ὅλον, πεδίων ἐπινίσσεται στερνούχου χθονὸς, ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τῶν πεδιάδων τῆς γονίμου χθονός.

692. ΝΙΝ. τὴν Ἀττικήν.

698. ΦΥΤΕΥΜ' ΑΧΕΙΡΩΤΟΝ. ὅτι ἀπέσχοντο τῶν ἐλαιῶν τῆς θεοῦ, τῶν μορίων ὀνομαζομένων, οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἄλλοι ἱστοροῦσι, καὶ Φιλόχορος, ὥστε ταῖς ἀληθείαις ΕΓΧΕΩΝ αὐτὰς ΦΟΒΗΜΑ τοῖς πολεμίοις γενέσθαι. Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐμβάντες ἐν τῇ Ἀττικῇ δέκα μυριάσι Πελοποννησίων καὶ Βοιωτῶν, ἡγουμένου Ἀρχιδάμου τοῦ Ζευξιδάμου Λακεδαιμονίων βασιλέως, ἀπέσχοντο τῶν λεγομένων μορίων, Ἀθηνᾷ θύσαντες, ὡς Ἀνδροτίων φησί. ΔΑΙΩΝ. πολεμίων. ΠΑΙΔΟ-

687. Κηφισοῦ. Sic codd. omnes recte. Variam lectionem Ἰλισσοῦ, cujus nescio utrum Scholiastæ ipsi, an excerptoris errori mentio debeatur, prætuleram perverso judicio. Haud sane veram eam credidissem, si memoriæ minus fidens topographicam Atticæ regionis inspexissem. Cephisus non longe ab Eleusine in mare defertur. Qui Athenis Eleusinem via sacra ibant, Cephisum ponte in quem exstat Simonidis epigramma, transmittebant. Fluvius est perennis, nec unquam deficiens, cui proinde Tragicus noster vere κρήνας ἀΰπνους tribuit. Fallitur Strabo fluvium hunc confundens cum rivo qui occidentalem partem urbis alluebat, et in Phalericum sinum demittebatur. Hujus erroris ut et meæ allucinationis testem profero virum antiquitatis peritissimum, qui loca adiit et curiose inspexit, Jacobum Sponium. Vide narrationem itineris editam Lugduni a. 1678. tom. ii. p. 276. Ab opposita seu orientali urbis parte, longe a Colono, ab Eleusine longius, fluebat Ilissus; cujus hic nulla fieri debuit mentio.

[Ἰλισσοῦ. Hanc lectionem suppeditat Scholiastes, quæ ad geographicam rationem exacta veriss videtur altera Κηφισοῦ.]

[688. αἰὲν ἐπ' ἤματι. Schol. ἀεὶ καθ' ἡμέραν. V. 682. κατ' ἦμαρ αἰεί. Schaf.]

689. ἐπινίσσεται. Aldus et membr. ἐπινείσεται. Hoc verbum Reiskius censebat ad κρόκος referri.

692. οὐδέ γ' ἁ χρυσάνιος. Aldus et membr. οὐδὲ χρυσάνιος. In B. οὐδ' ἁ χρυσήνιος. Triclinius invenuste οὐδ' αὖ ἁ χρυσήνιος. Lectionem nostram ad metri et euphoniæ rationem concinnavimus.

697. Πέλοπός ποτε βλαστόν. Membr. et Aldus πώποτε, syllaba redundante.

ἐγχέων φόβημα δαΐων,
ὃ τᾷδε θάλλει μέγιστα χώρᾳ,
γλαυκᾶς παιδοτρόφου φύλλον ἐλαίας·
τὸ μέν τις οὔτε νέος, οὔτε γήρᾳ
σημαίνων ἁλιώσει χερὶ πέρσας.
ὁ γὰρ ἐσαιὲν ὁρῶν κύκλος
λεύσσει νιν Μορίου Διὸς,
χ' ἁ γλαυκῶπις Ἀθάνα.
ἄλλον δ' αἶνον ἔχω — ἀντιστρ. β'.
ματροπόλει τᾷδε, κράτιστον
δῶρον τοῦ μεγάλου δαίμονος, εἰπεῖν,
αὔχημα μέγιστον,
εὔιππον, εὔπωλον, εὐθάλασσον.
ὦ παῖ Κρόνου, σὺ γάρ νιν εἰς
τόδ' εἷσας αὔχημ', ἄναξ Ποσειδὰν,

ΤΡΟΦΟΥ ΕΛΑΙΑΣ. καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις· (1005.)

Ἀλλ' εἰς Ἀκαδημίαν κατιὼν, ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀποθρέξεις.

ὁ δ' Ἴστρος καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν δεδήλωκε, γράφων οὕτως· " * * * εἶναι δὲ " κλάδον τῆς ἐν Ἀκαδημίᾳ ἐλαίας, ἣν ἀπὸ τῆς ἐν ἀκροπόλει φυτευθῆναί φασιν." ἐπάρατον δὲ ἐποιήσαντο, εἴ τις τῶν ἐμβαλόντων αὐτὰς ἐκκόψειε, φίλος ἢ πολέμιος. δι' ὃ Λακεδαιμόνιοι τὴν λοιπὴν γῆν δῃοῦντες, τῆς μὲν Τετραπόλεως ἀπέσχοντο διὰ τοὺς Ἡρακλείδας· τῶν δὲ μορίων, διὰ τὰς ἀράς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης καὶ τοῖς νικήσασι τὰ Παναθήναια ἐλαίου, τοῦ ἐκ μορίων γιγνομένου, δίδοσθαί φησι.

702. ΤΟ ΜΕΝ. τὸ φυτὸν τῆς ἐλαίας. ΜΟΡΙΟΥ ΔΙΟΣ. Μόριον Δία εἶπε τὸν ἐπόπτην τῶν μορίων ἐλαιῶν. καὶ ἔστιν ὁ λεγόμενος Μόριος Ζεὺς περὶ Ἀκαδημίαν, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος· " Περὶ Ἀκαδημίαν ἐστὶν ὅ τε τοῦ Καταιβάτου Διὸς " βωμὸς, ὃν καὶ Μόριον καλοῦσι, τῶν ἐκεῖ μορίων παρὰ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν " ἱδρυμένων."

711. ΕΥΙΠΠΟΝ, ΕΥΠΩΛΟΝ. παρ' ὅσον ὁ Κολωνὸς ἱππεὺς ἐλέγετο, καὶ Ποσειδῶν καὶ Ἀθηνᾶ αὐτόθι Ἵππιοι. Ω ΠΑΙ ΚΡΟΝΟΥ. αὐτόθι φασὶ Ποσειδῶνα πρῶτον ἵππους ζεῦξαι καὶ χαλινῶσαι. καὶ ταῦτα δὲ ἐπὶ θεραπείᾳ φησὶ τῆς οἰκείας ὁ Σοφοκλῆς. ὁ γὰρ Κολωνὸς ἱππεὺς ὠνομάσθη, παρ' ἃς ἐξεθέμην αἰτίας κατὰ Ἀνδροτίωνα. ὁ δὲ ἐπὶ τὸ σεμνότατον ἄγει τὸ πρᾶγμα, τῇ ποιητικῇ καταχρώμενος ἀδείᾳ. περὶ τὰ τρία δὲ ταῦτα κεφάλαια μάλιστα διατρίβουσι τοῦ ἐγκωμίου, ὅτι εὔφορος ἡ χώρα, καὶ ὅτι ἱππικοὶ Ἀθηναῖοι, καὶ ὅτι ναυτικοί.

700. *μέγιστα.* Sic recte scriptum in T. Gl. *μεγίστως.* Neutrum est plurale vice adverbii. Perperam Aldus *μεγίστᾳ,* quod metrum non admittit. Versus constat e duabus penthemimeribus iambicis: Ὃ τᾷ | δε θάλ | λει | μέγισ | τα χώ | ρᾳ. Idem est metrum versus 702. Τὸ *μέν* | *τις οὔ* | *τε* | *νέος οὔ* | *τε γή* | *ρᾳ.* Quem sic in pedes suos divisi, ut quivis perspicere possit, Heathium falli, quum ait ad metri rationem legendum esse *οὔτοι νέος.* Sive *οὔτοι,* sive *οὔτε* legas, perinde sanus et integer est versus. Sed *οὔτε* flagitat sermonis indoles, et nititur codicum consensu. Perperam Aldus et A. B. *οὔτε νεαρός.*

703. *χερί.* Aldus et codd. contra metri rationem *χειρί.*

704. *ὁ γὰρ ἐσαιὲν ὁρῶν κύκλος.* Aldus et membr. *ὁ γὰρ εἰσορῶν κύκλος.* In duobus aliis, *ὁ γὰρ εἰσαιὲν ὁρῶν.* Ut metrum cum antistrophico versu congruat, legendum *ἐσαιέν.*

ἵπποισιν τὸν ἀκεστῆρα χαλινὸν
πρώταισι ταῖσδε κτίσας ἀγυιαῖς.
ἁ δ' εὐήρετμος ἔκπαγλ' ἁλία χερ-
σὶ παραπεπταμένα πλάτα
θρώσκει, τῶν ἑκατομπόδων
Νηρῄδων ἀκόλουθος.

ΑΝ. Ὦ πλεῖστ' ἐπαίνοις εὐλογούμενον πέδον,
νῦν σοὶ τὰ λαμπρὰ ταῦτα δεῖ φαίνειν ἔπη.

ΟΙ. τί δ' ἔστιν, ὦ παῖ, καινόν;

ΑΝ. ἆσσον ἔρχεται
Κρέων ὅδ' ἡμῖν οὐκ ἄνευ πομπῶν, πάτερ.

ΟΙ. ὦ φίλτατοι γέροντες, ἐξ ὑμῶν ἐμοὶ
φαίνοιτ' ἂν ἤδη τέρμα τῆς σωτηρίας.

ΧΟ. θάρσει, παρέσται. καὶ γὰρ εἰ γέρων κυρῶ,
τὸ τῆσδε χώρας οὐ γεγήρακε σθένος.

717. ΠΛΑΤΑ. κώπη. ΕΚΑΤΟΜΠΟΔΩΝ ΝΗΡΗΙΔΩΝ. ἀκολούθως, ὅτι αἱ Νηρηΐδες πεντήκοντά εἰσιν.

720. Ω ΠΛΕΙΣΤ' ΕΠΑΙΝΟΙΣ. ἡ Ἀντιγόνη ταῦτά φησιν, ὁρῶσα προσιόντα τὸν Κρέοντα μετὰ χαρᾶς. ἐπὶ τὸν Οἰδίπουν δὲ ἀφῖκται ὁ Κρέων, καὶ μὴ πείσας αὐτὸν ἐλθεῖν εἰς τὴν αὐτοῦ πατρίδα, παρασπᾶται αὐτοῦ τὴν Ἀντιγόνην, φθάσας κατὰ τὴν ὁδὸν καὶ τὴν Ἰσμήνην ἀφελέσθαι.

726. ΕΙ ΓΕΡΩΝ ΕΓΩ. κυρῶ δηλονότι.

715. *ταῖσδε κτίσας.* Sic recte in T. a secunda manu. Ceteri et Aldus *ταῖσδ' ἔκτισας.*

717. *χερσὶ παραπεπταμένα πλάτα.* Sic liquido in T. In duobus aliis, ut apud Aldum, *χερσὶ παραπτομένα.* Restituta genuina lectione, nunc demum congruunt antithetici versus : Ὁ γὰρ ἐσ | αἰὲν ὁ | ρῶν κύκλος. Σὶ παρα | πεπταμέ | να πλάτα. At non video qui congruerent, si ex Heathii sententia legeretur *σιν παρα | πτομένα | πλάτα.* *παραπτομένα* glossema esse videtur, quod genuinæ voci olim appositum, ab oscitante librario in textum illatum fuit. Scilicet auctor glossæ *παραπεπταμένα* accepit, tanquam si esset a *παρίπταμαι*, quæ derivatio Grammaticorum auctoritate non destituta est. Videsis in Kœnii notis ad auctores de Dialectis p. 310. observationem e Lexico Ms. quam ei subministravit Ruhnkenius, cui tot similia debemus. Verum significationem istam hujus loci sententia, nec verborum structura admittit. *παραπεπταμένα*, est a *παραπετάννυμι.*

725. *ἐξ ὑμῶν ἤδη φαίνοιτ' ἄν.* *Nunc tempus est, quo mihi ex vobis apparere possit salus.* Sic exprimi debuit vis optativi potentialis. Non enim est optativus proprie dictus. Quippe is eam significationem habens a qua denominatur, id est votum enuntians, particulam ἂν nunquam assumit. Vide quæ notavimus ad Comici Equites 400.

726. *εἰ γέρων κυρῶ.* Sic tres codd. Scholiastes legebat *εἰ γέρων ἐγώ.*

728. *ἐγγενεῖς*, id est *αὐτόχθονες*, quod sibi laudi maxime esse ducebant Athenienses. Libri omnes *εὐγενεῖς*, ex solemni harum vocum permutatione. [*εὐγενεῖς.* Sic omnes libri: satis *θωπευτικῶς* ad voluntatem conciliandam Atheniensium. Brunckius ex conjectura *ἐγγενεῖς*, quod *θωπευτικώτερον* ipsi visum. *Schæf.*]

ΚΡ. ἄνδρες χθονὸς τῆσδ' ἐγγενεῖς οἰκήτορες,
ὁρῶ τιν' ὑμᾶς ὀμμάτων εἰληφότας
φόβον νεωρῆ τῆς ἐμῆς ἐπεισόδου,
ὃν μήτ' ὀκνεῖτε, μήτ' ἀφῆτ' ἔπος κακόν.
ἥκω γὰρ οὐχ ὡς δρᾶν τι βουληθεὶς, ἐπεὶ
γέρων μέν εἰμι, πρὸς πόλιν δ' ἐπίσταμαι
σθένουσαν ἥκων, εἴ τιν' Ἑλλάδος, μέγα.
ἀλλ' ἄνδρα τόνδε τηλικόσδ' ἐπεστάλην
πείσων ἕπεσθαι πρὸς τὸ Καδμεῖον πέδον,
οὐκ ἐξ ἑνὸς στείλαντος, ἀλλ' ἀστῶν ὕπο
πάντων κελευσθεὶς, οὕνεχ' ἧκέ μοι γένει
τὰ τοῦδε πενθεῖν πήματα πλεῖστον πόλεως.
ἀλλ', ὦ ταλαίπωρ' Οἰδίπους, κλύων ἐμοῦ,
ἵκου πρὸς οἴκους. πᾶς σε Καδμείων λεὼς
καλεῖ δικαίως· ἐκ δὲ τῶν μάλιστ' ἐγὼ,
ὅσῳ περ, εἰ μὴ πλεῖστον ἀνθρώπων ἔφυν

731. ΟΝ ΜΗΤ' ΟΚΝΕΙΤΕ. ὅν τινα, ἐμὲ δηλονότι, μὴ φοβεῖσθε.

738. ΟΥΝΕΧ' ΗΚΕ ΜΟΙ ΓΕΝΕΙ. ἀντὶ τοῦ, ὅτι προσήκει μοι πενθεῖν τὰ τούτου ἀτυχήματα, ὑπὲρ πάντας Θηβαίους.

742. ΕΚ ΔΕ ΤΩΝΔΕ ΜΑΛΙΣΤ' ΕΓΩ. ἐγὼ μάλιστά σε καλῶ, ὅσῳπερ πλεῖστον ἀλγῶ τοῖς σοῖς παθήμασι.

731. ὃν μήτ' ὀκνεῖτε. Perperam in B. T. ὃν μήποτ' ὀκνεῖτε. At tres codd. recte μήτ' ἀφῆτ'— Male in impressis μήτ' ἀφεῖτ', contra scribendi canonem, quem rectissimum statuit Thomas in Μή. Scilicet cum imperativo construitur verborum præsentis temporis, μὴ τύπτε, non μὴ τύπτῃς; et cum subjunctivo verborum temporis indefiniti, ut in exemplo quod profert ex Aristide: μηδ' ἀπέχου μὲν ὡς φίλων, πρόῃ δὲ ὡς πολεμίους. Cui simillima est hujus versus constructio, μήτ' ὀκνεῖτε, μήτ' ἀφῆτε. Vide Indicem nostrum in Aristophanem in Μή.

[734. εἴ τιν' Ἑλλάδος. Infra v. 1006. εἴ τις γῆ. v. 1664. εἴ τις βροτῶν. Trachin. v. 8. εἴ τις Αἰτωλὶς γυνή. Apollonius Rhod. iv. v. 757. νῦν, εἴ ποτε. *Schæf.*]

735. τηλικόσδ'— Aldus et membr. τηλικόνδ'. In duobus aliis mendose τηλίκον, quod tamen alteram lectionem firmat. Sed τηλικόσδ' quin verum sit, nullus dubito. γέρων μέν εἰμι, ἀλλὰ τηλικόσδε — ἐπεστάλην dant membr. Ceteri, ut Aldus, male ἀπεστάλην. [Brunckius τηλικόσδ' ἐπεστάλην. *Nolite metuere: senex senem abducam.* *Schæf.*]

736. Καδμεῖον πέδον. Sic membr. In aliis libris Καδμείων.

737. ἀστῶν ὕπο. Sic B. T. recte. Alii ἀνδρῶν ὕπο.

[738. ἧκέ μοι. Schol. προσήκει μοι. Sic ἧκον pro προσῆκον in Euripid. Alcest. v. 298. Musgr. *Schæf.*]

739. τὰ τοῦδε πενθεῖν πήματα πλεῖστον πόλεως. Sic scribendum pro πήματ', ἢ πλεῖστον. Mutatum ab aliquo qui metro frustra metuebat, sensum non curabat. *Markland.* ad Suppl. 481. Sic etiam eruditus alius Britannus apud Heathium.

741. In duobus codd. Καδμεῖος, superscripta altera lectione Καδμείων, quæ præstat.

κάκιστος, ἀλγῶ τοῖσι σοῖς κακοῖς πλέον,
ὁρῶν σε τὸν δύστηνον, ὄντα μὲν ξένον,
ἀεὶ δ' ἀλήτην, κἀπὶ προσπόλου μιᾶς
βιοστερῆ χωροῦντα· τὴν ἐγὼ τάλας
οὐκ ἄν ποτ' ἐς τοσοῦτον αἰκίας πεσεῖν
ἔδοξ', ὅσον πέπτωκεν ἥδε δύσμορος,
ἀεί σε κηδεύουσα καὶ τὸ σὸν κάρα
πτωχῇ διαίτῃ, τηλικοῦτος, οὐ γάμων

746. ΠΡΟΣΠΟΛΟΥ ΜΙΑΣ. τῆς Ἀντιγόνης. εἴληπτο γὰρ ὑπ' αὐτοῦ ἡ Ἰσμήνη.

744. *πλέον.* Vulgo *γέρον*, quod nihil aliud est quam fartura, et versus falcrum. Recte Eldikius in conjecturis mecum communicatis legit *πλέον*. ὅσῳ πλέον] ἀλγῶ τοῖς σοῖς κακοῖς.—ἐκ δὲ τῶν. id est ἐκ δὲ τούτων, τῶν Καδμείων, ἐγὼ μάλιστα. Pessima est Turnebi lectio, quam tamen aliquanto tolerabiliorem dedit, quam eam in codd. invenerat, in quibus est: —ἐκ δὲ τῶν πάντων ἐγώ. Ὅσῳπερ εἰ μὴ πλεῖστον ἀνθρώπων ἔφυν, Μάλιστα δ' ἀλγῶ τοῖσι σοῖς κακοῖς γέρον. Ex Aldina κάκιστος assumpsit: in ceteris etiam poterat eam sequi, nisi Sophoclem, novitatis studio, prorsus interpolatum edere constituisset. [*γέρον.* Brunckius ex conjectura *πλέον*. Id ipsum, s. *μᾶλλον*, ad ὅσῳ περ, si placet, subaudi. Plato Euthyphr. c. 12. p. 41. Fisch. *Κινδυνεύω ἄρα, ὦ ἑταῖρε, ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς δεινότερος γεγονέναι τὴν τέχνην τοσούτῳ, ὅσῳ ὁ μὲν τὰ αὑτοῦ μόνον ἐποίει οὐ μένοντα, ἐγὼ δὲ, πρὸς τοῖς ἐμαυτοῦ, ὡς ἔοικε, καὶ τὰ ἀλλότρια.* Similiora etiam hæc Luciani t. i. p. 735. *καὶ μάλιστα τοῖς ἄρχουσι καὶ πολλὰ πράττουσιν ὑμῖν, ὅσῳ καὶ πρὸς πολλὰ δεῖσθε τοῦ σώματος.* t. ii. p. 187. *μάλιστα δὲ παρ' ὑμῖν, ὅσῳ ἱεροί τέ ἐστε καὶ πάρεδροι τοῦ Πυθίου κ. τ. λ.* t. iii. p. 419. *καὶ μάλιστα, ὅσῳ νήφοντες ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀναιμωτὶ ἔξω βέλους ἐστιασόμεθα.* Sed quid talia consector, cum ipse Sophocles vulgatam scripturam satis tueatur? Nam vide mihi hæc Trachin. v. 312. s. *ἐπεί νιν τῶνδε πλεῖστον ᾤκτισα Βλέπουσ', ὅσῳ περ καὶ φρονεῖν οἶδεν μόνη.* *Schæf.*]

749. ἥδε δύσμορος. In B. T. ἥδ' ἡ δύσμορος. [*ὅσον πέπτωκεν.* Ad ὅσον repete *ἐς*, de qua ellipsi jam diximus ad Dionys. Hal. de Comp. Verb. p. 325. Plato t. vii. p. 139. *ἐν πόλει ᾗ ἥκιστα πρόθυμοι ἄρχειν οἱ μέλλοντες ἄρξειν.* Xenophon. Hier. i, 11. *ἔρχονται καὶ εἰς πόλεις ἃς ἂν βούλωνται.* Chandleri Inscr. 108. citata Schneidero Lex. Gr. v. *τριακάς*: *κατανεῖμαι αὐτῶν εἰς τριακάδα ἣν ἂν αὐτὸς βούληται.* Sic etiam Latini scriptores. Cicero de Leg. iii. 15. *nam ego in ista sum sententia, qua te fuisse semper scio.* ubi vera ratio Goerenzium meum fugit. Cornelius Nep. v, 3, 1. *incidit in eamdem invidiam, quam pater suus ceterique Atheniensium principes.* ubi v. Heusinger. Velleius Paterc. ii, 115, 3. *ob ea, quæ, si propriis gessisset auspiciis, triumphare debuerat, ornamentis triumphalibus*—[*donatus*] *est.* quæ cum Ruhnkenio non solicitem. Ad *gessisset* subaudi *ea.* Nostra interpretatio placuit etiam Heusingero, scientissimo latinitatis viro, ad Vechneri Hellenolex. p. 321. Seneca de Benefic. vi, 29. in. *Opto in eo statu sit, quo semper beneficia distribuat.* Ibid. vii, 10, 2. *Video ferrum ex iisdem tenebris esse prolatum, quibus aurum et argentum.* Eutropius vii. c. 21. *ut in eadem familiaritate, qua antea, habuerit.* *Schæf.*]

[751. *τηλικοῦτος* dictum pro *τηλικαύτη*, quod notandum. Sic Electr. v. 614. Clytæmnestra de filia sua: *καὶ ταῦτα τηλικοῦτος.* Obiter moneo, in Philostrati Heroic. p. 40. Boissonr. mutata interpunctione, scribendum esse: *Γέγονε μὲν γὰρ ἀμφὶ τὰ εἰκοσί που μάλιστα ἔτη, τηλικόσδε ἐλάσας ἐς Τροίαν· ἁβρῷ δ' ἰούλῳ βρύει, κ. τ. λ.* Jam conjunctionem δὲ non importunam esse Boissonadus meus fatebitur. *Schæf.*]

ἔμπειρος, ἀλλὰ τοῦ 'πιόντος ἁρπάσαι.
ἆρ' ἄθλιον τοὔνειδος, ὦ τάλας ἐγὼ,
ὠνείδισ' εἰς σὲ, κἀμὲ, καὶ τὸ πᾶν γένος;
ἀλλ', οὐ γάρ ἐστι τἀμφανῆ κρύπτειν, σύ νυν,
πρὸς θεῶν πατρῴων, Οἰδίπους, πεισθεὶς ἐμοὶ,
κρύψον, θελήσας ἄστυ καὶ δόμους μολεῖν
τοὺς σοὺς πατρῴους, τήνδε τὴν πόλιν φίλως
εἰπών. ἐπαξία γάρ. ἡ δ' οἴκοι, πλέον
δίκῃ σέβοιτ' ἂν, οὖσα σὴ πάλαι τροφός.

ΟΙ. ὦ πάντα τολμῶν, κἀπὸ παντὸς ἂν φέρων
λόγου δικαίου μηχάνημα ποικίλον,
τί ταῦτα πειρᾷ, κἀμὲ δεύτερον θέλεις
ἑλεῖν, ἐν οἷς μάλιστ' ἂν ἀλγοίην ἁλούς;
πρόσθεν τε γάρ με τοῖσιν οἰκείοις κακοῖς
νοσοῦνθ', ὅτ' ἦν μοι τέρψις ἐκπεσεῖν χθονὸς,
οὐκ ἤθελες θέλοντι προσθέσθαι χάριν·
ἀλλ' ἡνίκ' ἤδη μεστὸς ἦν θυμούμενος,
καὶ τοὐν δόμοισιν ἦν διαιτᾶσθαι γλυκὺ,
τότ' ἐξεώθεις, κἀξέβαλλες· οὐδέ σοι
τὸ συγγενὲς τοῦτ' οὐδαμῶς τότ' ἦν φίλον.
νῦν τ' αὖθις ἡνίκ' εἰσορᾷς πόλιν τ' ἐμοὶ
ξυνοῦσαν εὔνουν τήνδε, καὶ γένος τὸ πᾶν,
πειρᾷ μετασπᾶν, σκληρὰ μαλθακῶς λέγων.
καί τοι τίς αὕτη τέρψις ἄκοντας φιλεῖν;

755. ΑΛΛ' ΟΥ ΓΑΡ ΕΣΤΙ. ὥστε συγγνώμης εἰμὶ ἄξιος λέγων, οὐ γὰρ δύναμαι κρύπτειν.

761. Ω ΠΑΝΤΑ ΤΟΛΜΩΝ. ὦ ἐν εὐλογοφανέσι λόγοις πανοῦργα βουλευόμενε. ΤΙ ΤΑΥΤΑ ΠΕΙΡΑι. βαρυτόνως ἀναγνωστέον πεῖρᾳ, οὐ περισπωμένως. οὕτω Δίδυμος.

768. ΜΕΣΤΟΣ ΗΝ. ὡς ἐπὶ κεράμου. ὅ ἐστιν, ὅτε κορεσθεὶς τοῦ θυμοῦ, λοιπὸν τὰ συμφέροντα ἐβουλευόμην, καὶ οὐκ ἔτι ἤθελον φεύγειν. ΤΟΥΝ ΔΟΜΟΙΣΙΝ. ἐν Θήβαις δηλονότι. ΓΕΝΟΣ ΤΟ ΠΑΝ. τὸ Ἀττικόν.

775. ΚΑΙ ΤΟΙ ΤΟΣΑΥΤΗ ΤΕΡΨΙΣ. καὶ σὺ οὖν βούλει με εὐεργετεῖν μὴ θέλοντα.

757. κρύψον. Sic membr. et Aldus. Nescio quo sensu, nec quo auctore, Triclinius κύψον.

759. ἡ οἴκοι πόλις. id est *patria*.

769. Post hunc versum vulgo legitur inepte huc retractus versus 438. quem ex hoc loco ejiciendum esse jamdudum monuit Valckenarius ad Hippol. 1029.

775. καί τοι τίς αὕτη— interrogative. Sic liquido in B. T. ut legendum esse vidit Tyrwhittus. In aliis καίτοι τοσαύτη sensu nullo.

ὥσπερ τις εἴ σοι λιπαροῦντι μὲν τυχεῖν
μηδὲν διδοίη, μηδ' ἐπαρκέσαι θέλοι,
πλήρη δ' ἔχοντι θυμὸν ὧν *χρήζοις, τότε
δωροῖθ', ὅτ' οὐδὲν ἡ χάρις χάριν φέρει,
ἆρ' ἂν ματαίου τῆσδ' ἂν ἡδονῆς τύχοις;
τοιαῦτα μέν τοι καὶ σὺ προσφέρεις ἐμοί,
λόγῳ μὲν ἐσθλά, τοῖσι δ' ἔργοισιν κακά.
φράσω δὲ καὶ τοῖσδ', ὥς σε δηλώσω κακόν.
ἥκεις ἔμ' ἄξων, οὐχ ἵν' εἰς δόμους ἄγῃς,
ἀλλ' ὡς πάραυλον οἰκίσῃς· πόλις δέ σοι
κακῶν ἄνατος τῆσδ' ἀπαλλαχθῇ χθονός.
οὐκ ἔστι σοι ταῦτ'· ἀλλά σοι τάδ' ἔστ', ἐκεῖ
χώρας ἀλάστωρ οὑμὸς ἐνναίων ἀεί·
ἔστιν δὲ παισὶ τοῖς ἐμοῖσι τῆς ἐμῆς
χθονὸς λαχεῖν τοσοῦτό γ', ἐνθανεῖν μόνον.
ἆρ' οὐκ ἄμεινον ἢ σὺ τἀν Θήβαις φρονῶ;

* χρήζεις edd. 1. 2.

780. ΗΔΟΝΗΣ. ἀντὶ χάριτος δηλονότι.

785. ΠΑΡΑΥΛΟΝ. ἀντὶ τοῦ, ἐν ἀγροῖς. ΠΟΛΙΣ ΔΕ ΣΟΙ. καὶ ἵνα αἱ Θῆβαι ἀβλαβεῖς ἔσονται ἐκ ταύτης τῆς γῆς. ΑΝΑΤΟΣ δὲ, ἀντὶ τοῦ, ἀβλαβὴς, ἀναιτίατος. ΟΥΚ ΕΣΤΙ ΣΟΙ ΤΑΥΤ'. οὐ προβήσεταί σοι ὁ σκοπός.

791. ΑΡ' ΟΥΚ ΑΜΕΙΝΟΝ. ἆρα οὐ πλέον σου τὰ ἀποβησόμενα ἐν ταῖς Θήβαις οἶδα; ΦΟΙΒΟΥ ΤΕ Κ'ΑΥΤΟΥ ΖΗΝΟΣ. δοκεῖ γὰρ ὁ Ἀπόλλων παρὰ Διὸς λαμβάνειν τοὺς χρησμοὺς, ὡς καὶ ἐν Ἰφικλείᾳ φησὶ, καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἱερείαις·

Στέλλειν ὅπως τάχιστα. ταῦτα γὰρ πατὴρ
Ζεὺς ἐγκαθιεῖ Λοξίᾳ θεσπίσματα.

καὶ Ἀριστοφάνης Ἥρωσιν. ΥΠΟΒΛΗΤΟΝ. οὐκ ἀληθὲς, ἀλλὰ πεπλασμένον, νόθον, καὶ οἱονεὶ ὑποβολιμαῖον. ἀπὸ τῶν ὑποβαλλομένων εἰς τὰ γένη τοὺς παῖδας. ΣΤΟΜΩΣΙΝ. δείνωσιν, καὶ πανουργίαν.

778. ὧν χρήζοις. Codd. χρήζεις, mendose. Structuræ lex et temporum ratio flagitant omnino verbum optativi modi, ut in El. 629. —πρὸς ὀργὴν ἐκφέρῃ, μεθεῖσά μοι λέγειν ἃ χρῄζοιμ'. [χρήζεις. Brunckius χρήζοις. Non opus. Sic statim sequitur φέρει, pro quo illum miror non dedisse φέροι. *Schæf.*]

780. τῆσδ' ἂν ἡδονῆς. gl. χάριτος. In B. T. τῆσδέ γ' ἡδονῆς. Librarium offendit forte repetitio particulæ ἂν, quæ sic geminata millies occurrit.

785. πάραυλον. gl. ἀγρότην.

786. τῆσδ'— Perperam libri omnes τῶνδ'. Supra 605. ὅτι σφ' ἀνάγκη τῇδε πληγῆναι χθονί. Aldus recte, ut membr, ἄνατος, quod compositum est ab ἄτη, βλάβη. Alii ἄναιτος.

790. τοσοῦτό γ'— Sic cum Valckenario lego. Vulgo τοσοῦτον. [τοσοῦτον. Non opus cum Brunckio scribere τοσοῦτό γ', quod falleretur si quis præferret propter exempla a Valckenario congesta ad Euripid. Hippol. v. 1250. In his enim exemplis enclitica non referenda ad τοσοῦτο, sed cohærent particulæ ἀτὰρ—γε, ἀλλ' οὖν—γε, καίτοι —γε. Ceterum delevi comma post τοσοῦτον: jungenda enim τοσοῦτον μόνον. V. Valckenar, ad Euripid. Hippol. v. 804. *Schæf.*]

πολλῷ γ', ὅσῳπερ καὶ σαφεστέρων κλύω,
Φοίβου τε, καὐτοῦ Ζηνὸς, ὃς κείνου πατήρ.
τὸ σὸν δ' ἀφῖκται δεῦρ' ὑπόβλητον στόμα,
πολλὴν ἔχον στόμωσιν· ἐν δὲ τῷ λέγειν
κάκ' ἂν λάβοις τὰ πλείον' ἢ σωτήρια.
ἀλλ', οἶδα γάρ σε ταῦτα μὴ πείθων, ἴθι·
ἡμᾶς δ' ἔα ζῆν ἐνθάδ'. οὐ γὰρ ἂν κακῶς,
οὐδ' ὧδ' ἔχοντες, ζῶμεν, εἰ τερποίμεθα.
ΚΡ. πότερα νομίζεις δυστυχεῖν ἔμ' εἰς τὰ σὰ,
ἢ σ' εἰς τὰ σαυτοῦ μᾶλλον ἐν τῷ νῦν λόγῳ;
ΟΙ. ἐμοὶ μέν ἐσθ' ἥδιστον, εἰ σὺ μήτ' ἐμὲ
πείθειν οἷός τ' εἶ, μήτε τούσδε τοὺς πέλας.
ΚΡ. ὦ δύσμορ', οὐδὲ τῷ χρόνῳ φύσας φανῇ
φρένας ποτ', ἀλλὰ λῦμα τῷ γήρᾳ τρέφῃ.
ΟΙ. γλώσσῃ σὺ δεινός· ἄνδρα δ' οὐδέν' οἶδ' ἐγὼ
δίκαιον, ὅστις ἐξ ἅπαντος εὖ λέγει.
ΚΡ. χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ, καὶ τὸ τὰ καίρια.
ΟΙ. ὡς δὴ σὺ βραχέα ταῦτα *κἀν καιρῷ λέγεις.

* δ' ἐν edd. 1. 2.

800. ΠΟΤΕΡΑ ΝΟΜΙΖΕΙΣ. ἀντὶ τοῦ, ἐν τῷ μὴ πείθεσθαί σε μᾶλλον σὺ δυστυχεῖς, ἢ ἐγώ.
803. ΠΕΙΘΕΙΝ. εἰς τὸ ἀκολουθῆσαί σοι. ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΣ. τοὺς ἀπὸ τοῦ Χοροῦ.
805. ΛΥΜΑ ΤΩι ΓΗΡΑι. κάθαρμα, ὅ ἐστιν, ἀπαίδευτος καὶ ἀκάθαρτος μέχρι γήρως μένεις.
807. ΔΙΚΑΙΟΝ ΟΣΤΙΣ. ὁ βουλόμενος ἐκ παντὸς δοκεῖν δίκαια λέγειν.
808. ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΙΡΙΑ. ἄλλο ἐστὶ τὸ φλυαρεῖν, καὶ ἄλλο τὸ τὰ ἀναγκαῖα λέγειν.

792. ὅσῳπερ καὶ σαφεστέρων κλύω. Male in B. T. ἐκ σαφεστέρων. Verbum κλύω cum genitivo absque præpositione construitur, ut infra 1117. τοῦδε χρὴ κλύειν. El. 877. ἴσθι τοῦτ' ἐμοῦ κλύουσ'.

797. οἶδα γάρ σε ταῦτα μὴ πείθων. Nescio qua incogitantia pravam versionem priorum interpretum retinueram. Vertendum erat: *Quandoquidem scio me tibi hæc non persuadere.* Scilicet quæ tibi prædixi, et istud maxime, fore ut plus damni quam commodi percipias ex hoc tuo sermone.

808. καὶ τὸ τὰ καίρια. Tres codd. καὶ τὰ καίρια, ut in impressis. Aliquanto melius Suidas καὶ τὸ καίρια. At verum est καὶ τὸ τὰ καίρια, quod jam acute viderat Toupius Emendat. in Suidam iii. 316. In membr. et in T. Scholion integerrime habet καὶ ἄλλο τὸ τὰ ἀναγκαῖα λέγειν, ut legitur etiam in Turnebi editione. Priorem articulum in Romana scholiorum editione omissum restituimus. Sequentem versum ita scriptum libri omnes exhibent: Ὡς δὴ σὺ βραχέα, ταῦτα δ' ἐν καιρῷ λέγεις. Nullus hic locus adversativæ particulæ δέ: sententia copulam flagitat. Nihil verius Toupii emendatione, quam recepimus. ὡς hic valet λίαν. [τὸ καίρια. Sic recte Musgravius, duce Suida. Brunckius τὸ τὰ καίρια. *Schæf.*]

[809. Brunckius ὡς δὴ σὺ βραχέα ταῦτα κἀν καιρῷ λέγεις. *Schæf.*]

ΚΡ. οὐ δῆθ᾽, ὅτῳ γε νοῦς ἴσος καὶ σοὶ πάρα.
ΟΙ. ἄπελθ᾽, ἐρῶ γὰρ καὶ πρὸ τῶνδε, μηδ᾽ ἐμὲ
φύλασσ᾽ ἐφορμῶν ἔνθα χρὴ ναίειν ἐμέ.
ΚΡ. μαρτύρομαι τούσδ᾽, οὐ σέ, πρός γε τοὺς φίλους
οἷ᾽ ἀνταμείβῃ ῥήματ᾽. ἢν σ᾽ ἕλω ποτὲ—
ΟΙ. τίς δ᾽ ἄν με τῶνδε συμμάχων ἕλοι βίᾳ;
ΚΡ. ἦ μὴν σὺ κἄνευ τῶνδε λυπηθεὶς ἔσει.
ΟΙ. ποίῳ ξὺν ἔργῳ τοῦτ᾽ ἀπειλήσας ἔχεις;
ΚΡ. παίδοιν δυοῖν σοι τὴν μὲν ἀρτίως ἐγὼ
ξυναρπάσας ἔπεμψα, τὴν δ᾽ ἄξω τάχα.
ΟΙ. οἴ μοι.
ΚΡ. τάχ᾽ ἕξεις μᾶλλον οἰμώζειν τάδε.
ΟΙ. τὴν παῖδ᾽ ἔχεις μου;
ΚΡ. τήνδε γ᾽ οὐ μακροῦ χρόνου.
ΟΙ. ἰὼ ξένοι, τί δράσετ᾽; ἦ προδώσετε;
κοὐκ ἐξελᾶτε τὸν ἀσεβῆ τῆσδε χθονός;
ΧΟ. χώρει, ξέν᾽, ἔξω θᾶσσον· οὔτε γὰρ τανῦν
δίκαια πράσσεις, οὔτε πρόσθεν εἴργασαι.
ΚΡ. ὑμῖν ἂν εἴη τήνδε καιρὸς ἐξάγειν
ἄκουσαν, εἰ θέλουσα μὴ πορεύσεται.
ΑΝ. οἴ μοι τάλαινα, ποῖ φύγω; ποίαν λάβω

810. ΟΥ ΔΗΤΑ. τοῖς κατὰ σὲ οὐ δοκῶ καίρια λέγειν.
811. ΠΡΟ ΤΩΝΔΕ. καὶ πρὸ τοῦ Χοροῦ.
813. ΜΑΡΤΥΡΟΜΑΙ. μάρτυρας καλῶ τούσδε. ΗΝ Σ᾽ ΕΛΩ. ἐάν σε ἕλω, δικαίως τιμωρήσομαι, οἷα ἀνταμείβῃ με ῥήματα.
815. ΤΩΝΔΕ. τῶν ἀπὸ τοῦ Χοροῦ. ΕΛΟΙ ΒΙΑι. βιαζόμενος τοὺς ἐμοὺς συμμάχους καὶ φύλακας.
816. ΚΑΝΕΥ ΤΩΝΔΕ. καὶ χωρὶς τοῦ λαβεῖν σε εἰς Θήβας.
821. ΤΗΝΔΕ Γ᾽ ΟΥ ΜΑΚΡΟΥ. τὴν Ἀντιγόνην δηλονότι.
822. ΙΩ ΞΕΝΟΙ. τῷ Χορῷ φησίν.
826. ΤΗΝΔΕ. τὴν Ἀντιγόνην. τοῖς ἀκολούθοις δὲ ἑαυτοῦ φησιν ὁ Κρέων.

813. πρός γε τοὺς φίλους. Sic recte B. T. in aliis πρὸς δὲ τοὺς— locus vulgo male interpunctus.

820. οἴμοι. Libri ὤμοι. Promiscue ista adhibentur. At ex Creontis responso perspicitur prius hic poni debuisse. οἴμοι—τάχα μᾶλλον οἰμώξεις. Sic in El. 788. Οἴμοι τάλαινα· νῦν γὰρ οἰμῶξαι πάρα.

[821. Malim τήνδε τ᾽ οὐ μακροῦ χρόνου. et hanc (Antigonam) mox habebo. *Schæf.*]

825. οὔτε πρόσθεν εἴργασαι. Libri perperam οὐθ᾽ ἃ πρόσθεν. Ortus error ex male accepta voce τανῦν, quæ nihil aliud est quam νῦν. οὔτε νῦν δίκαια πράσσεις, οὔτε πρόσθεν εἴργασαι. Sic infra 853. οὔτε νῦν καλὰ δρᾷς, οὔτε πρόσθεν εἰργάσω. In B. τανῦν scriptum una voce. Vide Kœnium ad libellum de Dialectis p. 50.

θεῶν ἄρηξιν, ἢ βροτῶν;
ΧΟ. τί δρᾷς, ξένε;
ΚΡ. οὐχ ἅψομαι τοῦδ' ἀνδρὸς, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς.
ΟΙ. ὦ γῆς ἄνακτες.
ΧΟ. ὦ ξέν', οὐ δίκαια δρᾷς.
ΚΡ. δίκαια.
ΧΟ. πῶς δίκαια;
ΚΡ. τοὺς ἐμοὺς ἄγω.
ΑΝ. ἰὼ πόλις. στροφή.
ΧΟ. τί δρᾷς, ὦ ξέν'; οὐκ ἀφήσεις; τάχ' εἰς
βάσανον εἶ χερῶν.
ΚΡ. εἴργου.
ΧΟ. σοῦ μὲν οὔ, τάδε γε μωμένου.
ΟΙ. πόλει μάχῃ γὰρ, εἴ τι πημαίνεις ἐμέ.
ΧΟ. οὐκ ἠγόρευον ταῦτ' ἐγώ;
ΚΡ. μέθες χεροῖν
τὴν παῖδα θᾶσσον.
ΧΟ. μὴ 'πίτασσ' ἃ μὴ κρατεῖς.
ΚΡ. χαλᾷν λέγω σοι.
ΧΟ. σοὶ δ' ἔγωγ' ὁδοιπορεῖν.
προβᾶθ' ὧδε, βᾶτε, βᾶτ' ἔντοποι.
πόλις ἐναίρεται, πόλις ἐμὰ, σθένει.
προβᾶθ' ὧδ' ἐμοί.
ΑΝ. ἀφέλκομαι δύστηνος, ὦ ξένοι, ξένοι.
ΟΙ. ποῦ, τέκνον, εἶ μοι;

829. ΤΙ ΔΡΑιΣ ΞΕΝΕ. πρὸς τὸν Κρέοντα ἕλκοντα τὴν Ἀντιγόνην.
830. ΤΗΣ ΕΜΗΣ. ἀδελφῆς γάρ ἐστι τῆς ἐμῆς θυγάτηρ.
836. ΕΙΡΓΟΥ. φυλάττου, χωρίζου. ΣΟΥ ΜΕΝ ΟΥ. οὐκ ἀπείρξομαι.
837. ΠΟΛΕΙ. ταῖς Ἀθήναις δηλονότι.
840. ΟΔΟΙΠΟΡΕΙΝ. σοὶ δ' ἔγωγ', ὦ Κρέων, λέγω ἀναχωρεῖν ἐντεῦθεν. ΕΝΑΙΡΕΤΑΙ ΣΘΕΝΕΙ. τουτέστι, βίᾳ πορθεῖται.

831. ὦ γῆς ἄνακτες. Vide ad Œd. T. 911.

[834. s. τάχ' εἰς βάσανον εἶ χερῶν. Infra v. 1297. οὔτ' εἰς ἔλεγχον χειρὸς οὔτ' ἔργου μολών. Schæf.]

841. προβᾶθ' ὧδε, βᾶτε, βᾶτ' ἔντοποι. Ex antistrophico versu 884. perspicuum est sic legendum esse. In Aldina προβᾶθ' ὧδ', ἐμβᾶτε, βᾶτ' ἐντόπιοι.

844. ἀφέλκομαι δύστηνος. Sic T. Ceteri et Aldus ἀφέλκομ' ὦ δύστηνος.

ΑΝ. πρὸς βίαν πορεύομαι.
ΟΙ. ὄρεξον, ὦ παῖ, χεῖρας.
ΑΝ. ἀλλ' οὐδὲν σθένω.
ΚΡ. οὐκ ἄξεθ' ὑμεῖς;
ΟΙ. ὦ τάλας ἐγὼ, τάλας.
ΚΡ. οὔκουν ποτ' ἐκ τούτοιν γε μὴ σκήπτροιν ἔτι
ὁδοιπορήσεις· ἀλλ' ἐπεὶ νικᾷν θέλεις
πατρίδα τε τὴν σὴν καὶ φίλους, ὑφ' ὧν ἐγὼ
ταχθεὶς τάδ' ἔρδω, καὶ τύραννος ὢν ὅμως,
νίκα· χρόνῳ γὰρ, οἶδ' ἐγὼ, γνώσει τάδε,
ὅθ' οὕνεκ' αὐτὸς αὐτὸν οὔτε νῦν καλὰ
δρᾷς, οὔτε πρόσθεν εἰργάσω βίᾳ φίλων,
ὀργῇ χάριν δοὺς, ἥ σ' ἀεὶ λυμαίνεται.
ΧΟ. ἐπίσχες αὐτοῦ, ξεῖνε.
ΚΡ. μὴ ψαύειν λέγω.
ΧΟ. οὔ τοι σ' ἀφήσω, τοῖνδέ γ' ἐστερημένος.
ΚΡ. καὶ μεῖζον ἄρα ῥύσιον πόλει τάχα
θήσεις. ἐφάψομαι γὰρ οὐ ταύταιν μόναιν.
ΧΟ. ἀλλ' ἐς τί τρέψει;
ΚΡ. τόνδ' ἀπάξομαι λαβών.

845. ΠΡΟΣ ΒΙΑΝ ΠΟΡΕΥΟΜΑΙ. ἀπαγομένης δὴ τῆς Ἀντιγόνης ὑπὸ τῶν προστεταγμένων παρὰ τοῦ Κρέοντος. ἐν μέρει δὲ παθητικά ἐστιν.

848. ΕΚ ΤΟΥΤΟΙΝ ΣΚΗΠΤΡΟΙΝ. ἐκ τῶν θυγατέρων, αἷς ὡς σκήπτροις ἐχρῆτο καὶ βακτηρίᾳ.

858. ΠΟΛΕΙ. ταῖς Ἀθήναις.

849. ὁδοιπορήσεις. Sic emendate in B. T. Solœce vulgo ὁδοιπορήσῃς. Vide supra ad v. 408.

853. αὐτὸς αὐτόν. Sic B. T. In membr. et in Aldina minus eleganter αὐτὸς σαυτόν. Tribus personis servit αὑτοῦ et valet ἐμαυτοῦ, σεαυτοῦ, ἑαυτοῦ. Infra 930. αἰσχύνεις πόλιν τὴν αὐτὸς αὑτοῦ. Trach. 451. εἰ δ' αὐτὸς αὑτὸν ὧδε παιδεύεις. Vide Not. ad Comici Nubes 1455.

856. ἐπίσχες αὐτοῦ, ξεῖνε. *Hic resiste, hospes.* Verba sunt Chori manum intendentis in Creontem. Meras nugas hic agit Heathius, cujus versionem, *in eum manum injice*, non admittit Græci sermonis proprietas. Ista codd. omnes Choro tribuunt recte.

857. τοῖνδε, ut paulo inferius ταύταιν μόναιν. Libri omnes τῶνδε. [τῶνδε. Brunckius ex conjectura, quæ non videtur necessaria, τοῖνδε. *Schæf.*]

858. ῥύσιον, proprie *pignus, quod aufertur ob rem debitam.* Eustathius ad Ἰλ. λ'. p. 877. τὸ δὲ ῥύσια δηλοῖ τὰ ἀντί τινων ῥυόμενα, ὅ ἐστιν ἑλκόμενα, καὶ ἀντὶ τῶν προαρπασθέντων ἁρπαζόμενα. ὥστε ῥύσια ἐλαύνειν, τὸ ἐρυσιάζειν καὶ λαμβάνειν ἀνθαρπάγματα ἤγουν ἐνέχυρα χρέους. Proinde μεῖζον ῥύσιον θήσεις πόλει significat, *facies, ut tuæ civitati mox aliquod majus pignus a me auferendum sit: quippe non solas illas puellas vi abducam, sed alium etiam: quocirca major erit præda, ob quam abactam civitas tua ultionem a me su-*

ΧΟ. δεινὸν λέγεις.
ΚΡ. ὡς τοῦτο νῦν πεπράξεται,
ἢν μή μ' ὁ κραίνων τῆσδε γῆς ἀπειργάθῃ.
ΟΙ. ὦ φθέγμ' ἀναιδὲς, ἦ σὺ γὰρ ψαύσεις ἐμοῦ;
ΚΡ. αὐδῶ σιωπᾶν.
ΟΙ. μὴ γὰρ αἵδε δαίμονες
θεῖέν μ' ἄφωνον σοί γε τῆσδ' ἀρᾶς ἔτι,
ὅς μ', ὦ κάκιστε, ψιλὸν ὄμμ' ἀποσπάσας
πρὸς ὄμμασιν τοῖς πρόσθεν ἐξοίχῃ βίᾳ.
τοιγὰρ σέ τ' αὐτὸν, καὶ γένος τὸ σὸν, θεῶν
ὁ πάντα λεύσσων Ἥλιος δοίη βίον
τοιοῦτον, οἷον κἀμὲ, γηρᾶναί ποτε.
ΚΡ. ὁρᾶτε ταῦτα, τῆσδε γῆς ἐγχώριοι;
ΟΙ. ὁρῶσι κἀμὲ καὶ σέ· καὶ φρονοῦσ' ὅτι
ἔργοις πεπονθὼς ῥήμασίν σ' ἀμύνομαι.
ΚΡ. οὔ τοι καθέξω θυμὸν, ἀλλ' ἄξω βίᾳ,
κεἰ μοῦνός εἰμι, τόνδε, καὶ χρόνῳ βραδύς.
ΟΙ. ἰὼ τάλας. ἀντιστρ.
ΧΟ. ὅσον λῆμ' ἔχων ἀφίκου, ξέν', εἰ
τάδε δοκεῖς τελεῖν.

864. ΜΗ ΓΑΡ ΑΙΔΕ ΔΑΙΜΟΝΕΣ. μὴ ἄφωνος γενοίμην εἰς τὸ καταρᾶσθαί σε, ΨΙΛΟΝ ΟΜΜΑ. ἤγουν τὴν Ἀντιγόνην.
875. ΧΡΟΝΩι ΒΡΑΔΥΣ. γράφεται καὶ ΒΑΡΥΣ.

mere polet, et mea vicissim populari. Tot verbis uti necesse habui, ut vim vocis ῥύσιον declararem, et sensum loci, quem neutiquam exprimit Johnsoni versio : *Majus igitur redemptionis pretium urbi statim conflabis.*

863. ψαύσεις. Perperam Aldus et membr. ψαύεις.

865. Aldus et codd. θεῖέν μ' ἄφωνον τῆσδε γῆς, ἀρᾶς ἔτι. manifesto vitio. Neminem latere poterat librarii error sæpissime observatus in permutatione literarum Τ Γ. Nihilque proclivius erat emendatione, qua facillime sanatur lectionis ulcus τῆσδε γῆς ἀρᾶς. Mihi tamen vix probabile visum hujusmodi mendam omnes invasuram fuisse codices, nisi aliquid reconditius olim scriptum fuisset, quod librarios turbasset, persuasique mihi Sophoclem reliquisse, θεῖέν μ' ἄφωνον σοί γε τῆσδ' ἀρᾶς ἔτι. Phrasis elegans est, sed paulo rarior, qualia sunt ista Comici: in Lysistr. 530. σοί γ', ὦ κατάρατε, σιωπῶ 'γώ; In Ranis 1134. ἐγὼ σιωπῶ τῷδ'; Et hoc quidem ipsum videtur Scholiastes interpretatus fuisse his verbis : μὴ ἄφωνος γενοίμην εἰς τὸ καταρᾶσθαί σε. [Dedi quod Anglis placuit. Brunckius violenta mutatione θεῖέν μ' ἄφωνον σοί γε τῆσδ' ἀρᾶς ἔτι. Libri habent θεῖέν μ' ἄφ. τῆσδε γῆς ἀρᾶς ἔτι. *Schaf.*]

868. σέ σ' αὐτόν. Aldus et membr. mendose σὲ καὶ τόν. In B. T. paulo melius σέ γ' αὐτόν. Copula hic desideratur, σέ τε αὐτὸν, καὶ γένος τὸ σόν.

ΚΡ. δοκῶ.
ΧΟ. τάνδ' ἄῤ οὐκ ἔτι νέμω πόλιν.
ΚΡ. τοῖς τοι δικαίοις χὼ βραχὺς νικᾷ μέγαν.
ΟΙ. ἀκούεθ' οἷα φθέγγεται;
ΧΟ. τά γ' οὐ τελεῖ.
ΚΡ. Ζεὺς ταῦτ' ἂν εἰδείη· σὺ δ' οὔ ....
ΧΟ. ἀλλ' οὐχ ὕβρις τάδ';
ΚΡ. ὕβρις· ἀλλ' ἀνεκτέα.
ΧΟ. ἰὼ πᾶς λεώς, ἰὼ γᾶς πρόμοι,
μόλετε σὺν τάχει, μόλετ'· ἐπεὶ πέραν
περῶσιν ἤδη.
ΘΗ. τίς ποθ' ἡ βοή; τί τοὔργον; ἐκ τίνος φόβου ποτὲ
βουθυτοῦντά μ' ἀμφὶ βωμὸν ἔσχετ' ἐναλίῳ θεῷ
τοῦδ' ἐπιστάτῃ Κολωνοῦ; λέξαθ', ὡς εἰδῶ τὸ πᾶν,
οὗ χάριν δεῦρ' ᾖξα θᾶσσον, ἢ καθ' ἡδονὴν ποδός.
ΟΙ. ὦ φίλτατ', ἔγνων γὰρ τὸ προσφώνημά σου,
πέπονθα δεινὰ τοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς ἀρτίως.
ΘΗ. τὰ ποῖα ταῦτα; τίς δ' ὁ πημήνας; λέγε.
ΟΙ. Κρέων ὅδ', ὃν δέδορκας, οἴχεται τέκνων
ἀποσπάσας μου τὴν μόνην ξυνωρίδα.

879. ΤΑΝΔ' ΑΡ' ΟΥΚΕΤΙ. ταύτην δ' ἄρα οὐκέτι νομιῶ πόλιν, εἰ σὺ τοῦτον ἀπάξεις.

881. ΤΑ Γ' ΟΥ ΤΕΛΕΙ. ταῦτα ἃ λέγει, οὐ πληρώσει. ΖΕΥΣ ΤΑΥΤ' ΑΝ. εἰ τελέσω, Ζεὺς ἂν εἰδείη.

883. ΑΝΕΚΤΕΑ. ἀνεκτέον. οὕτω γάρ φασι, σκαπτέα, φυτευτέα, ἀντὶ τοῦ σκαπτέον, φυτευτέον.

887. ΤΙΣ ΠΟΘ' Η ΒΟΗ. σοφῶς ἄγαν ἐχρήσατο τῇ οἰκονομίᾳ, ὥστε μαθεῖν τὸν Θησέα τὰ γενόμενα, πρὸς ταῖς θυσίαις ὄντα τοῦ Ἱππίου Ποσειδῶνος, ὑπὲρ τοῦ μὴ διατριβὴν ἐγγίγνεσθαι μηνύοντός τινος. ΘΑΣΣΟΝ Η. ταχύτερον, ἢ ὡς ἔδει βαδίζειν.

880. Versum hunc Stobæus in excerpta sua retulit, Floril. tit. xi. sic interpolatum: Τοῖς τοι δικαίοις χρῶ. βραχὺς νικᾷ μέγαν.

882. Hic versus senarius esse debet, ut is qui ei in strophe respondet 839. Clausula librariorum culpa deficit, quod et indicavit Triclinius hac nota λείπει. Putidum mihi videtur Burtoni supplementum, σὺ δ' οὐκ οἶδας, γέρον. Istud forte Sophoclis colorem magis referet: σὺ δ' οὐ βραβεὺς ἔσει.

884. ἰὼ γᾶς πρόμοι. Sic Aldus et veteres codd. Copulam infersit Triclinius inepte, ἰὼ γᾶς τε πρόμοι, ut versus cum strophico congrueret 841. in quo male legebat ἐντόπιοι, ubi nos recte edidimus ἔντοποι—πρόμοι. gl. πρόμαχοι.

886. περῶσιν ἤδη. Aldus cum duobus codd. περῶσι δή. Triclinius περῶσι δῆτα.

889. ὡς εἰδῶ. Sic B. T. recte. Vulgo ὡς ἴδω.

ΘΗ. πῶς εἶπας ;

ΟΙ. οἷά περ πέπονθ᾽ ἀκήκοας.

ΘΗ. οὔκουν τις ὡς τάχιστα προσπόλων μολὼν
πρὸς τούσδε βωμοὺς, πάντ᾽ ἀναγκάσει λεὼν,
ἄνιππον ἱππότην τε θυμάτων ἄπο
σπεύδειν ἀπὸ ῥυτῆρος, ἔνθα δίστομοι
μάλιστα συμβάλλουσιν ἐμπόρων ὁδοὶ,
ὡς μὴ παρέλθωσ᾽ αἱ κόραι, γέλως δ᾽ ἐγὼ
ξένῳ γένωμαι τῷδε, χειρωθεὶς βίᾳ ;
ἴθ᾽, ὡς ἄνωγα, σὺν τάχει. τοῦτον δ᾽ ἐγὼ,
εἰ μὲν δι᾽ ὀργῆς ἦκον, ἧς ὅδ᾽ ἄξιος,
ἄτρωτον οὐ μεθῆκ᾽ ἂν ἐξ ἐμῆς χερός.
νῦν δ᾽ οὕσπερ αὐτὸς τοὺς νόμους εἰσῆλθ᾽ ἔχων,
τούτοισιν, οὐκ ἄλλοισιν, ἁρμοσθήσεται.
οὐ γάρ ποτ᾽ ἔξει τῆσδε τῆς χώρας, πρὶν ἂν
κείνας ἐναργεῖς δεῦρ᾽ ἐμοὶ στήσῃς ἄγων·
ἐπεὶ δέδρακας οὔτ᾽ ἐμοῦ καταξίως,
οὔθ᾽ ὧν πέφυκας αὐτὸς, οὔτε σῆς χθονὸς,
ὅστις δίκαι᾽ ἀσκοῦσαν εἰσελθὼν πόλιν,
κἄνευ νόμου κραίνουσαν οὐδὲν, εἶτ᾽ ἀφεὶς
τὰ τῆσδε τῆς γῆς κύρι᾽, ὧδ᾽ ἐπεισπεσὼν,

899. ΘΥΜΑΤΩΝ ΑΠΟ. *ἀπὸ τῶν θυσιῶν.* ΣΠΕΥΔΕΙΝ ΑΠΟ ΡΥΤΗΡΟΣ. *ἀντὶ τοῦ, ὡς ἔχει ἕκαστος σχήματος.* ΡΥΤΗΡΟΣ. *ἀντὶ τῆς βλαύτης. τῶν δὲ ἐξηγησαμένων ἁπάντων Πραξιφάνης δοκεῖ ἄμεινον ἀποδιδόναι, ἀκούων τὸ ὑπόδημα, οἷον τῶν ποδῶν τὸ κάλυμμα.* ΕΝΘΑ ΔΙΣΤΟΜΟΙ. *ὡς σχιστῆς οὔσης ὁδοῦ ἐκεῖ.*

905. ΔΙ᾽ ΟΡΓΗΣ ΗΚΟΝ. *εἰ μὲν δι᾽ ὀργῆς ἐληλύθειν, ἐν ταύτῃ τῇ ὀργῇ, ἧς ἦν οὗτος ἄξιος.*

908. ΤΟΥΤΟΙΣΙΝ ΟΥΚ ΑΛΛΟΙΣΙΝ. *ὡς ἀπὸ ξένης γῆς ἀπέσπασεν, οὕτω καὶ αὐτὸς ἐπὶ ξένης γῆς ἀποσπασθήσεται.* ΟΥ ΓΑΡ ΠΟΤ᾽ ΕΞΕΙ. *οὐκ ἀναχωρήσεις γὰρ ἐντεῦθεν, πρὶν ἀναγάγῃς τὰς κόρας.*

900. *ἀπὸ ῥυτῆρος.* Sic Aldus et codd. veteres. Soli Triclinio debetur *ἀπαί*. Vide ad Œd. T. 847. At sensum locutionis *σπεύδειν ἀπὸ ῥυτῆρος* bene exposuit. *ἤγουν ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς. ἀντὶ τοῦ, ὡς ἔχει ἕκαστος σχήματος. εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν διωκόντων τινὰς στρατιωτῶν, καὶ πάσας ἡνίας χαλώντων, ὥστε ταχύτερον φέρεσθαι. ῥυτῆρας γὰρ τοὺς χαλινούς φασιν, οὐ τὰ ὑποδήματα, ὡς τὰ σχόλια λέγει.* Significat *effusis habenis currere, et festinare:* exemplis eam illustravit P. Wesselingius observat. i. 30.

902. *γέλως δ᾽ ἐγὼ*— Sic B. T. melius quam in membr. *γέλως δ᾽ ἐμῷ.*

907. *νῦν δ᾽ οὕσπερ*— Perperam libri omnes *ὥσπερ.*

908. In B. T. *τούτοισι κοὐκ ἄλλοισιν.*

915. *τὰ τῆσδε τῆς γῆς κύρι᾽*— Male Aldus *τὰ τῆσδε γῆς.* Pejus in membr. *τὰ τῆς γῆς.* Integra lectio est in B. T.

ἄγεις θ' ἃ χρῄζεις, καὶ παρίστασαι βίᾳ.
κἀμοὶ πόλιν κένανδρον ἢ δούλην τινὰ
ἔδοξας εἶναι, κἄμ' ἴσον τῷ μηδενί.
καίτοι σε Θῆβαί γ' οὐκ ἐπαίδευσαν κακόν.
οὐ γὰρ φιλοῦσιν ἄνδρας ἐκδίκους τρέφειν.
οὐδ' ἄν σ' ἐπαινέσειαν, εἰ πυθοίατο
συλῶντα τἀμὰ καὶ τὰ τῶν θεῶν, βίᾳ
ἄγοντα φωτῶν ἀθλίων ἱκτήρια.
οὔκουν ἔγωγ' ἄν, σῆς ἐπεμβαίνων χθονός,
οὐδ' εἰ τὰ πάντων εἶχον ἐνδικώτατα,
ἄνευ γε τοῦ κραίνοντος, ὅστις ἦν, χθονὸς,
οὔθ' εἷλκον, οὔτ' ἂν ἦγον· ἀλλ' ἠπιστάμην
ξένον παρ' ἀστοῖς ὡς διαιτᾶσθαι χρεών.
σὺ δ' ἀξίαν οὐκ οὖσαν αἰσχύνεις πόλιν
τὴν αὐτὸς αὑτοῦ, καί σ' ὁ πληθύων χρόνος
γέρονθ' ὁμοῦ τίθησι καὶ τοῦ νοῦ κενόν.
εἶπον μὲν οὖν καὶ πρόσθεν, ἐννέπω δὲ νῦν,
τὰς παῖδας ὡς τάχιστα δεῦρ' ἄγειν τινὰ,

916. ΠΑΡΙΣΤΑΣΑΙ ΒΙΑι. ἀντὶ τοῦ, καταδουλοῖς αὐτὴν βίᾳ, καὶ μεθίστασαι. εἰώθεσαν δὲ οὕτω λέγειν καὶ ἀντὶ τοῦ, ἐφυγάδευσαν. ἡμεῖς δὲ ἂν εἴποιμεν, μετεστήσαντο. παρεστήσαντο δὲ λέγουσιν. Ἄλλως. τὸ ΠΑΡΙΣΤΑΣΑΙ ἴσον ἐστὶ τῷ καταδουλοῖς καὶ ὑποχείριον ποιεῖς. καὶ πάλιν παραστήσασθαι τούσδε τινάς φασι. παραφυλάττεσθαι δὲ χρὴ, ὡς δεινοποιεῖ τὰ τοῦ Κρέοντος ὁ Θησεὺς τῇ καλουμένῃ αὐξητικῇ κεφαλαιώσει, καὶ συνάπτει πολλὰ κεφάλαια.

929. ΑΞΙΑΝ ΟΥΚ ΟΥΣΑΝ. οὐκ οὖσαν ἀξίαν αἰσχύνεσθαι, τὴν Θήβην δηλονότι, αἰσχύνεις. αἰσχύνει δὲ πατρίδα πολίτου ἁμαρτία.

916. *ἄγεις θ' ἃ χρῄζεις καὶ παρίστασαι.* Sic tres codd. ut Aldi et Turnebi editiones. Operarum errore, ut videtur, in Stephani editione excusum fuit *ἄγεις τὰ χρῄζεις καὶ περίστασαι*, quod in subsequentes fere omnes dimanavit: adeo parum curæ iis adhibitum fuit ab imperitis hominibus, qui ne paratis quidem subsidiis uti sciebant. Nam præter illas, quas memoravi, duas editiones, Suidas etiam in Παρίστασαι sinceram lectionem exhibet.

918. *κἄμ' ἴσον.* Sic in B. T. scriptum per crasin Atticam, melius quam vulgo *καί μ' ἴσον*.

919. *οὐκ ἐπαίδευσαν κακόν.* Pessime Johnsonus: *atqui te Thebæ non hoc docuerunt malum.* παιδεύειν τινὰ σοφὸν, γενναῖον, κακὸν, eodem modo dicitur quo διδάσκειν. Vide Musgravium ad Eurip. El. 379. et Hemsterhusium ad Plutum p. 4. [ἐπαίδευσαν κακόν. V. not. ad Dionys. Hal. de Comp. Verb. p. 413. Eodem modo intelligendum quod statim sequitur, ἐκδίκους τρέφειν. Schaef.]

922. *βίᾳ* pertinet ad *ἄγοντα*: non autem ad *συλῶντα*, multoque minus ad *τῶν θεῶν*. Pessime vulgo hic locus interpunctus.

928. *ξένον.* Aldus et codd. ξεῖνον. [ξεῖνον. Brunckius ξένον. V. Porson. præfat. ad Euripid. Hecub. p. xlii. ed. Lips. Schaef.]

930. *πληθύων.* In B. T. πληθύνων, ut supra 377.

εἰ μὴ μέτοικος τῆσδε τῆς χώρας θέλεις
εἶναι βίᾳ τε κοὐχ ἑκών· καὶ ταῦτά σοι
τῷ νῷ θ' ὁμοίως κἀπὸ τῆς γλώσσης λέγω.
ΧΟ. ὁρᾷς ἵν' ἥκεις, ὦ ξέν'; ὡς ἀφ' ὧν μὲν εἶ,
φαίνῃ δίκαιος, δρῶν δ' ἐφευρίσκῃ κακά.
ΚΡ. ἐγὼ οὔτ' ἄνανδρον τήνδε τὴν πόλιν λέγων,
ὦ τέκνον Αἰγέως, οὔτ' ἄβουλον, ὡς σὺ φῄς,
τοὔργον τόδ' ἐξέπραξα· γιγνώσκων δ' ὅτι
οὐδείς ποτ' αὐτοῖς τῶν ἐμῶν ἂν ἐμπέσοι
ζῆλος ξυναίμων, ὥστ' ἐμοῦ τρέφειν βίᾳ.
ἤδη δ' ὁθούνεκ' ἄνδρα καὶ πατροκτόνον
κἄναγνον οὐ δεξοίατ', οὐδ' ὅτῳ γάμοι
ξυνόντες ηὑρέθησαν ἀνόσιοι τέκνων.
τοιοῦτον αὐτοῖς Ἄρεος εὔβουλον πάγον

934. ΜΕΤΟΙΚΟΣ. ἀντὶ τοῦ, ἔνοικος. οὐ γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ μέτοικος, ὡς ἡμεῖς φαμὲν, εἴρηται. μετοίκους δὲ καλοῦμεν τοὺς ἀπὸ ἑτέρας χώρας μεταβαίνοντας, καὶ κατοικοῦντας ἐν ἑτέραις. κέχρηται δὲ καὶ Αἰσχύλος ἐπὶ τῶν οἰωνῶν ἐν Ἀγαμέμνονι, (58.) λέγων αὐτούς· Τῶνδε μετοίκων. μετοίκους γὰρ εἶπε τῶν ὑψηλῶν τόπων τοὺς οἰωνοὺς ἐκεῖ, ἀντὶ τοῦ, ἐνοίκους.

939. ΕΓΩ ΟΥΤ' ΑΝΑΝΔΡΟΝ. τὴν ῥητορείαν παραφύλαξον, εἰ τῶν μὲν κατηγορηθέντων αὐτοῦ οὐχ ἅπτεται. καινὰ δέ τινα ἐνθυμήματα καὶ πάνυ εὔλογα ἐξευρίσκων ἀντερεῖ.

942. ΟΥΔΕΙΣ ΠΟΤ' ΑΥΤΟΥΣ. τοὺς Ἀθηναίους.

946. ΓΑΜΟΙ ΑΝΟΣΙΟΙ ΤΕΚΝΩΝ. παρ' ὅσον αὐτὸς τέκνον ἐστὶ τὴν μητέρα γεγαμηκώς. ΑΡΕΟΣ ΕΥΒΟΥΛΟΝ ΠΑΓΟΝ. ᾔδειν δὲ εὔβουλον ὄντα τὸν Ἄρειον πάγον. τοῦτον δὲ ΧΘΟΝΙΟΝ εἶπεν, οἷον ἐγγενῆ καὶ αὐτόχθονα, ἐγχώριον· οὐχ, ὡς οἱ ἐξηγησάμενοι οἴονται, παρὰ τὸ τοὺς δικαζομένους ἐν αὐτῷ ὑπὸ τὴν χθόνα εἶναι. ΧΘΟΝΙΟΝ τοίνυν, τὸν αὐτόχθονα. λέγοι δ' ἂν τὴν Ἀρεοπαγῖτιν βουλήν. τὸν γὰρ ΠΑΓΟΝ εἰς τὸν ὄχθον μετατέθηκεν. εἴρηται δὲ περὶ τῆς προσηγορίας αὐτοῦ πολλαχοῦ.

940. οὔτ' ἄβουλον, ὡς σὺ φῄς. Nihil tale Theseus criminatus fuerat; cui Creon si stricte responsurus fuisset, dicere debuerat, οὔτε δούλην. Sed artificium hujus responsionis a Scholiasta jam fuit observatum.

942. αὐτοῖς ἐμπέσοι. Aldus et codd. mendose αὐτούς.

944. ἤδη. Sic veteres codd. et Aldus. Turnebus e Triclinio male ᾔδειν. Vide Notam ad Œd. T. 433. unde liquet quarto post hunc versu, libris etiam invitis, scribi debuisse ᾔδη.

946. ἀνόσιοι τέκνων. Scholion: παρόσον αὐτός ἐστι τέκνον μητέρα γεγαμηκώς. Hæc nota in Romana scholiorum editione non comparet. In T. præposita est scholio ad versum 930. quod hujus notæ tanquam continuatio est.

947. Ἄρεος. Non alia forma utitur Sophocles. Vide Antig. 125. El. 1423. Fallitur Kœnius ad Gregorium p. 286. Ἄρεος hic semel a Sophocle positum fuisse ratus ob versum. A recto Ἄρης, Atticis usitato, non alius formari potest genitivus, quam Ἄρεος. Ab Ἄρευς est Ἄρεως. Vide Eustath. p. 518. quem jam laudavimus ad Comici Aves 835.

ἐγὼ ξυνῄδη χθόνιον ὄνθ᾽, ὅς οὐκ ἐᾷ
τοιούσδ᾽ ἀλήτας τῇδ᾽ ὁμοῦ ναίειν πόλει,
ᾧ πίστιν ἴσχων τήνδ᾽ ἐχειρούμην ἄγραν.
καὶ ταῦτ᾽ ἂν οὐκ ἔπρασσον, εἰ μή μοι πικρὰς
αὐτῷ τ᾽ ἀρὰς ἠρᾶτο καὶ τῷ 'μῷ γένει·
ἀνθ᾽ ὧν πεπονθὼς ἠξίουν τάδ᾽ ἀντιδρᾷν.
θυμοῦ γὰρ οὐδέν ἐστι γῆρας ἄλλο πλὴν
θανεῖν· θανόντων δ᾽ οὐδὲν ἄλγος ἅπτεται.
πρὸς ταῦτα πράξεις οἷον ἂν θέλῃς· ἐπεὶ
ἐρημία με, κεἰ δίκαι᾽ ὅμως λέγω,
σμικρὸν τίθησι· πρὸς δὲ τὰς πράξεις ὅμως,
καὶ τηλικόσδ᾽ ὢν, ἀντιδρᾷν πειράσομαι.

ΟΙ. ὦ λῆμ᾽ ἀναιδὲς, τοῦ καθυβρίζειν δοκεῖς,
πότερον ἐμοῦ γέροντος, ἢ σαυτοῦ, τόδε;
ὅστις φόνους μοι, καὶ γάμους, καὶ ξυμφορὰς
τοῦ σοῦ διῆκας στόματος, ἃς ἐγὼ τάλας
ἤνεγκον ἄκων. θεοῖς γὰρ ἦν οὕτω φίλον,
τάχ᾽ ἄν τι μηνίουσιν εἰς γένος πάλαι.
ἐπεὶ καθ᾽ αὑτόν γ᾽ οὐκ ἂν ἐξεύροις ἐμοὶ
ἁμαρτίας ὄνειδος οὐδὲν, ἀνθ᾽ ὅτου
τάδ᾽ εἰς ἐμαυτὸν τοὺς ἐμούς θ᾽ ἡμάρτανον.
ἐπεὶ δίδαξον, εἴ τι θέσφατον πατρὶ

954. ΘΥΜΟΥ ΓΑΡ ΟΥΔΕΝ ΓΗΡΑΣ. οὐκ ἔστι, φησὶ, θυμοῦ κρατῆσαι ἄνθρωπον ὄντα. οὐ καταγηράσκει δὲ καὶ ἀποσβέννυται τὸ ὠμὸν τοῦ θυμοῦ, εἰ μὴ ἐξέλθοι τοῦ βίου ὁ ἄνθρωπος. ἀδύνατον γάρ ἐστι ζῶντα ἄνθρωπον μὴ θυμῷ χρήσασθαι. τοῦτο δὲ καὶ παροιμιακῶς λέγει, ὅτι ὁ θυμὸς ἔσχατον γηράσκει. λέγει δὲ διὰ τοὺς πρεσβυτέρους. ὅσῳ γὰρ γηράσκουσι, τὸν θυμὸν ἐῤῥωμενέστερον ἔχουσι. καὶ Ἀλκαῖος, ὡς λέγομεν, οὕτω κατὰ κοινοῦ αὐτοῦ μιμνήσκεται.

960. Ω ΛΗΜ᾽ ΑΝΑΙΔΕΣ. εἰκότως τὴν ἀνθυποφορὰν πρὸς τὸν Κρέοντα οὐκ ἀπὸ τοῦ Θησέως πεποίηκεν ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ Οἰδίποδος. ἡ δὲ αἰτία πρόδηλος. καὶ ἄλλα παραφύλαττε, καὶ εἰ οὗτος πιθανῶς ποιεῖται τὰς ἐπιχειρήσεις. τῷ γὰρ ὄντι ὁ Οἰδίπους, εἴ τις ἀκριβῶς ἐξετάζοι, ἄδικος μὲν οὐκ ἔστιν, ἀτυχὴς δὲ καὶ περιπαθής.

961. Η ΣΑΥΤΟΥ ΤΟΔΕ. ἐπεὶ τὴν ἀδελφήν σου λοιδορεῖς.

965. ΜΗΝΙΟΥΣΙΝ, ὀργιζομένοις.

954. οὐδέν ἐστι γῆρας ἄλλο. Sic ordinatæ voces in membr. Vulgo οὐδὲν γῆράς ἐστιν ἄλλο.

960. τοῦ καθυβρίζειν δοκεῖς τόδε; id est κατὰ τίνος δοκεῖς ὑβρίζειν τόδε;

[965. τάχ᾽ ἄν. Particulæ ἐκ παραλλήλου positæ: cave enim ἂν jungas participio μηνίουσιν. *Schæf.*]

966. αὐτὸν, id est ἐμαυτόν. Vide Notam ad v. 853.

χρησμοῖσιν ἱκνεῖθ', ὥστε πρὸς παίδων θανεῖν,
πῶς ἂν δικαίως τοῦτ' ὀνειδίζοις ἐμοὶ,
ὃς οὔ τι βλάστας πω γενεθλίους πατρὸς,
οὐ μητρὸς εἶχον, ἀλλ' ἀγέννητος τότ' ἦν.
εἰ δ' αὖ φανεὶς δύστηνος, ὡς ἐγὼ 'φάνην,
ἐς χεῖρας ἦλθον πατρὶ, καὶ κατέκτανον,
μηδὲν ξυνιεὶς ὧν ἔδρων, εἰς οὕς τ' ἔδρων,
πῶς γ' ἂν τό γ' ἆκον πρᾶγμ' ἂν εἰκότως ψέγοις;
μητρὸς δὲ, τλῆμον, οὐκ ἐπαισχύνῃ γάμους,
οὔσης ὁμαίμου σῆς, μ' ἀναγκάζων λέγειν;
οἵους ἐρῶ τάχ'. οὐ γὰρ οὖν σιγήσομαι,
σοῦ γ' εἰς τόδ' ἐξελθόντος ἀνόσιον στόμα.
ἔτικτε γάρ μ', ἔτικτεν, ὤ μοι μοι κακῶν,
οὐκ εἰδότ' οὐκ εἰδυῖα· καὶ τεκοῦσά με,
αὑτῆς ὄνειδος παῖδας ἐξέφυσέ μοι.
ἀλλ' ἕν γ' ἄρ' οὖν ἐξοῖδα, σὲ μὲν ἑκόντ' ἐμὲ
κείνην τε ταῦτα δυσστομεῖν· ἐγὼ δέ νιν
ἄκων ἔγημα, φθέγγομαί τ' ἄκων τάδε.
ἀλλ' οὐ γὰρ οὔτ' ἐν τοῖσδ' ἀκούσομαι κακὸς
γάμοισιν, οὔθ' οὓς αἰὲν ἐμφέρεις σύ μοι
φόνους πατρῴους, ἐξονειδίζων πικρῶς.
ἓν γάρ μ' ἄμειψαι μοῦνον, ὧν σ' ἀνιστορῶ.
εἴ τις σὲ, τὸν δίκαιον, αὐτίκ' ἐνθάδε

977. ΑΚΟΝ. τὸ ἀκούσιον. ΜΗΤΡΟΣ ΔΕ ΤΛΗΜΟΝ. τὸ ἑξῆς· μητρὸς δὲ γάμους, ὦ τλῆμον, οὔσης ὁμαίμου σῆς, ἀναγκάζων με λέγειν οὐκ ἐπαισχύνῃ.

972. ὃς οὔ τι βλάστας πω. Aldus ὃς οὔτε βλάστας πῶς. In solo B. πως sine accentu scriptum. οὔ τι πω scribi debuit, ut 1370. Haud infrequens est hæc particularum aggregatio. [οὔτε. Brunckius οὔ τι. V. quæ congessi ad L. Bos. Ellips. p. 229. In Oppiani Halieut. v. in. revoca antiquam scripturam: ὡς οὐδὲν μερόπεσσιν ἀμήχανον, οὔτ' ἐνὶ γαίῃ Μητρὶ καμεῖν, οὐ κόλπον ἀν' εὐρώεντα θαλάσσης. Ioannes Chrysostomus Orat. ii. in laud. Pauli Apost. p. xxxviii. Valcken. καὶ οὔτε σώματος ἀσθένειαν, οὐ πραγμάτων περίστασιν, οὐ φύσεως τυραννίδα, οὐκ ἄλλο οὐδὲν ᾐτιάσατο. Add. Theocrit. Idyll. xv. v. 137. sqq. *Schæf.*]

981. στόμα hic *sermonem* significat. Vide ad Œd. T. 426.

985. ἀλλ' ἕν γ' ἄρ' οὖν. Minus bene vulgo ἓν γὰρ οὖν. In his particulis scribendis sæpe peccarunt librarii. [ἓν γὰρ οὖν. Brunckius ἕν γ' ἄρ' οὖν. V. Porson. ad Euripid. Med. v. 585. *Schæf.*]

986. δυσστομεῖν. Perperam impressi διστομεῖν. Codd. minus bene δυστομεῖν. Scribendum δυσστομεῖν, ut δυσ-

κτείνοι παραστὰς, πότερα πυνθάνοι' ἂν εἰ
πατήρ σ' ὁ καίνων, ἢ τίνοι' ἂν εὐθέως;
δοκῶ μὲν, εἴπερ ζῆν φιλεῖς, τὸν αἴτιον
τίνοι' ἂν, οὐδὲ τοὔνδικον περιβλέποις.
τοιαῦτα μέντοι καὐτὸς εἰσέβην κακὰ,
θεῶν ἀγόντων· οἷς ἐγὼ οὐδὲ τὴν πατρὸς
ψυχὴν ἂν οἶμαι ζῶσαν ἀντειπεῖν ἐμοί.
σὺ δ', εἰ γὰρ οὐ δίκαιος, ἀλλ' ἅπαν καλὸν
λέγειν νομίζων, ῥητὸν ἄρρητόν τ' ἔπος,
τοιαῦτ' ὀνειδίζεις με τῶνδ' ἐναντίον.
καί σοι τὸ Θησέως ὄνομα θωπεῦσαι καλὸν,
καὶ τὰς Ἀθήνας, ὡς κατῴκηνται καλῶς.
κᾆθ' ὧδ' ἐπαινῶν πολλὰ, τοῦδ' ἐκλανθάνει,
ὅθ' οὕνεκ' εἴ τις γῆ θεοὺς ἐπίσταται
τιμαῖς σεβίζειν, ἥδε τοῦθ' ὑπερφέρει,
ἀφ' ἧς σὺ κλέψας τὸν ἱκέτην γέροντ' ἐμὲ,
αὐτόν τ' ἐχείρου, τὰς κόρας τ' οἴχῃ λαβών.
ἀνθ' ὧν ἐγὼ νῦν τάσδε τὰς θεὰς ἐμοὶ
καλῶν ἱκνοῦμαι, καὶ κατασκήπτω λιταῖς,
ἐλθεῖν ἀρωγοὺς ξυμμάχους, ἵν' ἐκμάθῃς
οἵων ὑπ' ἀνδρῶν ἥδε φρουρεῖται πόλις.

1001. ΛΕΓΕΙΝ ΝΟΜΙΖΩΝ. τουτέστιν, ἀθυρόστομος ὤν.

1006. ΟΘ' ΟΥΝΕΚ'. ἐκ παραλλήλου τὸ ὅτι οὕνεκα, τὸ αὐτὸ, ὡς τὸ, εἴθ' ὄφελον. ΕΙ ΤΙΣ ΓΗ. ἀγνοεῖς, φησὶ, τοῦτο, ὦ Κρέων, ὅτι εἴ τις χώρα θεοὺς ἐπίσταται σέβειν, ἡττᾶται περὶ τὸ φιλόθεον τῆς Ἀττικῆς.

σεβὴς, δύσσειστον, aliaque similis compositionis.

[993. κτείνοι. occidere vellet. Ajac. v. 1126. δίκαια γὰρ τόνδ' εὐτυχεῖν, κτείναντά με; quod, more apud Græcos pervulgato dictum, non erat cur Teucer cavillaretur. *Schæf.*]

[995. δοκῶ. H. l. ceteris præponitur, V. Adnotat. ad Theocrit. p. 220. Sic οἶμαι, vulgo intersertum, passim præmittitur. Apollonius Rhod. iii. v. 479. s. τὴν δ' οὐκ πεπίθοιμεν, ὀΐομαι, οὐκέτι τάρβος Ἔσσετ' ἀεθλεύοντι δαμήμεναι, Idem monendum de verbo οἶδα, cujus præmissi ceteræ orationi exemplum vide infra v. 1197. *Schæf.*]

1007. τιμαῖς σεβίζειν. Sic recte Turnebus. Codd. et Aldus τιμὰς—ἥδε τοῦθ' ὑπερφέρει. Sic membr. a prima manu. Vulgo τοῦδ' perperam. ὑπερφέρειν construitur cum dativo rei qua quis alios antecellit, vel cum accusativo adjuncta, vel subaudita, ut hic, præpositione κατά. ὑπερφέρει κατὰ τοῦτο. Mendose in Aldina εἰ δὲ τοῦδ'—.

1009. αὐτόν τ' ἐχείρου. Male vulgo divisæ voces αὐτόν τε χειροῦ. [αὐτόν τ' ἐχειροῦ. Brunckius αὐτόν τ' ἐχείρου. Vulg. αὐτόν τε χειροῦ. Id ex Grammaticorum regula sic mutandum erat, ut ego mutavi. Nam Brunckii ἐχείρου est tertia imperfecti activi. *Schæf.*]

ΧΟ. ὁ ξεῖνος, ὦ 'ναξ, χρηστός· αἱ δὲ συμφοραὶ
αὐτοῦ πανώλεις, ἄξιαι δ' ἀμυνάθειν.
ΘΗ. ἅλις λόγων· ὡς οἱ μὲν ἐξηρπασμένοι
σπεύδουσιν, ἡμεῖς δ', οἱ παθόντες, ἕσταμεν.
ΚΡ. τί δῆτ' ἀφαυρῷ φωτὶ προστάσσεις ποιεῖν;
ΘΗ. ὁδοῦ κατάρχειν τῆς ἐκεῖ, πομπὸν δ' ἐμοὶ
χωρεῖν, ἵν', εἰ μὲν ἐν τόποισι τοῖσδ' ἔχεις
τὰς παῖδας ἡμῖν, αὐτὸς ἐκδείξῃς ἐμοί·
εἰ δ' ἐγκρατεῖς φεύγουσιν, οὐδὲν δεῖ πονεῖν.
ἄλλοι γὰρ οἱ σπεύδοντες, οὓς οὐ μή ποτε
χώρας φυγόντες τῆσδ' ἐπεύξονται θεοῖς.
ἀλλ' ἐξυφηγοῦ· γνῶθι δ' ὡς ἔχων ἔχῃ,
καί σ' εἷλε θηρῶνθ' ἡ τύχη· τὰ γὰρ δόλῳ
τῷ μὴ δικαίῳ κτήματ' οὐχὶ σώζεται.
κοὐκ ἄλλον ἕξεις εἰς τάδ'· ὡς ἔξοιδά σε
οὐ ψιλὸν, οὐδ' ἄσκευον ἐς τοσήνδ' ὕβριν
ἥκοντα τόλμης τῆς παρεστώσης τανῦν.
ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ σὺ πιστὸς ὢν ἔδρας τάδε.

1016. ΟΙ ΕΞΗΡΠΑΣΜΕΝΟΙ. οἱ θεράποντες Κρέοντος.
1023. ΑΛΛΟΙ ΓΑΡ ΟΙ ΣΠΕΥΔΟΝΤΕΣ. ἄλλοι Ἀθηναῖοι ἐπιδιώκουσιν αὐτούς. ΕΠΕΥΞΟΝΤΑΙ. ἤγουν οἱ θεράποντες.
1031. ΠΙΣΤΟΣ. ἀντὶ τοῦ, πιστεύων. καταστρέφει δὲ ἐπὶ τὸ πεποιθώς.

1014. *αἱ δὲ συμφοραί.* Sic nostri codd. In impressis ξυμφοραί.

1018. *ἀφαυρῷ*, id est ἀσθενεῖ. Perperam in libris nostris ἀμαυρῷ, quæ voces et alibi commutatæ.

1019. *πομπὸν δ' ἐμοί.*— Hanc scripturam sensus manifesto flagitat. Male in libris nostris πομπὸν δέ με. [*ut viam, qua puellæ abductæ sunt, præeundo monstres: ego vero tibi comes esse volo.* Conf. supra v. 723. Homer. Il. xiii. 416. xxi. 88 et 90. Aliter interpretatur Erfurdtius ad Trachin. v. 615. Brunckius πομπὸν δ' ἐμοὶ χωρεῖν. *Schaef.*]

1024. *οὐ μή ποτε ἐπεύξονται.* Sic legendum ad linguæ normam. οὐ μὴ, quod sæpe observavimus, cum futuro indicativo formæ activæ vel mediæ construitur. In B. T. ἐπεύξωνται a secunda manu: a prima, ut in membr. et apud Aldum ἐπεύχωνται, pejore menda: nam nihil tam apertum est, quam futurum tempus hic requiri. Eadem fere sententia mulier in Comici Thesmoph. 720. Mnesilocho ait: Ἀλλ' οὐδ' ἥξεις ὅθεν ἥκεις, φαύλως τ' ἀποδρὰς οὐ λέξεις οἷον δράσας διέδυς ἔργον.

1028. εἰς τάδ'. Sic B. T. Alii ἐς τάδ'. Sensus est, ut quid video, perspicuus, qualem eum in versione expressi: *neque alium habebis, qui tibi opituletur, εἰς τάδε, in peragendis his meis mandatis.* ἄλλον Gallicus interpres, eo quo est acumine, ad nomen δόλῳ refert in præcedenti gnome; quæ relatio ut manifestior sit, conjicit legendum ἄλλο, sicque Latine vertit; *non alium habebis dolum in hoc.*

Euge, euge, lepide! laudo commentum tuum.

1031. *πιστὸς*, id est πίσυνος, πεποιθώς.—ἕδρας τάδε. Sic rursus B. T. In

ἃ δεῖ μ' ἀθρῆσαι, μηδὲ τήνδε τὴν πόλιν
ἑνὸς ποιῆσαι φωτὸς ἀσθενεστέραν.
νοεῖς τι τούτων, ἢ μάτην τανῦν τέ σοι
δοκεῖ λελέχθαι, χὤτε ταῦτ' ἐμηχανῶ;

ΚΡ. οὐδὲν σὺ μεμπτὸν ἐνθάδ' ὢν ἐρεῖς ἐμοί·
οἴκοι δὲ χ' ἡμεῖς εἰσόμεσθ' ἃ χρὴ ποιεῖν.

ΘΗ. χωρῶν ἀπείλει νῦν· σὺ δ' ἡμῖν, Οἰδίπους,
ἕκηλος αὐτοῦ μίμνε, πιστωθεὶς ὅτι,
ἢν μὴ θάνω 'γὼ πρόσθεν, οὐχὶ παύσομαι,
πρὶν ἄν σε τῶν σῶν κύριον στήσω τέκνων.

ΟΙ. ὄναιο, Θησεῦ, τοῦ τε γενναίου χάριν,
καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐνδίκου προμηθίας.

ΧΟΡΟΣ.

Εἴην ὅθι δαΐων *στροφὴ α'.*
ἀνδρῶν τάχ' ἐπιστροφαὶ
τὸν χαλκοβόαν Ἄρη
μίξουσιν, ἢ πρὸς Πυθίαις,

1044. ΕΙΗΝ ΟΘΙ ΔΑΙΩΝ. ὁ μὲν Κρέων καὶ ὁ Θησεὺς ἀπῆλθον. ὁ δὲ Χορὸς ὑπονοεῖ τὸν Κρέοντα οὐ ψιλὸν ἥκειν, ἀλλὰ μετά τινος χειρὸς, ἣν πλησίον που ἐστρατοπεδευκέναι. κατὰ τοῦτο οὖν οἱ τοῦ Χοροῦ, ἄλλως τε καὶ προβεβηκότες τὴν ἡλικίαν, εὐχὴν ποιοῦνται ταύτην· Εἴθε εἴην ὅπου αἱ συμβολαὶ καὶ αἱ μάχαι μέλλουσιν ἔσεσθαι. ὑπονοοῦσι γὰρ τὰ ὅμοια τῷ Θησεῖ περὶ τοῦ Κρέοντος, καὶ φασίν· Εἴθε ἐπόπτης γενοίμην αὐτῶν. ΕΠΙΣΤΡΟΦΑΙ, ἀναστροφαί. ΧΑΛΚΟΒΟΑΝ, στεῤῥοβόαν, μεγαλόφωνον.

1047. ΠΡΟΣ ΠΥΘΙΑΙΣ. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ΑΚΤΑΙΣ ληπτέον. λέγοι δ' ἂν Πυθίας ἀκτὰς, τὸν τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος βωμὸν τὸν ἐν τῷ Μαραθῶνι, ὅθεν καὶ τὴν θεωρίαν ἔπεμπον. ἱστορεῖ περὶ τούτων Φιλόχορος ἐν τῇ Τετραπόλει, γράφων οὕτως· "Ὅταν δὲ σημεῖα γένηται παραδεδομένα ἐν τοῖς ἱεροῖς, τότε ἀποστέλλουσι τὴν "θεωρίαν οἱ ἐκ τοῦ γένους, Πυθίαι δὲ καὶ Δηλιάδες, ὁπότερα ἂν καθήκῃ αὐτοῖς. θύει "δὲ ὁ μάντις, ὅταν μὲν τὰ εἰς Δελφοὺς πόμπιμα γένηται, καὶ θεωρία πέμπηται, "ἐν Οἰνόῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν τῷ Πυθίῳ. εἰ δὲ εἰς Δῆλον ἀποστέλλοιντο ἡ θεω"ρία, κατὰ τὰ προειρημένα θύει ὁ μάντις εἰς τὸ ἐν Μαραθῶνι Δήλιον. καὶ ἔστιν "ἱεροσκοπία τῆς μὲν εἰς Δελφοὺς θεωρίας, ἐν τῷ ἐν Οἰνόῃ Πυθίῳ· τῆς δὲ εἰς Δῆλον, "ἐν τῷ Μαραθῶνι Δηλίῳ." Ἄλλως. ΠΡΟΣ ΠΥΘΙΑΙΣ. ὡς ἐπὶ Μαραθῶνα, οὗ τὸ Πύθιόν ἐστιν. ΛΑΜΠΑΣΙΝ ΑΚΤΑΙΣ. τὰ περὶ Ἐλευσῖνα τέλη φησὶ, καὶ εἴη ἂν λαμπάσιν ἀκταῖς λέγων, ταῖς λαμπαδευομέναις, καὶ καταλαμπομέναις ὑπὸ τῆς μυστικῆς φλόγος, καὶ τῶν ἱερῶν δᾴδων, περὶ ὧν Αἰσχύλος φησίν·

Λαμπραῖσιν ἀστραπαῖσι λαμπάδων σθένει.

Ἄλλως. περὶ Ἐλευσῖνα. ἀπὸ τῶν αὐτόθι ἐν τοῖς μυστηρίοις λαμπάδων.

aliis τόδε. [πιστός. Active h. l. dictum. V. Porson. ad Euripid. Hecub. v. 1125. *Schaef.*]

1039. πιστωθείς. Aldus et membr. πιστηθείς.

1048. προμηθίας Aldus et Turnebus ediderunt recte. Stephani operæ male excuderunt προμηθείας, quod in subsequentes editiones permanavit.

ἢ λαμπάσιν ἀκταῖς,
οὗ Πότνιαι σεμνὰ τιθη-
νοῦνται τέλη
θνατοῖσιν, ὧν καὶ χρυσέα
κλῆς ἐπὶ γλώσσᾳ βέβακε
προσπόλων Εὐμολπιδᾶν·
ἔνθ' οἶμαι τὸν ἐγρεμάχαν
Θησέα καὶ τὰς διστόλους
ἀδμῆτας ἀδελφὰς
αὐτάρκει τάχ' ἐμμίξειν βοᾷ
τούσδ' ἀνὰ χώρους.
ἤ που τὸν ἐφέσπερον — ἀντιστρ. δ.

1049. ΠΟΤΝΙΑΙ. αἱ Θεσμοφόροι. ΤΙΘΗΝΟΥΝΤΑΙ. ἐπιμελοῦνται, καὶ ἀξιοῦνται θεραπείας. ΤΕΛΗ δὲ, τὰς τελετάς. καὶ Αἰσχύλος·

Ἔφριξ' ἔρωτι τοῦδε μυστικοῦ τέλους.

1051. ΧΡΥΣΕΑ ΚΛΗΙΣ. ἐπεὶ ἄῤῥητα τὰ μυστήρια, καὶ καθάπερ κλεισὶν ἡ γλῶσσα κατείληπται, ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐξενεγκεῖν. ΠΡΟΣΠΟΛΩΝ. τῶν τετελεσμένων. ζητεῖται, τί δήποτε οἱ Εὐμολπίδαι τῶν τελετῶν ἐξάρχουσι ξένοι ὄντες. εἴποι δ' ἄν τις, ὅτι ἀξιοῦσιν ἔνιοι πρῶτον τὸν Δηϊόπης τῆς Τριπτολέμου Εὔμολπον ποιῆσαι τὰ ἐν Ἐλευσῖνι μυστήρια, καὶ οὐ τὸν Θρᾷκα· καὶ τοῦτο ἱστορεῖν Ἴστρον ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτάκτων. Ἀκεσόδωρος δὲ πέμπτον ἀπὸ τοῦ πρώτου Εὐμόλπου εἶναι τὸν τὰς τελετὰς καταδείξαντα, γράφων οὕτως. "Κατοικῆσαι δὲ τὴν Ἐλευσῖνα ἱστοροῦσι, πρῶ-"τον μὲν τοὺς αὐτόχθονας· εἶτα Θρᾷκας, τοὺς μετὰ Εὐμόλπου παραγενομένους πρὸς "βοήθειαν εἰς τὸν κατ' Ἐρεχθέως πόλεμον." τινὲς δέ φασι καὶ τὸν Εὔμολπον εὑρεῖν τὴν μύησιν, τὴν συντελουμένην κατ' ἐνιαυτὸν ἐν Ἐλευσῖνι Δήμητρι καὶ Κόρῃ. Ἀνδροτίων μὲν οὐχ γράφει, οὐ τὸν Εὔμολπον εὑρεῖν τὴν μύησιν, ἀλλ' ἀπὸ τούτου Εὔμολπον πέμπτον γεγονότα. Εὐμόλπου γὰρ γενέσθαι Κήρυκα· τοῦ δὲ, Εὔμολπον· τοῦ δὲ, Ἀντίφημον· τοῦ δὲ, Μουσαῖον τὸν ποιητήν· τοῦ δὲ, Εὔμολπον τὸν καταδείξαντα τὴν μύησιν, καὶ ἱεροφάντην γεγονότα. ΕΓΡΕΜΑΧΑΝ. γράφεται ΟΡΕΙΒΑΤΑΝ, οἱονεὶ τὸν διὰ τῶν ὀρέων βαίνοντα τῶν προειρημένων χωρίων.

1059. ΤΟΝ ΕΦΕΣΠΕΡΟΝ. τὸν Αἰγάλεων φησί. καὶ γὰρ τοῦτο ἐπ' ἐσχάτων ἐστὶ τοῦ δήμου τούτου. καταλέγουσι δὲ χωρία, παρ' ἃ μάλιστα εἰκάζουσι τὴν συμβολὴν γενέσθαι τοῖς περὶ τὸν Κρέοντα καὶ Θησέα. ΠΕΤΡΑΣ δὲ ΝΙΦΑΔΟΣ εἴη ἂν λέγων τὴν οὕτω λεγομένην λείαν πέτραν, ἢ τὸν Αἰγάλεων λόφον, ἃ δὴ περίχωρά φασιν εἶναι, καθάπερ Ἴστρος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἀτάκτων ἱστορεῖ, οὕτως· "Ἀπὸ δὲ "τῆς χαράδρας ἐπὶ μὲν λείαν πέτραν." καὶ μετ' ὀλίγα· "Ἀπὸ τούτου δὲ ἕως Κολω-"νοῦ παρὰ τὸν Χαλκοῦν προσαγορευόμενον, ὅθεν πρὸς τὸν Κηφισὸν ἕως τῆς μυσ-"τικῆς εἰσόδου εἰς Ἐλευσῖνα· ἀπὸ ταύτης δὲ βαδιζόντων εἰς Ἐλευσῖνα τὰ ἐπ' ἀρισ-"τερὰ μέχρι τοῦ λόφου τοῦ πρὸς ἀνατολὴν τοῦ Αἰγάλεω." ἤτοι οὖν τὴν καλουμένην λείαν πέτραν, ἢ τὸν Αἰγάλεων λέγε. ὁ δὲ νοῦς· ἆρα ἐπὶ τὸν ἕσπερον χῶρον τῆς λείας πέτρας προσπελάσουσι; ΠΕΛΩΣΙ. γράφεται ΠΕΛΑΖΟΥΣΙ.—ΟΙΑΤΙΔΟΣ ΕΚ ΝΟΜΟΥ. Οἴη, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ὅθεν καὶ τὸ Οἴηθεν. ἢ πάλιν ΝΟΜΟΥ, χωρίου Ἀττικοῦ οὕτω καλουμένου, ἐν ᾧ νέμουσιν, ὡς νεμήσεως παρακειμένης.

1049. σεμνὰ τέλη. Sic legendum. Male vulgo σεμναὶ, quo modo versus antistrophico non congruit.

1054. τὸν ἐγρεμάχαν. Diversa lectio scholiastæ memorata τὸν ὀρειβάταν, est in membran. et in Aldina editione.

1056. ἀδελφάς. Sic recte T. Alii ἀδελφεὰς, ut Aldus, contra metri rationem.

πέτρας νιφάδος πελωσ'
Οἰάτιδος ἐκ νομοῦ,
πώλοισιν, ἢ ῥιμφαρμάτοις
φεύγοντες ἁμίλλαις;
ἁλώσεται δεινὸς ὁ προσ-
χώρων Ἄρης,
δεινὰ δὲ Θησειδᾶν ἀκμά.
πᾶς γὰρ ἀστράπτει χαλινὸς,
πᾶσα δ' ὁρμᾶται κατ' ἀμ-
πυκτήρια φάλαρα πώλων
ἄμβασις, οἳ τὰν Ἱππίαν
τιμῶσιν Ἀθάναν,
καὶ τὸν πόντιον γαιάοχον
Ῥέας φίλον υἱόν.
ἔρδουσιν, ἢ μέλλουσιν; ὡς στροφὴ β'.
προμνᾶταί τι μοι
γνώμα, τάχ' ἂν δώσειν
τὰν δεινὰ τλᾶσαν, δεινὰ δ'
εὑροῦσαν πρὸς ὁμαίμων πάθη.
τελεῖ, τελεῖ Ζεύς τι κατ' ἆμαρ·
μάντις εἴμ' ἐσθλῶν ἀγώνων.
εἴθ' ἀελλαία ταχύῤῥωστος πελειὰς
αἰθερίας νεφέλας
κύρσαιμ', αὐτῶν δ' ἀγώνων

1064. ΠΡΟΣΧΩΡΩΝ ΑΡΗΣ. ὁ τῶν ἐπιχωρίων. ΘΗΣΕΙΔΑΝ. τῶν Ἀθηναίων. ἁπλούστερον δὲ Θησειδᾶν φησι, τῶν Ἀττικῶν, τῶν ὑπὸ Θησέα τεταγμένων. ΠΑΣΑ Δ'. τὸ ἑξῆς. πᾶσα δ' ὁρμᾶται ἄμβασις.

1076. ΤΑΧ' ΑΝ ΔΩΣΕΙΝ. τάχα ἐνδώσει, φησὶν, ὁ Κρέων. ΤΑΝ ΠΟΛΛΑ ΤΛΑΣΑΝ. τὴν πολλὰ ἀνατλᾶσαν, τὰς παρθένους ἀπὸ τῆς ἑτέρας δηλῶν, ὡς καὶ κατωτέρω τῷ ὁμοίῳ σχήματι χρῆται. δύναται δὲ καὶ ἑτέρα προσῳδία εἶναι, ΤΑΝ ΔΕΙΝΑ ΤΛΑΣΑΝ, ΔΕΙΝΑ Δ' ΕΥΡΟΥΣΑΝ. τὰ σὰ δεινὰ δηλονότι.

[1060. πελῶσ'. Perperam Brunckius πέλωσ'. *Schæf.*]

1061. Οἰάτιδος. Hoc nomen diversimode Grammatici veteres accipiunt. Vide Lexicon. Scholiastæ explicatio probabilior videtur.

1064. Perperam vulgo post ἁλώσεται distinguunt —δεινὸς ὁ— Triclinius γε infersit, ob metrum scilicet, quia in strophico versu σεμναὶ legebat. [ἁλώσεται. Post hoc verbum interpunxi. Brunckius jungit sequentibus. *Schæf.*]

[1076. τάχ' ἂν. Noli solicitare. Ceterum hæ particulæ seorsum per se intelligendæ, neque altera, ἂν, referenda ad δώσειν. V. ad v. 965. *Schæf.*]

1078. εὑροῦσαν πρὸς ὁμαίμων πάθη.

θεωρήσασα τοὐμὸν ὄμμα.
ἰὼ θεῶν πάνταρχα Ζεῦ, ἀντιστρ. β'.
παντόπτα, πόροις
γᾶς τᾶσδε δαμούχοις
ἐπινικίῳ σθένει τὸν
εὔαγρον τελεῶσαι λόχον·
σεμνά τε παῖς Παλλὰς Ἀθάνα.
καὶ τὸν ἀγρευτὰν Ἀπόλλω,
καὶ κασιγνήταν πυκνοστίκτων ὀπαδὸν
ὠκυπόδων ἐλάφων,
στέργω διπλᾶς ἀρωγὰς
μολεῖν γᾷ τᾷδε καὶ πολίταις.

Ὦ ξεῖν' ἀλῆτα, τῷ σκοπῷ μὲν οὐκ ἐρεῖς,
ὡς ψευδόμαντις. τὰς κόρας γὰρ εἰσορῶ
τάσδ' ἆσσον αὖθις ὧδε προσπολουμένας.
OI. ποῦ, ποῦ; τί φῄς; πῶς εἶπας;
AN. ὦ πάτερ, πάτερ,
τίς ἂν θεῶν σοι τόνδ' ἄριστον ἄνδρ' ἰδεῖν
δοίη, τὸν ἡμᾶς δεῦρο προσπέμψαντά σοι;

1094. ΔΙΠΛΑΣ ΑΡΩΓΑΣ. τουτέστι διπλῇ ἀρωγῇ, ὃ λέγει τῇ πόλει καὶ τοῖς πολίταις. νῦν δὲ διὰ τοῦ ΣΤΕΡΓΩ σημαίνει μὲν οἷον προσίεμαι· τελευτᾷ δὲ εἰς ἴσον τῷ προσκαλοῦμαι.

Sic legendum: vulgo πρὸς αὐθομαίμων, syllaba redundante.

1085. ἰὼ θεῶν παντάρχα Ζεῦ. Aldus et duo codd. ἰὼ Ζεῦ πάνταρχε θεῶν. In T. ὦ Ζεῦ τε παντάρχα θεῶν.

1089. εὔαγρον τελεῶσαι λόχον. Aldus et codd. τελεώσαι. Antithetici versus, ut eos edidimus, examussim quadrant. Asynarteti sunt e dactylica et iambica syzygia.

Εὐροῦ | σαν πρὸς ὁ | μαίμων | πάθη.
Εὐαγ | ρον τελε | ῶσαι | λόχον.

1094. στέργω, rogo, oro, amanter precor. Sic Latini verbo amo utuntur. Plautus Men. ii. 3. 71. Sed scin' quid te amabo, ut facias. iii. 3. 1. Menæchme, amare te ait multum Erotium, Ut hoc nunc una opera ad aurificem deferas. [στέργω. V. Brunck. ad Œd. R. v. 11. Schæf.]

[1098. προσπολουμένας. accedere. Hanc hujus verbi significationem, jam in Hederici Lexico commemoratam, miror Schneiderum neglexisse. Schæf.]

1099. Membr. et Aldus, ὦ πάτερ, ὦ πάτερ.

[1100. s. τίς ἂν θεῶν—δοίη. utinam aliquis deorum—daret. Sic πῶς, quod vulgo simpliciter utinam vertunt, accuratius, h. e. verius, sive optativo junctum sit cum particula ἂν, sive conjunctivo sine illa particula, (v. Melet. Crit. I. p. 100.) vertes utinam aliquo modo. Hæ enim similesque formulæ vi nativa sunt πευστικαὶ, sed adjunctam habent notionem optandi, quæ cum in ipsis minus eluceat, in Latina interpretatione aliquanto magis exsistit. Conf. Markland. ad Euripid. Supplic. v. 796. Schæf.]

ΟΙ. ὦ τέκνον, ἦ πάρεστον;
ΑΝ. αἵδε γὰρ χέρες
Θησέως ἔσωσαν, φιλτάτων τ' ὀπαόνων.
ΟΙ. προσέλθετ', ὦ παῖ, πατρὶ, καὶ τὸ μηδαμὰ
ἐλπισθὲν ἥξειν σῶμα βαστάσαι δότε.
ΑΝ. αἰτεῖς ἃ τεύξει· ξὺν πόθῳ γὰρ ἡ χάρις.
ΟΙ. ποῦ δῆτα, ποῦ 'στον;
ΑΝ. αἵδ' ὁμοῦ πελάζομεν.
ΟΙ. ὦ φίλτατ' ἔρνη.
ΑΝ. τῷ τεκόντι πᾶν φίλον.
ΟΙ. ὦ σκῆπτρα φωτὸς—
ΑΝ. δυσμόρου γε δύσμορα.
ΟΙ. ἔχω τὰ φίλτατ'· οὐδ' ἔτ' ἂν πανάθλιος
θανὼν ἂν εἴην, σφῷν παρεστώσαιν ἐμοί.
ἐρείσατ', ὦ παῖ, πλευρὸν ἀμφιδέξιον,
ἐμφῦτε τῷ φύσαντι, κἀναπαύσατον
τοῦ πρόσθ' ἐρήμου τοῦ τε δυστήνου πλάνου.
κἀμοὶ τὰ πραχθέντ' εἴπαθ' ὡς βράχιστ', ἐπεὶ
ταῖς τηλικαῖσδε σμικρὸς ἐξαρκεῖ λόγος.
ΑΝ. ὅδ' ἔσθ' ὁ σώσας· τοῦδε χρὴ κλύειν, πάτερ,
καὶ σοίγε τοὔργον τοὐμὸν ὧς ἔσται βραχύ.
ΟΙ. ὦ ξεῖνε, μὴ θαύμαζε πρὸς τὸ λιπαρὲς,

1119. Ω ΞΕΙΝΕ. ἰδίως ἐσχημάτισε τὸν λόγον· μὴ προσθαύμαζέ μου τὸ λιπαρὲς,

[1102. ὦ τέκνον, ἦ πάρεστον; Sic statim v. 1104. προσέλθετ', ὦ παῖ. et deinde v. 1112. ἐρείσατ', ὦ παῖ. Sic passim Græci scriptores, maxime, opinor, in sermone. Solere enim ἐν τῇ κοινῇ συνηθείᾳ ἔστιν ὅτε τοὺς λόγους οὕτω ποιεῖσθαι, monet Scholiastes ad Aristophan. Plut. v. 66. V. Brunck. ad Aristophan. Ran. v. 1479. et Lobeck. ad Sophocl. Ajac. p. 248. Idem lexeos schema in Latinis tetigit Julius Rufinianus p. 252. Ruhnk. *Schæf.*]

1105. σῶμα βαστάσαι δότε. Sic Aldus et codd. veteres bene. In T. βαστάσαι τόδε, cum glossa θελήσατε: quod ineptissimum. βαστάσαι hic valet ψηλαφῆσαι. Vide Suidam in voce.

1109. δυσμόρου γε. Perperam libri omnes δυσμόρου τε.

1113. κἀναπαύσατον. Aldus et membr. minus bene κἀναπαύσετον. Pessime Triclinius πλευρὸν ἀμφὶ δεξιὸν ἐμφῦσα. Ad postremam vocem illius nota hæc est, quam suo loco omisi: Τὸ ΕΜΦΥΣΑ, πρὸς τὴν μίαν τῶν παίδων νοητέον, ἵν' εἴη τὸ ΣΑ βραχὺ διὰ τὸ μέτρον, ἐπεὶ καὶ πρὸς τὴν μίαν ποιεῖται τὸν λόγον, λέγων· Ὦ παῖ, ποιήσατε τόδε. εἰ δ' ἐπὶ τῶν δύο δυϊκῶς εἴπεις, οὐκ ὀρθὸν ἔσται τὸ μέτρον. Sed meræ nugæ ista sunt, et disputatio περὶ καπνοῦ σκιᾶς. Vera lectio est ἐμφῦτε. In seq. v. membr. habent τοῦ πρόσθεν ἐρήμου— Mox κἀμοὶ dedi pro eo quod est in libris omnibus καί μοι.

1118. Vocula ὧς in Aldina perperam omissa. [ἔσται δή. Brunckius ὧς ἔσται. *Schæf.*]

τέκν' εἰ φανέντ' ἄελπτα μηκύνω λόγον.
ἐπίσταμαι γὰρ τήνδε σὴν ἐς τάσδ' ἐμοὶ
τέρψιν, παρ' ἄλλου μηδενὸς πεφασμένην.
σὺ γάρ νιν ἐξέσωσας, οὐκ ἄλλος βροτῶν.
καί σοι θεοὶ πόροιεν, ὡς ἐγὼ θέλω,
αὐτῷ τε καὶ γῇ τῇδ'· ἐπεὶ τό γ' εὐσεβὲς
μόνοις παρ' ὑμῖν εὗρον ἀνθρώπων ἐγὼ,
καὶ τοὐπιεικὲς, καὶ τὸ μὴ ψευδοστομεῖν.
εἰδὼς δ' ἀμύνω τοῖσδε τοῖς λόγοις τάδε.
ἔχω γὰρ ἃ 'χω διὰ σὲ, κοὐκ ἄλλον βροτῶν.
κἀμοὶ χέρ', ὦ 'ναξ, δεξιὰν ὄρεξον, ὡς
ψαύσω, φιλήσω τ', εἰ θέμις, τὸ σὸν κάρα.
καί τοι τί φωνῶ; πῶς δ' ἂν ἄθλιος γεγὼς
θιγεῖν θελήσαιμ' ἀνδρὸς, ᾧ τις οὐκ ἔνι
κηλὶς κακῶν ξύνοικος; οὐκ ἔγωγέ σε,
οὐδ' οὖν ἐάσω. τοῖς γὰρ ἐμπείροις βροτῶν
μόνοις οἷόν τε συνταλαιπωρεῖν τάδε.
σὺ δ' αὐτόθεν μοι χαῖρε, καὶ τὰ λοιπά μου
μέλου δικαίως, ὥσπερ εἰς τόδ' ἡμέρας.
ΘΗ. οὔτ' εἴ τι μῆκος τῶν λόγων ἔθου πλέον,
τέκνοισι τερφθεὶς τοῖσδε, θαυμάσας ἔχω,
οὐδ' εἰ πρὸ τοῦ 'μοῦ προὔλαβες τὰ τῶνδ' ἔπη.
βάρος γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ἐκ τούτων ἔχει.

τὸ λίαν προσκεκαθικὸς τῆς ψυχῆς τοῖς τέκνοις. τὸ δὲ ἐχόμενον οὐ καταλλήλως εἶπεν. οὐ γάρ φησιν, ἀέλπτως φανέντων ἐμοὶ τῶν τέκνων, μηκύνω τὸν λόγον· ἀλλὰ, τὰ τέκνα φανέντα, εἶτα μηκύνω τὸν λόγον· ΤΟ ΛΙΠΑΡΕΣ, τὸ ἀρέσκον. ΜΗΚΥΝΩ ΛΟΓΟΝ. ἀντὶ τοῦ, πρὸς τὸ κελεύσιμον εἰ μακρηγορήσω.

1138. ΜΕΛΟΥ. ἐπιμελοῦ.

1140. ΘΑΥΜΑΣΑΣ ΕΧΩ. ἀντὶ τοῦ, ἐθαύμασα, Ἀττικῶς.

1120. *τέκν' εἰ φανέντ' ἄελπτα.* Sic recte in B. T. In aliis *τέκν' ἐμφανέντ'* —*τέκνα φανέντα* accusativus est, vel, si mavis, nominativus absolutus. Vid. ad Œd. T. 101. *ἄελπτα*, neutrum plurale pro adverbio. Ordo est: *εἰ μηκύνω λόγον, τῶν ἐμῶν τέκνων ἀέλπτως φανέντων.*

[1124. *ὡς ἐγὼ θέλω.* Sæpius utuntur Græci scriptores, imprimis poëtæ, particula *ὡς*, ubi *ὅσα*, *ἃ*, aut simile quid exspectes: quod non attendentes viri docti passim indulserunt conjecturis vanissimis. V. Mitscherich. ad Homer. Hymn. in Cerer. v. 137. (ubi hunc ipsum Sophoclis locum apte citat) 295. et 416. Hermann. ad ejusd. Hymni v. 172. In Hesiodi Op. et D. v. 688. (633. Brunck.) scribendum, quod tot librorum (etiam Lanzii) auctoritas tuetur: *φράζεσθαι τάδε πάντα μετὰ φρεσὶν, ὡς ἀγορεύω.* *Schæf.*]

οὐ γὰρ λόγοισι τὸν βίον σπουδάζομεν
λαμπρὸν ποιεῖσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δρωμένοις.
δείκνυμι δ'. ὧν γὰρ ὤμοσ', οὐκ ἐψευσάμην
οὐδέν σε, πρέσβυ. τάσδε γὰρ πάρειμ' ἄγων
ζώσας, ἀκραιφνεῖς τῶν κατηπειλημένων.
χὤπως μὲν ὅδ' ἀγὼν ᾑρέθη, τί δεῖ μάτην
κομπεῖν, ἅ γ' εἴσει καὐτὸς ἐκ ταύταιν ξυνών;
λόγον δ', ὃς ἐμπέπτωκεν ἀρτίως ἐμοὶ
στείχοντι δεῦρο, συμβαλοῦ γνώμην· ἐπεὶ
σμικρὸς μὲν εἰπεῖν, ἄξιος δὲ θαυμάσαι.
πρᾶγος δ' ἀτίζειν οὐδὲν ἄνθρωπον χρεών.
ΟΙ. τί δ' ἔστι, τέκνον Αἰγέως; δίδασκ' ἐμὲ,
ὡς μὴ εἰδότ' αὐτὸν μηδὲν, ὧν σὺ πυνθάνῃ.
ΘΗ. φασίν τιν' ἡμῖν ἄνδρα, σοὶ μὲν ἔμπολιν
οὐκ ὄντα, συγγενῆ δὲ, προσπεσόντα πως
βωμῷ καθῆσθαι τῷ Ποσειδῶνος, παρ' ᾧ
θύων ἔκυρον, ἡνίχ' ὡρμώμην ἐγώ.
ΟΙ. ποδαπόν; τί προσχρῄζοντα τῷ θακήματι;
ΘΗ. οὐκ οἶδα πλὴν ἕν. σοῦ γὰρ, ὡς λέγουσί μοι,
βραχύν τιν' αἰτεῖ μῦθον, οὐκ ὄγκου πλέων.

1153. ΠΡΑΓΟΣ Δ' ΑΤΙΖΕΙΝ. ἄνθρωπον δὲ, φησὶν, ὄντα οὐ δεῖ πράγματα κακίζειν ἀεί.

1156. ΦΑΣΙΝ ΤΙΝ' ΑΝΔΡΑ. καθ' ὑπόθεσιν ἱκετεύει ὁ Πολυνείκης πρὸς αὐτοὺς παραγενόμενος καὶ τὸν Οἰδίπουν, κατά τι λόγιον ἐμπεσὸν, ὅτι πρὸς οὓς ἂν γένοιτο ὁ Οἰδίπους, κρατήσουσι τῆς βασιλείας. τοῦτο οὖν ἀγγέλλει ὁ Θησεύς. ΣΟΙ ΜΕΝ ΕΜΠΟΛΙΝ. ἐν τῇ αὐτῇ πόλει οἰκοῦντα. ΘΥΩΝ ΕΚΥΡΟΝ. ἀντὶ τοῦ, ἐκύρουν, ταυτὸν τῷ ἐτύγχανον.

1148. Hic versus sic in Aldina et in codd. legitur: χὤπως μὲν ἀγὼν οὗτος ᾑρέθη, τί δεῖ μάτην— prorsus ἀμέτρως. Legendum: Χὤπως μὲν ὅδ' ἀγὼν ᾑρέθη, τί δεῖ μάτην— Voculæ ὅδ' superscriptum glossema οὗτος in versum irrepsit. Mihi olim, ut Heathio, legendum videbatur, χὤπως μὲν ὅ γ' ἀγὼν ᾑρέθη— At magis blanditur postmodo nata conjectura. [Brunckius χὤπως μὲν ὅδ' ἀγὼν ᾑρέθη, τί δεῖ μάτην—. Infra v. 1209. κομπεῖν δ' οὐχὶ βούλομαι. *Schæf.*]

1150. λόγον, rem, πρᾶγμα: quod de ἔπος observavi supra 443. seu nuntium. [λόγος. Vulgo λόγων. V. Porson. ad Euripid. Orest. v. 1645. *Schæf.*]

1153. οὐδὲν ἄνθρωπον. Perperam in libris οὐδέν' ἀνθρώπων. Sensus est, ἄνθρωπον οὐδὲν πρᾶγμα ἀτίζειν δεῖ. Seu ἄνθρωπον ὄντα οὐδὲν πρᾶγος ἀτίζειν δεῖ. Vide Marklandum ad Suppl. 19.

1155. ὡς μὴ εἰδότ'—η ει in unam syllabam coalescunt, ut η οι, η ου, η αι. Vide Antig. 263. 535. Trach. 321. Μὴ ante diphthongum aut vocalem longam cum ea coalescit, nunquam eliditur. Corrigendus Bentleius ad Menandrum p. 89.

1162. πλέων. Sic codd. In impressis

ΟΙ. ποῖόν τιν'; οὐ γὰρ ἥδ' ἕδρα σμικροῦ λόγου.
ΘΗ. σοί φασιν αὐτὸν ἐς λόγους ἐλθεῖν μολόντ'
αἰτεῖν, ἀπελθεῖν τ' ἀσφαλῶς τῆς δεῦρ' ὁδοῦ.
ΟΙ. τίς δῆτ' ἂν εἴη τήνδ' ὁ προσθακῶν ἕδραν;
ΘΗ. ὅρα κατ' Ἄργος εἴ τις ὑμῖν ἐγγενὴς
ἔσθ', ὅστις ἄν σου τοῦτο προσχρῄζοι τυχεῖν.
ΟΙ. ὦ φίλτατ', ἐπίσχες οὗπερ εἶ.
ΘΗ. τί δ' ἔστι σοι;
ΟΙ. μή μου δεηθῇς.
ΘΗ. πράγματος ποίου; λέγε.
ΟΙ. ἔξοιδ' ἀκούων τῶνδ', ὅς ἐσθ' ὁ προστάτης.
ΘΗ. καὶ τίς ποτ' ἐστὶν, ὅν ἂν ἐγὼ ψέξαιμί τι;
ΟΙ. παῖς οὑμὸς, ὦ 'ναξ, στυγνὸς, οὗ λόγων ἐγὼ

1164. ΣΟΙ ΦΑΣΙΝ. τὸ ἑξῆς· φασὶν αὐτὸν μολόντα, αἰτεῖν εἰς λόγους σοι ἐλθεῖν.
1171. Ο ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ. ὁ ἱκέτης, ὁ προσεστηκὼς τῷ βωμῷ.
1173. Ω 'ΝΑΞ. πρὸς τὸν Θησέα φησί.

πλέον, neglecto Atticismo, quem aliis in locis etiam restituimus. Vide Antig. 721. Aj. 1150. πλέως occurrit Phil. 1074. pluralis πλέῳ Aj. 1112.

[1164. μολόντ'. Non debebat Musgravius tentare. Ceterum habemus hic exemplum imprimis illustre pleonastici usus participii μολών. V. not. ad Ajac. v. 1183. *Schaf.*]

1165. ἀπελθεῖν τ' ἀσφαλῶς. Copulam a librariis omissam, quæ salva constructione abesse non potest, bene reponit Heathius. φασὶν αὐτὸν αἰτεῖν ἐλθεῖν μολόντα σοι ἐς λόγους, ΚΑΙ ἀπελθεῖν— Sic infra 1288. διδοὺς ἐμοὶ, λέξαι τ' ἀκοῦσαί τ' ἀσφαλεῖ ξὺν ἐξόδῳ.

1169. ὦ φίλτατ' ἐπίσχες οὗπερ εἶ. Hæc est librorum omnium lectio, eaque optima, quam anapæsti in secunda sede metu alii aliter depravatum iverunt, temere omnes, partim vero imperitissime. Iis quæ observavi ad Eurip. Hecub. 832. ubi ostendi ἴσχες ne Græcum quidem esse, addam in Menandri fragm. apud Stobæum, in Floril. Grotii p. 115. v. 2. ex auctoritate Regii cod. legendum esse: —τοῦ δέ γ' εὐτυχεῖν δεῖ. Παράσχες αὐτὸν τοῖς ὁρῶσιν ἄξιον. Quem Io. Burton affirmantem viderem se *Florentinæ Editionis* auctoritate reposuisse, ὦ φίλτατ' ἴσχες οὗπερ εἶ, indagavi quænam illa esse posset Florentina Editio, cujus mihi nullum indicium dabat Fabricii Bibliotheca. Nullam tum aliam noveram præter illam, quam anno MDXXII. excuderunt heredes Phil. Juntæ, in qua liquido conspicitur nostra lectio ἐπίσχες: vixque mihi temperabam quin crederem notulam illam ab homine male sobrio scriptam fuisse. Tandem multo post tempore in notitiam meam venit, supellectilique meæ librariæ accessit alia Florentina Editio anni MDXLVII. in eadem Juntarum officina excusa, quæ revera lectionem a Burtono indicatam exhibet, ὦ φίλτατ' ἴσχες. Sed illius tanta non est auctoritas, ut barbarismum in Sophoclis poësin invehamus. [Scribendum suspicor ὦ φίλτατε, σχὲς οὗπερ εἶ. *Schaf.*]

[1171. προστάτης. Schneidero sic scriptum videtur pro προστατήριος. Id non improbabile videatur, si cogites προστρόπαιος. Neque tamen verum est; nam deducitur a προστῆναι. Electr. v. 1378. λιπαρεῖ προὔστην χερί. *Schæf.*]

1172. ὃν ἂν ἐγὼ ψέξαιμί τι. Perperam codd. ὃν γ' ἐγὼ ψέξαιμί τι. Deterius impressi ψέξαιμί τοι. Particulam ἂν reposuimus, quæ salva constructionis lege abesse non potest.

ἄλγιστ' ἂν ἀνδρῶν ἐξανασχοίμην κλύων.
ΘΗ. τί δ'; οὐκ ἀκούειν ἐστὶ, καὶ μὴ δρᾷν, ἃ μὴ
χρῄζεις; τί σοι τοῦτ' ἐστὶ λυπηρὸν κλύειν;
ΟΙ. ἔχθιστον, ὦ 'ναξ, φθέγμα τοῦθ' ἥκει πατρί·
καὶ μή μ' ἀνάγκῃ προσβάλῃς τάδ' εἰκάθειν.
ΘΗ. ἀλλ' εἰ τὸ θάκημ' ἐξαναγκάζει, σκόπει,
μή σοι πρόνοι' ᾖ τοῦ θεοῦ φυλακτέα.
ΑΝ. πάτερ, πιθοῦ μοι, κεἰ νέα παραινέσω.
τὸν ἄνδρ' ἔασον τόνδε τῇ θ' αὑτοῦ φρενὶ
χάριν παρασχεῖν, τῷ θεῷ θ' ἃ βούλεται·
καὶ νῷν ὕπεικε τὸν κασίγνητον μολεῖν.
οὐ γάρ σε, θάρσει, πρὸς βίαν παρασπάσει
γνώμης, ἃ μή σοι ξυμφέροντα λέξεται.
λόγων δ' ἀκοῦσαι τίς βλάβη; τά τοι καλῶς
εὑρημέν' ἔργα τῷ λόγῳ μηνύεται.
ἔφυσας αὐτόν· ὥστε μηδὲ δρῶντά σε
τὰ τῶν κάκιστα δυσσεβεστάτων, πάτερ,
θέμις, σέ γ' εἶναι, κεῖνον ἀντιδρᾷν κακῶς.

1178. ΕΙΚΑΘΕΙΝ. παραγώγως, ἀντὶ τοῦ, εἴκειν.

1181. ΠΑΤΕΡ ΠΙΘΟΥ ΜΟΙ. οὐχ ὡς οὐκ ἂν πεισθησομένου τῷ Θησεῖ τοῦ Οἰδίπου, οὕτως ἐδέησεν αὐτῷ καὶ τῆς ἐκ τῆς θυγατρὸς παρακλήσεως, ἀλλ' αὐξήσεως χάριν καὶ τοῦτο παρείληφε τὸ πρόσωπον ὁ Σοφοκλῆς. ἀμέλει γοῦν πρὸς τὸν Θησέα ἀποκρίνεται, ὡς ἐκείνῳ πεπεισμένος.

1185. ΟΥ ΓΑΡ ΣΕ. τὸ ἑξῆς. θάρσει· οὐ γὰρ ἃ μή σοι συμφέροντα λέξεται, πρὸς βίαν σε παρασπάσει γνώμης. ὀφείλων δὲ εἰπεῖν, ἃ λέξει ὁ Πολυνείκης, ΛΕΞΕΤΑΙ εἶπε πρὸς τὸ Α, ἤγουν ἃ λεχθήσεται.

1174. ἐξανασχοίμην. Non vacat præpositio, cujus vim senties, si verba sic ordines: οὐ ἐκ πάντων ἀνδρῶν ἄλγιστα ἐγὼ ἀνασχοίμην ἂν κλύων λόγων.

1180. μή σοι. Sic tres codd. Perperam in impressis μή μοι.

[1186. ἃ μή σοι ξυμφέροντα λέξεται. Brunckius: *quæ ille tibi non commoda dixerit*. Perperam. Recte Scholiastes: ὀφείλων δὲ εἰπεῖν, ἃ λέξει ὁ Πολυνείκης, ΛΕΞΕΤΑΙ εἶπε πρὸς τὸ Α, ἤγουν ἃ λεχθήσεται. V. Porson. ad Euripid. Hecub. v. 297. *Schæf.*]

1189. μηδὲ δρῶντα. Perperam in libris μήτε. Mendose etiam quæ sequuntur scripta τὰ τῶν κακίστων δυσσεβεστάτων. Toupii emendationem, ut certissimam et elegantissimam, recepi, quam protulit ad Suidam ii. 80. τὰ τῶν κάκιστα δυσσεβεστάτων. Neutrum est plurale κάκιστα, vice adverbii, ut supra 700. μέγιστα. Pro glossa superscriptum fuerat κακίστως, quod in κακίστων mutatum, textum invasit. In σέ γ' εἶναι, eleganter abundat verbum, ut in τὸ νῦν εἶναι, ἑκών γε εἶναι. Vide auctorem libelli de Dialectis, § xxix. de Dial. Attica, et Piersonum ad Mœridem p. 364.

[1190. τῶν κάκιστα δυσσεβεστάτων. V. Porson. ad Euripid. Hecub. v. 624. *Schæf.*]

[1191. σέ γ' εἶναι. *quod ad te attinet* vertit Toupius Emend. t. i. p. 323. *Schæf.*]

ἀλλ' ἔα 'υτόν. εἰσὶ χἀτέροις γοναὶ κακαὶ,
καὶ θυμὸς ὀξύς. ἀλλὰ νουθετούμενοι
φίλων ἐπῳδαῖς, ἐξεπᾴδονται φύσιν.
σὺ δ' εἰς ἐκεῖνα μὴ τανῦν ἀποσκόπει
πατρῷα καὶ μητρῷα πήμαθ', ἃ 'παθες·
κἂν κεῖνα λεύσῃς, οἶδ' ἐγὼ, γνώσει κακοῦ
θυμοῦ τελευτὴν, ὡς κακὴ προσγίγνεται.
ἔχεις γὰρ οὐχὶ βαιὰ τἀνθυμήματα,
τῶν σῶν ἀδέρκτων ὀμμάτων τητώμενος.
ἀλλ' ἡμὶν εἶκε. λιπαρεῖν γὰρ οὐ καλὸν
δίκαια προσχρῄζουσιν, οὐδ' αὐτὸν μὲν εὖ

1194. ΕΞΕΠΑιΔΟΝΤΑΙ. καταπραΰνονται.
1195. ΕΙΣ ΕΚΕΙΝΑ. τὰ περὶ τὴν πήρωσιν λέγοι ἄν. οὐ γὰρ τὰ ἐξ ἀρχῆς πραχθέντα ὀνειδίζει αὐτῷ· ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἄγαν ὀργῆς ἀπέβη. τούτου γὰρ αὐτὸν ἀποτρέπειν βούλεται.

1192. ἀλλ' ἔα 'υτόν. Sic scriptum oportuit pro ἀλλ' ἔα αὐτὸν, *at missum eum fac.* Perperam in impressis et codd. ἀλλ' αὐτὸν, vel αὐτόν. De hoc loco egi ad Comici Ranas 1243. Parisinorum hominum quos ibi innui conjecturæ longe sunt futilissimæ, nec quibus refellendis immorer dignæ.

[1194. Comma post ἐπῳδαῖς delevi. *Schæf.*]

1196. ἃ 'παθες, una voce scribi debuit, e duabus conflata ἃ ἔπαθες. Fit crasis vocalium α ε in α, quod ideo producitur, ut τἀμὰ ex τὰ ἐμά. ἁ'γὼ, ex ἃ ἐγὼ aliaque hujus generis infinita, quæ divisim excudi solent cum elisionis signo, male. Nulla in his est elisio, sed vocum coalitio. Mirum est Henr. Stephanum hic offendisse. In versu 361. Ἐγὼ τὰ μὲν παθήμαθ', ἃ 'παθον, πάτερ, contra fidem editionum Aldi et Turnebi edidit ἃ ἔπαθον, ingrato hiatu, qualem in scena non ferebant Athenienses.

1197. Codd. et impressi habent κἂν κεῖνα λύσῃς, quod sensu prorsus cassum, manifeste depravatum est. Reiskius conjecit κἂν κεῖν' ἀτίσῃς: Toupius, κἂν κεῖν' ἐάσῃς. Absurde uterque. *Nam hæc si nihili facias*, vel *nam hæc si omittas*, plane contrarium est ejus quod sententia fert, quodque ex sermonis serie Antigonen cogitare liquet. Proclivis erat emendatio, literulam reponendo, quæ librariorum culpa exciderat: κἂν κεῖνα λεύσῃς. Id jamdudum ipse videram, et postmodo lubens comperi mecum sentire virum ingeniosum et perquam sagacem Thomam Tyrwhitt, cujus in schedis mecum benigne communicatis ista reperi: *Legendum* λεύσῃς. *Sensus est: Ne respicias ad illas calamitates, etc. Quin si illas spectes, intelliges, etc.* At vero λεύσῃς scribendum in aoristo, non λεύσσῃς in præsenti.

1199. In codd. ut in impressis legitur ἔχεις γὰρ οὐ βίαια τἀνθυμήματα. Quod Johnsonus vertit: *Habes enim argumenta non per vim obtrusa.* Absurdam versionem ex absurdis Græcis et fœde corruptis nasci consentaneum erat. Locum depravatum esse vidit Heathius, sed nihil amplius: inepta est ejus conjectura, totaque quam dedit hujus loci versio, inficetissima est. Nos verissime poëtæ manum restituimus: Ἔχεις γὰρ οὐχὶ βαιὰ τἀνθυμήματα. Vide Lexicon in Βαιόν. Inde orta depravatio, quod quum librarius οὐ pro οὐχὶ scripsisset, alius postmodo, ne titubaret versus, βίαια scripsit pro βαιὰ, de sententia minus quam de metro sollicitus. In οὐχὶ paragogen sæpe omiserunt librarii, quod observavi ad priorem Œdipum 993. [Brunckius ἔχεις γὰρ οὐχὶ βαιὰ τἀνθ. V. Porson. ad Euripid. Med. v. 585. *Schæf.*]

πάσχειν, παθόντα δ' οὐκ ἐπίστασθαι τίνειν.
ΟΙ. τέκνον, βαρεῖαν ἡδονὴν νικᾶτ' ἐμὲ,
λέγοντες· ἔστω δ' οὖν ὅπως ὑμῖν φίλον.
μόνον, ξέν', εἴπερ κεῖνος ὧδ' ἐλεύσεται,
μηδεὶς κρατείτω τῆς ἐμῆς ψυχῆς ποτέ.
ΘΗ. ἅπαξ τὰ τοιαῦτ', οὐχὶ δὶς, χρήζω κλύειν,
ὦ πρέσβυ. κομπεῖν δ' οὐχὶ βούλομαι· σὺ δὲ
σῶς ἴσθ', ἐάν περ κἀμέ τις σώζῃ θεῶν.

ΧΟΡΟΣ.

Ὅστις τοῦ πλέονος μέρους — στροφή.
χρήζει, τοῦ μετρίου παρεὶς,
ζώειν, σκαιοσύναν φυλάσσων
ἐν ἐμοὶ κατάδηλος ἔσται.
ἐπεὶ πολλὰ μὲν αἱ μακραὶ
ἁμέραι κατέθεντο δὴ
λύπας ἐγγυτέρω· τὰ τέρπον-
τα δ' οὐκ ἂν ἴδοις, ὁπό-
τε γ' ἄν τις ἐς πλέον πέσῃ
τοῦ θέλοντος, οὐδ' ἔπι κόρος
ἰσοτέλεστος Ἄϊδος,

1208. ΤΙΝΕΙΝ. ἀμείβεσθαι.

1210. ΣΩΝ. ἀντὶ τοῦ, σῶον.

1211. ΟΣΤΙΣ ΤΟΥ ΠΛΕΟΝΟΣ ΜΕΡΟΥΣ. κατάδηλός ἐστιν ὁ Χορὸς ἐν ταυτῷ ἀναφωνῶν καὶ ἀλληγορῶν περὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀπληστίας, καὶ ἔοικε τῷ Ἡσιοδείῳ (Ἔργ. 30.)

Νήπιοι οὐδ' ἴσασιν ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντός.

τείνει δὲ ταῦτα εἰς τὴν δυσποτμίαν Οἰδίπου.

1217. ΤΑ ΤΕΡΠΟΝΤΑ Δ' ΟΥΚ ΑΝ ΙΔΟΙΣ. ἀφανῆ τὰ τέρποντα γίγνεται καὶ πᾶσιν ἄδηλα. ΟΠΟΤ' ΑΝ ΤΙΣ. ὅτε ἂν τις. ΤΟΥ ΘΕΛΟΝΤΟΣ. τοῦ μετρίου, τοῦ ἱκανοῦ, τοῦ προσήκοντος. ΟΥΔ' ΕΠΙ ΚΟΥΡΟΣ. γράφεται ΚΟΡΟΣ. ταῦτα καθ' ἑαυτὸν φησὶν ὁ Χορὸς, ὅτι ὁ πλεονεκτεῖν ἐθέλων τι παρὰ τὸ καίριον καὶ τὸ μέτριον, ἄχαρίς ἐστιν οὗτος. ΙΣΟΤΕΛΕΣΤΟΣ. ὁμοίως ἀποθνήσκουσιν οἱ τοιοῦτοι. τὸ ἑξῆς

[1206. ἐλεύσεται. Legitur etiam Trachin. v. 595. Formam hanc, in epicorum poëtarum carminibus tam frequentem, (ac profecto hexametro accommodatissima est,) scenici perraro usurpant. Apud ceteros scriptores Atticos videtur prorsus obsolevisse. *Schæf.*]

1210. σῶς ἴσθ'— Sic bene Jos. Scaliger, teste Valckenario ad Hippol. 304. Subauditur participium, quicum imperativus ille ἴσθι fere jungi solet, ut in Œd. T. 1181. ἴσθι δύσποτμος γεγώς. Codd. et impressi σῶν ἴσθ'—Inepta glossa in T. ἤγουν σῶον ἐμέ.

1219. ὁπότε γ' ἂν τις. Sic legendum metri gratia. Aldus ὁπότ' ἂν τις.

(ὅτε Μοῖρ' ἀνυμέναιος,
ἄλυρος, ἄχορος, ἀναπέφηνε,)
θάνατος ἐς τελευτάν.
μὴ φῦναι τὸν ἅπαντα νι- ἀντιστρ.
κᾷ λόγον· τὸ δ', ἐπὴν φανῇ,
βῆναι κεῖθεν ὅθεν περ ἥκει,
πολὺ δεύτερον, ὡς τάχιστα.
ὡς εὖτ' ἂν τὸ νέον παρῇ
κούφας ἀφροσύνας φέρον,
τίς πλάγχθη πολύμοχθος ἔξω;
τίς οὐ καμάτων ἔνι;
φόνοι, στάσεις, ἔρις, μάχαι,
καὶ φθόνος· τό τε κατάμεμπτον
ἐπιλέλογχε πύματον
ἀκρατὲς, ἀπροσόμιλον,
γῆρας ἄφιλον, ἵνα πρόπαντα

δὲ, ΙΣΟΤΕΛΕΣΤΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ. τὰ δὲ ἄλλα διὰ μέσου. Ἄλλως· τοῦτό ἐστι τὸ ἑξῆς, οἷον· οὐδὲ ἔπεστιν αὐτοῖς κόρος ἰσοτέλεστος τοῦ Ἅιδου. τότε γὰρ ὁ τοιοῦτος κόρος λαμβάνει τέλος, ὅτε ἂν ὁ Ἅιδης ἐπέλθῃ. οὐ παύσονται τοῦ κόρου πρὶν εἰς θάνατον ἔλθωσιν. ΑΛΥΡΟΣ, ΑΧΟΡΟΣ. ἐπεὶ ἐν θανάτῳ οὐχ ὑμνοῦσιν· ἢ μετὰ θάνατον οἱ τοιοῦτοι οὐχ ὑμνοῦνται.

1225. ΜΗ ΦΥΝΑΙ ΤΟΝ ΑΠΑΝΤΑ. πάνυ ἄριστον ἀνθρώποις τὸ μὴ φῦναι, παρὰ τὸ λεγόμενον· (Θέογνις 417.)

Ἀρχὴν μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον.

ΤΟ Δ' ΕΠΕΙ ΦΑΝΗι. τοῦτο τὸ ἑξῆς· ἐπεὶ δὲ φανῇ, τὸ βῆναι ἐκεῖθεν, ὅθεν περ ἥκει, ὡς τάχιστα, παρὰ πολὺ τῶν ἄλλων δεύτερόν ἐστιν ἐκείνου, τοῦ μὴ φῦναι καθόλου.

1229. ΕΥΤ' ΑΝ ΤΟ ΝΕΟΝ ΠΑΡΗι. ὡς ἡνίκ' ἂν ἡ νηπιότης παρῇ, ταύτας γάρ φησι ΚΟΥΦΑΣ ΑΦΡΟΣΥΝΑΣ, οὐδὲν ἐπιλογίζεται τῶν δεόντων. ἰδίως δὲ αὐτὸ ἐξήνεγκεν, ὡσεὶ ἔλεγε· τῷ γὰρ νέῳ ἀφροσύνη πάρεστι. ΤΙΣ ΠΛΑΓΧΘΗ ΠΟΛΥΜΟΧΘΟΣ ΕΞΩ. τίς ἔξω τοῦ πολύμοχθος εἶναι ἐπλανήθη; τοῦτο ἰδίως ἐξήνεγκε. βούλεται δέ τι τὸ τοιοῦτον σημαίνειν· τίς ἂν πλαγχθείη τῶν πολλῶν μόχθων; ταῦτα ἐρωτηματικῶς εἴρηται κατὰ τοιαύτην ὑπόκρισιν, καθ' ἣν ἐμφαίνεται πρότερον μὲν, ὅταν εἴπῃ, τίς πλάγχθη τῶν μόχθων τῶν πολλῶν; ὑπακουομένου τοῦ, οὐδείς· πάλιν δὲ, ὅταν ἑξῆς ἐπιζεύξῃ, ΤΙΣ ΟΥ ΚΑΜΑΤΩΝ ΕΝΙ; τοῦ, πᾶς. βούλεται γὰρ καὶ νῦν κατὰ τὸ ὅμοιον λέγειν· οὐδείς ἐστι κάματος, ὃς οὐκ ἔνεστιν.

1225. Hanc sententiam antiquæ fabulæ Sileno tribuebant, qui quum a Mida captus esset, hoc ei muneris pro sua missione dedisse scribitur: docuisse regem, *non nasci homini longe optumum esse; proxumum autem, quamprimum mori.* Ita Cicero Tuscul. i. 48. ad quem locum vide quæ collegit Jo. Davisius. Perperam in libris ἐπεὶ φανῇ.

1236. Eustathius ad Il. κ'. p. 790. χαλεπότητες δὲ γήρως ἑτεροῖαί τε φαίνονται, καὶ ὁποίαν δὲ ἐκτίθεται Σοφοκλῆς φράσας οὕτω. Ἀκρατὲς, ἀπροσόμιλον γῆρας, ἄφιλον, ἵνα, τουτέστιν ὅπου, πρόπαντα κακὰ κακῶν ξυνοικεῖ. ὧν ἐν λέγει, καὶ τὸ ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀμελεῖσθαι τὸν γέροντα. δριμέως δὲ ΑΚΡΑΤΕΣ ἐκεῖνος γῆρας φησὶν, οὐ τὸ ἀκόλαστον, ἀλλὰ τὸ ποιοῦν πάρεσιν, ὡς μὴ ἔχειν τὸν γέροντα κρατεῖν ἑαυτοῦ.

κακὰ κακῶν ξυνοικεῖ.
ἐν ᾧ τλάμων ὅδ', οὐκ ἐγὼ μόνος, ἐπῳδός.
πάντοθεν βόρειος ὥς τις ἀκτὰ
κυματοπλὴξ χειμερία κλονεῖται,
ὣς καὶ τόνδε κατάκρας
δειναὶ κυματοαγεῖς
ἆται κλονέουσιν ἀεὶ ξυνοῦσαι·
αἱ μὲν ἀπ' ἀελίου δυσμᾶν,
αἱ δ' ἀνατέλλοντος,
αἱ δ' ἀνὰ μέσσαν ἀκτῖν',
αἱ δὲ νυχίαν ἀπὸ ῥιπᾶν.

ΑΝ. Καὶ μὴν ὅδ' ἡμῖν, ὡς ἔοικεν, ὁ ξένος
ἀνδρῶν γε μοῦνος, ὦ πάτερ, δι' ὀμμάτων
ἀστακτὶ λείβων δάκρυον ὧδ' ὁδοιπορεῖ.

ΟΙ. τίς οὗτος;

ΑΝ. ὅνπερ καὶ πάλαι κατείχομεν
γνώμῃ, πάρεστι δεῦρο Πολυνείκης ὅδε.

ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.

οἴ μοι, τί δράσω; πότερα τἀμαυτοῦ κακὰ
πρόσθεν δακρύσω, παῖδες, ἢ τὰ τοῦδ' ὁρῶν
πατρὸς γέροντος; ὃν ξένης ἐπὶ χθονὸς
ξὺν σφῷν ἐφεύρηκ' ἐνθάδ' ἐκβεβλημένον,
ἐσθῆτι σὺν τοιᾷδε, τῆς ὁ δυσφιλὴς
γέρων γέροντι συγκατῴκηκεν πίνος,

1248. ΝΥΧΙΑΝ ΑΠΟ ΡΙΠΑΝ. τὰ ἀπὸ τῶν ὀρῶν φησὶ τῶν προσαγορευομένων Ῥιπαίων. οὕτω δὲ καλοῦσι Ῥιπαῖα ὄρη. λέγει δὲ αὐτὰ ἐννύχια, διὰ τὸ πρὸς τῇ δύσει κεῖσθαι. μέμνηται δὲ καὶ Ἀλκμὰν λέγων οὕτως· Ῥιπᾶς ὄρος ἔνθεον ὕλας, νυκτὸς μελαίνας στέρνον. καὶ ἐν Ἡλιάσιν Αἰσχύλος· Ῥιπαὶ μὲν δὴ πατρός.

1254. ΟΙΜΟΙ ΤΙ ΔΡΑΣΩ. παραφυλάττου πάλιν τὴν τέχνην τῆς ῥητορείας αὐτοῦ, ὅτι οὐκ εὐθέως ἐπὶ τὴν ὑπόθεσιν ἀπαντᾷ, ἀλλὰ προκατασκευάζει τὰ ὅλα εἰς εὔνοιαν.

[1250. δι' ὄμματος. Brunckius, nihil monens lectorem, δι' ὀμμάτων. *Schæf.*]

1259. γέρων πίνος. Sic legendum esse apud eruditos constat, non πόνος, quod codd. nostri juxta impressos exhibent. Infra 1597. ἔλυσε δυσπινεῖς στολάς. Hoc post alios monuit etiam Toupius, Addend. in Theocritum p. 394. ubi in sup. v. legendum esse statuit. Ἐσθῆτι σὺν τοιᾷδέ γ', ἧς ὁ δυσφιλὴς— Quia vulgatum τῆς ab Atticorum auribus alienum est. Scilicet ille legem Atticismi comprobatam volebat, quam condiderat Jo. Piersonus Verisimil. p.

πλευρὰν μαραίνων, κρατὶ δ' ὀμματοστερεῖ
κόμη δι' αὔρας ἀκτένιστος ᾄσσεται·
ἀδελφὰ δ', ὡς ἔοικε, τούτοισιν φορεῖ
τὰ τῆς ταλαίνης νηδύος θρεπτήρια.
ἁγὼ πανώλης ὄψ' ἄγαν ἐκμανθάνω·
καὶ μαρτυρῶ κάκιστος ἀνθρώπων τροφαῖς
ταῖς σαῖσιν ἥκειν· τοῦτο μὴ 'ξ ἄλλων πύθῃ.
ἀλλ' ἔστι γὰρ καὶ Ζηνὶ σύνθακος θρόνων
Αἰδὼς ἐπ' ἔργοις πᾶσι, καὶ πρὸς σοί, πάτερ,
παρασταθήτω. τῶν γὰρ ἡμαρτημένων
ἄκη μὲν ἔστι, προσφορὰ δ' οὐκ ἔστ' ἔτι.
τί σιγᾷς;
φώνησον, ὦ πάτερ, τι· μή μ' ἀποστραφῇς.
οὐδ' ἀνταμείβῃ μ' οὐδέν; ἀλλ' ἀτιμάσας
πέμψεις ἄναυδος, οὐδ' ἃ μηνίεις φράσας;
ὦ σπέρματ' ἀνδρὸς τοῦδ', ἐμαὶ δ' ὁμαίμονες,
πειράσατ' ἀλλ' ὑμεῖς γε κινῆσαι πατρὸς
τὸ δυσπρόσοιστον κἀπροσήγορον στόμα·
ὡς μή μ' ἄτιμον, τοῦ θεοῦ γε προστάτην,

1262. ΑΔΕΛΦΑ. κοινὰ δὲ τούτοις, ὡς ἔοικεν, ὑπομένει.
1270. ΠΡΟΣΦΟΡΑ. τούτεστιν ἐπανάληψις. ἀντὶ τοῦ, ἀνακαλέσασθαι αὐτὰ καὶ ἀναλαβέσθαι οὐκ ἔστι.
1277. ΔΥΣΠΡΟΣΟΙΣΤΟΝ. τὸ δυσπροσπέλαστον.

74. Verum commentum hoc jamdudum merito explosum fuit. Attici poëtæ articulum præpositivum vice articuli relativi, ὁ pro ὃς, τοὺς pro οὓς adhibent passim. Vide Marklandum ad Suppl. 858. et nos ad Æschyli S. c. Th. 37. Persas 776. Tanta est apud Sophoclem exemplorum copia, ut res extra omnem dubitationem posita sit. Vide supra 304. 747. Œd. T. 1055. 1379. 1427. Antig. 1086. Trach. 47. 728. Phil. 14.

[1261. ᾄσσεται. Passivum hoc passim usurpat epica poësis, perraro scenica. *Schæf.*]

1263. θρεπτήρια. Hoc nomen plerumque mercedem altoribus debitam significat, hic vero, ipsa alimenta.

1264. ἄγαν ἐκμανθάνω. In B. T. inserta particula γε. Vide ad Œd. T. 439.

1266. τοῦτο μὴ 'ξ ἄλλων πύθῃ. Sic ex vi sententiæ legendum. Vulgo τἄλλα μὴ 'ξ ἄλλων πύθῃ. Aldus mendose πάθῃ, nullo addicente e nostris codd. [τἄλλα. Brunckius ex conjectura τοῦτο. *Schæf.*]

1270. προσφορὰ, *exprobratio.* Hanc vocem perperam interpretantur Scholiastes et Heathius.

1277. δυσπρόσοιστον. Perperam in B. T. δυσπρόσιτον.

1278. Quam dedimus ex Turnebo, horum versuum lectionem habent sine ulla varietate codd. omnes. Perperam Aldus, ὡς μήτ' ἄτιμον—οὕτως μ' ἀφῇ γε.

οὕτως ἀφῇ γε, μηδὲν ἀντειπὼν ἔπος.
ΑΝ. λέγ᾽, ὦ ταλαίπωρ᾽, αὐτὸς ὧν χρεία πάρει.
τὰ πολλὰ γάρ τοι ῥήματ᾽ ἢ τέρψαντά τι,
ἢ δυσχεράναντ᾽, ἢ κατοικτίσαντά πως,
παρέσχε φωνὴν τοῖς ἀφωνήτοις τινά.
ΠΟ. ἀλλ᾽ ἐξερῶ· καλῶς γὰρ ἐξηγῇ σύ μοι·
πρῶτον μὲν αὐτὸν τὸν θεὸν ποιούμενος
ἀρωγὸν, ἔνθεν μ᾽ ὧδ᾽ ἀνέστησεν μολεῖν
ὁ τῆσδε τῆς γῆς κοίρανος, διδοὺς ἐμοὶ
λέξαι τ᾽ ἀκοῦσαί τ᾽ ἀσφαλεῖ ξὺν ἐξόδῳ.
καὶ ταῦτ᾽ ἀφ᾽ ὑμῶν, ὦ ξένοι, βουλήσομαι,
καὶ ταῖνδ᾽ ἀδελφαῖν, καὶ πατρὸς κυρεῖν ἐμοί.
ἃ δ᾽ ἦλθον, ἤδη σοι θέλω λέξαι, πάτερ.
γῆς ἐκ πατρῴας ἐξελήλαμαι φυγὰς,
τοῖς σοῖς πανάρχοις οὕνεκ᾽ ἐνθακεῖν θρόνοις
γονῇ πεφυκὼς ἠξίουν γεραιτέρᾳ.
ἀνθ᾽ ὧν μ᾽ Ἐτεοκλῆς, ὢν φύσει νεώτερος,
γῆς ἐξέωσεν, οὔτε νικήσας λόγῳ,
οὔτ᾽ εἰς ἔλεγχον χειρὸς οὔτ᾽ ἔργου μολὼν,
πόλιν δὲ πείσας. ὧν ἐγὼ μάλιστα μὲν
τὴν σὴν Ἐρινὺν αἰτίαν εἶναι λέγω·
ἔπειτα κἀπὸ μαντέων ταύτῃ κλύω.
ἐπεὶ γὰρ ἦλθον Ἄργος ἐς τὸ Δωρικὸν,
λαβὼν Ἄδραστον πενθερὸν, ξυνωμότας
ἔστησ᾽ ἐμαυτῷ, γῆς ὅσοιπερ Ἀπίας
πρῶτοι καλοῦνται, καὶ τετίμηνται δορὶ,

1291. Α Δ᾽ ΗΛΘΟΝ. λείπει ἡ διὰ, ἵν᾽ ᾖ, δι᾽ ἃ ἦλθον.
1303. ΑΠΙΑΣ. οὕτως ἐκαλεῖτο τὸ Ἄργος πρότερον.

1282. *κατοικτίσαντα*, significatione transitiva, *misericordiam moventia*: ut *δυσχεράναντα*, *molestiam creantia*, *offendentia*. Pro *τέρψαντα*, Turnebus perperam e Triclinio *τρέψαντα*.

1287. *τῆσδε τῆς γῆς*. Aldus et membr. *τῆσδε γῆς*.

[1299. *Ἐρινὺν*. Al. male περισπωμένως, *Ἐρινῦν*. V. not. ad Gregor. Corinth. p. 529. *Schæf.*]

1300. *ταύτῃ κλύω*. Sic B. T. in aliis *κλύων* male. In T. diversa lectio apposita *ταύτην*, quod nihili est.

1301. *Ἄργος Δωρικὸν* est Peloponnesus, quam supra 696. appellat *Δωρίδα νῆσον*, quæ et priscis incolis *Ἀπία* dicta fuit. Vide Eustathium ad Periegetam 419.

ὅπως τὸν ἑπτάλογχον ἐς Θήβας στόλον
ξὺν τοῖσδ' ἀγείρας, ἢ θάνοιμι πανδίκως,
ἢ τοὺς τάδ' ἐκπράξαντας ἐκβάλοιμι γῆς.
εἶεν. τί δῆτα νῦν ἀφιγμένος κυρῶ;
σοὶ προστροπαίους, ὦ πάτερ, λιτὰς ἔχων,
αὐτός γ' ἐμαυτοῦ, ξυμμάχων τε τῶν ἐμῶν,
οἳ νῦν ξὺν ἑπτὰ τάξεσι, ξὺν ἑπτά τε
λόγχαις, τὸ Θήβης πεδίον ἀμφεστᾶσι πᾶν·
οἷος δορύσσους Ἀμφιάρεως, τὰ πρῶτα μὲν
δορὶ κρατύνων, πρῶτα δ' οἰωνῶν ὁδοῖς·
ὁ δεύτερος δ' Αἰτωλὸς Οἰνέως τόκος
Τυδεύς· τρίτος δ' Ἐτέοκλος Ἀργεῖος γεγώς·
τέταρτον Ἱππομέδοντ' ἀπέστειλεν πατὴρ
Ταλαός· ὁ πέμπτος δ' εὔχεται κατασκαφῇ
Καπανεὺς τὸ Θήβης ἄστυ δηώσειν τάχα·
ἕκτος δὲ Παρθενοπαῖος Ἀρκὰς ὄρνυται,
ἐπώνυμος τῆς πρόσθεν ἀδμήτης χρόνῳ
μητρὸς, λοχευθεὶς πιστὸς Ἀταλάντης γόνος·
ἐγὼ δ' ὁ σὸς, κεἰ μὴ σὸς, ἀλλὰ τοῦ κακοῦ
πότμου φυτευθεὶς, σός γέ τοι καλούμενος,
ἄγω τὸν Ἄργους ἄφοβον ἐς Θήβας στρατόν.
οἵ σ' ἀντὶ παίδων τῶνδε καὶ ψυχῆς, πάτερ,

1311. ΞΥΝ ΕΠΤΑ ΤΕ ΛΟΓΧΑΙΣ. ἕκαστον σύστημα ἑνικῶς ὀνομάζει λόγχην, ὡς εἴ τις ἐπὶ πολλῶν ἵππων εἴποι τὴν ἵππον.

1320. ΠΑΡΘΕΝΟΠΑΙΟΣ. ἔνιοι οὐ τὸν Ἀταλάντης Παρθενοπαῖόν φασι στρατεῦσαι, ἀλλὰ τὸν Ταλαοῦ, ὃν ἔνιοι διὰ τοῦ κ Καλαὸν προσαγορεύουσι, καθάπερ Ἀρίσταρχος ὁ Τεγεάτης καὶ Φιλοκλῆς ἱστοροῦσι, συγγραφέων δὲ, Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος. ΕΠΩΝΥΜΟΣ. παρὰ τὸ παρθένος οὕτω κληθείς.

1305. *ἐς Θήβας.* Sic B. T. ut rursus 1325. quo posteriore loco *ἐς* membr. etiam habent.

[1310. Malim *αὐτός τ' ἐμαυτοῦ.* *Schæf.*]

[1313. In Euripidis Supplic. v. 160. Musgr. post Ἀμφιάρεω ex Codicibus addendum *γε.*—*τὰ πρῶτα μέν.* Sequitur sine articulo *πρῶτα δ'*: quod notandum. *Schæf.*]

1323. *ἐγὼ δ' ὁ σός.* Articulus hic ex indole linguæ adesse debet. Male in libris *ἐγὼ δὲ σός.* [*ἐγὼ δὲ σός.* Brunckius *ἐγὼ δ' ὁ σός.* *Schæf.*]

1326. *οἵ σ' ἀντὶ παίδων τῶνδε καὶ ψυχῆς ἱκετεύομεν.* Pessime Johnsonus vertit: *qui te pro filiis horum et salute supplicamus.* *ἀντὶ* idem valet quod *πρὸς* in obtestationibus: et *παίδων τῶνδε* ad nullas alias personas referri potest, quam ad præsentes Œdipi filias: *per hasce tuas filias et tuam salutem.*

ἱκετεύομεν ξύμπαντες ἐξαιτούμενοι,
μῆνιν βαρεῖαν εἰκάθειν ὁρμωμένῳ
τῷδ' ἀνδρὶ τοῦ 'μοῦ πρὸς κασιγνήτου τίσιν,
ὅς μ' ἐξέωσε, κἀπεσύλησεν πάτρας.
εἰ γάρ τι πιστόν ἐστιν ἐκ χρηστηρίων,
οἷς ἂν σὺ προσθῇ, τοῖσδ' ἔφασκ' εἶναι κράτος.
πρός νύν σε κρηνῶν, πρὸς θεῶν ὁμογνίων,
αἰτῶ πιθέσθαι καὶ παρεικάθειν, ἐπεὶ
πτωχοὶ μὲν ἡμεῖς, καὶ ξένοι, ξένος δὲ σύ·
ἄλλους δὲ θωπεύοντες οἰκοῦμεν σύ τε
κἀγώ, τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξειληχότες.
ὁ δ' ἐν δόμοις τύραννος, ὢ τάλας ἐγώ,
κοινῇ καθ' ἡμῶν ἐγγελῶν ἁβρύνεται·
ὅν, εἰ σὺ τῇ 'μῇ ξυμπαραστήσει φρενί,
βραχεῖ ξὺν ὄγκῳ καὶ χρόνῳ διασκεδῶ.
ὥστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων,
στήσω δ' ἐμαυτόν, κεῖνον ἐκβαλὼν βίᾳ.
καὶ ταῦτα, σοῦ μὲν ξυνθέλοντος, ἔστι μοι
κομπεῖν· ἄνευ σοῦ δ', οὐδὲ σωθῆναι σθένω.

1329. ΤΩιΔ' ΑΝΔΡΙ. *δεικτικῶς, ἐμοί. καὶ ἔστι πυκνὸς ἐν τῷ τοιούτῳ σχήματι Σοφοκλῆς.*

1333. ΠΡΟΣ ΝΥΝ ΣΕ ΚΡΗΝΩΝ. *παθητικόν ἐστι τὸ πρὸς πατρῴων κρηνῶν ὁρκοῦν, ὡς εἰ ἔφη, πρὸς τῶν ἐκθρεψάντων σε ὑδάτων.*

1329. Perperam in plurimis editionibus excusum video *τοὐμοῦ πρὸς κασιγνήτου*. Crasis est *τοὐμοῦ* ex *τὸ ἐμοῦ*. At cum elisione *τοῦ 'μοῦ* est *τοῦ ἐμοῦ*.

1333. *πρὸς θεῶν ὁμογνίων*. Eurip. Androm. 915. *'Αλλ' ἄντομαί σε, Δία καλοῦσ' ὁμόγνιον*. Vide Lexicon.

1337. *ἐξειληχότες*. Sic cum Valckenario lego, quem vide ad Hippolytum p. 251. Mendose in libris *ἐξειληφότες*.

1340. *ξυμπαραστήσει*. Turnebus ex Triclinio perperam dedit *ξυμπαραστήσεις*. Atticam formam, quam ubique reponimus, hic forte in codice suo repererat, pro qua Aldus dedit *ξυμπαραστήσῃ*. In membr. *ξυμπαραστήσῃς*. Verbum activum est et transitivum *συμπαριστάναι*, quod exstat apud Pindarum Olymp. vi. 72. *Τᾷ μὲν ὁ Χρυσοκόμας πραΰμη- | τίν τ' Ἐλευθὼ συμπαρέστασέν τε Μοίρας*. Hic vero neutralis significatio obtinet, quæ soli formæ mediæ inest.

1341. *ξὺν ὄγκῳ καὶ χρόνῳ*. Sic B. T. et membr. a prima manu, superscripta altera lectione, quam Aldus prætulit, *καὶ πόνῳ*. [*χρόνῳ*. Al. *πόνῳ*, quod interpretamentum videtur vocis *ὄγκῳ*, alieno loco in textum insertum. *Schæf.*]

[1342. *στήσω σ' ἄγων*. Hoc quoque participium ex illorum est numero, quæ omissa nemo requireret. Sic autem Sophocles 'Ομηρικῷ ζήλῳ. Quis enim non meminerit illius Il. ii. v. 558. *στῆσε δ' ἄγων*? *Schæf.*]

ΧΟ. τὸν ἄνδρα, τοῦ πέμψαντος οὕνεκ', Οἰδίπου,
εἰπὼν ὁποῖα ξύμφορ', ἔκπεμψαι πάλιν.
ΟΙ. ἀλλ' εἰ μὲν, ἄνδρες, τῆσδ' ὁ δημοῦχος χθονὸς
μὴ 'τύγχαν' αὐτὸν δεῦρο προσπέμψας ἐμοὶ
Θησεὺς, δικαιῶν ὥστ' ἐμοῦ κλύειν λόγους,
οὐδ' ἄν ποτ' ὀμφῆς τῆς ἐμῆς ἐπήσθετο·
νῦν δ' ἀξιωθεὶς εἶσι, κἀκούσας γ' ἐμοῦ
τοιαῦθ', ἃ τὸν τοῦδ' οὔ ποτ' εὐφρανεῖ βίον.
ὅς γ', ὦ κάκιστε, σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχων,
ἃ νῦν ὁ σὸς ξύναιμος ἐν Θήβαις ἔχει,

1346. ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ. ἤρξατο πάλιν ὁ Χορὸς χρηστόν τι συμβουλεύειν. ΤΟΥ ΠΕΜΨΑΝΤΟΣ. τοῦ Θησέως.

1350. ΔΙΚΑΙΩΝ, δίκαιον κρίνων. ΟΣ Γ'. Ω ΚΑΚΙΣΤΕ. δαιμονίως τῇ ἀποστροφῇ χρῆται ἀπὸ τοῦ Χοροῦ ἐπὶ τὸν Πολυνείκην ὁ Οἰδίπους. παραφύλαξον δὲ, πῶς οἱ αὐτοὶ τῶν λόγων γίγνονται τῶν μὲν θηλείων ἐγκώμιον, τούτου δὲ κατηγόρημα.

1347. ἔκπεμψαι. In B. superscriptum ἔκπεμψον, nescio utrum pro varia lectione, an pro interpretamento. Sane præstat ἔκπεμψαι, *dimitte a te*. Eadem est vis verbi medii in Eurip. Androm. 826. Τέκνον, κάλυπτε στέρνα, σύνδησαι πέπλοις. Ubi in antiquissimo cod. scriptum σύνδησον, quod non aliter probari possit, quam si legatur σύνδησον πέπλους.

1348. τῆσδ' ὁ δημοῦχος. In omnibus libris, articulo perperam omisso, τῆσδε δημοῦχος. [τῆσδε δημοῦχος χθονός. Brunckius τῆσδ' ὁ δημ. χθ., in vulgata scriptura articulum perperam omissum causatus. Infra v. 1476. ἄνακτα χώρας τῆσδε. V. 1630. γῆς ἄνακτα. *Schæf.*]

[1350. δικαίων ὥστ' ἐμοῦ κλύειν λόγους. Particula si abesset, nemo facile desideraret. Nonnulla hujus usus exempla congessi ad L. Bos. Ellips. p. 784.* et 924. Accedant hæc. Supra v. 969. s. εἴ τι θέσφατον πατρὶ χρησμοῖσιν ἱκνεῖθ', ὥστε πρὸς παίδων θανεῖν. Euripid. Supplic. v. 581. οὔτι μ' ἐπαίρεις ὥστε θυμῶσαι φρένας. Marklandus: "Abundare videtur ὥστε, ut persæpe ante Infinitivum. Hippol. 1327. Κύπρις γὰρ ἤθελ' ὥστε γίγνεσθαι τάδε." Idem Hippol. v. 710. Br. ἀλλ' ἔστι κἀκ τῶνδ' ὥστε σωθῆναι, τέκνον. Plato Phædr. c. 120. in. Τὸ μὲν δύνασθαι, ὦ Φαῖδρε, ὥστε ἀγωνιστὴν τέλεον γενέσθαι, κ. τ. λ. ubi v. Heindorf. [Mox pro Λυσίας f. scrib. Τισίας.] Idem Alcib. ii. c. 12. in. ξυνέβαινεν αἰεὶ τῇ πόλει ἡμῶν. ὥστε καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν—δυστυχεῖν. Pari modo ὡς ponitur. Xenophon Anab. ii. 2, 4. ἐπειδὰν δὲ σημήνῃ τῷ κέρατι, ὡς ἀναπαύεσθαι. ubi interpretes tricari videntur. *Schæf.*]

1351. οὐδ' ἄν ποτ'— id est οὐδέ ποτ' ἄν— Male in libris οὔτ' ἄν, quod qui retinuerunt, accipere saltem debuerunt pro οὔ τοι ἄν. [οὔ τ' ἄν. Vulgo οὔτ' ἄν. Brunckius οὐδ' ἄν. Conf. paullo post v. 1366. *Schæf.*]

[1354. De hac orationis conversione v. Porson. ad Euripid. Hec. v. 1187. *Schæf.*]

[* Dixi ibi: "Passim ante infinitivum ὥστε paullo durius deest. Tale est illud Herodoti L. i. c. 13. συνέβησαν ἐς τὠυτὸ — —, τόνδε βασιλεύειν." Alibi Herodotus hanc orationis duritiem, si qua est, evitat. L. i. c. 82. συνέβησαν ἐς λόγους συνελθόντες, ὥστε τριηκοσίους ἑκατέρων μαχέσασθαι. Similiter Strabo T. vi. p. 324. ποιοῦνται συμβάσεις, ὥστ' ἐξεῖναι κ. τ. λ. *Schæf.*]

τὸν αὐτὸς αὑτοῦ πατέρα τόνδ' ἀπήλασας,
κἄθηκας ἄπολιν, καὶ στολὰς ταύτας φορεῖν,
ἃς νῦν δακρύεις εἰσορῶν, ὅτ' ἐν πόνῳ
ταὐτῷ βεβηκὼς τυγχάνεις κακῶν ἐμοί.
οὐ κλαυστὰ δ' ἐστὶν, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οἰστέα
τάδ', ἕως περ ἂν ζῶ σοῦ φονέως μεμνημένος.
σὺ γάρ με μόχθῳ τῷδ' ἔθηκας ἔντροφον,
σύ μ' ἐξέωσας· ἐκ σέθεν δ' ἀλώμενος
ἄλλους ἐπαιτῶ τὸν καθ' ἡμέραν βίον.
εἰ δ' ἐξέφυσα τάσδε μὴ 'μαυτῷ τροφοὺς
τὰς παῖδας, ἦ τ' ἂν οὐκ ἂν ἦν, τὸ σὸν μέρος·
νῦν δ' αἵδ' ἔμ' ἐκσώζουσιν, αἵδ' ἐμαὶ τροφοὶ,
αἵδ' ἄνδρες, οὐ γυναῖκες, εἰς τὸ συμπονεῖν·
ὑμεῖς δ' ἀπ' ἄλλου, κοὐκ ἐμοῦ, πεφύκατον.
τοιγάρ σ' ὁ δαίμων εἰσορᾷ μὲν οὔ τι πω
ὡς αὐτίκ', εἴπερ οἵδε κινοῦνται λόχοι
πρὸς ἄστυ Θήβης. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως πόλιν
κείνην ἐρείψεις· ἀλλὰ πρόσθεν αἵματι
πεσεῖ μιανθεὶς, χὠ ξύναιμος ἐξ ἴσου.
τοιάσδ' ἀρὰς σφῷν πρόσθε τ' ἐξανῆκ' ἐγὼ,
νῦν τ' ἀνακαλοῦμαι ξυμμάχους ἐλθεῖν ἐμοὶ,

1375. ΠΡΟΣΘΕ Τ' ΕΞΑΝΗΚ'. τοῦτο ἀπαξάπαντες οἱ πρὸ ἡμῶν παραλελοίπασιν. ἔχει δὲ τὰ ἀπὸ τῆς ἱστορίας οὕτως. οἱ περὶ Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκην δι' ἔθους ἔχοντες τῷ πατρὶ Οἰδίποδι πέμπειν ἐξ ἑκάστου ἱερείου μοῖραν, τὸν ὦμον, ἐκλαθόμενοί ποτε, εἴτε κατὰ ῥαστώνην, εἴτε ἐξ ὁτουοῦν, ἰσχίον αὐτῷ ἔπεμψαν. ὁ

1360. *κλαυστά*. Turnebus e Triclinio *κλαυτά*. Vide Lexicon in *Ἄκλαυστος*.

1361. Libri omnes *τάδ', ὥσπερ ἂν ζῶ*. Johnsonus inepte, *sed mihi ferenda, sicut vivo*. Quod in membr. glossæ loco superscriptum est, non significationem tantum particulæ declarat, sed ipsissima est Sophoclea lectio, *ἕως ἄν*. Legendum itaque *τάδ', ἕωσπερ ἂν ζῶ*— Nunquam adhibuerunt Attici poetæ *ὡς* pro *ἕως*. Paucissima quæ in contrarium afferuntur exempla, mendosa sunt, et facillime in integrum restituuntur. Vide quæ notavimus ad Eurip. Phœn. 89.

1367, *αἱ δ' ἐμαὶ τροφοί*. Sic bene Aldus. In membr. *τροφαί*. In T. *αἵδ' ἐμοὶ τροφαί*. In B. *ἐμοὶ τροφοί*.

1368. *τὸ συμπονεῖν*. Sic tres codd. Aldus *ξυμπονεῖν*.

1370. *εἰσορᾷ*. Sic membr. et Aldus. In aliis *νῦν ὁρᾷ*. [s. *εἰσορᾷ*. *ulciscitur*. Infra v. 1536. *θεοὶ γὰρ εὖ μὲν, ὀψὲ δ' εἰσορῶσ'*.—*οὔ τί πω ὡς αὐτίκ'*. Vertam *jamjam*. Similis enim videtur hæc phrasis tritissimis illis, *ὅσον αὐτίκα, ὅσον οὔπω*, &c. *Schæf.*]

1373. *κείνην ἐρείψεις*. Sic Turnebus nescio unde: in Aldina et tribus nostris codd. *κείνην ἐρεῖ τις*. Bona est emendatio.

1375. Occasionem priorum imprecationum Œdipi narrat Scholiastes,

ἵν' ἀξιῶτον τοὺς φυτεύσαντας σέβειν,
καὶ μὴ 'ξατιμάζητον, εἰ τυφλοῦ πατρὸς
τοιώδ' ἔφυτον. αἵδε γὰρ τάδ' οὐκ ἔδρων.
τοιγὰρ τὸ σὸν θάκημα καὶ τοὺς σοὺς θρόνους
κρατοῦσιν, εἴπερ ἐστὶν ἡ παλαίφατος
Δίκη ξύνεδρος Ζηνὸς ἀρχαίοις νόμοις.
σὺ δ' ἔρρ' ἀπόπτυστός τε, κἀπάτωρ ἐμοῦ,
κακῶν κάκιστε, τάσδε συλλαβὼν ἀράς,
ἅς σοι καλοῦμαι, μήτε γῆς ἐμφυλίου
δορὶ κρατῆσαι, μήτε νοστῆσαί ποτε

δὲ μικροψύχως καὶ τελέως ἀγεννῶς, ὅμως γοῦν ἀρὰς ἔθετο κατ' αὐτῶν, δόξας κατολιγωρεῖσθαι. ταῦτα ὁ τὴν μικρὴν Θηβαΐδα ποιήσας ἱστορεῖ οὕτως·

Ἰσχίον ὡς ἐνόησε, χαμαὶ βάλεν, εἶπέ τε μῦθον·
Ὤι μοι ἐγώ, παῖδές με ὀνειδείοντες ἔπεμψαν.
εὖκτο Διῒ βασιλῆϊ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι,
χερσὶν ὑπ' ἀλλήλων καταβήμεναι Ἄϊδος εἴσω.

τὰ δὲ παραπλήσια τῷ ἐποποιῷ καὶ Αἰσχύλος ἐν τοῖς Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις. καὶ ἔοικε τὸ τῆς ἱστορίας ἥκειν ἐπὶ πολλούς, ὡς καὶ παρά τινι ἐκτεθῆναι αὐτὰ πρὸς τὸ γελοιότερον διὰ τούτων·

Ἀεὶ δ' ὁρῶντί γ' ὀξύ, εἰ καὶ τυφλὸς ἦν.
θυσίας γὰρ ἀπαρχὰς γέρας ἐπέμπομεν πατρὶ
περισσὸν ὦμον, ἔκκριτον γέρας· τὸ δὴ
αὐτοί γε συγκόψαντες, οὐ μεμνημένοι,
λήσειν δοκοῦντες, ἀντὶ τοῦ κεκομμένου
ἐπέμψαμεν βόειον. ὁ δὲ λαβὼν χερὶ
ἔγνω 'παφήσας, εἶπέ τ' ἐκ θυμοῦ τάδε·
Τίς μοι τόδ' ἀνθόμοια μισητὸν κρέας
πέμπει; γέλων δὴ τἀμὰ ποιοῦνται κόροι,
θύοντες ὕβρει· τυφλὸς οὔ τι γνώσεται,
οὕτω λέγοντες. ὦ θεοί, μαρτύρομαι
ἐγὼ τάδ' ὑμᾶς, καὶ κατεύχομαι κακὰ
αὐτοῖσιν, αὐτοὺς τῶνδε δὶς τόσα σχέθειν.
χαλκῷ δὲ μαρμαίροντες, ἀλλήλων χρόα
σφάξοιεν ἀμφὶ κτήμασιν τοῖς βασιλικοῖς.

καὶ Μένανδρος ἐν Ναυκλήρῳ·

Ὅ τε Πολυνείκης πῶς ἀπώλετ' οὐχ ὁρᾷς;

prolato testimonio ex parva Thebaide. Res aliter narrata erat in Epico Cyclo, cujus versus ad hanc historiam pertinentes servavit Athenæus l. xi. p. 465. Αὐτὰρ ὁ διογενὴς ἥρως ξανθὸς Πολυνείκης, Πρῶτα μὲν Οἰδίποδι καλὴν παρέθηκε τράπεζαν Ἀργυρέην Κάδμοιο θεόφρονος. αὐτὰρ ἔπειτα Χρύσεον ἔμπλησεν καλὸν δέπας ἡδέος οἴνου. Αὐτὰρ ὅ γ' ὡς φράσθη παρακείμενα πατρὸς ἑοῖο Τιμήεντα γέρα, μέγα οἱ κακὸν ἔμπεσε θυμῷ. Αἶψα δὲ παισὶν ἑοῖσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἐπ' ἀρὰς Ἀργαλέας ἠρᾶτο· θεὸν δ' οὐ λάνθαν' Ἐρινύν· Ὡς οὐχ οἱ πατρῷά γ' ἐνὶ φιλότητι δάσαιντο, Ἀμφοτέροισι δ' αἰεὶ εἶεν πόλεμοί τε μάχαι τε.

1379. τοιώδ' ἔφυτον. Mendose in Aldina τοιώδ'—

1382. Δίκη ξύνεδρος Ζηνός. Pindarus Olymp. viii. 28. σώτειρα, Διὸς Ξενίου πάρεδρος Θέμις. Ad quem locum vide Schmidii notam. Supra 1267. Αἰδὼς dicitur Jovis assidere solio.

τὸ κοῖλον Ἄργος, ἀλλὰ συγγενεῖ χερὶ
θανεῖν, κτανεῖν θ' ὑφ' οὗπερ ἐξελήλασαι.
τοιαῦτ' ἀρῶμαι, καὶ καλῶ τοῦ Ταρτάρου
στυγνὸν πατρῷον Ἔρεβος, ὥς σ' ἀποικίσῃ·
καλῶ δὲ τάσδε δαίμονας· καλῶ δ' Ἄρη,
τὸν σφῷν τὸ δεινὸν μῖσος ἐμβεβληκότα.
καὶ ταῦτ' ἀκούσας στεῖχε, κἀξάγγελλ' ἰὼν
καὶ πᾶσι Καδμείοισι, τοῖς σαυτοῦ θ' ἅμα
πιστοῖσι συμμάχοισιν, οὕνεκ' Οἰδίπους
τοιαῦτ' ἔνειμε παισὶ τοῖς αὑτοῦ γέρα.

ΧΟ. Πολύνεικες, οὔ τε ταῖς παρελθούσαις ὁδοῖς
ξυνήδομαί σοι· νῦν τ' ἴθ' ὡς τάχος πάλιν.

ΠΟ. οἴμοι κελεύθου, τῆς τ' ἐμῆς δυσπραξίας,
οἴμοι δ' ἑταίρων· οἷον ἆρ' ὁδοῦ τέλος
Ἄργους ἀφωρμήθημεν, ὦ τάλας ἐγώ;
τοιοῦτον, οἷον οὐδὲ φωνῆσαί τινι
ἔξεσθ' ἑταίρων, οὐδ' ἀποστρέψαι πάλιν,
ἀλλ' ὄντ' ἄναυδον τῇδε συγκύρσαι τύχῃ.
ὦ τοῦδ' ὅμαιμοι παῖδες, ἀλλ' ὑμεῖς, ἐπεὶ
τὰ σκληρὰ πατρὸς κλύετε τοῦδ' ἀρωμένου,
μή τοι με, πρὸς θεῶν, σφῷν ἐάν γ' αἱ τοῦδ' ἀραὶ
πατρὸς τελῶνται, καί τις ὑμῖν ἐς δόμους

1399. ΟΙΜΟΙ ΚΕΛΕΥΘΟΥ. *καὶ αὕτη δευτέρα ἐστὶν ὥσπερ δέησις, καὶ παθητικωτάτη. ἀπολοφύρεται γὰρ αὖθις ἑαυτὸν, τεχναζόμενος πάνυ πιθανῶς.*

1402. *οὐδὲ φωνῆσαί τινι.* Sic optime Tyrwhittus, eodem sensu quo Polynices ipse infra 1429. *οὐδ' ἀγγελοῦμεν φλαῦρα.* Mendose vulgo *φωνῆσαί τινα.* [*τινα.* Brunckius *τινι.* Fortasse sine necessitate. Conf. Porson. ad Euripid. Med. v 719. *Schæf.*]

1407. Aldus et membr. sic hunc versum exhibent: *Μή τοι με πρὸς θεῶν σφῶϊν γ' ἂν αἱ τοῦδ' ἀραὶ*— In B. *σφῶν γ' ἂν αἱ τοῦδ' ἀραί.* Turnebus e Triclinio dedit, *σφῶϊν ἂν γ' αἱ τοῦδ' ἀραί.* Quæ lectiones perinde sunt mendosæ. *σφῶϊν* dissyllabum Atticis poetis prorsus inusitatum est. Veram lectionem minima mutatione restituimus, *σφῷν ἐάν γ' αἱ τοῦδ' ἀραὶ*— Pronomen *σφῷν* abundat, ut sæpe *μοι, σοι.* *Si vobis patris hujus diræ perficiantur.* Id est, *si quando patris hujus diras eventu comprobatas videritis.*

1417. *σέ τ' αὐτόν.* Perperam in omnibus libris *σέ γ' αὐτόν.* Perpetua est harum particularum confusio. Initio seq. versus Aldus edidit *ἀλλ' οὐχ οἷόν γε* pro *οἷόν τε.* Ferri potuit v. 1310, *αὐτός γ' ἐμαυτοῦ.* [Pro *γ'* Brunckius *τ'.* Sed jungendæ, opinor, particulæ *καὶ μή γε,* utpote formulam efficientes, in qua *γὲ* nunc continuo sequitur vetantem, nunc ab illa per unam aut plures voces dirimitur. Infra v. 1432. *καὶ μή μ' ἐπίσχῃς γ'.* Persimilis formula est *μήδε γε,* cujus ex-

νόστος γένηται, μή μ' ἀτιμάσητέ γε,
ἀλλ' ἐν τάφοισι θέσθε κἀν κτερίσμασι.
καὶ σφῷν ὁ νῦν ἔπαινος, ὃν κομίζετον
τοῦδ' ἀνδρὸς, οἷς πονεῖτον, οὐκ ἐλάσσονα
ἔτ' ἄλλον οἴσει τῆς ἐμῆς ὑπουργίας.
ΑΝ. Πολύνεικες, ἱκετεύω σε πεισθῆναί τι μοι.
ΠΟ. ὦ φιλτάτη, τὸ ποῖον, Ἀντιγόνη; λέγε.
ΑΝ. στρέψαι στράτευμ' ἐς Ἄργος ὡς τάχιστά γε,
καὶ μὴ σέ τ' αὐτὸν καὶ πόλιν διεργάσῃ.
ΠΟ. ἀλλ' οὐχ οἷόν τε. πῶς γὰρ αὖθις ἂν πάλιν
στράτευμ' ἄγοιμι ταυτὸν, εἰσάπαξ τρέσας;
ΑΝ. τί δ' αὖθις, ὦ παῖ, δεῖ σε θυμοῦσθαι; τί σοι
πάτραν κατασκάψαντι κέρδος ἔρχεται;
ΠΟ. αἰσχρὸν τὸ φεύγειν, καὶ τὸ πρεσβεύοντ' ἐμὲ
οὕτω γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα.
ΑΝ. ὁρᾷς τὰ τοῦδ' οὖν ὡς ἐς ὀρθὸν ἐκφέρεις
μαντεύμαθ', ὃς σφῷν θάνατον ἐξ ἀμφοῖν θροεῖ;
ΠΟ. χρήζει γάρ· ἡμῖν δ' οὐχὶ συγχωρητέα.
ΑΝ. οἴ μοι τάλαινα· τίς δὲ τολμήσει κλύων

1426. ΧΡΗΙΖΕΙ. ἐν ἴσῳ τῷ χρησμῳδεῖ. ΟΥΧΙ ΣΥΓΧΩΡΗΤΕΑ. ἡμῖν δὲ οὐ συμβατέα. τοῦτο ἐφ' ἑαυτοῦ φησι καὶ τοῦ ἀδελφοῦ.

1427. ΤΙΣ ΔΕ ΤΟΛΜΗΣΕΙ. τὸ ἑξῆς· τίς δὲ τολμήσει ἕπεσθαι, κλύων τὰ τοῦδε τἀνδρός;

emplum habemus infra v. 1541. 1748. *Schæf.*]

1418. Libri omnes solœce, πῶς γὰρ αὖθις αὖ πάλιν Στράτευμ' ἄγοιμι— optativus potentialis particulam ἂν comitem requirit, et πῶς cum optativo sine ἂν Græce non adhibetur. Tam putidum solœcismum nimis stolida patientia tulerunt Sophoclis editores. Vide indicem nostrum in Aristophanem voce ἄν. [αὖθις αὖ πάλιν. Brunckius αὖθις ἂν πάλιν. Conf. Melet. Crit. i. p. 99. ubi quæ disputata sunt, nunc nolim pro certis indubitatisque haberi. In nostro quidem loco, invitis Codicibus, ἂν inserere non ausim. Theocritus Idyll. xxvii. v. 24. καὶ τί, φίλος, ῥέξαιμι; quod canoni illi non magis favet, quam quod mox v. 38. legitur: πατρὶ δὲ γηραλέῳ τίνα κεν τίνα μῦθον ἐνίψω; Sed in hoc Strabonis loco T. v. p. 726. τίν' ἂν λάβωσι τάξιν; cum duo Codices habeant τίνα λάβωσι τάξιν; facile patiar mihi persuaderi, particulam a mala manu accessisse. *Schæf.*]

1424. ἐς ὀρθὸν ἐκφέρεις. Sic cum Tyrwhitto lego. ὁρᾷς οὖν ὡς ἐκφέρεις ἐς ὀρθὸν τὰ μαντεύματα τοῦδε, ὃς— In libris ἐκφέρει sensu nullo aut pravo. [ἐκφέρει. Brunckius ἐκφέρεις. *Schæf.*]

1426. χρήζει, χρησμῳδεῖ. Subscribi non debuit ι juxta auctorem Etymol. M. in χρήζω. Sed nescio an differentiam quam statuit veteres observarint. Verbum χρήζω ea significatione adhibet Euripides Helena 524.

τὰ τοῦδ' ἕπεσθαι τἀνδρὸς, οἷ' ἐθέσπισεν;
ΠΟ. οὐδ' ἀγγελοῦμεν φλαῦρ'· ἐπεὶ στρατηλάτου
χρηστοῦ, τὰ κρείσσω, μηδὲ τἀνδεᾶ λέγειν.
ΑΝ. οὕτως ἄρ', ὦ παῖ, ταῦτά σοι δεδογμένα;
ΠΟ. καὶ μή μ' ἐπίσχῃς γ'· ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ἥδ' ὁδὸς
ἔσται μέλουσα δύσποτμός τε καὶ κακὴ
πρὸς τοῦδε πατρὸς, τῶν τε τοῦδ' Ἐριννύων.
σφῷν δ' εὐοδοίη Ζεὺς, τάδ' εἰ τελεῖτέ μοι
θανόντ'· ἐπεὶ οὔ μοι ζῶντί γ' αὖθις ἕξετον.
μέθεσθε δ' ἤδη, χαίρετόν τ'. οὐ γάρ μ' ἔτι
βλέποντ' ἐσόψεσθ' αὖθις.
ΑΝ. ὦ τάλαιν' ἐγώ.
ΠΟ. μή τοι μ' ὀδύρου.
ΑΝ. καὶ τίς ἄν σ' ὁρμώμενον
ἐς προὖπτον Ἅιδην οὐ καταστένοι, κάσι;
ΠΟ. εἰ χρὴ, θανοῦμαι.
ΑΝ. μὴ σύ γ', ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ.
ΠΟ. μὴ πεῖθ' ἃ μὴ δεῖ.
ΑΝ. δυστάλαινά τ' ἆρ' ἐγὼ,
ἤν σου στερηθῶ.
ΠΟ. ταῦτα δ' ἐν τῷ δαίμονι
καὶ τῇδε φῦναι χἀτέρᾳ. σφῷν δ' οὖν ἐγὼ

1429. ΟΥΔ' ΑΓΓΕΛΟΥΜΕΝ. καὶ ἐν ταῖς τέχναις ἐστὶ τοῦτο, ὅτι οὐ πάντα δεῖ ἀληθεύεσθαι, ἐὰν μὴ χρήσιμα ᾖ, ἀλλὰ δεῖ καὶ τινὰ ψεύδεσθαι.

1437. ΜΕΘΕΣΘΕ Δ' ΗΔΗ. καὶ ἐκ τούτου δῆλον, ὅτι ἐν τῇ παρακλήσει, ἅμα τοὺς λόγους λέγουσα τούτους εἴχετο αὐτοῦ ἡ ἀδελφή.

1444. ΤΗιΔΕ ΧΑιΤΕΡΑι. καὶ τοιᾷδε τύχῃ, καὶ ἐναντίᾳ.

[1436. θανόντ'. Elisionem paullo rariorem dicit Porsonus Supplem. præfat. ad Euripid. Hecub. p. xxiv. ed. Lips., iota dativi Atticos non libenter elidere obiter monens ad Orest. v. 584. Transpositione usus Lobeckius ad Ajac. p. 341. hunc locum sic scripsit:

τάδ' εἰ θανόντι μοι
τελεῖτ', ἐπεὶ οὔ μοι — — —

In qua ratione vereor ne dirimantur, quæ poëta arctissime juncta voluit, θανόντι et ἐπεί. Lucianus T. iii. p. 671.

πεινῶντ' ἔοικε μαστίχην μασσωμένῳ.
Schæf.]

1443. ἤν σου στερηθῶ. Sic ad linguæ normam legendum. Solœce libri omnes exhibent εἰ σου στερηθῶ. Probum esset εἰ σου στερηθήσομαι. Verum subjunctivus modus particulam εἰ respuit.

[εἰ σου στερηθῶ. Sic libri omnes. Nescio an, quia στερηθῶ futuri significatione hic adhibitum, tanquam στερηθήσομαι, particula εἰ locum obtinere possit. Alias certum est eam subjunctivo rite eam non construi. Melius legeretur ἤν σου στερηθῶ.]

[1444. καὶ τῇδε—χἀτέρᾳ. ἑτέρᾳ i. q.

θεοῖς ἀρῶμαι μή ποτ' ἀντῆσαι κακόν·
ἀνάξιαι γὰρ πᾶσίν ἐστε δυστυχεῖν.
ΧΟ. νέα τάδε νεόθεν ἦλθ' ἐμοὶ — στροφὴ α'.
βαρύποτμα κακὰ
παρ' ἀλαοῦ ξένου,
εἴ τι μοῖρα μὴ κιχάνει.
μάτην γὰρ οὐδὲν ἀξίωμα δαιμόνων
ἔχω φράσαι.
ὁρᾷ, ὁρᾷ ταῦτ' ἀεὶ
χρόνος, ἐπεὶ μὲν ἕτερα
τάδε παρ' ἦμαρ αὖθις αὔξων ἄνω—
ἔκτυπεν αἰθὴρ, ὦ Ζεῦ.
ΟΙ. ὦ τέκνα, τέκνα, πῶς ἄν, εἴ τις ἔντοπος,
τὸν πάντ' ἄριστον δεῦρο Θησέα πόροι;

1447. ΝΕΑ ΤΑΔΕ. εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ξενικά ἐστι τὰ πρόσωπα, καὶ τὰ κατέχοντα τούτους κακὰ, ὅμως συναλγεῖ ὁ Χορὸς, καὶ εὐλαβεῖται μὴ ἐκ τῆς ὁμιλίας τῆς σὺν αὐτοῖς ἀπολαύσωσί τινος κακοῦ καὶ αὐτοί. ἐν τοιούτῳ οὖν ἤθει καὶ ὁ λόγος αὐτοῖς διάκειται. τοιαῦτα πάρεστιν ἡμῖν, φησὶν, ἄτοπα παρὰ τοῦ ξένου ἀπολαῦσαι, ἐκτὸς εἰ μὴ μοῖρά τις καταλαμβάνει ἡμᾶς, καὶ κατὰ μοῖραν ἀπολαύομεν, ὧν ἀπολαύσομεν. ΝΕΟΘΕΝ. νεωστί. ΕΙ ΤΙ ΜΟΙΡΑ. εἰ μὴ κατὰ μοῖραν ταῦτα πάσχω, εἴποιμι ἂν ἐκ τοῦ Πολυνείκους νέα μοι κακὰ ἐληλυθέναι. ΜΑΤΗΝ ΓΑΡ ΟΥΔΕΝ ΑΞΙΩΜΑ. οἷον, οὐδέν ἐστι μάτην ὑπὸ Θησέως ἀξιωθὲν πραχθῆναι. ἀλλ' ὃ ἂν γένηται ὑπὸ Θησέως, τοῦτο καλῶς γίγνεται. τὸ δὲ ἑξῆς· μάτην γὰρ οὐδὲν ἀξίωμα δαιμόνων ἔχω φράσαι, ἐπειδὴ ὁρᾷ ταῦθ' ὁ ἀεὶ χρόνος, ἕτερα μὲν αὔξων ἄνω, τὰ δὲ παρ' ἦμαρ αὖθις, ὅ ἐστιν, εἰς τὸ ἔμπαλιν τρέπων τὰ ἤδη αὐξηθέντα. οἷον, πάντα ἔχει ὑφ' ἑαυτῷ ὁ χρόνος· τὰ μὲν ὁρᾷ, τὰ δὲ καὶ αὐτὸς ὁρᾶται ποιῶν. τὰ γὰρ πραττόμενα τῷ χρόνῳ φαίνεται. τουτέστιν ἐν τῷ χρόνῳ πολλαὶ μεταβολαὶ γίγνονται· καὶ ὁρᾶται ὁ χρόνος πολλὰ μὲν αὔξων παρ' ἦμαρ, πολλὰ δὲ εἰς τὸ ἔμπαλιν τρέπων.

1456. ΕΚΤΥΠΕΝ ΑΙΘΗΡ. τὸ συνεκτικώτατον τοῦ δράματος ἐν τούτῳ, καθάπερ προεῖπεν ὁ Οἰδίπους· (94.)

Σημεῖα δ' ἥξειν τῶνδέ μοι παρηγγύα,
ἢ σεισμὸν, ἢ βροντήν τιν', ἢ Διὸς σέλας.

μεταξὺ οὖν τῶν τοῦ Χοροῦ λόγων γίγνεται τοῦτο, ἐφ' ᾧ ὁ Χορὸς ἀναβοᾷ, ὅπερ ἦν σύμβολον τοῦ, τὸν Οἰδίποδα τεθνήξεσθαι· ὅπερ γνωρίσας ὁ Οἰδίπους ἀξιοῖ τὸν Θησέα ἐν τάχει παραγενέσθαι.

ἑτέρως. Euripidea Bacch. v. 893. s. Br. ἑτέρᾳ δ' ἕτερος ἕτερον ὄλβῳ καὶ δυνάμει παρῆλθεν. Æmil. Portus ad h. l.: "Adverbialiter sumendum pro ἑτέρως, ἄλλως, vel subaudiendum ὁδῷ. Alia via, alia ratione." Fugerunt hæc loca Lexicographos, qui modo Ionicum ἑτέρῃ norunt. Conf. Schneider. Lex. Gr. T. 11. p. 703. a. *Schæf.*]

1445. σφῷν μή ποτ' ἀντῆσαι κακόν. Sic bene in T. In aliis κακῶν. Deterius in B. μήποτ' ἀνυστῆναι κακῶν, et ex emendatione, μή ποτ' ἂν στῆναι.

1455. Aldus et membr. ἐπεὶ μὲν ἕτερα τάδε πήματ' αὖθις αὔξων ἄνω. At in B. τάδ' ἐπ' ἤματ' αὖθις, quod depravatum videri possit e lectione quam e Scholiasta eruit Canterus Nov. Lect. vii. 11. τάδε παρ' ἦμαρ αὖθις. Forte verius esset ταῦτ' ἐπ' ἦμαρ αὖθις.

1458. δεῦρο Θησέα πόροι. Sic codd. omnes et ipse Triclinius. Imperite Turnebus versus sustentandi gratia ἂν inseruit, Θησέ' ἂν πόροι. Scilicet igno-

ΑΝ. πάτερ, τί δ' ἐστὶ τἀξίωμ', ἐφ' ᾧ καλεῖς;
ΟΙ. Διὸς πτερωτὸς ἥδε μ' αὐτίκ' ἄξεται
βροντὴ πρὸς Ἅιδην. ἀλλὰ πέμψαθ' ὡς τάχος.
ΧΟ. ἴδε μάλα μέγας ἐρείπεται — ἀντιστρ. α'.
κτύπος ὅδ' ἄφατος
Διόβολος· ἐς ἄκραν
δεῖμ' ὑπῆλθε κρατὸς φόβαν.
ἔπτηξα θυμόν. οὐρανία γὰρ ἀστραπὴ
φλέγει πάλιν.
τί μὰν ἀφήσει τέλος;
δέδια δ'. οὐ γὰρ ἅλιον
ἀφορμᾷ ποτ', οὐδ' ἄνευ ξυμφορᾶς.
ὦ μέγας αἰθήρ, ὦ Ζεῦ.
ΟΙ. ὦ παῖδες, ἥκει τῷδ' ἐπ' ἀνδρὶ θέσφατος
βίου τελευτή, κοὐκ ἔτ' ἔστ' ἀποστροφή.
ΑΝ. πῶς οἶσθα; τῷ δὲ τοῦτο συμβαλὼν ἔχεις;
ΟΙ. καλῶς κάτοιδ'. ἀλλ' ὡς τάχιστά μοι μολὼν
ἄνακτα χώρας τῆσδέ τις πορευσάτω.
ΧΟ. ἔα, ἔα. — στροφὴ β'.

1459. ΤΑΞΙΩΜΑ. τὸ βούλημα.
1464. ΔΙΟΒΟΛΟΣ. ἐκ Διὸς βληθείς. ΕΣ Δ' ΑΚΡΑΝ. οὕτως ἀποδώσεις· ἐς ἄκραν φόβαν κρατὸς, ἤγουν εἰς ἄκρας τρίχας. ΟΥΡΑΝΙΑ. ἀντὶ τοῦ, ταχεῖα. ΑΛΙΟΝ, μάταιον. ΟΥΔ' ΑΝΕΥ ΣΥΜΦΟΡΑΣ. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ΑΦΟΡΜΑι. τοῦτο δέ φησιν· οὐ μάτην γίγνεται τὸ κατὰ τὴν διοσημείαν, ἀλλ' ἐπί τινι μεγάλῃ συμφορᾷ. νῦν δὲ συμφορὰν φησι τὸ μέσον ὄνομα τῆς συντυχίας. οἷον, ἐπί τινι γίγνεται ἡ διοσημεία.
1472. ΤΩιΔ' ΕΠ' ΑΝΔΡΙ. ἐπ' ἐμοὶ δηλονότι. ΘΕΣΦΑΤΟΣ. ἡ θεσπισθεῖσα τελευτή. ΑΠΟΣΤΡΟΦΗ, ἀποφυγή.
1474. ΤΩι ΔΕ ΣΥΜΒΑΛΩΝ. τίνι τεκμηρίῳ νοήσας, στοχασάμενος;

rabat α finale accusativi nominum in εὺς apud Atticos semper produci. Vide Etymol. M. in Βασιλεύς. Suidam in Ἀτρέα. Clarkium ad Il. α'. 265.

1463. Male Aldus contra metri rationem κτύπος ἄφατος ὅδε. Male etiam seq. v. ἐς δ' ἄκραν. Languidam sermonem reddit istud δὲ, qui per asyndeta longe melius procedit. Versus est dimeter pæonicus brachycatal. Strophicum interpolavit Triclinius: παρά γ' ἀλαοῦ ξένου. Quæ facillima erat æquandorum metrorum ratio, eam non vidit hominis stupor.

1464. κτύπος Διόβολος. Eustathius ad Il. η. 479. Ἐκ τοῦ Ζεὺς σμερδαλέα κτυπέων, λαβὼν ὁ Σοφοκλῆς ἔφη τὸ, Μέγας κτύπος, ἄφατος, Διόβολος. ἐν οἷς δηλοῖ ἐκεῖνος, καὶ ὅτι βέλη Διὸς, οὐ μόνον κεραυνοὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ καὶ βρονταί. ὁμοίως καὶ τοὺς ῥαγδαίους ὑετοὺς, καὶ μάλιστα τοὺς χειμερίους. τοιούτῳ λόγῳ δύσομβρα βέλη λέγει. (Antig. 358.)

1469. δέδια δ'. Sic recte T. et Turnebus ad metri rationem. Aldus perperam δέδια τόδ'—

1470. οὐδ' ἄνευ. Sic bene Heathius. Male in libris οὐκ ἄνευ.

1474. Et hunc versum pessime interpolavit Triclinius: Πῶς οἶσθα τοῦτο; τῷ δὲ συμβαλὼν ἔχεις;

ἰδοὺ μάλ' αὖθις ἀμφίσταται
διαπρύσιος ὄτοβος.
ἵλαος, ὦ δαῖμον, ἵλαος, εἴ τι γᾷ
ματέρι τυγχάνεις ἀφεγγὲς φέρων.
ἐναισίου δὲ συντύχοιμι,
μηδ' ἄλαστον ἄνδρ' ἰδὼν,
ἀκερδῆ χάριν μετάσχοιμί πως.
Ζεῦ ἄνα, σοὶ φωνῶ.

ΟΙ. ἆρ' ἐγγὺς ὡ'νήρ; ἆρ' ἔτ' ἐμψύχου, τέκνα,
κιχήσεταί μου καὶ κατορθοῦντος φρένα;

1478. ΑΜΦΙΣΤΑΤΑΙ. περιΐσταται ἡμῖν μέγας ψόφος. ΙΛΑΟΣ Ω ΔΑΙΜΟΝ. λείπει τὸ ἔσο. εὐσεβέστατα ὁ Χορὸς εὔχεται πρὸς τὸν θεὸν, εἰ ἐπί τινι χαλεπῷ ταῦτα πράττει, ἵλεων αὐτὸν γενέσθαι. ὅρα οὖν ὅτι ἡ συμφορὰ ἐπὶ τῆς μέσης ἐννοίας κεῖται. ΓΑι ΜΑΤΕΡΙ. τῇ Ἀττικῇ. ΑΦΘΕΓΓΕΣ, χαλεπὸν, ἄῤῥητον, δεινόν. ΕΝΑΙΣΙΟΥ ΔΕ ΣΥΝΤΥΧΟΙΜΙ. μηδὲ πονηρῷ τινι συντύχω. ΑΚΕΡΔΗ ΧΑΡΙΝ. ἧς φαῦλον τὸ κέρδος. ΜΕΤΑΣΧΟΙΜΙ. ἀντὶ τοῦ, σχοίην.
1486. ΑΡ' ΕΓΓΥΣ ΑΝΗΡ. ὁ Θησεύς.

1481. ἀφεγγές. Perperam in scholiis legitur ἀφθεγγὲς, sicuti scriptum est in B. T. prava lectio ex interpretatione ἄῤῥητον orta.

1482. ἐναισίου δὲ συντύχοιμι. Sic Aldus et veteres codd. In T. ἐναισίῳ. Apud Suidam ἐναισίμῳ, in Kusteri editione: Mediolanensis habet ἐναισίῳ. Illud tuetur Toupius i. 133. sed ei nequaquam ausculto. Verbum compositum sæpissime casum adsciscit, quicum simplex construi solet. Vide quæ notavimus ad Eurip. Or. 1291. cujus rei aliud illico se offert exemplum: ἀκερδῆ χάριν μετάσχοιμι, pro ἀκερδέος χάριτος. Vel, si mavis, μετάσχοιμι positum est pro σχοίην, et συντύχοιμι pro τύχοιμι. [ἐναισίῳ. Sic dedi non sine librorum auctoritate. Brunckius ἐναισίου. V. Toup. Emendat. T. i. p. 171. s. et Porson. Append. ad Toup. p. 445. *Schæf.*]

1486. ἆρ' ἐγγὺς ὡ'νήρ; Perperam libri omnes contra metri et sermonis legem, ἀνήρ. Dixi supra vocem ἀνὴρ non aliter a Sophocle adhibitam fuisse, quam priore correpta. Præterea ἀνὴρ sine articulo hominem quemcunque significat, ut si Gallice diceres *y a-t-il un homme près d'ici?* sed quando de viro definito sermo est, linguæ indoles articulum abesse non patitur. Olim voces plene, absque unius literæ elisione pingebantur. Ubicunque ad pronuntiandi rationem scribimus ὡ'νὴρ, ὡὐτὸς, in antiquissimis Sophoclis exemplaribus exaratum fuerat Ο ΑΝΗΡ, Ο ΑΥΤΟΣ, pro quibus serioris ævi minus docti librarii, ista per crasin legenda esse ignorantes, exararunt ἀνὴρ, αὐτὸς, omisso articulo, qui tamen in codd. nostris sæpissime glossæ loco adscriptus conspicitur. Quod autem dixi, certam et definitam personam non aliter nomine ἀνὴρ indigetari, quam si ei adjungatur articulus, id verum esse nulla non ostendit pagina, ubi casus obliquos articulus semper comitatur, τὸν ἄνδρα, τἀνδρὸς, τἀνδρί. Sic passim τὸν αὐτὸν, τοῖς αὐτοῖς, τοὺς αὐτοὺς reperias pro *eundem, iisdem, eosdem;* nunquam vero pronomen hoc sensu sine articulo. Quod in obliquis non admittitur, id in recto locum habere posse nemo sibi persuadebit. Optime in Eurip. Medea 769. Aldus ediderat οὗτος γὰρ ὡ'νὴρ, quod retinere debebam, ut et ejusdem dramatis v. 687. edere, Σοφὸς γὰρ ὡ'νὴρ, καὶ τρίβων τὰ τοιάδε. In Rheso 122. sinceram scripturam exhibet cod. Florentinus teste Valckenario ad Phœn. p. 274. Αἴθων γὰρ ὡ'νὴρ, καὶ πεπύργωται θράσει. Frequens est in Sophoclis exemplaribus hæc menda, qua ne fœdaretur hæc editio, sedulo cavi.

ΑΝ. τί δ' ἂν θέλοις τὸ πιστὸν ἐμφῦναι φρενί;
ΟΙ. ἀνθ' ὧν ἔπασχον εὖ, τελεσφόρον χάριν
δοῦναί σφιν, ἥνπερ τυγχάνων ὑπεσχόμην.
ΧΟ. ἰού, ἰού. ἀντιστρ. β'.
ἰὼ παῖ, βᾶθι, βᾶθ', εἴτ' ἄκραν
ἐπ' αἰγιαλὸν ἐναλίῳ
Ποσειδαωνίῳ θεῷ τυγχάνεις
βούθυτον ἑστίαν ἁγίζων, ἱκοῦ.
ὁ γὰρ ξένος σε καὶ πόλισμα
καὶ φίλους ἐπαξιοῖ
δικαίαν χάριν παρασχεῖν, παθών.
σπεῦσον, ἀΐσσ', ὦ 'ναξ.
ΘΗ. τίς αὖ παρ' ὑμῶν κοινὸς ἠχεῖται κτύπος,
σαφὴς μὲν αὐτῶν, ἐμφανὴς δὲ τοῦ ξένου;
μή τις Διὸς κεραυνός, ἤ τις ὀμβρία

1488. ΤΙ Δ' ΑΝ ΘΕΛΟΙΣ. τί τὸ πιστὸν θέλεις ἐμβαλεῖν τῇ φρενὶ ἐκείνου, τῇ τοῦ Θησέως δηλονότι. ἀντὶ τοῦ, τί βούλει πιθανὸν ἀνακοινώσασθαι τῷ Θησεῖ;

1490. ΣΦΙΝ. ἀντὶ τοῦ, αὐτῷ. κατὰ τιμὴν δὲ πληθυντικῶς. Ἄλλως. ἡ ΣΦΙΝ ἀντὶ τῆς οἷ ἀντωνυμίας κεῖται. ἔδει γὰρ εἰπεῖν, τελέσφορον δοῦναί οἱ χάριν, ἥν πάροιθ' ὑπεσχόμην.

1492. ΙΩ ΠΑΙ. θαυμαστῶς ὁ Χορὸς βοᾷ. ἐπείγει γὰρ τὸ πρᾶγμα. ΑΚΡΑΝ ΕΠΙ ΓΥΑΛΟΝ. ἡ ΕΠΙ πρὸς τὸ ΑΚΡΑΝ, ἵν' ᾖ, ἐπ' ἄκραν πέτραν. ΠΟΣΕΙΔΑΩΝΙΩι. Ποσειδῶνι. δι' ὃ κεῖται τὸ χ. Ἄλλως. ΠΟΣΕΙΔΑΩΝΙΩι ἀντὶ τοῦ Ποσειδῶνος ἐστὶν ἐναλίου θεοῦ. ἐσχημάτισε δὲ ἑτέρως τὸν λόγον, κτητικώτερόν πως. διὸ κεῖται τὸ χ. ΑΓΙΖΩΝ. ἀντὶ τοῦ, ἁγιάζων.

1500. ΠΑΡ' ΥΜΩΝ. ὑμῶν τε, τῶν τοῦ Χοροῦ, καὶ Οἰδίποδος. ΕΠΙΡΡΑΞΑΣΑ. ἀντὶ τοῦ, ἐπέῤῥαξεν.

1488. Hunc versum Aldus perperam Choro tribuit.

1490. ἥνπερ τυγχάνων ὑπεσχόμην. Notanda hypallage, pro ἥνπερ ἔτυχον ὑποσχόμενος. Vide Eustathium ad Il. δ'. p. 505. et Kœnium ad libellum de Dialectis p. 36. [" ἥνπερ τυγχάνων ὑπεσχόμην male cepere Interpretes. Sensus est, *quam promisi, si ipse a Theseo id quod peterem, consequerer.*" Porsonus ad Euripid. Hecub. v. 788. p. 65. edit. Lips. alt. *Schæf.*]

1491. ἰού, ἰού. Has voces Triclinius addidit, ut antistrophe numero versuum par esset strophæ.

1493. ἐπ' αἰγιαλόν. Sic bene Heathius. Libri omnes ἐπὶ γύαλον. Nec idcirco, ut nupero editori Parisino videtur, scribi debuit ἄκρον, quia αἰγιαλὸν generis est masculini. Nam ἄκραν non magis ad αἰγιαλὸν refertur, quam ad γύαλον, quod et ipsum generis est neutrius: sed ordo est, εἴτε ἄκραν βούθυτον ἑστίαν ἐπ' αἰγιαλὸν ἁγίζεις.

1496. Solœca videtur oratio, ὁ ξένος ἐπαξιοῖ σε παρασχεῖν χάριν. Ex communi loquendi more dicere videtur debuisse, παρασχεῖν σοι καὶ πολίσματι καὶ φίλοις χάριν. Post ἐπαξιοῖ distinguendum est commate: ἐπαξιοῖ σε καὶ πόλισμα καὶ φίλους, ὥστε παθὼν παρασχεῖν δικαίαν χάριν. Perperam scripti et impressi libri παθῶν.

1498. σπεῦσον. Hanc vocem non agnoscunt veteres codd. in quibus hic versus mancus cum strophico non congruit. Defectum supplevit Triclinius. [δικαίαν χάριν παρασχεῖν. Hic infini-

χάλαζ' ἐπιῤῥάξασα; πάντα γὰρ θεοῦ
τοιαῦτα χειμάζοντος εἰκάσαι πάρα.
ΟΙ. ἄναξ, ποθοῦντι προὐφάνης, καί σοι θεῶν
τύχην τις ἐσθλὴν τῆσδ' ἔθηκε τῆς ὁδοῦ.
ΘΗ. τί δ' ἐστὶν, ὦ παῖ Λαΐου, νέορτον αὖ;
ΟΙ. ῥοπὴ βίου μοι. καί σ', ἅπερ ξυνῄνεσα,
θέλω, πόλιν τε τήνδε, μὴ ψεύσας θανεῖν.
ΘΗ. ἐν τῷ δὲ κεῖσαι τοῦ μόρου τεκμηρίῳ;
ΟΙ. αὐτοὶ θεοὶ κήρυκες ἀγγέλλουσί μοι,
ψεύδοντες οὐδὲν σημάτων προκειμένων.
ΘΗ. πῶς εἶπας, ὦ γεραιὲ, δηλοῦσθαι τάδε;
ΟΙ. αἱ πολλὰ βρονταὶ διατελεῖς, τὰ πολλά τε
στράψαντα χειρὸς τῆς ἀνικήτου βέλη.
ΘΗ. πείθεις με. πολλὰ γάρ σε θεσπίζονθ' ὁρῶ,
κοὐ ψευδόφημα. χὤ τι χρὴ ποιεῖν λέγε.
ΟΙ. ἐγὼ διδάξω, τέκνον Αἰγέως, ἅ σοι
γήρως ἄλυπα τῇδε κείσεται πόλει.
χῶρον μὲν αὐτὸς αὐτίκ' ἐξηγήσομαι,
ἄθικτος ἡγητῆρος, οὗ με χρὴ θανεῖν.
τοῦτον δὲ φράζε μή ποτ' ἀνθρώπων τινὶ,
μήθ' οὗ κέκευθε, μήτ' ἐν οἷς κεῖται τόποις·

1506. ΤΥΧΗΝ. *ἐπιτυχίαν.* ΝΕΟΡΤΟΝ. *ἀντὶ τοῦ, νέον.*
1508. ΚΑΙ Σ' ΑΠΕΡ. *τὸ ἑξῆς· καὶ σὲ μὴ ψεύσας.*
1512. ΣΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΩΝ. *οἷον, διὰ τῶν σημείων.*
1519. ΓΗΡΩΣ ΑΛΥΠΑ. *ἕως γήρως.* ΤΗιΔΕ. *γράφεται* ΣΗι ΤΕ ΚΕΙΣΕΤΑΙ.
1523. ΜΗΘ' ΟΥ ΚΕΚΕΥΘΕ. *μήτε ὅπου κρύπτεται ὁ χῶρος.* ΓΕΙΤΟΝΩΝ. *εἰ μὲν βαρυτόνως γειτόνων, τῶν Θηβαίων· εἰ δὲ περισπωμένως γειτονῶν, ἀντὶ τοῦ, γειτνιῶν ὁ τάφος.*

tivus quomodo intelligendus sit, docet Porsonus ad Euripid. Med. v. 1396. *Schæf.*]

1506. *τῆσδ' ἔθηκε τῆς ὁδοῦ.* Sic voces ordinandas esse nemo non videre poterat. Inconcinne vulgo *θῆκε τῆσδε τῆς ὁδοῦ.* Attici rarissime augmentum omittunt, quo nulla hic poëtam adigebat necessitas.

1514. *αἱ πολλὰ βρονταὶ διατελεῖς.* Sic tres codd. Male Aldus *αἱ πολλαί.* Nec melius Turnebus *τὰ πολλά.* Neutrum plurale *πολλὰ*, ut sæpissime, adverbii vicem sustinet. Glossa recte *καταπολύ.* Seq. v. *στράψαντα* dedi ex emendatione Jo. Piersoni Verisimil. p. 139. Male vulgo *στρέψαντα.*

1517. *κοὐ ψευδόφημα.* Perperam in B. T. *ψευδόθυμα*, quod mendose scriptum pro *ψευδόμυθα*; estque hoc glossema genuinæ vocis.

1519. *γήρως ἄλυπα*, non significat *ἄλυπα ἕως γήρως*, ut perperam Scholiastes interpretatur, sed *ὑπὸ γήρως μὴ λυπηθησόμενα quæ senium nunquam sentient, quæ nullo consenescent ævo.* Sic bene accipit Heathius, et miror a quoquam aliter accipi potuisse.

ὥς σοι πρὸ πολλῶν ἀσπίδων, ἀλκὴν ὅδε,
δορός τ' ἐπακτοῦ, γειτόνων ἀεὶ τιθῇ.
ἃ δ' ἐξάγιστα, μηδὲ κινεῖται λόγῳ,
αὐτὸς μαθήσει, κεῖσ' ὅταν μόλῃς μόνος·
ὡς οὔτ' ἂν ἀστῶν τῶνδ' ἂν ἐξείποιμί τῳ,
οὔτ' ἂν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς, στέργων ὅμως.
ἀλλ' αὐτὸς αἰεὶ σῷζε, χὤταν εἰς τέλος
τοῦ ζῆν ἀφικνῇ, τῷ προφερτάτῳ μόνῳ
σήμαιν'· ὁ δ' αἰεὶ τῷ 'πιόντι δεικνύτω.
χ' οὕτως ἄδῃον τήνδ' ἐνοικήσεις πόλιν
Σπαρτῶν ἀπ' ἀνδρῶν. αἱ δὲ μυρίαι πόλεις,
κἂν εὖ τις οἰκῇ, ῥᾳδίως καθύβρισαν.
θεοὶ γὰρ εὖ μὲν, ὀψὲ δ' εἰσορῶσ', ὅταν

1526. ΕΞΑΓΙΣΤΑ, καθαρά. σημαίνει γὰρ τοῦτο καὶ τὸ ἁγνόν. ἐνταῦθα οὖν ΕΞΑΓΙΣΤΑ, ἀντὶ τοῦ, ἁγνὰ καὶ μὴ οἷά τε ῥηθῆναι. καὶ ἐπὶ τούτου γὰρ αὐτῷ χρῶνται πολλαχοῦ.

1531. ΤΩι ΠΡΟΦΕΡΤΑΤΩι ΜΟΝΩι. χρησίμως καὶ τοῦτο, ὥστε παρὰ τὸν καιρὸν τῆς τελευτῆς παραδιδόναι τὸ ἀπόῤῥητον τῷ πρεσβυτέρῳ υἱῷ, ὑπὲρ τοῦ μέχρι τοῦ παντὸς διαμεῖναι τὴν ὠφέλειαν τοῖς Ἀθηναίοις, δι' ἧς τῶν Θηβαίων κρατήσουσι.

1533. ΑΔΗΙΟΝ. ἀδῄωτον. ΚΑι'Ν ΕΥ ΤΙΣ ΟΙΚΗι. κἂν δικαίως τις πολιτεύηται, πολλαὶ πόλεις ἀδίκως ἐπέρχονται.

1526. ἃ δ' ἐξάγιστα. Huc pertinet Hesychii glossa: Ἐξάγιστα. πάντα τὰ ἱερὰ καὶ ἀφωσιωμένα, ἃ οὐχ οἷόν τε ἐκκομίζεσθαι τῶν ἱερῶν. ἔνιοι δὲ ἁγνὰ ἀπέδοσαν. Erudita sunt, nec tamen usquequaque vera, quæ de hac voce disputat Abreschius ad Æschylum p. 327. Animadvertere poterat ei Sophoclem significationem diversam tribuisse ab ea, qua Æschylus verbum ἐξαγίζειν adhibuit, quaque ipsum verbale ab aliis adhibetur. ἐξάγιστα hic valet *valde sancta*, præpositione significationem intendente, ut recte Meibomio observatum. Nemo sibi facile persuadebit in hoc versu, ἃ δ' ἐξάγιστα, μηδὲ κινεῖται λόγῳ, negationem ad verbum κινεῖται pertinentem, repetendam esse cum ἐξάγιστα. Prolata exempla nihil probant, quum in eorum nullo sit particula μηδὲ, quæ non negativa solum, sed etiam adversativa est, proinde non eo quo vult ille modo in prius membrum retrahi potest.

[1527. Post μόλῃς commate interpunxi, jungens αὐτὸς μόνος. Αὐτὸς et μόνος pariter diremta sunt in Euripid. Phœniss. v. 1244. s. Pors. *Schæf.*]

1531. ἀφικνῇ. Sic membr. et Aldus. In aliis ἀφίκῃ.

1532. ὁ δ' αἰεὶ τῷ 'πιόντι δεικνύτω. De potestate adverbii ἀεὶ in hujusmodi formulis vide Valckenarium ad Herodotum p. 353. et inde corrige errorem Mosis *Du Soul* hanc vocem ut otiosam Plutarcho eximenti, interpretesque laudanti, quod eam omiserint. Militum, qui e Cannensi pugna fuga evaserant, senatus jussu in Siciliam deportatorum, Marcellus opera uti volens a senatu veniam petiit ex iis continue exercitum supplendi, donec omnes in legionem transcripti fuissent; αἰτούμενος ἐκ τούτων ἀεὶ τῆς στρατιᾶς τὸ ὑπολεῖπον ἀποπληροῦν.

[1534. Σπαρτῶν ὑπ' ἀνδρῶν scribendum mihi videri, monui Melet. Crit. i. p. 83. *Schæf.*]

1535. οἰκῇ, pro διοικῇ.

τὰ θεῖ' ἀφείς τις εἰς τὸ μαίνεσθαι τραπῇ·
ὃ μὴ σὺ, τέκνον Αἰγέως, βούλου παθεῖν.
τὰ μὲν τοιαῦτ' οὖν εἰδότ' ἐκδιδάσκομεν.
χῶρον δ', ἐπείγει γάρ με τοὐκ θεοῦ παρὸν,
στείχωμεν ἤδη, μηδέ γ' ἐντρεπώμεθα.
ὦ παῖδες, ὧδ' ἕπεσθ'. ἐγὼ γὰρ ἡγεμὼν
σφῷν αὖ πέφασμαι καινὸς, ὥσπερ σφὼ πατρί.
χωρεῖτε, καὶ μὴ ψαύετ', ἀλλ' ἐᾶτ' ἐμὲ
αὐτὸν τὸν ἱερὸν τύμβον ἐξευρεῖν, ἵνα
μοῖρ' ἀνδρὶ τῷδε τῇδε κρυφθῆναι χθονί.
τῇδ', ὧδε τῇδε βᾶτε. τῇδε γάρ μ' ἄγει
Ἑρμῆς ὁ πομπὸς, ἥ τε νερτέρα θεός.
ὦ φῶς ἀφεγγὲς, πρόσθε που ποτ' ἦσθ' ἐμόν·
νῦν δ' ἔσχατόν σου τοὐμὸν ἅπτεται δέμας.
ἤδη γὰρ ἕρπω, τὸν τελευταῖον βίον
κρύψων παρ' Ἅιδην. ἀλλὰ, φίλτατε ξένων,
αὐτός τε, χώρα θ' ἥδε, πρόσπολοί τε σοὶ,
εὐδαίμονες γένοισθε· κἀπ' εὐπραξίᾳ
μέμνησθ' ἐμοῦ θανόντος εὐτυχεῖς ἀεί.

ΧΟ. Εἰ θέμις ἐστί μοι τὰν ἀφανῆ θεὸν *στροφή.*
καὶ σὲ λιταῖς σεβίζειν,
ἐννυχίων ἄναξ,
Ἀϊδωνεῦ, Ἀϊδωνεῦ . . . . .
λίσσομαι μήτ' ἐπίπονα,

1541. ΕΝΤΡΕΠΩΜΕΘΑ. *ἀντὶ τοῦ, ἐπιστρεφώμεθα. Ὅμηρος· (Ἰλ. ρ'. 109.) ἐντροπαλιζόμενος.* ΕΓΩ ΓΑΡ ΗΓΕΜΩΝ. *ἐγὼ γὰρ ἡγεμὼν ὑμῖν πέφηνα, ὥσπερ ὑμεῖς τῷ πατρί.*

1547. ΤΗιΔΕ ΓΑΡ Μ' ΑΓΕΙ. *οὐ πταίει ὁ ὑποκριτὴς, ἀλλ' εὐθὺ ἄπεισιν, ὥσπερ ἀγόμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ. πάνυ δὲ σεμνῶς καὶ τὸ τοῦ Ἑρμοῦ προσέθηκεν.* Ω ΦΩΣ ΑΦΕΓΓΕΣ. *ὃ τῷ νῷ ὁρᾷ, οὐ τοῖς αἰσθητοῖς ὀφθαλμοῖς.* ΠΡΟΣΠΟΛΟΙ ΤΕ ΣΟΙ. *οἱ Ἀθηναῖοι.*

1556. ΤΑΝ ΑΦΑΝΗ ΘΕΟΝ. *τὴν Περσεφόνην φησίν.* ΕΝΝΥΧΙΩΝ. *τῶν ἐν νυκτὶ ἀεὶ καὶ σκότῳ διατριβόντων, τεθνηκότων.* ΛΙΣΣΟΜΑΙ ΜΗΤ' ΕΠΙΠΟΝΩι. *τὰ ἑξῆς μὲν δῆλα ἐκ τῆς λέξεως· τὸ δὲ* ΔΙΔΟΥ ΜΟΙ, *τοῦτο ἀσυνάρτητόν πως φαίνεται ἡμῖν. ἐπιστῆσαι οὖν ἄξιον, λαβόντας καλὸν ἀντίγραφον. δίδου μοι τὸν ξένον κατα-*

1560. *λίσσομαι μήτ' ἐπίπονα.* Sic recte codd. veteres et Aldus. *ἐπίπονα* neutrum plurale pro *ἐπιπόνως*. Versus dimeter est trochaicus catal. ad quam metri formam antistrophicus revocandus est. In T. scriptum *ἐπὶ πόνῳ*; ut in scholiis legitur.

μήτ' ἐπὶ βαρυαχεῖ
ξένον ἐξανύσαι
μόρῳ τὰν παγκευθῆ κάτω
νεκρῶν πλάκα, καὶ Στύγιον
δόμον. πολλῶν γὰρ ἂν καὶ μάταν
πημάτων ἱκνουμένων,
πάλιν σε δαίμων δίκαιος αὔξοι.
ὦ χθόνιαι θεαὶ, σῶμά τ' ἀνικάτου ἀντιστρ.
θηρὸς, ὃν ἐν πύλαισι
φασὶ πολυξέστοις
εὐνᾶσθαι, κνυζᾶσθαί τ' ἐξ ἄντρων,
ἀδάματον φύλακ' Ἀΐδα,
λόγος αἰὲν ἀνέχει
. . . .
ὅν, ὦ Γᾶς παῖ καὶ Ταρτάρου,
κατεύχομαι ἐν καθαρῷ

νύσαι τὰν παγκευθῆ κάτω νεκύων πλάκα, καὶ στύγιον δόμον, μήτ' ἐπιπόνῳ, μήτ' ἐπὶ βαρυηχεῖ μόρῳ. εὔχονται δὲ αὐτῷ μὴ δυσθανατῆσαι. ΠΟΛΛΩΝ ΓΑΡ. *ἀποστρέφει τὸν λόγον πρὸς τὸν Οἰδίποδα. τὸ δὲ* ΜΑΤΑΝ ΙΚΝΟΥΜΕΝΩΝ *ἐν τίνι τρόπῳ εἴρηκε; παρ' ὅσον σχεδὸν πάντα τὰ ἁμαρτήματα τῷ Οἰδίποδι ἀκουσίως ἐγένετο. καὶ νῦν οὖν κατὰ τοῦτο μάτην ἂν λέγοι τιμωρίαν ὑπέχειν αὐτόν.*

1568. Ω ΧΘΟΝΙΑΙ ΘΕΑΙ. *ὦ Ἐριννύες.* ΘΗΡΟΣ. *τοῦ Κερβέρου.* ΕΥΝΑΣΘΑΙ. *κοιμᾶσθαι.* ΚΝΥΖΑΣΘΑΙ Τ'. *λείπει τὸ φασίν. ὁ γὰρ νοῦς τοιοῦτος· ὃν φασι κοιμᾶσθαι, κνυζᾶσθαί τε φασί. τοῦτο δὲ αὐτὸς ἀποδέδωκεν, εἰπὼν* ΛΟΓΟΣ ΑΙΕΝ ΑΝΕΧΕΙ, *ἀντὶ τοῦ, φασίν. ἤρκει δὲ, εἰ κατ' ἔλλειψιν ἐξενήνεκτο ὁ λόγος.*

1574. ΟΝ. *τὸν Κέρβερον, φησὶν, ἐξευμενίζομαι τῷ ξένῳ ὁρμωμένῳ εἰς Ἅιδου, καὶ περῶντι τὰς νερτέρας νεκρῶν πλάκας, ἀβλαβῶς ὑπαντῆσαι.* Ω ΓΑΣ ΠΑΙ ΚΑΙ ΤΑΡΤΑΡΟΥ. *ἐπανέλαβε· τῷ δὲ ἑνικῷ κέχρηται ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ. λέγει γὰρ*

1562. *ἐξανύσαι.* Vulgo ineptissime *ἐκτανύσαι.* Scholiastam *ἐξανύσαι* legisse, ex ejus explicatione perspicuum est: nec aliter scribere potuit Tragicus, qui *ἀνύειν* et composita eodem, quo hic modo, sæpius usurpat. Antig. 805. *τὸν πάγκοιτον ὅθ' ὁρῶ θάλαμον τήνδ' Ἀντιγόνην ἀνύτουσαν.* Aj. 606. *κακὰν ἐλπίδ' ἔχων ἔτι με ποτ' ἀνύσειν τὸν ἀπότροπον ἀΐδηλον Ἅιδαν.* Loquendi forma elliptica est: plene *ἐξανύσαι ὁδὸν εἰς τὰν νεκρῶν πλάκα.* Vide Marklandum ad Eurip. Supplices, ubi similis est locutio v. 1142. *ποτανοὶ δ' ἤνυσαν τὸν Ἀΐδαν.*

1571. *κνυζᾶσθαι.* Sic B. T. In aliis *κνυζεῖσθαι.*

1572. Aldus edidit *ἀδάμαστον φύλακα παρ' Ἀΐδα.* In B. *ἀδάμαντος φύλακα παρ' Ἀΐδα.* Prope verum accedit Triclinii lectio, quam sprevit Turnebus, licet Aldina meliorem, *ἀδάμαστον φύλακ' Ἀΐδα.* Legendum ad metri rationem *ἀδάματον φύλακ' Ἀΐδα.* Sicque versus hic, ut strophicus, dimeter est trochaicus catalect.

1574. *ὦ Γᾶς παῖ καὶ Ταρτάρου.* Juxta Hesiodum Theogon. 306. natus erat Cerberus ex Echidna et Typhone. Initio versus *ὃν* referendum videtur ad personam quæ in versu qui ante hunc excidit, invocabatur: tametsi ad ipsum etiam Cerberum referri potest.

βῆναι ὁρμωμένῳ νερτέρας
τῷ ξένῳ νεκρῶν πλάκας.
σέ τοι κικλήσκω τὸν αἰὲν ἄϋπνον.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ἄνδρες πολῖται, ξυντομώτάτως μὲν ἂν
τύχοιμι λέξας Οἰδίπουν ὀλωλότα·
ἃ δ' ἦν τὰ πραχθέντ', οὔθ' ὁ μῦθος ἐν βραχεῖ
φράσαι πάρεστιν, οὔτε τἄργ' ὅσ' ἦν ἐκεῖ.
ΧΟ. ὄλωλε γὰρ δύστηνος;
ΑΓ. ὡς λελοιπότα
κεῖνον τὸν αἰεὶ βίοτον ἐξεπίστασο.
ΧΟ. πῶς; ἆρα θείᾳ κἀπόνῳ τάλας τύχῃ;
ΑΓ. τοῦτ' ἐστὶν ἤδη κἀποθαυμάσαι πρέπον.
ὡς μὲν γὰρ ἐνθένδ' εἷρπε, καὶ σύ που παρὼν
ἔξοισθ', ὑφηγητῆρος οὐδενὸς φίλων,
ἀλλ' αὐτὸς ἡμῖν πᾶσιν ἐξηγούμενος.

τὰς Εὐμενίδας. ταύτας δὲ οὕτω καὶ ἐν ἀρχῇ γενεαλογεῖ. ΤΟΝ ΑΙΕΝΥΠΝΟΝ. ὑφ' ἓν ἀναγνωστέον αἰένυπνον, τὸν ἀείυπνον, τὸν διὰ παντὸς κοιμώμενον. φησὶ δὲ τὸν Θάνατον, ὥσπερ δαίμονά τινα ὄντα. πρὸς πάντας γὰρ σχεδὸν τοὺς ὑποχθονίους τὴν παράκλησιν ἐποιήσατο, τὸν Πλούτωνα, τὴν Περσεφόνην, τὸν Κέρβερον, καὶ νῦν πρὸς τὸν Θάνατον αὐτόν.

1579. Οὗτος ὁ ἄγγελος, εἷς ἐστι τῶν ἀκολουθησάντων Θησεῖ θεραπόντων· καὶ ἀφῖκται ἔνια ἀπαγγελῶν τῶν πραχθέντων ἐπὶ τῆς ἐρημίας. οὐ γὰρ πάντα δυνατὸν ἦν θεάσασθαι. ΞΥΝΤΟΜΩΤΑΤΩΣ. ἀντὶ τοῦ, συντόμως.

1584. ΤΟΝ ΑΕΙ ΒΙΟΤΟΝ. τὸ μακρὸν γῆρας, ἢ τὴν ζωήν. εἰώθασι γὰρ τὸ ΑΕΙ καὶ ἐπ' ὀλίγου χρόνου τάσσειν. Ὅμηρος· (Ἰλ. ν'. 517.) ἔχεν κότον ἐμμενὲς αἰεί.

1587. ΩΣ ΜΕΝ ΓΑΡ. ὑπέρβατον. ὡς μὲν γὰρ ἐνθένδε εἷρπεν, ὑφ' ἡγητῆρος οὐδενὸς φίλων, ἀλλ' αὐτὸς πᾶσιν ἡμῖν ἐξηγούμενος, καὶ σὺ παρὼν οἶδας. ΥΦ' ΗΓΗΤΗΡΟΣ. κατὰ συναλοιφήν. λέγει δὲ ὅτι ὑπ' οὐδενὸς ἡγητῆρος. ΕΞΗΓΟΥΜΕΝΟΣ, προηγούμενος.

1578. *τὸν αἰὲν ἄϋπνον.* Sic codd. veteres et Aldus, quod et postulat tam metri quam sententiæ ratio. Cerberus enim invocatur, qui semper insomnis fuisse fingitur. Triclinius a sententia aberravit, sed metri rationem habuit legendo *τὸν αἰὲν ἔνυπνον*, quod ex mente Scholiastæ interpretatur *τὸν ἀεὶ κοιμώμενον θάνατον*. Scholiastæ lectionem *αἰένυπνον* agnoscit Eustathius p. 1201. quæ metro plane repugnat.

1581. *οὔθ' ὁ μῦθος.* Sic B. T. et membr. etiam a secunda manu. Primo scriptum fuit *οὐ τῳ*, ut Aldus edidit.

[1584. Hic locus et olim multum mihi negotii facessivit, neque nunc quid eo faciam satis perspicio. Quid, si conjicias *τό γ' αἰεί?* Similiter in Trachin. v. 80. pro *εἰς τὸν ὕστερον* Reiskius legit *εἰς τό γ' ὕστερον*, quod mihi quoque in mentem venit. *Schæf.*]

1588. *ὑφηγητῆρος.* Sic una voce in veteribus codd. scriptum. In T. ut in Aldina divisim *ὑφ' ἡγητῆρος*. Vide ad priorem Œdipum 1260.

ἐπεὶ δ' ἀφῖκτο τὸν καταῤῥάκτην ὀδὸν
χαλκοῖς βάθροισι γῆθεν ἐῤῥιζωμένον,
ἔστη κελεύθων ἐν πολυσχίστων μιᾷ,
κοίλου πέλας κρατῆρος, οὗ τὰ Θησέως
Περίθου τε κεῖται πίστ' ἀεὶ ξυνθήματα·
ἀφ' οὗ μέσος στὰς, τοῦ τε Θορικίου πέτρου,
κοίλης τ' ἀχέρδου, κἀπὸ λαΐνου τάφου,
'καθέζετ'· εἶτ' ἔλυσε δυσπινεῖς στολάς.

1590. ΤΟΝ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗΝ ΟΔΟΝ. ἀντὶ τοῦ, οὐδόν. ὃν ἐν ἀρχῇ (57.) εἶπε χαλκόπουν ὀδὸν, τοῦτον νῦν ὑποτίθεται ἐκτὸς τῆς σκηνῆς, καὶ οὐκ ἔτι ἐν ὄψει τοῦ θεάτρου. καὶ καταῤῥάκτην προσαγορεύει, διὰ τὸ νομίζειν ἐκεῖνον τὸν τόπον κατάβασιν ἔχειν εἰς Ἅιδου. καὶ εἰσὶν οἳ δι' αὐτῆς τὴν ἁρπαγήν φασι τῆς Κόρης γενέσθαι.

1592. ΚΕΛΕΥΘΩΝ. ὡς πλειόνων οὐσῶν τῶν ὁδῶν. ΚΟΙΛΟΥ ΚΡΑΤΗΡΟΣ. τοῦ μυχοῦ. τὰ γὰρ κοῖλα οὕτως ἐκάλουν ἐκ μεταφορᾶς, ὅθεν καὶ τὰ ἐν τῇ Αἴτνῃ κοιλώματα, κρατῆρες καλοῦνται. λέγει δὲ δι' οὗ καταβῆναι φασὶ τὴν Κόρην ἁρπαγεῖσαν. ΠΕΡΙΘΟΥ ΤΕ φησὶ ΚΕΙΤΑΙ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ, οἷον ὑπομνήματα τῆς πίστεως, ἧς ἔθεντο πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς εἰς Ἅιδου καταβάσεως. ἀμάρτυρον δὲ, εἰ διὰ τούτου τοῦ τόπου κατῆλθον. πιθανῶς δὲ ὁ Σοφοκλῆς πρὸς χάριν τῆς Ἀττικῆς φησιν, ἐνταῦθα τὴν εἰς Ἅιδου κατάβασιν Θησέως γενέσθαι.

1595. ΕΦ' ΟΥ ΜΕΣΟΥ ΣΤΑΣ. σταθεὶς, καὶ μηκέτι ὁδεύσας. ΜΕΣΟΥ δὲ, ἀντὶ τοῦ, μεταξὺ τοῦ κρατῆρος, ὅ ἐστι τοῦ μυχοῦ, στάς. ΤΟΥ ΤΕ ΘΟΡΙΚΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ. ταῦτα γνώριμα τοῖς ἐγχωρίοις. Θόρικος δὲ, δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. ΚΟΙΛΗΣ Τ' ΑΧΕΡΔΟΥ. τῆς τὸν πυθμένα ἐχούσης ὑπόκενον, σαπέντα. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ΣΤΑΣ.

1590. ὀδόν. Asperatur hæc vox in veteribus codd. ut et apud Eustathium, qui hujus loci meminit p. 156. Ὅτι δὲ οὐδὸς παρὰ τὸ ὀδεύεσθαι, ὡς εἴρηται, γίνεται, δηλοῦσι καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Οἰδίποδι τῷ ἐπὶ Κολωνῷ πολλὰ τῶν ἀντιγράφων, ὀδὸν δίχα τοῦ υ γράφοντα τὸν οὐδὸν ἐν τῷ, Καταράκτην ὀδὸν χαλκοῖσι βάθροισι γῆθεν ἐῤῥιζωμένον. Sed certum est eam tenuari debere. Vide Lexicon in ΟΔΟΣ.

1592. κελεύθων ἐν πολυσχίστων μιᾷ. Perperam libri omnes πολυσχίστῳ.

1595. Corrupta est hujus loci in libris omnibus scriptura. Sic eum exhibuit Aldus: Ἐφ' οὗ μέσου στὰς, τοῦ τε Θορικίου πέτρου, Κοίλης τ' Ἀχέρδου, κἀπὸ λαΐνου τάφου Καθέθετ'. εἶτ' ἔδυσε δυσπινεῖς στολάς. Quatuor hic indicantur puncta, quorum in medio substitit Œdipus, et desedit; κοῖλος κρατὴρ, πέτρα Θορικίη, κοίλη ἄχερδος, λάϊνος τάφος. Juxta vulgatam lectionem stetit Œdipus simul super quatuor his locis, quod absurdum est. Proinde nihil juvat Canteri emendatio legentis κἀπὶ λαΐνου τάφου. Quin legendum omnino: Ἀφ' οὗ μέσος στὰς, τοῦ τε Θορικίου πέτρου, Κοίλης τ' ἀχέρδου, κἀπὸ λαΐνου τάφου, 'καθέζετ'· εἶτ' ἔλυσε δυσπινεῖς στολάς. Ceteras Aldinæ lectionis mendas jam sustulerant alii editores. καθέζετ' Turnebus dedit: ἔλυσε Stephano debetur. Utrumque repræsentant codd. nostri B. T. ΑΧΕΡΔΟΣ utrum nomen sit appellativum, an loci cujusdam proprium, sunt qui dubitent. *Pirum silvestrem* significat, et κοίλη ἄχερδος *sepem*, αἱμασιὰν notare possit, qua locus ubi substitit Œdipus una ex parte claudebatur. Vide Eustathium p. 1748. l. 47. Locus inter Atticæ pagos recensetur Ἀχερδοῦς, cujus gentile Ἀχερδούσιος. Sed illius patrius casus esset Ἀχερδοῦντος, non Ἀχερδοῦ. Suidas in Ἄχερδος legit κἀπὸ λαΐνου τάφρου.

[1597. καθέζετ'. Vulgo 'καθέζετ'. V. Porson. Supplem. præfat. ad Euripid. Hecub. p. xviii. s. ed. Lips. alt. *Schæf.*]

κἄπειτ' λύσας παῖδας, ἠνώγει ῥυτῶν
ὑδάτων ἐνεγκεῖν λουτρὰ καὶ χοάς ποθεν·
τὼ δ' εὐχλόου Δήμητρος εἰς ἐπόψιον
πάγον μολοῦσαι, τάσδ' ἐπιστολὰς πατρὶ
ταχεῖ 'πόρευσαν ξὺν χρόνῳ, λουτροῖς τέ νιν
ἐσθῆτί τ' ἐξήσκησαν, ᾗ νομίζεται.
ἐπεὶ δὲ παντὸς εἶχε δρῶντος ἡδονὴν,
κοὐκ ἦν ἔτ' ἀργὸν οὐδὲν ὧν ἐφίετο,
'κτύπησε μὲν Ζεὺς χθόνιος, αἱ δὲ παρθένοι
'ρίγησαν, ὡς ἤκουσαν· ἐς δὲ γούνατα
πατρὸς πεσοῦσαι 'κλαιον, οὐδ' ἀνίεσαν
στέρνων ἀραγμοὺς, οὐδὲ παμμήκεις γόους.
ὁ δ', ὡς ἀκούει φθόγγον ἐξαίφνης πικρὸν,
πτύξας ἐπ' αὐταῖς χεῖρας, εἶπεν· Ὦ τέκνα,
οὐκ ἔστ' ἔθ' ὑμῖν τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ πατήρ.
ὄλωλε γὰρ δὴ πάντα τἀμὰ, κοὐκ ἔτι
τὴν δυσπόνητον ἕξετ' ἀμφ' ἐμοὶ τροφήν·
σκληρὰν μὲν, οἶδα, παῖδες. ἀλλ' ἓν γὰρ μόνον
τὰ πάντα λύει ταῦτ' ἔπος μοχθήματα.
τὸ γὰρ φιλεῖν οὐκ ἔστιν ἐξ ὅτου πλέον

1598. ΡΥΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΛΟΥΤΡΑ. ἐπὶ τὸ ἀφαγνισθῆναι αὐτὸν πρὸ τελευτῆς.
1600. ΕΥΧΛΟΟΥ ΔΗΜΗΤΡΟΣ. ἧς ἱερόν ἐστι πρὸς τῇ ἀκροπόλει. καὶ Εὔπολις Μαρικᾷ·

'Αλλ' εὐθὺ πόλεως εἶμι. θῦσαι γάρ με δεῖ
κριὸν Χλόῃ Δήμητρι.

ἔνθεν δῆλον ὅτι καὶ κριὸς τῇ θεᾷ ταύτῃ θύεται, οὐ θήλεια μόνον ὄϊς. οὕτω δὲ τιμᾶται ἐκ τῆς τῶν κήπων χλόης. θύουσι δὲ αὐτῇ Θαργηλιῶνος ἕκτῃ. ΕΠΙΣΤΟΛΑΣ. ἐντολὰς, πράξεις. Ηι ΝΟΜΙΖΕΤΑΙ. ὡς νομίζεται ἐπὶ τοῖς νεκροῖς.
1606. ΖΕΥΣ ΧΘΟΝΙΟΣ. πάνυ σεμνῶς τὸ ΧΘΟΝΙΟΣ. οἷον, μύκημα ἐγένετο, καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ, προδηλοῦντος τοῦ θεοῦ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ ἔδει ἀποτάττεσθαι τὸν Οἰδίποδα. ΟΥΔ' ΑΝΙΕΣΑΝ. οὐδ' ἀνέπαυον.
1611. ΠΤΥΞΑΣ, περιπλέξας. ΔΥΣΠΟΝΗΤΟΝ ΤΡΟΦΗΝ. τὴν γηροκομίαν.
1617. ΟΥΚ ΕΣΤΙΝ ΕΞ ΟΤΟΥ. ἀντὶ τοῦ, οὐδεὶς πλέον μου ὑμᾶς ἐφίλησε.

1600. τὼ δ'. Sic bene T. et Scholiastes: quod etiam in B. superscriptum vulgato τὰ— Perperam in impressis τάδ'— Cererem, quam hic epitheto εὔχλοον distinguit, Athenienses colebant Χλόης appellatione, cujus mentio apud Comicum in Lysistr. 835.

[1604. δρῶντος. "pro δρωμένου." Brunckius ad v. 74. Sic Trachin. v. 196. τὸ ποθοῦν. *Schæf.*]

[1605. ἀργόν. *infectum.* Theognis v. 597. s. Brunck. ἀλλὰ τὰ μὲν προβέβηκεν, ἀμήχανόν ἐστι γενέσθαι 'Αργά. ut probabiliter emendavit Eldikius Suspic. Specim. p. 2. *Schæf.*]

1606. ἐκτύπησε Ζεὺς χθόνιος. Eurip. Hippol. 1212. Ἔνθεν τις ἠχὼ, χθόνιος ὡς βροντὴ Διὸς, Βαρὺν βρόμον μεθῆκε, φρικώδη κλύειν.

ἢ τοῦδε τἀνδρὸς ἔσχεθ', οὐ τητώμεναι
τὸν λοιπὸν ἤδη βίοτον εὖ διάξετον.—
τοιαῦτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀμφικείμενοι
λύγδην ἔκλαιον πάντες. ὡς δὲ πρὸς τέλος
γόων ἀφίκοντ', οὐδέ τ' ὠρώρει βοὴ,
ἦν μὲν σιωπή· φθέγμα δ' ἐξαίφνης τινὸς
θώϋξεν αὐτὸν, ὥστε πάντας ὀρθίας
στῆσαι φόβῳ δείσαντας ἐξαίφνης τρίχας.
καλεῖ γὰρ αὐτὸν πολλὰ πολλαχῇ θεός·
Ὦ οὗτος, οὗτος, Οἰδίπους, τί μέλλομεν
χωρεῖν; πάλαι δὴ τἀπὸ σοῦ βραδύνεται.—
ὁ δ', ὡς ἐπήσθετ' ἐκ θεοῦ καλούμενος,
αὐδᾷ μολεῖν οἱ γῆς ἄνακτα Θησέα.

1621. ΛΥΓΔΗΝ. λύζοντες. ΕΚΛΑΙΟΝ ΠΑΝΤΕΣ. ἀντὶ τοῦ, ὁμοῦ· κατ' ἐπικράτειαν δὲ ΠΑΝΤΕΣ φησὶν, ἑνὸς μὲν ὄντος ἄῤῥενος, τοῦ Οἰδίποδος, δύο δὲ τῶν θηλειῶν. ὅμοιον τῷ· Μοῦσαι καλαὶ, κἀπολλον, οἷς ἐγὼ σπένδω.
1624. ΘΩΥΞΕΝ. ἐκάλεσεν, ἐβόησεν.
1630. ΜΟΛΕΙΝ ΟΙ. ἀντὶ τοῦ, πρὸς αὐτόν. ΠΙΣΤΙΝ ΑΡΧΑΙΑΝ. διὰ τοῦ ΑΡΧΑΙΑΝ βούλεται λέγειν ἀρχὴν πίστεως.

1619. Aldus edidit *τὸν λοιπὸν ἤδη βίοτον διάξετον*, metro ruente ob syllabæ defectum: nec aliter scriptus est hic versus in tribus codd. Turnebus e conjectura, ut videtur, *αὖ* inseruit, quod nihili est. Recte Wesselingius Observat. p. 97. reponit *εὖ*. *Vult enim pater, filias, se misero liberatas, tandem felicius ævum acturas.* Verba sunt ipsius viri doctissimi. Sic autem ista cum præcedentibus cohærent: *κοὐκ ἔτι τὴν δυστπόνητον ἕξετ' ἀμφ' ἐμοὶ τροφήν.* Wesselingio obloquitur nuperus Parisinus editor, qui quum *αὖ* tuetur nulla auctoritate invectum, non animadvertit se nebulam pro Junone amplecti. [Ascivi scripturam Suidæ t. iii. p. 464. Brunckius *τὸν λοιπὸν ἤδη βίοτον εὖ διάξετον*. *εὖ* illud infeliciter excogitatum: nam adversatur et verbis *οὐ τητώμεναι*, et omnino affectui, qui divinum hunc locum (sed quid non *θεῖον* in Coloneo, principe, si recte sentio, fabularum Sophoclearum?) pervadit tenerrimus. *Schæf.*]

1622. *οὐδέ τ' ὠρώρει βοή.* Sic emendate scriptum in tribus codd. ut Aldus, Turnebus, et Stephanus ediderunt. Prava lectio et prava distinctio recentiores editiones invasit, *οὐδ' ἔτ' ὀρώρει βοή.* [*οὐδ' ἔτ'.* Al. *οὐδέ τ'.*— Vitio typographico *ὀρώρει* tres Brunckianæ laborant. *Schæf.*]

[1623. s. Porsonus ad Euripid. Phœniss. v. 5. corrigit *φθέγμα δ' ἐξαίφνης τινὸς Θεῶν ἐθώϋξ'.* [Omissi a librariis substantivi *θεὸς* exemplis nunc addo (conf. Meletem. Crit. i. p. 52. et Ind. Verbor. p. 152. b.) var. lect. ad Sophocl. Œd. R. v. 95. et 655. Erf. it. ad Aristophan. Plut. v. 859. Hemst.] *Schæf.*]

1624. *θώϋξεν αὐτόν.* Exemplum hic habemus omissi augmenti in aoristo, quod rarissimum est apud poetas Atticos, nec tamen mendosum. Sic in Trach. 769. *Ἱδρὼς ἀνῄει χρωτὶ, καὶ προσπτύσσετο.* Vide quæ notavimus ad Euripidis Androm. 955. Bacchas 1123. et ad Æschyli Persas 414. Ridicule Heathius legendum pronuntiat *ἐθώϋξεν.*

[1626. *πολλὰ πολλαχῇ.* Hoc, alienissimum a divina majestate, si rem æstimes ex nostro sensu, tamen non dedecebat Græcorum *Δία τὸν χθόνιον* deosque illi ministrantes. *Schæf.*]

κἀπεὶ προσῆλθεν, εἶπεν· Ὦ φίλον κάρα,
δός μοι χερὸς σῆς πίστιν ἀρχαίαν τέκνοις,
ὑμεῖς τε, παῖδες, τῷδε· καὶ καταίνεσον
μή ποτε προδώσειν τάσδ' ἑκὼν, τελεῖν δ' ὅσ' ἂν
μέλλῃς φρονῶν εὖ ξυμφέροντ' αὐταῖς ἀεί.—
ὁ δ', ὡς ἀνὴρ γενναῖος, οὐκ οἴκτου μέτα
κατήνεσεν τάδ' ὅρκιος δράσειν ξένῳ.
ὅπως δὲ ταῦτ' ἔδρασεν, εὐθὺς Οἰδίπους
ψαύσας ἀφαυραῖς χερσὶν ὧν παίδων, λέγει·
Ὦ παῖδε, τλάσας χρὴ τὸ γενναῖον φρενὶ
χωρεῖν τόπων ἐκ τῶνδε, μηδ', ἃ μὴ θέμις,
λεύσσειν δικαιοῦν, μηδὲ φωνούντων κλύειν.
ἀλλ' ἕρπεθ' ὡς τάχιστα· πλὴν ὁ κύριος
Θησεὺς παρέστω μανθάνων τὰ δρώμενα.—
τοσαῦτα φωνήσαντος εἰσηκούσαμεν
ξύμπαντες· ἀστακτὶ δὲ σὺν ταῖς παρθένοις
στένοντες ὡμαρτοῦμεν. ὡς δ' ἀπήλθομεν,
χρόνῳ βραχεῖ στραφέντες, ἐξαπείδομεν
τὸν ἄνδρα, τὸν μὲν οὐδαμοῦ παρόντ' ἔτι,
ἄνακτα δ' αὐτὸν ὀμμάτων ἐπίσκιον
χεῖρ' ἀντέχοντα κρατὸς, ὡς δεινοῦ τινος

1634. ΟΣ' ΑΝ. ἀντὶ τοῦ, ὅσα ἄν.
1642. ΔΙΚΑΙΟΥΝ. δίκαιον νομίζειν. ΑΣΤΑΚΤΙ. πολυστακτὶ, πολυδακρύτως.
1648. ΕΞΑΠΕΙΔΟΜΕΝ. Ἴδιον αὐτοῦ τὸ πολλαῖς κεχρῆσθαι ταῖς προθέσεσι. παραφυλακτέον δὲ πῶς καὶ τὰ ἄῤῥητα ὑπ' ὄψιν ἤγαγεν ὁ ἄγγελος, ἐκ τῶν σχημάτων μηνύσας. ΑΝΑΚΤΑ Δ' ΑΥΤΟΝ. τὸν Θησέα εἴδομεν κατὰ τοῦ κρατὸς ἔχοντα χέρα ἐπίσκιον ὀμμάτων. ὅ ἐστι, τῇ χειρὶ σκέποντα τοὺς ὀφθαλμοὺς, πρὸς τὸ μὴ θεωρῆσαι τὸ δεινὸν τοῦ πάθους, ἤγουν τὸ σχῆμα τῶν θαυμαζόντων ἐνδεικνύμενον.

[**1635.** *μέλλῃς.* scil. *τελεῖν.* Conf. infra v. 1773. s. *φρονῶν εὖ* jungendum infinitivo qui præcedit, *τελεῖν.* Valet *benevole.* Longe aliter Musgravius. *Schæf.*]

[**1636.** *οὐκ οἴκτου μέτα.* *non ejulans et lamentans*, quamvis commotus miseratione. *Schæf.*]

1639. *ἀφαυραῖς χερσίν.* Male vulgo *ἀμαυραῖς.* Has voces jam supra commutatas vidimus v. 1018.

1640. *τὸ γενναῖον.* Subauditur *κατά.* Perperam in B. T. pro *φρενὶ* scriptum *φέρειν.* [*τὸ γενναῖον*, i. e. *γενναίως.* Theocritus Eidyll. i. v. 41. *κάμνοντι τὸ καρτερὸν ἀνδρὶ ἐοικώς.* Archias Epigr. i. v. 1. *πορθεῖς με τὸ κρήγυον.* ad q. l. Jacobsius citat Valckenar. ad Theocriti Dec. Eidyll. p. 68. *Schæf.*]

1641. *μηδ' ἃ μὴ θέμις.* Sic legendum esse jam viderat Henr. Stephanus, qui ita scriptum esse in quibusdam codd. observavit. Id e nostris solus habet B. a secunda manu.

[**1643.** *ὁ κύριος.* Rarum hoc pro *ἄναξ, δημοῦχος, κοίρανος*, etc. *Schæf.*]

1651. *χεῖρ' ἀντέχοντα κρατός.* Male in B. T. *ἔχοντα χεῖρα κρατός.*

φόβου φανέντος, οὐδ' ἀνασχετοῦ βλέπειν.
ἔπειτα μέντοι βαιὸν, οὐδὲ σὺν χρόνῳ,
ὁρῶμεν αὐτὸν γῆν τε προσκυνοῦνθ' ἅμα,
καὶ τὸν θεῶν Ὄλυμπον ἐν ταὐτῷ λόγῳ.
μόρῳ δ' ὁποίῳ κεῖνος ὤλετ', οὐδ' ἂν εἷς
θνητῶν φράσειε, πλὴν τὸ Θησέως κάρα.
οὐ γάρ τις αὐτὸν οὔτε πυρφόρος θεοῦ
κεραυνὸς ἐξέπραξεν, οὔτε ποντία
θύελλα κινηθεῖσα τῷ τότ' ἐν χρόνῳ·
ἀλλ' ἤ τις ἐκ θεῶν πομπὸς, ἢ τὸ νερτέρων
εὔνουν διαστὰν γῆς ἀλάμπετον βάθρον.
ὡ'νὴρ γὰρ οὐ στενακτὸς, οὐδὲ σὺν νόσοις
ἀλγεινὸς ἐξεπέμπετ', ἀλλ', εἴ τις βροτῶν,
θαυμαστός. εἰ δὲ μὴ δοκῶ φρονῶν λέγειν,
οὐκ ἂν παρείμην οἷσι μὴ δοκῶ φρονεῖν.

ΧΟ. ποῦ δ' αἵ τε παῖδες, χ' οἱ προπέμψαντες φίλων;

ΑΓ. αἵδ' οὐχ ἑκάς. γόων γὰρ οὐκ ἀσήμονες
φθόγγοι σφε σημαίνουσι δεῦρ' ὁρμωμένας.

ΑΝ. αἰ, αἰ. φεῦ, 'στὶν, ἔστι νῷν δὴ στροφὴ α'.
οὐ τὸ μὲν, ἄλλο δὲ μὴ, πατρὸς ἔμφυτον

1658. ΕΠΕΙΤΑ ΒΑΙΟΝ. ἀντὶ τοῦ, μετ' ὀλίγον, οὐ μετὰ πολύ.

1659. ΕΞΕΠΡΑΞΕΝ. ἀνεῖλεν. Η ΤΟ ΝΕΡΤΕΡΩΝ. ἢ τὸ νερτέρων γῆς πέδον εὔνουν διαστάν. ὅ ἐστι, χάσμα αὐτῷ εὔνουν ἐγένετο. ΑΛΥΠΗΤΟΝ. γράφεται ΑΛΑΜΠΕΤΟΝ.

1664. ΕΙ ΤΙΣ ΒΡΟΤΩΝ. ὡς οὐδεὶς ἄλλος. ΕΙ ΔΕ ΜΗ ΔΟΚΩ ΦΡΟΝΕΙΝ. εἰ δέ τις οἴεταί με μὴ φρονοῦντα λέγειν, οὐκ ἂν αὐτῷ συγχωρήσαιμι, οὐδὲ συγκαταθείμην, ὅτι ταῦτα ὡς ἄφρων λέγω. ΠΑΡΕΙΜΗΝ. παραχωρήσαιμι.

1667. ΟΙ ΠΡΟΠΕΜΨΑΝΤΕΣ. ἀντὶ τοῦ, ὁ Θησεύς.

1670. ΑΙ ΑΙ. ΦΕΥ. αἱ θυγατέρες ἐν μέρει αὐτοῦ ἀπολοφύρονται, ἐφ' οἷς τε νῦν σὺν τῷ πατρὶ ἔπαθον, καὶ ἅπερ ἐκδέξεται αὐτάς. καὶ ἔστι τὰ ἐφεξῆς τοῦ δράματος οὐκ εὐκαταφρόνητα. τὸ ἑξῆς· ἔστιν ἡμῖν στενάξειν, οὐ τὸ ἔμφυτον μὲν πατρὸς αἷμα,

1662. γῆς ἀλάμπετον βάθρον. Codd. et impressi ἀλύπητον. Alteram lectionem Scholiastæ memoratam prætuli, cujus significatio huic loco aptior est. Nec qui regulis analogiæ repugnare vox ἀλάμπετος Piersono Verisimil. p. 165. videri potuerit, satis intelligo. Sane a verbo λάμπω derivatur ἀλαμπὴς, quod exstat Trachin. 691. unde ἀλάμπετος. Postremum hoc legitur in veteri epigrammate in Heraclitum apud Diogenem Laertium, et in Analectis nostris tom. iii. p. 259. Μὴ ταχὺς Ἡρακλείτου ἐπ' ὀμφαλὸν εἴλεο βίβλον Τοῦ 'φεσίου· μάλα τοι δύσβατος ἀτραπιτός. Ὀρφνὴ καὶ σκότος ἐστὶν ἀλάμπετον· ἢν δέ σε μύστης Εἰσαγάγῃ, φανεροῦ λαμπρότερ' ἠελίου. Piersoni conjecturæ futiles sunt, nec referri dignæ.

1663. ὡ'νήρ. Perperam in libris ἀνήρ.

ἄλαστον αἷμα δυσμόροιν στενάζειν,
ᾧ τινι τὸν πολὺν
ἄλλοτε μὲν πόνον ἔμπεδον εἴχομεν,
ἐν πυμάτῳ δ' ἀλόγιστα παροίσομεν
ἰδόντε καὶ παθοῦσαι.

ΧΟ. τί δ' ἔστιν;
ΑΝ. οὐκ ἔστιν μὲν εἰκάσαι, φίλοι.
ΧΟ. βέβηκεν;
ΑΝ. ὡς μάλιστ' ἂν εἰς πόθον λάβοις.

ἄλλο δὲ μή. ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ δηλονότι. ΑΛΛΟΤΕ ΜΕΝ ΠΟΝΟΝ. πρότερον μὲν, τινὰ ἐπάσχομεν ἐπὶ τῷ πατρί· τὸ δὲ πύματον τοῦτο καὶ ἔσχατον, τὸ κατὰ τὴν ἀφάνισιν αὐτοῦ, οὕτω παράδοξόν ἐστιν, ὡς μηδὲ λόγον εὑρέσθαι ἐπ' αὐτῷ δυνατὸν εἶναι. ΑΛΟΓΙΣΤΑ ΠΑΡΟΙΣΟΜΕΝ. ἀδιήγητα κακὰ βαστάξομεν. ΙΔΟΝΤΕ ΚΑΙ ΠΑΘΟΥΣΑΙ. ἀντὶ τοῦ, ἰδοῦσαι καὶ παθοῦσαι. πολλαχοῦ δὲ τῷ σχήματι χρῆται, ἀντὶ τῶν θηλυκῶν τὰ ἀρρενικὰ τιθεὶς, καὶ ἐν Ἠλέκτρᾳ· (978.)

Ὦ τοῖσιν ἐχθροῖς εὖ βεβηκόσιν ποτὲ,
ψυχῆς ἀφειδήσαντε, προὐστήτην φόνου.

καὶ πάλιν· (1003.)

Ὅρα, κακῶς πράσσοντε μὴ μείζω κακὰ
κτησώμεθα.

καὶ Ὅμηρος· (Ἰλ. έ. 778.)

Τὼ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι.

καὶ Ἡσίοδος· (Ἔργων 180.)

Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
λευκοῖσιν φαρέεσσι καλυψαμένω χρόα καλὸν,
ἀθανάτων μετὰ φῦλον ἴτην προλιπόντ' ἀνθρώπους
Αἰδὼς καὶ Νέμεσις.

1677. ΟΥΚ ΕΣΤΙ ΜΕΝ ΕΙΚΑΣΑΙ. οὐδὲ εἰκόνα ἔχω λαβεῖν τοῦ πάθους. ΩΣ ΜΑΛΙΣΤ' ΑΝ ΕΙ ΠΟΘΩι ΛΑΒΟΙΣ. ὡς ἂν ἐπιποθήσαις τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς μαθεῖν. ἢ ὡς μάλιστα ἄν τις ποθήσαι μαθεῖν ὅπως βέβηκεν, οἷον παραδόξως. καὶ ἐπιφέρει τὴν αἰτίαν τοῦ παραδόξου δοκοῦντος εἶναι. ΤΙ ΓΑΡ ΟΤΩι ΜΗΤ' ΑΡΗΣ. πρὸς τὸ ἄνω. τί γάρ ἐστιν εἰκονίσαι ἐκείνῳ πάνυ, ᾧ τινι μήτε πόλεμος, μήτε νόσος ἐπῆλθεν, ἀλλ' ἀφανῶς διὰ χάσματος ἀπολομένῳ.

1674. εἴχομεν. Male contra metri anapæstici legem Aldus et codd. veteres ἔχομεν.

1676. ἰδόντε καὶ παθοῦσαι. Sic in B. T. In ceteris παθοῦσα, minus eleganter. At Sophoclem scripsisse opinor ἰδόντε καὶ παθόντε.

1678. Ista personis aliter dividi possent. In T. ita distributa sunt, ut ea exhibemus. In vett. codd. ut in Aldina versus 1679. et tres sequentes Choro tribuuntur. In membr. ex librarii oscitantia Chori persona linea inferius quam oportuit notata fuit, nempe ante versum 1682. qui versui 1679. subjectus est, quia in illo codice versus in singulis paginis per tres columnas digesti sunt in eadem transversa linea se invicem excipientes. Hanc personarum distinctionem secutus est in versione Vitus Winsemius; nostram Georgius Ratallerus. Erudito Britanno in nova editione Pentalogiæ Io. Burtoni tertia placet: nempe βέβηκεν absque interrogatione Antigonæ continuari, reliquamque versus partem cum quatuor sequentibus Choro tribui. — εἰς πόθον λάβοις. Vulgo εἰ πόθῳ. Canterus legendum conjecerat ἐν πόθῳ λάβοις. Elegantior est nostra lectio, quam ob oculos probabile est habuisse librarium codicis T. in quo scriptum a prima manu εἰ πόθον.

[ἐν πόθῳ λάβοις. Sic cum Cantero

τί γάρ; ὅτῳ μήτ᾽ Ἄρης, μήτε
πόντος ἀντέκυρσεν, ἄσκο-
ποι δὲ πλάκες ἔμαρψαν ἐν ἀφα-
νεῖ τινι μόρῳ φερόμεναι.
τάλαινα· νῷν δ᾽ ὀλεθρία
νὺξ ἐπ᾽ ὄμμασιν βέβηκε.
πῶς γὰρ ἤ τιν᾽ ἀπίαν γᾶν, ἢ
πόντιον κλύδων᾽ ἀλώμεναι, βίου
δύσοιστον ἕξομεν τροφάν;

ΙΣ. οὐ κάτοιδα. στροφὴ β΄.
κατά με φόνιος Ἀΐδας ἕλοι
πατρὶ ξυνθανεῖν γεραιῷ
τάλαιναν· ὡς ἔμοιγ᾽ ὁ μέλ-
λων βίος οὐ βιωτός.

ΧΟ. ὦ διδύμα τέκνων ἀρίστα,
τὸ φέρον ἐκ θεοῦ καλῶς

1683. ΝΩΙΝ ΔΕ. ἡμῖν, ἐμοὶ καὶ Ἰσμήνῃ. τὶ δὲ ΤΑΛΑΙΝΑ διὰ μέσου ἀναπεφώνηται. ΠΩΣ ΓΑΡ. ποῦ γῆς πλανηθεῖσαι, τροφῆς τύχωμεν. ΑΠΙΑΝ δὲ ΓΑΝ, τὴν μακρὰν καὶ ἄπωθεν οὖσαν. ΔΥΣΟΙΣΤΟΝ. τὴν δυσπόριστον, ἵν᾽ ᾖ τοῦ πάθους ἐπίτασις, ὅτι εἰ καὶ τροφῆς εὐπορήσαιμεν, ἀλλ᾽ ἀηδῶς προσοισόμεθα, τοῦ πατρὸς ἐστερημέναι.

1693. Ω ΔΙΔΥΜΑ ΤΕΚΝΩΝ. ταῦτα ὁ Χορὸς, παραινῶν ἐμμένειν τοῖς ἐγνωσμένοις παρὰ θεῶν. φέρειν γὰρ, φησὶ, χρὴ τὸ ἐκ θεῶν εἱμαρμένον καλῶς. ΜΗΔ᾽ ΑΓΑΝ ΟΥΤΩ ΦΛΕΓΕΣΘΟΝ. ἀντὶ τοῦ, μὴ ἄκρως φλέγεσθε, τὸ ἐκ θεοῦ πεμφθὲν βαρέως φέρουσαι καὶ δυσανασχετοῦσαι. ΟΥ ΤΟΙ ΚΑΤΑΜΕΜΠΤΑ. οὐκ ἐν τοιούτοις ἐστὲ, ὥστε καταμέμφεσθαι. ἤ τοι ὡς ἂν ἐπικουφίσοντος αὐταῖς τὴν συμφορὰν τοῦ βασιλέως, ἢ οἷον, οὐκ ἐν χείρονι νῦν ὑμῖν ἔσται τὰ πράγματα.

legendum, vel, quod probabilius adhuc et elegantius, εἰς πόθον. In T. scriptum a prima manu εἰ πόθον. Ceteri cum impressis εἰ πόθῳ sine sensu. Ceterum quod in versione expressi nimis festinanter, nec satis cogitate ex Heathii notis adsumpsi, infeetum mihi nunc videtur. Sensum bene declaravit Scholiastes: ὃς μάλιστα ποθήσαις ἂν αὐτὸν μαθεῖν βεβηκότα. *Ita quidem, ut tu lubentissime audias illum interiisse.* Sic omnia Antigonæ continuata optime procedunt.]

[1679. τί γάρ; *quidni?* Sic Euripid. Orest. v. 476. Pors. ubi hæc formula Reiskium fefellit. *Schæf.*]

1683. Versus dimeter est iambicus, ut antistrophicus 1710. Proinde τάλαινα non est in duali.

1688. Hic versus et quatuor sequentes in Aldina et veteribus codd. Antigonæ continuantur.

1693. Recte in Turnebi editione excusum, ὦ διδύμα τέκνων ἀρίστα. Nam hic duo adjectiva numero duali posita sunt, ut ex antistrophico versu 1720. liquet.

1694. τὸ φέρον. Temere solicitatur hæc lectio ab eruditis viris, quibus legi placet τὸ παρόν. *Quod fors fert*, τὸ φέρον ἐκ θεοῦ. Sic Terentius Phorm. i. 2. 88. *Quod fors feret, feremus æquo animo.* Palladas in Epigr. Analectorum nostrorum tom. ii. p. 482. Εἰ

χρὴ φέρειν, μηδ' ἄγαν φλέγεσθον·
οὔ τοι κατάμεμπτα.

AN. πόθος καὶ κακῶν ἄρ' ἦν τις. ἀντιστρ. α'.
καὶ γὰρ ὃ μηδαμὰ δὴ φίλον, ἦν φίλον,
ὁπότε γε καὶ τὸν ἐν χεροῖν κατεῖχον.
ὦ πάτερ, ὦ φίλος,
ὦ τὸν ἀεὶ κατὰ γᾶς σκότον εἱμένος,
οὐδὲ γέρων ἀφίλητος ἐμοί ποτε,
καὶ τᾷδε μὴ κυρήσεις.

XO. ἔπραξεν οὖν—

AN. ἔπραξεν οἷον ἤθελε.

XO. τὸ ποῖον;

AN. ἇς ἔχρῃζε γᾶς ἐπὶ ξένας
ἔθανε· κοίταν δ' ἔχει νέρθεν

1697. ΠΟΘΟΣ ΚΑΙ ΚΑΚΩΝ. οἱ μὲν περὶ τὸν Χορὸν παραμυθεῖσθαι πειρῶνται αὐτάς· αἱ δὲ οὐδὲν ἧττον ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν χωροῦσι καὶ ὀλοφύρονται, καὶ φασίν· ἦν ἄρα τις καὶ κακῶν πόθος, ὡς ἡμεῖς, ἐν κακοῖς ὄντος τοῦ πατρὸς καὶ μὴ ὁρῶντος, ἐστέργομεν αὐτὸν, καὶ νῦν μὴ παρόντα ποθοῦμεν. ὡς ὅτε ἐν χεροῖν κατεῖχον τὸν Οἰδίποδα, περιέστελλον καὶ ἐθεράπευον. ΚΑΙ ΓΑΡ Ο ΜΗΔΑΜΗ. καὶ γὰρ δυστυχοῦντα τὸν πατέρα ἐποθοῦμεν θεραπεύειν, καὶ νῦν μὴ παρόντα ποθοῦμεν. ΟΥΔΕ ΑΦΙΛΗΤΟΣ. λείπει τὸ ἦς. ΚΑΙ ΤΑιΔΕ ΜΗ ΚΥΡΗΣΗιΣ. καὶ τανῦν μὴ γένοιό μοι ἀφίλητος.

1705. ΑΣ ΕΧΡΗιΖΕ ΓΑΣ. ἐφ' ἧς ἤθελε ξένης γῆς ἀπέθανε.

τὸ φέρον σε φέρει, φέρε καὶ φέρου. Hic φέρον accipi debet pro φερόμενον, activum pro passivo, ut in exemplis quæ protulimus ad v. 74.

1695. In hunc et sequentem versum mala manus alienas voces infersit, quas ipsa metri ratio spurias esse ostendit. In Aldina et veteribus codd. legitur: φέρειν χρὴ, μηδ' ἄγαν οὕτω φλέγεσθον. οὔ τοι κατάμεμπτ' ἔβητον. Antistrophici autem versus in iisdem libris sic leguntur: λήγετε τοῦδ' ἄχους. κακῶν γὰρ δυσάλωτος οὐδείς. In his legitima metri forma non aliter concinnari potest, quam si, recisis insititiis, ad hunc modum disponantur: Χρὴ φέρειν, μηδ' ἄγαν φλέγεσθον· Οὔ τοι κατάμεμπτα. Λήγετον τοῦδ' ἄχους, κακῶν γὰρ Οὐδεὶς δυσάλωτος.

[1697. ἄρ' ἦν. ἦν passim dicitur loco præsentia ἐστὶ, inprimis comitem habens particulam ἄρα. Ælianus de Nat. Anim. xv. c. 17. in. Φυσικὴ δ' ἄρα ἦν κοινωνία τις κ. τ. λ. Schaef.]

1698. καὶ γὰρ ὃ μηδαμὰ δὴ φίλον, ἦν φίλον. Versus est dimeter anapæsticus, ut strophicus 1671. Proinde legi debet, ut eum exhibemus. In veteribus codd. καὶ γὰρ ὃ μηδαμῆ δὴ τὸ φίλον φίλον. In T. scriptum ὃ, et adposita inepta glossa, λείπει διδοὺς. In Aldina, καὶ γὰρ ὃ μηδαμῆ τὸ φίλον φίλον. Quibus in lectionibus nec metri nec sententiæ habita ratio. De μηδαμὰ ultima brevi vide quæ notavimus ad Æschyli Persas 429.

1703. καὶ τᾷδε μὴ κυρήσεις. Perperam vulgo καὶ τάδε, metro et sententia reclamante: male etiam κυρήσῃς. Recte in T. τᾷδε cum glossa τῇδε: in membr. a prima manu κυρήσεις.

1704. ἔπραξεν οἷον ἤθελε. Sic in Aj. 967. —ὧν γὰρ ἠράσθη τυχεῖν, Ἐκτήσαθ' αὑτῷ, θάνατον, ὅνπερ ἤθελε.

εὐσκίαστον αἰὲν, οὐδὲ
πένθος ἔλιπ' ἄκλαυστον. ἀεὶ
γάρ ὄμμα σε τόδ', ὦ πάτερ, ἐμὸν
στένει δακρύον· οὐδ' ἔχω
πῶς με χρὴ τὸ σὸν τάλαιναν
ἀφανίσαι τοσόνδ' ἄχος. ἰὼ, μὴ
γᾶς ἐπὶ ξένας θανεῖν ἔχρηζες, ἀλλ'
ἔρημος ἔθανες ὧδ' ἐμοί.

ΙΣ. ὦ τάλαινα, ἀντιστρ. β΄.
τίς ἄρα με πότμος αὖθις ὧδ'
ἔρημος, ἄπορος, ἐπιμένει,
σέ τ', ὦ φίλα . . . . .
πατέρος ὧδ' ἐρήμας;

ΧΟ. ἀλλ' ἐπεὶ ὀλβίως γ' ἔλυσε
τὸ τέλος, ὦ φίλαι, βίου,
λήγετον τοῦδ' ἄχους, κακῶν γὰρ
οὐδεὶς δυσάλωτος.

ΑΝ. πάλιν, φίλα, συθῶμεν. στροφὴ γ΄.

ΙΣ. ὡς τί ῥέξωμεν;

1711. ΠΩΣ ΜΕ ΧΡΗ ΤΟ ΣΟΝ ΤΑΛΑΙΝΑΝ. *τουτέστι, τὸ παρὰ σὲ ἄχος τηλικοῦτόν ἐστιν.* ΜΗ ΕΧΡΗΙΖΕΣ. *ἀντὶ τοῦ, μὴ ὤφελες.* ΕΡΗΜΟΣ. *μεμονωμένος τῶν συγγενῶν.*

1720. ΑΛΛ' ΕΠΕΙ. *ἐπεὶ ὁ Οἰδίπους εὐδαιμόνως ἀπέθανε, μὴ λίαν θρηνεῖτε.* ΔΥΣΑΛΩΤΟΣ. *οὐδεὶς δύσληπτος, ἀλλ' εὐάλωτος.*

1725. ΩΣ ΤΙ ΡΕΞΩΜΕΝ. *κατὰ κῶλον ἀλλήλαις διαλέγονται πάνυ παθητικῶς. καὶ μή τινι ἀπίθανον δόξῃ καὶ ἀνοικονόμητον, τὸ ἐπιθυμεῖν τὴν Ἀντιγόνην ὀπίσω ἀνιέναι ἐπὶ τὸν τοῦ πατρὸς τάφον, μὴ ἐπισταμένην τὰ κατ' αὐτὸν ὅπως ἀπέθανεν· ἀλλὰ τὸ ἦθος ἐννοείτω τὸ παθητικὸν, καὶ ὅτι τοιαῦτα πράττουσιν αἱ γυναῖκες ἐν τοῖς τοιούτοις συμπτώμασιν ἀεὶ, ἐπιφοιτᾷν θέλουσαι τοῖς τῶν θανόντων τάφοις.*

1708. *ἄκλαυστον.* Sic bene membr. Vulgo *ἄκλαυτον.*

1710. *δακρύον.* Triclinius nescio qua socordia dedit *δακρύῤῥοον.* Intellexit versum esse dimetrum iambicum, sed non meminit observationis quam ipse fecit ad priorem Œdipum 1515.

[1712. s. *μὴ—ἔχρηζες.* Scholiastes: *ἀντὶ τοῦ, μὴ ὤφελες.* Qui usus verbi *χρήζειν* perrarus est. *Schaef.*]

1719. *πατέρος.* Libri omnes *πατρός.*

1725. In membr. *ὡς τί ῥέξομεν.* Quæ scriptura si probetur, hic versiculus cum præcedenti in unum contribuendus, qui senarius erit; sicque duo primi antistrophes in unum coalescent: *Φίλαι τρέσητε μηδέν. Ἀλλὰ ποῖ φύγω;* *ὡς*, ut finale significans, sæpe cum futuro indicativi construitur. Vide Eurip. Med. 1316. nostræ editionis. Alcest. 74. ubi juxta veteres libros omnes legendum: *Στείχω δ' ἐπ' αὐτὴν, ὡς κατάρξομαι ξίφει.* Androm. 717. *Ἔπαιρε σαυτὴν, ὡς ἐγὼ, καίπερ τρέμων, Πλεκτὰς ἱμάντων στροφίδας ἐξανήσομαι.*

ΑΝ. ἵμερος ἔχει με—
ΙΣ. τίς;
ΑΝ. τὰν χθόνιον ἑστίαν ἰδεῖν—
ΙΣ. τίνος;
ΑΝ. πατρός. τάλαιν' ἐγώ.
ΙΣ. θέμις δὲ πῶς τάδ' ἐστί; μῶν οὐχ ὁρᾷς—
ΑΝ. τί τόδ' ἐπέπληξας;
ΙΣ. καὶ τόδ', ὡς—
ΑΝ. τί τόδε μάλ' αὖθις . . . . .
ΙΣ. . . . .
ἄταφος ἔπιτνε, δίχα τε παντός.
ΑΝ. ἄγε με, καὶ τότ' ἐνάριξον.
ΙΣ. αἶ αἶ, δυστάλαινα. ποῖ δῆτ'
αὖθις ὧδ' ἔρημος, ἄπορος
αἰῶνα τλάμων ἕξω;
ΧΟ. φίλαι, τρέσητε μηδέν. ἀντιστρ. γ'.
ΑΝ. ἀλλὰ ποῖ φύγω;
ΧΟ. καὶ πάρος ἀπεφύγετον
σφῷν τὸ μὴ πιτνεῖν κακῶς.
ΑΝ. φρονῶ—
ΧΟ. τί δῆθ' ὑπερνοεῖς;
ΑΝ. ὅπως μολούμεθ' ἐς δόμους οὐκ ἔχω.

1729. ΜΩΝ ΟΥΧ ΟΡΑιΣ. οὐχ ὁρᾷς καὶ τόδε, ὡς ἄταφος ἔπιτνε δίχα τε παντός; τὰ δὲ ἄλλα διὰ μέσου κατ' ἀκόλουθον τῆς Ἀντιγόνης.

1739. ΚΑΙ ΠΑΡΟΣ. καὶ πρώην, φησὶν, ὡς εἰς καταφυγήν τινα πρὸς τὰ ἐνταῦθα κατεφύγετε, καὶ τοιαῦτα εὕρατε. καὶ νῦν ποῦ ζητεῖτε καταφεύγειν; ΣΦΩΙΝ. κακῶς ἡ ἀντωνυμία, διὸ τὸ χ. τὰ δὲ τελευταῖα καὶ δυστραπελώτερα, καὶ οὐ ῥᾳδίως ἐστὶν αὐτῶν κατακρατῆσαι ἐν τῇ ἐξηγήσει· πεποίηται γὰρ ταῦτα εἰς τὸ ἀσαφέστερον.

Haud minus bona videtur ceterorum librorum lectio, ὡς τί ῥέξωμεν; sic supra 398. ὅπως τί δράσῃ.

1727. τὰν χθόνιον. Sic B. T. recte. Vulgo τὰν χθονίαν.

1728. τάλαιν' ἐγώ. Perperam in libris ἔγωγε.

1739. ἀπεφύγετον. Male in libris ἀπεφεύγετον.

[1742. μολούμεθ'. Futurum activi usurpasse dicendus est Rhianus iv. v. 11., si cum Vaticano libro legas:

χαίρετε, καλοὶ παῖδες, ἐς ἀκμαίην δὲ μολεῖτε
ἥβην, καὶ λευκὴν ἀμφιέσεσθε κόμην.

Sed mihi magis placet sic scribere:

χαίρετε, καλοὶ παῖδες, ἐς ἀκμαίην δὲ μόλοιτε
ἥβην, καὶ λευκὴν ἀμφιέσαισθε κόμην.

In Christodori Ecph. v. 128. μολοῦντος mutandum in μολόντος. *Schaef.*]

ΧΟ. μηδέ γε μάτευε. μόγος ἔχει—
ΑΝ. καὶ πάρος· ἐπεὶ . . . . .
τοτὲ μὲν πέρα, τοτὲ δ' ὕπερθεν.
ΧΟ. μέγ' ἄρα πέλαγος ἐλάχετόν τι.
ΑΝ. ναί, ναί.
ΧΟ. ξύμφημι καὐτός.
ΑΝ. φεῦ, φεῦ· ποῖ μόλωμεν, ὦ Ζεῦ;
ἐλπίδων γὰρ ἐς τίν' ἡμᾶς
δαίμων τανῦν γ' ἐλαύνει;
ΘΗ. παύετε θρήνων, παῖδες. ἐν οἷς γὰρ
χάρις ἡ χθονία ξύν γ' ἀπόκειται,
πενθεῖν οὐ χρή· νέμεσις γάρ.
ΑΝ. ὦ τέκνον Αἰγέως, προσπίτνομέν σοι.
ΘΗ. τίνος, ὦ παῖδες, χρείαν ἀνύσαι;
ΑΝ. τύμβον θέλομεν
προσιδεῖν αὐταὶ πατρὸς ἡμετέρου.
ΘΗ. ἀλλ' οὐ θεμιτὸν κεῖσ' ἐστὶ μολεῖν.
ΑΝ. πῶς εἶπας, ἄναξ, κοίρανʼ Ἀθηνῶν;
ΘΗ. ὦ παῖδες, ἀπεῖπεν ἐμοὶ κεῖνος,
μήτε πελάζειν ἐς τούσδε τόπους,

1751. ΠΑΥΕΤΕ ΘΡΗΝΩΝ. τῇ μὲν ἑρμηνείᾳ ἐπιστῆσαι ἄξιον· τὸ δὲ τῆς διανοίας ἀσαφές. φησὶ γὰρ ὁ Χορός· μὴ θρηνεῖτε, ὦ παῖδες· νέμεσις γάρ ἐστι τοῦτον θρηνεῖν, ᾧ τὰ τῆς τελευτῆς κατὰ χάριν ἀπέβη. οὐ χρὴ οὖν τούτους πενθεῖν, οἷς κεχαρισμένον ἐστὶ τὸ ἀποθανεῖν.

1760. ΑΠΕΙΠΕΝ ΕΜΟΙ. παραφυλακτέον τὴν τέχνην, πῶς αἱ νέαι μὲν ἄπειροί εἰσι τῶν κατὰ τὴν ὑπόθεσιν· ὁ δὲ Θησεὺς ἔνια λέγει τῶν εἰρημένων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Οἰδίποδος, τὰ λοιπὰ δὲ κατὰ τὴν αὐτοῦ ἐντολὴν κρύπτει.

1749. ἐλπίδων γὰρ ἐς τίν' ἡμᾶς. Sic legendum esse, tam structuræ quam metri ratio arguit. De se et sorore loquitur Antigone, ποῖ μόλωμεν. Tum, quemadmodum strophicus 1735. versus hic trochaicus dimeter esse debet. Perperam in libris ἐλπίδων γὰρ ἐς τί με.

1751. παύετε θρήνων. Sic in scholiis legitur, ut primus edidit Henr. Stephanus. Codd. παύετε θρῆνον. Hos versus male Choro tribui in libris cum Tyrwhitto et Heathio censeo. Vulgo claudicante versu ξυναπόκειται.

1754. προσπίτνομεν. Male in veteribus codd. ut in Aldina, προσπίπτομεν, solemni librariorum errore in hac forma. πίτνειν prima brevi frequenter adhibent Tragici, ubi metri lex syllabam longam verbi πίπτειν non admittit.

1755. τίνος χρείαν. Libri omnes χρείας, contra structuræ legem. τίνος χρείαν ἀνύσαι θέλουσαι; verbum ἀνύσαι cum quarto casu semper construitur.

[χρείας. Sic libri omnes, nemine reclamante. At legendum censeo χρείαν. τίνος χρείαν ἀνύσαι θέλουσαι;]

1758. Aldus et codd. omnes habent ἀλλ' οὐ θεμιτὸν κεῖσε μολεῖν. Turnebus

μήτ' ἐπιφωνεῖν μηδένα θνητῶν
θήκην ἱερὰν, ἣν κεῖνος ἔχει.
καὶ ταῦτά μ' ἔφη πράσσοντα, καλῶς
χώραν ἕξειν αἰὲν ἄλυπον.
ταῦτ' οὖν ἔκλυε δαίμων ἡμῶν,
χὠ πάντ' ἀΐων Διὸς Ὅρκος.

ΑΝ. ἀλλ' εἰ τάδ' ἔχει κατὰ νοῦν κείνῳ,
ταῦτ' ἂν ἀπαρκοῖ· Θήβας δ' ἡμᾶς
τὰς Ὠγυγίους πέμψον, ἐάν πως
διακωλύσωμεν ἰόντα φόνον
τοῖσιν ὁμαίμοις.

ΘΗ. δράσω καὶ τάδε, καὶ πάντα γ' ὅσ' ἂν
μέλλω πράσσειν πρόσφορά θ' ὑμῖν,
καὶ τῷ κατὰ γῆς, ὃς νέον ἔῤῥει,
πρὸς χάριν· οὐ γὰρ δεῖ μ' ἀποκάμνειν.

ΧΟ. ἀλλ' ἀποπαύετε, μήτ' ἐπὶ πλείω
θρῆνον ἐγείρετε.
πάντως γὰρ ἔχει τάδε κῦρος·

1768. ΕΙ ΤΑΔ' ΕΧΕΙ ΚΑΤΑ ΝΟΥΝ. εἰ ἀρέσκει τὸ μὴ λεχθῆναι ταῦτα, καὶ ἡμῖν ἀρκεῖ τὸ μὴ ἀκοῦσαι. ΤΟΙΣΙΝ ΟΜΑΙΜΟΙΣ. Ἐτεοκλεῖ καὶ Πολυνείκει.
1774. ΠΡΟΣΦΟΡΑ. ἀντὶ τοῦ, χρήσιμα.

ὅσοι infersit. Melius nos κεῖσ' ἐστὶ μολεῖν.
1773. καὶ πάντα γ' ὅσ' ἄν. Aldus et membr. καὶ πάνθ' ὅσα ἄν. In B. καὶ πάνθ' ὅσ' ἄν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩι ΟΙΔΙΠΟΔΟΣ.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

TA TOY

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ΙΣΜΗΝΗ.

ΧΟΡΟΣ.

ΚΡΕΩΝ.

ΦΥΛΑΞ.

ΑΙΜΩΝ.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΕΥΡΥΔΙΚΗ.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ.

ΑΠΟΘΑΝΟΝΤΑ Πολυνείκην ἐν τῇ πρὸς τὸν ἀδελφὸν μονομαχίᾳ, Κρέων ἄταφον ἐκβαλὼν, κηρύττει μηδένα αὐτὸν θάπτειν, θάνατον τὴν ζημίαν ἀπειλήσας. τοῦτον Ἀντιγόνη ἡ ἀδελφὴ θάπτειν πειρᾶται. καὶ δὴ λαθοῦσα τοὺς φύλακας, ἐπιβάλλει χῶμα· οἷς ἐπαπειλεῖ θάνατον ὁ Κρέων, εἰ μὴ τὸν τοῦτο δράσαντα ἐξεύροιεν. οὗτοι τὴν κόνιν τὴν ἐπιβεβλημένην καθάραντες, οὐδὲν ἧττον ἐφρούρουν. ἐπελθοῦσα δὲ ἡ Ἀντιγόνη, καὶ γυμνὸν εὑροῦσα τὸν νεκρὸν, ἀνοιμώξασα, ἑαυτὴν εἰσαγγέλλει. ταύτην ὑπὸ τῶν φυλάκων παραδεδομένην Κρέων καταδικάζει, καὶ ζῶσαν εἰς τύμβον καθεῖρξεν. ἐπὶ τούτοις Αἵμων, ὁ Κρέοντος υἱὸς, ὃς ἐμνᾶτο αὐτὴν, ἀγανακτήσας, ἑαυτὸν ἐπισφάζει τῇ κόρῃ ἀπολομένῃ ἀγχόνῃ, Τειρεσίου ταῦτα προθεσπίσαντος· ἐφ᾽ ᾧ λυπηθεῖσα Εὐρυδίκη, ἡ τοῦ Κρέοντος γαμετὴ, ἑαυτὴν κατασφάζει. καὶ τέλος, θρηνεῖ Κρέων τὸν τοῦ παιδὸς καὶ τῆς γαμετῆς θάνατον.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ παρὰ τὴν πρόσταξιν τῆς πόλεως θάψασα τὸν Πολυνείκην, ἐφωράθη, καὶ εἰς μνημεῖον κατάγειον ἐντεθεῖσα παρὰ τοῦ Κρέοντος, ἀνήρηται· ἐφ' ᾗ καὶ Αἵμων δυσπαθήσας* διὰ τὸν εἰς αὐτὴν ἔρωτα, ξίφει ἑαυτὸν διεχρήσατο. ἐπὶ δὲ τούτου θανάτῳ καὶ ἡ μήτηρ Εὐρυδίκη ἑαυτὴν ἀνεῖλε.

Τὸ μὲν δρᾶμα τῶν καλλίστων Σοφοκλέους. στασιάζεται δὲ τὰ περὶ τὴν ἡρωΐδα ἱστορούμενα, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς Ἰσμήνην, ἃς ὁ μὲν Ἴων ἐν τοῖς διθυράμβοις καταπροισθῆναί φησιν ἀμφοτέρας ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἥρας ὑπὸ Λαοδάμαντος† τοῦ Ἐτεοκλέους· Μίμνερμος δέ φησι τὴν μὲν Ἰσμήνην προσομιλοῦσαν Θεοκλυμένῳ ὑπὸ Τυδέως κατὰ Ἀθηνᾶς ἐγκέλευσιν τελευτῆσαι. τὸ δὲ δρᾶμα τὴν ἐπιγραφὴν ἔσχεν ἀπὸ τῆς παρεχούσης τὴν ὑπόθεσιν Ἀντιγόνης.

Κεῖται δὲ ἡ μυθοποιΐα καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἀντιγόνῃ· πλὴν ἐκεῖ φωραθεῖσα μετὰ τοῦ Αἵμονος, δίδοται πρὸς γάμου κοινωνίαν, καὶ τίκτει τὸν Μαίμονα.

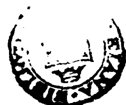
[* δυσπαθήσας. Δυσπαθεῖν Lexicographi nostri aut plane omiserunt, aut minus quam oportebat curarunt. Moschus Idyll. iv. v. 83. s.

οὐθὲν γὰρ νεμεσητὸν ὑπὲρ τέκνου γοάασθαι
μητέρι δυσπαθέοντος· — — — —

Inprimis Plutarchus frequentavit. Moral. T. i. p. 297. ἐν δὲ τῷ φιλοσοφεῖν αὖ πάλιν δυσπαθοῦντα κ. τ. λ. Alia ex Plutarcho exempla habent H. Stephanus et Schneiderus. Frequentarunt etiam Grammatici. V. Etymolog. M. c. 159, 36. et Hesych. T. ii. c. 1264. *Schæf.*]

† Perperam in codice scriptum ὑπὸ Λαομέδοντος. Notus Laodamas Eteoclis filius ex Apollodoro aliisque auctoribus quos ad illum laudat in notis doctissimus Editor p. 643. καταπροισθῆναι, seu potius καταπροιχθῆναι, significat ὑβρισθῆναι, *stupratas fuisse*, vel *quorumvis ludibrio expositas fuisse*.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις ταῖς Βοιωτικαῖς. ὁ δὲ Χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων γερόντων· προλογίζει δὲ ἡ Ἀντιγόνη· ὑπόκειται δὲ τὰ πράγματα ἐπὶ τῶν Κρέοντος βασιλείων. τὸ δὲ κεφάλαιόν ἐστι, τάφος Πολυνείκους, Ἀντιγόνης ἀναίρεσις, θάνατος Αἵμονος, καὶ μόρος Εὐρυδίκης, τῆς Αἵμονος μητρός. φασὶ δὲ τὸν Σοφοκλέα ἠξιῶσθαι τῆς ἐν Σάμῳ στρατηγίας, εὐδοκιμήσαντα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Ἀντιγόνης. λέλεκται δὲ τὸ δρᾶμα τοῦτο τριακοστὸν δεύτερον.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Ω κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμήνης κάρα,
ἆρ' οἶσθ' ὅ τι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν
ὁποῖον οὐχὶ νῷν ἔτι ζώσαιν τελεῖ;
οὐδὲν γὰρ οὔτ' ἀλγεινὸν, οὔτ' ἀτήριον,

1. Ω ΚΟΙΝΟΝ ΑΥΤΑΔΕΛΦΟΝ ΙΣΜΗΝΗΣ ΚΑΡΑ. *περιφραστικῶς, ὦ ἀδελφὴ Ἰσμήνη.* ΑΥΤΑΔΕΛΦΟΝ *δὲ εἶπεν, ὅτι ἐκ τῶν αὐτῶν γεγόνασι. πολλάκις δὲ ὁ Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ τὸ* ΚΟΙΝΟΝ *τίθησιν, ὡς νῦν. ἐπειδὴ τὸ ἀδελφὸς κοινῶς λέγεται ἐπὶ τῶν μὴ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων ὄντων ἀδελφῶν, ἐπήγαγε τὸ* ΑΥΤΑΔΕΛΦΟΝ, *ὅπερ παρίστησι τοὺς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς καὶ μητρὸς γεγονότας. τὸ δὲ* ΚΟΙΝΟΝ *ὁ Σοφοκλῆς συνεχῶς ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ τίθησιν, οἷον καὶ ἐν ταῖς Ὑδροφόροις τέταχε, πολύκοινον Ἀμφιτρίταν, ἀντὶ τοῦ πολυάδελφον.*

2. ΑΡ' ΟΙΣΘ' Ο ΤΙ ΖΕΥΣ. *τὸ* Ο ΤΙ *ἀντὶ τοῦ, ὁποῖον. ὁ δὲ νοῦς· ἆρά γε ἔστι τῶν ἀπ' Οἰδίποδος κακῶν, ὁποῖον οὐχὶ ὁ Ζεὺς ζώσαις ἡμῖν ἐπιτελεῖ; ὡς εἰ ἔλεγεν· ἆρα ἔχει τι ὁ Ζεὺς τούτων τῶν κακῶν μεῖζον ποιῆσαι εἰς ἡμᾶς; εἶπε δὲ διττῶς. πρῶτον μὲν* Ο ΤΙ, *εἶτα δὲ* ΟΠΟΙΟΝ, *ἀρκοῦντος θατέρου.*

4. ΟΥΤ' ΑΤΗΣ ΑΤΕΡ. *Δίδυμός φησιν, ὅτι ἐν τούτοις τὸ* ΑΤΗΣ ΑΤΕΡ *ἐναντίως συντέτακται τοῖς συμφραζομένοις. λέγει γὰρ οὕτως· οὐδὲν γάρ ἐστιν οὔτε ἀλγεινὸν, οὔτε ἀτηρὸν, οὔτε αἰσχρὸν, ὃ οὐκ ἔχομεν ἡμεῖς. ἄτης ἄτερ δέ ἐστι τὸ ἀγαθόν.* ΟΠΟΙΟΝ ΟΥ ΟΥΚ ΟΠΩΠΑ. *περισσόν ἐστι τὸ ἕτερον* ΟΥ, *ὥστε ὥσπερ ἀπόφασιν εἶναι· σύνηθες δὲ τοῦτο τοῖς τραγικοῖς.*

[2. *ὅ, τι* si genuinum est, (habent autem et libri omnes, et vero etiam Scholiastes,) dicam positum pro *ὁτιοῦν, ὁτιδήποτε.* Callimachus H. in Dian. v. 18. s. *πόλιν δέ μοι ἥντινα νεῖμον, Ἥντινα λῇς.* Pausanias ii. 9. 7. *τόπον ὄντινα εἰπών.* Conf. Bastii Epist. Crit. p. 114. s. 201. *Schæf.*]

[3. *νῷν ζώσαιν* Scholiastes habet pro dativis: ego pro genitivis. *Schæf.*]

4. *οὔτ' ἀτήριον.* Libri omnes scripti et impressi *οὔτ' ἄτης ἄτερ*, quod absurdum est et plane contrarium ejus, quod sententia postulat. Manifesta est lectionis depravatio, librarii socordiæ tribuenda. De hoc loco egi ad Æschyli Prom. 1021. ubi conjecturam protuli, vulgata lectione, qua nihil deterius esse possit, sane meliorem, *οὔτ' ἄσυλον.* Postmodo vero sagaciori investigatione genuinam lectionem deprehendere mihi visus sum, *οὔτ' ἀτήριον.* Legitimæ formæ sunt *ἀτηρὸς, ἀτήριος*: ut *ἀλιτηρὸς, ἀλιτήριος*: *ἐπώνυμος, ἐπωνύμιος* apud Pindarum. *ἔντοπος, ἐντόπιος*: et alia permulta. Frequenter occurrit *ἀτηρός*: rarior est altera forma, cujus exemplum in promptu non habeo. Citatur quidem ex Æschylo in Eumen. 1010. sed metri anapæstici lex ostendit pro *ἀτήριον* ibi reponendum esse *ἀτηρόν.* Satis est vocem esse probi commatis, et analogiæ regulis haud repugnare. [*ἄτης ἄτερ.* Libri omnes *ἄτης ἄτερ*, pro quo Brunc-

οὔτ' αἰσχρὸν, οὔτ' ἄτιμόν ἐσθ', ὁποῖον οὐ
τῶν σῶν τε κἀμῶν οὐκ ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν.
καὶ νῦν τί τοῦτ' αὖ φασὶ πανδήμῳ πόλει
κήρυγμα θεῖναι τὸν στρατηγὸν ἀρτίως;
ἔχεις τι, κεἰσήκουσας; ἤ σε λανθάνει
πρὸς τοὺς φίλους στείχοντα τῶν ἐχθρῶν κακά;

ΙΣΜΗΝΗ.

ἐμοὶ μὲν οὐδεὶς μῦθος, Ἀντιγόνη, φίλων
οὔθ' ἡδὺς, οὔτ' ἀλγεινὸς ἵκετ', ἐξ ὅτου
δυοῖν ἀδελφοῖν ἐστερήθημεν δύο,
μιᾷ θανόντων ἡμέρᾳ διπλῇ χερί·
ἐπεὶ δὲ φροῦδός ἐστιν Ἀργείων στρατὸς
ἐν νυκτὶ τῇ νῦν, οὐδὲν οἶδ' ὑπέρτερον,

7. ΚΑΙ ΝΥΝ ΤΙ ΤΟΥΤ' ΑΥ ΦΑΣΙ. ἐγκλιτικῶς προσενεκτέον τὸ ΤΙ. οὐ γάρ ἐστιν ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος, ἀλλ' ἐν ἀποφάσει ἀορίστως. ΠΑΝΔΗΜΩι ΠΟΛΕΙ. πάσῃ τῇ πόλει. Η ΣΕ ΛΑΝΘΑΝΕΙ. ἢ λανθάνει σε τὰ τῶν ἐχθρῶν μηχανήματα ἐπὶ τοὺς φίλους ἰόντα, τὰ ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν κακὰ εἰς ἡμᾶς στείχοντα; ἡ δὲ ΠΡΟΣ ἀντὶ τῆς ἐπὶ ληπτέα.

11. ΦΙΛΩΝ. λείπει ἡ περὶ, ἵν' ᾖ, περὶ φίλων.

14. ΔΙΠΛΗι ΧΕΡΙ. τῇ ὑπ' ἀλλήλων. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ διπλῇ, οἷον, ὑπ' ἀλλήλων ἀναιρεθέντων τῶν ἀδελφῶν.

15. ΕΠΕΙ. ἀντὶ τοῦ, ἀφ' οὗ. Ὅμηρος· (Ὀδ. α'. 2.) ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε. τὸ δὲ ΦΡΟΥΔΟΣ καθ' ὑπερβολὴν εἴρηται. ΟΥΔΕΝ ΟΙΔ' ΥΠΕΡΤΕΡΟΝ. ἀντὶ τοῦ, πλέον. οἷον, οὐκ οἶδα ἐν τίσιν εἰμὶ, ἢ ἐν ἀγαθοῖς, ἢ ἐν κακοῖς. ΑΤΩΜΕΝΗ. ἄτῃ συνεχομένη.

kius ex conjectura dedit ἀτήριον. Nostrum debetur sagacissimo Coraio. "Si mutaveris," inquit, "ΑΤΗΣ ἄτερ, quod ceteris manifesto repugnat, in ΑΓΗΣ ἄτερ, hoc idem erit quod φθόνου ἄτερ, ἄφθονον, ἄζηλον, adeoque ἄνολβον, δυστυχές. Sic a Sophocle opponuntur inter se ἄζηλον et ὄλβιον Trach. v. 284.

ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὑροῦσαι βίον.

Ἄγη secundum Suidam significat ζῆλος, et Hesychius Æschyli citat testimonium, ut demonstret, ἄγαις esse idem quod ζηλώσεσι. Sin ἄγης ἄτερ interpretari placet τιμῆς s. δόξης ἄτερ, (v. eosdem Lexicographos v. ἄγη, ἀγητοὶ s. ἀγετοὶ,) hæc locutio valet ἄτιμον, ἄδοξον, ἀκλεὲς, id quod eodem redit." Prior interpretatio verior: jungitur enim ἄγης ἄτερ voci ἀλγεινόν. De ἀδοξίᾳ in proximo versu agitur. *Schæf.*]

[7. In Scholio ad h. v. προσενεκτέον mutandum in προενεκτέον. Vitium passim obvium. V. not. ad L. Bos. Ellips. Gr. p. 605. *Schæf.*]

[10. Τὸ ἄταφον ῥιφθῆναι erat inter τὰ τῶν ἐχθρῶν κακὰ, inter mala quæ hostis ab hoste perpetiebatur. Id nunc στείχει πρὸς τοὺς φίλους, infertur amicis: qua nulla major cogitari potest infelicitas, nulla fœdior contumelia. Sic etiam Musgravius interpretatur: verissime, opinor. *Schæf.*]

[11. μῦθος—φίλων. Ajac. v. 221. s. ἀνδρὸς αἴθωνος ἀγγελίαν. Lucianus T. ii. p. 916. κατὰ τὸν τῆς Ὕδρας μῦθον. ubi v. Reitz. Quod ibi Codex habet περὶ τῆς Ὕδρας, a glossatore profectum est. V. Dorvill. ad Charit. p. 592. *Schæf.*]

οὔτ' εὐτυχοῦσα μᾶλλον, οὔτ' ἀτωμένη.
ΑΝ. ᾔδη καλῶς, καί σ' ἐκτὸς αὐλείων πυλῶν
τοῦδ' οὕνεκ' ἐξέπεμπον, ὡς μόνη κλύοις.
ΙΣ. τί δ' ἔστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος.
ΑΝ. οὐ γὰρ τάφου νῷν τὼ κασιγνήτω Κρέων,
τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει;
Ἐτεοκλέα μὲν, ὡς λέγουσι, σὺν δίκῃ
χρησθεὶς δικαίᾳ καὶ νόμῳ, κατὰ χθονὸς
ἔκρυψε, τοῖς ἔνερθεν ἔντιμον θεοῖς·
τὸν δ' ἀθλίως θανόντα Πολυνείκους νέκυν
ἀστοῖσί φασιν ἐκκεκηρύχθαι τὸ μὴ
τάφῳ καλύψαι, μηδὲ κωκῦσαί τινα,
ἐᾶν δ' ἄκλαυστον, ἄταφον, οἰωνοῖς γλυκὺν
θησαυρὸν, εἰσορμῶσι πρὸς χάριν βορᾶς.
τοιαῦτά φασι τὸν ἀγαθὸν Κρέοντά σοι,

18. ΗιΔΗ. ἀντὶ τοῦ, ᾔδεα. καὶ ᾔδειν σε καλῶς τὰ τοιαῦτα μὴ πολυπραγμονοῦσαν. ΤΟΥΔ' ΟΥΝΕΚ' ΕΞΕΠΕΜΠΟΝ. ἀντὶ τοῦ, διὰ τοῦτό σε ἤγαγον ἐνταῦθα. τὸ δὲ ΕΞΕΠΕΜΠΟΝ ἀντὶ τοῦ, μετεπεμπόμην.

20. ΚΑΛΧΑΙΝΟΥΣΑ. ἀντὶ τοῦ, πορφύρουσα, καὶ τεταραγμένως φροντίζουσα. κάλχη γάρ ἐστιν ὁ κόχλος τῆς πορφύρας, ἥτις ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης ἀνιοῦσα βάπτει τὴν καλλίστην πορφύραν· ἀφ' οὗ καὶ Κάλχας ὁ μάντις. Ἄλλως· ἐκ βάθους τι μεριμνῶσα, ὡς τὸ βυσσοδομεύων.

21. ΟΥ ΓΑΡ ΤΑΦΟΥ ΝΩιΝ. ἀντὶ τοῦ, ἡμῖν. ὁ δὲ λόγος κατ' ἐρώτησιν οὕτω πρὸς τὸ ἑξῆς· οὐ γὰρ τῶν κασιγνήτων ἡμῶν τὸν μὲν ἐτίμησε τάφῳ ὁ Κρέων, τὸν δὲ οὔ; ΣΥΝ ΔΙΚΗι ΧΡΗΣΘΕΙΣ ΔΙΚΑΙΑι. ἀντὶ τοῦ, δικαίᾳ κρίσει χρησάμενος. ΠΟΛΥΝΕΙΚΟΥΣ ΝΕΚΥΝ. ἀντὶ τοῦ, αὐτὸν τὸν Πολυνείκην.

30. ΘΗΣΑΥΡΟΝ, ἕρμαιον, εὕρημα. ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΒΟΡΑΣ. πρὸς τέρψιν τροφῆς.

31. ΤΟΙΑΥΤΑ ΦΑΣΙ. τὸ ἑξῆς· τοιαῦτά φασι τὸν ἀγαθὸν Κρέοντα σοὶ κἀμοὶ κε-

18. ᾔδη. Sic Scholiastam legisse, quis non colligat ex ejus nota, ἀντὶ τοῦ ᾔδεα? Hunc locum in animo habuisse probabile est Eustathium ad Il. α'. p. 50.

20. καλχαίνουσ'— Eurip. Heracl. 40. Ἐγὼ μὲν ἀμφὶ τοῖσδε καλχαίνω τέκνοις.

21. τὼ κασιγνήτω—τὸν μὲν, τὸν δέ. Pro τῶν κασιγνήτων τὸν μὲν, τὸν δέ. Simile est schema in his Homeri versibus, quibuscum hunc Tragici locum comparat Eustathius p. 517. Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ἴδον υἷε Δάρητος, Τὸν μὲν ἀλευάμενον, τὸν δὲ κτάμενον παρ' ὄχεσφιν. Sic infra 561. τὼ παῖδε φημὶ τώδε, τὴν μὲν, τὴν δὲ— pro τῶν παίδων τῶνδε τὴν μὲν, τὴν δὲ—

25. τοῖς ἔνερθεν ἔντιμον θεοῖς. Sic legendum. Confer 77. 745. 1070. Male vulgo νεκροῖς. [νεκροῖς. Brunckius θεοῖς. Schæf.]

27. τὸ μὴ τάφῳ καλύψαι. Sic libri omnes, sine οὐ, quod infra 544. additum. Vide notam ad priorem Œdipum 1387.

30. εἰσορμῶσι. Sic optime eruditus Britannus in nova editione Pentalogiæ Io. Burton. Vulgo εἰσορῶσι sensu nullo. Conjecerat Valckenarius ad Phœn. p. 549. ἐνθοροῦσι, minus feliciter. πρὸς χάριν valet ἕνεκα, ut infra 908. τίνος νόμου πρὸς χάριν, id est τίνος ἕνεκα νόμου. Apud Euripidem Med. 541. πρὸς ἰσχύος χάριν, idem est ac πρὸς βίαν, κατ' ἰσχὺν, seu, ut loquitur Noster Phil. 594. πρὸς ἰσχύος κράτος.

κἀμοὶ, λέγω γὰρ κἀμὲ, κηρύξαντ' ἔχειν,
καὶ δεῦρο νεῖσθαι ταῦτα τοῖς μὴ οὐκ εἰδόσι
σαφῆ προκηρύξοντα· καὶ τὸ πρᾶγμ' ἄγειν
οὐχ ὡς παρ' οὐδέν· ἀλλ' ὃς ἂν τούτων τι δρᾷ,
φόνον προκεῖσθαι δημόλευστον ἐν πόλει.
οὕτως ἔχει σοι ταῦτα, καὶ δείξεις τάχα,
εἴτ' εὐγενὴς πέφυκας, εἴτ' ἐσθλῶν κακή.
ΙΣ. τί δ', ὦ ταλαίφρων, εἰ τάδ' ἐν τούτοις, ἐγὼ
λύουσ' ἂν ἢ 'φάπτουσα προσθείμην πλέον;
ΑΝ. εἰ ξυμπονήσεις καὶ ξυνεργάσει, σκόπει.
ΙΣ. ποῖόν τι κινδύνευμα; ποῦ γνώμης ποτ' εἶ;

κηρυχέναι. τὸ δὲ ΛΕΓΩ ΓΑΡ ΚΑΙ'ΜΕ διὰ μέσου μετὰ πάθους ἀνεφώνησε. λέγω γὰρ, φησὶν, ὅτι κἀμὲ προσπεριείληφε τῷ κηρύγματι. ἔτι γὰρ καὶ ἐμαυτὴν ἐν τοῖς ζῶσι καταριθμῶ. τὸ δὲ ΑΓΑΘΟΝ ἐν εἰρωνείᾳ. ΚΗΡΥΞΑΝΤ' ΕΧΕΙΝ. ἀντὶ τοῦ, κεκηρυχέναι, ὡς τὸ, σιγήσας ἔχω, ἀντὶ τοῦ, σιγῶ. λέγει δέ· εἴπερ δεῖ κἀμὲ συγκαταριθμεῖσθαι ἐν τοῖς ζῶσι. ΚΑΙ ΔΕΥΡΟ ΝΕΙΣΘΑΙ. ἀντὶ τοῦ, πορεύεσθαι. ΟΥΚ ΩΣ ΠΑΡ' ΟΥΔΕΝ. οὐχ ὡς ἔτυχεν ἔχειν τὸ πρᾶγμα, ἀντὶ τοῦ, οὐκ εὐτελῶς καὶ ὡς πάρεργον, ἀλλ' ὡς μέγα. ἢ οὕτως· οὐχ ὡς οὐδὲν, ἀλλὰ μέγα. ΕΙΤ' ΕΣΘΛΩΝ ΚΑΚΗ. λείπει γονέων, ἵν' ᾖ, ἐσθλῶν γονέων.

39. ΤΙ Δ' Ω ΤΑΛΑΙΦΡΟΝ. τὸ ἑξῆς· τί δὲ ἂν σοι ἐγὼ προσθείμην πλέον, ἀντὶ τοῦ, σοὶ γενοίμην χρήσιμος, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχοι, λύουσα τὸν νόμον καὶ θάπτουσα τὸν ἀδελφόν. εἰ δὲ γράφεται Η 'ΦΑΠΤΟΥΣΑ, ἀντὶ τοῦ, λύουσα τὸν νόμον, ἢ ἐπιβεβαιοῦσα αὐτόν. ΕΙ ΤΑΔ' ΕΝ ΤΟΥΤΟΙΣ. εἰ ταῦτα Κρέων ἐκέλευσε. ΠΡΟΣΘΕΙΜΗΝ. ἀντὶ τοῦ, ποιήσαιμι.

42. ΠΟΙΟΝ ΤΙ ΚΙΝΔΥΝΕΥΜΑ. ἐκ τούτου ἤδη τὸ ἦθος ὅρα, κινδύνευμα καλούσης τὸ ἔργον. τὸ δὲ ΠΟΙ ΓΝΩΜΗΣ ΠΟΤ' ΕΙ ὡς ἀδυνάτοις ἐπιχειρούσης λέγει.

33. *τοῖς μὴ οὐκ εἰδόσι.* Libri omnes *τοῖς μὴ εἰδόσι*, in quibus hiatus est quem non ferebant Atticorum aures. *η ει* apud Atticos poëtas in unam syllabam semper coalescunt. Vide Not. ad Œd. Col. 1155. *οὐκ* inseri debuit, ut in priore Œdipo, 221. Ἴχνευον αὐτὸς, μὴ οὐκ ἔχων τι σύμβολον. [*τοῖσι μὴ εἰδόσι.* Sic correxerunt quod libri habent *τοῖς μὴ εἰδόσι.* Brunckius dedit *τοῖς μὴ οὐκ εἰδόσι.* *Schaef.*]

40. Legitur vulgo *λύουσ' ἂν ἢ θάπτουσα*, manifesta depravatione: nam quæ inter duo verba oppositio debet esse, nulla hic est, quum *λύειν τὸν νόμον* prorsus idem sit, quod *θάπτειν.* Mendam esse in alterutra voce nemo non vidit. Priori eam subesse pronuntiavit Toupius Cur. Nov. in Suidam p. 104. et legendum esse *κλύουσ' ἂν ἢ θάπτουσα.* Sed cui hoc placere possit, is nullum elegantiæ sensum habuerit. Quis non intelligit poëtam duobus oppositis uti debuisse, qualia sunt Latina *assentire* et *contradicere?* Longe acutius Canterus viderat in Scholiastæ interpretatione genuinum verbum latere, quod pro *θάπτουσα* reponendum esset: verum e depravatis scholiis, quibus utebatur, nihil boni eruere potuit. Nos e Regiis membranis scholion emendatum dedimus, et inde Tragici manum restituimus: *εἰ δὲ γράφεται ἢ 'φάπτουσα, ἀντὶ τοῦ, λύουσα τὸν νόμον, ἢ ἐπιβεβαιοῦσα αὐτόν.* Opposita sunt *λύειν* et *ἐφάπτειν*, *solvere* et *adstringere.* Librarii error ex *'φάπτουσα* fecit *θάπτουσα*, eo procliviori lapsu, quo magis ei obversabatur *sepulturæ* cogitatio, cujus tam frequens in hac fabula, et statim ab initio, mentio. Dubitari non potest, quin hæc sit vera lectio, quam si mihi membranæ Regiæ non obtulissent, aliorum conjecturis prætulissem Eldickii facilem et elegantem emendationem, etiamsi a veteri scriptura paulo longius recedat: *λέγουσ' ἂν, ἢ πράσσουσα.*

42. *ποῦ γνώμης.* Sic membr. et Al-

ΑΝ. εἰ τὸν νεκρὸν ξὺν τῇδε κουφιεῖς χερί.
ΙΣ. ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ', ἀπόρρητον πόλει;
ΑΝ. τὸν γοῦν ἐμὸν καὶ τὸν σόν, ἢν σὺ μὴ θέλῃς,
ἀδελφόν. οὐ γὰρ δὴ προδοῦσ' ἁλώσομαι.
ΙΣ. ὦ σχετλία, Κρέοντος ἀντειρηκότος;
ΑΝ. ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ τῶν ἐμῶν μ' εἴργειν μέτα.
ΙΣ. οἴ μοι· φρόνησον, ὦ κασιγνήτη, πατὴρ
ὡς νῷν ἀπεχθὴς δυσκλεής τ' ἀπώλετο,
πρὸς αὐτοφώρων ἀμπλακημάτων διπλᾶς
ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῷ χερί·
ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνή, διπλοῦν ἔπος,
πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον·
τρίτον δ' ἀδελφὼ δύο μίαν καθ' ἡμέραν
αὐτοκτενοῦντε τὼ ταλαιπώρω, μόρον

44. Η ΓΑΡ ΝΟΕΙΣ ΘΑΠΤΕΙΝ ΣΦ' ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ ΠΟΛΕΙ. τὸν ἀπηγορευμένον, καὶ κεκωλυμένον ὑπὸ τῆς πόλεως, τολμᾷς θάπτειν σύ;

45. ΤΟΝ ΓΟΥΝ ΕΜΟΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΟΝ. εἰ μὴ σὺ θέλεις θάπτειν, ἐγὼ τοῦτο ποιήσω μόνη. ἢ οὕτως· κἂν μὴ προσποιῇ αὐτὸν εἶναι σὸν ἀδελφὸν, ἀλλ' ἀλλοτριοῖς σαυτὴν τῆς συγγενείας, ἐγὼ θάψω τὸν ἐμὸν καὶ σὸν ἀδελφόν. Δίδυμος δέ φησιν ὑπὸ τῶν ὑπομνηματιστῶν τὸν ἑξῆς στίχον νενοθεῦσθαι.

47. Ω ΣΧΕΤΛΙΑ. αἱ ἀντιλογίαι δῆλαί εἰσιν. ἡ μὲν γὰρ τῷ πράγματι, ἡ δὲ τῇ οἰκειότητι ἀκολουθεῖ.

48. ΑΛΛ' ΟΥΔΕΝ ΑΥΤΩι. οὐ μέτεστιν αὐτῷ εἴργειν με ἀπὸ τῶν ἐμῶν. ἢ οὕτως· οὐ μετῆν αὐτῷ τὰ ἡμέτερα βουλεύματα εἴργειν.

49. ΠΑΤΗΡ ΩΣ ΝΩιΝ ΑΠΕΧΘΗΣ. τὰς συμφορὰς σκόπησον τοῦ παντὸς γένους, καὶ πῶς ὁ πατὴρ ἀκλεὴς ἀπώλετο· οὐ μόνον δὲ ἀκλεὴς, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθὴς, διὰ τὸν γενόμενον λοιμόν. ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΦΩΡΩΝ ΑΜΠΛΑΚΗΜΑΤΩΝ. αὐτὸς γὰρ ἑαυτὸν ἐφώρασε, καὶ ἔγνω συνὼν τῇ μητρί. ἢ ὧν αὐτὸς ἐπόπτης ἐγένετο. ἢ τῶν φανερῶν καὶ πᾶσιν ἐγνωσμένων. ΔΙΠΛΟΥΝ ΕΠΟΣ. διπλοῦν ὄνομα ἔχουσα, μήτηρ τε καὶ γυνή. ΑΡΤΑΝΑΙΣΙ, ἀγχόναις. ΛΩΒΑΤΑΙ, ἀφανίζει, ἀπόλλυσι.

dus. In T. ποῖ. Turnebus, nescio unde, πῇ. Perpetua fere harum vocularum confusio.

[43. ξὺν τῇδε—χερὶ quomodo intelligenda sint, docui p. 154. ed. Erfurdt. minor. Sic Ajac. v. 1047. s. τόνδε τὸν νεκρὸν χεροῖν Μὴ ξυγκομίζειν. *Schæf.*]

48. τῶν ἐμῶν μ' εἴργειν. Omissum in libris omnibus pronomen, flagitante sensu, reposui.

53. In membr. διπλοῦν πάθος, superscripta altera lectione quam agnoscit Scholiastes, ἔπος. Vide Valckenarium ad Phœn. p. 158. et Lennepium ad Phalaridis Epistolas p. 100.

55. ἀδελφὼ δύο. Sic emendate in August. et in T. Aldus edidit δύω, quam formam Atticis poëtis prorsus esse inusitatam ad Comicum satis adstruximus.

[56. αὐτοκτονοῦντε. Ita Coraius emendavit vulgatum αὐτοκτενοῦντε, quod Lexicographi, D. Scotto præeunte, ab αὐτοκτείνω, prorsus barbaro illo, derivant. Conf. Schneider. Lex. T. ii. p. 690. a. ed. alt. Vulgata tamen scriptura facit, ut meminerim Euripidei illius σταδιοδραμοῦμαι Hercul. Fur. v. 865. Musgr., cujus non aliud præsens dici potest quam σταδιοτρέχω, quod non minus barbarum videtur. *Schæf.*]

κοινὸν κατειργάσαντ' ἐπ' ἀλλήλοιν χεροῖν.
νῦν δ' αὖ μόνα δὴ νὼ λελειμμένα, σκόπει
ὅσῳ κάκιστ' ὀλούμεθ', εἰ νόμου βίᾳ
ψῆφον τυράννων ἢ κράτη παρέξιμεν.
ἀλλ' ἐννοεῖν χρὴ τοῦτο μὲν, γυναῖχ' ὅτι
ἔφυμεν, ὡς πρὸς ἄνδρας οὐ μαχουμένα·
ἔπειτα δ' οὕνεκ' ἀρχόμεσθ' ἐκ κρεισσόνων,
καὶ ταῦτ' ἀκούειν, κἄτι τῶνδ' ἀλγίονα.
ἐγὼ μὲν οὖν αἰτοῦσα τοὺς ὑπὸ χθονὸς
ξύγγνοιαν ἴσχειν, ὡς βιάζομαι τάδε,
τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι. τὸ γὰρ
περισσὰ πράσσειν, οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.
ΑΝ. οὔτ' ἂν κελεύσαιμ', οὔτ' ἂν, εἰ θέλοις ἔτι
πράσσειν, ἐμοῦ γ' ἂν ἡδέως δρῴης μέτα.
ἀλλ' ἴσθ' ὁποῖά σοι δοκεῖ. κεῖνον δ' ἐγὼ
θάψω. καλόν μοι τοῦτο ποιούσῃ θανεῖν.
φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι, φίλου μέτα,

58. ΜΟΝΑ ΔΗ ΝΩ ΛΕΛΕΙΜΜΕΝΑ. μηδενὸς δηλονότι ἐπικούρου ὄντος ἡμῖν. ΕΙ ΝΟΜΟΥ ΒΙΑι ΨΗΦΟΝ ΤΥΡΑΝΝΩΝ. εἰ τὴν γενομένην ψῆφον τῶν τυράννων τῇ τοῦ νόμου ἀνάγκῃ παραβαίημεν. τουτέστιν, εἰ τὴν ἐξουσίαν τὴν ἐκ τῶν νόμων τοῖς τυράννοις ἑπομένην παραβαίημεν. ΚΡΑΤΗ. τὰς βασιλείας. ΑΛΛ' ΕΝΝΟΕΙΝ ΧΡΗ. πρῶτον μὲν ὅτι ἀσθενεῖς ἐσμὲν ἐκ φύσεως, καθὸ γυναῖκες· ἔπειτα καὶ ὑπὸ τῆς τύχης ἀσθενέστεραι, καθὸ ὑποτεταγμέναι. παρὰ τὸ Εὐριπίδειον· (Μηδ. 266.)

γυνὴ γὰρ τἄλλα μὲν φόβου πλέα,
κακή τ' ἐς ἀλκὴν, καὶ σίδηρον εἰσορᾷν.

ΚΑιΤΙ ΤΩΝΔ' ΑΛΓΙΟΝΑ. λυπηρότερα. λείπει δὲ τὸ, ὥστε ἀκούειν ταῦτα, καὶ τὰ τούτων χείρονα.

65. ΤΟΥΣ ΥΠΟ ΧΘΟΝΟΣ. ἢ τὸν Πολυνείκη, ἢ τοὺς χθονίους δαίμονας. πιθανῶς δὲ καὶ τοῦ πρέποντος ἐφρόντισε. φησὶ γὰρ, ὅτι ἀπολογήσομαι τοῖς κατὰ χθονός. ΞΥΓΓΝΟΙΑΝ ΙΣΧΕΙΝ. συγγνώμην ἔχειν, ὅτι βίᾳ πράσσω ταῦτα. ΤΟΙΣ ΕΝ ΤΕΛΕΙ. τοῖς βασιλεῦσι. ΤΟ ΓΑΡ ΠΕΡΙΣΣΑ ΠΡΑΣΣΕΙΝ. γνωμολογικῶς ἀπαλλάττεται. τὸ γὰρ παρὰ δύναμίν τι πράττειν, ἠλίθιον.

69. ΟΥΤ' ΑΝ ΚΕΛΕΥΣΑΙΜ'. τὸ τέλειον· οὔτ' ἂν κελεύσαιμι. τὸ δὲ ἑξῆς· οὔτε εἰ θέλοις πράττειν ἐμοῦ μέτα, ἡδέως ἂν δρῴης. δαιμόνιον δὲ τὸ ἦθος. φησίν· οὔτε σε ἀναγκάσω· ἀλλ' οὔτ', ἂν θέλῃς, ἡδέως ἀνέξομαί σου τὴν ἐπικουρίαν. ΑΛΛ' ΙΣΘ' ΟΠΟΙΑ ΣΟΙ ΔΟΚΕΙ. γίγνωσκε ὁποῖα σὺ θέλεις, τὸ πείθεσθαι τοῖς τυράννοις. ἢ τοιαύτη γενοῦ, ὁποία καὶ βούλει. ΚΑΛΟΝ ΜΟΙ ΤΟΥΤΟ ΠΟΙΟΥΣΗι. θαπτούσῃ τὸν ἀδελφόν. ἀντὶ τοῦ, καλός μοι ἔσται ὁ ὑπὲρ ἀδελφοῦ θάνατος, τουτέστιν εὐκλεέστατος.

[57. ἀλλήλοιν Erfurdtio est genitivus: mihi dativus. Philoct. v. 197. s. τοῦ μὴ πρότερον τόνδ' ἐπὶ Τροίᾳ Τεῖναι τὰ θεῶν ἀμάχητα βέλη. Ibid. v. 1138. s. ὅσ' ἐφ' Ἡμῖν κάκ' ἐμήσατ' Ὀδυσσεύς. Homerus Il. v. v. 882. μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν. Frequentissimus hic usus præpositionis ἐπί. *Schæf.*]

71. ὁποῖα. Neutrum plurale. Sic codd. Aldus et Scholiastes. Perperam Turnebus ὁποία.

ὅσια πανουργήσασ᾽· ἐπεὶ πλείων χρόνος,
ὃν δεῖ μ᾽ ἀρέσκειν τοῖς κάτω, τῶν ἐνθάδε.
ἐκεῖ γὰρ αἰεὶ κείσομαι· σοὶ δ᾽ εἰ δοκεῖ,
τὰ τῶν θεῶν ἔντιμ᾽ ἀτιμάσασ᾽ ἔχε.
ΙΣ. ἐγὼ μὲν οὐκ ἄτιμα ποιοῦμαι· τὸ δὲ
βίᾳ πολιτῶν δρᾶν, ἔφυν ἀμήχανος.
ΑΝ. σὺ μὲν τάδ᾽ ἂν προὔχοι᾽· ἐγὼ δὲ δὴ τάφον
χώσουσ᾽ ἀδελφῷ φιλτάτῳ πορεύσομαι.
ΙΣ. οἴ μοι ταλαίνης, ὡς ὑπερδέδοικά σου.
ΑΝ. μή μου προτάρβει· τὸν σὸν ἐξόρθου πότμον.
ΙΣ. ἀλλ᾽ οὖν προμηνύσῃς γε τοῦτο μηδενὶ
τοὔργον· κρυφῇ δὲ κεῦθε· σὺν δ᾽ αὔτως ἐγώ.
ΑΝ. οἴ μοι· καταύδα. πολλὸν ἐχθίων ἔσει
σιγῶσ᾽, ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξῃς τάδε.
ΙΣ. θερμὴν ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίαν ἔχεις.
ΑΝ. ἀλλ᾽ οἶδ᾽ ἀρέσκουσ᾽, οἷς μάλισθ᾽ ἁδεῖν με χρή.

74. ΟΣΙΑ ΠΑΝΟΥΡΓΗΣΑΣ᾽. δίκαια μετὰ πανουργίας ἐργασαμένη, ὡς αὐτὴ λέγεις· ἐπεὶ προεῖπε· Τὸ γὰρ περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα. ἢ οὕτως· ὅσια πανουργήσασα, ἀντὶ τοῦ, εὐσεβῶς πάντα ἐργασαμένη. ΤΟΙΣ ΚΑΤΩ ΤΩΝ ΕΝΘΑΔΕ. γενναῖον καὶ τοῦτο, εἰς ὑποθήκας συντελοῦν τῆς μετὰ ταῦτα ἐπιδημίας, ὅτι δεῖ εὖ τίθεσθαι μεμνημένον ἐκείνου τοῦ χρόνου, καὶ ὅτι δεῖ λόγον ὑποσχεῖν κάτω. ἐπεμβέβληται δὲ ταῦτα τοῖς ποιήμασιν οὐκ ἀχρείως, εἰς εὐσέβειαν προτρεπόμενα. ΤΑ ΤΩΝ ΘΕΩΝ ΕΝΤΙΜ᾽ ΑΤΙΜΑΣΑΣ᾽ ΕΧΕ. τὰ παρὰ θεοῖς τίμια ἀτίμαζε. τετίμηται γὰρ παρὰ θεοῖς, καὶ ὅσιον νενόμισται τὸ θάπτειν νεκρούς· οἷς μᾶλλον δεῖ πείθεσθαι, ἢ τοῖς τοῦ Κρέοντος κηρύγμασι.

80. ΣΥ ΜΕΝ ΤΑΔ᾽ ΑΝ ΠΡΟΥΧΟΙΟ. σὺ μέντοι ταῦτα προφασίζου. τὰς γὰρ προφάσεις, προχάνας ἐκάλουν, ὡς καὶ Καλλίμαχος ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Αἰτίων·

Ἀγρόνδε πάσῃσιν ἐπὶ προχάνῃσιν ἐφοίτα.

ἢ, σὺ ταῦτα προβάλλου· ἢ, σὺ μὲν τούτοις ἂν σαυτὴν σκεπάζοις. ΕΓΩ ΔΕ ΔΗ ΤΑΦΟΝ. τοῦτο ἤδη τῆς προθυμίας αὐξητικόν.

82. ΟΙ ΜΟΙ ΤΑΛΑΙΝΗΣ. φιλόστοργον καὶ ταύτης τὸ ἦθος, ἀλλ᾽ εὐλαβές. δέδοικεν οὖν καὶ περὶ τῇ ἀδελφῇ, καὶ ἀναβοᾷ περιπαθῶς.

83. ΠΟΤΜΟΝ. γράφεται ΒΙΟΝ.

86. ΟΙ ΜΟΙ ΚΑΤΑΥΔΑ. διὰ τούτου δηλοῖ, ὅτι ἐφ᾽ οἷς ποιῶ ἀγάλλομαι· πᾶσιν οὖν ἀπάγγελλε αὐτά. ἅμα δὲ καὶ ἐφυβρίζει ἐν οἷς δοκεῖ αὐτῇ προσχαρίζεσθαι.

88. ΘΕΡΜΗΝ ΕΠΙ ΨΥΧΡΟΙΣΙ. ἐπὶ ἀδυνάτοις νεανιεύῃ, καὶ ἐπὶ ἀηδέσι τέρπῃ τὴν ψυχήν.

89. ΟΙΣ ΜΑΛΙΣΘ᾽ ΑΔΕΙΝ ΜΕ ΧΡΗ. τῇ τῶν θεῶν ὁσίᾳ, διὰ τὸ θάπτειν τὸν νεκρὸν, καὶ μάλιστα ἀδελφόν.

79. *βίᾳ πολιτῶν*, *invitis civibus*. In recentioribus editt. additum fuit ad hunc locum satis ineptum scholion, *βίᾳ, ἀντὶ τοῦ βιαίως*. quo auctore nescio. Ista nec in Romana, nec in Florentina editione leguntur.

83. *πότμον*. Lectionem hanc agnoscit Scholiastes. In codd. *βίον*, quod a librario suppositum fuisse videtur ignorante in *πότμον* priorem corripi, ut in Œd. T. 271. [Vulgo *μή μου*. Sed h. l. pronomen est *ὀρθοτονούμενον*. *Schæf.*]

ΙΣ. εἰ καὶ δυνήσει γ'· ἀλλ' ἀμηχάνων ἐρᾷς.
ΑΝ. οὐκοῦν, ὅταν δὴ μὴ σθένω, πεπαύσομαι.
ΙΣ. ἀρχὴν δὲ θηρᾷν οὐ πρέπει τἀμήχανα.
ΑΝ. εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθρανεῖ μὲν ἐξ ἐμοῦ,
ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσει δίκη.
ἀλλ' ἔα με, καὶ τὴν ἐξ ἐμοῦ δυσβουλίαν,
παθεῖν τὸ δεινὸν τοῦτο. πείσομαι γὰρ οὐ
τοσοῦτον οὐδὲν, ὥστε μὴ οὐ καλῶς θανεῖν.
ΙΣ. ἀλλ', εἰ δοκεῖ σοι, στεῖχε· τοῦτο δ' ἴσθ', ὅτι
ἄνους μὲν ἔρχῃ, τοῖς φίλοις δ' ὀρθῶς φίλη.×

ΧΟΡΟΣ.

'Ακτὶς ἀελίου, τὸ κάλ- *στροφὴ α'.*
λιστον ἑπταπύλῳ φανὲν

90. ΕΙ ΚΑΙ ΔΥΝΗΣΗι Γ'. *εἰ καὶ δυνήσῃ ἀρέσκειν. ἀλλ' ἀμηχάνων καὶ ἀδυνάτων ἐρᾷς.*

91. ΟΤΑΝ ΔΗ ΜΗ ΣΘΕΝΩ. *ὅταν ἀδυνατήσω, τότε παύσομαι· νῦν δὲ ἀναγκαῖον ἐπιχειρεῖν.*

92. ΑΡΧΗΝ ΔΕ ΘΗΡΑιΝ. *οὐδὲ ἐπιβάλλειν τοῖς ἀμηχάνοις καλόν ἐστι.*

94. ΔΙΚΗι. *ἀντὶ τοῦ, δικαίως, ὡς καὶ ἡμεῖς ἔτι φαμὲν ἐν τῇ συνηθείᾳ, βίᾳ, ἀντὶ τοῦ, βιαίως. ἢ ἡ* ΠΡΟΣ *τοῦ* ΠΡΟΣΚΕΙΣΗι *τῷ* ΔΙΚΗι *συνάπτεται, ἵν' ᾖ οὕτως· πρὸς τῷ τῇ Δίκῃ ἀπέχθεσθαι, καὶ τῷ θανόντι δυσμενὴς ἔσῃ. καλῶς δὲ τὸ* ΚΕΙΣΗι, *ἵνα τὴν μετὰ θάνατον αὐτῇ προσγενησομένην τιμωρίαν αἰνίξηται.* ΠΕΙΣΟΜΑΙ ΓΑΡ ΟΥ. *οὐδὲν δεινὸν, φησὶ, πείσομαι, ὅπερ με τῆς εὐκλείας τοῦ καλοῦ θανάτου ἀποστερήσει. ἀντὶ τοῦ, οὐδὲν τηλικοῦτον κακὸν πείσομαι, ὥστε μὴ οὐ καλῶς ἀποθανεῖν.*

99. ΑΝΟΥΣ ΜΕΝ ΕΡΧΗι. *ἀνοήτως μὲν καὶ φιλοκινδύνως πράττεις· εὐνοϊκῶς δὲ τῷ θανόντι.*

100. ΑΚΤΙΣ ΑΕΛΙΟΥ. *σύνοδος τινῶν Θηβαίων γερόντων, ἐξ ὧν ὁ Χορὸς συνέστηκε. μετάπεμπτοι δὲ ἐοίκασιν οὗτοι ὑπὸ τοῦ Κρέοντος γεγενῆσθαι, ἐπεὶ καὶ τὰς προφάσεις τῆς εἰσόδου τῶν Χορῶν πιθανὰς εἶναι δεῖ· καὶ ἐπειδὴ κατωρθώκασι τῇ προτεραίᾳ οἱ Θηβαῖοι, καὶ οἱ ἄριστοι πάντες τῶν 'Αργείων ἀνῄρηνται, εἰκότως περιχαρεῖς εἰσὶ, καὶ τῇ παρούσῃ ἡμέρᾳ εὐχαριστοῦσιν. ὁ δὲ λόγος· ὦ φίλη ἡμέρα παρὰ τὰς πρόσθεν ἡμέρας ἡμῖν φανεῖσα.* ΤΟ ΚΑΛΛΙΣΤΟΝ. *τὸ* ΤΟ *πρὸς τὸ* ΦΑΝΕΝ. *τὸ δὲ ἑξῆς· ὦ τῆς ἀκτῖνος τοῦ ἡλίου φῶς. τὸ φανὲν ἡμῖν κάλλιστον τῶν προτέρων ἡμερῶν. τοῦτο γὰρ προσληπτέον.* Ω ΧΡΥΣΕΑΣ ΑΜΕΡΑΣ. *ὦ ἀκτὶς, τῆς ἡμέρας ὀφθαλμός. ὁ δὲ νοῦς· ὦ καλλίστη ἡμέρα, ἐφάνης ἐν Θήβαις, βάντα τὸν 'Αργολικὸν στρατὸν τὸν λεύκασπιν πανσαγίᾳ, τουτέστι πάσῃ σάγῃ καὶ σκευῇ χρησάμενον, ὀξυτόρῳ κινήσασα χαλινῷ φυγάδα.* ΔΙΡΚΑΙΩΝ ΡΕΕΘΡΩΝ. *Δίρκη, κρήνη καὶ ποταμὸς Θηβῶν.* ΛΕΥΚΑΣΠΙΝ. *καὶ Εὐριπίδης·* (*Φοινίσσαις* 1110.)

Λεύκασπιν εἰσορῶμεν 'Αργείων στρατόν.

ΦΩΤΑ. *ἤτοι τὸν 'Αδραστόν φησιν, ἢ ἀφ' ἑνὸς τὸ πλῆθος δηλοῖ.* ΠΑΝΣΑΓΙΑι. *σὺν πανοπλίᾳ.* ΠΡΟΔΡΟΜΟΝ. *ὑπὲρ τὸ δέον δραμόντα, διὰ τὴν φυγήν.* ΚΙΝΗΣΑΣΑ ΧΑΛΙΝΩι. *οἷον παρασκευάσασα τῶν χαλινῶν μετὰ σπουδῆς ἐφάψασθαι, διὰ τὴν ὀξυτέραν φυγήν.*

[93. *ἐχθαρεῖ* habent Codices aliquot. Brunckius cum aliis *ἐχθρανεῖ. Schæf.*]

97. *μὴ οὐ καλῶς.* In E. T. altera negatio omissa.

100. *ἀελίου.* Perperam Aldus *ἀελίοιο.*

Θήβα τῶν πρότερον φάος,
ἐφάνθης ποτ', ὦ χρυσέας
ἁμέρας βλέφαρον, Διρκαί-
ων ὑπὲρ ῥεέθρων μολοῦσα,
τὸν λευκασπιν ἐξ 'Αργόθεν
φῶτα βάντα πανσαγίᾳ,
φυγάδα πρόδρομον ὀξυτέρῳ
κινήσασα χαλινῷ,
ὃς ἐφ' ἁμετέρᾳ γᾷ Πολυνείκους
ἀρθεὶς νεικέων ἐξ ἀμφιλόγων,
ὀξέα κλάζων, αἰετὸς ἐς γᾶν
ὣς, ὑπερέπτα,
λευκῆς χιόνος πτέρυγι στεγανὸς
πολλῶν μεθ' ὅπλων,
ξύν θ' ἱπποκόμοις κορύθεσσι.
στὰς δ' ὑπὲρ μελάθρων, φονί- ἀντιστρ. α'.
αισιν ἀμφιχανὼν κύκλῳ
λόγχαις ἑπτάπυλον στόμα,

110. ΟΝ ΕΦ' ΗΜΕΤΕΡΑι ΓΑι. ὅντινα στρατὸν 'Αργείων ἐξ ἀμφιλόγων νεικέων ἀρθεὶς ἤγαγεν ὁ Πολυνείκης, οἷον ἀμφιλογίᾳ χρησάμενος πρὸς τὸν ἀδελφόν. διὰ βραχέων δὲ εἶπεν αὐτὸ, ὡς γνωρίμου οὔσης τῆς ὑποθέσεως. ΑΡΘΕΙΣ. ἐπαρθεὶς εἰς θυμὸν καὶ παροξυνθείς. ΝΕΙΚΕΩΝ ΑΜΦΙΛΟΓΩΝ. ἢ τῶν ἀμφισβητησίμων, ἢ τῶν ἀμφιβολίας ἐμποιούντων. ΑΙΕΤΟΣ ΕΙΣ ΓΑΝ ΩΣ. τὸ ἑξῆς· ὡς αἰετός. ΛΕΥΚΗΣ ΧΙΟΝΟΣ ΠΤΕΡΥΓΙ. ὡς ἐκ χιόνος οὔσῃ πτέρυγι, ἀντὶ τοῦ, λευκοτάτῃ. ΣΤΕΓΑΝΟΣ. ἐστεγασμένος λευκοῖς ὅπλοις. ἀλληγορικῶς δὲ τοῦτό φησιν, ὡς ἐπὶ ἀετοῦ. δηλοῖ δὲ, ὅτι λεύκασπις ἦν ὁ τῶν 'Αργείων στρατός. λείπει δὲ τὸ ὡς, ἵν' ᾖ, ὡς χιόνος. τὸ δὲ ΠΤΕΡΥΓΙ μεταφορικῶς ἐπὶ τῶν ὅπλων ἔλαβε.

117. ΣΤΑΣ Δ' ΥΠΕΡ ΜΕΛΑΘΡΩΝ. ὡς ἀετὸς Πολυνείκης κυκλώσας τὰς Θήβας ταῖς τῶν φόνων ἐρώσαις λόγχαις, ἀμφιχανὼν ἔβα. ἐνέμεινε δὲ τῇ μεταφορᾷ. ΕΒΑ. ἀντὶ τοῦ, ἡττήθη. ΓΕΝΥΣΙ. παρήλλαξε τὸ ὄνομα, τὰ χείλη τοῦ ἀετοῦ,

102. τῶν πρότερον. Sic membr. recte. Ceteri τῶν προτέρων.

106. Aldus et codd. veteres τὸν λεύκασπιν 'Αργόθεν, metro claudicante. Inepto additamento Triclinius defectum supplevit, πρίν. Legendum τὸν λεύκασπιν ἐξ 'Αργόθεν. Sic Homerus Il. θ'. 304. Τὸν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ. ad quem versum Eustathius: περισσῶς δὲ κεῖται ἡ ΕΞ πρόθεσις καὶ ἐν τῷ ἐξ Αἰσύμηθεν, ὡς καὶ ἐν τῷ ἐξ οὐρανόθεν, καὶ ἐν ἄλλοις. Ceterum numero singulari τὸν φῶτα, Argivos omnes significat, quo schemate nihil magis obvium.

108. ὀξυτέρῳ. Sic liquido E, gl. ταχυτάτῳ. Male vulgo ὀξυτόρῳ.

110. ὃς, scilicet ὁ λεύκασπις φὼς ἐξ 'Αργόθεν βὰς, qui quidem ὑπερέπτα, ἀρθεὶς ἐξ ἀμφιλόγων νεικέων Πολυνείκους. Perperam vulgo ὃν—Πολυνείκης, sine ulla legitimæ structuræ forma. Sic legendum esse vidit etiam eruditus Britannus apud Heathium.

114. πτέρυξ λευκῆς χιόνος, notat τὴν λευκὴν ἀσπίδα. Vide Eustathium p. 1055. l. 28. Hesychius: πτέρυγες, σκέπαι.

ἔβα, πρίν ποθ' ἁμετέρων
αἱμάτων γένυσι πλησθῆ-
ναί τε, καὶ στεφάνωμα πύργων
πευκάενθ' Ἥφαιστον ἑλεῖν.
τοῖος ἀμφὶ νῶτ' ἐτάθη
πάταγος Ἄρεος ἀντιπάλῳ
δυσχείρωμα δράκοντι.
Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους
ὑπερεχθαίρει· καί σφας ἐσιδὼν
πολλῷ ῥεύματι προσνισσομένους,
χρυσοῦ καναχῇ, χὐπεροπλίαις,
παλτῷ ῥιπτεῖ πυρὶ, βαλβίδων
ἐπ' ἄκρων ἤδη
νίκην ὁρμῶντ' ἀλαλάξαι.
ἀντίτυπα δ' ἐπὶ γᾷ πέσε ταντalωθεὶς στροφὴ β'.

γένυς εἰπών. ΠΕΥΚΑΕΝΘ' ΗΦΑΙΣΤΟΝ. τὸν ἐκ τῆς πεύκης ἐγειρόμενον, ἢ τὸν πικρὸν τοῖς τοῦτο πάσχουσι. ΔΡΑΚΟΝΤΙ. ἐγεγόνει ὁ δράκων ἐξ Ἄρεος καὶ Τιλφώσης Ἐριννύος. ἀπὸ δὲ τοῦ δράκοντος τοὺς Θηβαίους δηλοῖ, ἐπεὶ δρακοντογενεῖς εἰσιν. ὁ δὲ λόγος τοιοῦτος· πάταγος Ἄρεος περὶ τὰ νῶτα τοῦ ἀετοῦ ἐτάθη, τουτέστι, δραπετεύειν καὶ νῶτα αὐτὸν διδόναι πεποίηκεν ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου δράκοντος· ὃς ἐποίησεν αὐτὸν τὸν δράκοντα δυσχερῶς χειρωθῆναι. πολέμιον δὲ ζῶόν ἐστιν ὁ δράκων πρὸς τὸν ἀετὸν, ὥς φησι Νίκανδρος· (Θηρ. 448.) τὸ δὲ ΑΝΤΙΠΑΛΩι ΔΡΑΚΟΝΤΙ, ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου δράκοντος, ὡς (Ἰλ. χ'. 55.) Ἀχιλῆϊ δαμασθείς. ἢ οὕτως· τῷ ἀντιπάλῳ δράκοντι τοσαύτη μάχη συνετάθη, ἣ ἐποίησεν αὐτὸν μὴ δύνασθαι ἡμᾶς χειρώσασθαι· ἵνα δράκοντα λέγῃ τὸν Ἀργείων στρατὸν, ὡς θανατηφόρον, ἢ τὸν Πολυνείκη, ὡς αὐτὸν Θηβαῖον ὄντα.

127. ΖΕΥΣ ΓΑΡ ΜΕΓΑΛΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ. τοῦτο κοινὸν, ὡς πάντων τῶν Ἀργείων μεγαλαυχούντων, ἢ ἰδίᾳ κατὰ Καπανέως. τὰ γὰρ ἑξῆς εἰς αὐτὸν μόνον τείνει. ΧΡΥΣΟΥ ΚΑΝΑΧΗΣ ΥΠΕΡΟΠΤΙΑΣ. καὶ τὴν τοῦ χρυσοῦ φαντασίαν ὑπερβεβηκότας τῇ ἰδίᾳ ὑπεροψίᾳ· ὑπερήφανον γάρ τι ὁ χρυσός. οἱ δέ φασι λείπειν τὴν μετὰ, ἵν' ᾖ οὕτως· καὶ ἰδὼν αὐτοὺς προσνισσομένους μετὰ χρυσοῦ, καὶ καναχῆς, καὶ ὑπεροπτίας, ὅ ἐστιν ὑπερηφανίας, οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλ' ἐνεμέσησε τῷ κόμπῳ αὐτῶν. ἀεὶ γὰρ τοὺς κόμπους τῆς μεγάλης γλώσσης ὑπερεχθαίρει. ΠΑΛΤΩι ΠΥΡΙ. τῷ κεραυνῷ τῷ ἄνωθεν παλθέντι. ΒΑΛΒΙΔΩΝ. μεταφορικῶς εἴρηται ἀπὸ τῶν δρομέων, ἀντὶ τῶν κρηπίδων τοῦ τείχους. ΑΛΑΛΑΞΑΙ. παιωνίσαι. ἀλάλαγμα δέ ἐστιν ἐπινίκιος ᾠδή.

134. ΑΝΤΙΤΥΠΑ Δ' ΕΠΙ ΓΑι ΠΕΣΕ. εἰς ἀντίτυπον δὲ, φησὶ, πτῶμα ἔπεσε, διατιναχθεὶς ἄνωθεν κάτω, οὐχὶ πλάγιος. τὸ δὲ ἀντίτυπος, οὐκ ἀπὸ τοῦ τύπου, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τύψαι συντέθειται, αὐτὸς μὲν γὰρ τὴν ἄνω φορὰν ἐδίωκεν· ὁ δὲ

130. χρυσοῦ καναχῇ, χὐπεροπλίαις. Aldus et codd. χρυσοῦ καναχῆς ὑπεροπτίας, sine ullo sensu. ὑπεροπλία apud Homerum occurrit penultima producta, Il. α'. 205. ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ. Ex crasi copulæ καὶ in χὐπεροπλίῃσι prima producitur.

134. ἀντίτυπα δ' ἐπὶ γᾷ πέσε. Sic Aldus et veteres codd. quam lectionem agnoscit Eustathius p. 1701. Ista suo more interpolavit Triclinius.

πυρφόρος, ὃς τότε μαινομένᾳ ξὺν ὁρμᾷ
βακχεύων ἐπέπνει
ῥιπαῖς ἐχθίστων ἀνέμων.
εἶχε δ' ἄλλᾳ, τὰ μὲν ἄλλα, τὰ δ' ἐπ'
ἄλλοις ἐπενώμα στυφελίζων
μέγας Ἄρης δεξιόσειρος.
ἑπτὰ λοχαγοὶ γὰρ ἐφ' ἑπτὰ πύλαις
ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους, ἔλιπον
Ζηνὶ τροπαίῳ πάγχαλκα τέλη·
πλὴν τοῖν στυγεροῖν, ὣ πατρὸς ἑνὸς
μητρός τε μιᾶς φύντε, καθ' αὑτοῖν
δικρατεῖς λόγχας στήσαντ', ἔχετον
κοινοῦ θανάτου μέρος ἄμφω.

κεραυνὸς τὴν κάτω. ὅτι δὲ ΤΑΝΤΑΛΩΘΕΙΣ σημαίνει τὸ διασεισθεὶς, μαρτυρεῖ καὶ Ἀνακρέων· Μελαμφύλλῳ δάφνᾳ χλωρᾷ τ' ἐλαίᾳ ταντελίζει. Ἄλλως. ἄνωθεν τυπεὶς ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ, κάτωθεν δὲ ὑπὸ τῆς γῆς διὰ τὸν κεραυνὸν γενόμενος· ὅτι τῷ Ταντάλῳ ἡ Σίπυλος ἐπικατεστράφη. ΠΥΡΦΟΡΟΣ. πῦρ φέρων ἐν αὐτῷ. ἢ ὁ πῦρ τοῖς τείχεσι προσάγων. ἢ πεπυρακτωμένος ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ. ΟΣ ΤΟΤΕ. ὡς ἐπὶ τυφῶνος καὶ καταιγιδώδους πνεύματος, ἐπέπνει τὴν πόλιν ῥιπαῖς ἀνέμων. ΒΑΚΧΕΥΩΝ. ἐνθουσιῶν, καὶ μέγα φυσῶν, καὶ πνέων ὀργὴν, ὡς τὸ Μενάνδρου· Ἀλλὰ καὶ πν... ΕΙΧΕ Δ' ΑΛΛΑι. τὸ ΕΙΧΕΝ οὐκ ἔτι ἐπὶ τοῦ Καπανέως, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ Ἄρεος· ὅτι Ἄρης βοηθῶν ἡμῖν, πανταχοῦ τροπὰς ἐποιεῖτο τῶν πολεμίων. τοῦτο δέ φησιν, ὡσεὶ ἔλεγεν· οὐδεὶς τόπος ἀπήλλακτο ταραχῆς, ἀλλὰ πανταχοῦ ὁμοίως ἐξεφλέγετο ὁ πόλεμος. ΔΕΞΙΟΣΕΙΡΟΣ. κατὰ τὸ δεξιὸν φερόμενος κέρας. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἵππων τῶν ἐν τοῖς ἅρμασι παρασειρόντων. ὅ ἐστι, δεξιὸς Ἄρης ἡμῖν γενόμενος ὁ κεραυνὸς, καὶ ἀγαθὸς ἡμῖν φανείς. ἐὰν δὲ ᾖ ΔΕΞΙΟΧΕΙΡΟΣ, ἀντὶ τοῦ γενναῖος καὶ περιδέξιος. Ἄλλως. ΔΕΞΙΟΣΕΙΡΟΣ. ὁ γενναῖος. οἱ γὰρ ἰσχυροὶ ἵπποι εἰς τὴν δεξιὰν σειρὰν ζεύγνυνται τοῦ ἅρματος.

143. ΠΑΓΧΑΛΚΑ ΤΕΛΗ. ὅ ἐστι, τὰ ὅπλα ἀπέβαλον. ΤΟΙΝ ΣΤΥΓΕΡΟΙΝ. στυγερῶν φησι τῶν ἀτυχῶν. οἱ τοιοῦτοι γὰρ ἀεὶ στυγνοὶ καθεστήκασιν. οὗτοι δὲ, φησὶν, ἀλληλοκτονηθέντες, οὐ διέκριναν τὴν νίκην, ὥστε τοῦ ἡττηθέντος ἀνατεθῆναι τὰ ὅπλα. ΚΑΘ' ΑΥΤΟΙΝ. ἀντὶ τοῦ, κατ' ἀλλήλων. ΔΙΚΡΑΤΕΙΣ ΛΟΓΧΑΣ. ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένας. ἢ ὅτι ἀλλήλους ἀπέκτειναν, καὶ ἡ ἑκατέρου λόγχη οὐκ εἰς κενὸν ἀπεπέμφθη, ἀλλ' ἐκράτησε τοῦ ἑτέρου.

138. Aldus hunc versum sic edidit: εἶχε δ' ἄλλᾳ. τὰ μὲν ἄλλα, τάδ' ἐπ' ἄλλοις. In membr. non bis ἄλλᾳ: sed quod priori factum oportuit, posteriori soli subscriptum ι.

145. καθ' αὑτοῖν. id est, ut a Scholiasta recte expositum, κατ' ἀλλήλων. Non itaque solus Menander ἑαυτοὺς pro ἀλλήλους adhibuit, et prædem criminanti Eustathio Sophoclem dare potest. Sic enim ille in v. Odysseæ p. 1547. ὅτι οὐ ταυτὸν ΑΛΛΗΛΟΙΣ εἰπεῖν καὶ ΕΑΥΤΟΙΣ. τὸ μὲν γὰρ ἑαυτοὺς, ὥς φασιν οἱ παλαιοὶ, ἐπὶ τῶν καθ' αὑτὰ λεγομένων τέθειται· οἷον, Αἴας καὶ Μενοικεὺς, φασὶν, ὁ Κρέοντος ἑαυτοὺς ἀνεῖλον. ἤγουν ἑκάτερος ἑαυτόν. τὸ δὲ ἀλλήλους ἐπί τινων συμπεπλεγμένων κεῖται. οἷον, οἱ τοῦ Οἰδίποδος παῖδες ἀλλήλους ἀπέκτειναν, ἤτοι ἕτερος τὸν ἕτερον. Μένανδρος οὖν, φασὶν, ἁμαρτάνει λέγων, Οὐκ ἠρκέσαμεν ἑαυτοῖς. ἐχρῆν γὰρ ἀλλήλοις εἰπεῖν.

ἀλλὰ γὰρ ἁ μεγαλώνυμος ἦλθε Νίκα *ἀντιστρ. β'.*
τᾷ πολυαρμάτῳ ἀντιχαρεῖσα Θήβᾳ.
ἐκ μὲν δὴ πολέμων
τῶν νῦν θέσθαι λησμοσύναν,
θεῶν δὲ ναοὺς χοροῖς παννύ-
χοις πάντας ἐπέλθωμεν· ὁ Θήβας δ'
ἐλελίζων Βακχεῖος ἄρχοι.
ἀλλ', ὅδε γὰρ δὴ βασιλεὺς χώρας
τῆσδε Κρέων ὁ Μενοικέως νεοχμὸς
νεαραῖσι θεῶν ἐπὶ συντυχίαις
χωρεῖ, τινὰ δὴ μῆτιν ἐρέσσων,

148. Α ΜΕΓΑΛΩΝΥΜΟΣ. *ἡ μεγάλην περιποιοῦσα δόξαν.* ΑΝΤΙΧΑΡΕΙΣΑ ΘΗΒΑι. *ἀντὶ τοῦ, ἴσον αὐτῇ χαρεῖσα, ὡς ἀντίθεος. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι ὅσον ἐφίλει τὴν Νίκην, καὶ ἡ Νίκη αὐτὴν ἀντεφίλησε. πρὸς χαίρουσαν γὰρ αὐτὴν καὶ αὐτὴ χαρεῖσα ἦλθεν. ἢ ἀντὶ τῶν κακῶν χαρεῖσα.* ΕΚ ΜΕΝ ΔΗ ΠΟΛΕΜΩΝ. *πάνυ πιθανῶς τὰ τῆς εὐχῆς. ἐπιμνησθέντες γὰρ δυσχερῶν, πάλιν ἐπὶ τὰ κατ' ἀρχὰς εὔφημα τρέπονται.* ΘΗΒΑΣ Δ' ΕΛΕΛΙΖΩΝ. *ἐξάρχοι δὲ ὁ Διόνυσος, ὁ τὰς Θήβας ἐλελίζων καὶ κινῶν ταῖς βακχείαις.* Ἄλλως. Ο ΘΗΒΑΣ Δ' ΕΛΕΛΙΧΘΩΝ. *ὁ κινησίχθων. ἐλελίχθονα δὲ τὸν Διόνυσόν φησι, διὰ τὰς ἐν ταῖς βακχείαις κινήσεις. ἢ τὸν τὴν γῆν σείοντα καὶ ἀναβακχεύοντα ταῖς χορείαις. ὁ δὲ νοῦς·* Ο ΘΗΒΑΣ ΒΑΚΧΕΙΟΣ, *ὁ Θηβαγενὴς Διόνυσος, ὁ τῆς Θήβης πολίτης, ὁ ἐλελίχθων, ἄρχοι τῆς χορείας.*

155. ΑΛΛ' ΟΔΕ ΓΑΡ ΔΗ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΧΩΡΑΣ. *ἄριστα καὶ μεγαλοφρόνως διεσκεύασται αὐτῷ ὁ Χορός. ἕτερος γὰρ ἂν ταῦτα πρῶτον εἰσήγαγεν, ὅτι ἡμεῖς συνήχθημεν ὑπὸ Κρέοντος. χάριεν δὲ τὸ πρῶτον μὲν εὐχὴν αὐτοὺς ποιήσασθαι· ἑξῆς δὲ δηλῶσαι ὑπὸ τίνος συνηθροίσθησαν. παρατήρει δὲ ὅτι πάντη ἐπιμελῶς διαγίγνεται, δηλῶν ἡμῖν τὰ πράγματα ὁ ποιητής, ὥστε ἐσπάρθαι μὲν αὐτὰ καὶ παρακεῖσθαι ἑτέροις προσώποις, πάντα δὲ δηλοῦσθαι. καὶ τὸ τοῦ βασιλέως ὄνομα εὐθὺς παρατήρει,* ΚΡΕΩΝ Ο ΜΕΝΟΙΚΕΩΣ. *καὶ τὸ* ΝΕΟΧΜΟΣ *δὲ οὐκ ἔστιν ἀργόν, ὅ ἐστι, νέος, νεωστὶ κατασταθεὶς εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τυραννίδα. τὸ δὲ ἑξῆς· ἀλλ' ἰδοὺ γὰρ Κρέων, ὁ νεωστὶ καινὸς βασιλεὺς τῆς χώρας γενόμενος, τῇ προσφάτῳ παρὰ θεῶν αὐτῷ δεδομένῃ ἐπιτυχίᾳ τοῦτο κατορθώσας.* ΣΥΝΤΥΧΙΑΙΣ. *συναντήσεσι.* ΤΙΝΑ ΔΗ ΜΗΤΙΝ ΕΡΕΣΣΩΝ. *ἐν ἑαυτῷ κινῶν, καὶ μεριμνῶν. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐρεσσόντων.* ΣΥΓΚΛΗΤΟΝ ΛΕΣΧΗΝ. *τὴν συγκληθεῖσαν ἐξαίφνης ὁμιλίαν. ἐπειδήπερ μεταπεμψάμενος τοὺς ἐντίμους, εἰς ἐκκλησίαν συνήγαγε.* ΠΡΟΥΘΕΤΟ ΛΕΣΧΗΝ. *ὁμιλίαν συνεκρότησε.* ΠΕΜΨΑΣ. *μεταστειλάμενος.*

151. **θέσθαι.** Sic legendum esse nemo non videre poterat, quod diu postquam admiseram, sic liquido scriptum reperi in T. cum gl. **θελήσατε.** Ceterorum librorum lectio **θέσθε** mendosa est, quippe quæ metrum jugulat: est enim versus dactylicus.

154. **ἐλελίζων.** Sic Aldus et veteres codd. Scholiastes **ἐλελίχθων,** quam lectionem secutus est et non male defendit Triclinius.

156. **τῆσδε.** Hæc vox ab omnibus libris abest: addit eam Heathius; et sic quidem integris pedibus versus procedit, sed invenustis. In **Μενοικέως** fit synizesis, at non in **νεοχμὸς,** quæ vox anapæstus est: media corripitur ante tenuem et liquidam. Philoct. 751. **Τί δ' ἔστιν οὕτω νεοχμὸν ἐξαίφνης ὅτου.** Eurip. Bacchis 212. **Κλύω δὲ νεοχμὰ τήνδ' ἀνὰ πτόλιν κακά.** Idem Troasin 233. **Κῆρυξ νεοχμῶν μύθων ταμίας.**

ὅτι σύγκλητον τήνδε γερόντων
προὔθετο λέσχην,
κοινῷ κηρύγματι πέμψας.

ΚΡΕΩΝ.

Ἄνδρες, τὰ μὲν δὴ πόλεος ἀσφαλῶς θεοὶ,
πολλῷ σάλῳ σείσαντες, ὤρθωσαν πάλιν·
ὑμᾶς δ' ἐγὼ πομποῖσιν ἐκ πάντων δίχα
ἔστειλ' ἱκέσθαι· τοῦτο μὲν, τὰ Λαΐου
σέβοντας εἰδὼς εὖ θρόνων ἀεὶ κράτη·
τοῦτ' αὖθις, ἡνίκ' Οἰδίπους ὤρθου πόλιν,
κἀπεὶ διώλετ', ἀμφὶ τοὺς κείνου τότε
παῖδας, μένοντας ἐμπέδοις φρονήμασιν.
ὅτ' οὖν ἐκεῖνοι πρὸς διπλῆς μοίρας μίαν
καθ' ἡμέραν ὤλοντο, παίσαντές τε καὶ
πληγέντες αὐτόχειρι σὺν μιάσματι,
ἐγὼ κράτη δὴ πάντα καὶ θρόνους ἔχω
γένους κατ' ἀγχιστεῖα τῶν ὀλωλότων.
ἀμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν
ψυχήν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν ἂν
ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβὴς φανῇ.

163. ΠΟΛΛΩι ΣΑΛΩι. τροπικῶς, ὡς ἐπὶ νεώς. ΥΜΑΣ Δ' ΕΓΩ ΠΟΜΠΟΙΣΙΝ. διὰ τῶν πομπῶν ὑμᾶς μετεκαλεσάμην, χωρὶς ἁπάντων, ἐξαιρέτως πρὸς ὑμᾶς μόνον ἀπεσταλμένων. ὁ δὲ λόγος ἐστὶ μὲν καὶ σημαντικὸς τοῦ πράγματος, ἐστὶ δὲ καὶ τεχνικός. ἐγκωμιάζει γὰρ πρῶτον αὐτούς· ἀναγκαῖον δὲ τῷ παριόντι πρῶτον ἐπὶ πολιτικὴν ἀρχὴν, εὔνους ἑαυτῷ καταστῆσαι τοὺς ὑπηκόους. μετεπεμψάμην οὖν, φησὶν, ὑμᾶς, εἰδὼς ὅτι ἄνωθεν πρὸς Λάϊον καὶ Οἰδίποδα εὐνοϊκῶς εἴχετε· ὡς δήπου καὶ πρὸς αὐτὸν τοιούτων φανησομένων. δηλοῖ δὲ διὰ τούτων καὶ τὴν ἡλικίαν τῶν κατὰ τὸν Χορὸν γερόντων, ὡς ἔτι ἄνωθεν ἀπὸ Λαΐου ὄντων ἐν πολιτείᾳ.

174. ΚΑΤ' ΑΓΧΙΣΤΕΙΑ. οὐδετέρως. κατ' οἰκειότητα καὶ συγγένειαν. ΑΜΗΧΑΝΟΝ ΔΕ. οἱ μὲν Χίλωνι ἀνατιθέασι τὴν γνώμην, οἱ δὲ Βίαντι, ὅτι ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσιν.

Equidem mallem totum hunc versum abesse, et legi: Ἀλλ' ὅδε γὰρ δὴ βασιλεὺς νεοχμὸς Νεαραῖσι θεῶν ἐπὶ συντυχίαις Χωρεῖ—

163. πολλῷ σάλῳ. Plutarchus in Fabio de Africano loquens Sophocleam hanc Metaphoram adhibuit: τὴν ἡγεμονίαν ὡς ἀληθῶς πολλῷ σάλῳ σεισθεῖσαν ὤρθωσε πάλιν.

168. ἀμφὶ τοὺς κείνου τότε παῖδας. Sic legendum. Emendationem confirmat partim E. in quo scriptum τοὺς κείνου ἔτι. Pessime in membr. ut in Aldina, τοὺς κείνων ἔτι. Correlativa sunt ἐπεὶ—τότε.

ἐμοὶ γὰρ, ὅστις πᾶσαν εὐθύνων πόλιν,
μὴ τῶν ἀρίστων ἅπτεται βουλευμάτων,
ἀλλ' ἐκ φόβου του γλῶσσαν ἐγκλείσας ἔχει,
κάκιστος εἶναι νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ·
καὶ μείζον' ὅστις ἀντὶ τῆς αὑτοῦ πάτρας
φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω.
ἐγὼ γὰρ, ἴστω Ζεὺς ὁ πάνθ' ὁρῶν ἀεὶ,
οὔτ' ἂν σιωπήσαιμι τὴν ἄτην ὁρῶν
στείχουσαν ἀστοῖς ἀντὶ τῆς σωτηρίας,
οὔτ' ἂν φίλον ποτ' ἄνδρα δυσμενῆ χθονὸς
θείμην ἐμαυτῷ, τοῦτο γιγνώσκων, ὅτι
ἥδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα, καὶ ταύτης ἔπι
πλέοντες ὀρθῆς, τοὺς φίλους ποιούμεθα.
τοιοῖσδ' ἐγὼ νόμοισι τήνδ' αὔξω πόλιν,
καὶ νῦν ἀδελφὰ τῶνδε κηρύξας ἔχω
ἀστοῖσι, παίδων τῶν ἀπ' Οἰδίπου πέρι.
Ἐτεοκλέα μὲν, ὃς πόλεως ὑπερμαχῶν
ὄλωλε τῆσδε, πάντ' ἀριστεύσας δορὶ,
τάφῳ τε κρύψαι, καὶ τὰ πάντ' ἐφαγνίσαι,

179. ΜΗ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΩΝ. *δέον γὰρ ἀρίστων βουλευμάτων ἅπτεσθαι, καὶ παῤῥησιάζεσθαι ἐν αὐτοῖς μὴ ἀποδειλιῶντα.* ΝΥΝ ΤΕ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙ. *καὶ πρὶν ἦρξα, καὶ νῦν ὅτε ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἐλήλυθα.*

187. ΟΥΤ' ΑΝ ΦΙΛΟΝ ΠΟΤ'. *οὐκ ἂν κτήσαιμι φίλον τῆς ἐμῆς πόλεως δυσμενῆ. τοῦτο δὲ εἰς Πολυνείκη συντείνει.* ΗΔ' ΕΣΤΙΝ Η ΣΩΖΟΥΣΑ. *ἡ πόλις δηλονότι.* ΠΛΕΟΝΤΕΣ ΟΡΘΗΣ. *πορευόμενοι. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν νεῶν.*

192. ΑΔΕΛΦΑ. *ἴσα, ὅμοια. μέλλων δὲ περὶ ἀπεχθοῦς κηρύγματος λέγειν, μακρότερῳ χρῆται τῷ λόγῳ. καὶ πρῶτον μὲν ἐγκωμιάζει τὸν Ἐτεοκλέα· ὕστερον δὲ ἐλέγχει τὸν Πολυνείκη, καὶ δείκνυσιν αὐτὸν μίσους ἄξιον, καὶ τῆς τοιαύτης τιμωρίας.*

[181. *νῦν τε καὶ πάλαι, nunc, ut olim.* Alibi dixit *νῦν τε καὶ τότε.* V. not. ad Electr. v. 676. Plato Phædr. p. 274. Heind. *ἀεί τε καὶ τότε, tunc, ut semper.* Similis particularum copulantium relatio in *οὔτε, οὔτε,* Œd. C. v. 1581. s. *Schaf.*]

182. *καὶ μείζον' ὅστις.* Sic tres codd. Apud Stobæum in Floril. Grotii p. 175. variata structura, ideoque forte melius, *εἴ τις.* [*μείζον'—ἀντὶ τῆς αὑτοῦ πάτρας.* Strabo p. 1022. C. Almel. *τὸ θαυμαστὸν ἀντὶ τἀληθοῦς ἀποδέχονται μᾶλλον.* V. L. Bos. Ellips. Gr. p. 737. *Schaf.*]

196. *καὶ τὰ πάντ' ἐφαγνίσαι.* Sic liquido scriptum in E. T. Estque hæc sincera lectio et optima, ut in glossis traditur, ad hunc modum resolvenda: *τάφῳ τε κρύψαι, καὶ ἐπὶ τῷ τάφῳ ἁγνίσαι τὰ πάντα, ἃ—* Infra 247. *κἀφαγιστεύσας* itidem valet *καὶ ἐφαγιστεύσας.* In membr. scriptum *ἀφαγνίσαι.* Aldus mendose edidit *ἀφανίσαι,* quod nescio an in ullo scripto libro repertum fuerit. Miro tamen id judicio Toupius ad Suidam i. 66. et Britannus nescio quis in nova editione Pentalogiæ tuentur, tanquam librorum veterum omnium lectionem.

ἃ τοῖς ἀρίστοις ἔρχεται κάτω νεκροῖς.
τὸν δ' αὖ ξύναιμον τοῦδε, Πολυνείκην λέγω,
ὃς γῆν πατρῴαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς,
φυγὰς κατελθὼν, ἠθέλησε μὲν πυρὶ
πρῆσαι κατάκρας, ἠθέλησε δ' αἵματος
κοινοῦ πάσασθαι, τοὺς δὲ δουλώσας ἄγειν·
τοῦτον πόλει τῇδ' ἐκκεκηρύχθαι, τάφῳ
μήτε κτερίζειν, μήτε κωκῦσαί τινα,
ἐᾷν δ' ἄθαπτον, καὶ πρὸς οἰωνῶν δέμας
καὶ πρὸς κυνῶν ἐδεστὸν αἰκιστόν τ' ἰδεῖν.
τοιόνδ' ἐμὸν φρόνημα. κοὔποτ' ἔκ γ' ἐμοῦ
τιμὴν προέξουσ' οἱ κακοὶ τῶν ἐνδίκων.
ἀλλ' ὅστις εὔνους τῇδε τῇ πόλει, θανὼν
καὶ ζῶν ὁμοίως ἐξ ἐμοῦ τιμήσεται.

ΧΟ. σοὶ ταῦτ' ἀρέσκει, παῖ Μενοικέως Κρέον,
τὸν τῇδε δύσνουν, καὶ τὸν εὐμενῆ πόλει.
νόμῳ δὲ χρῆσθαι παντί που τ' ἔνεστί σοι,
καὶ τῶν θανόντων, χὠπόσοι ζῶμεν, πέρι.

ΚΡ. ὡς ἂν σκοποὶ νῦν ἦτε τῶν εἰρημένων.

ΧΟ. νεωτέρῳ τῳ τοῦτο βαστάζειν πρόθες.

201. ΑΙΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΟΥ. *ἀντὶ τοῦ, ἐμφυλίου. ἢ τοῦ ἀδελφικοῦ αἵματος. παροξυντικὰ δὲ λίαν ταῦτα τῶν ἀκουόντων.*

206. ΕΔΕΣΤΟΝ. *βρωτόν.*

212. ΤΟΝ ΤΗιΔΕ ΔΥΣΝΟΥΝ. *λείπει τὸ, μὴ θάπτειν.* ΝΟΜΩι ΔΕ ΧΡΗΣΘΑΙ. *ἀντὶ τοῦ, ἔξεστί σοι ὅπως θέλεις νομοθετεῖν.*

215. ΣΚΟΠΟΙ. *φύλακες. ἀντὶ τοῦ, μελέτω ὑμῖν ἡ φυλακὴ τῶν εἰρημένων.*

216. ΤΟΥΤΟ ΒΑΣΤΑΖΕΙΝ. *τοῦτο τὸ φορτίον. τὸ δὲ* ΠΡΟΘΕΣ, *ἀντὶ τοῦ, πρόσθες. χρῶνται γὰρ τῇ πρὸ ἀντὶ τῆς πρός.*

206. *αἰκιστόν τ' ἰδεῖν.* Sic optime in E. *αἰκιστὸς* verbale ejusdem formæ qua *ἐδεστός.* Aldus edidit *αἰκισθέντ'.* Melior est membran. scriptura *αἰκισθέν τ'*— Sane copulam flagitat structuræ ratio: et *αἰκισθὲν* ad *δέμας* relatum Grammaticæ regulis consentit. Nam ordo sic instituendus: *ἐᾷν δ' ἄθαπτον, καὶ ἰδεῖν δέμας ἐδεστὸν καὶ αἰκισθὲν πρὸς οἰωνῶν καὶ πρὸς κυνῶν.*

211. *σοὶ ταὔτ' ἀρέσκει.* Sic scribendum esse vidit eruditus Britannus apud Heathium. Perperam vulgo *ταῦτ'*, quorum confusionem jam observavimus ad Œd. T. 284. Tantilla scripturæ menda doctis viris fraudi fuit, Toupio ad Suidam i. p. 60. et Kœnio ad auctorem de Dialectis p. 27. qui *σε* in hoc versu legendum putarunt. *σοὶ* non ad *ἀρέσκει*, sed ad *τὰ αὐτὰ* refertur, subaudito alio pronomine *με.* Constructio est, *ἀρέσκει με τὰ αὐτά σοι.* Haud melior est alius Britanni conjectura legentis *μὲ ταῦτ' ἀρέσκει*— Vera est, opinor, Marklandi observatio, *με* initio senarii tragici nusquam reperiri. [*ταῦτ'*. Brunckius *ταὔτ'*. *Schæf.*]

[213. *γ'*. Sic Erfurdtius. Vulgo *τ'*. *Schæf.*]

ΚΡ. ἀλλ' εἴσ' ἕτοιμοι τοῦ νεκροῦ γ' ἐπίσκοποι.
ΧΟ. τί δῆτ' ἂν ἄλλο τοῦδ' ἐπεντέλλοις ἔτι;
ΚΡ. τὸ μὴ 'πιχωρεῖν τοῖς ἀπιστοῦσιν τάδε.
ΧΟ. οὐκ ἔστιν οὕτω μῶρος, ὃς θανεῖν ἐρᾷ.
ΚΡ. καὶ μὴν ὁ μισθός γ' οὗτος. ἀλλ' ὑπ' ἐλπίδων
ἄνδρας τὸ κέρδος πολλάκις διώλεσεν.

ΦΥΛΑΞ.

ἄναξ, ἐρῶ μὲν οὐχ ὅπως τάχους ὕπο
δύσπνους ἱκάνω κοῦφον ἐξάρας πόδα.
πολλὰς γὰρ ἔσχον φροντίδων ἐπιστάσεις,
ὁδοῖς κυκλῶν ἐμαυτὸν εἰς ἀναστροφήν.
ψυχὴ γὰρ ηὔδα πόλλ' ἐμοὶ μυθουμένη·
Τάλας, τί χωρεῖς, οἷ μολὼν δώσεις δίκην;
τλήμων, μενεῖς αὖ; κεἰ τάδ' εἴσεται Κρέων
ἄλλου παρ' ἀνδρὸς, πῶς σὺ δῆτ' οὐκ ἀλγυνεῖ;—

219. ΤΟ ΜΗ 'ΠΙΧΩΡΕΙΝ ΤΟΙΣ ΑΠΙΣΤΟΥΣΙΝ ΤΑΔΕ. *λείπει ἡ διά. διὰ τὸ μὴ ἐπιτρέπειν μηδὲ συγχωρεῖν τοῖς ἀπιθοῦσιν. ἔλεγον δὲ καὶ τὴν πειθὼ, πίστιν.*

221. Ο ΜΙΣΘΟΣ Γ' ΟΥΤΟΣ. *ὁ θάνατος δηλονότι.* ΑΝΔΡΑΣ ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ. *ἕνεκα κέρδους, καὶ τοῦ θανάτου ἔνιοι καταπεφρονήκασιν. οἷον, ὑπ' ἐλπίδων τοῦ διαφυγεῖν, καὶ τοῖς ἐπικινδύνοις ἔργοις ἐπιχειροῦσιν. οὐ γὰρ προσεδόκα τινὰ τῶν οἰκείων τοῦτο ποιήσειν. θήλειαι γὰρ ἦσαν.*

223. ΟΥΧ ΟΠΩΣ ΤΑΧΟΥΣ ΥΠΟ. *οὐ τοῦτο λέγω, ὅτι μετὰ σπουδῆς ἀσθμαίνων πρός σε πεπόρευμαι. πολλάκις γὰρ ἐπιστὰς ἐλογισάμην, πότερον ἔλθω πρὸς σὲ, ἢ μή.* ΕΠΙΣΤΑΣΕΙΣ. *ἐνστάσεις.* ΑΝΑΣΤΡΟΦΗΝ. *ὑποστροφήν.*

228. ΤΑΛΑΣ ΤΙ ΧΩΡΕΙΣ. *ταῦτα ἡ ψυχή μου παρῄνει.* ΟΙ ΜΟΛΩΝ. *ἀντὶ τοῦ, οὗπερ.* ΟΥΚ ΑΛΓΥΝΗι. *οὐ τιμωρηθήσῃ.*

217. *τοῦ νεκροῦ γ' ἐπίσκοποι.* Perperam in libris *νεκροῦ τ'*— Initio versus *ἀλλὰ* refertur ad suppressam sententiæ partem, quam supplet glossa: *οὐ λέγω ὑμᾶς φυλάσσειν, ἀλλὰ*— Nimirum senes, minus percepta Creontis mente, onus custodiendi cadaveris, quod sibi imponi rebantur, deprecati fuerant.

218. Codd. et Aldus hunc versum sic exhibent: *τί δῆτ' ἂν ἄλλῳ τοῦτ' ἐπεντέλλοις ἔτι*; falsa et inepta sententia. *ἄλλο* hic olim lectum fuisse evincit observatio in veteri cod. scripta: *οἱ μεγαλογράφοντες τὸ ἄλλο*, id est, qui pro *ἄλλο* scribunt *ἄλλῳ*, *μεγάλως ἀγνοοῦντες ληρεῖν παρ' ἄλλων ἀκούουσιν.* unde sponte sua nascitur sequentis vocis *τοῦτ'* emendatio. Legendum *ἄλλο τοῦδ'*, quod vidit etiam novus editor Pentalogiæ, *aliud præter hoc.* Est enim hæc sententia: *quandoquidem nobis non mandas cadaver custodire ne sepeliatur, quid est quod præter hoc nos facere jubeas?* [*τοῦτ'*. Brunckius *τοῦδ'*. "Legendum" inquit "*ἄλλο τοῦδ'*,— *aliud præter hoc.*" Sed Porsonus Append. ad Toupii Emend. p. 486. "Vix credo *ἄλλος* cum genitivo usurpasse Tragicos." Obiter moneo, quod in Brunckii nota ad h. l. scribitur *μεγαλογράφοντες*, corrigendum esse *μεγαλογραφοῦντες*. V. Bast. in Append. ad Epist. Crit. p. 25. et ad Gregor. Cor. p. 321. *Schæf.*]

229 *κεἰ τάδ'*— Perperam membr. et Aldus *καὶ τάδ'*— In E. *εἰ τάδ'*— initio versus *τλήμων* habent codd. plerique.

τοιαῦθ' ἑλίσσων ἤνυτον σχολῇ βραδύς.
χοὔτως ὁδὸς βραχεῖα γίγνεται μακρά.
τέλος γε μέν τοι δεῦρ' ἐνίκησεν μολεῖν.
σοί, κεἰ τὸ μηδὲν ἐξερῶ, φράσω δ' ὅμως.
τῆς ἐλπίδος γὰρ ἔρχομαι δεδραγμένος,
τὸ μὴ παθεῖν ἂν ἄλλο πλὴν τὸ μόρσιμον.
ΚΡ. τί δ' ἐστιν, ἀνθ' οὗ τήνδ' ἔχεις ἀθυμίαν;
ΦΥ. φράσαι θέλω σοι πρῶτα τἀμαυτοῦ. τὸ γὰρ
πρᾶγμ' οὔτ' ἔδρασ', οὔτ' εἶδον ὅστις ἦν ὁ δρῶν.
οὐδ' ἂν δικαίως ἐς κακὸν πέσοιμί τι.
ΚΡ. εὖ γε στοχάζῃ, κἀποφράγνυσαι κύκλῳ
τὸ πρᾶγμα. δηλοῖς δ' ὥς τι σημανῶν νέον.
ΦΥ. τὰ δεινὰ γάρ τοι προστίθησ' ὄκνον πολύν.
ΚΡ. οὔκουν ἐρεῖς ποτ', εἶτ' ἀπαλλαχθεὶς ἄπει;
ΦΥ. καὶ δὴ λέγω σοι. τὸν νεκρόν τις ἀρτίως
θάψας βέβηκε, κἀπὶ χρωτὶ διψίαν
κόνιν παλύνας, κἀφαγιστεύσας ἃ χρή.

231. ΗΝΥΤΟΝ ΣΧΟΛΗι ΒΡΑΔΥΣ. γράφεται ΤΑΧΥΣ. καίτοι ταχὺς ὢν, βραδέως ἤνυον τὴν ὁδόν.

234. Κ'ΕΙ ΤΟ ΜΗΔΕΝ ΕΞΕΡΩ. καὶ εἰ μηδέν σοι τερπνὸν λέξω. ἢ οὕτως· εἰ καὶ τὸ μηδέν σοι μέλλω λέγειν. καὶ γὰρ ἐκ τοῦ εἰπεῖν καὶ σιγῆσαι, οὐδὲν ἄλλο λείπεται, ἢ θανάτῳ με κολάζεσθαι. ἀκόλουθον δὲ καὶ τὸ ἑξῆς διανόημα. ἐλπίζω γὰρ ὅτι οὐδὲν ἄλλο πάθοιμι, ἢ τὸ μόρσιμον, ὥστε οὐδέν μοι χεῖρον ἀποβήσεται ἐκ τοῦ εἰπεῖν. ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΟΣ ΓΑΡ. ὑπὸ γὰρ τῆς ἐλπίδος νενικημένος ἐλήλυθα.

241. ΚΑ'ΠΟΦΡΑΓΝΥΣΑΙ ΚΥΚΛΩι. κύκλῳ σαυτὸν ἀσφαλίζῃ, ἢ αὐτὴν τὴν πρᾶξιν.

244. ΟΥΚΟΥΝ ΕΡΕΙΣ ΠΟΤ'. τοῦ ἀγγέλου περιπλέκοντος τὸν λόγον, καὶ εὐλαβουμένου σημῆναι τὸ πραχθὲν, ἐπιθυμῶν ὁ Κρέων ἀκοῦσαι, εὔελπιν αὐτὸν ποιεῖ, ὡς ὅτι οὐδὲν πείσεται· οὐ γὰρ ἀπειλεῖ κελεύων εἰπεῖν, ἀλλά φησιν, ὅτι δηλώσας τὸ πρᾶγμα ἄπιθι ἀθῷος. δίδωσιν οὖν καὶ ἀνδράσι βασιλικοῖς τὸ ψεύσασθαι διὰ τὸ χρήσιμον.

246. ΔΙΨΙΑΝ. ξηράν. ΚΟΝΙΝ ΠΑΛΥΝΑΣ. βαλὼν, ἢ λεπτύνας τὴν λεγομένην χυτὴν γῆν.

[233. Alii post *μολεῖν* interpungunt, *σοὶ* ad sequentia referentes. Male. *Schæf.*]

238. *πρῶτα.* Turnebus e Triclinio pessime *πάντα.* Parmeno servus apud Terentium in Eunucho, v. 5. *Here, primum te arbitrari id quod res est velim: Quicquid hujus factum 'st, culpa non factum 'st mea.* Pari modo Sostrata marito suo ait in Heautontim. iv. 1. *Primum hoc te oro, ne quid credas me advorsum edictum tuum Facere esse ausam.*

242. *σημανῶν.* Sic E. T. August. ut legendum esse monuerat Valckenarius ad Phœn. p. 384. Apud Terentium Syrus servus, audita præmunitione Sostratæ, eamdem conjecturam facit: *Nescio quid peccati portat hæc purgatio.*

247. *κἀφαγιστεύσας.* glossa in T. *ἐπ' ἐκεῖνον καθοσιώσας.* Recte. Est enim, ut supra observavi, *καὶ ἐφαγιστεύσας.*

ΚΡ. τί φής; τίς ἀνδρῶν ἦν ὁ τολμήσας τάδε;
ΦΥ. οὐκ οἶδ'. ἐκεῖ γὰρ οὔτε του γενῆδος ἦν
πλῆγμ', οὐ δικέλλης ἐκβολή· στύφλος δὲ γῆ,
καὶ χέρσος ἀρρὼξ, οὐδ' ἐπημαξευμένη
τροχοῖσιν, ἀλλ' ἄσημος οὑργάτης τις ἦν.
ὅπως δ' ὁ πρῶτος ἡμὶν ἡμεροσκόπος
δείκνυσι, πᾶσι θαῦμα δυσχερὲς παρῆν.
ὁ μὲν γὰρ ἠφάνιστο, τυμβήρης μὲν οὔ·
λεπτὴ δ', ἄγος φεύγοντος ὥς, ἐπῆν κόνις.
σημεῖα δ' οὔτε θηρὸς, οὔτε του κυνῶν
ἐλθόντος, οὐ σπάσαντος ἐξεφαίνετο.
λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισιν ἐῤῥόθουν κακοὶ,
φύλαξ ἐλέγχων φύλακα. κἂν ἐγίγνετο
πληγὴ τελευτῶσ'. οὐδ' ὁ κωλύσων παρῆν.
εἷς γάρ τις ἦν ἕκαστος οὑξειργασμένος,
κοὐδεὶς ἐναργὴς, ἀλλ' ἔφευγε τὸ μὴ εἰδέναι.
ἦμεν δ' ἕτοιμοι καὶ μύδρους αἴρειν χεροῖν,

250. ΔΙΚΕΛΛΗΣ, πελέκεως, ἀξίνης. ΣΤΥΦΛΟΣ. σκληρά. ΑΡΡΩΞ. μὴ ἐσχισμένη. ΕΠΗΜΑΞΕΥΜΕΝΗ. ἐσκαμμένη. ΑΛΛ' ΑΣΗΜΟΣ ΟΥΡΓΑΤΗΣ ΤΙΣ ΗΝ. ὁ τοῦτο ἐργασάμενος, ἄγνωστος ἦν. ἐκπλῆξαι δὲ αὐτὸν βούλεται, ὡς ὅτι ἔκ τινος τῶν κρειττόνων γέγονεν.

255. ΤΥΜΒΗΡΗΣ ΜΕΝ ΟΥ. ΛΕΠΤΗ Δ' ΑΓΟΣ. οὐ κατὰ βάθος ἦν τεθαμμένος, ἀλλ', ὡς ἔτυχε, ἐπιβεβλημένη ἦν ἡ ἄμμος. τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ θάψας νόμου χάριν. οἱ γὰρ νεκρὸν ὁρῶντες ἄταφον, καὶ μὴ ἐπαμησάμενοι κόνιν, ἐναγεῖς εἶναι ἐδόκουν. ὥσπερ οὖν τὸ τῆς ἀσεβείας τις ἔγκλημα φεύγων, λεπτὴν κόνιν ἐπιχέει τοῖς νεκροῖς, οὕτως ἦν καὶ ἐπάνω τοῦ Πολυνείκους. καὶ τοῦτο δὲ ἡ Ἀντιγόνη καθαρσίων ἕνεκα πεποίηται. λόγος δὲ, ὅτι Βουζύγης Ἀθήνησι κατηράσατο τοῖς περιορῶσιν ἄταφον σῶμα.

260. ΦΥΛΑΞ ΕΛΕΓΧΩΝ ΦΥΛΑΚΑ. ἐπεὶ ἐκ διαδοχῆς αἱ φυλακαὶ γίγνονται, ἠποροῦμεν εἰς τὴν τίνος φυλακὴν ἐγεγόνει. ΕΙΣ ΓΑΡ ΤΙΣ ΗΝ ΕΚΑΣΤΟΣ. ἕκαστος μὲν γὰρ τὸν πλησίον ἐδόκει πεπραχέναι· ἀκριβῶς δὲ αὐτὸν κατελέγχειν οὐκ ἠδύνατο.

264. ΜΥΔΡΟΥΣ ΑΙΡΕΙΝ. εἰώθασι γὰρ οἱ ὀμνύοντες ταῦτα ποιεῖν. μύδρους γὰρ

In minoribus scholiis glossam hanc dedi ex August. cod. ubi minus bene περὶ ἐκεῖνον—ἃ χρή. Sic membr. et Aldus. Triclinius χρῆν.

260. φύλαξ ἐλέγχων φύλακα, pro φύλακος ἐλέγχοντος. Nominativus absolutus per ablativum absolutum Latine reddendus. Hujus schematis exempla protuli ad Æschyli Persas 120. quibus adde Eurip. Iphig. T. 701. Ione 945. Hippol. 23. utrumque casum eleganter in eadem phrasi jungit Lysias p. 812. edit. Reiskii: ὥστε οὐκ ἔτι ὧν οὗτοι κλέπτουσιν ὀργίζεσθε, ἀλλ' ὧν αὐτοὶ λαμβάνετε, χάριν ἴστε, ὥσπερ ὑμεῖς τὰ τούτων μισθοφοροῦντες, ἀλλ' οὐ τούτων τὰ ὑμέτερα κλεπτόντων.

[263. ἔφευγε corruptum videtur. *Schæf.*]

264. Nescio an antiquius aliud ex-

καὶ πῦρ διέρπειν, καὶ θεοὺς ὁρκωμοτεῖν,
τὸ μήτε δρᾶσαι, μήτε τῳ ξυνειδέναι
τὸ πρᾶγμα βουλεύσαντι, μήτ' εἰργασμένῳ.
τέλος δ', ὅτ' οὐδὲν ἦν ἐρευνῶσι πλέον,
λέγει τις εἷς, ὃς πάντας ἐς πέδον κάρα
νεῦσαι φόβῳ προὔτρεψεν. οὐ γὰρ εἴχομεν
οὔτ' ἀντιφωνεῖν, οὔθ' ὅπως δρῶντες καλῶς
πράξαιμεν. ἦν δ' ὁ μῦθος, ὡς ἀνοιστέον
σοὶ τοὔργον εἴη τοῦτο, κοὐχὶ κρυπτέον.
καὶ ταῦτ' ἐνίκα, κἀμὲ τὸν δυσδαίμονα
πάλος καθαιρεῖ τοῦτο τἀγαθὸν λαβεῖν.
πάρειμι δ' ἄκων οὐχ ἑκοῦσιν, οἶδ' ὅτι·
στέργει γὰρ οὐδεὶς ἄγγελον κακῶν ἐπῶν.

ΧΟ. ἄναξ, ἐμοί τοι, μή τι καὶ θεήλατον
τοὔργον τόδ', ἡ ξύννοια βουλεύει πάλαι.

ΚΡ. παῦσαι, πρὶν ὀργῆς κἀμὲ μεστῶσαι, λέγων,
μὴ 'φευρεθῇς ἄνους τε καὶ γέρων ἅμα.
λέγεις γὰρ οὐκ ἀνεκτὰ, δαίμονας λέγων

αἴροντες ἐπαρῶνται μένειν τὰ ὅρκια, ἕως αὐτοὶ φανῶσι, καὶ ῥίπτουσιν αὐτοὺς εἰς θάλασσαν, ὅπως ἂν αἰώνια τὰ ὅρκια ὑπάρχῃ. ὡς καὶ Καλλίμαχος·

Φωκαίων μέχρις κε μένῃ μέγας εἰν ἁλὶ μύδρος.

καὶ τὸ πῦρ δὲ διαπορευόμενοι ὤμνυον. Ἄλλως. ἕτοιμοι ἦμεν πάσας βασάνους ὑπομένειν πρὸς ἔλεγχον. εἰώθασι δὲ ὀμνύοντες καὶ πίστεις διδόντες μύδρους βαστάζειν, καὶ πῦρ ὑπερβαίνειν. τοὺς γὰρ μὴ ἐνόχους τῷ ἁμαρτήματι ᾤοντο καὶ ἐν τούτοις μὴ ἀλγεῖν. μύδρος, πεπυρακτωμένος σίδηρος.

268. ΤΕΛΟΣ Δ' ΟΤ' ΟΥΔΕΝ. τὸ ἑξῆς· ὅτε δὲ ἐρευνῶσιν ἡμῖν, οὐδὲν πλέον τέλος ἐφαίνετο.

275. ΠΑΛΟΣ ΚΑΘΑΙΡΕΙ. ἀντὶ τοῦ, καταλαμβάνει, ὥστε ἀπαγγεῖλαί σοι. ΤΟΥΤΟ Τ'ΑΓΑΘΟΝ ΛΑΒΕΙΝ. ἐπειδὴ εἰς τὰ ἀγαθὰ κλήρους βάλλουσιν, ἐν ἤθει τοῦτό φησι. καὶ εὔκληροι γάρ τινες λέγονται.

279. Η ΞΥΝΝΟΙΑ ΒΟΥΛΕΥΕΙ. πάλαι ἡ σύννοιά μοι βουλεύεται, καὶ οἴεται, μὴ καὶ θεήλατόν ἐστι τὸ πρᾶγμα.

280. ΜΕΣΤΩΣΑΙ. πληρῶσαι. ΑΝΟΥΣ ΤΕ ΚΑΙ ΓΕΡΩΝ. ἐναντίον γὰρ ἄνοια τῷ γήρᾳ.

stet superstitionis illius testimonium, qua diu captæ fuerunt septentrionalium omnium populorum mentes. Nihil in historia notius, quam purgationes, quibus, adhibito sacramento, rei objecta crimina amoliebantur, et innocentiam suam comprobabant. Earum diversa erant genera, quæ omnia communi nomine indigetabantur, *Judicium Dei.* Solemnis fuit purgatio *per ferrum candens*: alia *per medium ignem incessus*, qualis fuit Hirporum θαυμαστὸς ἱεροποιΐα, cujus meminit Virgilius Æn. xi. 787.—*et medium freti pietate per ignem Cultores multa premimus vestigia pruna.*

280. Ordo est, παῦσαι λέγων, πρὶν—

πρόνοιαν ἴσχειν τοῦδε τοῦ νεκροῦ πέρι.
πότερον ὑπερτιμῶντες ὡς εὐεργέτην
ἔκρυπτον αὐτὸν, ὅστις ἀμφικίονας
ναοὺς πυρώσων ἦλθε κἀναθήματα,
καὶ γῆν ἐκείνων καὶ νόμους διασκεδῶν;
ἢ τοὺς κακοὺς τιμῶντας εἰσορᾷς θεούς;
οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ ταῦτα καὶ πάλαι πόλεως
ἄνδρες μόλις φέροντες ἐρρόθουν ἐμοὶ,
κρυφῇ κάρα σείοντες· οὐδ' ὑπὸ ζυγῷ
λόφον δικαίως εἶχον, ὡς στέργειν ἐμέ.
ἐκ τῶνδε τούτους ἐξεπίσταμαι καλῶς
παρηγμένους μισθοῖσιν εἰργάσθαι τάδε.
οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισιν, οἷον ἄργυρος,
κακὸν νόμισμ' ἔβλαστε. τοῦτο καὶ πόλεις
πορθεῖ, τόδ' ἄνδρας ἐξανίστησιν δόμων·
τόδ' ἐκδιδάσκει καὶ παραλλάσσει φρένας
χρηστὰς πρὸς αἰσχρὰ πράγμαθ' ἵστασθαι βροτῶν·
πανουργίας δ' ἔδειξεν ἀνθρώποις ἔχειν,
καὶ παντὸς ἔργου δυσσέβειαν εἰδέναι.
ὅσοι δὲ μισθαρνοῦντες ἤνυσαν τάδε,
χρόνῳ ποτ' ἐξέπραξαν ὡς δοῦναι δίκην.
ἀλλ' εἴπερ ἴσχει Ζεὺς ἔτ' ἐξ ἐμοῦ σέβας,

285. ΑΜΦΙΚΙΟΝΑΣ. τοὺς ἀμφοτέρωθεν ὑπὸ κιόνων βασταζομένους ναούς.

290. ΕΡΡΟΘΟΥΝ ΕΜΟΙ. ἠρέμα ψιθυρίζοντες ὕβριζόν με. ΚΡΥΦΗ ΚΑΡΑ ΣΕΙΟΝΤΕΣ. οἷον μὴ πειθόμενοι τοῖς ἐμοῖς κηρύγμασι, μόνον συνῄνουν μοι, οὐχ οὕτω διακείμενοι. ΟΥΔ' ΥΠΟ ΖΥΓΩι. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων τῶν μὴ βουλομένων ὑπὸ τὸν ζυγὸν εἶναι. ταῦτα, φησὶν, ὑπ' ἐκείνων πράττεται τῶν βουλομένων λάθρα σαλεῦσαι τὴν ἡμετέραν ἀρχήν.

293. ΕΚ ΤΩΝΔΕ ΤΟΥΤΟΥΣ. ἀπὸ τούτων, φησὶ, τῶν δυσαρεστούντων μοι τοῖς κηρύγμασιν, οἱ φύλακες μισθὸν λαβόντες, ἔθαψαν τὸν νεκρόν. ΠΑΡΗΓΜΕΝΟΥΣ. ἠπατημένους.

302. ΜΙΣΘΑΡΝΟΥΝΤΕΣ. μισθὸν λαβόντες. ΗΝΥΣΑΝ. ἀντὶ τοῦ ἐτιμωρήθησαν. ΧΡΟΝΩι ΠΟΤ' ΕΞΕΠΡΑΞΑΝ. ἀντὶ τοῦ, φανεροὶ ἔσονται καὶ τιμωρηθήσονται.

[287. Interpunctione mutanda καὶ γῆν ἐκείνων ad πυρώσων retraxi. *Schæf.*]

[288. Pro ἢ vulgo ἤ. Sed refertur ad πότερον v. 284. *Schæf.*]

292. Aut memoria falsus, aut pravo exemplari usus, Eustathius hunc locum respiciens ter diversæ lectionis meminit, quæ metro nequaquam accommodari potest: κάρα σείοντες, οὐδ' ὑπὸ ζυγῷ νῶτον εὐλόφως εἶχον.

εὖ τοῦτ' ἐπίστασ', ὅρκιος δέ σοι λέγω,
εἰ μὴ τὸν αὐτόχειρα τοῦδε τοῦ τάφου
εὑρόντες ἐκφανεῖτ' ἐς ὀφθαλμοὺς ἐμούς,
οὐχ ὑμὶν Ἅιδης μοῦνος ἀρκέσει, πρὶν ἂν
ζῶντες κρεμαστοὶ τήνδε δηλώσηθ' ὕβριν,
ἵν' εἰδότες τὸ κέρδος ἔνθεν οἰστέον,
τὸ λοιπὸν ἁρπάζητε, καὶ μάθηθ', ὅτι
οὐκ ἐξ ἅπαντος δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.
ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν λημμάτων τοὺς πλείονας
ἀτωμένους ἴδοις ἂν ἢ σεσωσμένους.
ΦΥ. εἰπεῖν τι δώσεις, ἢ στραφεὶς οὕτως ἴω;
ΚΡ. οὐκ οἶσθα καὶ νῦν, ὡς ἀνιαρῶς λέγεις;
ΦΥ. ἐν τοῖσιν ὠσὶν, ἢ 'πὶ τῇ ψυχῇ δάκνῃ;
ΚΡ. τί δέ; ῥυθμίζεις τὴν ἐμὴν λύπην ὅπου;
ΦΥ. ὁ δρῶν σ' ἀνιᾷ τὰς φρένας, τὰ δ' ὦτ' ἐγώ.
ΚΡ. οἴ μ', ὡς λάλημα δῆλον ἐκπεφυκὸς εἶ.

304. ΑΛΛ' ΕΙΠΕΡ ΙΣΧΕΙ ΖΕΥΣ. ὅ ἐστιν, εἰ τιμῶ καὶ σέβω τὸν Δία, καὶ μὴ ἐπιορκῶ αὐτόν. ΟΥΧ ΥΜΙΝ ΑΙΔΗΣ ΜΟΥΝΟΣ ΑΡΚΕΣΕΙ. οὐκ εὐθὺς ὑμᾶς τῷ Ἅιδῃ παραδώσω, ἀλλὰ τιμωρίαις κρεμασταῖς παραδοὺς, βαρύτερον τὸ ζῆν τοῦ θανεῖν ὑμῖν ἀπεργάσομαι. παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν (Ἰλ. β'. 392.)

οὔ οἱ ἔπειτα
ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς.

309. ΤΗΝΔΕ ΔΗΛΩΣΗΘ' ΥΒΡΙΝ. ὁμολογήσητε ταύτην τὴν καταφρόνησιν. ΙΝ' ΕΙΔΟΤΕΣ ΤΟ ΚΕΡΔΑΙΝΕΙΝ. ἵνα μαθόντες, ὅθεν δεῖ κερδαίνειν, τὸ λοιπὸν ἐκεῖνα ἁρπάζητε.

315. ΕΙΠΕΙΝ ΔΕ ΔΩΣΕΙΣ. ἐπιτρέψεις καὶ ἐμοὶ εἰπεῖν, ἢ ἀπέλθω;

316. ΟΥΚ ΟΙΣΘΑ ΚΑΙ ΝΥΝ. ἄπιθι. καὶ νῦν λέγων ἀνιαρός μοι εἶ.

318. ΡΥΘΜΙΖΕΙΣ. σχηματίζεις, διατυποῖς.

319. Ο ΔΡΩΝ Σ' ΑΝΙΑι. συνετῶς ὑπὲρ τῶν ἀγγελθέντων ἀπελογίσατο, ὡς οὐκ ὢν αἴτιος.

320. ΛΑΛΗΜΑ. τὸ περίτριμμα τῆς ἀγορᾶς, οἷον πανοῦργος.

[313. s. Erfurdtius: "τοὺς πλείονας. Nota articulum sequente particula ἤ. Sic Œd. Col. 795. ἐν δὲ τῷ λέγειν Κάκ' ἂν λάβοις τὰ πλείον' ἢ σωτήρια." Sane notandus articuli usus, cujus κριτήριον habeo hanc verborum inversionem: πλείονας τοὺς ἀτωμένους ἴδοις ἂν ἢ τοὺς σεσωσμένους, τὰ κακὰ ἂν λάβοις πλείονα ἢ τὰ σωτήρια. *Schæf.*]

[316. Delevi comma vulgo post νῦν positum, referens καὶ νῦν ad ea quæ sequuntur. *Schæf.*]

318. τί δέ; ῥυθμίζεις— Sic in August. in E. τῇ δὲ— Membr. ut impressi, τί δαί. Triclinii glossa, διὰ τὸ μέτρον. Absque hoc sartum est metrum: vocalis brevis ante ρ producitur. Vide ad Œd. T. 847. Hunc versum Grotius nescio unde, sed mire depravatum, inter Sophoclis incerta fragmenta retulit: Τί δαὶ, ῥιπίζεις τὴν ἐμὴν λύπην ἐπί. eumque sic vertit: *Tua verba vero suscitant luctus meos.*

320. λάλημα. Id est λαλητής. Res pro persona. Sic in Aj. 381. 389. Ulysses ἄλημα appellatur.

ΦΥ. οὔκουν τόδ' ἔργον εἰμὶ ποιήσας ποτέ.
ΚΡ. καὶ ταῦτ' ἐπ' ἀργύρῳ γε τὴν ψυχὴν προδούς.
ΦΥ. φεῦ·
ἦ δεινόν, ᾧ δοκεῖ γε, καὶ ψευδῆ δοκεῖν.
ΚΡ. κόμψευε νῦν τὴν δόξαν· εἰ δὲ ταῦτα μὴ
φανεῖτέ μοι τοὺς δρῶντας, ἐξερεῖθ' ὅτι
τὰ δειλὰ κέρδη πημονὰς ἐργάζεται.
ΦΥ. ἀλλ' εὑρεθείη μὲν μάλιστ'· ἐὰν δέ τοι
ληφθῇ τε καὶ μή, τοῦτο γὰρ τύχη κρινεῖ,
οὐκ ἔσθ' ὅπως ὄψει σὺ δεῦρ' ἐλθόντα με.
καὶ νῦν γὰρ ἐκτὸς ἐλπίδος γνώμης τ' ἐμῆς
σωθεὶς, ὀφείλω τοῖς θεοῖς πολλὴν χάριν.

ΧΟΡΟΣ.

Πολλὰ τὰ δεινὰ, κοὐδὲν ἀν- *στροφὴ α'.*
θρώπου δεινότερον πέλει.
τοῦτο καὶ πολίου πέραν
πόντου χειμερίῳ νότῳ
χωρεῖ, περιβρυχίοισι

321. ΟΥΚΟΥΝ ΤΟΔ' ΕΡΓΟΝ. ἀντὶ τοῦ, οὐδέποτε ἐφλυάρησα.

323. Η ΔΕΙΝΟΝ. δεινὸν τοῦτό ἐστι, τὸ ψευδῆ ὑπονοεῖν. οὐκ ἔστι γὰρ τὴν δόξαν ἐκείνων μεταστρέψαι.

324. ΚΟΜΨΕΥΕ ΝΥΝ ΤΗΝ ΔΟΞΑΝ. σεμνολόγει, τὴν δόκησιν περιλάλει· κομψοὺς γὰρ ἔλεγον, οὓς νῦν ἡμεῖς περιπέρους καὶ πολυλάλους φαμέν. ΕΙ ΔΕ ΤΑΥΤΑ ΜΗ. τὸ ἑξῆς· εἰ δὲ μὴ φανεῖτέ μοι τοὺς ταῦτα δρῶντας. ΤΑ ΔΕΙΝΑ ΚΕΡΔΗ. γράφεται ΤΑ ΔΕΙΝΑ, ἀντὶ τοῦ, τὰ κακά· ἀπὸ τοῦ τοὺς δειλοὺς εἶναι ἀχρείους.

328. ΤΟΥΤΟ ΓΑΡ ΤΥΧΗ ΚΡΙΝΕΙ. ἀπιὼν ὁ θεράπων καθ' ἑαυτὸν ταῦτά φησιν. οὐ γὰρ δυνατὸν πρὸς τὸν Κρέοντα ταῦτα λέγεσθαι. ὡς καὶ ἐν τοῖς Κωμικοῖς.

332. ΠΟΛΛΑ ΤΑ ΔΕΙΝΑ. ἐν σχήματι εἶπεν ἀντὶ τοῦ· πολλῶν ὄντων τῶν δεινῶν, οὐδέν ἐστιν ἀνθρώπου δεινότερον. ΤΟΥΤΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΟΥ. τοῦτο τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. ΠΕΡΙΒΡΥΧΙΟΙΣΙ. τοῖς ἠχώδεσιν· ἢ τοῖς καλύπτουσι τὴν ναῦν. τοῖς γὰρ ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ τοῦ ἔτους πλέουσι μονονουχὶ διὰ τὰ κύματα φέρεται ἡ

321. εἰμὶ ποιήσας ποτέ. Sic optime in E. Aldus et membr. οὔκουν τόδ' ἔργον τοῦτο ποιήσας ποτέ. In T. τοῦτο ποιήσας ἐγώ. Unde Valckenarius ad Phœn. p. 269. conjiciebat legendum τοῦτο ποιήσας ἔχω.

323. ᾧ δοκεῖ γε. Sic in E. ut apud Scholiastam. Ceteri, ut vulgo, ἢν δοκῇ γε.

326. τὰ δειλὰ κέρδη. Perperam in impressis τὰ δεινά.

334. τοῦτο. Id est κατὰ τοῦτο.

περῶν ἐπ' οἴδμασι·
θεῶν τε τὰν ὑπερτάταν, Γᾶν
ἄφθιτον, ἀκαμάταν
ἀποτρύεται, ἰλλομένων ἀρότρων
ἔτος εἰς ἔτος, ἱππείῳ
γένει πολεύων.
κουφονόων τε φῦλον ὀρ- ἀντιστρ. ά.
νίθων ἀμφιβαλὼν ἄγει,
θηρίων τ' ἀγρίων ἔθνη,
πόντου τ' ἐναλίαν φύσιν
σπείραισι δικτυοκλώστοις,
περιφραδὴς ἀνήρ·
κρατεῖ δὲ μηχαναῖς ἀγραύλου
θηρὸς ὀρεσσιβάτα,
λασιαύχενά θ' ἵππον ὑπάξεται ἀμ-

ναῦς· ἢ τοῖς κυματίζουσι τὴν ναῦν. τὸ μὲν γὰρ καθόλου κεκρυμμένον ὑπὸ ὕδατος, ὑποβρύχιόν ἐστιν. Ὅμηρος· (Ὀδ. έ. 319.)

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον.

τὸ δὲ ἕτερον, περιβρύχιον καλεῖται. ΘΕΩΝ ΤΕ ΤΑΝ ΥΠΕΡΤΑΤΑΝ. τοῦτο ὡς ἐν πανουργίᾳ οὐ δεῖ ἀκούειν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν. εἰ γάρ τις καταμάθοι πῶς ἐπενόησαν τὸ ἀροτριᾷν ἢ σπείρειν, θαυμάσειεν ἄν. ΑΠΟΤΡΥΕΤΑΙ. γεωπονεῖ, ἢ ἀποσχίζει τὴν γῆν, καθότι ἐν τῷ ἀροτριᾷν σχίζει καὶ δαμάζει τὴν γῆν. ΠΑΛΛΟΜΕΝΩΝ. γράφεται ΙΛΛΟΜΕΝΩΝ, καὶ περικυκλούντων τῶν ἀρότρων ἔτος ἐξ ἔτους. ΙΠΠΕΙΩι ΓΕΝΕΙ ΠΟΛΕΥΩΝ. ταῖς ἡμιόνοις. Ὅμηρος· (Ἰλ. κ'. 352.)

αἱ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν
ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον.

τινὲς δὲ ἵπποις χρῶνται εἰς ἀροτριασμόν.

344. ΑΜΦΙΒΑΛΩΝ ΑΓΕΙ. περιβαλὼν τοῖς δικτύοις ἀγρεύει. ΕΝΑΛΙΑΝ ΦΥΣΙΝ. τοὺς ἰχθύας. ΣΠΕΙΡΑΙΣΙ ΔΙΚΤΥΟΚΛΩΣΤΟΙΣ. τοῖς σχοινίοις, τοῖς εἰς δίκτυον κεκλωσμένοις, οἷς συγκλείουσι τὰ δίκτυα. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ΑΜΦΙΒΑΛΩΝ ΑΓΕΙ.

349. ΚΡΑΤΕΙ ΔΕ ΜΗΧΑΝΑΙΣ. καθολικὸν τοῦτό φησιν, ὅτι ἐν ζώοις ὁ ἄνθρωπός ἐστι πολυμήχανος καὶ ἔντεχνος. καὶ Θεόκριτος· (Εἰδ. ιε'. 83.) Σοφόν τι χρῆμ' ἄνθρωπος. ἐπεὶ δὲ ἀνωτέρω εἶπεν, ὅτι περιγίγνεται πάντων τῶν ζώων ὁ ἄνθρωπος, ἐνταῦθα τὸ ΜΗΧΑΝΑΙΣ προσέθηκεν ἐπὶ τῶν τιθασσευομένων. οὐ γὰρ μόνον κρατῆσαι

337. περῶν. Sic E. T. gl. διερχόμενος. Perperam in aliis πτερῶν.—ἐπ' οἴδμασι. Sic etiam E. alii ὑπ' οἴδμασι.

340. ἰλλομένων. Aldus et membr. παλλομένων. Ceteri εἰλομένων. Vide doctos viros ad Timæi glossam in Lex. Platon. γῆν ἰλλομένην.

341. ἔτος εἰς ἔτος. Sic tres codd. ut legendum esse metrica ratio evincit. In membr. ut apud Aldum, ἔτους εἰς ἔτος.

343. κουφονόων. Libri omnes κουφονέων mendose.

345. θηρίων τ' ἀγρίων ἔθνη. Aldus et membr. καὶ θηρῶν ἀγρίων ἔθνη. In E. καὶ θηρίων.

351. ὑπάξεται. Metro flagitante præpositionem restitui a librariis omissam. Aldus et veteres codd. habent ἄξεται. Triclinii interpolationes nihil moror.

φίλοφον ζυγὸν, οὔρειόν τ'
ἀδμῆτα ταῦρον.
καὶ φθέγμα, καὶ ἠνεμόεν στροφὴ β'.
φρόνημα, καὶ ἀστυνόμους
ὀργὰς ἐδιδάξατο, καὶ
δυσαύλων πάγων αἴθρια
καὶ δύσομβρα φεύγειν βέλη.
παντοπόρος, ἄπορος
ἐπ' οὐδὲν ἔρχεται
τὸ μέλλον· Ἅιδα μόνον
φεῦξιν οὐκ ἐπάξεται·
νόσων δ' ἀμηχάνων φυγὰς
ξυμπέφρασται.
σοφόν τι τὸ μηχανόεν ἀντιστρ. β'.
τέχνας ὑπὲρ ἐλπίδ' ἔχων,
ποτὲ μὲν κακὸν, ἄλλοτ' ἐπ' ἐσθ-
λὸν ἕρπει· νόμους παρείρων
χθονὸς, θεῶν τ' ἔνορκον δίκαν,
ὑψίπολις· ἄπολις δ',

δύνατος, ἀλλὰ καὶ τιθασσεῦσαι. ΑΜΦΙΛΟΦΟΝ ΖΥΓΟΝ. *ἀντὶ τοῦ, περιβαλὼν αὐτῷ ζυγὸν περὶ τὸν λόφον, ὑπάγει.* ἢ ΑΜΦΙΛΟΦΟΝ, *τὸν ἀμφιτράχηλον, τὸν ἀμφοτέρωθεν συνέχοντα τοὺς λόφους τῶν ὑποζυγίων. καὶ λείπει ἡ ὑπό. ὑπὸ ζυγὸν ἄγει.*

354. ΦΘΕΓΜΑ. *τὴν ἀνθρωπίνην διάλεξιν.* ΗΝΕΜΟΕΝ ΦΡΟΝΗΜΑ. *τὴν περὶ τῶν μετεώρων φιλοσοφίαν.* ΑΣΤΥΝΟΜΟΥΣ ΟΡΓΑΣ. *τὴν τῶν νόμων ἐμπειρίαν, δι' ὧν τὰ ἄστεα νέμονται, ὅ ἐστι διοικοῦνται.* ΔΥΣΑΥΛΩΝ. *δυσχερῆ τὸν ἐπαυλισμὸν ποιούντων.* ΑΙΘΡΙΑ. *ψυχρά.* ΔΥΣΟΜΒΡΑ ΦΕΥΓΕΙΝ ΒΕΛΗ. *εὐαίσθητός ἐστι καὶ οἰκοδομημάτων.* ΠΑΝΤΟΠΟΡΟΣ. *εἰς πάντα μηχανὰς ἐξευρίσκων, καὶ ἐπ' οὐδὲν ἄπορος τῶν μελλόντων, θανάτου μόνον οὐχ εὗρεν ἴαμα.* ΝΟΣΩΝ Δ' ΑΜΗΧΑΝΩΝ ΦΥΓΑΣ. *ὡς ἰατρικὴν δίαιταν, γυμναστικὴν, καὶ τὰ ὅμοια. ταῦτα δὲ οὐκ ἂν ἕτερον ζῶον μηχανήσαιτο.* ΣΥΜΠΕΦΡΑΣΤΑΙ. *ἐπινενόηκε καὶ γιγνώσκει.*

365. ΣΟΦΟΝ ΤΙ ΤΟ ΜΗΧΑΝΟΕΝ. *τὸ μηχανόεν τῆς τέχνης σοφὸν ἔχων. ὅ ἐστι, τὸ μηχανόεν τῆς ἐπιτεχνήσεως σοφὸν ἔχων, ὡς οὐκ ἄν τις προσδοκήσειεν, οὐ μίαν ὁδὸν βαδίζει τὴν ἐπὶ τὰ ἀμείνω. ἀλλὰ ποτὲ μὲν ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ φέρεται, ποτὲ δὲ ἐπὶ τὰ χείρω.* ΝΟΜΟΥΣ ΠΑΡΕΙΡΩΝ ΧΘΟΝΟΣ. *ὁ πληρῶν τοὺς νόμους καὶ τὴν*

368. *παρείρων.* gl. *ὁ φυλάττων τοὺς ἐν γῇ ὄντας νόμους.* Verum non video qui significationem hanc verbum *παρείρειν* induere possit. Alias significat *inserere.* Locus vitii suspectus esse possit, tametsi in codd. scripturæ nulla observatur varietas. Legendum forte *νόμους εὐωρῶν.* [*παρείρων.* F. *γὰρ αἴρων*, i. e. *ἀνέχων, τιμῶν.* V. Aristophanes Ran. v. 378. ubi *αἴρειν* Glossæ interpretantur *ὑψοῦν, μεγαλύνειν. Schæf.*]

370. *ἄπολις δ' ὅτῳ*— Adversativam particulam male omittunt membr. et Aldus.

ὅτῳ τὸ μὴ καλὸν
ξύνεστι, τόλμας χάριν.
μήτ' ἐμοὶ παρέστιος
γένοιτο, μήτ' ἴσον φρονῶν,
ὃς τάδ' ἔρδει.
ἐς δαιμόνιον τέρας ἀμφινοῶ
τόδε. πῶς εἰδὼς ἀντιλογήσω
τήνδ' οὐκ εἶναι παῖδ' Ἀντιγόνην;
ὦ δύστηνος, καὶ δυστήνου
πατρὸς Οἰδιπόδα, τί ποτ'; οὐ δή που
σέ γ' ἀπιστοῦσαν
τοῖς βασιλείοισιν ἄγουσι νόμοις,
καὶ ἐν ἀφροσύνῃ καθελόντες;
ΦΥ. Ἥδ' ἔστ' ἐκείνη τοὔργον ἡ 'ξειργασμένη.
τήνδ' εἵλομεν θάπτουσαν. ἀλλὰ ποῦ Κρέων;
ΧΟ. ὅδ' ἐκ δόμων ἄψορρος εἰς δέον περᾷ.
ΚΡ. τί δ' ἔστι; ποία ξύμμετρος προὔβη τύχη;
ΦΥ. ἄναξ, βροτοῖσιν οὐδέν ἐστ' ἀπώμοτον.
ψεύδει γὰρ ἡ 'πίνοια τὴν γνώμην· ἐπεὶ

δικαιοσύνην, ὑψίπολις γίγνεται, ὅ ἐστιν, ἐν τῇ πόλει ὑψηλός. ΑΠΟΛΙΣ Δ' ΟΤΩι. ἄπολις δὲ ἐκεῖνος καὶ ταπεινὸς τῇ πολιτείᾳ, ᾧ τινι μὴ τὸ καλὸν σύνεστι, καὶ ὅστις οὐ μετὰ τόλμης τὸ καλὸν ἐκπληροῖ. ΟΣ ΤΑΔ' ΕΡΔΕΙ. ὃς τοιοῦτον ἐπιτετήδευκε βίον.

376. ΕΣ ΔΑΙΜΟΝΙΟΝ ΤΕΡΑΣ. ὁρῶντες ἑλκομένην τὴν Ἀντιγόνην, ἐκπλήττονται ὅτι γυνὴ ἦν ἡ ὑπερβᾶσα τὸ κήρυγμα. ΑΜΦΙΝΟΩ. περισσὴ ἡ ἀμφί. ΑΠΙΣΤΟΥΣΑΝ. μὴ πειθαρχοῦσαν.

387. ΠΡΟΥΒΗ. ἐξέβη.

388. ΑΠΩΜΟΤΟΝ. ἀντὶ τοῦ, ἀπηγορευμένον καὶ ἀπροσδόκητον. ἀντὶ τοῦ, οὐκ ὀφείλει τις ἀπομόσασθαι περί τινος, ὅτι οὐκ ἂν αὐτὸ πράξειεν. ἡ γὰρ πρώτη δόκησις ἐκκρούεται ἀπὸ τῆς ἐπιγιγνομένης δόξης δευτέρας. τοῦτο δέ φησιν, ὅτι, τοῦ Κρέοντος ἀπειλήσαντος, τότε ὤμοσε μηκέτι ἐμφανὴς ἔσεσθαι· νῦν δὲ εὑρὼν τὴν Ἀντιγόνην, πάλιν ἐλήλυθε. ΨΕΥΔΕΙ ΓΑΡ Η'ΠΙΝΟΙΑ. ψευδῆ ποιεῖ. ἡ γὰρ ἐπίνοια, ὅ ἐστιν ἡ ἐπιοῦσα γνώμη, τὴν ἀπελπίσασαν γνώμην ψευδῆ ποιεῖ.

[378. s. Negativa ante εἶναι Erfurdtium offendit. Sine causa, opinor. Longinus Sect. xxviii. in. Καὶ μέντοι καὶ ἡ περίφρασις ὡς οὐχ ὑψηλοποιὸν, οὐδεὶς ἂν, οἶμαι, διστάσειεν. Schæf.]

384. ἥδ' ἔστ' ἐκείνη τοὔργον ἡ 'ξειργασμένη. Sic legendum esse ex more poëtarum Atticorum et indole linguæ nemo non videre poterat. Articulus in membranis præpostero loco positus, in aliis codd. plane omissus est. Prava est utraque lectio: Ἥδ' ἔστ' ἐκείν' ἡ τοὔργον ἐξειργασμένη. Ἥδ' ἔστ' ἐκείνη τοὔργον ἐξειργασμένη. ἡ 'ξειργασμένη, ut infra 558. ἡ 'ξαμαρτία, pro ἡ ἐξαμαρτία.

387. προὔβη τύχη. Hæc est optima codicum omnium lectio. In impressis δίκη. ξύμμετρος. gl. εὔκαιρος. [ποία ξύμμετρος προὔβη τύχη; Cum Scho-

σχολῇ ποθ' ἥξειν δεῦρ' ἂν ἐξηύχουν ἐγὼ,
ταῖς σαῖς ἀπειλαῖς, αἷς ἐχειμάσθην τότε.
ἀλλ', ἡ γὰρ ἐκτὸς καὶ παρ' ἐλπίδας χαρὰ
ἔοικεν ἄλλῃ μῆκος οὐδὲν ἡδονῇ,
ἥκω, δι' ὅρκων καίπερ ὢν ἀπώμοτος,
κόρην ἄγων τήνδ', ἣ καθευρέθη τάφον
κοσμοῦσα. κλῆρος ἐνθάδ' οὐκ ἐπάλλετο.
ἀλλ' ἔστ' ἐμὸν θοὔρμαιον, οὐκ ἄλλου τόδε.
καὶ νῦν ἄναξ, τήνδ' αὐτὸς, ὡς θέλεις, λαβὼν,
καὶ κρῖνε, κἀξέλεγχ'· ἐγὼ δ' ἐλεύθερος
δίκαιός εἰμι τῶνδ' ἀπηλλάχθαι κακῶν.
ΚΡ. ἄγεις δὲ τήνδε τῷ τρόπῳ; πόθεν λαβών;
ΦΥ. αὕτη τὸν ἄνδρ' ἔθαπτε. πάντ' ἐπίστασο.
ΚΡ. ἦ καὶ ξυνιεῖς, καὶ λέγεις ὀρθῶς ἃ φῄς;
ΦΥ. ταύτην γ' ἰδὼν θάπτουσαν, ὃν σὺ τὸν νεκρὸν
ἀπεῖπας. ἆρ' ἔνδηλα καὶ σαφῆ λέγω;
ΚΡ. καὶ πῶς ὁρᾶται, κἀπίληπτος εὑρέθη;
ΦΥ. τοιοῦτον ἦν τὸ πρᾶγμ'. ὅπως γὰρ ἥκομεν,
πρὸς σοῦ τὰ δείν' ἐκεῖν' ἐπηπειλημένοι,
πᾶσαν κόνιν σήραντες, ἣ κατεῖχε τὸν
νέκυν, μυδῶν τε σῶμα γυμνώσαντες εὖ,

392. Η ΓΑΡ ΕΚΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡ' ΕΛΠΙΔΑ. ἡ ἀπροσδόκητος χαρὰ οὐκ ἔοικεν εἰς τὸ μέγεθος τῇ ἄλλῃ ἡδονῇ· ὅ ἐστι, πᾶσαν ἡδονὴν νικᾷ τὸ μέγεθος τῆς παρ' ἐλπίδα χαρᾶς. ΚΑΙΠΕΡ ΩΝ ΑΠΩΜΟΤΟΣ. καίπερ ὀμωμοκὼς μὴ ἐλθεῖν.

396. ΚΛΗΡΟΣ ΕΝΘΑΔ' ΟΥΚ ΕΠΑΛΛΕΤΟ. ἄνω γὰρ εἶπεν ὅτι κλῆρος ἦλθε. ΘΟΥΡΜΑΙΟΝ. τὸ ἕρμαιον, τὸ κέρδος. ΤΩΝΔ' ΑΠΗΛΛΑΧΘΑΙ ΚΑΚΩΝ. ἀντὶ τοῦ, μὴ ὑποπτεύεσθαι.

404. ΟΝ ΣΥ ΤΟΝ ΝΕΚΡΟΝ ΑΠΕΙΠΑΣ. τὸ ἑξῆς· τὸν νεκρὸν, ὃν σὺ ἀπεῖπας θάπτειν. οὕτως δὲ χρῶνται οἱ παλαιοὶ, ὥστε δύο ἄρθρα, προτακτικόν τε καὶ ὑποτακτικὸν, κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος παραλαμβάνειν. Κρατῖνος·

Ὅνπερ Φιλοκλέης τὸν λόγον διέφθορεν.

406. ΚΑΙ ΠΩΣ ΟΡΑΤΑΙ. ποίῳ τρόπῳ αὐτὴν συνελάβεσθε καὶ κατειλήφατε;

409. ΣΗΡΑΝΤΕΣ. ἀποψήξαντες. ΜΥΔΩΝ ΤΕ ΣΩΜΑ. ἰχῶρα ἀποπέμπον. τουτ-

liastes προὔβην legisse videatur, Christianus Carol. Reisigius, juvenis harum litterarum studiosissimus, probabiliter corrigit ποίᾳ ξύμμετρος προὔβην τύχῃ; *Schæf.*]

403. ξυνιεῖς. Codd. alii ξυνίεις, alii ξυνίῃς. Vid. ad Œd. T. 628.

404. ταύτην γ' ἰδὼν— Sic legendum. ὀρθῶς λέγω ἃ φημὶ, ἰδών γε ταύτην θάπτουσαν. Perperam codd. plerique et Aldus ἴδον, August. εἶδον. Dawesius Miscell. Crit. p. 267. emendaverat ἰδεῖν, quod per se quidem bonum est, minus tamen probabile quam ἰδών.

[406. Pro εὑρέθη scribendum mihi videri ἡρέθη, monui ad Gregor. Cor. p. 532. sq. *Schæf.*]

καθήμεθ' ἄκρων ἐκ πάγων ὑπήνεμοι,
ὀσμὴν ἀφ' αὐτοῦ μὴ βάλοι, πεφευγότες,
ἐγερτὶ κινῶν ἄνδρ' ἀνὴρ ἐπιῤῥόθοις
κακοῖσιν, εἴ τις τοῦδ' ἀφειδήσοι πόνου.
χρόνον τάδ' ἦν τοσοῦτον, ἔς τ' ἐν αἰθέρι
μέσῳ κατέστη λαμπρὸς ἡλίου κύκλος,
καὶ καῦμ' ἔθαλπε· καὶ τότ' ἐξαίφνης χθονὸς
τυφὼς ἀείρας σκηπτὸν, οὐράνιον ἄχος,
πίμπλησι πεδίον, πᾶσαν αἰκίζων φόβην
ὕλης πεδιάδος· ἐν δ' ἐμεστώθη μέγας
αἰθήρ· μύσαντες δ' εἴχομεν θείαν νόσον.
καὶ τοῦδ' ἀπαλλαγέντος ἐν χρόνῳ μακρῷ,
ἡ παῖς ὁρᾶται, κἀνακωκύει πικρᾶς
ὄρνιθος ὀξὺν φθόγγον, ὡς ὅταν κενῆς
εὐνῆς νεοσσῶν ὀρφανὸν βλέψῃ λέχος·
οὕτω δὲ χ' αὕτη, ψιλὸν ὡς ὁρᾷ νέκυν,
γόοισιν ἐξῴμωξεν, ἐκ δ' ἀρὰς κακὰς
ἠρᾶτο τοῖσι τοὔργον ἐξειργασμένοις.

ἐστι διαλελυμένον, καὶ δίυγρον, τὸν ἀπὸ σήψεως ἰχῶρα ἀποστάζον. ὡς τὸ, δάκρυσι μυδαλέον. ΥΠΗΝΕΜΟΙ. ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ τὸν ἄνεμον, οὐκ ἐναντίον τοῦ ἀνέμου, ἀλλ' ἐστραμμένοι ἀπὸ τοῦ νεκροῦ, ὅπως μὴ φέρῃ πρὸς ἡμᾶς τὴν ὀσμήν. ΕΠΙΡΡΟΘΟΙΣ. λοιδόροις, ὑβριστικοῖς.

418. ΤΥΦΩΣ λέγεται ὁ καταιγιδώδης ἄνεμος. Ἡσίοδος· (Θεογ. 869.)

Ἐκ δὲ τυφωέος ἔστ' ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων.

ΣΚΗΠΤΟΣ λέγεται πᾶν πνεῦμα θυελλῶδες, ὅταν συνερείδῃ τῇ γῇ, καὶ πάλιν ἄνω αἴρῃ. τὸ δὲ τοιοῦτον καὶ στρόβιλόν τινες καλοῦσι, παρὰ τὸ στροβεῖν. ΟΥΡΑΝΙΟΝ ΑΧΟΣ. τὸ λυποῦν τὸν αἰθέρα, καθὸ ταράσσει αὐτόν.

421. ΕΙΧΟΜΕΝ. ἀντὶ τοῦ, ἀντείχομεν πρὸς τὴν κόνιν. ΘΕΙΑΝ ΝΟΣΟΝ. τὸν σκηπτὸν, τὸν τυφώνιον ἄνεμον, τὴν κόνιν.

423. ΠΙΚΡΑΣ ΟΡΝΙΘΟΣ ΟΞΥΝ ΦΘΟΓΓΟΝ. τὸ φιλόστοργον τῆς κόρης διὰ τούτων ὁρᾶται. θάψασα γὰρ οὐκ ἠμέλησε δακρύων καὶ θρηνημάτων.

426. ΨΙΛΟΝ. γυμνὸν τῆς κόνεως.

412. ἀφ' αὐτοῦ. Codd. et impressi ἀπ' αὐτοῦ male. Vide Orvillium ad Charit. p. 328. μὴ βάλοι Stephanus edidit ad structuræ legem, recte. Perperam in aliis libris μὴ βάλῃ.

[414. ἀφειδήσοι genuinum nunc puto. Conf. simillimam constructionem Philoct. v. 376. *Schæf.*]

415. ἐν αἰθέρι μέσῳ κατέστη. Adumbratum hoc ex Homerico versu Il. θ'. Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει. observante Eustathio p. 698.

422. τοῦδ' ἀπαλλαγέντος. gl. τοῦ σκηπτοῦ πεπαυμένου. Nullam caussam video cur a librorum omnium lectione discedatur. [ἀπαλλαγέντος. Hoc quoque olim sine causa solicitavi. Diodorus Sicul. xix. c. 53. ἐῴκει γὰρ τοὺς ἐν ἀξιώμασι τῶν ἀνδρῶν ὄντας καὶ δυναμένους πραγμάτων ἀντιλαμβάνεσθαι πάντας σπεύδειν ἐκ ποδῶν ἀπαλλάσσειν. Dionysius Halic. Ant. Rom. vi. c. 51. ἀπαλλακτέον ἡμῖν καὶ ταῦτα τὰ σώματα ἐκποδών. *Schæf.*]

καὶ χερσὶν εὐθὺς διψίαν φέρει κόνιν,
ἔκ τ' εὐκροτήτου χαλκέας ἄρδην πρόχου
χοαῖσι τρισπόνδοισι τὸν νέκυν στέφει.
χ' ἡμεῖς ἰδόντες ἱέμεσθα, σὺν δέ νιν
θηρώμεθ' εὐθὺς οὐδὲν ἐκπεπληγμένην·
καὶ τάς τε πρόσθεν, τάς τε νῦν, ἠλέγχομεν
πράξεις· ἄπαρνος δ' οὐδενὸς καθίστατο.
ἀλλ' ἡδέως ἔμοιγε κἀλγεινῶς ἅμα.
τὸ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκ κακῶν πεφευγέναι,
ἥδιστον· ἐς κακὸν δὲ τοὺς φίλους ἄγειν,
ἀλγεινόν. ἀλλὰ ταῦτα πάνθ' ἥσσω λαβεῖν
ἐμοὶ πέφυκε τῆς ἐμῆς σωτηρίας.
ΚΡ. σὲ δή, σὲ τὴν νεύουσαν ἐς πέδον κάρα,
φῄς, ἢ καταρνῇ μὴ δεδρακέναι τάδε;
ΑΝ. καὶ φημὶ δρᾶσαι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.
ΚΡ. σὺ μὲν κομίζοις ἂν σεαυτὸν, ᾗ θέλεις,
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον.
σὺ δ', εἰπέ μοι μὴ μῆκος, ἀλλὰ σύντομα,
ᾔδης τὰ κηρυχθέντα, μὴ πράσσειν τάδε;
ΑΝ. ᾔδη. τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.
ΚΡ. καὶ δῆτ' ἐτόλμας τούσδ' ὑπερβαίνειν νόμους;
ΑΝ. οὐ γάρ τι μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε,

429. ΔΙΨΙΑΝ ΚΟΝΙΝ. ξηράν. γράφεται ΔΙΨΙΑΝ ΦΕΡΕΙ.
430. ΠΡΟΧΟΥ. προχόου. ΤΟΝ ΝΕΚΥΝ ΣΤΕΦΕΙ. κοσμεῖ, κύκλῳ περιβαίνει.
432. ΙΕΜΕΣΘΑ. ἐπορευόμεθα, ὡρμῶμεν. ΟΥΔΕΝ ΕΚΠΕΠΛΗΓΜΕΝΗΝ. οὐ περίφοβον γενομένην.
436. ΑΛΛ' ΗΔΕΩΣ ΕΜΟΙΓΕ. ὁμολογούσης αὐτῆς ἡδέως καὶ ἀλγεινῶς ἤκουον. ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΑΓΕΙΝ. φίλους φησί, διὰ τὸ εἶναι τὴν Ἀντιγόνην τοῦ βασιλικοῦ γένους. ΑΛΛΑ ΤΑΥΤΑ ΠΑΝΘ' ΗΣΣΩ. ἀντὶ τοῦ, ἀλλ' οὐδὲν γὰρ προκρίνω τῆς ἐμῆς σωτηρίας.
444. ΣΥ ΜΕΝ ΚΟΜΙΖΟΙΣ ΑΝ. πρὸς τὸν ἄγγελόν φησιν ὁ Κρέων. Ηι ΘΕΛΕΙΣ. ὅποι καὶ θέλεις.
450. ΟΥ ΓΑΡ ΤΙ ΜΟΙ ΖΕΥΣ. ἡ Δίκη, φησί, καὶ ὁ Ζεὺς ὥρισαν ὥστε θάπτεσθαι

430 χαλκέας. Sic optime August. et T. Pessime vulgo χαλκέως. Heathium fugit præclara hujus loci emendatio a Piersono facta ad Mœridem p. 296. Confer notam nostram ad Comici Nubes 272.

439. ταῦτα πάνθ'— Sic in E. concinnius quam vulgo πάντα ταῦθ'—

441. σὲ δή. Subauditur καλῶ, ἀνακρίνω, vel simile verbum. Vide Musgravium ad Eurip. Helenam 555.

447. ᾔδης, et v. seq. ᾔδη, ut et v. 460. ἐξῄδη ad Atticismi normam reposui. Vide supra ad v. 18. et ad Œd. T. 433.

οὐδ' ἡ ξύνοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη,
οἳ τούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισαν νόμους.
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ᾠόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ', ὥστ' ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν.
οὐ γάρ τι νῦν γε κἀχθὲς, ἀλλ' ἀεί ποτε
ζῇ ταῦτα, κοὐδεὶς οἶδεν ἐξ ὅτου 'φάνη.
τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον, ἀνδρὸς οὐδενὸς
φρόνημα δείσασ', ἐν θεοῖσι τὴν δίκην
δώσειν. θανουμένη γὰρ ἐξῄδη, τί δ' οὔ;
κεἰ μὴ σὺ προὐκήρυξας. εἰ δὲ τοῦ χρόνου
πρόσθεν θανοῦμαι, κέρδος αὔτ' ἐγὼ λέγω.
ὅστις γὰρ ἐν πολλοῖσιν, ὡς ἐγὼ, κακοῖς
ζῇ, πῶς ὅδ' οὐχὶ κατθανὼν κέρδος φέρει;
οὕτως ἔμοιγε τοῦδε τοῦ μόρου τυχεῖν
παρ' οὐδὲν ἄλγος· ἀλλ' ἂν, εἰ τὸν ἐξ ἐμῆς
μητρὸς θανόντ' ἄθαπτον ἠνεχόμην νέκυν,

τοὺς νεκρούς. εἰ οὖν ἦσαν αὐτοὶ τοῦτο ἀποκηρύξαντες καὶ κελεύσαντες μὴ θάπτεσθαι τὸν νεκρὸν, ἐπείσθην ἂν αὐτοῖς. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τῆς φύσεως δίκαιον ἥγημαι θάπτειν τὸν ἀδελφόν.

454. ΩΣΤ' ΑΓΡΑΠΤΑ. τινές φασι ΤΑ ΓΡΑΠΤΑ. οὐ γὰρ ἄγραφοι τῶν θεῶν οἱ νόμοι. ΟΥ ΓΑΡ ΤΙ ΝΥΝ ΓΕ. οὐ γάρ τι σήμερον, φησὶ, ταῦτα ἐγένετο. ἀλλ' ἔστιν ἀΐδια. καὶ ἀρχὴν αὐτῶν οὐδεὶς οἶδε. ΤΟΥΤΩΝ ΕΓΩ. ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ τούτων ἐγώ.

461. ΕΙ ΜΗ ΣΥ ΠΡΟΥΚΗΡΥΞΑΣ. τὸν θάνατον δηλαδή. ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΟΣΘΕΝ. τοῦ εἱμαρμένου δηλονότι. ΠΑΡ' ΟΥΔΕΝ ΑΛΓΟΣ. οὐδεμία λύπη.

467. ΗΙΣΧΟΜΗΝ. ἠνεσχόμην, ὑπερεῖδον. ΣΟΙ Δ' ΕΙ ΔΟΚΩ ΝΥΝ ΜΩΡΑ. εἰ

[452. τούσδ'—νόμους. Scilic. θάπτεσθαι τοὺς νεκροὺς, ut recte Scholiastes. Legem enim justorum mortuis persolvendorum intelligi oportere, satis docet versus proxime antecedens. Sic autem eximie magnanima puella, Creontis illud, καὶ δῆτ' ἐτόλμας τούσδ' ὑπερβαίνειν νόμους; tanquam parodia ridens. *Schæf.*]

[455. Ὑπερτρέχειν non est i. q. ὑπερβαίνειν, *violare*, sed *vincere*, *superiorem esse*, νικᾷν, κρατεῖν, ὑπερβάλλειν, ὑπέρτερον εἶναι. Euripides Phœn. v. 581. Valck. ἢν δ' αὖ κρατηθῇς καὶ τὰ τοῦδ' ὑπερδράμῃ. ubi v. Valckenar. Epigramma xxxi. in Athletar. Stat. Σὸν γῆρας νεότητα τεὴν ὑπερέδραμε νίκαις. Apparet igitur, θνητὸν ὄνθ' referendum esse ad Creontem, non, quod placuit aliis, e. c. Valckenario Diatr. Euripid. p. 175. ad Antigonam. Gemellus locus est Euripid. Ion. v. 992. Musgr. καὶ πῶς τὰ κρείσσω, θνητὸς οὖσ', ὑπερδράμω; Musgravius: "θνητὸς οὖσ'. Ita Ed. Ald. quod cur in θνητὸς ὢν mutaretur, nulla ratio erat." Sic ut recte mutatum sit, tamen fallatur, si quis in nostro loco θνητὸν ὄνθ' de Antigona intelligat. *Schæf.*]

462. αὔτ'. Sic bene exaratum in nonnullis codd. Gl. αὐτὸ τὸ προαπελθεῖν. Perperam in impressis αὖτ', quod valet αὖτε.

467. Vox μητρὸς in antiquis codd. compendiose scripta, unde perperam Aldus edidit ματρὸς, qua de re videndus Valckenarius ad Phœn. p. 6. —ἠνεχόμην. Sic recte Piersonus ad

κείνοις ἂν ἤλγουν· τοῖσδε δ' οὐκ ἀλγύνομαι.
σοὶ δ' εἰ δοκῶ νῦν μῶρα δρῶσα τυγχάνειν,
σχεδόν τι μώρῳ μωρίαν ὀφλισκάνω.

ΧΟ. δηλοῖ τὸ γέννημ' ὠμὸν ἐξ ὠμοῦ πατρὸς
τῆς παιδός· εἴκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς.

ΚΡ. ἀλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα· καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ
θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις.
σμικρῷ χαλινῷ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας. οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ', ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότ' ἐξηπίστατο,
νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους·
ὕβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἥδε δευτέρα,
τούτοις ἐπαυχεῖν, καὶ δεδρακυῖαν γελᾷν.
ἦ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὕτη δ' ἀνήρ,
εἰ ταῦτ' ἀνατεὶ τῇδε κείσεται κράτη.
ἀλλ' εἴτ' ἀδελφῆς, εἴθ' ὁμαιμονεστέρας

δοκῶ παρά σοι εὐήθη πράττειν, οὐκ ἔστι περὶ ἐμὲ ἡ εὐήθεια, ἀλλὰ περὶ σέ. ὥστε δεῖ μὴ τὴν ἰδίαν πλάνην τοῖς πλησίον ἐπιφέρειν.

471. ΔΗΛΟΙ ΤΟ ΓΕΝΝΗΜ' ΩΜΟΝ. τὸ σκληρὸν αὐτῆς τοῦ φρονήματος ὁμολογεῖ πατέρα τὸν Οἰδίποδα.

475. ΠΕΡΙΣΚΕΛΗ. περιεσκληκότα, οὐ κεκαμμένα.

484. Η ΝΥΝ. ὄντως δή. **ΕΙ ΤΑΥΤ' ΑΝΑΤΙ.** εἰ ταῦτα τὰ τολμήματα, καὶ ἡ νίκη αὕτη χωρὶς βλάβης καὶ τιμωρίας.

486. ΑΛΛ' ΕΙΤ' ΑΔΕΛΦΗΣ. εἴτε ἐξ ἀδελφῆς ἐμῆς, εἴτε οἰκειοτέρα καὶ συγγενικωτέρα πάντων τῶν οἰκείων, (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ΟΜΑΙΜΟΝΕΣΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΣ ΖΗΝΟΣ ΕΡΚΙΟΥ.) ἀθῷος οὐκ ἄπεισιν.

Mœridem p. 176. ut apud Comicum in Lysistr. 507. *ἠνεχόμεσθα*. In membr. ut apud Aldum *ἠνσχόμην*: in aliis *ἰσχόμην*. [*ἐσχόμην*. Brunckius *ἠνεχόμην*. *Schæf.*]

469. *μῶρα δρῶσα*. Sic codd. omnes. Turnebus nescio unde *δρᾶσα*.

471. *δηλοῖ*, id est *δηλοῦται*. Activum pro passivo: ut Aj. 878. *ὡ'νὴρ οὐδαμοῦ δηλοῖ φανείς*.

474. *πίπτειν*. Aldus et membr. minus bene *πίπτει*.

478. *καταρτυθέντας*. Verbum hac in re signatum. Themistoclis dictum a Plutarcho refertur: *τοὺς τραχυτάτους πώλους, ἀρίστους ἵππους γίγνεσθαι, ὅταν ἧς προσήκει τύχωσι παιδείας καὶ καταρτύσεως*.

479. *ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας*. Insubide vertit Johnsonus, *qui servus est proximi*. *οἱ πέλας* sunt *quivis alii*: *ὁ πέλας*, *alius quivis*. Vide Gatakerum Opp. tom. i. p. 526.

[484. *αὕτη* Erfurdtius pro vulg. *αὐτή*. *Schæf.*]

τοῦ παντὸς ἡμῖν Ζηνὸς Ἑρκίου κυρεῖ,
αὐτή τε χ' ἡ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου. καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλεῦσαι τάφου.
καί νιν καλεῖτ'. ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
λυσσῶσαν αὐτὴν, οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ᾑρῆσθαι κλοπεὺς
τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων.
μισῶ γε μέν τοι χὤταν ἐν κακοῖσί τις
ἁλοὺς, ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλῃ.
ΑΝ. θέλεις τι μεῖζον, ἢ κατακτεῖναί μ' ἑλών;
ΚΡ. ἐγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων, ἅπαντ' ἔχω.
ΑΝ. τί δῆτα μέλλεις; ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων
ἀρεστὸν οὐδὲν, μηδ' ἀρεσθείη ποτέ·
οὕτω δὲ καί σοι τἄμ' ἀφανδάνοντ' ἔφυ.
καίτοι πόθεν κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
κατέσχον, ἢ τὸν αὐτάδελφον ἐν τάφῳ
τιθεῖσα; τοῖσδε τοῦτο πᾶσιν ἁνδάνειν

490. ΤΟΥΔΕ ΒΟΥΛΕΥΣΑΙ ΤΑΦΟΥ. λείπει ἡ περί.

492. ΕΠΗΒΟΛΟΝ ΦΡΕΝΩΝ. κυρίαν τῶν φρενῶν, καὶ ἑστῶσαν ἐν αὐτῇ. ΦΙΛΕΙ Δ' Ο ΘΥΜΟΣ. εἴωθεν ἡ ψυχὴ τῶν λάθρα τι κακὸν τεχνωμένων προαλίσκεσθαι, καὶ ἑαυτὴν καταφανῆ ποιεῖν, πρὶν φωραθῆναι. Ἄλλως. τῶν λάθρα τι βουλομένων δρᾷν ὁ θυμὸς προκλέπτεται, καὶ περὶ τὴν κατάστασιν τοῦ σώματος εὔδηλόν τι γίγνεται τὸ κατηγοροῦν τῆς πράξεως αὐτῶν.

495. ΜΙΣΩ ΓΕ ΜΕΝ ΤΟΙ. μισῶ τὸν ἁμαρτάνοντα, καὶ ἐπικοσμοῦντα τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ. τοῦτο δέ φησιν, ὅτι ἁλοῦσα ἡ Ἀντιγόνη ἔφασκε τῷ θείῳ νόμῳ ἐπαρκεῖν.

499. ΤΩΝ ΣΩΝ ΛΟΓΩΝ. τὸ κήρυγμα περὶ τοῦ Πολυνείκους αἰνίττεται.

503. ΚΑΤΕΣΧΟΝ. ἀντὶ τοῦ ἔσχον.

487. τοῦ παντὸς Ζηνὸς Ἑρκίου. Id est, cognatis omnibus, qui mecum in iisdem ædibus conversantur, et eundem Jovem Penetralem colunt. Vide auctores laudatos ad Hesychii glossam Ἑρκείου Διός. Ceterum ordo est: ἀλλ' εἴτε κυρεῖ ἀδελφῆς, εἴτε ὁμαιμονεστέρας ἡμῖν τοῦ παντὸς Ζηνὸς Ἑρκίου. Meras nugas agit novus editor Pentalogiæ in longa ad hunc locum nota, quam bene saltem conclusit merita derisione Gallici interpretis. ὁμαιμονεστέρας in codd. meis omnibus repèri. Si qui sunt alii in quibus ὁμαιμονεστέρα scriptum sit, librarii errori varietas imputanda est. Tragici verba non aliter interpretamur ac Eustathius p. 1930. χρῆσις δὲ Ἑρκείου Διὸς καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἔνθα Ἑρκεῖον Δία ἐκεῖνος τοὺς ἐν οἴκῳ πάντας δηλοῖ. [Brunckius Ἑρκίου. *Schæf.*]

488. ἀλύξετον. gl. ἐκφεύξετον. Quo significare voluit grammaticus patrios casus μόρου κακίστου pendere a suppressa præpositione ἐξ. Ellipsin non agnoscit Eustathius p. 710. ὅτι δὲ τὸ ἀλύξαι οὐ μόνον κοινότερον αἰτιατικῇ συντάσσεται, ἀλλὰ καὶ γενικῇ, δηλοῖ Σοφοκλῆς ἐν τῷ, Οὐκ ἀλύξετον μόρου κακίστου.

[493. κλοπεὺς legitur etiam Philoct. v. 77. *Schæf.*]

504. τοῖσδε τοῦτο. Sic ab euphoni-

λέγοιτ' ἄν, εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκλείσοι φόβος.
ἀλλ' ἡ τυραννὶς πολλά τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ,
κἄξεστιν αὐτῇ δρᾶν, λέγειν θ', ἃ βούλεται.
ΚΡ. σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὁρᾷς.
ΑΝ. ὁρῶσι χ' οἵδε· σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.
ΚΡ. σὺ δ' οὐκ ἐπαιδῇ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς;
ΑΝ. οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχνους σέβειν.
ΚΡ. οὔκουν ὅμαιμος χὡ καταντίον θανών;
ΑΝ. ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε, καὶ ταὐτοῦ πατρός.
ΚΡ. πῶς δῆτ' ἐκείνῳ δυσσεβῆ τιμᾷς χάριν;
ΑΝ. οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατὰ χθονὸς νέκυς.
ΚΡ. εἴ τοι σφε τιμᾷς ἐξ ἴσου τῷ δυσσεβεῖ.
ΑΝ. οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ὤλετο.
ΚΡ. πορθῶν γε τήνδε γῆν· ὁ δ', ἀντιστὰς ὕπερ.
ΑΝ. ὅμως ὅ γ' Ἅιδης τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ.

506. ΑΛΛ' Η ΤΥΡΑΝΝΙΣ. οὐκ ἐν ἐπαίνῳ τοῦτο τῆς τυραννίδος. ἀλλ' ἔχει τι εἰρωνείας ὁ λόγος.

508. ΣΟΙ ΤΟΥΤΟ ΜΟΥΝΗι. σοὶ μόνῃ τοῦτο δοκεῖ δίκαιον εἶναι ταφῆναι τὸν Πολυνείκη.

509. ΣΟΙ Δ' ΥΠΙΛΛΟΥΣΙ ΣΤΟΜΑ. γιγνώσκουσι καὶ οὗτοι. διὰ δὲ σὲ τὸ στόμα συστέλλουσι, καὶ σιωπῶσιν, ἢ στρέφουσι τοὺς διὰ τοῦ στόματος λόγους.

510. ΤΩΝΔΕ ΧΩΡΙΣ ΕΙ ΦΡΟΝΕΙΣ. ἀντὶ τοῦ, παρὰ τούτους φρονοῦσα.

514. ΤΙΜΑιΣ ΧΑΡΙΝ. ἀντὶ τοῦ, νέμεις.

517. ΟΥ ΓΑΡ ΤΙ ΔΟΥΛΟΣ. οὐ τοιοῦτός ἐστιν ὁ ἀπολόμενος, ὥστε εἰς χάριν τοῦ Ἐτεοκλέους ἐᾶσαι αὐτὸν ἄταφον. οὐ γὰρ τοσοῦτον αὐτοῦ ὑπερβέβηκεν. οὐ δεῖ οὖν σκοπεῖν, εἴ τι ἐκείνῳ ἀποθύμιον ποιῶ, ἀλλ' εἰ κοινῆς τῆς φύσεως ἔλαχον.

519. ΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥΤΟΥΣ. γράφεται ΙΣΟΥΣ. λέγει δὲ τὸ θάπτειν.

am lego, libris omnibus invitis, in quibus *τούτοις τοῦτο*. Perpetua confusio est pronominum *οἵδε* et *οὗτοι*. Statim v. 509. ubi Aldus et plerique libri habent *ὁρῶσι χ' οἵδε*, in E. scriptum *ὁρῶσι χ' οὗτοι*. [Sic omnes libri. Brunckius ex conjectura, ut euphoniæ consuleret, dedit *τοῖσδε τοῦτο*. V. Melet. Crit. i. p. 138. *Schæf.*]

[505. *ἐγκλείσοι*. Scribendum puto *ἐγκλείοι*, *clauderet*. Erfurdtii emendatio, ipsa quoque satis commoda, etsi non melior, *ἐγκλείσαι*, est *clausisset*. *Schæf.*]

512. *χὡ καταντίον θανών*. Eteocles nempe. Sic membr. et Aldus. In aliis *χὡ κατὰ χθονὸς θανὼν*, inepte; male positis hic vocibus, quæ ad v. 515. pertinebant.

514. *δυσσεβῆ*. Sic tres codd. optime. In membr. ut apud Aldum *δυσσεβεῖ*, sensu nullo aut pravo. Sententia est: *πῶς δῆτα τιμᾷς τῷ Πολυνείκει χάριν, ἥτις ἐκείνῳ, ἤγουν τῷ Ἐτεοκλεῖ, δυσσεβής ἐστιν.* Monuit Triclinius nomen *δυσσεβῆ* ad *ἐκείνῳ* referri. Bonam lectionem quam ille suppeditabat neglexit Turnebus, alias promptissimus ad pessima quævis recipienda.

515. *ὁ κατὰ χθονὸς νέκυς*. Sic optime E. T. In membr. et apud Aldum *ὁ κατθανὼν νέκυς*, quod ineptum est, quum de utroque fratre perinde intelligi possit. At hic significatur Eteocles, cui justa peracta fuerant, quique proinde perspicue designatur his verbis, *ὁ κατὰ χθονὸς νέκυς*. [*ὁ κατθανὼν νέκυς*. Brunckius ex nonnullis libris *ὁ κατὰ χθονὸς ν.* *Schæf.*]

519. *τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ*. Proba

ΚΡ. ἀλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς τῷ κακῷ λαχεῖν ἴσον.
ΑΝ. τίς οἶδεν, εἰ κάτω 'στὶν εὐαγῆ τάδε;
ΚΡ. οὔ τοι ποθ' οὐχθρὸς, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος.
ΑΝ. οὔ τοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.
ΚΡ. κάτω νυν ἐλθοῦσ', εἰ φιλητέον, φίλει
κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή.
ΧΟ. καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἥδ' Ἰσμήνη
φιλάδελφα κάτω δάκρυ' εἰβομένη,
νεφέλη δ' ὀφρύων ὕπερ, αἱματόεν
ῥέθος αἰσχύνει,
τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν.
ΚΡ. σὺ δ', ἣ κατ' οἴκους, ὡς ἔχιδν', ὑφημένη
λήθουσά μ' ἐξέπινες, οὐδ' ἐμάνθανον

521. ΕΙ ΚΑΤΩ 'ΣΤΙΝ ΕΥΑΓΗ. γράφεται ΕΙ ΚΑΤΩΘΕΝ ΕΥΑΓΗ. κάτωθεν, ἀντὶ τοῦ κάτω. ὡς τὸ ('Ιλ. η'. 219.) Αἴας ἐγγύθεν ἦλθεν. ἀντὶ τοῦ ἐγγύς. ὁ δὲ νοῦς. τίς οἶδεν εἰ καθ' Ἅιδου ἀλλήλοις διαλλαχθέντες, ἡγοῦνται εὐσεβῆ τάδε;

523. ΟΥ ΤΟΙ ΣΥΝΕΧΘΕΙΝ. τὰς φιλίας, φησὶ, κοινὰς ποιοῦμαι, ἀλλ' οὐ τὰς ἔχθρας. ἐν δέ τισιν οὕτως· εἰ καὶ ἐχθαίρουσιν ἀλλήλους οἱ ἀδελφοὶ, ἐγὼ οὐ τοιαύτη εἰμὶ τὴν φύσιν, ὥστε σὺν τῷ ἑτέρῳ αὐτῶν ἐχθαίρειν τὸν ἕτερον, ἀλλὰ συμφιλεῖν τοῖς φιλοῦσι.

526. ΚΑΙ ΜΗΝ ΠΡΟ ΠΥΛΩΝ. εἰκὸς μὲν τὴν Ἰσμήνην ὑπὲρ τῆς ἀδελφῆς ἀγωνιῶσαν στυγνάζειν· οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ διότι ὑπωπτεύθη. ΦΙΛΑΔΕΛΦΑ. ἀντὶ τοῦ, φιλαδέλφως. ΝΕΦΕΛΗ Δ' ΟΦΡΥΩΝ ΥΠΕΡ. ἐὰν ᾖ δοτικὴ, τῇ νεφέλῃ, ἔσται ὁ λόγος· τῇ νεφέλῃ, τουτέστι τῇ στυγνότητι, τῇ ὑπεράνω τῶν ὀφρύων, τὸ αἱματόεν ῥέθος αἰσχύνει ἡ Ἰσμήνη, τέγγουσα εὐῶπα παρειάν. ἐὰν δὲ κατ' ὀρθὴν ᾖ, ἡ νεφέλη, ἔσται μεταξὺ, ἡ νεφέλη δ' ὀφρύων ὕπερ, ἵνα τὸ ἑξῆς τοῖς πρώτοις συνάπτηται· Καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἥδ' Ἰσμήνη, φιλάδελφα δάκρυα λειβομένη, αἱματόεν ῥέθος αἰσχύνει, τέγγουσα εὐῶπα παρειάν. ΑΙΜΑΤΟΕΝ ΡΕΘΟΣ. τὸ ἐπὶ τῷ προσώπῳ ἐρύθημα. ἀλληγορικῶς δὲ εἶπε τὴν νεφέλην. ὡς γὰρ ἡ νεφέλη στυγνὴν καὶ ὁμιχλώδη τὴν ἡμέραν ποιεῖ, οὕτω καὶ ταύτην διάδηλόν φησι γίγνεσθαι ταῖς ὀφρύσι συμφράζουσαν, καὶ τὸ πρόσωπον στυγνὸν καὶ κατηφέστερον πεποιηκυῖαν.

531. ΩΣ ΕΧΙΔΝ'. ἡ γὰρ ἔχιδνα λάθρα καθεζομένη τῶν ἀνθρώπων ἐκπίνει τὸ αἷμα. ΥΦΕΙΜΕΝΗ. ὑποχαλωμένη, ἐαθεῖσα, ἀπολυθεῖσα. Η ΕΞΟΜΗι. ἢ ἀπαρνῇ εἶναι ἐνώμοτος;

hæc lectio Scholiastæ debetur. Codd. omnes, τοὺς νόμους τούτους.

520. λαχεῖν ἴσον. E præced. versu repetendum verbum ποθεῖ. ἀλλ' οὐ ποθεῖ ὁ χρηστὸς τῷ κακῷ λαχεῖν ἴσον. Perperam Aldus et membr. λαχεῖν ἴσος. In E. λαβεῖν ἴσον, ex frequenti librariorum lapsu in permutandis λαβεῖν et λαχεῖν.

521. τίς οἶδεν. Sic codd. sine particula quam Aldus inseruit. εὐαγῆ. gl. ἀποδεκτὰ, εὐσεβῆ.

522. οὐδ' ὅταν θάνῃ. Perperam libri omnes οὔθ' ὅταν.

527. δάκρυ' εἰβομένη. Perperam Aldus et membr. δάκρυα λειβομένα.

531. ὑφημένη. Sic legisse videtur antiquus enarrator; et proba est hæc lectio. Libri omnes nostri præferunt ὑφειμένη, quod non prorsus damnandum. Eurip. Herc. fur. 71. Οἵ θ' Ἡράκλειοι παῖδες, οὓς ὑπὸ πτεροῖς Σώζω νεοσσοὺς, ὄρνις ὡς ὑφειμένη. Hesych. ὑφειμένας, καθειμένας, ταπεινῶς. [ὑφειμένη. Brunckius ὑφημένη. Schæf.]

τρέφων δῦ ἄτα, κἀπαναστάσεις θρόνων,
φέρ᾽, εἰπὲ δή μοι, καὶ σὺ τοῦδε τοῦ τάφου
φήσεις μετασχεῖν, ἢ 'ξομεῖ τὸ μὴ εἰδέναι;
ΙΣ. δέδρακα τοὔργον, εἴπερ ἥδ᾽ ὁμοῤῥοθεῖ,
καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας.
ΑΝ. ἀλλ᾽ οὐκ ἐάσει τοῦτό γ᾽ ἡ δίκη σ᾽, ἐπεὶ
οὔτ᾽ ἠθέλησας, οὔτ᾽ ἐγὼ 'κοινωσάμην.
ΙΣ. ἀλλ᾽ ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν οὐκ αἰσχύνομαι
ξύμπλουν ἐμαυτὴν τοῦ πάθους ποιουμένη.
ΑΝ. ὧν τοὔργον, Ἅιδης χ᾽ οἱ κάτω ξυνίστορες·
λόγοις δ᾽ ἐγὼ φιλοῦσαν οὐ στέργω φίλην.
ΙΣ. μή τοι, κασιγνήτη, μ᾽ ἀτιμάσῃς τὸ μὴ οὐ
θανεῖν τε σὺν σοὶ, τὸν θανόντα θ᾽ ἁγνίσαι.
ΑΝ. μή μοι θάνῃς σὺ κοινὰ, μήθ᾽ ἃ μὴ 'θιγες
ποιοῦ σεαυτῆς. ἀρκέσω θνήσκουσ᾽ ἐγώ.
ΙΣ. καὶ τίς βίος μοι, σοῦ λελειμμένῃ, φίλος;
ΑΝ. Κρέοντ᾽ ἐρώτα. τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.
ΙΣ. τί ταῦτ᾽ ἀνιᾷς μ᾽, οὐδὲν ὠφελουμένη;
ΑΝ. ἀλγοῦσα μὲν δῆτ᾽, εἰ γέλωτ᾽ ἐν σοὶ γελῶ.
ΙΣ. τί δῆτ᾽ ἂν ἀλλὰ νῦν σ᾽ ἐπωφελοῖμ᾽ ἐγώ;
ΑΝ. σῶσον σεαυτήν. οὐ φθονῶ σ᾽ ὑπεκφυγεῖν.

536. ΟΜΟΡΡΟΘΕΙ. ὁμοφωνεῖ. ὅρα δὲ πῶς ἑαυτὴν πρόδηλον ὡς συκοφαντοῦσαν ποιεῖ. ὁμολογεῖ γὰρ πεπραχέναι, ταύτης συντιθεμένης. ὅπερ ἀδύνατον.

538. ΑΛΛ᾽ ΟΥΚ ΕΑΣΕΙ. ἡ μὲν μὴ δράσασα ὁμολογεῖ πεπραχέναι, καὶ κεκοινωνηκέναι διὰ τὸν πόθον τῆς ἀδελφῆς· ἡ δὲ σπουδάζει ζῶσαν αὐτὴν διαφυλάξαι.

540. ΑΛΛ᾽ ΕΝ ΚΑΚΟΙΣ ΤΟΙΣ ΣΟΙΣ. καὶ διὰ τούτων μὴ δεδρακέναι ὁμολογεῖ. ΞΥΜΠΛΟΥΝ. κοινωνόν.

542. ΩΝ ΤΟΥΡΓΟΝ. ἀντὶ τοῦ, ὑφ᾽ ὧν τὸ ἔργον πέπρακται αἰτιῶν.

545. ΑΓΝΙΣΑΙ. ἀντὶ τοῦ, τιμῆσαι.

549. ΤΟΥΔΕ ΓΑΡ ΣΥ ΚΗΔΕΜΩΝ. ἢ τοῦ βίου, ἐπεὶ φιλοζωοῦσα οὐ συνέπραξας. ἢ τοῦ Κρέοντος, ἐπεὶ μὴ παρέβης αὐτοῦ τὰ ψηφίσματα.

550. ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΗ. ἀντὶ τοῦ, ὠφελοῦσα. ΕΙ ΓΕΛΩΤ᾽ ΕΝ ΣΟΙ ΓΕΛΩ. εἰ γελῶ, φησὶν, ἐπὶ σοὶ, ἀλγοῦσα γελῶ. οἷον, καταγελῶ σοῦ, ὅτι οὐκ ἠθέλησάς μοι συμπονῆσαι.

552. ΤΙ ΔΗΤ᾽ ΑΝ ΑΛΛΑ. ἀντὶ τοῦ, ποίαν μηχανὴν εὕροιμι;

533. δῦ ἄτα. Membr. et Aldus δῦ 'ἄτας. Eadem varietas enotata in Œd. Col. 531.

537. καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας. In φέρω præpositio σὺν e præcedenti verbo repetenda ἀπὸ κοινοῦ. Est enim tanquam si dixisset καὶ ξυμμετίσχω καὶ ξυμφέρω.

551. ἀλγοῦσα μὲν— gl. εἰ, ὥσπερ οἴει, σὺν γέλωτι ταῦτα προφέρω σοι, λυπουμένη προφέρω.

552. σ᾽ ἐπωφελοῖμ᾽. Sic bene in E. In aliis σ᾽ ἔτ᾽ ὠφελοῖμ᾽, vel, quod deterius est, σέ τ᾽ ὠφελοῖμ᾽.

ΙΣ. τί μοι τάλαινα, κἀμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;
ΑΝ. σὺ μὲν γὰρ εἵλου ζῆν· ἐγὼ δὲ, κατθανεῖν.
ΙΣ. ἀλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.
ΑΝ. καλῶς σὺ μέν τοι' τοῖσδ' ἐγὼ 'δόκουν φρονεῖν.
ΙΣ. καὶ μὴν ἴση νῷν ἐστὶν ἡ 'ξαμαρτία.
ΑΝ. θάρσει. σὺ μὲν ζῇς· ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.
ΚΡ. τὼ παῖδε φημὶ τώδε, τὴν μὲν ἀρτίως
ἄνουν πεφάνθαι, τὴν δ' ἀφ' οὗ τὰ πρῶτ' ἔφυ.
ΙΣ. οὐ γάρ ποτ', ὦ 'ναξ, οὐδ' ὃς ἂν βλαστῇ μένει
νοῦς τοῖς κακῶς πράσσουσιν, ἀλλ' ἐξίσταται.
ΚΡ. σοὶ γοῦν, ὅθ' εἵλου ξὺν κακοῖς πράσσειν κακά.
ΙΣ. τί γὰρ μόνῃ μοι τῆσδ' ἄτερ βιώσιμον;
ΚΡ. ἀλλ' ΗΔΕ μέν τοι μὴ λέγ'. οὐ γὰρ ἔστ' ἔτι.

556. ΑΛΛ' ΟΥΚ ΕΠ' ΑΡΡΗΤΟΙΣ. *ἀντὶ τοῦ, προεῖπόν σοι τὰς ἐσομένας τιμωρίας ἐν τῇ παραβάσει. ἀλλ' οὕπω παρὰ γνώμην μου ταῦτα πέπραχας, ἀλλὰ κἀμοῦ συνειδυίας τὰ πραττόμενα.*

557. ΚΑΛΩΣ ΣΥ ΜΕΝΤΟΙ. ΤΟΙΣΔ' ΕΓΩ 'ΔΟΚΟΥΝ ΦΡΟΝΕΙΝ. *σεαυτῇ καλῶς ἐδόκεις φρονεῖν, μὴ συμπράττουσά μοι· τούτοις δὲ ἐγὼ, ἢ τοῖς ἐμοῖς δόγμασι. τινὲς δὲ, τῷ νόμῳ καὶ τῷ δικαίῳ.*

558. ΙΣΗ ΝΩΙΝ ΕΣΤΙΝ Η 'ΞΑΜΑΡΤΙΑ. *ὅτι σὺ μὲν ἔπραξας, ἐγὼ δὲ συνῄδειν.*

559. Η Δ' ΕΜΗ ΨΥΧΗ ΠΑΛΑΙ. *οἷον, προηκάμην τοῦ ζῆν, βοηθῆσαι βουλομένη τῷ ἀδελφῷ.*

561. ΤΗΝ ΜΕΝ ΑΡΤΙΩΣ ΑΝΟΥΝ ΠΕΦΑΝΘΑΙ. *τὴν 'Ισμήνην, ὅτι μὴ συνειργάσατο, καὶ ῥίπτει ἑαυτὴν εἰς κίνδυνον.*

563. ΟΥ ΓΑΡ ΠΟΤ' Ω 'ΝΑΞ. *τοῦτό φησιν ὑπεραπολογουμένη τῆς 'Αντιγόνης, ὅτι εἰ καὶ κακῶς ποιεῖ, μεταβληθήσεται. οὐ μένει γὰρ οὐδὲ ὁ ἐξ ἀρχῆς κακὸς νοῦς τοῖς κακῶς φρονήσασι. πρὸς ὃ φησὶ Κρέων· σοὶ γοῦν μένει κακὸς ὁ νοῦς, ὁπότε εἵλου τῶν κακῶν εἶναι κοινωνός.*

567. ΜΗ ΛΕΓ' ΟΥ ΓΑΡ ΕΣΤ' ΕΤΙ. *ἀντὶ τοῦ, μὴ φρόνει, ὅτι ἐν τοῖς ζῶσίν ἐστι.*

557. *καλῶς σὺ μέντοι.* Sic optime Scholiastes. E præcedenti nomine *λόγοις* adsumendum verbum *ἔλεγες*. In membr. et in Aldina *σὺ μὲν τοῖς*. In E. T. *σὺ μὲν θοῦ*, cum glossa, *ἤγουν ἄριστα τούτοις προσετέθης ἐν μόνῳ λόγῳ, καὶ οὐκ ἐφρόνεις ὥσπερ ἐγώ*. In August. *σὺ μέν θ' οὖ*. superscriptum *ἢ οὐ*. Unde hanc lectionem elicias: *καλῶς σὺ μέν τ' οὖ*. id est *σὺ μέν τοι οὐ καλῶς ἔλεγες*: quod a sensu nostræ lectionis non multum abludit: quippe nostra morata est, nimirum ironica: et idcirco melior. [*τοῖς δ'*. Sic cum Erfurdtio dedi. Vulgo *τοῖσδ'*. Scholiastes: *τούτοις δέ*. *Schæf.*]

563. *ὃς ἂν βλαστῇ*. Apud Eustathium p. 720. *ὃς ἂν βλαστοῖ*, male. In seq. v. *πράσσουσιν* exhibent E. T. Perperam Aldus *πράττουσιν*.

565. *ξὺν κακοῖς*. Sic August. optime. Gl. *σὺν τῇ ἀδελφῇ*. In E. T. *σὺν κακῇ*. In membr. ut apud Aldum, *σὺν κακῷ*. Sincerum est quod prætulimus, et tragico stylo congruum: nomen plurale cum emphasi singularem personam notans. Vide ad Œd. T. 366. et 1403.

567. *ἀλλ' ΗΔΕ μέντοι μὴ λεγ'*. Sic legendum. Materialiter, ut aiunt, positum est hic *ἥδε*, repetitum ex *τῆσδ'* in præc. versu. Optima glossa est in August. *τὸ ἥδε*. Id est, *ἀλλὰ μέντοι*

ΙΣ. ἀλλὰ κτενεῖς νυμφεῖα τοῦ σαυτοῦ τέκνου;
ΚΡ. ἀρώσιμοι γὰρ χἀτέρων εἰσὶν γύαι.
ΙΣ. οὐχ ὥς γ' ἐκείνῳ τῇδέ τ' ἦν ἡρμοσμένα.
ΚΡ. κακὰς ἐγὼ γυναῖκας υἱάσι στυγῶ.
ΙΣ. ὦ φίλταθ' Αἷμον, ὥς σ' ἀτιμάζει πατήρ.
ΚΡ. ἄγαν γε λυπεῖς, καὶ σὺ, καὶ τὸ σὸν λέχος.
ΙΣ. ἦ γὰρ στερήσεις τῆσδε τὸν σαυτοῦ γόνον;
ΚΡ. Ἅιδης ὁ παύσων τούσδε τοὺς γάμους ἔφυ.
ΙΣ. δεδογμέν', ὡς ἔοικε, τήνδε κατθανεῖν.
ΚΡ. καὶ σοί γε κἀμοί. μὴ τριβὰς ἔτ', ἀλλά νιν

568. ΝΥΜΦΕΙΑ. ἀντὶ τοῦ, τὴν νύμφην.
569. ΑΡΩΣΙΜΟΙ. παιδοποιήσιμοι, εὐγεώργητοι.
570. ΗΝ ΗΡΜΟΣΜΕΝΑ. τὰ τοῦ γάμου φησί.
571. ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΥΙΑΣΙ ΣΤΥΓΩ. τὸ συνάπτεσθαι δηλονότι.
573. ΤΟ ΣΟΝ ΛΕΧΟΣ. τὸ σὸν, τὸ ὑπὸ σοῦ ὀνομαζόμενον. οἷον, τὸ ὄνομα τῆς νύμφης, ὃ σὺ προβάλλῃ.
577. ΚΑΙ ΣΟΙ ΓΕ ΚΑἘΜΟΙ. οὐ μόνον ταύτῃ ὥρισται τὸ ἀποθανεῖν, ἀλλὰ καὶ σοί. μηκέτι οὖν μοι τριβὰς ἐμβάλλετε. ἢ, καὶ ἐμοὶ καὶ σοὶ δέδοκται μηκέτι διατρίβειν ἐν τοῖς λόγοις.

μὴ λέγε τὸ ἥδε. In membr. et T. ut apud Aldum, ἀλλ' ἥδε μέν σοι μὴ λέγ'. In E. ἀλλ' ἥδε μέν τοι σοὶ μὴ λέγ'. Nemo non videt μέντοι unice verum esse. Sæpissime σοι et τοι commutantur, unde orta obscuritas Aldinæ lectionis, quæ tamen longe præferenda absurdæ conjecturæ nuperi Parisini editoris, qui post μὲν σοὶ, reticentiam esse fingit, et pro μὴ λέγε, μὴ ἄλεγε legit, duplici elisione, hoc sensu: *sed hæc quidem tibi . . . desine curare. non enim jam est.* Ἀποσιωπήσεως plurima exempla sunt apud hunc Tragicum. Verum quotiescunque hac figura utuntur poëtæ vel oratores, quivis vel obtusior ex ante dictis, vel ex affectu loquentis personæ, perspicit quidnam sit, quod supprimatur. At hic nemo, opinor, divinaverit quid additurus erat Creon post hæc verba, *Sed hæc quidem tibi* . . . nisi ejus sermonem emendator abrupisset.

569. ἀρώσιμοι. Perperam Aldus et membr. ἀρώσιμαι. Vide Taubmannum ad Planti Asinariam v. 2. 23.

572. Hunc versum Aldus et Turnebus Antigonæ tribuunt contra meliorum codd. fidem, etiam illius qui Sophoclem a Triclinio recensitum exhibet. Doctos viros fefellit istud sequentis versus τὸ σὸν λέχος, quod soli Antigonæ convenire opinati sunt. At ibi τὸ σὸν λέχος non valet *nuptiæ tuæ*, quatenus illa cui hoc dicitur nuptura fuisset, sed *nuptiæ quas crepas*, τὸ ὑπὸ σοῦ ὀνομαζόμενον λέχος, ut bene Scholiastes exponit. Sic El. 1110. οὐκ οἶδα τὴν σὴν κληδόν'. Philoct. 1251. τὸν σὸν οὐ ταρβῶ φόβον. Eurip. Heracl. 285. τὸ σὸν γὰρ Ἄργος οὐ δέδοικ' ἐγώ. Id est ὃ κομπεῖς Ἄργος.

577. μὴ τριβὰς ἔτ'. Sic libri omnes, quos corruptos esse pronuntiat Toupius ad Suidam iii. 163. legendum statuens, μὴ τριβάζετ'. Mihi cum erudito viro non amplius convenit: quin sinceram esse vulgatam lectionem aio. Supprimitur verbum nomini τριβὰς aptum, ἐμβάλλετε, ποιεῖτε, vel simile. Estque hæc ellipsis elegans, in familiari sermone valde usitata. Sic Cicero libro de Finibus ii. 6. *Tum ille, Finem, inquit, interrogandi, si videtur.* et iv. extremo: *Scrupulum, inquam, abeunti: sed videbimus.* Ubi verba itidem supprimuntur. Iratum autem et festinantem Creontem maxime convenit quam paucissimis mandata sua complecti.

κομίζετ' εἴσω, δμῶες· ἐκ δὲ τοῦδε χρὴ
γυναῖκας εἶναι τάσδε μηδ' ἀνειμένας.
φεύγουσι γάρ τοι χ' οἱ θρασεῖς, ὅταν πέλας
ἤδη τὸν Ἅιδην εἰσορῶσι τοῦ βίου.

ΧΟΡΟΣ.

Εὐδαίμονες, οἷσι κακῶν — στροφὴ α'.
ἄγευστος αἰών. οἷς γὰρ ἂν
σεισθῇ θεόθεν δόμος, ἄτας
οὐδὲν ἐλλείπει, γενεᾶς
ἐπὶ πλῆθος ἕρπον·
ὁμοῖον ὥστε ποντίας ἁλὸς
οἶδμα, (δυσπνόοις ὅταν
Θρῄσσῃσιν ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμῃ πνοαῖς,)
κυλίνδει βυσσόθεν κελαινὰν
θῖνα καὶ δυσάνεμον,
στόνῳ βρέμουσι δ' ἀντιπλῆγες ἀκταί.
ἀρχαῖα τὰ Λαβδακιδᾶν — ἀντιστρ. α'.
οἴκων ὁρῶμαι πήματα
φθιμένων ἐπὶ πήμασι πίπτοντ'·
οὐδ' ἀπαλλάσσει γενεὰν
γένος, ἀλλ' ἐρείπει
θεῶν τις, οὐδ' ἔχει μίαν λύσιν.

578. ΕΚ ΔΕ ΤΟΥΔΕ ΧΡΗ. ὁ ΔΕ περιττεύει. λέγει γὰρ ὅτι χρὴ λοιπὸν μὴ ἀνειμένας εἶναι, ἤγουν αὐτεξουσίους ταύτας τὰς γυναῖκας, ἀλλὰ φρουρεῖσθαι. φεύγειν γὰρ εἰώθασι καὶ οἱ τολμηροὶ, πλησιάζοντα ὁρῶντες τὸν θάνατον.

584. ΑΤΑΣ ΟΥΔΕΝ ΕΛΛΕΙΠΕΙ. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ΑΙΩΝ. οἷς γὰρ ἂν σεισθῇ δόμος, τούτοις ὁ αἰὼν οὐδὲν ἄτης ἐλλείπει, ἕρπων ἐπὶ τὸ πλῆθος τῆς γενεᾶς· ἀλλὰ πάντα ἐπιφέρει τὰ δεινὰ, ὥστε ὅμοιόν ἐστι τὸ οἴκων κίνημα τῷ ἐκσεισθέντι κύματι ταῖς τοῦ Βορέου πνοαῖς. οἷον γαλήνης οὐ ῥᾳδίως τυγχάνουσιν, ὅσοι ἐν κλύδωνι γίγνονται, ἀλλ' οὐδὲ δυστυχίᾳ περιπίπτων οἶκος εὐχερῶς ἀνανεύει. ΟΜΟΙΟΝ ΩΣΤΕ ΠΟΝΤΙΑΣ ΑΛΟΣ. τὸ ἑξῆς· ὅμοιον ὡς ὅταν Θρῄσσῃσι ποντίαις δυσπνόοις πνοαῖς οἶδμα ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμῃ, ἀντὶ τοῦ, ἐκ βάθους κινήσῃ τὴν θάλασσαν. τὰ γὰρ βαθέα, μέλανα ἐκάλουν. Ὅμηρος· (Ἰλ. ι'. 15.) δνοφερὸν χέει ὕδωρ. καὶ ὁ Ποσειδῶν, Κυανοχαίτης. ΕΡΕΒΟΣ. μέλαν. ΥΦΑΛΟΝ. ἐκ βάθους. ΔΥΣΑΝΕΜΟΝ. τὴν ὑπὸ ἀνέμων ταραχθεῖσαν. ΣΤΟΝΩι. λείπει ἡ σύν. σὺν στόνῳ. ΑΝΤΙΠΛΗΓΕΣ. ἀντιπλησσόμεναι.

596. ΟΥΔ' ΑΠΑΛΛΑΣΣΕΙ ΓΕΝΕΑΝ. τὸ γένος τὸ ἐπιγιγνόμενον οὐκ ἀπαλλάσσει τὴν γενεὰν, ἀλλ' ἀεὶ ἐν συμφορᾷ ἐστι. ΕΡΕΙΠΕΙ. καταβάλλει, καταφέρει.

598. οὐδ' ἔχει μίαν λύσιν. Libri omnes, οὐδ' ἔχει λύσιν, defecto versu.

νῦν γὰρ ἐσχάτας ὑπὲρ
ῥίζας ἐτέτατο φάος ἐν Οἰδίπου δόμοις·
κα̃τ' αὖ νιν θεῶν φοινία τῶν
νερτέρων ἀμᾶ κοπὶς,
λόγου τ' ἄνοια, καὶ φρενῶν Ἐρινύς.
τεὰν, Ζεῦ, δύνασιν τίς ἀνδρῶν — στροφὴ β'.
ὑπερβασία κατάσχῃ,
τὰν οὔθ' ὕπνος αἱρεῖ ποθ' ὁ παντογήρως,
οὔτε θεῶν ἀκάματοι
μῆνες; ἀγήρως χρόνῳ δυνάστας
κατέχεις Ὀλύμπου
μαρμαρόεσσαν αἴγλαν.
τό τ' ἔπειτα, καὶ τὸ μέλλον,
καὶ τὸ πρὶν ἐπαρκέσει
νόμος ὅδ'· οὐδὲν ἕρπει

ΝΥΝ ΓΑΡ ΕΣΧΑΤΑΣ ΥΠΕΡ. λείπει ἄρθρον, τὸ ὅ. τὸ δὲ λεγόμενόν ἐστι τοιοῦτο· νῦν γὰρ ὅπερ ἐτέτατο, φησὶ, καὶ σωτηρία ἦν τοῖς οἴκοις τοῦ Οἰδίποδος, ἐσχάτης ὑπὲρ ῥίζης, ἀντὶ τοῦ, ὅπερ ἔβλαστεν ἄνω τῆς ῥίζης, θάνατος καταλαμβάνει. νῦν γὰρ, φησὶν, ὅπερ ἦν λείψανον γενεᾶς, τοῦτο μέλλει καλύπτειν ἡ κόνις. τὸ καταλειφθέν φησιν ἀπὸ Οἰδίποδος βλάστημα. ΚΑΤ' ΑΥ ΝΙΝ. αὐτὴν τὴν ῥίζαν. ἐὰν δὲ στίξωμεν ΚΑΙΤ' ΑΥ ΝΙΝ, οὐδὲν λείπει τῷ λόγῳ. ΑΜΑι ΚΟΝΙΣ. θερίζει καὶ ἐκκόπτει. ἢ καλύπτει. ΛΟΓΟΥ Τ' ΑΝΟΙΑ. ἁμαρτία. ὅτι οἰστρηθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἐριννύων Ἀντιγόνη τοῦτο τετόλμηκε.

604. ΤΕΑΝ ΖΕΥ ΔΥΝΑΜΙΝ. τοῦτό φησιν, ὅτι προαιρέσει τοῦ Διὸς πάντα γίγνεται. ΚΑΤΑΣΧΟΙ. εὐκτικῶς, ὡς ποιῆσαι τρίτου προσώπου. ὑπερηφανίᾳ κρατῆσαι δύναται. Ο ΠΑΝΤΟΓΗΡΩΣ. ὁ ἀσθενείας παραίτιος. τὸ γὰρ γῆρας ἀσθενές ἐστιν. ἀσθενοῦμεν δὲ τῇ γλυκείᾳ προσβολῇ τοῦ ὕπνου κατεχόμενοι. ἢ ΠΑΝΤΟΓΗΡΩΣ, ὁ αἰώνιος, καὶ ἄχρι γήρως τοῖς ἀνθρώποις καὶ πᾶσι τοῖς ζώοις παραμένων. ΑΚΑΜΑΤΟΙ ΘΕΩΝ ΜΗΝΕΣ. ἀντὶ τοῦ, ἡ τοῦ χρόνου περίοδος. ΑΓΗΡΩι ΔΕ ΧΡΟΝΩι ΔΥΝΑΣΤΗΣ. ἀντὶ τοῦ, δυναστεύων καὶ ἄρχων τοῦ ἀγηράου χρόνου, κατέχεις τὸν Ὄλυμπον. ἀγήρων δὲ τὸν τῶν θεῶν χρόνον φησὶν, ἐπεὶ μήτε ὑπὸ δυστυχιῶν, μήτε ὑπὸ ὕπνου ἐλαττοῦται. ΤΟ Τ' ΕΠΕΙΤΑ. τὸ ἐσόμενον, καὶ τὸ μετ' ἐκεῖνο μέλλον καὶ πάλιν ἐσόμενον. τινὲς δὲ τὸ ΕΠΕΙΤΑ ἰδίως ἐπὶ ἐνεστῶτος λελέχθαι φασὶν, ἀντὶ τοῦ νῦν. ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΙΝ ΕΠΑΡΚΕΣΕΙ. ὅ ἐστιν, ἀεὶ δυνάμενον βοηθεῖν. ΝΟΜΟΣ

Vocem *μίαν* addidi ex conjectura quam firmat ipse Tragicus in El. 142. *ἐν οἷς ἀνάλυσίς ἐστιν οὐδεμία κακῶν.*

601. *θεῶν φοινία τῶν.* Hoc ordine dispositæ sunt voces in E. Vulgo *φοινία θεῶν τῶν.* Immo Aldus *φονία.*

602. *κόπις.* Vulgo *κόνις* ineptissime. Meritis laudibus extollit egregiam hanc emendationem Heathius, qua nihil verius. Vide Fragm. inc. lxxxiv.

605. *κατάσχῃ.* Sic in E. Vulgo *κατάσχοι.* Optativus in hac loquendi forma non adhibetur, nisi cum particula *ἄν.*

607. *οὔτε θεῶν ἀκάματοι.* In Aldina *οὐδ' ἀκάματοι θεῶν.* At recte Scholiastes legit *οὔτ'.*

608. *ἀγήρως χρόνῳ δυνάστας.* Sic optime in E. In membr. ut apud Aldum, *ἀγήρῳ δὲ χρόνῳ.* Particulam *δὲ* metrum respuit. Versus est antispasticus dimeter brachycatal. ut versus 619.

θνατῶν βιότῳ πάμπολύ γ' ἐκτὸς ἄτας.
ἁ γὰρ δὴ πολύπλαγκτος ἐλπὶς ἀντιστρ. β'.
πολλοῖς μὲν ὄνασις ἀνδρῶν,
πολλοῖς δ' ἀπάτα κουφονόων ἐρώτων·
εἰδότι δ' οὐδὲν, προσέρπει,
πρὶν πυρὶ θερμῷ πόδα τις ψαύσῃ.
σοφίᾳ γὰρ ἔκ του
κλεινὸν ἔπος πέφανται·
Τὸ κακὸν δοκεῖν ποτ' ἐσθλὸν
τῷδ' ἔμμεν, ὅτῳ φρένας
θεὸς ἄγει πρὸς ἄταν·
πράσσειν δ' ὀλιγοστὸν χρόνον ἐκτὸς ἄτας.
ὅδε μὴν Αἵμων, παίδων τῶν σῶν
νέατον γέννημ'· ἆρ' ἀχνύμενος
τῆς μελλογάμου

ΟΔ' ΟΥΔΕΝ ΕΡΠΩΝ. ὁ κατὰ πᾶσαν πόλιν ἕρπων νόμος, ὅ ἐστι, πάντες ἄνθρωποι. Ἄλλως. οὐδεὶς, φησὶν, ἔστι νόμος ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν, ὥστε φεύγειν τοὺς ἀνθρώπους τὸ συμβησόμενον. ἢ οὕτως· οὐδείς ἐστι νόμος, ὃς δύναται τῶν ἤδη τελειωθέντων κακῶν προσάγειν βοήθειαν. ἢ οὕτως· ὁ δὲ νόμος ὁ πάντων ἀνθρώπων κοινὸς τοῦτο ἔχει, μηδένα ζῆν ἄνευ λύπης. ΘΝΑΤΩΝ ΒΙΟΤΩι ΠΑΜΠΟΛΙΣ ΕΚΤΟΣ ΑΤΑΣ. ὁ λόγος· σὺ μὲν, ὦ Ζεῦ, ἀγήρως τε καὶ δυνάστης εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον εἶ· ἡ δὲ τῶν ἀνθρώπων πολιτεία οὐδέποτε χωρὶς κακῶν ἐστιν.

615. Α ΓΑΡ ΔΗ ΠΟΛΥΠΛΑΓΚΤΟΣ. οὐδὲν, φησὶ, περὶ τῶν μελλόντων ἐπίστανται οἱ ἄνθρωποι, ὥσπερ ὁ Ζεύς. ἠπάτησε δὲ πολλοὺς ἡ ἐλπὶς, κουφόνους ἔρωτας ἐμβάλλουσα. τὰ ἀδύνατα γὰρ ἐλπίσαντες ἐσφάλησαν. ἔρωτας δὲ λέγει, καὶ τὰς ἐπιθυμίας. ΚΟΥΦΟΝΟΩΝ ΕΡΩΤΩΝ. ἀντὶ τοῦ, τῶν κούφων ἐπιθυμιῶν, ἐν αἷς πολλοὶ ἠπάτηνται, ἕτερα προσδοκήσαντες, ἑτέρων ἀποβάντων. ΕΙΔΟΤΙ Δ' ΟΥΔΕΝ ΕΡΠΕΙ. τῷ ἀνθρώπῳ οὐδὲν εἰδότι ἐπέρχεται. ΠΡΟΣΑΥΣΗι. προσφέρῃ. πρὶν τοῖς δεινοῖς ἐπικύρσῃ, καὶ εἰς αὐτὸν ἐμπέσῃ τὸν κίνδυνον. ΣΟΦΙΑι ΓΑΡ ΕΚ ΤΟΥ ΚΛΕΙΝΟΝ ΕΠΟΣ. μετὰ σοφίας γὰρ ὑπό τινος ἀοίδιμον καὶ κλεινὸν ἔπος πέφανται·

Ὅταν δ' ὁ δαίμων ἀνδρὶ πορσύνῃ κακὰ,
τὸν νοῦν ἔβλαψε πρῶτον ᾧ βουλεύεται.

ΠΡΑΣΣΕΙ Δ' ΟΛΙΓΟΣΤΟΝ. ἀντὶ τοῦ, οὐδὲ ὀλίγον.

614. πάμπολύ γ' ἐκτὸς ἄτας. Sic optime emendat Heathius. Vulgo πάμπολις ἐκτὸς ἄτας. Istud πάμπολις, quod saltem cum οὐδὲν genere congruere deberet, glossa exponit παγκόσμιος; nec sic inde ullus tolerabilis sensus exoritur.

618. εἰδότι δ' οὐδὲν προσέρπει. Libri omnes, syllaba deficiente ad metri integritatem, ἕρπει. Præpositio, quæ huic verbo adjungi debebat, verbo sequentis versus librariorum errore adhæsit. Perperam in aliis libris προσψαύσῃ, in aliis προσάρῃ.

621. πέφανται. ἀπεφάνθη, ἐγνωματεύθη. Eustathius p. 1728.

625. πράσσειν. Perperam libri omnes πράσσει. Bina verba δοκεῖν et πράσσειν eadem constructionis lege tenentur.

628. τῆς μελλογάμου τάλιδος. Aldus et veteres codices τῆς μελλογάμου νύμφης τάλιδος. Vox νύμφης interpretatio est nominis τάλιδος et ex interlineari

τάλιδος ἥκει μόρον Ἀντιγόνης,
ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν;
ΚΡ. Τάχ' εἰσόμεσθα μαντέων ὑπέρτερον.
ὦ παῖ, τελείαν ψῆφον ἆρα μὴ κλύων
τῆς μελλονύμφου, πατρὶ λυσσαίνων πάρει;
ἢ σοὶ μὲν ἡμεῖς πανταχῆ δρῶντες φίλοι;

ΑΙΜΩΝ.

πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων
χρηστὰς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.
ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξίως ἔσται γάμος
μείζων φέρεσθαι, σοῦ καλῶς ἡγουμένου.
ΚΡ. οὕτω γάρ, ὦ παῖ, χρὴ διὰ στέρνων ἔχειν,
γνώμης πατρῴας πάντ' ὄπισθεν ἑστάναι.
τούτου γὰρ οὕνεκ' ἄνδρες εὔχονται γονὰς

629. ΤΑΛΙΔΟΣ. τάλις λέγεται παρ' Αἰολεῦσιν ἡ ὀνομασθεῖσα τινὶ νύμφη. Καλλίμαχος·

Αὐτίκα τὴν τάλιν παιδὶ σὺν ἀμφιθαλεῖ.

ΗΚΕΙ ΜΟΡΟΝ. λείπει ἡ διά. διὰ τὸν μόρον. ΑΠΑΤΑΣ ΛΕΧΕΩΝ ΥΠΕΡΑΛΓΩΝ. ὑπὲρ τῆς τῶν λεχέων ἀπάτης, ὅ ἐστιν ἀποτυχίας, ἀχθόμενος.

631. ΕΙΣΟΜΕΣΘΑ ΜΑΝΤΕΩΝ ΥΠΕΡΤΕΡΟΝ. ὁ λόγος παροιμιακός. ὁπότε μὴ στοχασμῷ χρώμεθα, ἀλλ' αὐτόπται τῶν πραγμάτων γιγνόμεθα. προγιγνώσκει μὲν γὰρ καὶ ὁ μάντις, ἀλλὰ στοχασμῷ χρῆται. τάχα οὖν ἀκριβῶς γνώσομαι ταῦτα, παρὰ τοῦ παιδὸς πυνθανόμενος. ΤΕΛΕΙΑΝ ΨΗΦΟΝ. τὴν ἤδη τετελεσμένην. τοῦτο δέ φησιν, ὡς μὴ μεταβουλευσόμενος. ἢ τὴν τέλος ἐπάγουσαν τῇ Ἀντιγόνῃ.

636. ΑΠΟΡΘΟΙΣ. ὀρθῶς καθηγῇ. ΕΜΟΙ ΓΑΡ ΟΥΔΕΙΣ. οὐδείς μοι προκριθήσεται γάμος τῆς σῆς ἀρχῆς, καλῶς σου ἄρχοντος. πανταχοῦ δὲ μετὰ παρατηρήσεως. ΜΕΙΖΩΝ ΦΕΡΕΣΘΑΙ. προκρίνεσθαι.

639. ΔΙΑ ΣΤΕΡΝΩΝ ΕΧΕΙΝ. ἀντὶ τοῦ, ἐνθυμεῖσθαι. ΓΝΩΜΗΣ ΠΑΤΡΩΙΑΣ ΠΑΝΤ' ΟΠΙΣΘΕΝ. τῆς πατρῴας γνώμης πάντα εἶναι δεύτερα. οἷον χρὴ τὸν τὴν πατρῴαν πράττοντα γνώμην, περὶ τῶν ἄλλων οὐδένα λόγον ἔχειν. ἀσφα-

glossa in textum irrepsit. Voces τῆς μελλογάμου Triclinius rejecit, quæ etiam pro glossemate haberi possint. At obstat Pollux qui eas pro genuinis agnoscit iii. 45. et probabile est hoc epitheto rarius nomen poëtam ipsum interpretari voluisse. Hesych. Τάλις. ἡ μελλόγαμος παρθένος, καὶ κατωνομασμένη τινί· οἱ δὲ, γυναῖκα γαμετήν. οἱ δὲ, νύμφην. Vox est Æolica: nugatur Eustathius qui eam a verbo ταλάω deducit p. 962. ἐκ τοῦ ταλάω γίνεται καὶ ταλασίφρων, καὶ ταλασιουργεῖν ἐπὶ γυναικῶν, τὸ ἐμμένειν ἔργοις καὶ ταλασίᾳ. ἴσως δὲ καὶ ἡ παρὰ τῷ τραγικῷ τάλις, τουτέστι μελλόγαμος παρθένος, μελλονύμφη, ὡς καὶ αὐτὴ ταλασίαν ἀσκοῦσα.

[640. Mihi in mentem idem, quod Musgravio, venit, ἱστάναι. *Sic animatum esse oportet, ut postponas. Schæf.*]

641. φιτύει. Aldus et codd. mendose φυτεύει, claudicante versu. Prima in φιτύω producitur, corripitur in φυτεύω. Æschyl. Prom. 233. —ἀλλ' ἀϊστώσας γένος Τὸ πᾶν, ἔχρῃζεν ἄλλο φιτῦσαι

κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,
ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς,
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.
ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτύει τέκνα,
τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὑτῷ πόνους
φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;
μή νύν ποτ', ὦ παῖ, τὰς φρένας ὑφ' ἡδονῆς,
γυναικὸς οὕνεκ', ἐκβάλῃς, εἰδὼς ὅτι
ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται,
γυνὴ κακὴ ξύνευνος ἐν δόμοις. τί γὰρ
γένοιτ' ἂν ἕλκος μεῖζον ἢ φίλος κακός;
ἀλλὰ πτύσας ὡσεί τε δυσμενῆ, μέθες
τὴν παῖδ' ἐν Ἅιδου τήνδε νυμφεύειν τινί.
ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν εἷλον ἐμφανῶς ἐγὼ
πόλεως ἀπιστήσασαν ἐκ πάσης μόνην,
ψευδῆ γ' ἐμαυτὸν οὐ καταστήσω πόλει,
ἀλλὰ κτενῶ. πρὸς ταῦτ' ἐφυμνείτω Δία
Ξύναιμον. εἰ γὰρ δῆτα τἀγγενῆ φύσει
ἄκοσμα θρέψω, κάρτα τοὺς ἔξω γένους.
ἐν τοῖς γὰρ οἰκείοισιν ὅστις ἔστ' ἀνὴρ

λῶς δὲ προσέθηκε τὸ ΠΑΝΤΑ, μὴ ἄρα ἐκ τοῦ παιδὸς ὑπαντηθῇ, ὅτι πλὴν τῶν χρησίμων.

646. ΠΛΗΝ ΑΥΤΩι ΠΟΝΟΥΣ. γράφεται ΠΕΔΑΣ, ἵν' ᾖ ἐμπόδιον, δεσμοὺς, κώλυμα τοῦ πράττειν ἃ βούλεται.

650. ΨΥΧΡΟΝ ΠΑΡΑΓΚΑΛΙΣΜΑ. ἀηδὲς φίλημα, στέργηθρον, κοινώνημα, παρακοίμημα, περιπλοκή.

653. ΠΤΥΣΑΣ. ἐν οὐδενὶ λόγῳ θέμενος, καταφρονήσας.

659. ΕΙ ΓΑΡ ΤΑ Τ' ΕΓΓΕΝΗ ΦΥΣΕΙ. εἰ γὰρ τοὺς ἐμοὺς, φησὶν, ἀκόσμως βιοῦντας μὴ τιμωρησαίμην, οὐδὲ τῶν ξένων περιγενήσομαι. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ΘΡΕΨΩ, ἀντὶ τοῦ, ἕξω.

661. ΕΝ ΤΟΙΣ ΓΑΡ ΟΙΚΕΙΟΙΣΙΝ. εἰ οὐκ τηροίην τὰ νόμιμα καὶ τὰ δίκαια ἐπὶ

νέον. Eurip. Alcest. 301. Σοῦ κατθανόντος, ἄλλα φιτύσειν τέκνα. et 1159. Εὐδαιμονοίης, καί σ' ὁ φιτύσας πατήρ. Vide quæ notavimus ad Apollonii Argon. iv. 807.

648. τὰς φρένας ὑφ' ἡδονῆς. In T. τὰς φρένας γ' ὑφ' ἡδονῆς. Recte. Sine hoc fulcro stare nequit versus: nam ultima in φρένας brevis est.

659. Depravata est in libris omnibus hujus versus scriptura. Alii habent εἰ γὰρ δὴ τάδ' ἐγγενῆ: alii, εἰ γὰρ δὴ τά τ' ἐγγενῆ. Quivis paulo tritior in Tragicorum lectione videre poterat scribi debuisse, εἰ γὰρ δῆτα τἀγγενῆ. Crasis ex τὰ ἐγγενῆ est τἀγγενῆ. [Erfurdtium secutus sum. Brunckius εἰ γὰρ δῆτα τἀγγενῆ φύσει. In hoc particularum complexu δῆτα legere non memini.—Dativum φύσει Græci scriptores passim sic usurpant, ut, si omissus esset, nemo eum requireret. *Schæf.*]

χρηστὸς, φανεῖται κἀν πόλει δίκαιος ὤν.
ὅστις δ' ὑπερβὰς ἢ νόμους βιάζεται,
ἢ τοὐπιτάσσειν τοῖς κρατοῦσιν ἐννοεῖ,
οὐκ ἔστ' ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν.
ἀλλ' ὃν πόλις στήσειε, τοῦδε χρὴ κλύειν,
καὶ σμικρὰ, καὶ δίκαια, καὶ τἀναντία.
καὶ τοῦτον ἂν τὸν ἄνδρα θαρσοίην ἐγὼ
καλῶς μὲν ἄρχειν, εὖ δ' ἂν ἄρχεσθαι θέλειν·
δορός τ' ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον
μένειν δίκαιον κἀγαθὸν παραστάτην.
ἀναρχίας γὰρ μεῖζον οὐκ ἔστιν κακόν.
αὕτη πόλεις τ' ὄλλυσιν, ἥδ' ἀναστάτους
οἴκους τίθησιν· ἥδε σὺν μάχῃ δορὸς
τροπὰς καταῤῥήγνυσι· τῶν δ' ὀρθουμένων
σώζει τὰ πολλὰ σώμαθ' ἡ πειθαρχία.
οὕτως ἀμυντέ' ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις,
κοὔ τοι γυναικὸς οὐδαμῶς ἡσσητέα.
κρεῖσσον γὰρ, εἴπερ δεῖ, πρὸς ἀνδρὸς ἐκπεσεῖν·
κοὐκ ἂν γυναικῶν ἥσσονες καλοίμεθ' ἄν.

ΧΟ. ἡμῖν μὲν, εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα,

τῆς ἐμαυτοῦ πρώτως οἰκίας, τηροίην ἂν αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῆς πόλεως. ΟΣΤΙΣ Δ' ΥΠΕΡΒΑΣ. λείπει τὸ δίκαιον.

666. ΑΛΛ' ΟΝ ΠΟΛΙΣ ΣΤΗΣΕΙΕ. καταστήσειεν ἄρχοντα. ΚΑΙ ΤΑ'ΝΑΝΤΙΑ. τὰ ἐναντία τῷ δικαίῳ δηλονότι.

668. ΤΟΥΤΟΝ. τὸν τῷ βασιλεῖ πειθόμενον. ΔΟΡΟΣ ΕΝ ΧΕΙΜΩΝΙ. τῆς μάχης δηλονότι.

672. ΑΝΑΡΧΙΑΣ, ἀντὶ τοῦ ἀπειθείας. ΤΡΟΠΑΣ ΚΑΤΑΡΡΗΓΝΥΣΙΝ. ἐκ γὰρ διαῤῥήξεως στρατοῦ, τροπὴ γίγνεται. ΤΩΝ Δ' ΟΡΘΟΥΜΕΝΩΝ. τῶν ἀρχομένων. ΣΩΖΕΙ ΤΑ ΠΟΛΛΑ ΣΩΜΑΤΑ. Ὅμηρος (Ἰλ. ε'. 531.)

Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται.

677. ΤΟΙΣ ΚΟΣΜΟΥΜΕΝΟΙΣ. τοῖς ἄρχουσιν. Ὅμηρος· (Ἰλ. α'. 16.) δύω κοσμήτορε λαῶν.

681. ΕΙ ΜΗ ΤΩι ΧΡΟΝΩι ΚΕΚΛΕΜΜΕΘΑ. εἰ μὴ τῆς φρονήσεως ὑπὸ τοῦ γήρως σεσυλήμεθα, λέγειν φρονούντως δοκεῖς περὶ ὧν λέγεις. ὁ δὲ λόγος πάνυ πρεσβυτικῶς καὶ αἰδημόνως εἴρηται.

[663—666. Hos quatuor versus ad Seidleri nostri mentem huc retraxi, vulgo infra positos post v. 671. καὶ σμικρὰ, καὶ δίκαια, καὶ τἀναντία. *Schæf.*]

667. καὶ δίκαια καὶ τἀναντία. Sic Corinthius rex Medeæ ait apud Senecam: *Æquum atque iniquum regis imperium feras.* τἀναντία notat καὶ μεγάλα καὶ ἄδικα.

[673. τ' post πόλεις omisi cum Erfurdtio. *Schæf.*]

[681. κεκλέμμεθα. Miror, neminem adhuc conjecisse βεβλάμμεθα. Scil.

λέγειν φρονοῦντας ὧν λέγεις δοκεῖς πέρι.
ΑΙ. πάτερ, θεοὶ φύουσιν ἀνθρώποις φρένας,
πάντων, ὅσ' ἐστὶ, χρημάτων ὑπέρτατον.
ἐγὼ δ' ὅπως σὺ μὴ λέγεις ὀρθῶς τάδε,
οὔτ' ἂν δυναίμην, μήτ' ἐπισταίμην λέγειν·
γένοιτο μέντ' ἂν χἀτέρῳ καλῶς ἔχον.
σοῦ δ' οὖν πέφυκα πάντα προσκοπεῖν, ὅσα
λέγει τις, ἢ πράσσει τις, ἢ ψέγειν ἔχει,
(τὸ γὰρ σὸν ὄμμα δεινὸν ἀνδρὶ δημότῃ)
λόγοις τοιούτοις, οἷς σὺ μὴ τέρψει κλύων·
ἐμοὶ δ' ἀκούειν ἔσθ' ὑπὸ σκότου τάδε,
τὴν παῖδα ταύτην οἷ' ὀδύρεται πόλις,
πασῶν γυναικῶν ὡς ἀναξιωτάτη
κάκιστ' ἀπ' ἔργων εὐκλεεστάτων φθίνει·
ἥ τις τὸν αὐτῆς αὐτάδελφον ἐν φοναῖς
πεπτῶτ' ἄθαπτον, μήθ' ὑπ' ὠμηστῶν κυνῶν
εἴασ' ὀλέσθαι, μήθ' ὑπ' οἰωνῶν τινος.
οὐχ ἥδε χρυσῆς ἀξία τιμῆς τυχεῖν;

685. ΕΓΩ Δ' ΟΠΩΣ ΣΥ ΜΗ ΛΕΓΕΙΣ. ἐγὼ δὲ οὐ δύναμαι ταῦτα ἀποδέξασθαι, ἐπειδὴ μὴ καλῶς ταῦτα λέγεις. ΓΕΝΟΙΤΟ ΜΕΝ Τ'ΑΝ. δυνατόν σε καὶ ἑτέρως μεταβουλεύσασθαι.

688. ΣΟΥ Δ' ΟΥΝ ΠΕΦΥΚΑ. γράφεται· ΣΥ Δ' ΟΥΝ ΠΕΦΥΚΑΣ.

690. ΤΟ ΓΑΡ ΣΟΝ ΟΜΜΑ. τὸ σὸν ὄμμα, φησὶ, τοιοῦτόν ἐστιν, ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν ἀντικρύ σου λέγειν τοιαῦτα, οἷς σὺ μὴ τέρψῃ· ἐμοὶ δὲ πάρεστιν ἀκούειν τῶν λάθρα κατὰ σοῦ λεγομένων. ΛΟΓΟΙΣ ΤΟΙΟΥΤΟΙΣ. λείπει τὸ χρῆσθαι. ΥΠΟ ΣΚΟΤΟΥ. λαθραίως.

696. Η ΤΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΗΣ. διὰ τούτων ὑπεραπολογεῖται τῆς κόρης, ὑπερευπρεπῶς τῇ πόλει περιθεὶς τὸν λόγον.

τὸν νοῦν. Sic jam Homerica poësis verbo βλάπτειν utitur. Hesiodus Theog. v. 88. s. λαοῖς βλαπτομένοις. quod recte interpretatur Heynius p. 146. Wolf. Theognis v. 223. Brunck. κεῖνός γ' ἄφρων ἐστὶ, νόου βεβλαμμένος ἐσθλοῦ. Conf. H. Stephan. ad Moschum p. 278. Harl. Facillimam esse mutationem, non negabunt palæographiæ periti. V. not. ad Dionys. Hal. de Comp. Verb. p. 309. Sic confusa βάπτειν et κάμπτειν in Apollon. Rhod. i. v. 183. βλέπειν et κλέπτειν in Dionys. Hal. Arte Rhetor. p. 292. Reisk. Sed quamvis facilis sit mutatio, vulgatam tamen loco non moveam. Infra v. 1218. ἢ θεοῖσι κλέπτομαι. Quod Scholiastes interpretatur ἢ ἀπατῶμαι ὑπὸ τῶν θεῶν. *Schæf.*]

688. σοῦ. Sic August. et E. In aliis ut apud Aldum, σοί. Verbo προσκοπεῖν superscripta glossa ὑπὲρ, qua declaratur potestas præpositionis πρὸ in compositione: πέφυκα δ' οὖν πάντα σκοπεῖν ὑπὲρ σοῦ. In membr. non προσκοπεῖν scriptum, sed simplex σκοπεῖν.

699. τιμῆς τυχεῖν. Libri omnes λαχεῖν. Vide ad El. 364. [λαχεῖν. Brunckius ex conjectura τυχεῖν. Satis

τοιάδ' ἐρεμνὴ σῖγ' ἐπέρχεται φάτις.
ἐμοὶ δὲ, σοῦ πράσσοντος εὐτυχῶς, πάτερ,
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα τιμιώτερον.
τί γὰρ πατρὸς θάλλοντος, εὐκλείας τέκνοις
ἄγαλμα μεῖζον, ἢ τί πρὸς παίδων πατρί;
μὴ νῦν ἓν ἦθος μοῦνον ἐν σαυτῷ φόρει,
ὡς φῂς σὺ, κοὐδὲν ἄλλο, τοῦτ' ὀρθῶς ἔχειν.
ὅστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ,
ἢ γλῶσσαν, ἣν οὐκ ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν,
οὗτοι διαπτυχθέντες, ὤφθησαν κενοί.
ἀλλ' ἄνδρα, κἤν τις ᾖ σοφὸς, τὸ μανθάνειν
πόλλ', αἰσχρὸν οὐδὲν, καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν.
ὁρᾷς παρὰ ῥείθροισι χειμάῤῥοις ὅσα
δένδρων ὑπείκει, κλῶνας ὡς ἐκσώζεται·
τὰ δ' ἀντιτείνοντ', αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.
αὔτως δὲ ναὸς ὅστις ἐγκρατὴς, πόδα
τείνας, ὑπείκει μηδὲν, ὑπτίοις, κάτω
στρέψας, τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται.
ἀλλ' εἶκε θυμοῦ, καὶ μετάστασιν δίδου.

700. ΕΡΕΜΝΗ. σκοτεινὴ, λαθραία σου.

709. ΔΙΑΠΤΥΧΘΕΝΤΕΣ. ἀνακαλυφθέντες. μετέβη δὲ ἀπὸ ἑνικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ΟΣΤΙΣ, εἰς πληθυντικὸν, τὸ ΟΥΤΟΙ.

711. ΚΑΙ ΤΟ ΜΗ ΤΕΙΝΕΙΝ ΑΓΑΝ. μὴ αὐθάδη εἶναι, ἀντιτείνοντα τοῖς συμβουλεύουσιν. τοῦτο δὲ παρὰ Σόλωνος·

Γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος.

714. ΑΥΤΟΠΡΕΜΝΑ. αὐτόῤῥιζα. ΥΠΕΙΚΕΙ ΜΗΔΕΝ. τοῖς ἱστίοις μὴ ἐγχαλάσῃ. ΚΑΤΩ ΣΤΡΕΨΑΣ. τὴν ναῦν δηλονότι.

718. ΜΕΤΑΣΤΑΣΙΝ. μετάνοιαν. ΓΝΩΜΗ ΓΑΡ ΕΙ ΤΙΣ ΚΑΠ' ΕΜΟΥ. ἀντὶ τοῦ, εἰ οἷός τέ εἰμι λέγειν κἀγὼ, διὰ τὸ νέον. ΠΡΕΣΒΕΥΕΙΝ. ὑπερέχειν. ἐγὼ, φησὶ, τοῦτο οἶμαι ὑπερέχειν, τὸ τὸν ἄνθρωπον φῦναι πάντα ἐπιστάμενον. Ἡσίοδος· (Ἔργων 269.)

Οὗτος μὲν πανάριστος, ὃς αὐτῷ πάντα νοήσει.

frequens constructio verbi λαχεῖν cum genitivo. *Schaef.*]

712. *παρὰ ῥείθροισι.* Sic divisim et emendate scriptum in E. T. August. et apud Eustathium duobus in locis. Ad pronuntiandi rationem in aliis codd. *παραῤῥείθροισι.* Vide quæ notavimus ad Æschyli Prom. 1031. Comparationem hanc, verbis ex parte mutatis, traduxit ad vinolentiæ laudem Antiphanes, cujus parœdiam profert Eustathius p. 1612. ex Athenæo p. 23.—Τὸ δὲ Ζῆν εἰπέ μοι τί ἐστι.—Τὸ πίνειν, φήμ' ἐγώ. Ὁρᾷς παρὰ ῥείθροισι χειμάῤῥοις ὅσα Δένδρων ἀεὶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν Βρέχεται, μέγεθος καὶ κάλλος οἷα γίγνεται· Τὰ δ' ἀντιτείνονθ', οἱονεὶ δίψαν τινὰ Ἢ ξηρασίαν σχόντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.

718. *εἶκε θυμοῦ.* Sic August. et T. In aliis, ut apud Aldum, contra sententiam *εἶκε θυμῷ.*

γνώμη γὰρ εἴ τις κἀπ' ἐμοῦ νεωτέρου
πρόσεστι, φήμ' ἔγωγε πρεσβεύειν πολὺ,
φῦναι τὸν ἄνδρα πάντ' ἐπιστήμης πλέων·
εἰ δ' οὖν, φιλεῖ γὰρ τοῦτο μὴ ταύτῃ ῥέπειν,
καὶ τῶν λεγόντων εὖ, καλὸν τὸ μανθάνειν.
ΧΟ. ἄναξ, σέ τ' εἰκὸς, εἴ τι καίριον λέγει,
μαθεῖν, σέ τ' αὖ τοῦδ'· εὖ γὰρ εἴρηται διπλᾶ.
ΚΡ. οἱ τηλικοίδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ
φρονεῖν πρὸς ἀνδρὸς τηλικοῦδε τὴν φύσιν;
ΑΙ. μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον· εἰ δ' ἐγὼ νέος,
οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τἄργα σκοπεῖν.
ΚΡ. ἔργον γάρ ἐστι τοὺς ἀκοσμοῦντας σέβειν;
ΑΙ. οὐδ' ἂν κελεύσαιμ' εὐσεβεῖν εἰς τοὺς κακούς.
ΚΡ. οὐχ ἥδε γὰρ τοιᾷδ' ἐπείληπται νόσῳ;
ΑΙ. οὔ φησι Θήβης τῆσδ' ὁμόπτολις λεώς.
ΚΡ. πόλις γὰρ ἡμῖν ἅ'μὲ χρὴ τάσσειν ἐρεῖ;
ΑΙ. ὁρᾷς τόδ' ὡς εἴρηκας ὡς ἄγαν νέος;
ΚΡ. ἄλλῳ γὰρ ἢ 'μοὶ χρή γε τῆσδ' ἄρχειν χθονός;
ΑΙ. πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ', ἥτις ἀνδρός ἐσθ' ἑνός.
ΚΡ. οὐ τοῦ κρατοῦντος ἡ πόλις νομίζεται;
ΑΙ. καλῶς. ἐρήμης γ' ἂν σὺ γῆς ἄρχοις μόνος.
ΚΡ. ὅδ', ὡς ἔοικε, τῇ γυναικὶ συμμαχεῖ.

722. ΕΙ Δ' ΟΥΝ. *εἰ δέ τις ἀνόητος εὑρεθείη.*
728. ΜΗΔΕΝ ΤΟ ΜΗ ΔΙΚΑΙΟΝ. *μηδὲν διδάσκου. ὃ μὴ δίκαιόν ἐστί σοι μανθάνειν. ἢ μηδὲν ἔστω, ὃ μὴ δίκαιον.*
730. ΤΟΥΣ ΑΚΟΣΜΟΥΝΤΑΣ. *ἀπειθοῦντας, καὶ ἄκοσμα διαπραττομένους.*
733. ΟΥ ΦΗΣΙ ΘΗΒΗΣ. *οὐκ ἐγὼ ταῦτα λέγω, ἀλλὰ πάντες οἱ τὴν πόλιν οἰκοῦντες. χαριέντως δὲ τὴν δίαιταν προσάπτει τῇ πόλει, τῷ μὴ δοκεῖν βούλεσθαι ἀνατρέπειν τὰ τῷ πατρὶ βεβουλευμένα.*
734. ΠΟΛΙΣ ΓΑΡ ΗΜΙΝ Α'Ν ΧΡΗ. *ἃ ἄν με χρὴ προστάσσειν τῇ πόλει, ἐκείνη μοι ἔχει κελεύειν;*
735. ΟΡΑΙΣ ΤΑΔ' ΩΣ ΕΙΡΗΚΑΣ. *τὸ χ, ὅτι αὐστηρῶς προσηνέχθη τῷ πατρί.*

721. *πλέων.* Sic in August. In aliis *πλέω.* Vide ad Œd. Col. 1162.

722. *εἰ δ' οὖν* elliptice, negativa sententia, ob negationem e posteriori membro in prius *ἀπὸ κοινοῦ* repetendam, *εἰ δ' οὖν μὴ τοιοῦτος ἔφυ, οὐ γὰρ φιλεῖ ταύτῃ ῥέπειν τοῦτο, ἤγουν τὸ εἶναι ἐκ φύσεως τινὰ τοιοῦτον.*

734. *ἅ'μὲ χρὴ*— Sic August. et E. recte. *ἅ'μὲ* per crasin coaluit ex *ἃ ἐμὲ*, unde prior producitur: cujus rei ignoratio alius lectionis causa fuit, *ἅν με.* Nullus hic locus est particulæ *ἄν.* Eurip. Troad. 656. *Παρεῖχον· ᾔδη δ' ἅ'μὲ χρῆν νικᾷν πόσιν.* Perperam ibi excusum *ἅ με.*

740. *συμμαχεῖ.* Sic membr. In E. *συμμαχεῖν*, haud deterius. Sic Trach. 1238. *'Ανὴρ ὅδ' ὡς ἔοικεν οὐ νέμειν ἐμοὶ φθίνοντι μοῖραν.*

ΑΙ. εἴπερ γυνὴ σύ. σοῦ γὰρ οὖν προκήδομαι.
ΚΡ. ὦ παγκάκιστε, διὰ δίκης ἰὼν πατρί.
ΑΙ. οὐ γὰρ δίκαιά σ' ἐξαμαρτάνονθ' ὁρῶ.
ΚΡ. ἁμαρτάνω γὰρ τὰς ἐμὰς ἀρχὰς σέβων;
ΑΙ. οὐ γὰρ σέβεις, τιμάς γε τὰς θεῶν πατῶν.
ΚΡ. ὦ μιαρὸν ἦθος, καὶ γυναικὸς ὕστερον.
ΑΙ. οὐκ ἂν γ' ἕλοις ἥσσω με τῶν αἰσχρῶν ποτε.
ΚΡ. ὁ γοῦν λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης ὅδε.
ΑΙ. καὶ σοῦ γε, κἀμοῦ, καὶ θεῶν τῶν νερτέρων.
ΚΡ. ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεῖς.
ΑΙ. ἥδ' οὖν θανεῖται, καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινά.
ΚΡ. ἦ κἀπαπειλῶν ὧδ' ἐπεξέρχῃ θρασύς;
ΑΙ. τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ, πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν;
ΚΡ. κλαίων φρενώσεις, ὢν φρενῶν αὐτὸς κενός.
ΑΙ. εἰ μὴ πατὴρ ἦσθ', εἶπον ἄν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν.
ΚΡ. γυναικὸς ὢν δούλευμα, μὴ κώτιλλέ με.
ΑΙ. βούλει λέγειν τι, καὶ λέγων μηδὲν κλύειν;
ΚΡ. ἄληθες; ἀλλ' οὐ, τόνδ' Ὄλυμπον, ἴσθ' ὅτι,
χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ.

741. ΕΙΠΕΡ ΓΥΝΗ ΣΥ. λείπει τυγχάνεις. πάλιν δὲ τὸ χ, διὰ τὸ αὐστηρόν.
742. ΔΙΑ ΔΙΚΗΣ ΙΩΝ. δικασάμενος, δικαιολογούμενος, παῤῥησιαζόμενος.
746. ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΥΣΤΕΡΟΝ. ἀντὶ τοῦ, ἡττηθὲν ὑπὸ γυναικός.
751. ΚΑΙ ΘΑΝΟΥΣ' ΟΛΕΙ ΤΙΝΑ. δι' ἑαυτὸν ἔφη. ὁ δὲ Κρέων ᾤετο δι' αὐτὸν λέγειν. ΕΠΕΞΕΡΧΗι ΘΡΑΣΥΣ. περαιτέρω χωρήσεις.
753. ΤΙΣ Δ' ΕΣΤ' ΑΠΕΙΛΗ. ποίαν ὠφέλειαν ἔχει ἀπειλὴ πρὸς μωρὸν ἄνθρωπον λεγομένη;
758. ΑΛΛ' ΟΥ ΤΟΝΔ' ΟΛΥΜΠΟΝ. μὰ τὸν Ὄλυμπον. ΔΕΝΝΑΣΕΙΣ. λυπήσεις, ὑβρίσεις. ΑΓΑΓΕ ΤΟ ΜΙΣΟΣ. τὴν Ἀντιγόνην φησίν. ΚΑΤ' ΟΜΜΑΤ', ἀντὶ τοῦ, ὑπ' ὀφθαλμούς.

747. Inconcinne vulgo legitur, *οὐκ ἄν γ' ἕλοις ἥσσω γε τῶν αἰσχρῶν ἐμέ.* Neminem non offendat bis posita in hoc versu particula *γε.*

756. *γυναικὸς ὢν δούλευμα,* id est *δοῦλος.* Res pro persona, ut Œdip. T. 85. Sic Eurip. Bacchis 792. *δουλεύοντα δουλείαις ἐμαῖς.* id est *δούλαις.* Idem Or. 924. *Εἰ τἀνδὸν οἰκουρήμαθ' οἱ λελειμμένοι Φθείρουσιν.* id est *τὰς ἐνδὸν οἰκουροὺς γυναῖκας.* Androm. 446. *Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια.* Ibidem male curiosæ mulieres, prava dantes consilia, appellantur *ποικίλα λαλήματα.* Hoc schema Latinis etiam usitatum. Cicero de Oratore iii. 42. *Quo item in genere et virtutes et vitia pro ipsis, in quibus illa sunt, appellantur.*

759. *δεννάσεις, ὑβρίσεις.* Hesych. *δεννάζων, λοιδορῶν.* Quæ glossa pertinet ad Aj. 243. a nomine *δέννος,* quo utitur Herodotus l. ix. cap. 107. *παρὰ δὲ τοῖς Πέρσῃσι, γυναικὸς κακίω ἀκοῦσαι, δέννος μέγιστός ἐστι.* Eustathius laudato Herodoto ad Il. η'. p. 668. addit: *δέννον δὲ λέγει τὴν ὕβριν, ἐξ οὗ τὸ δεννάζειν παρὰ Σοφοκλεῖ.* Occurrit hoc

ἄγετε τὸ μῖσος, ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα
παρόντι θνήσκῃ πλησία τῷ νυμφίῳ.
ΑΙ. οὐ δῆτ' ἔμοιγε, τοῦτο μὴ δόξῃς ποτὲ,
οὔθ' ἥδ' ὀλεῖται πλησία, σύ τ' οὐδαμᾶ
τοὐμὸν προσόψει κρᾶτ' ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρῶν,
ὡς τοῖς θέλουσι τῶν φίλων μαίνῃ ξυνών.
ΧΟ. ὡνὴρ, ἄναξ, βέβηκεν ἐξ ὀργῆς ταχύς·
νοῦς δ' ἐστὶ τηλικοῦτος ἀλγήσας, βαρύς.
ΚΡ. δράτω, φρονείτω μεῖζον, ἢ κατ' ἄνδρ', ἰών·
τὰ δ' οὖν κόρα τάδ' οὐκ ἀπαλλάξει μόρου.
ΧΟ. ἄμφω γὰρ αὐτὰ καὶ κατακτεῖναι νοεῖς;
ΚΡ. οὐ τήν γε μὴ θιγοῦσαν. εὖ γὰρ οὖν λέγεις.
ΧΟ. μόρῳ δὲ ποίῳ καί σφε βουλεύῃ κτανεῖν;
ΚΡ. ἄγων ἔρημος ἔνθ' ἂν ᾖ βροτῶν στίβος,
κρύψω πετρώδει ζῶσαν ἐν κατώρυχι,
φορβῆς τοσοῦτον, ὡς ἄγος μόνον, προθεὶς,
ὅπως μίασμα πᾶσ' ὑπεκφύγῃ πόλις.
κἀκεῖ τὸν Ἅιδην, ὃν μόνον σέβει θεῶν,
αἰτουμένη που, τεύξεται τὸ μὴ θανεῖν,
ἢ γνώσεται γοῦν ἀλλὰ τηνικαῦθ', ὅτι
πόνος περισσός ἐστι τὰν Ἅιδου σέβειν.

765. ΜΕΝΗιΣ ΞΥΝΩΝ. γράφεται καὶ ΜΑΙΝΗι. ὡς μαίνῃ, φησὶ, παρὰ τοῖς φίλοις τοῖς θέλουσιν ὑπομεῖναι τὴν σὴν μανίαν.

767. ΝΟΥΣ Δ' ΕΣΤΙ ΤΗΛΙΚΟΥΤΟΣ. ἤτοι ὁ τῶν νέων. ἢ ὁ φρόνιμος, ὁ δὲ νοῦς ὁ τηλικοῦτος, φησὶ, βαρύτατός ἐστιν ἀλγήσας.

770. ΑΜΦΩ ΓΑΡ ΑΥΤΑ. τὰς κόρας. δυϊκὸν γάρ ἐστι.

772. ΣΦΕ. ἀντὶ τοῦ, αὐτήν.

774. ΕΝ ΚΑΤΩΡΥΧΙ. ἐν ὑπογείῳ σπηλαίῳ. ΩΣ ΑΓΟΣ ΜΟΝΟΝ. ἔθος παλαιὸν, ὥστε τὸν βουλόμενον καθειργνύναι τινὰ, ἀφοσιοῦσθαι βραχὺ τιθέντα τροφῆς, καὶ ὑπενόουν κάθαρσιν τὸ τοιοῦτο, ἵνα μὴ δοκῶσι λιμῷ ἀναιρεῖν. τοῦτο γὰρ ἀσεβές. ΟΝ ΜΟΝΟΝ ΣΕΒΕΙ ΘΕΩΝ. διὰ τὸ προκρῖναι τῆς ἰδίας σωτηρίας τὴν πρὸς τὸν κατοιχόμενον δίκην. ΠΟΝΟΣ ΠΕΡΙΣΣΟΣ. πλήρης ὀργῆς καὶ ἀβουλίας ὁ λόγος, ὅτι καὶ εἰς θεοὺς θρασύνεται.

verbum etiam in Eurip. Rheso 928. 954. et in Theognidis Gnomis 1163.

[764. προσόψει—ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρῶν. V. Lobeck. ad Ajac. p. 370. *Schæf.*]

765. ὡς τοῖς θέλουσι τῶν φίλων μαίνῃ ξυνών. Sic optime T, juxta Scholiastam. Pro μαίνῃ Aldus habet μένῃ, sollemni errore quo αι et ε confunduntur. In ceteris codd. pejore depravatione vel μενεῖς vel μένεις.

766. ὡ'νήρ. Perperam vulgo ἀνήρ.

776. ὑπεκφύγῃ. Sic recte August. et T. In aliis ὑπεκφύγοι.

ΧΟΡΟΣ.

Ἔρως ἀνίκατ', ἀμάχαν' *στροφὴ α.*
Ἔρως, ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις,
ὃς ἐν μαλακαῖς παρειαῖς
νεάνιδος ἐννυχεύεις·
φοιτᾷς δ' ὑπερπόντιος, ἔν τ'
ἀγρονόμοις αὐλαῖς·
καί σ' οὔτ' ἀθανάτων
φύξιμος οὐδεὶς,

781. ΕΡΩΣ ΑΝΙΚΑΤΕ ΜΑΧΑΝ. λείπει ἡ κατά. διὰ τὸν Αἵμονα τοῦ ἔρωτος μέμνηται. πάλαι γὰρ ὡμονόει τῷ πατρί· νῦν δὲ σχεδὸν πολέμιος γέγονε διὰ τὴν Ἀντιγόνην. τὸ δὲ ἐρᾷν πλουσίους, ἔχει καὶ ἡ παροιμία·

Ἐν πλησμονῇ τοι Κύπρις, ἐν πεινῶσι δ' οὔ.

ΟΣ ΕΝ ΚΤΗΜΑΣΙ ΠΙΠΤΕΙΣ. ἐπεὶ καὶ κτήματα ἐρῶσι πολλοί. ΕΝΝΥΧΕΥΕΙΣ. διατρίβεις. ΦΟΙΤΑΙΣ Δ' ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΟΣ. διότι καὶ τὰ θαλάσσια ζῶα ἐρᾷ. ἢ ὅτι καὶ τὰ πόῤῥω θηρεύει ὁ ἐρῶν, καὶ διὰ θαλάσσης ἄπεισι καὶ πανταχοῦ, ὥστε τοῦ ἔρωτος ἐπιτυχεῖν. ἢ ὅτι πολλοὶ τῶν ἐν πόντῳ ἐρῶσιν. ΑΓΡΟΝΟΜΟΙΣ ΑΥΛΑΙΣ. ταῖς ἐπαύλεσιν. Ο Δ' ΕΧΩΝ. τὸν ἔρωτα δηλονότι.

781. *ἀνίκατ', ἀμάχαν' Ἔρως.* Libri omnes *ἀνίκατε μάχαν.* De Sophocle male meritus fuissem, nisi elegantissimam emendationem Tib. Hemsterhuys recepissem, Valckenario ad Hippol. 525. merito probatam. Quæ sequuntur verba, *ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις,* a veteri enarratore male fuerunt accepta. Parum valet ad vim Amoris declarandam, si dicatur opulentos invadere. Libidinem fovent divitiæ; sed vel pauper amare possit: aliena est prorsus a poëtæ sententia opulentiæ mentio. Grotius hunc sensum merito damnavit, quumque e propositis verbis non alium meliorem elicere posset, ea male affecta censuit, et bene sibi visus est emendare, reponendo, *ὃς εἰν ὄμμασιν ἵστῃ,* quod quidem nemini Sophocleum videri possit. Non melior est Heathii conjectura, *ὃς ἐν γλήνεσι πίπτεις.* Alia sunt aliorum somnia, quæ si reticeam, lectorum saltem gratiam initurum me confido. Summa sententiæ est, *Amor omnia domat,* quod ostenditur enumeratione animantium omnium, quorum varia genera vel diserte nominantur, vel a sedibus quas incolunt, innuuntur. Primo loco *τὰ κτήματα,* seu *τὰ κτήνη* nominat poëta. Si quid contra librorum fidem mutandum esset, pro *κτήμασι* legerem *κτήνεσι.* Hesych. *κτήνη, βοσκήματα.* Sed non video cur eadem significatio nomini *κτῆμα* tribui non potuerit, maxime in chorico cantico, cujus indoles pene dithyrambica ejusmodi metonymias affectat. Servata hac lectione venuste repetitur articulus *ὃς,* cujus insubida iteratio esset, si vel *ὄμμασι* vel *γλήνεσι* legeretur, quorum utrumlibet ad *νεάνιδος* referendum esset. Nemo non sentit scripturum fuisse poëtam, *ὃς ἐν γλήνεσι πίπτεις, μαλακαῖσί τ' ἐν παρειαῖς νεάνιδος ἐννυχεύεις.* Postrema hæc expressit Horatius in carmine ad Lycen: *Ille virentis et Doctæ psallere Chiæ Pulchris excubat in genis.* Ad quem locum Bentleius Plutarchum in *Amatorio* emendat, quam diu ante eum suppleverat et elegantissimis observationibus illustraverat Bernardus Martinus Var. Lect. ii. 6. [Brunckius ex Hemsterhusii conjectura *ἀνίκατ', ἀμάχαν'*—. *Schæf.*]

787. *καὶ σὲ οὐδεὶς φύξιμος.* Verbale casum verbi sui regit, quod utriusque linguæ scriptoribus solemne est. Plautus in Aulul. *Quid tibi ergo meam, me invito, tactio est?* Perperam hic glossa *σ'* interpretatur *σοί.*

οὔθ᾽ ἁμερίων ἔπ᾽ ἀν-
θρώπων· ὁ δ᾽ ἔχων, μέμηνε.
σὺ καὶ δικαίων ἀδίκους *ἀντιστρ. α΄.*
φρένας παρασπᾷς ἐπὶ λώβᾳ·
σὺ καὶ τόδε νεῖκος ἀνδρῶν
ξύναιμον ἔχεις ταράξας·
νικᾷ δ᾽ ἐναργὴς βλεφάρων
ἵμερος εὐλέκτρου
νύμφας, τῶν μεγάλων
πάρεδρος ἐν ἀρχαῖς
θεσμῶν· ἄμαχος γὰρ ἐμ-
παίζει θεὸς Ἀφροδίτα.
νῦν δ᾽ ἤδη ᾽γὼ καὐτὸς θεσμῶν
ἔξω φέρομαι τάδ᾽ ὁρῶν, ἴσχειν δ᾽
οὐκ ἔτι πηγὰς δύναμαι δακρύων,
τὸν παγκοίταν ὅθ᾽ ὁρῶ θάλαμον
τήνδ᾽ Ἀντιγόνην ἀνύτουσαν.

ΑΝ. ὁρᾶτέ μ᾽, ὦ γᾶς πατρίας πολῖται, *στροφὴ β΄.*
τὰν νεάταν ὁδὸν
στείχουσαν, νέατον δὲ φέγγος
λεύσσουσαν ἀελίου,
κοὔποτ᾽ αὖθις· ἀλλ᾽ ἔμ᾽ ὁ παγκοίτας

791. ΣΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΝ ΑΔΙΚΟΥΣ. σὺ καὶ δικαίους διαφθείρεις, ὥστε τὰς φρένας αὐτῶν ἀδίκους γίγνεσθαι, ὡς Ἡρακλῆς ἐνεχόμενος τῷ ἔρωτι τῆς Ἰόλης, τὰ ἐν Οἰχαλίᾳ ἔπραξεν, ἀφορμὴν τοῦ πολέμου μὴ ἔχων, ἢ τὸν ἔρωτα μόνον. ΞΥΝΑΙΜΟΝ. συγγενές. ὅτι υἱοῦ πρὸς πατέρα γέγονε μάχη καὶ διαφορά. ΝΙΚΑι Δ᾽ ΕΝΑΡΓΗΣ ΒΛΕΦΑΡΩΝ. ὅτι ὁρῶν τὴν παῖδα ὁ Αἵμων σπουδάζουσαν, καὶ πάντα πράττουσαν ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ, ἥττων αὐτῆς γέγονε. νικᾷ οὖν, φησὶν, ὁ ἔρως τῆς νύμφης, ὅς ἐστι πάρεδρος τῶν μεγάλων θεσμῶν ἐν ἀρχαῖς. τοῦτο δὲ εἶπεν, ὅτι θαυμαστή τις ἐστὶν ἡ τοῦ ἱμέρου ἀρχὴ, καὶ ὥσπερ νομισθεῖσα ἄνωθεν, διὸ καὶ πάρεδρον αὐτὴν φησι τῶν θεσμῶν. ΠΑΡΕΔΡΟΣ ΕΝ ΑΡΧΑΙΣ. τινὲς πάρεδρος Δωρικῶς ἀναγινώσκουσι, κατ᾽ ἔλλειψιν τοῦ υ, ἵν᾽ ᾖ παρέδρους. λέγει δὲ τὸν Κρέοντα. νικᾷ δὲ ὁ φανερὸς ἵμερος τῶν βλεφάρων τῆς εὐλέκτρου νύμφης τὸν Κρέοντα, τὸν ἐν ἀρχαῖς τῶν μεγάλων θεσμῶν. ΑΜΑΧΟΣ. ἀκαταμάχητος. ΕΜΠΑΙΖΕΙ. ἥδεται, χαίρει.

801. ΘΕΣΜΩΝ ΕΞΩ ΦΕΡΟΜΑΙ. οἷον δυνάμει παρακούομεν τοῦ ἄρχοντος, δακρύοντες τὴν Ἀντιγόνην, ἣν αὐτὸς κατεδίκασε. ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΙΤΑΝ. τὸν πάντας κοιμίζοντα. ΘΑΛΑΜΟΝ. τὸν ἐν τῷ τάφῳ. ΑΝΥΤΟΥΣΑΝ. ἀνοίγουσαν, ἢ τρέχουσαν καὶ πορευομένην.

---

789. ἔπ᾽. gl. ἔπεστι.
805. ἀνύτουσαν. gl. ἐρχομένην εἰς τὸν θάλαμον — Vide ad Œd. Col. 1562.

'Αΐδας ζῶσαν ἄγει
τὰν 'Αχέροντος
ἀκτὰν, οὔθ' ὑμεναίων
ἔγκληρον, οὔτ' ἐπινυμφίδιός
πω μέ τις ὕμνος
ὕμνησεν, ἀλλ' 'Αχέροντι νυμφεύσω.
ΧΟ. οὐκοῦν κλεινὴ καὶ ἔπαινον ἔχουσ'
ἐς τόδ' ἀπέρχῃ κεῦθος νεκύων,
οὔτε φθινάσι πληγεῖσα νόσοις,
οὔτε ξιφέων ἐπίχειρα λαχοῦσ'·
ἀλλ' αὐτόνομος, ζῶσα, μόνη δὴ
θνατῶν, 'Αΐδαν καταβήσει.
ΑΝ. ἤκουσα δὴ λυγροτάταν ὀλέσθαι — ἀντιστρ. β'.
τὰν Φρυγίαν ξέναν
Ταντάλου, Σιπύλῳ πρὸς ἄκρῳ·
τὰν, κισσὸς ὡς ἀτενὴς,
πετραία βλάστα δάμασεν· καί νιν
ὄμβρῳ τακομέναν,
ὡς φάτις ἀνδρῶν,
χιών τ' οὐδαμὰ λείπει,
τέγγει θ' ὑπ' ὀφρύσι παγκλαύστοις
δειράδας· ᾇ με
δαίμων ὁμοιοτάταν κατευνάζει.
ΧΟ, ἀλλὰ θεός τοι καὶ θεογεννής·
ἡμεῖς δὲ βροτοὶ καὶ θνητογενεῖς.

814. ΕΓΚΛΗΡΟΝ. *μέτοχον.*

820. ΟΥΤΕ ΞΙΦΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΑ. *οὐ διὰ ξιφῶν τὸν μισθὸν τοῦ πλημμελήματος λαχοῦσα καὶ τὴν τιμωρίαν· ἀλλὰ μετ' ἐλευθερίας τεθνήξῃ, ἰδίῳ καὶ καινῷ νόμῳ περὶ τὸ τέλος χρησαμένη, οἷον οὔτε νοσήσασα, οὔτε ἀναιρεθεῖσα ἐξελεύσῃ τοῦ βίου.* ΑιΔΑΝ. *ἤτοι πρὸς τὸν τόπον τοῦ θανάτου.* ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ. *ἡ πρὸς τὴν προαίρεσιν τοῦ ἐπιχειρήματος· ἡ ἀντὶ τοῦ, ἰδίοις αὐτῆς νόμοις χρησαμένη.*

823. ΛΥΓΡΟΤΑΤΑΝ. *ἀντὶ τοῦ, λυγροτάτως· ἢ τὴν λυγρὰ ὑπομείνασαν. ἢ λυγρὴν, καθὸ τὴν Λητὼ ὑβρίσαι τετόλμηκε. τοῦτο δὲ ἔλαβε πρὸς τὸ ὅμοιον τοῦ θανάτου, ὅτι οὐδὲ ἡ Νιόβη ὑπό τινος ἀνῃρέθη.* ΤΑΝ ΦΡΥΓΙΑΝ ΞΕΝΑΝ, *τὴν Νιόβην.* ΣΙΠΥΛΩι ΠΡΟΣ ΑΚΡΩι. *Φρυγίας ὄρος ὁ Σίπυλος.* ΚΙΣΣΟΣ ΑΤΕΝΗΣ. *ὁ μὴ εὐθὺς τετραμμένος, ἀλλ' εἰλιτενής· πολὺς καὶ ἐπιμήκης· ἢ ὁ μὴ ἀνατείνων εἰς ὕψος, ἀλλ' αὐτοῦ περιειλούμενος, καὶ οὐχὶ ὑψηλός. ὁ δὲ νοῦς· ἣν ἐδάμασεν ἡ πέτρας βλάστησις, ὡς κισσὸς περιβαλοῦσα αὐτήν. περιέφυσεν αὐτῇ, φησὶν, ἡ πέτρα, ὡς κισσὸς δένδρῳ.*

834. ΑΛΛΑ ΘΕΟΣ ΤΟΙ ΚΑΙ ΘΕΟΓΕΝΗΣ. *παραμυθούμενος αὐτὴν, θεόν φησι*

καί τοι φθιμένα μέγ' ἀκοῦσαι,
τοῖσιν ἰσοθέοις ἔγκληρα λαχεῖν.
ΑΝ. οἴ μοι γελῶμαι. τί με, πρὸς στροφὴ γ'.
θεῶν πατρῴων,
οὐκ ὀλομέναν ὑβρίζεις,
ἀλλ' ἐπίφαντον;
ὦ πόλις, ὦ πόλεως
πολυκτήμονες ἄνδρες·
ἰὼ Διρκαῖαι κρῆναι,
Θήβας τ' εὐαρμάτου ἄλσος· ἔμπας
ξυμμάρτυρας ὔμμ' ἐπικτῶμαι,
οἷα φίλων ἄκλαυστος, οἵοις
νόμοις πρὸς ἕργμα τυμβόχωστον
ἔρχομαι τάφου ποταινίου·
ἰὼ δύστανος,
οὔτ' ἐν βροτοῖς οὔτ' ἐν νεκροῖσι
μέτοικος, οὐ ζῶσιν, οὐ θανοῦσι.
ΧΟ. προβᾶσ' ἐπ' ἔσχατον θράσους,
ὑψηλὸν ἐς Δίκας βάθρον
προσέπαισας, ὦ τέκνον, πολύ.

την Νιόβην. ἤγουν κάρτερεῖν σε χρὴ, ὡς καὶ ἡ Νιόβη ἐκαρτέρησε, καίτοι θειοτέρου γένους τυγχάνουσα. Ταντάλου γὰρ ἦν τοῦ Διός. ΚΑΙ ΤΟΙ ΦΘΙΜΕΝΑι. καὶ γὰρ φθιμένῳ παντὶ μακαριστὸν ἂν εἴη, τῆς αὐτῆς μοίρας τυχεῖν τοῖς ἰσοθέοις. οἷον μακάριος ἂν εἴη, ὅστις τοῖς ἰσοθέοις ὁμοίως ἐτελεύτησεν. ΕΓΚΛΗΡΑ. ἤγουν κοινὰ, ὅμοια, τοῦ αὐτοῦ κλήρου καὶ τύχης.

838. ΟΙΜΟΙ ΓΕΛΩΜΑΙ. ὑφ' ὑμῶν γελῶμαι, ὅτι θεοῖς ἴσην με λέγετε.

846. ΕΠΙΚΤΩΜΑΙ. γράφεται ΕΠΙΒΟΩΜΑΙ.

847. ΟΙΑ ΦΙΛΩΝ ΑΚΛΑΥΤΟΣ. οἷον μὴ οἰκτειρομένη παρὰ τῶν φίλων ἀπόλλυμαι. ΕΡΓΜΑ. ἕρμα, περίφραγμα. ΠΟΤΑΙΝΙΟΥ. ἔστι μὲν προσφάτου. θέλει δὲ εἰπεῖν καινοῦ καὶ παρεξηλλαγμένου. ΟΥΤ' ΕΝ ΒΡΟΤΟΙΣΙΝ. οὔτε ἐν ζῶσι, διὰ τὸ εἶναι ἐν εἱρκτῇ. οὔτε ἐν θανοῦσι, διὰ τὸ ἔτι ἀναπνεῖν. ΟΥ ΖΩΣΙΝ ΟΥ ΘΑΝΟΥΣΙΝ. λείπει σύνοικος.

853. ΠΡΟΒΑΣ' ΕΠ' ΕΣΧΑΤΟΝ ΘΡΑΣΟΥΣ. προβᾶσα ἐπὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης ἔσχατον βάθρον μετὰ θράσους, βουλομένη τε ὅσιόν τι δρᾷν περὶ τὸν ἀδελφὸν, τὰ ἐναντία πέπονθας. ἔπεσες γὰρ εἰς τὸ κενοτάφιον. τὸ δὲ ἑξῆς· προβᾶσα ὑψηλὸν εἰς

837. τοῖσιν ἰσοθέοις. Sic recte scriptum in T. alii τοῖς. Atticis prima in ἴσος semper corripitur.

846. ἐπικτῶμαι. gl. λαμβάνω.

847. φίλων ἄκλαυστος. gl. ὑπὸ τούτων γὰρ ἂν ἐκλαύθην θανοῦσα. Aldus, qui supra v. 831. bene dedit παγκλαύστοις, hic et infra 876. habet ἄκλαυτος. Utroque in loco E. sinceram scripturam exhibet.

855. προσέπαισας. gl. προσέκρουσας. Perperam Aldus et membr. προσέπεσες, ut legisse videtur etiam Scholiastes.

πατρῷον ἐκτίνεις τιν' ἆθλον.
AN. ἔψαυσας ἀλγεινοτάτας — ἀντιστρ. γ'.
ἐμοὶ μερίμνας,
πατρὸς τριπόλιστον * οἶτον,
τοῦ τε πρόπαντος
ἁμετέρου πότμου
κλεινοῖς Λαβδακίδαισιν.
ἰὼ ματρῷαι λέκτρων
ἆται, κοιμήματ' αὐτογέννητ'
ἐμῷ πατρὶ δυσμόρου ματρὸς,
οἵων ἐγώ ποθ' ἁ ταλαίφρων
ἔφυν· πρὸς οὓς ἀραῖος, ἄγαμος,
ἅδ' ἐγὼ μέτοικος ἔρχομαι.
ἰὼ δυσπότμων
κασίγνητε γάμων κυρήσας,
θανὼν ἔτ' οὖσαν κατήναρές με.
XO. σέβειν μὲν, εὐσέβειά τις·

* *οἶκτον* ed. 1. 2.

δίκας βάθρον, ἔπεσες ἐπ' ἔσχατον θράσους ἐν τῷ παρακοῦσαι τῶν τοῦ ἄρχοντος προσταγμάτων. ΠΑΤΡΩιΟΝ Δ' ΕΚΤΙΝΕΙΣ. *ἢ τὰ ἡμαρτημένα τῷ Οἰδίποδι· ἢ ὑπὲρ τῆς κατάρας τοῦ Οἰδίποδος ταῦτα πάσχεις. αὐτὴ γὰρ τὰ δίκαια προέθου ποιεῖν.*

859. ΤΡΙΠΟΛΙΣΤΟΝ ΟΙΚΤΟΝ. *γράφεται* ΟΙΤΟΝ. *πολλάκις ἀναπεπολημένον· ἢ διάσημον, καὶ πανταχοῦ ἀκουόμενον, καὶ πολούμενον· ἢ τὸν πολλάκις ἐπελθόντα τῷ ἐμῷ οἴκῳ καὶ γένει. λείπει δὲ εἰπών.* ΤΟΥ ΤΕ ΠΡΟΠΑΝΤΟΣ ΑΜΕΤΕΡΟΥ ΠΟΤΜΟΥ. *καὶ τῆς προτέρας ἡμῶν δυστυχίας.* ΛΑΒΔΑΚΙΔΑΙΣΙΝ. *ἀντὶ τοῦ, Λαβδακιδῶν.* ΚΟΙΜΗΜΑΤ' ΑΥΤΟΓΕΝΝΗΤΑ. *καὶ συνουσίαι τοῦ πατρὸς αὐτογενεῖς, ἢ συγγενικαί· ἢ ὅτι ταύτῃ συνεκοιμήθη, ἐξ ἧς γέγονε. τὸ δὲ ἑξῆς· κοιμήματα δυσμόρου μητρὸς, ἐμῷ πατρὶ αὐτογέννητα. ὅτι ὁ αὐτὸς πατὴρ ἅμα καὶ παῖς ἦν.* ΟΙΩΝ. *λείπει γονέων.* ΠΡΟΣ ΟΥΣ. *πρὸς τοὺς γονεῖς δηλονότι.* ΑΡΑΙΟΣ. *ἐπικατάρατος, διὰ τὰ ἐκείνων ἁμαρτήματα.* ΔΥΣΠΟΤΜΩΝ ΓΑΜΩΝ ΚΥΡΗΣΑΣ. *διὰ τὴν πρὸς Ἄδραστον ἐπιγαμίαν, ἥτις αἰτία τοῦ πολέμου κατέστη.*

872. ΣΕΒΕΙΝ ΜΕΝ, ΕΥΣΕΒΕΙΑ ΤΙΣ. *οἱ τοῦ Χοροῦ τὸ μὲν ἔργον τῆς παιδὸς ἐπαινοῦσιν· οὐ μὴν δὲ θαῤῥοῦσιν, ὡς καὶ τὴν γνώμην τοῦ βασιλέως διελέγχειν ὡς μοχθηράν. φησὶν οὖν, ὅτι πέπρακται μὲν δι' εὐσέβειαν τὸ ὑπὸ ταύτης· ᾧ δὲ ἡ*

859. *πατρὸς τριπόλιστον οἶτον.* gl. *λέγω πολυθρύλλητον καὶ πάνδημον δυστυχίαν, ἣν πᾶς ἐλεεῖ.* Nempe accusativus *τριπόλιστον οἶτον* non a verbo *ἔψαυσας*, quod cum patrio casu construitur, sed a suppresso verbo pendet, *λέγω*. Pro *οἶτον*, quod a manu poëtæ esse manifestum est, perperam in textu scriptum *οἶκτον*, et in scholiis *οἶκον*. Veram scripturam utrobique restituimus.

862. *κλεινοῖς Λαβδακίδαισιν*, pro *κλεινῶν Λαβδακιδῶν*. Schema Colophonium, de quo vide Musgravium Exercitat. in Eurip. i. 7. et quæ notavimus ad Phœnissas 85.

κράτος δ', ὅτῳ κράτος μέλει,
παραβατὸν οὐδαμῆ πέλει.
σὲ δ' αὐτόγνωτος ὤλεσ' ὀργά.

ΑΝ. ἄκλαυστος, ἄφιλος, ἀνυμέναιος,
ταλαίφρων ἄγομαι τάνδ'
ἑτοίμαν ὁδόν. οὐκ ἔτι
μοι τόδε λαμπάδος ἱερὸν ὄμμα
θέμις ὁρᾷν ταλαίνα·
τὸν δ' ἐμὸν πότμον ἀδάκρυτον
οὐδεὶς φίλων στενάζει.

ΚΡ. Ἆρ' ἴστ', ἀοιδὰς καὶ γόους πρὸ τοῦ θανεῖν
ὡς οὐδ' ἂν εἷς παύσαιτ' ἄν, εἰ χρείη λέγειν;
οὐκ ἄξεθ' ὡς τάχιστα, καὶ κατηρεφεῖ
τύμβῳ περιπτύξαντες, ὡς εἴρηκ' ἐγώ,
ἄπιτε μόνην ἔρημον; εἴτε χρῇ θανεῖν,

βασιλεία μέλει, τούτῳ οὐκ ἔστι παραβατὴ ἡ ἀρχὴ, ὅ ἐστι τὰ προστάγματα. παραβαίνουσι δὲ, ὅσοι ἀρχόντων καταφρονοῦσιν. ΑΥΤΟΓΝΩΤΟΣ. *αὐθαίρετος, καὶ ἰδιογνώμων τρόπος.*

881. ΑΔΑΚΡΥΤΟΝ. *ἀντὶ τοῦ, πολυδάκρυτον.*

883. ΑΡ' ΙΣΤ' ΑΟΙΔΑΣ. *πρὸς τοὺς ὑπηκόους τοῦτό φησιν ὁ Κρέων ὀργιζόμενος, ὅτι μὴ θᾶττον αὐτὴν ἀπήγαγον πρὸς εἱρκτήν. ὁ δὲ λόγος· ἆρα ἴστε, εἰ χρείη λέγειν ἀοιδὰς καὶ γόους πρὸ τοῦ θανεῖν, οὐδέποτέ τις παύσαιτο; δεῖ οὖν ἐκ βίας ἕλκειν αὐτήν.* ΕΙΤΕ ΧΡΗ ΘΑΝΕΙΝ. *εἰ χρῄζει καὶ θέλει θανεῖν. μετριάζειν δὲ προσποιεῖται τῇ κολάσει, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ* ΗΜΕΙΣ ΓΑΡ ΑΓΝΟΙ, *τουτέστιν ἀκοινώνητοι τοῦ φόνου τούτου. φησὶ διὰ τὸ μὴ χερσὶν αὐτὴν ἀνῃρηκέναι.*

[875. *αὐτόγνωτος.* Erfurdtius in minore editione: "*αὐτόγνωτος* (a *γιγνώσκειν, decernere*) *ὀργά*, ingenium ultro adscitum, non a natura datum." In majore: "*αὐτόγνωτος* est, *qui ex sua tantum animi sententia* (*γνώμη*) *unumquidque agit.*" Posterior interpretatio unice probanda. Etymolog. M. c. 173, 38. *Αὐτόγνωτος. Σε δ' αὐτόγνωτος ὤλεσσεν ὀργὰ, Σοφοκλῆς, ἀντὶ τοῦ, αὐθαίρετος καὶ ἰδιογνώμων τρόπος.* Bene comparat Schneiderus *αὐτογνώμων.* Dionysius Hal. Ant. Rom. v. c. 74. *οἷς ἐπανορθώσεως ταχείας καὶ αὐτογνώμονος ἔδει.* Idem significat *αὐτοβούλητος*, quod adjectivum in Lexica infer. Zonaras Lex. T. i. c. 621. *Ἐθελοντής. ὁ αὐτοβούλητος, αὐτοπροαίρετος.* Adverbium *αὐτοβουλήτως*, item neglectum Lexicographis, habet Hesychius T. i. c. 1093. *Schæf.*]

884. *εἰ χρείη.* Perperam in libris *εἰ χρεῖ'* vel *χρεί' ᾖ.* Vide ad Œd. T. 791. [*εἰ χρείη, si utile esset.* Infra v. 922. *τί χρή με τὴν δύστηνον ἐς θεοὺς ἔτι βλέπειν; quid mihi prodest*—. De hoc usu hujus verbi Lexica nostra tacent. *Schæf.*]

887. *ἄπιτε μόνην ἔρημον.* Sic membran. pro varia lectione: in textu, ut Aldus edidit, *μόνην ἀφῆτ' ἔρημον*, et superscriptum: *γρ. ἄπιτε μόνην ἔρημον.* In E. T. *ἀφεῖτε μόνην ἔρημον.* In August. *ἀφῆτε μόνην ἔρημον.* Nec *ἀφεῖτε* nec *ἀφῆτε* constructionis lex admittit, quæ verbum futuri temporis flagitat, cum *ἄξετε* concordans. Ordo est: *οὐκ ἄξεθ' ὡς τάχιστα, καὶ ἄπιτε, περιπτύξαντες αὐτὴν, ὡς εἴρηκ' ἐγὼ, μόνην ἔρημον κατηρεφεῖ τύμβῳ, εἴτε χρῇ*—

εἴτ' ἐν τοιαύτῃ ζῶσα τυμβεύσει στέγῃ·
ἡμεῖς γὰρ ἁγνοὶ τοὐπὶ τήνδε τὴν κόρην·
μετοικίας δ' οὖν τῆς ἄνω στερήσεται.
ΑΝ. ὦ τύμβος, ὦ νυμφεῖον, ὦ κατασκαφὴς
οἴκησις αἰείφρουρος, οἷ πορεύομαι
πρὸς τοὺς ἐμαυτῆς, ὧν ἀριθμὸν ἐν νεκροῖς
πλεῖστον δέδεκται Περσέφασσ' ὀλωλότων·
ὧν λοισθία 'γὼ καὶ κάκιστα δὴ μακρῷ
κάτειμι, πρίν μοι μοῖραν ἐξήκειν βίου.
ἐλθοῦσα μέντοι, κάρτ' ἐν ἐλπίσι τρέφω
φίλη μὲν ἥξειν πατρὶ, προσφιλὴς δέ σοι,
μῆτερ, φίλη δέ σοι, κασίγνητον κάρα·
ἐπεὶ θανόντας αὐτόχειρ ὑμᾶς ἐγὼ
ἔλουσα, κἀκόσμησα, κἀπιτυμβίους
χοὰς ἔδωκα· νῦν δὲ, Πολύνεικες, τὸ σὸν
δέμας περιστέλλουσα, τοιάδ' ἄρνυμαι.
καίτοι σ' ἐγὼ 'τίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὖ.
οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν, εἰ τέκνων μήτηρ ἔφυν,
οὔτ' εἰ πόσις μοι κατθανὼν ἐτήκετο,
βίᾳ πολιτῶν τόνδ' ἂν ἠρόμην πόνον.
τίνος νόμου δὴ ταῦτα πρὸς χάριν λέγω;

889. ΗΜΕΙΣ ΓΑΡ ΑΓΝΟΙ. τὸ κατὰ ταύτην τὴν κόρην, ἁγνοὶ ἡμεῖς ἐσμὲν, καὶ οὐδὲν ἐναγὲς ἐπράξαμεν. ΜΕΤΟΙΚΙΑΣ ΤΗΣ ΑΝΩ. ἀντὶ τοῦ, τοῦ μεθ' ἡμῶν ἄνω οἰκεῖν.

891. ΚΑΤΑΣΚΑΦΗΣ. κατεσκαμμένη, ὑπόγειος. ΟΙΚΗΣΙΣ ΑΕΙΦΡΟΥΡΟΣ. τῷ μὴ πρὸς καιρὸν εἶναι τὴν φρουρὰν, ἀλλὰ διόλου.

895. ΚΑΚΙΣΤΑ ΔΗ ΜΑΚΡΩι. ἀντὶ τοῦ, πολύ.

897. ΕΝ ΕΛΠΙΣΙ ΤΡΕΦΩ. εὐεπίφορος Σοφοκλῆς εἰς τὸ τρέφω ἀντὶ τοῦ ἔχω λέγειν. ὁ δὲ νοῦς· ἐλπίζω ἀποθανοῦσα πάντας ἕξειν φίλους. ΚΑΣΙΓΝΗΤΟΝ ΚΑΡΑ. ὦ Ἐτεόκλεις. ἑξῆς γὰρ τοῦ Πολυνείκους μετὰ οἴκτου μνημονεύει.

904. ΤΟΙΣ ΦΡΟΝΟΥΣΙΝ ΕΥ. παρὰ τοῖς καλῶς φρονοῦσι δοκῶ σε τετιμηκέναι ὥστε τοὺς συνετοὺς ἀποδέξασθαι τὰ ὑπ' ἐμοῦ εἰς σὲ γενόμενα.

907. ΑΝΗιΡΟΜΗΝ ΠΟΝΟΝ. ἀντὶ τοῦ, ὑπέστην. ΤΙΝΟΣ ΝΟΜΟΥ. ἀντὶ τοῦ, τίνος νομίσματος καὶ λογισμοῦ.

888. τυμβεύσει. gl. ἐντάφιος κείσεται.

907. τόνδ' ἂν ἠρόμην πόνον. Sic bene in E. Reliqui cum Aldo conjunctim ἀνηρόμην. Eleganter repetitur particula ἂν, nec composito verbo hic opus est. Eurip. Heracl. 989. Ἐγὼ δὲ νεῖκος οὐχ ἑκὼν τόδ' ἠρόμην· et paulo post Ἐπεὶ δ' ἐκείνῳ δυσμένειαν ἠρόμην. ubi perperam utroque in versu scriptum ἠράμην, forma Atticis poëtis inusitata.

πόσις μὲν ἄν μοι, κατθανόντος, ἄλλος ἦν,
καὶ παῖς ἀπ' ἄλλου φωτὸς, εἰ τοῦδ' ἤμπλακον·
μητρὸς δ' ἐν Ἅιδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν,
οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλαστοῖ ποτε.
τοιῷδε μέν τοι σ' ἐκπροτιμήσασ' ἐγὼ
νόμῳ, Κρέοντι ταῦτ' ἔδοξ' ἁμαρτάνειν,
καὶ δεινὰ τολμᾷν, ὦ κασίγνητον κάρα.
καὶ νῦν ἄγει με διὰ χερῶν οὕτω λαβὼν,
ἄλεκτρον, ἀνυμέναιον, οὔτε τοῦ γάμου
μέρος λαχοῦσαν, οὔτε παιδείου τροφῆς·
ἀλλ' ὧδ' ἔρημος πρὸς φίλων ἡ δύσμορος,
ζῶσ' εἰς θανόντων ἔρχομαι κατασκαφάς·
ποίαν παρεξελθοῦσα δαιμόνων δίκην;
τί χρή με τὴν δύστηνον ἐς θεοὺς ἔτι
βλέπειν; τίν' αὐδᾷν ξυμμάχων; ἐπεί γε δὴ
τὴν δυσσέβειαν εὐσεβοῦσ' ἐκτησάμην.
ἀλλ', εἰ μὲν οὖν τάδ' ἐστὶν ἐν θεοῖς καλὰ,
παθόντες ἂν ξυγγνοῖμεν ἡμαρτηκότες·

913. ΤΟΙΩΔΕ ΜΕΝΤΟΙ. *τῷ τοιούτῳ νόμῳ, ὃς ἀποδείκνυσι τὸ κατὰ τοὺς ἀδελφοὺς δίκαιον ὑπερέχειν ἁπάντων, τιμήσασά σε, ἔδοξα τῷ Κρέοντι ἁμαρτάνειν, διὰ τὴν ἔνδειξιν τῆς βίας αὐτοῦ.*

916. ΚΑΙ ΝΥΝ ΑΓΕΙ ΜΕ. *ἐμφατικώτερον τὸ* ΑΓΕΙ. *οὐ γὰρ εἶπεν, ὅτι ἐκέλευσέ με ἀχθῆναι, ἀλλ' αὐτὸς ἄγει.*

921. ΔΑΙΜΟΝΩΝ ΔΙΚΗΝ. *ἐπεὶ τὰ τοῦ Κρέοντος, θνητοῦ ὄντος, παρέβη.*

923. ΤΙΝ' ΑΥΔΑΝ ΞΥΜΜΑΧΩΝ. *λείπει καλεῖν.* ΑΛΛ' ΕΙ ΜΕΝ ΟΥΝ. *εἰ ταῦτα τοῖς θεοῖς ἀρέσκει, παθόντες τὴν τιμωρίαν, γνοίημεν τὴν ἁμαρτίαν.* ΕΙ Δ' ΟΙΔ' ΑΜΑΡΤΑΝΟΥΣΙΝ. *ἐπὶ τὸν Κρέοντα ἡ ἀναφορά.* Η ΚΑΙ ΔΡΩΣΙΝ ΕΝΔΙΚΩΣ. ἢ ΕΚΔΙΚΩΣ, *ἤγουν ἔξω τοῦ δικαίου.*

909. Antigonæ hanc sententiam expressit Herodotus, apud quem p. 257. Intaphernis uxor iisdem pæne verbis rationem exponit, cur fratrem malit, quam maritum, vel quemvis alium e suis a morte servare: ad quem locum vide Valckenarii notam.

[912. *βλάστοι.* Vulgo *βλαστοῖ,* quod accentu peccat. *Schæf.*]

918. *παιδείου τροφῆς.* Perperam Aldus cum parte codd. *παιδίου.*

926. *παθόντες.* Participium plurale masculinum de singulari muliere. Vide quæ notavimus ad Eurip. Medeam 316. et ad Comici Concion. 31. Eurip. Androm. 711. Ἡ, *στειρὸς οὖσα μόσχος, οὐκ ἀνέξεται Τίκτοντας ἄλλους, οὐκ ἔχουσ' αὐτὴ τέκνα.* Ibi *τίκτοντας ἄλλους* est pro *τίκτουσαν ἄλλην,* nempe Andromacham. Dejanira apud Nostrum in Trachin. 491. ait: *Κοὔ τοι νόσον γ' ἐπακτὸν ἐξαιρούμεθα Θεοῖσι δυσμαχοῦντες.* Pro *ἐξαιροῦμαι θεοῖσι δυσμαχοῦσα.* Hæc generis enallage locum habet tantum in plurali numero. Aliena sunt, et plane diversæ rationis, exempla quæ huc imperite admovet Burtonus.

εἰ δ' οἵδ' ἁμαρτάνουσι, μὴ πλείω κακὰ
πάθοιεν, ἢ καὶ δρῶσιν ἐκδίκως ἐμέ.

ΧΟ. αἱ τῶν αὐτῶν ἀνέμων αὐταὶ
ψυχῆς ῥιπαὶ τήνδ' ἔτ' ἔχουσιν.

ΚΡ. τοιγὰρ τούτων τοῖσιν ἄγουσι
βραδυτῆτος ὕπερ κλαύμαθ' ὑπάρξει.

ΑΝ. οἴμοι, θανάτου τοῦτ' ἐγγυτάτω
τοὔπος ἀφῖκται.

ΚΡ. θαρσεῖν οὐδὲν παραμυθοῦμαι
μὴ οὐ τάδε ταύτῃ κατακυροῦσθαι.

ΑΝ. ὦ γῆς Θήβης ἄστυ πατρῷον,
θεοί τε πατρογενεῖς,
ἄγομαι δὴ, κοὐκ ἔτι μέλλω.
λεύσσετε, Θήβης οἱ κοιρανίδαι,
τὴν βασιλίδα τὴν μούνην λοιπὴν,

929. ΕΤΙ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ. ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ κινήματι ἔοικεν ἡ παῖς εἶναι. οἷον, οὐκ ἐνδέδωκεν ὀδυρομένη.

932. ΚΛΑΥΜΑΘ' ΥΠΑΡΞΕΙ. ἀντὶ τοῦ, κλαύσονται οἱ ἄγοντες αὐτὴν, ἐὰν ἔτι βραδύνωσι. ΒΡΑΔΥΤΗΤΟΣ ΥΠΕΡ. διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἐμβραδύνειν.

933. ΟΙΜΟΙ ΘΑΝΑΤΟΥ. ἀπειληθέντες ὑπὸ τοῦ Κρέοντος οἱ ὑπήκοοι, ἄξουσί με λοιπὸν ἐπὶ θάνατον.

935. ΘΑΡΡΕΙΝ ΟΥΔΕΝ ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΜΑΙ. οὐ παραμυθοῦμαί σε θαῤῥεῖν, ὡς μὴ κεκυρωμένου σοι τοῦ ἀποθανεῖν. τοῦτο δέ φησιν, ὡς οὐκ ἐνδιδοὺς, ἵνα μὴ ὑπονοήσῃ ἐκείνη μεταπεπεικέναι αὐτὸν δακρύουσα. ἢ ὁ Χορὸς λέγει, ὡς τοῦ Κρέοντος μὴ μεταπεισθέντος.

937. Ω ΓΗΣ ΘΗΒΗΣ. λοιπὸν πρὸς βίαν αὐτὴν ἄγουσιν οἱ ὑπήκοοι, τὰ πρῶτα αὐτὴν ἐλεοῦντες καὶ αἰδούμενοι. ΟΙ ΚΟΙΡΑΝΙΔΑΙ. κοίρανοι. τοῖς ἀπὸ τοῦ Χοροῦ φησιν. εἰώθασι γὰρ οὐ μόνον τοὺς βασιλεῖς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνδόξους τῶν πολιτῶν οὕτω καλεῖν. ἢ πρὸς τὸν Κρέοντα, ἠθικῶς ἂν αὐτὸν εἰς συμμαχίαν προκαλουμένη. ἢ πρὸς τοὺς πάλαι βασιλέας τοὺς προγόνους αὐτῆς. ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΙΔΑ. τὴν βασίλειαν. ΣΕΒΙΣΑΣΑ. τιμήσασα.

929. Luxati sunt in omnibus libris hi versus, qui sic vulgo leguntur: *Ἔτι τῶν αὐτῶν ἀνέμων αὐταὶ Ψυχῆς ῥιπαὶ τήνδε γ' ἔχουσι.* Per se *αὐταὶ* non valet id, quod sententia flagitat, *eædem:* oportet *αἱ αὐταί.* Proinde legendum: *Αἱ τῶν αὐτῶν ἀνέμων αὐταὶ Ψυχῆς ῥιπαὶ τήνδ' ἔτ' ἔχουσιν.*

932. *βραδυτῆτος ὕπερ κλαύμαθ' ὑπάρξει.* Sic legendum ex anapæstici metri ratione, quæ turbata est in libris omnibus, commatum transpositione, *κλαύμαθ' ὑπάρξει βραδυτῆτος ὕπερ.* Præcedentium versuum vitium non animadvertit Heathius: huic solitam medelam fecit, amatam suam particulam *γε* inserens, qua nihil inficetius.

938. *θεοί τε πατρογενεῖς.* Mendose Aldus cum parte codd. *καὶ θεοὶ πατρογενεῖς.* In E. *προσγονεῖς*: In August. *προγενεῖς.* Vel sic, ut dedimus, legendum, vel *καὶ θεοὶ πρόγονοι.*

941. *τὴν βασιλίδα τὴν*— Posterior articulus in veteribus libris male omissus est. Triclinius imperite metrum stabilivit, genuinæ voci *βασιλίδα* substituens *βασίλειαν.* Nemo miretur magni animi puellam se solam e regia

οἷα πρὸς οἵων ἀνδρῶν πάσχω,
τὴν εὐσεβίαν σεβίσασα.

ΧΟ. Ἔτλα καὶ Δανάας οὐράνιον φῶς — στροφὴ α'.
ἀλλάξαι δέμας ἐν χαλκοδέτοις
αὐλαῖς· κρυπτομένα δ' ἐν
τυμβήρει θαλάμῳ κατεζεύχθη.
καί τοι γενεᾷ τίμιος, ὦ παῖ, παῖ,
καὶ Ζηνὸς ταμιεύεσκε
γονὰς χρυσορύτους.
ἀλλ' ἁ μοιριδία τις δύνασις δεινά·
οὔτ' ἄν νιν ὄμβρος, οὔτ' Ἄρης,
οὐ πύργος, οὐχ ἁλίκτυποι
κελαιναὶ νᾶες ἐκφύγοιεν.
ζεύχθη δ' ὀξύχολος παῖς ὁ Δρύαντος, — ἀντιστρ. α'.
Ἠδωνῶν βασιλεὺς, κερτομίοις

944. ΕΤΛΑ ΚΑΙ ΔΑΝΑΑΣ. οἷον, ἡ Δανάη ἔτλη μὴ εἶναι ἐν φωτὶ, ἀλλ' ἐν σκότῳ· ἐπεὶ καὶ αὐτὴ ἐν χαλκῷ οἴκῳ ἐκέκρυπτο. ΕΝ ΤΥΜΒΗΡΕΙ ΘΑΛΑΜΩ. ΚΑΤΕΖΕΥΧΘΗ. κατεκλείσθη ὑπὸ τὴν κιβωτόν. ἢ ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἀνάγκης ἦλθε καὶ τῆς εἱμαρμένης· ἢ κατεζεύχθη συνελθοῦσα τῷ Διΐ. ΤΑΜΙΕΥΕΣΚΕ. ἀντὶ τοῦ, ἐν αὐτῇ εἶχε τὰς γονὰς τοῦ Διός· ὅ ἐστιν, ἔγκυος ἦν. ΜΟΙΡΙΔΙΑ. εἱμαρμένη. ΝΙΝ. αὐτήν. τὴν μοῖραν. ΟΜΒΡΟΣ ΟΥΤ' ΑΡΗΣ. Ἄρης νῦν, ὁ πόλεμος. καὶ γὰρ οὗτος κατὰ μοῖραν ἐγείρεται. βούλεται δὲ εἰπεῖν, ὅτι οὔτε τὰ ἐν οὐρανῷ, οὔτε τὰ ἐν τῇ γῇ, οὔτε τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ πραττόμενα, παρὰ μοῖραν γίγνεται.

955. ΖΕΥΧΘΗ Δ' ΟΞΥΧΟΛΩι. τὸ ἑξῆς· ζεύχθη πετρώδει κατάφρακτος ἐν δεσμῷ. μὴ οὕτω δὲ αὐτὸ λάβωμεν, ὅτι καὶ ἡ Ἀντιγόνη ἀσεβὴς οὖσα πέπονθεν ὅπερ ὁ ἀσεβὴς Λυκοῦργος· ἀλλ' ἁπλῶς τῇ παραθέσει τῶν ὁμοίων δυστυχιῶν παραμυθεῖται τὴν κόρην. τὸν δεσμὸν δὲ τῆς ἀμπέλου πετρώδη εἶπεν, ἀντὶ τοῦ, τὸν ἰσχυρόν.

stirpe superstitem esse dicere. Non hoc incogitanti poëtæ excidit, nec vitio ei vertendum, ut Musgravio visum ad Iphig. T. 905. Consulto et ex naturæ observatione Antigonam sic loquentem induxit. Ad certam mortem dum abducitur, quam sibi ipsa pio facinore arcessivit, sororis meminisse non debet, quæ ejusdem facti, timore mortis et Creontis reverentia, particeps esse noluit. Indigna genere suo Ismene illi videtur, nec eam amplius pro sorore habet. Præterea ea est vis magni doloris, ut qui eo obruitur, se solum respiciat, nec quidquam aliud præter se, et id quo movetur affectus, spectet. Unde intelligere est, quam bene apud Euripidem Iphigenia gaudio simul agniti fratris perturbata, et metu ne eum occidere cogatur, in se et fratre totius Agamemnonis stirpis salutem verti dicat, licet Electra superstes sit: Τίς ἂν οὖν - - - - Δυοῖν τοῖν μόνοιν Ἀτρείδαιν Φανεῖ κακῶν ἔκλυσιν; Confer scholiastam nostrum ad El. 96.

943. τὴν εὐσεβίαν. Sic recte Triclinius. Veteres codd. ut Aldus, εὐσέβειαν. Vide Valckenarium ad Phœniss. p. 497.

950. χρυσορύτους. Sic ex metri præscripto legendum. Perperam vulgo χρυσοῤῥύτους.

955. ὀξύχολος. Mendose in libris ὀξυχόλως.

956. κερτομίοις ὀργαῖς, et paulo infra κερτομίοις γλώσσαις. In Adjec-

ὀργαῖς, ἐκ Διονύσου
πετρώδει κατάφρακτος ἐν δεσμῷ.
οὕτω μανίας δεινὸν ἀποστάζει
ἀνθηρόν τι μένος. κεῖνος
ἐπέγνω μανίαις
ψαύων τὸν θεὸν ἐν κερτομίοις γλώσσαις.
παύεσκε μὲν γὰρ ἐνθέους
γυναῖκας, εὔϊόν τε πῦρ,
φιλαύλους τ' ἠρέθιζε Μούσας.
παρὰ δὲ Κυανέων πελαγέων — στροφὴ β'.
διδύμας ἁλὸς,
ἀκταὶ Βοσπόριαι,
ἠδ' ὁ Θρηκῶν Σαλμυδησσὸς,
(ἵν' ἀγχίπολις Ἄρης)—

ΚΕΡΤΟΜΙΟΙΣ ΟΡΓΑΙΣ. διὰ τὰς κερτομίους ὀργάς. ΠΕΤΡΩΔΕΙ. τῷ στερεῷ δεσμῷ τῆς ἀμπέλου. ΟΥΤΩ ΤΑΣ ΜΑΝΙΑΣ. οὕτω καὶ τοῦ Λυκούργου ἀπὸ τῆς μανίας ὀργὴ ἀποβαίνει. ΜΕΝΟΣ γὰρ, ἡ ὀργή. ΔΕΙΝΟΝ. ἀντὶ τοῦ, πολύ. ΑΝΘΗΡΟΝ δὲ, τὸ ἀκμαῖον καὶ ἀνθοῦν ἐν κακοῖς. ΚΕΙΝΟΣ ΕΠΕΓΝΩ. τὸ ἑξῆς· κεῖνος ἐπέγνω τὸν θεὸν κερτομίαις γλώσσης μανίαις ψαύων. ΕΝΘΕΟΥΣ. τὰς θεολήπτους βάκχας. ΕΥΙΟΝ ΤΕ ΠΥΡ. τὸ ὑπὸ τῶν βακχῶν αἰρόμενον ἐν ταῖς Διονυσιακαῖς δᾳδουχίαις. ΦΙΛΑΥΛΟΥΣ Τ' ΗΡΕΘΙΖΕ ΜΟΥΣΑΣ. κακολογῶν αὐτὰς, ἠρέθιζε καθ' αὐτοῦ. λέγει οὖν, ἐτάρασσε καὶ ἐσκόρπιζε τὰς τῶν αὐλῶν ᾠδάς. ἢ οὕτως· τὰς Μούσας, τὰς περὶ τὸν Διόνυσον, ἐχλεύαζε, τουτέστι τοὺς ὕμνους, ἢ τοὺς λόγους. τινὲς δέ φασιν, ὅτι καὶ τὰς Μούσας ὕβρισε.

966. ΠΑΡΑ ΔΕ ΚΥΑΝΕΩΝ ΠΕΛΑΓΕΩΝ. ἀντὶ τοῦ, παρὰ δὲ τοῖς κυανέοις πελάγεσι τῆς διδύμης θαλάττης, γέγονεν ἐμφύλια κακὰ περὶ τοὺς Φινείδας. Κυανέοις δὲ πελάγεσιν εἶπε, τοῖς ὑπὸ τῶν Κυανέων πετρῶν περιεχομένοις. ΔΙΔΥΜΗΣ ΑΛΟΣ. ἢ διὰ τὸ διαχωρίζεσθαι ὑπ' αὐτῶν τὴν θάλασσαν, ἢ διὰ τὸ συνιέναι αὐτὰς καὶ ἑνοῦσθαι, διδύμους φησίν. ΑΚΤΑΙ ΒΟΣΠΟΡΙΑΙ. αἱ ὑπὸ τοῦ Βοσπόρου τοῦ πελάγους περιεχόμεναι. ΗΔ' Ο ΘΡΗΙΚΩΝ ΣΑΛΜΥΔΗΣΟΣ. ὁ Θρᾳκικὸς Σαλμυδησσός. πέλαγος δέ ἐστι δυσχείμερον περὶ Θρᾴκην. Αἰσχύλος· (Προμ. 732.)

Σαλμυδησία γνάθος
ἐχθρόξενος ναύτῃσι, μητρυιὰ νεῶν.

970. ΙΝ' ΑΓΧΙΠΟΛΙΣ ΑΡΗΣ. παρὰ γὰρ Θρᾳξὶ τιμᾶται ὁ Ἄρης, ὡς καὶ ὁ ποιητής· (Ἰλ. ν'. 301.)

Τὼ μὲν ἄρ' ἐκ Θρήκης Ἐφύρους μέτα θωρήσσεσθον.

τὸ δὲ ΙΝΑ τοῖς ἄνω συνάπτεται· ἵνα ἀκταὶ Βοσπόριαι. καὶ οὐδὲν λείπει. ὅσοι δὲ

tivi genere variant codd. et Aldus. Recte constat sibi Scholiastes, utroque in loco masculinum præferens, ex Atticorum more; estque hoc procul dubio genuinum.

[κερτομίαις ὀργαῖς. Sic in E. In August. κερτομίης ὀργῆς. In aliis κερτομίοις ὀργαῖς.]

959. οὕτω μανίας. Aldus et E. οὕτω τὰς μανίας. In aliis veteribus melius τᾶς. Verum metri ratio articulum non admittit. In seq. v. libri omnes perperam τε pro τι habent.

966. παρὰ δὲ κυανέων πελαγέων. In Aldina et veteribus codd. addita in fine versus vox πετρῶν, e glossemate.

δισσοῖσι Φινείδαις
εἶδεν ἀρατὸν ἕλκος,
τυφλωθὲν ἐξ ἀγρίας δάμαρτος,
ἀλαὸν ἀλαστόροισιν ὀμμάτων κύκλοις
ἀραχθὲν ἐγχέων, αἱματηραῖς
χείρεσσι, καὶ κερκίδων ἀκμαῖσι·
κατὰ δὲ τακόμενοι μέλεοι — ἀντιστρ. β'.
μελέαν πάθαν
κλαῖον ματρὸς, ἔχου-
σας ἀνύμφευτον γονάν· ἁ
δὲ σπέρμα μὲν ἀρχαιογόνων

γράφουσιν ΟΝ ΑΡΗΣ, περιττὸν λαμβάνουσι τὸ ὄνομα. ΔΙΣΣΟΙΣΙ ΦΙΝΕΙΔΑΙΣ. τῶν δισσῶν Φινειδῶν, Πληξίππου καὶ Πανδίονος, ἢ Γηρύμβα καὶ Ἀστόνδου. ΤΥΦΛΩΘΕΝ ΕΞ ΑΓΡΙΑΣ, τὸ ἑξῆς· τυφλωθὲν ὀμμάτων κύκλοις. ΑΛΑΣΤΟΡΟΙΣΙ, τοῖς ἄλαστα πεπονθόσιν, ἢ τοῖς δυστυχέσι κύκλοις τῶν ὀμμάτων. ΑΡΑΧΘΕΝ ΕΓΧΕΩΝ. ἀντὶ τοῦ, τυφλωθέν. ἀραχθὲν αἱματηραῖς χείρεσσιν, ὑπ' ἐγχέων καὶ κερκίδων ἀκμαῖς, τουτέστι γυναικείαις.

977. ΜΕΛΕΟΙ ΜΕΛΕΑΝ ΠΑΘΑΝ. ὅτι τελευτήσασα ἀφῆκεν αὐτοὺς ὑπὸ μητρυιάν· ἢ ὅτι αὐτὴ αὐτοὺς ἐξετύφλωσεν. ΑΝΥΜΦΕΥΤΟΝ ΓΟΝΑΝ. κακόνυμφον γονήν. ὅτι ἐπὶ κακῷ νυμφευθεῖσα δυστυχεῖς αὐτοὺς ἔτεκεν. ἢ τὴν ἀνύμφευτον ἑαυτῶν κοινωνίαν, οἷον τῆς πρὸς γυναῖκας συνουσίας ἄπειροι ὄντες. Α ΔΕ ΣΠΕΡΜΑ ΜΕΝ ΑΡΧΑΙΟΓΟΝΩΝ. Βορέας κῆδος συνῆψε τοῖς Ἀθηναίοις, ἁρπάσας Ὠρείθυιαν τὴν Ἐρεχθέως, ἐξ ἧς ἔσχε Ζήτην καὶ Κάλαϊν καὶ Κλεοπάτραν. ταύτην ὁ Φινεὺς ἔγημεν, ἐξ ἧς αὐτῷ δύο παῖδες ἐγένοντο, Πλήξιππος καὶ Πανδίων, κατὰ δέ τινας, Γηρύμβας καὶ Ἄστονδος. μετὰ δὲ τὸν Κλεοπάτρας θάνατον ἐπέγημεν Ἰδαίαν τὴν Δαρδάνου, κατὰ δέ τινας, Εἰδοθέαν τὴν Κάδμου ἀδελφὴν, ἧς καὶ αὐτὸς Σοφοκλῆς μνημονεύει ἐν Τυμπανισταῖς, ἥτις ἐξ ἐπιβουλῆς τυφλώσασα τοὺς τῆς Κλεο-

974. ἀλαὸν ἀλαστόροισιν ὀμμάτων κύκλοις. Sic Aldus et codd. omnes veteres, optime, integro metro, et salva sententia. Versus est trimeter iambicus, ut versus 985. Hypallagen observavit antiquus Criticus: δέον εἰπεῖν ἀλαστόρως, ἀλαστόροις εἶπε πρὸς τὸ κύκλοις. Variis conjecturis sollicitata fuit hæc lectio, quarum nulla, ut sunt omnes temerariæ, speciem vel minimam probabilitatis habet. Longe autem insulsissima sunt quæ prolixe ad hunc locum disputat nuperus editor Parisinus. Eruditorum sibilis excipi digna est ejus emendatio. Satis poëtæ fecisse mihi videbor, si patrocinio meo civitatem Græcam retineat nomen ἀλάστοpos, quod ille barbarum esse pronuntiat ex cathedra. Ex nominum tertiæ declinationis plurimorum genitivis alia formantur nomina declinationis secundæ, ut διάκτωρ et διάκτορος, φύλαξ et φύλακος, μάρτυρ et μάρτυρος, aliaque. Vide Etymol. M. in Τρίβακος, Scholiastam nostrum ad Œd. Col. 195. Eustathius p. 157. ὡς εἴ τις εἴποι καὶ τὸν μάρτυρα, μάρτυρον, καὶ τὸν ἀλάστορα, ἀλάστορον, οὗ χρῆσις παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ἀλαστόροισιν ὀμμάτων κύκλοις. De veritate hujus lectionis dubitari non potest. Si quid mutandum videretur, nihil aliud rescribendum censerem, quam, Ἀλαὸν ἀλαστόρως ἐν ὀμμάτων κύκλοις.

975. Aldus et veteres codd. ὑφ' αἱματηραῖς χείρεσσι. Salva structura abesse potest præpositio, quam metrum non admittit.

979. ἐχούσας ad ματρὸς relatum. Aldus et codd. habent ἔχοντες, quod male suppositum fuisse metri ratio evincit. Versus est dimeter trochaicus.

ἄντασ' Ἐρεχθειδᾶν,
τηλεπόροις δ' ἐν ἄντροις
τράφη θυέλλησιν ἐν πατρῴαις
Βορεὰς ἅμιππος ὀρθόποδος ὑπὲρ πάγου
θεῶν παῖς· ἀλλὰ κἀπ' ἐκείνᾳ
Μοῖραι μακραίωνες ἔσχον, ὦ παῖ.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

Θήβης ἄνακτες, ἥκομεν κοινὴν ὁδὸν
δύ' ἐξ ἑνὸς βλέποντε. τοῖς τυφλοῖσι γὰρ
αὕτη κέλευθος ἐκ προηγητοῦ πέλει.
ΚΡ. τί δ' ἔστιν, ὦ γεραιὲ Τειρεσία, νέον;
ΤΕΙ. ἐγὼ διδάξω· καὶ σὺ τῷ μάντει πιθοῦ.
ΚΡ. οὔκουν πάρος γε σῆς ἀπεστάτουν φρενός.
ΤΕΙ. τοιγὰρ δι' ὀρθῆς τήνδ' ἐναυκλήρεις πόλιν.
ΚΡ. ἔχω πεπονθὼς μαρτυρεῖν ὀνήσιμα.
ΤΕΙ. φρόνει βεβὼς αὖ νῦν ἐπὶ ξυροῦ τύχης.

πάτρας παῖδας, ἐν τάφῳ καθεῖρξεν· ὡς δὲ τινές φασιν, ὅτι κατεψεύσατο αὐτῶν, ἅτε δὴ πειρασάντων αὐτήν· ἐφ' οἷς ἀπατηθεὶς ὁ Φινεὺς, ἀμφοτέρους τυφλοῖ. ταῦτα δὲ ἱστορεῖ Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ. τινὲς δὲ ἱστοροῦσιν, ὅτι περιοῦσαν τὴν Κλεοπάτραν ὁ Φινεὺς ἐκβέβληκε, καὶ τὴν Ἰδαίαν ἐπέγημεν· ἡ δὲ ὀργισθεῖσα τοὺς ἑαυτῆς ἐτύφλωσε παῖδας.

985. ΑΜΙΠΠΟΣ. ταχεῖα, ἴσον ἵππῳ δυναμένη τρέχειν. εἰ δὲ γράφεται ΑΜΙΠΠΟΙΣ, πρὸς τὸ θυέλλαις· τράφη θυέλλησιν ἁμίπποις, ταῖς ἐξισουμέναις ἵπποις, ὡς καὶ Ὅμηρος· (Ἰλ. κ'. 437.) θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι. ΑΛΛΑ ΚΑἸΠ' ΕΚΕΙΝΑι. ἀλλὰ κατ' ἐκείνης, τῆς θυγατρὸς Βορέου, τῆς ἐξ Ἐρεχθειδῶν γεγονυίας, ἐνέσκηψαν αἱ πολυχρόνιοι Μοῖραι, καὶ μεγάλα δυστυχῆσαι αὐτὴν πεποιήκασιν. ἢ μεγάλαι δυστυχίαι καὶ ἐπ' ἐκείνῃ τῇ Κλεοπάτρᾳ ἦλθον. ΜΑΚΡΑΙΩΝΕΣ. ἀθάνατοι καὶ πολυχρόνιοι. ΕΣΧΟΝ δὲ, ἐπέσχον, ἐπετέθησαν, ἐπεβάρησαν.

988. ΘΗΒΗΣ ΑΝΑΚΤΕΣ. καὶ νῦν ἄνακτάς φησι τοὺς ἀπὸ τοῦ Χοροῦ ἐντίμους. ΕΚ ΠΡΟΗΓΗΤΟΥ ΠΕΛΕΙ. ἡ ὁδὸς τοῦ τυφλοῦ μετ' ἄλλου ἐστίν.

993. ΟΥΚΟΥΝ ΠΑΡΟΣ ΓΕ. οἷον, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν τῆς σῆς κατωλιγώρουν μαντείας.

986. *θεῶν παῖς, Deorum progenies,* id est, cui Dei erant generis ultimi auctores: quod quidem de Cleopatra vere dicitur. Nam ipse Erechtheus Orithyiæ pater inter Deos relatus fuit. Quod autem Heathius statuit *θέων* scribendum et positum esse pro *θέουσα*, longe est ineptissimum. *Βορεὰς παῖς θέων*, pro *θέουσα*, nihil aliud esset quam putidus solœcismus, nullo exemplo excusandus ex omnibus illis quæ Clarkius congessit ad Il. ε'. 778. Pronomen seu participium plurale masculini generis de femina adhibetur, quod observavimus supra ad v. 926. ita etiam masculinum duale, ut Œd. Col. 1676. et passim: sed in singulari numero id nunquam obtinet.

994. *τήνδ' ἐναυκλήρεις.* Sic bene Valckenarius ad Phœn. p. 321. Vulgo *τήνδε ναυκληρεῖς*. Ald. et membr. *τήνδε ναυκληροῖς*.

996. *ἐπὶ ξυροῦ τύχης, in novaculæ casus.* Nota proverbialis locutio ex

ΚΡ. τί δ' ἔστιν; ὡς ἐγὼ τὸ σὸν φρίσσω στόμα.
ΤΕΙ. γνώσει, τέχνης σημεῖα τῆς ἐμῆς κλύων.
εἰς γὰρ παλαιὸν θᾶκον ὀρνιθοσκόπον
ἵζων, ἵν' ἦν μοι παντὸς οἰωνοῦ λιμὴν,
ἀγνῶτ' ἀκούω φθόγγον ὀρνίθων, κακῷ
κλάζοντας οἴστρῳ καὶ βεβαρβαρωμένῳ,
καὶ σπῶντας ἐν χηλαῖσιν ἀλλήλους φοναῖς
ἔγνων· πτερῶν γὰρ ῥοῖβδος οὐκ ἄσημος ἦν.
εὐθὺς δὲ δείσας, ἐμπύρων ἐγευόμην
βωμοῖσι παμφλέκτοισιν· ἐκ δὲ θυμάτων
Ἥφαιστος οὐκ ἔλαμπεν, ἀλλ' ἐπὶ σποδῷ
μυδῶσα κηκὶς μηρίων ἐτήκετο,
κἄτυφε, κἀνέπτυε· καὶ μετάρσιοι
χολαὶ διεσπείροντο, καὶ καταρρυεῖς
μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς.
τοιαῦτα παιδὸς τοῦδ' ἐμάνθανον πάρα,
φθίνοντ' ἀσήμων ὀργίων μαντεύματα.

997. ΤΟ ΣΟΝ ΦΡΙΣΣΩ ΣΤΟΜΑ. ἀντὶ τοῦ, τὸν σὸν λόγον.

999. ΕΙΣ ΓΑΡ ΠΑΛΑΙΟΝ ΘΑΚΟΝ. θᾶκος, τόπος οὕτω καλούμενος. ΛΙΜΗΝ. ὅρμος καὶ ἕδρα, ὅπου πάντα τὰ ὄρνεα προσέρχονται. ΚΑΚΩι ΚΛΑΖΟΝΤΑΣ. λείπει ἡ ἐπί· ἐπὶ κακῷ. ΒΕΒΑΡΒΑΡΩΜΕΝΩι. ἑρμηνευθῆναι μὴ δυναμένῳ, ἀλλὰ ἀσαφεῖ.

1003. ΕΝ ΧΗΛΑΙΣΙΝ. ἀντὶ τοῦ, τοῖς ὄνυξι. ΦΟΝΑΙΣ. ταῖς αἱματικαῖς.

1005. ΕΜΠΥΡΩΝ ΕΓΕΥΟΜΗΝ. ἀντὶ τοῦ, ἀπεπειρώμην τῆς διὰ πυρὸς μαντείας.

1008. ΜΥΔΩΣΑ. δίυγρος οὖσα ἡ καῦσις. ΚΗΚΙΣ δὲ, ἡ ἀνάδοσις ἐνταῦθα· κυρίως δὲ ἡ λιγνὺς τοῦ καπνοῦ, ἡ ἀπὸ τῶν καιομένων γιγνομένη. ΚΑι'ΤΥΦΕ, καὶ ἔτυφε. τύφειν ἐστὶ, τὸ ἠρέμα ὑποσμύχειν. ΑΝΕΠΤΥΕ δὲ, ἀνέβαλε. τὰ μηρία ἐκ τοῦ λίπους. ΚΑΤΑΡΡΥΕΙΣ. καταῤῥεόμενοι, καθυγραινόμενοι, ἐκ τοῦ λίπους τῆς καλυπτούσης πιμελῆς ἐξέπιπτον.

1012. ΠΑΙΔΟΣ. τοῦ ὁδηγοῦντος δηλονότι. ΦΘΙΝΟΝΤ'. ἡ φθοροποιά· ἡ διὰ τοῦ πυρὸς ἀσήμως φθειρόμενα. ΕΣΧΑΡΑΙ. αἱ ἑστίαι. ΠΑΝΤΕΛΕΙΣ. αἱ τὰ τέλεια τῶν ἱερείων δεχόμεναι. ἢ ὅλαι· ἢ δι' ὧν πάντα τελειοῦται. ΠΛΗΡΕΙΣ ΥΠ' ΟΙΩΝΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΚΥΝΩΝ ΒΟΡΑΣ. ἀντὶ τοῦ, οἱ κύνες, καὶ οἱ ὄρνιθες διασπάσαντες τὸ τοῦ Πολυνείκους σῶμα, ἐπὶ τοὺς βωμοὺς ἐκόμισαν, καὶ οὕτως ἐμόλυναν ἅπαντας.

Homero Il. κ'. Νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς. Idem diversis verbis expressit in Ajace 786. Ξυρεῖ γὰρ ἐν χρῷ τοῦτο μὴ χαίρειν τινά. Vide Eustathium p. 796.

999. θᾶκον. Sic August. et E. a prima manu. In aliis θῶκον. Vide ad Comici Ran. 1522.

1005. γεύεσθαι hic valet *experiri, periculum facere*, ut Trach. 1101. Eurip. Hippol. 667. Τῆς σῆς δὲ τόλμης εἴσομαι γεγευμένος. id est, juxta Scholiastam, πεπειραμένος. Vide ad Comici Ran. 462.

1011. καλυπτῆς, id est, τῆς καλυπτούσης. Nomen verbale activam hic

ἐμοὶ γὰρ οὗτος ἡγεμών, ἄλλοις δ' ἐγώ.
καὶ ταῦτα τῆς σῆς ἐκ φρενὸς νοσεῖ πόλις.
βωμοὶ γὰρ ἡμῖν ἐσχάραι τε παντελεῖς,
πλήρεις ὑπ' οἰωνῶν τε καὶ κυνῶν βορᾶς
τοῦ δυσμόρου πεπτῶτος Οἰδίπου γόνου.
κᾆτ' οὐ δέχονται θυστάδας λιτὰς ἔτι
θεοὶ παρ' ἡμῶν, οὐδὲ μηρίων φλόγα·
οὐδ' ὄρνις εὐσήμους ἀποῤῥοιβδεῖ βοὰς,
ἀνδροφθόρου βεβρῶτες αἵματος λίπος.
ταῦτ' οὖν, τέκνον, φρόνησον. ἀνθρώποισι γὰρ
τοῖς πᾶσι κοινόν ἐστι τοὐξαμαρτάνειν·
ἐπὴν δ' ἁμάρτῃ, κεῖνος οὐκ ἔτ' ἔστ' ἀνὴρ
ἄβουλος οὐδ' ἄνολβος, ὅστις ἐς κακὸν
πεσὼν ἀκεῖται, μηδ' ἀκίνητος πέλει.
αὐθαδία τοι σκαιότητ' ὀφλισκάνει.
ἀλλ' εἶκε τῷ θανόντι, μηδ' ὀλωλότα
κέντει. τίς ἀλκὴ τὸν θανόντ' ἐπικτανεῖν;
εὖ σοι φρονήσας εὖ λέγω· τὸ μανθάνειν δ'
ἥδιστον εὖ λέγοντος, εἰ κέρδος φέρει.

1019. ΘΥΣΤΑΔΑΣ ΛΙΤΑΣ. *τὰς διὰ θυσιῶν γιγνομένας λιτάς.* ΑΠΟΡΡΟΙΒΔΕΙ. *ἀπηχεῖ, ἀφίησιν.* ΑΝΔΡΟΦΘΟΡΟΥ ΒΕΒΡΩΤΕΣ. *ἀπὸ τοῦ ἑνικοῦ ἐπὶ τὸ πληθυντικὸν μετέβη.*

1027. ΑΚΕΙΤΑΙ. *ἰᾶται, θεραπεύει.* ΑΚΙΝΗΤΟΣ. *ἀμετάθετος.* ΑΥΘΑΔΙΑ ΤΟΙ. *διὰ τὴν αὐθάδειαν εἰς σκαιότητα πίπτουσιν οἱ ἄνθρωποι.*

1030. ΤΙΣ ΑΛΚΗ ΤΟΝ ΘΑΝΟΝΤ'. *καὶ Ὅμηρος* (Ἰλ. ω'. 54.)

Κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει μενεαίνων.

significationem habet, ut *μεμπτὸς* in Trach. 446. *ὕποπτος* apud Eurip. Hec. 1121.

1022. *βεβρῶτες.* Mendose in Aldina *βεβρῶτος.* Schema est *σολοικοφανὲς*, quum singulari *ὄρνις* subjungatur plurale *βεβρῶτες*, syntaxi ad intellectum, non ad vocem, relata.

1023. Comparari digna est Plutarchi sententia in Fabio: *τὸ μὲν ἁμαρτεῖν μηδὲν ἐν πράγμασι μεγάλοις, μεῖζον ἢ κατ' ἄνθρωπόν ἐστι· τὸ δ' ἁμαρτόντα χρήσασθαι τοῖς πταίσμασιν διδάγμασι πρὸς τὸ λοιπὸν, ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ νοῦν ἔχοντος.*

1025. *ἐπὴν δ' ἁμάρτῃ.* Perperam vulgo *ἐπεί.*

1026. *ἄνολβος.* gl. *μωρός. ὄλβος γὰρ ἡ φρόνησις τῷ αὐτὴν ἔχοντι.*

1028. *αὐθαδία τοι.* Sic etiam scriptus est hic versus in Reg. Stobæi cod. Pessime eum interpolavit Grotius Floril. p. 105. *Ἡ δ' αὐθάδεια σκαιότητ' ὀφλισκάνει.* Secunda in *αὐθάδεια*, quod vir summus ignoravit, necessario producitur. Vide Bentleium ad Menandri fragm. lxxx. In præced. v. *πέλει* dant E. T. Minus bene vulgo *πέλῃ.*

1032. *εἰ κέρδος φέρει.* Sic E. T. in August. *φέροι*, cum glossa *λέγοι.* In aliis *εἰ κέρδος λέγει.*

ΚΡ. ὦ πρέσβυ, πάντες, ὥστε τοξόται σκοποῦ,
τοξεύετ' ἀνδρὸς τοῦδε, κοὐδὲ μαντικῆς
ἄπρακτος ὑμῖν εἰμὶ, τῶν ὕπαι γένους
ἐξημπόλημαι κἀκπεφόρτισμαι πάλαι.
κερδαίνετ', ἐμπολᾶτε τὸν πρὸς Σάρδεων
ἤλεκτρον, εἰ βούλεσθε, καὶ τὸν Ἰνδικὸν
χρυσόν· τάφῳ δ' ἐκεῖνον οὐχὶ κρύψετε.
οὐδ' εἰ θέλουσ' οἱ Ζηνὸς αἰετοὶ βορὰν
φέρειν νιν ἁρπάζοντες ἐς Διὸς θρόνους,
οὐδ' ὣς, μίασμα τοῦτο μὴ τρέσας, ἐγὼ
θάπτειν παρήσω κεῖνον. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
θεοὺς μιαίνειν οὔ τις ἀνθρώπων σθένει.
πίπτουσι δ', ὦ γεραιὲ Τειρεσία, βροτῶν
χ' οἱ πολλὰ δεινοὶ πτώματ' αἴσχρ', ὅταν λόγους
αἰσχροὺς καλῶς λέγωσι τοῦ κέρδους χάριν.
ΤΕΙ. φεῦ·
ἆρ' οἶδεν ἀνθρώπων τις, ἆρα φράζεται—
ΚΡ. τί χρῆμα; ποῖον τοῦτο πάγκοινον λέγεις;

1034. ΤΟΞΕΥΕΤ' ΑΝΔΡΟΣ ΤΟΥΔΕ. ἤγουν ἀποπειρᾶσθέ μου, ὡς τοξόται σκοποῦ. ΑΝΔΡΟΣ ΤΟΥΔΕ. ἀντὶ τοῦ, ἐμοῦ. ΑΠΡΑΚΤΟΣ ΥΜΙΝ ΕΙΜΙ. ὑφ' ὑμῶν τῶν μάντεων, καὶ τῶν συγγενῶν. ΕΞΗΜΠΟΛΗΜΑΙ. ἤγουν πέπραμαι, πεπραγμάτευμαι. καὶ Ὅμηρος· (Ὀδ. θ'. 162.) οἵ τε πρηκτῆρες ἔασιν. ἀνεμπόλητος, μὴ πεπραγματευμένος. ΚΑἸΚΠΕΦΟΡΤΙΣΜΑΙ. προδέδομαι, φόρτος γεγένημαι· ἐποιήσαντό με φόρτον.

1037. ΤΟΝ ΠΡΟ ΣΑΡΔΕΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝ. Σάρδις, πόλις Λυδίας, παρακειμένη τῷ χρυσοφόρῳ Πακτωλῷ. ἀντὶ τοῦ, εἴ τι βούλεσθε εἰς χρήματα νεῦον, δέχεσθε. τὸν γὰρ Πολυνείκη οὐ θάψετε.

1044. ΘΕΟΥΣ ΜΙΑΙΝΕΙΝ. ἀμίαντον γὰρ τὸ θεῖον.

1049. ΠΑΓΚΟΙΝΟΝ. τῷ βίῳ κοινόν. ἐπεὶ εἶπεν ΑΡ' ΟΙΔΕΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΤΙΣ, καὶ καθόλου ἔλαβε πᾶσι κοινὸν καὶ φανερόν.

1033. ὥστε τοξόται σκοποῦ. Mendose Aldus, ut in membr. τοξότου σκοποῦ. Male etiam in E. τοξόται σκοπῷ. Verbum τοξεύω cum genitivo construitur, per ellipsin præpositionis κατά. Eurip. Ione 1431. Εἰς τοῦθ' ἱκοίμην τοῦδε τοξεύω, τέκνον.

1035. τῶν ὕπαι γένους ἐξημπόλημαι. Cohærent ista, quæ vulgo prava interpunctione divelluntur. Quin perperam in omnibus libris τῶνδ' ὕπαι— Articulus relativus τῶν refertur ad μαντέων, quod ex præcedenti nomine μαντικῆς intelligendum.

1037. τὸν πρὸς Σάρδεων. Sic E. Perperam in aliis libris πρὸ Σ. Nostram lectionem agnoscit Eustathius ad Odyss. δ'. p. 1483. Σοφοκλῆς μέν τοι ἐτόλμησε καὶ αὐτὸν τὸν χρυσὸν ἤλεκτρον εἰπεῖν ἐν τῷ· Κερδαίνετ', ἐμπολᾶτε τὸν πρὸς Σάρδεων ἤλεκτρον.

[1039. sqq. Mutavi interpunctionem. Vulgo enim post κρύψετε comma, post θρόνους punctum ponitur. *Schaf.*]

ΤΕΙ. ὅσῳ κράτιστον κτημάτων ἡὐβουλία;
ΚΡ. ὅσῳπερ, οἶμαι, μὴ φρονεῖν, πλείστη βλάβη.
ΤΕΙ. ταύτης σὺ μέν τοι τῆς νόσου πλήρης ἔφυς.
ΚΡ. οὐ βούλομαι τὸν μάντιν ἀντειπεῖν κακῶς.
ΤΕΙ. καὶ μὴν λέγεις, ψευδῆ με θεσπίζειν λέγων.
ΚΡ. τὸ μαντικὸν γὰρ πᾶν φιλάργυρον γένος.
ΤΕΙ. τὸ δ' ἐκ τυράννων, αἰσχροκέρδειαν φιλεῖ.
ΚΡ. ἆρ' οἶσθα ταγοὺς ὄντας, ἃ ἂν λέγῃς, λέγων;
ΤΕΙ. οἶδ'. ἐξ ἐμοῦ γὰρ τήνδ' ἔχεις σώσας πόλιν.
ΚΡ. σοφὸς σὺ μάντις, ἀλλὰ τἀδικεῖν φιλῶν.
ΤΕΙ. ὄρσεις με τἀκίνητα διὰ φρενῶν φράσαι.
ΚΡ. κίνει, μόνον δὲ μὴ 'πὶ κέρδεσιν λέγων.
ΤΕΙ. οὕτω γὰρ ἤδη καὶ δοκῶ, τὸ σὸν μέρος;
ΚΡ. ὡς μὴ 'μπολήσων ἴσθι τὴν ἐμὴν φρένα.
ΤΕΙ. ἀλλ' εὖ γέ τοι κάτισθι μὴ πολλοὺς ἔτι
τροχοὺς ἁμιλλητῆρας ἡλίου τελῶν,
ἐν οἷσι τῶν σῶν αὐτὸς ἐκ σπλάγχνων ἕνα
νέκυν νεκρῶν ἀμοιβὸν ἀντιδοὺς ἔσει,
ἀνθ' ὧν ἔχεις μὲν τῶν ἄνω βαλὼν κάτω,
ψυχήν τ' ἀτίμως ἐν τάφῳ κατῴκισας·
ἔχεις δὲ τῶν κάτωθεν ἐνθάδ' αὖ θεῶν

1052. ΤΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ. ἀντὶ τοῦ, τῆς ἀβουλίας.
1057. ΑΡ' ΟΙΣΘΑ ΤΑΓΟΥΣ. οἶσθα, φησὶ, βασιλέας ὑβρίζων.
1060. ΟΡΣΕΙΣ ΜΗ ΤΑ'ΚΙΝΗΤΑ. τὰ ἄῤῥητά με δημοσιεύειν ἀναγκάσεις.
1062. ΟΥΤΩ ΓΑΡ ΗΔΗ. οὕτω νομίζεις, ὅτι ἐπὶ κέρδεσι λέγω;
1063. ΩΣ ΜΗ 'ΜΠΟΛΗΣΩΝ. μὴ ἐξαπατήσων.
1064. ΜΗ ΠΟΛΛΟΥΣ ΕΤΙ ΤΡΟΧΟΥΣ. μὴ πολλοὺς ἡλίου δρόμους τελέσων, ὅ ἐστιν, ἡμέρας. ΑΜΙΛΛΗΤΗΡΑΣ δὲ, τοὺς ἀλλήλους διαδεχομένους. ΤΡΟΧΟΥΣ δὲ, ἀντὶ τοῦ κύκλους, δρόμους. ΤΕΛΩΝ δὲ, ἀντὶ τοῦ τελέσων.
1068. ΕΧΕΙΣ ΒΑΛΩΝ. ἀντὶ τοῦ, ἔβαλες. ΨΥΧΗΝ Τ' ΑΤΙΜΩΣ. τὴν τῆς Ἀντιγόνης.

1050. ἡὐβουλία. Sic legendum. Perperam libri omnes, omisso articulo, εὐβουλία. Sic in Philoctete 1443. ηὐσέβεια. [εὐβουλία. Sic omnes libri. Brunckius ex conjectura ἡὐβουλία. Non opus. Sic statim sequitur sine articulo μὴ φρονεῖν. Add. infra v. 1098. *Schæf.*]

[1065. Pro τροχοὺς non scribam τρόχους. Intelligo circumactum rotarum currus solaris. Quo brevius enim tempus, eo minæ vatis terribiliores. Atque ipse Tiresias supra v. 996. φρόνει βεβὼς αὖ νῦν ἐπὶ ξυροῦ τύχης. Πολλοὶ τροχοὶ autem dictum est ut πολλὰ πτερὰ, πολλαὶ χεῖρες, alia id genus. V. Markland. ad Euripid. Iphig. T. p. 272. Ceterum Ἡλίου scripsi littera initiali majuscula. *Schæf.*]

1069. κατῴκισας. In E. κατοικίσας, quod haud deterius est, utroque participio cum ἔχεις constructo.

ἄμοιρον, ἀκτέριστον, ἀνόσιον νέκυν.
ὧν οὔτε σοὶ μέτεστιν οὔτε τοῖς ἄνω
θεοῖσιν, ἀλλ' ἐκ σοῦ βιάζονται τάδε.
τούτων σε λωβητῆρες ὑστεροφθόροι
λοχῶσιν Ἅιδου καὶ θεῶν Ἐρινύες,
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοῖσδε ληφθῆναι κακοῖς.
καὶ ταῦτ' ἄθρησον εἰ κατηργυρωμένος
λέγω. φανεῖ γὰρ οὐ μακροῦ χρόνου τριβὴ
ἀνδρῶν, γυναικῶν, σοῖς δόμοις κωκύματα.
ἐχθραὶ δὲ πᾶσαι ξυνταράσσονται πόλεις,
ὅσων σπαράγματ' ἢ κύνες καθήγισαν,
ἢ θῆρες, ἤ τις πτηνὸς οἰωνὸς, φέρων
ἀνόσιον ὀσμὴν ἑστιοῦχον ἐς πόλιν.
τοιαῦτά σου, λυπεῖς γὰρ, ὥστε τοξότης,
ἀφῆκα θυμῷ καρδίας τοξεύματα
βέβαια, τῶν σὺ θάλπος οὐχ ὑπεκδραμεῖ.
ὦ παῖ, σὺ δ' ἡμᾶς ἄπαγε πρὸς δόμους, ἵνα
τὸν θυμὸν οὗτος ἐς νεωτέρους ἀφῇ,
καὶ γνῷ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν,

1071. ΑΝΟΣΙΟΝ. νῦν τὸν μὴ τυχόντα τῶν ὁσίων λέγει. ΩΝ ΟΥΤΕ ΣΟΙ ΜΕΤΕΣΤΙΝ. ἐξουσία δέδοται. λέγει δὲ τῶν νεκρῶν. ΕΚ ΣΟΥ δὲ ΒΙΑΖΟΝΤΑΙ καὶ οἱ ἄνω θεοὶ ἔχειν αὐτὸν ἄνω ἄταφον.

1074. ΥΣΤΕΡΟΦΘΟΡΟΙ. αἱ ὕστερον μέλλουσαι βλάψαι. καὶ τὸ ΛΟΧΩΣΙ γὰρ τὴν οὐ παραχρῆμα, ἀλλὰ τὴν ἐς ὕστερον ἀψοφητὶ τιμωρίαν δηλοῖ. τὸ ἀρσενικὸν δὲ ἀντὶ τοῦ θηλυκοῦ ἔταξεν, ὡς καὶ τὸ ('Οδ. τ'. 81.) σωτῆρι τύχῃ.

1077. ΚΑΤΗΡΓΥΡΩΜΕΝΟΣ. ἀργύρῳ πεισθείς. ΦΑΝΕΙ. δείξει. ΧΡΟΝΟΥ ΤΡΙΒΗ. ἀντὶ τοῦ ἀναβολή. ΑΝΔΡΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ. λείπει ὁ καί· ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

1080. ΕΧΘΡΑΙ ΔΕ ΠΑΣΑΙ. ἢ Θηβαίοις ἐχθραὶ, ἢ τοῖς θεοῖς. αἱ πόλεις δὲ, φησὶν, ὧν ἄρχεις, ἐπαναστήσονταί σοι. ΚΑΘΗΓΙΣΑΝ. μετὰ ἄγους ἐκόμισαν. ΕΣΤΙΟΥΧΟΝ ΕΣ ΠΟΛΙΝ. ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τὴν ἑστίαν τῆς πόλεως. ΕΣΤΙΟΥΧΟΝ δὲ, τὴν ἔχουσαν ἑστίαν καὶ βωμούς.

1084. ΤΟΙΑΥΤΑ ΑΦΗΚΑ ΘΥΜΩι ΚΑΡΔΙΑΣ ΤΟΞΕΥΜΑΤΑ. τοιαῦτα κατὰ τῆς καρδίας σου τοξεύματα ἀφῆκα μετὰ θυμοῦ· ἢ τῷ θυμῷ τῆς καρδίας σου. λείπει δὲ ἡ κατά. ΤΩΝ ΣΥ ΘΑΛΠΟΣ. τὴν δριμύτητα, τὸν ἐμπρησμὸν, τὸν ἰόν. ΘΑΛΠΟΣ γὰρ, τὸ καῦμα. ἐκ μεταφορᾶς δὲ τῶν ἑρπετῶν. ἐκεῖνα γὰρ θερμαινόμενα, τὸν ἰὸν ἀφίησι· διὸ καὶ ἐν θέρει μᾶλλον ἰσχύουσιν.

1081. καθήγισαν. Vide Lexicon in καθαγίσαι. Nec aliter legisse Scholiastam ex ejus interpretatione liquet. Perperam in libris καθήγνισαν.

[1089. ἡσυχωτέραν. Si Canon Atticistarum recte habet, corrigendum ἡσυχαιτέραν. Thomas Mag. p. 426. Ἡσυχαίτερον, οὐχ ἡσυχώτερον. Vid. Etymolog. M. c. 31, 18. Æschylus Eumen. v. 218. Sch. (a. 1808) τὰ δ' ἐμφανῶς πράσσουσαν ἡσυχαιτέραν. *Schæf.*]

τὸν νοῦν τ' ἀμείνω τῶν φρενῶν, ὧν νῦν φέρει.
ΧΟ. ὡνὴρ, ἄναξ, βέβηκε δεινὰ θεσπίσας.
ἐπιστάμεσθα δ', ἐξ ὅτου λευκὴν ἐγὼ
τήνδ' ἐκ μελαίνης ἀμφιβάλλομαι τρίχα,
μή πω ποτ' αὐτὸν ψεῦδος ἐς πόλιν λακεῖν.
ΚΡ. ἔγνωκα καὐτὸς, καὶ ταράσσομαι φρένας.
τό τ' εἰκάθειν γὰρ δειλόν· ἀντιστάντα δὲ
ἄτη πατάξαι θυμὸν, ἐν δεινῷ πάρα.
ΧΟ. εὐβουλίας δεῖ, παῖ Μενοικέως Κρέον.
ΚΡ. τί δῆτα χρὴ δρᾷν; φράζε· πείσομαι δ' ἐγώ.
ΧΟ. ἐλθὼν, κόρην μὲν ἐκ κατώρυχος στέγης
ἄνες· κτίσον δὲ τῷ προκειμένῳ τάφον.
ΚΡ. καὶ ταῦτ' ἐπαινεῖς, καὶ δοκεῖς παρεικάθειν;
ΧΟ. ὅσον γ', ἄναξ, τάχιστα. συντέμνουσι γὰρ
θεῶν ποδώκεις τοὺς κακόφρονας βλάβαι.
ΚΡ. οἴμοι. μόλις μὲν, καρδίας δ' ἐξίσταμαι
τὸ δρᾷν· ἀνάγκῃ δ' οὐχὶ δυσμαχητέον.
ΧΟ. δρᾷ νῦν τάδ' ἐλθὼν, μηδ' ἐπ' ἄλλοισι τρέπε.

1092. ΕΞ ΟΤΟΥ ΛΕΥΚΗΝ ΕΓΩ. ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ νεότητος ἄχρι γήρως. ΛΑΚΕΙΝ. φθέγξασθαι.

1096. ΤΟ Τ' ΕΙΚΑΘΕΙΝ. τὸ μὲν ὑποχωρεῖν, δεινόν· τὸ δὲ ἀντιστάντα βλαβῆναι, πάρεστι.

1103. ΣΥΝΤΕΜΝΟΥΣΙ ΓΑΡ. συντόμως κατακόπτουσι καὶ βλάπτουσι.

1105. ΜΟΛΙΣ ΜΕΝ. μόγις μεθίσταμαι τῆς προτέρας γνώμης. ΔΥΣΜΑΧΗΤΕΟΝ. περιττεύει τὸ ΔΥΣ.

1107. ΔΡΑ ΝΥΝ. ἀντὶ τοῦ, δρᾶσον.

1090. *τῶν φρενῶν, ὧν νῦν φέρει.* Male vulgo et spreta Attica elegantia *ἣ νῦν φέρει.* Sic Latini *gerere, gestare mentem.* Plautus Asin. ii. 1. *Cave tu idem faxis, alii quod servi solent, Qui ad heri fraudationem callidum ingenium gerunt.* Idem Amphitr. v. 1. *Hæc sola sanam mentem gestat meorum familiarium.* [*ἣ νῦν φέρει.* Sic omnes libri. Brunckius ex conjectura *ὧν νῦν φέρει.* *Schæf.*]

1091. *ὡ'νήρ.* Perperam hic, ut v. 766. in libris *ἀνήρ.*

1095. *ταράσσομαι φρένας.* gl. *ἤγουν στασιάζω πρὸς ἐμαυτὸν, καὶ οὐκ ἔχω τίς γένωμαι.*

1096. *τό τ' εἰκάθειν γὰρ δειλόν.* Perperam in libris omnibus *δεινόν.* Has voces jam supra commutatas vidimus v. 326.

1101. *ἄνες.* gl. *ἔξελε.* *κτίσον.* *κατασκεύασον.*

1103. *συντέμνουσι.* gl. *καταβάλλουσι.*

1105. Impeditior est paulo hujus loci structura: vix enim reperias qui verba *τὸ δρᾷν* cum præcedentibus connectantur. Per ellipsin præpositionis *εἰς* vel *πρὸς* difficultatem expedit Heathius. Nescio an melior sit Augustani codicis lectio: *Οἴμοι· μόλις μὲν, καρδίας δ' ἐξίσταμαι. Τὸ δρᾷν ἀνάγκη, κοὐχὶ δυσμαχητέον.* Sic omnia facile procedunt. Glossa ad *ἀνάγκη, ἐστί.* ad *δυσμαχητέον, φιλονεικητέον.*

1107. *μηδ' ἐπ' ἄλλοισι τρέπε.* Glossa supplet *σαυτόν.* *ἤγουν μὴ μεταβάλ-*

ΚΡ. ὧδ' ὡς ἔχω στείχοιμ' ἄν· οἵ δ' ὀπάονες,
οἵ τ' ὄντες, οἵ τ' ἀπόντες, ἀξίνας χεροῖν
ὁρμᾶσθ' ἑλόντες εἰς ἐπόψιον τόπον.
ἐγὼ δ', ἐπειδὴ δόξα τῇδ' ἐπεστράφη,
αὐτός τ' ἔδησα, καὶ παρὼν ἐκλύσομαι.
δέδοικα γὰρ μὴ τοὺς καθεστῶτας νόμους
ἄριστον ᾖ σώζοντα, τὸν βίον τελεῖν.

ΧΟΡΟΣ.

Πολυώνυμε, Καδμείας — στροφὴ α'.
Νύμφας ἄγαλμα, καὶ Διὸς
βαρυβρεμέτα γένος,
κλυτὰν ὃς ἀμφέπεις
'Ιταλίαν, μέδεις δὲ παγ-
κοίνου 'Ελευσινίας
Δηοῦς ἐν κόλποις,
ὦ Βακχεῦ, Βακχᾶν μητρόπολιν Θήβαν

1110. ΕΠΟΨΙΟΝ. φανερὸν, διὰ τὸ ὕψος. φησὶ δὲ τὸν τάφον. ΔΟΞΑ ΤΗιΔ' ΕΠΕΣΤΡΑΦΗΝ. δοκήσει μετεστράφην. ΔΕΔΟΙΚΑ ΓΑΡ ΜΗ. δέδοικα γὰρ, φησὶ, μὴ οὐκ ἔστι καλὸν τὸ νομοθετεῖν καινά· ἀλλ' ἄριστόν ἐστι τὸ πείθεσθαι τοῖς ἀρχαίοις νόμοις.

1115. ΠΟΛΥΩΝΥΜΕ. ὦ Διόνυσε. οἱ μὲν γὰρ Βάκχον, οἱ δὲ Ἴακχον, οἱ δὲ Λύαιον, οἱ δὲ Εὔιον, οἱ δὲ Διθύραμβον αὐτὸν καλοῦσιν. ΑΜΦΕΠΕΙΣ ΙΤΑΛΙΑΝ. διὰ τὸ πολυάμπελον τῆς χώρας. ΠΑΓΚΟΙΝΟΥΣ ΕΛΕΥΣΙΝΙΑΣ. ἐν οἷς πάντες συνάγονται διὰ τὰς πανηγύρεις. ἢ διὰ τὸ τὴν θεὸν πάντας τρέφειν. ἢ ὅτι κοινὰ τὰ μυστήρια Δήμητρος καὶ Διονύσου. ΕΝ ΚΟΛΠΟΙΣ. ἀντὶ τοῦ, ἐν πεδίοις. Ω ΒΑΚΧΕΥ ΒΑΚΧΑΝ. τῶν βακχῶν βακχευτά. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΝ. τὴν πόλιν τῆς μητρός σου. ΑΓΡΙΟΥ Τ' ΕΠΙ ΣΠΟΡΑι ΔΡΑΚΟΝΤΟΣ. παρὰ τὸν τόπον, ἐν ᾧ, ἐσπάρησαν οἱ ὀδόντες τοῦ δράκοντος.

λον. Hoc quidem sensu melior esset lectio quam exhibet E. τρέπου. Verum aliter hæc verba accipi debent, μηδ' ἐπίτρεπε ἄλλοισι. *Tu ipse hæc exsequere, nec aliis committe.* [τρέπε. Libri aliquot τρέπου, quod præferam. Τάδε et ἄλλα opponuntur. Œd. C. v. 860. ἀλλ' ἐς τί τρέψει; *Schæf.*]

1108. οἱ δ' ὀπάονες. Male vulgo οἵ τ' ὀπάονες, ut est in membr. In tribus aliis codd. ἴτ' ὀπάονες, cum glossa ἔλθετε. Verum hoc mendosum esse metrum ostendit. [ἴτ' ἴτ' ὀπάονες. Sic Erfurdtius ex Codice. Brunckius οἱ δ' ὀπάονες. Infra v. 1214. s. ἀλλὰ, πρόσπολοι, ἴτ' ἆσσον ὠκεῖς. *Schæf.*]

1111. ἐπειδὴ δόξα τῇδ' ἐπεστράφη. Sic codd. omnes et Aldus. Nescio unde Turnebus solœcum ἐπειδὰν invexerit. Vix credam in codice quopiam olim lectum fuisse δόξᾳ τῇδ' ἐπεστράφην, quod e scholiis colligi possit.

1119. παγκοίνου 'Ελευσινίας Δηοῦς ἐν κόλποις. Scholiastes legisse videtur παγκοίνοις, quod longe elegantius vulgato, sincerum esse opinor, et reponi volebam. Pro παγκοίνοις scholio præpositum παγκοίνους, quod E. exhibet in textu. Genuinæ lectionis manifesta depravatio. [παγκοίνοις Brunckius voluit dare, dedit Erfurdtius. Vulgo παγκοίνου. *Schæf.*]

1122. In codicibus sic hic locus distinctus est: ὦ Βακχεῦ Βακχᾶν, μητρό-

ναίων παρ' ὑγρῶν Ἰσμηνοῦ
ῥεέθρων, ἀγρίου τ'
ἐπὶ σπορᾷ δράκοντος·
σὲ δ' ὑπὲρ διλόφου πέτρας — ἀντιστρ. α'.
στέροψ ὄπωπε λιγνύς, ἔν-
θα Κωρύκιαι Νύμφαι
στείχουσι Βακχίδες,
Κασταλίας τε νᾶμα, καί
σε Νυσίων ὀρέων
κισσήρεις ὄχθαι,
χλωρά τ' ἀκτὰ πουλυστάφυλος πέμπει,
ἀβρότων ἐπέων εὐαζόν-
των, Θηβαίας
ἐπισκοποῦντ' ἀγυιάς·

1126. ΔΙΛΟΦΟΥ ΠΕΤΡΑΣ. τοῦ Παρνασσοῦ δηλονότι. τοιοῦτο γάρ ἐστι τὸ ὄρος. ΣΤΕΡΟΨ. ἡ λαμπρά. ΟΠΩΠΕ ΛΙΓΝΥΣ. σὲ ὁρᾷ ὁ λαμπρὸς καπνός. ἀντὶ τοῦ, σοὶ θυσίαι κατὰ Παρνασσὸν γίγνονται. ἢ παρόσον αὐτόματον πῦρ ἐκεῖσε ἀναδίδοται. ΚΩΡΥΚΙΑΙ. αἱ Παρνασσίδες. Κωρύκιον γὰρ ἄντρον ἐν Παρνασσῷ. ΚΑΣΤΑΛΙΑΣ ΤΕ ΝΑΜΑ. Κασταλία, πηγὴ ἐν Παρνασσῷ. ΝΥΣΑΙΩΝ ΟΡΕΩΝ. Νύσα, Φωκίδος ὄρος. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Νύσαι. ΚΙΣΣΗΡΕΙΣ. κισσοφόροι. ΧΛΩΡΑ Τ' ΑΚΤΑ. ἢ τὸ ἐν Εὐβοίᾳ φησὶν ἄλσος, ἢ τὸ ἐν Παρνασσῷ. ἐν ἀμφοτέροις γὰρ τοῖς τόποις ἡ ἄμπελος, ἡ καθ' ἑκάστην ἡμέραν περὶ μὲν τὴν ἕω βότρυας φέρει· περὶ δὲ τὴν μεσημβρίαν, ὄμφακας· ἐτρυγᾶτο δὲ πεπανθεῖσα περὶ τὴν ἑσπέραν. ΕΥΑΖΟΝΤΩΝ. ὑμνούντων, μετὰ εὐφημίας εὐοῖ λεγόντων, ὅς ἐστιν ὕμνος Διονύσου.

πόλιν Θήβαν ναίων— Glossa, ὦ Βακχεῦ μαινάδων ἔφορε. Priora si isto modo accipiantur, tum μητρόπολιν præstabit cum Scholiasta et Eustathio ad Odyss. α'. p. 1391. interpretari, τὴν πόλιν τῆς μητρός σου Σεμέλης, quam cum auctore veteris glossæ, ἀρχηγὸν τούτων, id est τῶν μαινάδων. Sed prava est illa distinctio, nec alius sensus est quam is quem in versione expressimus.

1123. παρ' ὑγρῶν Ἰσμηνοῦ ῥεέθρων. Sic in T. ut metrica ratio flagitat. Male vulgo ὑγρὸν ῥέεθρον. [παρ' ὑγρῶν Ἰσμηνοῦ ῥεέθρων, pro παρ' ὑγροῖς Ἰσμηνοῦ ῥεέθροις. Conf. Schol. ad v. 966. Præpositionem hanc "junctam nonnunquam invenias Genitivo, ubi requirere videatur casum tertium." Verbis usus sum Abreschii ad Cattieri Gazophylac. p. 85. quem vide. Sic dicitur παρ' ἑαυτοῦ pro παρ' ἑαυτῷ. V. not. ad Dionys. Hal. de Compos. Verb. p. 119. In Diodoro Sic. xviii. c. 50. revocanda scriptura priorum editionum, τῶν παρ' ἑαυτοῦ φίλων. Vulgatum in Pseudo-Diogenis epistola 4. τῆς παρὰ σοῦ τραπέζης solicitanti Boissonado meo ad Philostrati Her. p. 383. vix assentior. *Schæf.*]

1126. ὑπὲρ διλόφου πέτρας. Euripides Bacchis 302. Ἔτ' αὐτὸν ὄψει κἀπὶ Δελφίσιν πέτραις Πηδῶντα σὺν πεύκαισι δικόρυφον πλάκα. Confer Scholiastam ad ista in Phœnissis v. 233. Ἰὼ λάμπουσα πέτρα πυρὸς Δικόρυφον σέλας.

1131. Νυσίων ὀρέων. Sic ad metri rationem legendum. In E. Νυσαίων. In membr. Νυσαίων. Aldus dedit Νυσαίων. Ex Triclinii interpolatione est οὐρέων.

1133. πουλυστάφυλος. Sic ob metrum legendum. Libri omnes πολυστάφυλος. Ante hanc vocem Triclinius copulam καὶ inepte infersit.

1134. ἀβρότων. Perperam Aldus ἀμβρότων.

τὰν ἐκ πασᾶν στροφὴ β'.
τιμᾷς ὑπερτάταν πόλεων
ματρὶ σὺν κεραυνίᾳ·
καὶ νῦν, ὡς βιαίας
πάνδημος ἔχεται πόλις
ἐπὶ νόσου, μολεῖν ποδὶ
καθαρσίῳ Παρνησίαν
ὑπὲρ κλιτὺν, ἢ
στονόεντα πορθμόν.
ἰὼ πῦρ πνει- ἀντιστρ. β'.
όντων χοράγ' ἄστρων, νυχίων
φθεγμάτων ἐπίσκοπε,
παῖ, Διὸς γένεθλον,
προφάνηθι Ναξίαις
Θυιάσιν ἅμα περιπόλοις,

1139. ΚΕΡΑΥΝΙΑι. κεραυνοβλήτῳ. ΜΟΛΕΙΝ. λείπει θέλησον· ἢ ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ. ΠΑΡΝΗΣΙΑΝ ΥΠΕΡ ΚΛΙΤΥΝ. ἀντὶ τοῦ, Παρνησίας ὑπὸ κλιτύος· οἷον, διὰ γῆς, ἢ δι' ὑγρᾶς. Η ΣΤΟΝΟΕΝΤΑ ΠΟΡΘΜΟΝ. ἢ στονόεντος διὰ πορθμοῦ· καὶ ὁ ποιητής· (Ἰλ. ψ. 230.) ὁ δ' ἔστενεν οἴδματι θύων. ΣΤΟΝΟΕΝΤΑ δὲ, τὸν ἠχώδη, διὰ τὰ κύματα. ΠΟΡΘΜΟΝ δὲ ἔνιοι, τὸν ἀπ' Εὐβοίας εἰς Βοιωτίαν· οἱ δὲ, τὴν Σικελικὴν θάλασσαν.

1146. ΠΥΡΠΝΕΟΝΤΩΝ ΧΟΡΑΓΕ. τῶν πυρπνόων ἄστρων ἐπίσκοπε. καὶ γὰρ αἰθέριος τιμᾶται, ὡς καὶ Εὐριπίδης φησὶν αὐτὸν ἐν αἰθέρι κατοικεῖν. Ἄλλως. ΧΟΡΑΓΕ. τὸν χορὸν ἄγων· ἢ τῶν ἄστρων χορηγέ· κατὰ γάρ τινα μυστικὸν λόγον, τῶν ἀστέρων ἐστὶ χορηγός. ΚΑΙ ΝΥΧΙΩΝ ΦΘΕΓΜΑΤΩΝ. τῶν ἐν νυκτὶ εὐφημιῶν, καὶ ὕμνων. ἐν νυκτὶ γὰρ αἱ Διονυσιακαὶ χορεῖαι γίγνονται. καὶ Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις· (478.)

Νύκτωρ τὰ πολλὰ, σεμνότητ' ἔχει σκότος.

ΠΕΡΙΠΟΛΟΙΣ. ταῖς ἱερείαις, ταῖς σαῖς ἀκολούθοις. καὶ ἐν Νάξῳ γὰρ τιμᾶται, ὅτι ἐκεῖ τῇ Ἀριάδνῃ συνεγένετο. ΑΙ ΣΕ ΜΑΙΝΟΜΕΝΑΙ. λείπει ἡ περὶ, ἵν' ᾖ, αἵ τινες περὶ σέ.

1137. τὰν, articulus singularis relatus ad plurale nomen Θηβαίας ἀγυιάς. Vide notam ad priorem Œdipum. v. 267.

1139. ματρὶ σὺν κεραυνίᾳ. Eurip. Bacchis 6. Ὁρῶ δὲ μητρὸς μνῆμα τῆς κεραυνίας.

1141. Vulgo perverso vocum ordine et turbato metro legitur ἔχεται πάνδημος πόλις, et seq. versu μολεῖν καθαρσίῳ ποδί.

1146. πνειόντων. Aldus et codd. πνεόντων. Sol Bacchi nomine colebatur in mysticis sacris: inde est quod Virgilius Georgicorum initio ait:—*Vos o clarissima mundi Lumina, labentem cœlo quæ ducitis annum, Liber, et alma Ceres.*

1147. νυχίων. Aldus et codd. καὶ νυχίων. Elanguem copulam metrum respuit.

1151. In Aldina et in veteribus codd. legitur, σαῖς ἅμα περιπόλοις θυιάσιν, αἵ σε μαινόμεναι πάννυχοι χορεύουσι, τὸν ταμίαν Ἴακχον. Quæ ut ad legitimam metri formam revocentur, sic disponenda sunt, extrito inutili pronomine σαῖς. Θυιάσιν ἅμα περιπόλοις, Αἵ πάννυχοί σε μαινόμεναι Χορεύουσι, τὸν Ταμίαν Ἴακχον. Verbum χορεύειν hic activum est, χορεύειν θεὸν, *Deum choreis celebrare.* Pindarus Isthm. i.

αἵ πάννυχοί σε μαινόμεναι
χορεύουσι, τὸν
ταμίαν Ἴακχον.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Κάδμου πάροικοι καὶ δόμων Ἀμφίονος,
οὐκ ἔσθ' ὁποῖον στάντ' ἂν ἀνθρώπου βίον
οὔτ' αἰνέσαιμ' ἂν, οὔτε μεμψαίμην ποτέ.
Τύχη γὰρ ὀρθοῖ καὶ Τύχη καταῤῥέπει
τὸν εὐτυχοῦντα, τόν τε δυστυχοῦντ', ἀεί·
καὶ μάντις οὐδεὶς τῶν καθεστώτων βροτοῖς.
Κρέων γὰρ ἦν ζηλωτὸς, ὡς ἐμοὶ, ποτὲ,
σώσας μὲν ἐχθρῶν τήνδε Καδμείαν χθόνα,
λαβὼν δὲ χώρας παντελῆ μοναρχίαν,
εὔθυνε, θάλλων εὐγενεῖ τέκνων σπορᾷ·
καὶ νῦν ἀφεῖται πάντα. τὰς γὰρ ἡδονὰς
ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ

1156. ΟΠΟΙΟΝ ΣΤΑΝΤΑ. *ὁποσδήποτε βεβιωκότα, εἴτε καλῶς, εἴτε ἐναντίως.*
1158. ΚΑΤΑΡΡΕΠΕΙ. *πίπτει, καταβάλλει. γράφεται δὲ καταῤῥέπει, ὅ ἐστι, πίπτειν ποιεῖ.*
1161. ΩΣ ΕΜΟΙ. *λείπει, ἐδόκει.*
1165. ΑΦΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΑ. *ἀπολέλυται, ἀπόλλυται. Ἄλλως. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν παιζόντων τοῖς κύβοις, ἢ ἀπὸ τῶν ἁλιέων. βόλος γὰρ, ἡ τοῦ δικτύου ἄφεσις.* ΟΤΑΝ ΠΡΟΔΩΣΙΝ. *ἀπολέσωσιν.* ΟΥ ΤΙΘΗΜ' ΕΓΩ. *οὐ τίθημι, φησὶν, ἐν τοῖς ζῶσι τὸν τοιοῦτον. οἷον, οὐ νομίζω ζῆν ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα, ὃν ἂν προδῶσιν αἱ ἡδοναί.*

8. *καὶ τὸν ἀκειρεκόμαν χορεύων.* Alias *χορεύειν τινὰ* Deus ipse dicitur, id est *incitare ad celebrandas choreas*, ut apud Eurip. Herc. fur. 688. *Οὔπω καταπαύσομεν Μούσας, αἵ μ' ἐχόρευσαν.* Per consequentiam *χορεύειν* significat *agitare, turbare, emovere mente*, ut in eodem dramate 873. *Τάχα σ' ἐγὼ μᾶλλον χορεύσω, καὶ καταυλήσω φόβῳ.*

[1155. *δόμων* etiam ad *Κάδμου* referendum. Problema arithmet. xxxiv. *Ἀπλανέων ἄστρων παρόδους τ' ἐπὶ τοῖσιν ἀλητῶν Εἰπέ μοι.* *Schæf.*]

1158. *καταῤῥέπει.* Hoc Scholiastes agnoscit: verum alius lectionis meminisse videtur, quæ ex illius verbis, ut nunc feruntur, elici nequit.

1163. *λαβὼν δέ.* Codd. *λαβών τε.* Mendose Aldus *λαβόντε.*

1164. *εὐγενεῖ.* In duobus codd. perperam *εὐγενῆ.*

1166. In Aldina et in veteribus codd. sic scriptus est hic versus: *Ὅταν προδῶσιν, ἀνδρὸς οὐ τίθημ' ἐγώ.* In T. *Ὅταν προδῶσιν ἄνδρας, οὐ τίθημ' ἐγώ.* In omnibus sequens versus plane omissus. Glossa ad *οὐ τίθημ'*: *ἤτοι οὐ λογίζομαι· ἀεὶ γὰρ τὸ ἐνεστὼς μακαρίζεται, καὶ οὐ τὸ παρεληλυθός.* Versum qui desiderabatur, restituit Turnebus, nescio an e scripto codice. Sane eum ex Eustathio sumere potuit, a quo profertur ad Il. ν'. p. 957. ubi de versibus Homero suppositis, et aliis abjudicatis agit. *παρὰ Σοφοκλεῖ προστίθεται στίχος ἐν τῷ, Τὰς γὰρ ἡδονὰς ὅταν προδῶσιν ἄνδρα, οὐ τίθημ' ἐγώ. πλούτει τε γὰρ κατ' οἶκον, εἰ βούλει, μέγα, καὶ τὰ ἑξῆς.*

ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν.
πλούτει τε γὰρ κατ' οἶκον, εἰ βούλει, μέγα,
καὶ ζῆ τύραννον σχῆμ' ἔχων· ἐὰν δ' ἀπῇ
τούτων τὸ χαίρειν, τἄλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς
οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν.
ΧΟ. τί δ' αὖ τόδ' ἄχθος βασιλέων ἥκεις φέρων;
ΑΓ. τεθνᾶσιν· οἱ δὲ ζῶντες αἴτιοι θανεῖν.
ΧΟ. καὶ τίς φονεύει; τίς δ' ὁ κείμενος; λέγε.
ΑΓ. Αἵμων ὄλωλεν, αὐτόχειρ δ' αἱμάσσεται.
ΧΟ. πότερα πατρῴας, ἢ πρὸς οἰκείας χερός;
ΑΓ. αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ, πατρὶ μηνίσας φόνου.
ΧΟ. ὦ μάντι, τοὔπος ὡς ἄρ' ὀρθὸν ἤνυσας.
ΑΓ. ὡς ὧδ' ἐχόντων, τἄλλα βουλεύειν πάρα.
ΧΟ. καὶ μὴν ὁρῶ τάλαιναν Εὐρυδίκην ὁμοῦ

1169. ΖΗ. ἀντὶ τοῦ ζῆθι, προστακτικῶς. ΚΑΠΝΟΥ ΣΚΙΑΣ. τὰ ὑπόλοιπα οὐδ' ἂν ἀφήσω τινὸς πριαίμην.

1173. ΟΙ ΔΕ ΖΩΝΤΕΣ ΑΙΤΙΟΙ. τούτοις δὲ τοῦ θανεῖν αἴτιοι ἐγένοντο οἱ ζῶντες.

1176. ΠΟΤΕΡΑ ΠΑΤΡΩΙΑΣ. τὸ χ, ὅτι ἐρωτᾷ πότερα πατρῴας ἢ πρὸς οἰκείας χερὸς, ἀκούσας ἤδη, ὅτι ΑΥΤΟΧΕΙΡ ἀπέθανεν.

1180. ΕΥΡΥΔΙΚΗΝ. Ἡσίοδος Ἡνιόχην αὐτὴν καλεῖ·

Ἵκετο δ' εἰς Κρείοντα καὶ Ἡνιόχην.

ἐν τούτοις γὰρ μετὰ τὸ, Οὐ τίθημ' ἐγὼ, ἔχουσι τὰ ἀκριβῆ ἀντίγραφα τὸ, Ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν. ἵνα λέγῃ ὁ τραγικὸς, ὅτι ὅταν προδῶσιν γένηταί τινι ἡ ἡδονὴ, οὐ τίθημ' ἐγὼ ζῆν ἔτι τὸν ἄνδρα τοῦτον, ἀλλὰ ψεύδεσθαι τὴν ζωήν. Transitus fit a numero plurali ad singularem, ut Aj. 760. ad quem locum plura hujus schematis exempla proferentur. Eadem elegantia transitus fit a singulari ad pluralem, ut supra 709. et 1022. Haud absimile voluptatis præconium e Theophilo Comico profert Athenæus p. 563. Εἰ γὰρ ἀφέλοι τις τοῦ βίου τὰς ἡδονὰς, Καταλείπει οὐδὲν ἄλλο πλὴν τεθνηκέναι.

1170. καπνοῦ σκιᾶς. Fumi umbra nihil vilius esse potest. Ex Pindarico dicto hoc adumbratum, σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωπος.

1175. αὐτόχειρ. Male acceptum fuit a Scholiasta hoc nomen, vel ab iis qui sequentem versum litera Χ notarunt. αὐτόχειρ periisse dicitur, cuicunque violentæ manus illatæ fuerunt, sive a se ipso, sive ab alio. Proinde postquam Chorus audierat Hæmonem αὐτόχειρα αἱμάσσεσθαι, nihil magis consentaneum erat, quam percontari eum, utrum sua, an patris manu Hæmon interfectus fuisset. αὐτόχειρ idem est quod αὐθέντης. Vide Lexicon in hac voce. Nec credere par est Sophoclem tam ineptam interrogationem Choro tributurum fuisse, nisi vox αὐτόχειρ ambiguæ significationis fuisset. Nisi duo sequentes versus ab ipso poeta essent, quos tamen fateor sine ullo detrimento eximi posse, non video cur eos quivis alius inseruisset.

1180. ὁμοῦ, ἀντὶ τοῦ ἐγγύς. ἔστι δὲ τοῦτο πολὺ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ὡς καὶ Μένανδρος· Ἤδη γὰρ τοῦ τίκτειν ὁμοῦ. *Photii Lexicon Ms.* Sic apud Comicum Equit. 245. Ὁ κονιορτὸς δῆλος αὐτῶν, ὡς ὁμοῦ προσκειμένων. et Pace 513. Καὶ μὴν ὁμοῦ 'στιν ἤδη.

δάμαρτα τὴν Κρέοντος· ἐκ δὲ δωμάτων,
ἤτοι κλύουσα παιδὸς, ἢ τύχῃ, περᾷ.

ΕΥΡΥΔΙΚΗ.

ὦ πάντες ἀστοὶ, τοῦ λόγου γ᾽ ἐπῃσθόμην.
πρὸς ἔξοδον στείχουσα, Παλλάδος θεᾶς
ὅπως ἱκοίμην εὐγμάτων προσήγορος.
καὶ τυγχάνω γε * κλῇθρ᾽ ἀνασπαστοῦ πύλης
χαλῶσα, κἀμὲ φθόγγος οἰκείου κακοῦ
βάλλει δι᾽ ὤτων· ὑπτία δὲ κλίνομαι
δείσασα πρὸς δμωαῖσι, κἀποπλήσσομαι.
ἀλλ᾽ ὅστις ἦν ὁ μῦθος, αὖθις εἴπατε.
κακῶν γὰρ οὐκ ἄπειρος οὖσ᾽ ἀκούσομαι.

ΑΓ. ἐγὼ, φίλη δέσποινα, καὶ παρὼν, ἐρῶ,
κοὐδὲν παρήσω τῆς ἀληθείας ἔπος.
τί γάρ σε μαλθάσσοιμ᾽ ἂν, ὧν ἐς ὕστερον
ψεῦσται φανούμεθ᾽; ὀρθὸν † ἡ ἀλήθει᾽ ἀεί.
ἔγωγε σῷ ποδαγὸς ἑσπόμην πόσει
πεδίον ἐπ᾽ ἄκρον, ἔνθ᾽ ἔκειτο νηλεὲς
κυνοσπάρακτον σῶμα Πολυνείκους ἔτι·
καὶ τὸν μὲν, αἰτήσαντες ἐνοδίαν θεὸν,
Πλούτωνά τ᾽, ὀργὰς εὐμενεῖς κατασχέθειν,
λούσαντες ἁγνὸν λουτρὸν, ἐν νεοσπάσι
θαλλοῖς ὃ δὴ λέλειπτο συγκατήθομεν,

* κλεῖθρ᾽ ed. 1. 2. † ἡ 'λήθει᾽ ed. 1. 2.

ΟΜΟΥ. ἐγγύς. ΚΛΥΟΥΣΑ ΠΑΙΔΟΣ. λείπει ἡ περὶ, ἵν᾽ ᾖ, περὶ τοῦ παιδός. ΤΥΧΗι. ὅ ἐστιν, ἐκ τύχης.

1185. ΕΥΓΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΗΓΟΡΟΣ. δι᾽ εὐχῶν προσαγορεύουσα. ΑΝΑΣΠΑΣΤΟΥ. δυσχερῶς ἀνασπωμένης, καὶ ἀνοιγομένης. ΑΠΟΠΛΗΣΣΟΜΑΙ. ἐκπλήττομαι.

1193. ΠΑΡΗΣΩ. παραλιμπανῶ. ΜΑΛΘΑΣΣΟΙΜ᾽ ΑΝ. ἀπατήσαιμι.

1197. ΝΗΛΕΕΣ. ἀντὶ τοῦ, ἐλέους μὴ τυχόν.

1199. ΚΑΙ ΤΟΝ ΜΕΝ. πρὸς τὸ ἑξῆς· καὶ τὸν μὲν λούσαντες. ΕΝΟΔΙΑΝ ΘΕΟΝ. τὴν Ἑκάτην, ἢ τὴν Περσεφόνην. ΘΑΛΛΟΙΣ. ξύλοις. ΣΥΓΚΑΤΗιΘΟΜΕΝ.

1182. περᾷ. Sic legendum, ut supra 386. Perperam Aldus et codd. πάρα.

1196. ἔγωγε. Libri omnes ἐγὼ δὲ, male. [ἐγὼ δέ. Brunckius ἔγωγε. *Schæf.*]

1197. πεδίον ἐπ᾽ ἄκρον. August. E, T. πεδίων ἐπ᾽ ἄκρων.

καὶ τύμβον ὀρθόκρανον οἰκείας χθονὸς
χώσαντες, αὖθις πρὸς λιθόστρωτον κόρης
νυμφεῖον Ἅιδου κοῖλον εἰσεβαίνομεν.
φωνῆς δ' ἄπωθεν ὀρθίων κωκυμάτων
κλύει τις ἀκτέριστον ἀμφὶ παστάδα,
καὶ δεσπότῃ Κρέοντι σημαίνει μολών·
τῷ δ' ἀθλίας ἄσημα περιβαίνει βοῆς
ἕρποντι μᾶλλον ἆσσον, οἰμώξας δ', ἔπος
ἵησι δυσθρήνητον· Ὦ τάλας ἐγώ,
ἆρ' εἰμὶ μάντις; ἆρα δυστυχεστάτην
κέλευθον ἕρπω τῶν παρελθουσῶν ὁδῶν;
παιδός με σαίνει φθόγγος. ἀλλά, πρόσπολοι,
ἴτ' ἆσσον ὠκεῖς, καὶ παραστάντες τάφῳ
ἀθρήσαθ', ἁρμὸν χώματος λιθοσπαδῆ,
δύντες πρὸς αὐτὸ στόμιον, εἰ τὸν Αἵμονος
φθόγγον ξυνίημ', ἢ θεοῖσι κλέπτομαι.—
τάδ' ἐξ ἀθύμου δεσπότου κελεύσμασιν

συγκατεκαίομεν. ΟΡΘΟΚΡΑΝΟΝ. ὑψηλόν. ΝΥΜΦΕΙΟΝ. τὸν νυμφῶνα.

1207. ΑΚΤΕΡΙΣΤΟΝ. τὸν κακοκτέριστον τῆς Ἀντιγόνης τόπον. ἢ τὸν μὴ δεξάμενον ἐντάφια. ΑΣΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΙΝΕΙ ΒΟΗΣ. τὰ κακὰ σύμβολα τῆς βοῆς περιστοιχίζεται.

1215. ΙΤ' ΑΣΣΟΝ. προσέλθετε δηλονότι. ΑΡΜΟΝ ΧΩΜΑΤΟΣ. τὴν ἐκ λίθων ἁρμονίαν τοῦ τάφου, ἢ τὸ ὑψηλὸν μέρος τοῦ χώματος, τὸ ἡρμοσμένον λίθοις. ΛΙΘΟΣΠΑΔΗ. ὡς λίθου ἀποσπασθέντος, ὅπως εἰσέλθῃ ὁ Αἵμων. ἢ ὑμεῖς ἀποσπάσαντες ἀθρήσατε. Η ΘΕΟΙΣΙ ΚΛΕΠΤΟΜΑΙ. ἢ ἀπατῶμαι ὑπὸ τῶν θεῶν.

[1209. περιβαίνει. Suspicor περισαίνει. Mox v. 1214. παιδός με σαίνει φθόγγος. Quod si οὐκ ἀστόχως conjeci, facile intellectu est, quæ sit origo vulgatæ scripturæ. Nam "mendi occasio ex eo, quod majusculum Σ in veteribus libris manu scriptis proxime accedit ad figuram τοῦ Β." Sic Sylburgius ad Pausan. i. c. 38. p. 92. ubi v. exempla. Adde ejusdem doctissimi viri notam ad Dionys. Hal. Ant. Rom. iv. c. 14. T. ii. p. 670. *Schæf.*]

[1215. s. Posui comma et post τάφῳ, et post λιθοσπαδῆ, sed delevi vulgo positum post ἀθρήσαθ'. Ita demum cohærent quæ arcte jungenda sunt, ἀθρήσαθ' ἁρμὸν χώματος λιθοσπαδῆ. Dionysius Halic. Ant. Rom. v. c. 7. ἁρμῷ τινι τῆς θύρας διαφανεῖ τὴν ὄψιν προσβαλών. Plutarchus v. Alex. c. 3. ἀποβαλεῖν δὲ τῶν ὄψεων αὐτὸν τὴν ἑτέραν, ἣν τῷ τῆς θύρας ἁρμῷ προσβαλὼν, κατώπτευσεν κ. τ. λ. Ἀθρεῖν, sic junctum accusativo sine præpositione, neminem, opinor, offendet: sin, consulat quæ mox sequuntur v. 1231. τὸν δ' ἀγρίοις ὄσσοισι παπτήνας ὁ παῖς. *Schæf.*]

1219. ἐξ ἀθύμου. gl. ὀλιγοψύχου. τὸ ΕΞ πρὸς τὸ ἠθροῦμεν ἔχει τὴν δύναμιν. Optime. Ordo est, τάδε ἐξηθροῦμεν κελεύσμασιν ἀθύμου δεσπότου. Dativus est Latine reddendus per præpositionem *propter* vel *ob*, ut supra 391. ταῖς σαῖς ἀπειλαῖς, *propter tuas minas.* El. 42. γήρᾳ τε καὶ χρόνῳ μακρῷ, *ob senectutem et longum tempus.*

ἠθροῦμεν· ἐν δὲ λοισθίῳ τυμβεύματι
τὴν μὲν, κρεμαστὴν αὐχένος, κατείδομεν
βρόχῳ μιτώδει σινδόνος καθημμένην·
τὸν δ', ἀμφὶ μέσσῃ περιπετῆ προσκείμενον,
εὐνῆς ἀποιμώζοντα τῆς κάτω φθορὰν,
καὶ πατρὸς ἔργα, καὶ τὸ δύστηνον λέχος.
ὁ δ' ὡς ὁρᾷ σφε, στυγνὸν οἰμώξας, ἔσω
χωρεῖ πρὸς αὐτὸν, κἀνακωκύσας καλεῖ·
Ὦ τλῆμον, οἷον ἔργον εἴργασαι; τίνα
νοῦν ἔσχες; ἐν τῷ ξυμφορᾶς διεφθάρης;
ἔξελθε, τέκνον· ἱκέσιός σε λίσσομαι.—
τὸν δ' ἀγρίοις ὄσσοισι παπτήνας ὁ παῖς,
πτύσας προσώπῳ, κοὐδὲν ἀντειπὼν, ξίφους
ἕλκει διπλοῦς κνώδοντας· ἐκ δ' ὁρμωμένου
πατρὸς φυγαῖσιν, ἤμπλακ'· εἶθ' ὁ δύσμορος
αὑτῷ χολωθεὶς, ὥσπερ εἶχ', ἐπενταθεὶς
ἤρεισε πλευραῖς μέσσον ἔγχος, ἐς δ' ὑγρὸν
ἀγκῶν' ἔτ' ἔμφρων παρθένον προσπτύσσεται·

1220. ΗΘΡΟΥΜΕΝ. ἐθεωροῦμεν. ΒΡΟΧΩι ΜΙΤΡΩΔΕΙ. μιτρώδη βρόχον λέγει, ὅστις ἦν αὐτῇ ζώνη ἀπὸ σινδόνος. ΚΑΘΗΜΜΕΝΗΝ. τὸν τράχηλον δεδεμένην.

1232. ΠΤΥΣΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩι. οἷον ἀποστραφεὶς καὶ σκυθρωπάσας, καὶ ἐκ τοῦ προσώπου καταμεμψάμενος. οὐ κυρίως προσπτύσας τῷ πατρὶ, ὡς καὶ ἡμεῖς ἐν συνηθείᾳ φαμὲν, Κατέπτυσεν αὐτοῦ, ὅ ἐστι, κατεφρόνησε τῶν λόγων αὐτοῦ. οὐχ εἷλκε δὲ τὸ ξίφος κατὰ τοῦ πατρὸς, ὥσπερ ᾤετο. εἶπε γὰρ ἄνω· (751.)

Ἥδ' οὖν θανεῖται, καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινά.

ὁ ἄγγελος δὲ οὕτω νομίζων ἀπαγγέλλει. ΔΙΠΛΟΥΣ ΚΝΩΔΟΝΤΑΣ. ἀντὶ τοῦ, διπλᾶς ἀκμάς, ἄμφηκες γὰρ τὸ ξίφος· κνώδων δὲ, τὸ ὀξὺ τοῦ ξίφους, παρὰ τὸ κνίνειν τοῖς ὀδοῦσι.

1236. τὸ ΕΓΧΟΣ οἱ τραγικοὶ καὶ ἐπὶ ξίφους λαμβάνουσι.

1222. *μιτώδει.* Sic liquido E. T. et scholia Ms. Triclinii. Vulgo *μιτρώδει* quod ineptum est. *βρόχος μιτώδης σινδόνος* est *βρόχος στερεὸς σινδόνος, βρόχος πολυμίτου σινδόνος. εὔμιτος* occurrit apud Eurip. Iphig. T. 824. *Ὕφηνα καὶ τόδ' εἶδος εὐμίτοις πλοκαῖς. βρόχος μιτώδης* idem est quod *βρόχος εὔμιτος.—καθημμένην.* gl. *ἀπῃωρημένην.*

[1232. *πτύσας προσώπῳ* recte interpretatur Erfurdtius in minore editione. V. supra v. 653. *Schæf.*]

1237. *παρθένον προσπτύσσεται.* Sic olim edidi ad Græci sermonis normam: postea eandem hanc lectionem reperi in E. Ceteri libri *παρθένῳ* solœce. Medium *προσπτύσσομαι* non alium casum adsciscit præter quartum. Vide quæ notavimus ad Eurip. Medeam 1399. Apollon. Argon. iii. 782. *Ἦ μιν ἄνευθ' ἑτάρων προσπτύξομαι οἶον ἰδοῦσα*; Idem iv. 1071. —*οἷα δ' ἀκοίτην Κουρίδιον θαλεροῖσι δάμαρ προσπτύσσετο μύθοις. ὑγρὸν* perperam glossa interpretatur *ἐξ αἵματος. Flexile, molle* bra-

καὶ φυσιῶν ὀξεῖαν ἐκβάλλει πνοὴν
λευκῇ παρειᾷ φοινίου σταλάγματος.
κεῖται δὲ νεκρὸς περὶ νεκρῷ, τὰ νυμφικὰ
τέλη λαχὼν δείλαιος ἐν Ἀΐδου δόμοις,
δείξας ἐν ἀνθρώποισι τὴν ἀβουλίαν
ὅσῳ μέγιστον ἀνδρὶ πρόσκειται κακόν.
ΧΟ. τί τοῦτ' ἂν εἰκάσειας; ἡ γυνὴ πάλιν
φρούδη, πρὶν εἰπεῖν ἐσθλὸν ἢ κακὸν λόγον.
ΑΓ. καὐτὸς τεθάμβηκ'· ἐλπίσιν δὲ βόσκομαι,
ἄχη τέκνου κλύουσαν, ἐς πόλιν γόους
οὐκ ἀξιώσειν, ἀλλ' ὑπὸ στέγης ἔσω
δμωαῖς προθήσειν πένθος οἰκεῖον στένειν.
γνώμης γὰρ οὐκ ἄπειρος, ὥσθ' ἁμαρτάνειν.

1239. ΦΟΙΝΙΟΥ ΣΤΑΛΑΓΜΑΤΟΣ. τὴν πνοὴν τοῦ φοινίου σταλάγματος ἐκβάλλει τῇ λευκῇ αὐτῆς παρειᾷ, ὅ ἐστιν, αἷμα ἐξέπνευσε. ΤΕΛΗ ΛΑΧΩΝ. τοὺς γὰρ γαμοῦντας, τελείους ἐκάλουν.

1246. ΕΛΠΙΣΙΝ ΔΕ ΒΟΣΚΟΜΑΙ. νομίζω αὐτὴν μὴ βούλεσθαι δημοσίᾳ θρηνεῖν, ἀλλ' ἐν τῷ οἰκήματι μετὰ τῶν θεραπαινίδων. ΓΝΩΜΗΣ ΓΑΡ ΟΥΚ ΑΠΕΙΡΟΣ. οὐκ ἀνόητος, φησὶν, ὑπάρχει, ὥστε δημοσίᾳ ὀδύρεσθαι. ΑΜΑΡΤΑΝΕΙΝ δὲ λέγει νῦν, τὸ ἐμφανῶς θρηνεῖν.

chium significat, et ex consequenti *debile*. Eteocles moriens apud Euripidem Phœn. 1448. Ἤκουσε μητρὸς, κἀπιθεὶς ὑγρὰν χέρα— quod minime significat *manum madentem*, sed *manum debilem*.

1238. *πνοήν*. In August. *ῥοήν*.

1241. *ἐν Ἀΐδου*. Vulgo *εἰν Ἅιδου*, quod mendæ suspectum esse possit: nam nuspiam alibi poëticum *εἰν* in senario tragico occurrit. Verum hujusmodi poëticæ formæ apud Tragicum nostrum plurimæ reperiuntur, *μέσσος*, *ἔσσομαι*, *ἐνὶ* pro *ἐν*, *ὑπαὶ*, *ποτὶ* in compositione pro *πρὸς*, Trach. 1214. Codd. plerique hic habent *εἰν ᾅδου*. gl. *διὰ τὸ μέτρον*. E. *ἐν ᾅδου*. Inepta est Heathii emendatio *ἔν γ' ᾅδου*. Doctior est nuperi editoris Britanni conjectura *εἰς ᾅδου*. At, si quid mutandum, præstat *ἐν Ἀΐδου*. Trisyllabum *ἀΐδης* occurrit in senariis rarissime. Aliud exemplum observare memini in versu ex aliqua comœdia sumpto, Χρυσὸς δ' ἀνοίγει πάντα, κἀΐδου πύλας. ibi *κἀΐδου* est pro *καὶ ἀΐδου*. Contractionem amat Attica dialectus, dialysin Ionica. Apud Sophoclem nullibi, quantum commemini, reperias Ἡρακλέϊ τετρασυλλάβως. Sic exstat apud Euripidem Heraclidarum initio: Ἐξὸν κατ' Ἄργος ἡσύχως ναίειν, πόνων Πλείστων μετέσχον εἷς ἀνὴρ Ἡρακλέϊ. et v. 991. Τῷ σῷ δὲ παιδὶ συγγενὴς Ἡρακλέϊ.—τὰ νυμφικὰ τέλη. Pollux iii. 38. προσελέγεσθαι δὲ ἐλέγαντο οὐ μόνον αἱ νύμφαι, ἀλλὰ καὶ οἱ νυμφίοι. καὶ τέλος, ὁ γάμος ἐκαλεῖτο. [ἔν γ' Ἅιδου δόμοις. Sic Heathius. Brunckius dedit ἐν Ἀΐδου. *Schæf.*]

[1248. Ad *ἀξιώσειν* cum Dorvillio e sequentibus intelligo *προτιθέναι*. *non totam civitatem in societatem lamentationis vocaturam esse*. In talibus semper *primarium* verbum e sequentibus repetendum, quod h. l. est *προτίθημι*. Thucydides i. c. 134. *καὶ αὐτὸν ἐμέλλησαν μὲν ἐς τὸν Κεάδαν, οὗπερ τοὺς κακούργους ἐμβάλλειν εἰώθεσαν.* *Schæf.*]

ΧΟ. οὐκ οἶδ'· ἔμοιγ' οὖν ἥ τ' ἄγαν σιγὴ βαρὺ
δοκεῖ προσεῖναι, χ' ἡ μάτην πολλὴ βοή.
ΑΓ. ἀλλ' εἰσόμεσθα, μή τι καὶ κατάσχετον
κρυφῇ καλύπτει καρδίᾳ θυμουμένη,
δόμους παραστείχοντες. εὖ γὰρ οὖν λέγεις.
καὶ τῆς ἄγαν γάρ ἐστί που σιγῆς βάρος.
ΧΟ. καὶ μὴν ὅδ' ἄναξ αὐτὸς ἐφήκει
μνῆμ' ἐπίσημον διὰ χειρὸς ἔχων,
εἰ θέμις εἰπεῖν, οὐκ ἀλλοτρίαν
ἄτην, ἀλλ' αὐτὸς ἁμαρτών.
ΚΡ. ἰὼ φρενῶν δυσφρόνων — στροφὴ α'.
ἁμαρτήματα στερεὰ,
θανατόεντ'. ὦ κτανόντας τε καὶ
θανόντας βλέποντες ἐμφυλίους.
ὤ μοι ἐμῶν ἄνολβα βουλευμάτων.
ἰὼ παῖ, παῖ, νέος νέῳ ξὺν μόρῳ,
αἶ, αἶ, αἶ, αἶ,
ἔθανες, ἀπελύθης,
ἐμαῖς, οὐδὲ σαῖσι δυσβουλίαις.
ΧΟ. οἴ μ', ὡς ἔοικας ὀψὲ τὴν δίκην ἰδεῖν.
ΚΡ. οἴ μοι· — στροφὴ β'.
ἔχω μαθὼν δείλαιος· ἐν δ' ἐμῷ κάρᾳ
θεὸς τότ' ἄρα τότε μέγα βάρος ἔχων
ἔπαισεν, ἐν δ' ἔσεισεν ἀγρίαις ὁδοῖς,

1253. ΑΛΛ' ΕΙΣΟΜΕΣΘΑ. ἀλλ' ἔσω ἀπελθόντες μαθησόμεθα, μή τι καὶ μανιῶδες κρύφα βουλεύεται, ἀνελεῖν ἑαυτὴν πειρωμένη.

1257. ΕΦΗΚΕΙ. ἀντὶ τοῦ ἥκει. ΜΝΗΜΑ. τὸν νεκρόν. ΟΥΚ ΑΛΛΟΤΡΙΑΝ ΑΤΗΝ. οὐ δι' ἄλλον ἀποθανόντα, οὐκ ἐξ ἄλλου νεκρωθέντα.

1263. ΘΑΝΑΤΟΕΝΤΑ. θανάτου ἄξια, ἢ θανάτου αἴτια. ΑΝΟΛΒΑ. ἀνωφέλητα. ΝΕΟΣ ΝΕΩι ΞΥΝ ΜΟΡΩι. νέᾳ ἡλικίᾳ, καὶ καινοπρεπεῖ θανάτῳ τετελεύτηκας.

1270. ΔΙΚΗΝ ΙΔΕΙΝ. γράφεται ΕΧΕΙΝ.

1274. ΑΓΡΙΑΙΣ ΟΔΟΙΣ. ἀγρίαις ὁρμαῖς. ΛΑΚΠΑΤΗΤΟΝ. τὴν μεθ' ὕβρεως

1251. ἔμοιγ' οὖν. Perperam vulgo ἐμοὶ δ' οὖν. Sinceræ scripturæ vestigia supersunt in membr. ubi ἔμοι δ' οὖν.

1254. καλύπτει. Sic tres Regii recte. Mendose in impressis καλύπτῃ.

1273. βάρος ἔχων. Sic E. T. Ceteri codd. cum Aldo βάρος μ' ἔχων mendose. Versus est asynartetus e duobus dochmaicis, unde liquet in antistrophico 1296. male Aldum excudisse τίς ἄρα, quum ex metri lege ἄρα prima brevi legi debeat.

οἴ μοι, λακπάτητον ἀντρέπων χαράν.
φεῦ, φεῦ·
ὦ πόνοι βροτῶν δύσπονοι.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

ὦ δέσποθ', ὡς ἔχων τε καὶ κεκτημένος,
τὰ μὲν πρὸ χειρῶν τάδε φέρεις, τὰ δ' ἐν δόμοις
ἔοικας ἥκων καὶ τάχ' ὄψεσθαι κακά.
ΚΡ. τί δ' ἔστιν αὖ κάκιον ἐκ κακῶν ἔτι;
ΕΞ. γυνὴ τέθνηκε, τοῦδε παμμήτωρ νεκροῦ,
δύστηνος, ἄρτι νεοτόμοισι πλήγμασιν.
ΚΡ. ἰὼ ἰὼ δυσκάθαρ- ἀντιστρ. α'.
τος Ἅιδου λιμήν, τί μ' ἄρα,
τί μ' ὀλέκεις; ὦ κακάγγελτά μοι
προπέμψας ἄχη, τίνα θροεῖς λόγον;
αἶ, αἶ, ὀλωλότ' ἄνδρ' ἐπεξειργάσω.
τί φῄς, ὦ παῖ; τίνα λέγεις νέον λόγον;
αἶ, αἶ, αἶ, αἶ,

ἀπωθουμένην. ἢ τὴν μεγάλως καταπατουμένην. ΑΝΤΡΕΠΩΝ ΧΑΡΑΝ. τὴν χαρὰν λὰξ πατήσας.

1279. ΤΑ ΜΕΝ ΠΡΟ ΧΕΙΡΩΝ. ὡς τοῦ Κρέοντος τὸν παῖδα βαστάζοντος.

1282. ΠΑΜΜΗΤΩΡ. ἡ κατὰ πάντα μήτηρ. ἐμφαντικῶς δὲ εἶπεν, ὅτι καὶ μέχρι θανάτου μήτηρ ἐδείχθη, μὴ ἑλομένη ζῆν μετὰ τὸν τοῦ παιδὸς θάνατον.

1286. ΚΑΚΑΓΓΕΛΤΑ. κακὴν ἀπαγγελίαν ἔχοντα. ΕΠΕΞΕΙΡΓΑΣΩ. ἐπέσφαξας. ΣΦΑΓΙΟΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ. τὸν ἀπὸ σφαγῆς τῆς γυναικὸς μόρον. ΕΠ' ΟΛΕΘΡΩι. τοῦ Αἵμονος.

1275. λαξπάτητον. Sic tres codd. In membr. ut apud Aldum, λεωπάτητον, superscripta varia lectione, γρ. λακπάτητον. Eustathius ad Il. ζ'. pag. 625. λὰξ ἐμβῆναι λέγει τοῖς στήθεσι, τὸ ποδὶ πατῆσαι εἰς τὸ στῆθος. ἐξ οὗ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ λαξπάτητον ἀντρέπων χαράν. ὅ τινες λακπάτητον διὰ τοῦ κ γράφουσι. Rursus ad Il. κ'. p. 796. τὸ λὰξ κινήσας, παρήγαγεν ἐν τῇ τραγῳδίᾳ τὸ λαξπάτητον. ὡς ταὐτὸν ὂν εἰπεῖν λὰξ κινῆσαι, καὶ λὰξ πατῆσαι. Vide Hesychii interpretes ad glossam λακπατῆσαι.

1279. In Aldina sic leguntur hi versus: Τὰ μὲν, πρὸ χειρῶν τὰ δὲ, φέρων· τάδ' ἐν δόμοις Ἔοικας ἥκειν, καὶ τάδ' ὄψεσθαι κακά. In quibus nec caput est nec pes. In membr. καὶ τάγ' ὄψεσθαι. Recte in E. καὶ τάχ'— sententia flagitante φέρεις rescribo et ἥκων. Ordo est, ὡς ἔχων τε καὶ κεκτημένος, τὰ μὲν κακὰ πρὸ χειρῶν φέρεις τάδε, τὰ δὲ κακὰ ἔοικας ἥκων τάχα ὄψεσθαι ἐν δόμοις.

1281. κάκιον ἐκ κακῶν. Sic recte Canterus emendavit vitiosam librorum lectionem ἢ κακῶν.

1283. ἄρτι. gl. τοῦτο τὸ ἄρτι πρὸς τὸ τέθνηκε συναπτέον.

1284. Hi versus in Aldina male tribuuntur Choro.

1289. Aldus τίνα λέγεις μοι νέον λόγον. Pronomen μοι metro reclamante insertum.

σφάγιον ἐπ' ὀλέθρῳ
γυναικεῖον ἀμφικεῖσθαι μόρον;
ΕΞ. ὁρᾷν πάρεστιν. οὐ γὰρ ἐν μυχοῖς ἔτι.
ΚΡ. οἴ μοι· *ἀντιστρ. β'.*
κακὸν τόδ' ἄλλο δεύτερον βλέπω τάλας.
τίς ἄρα, τίς με πότμος ἔτι περιμένει;
ἔχω μὲν ἐν χείρεσσιν ἀρτίως τέκνον,
τάλας, τὸν δ' ἔναντα προσβλέπω νεκρόν.
φεῦ, φεῦ
μᾶτερ ἀθλία, φεῦ τέκνον.
ΕΞ. ἡ δ' ὀξύθηκτος ἥδε βωμία πέριξ
. . . .
λύει κελαινὰ βλέφαρα, κωκύσασα μὲν
τοῦ πρὶν θανόντος Μεγαρέως κλεινὸν λέχος,
αὖθις δὲ τοῦδε, λοίσθιον δέ σοι κακὰς
πράξεις ἐφυμνήσασα τῷ παιδοκτόνῳ.
ΚΡ. αἶ, αἶ, αἶ, αἶ, *στροφὴ γ'.*
ἀνέπταν φόβῳ.
τί μ' οὐκ ἀνταίαν
ἔπαισέ τις ἀμφιθήκτῳ ξίφει;
δείλαιος ἐγώ, φεῦ, φεῦ,
δειλαίᾳ δὲ συγκέκραμαι δύᾳ.
ΕΞ. ὡς αἰτίαν γε τῶνδε κἀκείνων ἔχων
πρὸς τῆς θανούσης τῆσδ' ἐπεσκήπτου μόρων.

1293. ΟΥ ΓΑΡ ΕΝ ΜΥΧΟΙΣ ΕΤΙ. ἐγκέκλεισται ἡ γυνή.

1298. ΤΑ Δ' ΕΝΑΝΤΙΑ. γράφεται ΤΟΝ Δ' ΕΝΑΝΤΑ.

1301. ΟΞΥΘΗΚΤΟΣ. ὀξεῖαν λαβοῦσα πληγήν. ΗΔΕ ΒΩΜΙΑ ΠΕΡΙΞ. ὡς ἱερεῖον περὶ τὸν βωμὸν ἐσφάγη προπετής. ΛΥΕΙ ΚΕΛΑΙΝΑ. ἀποβάλλεται. ΤΟΥ ΠΡΙΝ ΘΑΝΟΝΤΟΣ ΜΕΓΑΡΕΩΣ. ὡς αὐτῆς προγαμηθείσης Μεγαρεῖ τινι πρὸ τοῦ Κρέοντος· οἱ δέ φασι τοῦ Μενοικέως, τοῦ ἀποσφάξαντος ἑαυτόν· πρότερον γὰρ Μεγαρεὺς ἐκαλεῖτο. ἐν δὲ τῷ Τυράννῳ Οἰδίποδι καὶ αὐτὸς Μενοικέα αὐτὸν καλεῖ. ΕΦΥΜΝΗΣΑΣΑ. καταρασαμένη σοι, ὡς παιδοκτόνῳ.

1307. ΑΝΕΠΤΑΝ ΦΟΒΩι. ἐσείσθην, ἐταράχθην. ΑΝΤΑΙΑΝ. γράφεται ΚΑΙΡΙΑΝ.

1312. ΤΩΝΔΕ ΚΑΙ ΚΕΙΝΩΝ. τοῦ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν ἀπολέσαι. ΕΠΕΣΚΗΠΤΟΥ. κακῶς ἐλέγου· τελευτῶσα ἡ αὐτὴ ἐνομίζου, ἐπεγράφου.

1298. τὸν δ' ἔναντα. Sic membr. Aldus et duo codices ἐναντία. Triclinius ἔναντι.

1313. Perperam Aldus ἐπισκήπτου μόρῳ. In membr. et in E. ἐπεσκήπτου μόρῳ. Ceteri emendate μόρων.

ΚΡ. ποίῳ δὲ κἀπελύσατ' ἐν φοναῖς τρόπῳ;
ΕΞ. παίσασ' ὑφ' ἧπαρ αὐτόχειρ αὑτὴν, ὅπως
παιδὸς τόδ' ᾔσθετ' ὀξυκώκυτον πάθος.
ΚΡ. ὤ μοι μοι, τάδ' οὐκ ἐπ' ἄλλον βροτῶν — στροφὴ δ'.
ἐμᾶς ἁρμόσει ποτ' ἐξ αἰτίας.
ἐγὼ γάρ σ' ἔγωγ' ἔκανον ὁ μέλεος.
ἐγώ φαμ' ἔτυμον.
ἰὼ πρόσπολοι,
πρόσπολοι,
ἄγετέ μ' ὅτι τάχος,
ἄγετέ μ' ἐκποδὼν,
τόν οὐκ ὄντα μᾶλλον ἢ μηδένα.
ΧΟ. κέρδη παραινεῖς, εἴ τι κέρδος ἐν κακοῖς·
βράχιστα γὰρ κράτιστα τἀν ποσὶν κακά.
ΚΡ. ἴτω, ἴτω, — ἀντιστρ. γ'.
φανήτω μόρων
ὁ κάλλιστ' ἐμῶν
ἐμοὶ τερμίαν ἄγων ἡμέραν
ὕπατος· ἴτω, ἴτω,
ὅπως μηκέτ' ἆμαρ ἄλλ' εἰσίδω.
ΕΞ. μέλλοντα ταῦτα. τῶν προκειμένων τι χρὴ

1314. ΠΟΙΩι ΔΕ. τίνι τρόπῳ, φησὶν, ἐλύετο, καὶ ἐφέρετο εἰς φονάς; ἀντὶ τοῦ, ποίῳ τρόπῳ εἰς φόνον ἔπεσε;

1317. ΤΑΔ' ΟΥΚ ΕΠ' ΑΛΛΟΝ. οὐδεὶς ἀνθρώπων ταῦτα ἐπὶ ἄλλον ἀπὸ τῆς ἐμῆς αἰτίας μεθαρμόσει. ὅ ἐστι, τοῦ σοῦ φόνου οὐδεὶς ἂν εἴποι ἕτερον τῶν ἀνθρώπων αἴτιον, ἀλλ' ἐμέ. ΤΟΝ ΟΥΚ ΟΝΤΑ. τὸν οὐκ ὄντα ὅλως, μᾶλλον δὲ μηδένα.

1326. ΚΕΡΔΗ ΠΑΡΑΙΝΕΙΣ. κέρδος μεταφωνεῖς τὸν θάνατον. παρὰ τούτου γὰρ τὰ κράτιστα κακὰ ἀπαλλάσσεται, καὶ βράχιστα γίγνεται, τουτέστιν ἐλάχιστα γίγνεται. ἐν ἄλλοις δὲ οὕτω· τὰ μικρὰ τῶν κακῶν λυσιτελέστερά ἐστιν ὡς ἂν κακά. ἢ οὕτως· τὰ ἐν ποσὶ κακὰ, ἂν ἐλάχιστα ᾖ, κράτιστά ἐστιν. ἢ οὕτως· βραχέα γὰρ τὰ κακὰ, ἐάν τις ἀναχωρῇ. ἢ τὰ μικρὰ τῶν κακῶν λυσιτελέστερά ἐστι. τὸ γὰρ ταχέως φεύγειν τὰ ἐν ποσὶ κακὰ, κράτιστόν ἐστι.

1329. ΦΑΝΗΤΩ ΜΟΡΩΝ. ὁ ἐμὸς θάνατος μείζων τούτων τῶν κακῶν. ΤΕΡΜΙΑΝ. τῆς τελευτῆς παρασκευαστικήν. τέρμα γὰρ, τὸ τέλος.

1334. ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΤΑΥΤΑ. δεύτερα. ΟΤΟΙΣΙ ΧΡΗ. τοῖς θεοῖς.

1319. Aldus edidit, ἐγὼ γάρ σ' ἐγὼ ἔκτανον. ὦ μέλεος. In membr. et in E. ἐγὼ ἔκανον. In August. ὁ μέλεος.

1322. Vox πρόσπολοι, quam iterari oportuisse metri ratio arguit, semel tantum a librariis scripta fuit.

1330. κάλλιστα. Neutrum plurale pro adverbio καλλίστως. Ordo est, φανήτω μόρων ἐμῶν ὕπατος, ὁ κάλλιστα ἄγων ἐμοὶ τερμίαν ἡμέραν.

1334. Aldus cum interrogatione, τί χρὴ πράσσειν;

πράσσειν. μέλει γὰρ τῶνδ' ὅτοισι χρὴ μέλειν.
ΚΡ. ἀλλ' ὧν ἐρῶ μὲν, ταῦτα συγκατηυξάμην.
ΕΞ. μὴ νῦν προσεύχου μηδέν· ὡς πεπρωμένης
οὐκ ἔστι θνητοῖς ξυμφορᾶς ἀπαλλαγή.
ΚΡ. ἄγοιτ' ἂν μάταιον ἄνδρ' ἐκποδὼν, ἀντιστρ. β'.
ὅς, ὦ παῖ, σέ τ' οὐχ ἑκὼν ἔκτανον,
ὅς σέ τ' αὐτάν. ὤ μοι μέλεος, οὐδ' ἔχω
ὅπα, πρὸς πότερον
ἴδω, πᾶ δὲ θῶ.
πάντα γὰρ
λέχρια, τὰν χεροῖν,
τά τ' ἐπὶ κρατί μοι
πότμος δυσκόμιστος εἰσήλατο.
ΕΞ. . . . .
. . . .
ΧΟ. πολλῷ τὸ φρονεῖν εὐδαιμονίας
πρῶτον ὑπάρχει· χρὴ δὲ τά γ' ἐς θεοὺς
μηδὲν ἀσεπτεῖν· μεγάλοι δὲ λόγοι
μεγάλας πληγὰς τῶν ὑπεραύχων
ἀποτίσαντες,
γήρᾳ τὸ φρονεῖν ἐδίδαξαν.

1336. ΑΛΛ' ΩΝ ΕΡΩ. ὧν βούλομαι τυχεῖν, ταῦτα ηὐξάμην.
1344. ΠΑΝΤΑ ΓΑΡ ΛΕΧΡΙΑ. ἤγουν πλάγια, καὶ πεπτωκότα τὰ μὲν ἐν χερσὶ, τὰ δὲ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. ΔΥΣΚΟΜΙΣΤΟΣ. ἀφόρητος.
1348. ΠΟΛΛΩι ΤΟ ΦΡΟΝΕΙΝ. τὸ καλῶς φρονεῖν πρῶτόν ἐστιν εὐδαιμονίας, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐξοχώτατον. ΜΕΓΑΛΟΙ ΔΕ ΛΟΓΟΙ. αἱ μεγαλοῤῥημονίαι τῶν ὑπερηφάνων, τιμωρίας μεγίστας τοῖς κεκτημένοις ἐπάγουσαι, τελευταῖον διδάσκουσι τὸ φρονεῖν. καὶ ὁ ποιητής· (Ἰλ. ρ'. 32.) ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.

Ἰστέον δὲ, ὅτι διαφέρει τῆς Εὐριπίδου Ἀντιγόνης αὕτη, ὅτι φωραθεῖσα ἐκείνη, διὰ τὸν Αἵμονος ἔρωτα ἐξεδόθη πρὸς γάμον· ἐνταῦθα δὲ τοὐναντίον.

1337. μὴ νῦν προσεύχου μηδέν. Virgil. Æn. vi. 376. *Desine fata Deum flecti sperare precando.*

1340. Aldus et veteres codd. *κατέκτανον*, contra metrum. Triclinius *κατέκτα.*

1343. *πᾶ δὲ θῶ.* Sic optime Canterus ex metri ratione. Aldus et codd. *πᾶ καὶ θῶ*, quod frustra tuetur Heathius. Antithetici versus dochmaici sunt puri, Ἰὼ πρόσπολοι. Ἴδω πᾶ δὲ θῶ.

1345. *λέχρια, τὰν χεροῖν.* Sic ad metri rationem legendum. Versus est dochmaicus. Perperam Aldus *τάδ' ἐν χεροῖν τάδ' ἐπὶ*—

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

ΥΛΛΟΣ.

ΧΟΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ΤΡΑΧΙΝΙΩΝ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΛΙΧΑΣ.

ΤΡΟΦΟΣ.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΡΑΧΙΝΙΩΝ

ΕΚ ΤΗΣ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.

ΗΡΑΚΛΗΣ παραγενόμενος εἰς Καλυδῶνα, τὴν Οἰνέως θυγατέρα Δηϊάνειραν ἐμνηστεύσατο, καὶ διαπαλαίσας ὑπὲρ τῶν γάμων αὐτῆς πρὸς τὸν Ἀχελῷον ἀπεικασθέντα ταύρῳ, περιέκλασε τὸ ἕτερον τῶν κεράτων· καὶ τὴν μὲν Δηϊάνειραν γαμεῖ. τὸ δὲ κέρας Ἀχελῷος λαμβάνει, δοὺς ἀντὶ τούτου τὸ τῆς Ἀμαλθείας. Ἀμάλθεια δὲ ἦν Αἱμονίου θυγάτηρ, ἣ κέρας εἶχε ταύρου. τοῦτο δὲ, ὡς Φερεκύδης φησὶ, δύναμιν εἶχε τοιαύτην, ὥστε ποτὸν ἢ βρωτὸν, ὅπερ ἂν εὔξαιτό τις, παρέχειν ἄφθονον. στρατεύει δὲ Ἡρακλῆς μετὰ Καλυδωνίων ἐπὶ Θεσπρωτοὺς, καὶ πόλιν ἑλὼν Ἔφυραν, ἧς ἐβασίλευε Φύλας, Ἀστυόχῃ τῇ τούτου θυγατρὶ συνελθὼν, πατὴρ Τληπολέμου γίνεται. γενομένων δὲ τούτων, εὐωχούμενος παρ' Οἰνεῖ, κονδύλῳ παίσας ἀπέκτεινεν Εὔνομον, τὸν Ἀρχιτέλους παῖδα, κατὰ χειρῶν διδόντα· συγγενὴς δὲ οὗτος ἦν Οἰνέως. καὶ ὁ μὲν πατὴρ τοῦ παιδὸς, ἀκουσίου γενομένου τοῦ συμβεβηκότος, συνεγνωμόνει· Ἡρακλῆς δὲ κατὰ τὸν νόμον φυγὴν ὑπομένειν ἤθελε· καὶ δὴ ἔγνω πρὸς Κήϋκα εἰς Τραχῖνα ἀπιέναι. ἄγων δὲ Δηϊάνειραν, εἰς ποταμὸν Εὔηνον ἦλθεν, ἐν ᾧ καθεζόμενος Νέσσος ὁ Κένταυρος, τοὺς παριόντας διεπόρθμευε μισθοῦ, λέγων παρὰ θεῶν ταύτην τὴν πορείαν* εἰληφέναι, διὰ τὸ δίκαιος εἶναι. αὐτὸς μὲν

[* *ταύτην τὴν πορείαν. hoc transvehendi munus.* Ignorant Lexica hanc significationem vocis *πορεία.* Conf. Sophocl. v. 560. Ceterum aliter habent Apollodori Editiones, omnino in hoc *ἀποσπάσματι* hic et illic discrepantes. *Schaef.*]

οὖν Ἡρακλῆς τὸν ποταμὸν διέβη· Δηϊάνειραν δὲ, μισθὸν αἰτηθεὶς, ἐπέτρεψε Νέσσῳ κομίζειν· ὁ δὲ πορθμεύων αὐτὴν ἐπεχείρει βιάζεσθαι. τῆς δὲ ἀνακραζούσης αἰσθόμενος Ἡρακλῆς, ἐξελθόντα Νέσσον ἐτόξευσεν εἰς τὴν καρδίαν· ὁ δὲ μέλλων τελευτᾷν, προσκαλεσάμενος Δηϊάνειραν, εἶπε τηρεῖν λαβοῦσαν ἐν κόχλῳ, εἰ θέλοι πρὸς Ἡρακλέα φίλτρον ἔχειν, τόν τε ἰὸν ἀφῆκε κατὰ τῆς κόχλου,* καὶ τὸ ῥυὲν ἐκ τοῦ τραύματος τῆς ἀκίδος αἷμα συμμίξας, ἔδωκεν· ἡ δὲ λαβοῦσα, ἐφύλαττε παρ' ἑαυτῇ. διεξιὼν δὲ Ἡρακλῆς τὴν Δρυόπων χώραν, καὶ τροφῆς ἀπορῶν, ὑπαντήσαντος αὐτῷ Θειοδάμαντος βοηλατοῦντος, τὸν ἕτερον τῶν ταύρων λύσας καὶ σφάξας εὐωχήσατο. ὡς δὲ ἧκεν εἰς Τραχῖνα πρὸς Κήϋκα, ὑποδεχθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, Δρύοπας κατεπολέμησεν. αὖθις δὲ ἐκεῖθεν ὁρμηθεὶς, Αἰγιμίῳ βασιλεῖ συνεμάχησε Δωριέων. Λαπίθαι γὰρ περὶ γῆς ὅρων πρὸς αὐτὸν ἐπολέμουν, Κορώνου στρατηγοῦντος. ὁ δὲ πολιορκούμενος ἐπεκαλέσατο Ἡρακλέα βοηθὸν ἐπὶ μέρει τῆς γῆς. βοηθήσας δὲ Ἡρακλῆς ἀπέκτεινε Κόρωνον μετὰ καὶ ἄλλων,† καὶ τὴν γῆν ἅπασαν ἐλευθέραν ἐποίησεν· ἀπέκτεινε δὲ καὶ Λαγόραν μετὰ τῶν παίδων ἐν Ἀπόλλωνος τεμένει δαινύμενον, ὑβριστὴν ὄντα, καὶ Λαπιθῶν σύμμαχον. παριόντα δὲ Ἴτωνα, εἰς μονομαχίαν προὐκαλεῖτο αὐτὸν Κύκνος, ὁ Ἄρεος καὶ Πελοπίας· συστὰς δὲ, καὶ τοῦτον ἀπέκτεινεν. ὡς δὲ εἰς Ὀρμένιον ἧκεν, Ἀμύντωρ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς οὐκ εἴασε μεθ'

[* *τῆς κόχλου.* Femininum genus hujus substantivi Lexica ignorant. Apollonius Rhod. iii. v. 859. *Κασπίῃ ἐνὶ κόχλῳ.* Philostratus Her. p. 242. Boisson. *ἐπὶ τῇ κόχλῳ, παρ' ἧς οἱ ἄνθρωποι σοφίζονται τὴν πορφύραν.* Pausanias iii. c. 21, 6. *κόχλους δὲ ἐς βαφὴν πορφύρας παρέχεται τὰ ἐπιθαλάσσια τῆς Λακωνικῆς ἐπιτηδειοτάτας.* Scholiastes ad Lucian. T. i. p. 639. *ἡ Λακωνικὴ κόχλος τῶν ἄλλων εὐδοκιμωτέρα.* Obiter Lexicis adjectivum restitue, jam ab H. Stephano in ordinem receptum, *κοχλιοειδής.* Palæphatus lii. 1. *μικρὸν εἶδος θαλάσσιον κοχλιῶδες.* Cod. Oxon. *κοχλιοειδές.* [In transcursu adverte usum rariorem vocis *εἶδος* de *animali,* quæ fere dicitur de *plantis earumque partibus.* Zonaras Lex. c. 1235. *Κολοφωνία. εἶδός τι παρόμοιον πίσσῃ.*] Suidas T. ii. p. 407. *Λαβύρινθος. κοχλιοειδὴς τόπος.* Item adde adverbium, omnibus neglectum Lexicographis, *κοχλιοειδῶς,* quo utitur Philo Byzantius de Septem Orbis Miraculis in Gronov. Thes. T. viii. c. 2651. B. *Schæf.*]

[† *μετὰ καὶ ἄλλων.* In al. *καὶ* deest. Perperam. V. quæ monui ad *Æsopum* Heusingeri p. 147. et 265. *Schæf.*]

ὅπλων παριέναι· κωλυόμενος δὲ παρελθεῖν, καὶ τοῦτον ἀπέκτεινεν. ἀφικόμενος δὲ εἰς Τραχῖνα, στρατιὰν ἐπ' Οἰχαλίαν συνήθροισεν, Εὔρυτον τιμωρήσασθαι θέλων. συμμαχούντων δ' Ἀρκάδων αὐτῷ, καὶ Μηλιέων τῶν ἐκ Τραχῖνος, καὶ Λοκρῶν τῶν Ἐπικνημιδίων, κτείνας μετὰ τῶν παίδων Εὔρυτον, αἱρεῖ τὴν πόλιν· καὶ θάψας τῶν σὺν αὐτῷ στρατευσαμένων τοὺς ἀποθανόντας, Ἵππασον τὸν Κήϋκος, καὶ Ἀργεῖον καὶ Μέλανα, τοὺς Λικυμνίου παῖδας, καὶ λαφυραγωγήσας τὴν πόλιν, ἦγεν Ἰόλην αἰχμάλωτον. καὶ προσορμισθεὶς Κηναίῳ τῆς Εὐβοίας ἀκρωτηρίῳ, Διὸς Κηναίου ἱερὸν ἱδρύσατο. μέλλων δὲ ἱερουργεῖν εἰς Τραχῖνα Λίχαν τὸν κήρυκα ἔπεμψε, λαμπρὰν ἐσθῆτα οἴσοντα. παρὰ τούτου δὲ τὰ περὶ τὴν Ἰόλην Δηϊάνειρα πυθομένη, καὶ δείσασα μὴ ἐκείνην μᾶλλον ἀγαπήσῃ, νομίσασα τῇ ἀληθείᾳ φίλτρον εἶναι τὸ ῥυὲν αἷμα Νέσσου, τούτῳ τὸν χιτῶνα ἔχρισεν. ἐνδὺς δὲ Ἡρακλῆς ἔθυεν· ὡς δὲ, θερμανθέντος τοῦ χιτῶνος, ὁ ἰὸς τῆς ὕδρας τοῦ χρωτὸς καθήπτετο, τὸν μὲν Λίχαν τῶν ποδῶν ἀράμενος κατηκόντισεν εἰς τὴν θάλασσαν· τὸν δὲ χιτῶνα ἀπέσπα προσπεφυκότα τῷ σώματι· συναπεσπῶντο δὲ καὶ αἱ σάρκες αὐτῷ. τοιαύτῃ δὲ συμφορᾷ κατασχεθεὶς, εἰς Τραχῖνα ἐπὶ νεὼς κομίζεται. Δηϊάνειρα δὲ ἀχθεσθεῖσα ἑαυτὴν ἀνήρτησεν. Ἡρακλῆς δὲ ἐντειλάμενος Ὕλλῳ, ὃς αὐτῷ ἐκ Δηϊανείρας ἦν παῖς πρεσβύτερος, τὴν Ἰόλην ἀνδρωθέντα γῆμαι, παραγενόμενος εἰς Οἴτην, ὅ ἐστιν ὄρος Τραχῖνος, πυρὰν ποιήσας, ἐκέλευσεν ἐπιβὰς ὑφάπτειν. τοῦ δὲ μὴ θέλοντος, Ποίας παριὼν ἐπὶ ζήτησιν ποιμνίων, ὑφάψας, ἔλαβε τὰ τόξα παρ' αὐτοῦ δωρεάν. καιομένης δὲ τῆς πυρᾶς, λέγεται νέφος ὑποστὰν μετὰ βροντῆς αὐτὸν εἰς οὐρανὸν ἀναπέμψαι· ἔνθα τυχὼν ἀθανασίας, καὶ διαλλαγεὶς Ἥρᾳ, τὴν ἐκείνης θυγατέρα Ἥβην ἔγημεν, ἐξ ἧς αὐτῷ παῖδες Ἀλεξιάρης καὶ Ἀνίκητος ἐγένοντο.

ΑΘΛΟΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

ΠΡΩΤΑ μὲν ἐν Νεμέᾳ βριαρὸν κατέπεφνε λέοντα.
Δεύτερον, ἐν Λέρνῃ πολυαύχενον ὤλεσεν ὕδραν.
Τὸ τρίτον αὖτ' ἐπὶ τοῖς 'Ερυμάνθιον ἔκτανε κάπρον.
Χρυσόκερων ἔλαφον μετὰ ταῦτ' ἤγρευσε, τέταρτον.
Πέμπτον δ', ὄρνιθας Στυμφηλίδας ἐξεδίωξεν.
Ἕκτον, 'Αμαζονίδος κόμισε ζωστῆρα φαεινόν.
Ἕβδομον, Αὐγείου πολλὴν κόπρον ἐξεκάθηρεν.
Ὄγδοον, ἐκ Κρήτης δὲ πυρίπνοον ἤλασε ταῦρον.
'Εκ Θρήκης, ἔνατον, Διομήδεος ἤγαγεν ἵππους.
Γηρυόνου, δέκατον, βόας ἤλασεν ἐξ 'Ερυθείης.
Ἑνδέκατον δ', ἀνάγει κύνα Κέρβερον ἐξ 'Αΐδαο.
Δωδέκατον δ', ἤνεγκεν ἐς Ἑλλάδα χρύσεα μῆλα.
Θεστίεω θυγατρῶν τρισκαιδέκατος πέλεν ἆθλος.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

Λόγος μὲν ἔστ' ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανεὶς,
ὡς οὐκ ἂν αἰῶν' ἐκμάθοις βροτῶν, πρὶν ἂν
θάνοι τις, οὔτ' εἰ χρηστὸς, οὔτ' εἴ τῳ κακός·
ἐγὼ δὲ τὸν ἐμὸν, καὶ πρὶν εἰς Ἅιδου μολεῖν,

1. ΛΟΓΟΣ ΜΕΝ ΕΣΤ' ΑΡΧΑΙΟΣ. παροιμία ἐκ πολλοῦ οὕτως εἰρημένη. ὁ τρόπος ἀναχρονισμός. μεταγενέστερος γὰρ τοῦ Ἡρακλέους ὁ Σόλων, ὁ μηδένα μακαρίζειν δεῖν πρὸ τελευτῆς πρὸς Κροῖσον ἀποφηνάμενος. φασὶ δὲ Ἀθηναίους αἰτήσασθαι Σόλωνα νόμων γραφὴν, τὸν δὲ δεδιότα τὸ ἀψίκορον αὐτῶν, ὅρκον αἰτῆσαι αὐτούς· ἐπιμεῖναι δὲ σὺν αὐτοῖς δεκαετίαν, καὶ παρευλαβούμενον, μήποτε μένοντα αὐτὸν ἀναγκάσωσι μεταθεῖναί τι τῶν νομίμων, ἀναχωρῆσαι πρὸς Λυδοὺς καὶ Κροῖσον. δεξάμενος δὲ Κροῖσος αὐτὸν, δείκνυσι πάντα τὸν πλοῦτον, καὶ στρατιώτας ἐν ὅπλοις χρυσοῖς, βωμόν τε Ἀπόλλωνος πάγχρυσον· καὶ καυχώμενος ἠρώτα αὐτὸν τίς αὐτοῦ πάντων ἀνθρώπων εὐδαιμονέστερος· ὁ δὲ ἔφη Κλέοβιν καὶ Βίτωνα. λυπηθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς ἠρώτα τὸν τὰ δεύτερα αὐτῶν φέροντα. τούτου δὲ πάλιν ἕτερον προβαλλομένου, ἠγανάκτησε Κροῖσος, ὅτι μὴ τὰ δεύτερα τῆς εὐδαιμονίας αὐτῷ δέδωκεν. ὁ δὲ Σόλων συνεὶς τὴν λύπην, ἀπεφήνατο ὅτι τέλος δεῖ ὁρᾷν τοῦ βίου. φασὶ δὲ αὐτὸν τοτηνικαῦτα πόλεμον αἱρούμενον πρὸς Πέρσας, χρησθῆναι αὐτῷ παρὰ τοῦ θεοῦ·

Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.

ὁ δὲ νομίσας περὶ τῆς Περσῶν ἀρχῆς αὐτὸν λέγειν, ἐπολέμησε, καὶ ἡττηθεὶς ἐν πυρὶ βέβληται ὑπὸ Κύρου. καιόμενος δὲ Σόλωνα ἐπεκαλεῖτο· Ἀπόλλων δὲ ὄμβρον ἐπιβαλὼν ἔσβεσε τὸ πῦρ. Κύρου δὲ ἐρωτήσαντος, διηγήσατο αὐτῷ τὸ ἀπόφθεγμα τοῦ φιλοσόφου· ὅθεν θαυμάσας Κῦρος τὸ τῆς τύχης ἄδηλον, μετὰ τιμῆς ἀπέπεμψε τὸν Κροῖσον.

4. ΕΓΩ ΔΕ ΤΟΝ ΕΜΟΝ. ἐγὼ, φησὶ, τὸν ἐμὸν αἰῶνα καὶ πρὸ θανάτου διέγνωκα

2. ἐκμάθοις. Sic in T. recte. Ceteri, ut vulgo, ἐκμάθοι. Secunda persona pro tertia incerta et non definita eleganter ponitur in sententiis generalibus: quod utriusque linguæ scriptoribus familiare est. Sic infra 597. ὡς σκότῳ κἂν αἰσχρὰ πράσσῃς, οὔ ποτ' αἰσχύνῃ πεσεῖ. pro κἂν αἰσχρὰ πράσσῃ τις, οὔ ποτ' αἰσχύνῃ πεσεῖται. Pravam hic exhibent lectionem membr. Regiæ, ut in Eurip. Oreste 316. quo in loco ceterorum codd. et Aldi auctoritatem potius sequi debebam: Κἂν μὴ νοσῇς γὰρ, ἀλλὰ δοξάζῃς νοσεῖν, Κάματος βροτοῖσιν ἀπορία τε γίγνεται. Sic in eadem fabula v. 699. —ὅταν δ' ἀνῇ πνοὰς, Τύχοις ἂν αὐτοῦ ῥᾳδίως, ὅσον θέλῃς. pro τύχοι τις, ὅσον θέλῃ. Vide

ἔξοιδ' ἔχουσα δυστυχῆ τε καὶ βαρύν.
ἥ τις πατρὸς μὲν ἐν δόμοισιν Οἰνέως
ναίουσ' ἐνὶ Πλευρῶνι, νυμφείων ὄκνον
ἄλγιστον ἔσχον, εἴ τις Αἰτωλὶς γυνή.
μνηστὴρ γὰρ ἦν μοι ποταμὸς, Ἀχελῷον λέγω,
ὅς μ' ἐν τρισὶν μορφαῖσιν ἐξῄτει πατρὸς,
φοιτῶν ἐναργὴς ταῦρος, ἄλλοτ' αἰόλος
δράκων ἑλικτὸς, ἄλλοτ' ἀνδρείῳ κύτει
βούπρωρος· ἐκ δὲ δασκίου γενειάδος
κρουνοὶ διεῤῥαίνοντο κρηναίου ποτοῦ.
τοιόνδ' ἐγὼ μνηστῆρα προσδεδεγμένη
δύστηνος, αἰεὶ κατθανεῖν ἐπευχόμην,
πρὶν τῆσδε κοίτης ἐμπελασθῆναί ποτε.
χρόνῳ δ' ἐν ὑστέρῳ μὲν, ἀσμένῃ δ' ἐμοὶ,
ὁ κλεινὸς ἦλθε Ζηνὸς Ἀλκμήνης τε παῖς·
ὃς εἰς ἀγῶνα τῷδε συμπεσὼν μάχης,
ἐκλύεταί με. καὶ τρόπον μὲν ἂν πόνων

βαρὺν ὄντα, καὶ ἀπεχθῆ, καὶ δυστυχῆ. ΕΝ ΠΛΕΥΡΩΝΙ. πόλει τῆς Αἰτωλίας. ΝΥΜΦΙΩΝ ΟΚΝΟΝ. νυμφίων, ἀντὶ τοῦ νυμφευμάτων· ὄκνον δὲ, τὸν φόβον. Ὅμηρος· (Ἰλ. ε'. 255.) ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβήμεναι. εἰ δὲ γράφεται ΟΥΛΟΝ, τὴν ταλαιπωρίαν, ἢ, ὡς Ὅμηρος, τὸ μεμορημένον καὶ πεπρωμένον. Καλλίμαχος· Κενεὸν πόνον οὐλήσαντες. ἡδεῖα δὲ ἡ φράσις καὶ ἡ ἱστορία. ΕΙ ΤΙΣ. ἤγουν ὡς οὐδέ τις ἄλλη.

12. ΔΡΑΚΩΝ ΕΛΙΚΤΟΣ. διὰ τὸ σκολιὸν τῶν ῥευμάτων. ΒΟΥΚΡΑΝΟΣ. οἱ ποταμοὶ ταυρόκρανοι διετυποῦντο, ἢ ὅτι μυκηθμῷ εἰσι παραπλήσιοι περὶ τὰς ἐκβολάς. Ὅμηρος· (Ἰλ. φ'. 237.)

Τοὺς ἔκβαλλε θύραζε, μεμυκὼς ἠΰτε ταῦρος.

ἢ ὅτι σχίζουσι τὴν γῆν, ὡς οἱ βόες· ἢ διὰ τὸ τὰς νομὰς παρὰ τοὺς ποταμοὺς εἶναι. ΕΚ ΔΕ ΔΑΣΚΙΟΥ. ὁ νοῦς· ἐκ δὲ τῆς δασυτρίχου γενειάδος αὐτοῦ κατέῤῥει πλῆθος ὑδάτων, ὡς ἀπὸ κρήνης.

21. ΕΚΛΥΕΤΑΙ ΜΕ. ἀντὶ τοῦ, ἀπαλλάττει με, καὶ ἐλευθεροῖ τοῦ φόβου, τοῦ Ἀχελώου περιγενόμενος. τοῦτο γὰρ ἦν παρὰ Οἰνέως ὡρισμένον, τῷ νικῶντι Ἀχελῷον αὐτὴν δώσειν. ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΝ ΜΕΝ. τὸν τρόπον τῆς πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν μάχης οὐκ ἂν διείποιμι· ἐδεδοίκειν γάρ. ἐκεῖνος δ' εἴποι ἂν, ὃς ἄφοβος αὐτῶν τὴν μάχην θεωρῶν ἐκάθητο. Ὅμηρος· (Ἰλ. δ'. 539.)

Ἔνθα κεν οὐκ ἔτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθὼν,
ὅστις ἔτ' ἄβλητος.

Taubmannum ad Plauti Amphitr. i. 1.

15. De sententia vide ad priorem Œdipum 1528.

7. *ναίουσ' ἐνὶ Πλευρῶνι.* In B. *ναίουσα δ' ἐν Π.*—*νυμφείων.* gl. *νυμφευμάτων, μνηστευμάτων.* Perperam in T. *νυμφίων*, ut in scholiis.

12. *ἀνδρείῳ κύτει βούπρωρος.* Sic apud Strabonem legitur l. x. p. 703. longe elegantius quam in Tragici exemplaribus, *ἀνδρείῳ τύπῳ βούκρανος.*

18. Elegans phrasis est *ἐλθεῖν ἀσμένῳ τινί.* Comicus in Pace 582. *ὦ φιλτάτη γ', ὡς ἀσμένοισιν ἡμῖν ἦλθες.*

οὐκ ἂν διείποιμ'· οὐ γὰρ οἶδ'· ἀλλ' ὅστις ἦν
θακῶν ἀταρβὴς τῆς θέας, ὅδ' ἂν λέγοι.
ἐγὼ γὰρ ἥμην ἐκπεπληγμένη φόβῳ,
μή μοι τὸ κάλλος ἄλγος ἐξεύροι ποτέ.
τέλος δ' ἔθηκε Ζεὺς Ἀγώνιος καλῶς,
εἰ δὴ καλῶς· λέχος γὰρ Ἡρακλεῖ κριτὸν
ξυστᾶσ', ἀεί τιν' ἐκ φόβου φόβον τρέφω,
κείνου προκηραίνουσα. νὺξ γὰρ εἰσάγει,
καὶ νὺξ ἀπωθεῖ διαδεδεγμένη πόνον.
κἄφυσα μὲν δὴ παῖδας, οὓς κεῖνός ποτε,
γήτης ὅπως ἄρουραν ἔκτοπον λαβὼν
σπείρων μόνον προσεῖδε κἀξαμῶν ἅπαξ.
τοιοῦτος αἰὼν ἐκ δόμων τε κεἰς δόμους
ἀεὶ τὸν ἄνδρ' ἔπεμπε λατρεύοντά τῳ.
νῦν δ' ἡνίκ' ἄθλων τῶνδ' ὑπερτελὴς ἔφυ,
ἐνταῦθα δὴ μάλιστα ταρβήσασ' ἔχω.
ἐξ οὗ γὰρ ἔκτα κεῖνος Ἰφίτου βίαν,
ἡμεῖς μὲν ἐν Τραχῖνι τῇδ' ἀνάστατοι

24. ΗΜΗΝ, δασέως, ἵνα συνάδῃ τῷ, Ἀλλ' ὅστις ἦν θακῶν ἀταρβὴς τῆς θέας. οἱ δὲ ψιλῶς, ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον. ΜΗ ΜΟΙ ΤΟ ΚΑΛΛΟΣ. μὴ διὰ τὸ κάλλος ἀλγηδόνι περιπέσω, τῷ Ἀχελῴῳ γαμηθεῖσα.

26. ΤΕΛΟΣ Δ' ΕΘΗΚΕ. τὸ ὅλον οὕτως ἔχει· ὁ ΑΓΩΝΙΟΣ Ζεὺς, ἤγουν ὁ πρύτανις τοῦ ἀγῶνος, εὐτυχὲς τῷ ἀγῶνι τέλος ἐπέθηκεν· ἐμοὶ δὲ οὐκ εὐτυχές. εὐτυχῶς μὲν, ὅτι ἀπήλλαξέ με τοῦ Ἀχελώου· οὐκ εὐτυχῶς δὲ, ὅτι καὶ νῦν οὐχ ἧττον ἀγωνιῶ διὰ τὴν τοῦ Ἡρακλέους ἀπουσίαν. ΚΡΙΤΟΝ. ἀντὶ τοῦ ἔκκριτον. ΕΥΣΤΑΣΑ. ἀντὶ τοῦ συνελθοῦσα. ΤΡΕΦΩ. ἀντὶ τοῦ ἔχω καὶ αὔξω. διὰ τὸ καὶ περὶ Ἡρακλέους ἀγωνιᾷν. ΠΡΟΚΗΡΑΙΝΟΥΣΑ. ἀγωνιῶσα, μεριμνῶσα κατὰ τὸ κέαρ, ὅ ἐστιν ἐν βάθει βουλευομένη. καὶ Εὐριπίδης· (Ἱππολ. 224.)

Τί ποτ', ὦ τέκνον, τάδε κηραίνεις;

ΝΥΞ ΓΑΡ ΕΙΣΑΓΕΙ. ἀντὶ τοῦ, νυκτὸς ἔρχεται, καὶ νυκτὸς ἐξορμᾶται, ὥστε διαδοχήν μοι γίγνεσθαι τῶν πόνων.

32. ΓΗΤΗΣ. γεωργὸς, ὁ τὴν γῆν ἐργαζόμενος. ΕΚΤΟΠΟΝ. ἔξω καὶ πόῤῥω οὖσαν. ΛΑΤΡΕΥΟΝΤΑ ΤΩι. ὑπηρετοῦντα τῷ Εὐρυσθεῖ. ΥΠΕΡΤΕΛΗΣ. ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ τὸ τέλος γέγονεν. οἷον, τοῦ τέλους τῶν ἄθλων κρείσσων ὤφθη, κατορθώσας αὐτούς. ἢ ὑπέρτερος αὐτῶν ἐστιν, ἐγκρατὴς, καὶ ὑπεράνω.

39. ΕΝ ΤΡΑΧΙΝΙ. πόλις Θετταλίας, εἰς ἣν Ἡρακλῆς κατῴκησε, διὰ τὸν τοῦ

29. προκηραίνουσα. gl. φροντίζουσα. Eurip. Hercul. Fur. 519. Τί φημί; ποῖ' ὄνειρα κηραίνουσ' ὁρῶ;

31. κἄφυσα μὲν δὴ παῖδας. Sic B. In T. κἄφυσα μὲν παῖδας. In membr. κἀφύσαμεν δὴ— Sequentia sic ordinanda sunt: οὓς κεῖνός ποτε προσεῖδεν ἅπαξ μόνον, ὅπως γήτης ἄρουραν ἔκτοπον λαβὼν προσεῖδεν αὐτὴν μόνον σπείρων καὶ ἐξαμῶν.

34. ἐκ δόμων τε κεἰς δόμους. Sic B. In aliis εἰς δόμους τε κἀκ δόμων. [Brunckius ἐκ δόμων τε κεἰς δόμους. *Schæf.*]

ξένῳ παρ' ἀνδρὶ ναίομεν· κεῖνος δ' ὅποι
βέβηκεν, οὐδεὶς οἶδε. πλὴν ἐμοὶ πικρὰς
ὠδῖνας αὐτοῦ προσβαλὼν ἀποίχεται·
σχεδὸν δ' ἐπίσταμαί τι πῆμ' ἔχοντά νιν.
χρόνον γὰρ οὐχὶ βαιὸν, ἀλλ' ἤδη δέκα
μῆνας πρὸς ἄλλοις πέντ', ἀκήρυκτος μένει,
κἄστιν τι δεινὸν πῆμα· τοιαύτην ἐμοὶ
δέλτον λιπὼν ἔστειχε, τὴν ἐγὼ θαμὰ
θεοῖς ἀρῶμαι πημονῆς ἄτερ λαβεῖν.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

δέσποινα Δηάνειρα, πολλὰ μέν σ' ἐγὼ
κατεῖδον ἤδη πανδάκρυτ' ὀδύρματα
τὴν Ἡράκλειον ἔξοδον γοωμένην·
νῦν δ', εἰ δίκαιον τοὺς ἐλευθέρους φρενοῦν
γνώμαισι δούλαις, κἀμὲ χρὴ φράσαι τόσον.
πῶς παισὶ μὲν τοσοῖσδε πληθύεις, ἀτὰρ

Ἰφίτου φόνον κατὰ τὸν νόμον. ΞΕΝΩι ΠΑΡ' ΑΝΔΡΙ. τῷ Κήϋκι, ὃς ἦν παῖς Ἀμφιτρύωνος ἀδελφοῦ, ὡς καὶ Ἡσίοδος· (Ἀσπ. 353.) Τρηχῖνα δέ τοι παρελαύνω Ἐς Κήϋκα ἄνακτα.

43. ΣΧΕΔΟΝ Δ' ΕΠΙΣΤΑΜΑΙ. ὑποπτεύω, ὑπονοῶ, οἴομαι. ΑΚΗΡΥΚΤΟΣ ΜΕΝΕΙ. ἄσημος, οὐ μηνυόμενος ὅπου ποτ' ἐστίν· ὃν οὐδεὶς ἐλθὼν κηρύττει καὶ ἀπαγγέλλει, ποῦ ποτ' ἐστί. ΔΕΛΤΟΝ ΛΙΠΩΝ ΕΣΤΕΙΧΕΝ. ὡς τοῦ Ἡρακλέους τύπον διαθήκης γράψαντος εἰς δέλτον, καὶ καταλελοιπότος, ὡς εἰ μὴ ἔλθοι διὰ τοσούτου χρόνου, γνῶναι αὐτὸν τελευτήσαντα, καὶ μετὰ τοὺς πεντεκαίδεκα μῆνας ἀναγνοῦσαν, ποιῆσαι αὐτὴν τὰ ἐντεταλμένα. ΘΕΟΙΣ ΑΡΩΜΑΙ. εὔχομαι τοῖς θεοῖς, μηδὲν λυπηρὸν ἐγγεγραμμένον ἔχουσαν λαβεῖν. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ΑΤΕΡ ΠΗΜΟΝΗΣ.

50. ΠΑΝΔΑΚΡΥΤ' ΟΔΥΡΜΑΤΑ. διὰ πανδακρύτων ὀδυρμάτων, ὡς τὸ, (Ἰλ. κ', 469.) διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα.

52. ΦΡΕΝΟΥΝ. νουθετεῖν, εἰς φρόνησιν ἄγειν.

53. ΤΟ ΣΟΝ. τὸ σοὶ συμφέρον. ἢ ΤΟΣΟΝ, ἀντὶ τοῦ ὀλίγον. ΠΑΙΣΙ ΤΟΣΟΙΣΔΕ. ἦσαν γὰρ αὐτῇ παῖδες ἐξ Ἡρακλέους Ὕλλος, Κτήσιππος, Γληνὸς, Ὀδίτης. ἔστι δὲ Ἡρακλεῖ καὶ ἕτερος Ὕλλος ἐκ Μελίτης.

40. ὅποι βέβηκεν. Libri omnes ὅπου mendose. Eurip. Rheso 690. οἶσθ' ὅποι βεβᾶσιν ἄνδρες. [Pro ὅπου Brunckius ὅποι. *Schæf.*]

49. Δηάνειρα. Sic scribendum; non, ut vulgo, Δηϊάνειρα. Vide Piersonum ad Mœridem p. 300.

[50. s. De duplici hoc accusativo v. Porson. ad Euripid. Phœniss. v. 300. *Schæf.*]

52. εἰ δίκαιον τοὺς ἐλευθέρους φρενοῦν γνώμαισι δούλαις. Sic apud Plautum Epidicus servus hero suo et consiliorum participi seni ait:—*si æquom siet Me plus sapere quam vos, dederim vobis consilium catum.*

[53. τὸ σόν. Scholiastes; τὸ σοὶ συμφέρον. Vulgo τόσον. V. Porson. ad Euripid. Med. v. 461. Ceterum post hæc punctum minus recte ponitur: nam apodosis incipit a sequentibus. *Schæf.*]

ἀνδρὸς κατὰ ζήτησιν οὐ πέμπεις τινὰ,
μάλιστα δ', ὄνπερ εἰκὸς, Ὕλλον, εἰ πατρὸς
νέμοι τιν' ὤραν τοῦ καλῶς πράσσειν, δοκεῖν;
ἐγγὺς δ' ὅδ' αὐτὸς ἀρτίπους θρώσκει δόμους,
ὥστ', εἴ τι σοὶ πρὸς καιρὸν ἐννέπειν δοκῶ,
πάρεστι χρῆσθαι τἀνδρὶ, τοῖς τ' ἐμοῖς λόγοις.
ΔΗ. ὦ τέκνον, ὦ παῖ, κἀξ ἀγεννήτων ἄρα
μῦθοι καλῶς πίπτουσιν. ἥδε γὰρ γυνὴ
δούλη μὲν, εἴρηκεν δ' ἐλεύθερον λόγον.

ΥΛΛΟΣ.

ποῖον; δίδαξον, μῆτερ, εἰ διδακτά μοι.
ΔΗ. σοὶ πατρὸς οὕτω δαρὸν ἐξενωμένου,
τὸ μὴ πυθέσθαι ποῦ 'στιν, αἰσχύνην φέρειν.
ΥΛ. ἀλλ' οἶδα, μύθοις γ' εἴ τι πιστεύειν χρεών.
ΔΗ. καὶ ποῦ κλύεις νιν, τέκνον, ἱδρῦσθαι χθονός;
ΥΛ. τὸν μὲν παρελθόντ' ἄροτον, ἐν μήκει χρόνου
Λυδῇ γυναικί φασί νιν λάτριν πονεῖν.
ΔΗ. πᾶν τοίνυν, εἰ καὶ τοῦτ' ἔτλη, κλύοι τις ἄν.
ΥΛ. ἀλλ' ἐξαφεῖται τοῦδέ γ', ὡς ἐγὼ κλύω.
ΔΗ. ποῦ δῆτα νῦν ζῶν, ἢ θανών γ', ἀγγέλλεται;

57. ΩΡΑΝ. ἤγουν φροντίδα, ὡς καὶ Ἡσίοδος· (Ἔργ. 30.) ὤρη γάρ τ' ὀλίγη πέλεται. ὁ δὲ νοῦς· ἵνα μάθῃς εἰ φροντίζει τοῦ πατρὸς, ὑπὲρ τοῦ δοκεῖν καλῶς πράττειν ἐκεῖνον. ΑΡΤΙΠΟΥΣ. ὅ ἐστιν, ἀρτίως καὶ ἡρμοσμένως τῷ καιρῷ πορεύεται.

61. ΑΓΕΝΝΗΤΩΝ. δυσγενῶν. ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΛΟΓΟΝ. σπουδαῖον, καὶ ἐλευθέρῳ πρέποντα.

64. ΕΙ ΔΙΔΑΚΤΑ ΜΟΙ. εἰ προσήκει μοι μαθεῖν.

65. ΕΞΕΝΩΜΕΝΟΥ. ἐν ξένῃ διατρίβοντος.

69. ΑΡΟΤΟΝ. ἐνιαυτόν. ἅπαξ γὰρ τοῦ ἔτους ἀροτριᾶται ἡ γῆ. ΛΑΤΡΙΝ ΠΟΝΕΙΝ. ὡς λάτριν καὶ δοῦλον πονεῖν καὶ ὑπηρετεῖν τῇ Ὀμφάλῃ.

71. ΠΑΝ ΤΟΙΝΥΝ. ἀκούσεται τοίνυν τις, ὅτι Ἡρακλῆς πᾶν αἰσχρὸν ὑπέμεινεν, εἰ ἀληθῶς ὑπέστη τὸ δουλεύειν τῇ Ὀμφάλῃ.

72. ΕΞΑΦΕΙΤΑΙ. ἀφείθη, ἀπηλλάγη τοῦ δουλεύειν.

56. μάλιστα δ'— Ordo est: μάλιστα δὲ Ὕλλον, ὅνπερ εἰκός ἐστι δοκεῖν, εἰ νέμοι τιν' ὤραν τοῦ καλῶς πράσσειν τοῦ πατρὸς, id est τῆς τοῦ πατρὸς εὐπραξίας. Nihil horum intellexit Heathius, qui temere contra librorum fidem legi vult εἰ πατρὸς νέμειν τιν' ὤραν τοῦ καλῶς πράσσειν δοκεῖ.

65. σοὶ αἰσχύνην φέρειν. Nempe εἴρηκεν. Sic optime Valckenarius ad Phœn. p. 140. Mendose in libris σὲ— αἰσχύνην φέρει.

73. ἢ θανών γ'. Sic B. Particula in ceteris libris omissa.

ΥΛ. Εὐβοΐδα χώραν φασὶν, Εὐρύτου πόλιν,
ἐπιστρατεύειν αὐτὸν, ἢ μέλλειν ἔτι.
ΔΗ. ἆρ' οἶσθα δῆτ', ὦ τέκνον, ὡς ἔλειπέ μοι
μαντεῖα πιστὰ τῆσδε τῆς χώρας πέρι;
ΥΛ. τὰ ποῖα, μῆτερ; τὸν λόγον γὰρ ἀγνοῶ.
ΔΗ. ὡς ἢ τελευτὴν τοῦ βίου μέλλει τελεῖν,
ἢ τοῦτον ἄρας ἆθλον, εἰς τὸν ὕστερον,
τὸν λοιπὸν ἤδη βίοτον εὐαίων' ἔχειν.
ἐν οὖν ῥοπῇ τοιᾷδε κειμένῳ, τέκνον,
οὐκ εἶ ξυνέρξων, ἡνίκ' ἢ σεσώσμεθα,
κείνου βίον σώσαντος, ἢ οἰχόμεσθ' ἅμα
καὶ πίπτομεν, σοῦ πατρὸς ἐξολωλότος;
ΥΛ. ἀλλ' εἶμι, μῆτερ· εἰ δὲ θεσφάτων ἐγὼ
βάξιν κατῄδη τῶνδε, κἂν πάλαι παρῆν.
νῦν δ', ὡς ξυνίημ', οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ οὐ
πᾶσαν πυθέσθαι τῶνδ' ἀλήθειαν πέρι.
ἀλλ' ὁ ξυνήθης πότμος οὐκ ἐᾷ πατρὸς
ἡμᾶς προταρβεῖν, οὐδὲ δειμαίνειν ἄγαν.
ΔΗ. χώρει νυν, ὦ παῖ. καὶ γὰρ ὑστέρῳ τό γ' εὖ

74. ΕΥΒΟΙΔΑ ΧΩΡΑΝ. ἔνιοί φασι καὶ Θεσσαλίας εἶναι Οἰχαλίαν. οὐδὲ δὲ ἄτοπον συνωνυμεῖν.

77. ΤΗΣΔΕ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ. τῆς Εὐβοίας.

79. ΩΣ Η ΤΕΛΕΥΤΗΝ. ἔλεγε, φησὶν, ὅτι ἐν Οἰχαλίᾳ τεθνήξομαι, ἢ σωθεὶς εὐδαιμονήσω τὸν ἐπίλοιπον χρόνον. ΕΝ ΟΥΝ ΡΟΠΗι. ἐν κινδύνῳ καὶ ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἱσταμένῳ, οὐ πορεύσῃ συλληψόμενος αὐτῷ, καὶ συναγωνιούμενος; ΗΝΙΚ' Η ΣΕΣΩΣΜΕΘΑ. καθ' ὑπέρβατον τοῦτο συντακτέον. ἡνίκα ἢ σεσώσμεθα, τοῦ σοῦ πατρὸς τὸν βίον σώσαντος, ἢ πίπτομεν, ἐξολωλότος ἐκείνου, καὶ οἰχόμεθα ἅμα· ἤγουν πίπτομεν καὶ οἰχόμεθα. ὀφείλων δὲ ΚΑΙ ΟΙΧΟΜΕΘΑ εἰπεῖν, ἀσυνδέτως ἐξήνεγκεν.

86. ΕΙ ΔΕ ΘΕΣΦΑΤΩΝ ΕΓΩ. εἰ δὲ καὶ ἠπιστάμην, ἢ προῃκηκόειν, φησὶν, ὅτι ταῦτα προεῖπε, πάλαι ἂν ἐγὼ συμπαρήμην αὐτῷ.

92. ΧΩΡΕΙ ΝΥΝ. καί νυν, φησὶν, ὦ παῖ, ἄπιθι. καὶ γὰρ τὸ βραδέως τὰ δέοντα

[80. *τοῦτον ἄρας ἆθλον, hoc perfunctus certamine.*—*εἰς τὸν ὕστερον.* V. not. ad Œdip. Colon. v. 1584. *Schæf.*]

84. In omnibus libris horum versuum ordo et sensus perversus est. —*ἡνίκ' ἢ σεσώσμεθα, Ἢ πίπτομεν, σοῦ πατρὸς ἐξολωλότος, Κείνου βίων σώσαντος, ἢ οἰχόμεσθ' ἅμα.*

87. *κατῄδη.* Vulgo *κατῄδειν.* Præcedentium versuum transpositionem alii jam animadverterant: at eos qui proxime sequuntur loco etiam suo motos fuisse, nemo subodoratus fuerat, quod tamen cuivis ad seriem sententiarum attendenti perspicuum esse debet.

88. *τὸ μὴ οὐ.* Vulgo *τὸ μὴ* sine *οὐ*, quod hic probabile est a poëta additum fuisse.

90. *ἀλλ' ὁ ξυν*— Vulgo *νῦν δ' ὁ*— Quum ordine præpostero scriberentur versus, librarii etiam connectivas particulas mutarunt, ut supra 85. *ἢ* pro *καὶ* supposuerunt.

πράσσειν, ἐπεὶ πύθοιτο, κέρδος ἐμπολᾷ.

ΧΟΡΟΣ.

Ὃν αἰόλα νὺξ ἐναριζομένα *στροφὴ α'.*
τίκτει, κατευνάζει τε, φλογιζόμενον
Ἅλιον, Ἅλιον αἰτῶ
τοῦτο, καρύξαι τὸν Ἀλκμή-
νας, πόθι μοι πόθι παῖς
ναίει ποτ', ὦ λαμπρᾷ στεροπᾷ φλεγέθων,
ἢ ποντίους αὐλῶνας, ἢ
δισσαῖς ἀπείροις κλιθείς,
εἴπ', ὦ κρατιστεύων κατ' ὄμμα.
ποθουμένᾳ γὰρ φρενὶ πυνθάνομαι *ἀντιστρ. α'.*
τὰν ἀμφινεικῆ Δηϊάνειραν ἀεὶ,
οἷά τιν' ἄθλιον ὄρνιν,
οὔ ποτ' εὐνάζειν ἀδακρύ-
των βλεφάρων πόθον, ἀλλ'

ποιεῖν, ἐπειδὰν ἀκούσῃ τις, κέρδος ἀποφέρεται. τουτέστιν εἰ καὶ βραδέως ἤκουσας, ὠφελήσεις αὐτὸν, καὶ παραγενομένῳ σοι ἐκεῖ κέρδος ἔσται.

94. ΑΙΟΛΑ. μέλαινα, ὡς οἱ νεώτεροι· ἢ ποικίλη, διὰ τὰ ἄστρα· ἢ ταχεῖα, διὰ τὸ Νυκτὶ θοῇ, παρ' Ὁμήρῳ· (Ἰλ. μ'. 463.) ΤΙΚΤΕΙ. ἀντὶ τοῦ ἀνατέλλειν ποιεῖ. ΦΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΝ. λάμποντα. ΑΙΤΩ. παρακαλῶ. ΤΟΝ ΑΛΚΜΗΝΑΣ. παῖδα. ΝΑΙΕΙ. οἰκεῖ, διατρίβει. ΠΟΝΤΙΟΥΣ ΑΥΛΩΝΑΣ. τοὺς παρὰ θάλατταν τόπους στενούς. ἐκ δὲ τούτων τὰ πελάγη σημαίνει. ἆρα οὖν ἐν θαλάττῃ ἐστίν; ἢ ἀντὶ τοῦ νήσους. αὐλὼν γὰρ, τὸ στενόμακρον πέλαγος. ἀπὸ δὲ τοῦ πελάγους τὸ περιεχόμενον ὑπ' αὐτοῦ δηλοῖ, ὅ ἐστι, τὰς νήσους. ΔΙΣΣΑΙΣ ΑΠΕΙΡΟΙΣ. ἀντὶ τοῦ, καὶ πρὸς τὰ ἑῷα καὶ δυτικὰ μέρη νεύων, ἤγουν ἀνατέλλων, ἢ δύνων. Ω ΚΡΑΤΙΣΤΕΥΩΝ ΚΑΤ' ΟΜΜΑ. ὢ νικῶν πάντας τοὺς θεοὺς κατὰ τὸ ὀπτικόν. καὶ Ὅμηρος· (Ὀδ. λ'. 108.) Ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ.

104. ΤΑΝ ΑΜΦΙΝΕΙΚΗ. τὴν περιμάχητον. πυνθάνομαι, φησὶ, τὴν ἀμφινεικῆ Δηϊάνειραν μηδέποτε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀδακρύτους ἔχειν, ἀλλ' ἀεὶ τῷ πόθῳ τῶν δακρύων νικωμένην ὀδύρεσθαι. ΑΘΛΙΟΝ ΟΡΝΙΝ. τὴν ἀηδόνα. γράφεται καὶ ΑΛΙΟΝ ΟΡΝΙΝ. ἤγουν τὴν ἀλκυόνα, ἣ τίκτει ἐν ταῖς ὑφάλοις πέτραις, εἶτα, τῶν ὠῶν ἀφανιζομένων, δακρύει. ΟΥ ΠΟΤ' ΕΥΝΑΖΕΙΝ. τὸν πόθον τῶν δακρύων οὔ ποτε κοιμίζειν, ἀλλ' ἡττᾶσθαι, καὶ ἀεὶ δακρύειν. ΑΔΑΚΡΥΤΩΝ. πολυδακρύτων.

95. Eustathius ad Il. α'. pag. 22. Λητοῦς δὲ υἱὸς ὁ Ἀπόλλων λέγεται, τουτέστι νυκτός. δοκεῖ γὰρ ἐξ αὐτῆς, οἷα μητρὸς, ὁ ἥλιος γεννᾶσθαι, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Τραχινίαις λέγει, ἔνθα φησὶν ὅτι ἡ νὺξ ἐναριζομένη τίκτει κατευνάζει τε τὸν ἥλιον. παρέοικε δὲ πάντως τῇ τοιαύτῃ τοῦ Σοφοκλέους ἐννοίᾳ καὶ Αἰσχύλου ἐν Ἀγαμέμνονι (272.) τὸ, Εὐάγγελος ἕως γένοιτο μητρὸς εὐφρόνης πάρα. ὡς γὰρ ἐκ νυκτὸς ἥλιος, οὕτω καὶ φῶς ἐξ εὐφρόνης.

[98. Vide Porson. ad Euripid. Hecub. v. 1038. *Schæf.*]

101. δισσαῖς ἀπείροις. V. Meletem. Crit. I. p. 37. et L. Bos. Ellips. p. 531.

εὔμναστον ἀνδρὸς δεῖμα τρέφουσαν ὁδοῦ,
ἐνθυμίοις εὐναῖς ἀναν-
δρώτοις τρύχεσθαι, κακὰν
δύστανον ἐλπίζουσαν αἶσαν.
πολλὰ γὰρ ὥστ' ἀκάμαντος — στροφὴ β'.
ἢ Νότου ἢ Βορέα τις
εὐρέϊ κύματα πόντῳ
βάντ' ἐπιόντα τ' ἴδοι,
οὕτω δὲ τὸν Καδμογενῆ
τρέφει, τὸ δ' αὔξει βιότου
πολύπονον, ὥσπερ πέλαγος
Κρήσιον. ἀλλά τις θεῶν
αἰὲν ἀπλάκητον Ἅιδα
σφε δόμων ἐρύκει.

ΕΥΜΝΑΣΤΟΝ ΑΝΔΡΟΣ ΔΕΙΜΑ. ἀλλὰ τὸ δεῖμα, τὸ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς, ἀεὶ μνημονεύουσαν, ἐν ταῖς ἀνάνδροις κοίταις τρύχεσθαι κατὰ ψυχήν. ΕΝΘΥΜΙΟΙΣ. ταῖς μεριμνητικαῖς, ταῖς πολυφροντίστοις. ΑΝΑΝΔΡΩΤΟΙΣΙ. ταῖς ἐρήμαις τοῦ ἀνδρός.

112. ΠΟΛΛΑ ΓΑΡ. τὸ ΠΟΛΛΑ πρὸς τὸ ΚΥΜΑΤΑ. ΩΣΤ' ΑΚΑΜΑΝΤΟΣ. ὥσπερ γὰρ, φησὶν, ἄν τις θεωροίη κυματουμένην τὴν θάλατταν, ἢ Νότου πνέοντος, ἢ Βορέου, τῶν δὲ κυμάτων τὰ μὲν ἀπιόντα, τὰ δὲ ἐπερχόμενα· οὕτω καὶ τὸν Ἡρακλέα, καθάπερ τι πέλαγος κακῶν, τὸ μέν τι παρὸν λυπεῖ, τὸ δ' αὐξόμενον ἀπόκειται. ΚΑΔΜΟΓΕΝΗ. τὸν Θηβαγενῆ Ἡρακλέα. Ἡσίοδος (Θεογ. 530.)

Ὄφρ' Ἡρακλῆος Θηβαγενέος κλέος εἴη.

ΤΡΕΦΕΙ. ἀντὶ τοῦ, ἔχει. ΑΥΞΕΙ. ἀντὶ τοῦ, αὔξεται. ἤγουν ἀντὶ τροφῆς καθημερινῆς καὶ αὐξήσεως εἰσὶν αὐτῷ οἱ πόνοι, ὃν, φησὶ, τὸ μὲν τῶν κακῶν ἔχει, τὸ δὲ αὔξεται κατ' αὐτοῦ. Ἄλλως. ΤΡΕΦΕΙ. ἀντὶ τοῦ τρίβει, κατ' ἀντίφρασιν. ἔχει γὰρ οὕτως· τὸ μὲν αὐτὸν καταπονεῖ παρὸν, τὸ δ' αὔξει καὶ κορυφοῦται. ἢ ὅτι οἰκεῖον τοῦ ἥρωος τὸ τρέφειν καὶ αὔξειν, ὥστε τρέφεσθαι καὶ αὔξεσθαι αὐτοῦ τὴν ἀρετὴν διὰ τῶν πόνων. καὶ Ἰσοκράτης (ἐν τῇ πρὸς Δημόνικον παραινέσει) Οἷς ἡ τῶν τρόπων ἀρετὴ τηλικοῦτον εὐδοξίας χαρακτῆρα τοῖς ἔργοις ἐπέβαλε. βίου δὲ πέλαγος, τὸν χειμαζόμενον βίον. ΚΡΗΣΙΟΝ. ὡς πάνυ χειμαζομένης τῆς περὶ Κρήτην θαλάσσης. ΑΛΛΑ ΤΙΣ ΘΕΩΝ. θάῤῥει, φησὶν, ὦ Δηϊάνειρα. θεῶν γάρ τις αὐτὸν, ἀναμάρτητον καὶ δίκαιον ὄντα, κωλύει ἀπὸ τοῦ Ἅιδου. ΑΜΠΛΑΚΙΟΝ. ἀπταιστον. ἢ ΑΜΠΛΑΚΗΤΟΝ, ἐπιτυχῆ, παρὰ τὸ μὴ ἀναπλακεῖν. οἷον, κωλύει αὐτὸν μὴ ἐπιτυχεῖν τοῦ Ἅιδου.

108. δεῖμα τρέφουσαν. Certa et elegans est Casauboni emendatio, quem vide ad Athenæum p. 549. ubi plurimis exemplis ostendit, quam familiaris Tragico nostro fuerit usus verbi τρέφειν pro ἔχειν. Supra v. 28. dixerat Deianira, ἀεί τιν' ἐκ φόβου φόβον τρέφω. Hic perperam in codd. scriptum δεῖμα φέρουσαν.

114. Aldus et veteres codd. perverso metro, κύματ' εὐρεῖ πόντῳ. Triclinium hiatus non offendit. Verum transponendæ erant voces: εὐρέϊ κύματα πόντῳ.

[116. οὕτω δὲ viros doctos offendit. Frustra. V. Meletem. Crit. i. p. 59. *Schæf.*]

120. ἀπλάκητον. Sic ex Hesychio legendum ostendit Abreschius Miscell. Observ. vol. v. p. 102. Perperam in codd. ἀμπλάκητον.

ὧν ἐπιμεμφομένα σ', ἀ- *ἀντιστρ. β'.*
δεῖα μὲν, ἀντία δ' οἴσω.
φαμὶ γὰρ οὐκ ἀποτρύειν
ἐλπίδα τὰν ἀγαθὰν
χρῆναί σ'. ἀνάλγητα γὰρ οὐδ'
ὁ πάντα κραίνων βασιλεὺς
ἐπέβαλε θνατοῖς Κρονίδας.
ἀλλ' ἐπὶ πῆμα καὶ χαρὰ
πᾶσι κυκλοῦσ', οἷον ἄρκτου
στροφάδες κέλευθοι.
μένει γὰρ οὔτ' αἰόλα νὺξ *ἐπῳδός.*
βροτοῖσιν, οὔτε Κῆρες,
οὔτε πλοῦτος· ἀλλ' ἄφαρ
βέβακε· τῷ δ' ἐπέρχεται
χαίρειν τε καὶ στέρεσθαι.

122. ΩΝ ΕΠΙΜΕΜΦΟΜΕΝΑ ΣΟΙ. *περὶ ὧν μεμφομένη σοι, ὅτι σὺ προσηκόντως ὀδύρῃ· θεοὶ γὰρ αὐτὸν σώζουσιν.* ΑΝΤΙΑ Δ' ΟΙΣΩ. *ἐναντία οἷς περὶ τοῦ Ἡρακλέους φρονεῖς. παραιτουμένη δὲ τῷ* ΑΔΕΙΑ, *ὡς ἐναντία λέγουσα τῇ ἀνάσσῃ, ἐπάγει μὴ χρῆναι αὐτὴν ἀποβάλλειν τὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα περὶ τοῦ ἀνδρός. φησὶ γὰρ αὐτὸν ζῆν.* ΑΝΤΙΑ *δὲ, ὅτι τὸ ἐναντίον νομίζει ἡ Δηϊάνειρα, ἀποθανεῖν αὐτόν.* ΟΥΚ ΑΠΟΤΡΥΕΙΝ. *οὐκ ἀπογνῶναι, οὐκ ἀποκάμνειν, οὐκ ἀποβάλλειν, οὐκ ἀποδοκιμάζειν.* ΑΝΑΛΓΗΤΑ ΓΑΡ. *οὐδὲ γὰρ ἄλυπα τοῖς ἀνθρώποις ὁ Ζεὺς τὰ πράγματα πεποίηκε· καὶ Ὅμηρος· (Ἰλ. ω'. 527.) Δοιοὶ γάρ τε πίθοι· οἷον, συμμιγνύουσιν οἱ θεοὶ τὰ πράγματα τοῖς ἀνθρώποις πήματι καὶ χαρᾷ, καὶ στρέφουσιν ὀξέως τὰ πράγματα, ὥσπερ τὰς τῆς Ἄρκτου στροφάς.* ΕΠΙ ΠΗΜΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑ. *ἐπὶ χαρᾷ δὲ καὶ πήματι πᾶσι κυκλοῦσιν οἱ θεοί.* ΠΗΜΑ *δὲ, ἀντὶ τοῦ πήματι, κατ' ἀποκοπήν.* ΚΥΚΛΟΥΣΙΝ. *ἀντὶ τοῦ κυκλοῦνται τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα. ἢ τὸ* ΚΥΚΛΟΥΣΙΝ *ἐπὶ τῶν θεῶν.* ΑΡΚΤΟΥ ΣΤΡΟΦΑΔΕΣ ΚΕΛΕΥΘΟΙ. *τὰς Ἄρκτου στροφὰς δὲ παρέλαβεν, ἐπεὶ διαφανεῖς εἰσι, καὶ ἡσυχαιτέραν ποιοῦνται τὴν κίνησιν. καθόλου γὰρ ὀξύτερον τὰ νότια κινοῦνται, διὰ τὸ μείζονα κύκλον ὁδεύειν. Ἄρατος· (Φαινομ. 225.)*

Αὐτοῦ καὶ κριοῖο θοώταταί εἰσι κέλευθοι.

136. ΣΤΕΡΕΣΘΑΙ. *ἀντὶ τοῦ λυπεῖσθαι, καὶ στέρεσθαι χαρᾶς. τίνος δὲ στέ-*

122. *ἀδεῖα* neutrum est plurale ab *ἡδὺς*, inserto ob metrum *ι*, quod in omni voce post literam *ε* poëtis licuit. Adjectiva in *υς* femininum flectunt in *εια*. At poëtis licet diphthongi posteriorem literam *ι* exterere, ut *ὠκέαν* Ἶριν Homerus appellat pro *ὠκεῖαν*. Quidni contraria ratione *ι* insererent in neutro plurali? Hoc si quis ob exemplorum raritatem ægre admittat, *ἀδεῖα* accipere possit pro nominativo singulari: *ἀδεῖα μέν σοι γενήσομαι, ἀντία δ' οἴσω*. Utrumvis sane præstat ineptæ Heathii emendationi legentis *ἀδεῖα* ex *ἀδεής*. *Formidine expertia, verum adversa tibi dicam.* Quænam, obsecro, illa oppositio est? neutrum plurale *ἀδεῖα* pro *ἀδεᾶ* non pluribus firmabitur exemplis quam *ἀδεῖα jucunda*, pro *ἀδέα*. Proinde cum bona Heathii et nuperi Parisini editoris venia librorum lectionem retinendam esse decernimus.

124. Pindarus Isthm. viii. 32. *χρὴ δ' ἀγαθὰν ἐλπίδ' ἀνδρὶ μέλειν.*

129. *ἐπὶ πῆμα καὶ χαρὰ πᾶσι κυκλοῦσ'*. Id est *ἐπικυκλοῦνται πᾶσι πῆμα καὶ χαρά*.

ἃ καὶ σὲ τὰν ἄνασσαν ἐλπίσιν λέγω
τάδ' αἰὲν ἴσχειν·
ἐπεὶ τίς ὧδε τέκνοισι
Ζῆν' ἄβουλον εἶδεν;

ΔΗ. Πεπυσμένη μὲν, ὡς ἀπεικάσαι, πάρει,
πάθημα τοὐμόν· ὡς δ' ἐγὼ θυμοφθορῶ,
μή τ' ἐκμάθοις παθοῦσα· νῦν δ' ἄπειρος εἶ.
τὸ γὰρ νεάζον ἐν τοιοῖσδε βόσκεται
χώροισιν αὑτοῦ· καί νιν οὐ θάλπος θεοῦ,
οὐδ' ὄμβρος, οὐδὲ πνευμάτων οὐδὲν κλονεῖ,
ἀλλ' ἡδοναῖς ἄμοχθον ἐξαίρει βίον,
ἐς τοῦθ', ἕως τις ἀντὶ παρθένου γυνὴ
κληθῇ, λάβῃ τ' ἐν νυκτὶ φροντίδων μέρος,
ἤτοι πρὸς ἀνδρὸς, ἢ τέκνων, φοβουμένη.
τότ' ἄν τις εἰσίδοιτο, τὴν αὑτοῦ σκοπῶν
πρᾶξιν, κακοῖσιν οἷς ἐγὼ βαρύνομαι.
πάθη μὲν οὖν δὴ πόλλ' ἔγωγ' ἐκλαυσάμην·

ρεσθαι; δηλονότι τοῦ χαίρειν. Α ΚΑΙ ΣΕ. ἅπερ καὶ σὲ λέγω χρῆναι φρονεῖν, καὶ χρησταῖς ἐλπίσι βόσκεσθαι. ἢ οὕτως· ἃ καὶ σὲ βούλομαι φροντίζειν, ὅτι τρέπονται καὶ ἐκ κακῶν ἐπὶ ἀγαθὰ τὰ ἀνθρώπινα. ΑΒΟΥΛΟΝ. δύσβουλον καὶ κακόβουλον, μὴ βουλευόμενον τοῖς ἰδίοις παισὶ τὸ συμφέρον. διὸ μηδὲν φαῦλον περὶ Ἡρακλέους ἔλπιζε. οὐ γὰρ παρορᾷ τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας ὁ Ζεύς.

141. ΠΕΠΥΣΜΕΝΗ. ἐξ ἀκοῆς ἐλήλυθας τῶν ἐμῶν αἰσθομένη κακῶν.

144. ΤΟ ΓΑΡ ΝΕΑΖΟΝ. ἡ γὰρ νέα ἡλικία ἐν τοῖς τόποις τῆς ἀμεριμνίας βόσκεται. ΧΩΡΟΙΣΙΝ ΑΥΤΟΥ. τὸ ΑΥΤΟΥ τινὲς ψιλοῦσι, καὶ νοοῦσι τὸ αὐτόθι· ἔνιοι δὲ δασύνουσιν, ἀντὶ τοῦ, ἑαυτοῦ. τοῖς ἰδίοις ἑαυτοῦ τόποις ἀμερίμνως βόσκεται τὸ νεάζον, καὶ οὔτε καύματι φθείρεται, οὔτε ὑετῷ, οὔτε ἀνέμων σφοδρότητι. ΟΥ ΘΑΛΠΟΣ ΘΕΟΥ. ἀντὶ τοῦ, οὐδεμία μεταβολή.

147. ΑΛΛ' ΗΔΟΝΑΙΣ. ἀλλὰ ταῖς ἡδοναῖς εἰς ὕψος εὐθυμίας αἴρεται. ἕως ἄν τις γαμηθῇ, οὐδὲν, φησὶ, ταράττει τὴν νέαν ἡλικίαν· ἀλλ' ὡς τεῖχος ἀῤῥαγὲς οὐ φθείρεται ὑπό τινος· οὕτως οὐδὲ ἡ νεότης ἐστηριγμένη ὑπὸ ἀμεριμνίας τῶν ἐν τῷ βίῳ κακῶν. Νέα γὰρ φροντὶς οὐκ ἀλγεῖν φιλεῖ. (Εὐριπ. Μηδ. 47.) ΕΣ ΤΟΥΘ ΕΩΣ ΤΙΣ. τηνικαῦτα ἐπειδὰν γαμηθῇ τις, εἰς τὰ καθ' ἑαυτὴν ἀποβλέπει καὶ συνορᾷ, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τῶν τέκνων φροντίζει.

151. ΤΗΝ ΑΥΤΟΥ. τὸ ΑΥΤΟΥ ὡς πρὸς τὸ ΝΕΑΖΟΝ ἀποδέδωκε. εἴ τις, φησὶν, ἔξω ἀμεριμνίας οὖσα εἰς φροντίδας εἰσῆλθε γαμηθεῖσα, ἀπὸ τῆς πράξεως αὐτῆς, ἤγουν τῶν ἑαυτῆς παθῶν, ἅπερ δηλονότι ἐπράχθη ἐν αὐτῇ, ἴδοι ἂν καὶ οἰκτείροι τὰ κακὰ ἐν οἷς ἐγὼ λυποῦμαι.

153. ΠΑΘΗ ΜΕΝ ΟΥΝ ΔΗ. τὰ μὲν ἄλλα πάθη τοῦ Ἡρακλέους πολλάκις ἀπωδυράμην· ἓν δ' εἰπεῖν νῦν βούλομαι, οἷον οὐκ εἴρηκά πω. ΠΑΛΑΙΑΝ ΔΕΛΤΟΝ. ὅτι πρὸ πολλοῦ χρόνου χρησμὸς ἦν αὐτῷ δεδομένος.

137. ἃ, id est, δι' ἃ, *quapropter.*

142. θυμοφθορῶ. gl. κατὰ ψυχὴν φθείρομαι. Seq. v. μή τ' valet μή τοι. Pro παθοῦσα, quod emendate scriptum in B. T. membr. et Aldus perperam exhibent παροῦσα.

[143. Præferam μήτ' ἐκμάθοις παθοῦσα, νῦν τ' ἄπειρος εἶ. Conf. infra v. 583. *Schæf.*]

ἐν δ', οἷον οὔπω πρόσθεν, αὐτίκ' ἐξερῶ.
ὁδὸν γὰρ ἦμος τὴν τελευταίαν ἄναξ
ὡρμᾶτ' ἀπ' οἴκων Ἡρακλῆς, τότ' ἐν δόμοις
λείπει παλαιὰν δέλτον ἐγγεγραμμένην
ξυνθήμαθ', ἅ'μοὶ πρόσθεν οὐκ ἔτλη ποτὲ,
πολλοὺς ἀγῶνας ἐξιὼν, οὕπω φράσαι.
ἀλλ' ὥς τι δράσων εἷρπε, κοὐ θανούμενος.
νῦν δ' ὡς ἔτ' οὐκ ὢν, εἶπε μὲν λέχους ὅτι
χρείη μ' ἑλέσθαι κτῆσιν· εἶπε δ' ἣν τέκνοις
μοῖραν πατρῴας γῆς διαίρετον νέμοι·
χρόνον προτάξας ὡς τρίμηνον, ἡνίκ' ἂν
χώρας ἀπείη, κἀνιαύσιον, βεβὼς,
τότ' ἢ θανεῖν χρείη σφε τῷδε τῷ χρόνῳ,
ἢ τοῦθ' ὑπεκδραμόντα τοῦ χρόνου τέλος,
τὸ λοιπὸν ἤδη ζῆν ἀλυπήτῳ βίῳ.
τοιαῦτ' ἔφραζε πρὸς θεῶν εἱμαρμένα
τῶν Ἡρακλείων ἐκτελευτᾶσθαι πόνων,
ὡς τὴν παλαιὰν φηγὸν αὐδῆσαί ποτε

161. ΝΥΝ Δ' ΩΣ ΕΤ' ΟΥΚ ΩΝ. ἀεὶ μὲν ἐξῄει ὡς ἐπὶ ὁμολογουμένῳ κατορθώματι· νῦν δὲ ὡς τεθνηξόμενος ἐνετείλατό μοι, ἵνα πρόνοιαν ἄλλου ἀνδρὸς ἐμαυτῇ ποιήσωμαι· εἶπε δὲ καὶ περὶ τῆς ἑκάστου τῶν τέκνων μερίδος. ΧΡΕΙ' Ἠι Μ' ΕΛΕΣΘΑΙ ΚΤΗΣΙΝ. ἔλεγε προσήκειν ἐμὲ λαβεῖν τὴν προῖκα, καὶ τὰ δῶρα, ἃ ὑπὲρ τοῦ λέχους ἐκτησάμην. Ἄλλως. ΧΡΕΙ' Ἠι ΜΕΛΕΣΘΑΙ ΚΤΗΣΙΝ. ἤγουν προνοεῖσθαι ἑτέρου ἀνδρὸς, ἢ σώζειν τὸ λέχος. ΥΠΕΚΔΡΑΜΟΝΤΑ. διαφυγόντα τὸν θάνατον.

169. ΤΟΙΑΥΤ' ΕΦΡΑΖΕ. ἡ δέλτος τοιαῦτα ἔλεγε παρὰ θεῶν εἱμάρθαι, ὥστε τούτων θάτερον αὐτῷ τέλος ἔσεσθαι τῶν πόνων. ΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΩΝ. τῶν ἑαυτοῦ

157. *δέλτον ἐγγεγραμμένην ξυνθήμαθ'*. Elegans structura, quam Virgilius imitatur Ecl. iii. *Flores inscripti nomina regum.* Simile exemplum e Platone profert Guellius: *ἐὰν μὲν ᾖ δοῦλος ἢ ξένος, ἐν τῷ προσώπῳ καὶ ταῖς χερσὶ γραφεὶς τὴν συμφορὰν, καὶ μαστιγωθεὶς*—

158. *ξυνθήμαθ', ἅ'μοὶ*— Una vox est *ἅ'μοὶ* contracta ex *ἃ ἐμοὶ*, priore syllaba ob crasin longa. Pessime Turnebus excudit *ξυνθήματα ἅ μοι*. Mendose etiam Aldus, *ξυνθήμαθ' ἅ μοι*.

[161. *ἔτ' οὐκ*. Apollonius Rhod. ii. v. 28. *τῶν μὲν ἔτ' οὐκ ἀλέγει*. Conf. Gernhardi, viri doctissimi, Observat. in Sophocl. Philoct. p. 153. *Schæf.*]

162. Aldus et codd. hic et v. 166, pro *χρείη* solemnem scripturæ errorem exhibent *χρεῖ' ᾖ*.

163. *νέμοι*. Sic B. T. In membr. ut apud Aldum, *μένειν*.

[164. s. Sic recte Erfurdtius, præeunte Wakefieldio. Brunckius *τρίμηνον—κἀνιαύσιον*, referens ad *χρόνον*, impeditissima verborum structura. *Schæf.*]

165. *ἀπείη*. Sic emendate scriptum in B. quod in aliis libris diversimode depravatum: in T. *ἀπῄει*: in membr. *ἀπίῃ*, ut Aldus edidit.—Libri omnes *κἀνιαύσιος* mendose. Ordo est: *χρόνον προτάξας ὡς τρίμηνον κἀνιαύσιον, ἡνίκ' ἂν βεβὼς χώρας ἀπείη*.

Δωδῶνι δισσῶν ἐκ Πελειάδων ἔφη.
καὶ τῶνδε ναμέρτεια συμβαίνει χρόνου
τοῦ νῦν παρόντος, ὡς τελεσθῆναι χρεών.
ὥσθ' ἡδέως εὕδουσαν ἐκπηδᾷν ἐμὲ
φόβῳ, φίλαι, ταρβοῦσαν, εἴ με χρὴ μένειν
πάντων ἀρίστου φωτὸς ἐστερημένην.

ΧΟ. εὐφημίαν νῦν ἴσχ'· ἐπεὶ καταστεφῆ
στείχονθ' ὁρῶ τιν' ἄνδρα πρὸς χάριν λόγων.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

δέσποινα Δηάνειρα, πρῶτος ἀγγέλων
ὄκνου σε λύσω. τὸν γὰρ Ἀλκμήνης τόκον
καὶ ζῶντ' ἐπίστω, καὶ κρατοῦντα, κἀκ μάχης
ἄγοντ' ἀπαρχὰς θεοῖσι τοῖς ἐγχωρίοις.

ΔΗ. τίν' εἶπας, ὦ γεραιὲ, τόνδ' ἐμοὶ λόγον;

ΑΓ. τάχ' ἐς δόμους σοὺς τὸν πολύζηλον πόσιν
ἥξειν, φανέντα σὺν κράτει νικηφόρῳ.

ΔΗ. καὶ τοῦ τόδ' ἀστῶν ἢ ξένων μαθὼν λέγεις;

ΑΓ. ἐν βουθερεῖ λειμῶνι πρόσπολος θροεῖ

πόνων τὸ τέλος. πολὺ δὲ τὸ τοιοῦτον εἶδος παρὰ ποιηταῖς. ΔΩΔΩΝΙ ΔΙΣΣΩΝ ΕΚ ΠΕΛΕΙΑΔΩΝ. τὴν ἐν Δωδῶνι τῆς Θεσπρωτίας φηγὸν, ἐφ' ᾗ δύο περιστεραὶ καθήμεναι ἐμαντεύοντο. ὡς ἀπ' εὐθείας ἡ Δωδών. Ὅμηρος δὲ (Ἰλ. β'. 750.) Δωδώνην εἶπεν. Εἰς τὸ αὐτό. ὑπεράνω τοῦ ἐν Δωδώνῃ μαντείου δύο ἦσαν πέλειαι, δι' ὧν ἐμαντεύετο ὁ Ζεὺς, ὡς Ἀπόλλων ἀπὸ τρίποδος. καὶ οἱ μὲν οὕτω λέγουσι θεσπίζειν· οἱ δὲ, τὰς ἱερείας γραίας οὔσας καὶ πεπολιωμένας μαντεύεσθαι. καὶ γὰρ τοὺς γέροντας οἱ Μολοσσοὶ πελείους ὀνομάζουσιν. Ἡρόδοτος δὲ ἐν δευτέρᾳ (κεφ. 57.) φησί· "Πελειάδες δέ μοι δοκέουσι κληθῆναι πρὸς Δωδωναίων αἱ γυναῖκες, "διότι βάρβαροι οὖσαι, ἐδόκεον ὅμοια ὄρνισι φθέγγεσθαι· μετὰ δὲ χρόνον δοκοῦσιν "ἀνθρωπίνῃ φωνῇ φθέγξασθαι, ἐπείπερ ἐκ Θηβῶν Αἰγυπτίων ἦσαν." Εὐριπίδης τρεῖς γεγονέναι φησὶν αὐτάς· οἱ δὲ, δύο· καὶ τὴν μὲν ἐς Λιβύην ἀφικέσθαι Θήβηθεν εἰς τὸ τοῦ Ἄμμωνος χρηστήριον· τὴν δὲ εἰς τὸ περὶ τὴν Δωδώνην, ὡς καὶ Πίνδαρος Παιᾶσιν. ΚΑΙ ΤΩΝΔΕ ΝΑΜΕΡΤΕΙΑ. καὶ τῶν εἰρημένων ὑφ' Ἡρακλέους ἡ ἀλήθεια νῦν ἀποβαίνει, ὥστε ὁπότερον πραχθῆναι.

179. ΠΡΟΣ ΧΑΡΑΝ ΛΟΓΩΝ. πρὸς ἡδονὴν, πρὸς χάριν. ἀπαγγελοῦντα λόγον ἡδονὴν διδόντα. ἐκ τοῦ στεφάνου δὲ στοχάζεται, ὅτι μέλλει χρηστὰ ἀπαγγέλλειν.

185. ΤΑΧ' ΕΣ ΔΟΜΟΥΣ. ἀντὶ τοῦ ταχέως, εὐθέως.

188. ΒΟΥΘΕΡΕΙ. τῷ μέγα θέρος ἔχοντι, ὅ ἐστι λήϊον. τὸ γὰρ ΒΟΥ ἐπιτατικόν. ἢ τῷ σφόδρα βαλλομένῳ καὶ καταθερομένῳ, ἤγουν θερμαινομένῳ, ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Ἄλλως. ΒΟΥΘΕΡΕΙ. ἢ ὄνομα τοῦ λειμῶνος, ἢ πολυθερεῖ, ὅ ἐστι, πολλάκις θεριζομένῳ, ἵν' εἴπῃ, πολυφόρῳ, ἢ ὑπὸ βοῶν θεριζομένῳ τοῖς ὀδοῦσι, τουτέστι, βοῦς τρέφοντι.

179. πρὸς χάριν λόγων. Id est, ἕνεκα λόγων. Vide ad Antig. 30. Perperam libri omnes πρὸς χαράν.

Λίχας ὁ κῆρυξ ταῦτα. τοῦδ' ἐγὼ κλύων
ἀπῆξ', ὅπως σοι πρῶτος ἀγγείλας τάδε,
πρὸς σοῦ τι κερδάναιμι, καὶ κτῴμην χάριν.
ΔΗ. αὐτὸς δὲ πῶς ἄπεστιν, εἴπερ εὐτυχεῖ;
ΑΓ. οὐκ εὐμαρείᾳ χρώμενος πολλῇ, γύναι.
κύκλῳ γὰρ αὐτὸν Μηλιεὺς ἅπας λεὼς
κρίνει παραστὰς, οὐδ' ἔχει βῆναι πρόσω.
τὸ γὰρ ποθοῦν ἕκαστος ἐκμαθεῖν θέλων
οὐκ ἂν μεθεῖτο, πρὶν καθ' ἡδονὴν κλύειν.
οὕτως ἐκεῖνος οὐχ ἑκὼν, ἑκοῦσι δὲ
ξύνεστιν· ὄψει δ' αὐτὸν αὐτίκ' ἐμφανῆ.
ΔΗ. ὦ Ζεῦ, τὸν Οἴτης ἄτομον ὃς λειμῶν' ἔχεις,
ἔδωκας ἡμῖν, ἀλλὰ σὺν χρόνῳ, χαράν.
φωνήσατ', ὦ γυναῖκες, αἵ τ' ἔσω στέγης,
αἵ τ' ἐκτὸς αὐλῆς, ὡς ἄελπτον ὄμμ' ἐμοὶ
φήμης ἀνασχὸν τῆσδε νῦν καρπούμεθα.
ΧΟ. Ἀνολολύξατε δόμοι
ἐφεστίοις ἀλαλαγαῖς.
ὁ μελλόνυμφος, ἐν δὲ κοινὸς ἀρσένων

192. ΕΙΠΕΡ ΕΥΤΥΧΕΙ. εἰ εὐτυχεῖ ὁ Ἡρακλῆς, πῶς ἄπεστιν ὁ Λίχας, καὶ οὐκ ἦλθε ταχέως ἀπαγγελῶν; πρὸς ὃ ἀποδίδωσιν· ΟΥΚ ΕΥΜΑΡΕΙΑι. οὐ ῥαστώνῃ, οὐ καταφρονήσει σοῦ ἄπεστιν· ἀλλὰ κρινόμενος ὑπὸ τῶν πολιτῶν. τὸ δὲ ΟΥ ΠΟΛΛΗι ἀντὶ τοῦ, οὐδὲ ὀλίγῃ. οἱ δὲ οὕτως· ΟΥΚ ΕΥΧΕΡΕΙΑι. ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἔστιν αὐτῷ εὐχερὲς παραγενέσθαι. ΜΗΛΙΕΥΣ ΛΕΩΣ. Μηλιεῖς ἔθνος Θετταλικὸν πλησίον Τραχῖνος. Μηλία δὲ ἡ πόλις καλεῖται. ΤΟ ΓΑΡ ΠΟΘΟΥΝ. τὸ ποθούμενον. ΟΥΧ ΕΚΩΝ, ΕΚΟΥΣΙ ΔΕ. τοῖς Μηλιεῦσιν αὐτὸς ὁ Λίχας σύνεστιν οὐχ ἑκών. βούλεται γὰρ αὐτῶν ἀποστὰς, ἐλθεῖν πρὸς σέ.

200. ΑΤΟΜΟΝ ΛΕΙΜΩΝΑ. τὸν ἀπόρθητον, ὃν εἰσβάλλοντες εἰς τὴν χώραν οἱ δυσμενεῖς οὐ δῃοῦσιν. ἄμεινον δὲ, τὸν ἀφιερωμένον θεοῖς καὶ ἀγεώργητον· ὃν οὐδὲ βοτὰ καταβόσκεται. τὰ δὲ τοιαῦτα χωρία ὀργάδας ἐκάλουν. ΦΩΝΗΣΑΤ' Ω ΓΥΝΑΙΚΕΣ. ἀντὶ τοῦ, ὀλολύξατε καὶ βοήσατε, χάριν ὁμολογοῦσαι τοῖς θεοῖς. ΟΜΜΑ ΦΗΜΗΣ φησὶν αὐτὸν τὸν φανερῶς ἀπαγγείλαντα, ἢ τὸ ἀπὸ τῆς φήμης φῶς. ΑΝΑΣΧΟΝ. ἀναφανὲν, ἀνατεῖλαν. ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ἡλίου.

206. ΕΦΕΣΤΙΟΙΣ ΑΛΑΛΑΓΑΙΣ. ταῖς ἐπὶ τῶν θυσιῶν εὐχαῖς. ἀντὶ τοῦ, ὁ πᾶς οἶκος τοῦ Ἡρακλέους θυσίας καὶ εὐχὰς ποιείτω. Ο ΜΕΛΛΟΝΥΜΦΟΣ. εἴ τις μελλόνυμφός ἐστιν, εἴτε γεγαμηκὼς, ἡκέτω. κοινὴ γὰρ πάντων ἐστὶν εὐχή. ἡκέτω δὲ

195. κρίνει. Id est, ἀνακρίνει. Simplex pro composito.

205. ἀνολολύξατε δόμοι. Perperam Aldus ἀπολολύξετε δόμοις.

206. ἀλαλαγαῖς. Sic B. Perperam Aldus ἀλαλαῖς. Nuptiarum proprium verbum est ἀλαλάζειν. Euripid. Herc. Fur. initio: Κρέων δὲ Μεγάρας τῆσδε γίγνεται πατὴρ, Ἣν πάντες ὑμεναίοισι Καδμεῖοι ποτὲ Λωτῷ συνηλάλαξαν, ἡνίκ' εἰς ἐμοὺς Δόμους ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς νιν ἤγετο.

207. ὁ μελλόνυμφος, nempe ὕμνος, ut ὁ καλλίνικος.

ἴτω κλαγγά· τὸν εὐφαρέτραν
'Απόλλωνα προστάταν,
ὁμοῦ δὲ Παιᾶνα, Παιᾶν'
ἀνάγετ', ὦ παρθένοι,
βοᾶτε τὰν ὁμόσπορον
Ἄρτεμιν Ὀρτυγίαν,
ἐλαφηβόλον, ἀμφίπυρον,
γείτονάς τε Νύμφας.
ἀείρομ', οὐδ' ἀπώσομαι
τὸν αὐλὸν, ὦ τύραννε τᾶς ἐμᾶς φρενός.
ἰδού μ' ἀναταράσσει,
εὐοῖ μ' ὁ κισσὸς, ἄρτι βακχίαν
ὑποστρέφων ἅμιλλαν.
ἰὼ ἰὼ Παιάν·
ἴδ', ἴδ', ὦ φίλα
γύναι, τάδ' ἀντίπρωρα δῆτά σοι βλέπειν
πάρεστ' ἐναργῆ.

ΔΗ. Ὁρῶ, φίλαι γυναῖκες, οὐδ' ἔμ' ὄμματος
φρουρὰ παρῆλθε, τόνδε μὴ λεύσσειν στόλον·
χαίρειν δὲ τὸν κήρυκα προὐνέπω, χρόνῳ
πολλῷ φανέντα, χαρτὸν εἴ τι καὶ φέρει.

πᾶσα κλαγγὴ ἀρσένων τε καὶ θηλειῶν, καὶ κοινὴν εὐχὴν ποιησάτω. ΚΟΙΝΟΣ ΚΛΑΓΓΑ. τὸ ΚΟΙΝΟΣ Ἀττικὸν, ὡς τὸ (Ἰλ. β'. 742.) κλυτὸς Ἱπποδάμεια.

211. ΑΝΑΓΕΤ'. ἀνυμνεῖτε πάντες καὶ πᾶσαι τὸν σωτῆρα καὶ παιᾶνα Ἀπόλλωνα. ΒΟΑΤΕ ΤΑΝ ΟΜΟΣΠΟΡΟΝ. ἀνυμνεῖτε καὶ τιμᾶτε τὴν ἅμα τῷ Ἀπόλλωνι σπαρεῖσαν Ἄρτεμιν, τὴν ἐν Ὀρτυγίᾳ τιμωμένην. ΑΜΦΙΠΥΡΟΝ. παρ' ὅσον ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ δᾳδουχεῖ, ἡ αὐτὴ οὖσα τῇ Ἑκάτῃ. ΝΥΜΦΑΣ δέ φησι, τὰς Ὀρεστιάδας, παρ' ὅσον ἐν τοῖς ὄρεσι διατρίβει ἡ Ἄρτεμις.

216. ΑΕΙΡΟΜ'. μετεωρίζομαι ἐν τῷ χορεύειν εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἄνω αἴρομαι. τὸ γὰρ μελύδριον οὐκ ἔστι στάσιμον· ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ὀρχοῦνται. Ω ΤΥΡΑΝΝΕ. ὦ αὐλὲ, ἢ ὦ Ἡράκλεις, ἢ ὦ Διόνυσε. Ἄλλως. ὦ αὐλὲ, τῆς ἐμῆς φρενὸς τύραννε· ἐρεθίζει γὰρ ὁ αὐλὸς τὰς παρθένους πρὸς τὴν χορείαν. ἀντὶ τοῦ, ὦ κρατῶν τῆς ἐμῆς φρενός. ἐν δὲ τῷ ταῦτα λέγειν, ὀρχοῦνται ὑπὸ χαρᾶς. ΕΥΟΙ Μ' Ο ΚΙΣΣΟΣ. εἰς βακχικὴν ἅμιλλαν, τουτέστι χορείαν, παρορμᾷ με ὁ κισσός. τὸ δὲ ΥΠΟΣΤΡΕΦΩΝ ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ λύπης εἰς ἡδονὴν μετάγων, ἢ ὑποβάλλων. ΑΝΤΙΠΡΩΡΑ. ἐναντία, ἀντικείμενα τοῖς προτέροις κακοῖς ἀγαθά. ἢ ἀντιπρόσωπα, ὑπ' ὄψιν δρώμενα. ὑποδεικνύουσι δὲ τὸν Λίχαν ἐρχόμενον.

228. ΧΑΡΤΟΝ. ἄξιον χαρᾶς.

214. ἐλαφηβόλον. Sic scriptum in B. Aldus edidit ἐλαφοβόλον.

223. δῆτά σοι. Sic legendum. Perperam in libris δή σοι claudicante versu.

227. προὐνέπω. Sic T. In aliis, ut apud Aldum, προὐννέπω. [προὐννέπω. Vulgo uno ν. *Schaef.*]

ΛΙΧΑΣ.

ἀλλ' εὖ μὲν ἵγμεθ'· εὖ δὲ προσφωνούμεθα,
γύναι, κατ' ἔργου κτῆσιν. ἄνδρα γὰρ καλῶς
πράσσοντ' ἀνάγκη χρηστὰ κερδαίνειν ἔπη.

ΔΗ. ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, πρῶθ', ἃ πρῶτα βούλομαι,
δίδαξον, εἰ ζῶνθ' Ἡρακλέα προσδέξομαι.

ΛΙ. ἔγωγέ τοι σφ' ἔλειπον ἰσχύοντά τε,
καὶ ζῶντα, καὶ θάλλοντα, κοὐ νόσῳ βαρύν.

ΔΗ. ποῦ γῆς; πατρῴας, εἴτε βαρβάρου; λέγε.

ΛΙ. ἀκτή τις ἔστ' Εὐβοιΐς, ἔνθ' ὁρίζεται
βωμούς, τελεῖ τ' ἔγκαρπα Κηναίῳ Διΐ.

ΔΗ. εὐκταῖα φαίνων, ἢ 'πὸ μαντείας τινός;

ΛΙ. εὐκταῖ', ὅθ' ᾕρει τῶνδ' ἀνάστατον δορὶ
χώραν γυναικῶν, ὧν ὁρᾷς ἐν ὄμμασιν.

ΔΗ. αὗται δέ, πρὸς θεῶν, τοῦ ποτ' εἰσί, καὶ τίνες;
οἰκτραὶ γάρ, εἰ μὴ ξυμφοραὶ κλέπτουσί με.

230. ΚΑΤ' ΕΡΓΟΥ ΚΤΗΣΙΝ. κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν, κατὰ τὴν τοῦ ἔργου πρᾶξιν. τουτέστιν, ἀξίως τῆς τοῦ Ἡρακλέους ἀρετῆς προσφωνούμεθα. ἀντὶ τοῦ, οἵων ἔδει τυχεῖν προσφωνημάτων τοὺς τοιαῦτα κατειργασμένους, ἐτύχομεν.

236. ΠΑΤΡΩιΑΣ. ἀντὶ τοῦ, τῆς Ἑλλάδος. Ἀργεῖος γὰρ ὁ Ἡρακλῆς.

237. ΟΡΙΖΕΤΑΙ. ἵστησι, κατασκευάζει. ΤΕΛΗ. ἤτοι θυσίας. ΕΓΚΑΡΠΑ δέ, τὰ θυμιάματα, τὰ ἀπὸ ἀνθῶν ἢ καρπῶν. ΚΗΝΑΙΩι ΔΙΙ. Κήναιον, Εὐβοίας ἀκρωτήριον, ἀπὸ Κηναίου τοῦ Εὐφορίωνος, ἢ τοῦ Ἐλεφόρου.

239. ΕΥΚΤΑΙΑ ΦΑΙΝΩΝ. πότερον αὐτὸς εὐξάμενος, καὶ ὑποσχόμενος ἐπὶ τῇ νίκῃ, τοῦτο ποιεῖ, ἢ ἀπὸ μαντείας θεοῦ τινος κελεύσαντος;

240. ΕΥΚΤΑΙ' ΟΘ' ΗιΡΕΙ. κατ' εὐχὴν φησιν αὐτοῦ τελεῖσθαι τὰς θυσίας. ὅτε γὰρ ἐκράτησεν Οἰχαλίας, εὐχαριστήριον τὰς θυσίας προσήγαγε.

242. ΤΟΥ ΠΟΤ' ΕΙΣΙ. ἀντὶ τοῦ, τίνος δεσπότου; ΟΙΚΤΡΑΙ ΓΑΡ. εὐγενεῖς γὰρ δοκοῦσιν εἶναι, εἰ μὴ ἄρα με σφάλλουσιν αἱ κατ' αὐτὰς συμφοραί. τουτέστιν, εἰ μὴ ἄρα διὰ τὴν τύχην ὑπεδύσαντο τὸν οἶκτον.

[235. καὶ ζῶντα. Non tentandum. Conf. v. 182. et 233. it. Œdip. Col. v. 1147. Quod si καὶ ζῶντα propterea displicet, quia præcessit ἰσχύοντά τε, memento, Græcos in hoc complexu particularum τε καὶ sæpissime postponere, quæ proposita malis. Theocritus Idyll. x. v. 5. ποῖός τις δείλαν τε καὶ ἐν μέσῳ ἄματος ἐσσῇ, ut ex prioribus editionibus rescribendum videtur: quam enim vim h. l. habeat τὺ, parum intelligo. Philostratus Her. p. 184. Boiss. τῷ εἴδει θείῳ τε καὶ γενναίῳ ὄντι. p. 190. ὁ θεῖός τε καὶ ἀγαθὸς ἥρως. p. 228. Τούτου δὲ θείου τε καὶ δαιμονίου φανέντος. Vides, his omnibus locis prius poni id, quod momenti est gravioris. *Schæf.*]

238. τελεῖ τ' ἔγκαρπα. Sic membr. et Aldus recte. Alii τέλη τ' ἔγκαρπα, quod cum ὁρίζεται haud commode jungitur. Valckenarii emendatione in Eurip. Diatr. p. 144. prolata facile caremus: βωμούς θ', ἕλη τ' ἔγκαρπα.

[243. *Dignæ enim sunt miseratione, et de calamitatibus earum recte judico.* Conf. infra v. 406. sq. *Schæf.*]

ΛΙ. ταύτας ἐκεῖνος, Εὐρύτου πέρσας πόλιν,
ἐξείλεθ' αὑτῷ κτῆμα καὶ θεοῖς κριτόν.
ΔΗ. ἦ κἀπὶ ταύτῃ τῇ πόλει τὸν ἄσκοπον
χρόνον βεβὼς ἦν ἡμερῶν ἀνήριθμον;
ΛΙ. οὐκ. ἀλλὰ τὸν μὲν πλεῖστον ἐν Λυδοῖς χρόνον
κατείχεθ', ὥς φησ' αὐτὸς, οὐκ ἐλεύθερος,
ἀλλ' ἐμπολήθεις. τοῦ λόγου δ' οὐ χρὴ φθόνον,
γύναι, προσεῖναι, Ζεὺς ὅτου πράκτωρ φανῇ.
κεῖνος δὲ πραθεὶς Ὀμφάλῃ τῇ βαρβάρῳ
ἐνιαυτὸν ἐξέπλησεν, ὡς αὐτὸς λέγει.
χ' οὕτως ἐδήχθη τοῦτο τοὔνειδος λαβὼν,
ὥσθ' ὅρκον αὑτῷ προσβαλὼν διώμοσεν,
ἦ μὴν τὸν ἀγχιστῆρα τοῦδε τοῦ πάθους
ξὺν παισὶ καὶ γυναικὶ δουλώσειν ἔτι.
κοὐχ ἡλίωσε τοὔπος. ἀλλ', ὅθ' ἁγνὸς ἦν,
στρατὸν λαβὼν ἐπακτὸν, ἔρχεται πόλιν
τὴν Εὐρυτείαν. τόνδε γὰρ μεταίτιον
μόνον βροτῶν ἔφασκε τοῦδ' εἶναι πάθους·
ὃς αὐτὸν ἐλθόντ' ἐς δόμους ἐφέστιον,

245. ΑΥΤΩι ΚΤΗΜΑ ΚΑΙ ΘΕΟΙΣ. ἵνα τὰς μὲν αὐτὸς ἔχῃ, τὰς δ' ἀνιερώσῃ τοῖς θεοῖς.

246. Η ΚΑ'ΠΙ ΤΑΥΤΗι. ἆρ' οὖν τὸν πολὺν τοῦτον καὶ ἀναρίθμητον χρόνον τῶν ἡμερῶν ἐν τῇ Οἰχαλίᾳ διέτριψεν; ΑΣΚΟΠΟΝ δὲ, τὸν πολὺν, ὃν οὐκ ἄν τις ἐπιλογίσαιτο καὶ καταμάθοι διὰ τὸ μῆκος. ΑΝΗΡΙΘΜΟΝ. ἀντὶ τοῦ ἀναρίθμητον.

250. ΦΘΟΝΟΝ. μέμψιν. οὐ χρὴ, φησὶ, μέμφεσθαι οἷς ἂν πράξῃ ὁ Ζεύς. ἰδίῳ γὰρ λογισμῷ πάντα πράττει ὡς θέλει. ἢ οὕτως· οὐ χρὴ παραιτεῖσθαι λέγειν τὰ παρὰ τοῦ Διὸς γιγνόμενα, κἂν ᾖ χαλεπά.

253. ΕΝΙΑΥΤΟΝ. ὁ δὲ Ἡρόδωρος τρία ἔτη λέγει.

256. ΤΟΝ ΑΓΧΙΣΤΗΡΑ. τὸν αἴτιον, καὶ πλησίον αὐτὸν ποιήσαντα τοῦ πάθους. λέγει δὲ τὸν Εὔρυτον. ΔΟΥΛΩΣΕΙΝ ΕΤΙ. πλεονάζει τὸ ΕΤΙ.

258. ΟΘ' ΑΓΝΟΣ ΗΝ. ὅτε ἡγνίσθη ἀπὸ τοῦ φόνου, ὅ ἐστιν, ὅτε ἐπλήρωσε τὴν ὑπὲρ τοῦ φόνου δουλείαν. ΣΤΡΑΤΟΝ ΕΠΑΚΤΟΝ. ἤγουν συμμαχικὸν, οὐκ ἴδιον.

257. *ξὺν παισί.* Sic bene Turnebus. In codd. ut apud Aldum legitur *παιδί.* Non abundat *ἔτι*, ut tradit Scholiastes. Significat *aliquando*, *posthac*. Vide Orvillium ad Charit. p. 98.

260. *τόνδε*, Eurytum nempe, cujus nomen in præcedenti adjectivo *τὴν Εὐρύτειαν* latet.

262. *ἐλθόντ' ἐς δόμους ἐφέστιον.* Id est *ἐπὶ τὴν οἰκίαν γενόμενον*, ut Scholiastes exponit ad El. 419. Sic libri omnes recte. Abreschius ad Æschylum p. 79. emendandum censet *ἐς δόμους ἐφεστίους*, frustra. Perinde dicitur *ἐλθὼν ἐς δόμους ἐφέστιος*, *ἐλθὼν δωμάτων ἐφέστιος*, et *ἐλθὼν ἐς δόμους ἐφεστίους*. Nulla causa est, cur librorum auctoritas conculcetur. Eurip. Ione 666. *Καὶ νῦν μὲν, ὡς δὴ ξένον ἄγων σ' ἐφέστιον, Δείπνοισι τέρψω.* Idem Medea 714. *Δέξαι δὲ χώρᾳ καὶ δόμοις ἐφέστιον.* Idem Rheso 201.

ξένον παλαιὸν ὄντα, πολλὰ μὲν λόγοις
ἐπερρόθησε, πολλὰ δ' ἀτηρᾷ φρενὶ,
λέγων, χεροῖν μὲν ὡς ἄφυκτ' ἔχων βέλη,
τῶν ὧν τέκνων λείποιτο πρὸς τόξου κρίσιν·
φωνεῖ δὲ, δοῦλος ἀνδρὸς ὡς ἐλευθέρου
ῥαίοιτο· δείπνοις δ' ἡνίκ' ἦν οἰνωμένος,
ἔρριψεν ἐκτὸς αὐτόν. ὧν ἔχων χόλον,
ὡς ἵκετ' αὖθις Ἴφιτος Τιρυνθίαν
πρὸς κλιτὺν, ἵππους νομάδας ἐξιχνοσκοπῶν,
τότ' ἄλλοσ' αὐτὸν ὄμμα, θητέρᾳ δὲ νοῦν
ἔχοντ', ἀπ' ἄκρας ἧκε πυργώδους πλακός.
ἔργου δ' ἕκατι τοῦδε μηνίσας ἄναξ
ὁ τῶν ἁπάντων Ζεὺς πατὴρ Ὀλύμπιος
πρατόν νιν ἐξέπεμψεν, οὐδ' ἠνέσχετο,

263. ΞΕΝΟΝ. φίλον. ΕΠΕΡΡΟΘΗΣΕ. σφοδρῶς ὕβρισεν, ἢ εἰς τὴν παιδοκτονίαν τῶν ἀπὸ Μεγάρας τέκνων· ἢ ὅτι πολλαῖς πρώην ὡμίλησε γυναιξὶν, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος. ΑΤΗΡΑι ΦΡΕΝΙ. ἀπηνεῖ καὶ σκληρᾷ γνώμῃ. ΛΕΓΩΝ ΧΕΡΟΙΝ ΜΕΝ. λέγων αὐτὸν ἡττᾶσθαι τῶν αὐτοῦ τέκνων, εἰ καὶ ἄφυκτα βέλη ἔχει. ΤΩΝ ΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΛΙΠΟΙΤΟ. τοῦτο ἰδίως. οὐ γὰρ ἠλαζονεύσατο μόνον περὶ τῶν παίδων ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ δῶρον τοξείας προθεὶς τὴν Ἰόλην, νικήσαντι Ἡρακλεῖ οὐκ ἠγγύησε. διαφωνεῖται δὲ ὁ τῶν Εὐρυτιδῶν ἀριθμός. Ἡσίοδος μὲν γὰρ τέσσαράς φησιν Εὐρύτου καὶ Ἀντιόπης παῖδας, οὕτως·

Ἡ δ' ὑποκυσσαμένη καλλίζωνος Στρατονίκη,
Εὔρυτον ἐν μεγάροισιν ἐγείνατο φίλτατον υἱόν.
τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντο Δηΐων τε, Κλύτιός τε,
Τοξεύς τ' ἀντίθεος, ἠδ' Ἴφιτος ὄζος Ἄρηος·
τοὺς δὲ μεθ', ὁπλοτάτην τέκετο ξανθὴν Ἰόλειαν
Ἀντιόπη κρείουσα Πύλωνος Ναυβολίδαο.

Κρεώφυλος δὲ, δύο· Ἀριστοκράτης δὲ, τρεῖς, Τοξέα, Κλύτιον, Δηΐονα.

267. ΑΝΔΡΟΣ ΩΣ. λείπει ἡ ὑπό· ὡς ὑπὸ ἐλευθέρου ἀνδρὸς ὑβρίζοιτο. λέγει δὲ τὸν Εὐρυσθέα. ΕΡΡΙΨΕΝ ΕΚΤΟΣ ΑΥΤΟΝ. τῆς οἰκίας αὐτὸν ἀπεώσατο. ΩΝ ΕΧΩΝ ΧΟΛΟΝ. ὑπὲρ δὴ τούτων ὀργιζόμενος Ἡρακλῆς, ἐφόνευσε τὸν Ἴφιτον, εἰς τὸ τῆς Τιρυνθίας ὄρος παραγεγονότα διὰ τὴν τῶν ἵππων ἀναζήτησιν. ΑΛΛΟΣ' ΑΥΤΟΝ ΟΜΜΑ. ἀλλαχόσε τὸν νοῦν ἔχοντα, καὶ οὐδὲν δεινὸν πείσεσθαι προσδοκῶντα, ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐδίσκευσεν.

274. ΕΡΓΟΥ. τοῦ φόνου. ΟΥΔ' ΗΝΕΣΧΕΤΟ. οὐχ ὑπήνεγκεν αὐτοῦ τὴν μιαιφονίαν, ὅτι τὰς ἄλλας αὐτοῦ σεμνὰς πράξεις διὰ ταύτης κατῄσχυνεν. ΥΒΡΙΝ. τὴν ἀδικίαν. οἷον, οὐδ' αὐτὸ τὸ θεῖον ὑβριζόμενον καρτερεῖ, ὃ λίαν ἐστὶν ἀνεκτικώτατον.

Στείχοιμ' ἄν· ἐλθὼν δ' εἰς δόμους ἐφέστιος, Σκευῇ πρεπόντως σῶμ' ἐμὸν καθάψομαι. Quæ quidem exempla sufficiunt tuendæ nostræ lectioni. Similia multa addi possent, quæ in promptu habemus. [Vid. Brunck. ad Apollon. Rhod. i. v. 909. *Schaf.*]

268. ἡνίκ' ἦν οἰνωμένος. Nempe Hercules. Possis etiam de Euryto intelligere, et fortasse melius.

272. θητέρᾳ. Sic membr. et Aldus. In aliis θατέρᾳ. Proba est utraque forma. In Comici Avibus v. 1365. θητέρᾳ trium codicum consensu firmatur.

275. πατὴρ Ὀλύμπιος. Sic libri omnes veteres. Stephanus edidit οὐλύμπιος, ut in T. scriptum est.

ὅθ' οὕνεκ' αὐτὸν μοῦνον ἀνθρώπων δόλῳ
ἔκτεινεν. εἰ γὰρ ἐμφανῶς ἠμύνατο,
Ζεύς τ' ἂν ξυνέγνω ξὺν δίκῃ χειρουμένῳ.
ὕβριν γὰρ οὐ στέργουσιν οὐδὲ δαίμονες.
κεῖνοι δ' ὑπερχλιδῶντες ἐκ γλώσσης κακῆς
αὐτοὶ μὲν Ἅιδου πάντες εἴσ' οἰκήτορες,
πόλις δὲ δούλη· τάσδε δ', ἅσπερ εἰσορᾷς,
ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὑροῦσαι βίον,
χωροῦσι πρὸς σέ. ταῦτα γὰρ πόσις γ' ὁ σὸς
ἐφεῖτ'· ἐγὼ δὲ, πιστὸς ὢν κείνῳ, τελῶ.
αὐτὸν δ' ἐκεῖνον, εὖτ' ἂν ἁγνὰ θύματα
ῥέξῃ πατρῴῳ Ζηνὶ τῆς ἁλώσεως,
φρόνει νιν ὡς ἥξοντα. τοῦτο γὰρ λόγου
πολλοῦ καλῶς λεχθέντος ἥδιστον κλύειν.
ΧΟ. ἄνασσα, νῦν σοι τέρψις ἐμφανὴς κυρεῖ,
τῶν μὲν παρόντων, τῶν δὲ *πεπυσμένῃ λόγῳ.
ΔΗ. πῶς δ' οὐκ ἐγὼ χαίροιμ' ἄν, ἀνδρὸς εὐτυχῆ
κλύουσα πρᾶξιν τήνδε, πανδίκῳ φρενί;
πολλή 'στ' ἀνάγκη τῇδε τοῦτο συντρέχειν.
ὅμως δ' ἔνεστι τοῖσιν εὖ σκοπουμένοις
ταρβεῖν τὸν εὖ πράσσοντα, μὴ σφαλῇ ποτε.

* πεπυσμένη ed. 1. 2.

281. ΚΕΙΝΟΙ Δ' ΥΠΕΡΧΛΙΔΩΝΤΕΣ. οἱ παῖδες τοῦ Εὐρύτου ὑπερηφάνως λοιδορησάμενοι τῷ Ἡρακλεῖ ἀνῃρέθησαν, ὑπερεντρυφήσαντες τῇ καθ' Ἡρακλέους λοιδορίᾳ. ΑΖΗΛΟΝ. κακοδαίμονα, ὃν οὐκ ἄν τις ζηλώσειεν. Ὅμηρος ('Οδ. ρ'. 219.) ἀμέγαρτε συβῶτα.

286. ΕΦΕΙΤΟ. ἐνετείλατο. ΑΥΤΟΝ Δ' ΕΚΕΙΝΟΝ. τὸ ἑξῆς· αὐτὸν φρόνει ἥξοντα. τουτέστι, προσδόκα αὐτὸν ἥξειν, ὅταν διὰ τῆς θυσίας καθάρῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ φόνου.

291. ΝΥΝ ΣΟΙ ΤΕΡΨΙΣ. ἀντὶ τοῦ, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, καθ' ὃν ἀπαγγέλλει τὰ χρηστά. ἢ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον.

296. ΟΜΩΣ Δ' ΕΝΕΣΤΙ. γνωμολογεῖ ὁρῶσα τὰς αἰχμαλώτους.

Καὶ τοῦτο τοὔπος ἀνδρός ἐστιν ἔμφρονος·
ὅταν καλῶς πράσσῃ τις, ἐλπίζειν κακά.

[279. Ζεύς τ' ἄν. V. Porson. ad Euripid. Med. v. 863. *Schæf.*]

[285. πόσις τε σός. Brunckius πόσις γ' ὁ σός. *Schæf.*]

295. πολλή 'στ' ἀνάγκη. Sic membr. et Aldus. In duobus aliis codd. πολλή τ' ἀνάγκη, quod valet πολλή τοι. Pessime Turnebus edidit πολλὴ δ' ἀνάγκη. Vide ad Œd. Col. 293. et quæ notavimus ad Eur. Med. 1012.

297. ταρβεῖν τὸν εὖ πράσσοντα, μὴ σφαλῇ ποτε. pro ταρβεῖν μὴ ὁ εὖ πράσ-

ἐμοὶ γὰρ οἶκτος δεινὸς εἰσέβη, φίλαι,
ταύτας ὁρώσῃ δυσπότμους, ἐπὶ ξένης
χώρας ἀοίκους ἀπάτοράς τ᾽ ἀλωμένας,
αἳ πρὶν μὲν ἦσαν ἐξ ἐλευθέρων ἴσως
ἀνδρῶν, τανῦν δὲ δοῦλον ἴσχουσιν βίον.
ὦ Ζεῦ Τροπαῖε, μή ποτ᾽ εἰσίδοιμί σε
πρὸς τοὐμὸν οὕτω σπέρμα χωρήσαντά ποι,
μηδ᾽, εἴ τι δράσεις, τῆσδέ γε ζώσης ἔτι.
οὕτως ἐγὼ δέδοικα, τάσδ᾽ ὁρωμένη.
ὦ δυστάλαινα, τίς ποτ᾽ εἶ νεανίδων;
ἄνανδρος, ἢ τεκνοῦσσα; πρὸς μὲν γὰρ φύσιν,
πάντων ἄπειρος τῶνδε, γενναία δέ τις.
Λίχα, τίνος ποτ᾽ ἐστὶν ἡ ξένη βροτῶν;
τίς ἡ τεκοῦσα; τίς δ᾽ ὁ φιτύσας πατήρ;
ἔξειπ᾽· ἐπεί νιν τῶνδε πλεῖστον ᾤκτισα
βλέπουσ᾽, ὅσῳ περ καὶ φρονεῖν οἶδεν μόνη.
ΛΙ. τί δ᾽ οἶδ᾽ ἐγώ; τί δ᾽ ἄν με καὶ κρίνοις; ἴσως
γέννημα τῶν ἐκεῖθεν οὐκ ἐν ὑστάτοις.

303. Ω ΖΕΥ ΤΡΟΠΑΙΕ. ἀποτρέπτικε, ἀλεξίκακε. ἱκετεύει δὲ μὴ παθεῖν παραπλήσια ταῖς αἰχμαλώτισι τὰ τέκνα αὐτῆς, ΤΗΣΔΕ ΓΕ ΖΩΣΗΣ. δεικτικῶς, ἀντὶ τοῦ, ἐμοῦ. ὁ δὲ νοῦς· εἰ καὶ μέλλεις τι δρᾷν κατὰ τῶν ἐμῶν παίδων, τοῦτο ἐμοῦ ζώσης ἀναβαλοῦ.

308. ΑΝΑΝΔΡΟΣ Η ΤΕΚΟΥΣΑ. γράφεται ΤΕΚΝΟΥΣΣΑ. ἤτοι τέκνα ἔχουσα, ὥσπερ Καλλίμαχός φησι παιδοῦσσα. ΠΡΟΣ ΜΕΝ ΓΑΡ ΦΥΣΙΝ. ὅσον μὲν γὰρ ἐκ τῆς ἡλικίας καὶ καταστάσεως τοῦ σώματος στοχάζεσθαι, ἄπειρος εἶ τῶν ἐκ τοῦ γάμου προσγιγνομένων. ὅμως δ᾽ ἔοικας εὐγενής τις εἶναι.

315. ΤΩΝ ΕΚΕΙΘΕΝ ΟΥΚ ΕΝ ΥΣΤΑΤΟΙΣ. οὐκ ἐν ταῖς ἀπεῤῥιμμέναις καὶ εὐτελέσι τεταγμένη, ἀλλὰ δηλονότι προὔχουσα ἐν εὐγενείᾳ.

σων σφαλῇ ποτε. Vide quæ notavimus ad Comici Concion. 1125. Sic Plautus Rud. *Eam veretur, ne perierit.*

[298. οἶκτος me quidem non offendit. De *metu* infra v. 306. *Schæf.*]

[301. ἴσως. Hic etiam de re certa dicitur. Sic v. 314. *Schæf.*]

[304. ποι. *quoquam.* Optat Deïanira, ut Jupiter *nulli non suorum* parcat. *Schæf.*]

[305. Supple δράσῃς ex δράσεις. V. Porson. ad Euripid. Orest. v. 1035. *Schæf.*]

308. τεκνοῦσσα. Minus bene Aldus τεκνοῦσα. Membr. in textu habent τεκοῦσα, et in margine: γρ. τεκνοῦσα, ἤτοι τέκνα ἔχουσα. In scholiis scripturam emendavi, τεκνοῦσσα—παιδοῦσσα. Non enim sunt ista participia, sed nomina adjectiva formæ contractæ ex τεκνόεσσα et παιδόεσσα, qualia sunt πτεροῦσσα in Eurip. Hippol. 738. αἰθαλοῦσσα in Æschyli Prom. 1000. οἰνοῦττα, μελιτοῦττα apud Comicum. Eodem, quo hic Tragicus, nomine usus est Theophrastus ab Athenæo laudatus p. 31. itidem emendandus: Θεόφραστος δὲ ἐν τῇ περὶ φυτῶν ἱστορίᾳ φησὶν, ἐν Ἡραίᾳ τῆς Ἀρκαδίας γίγνεσθαι οἶνον, ὃς τοὺς μὲν ἄνδρας πινόμενος ἐξίστησι· τὰς δὲ γυναῖκας τεκνοῦσσας ποιεῖ.

ΔΗ. μὴ τοῦ τυραννεύοντος Εὐρύτου σπορά;
ΛΙ. οὐκ οἶδα. καὶ γὰρ οὐδ' ἀνιστόρουν μακράν.
ΔΗ. οὐδ' ὄνομα πρός του τῶν ξυνεμπόρων ἔχεις;
ΛΙ. ἥκιστα· σιγῇ τοὐμὸν ἔργον ἤνυτον.
ΔΗ. εἴπ', ὦ τάλαιν', ἀλλ' ἡμὶν ἐκ σαυτῆς· ἐπεὶ
καὶ ξυμφορά τις μὴ εἰδέναι σέ γ', ἥ τις εἶ.
ΛΙ. οὔ τ' ἄρα τῷ γε πρόσθεν οὐδὲν ἐξ ἴσου
χρόνῳ διοίσει γλῶσσαν, ἥ τις οὐδαμᾶ
προὔφηνεν οὔτε μείζον', οὔτ' ἐλάσσονα.
ἀλλ' αἰὲν, ὠδίνουσα συμφορᾶς βάρος,
δακρυῤῥοεῖ δύστηνος, ἐξ ὅτου πάτραν
διήνεμον λέλοιπεν. ἡ δέ τοι τύχη
κακὴ μὲν αὐτῇ γ', ἀλλὰ συγγνώμην ἔχει.
ΔΗ. ἣ δ' οὖν ἐάσθω, καὶ πορευέσθω στέγας.

317. ΟΥΔ' ΑΝΙΣΤΟΡΟΥΝ. ἐπολυπραγμόνουν, περιειργαζόμην. ΜΑΚΡΑΝ δὲ, ἐπιπολύ. καλῶς δὲ ὁ Λίχας διὰ τὸ ὕποπτον οὐδὲ τὸ γένος αὐτῆς ὡμολόγησεν εἰδέναι.

318. ΤΩΝ ΞΥΝΕΜΠΟΡΩΝ. τῶν συναιχμαλωτίδων. τὸ δὲ ΕΧΕΙΣ, ἀντὶ τοῦ ἔγνως.

319. ΗΝΥΤΟΝ. Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ἤνυον.

320. ΕΚ ΣΑΥΤΗΣ. ἀπὸ σαυτῆς, καὶ μὴ ὡς ἀφ' ἡμῶν ἀναγκαζομένη. συμφορὰ γάρ ἐστι τὸ μὴ γιγνώσκεσθαί σε, ἥτις τυγχάνεις. τοῦτο δέ φησιν, ὡς μέλλουσα δεξιῶς αὐτῇ χρήσασθαι, εἰ γνοίη τὰ κατ' αὐτήν.

322. ΟΥΤ' ΑΡΑ ΤΩι ΓΕ ΠΡΟΣΘΕΝ. ἐὰν αἰδουμένη σε φθέγξηται κατ' οὐδὲν, ἄρα ἐξ ἴσου τῷ πρόσθεν χρόνῳ προκομίσειεν αὐτῆς τὴν γλῶτταν. τὸν γὰρ πρὸ τούτου χρόνον ἐσιώπα, καὶ οὐδὲν πρὸς ἐμὲ τῶν καθ' ἑαυτὴν ἐδημοσίευσεν, οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα παντελῶς. Ἄλλως. ὡς οὐκ ἐλάλησε πρώην, οὐδὲ νῦν λαλήσει. ΩΔΙΝΟΥΣΑ. καταπονουμένη. ΔΙΗΝΕΜΟΝ. ἔρημον, ὑψηλὴν, ἣν Ὅμηρος (Ἰλ. β'. 730.) ἠνεμόεσσάν φησιν. Η ΔΕ ΤΟΙ ΤΥΧΗ. αὐτὴ δὲ ἡ τύχη, καθ' ἣν σιωπᾷ, ἐπιβλαβὴς μὲν αὐτῇ ἐστι, καθ' ὃ οὐ τυγχάνει τῆς παρὰ σοῦ δεξιότητος· ὅμως δὲ συγγνώμην ἔχει.

329. ΗΔ' ΟΥΝ ΕΑΣΘΩ. μὴ ἀναγκαζέσθω λέγειν. ἀλλὰ πραττέτω ὥσπερ αὐτῇ φίλον, ἵνα μὴ δόξωμεν αὐτὴν λυπεῖν.

316. In membr. μὴ τῶν τυράννων Εὐρύτου σπορά τις ἦν; absurde. In duobus aliis aliquanto melius, Μή του τυράννων— Legendum procul dubio, ut edidimus: μὴ τοῦ τυραννεύοντος Εὐρύτου σπορά; Infra 420. Ἰόλην ἔφασκες Εὐρύτου σπορὰν ἄγειν. [Revocavi scripturam veterum editionum, sic ut etiam post τυράννων ponerem signum interrogationis. Vocis τύραννος significatio passim latius patet: nam dicitur de omni stirpe regia. V. Dorvill. ad Chariton. p. 34. *Schæf.*]

321. καὶ ξυμφορά τις. Sic duo codd. In membr. ut apud Aldum, καὶ ξυμφορά τοι.

[322. οὔ τ' ἄρα. Œdip. Col. v. 1442. δυστάλαινά τ' ἄρ' ἐγώ. *Schæf.*]

327. διήνεμον. Schol. ἣν Ὅμηρος ἠνεμόεσσάν φησιν. Nullibi in Homeri poësi, qualem eam hodie legimus, Œchalia ἠνεμόεσσα dicta reperitur. Verum Scholiastes noster meliorem lectionem secutus fuisse videtur Homerici versus Il. β'. 730. Οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην πόλιν Εὐρύτου ἠνεμόεσσαν.

[328. αὐτῇ γ'. Non magis emphaticum quam ἔμοιγε, σοίγε (Œdip. Col.

οὕτως ὅπως ἥδιστα, μηδὲ πρὸς κακοῖς
τοῖς οὖσι λύπην πρός γ' ἐμοῦ λύπης λάβοι·
ἅλις γὰρ ἡ παροῦσα. πρὸς δὲ δώματα
χωρῶμεν ἤδη πάντες, ὡς σύ γ' οἷ θέλεις
σπεύδῃς, ἐγὼ δὲ τἄνδον ἐξαρκῆ τιθῶ.
ΑΓ. αὐτοῦ γε πρῶτον βαιὸν ἐμμείνασ', ὅπως
μάθῃς, ἄνευ τῶνδ', οὕς τινάς γ' ἄγεις ἔσω,
ὧν τ' οὐδὲν εἰσήκουσας, ἐκμάθῃς γ' ἃ δεῖ.
τούτων ἔχω γὰρ πάντ' ἐπιστήμην ἐγώ.
ΔΗ. τί δ' ἐστὶ, τοῦ με τήνδ' ἐφίστασαι βάσιν;
ΑΓ. σταθεῖσ' ἄκουσον· καὶ γὰρ οὐδὲ τὸν πάρος
μῦθον μάτην ἤκουσας, οὐδὲ νῦν δοκῶ.
ΔΗ. πότερον ἐκείνους δῆτα δεῦρ' αὖθις πάλιν
καλῶμεν, ἢ μοι ταῖσδέ τ' ἐξειπεῖν θέλεις;
ΑΓ. σοὶ ταῖσδέ τ' οὐδὲν εἴργεται· τούτους δ' ἔα.
ΔΗ. καὶ δὴ βεβᾶσι, χὠ λόγος σημαινέτω.

335. ΑΥΤΟΥ ΓΕ ΠΡΩΤΟΝ. ὁ προευαγγελισάμενος κατέχει αὐτὴν, ἵνα εἴπῃ περὶ ὧν ἤκουσε παρὰ τοῦ Λίχα ἐν τῷ προαστείῳ λέγοντος. ΟΥΣΤΙΝΑΣ ΑΓΕΙΣ. ἀντὶ τοῦ ἔπεμψας. ἦσαν δὲ καὶ ἄρσενες μετὰ τῶν αἰχμαλώτων. ΩΝ Τ' ΟΥΔΕΝ ΕΙΣΗΚΟΥΣΑΣ. περὶ τούτων γὰρ πάντων προσήκει σε μαθεῖν· τούτων γὰρ ἔχω τὴν γνῶσιν.

339. ΤΟΥ ΜΕ ΤΗΝΔ' ΕΦΙΣΤΑΣΑΙ ΒΑΣΙΝ. τίνος ἕνεκεν τὴν πορείαν καὶ τὴν εἴσοδον ἱστᾷς καὶ κωλύεις;

344. ΣΟΙ ΤΑΙΣΔΕ Τ'. ἀντὶ τοῦ, οὔτε πρὸς σὲ, οὔτε πρὸς ταύτας ἀπόῤῥητον· ΤΟΥΤΟΥΣ ΔΕ. ἤγουν τὰς αἰχμαλώτους καὶ τοὺς ἅμα ὄντας ἄρσενας, ἢ τοὺς περὶ τὸν Λίχαν.

v. 1118.), quibus ad amussim respondet. *Schæf.*]

[330. *οὕτως ὅπως ἥδιστα.* Discas ex hoc exemplo plenæ locutionis, quomodo intelligi oporteat *ὅπως* similesque particulas junctas superlativis. *Schæf.*]

[331. F. *τοῖς οὖσι πρόσθε πρός γ' ἐμοῦ λύπην λάβοι.* Sic fere etiam Reiskius: quæ ratio cur *satis invenusta* dicatur, non perspicio. *Schæf.*]

333. *ὡς σύ γ'—ἐγὼ δὲ—* Sic legendum. Perperam Aldus *σύ θ'—* Codd. omnes habent *ἐγὼ δὲ—* Turnebus prava emendatione dedit *ἐγώ τε.* [Brunckius *σύ γ'—ἐγὼ δὲ—*. *Schæf.*]

335. *ἐμμείνασ'—* Sic membr. recte, ut Aldus edidit. In aliis libris *ἀμμείνασ'*.

[336. *οὕστινάς γ'.* De particula *γε* post *ὅστις* v. Porson. Supplem. præfat. ad Euripid. Hecub. p. liv. ed. Lips. *Schæf.*]

[337. *ἐκμάθῃς.* Al. *ἐκμάθῃς γ'* vel *ἐκμάθῃς δ'.* *Schæf.*]

338. *πάντ'.* Id est, *κατὰ πάντα.* [i. q. *τούτων γὰρ εἰμὶ πάντ' ἐπιστήμων ἐγώ.* Eodem modo usurpatur neutrum dativi. Œdip. Col. v. 1446. *ἀνάξιαι γὰρ πᾶσίν ἐστε δυστυχεῖν.* *Schæf.*]

[339. Sic correxit Porsonus ad Euripid. Phœniss. v. 1373. Vulgo *τί δ' ἐστὶ, τοῦ με τήνδ' ἐφίστασαι βάσιν*? *Schæf.*]

[343. *ἢ 'μοί.* Vulgo *κατ' ἔγκλισιν, ἤ μοι.* Sed opponuntur *ἐκεῖνοι.* V. vers. sequ. *Schæf.*]

ΑΓ. ἁνὴρ ὅδ᾽ οὐδὲν, ὧν ἔλεξεν ἀρτίως,
φωνεῖ δίκης ἐς ὀρθόν. ἀλλ᾽ ἢ νῦν κακὸς,
ἢ πρόσθεν οὐ δίκαιος ἄγγελος παρῆν.
ΔΗ. τί φῄς; σαφῶς μοι φράζε πᾶν ὅσον νοεῖς.
ἃ μὲν γὰρ ἐξείρηκας, ἀγνοιά μ᾽ ἔχει.
ΑΓ. τούτου λέγοντος τἀνδρὸς εἰσήκουσ᾽ ἐγὼ,
πολλῶν παρόντων μαρτύρων, ὡς τῆς κόρης
ταύτης ἕκατι κεῖνος Εὔρυτόν θ᾽ ἕλοι,
τήν θ᾽ ὑψίπυργον Οἰχαλίαν· Ἔρως δέ νιν
μόνος θεῶν θέλξειεν αἰχμάσαι τάδε·
οὐ τἀπὶ Λυδοῖς, οὐδ᾽ ἐπ᾽ Ὀμφάλῃ πόνων
λατρεύματ᾽, οὐδ᾽ ὁ ῥιπτὸς Ἰφίτου μόρος·
ὃν νῦν παρώσας οὗτος, ἔμπαλιν λέγει.

347. ΦΩΝΕΙ ΔΙΚΗΣ ΕΣ ΟΡΘΟΝ. ἀντὶ τοῦ, ἐφώνει δικαίως καὶ μετὰ ἀληθείας. ΑΛΛ᾽ Η ΝΥΝ ΚΑΚΟΣ. ἀντὶ τοῦ, ἢ τὰ πρότερον, ἢ τὰ νῦν ψεύδεται.

350. ΑΓΝΟΙΑ Μ᾽ ΕΧΕΙ. ἤγουν ἀγνοῶ, καὶ οὐ συνίημι.

352. ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ. τῆς Ἰόλης. ΕΥΡΥΤΟΝ Θ᾽ ΕΛΟΙ. ἕλοι τε εἴη ἄν. εἰ δὲ ὑφ᾽ ἓν, θέλοι. ΤΗΝ Θ᾽ ΥΨΙΠΥΡΓΟΝ ΟΙΧΑΛΙΑΝ. Φερεκύδης φησὶν οὕτω. "Μετὰ δὲ "τὸν ἀγῶνα Ἡρακλῆς ἀφικνεῖται πρὸς Εὔρυτον τὸν Μελανέως τοῦ Ἀρκεσιλάου εἰς "τὴν Οἰχαλίαν. ᾤκεῖτο δὲ αὕτη ἐν Θούλῃ τῆς Ἀρκαδίας. καὶ ᾔτει τὴν θυγατέρα "Ὕλλῳ γυναῖκα· τοῦ δὲ μὴ διδόντος, Ἡρακλῆς εἷλε τὴν Οἰχαλίαν, καὶ τοὺς υἱοὺς "ἔκτεινεν. Ἴφιτος δὲ ἔφυγεν εἰς τὴν Εὔβοιαν." Μενεκράτης δὲ οὕτω λέγει· Ἡρακλέα εἰς ἐπιθυμίαν Ἰόλης ἀφικέσθαι τῆς Εὐρύτου· τὸν δὲ μὴ θέλειν διδόναι. ἤρα τε γὰρ αὐτῆς, καὶ μίγνυσθαι ἔμελλε τῇ θυγατρὶ, εἰ μὴ Ἀργεῖοι ἐξῆλθον εἰς τὴν Εὔβοιαν. ΘΕΛΞΕΙΕΝ. πεπεικὼς εἴη. ΑΙΧΜΑΣΑΙ ΤΑΔΕ. καταπράξασθαι τῇ αἰχμῇ, ὅ ἐστι, διὰ πολέμου κατορθῶσαι.

358. ΟΝ ΝΥΝ ΠΑΡΩΣΑΣ. τὸν ἔρωτα αὐτῆς παρωσάμενος καὶ παραπεμψάμενος.

350. ἄγνοιά μ᾽ ἔχει. Perperam Triclinius ἀγνοίᾳ in tertio casu legit. Substantivorum in εια et οια ultima anceps est. Corripitur plerumque, sed productæ haud rara sunt exempla. Eurip. Androm. 520. Καὶ γὰρ ἄνοια μεγάλη λείπειν. Æschylus S. Theb. 404. Τάχ᾽ ἂν γένοιτο μάντις ἡ ᾽νοιά τινι.

[357. ὁ ῥιπτὸς—μόρος. Compares λιθόλευστον ἄρη Ajac. v. 254. *Schæf.*]

358. ὃν νῦν παρώσας οὗτος. Male hunc locum prius accepisse fateor. Versionem denuo mutavi, sensumque fideliter expressi. Duo præcedentes versus tanquam in parenthesi sunt. ὃν refertur ad ἔρως. Glossa: ὃν, τὸν ἔρωτα—παρώσας, ἀπωσάμενος. Sic etiam accepit Scholiastes. Hesychius apposite ad hunc locum: παρώσας, ἐάσας. Significationem, quam huic verbo tribueram, non admittit linguæ indoles et prorsus est aliena. Quia inter ἔρως et ὃν tres interjectos versus videram, temere opinatus sum pronomen ad propius nomen referri. In Œd. Col. 1381. verbum κρατοῦσιν non ad proximum αἰδὼς refertur, sed ad longe remotius ἀρὰς in sexto ante illum versu.

[ὃν, gl. τὸν ἔρωτα—παρώσας, ἀπωσάμενος. Sic etiam accepit Scholiastes, Hesychius apposite ad hunc locum: παρώσας, ἐάσας. Haud tamen deterior mihi videtur sensus, quem in versione expressi, ὃν ad proxime præcedentem referens Ἰφίτου μόρον, quem Lichas modo in sermonem suum intruisit.] [ὃν refer ad Ἔρως. Sæpius relativum spectat nomen remotius. *Schæf.*]

ἀλλ᾽ ἡνίκ᾽ οὐκ ἔπειθε τὸν φυτοσπόρον
τὴν παῖδα δοῦναι, κρύφιον ὡς ἔχοι λέχος,
ἔγκλημα μικρὸν αἰτίαν θ᾽ ἑτοιμάσας,
ἐπιστρατεύει πατρίδα τὴν ταύτης, ἐν ᾗ
τὸν Εὔρυτον τόνδ᾽ εἶπε δεσπόζειν θρόνων·
κτείνει τ᾽ ἄνακτα πατέρα τῆσδε, καὶ πόλιν
ἔπερσε. καί νιν, ὡς ὁρᾷς, ἥκει δόμους
ἐς τούσδε πέμπων οὐκ ἀφροντίστως, γύναι,
οὐδ᾽ ὥστε δούλην· μηδὲ προσδόκα τάδε·
οὐδ᾽ εἰκὸς, εἴπερ ἐντεθέρμανται πόθῳ.
ἔδοξεν οὖν μοι πρὸς σὲ δηλῶσαι τὸ πᾶν,
δέσποιν᾽, ὃ τοῦδε τυγχάνω μαθὼν πάρα.
καὶ ταῦτα πολλοὶ πρὸς μέσῃ Τραχινίων
ἀγορᾷ ξυνεξήκουον ὡσαύτως ἐμοὶ,
ὥστ᾽ ἐξελέγχειν· εἰ δὲ μὴ λέγω φίλα,
οὐχ ἥδομαι· τὸ δ᾽ ὀρθὸν ἐξείρηχ᾽ ὅμως.

ΔΗ. οἴ μοι τάλαινα, ποῦ ποτ᾽ εἰμὶ πράγματος;
τίν᾽ εἰσδέδεγμαι πημονὴν ὑπόστεγον,
λαθραῖον; ὦ δύστηνος, ἆρ᾽ ἀνώνυμος
πέφυκεν, ὥσπερ οὑπάγων διώμνυτο,

τἀναντία εἶπεν ὁ Λίχας. ΚΡΥΦΙΟΝ ΩΣ ΕΧΟΙ ΛΕΧΟΣ. λαθραῖον, μὴ εἰδυίας σου. ἀλλ᾽ ἵνα ὡς παλλακίδα αὐτὴν λάβῃ.

362. ΕΝ Ηι. τῇ Οἰχαλίᾳ, τῇ πατρίδι τῆς Ἰόλης.

365. ΩΣ ΟΡΑΙΣ. ἀντὶ τοῦ, ὡς ἀκούεις. ΗΚΕΙ δὲ, ἀντὶ τοῦ, ἐλεύσεται ὅσον οὔπω. διὰ δὲ τούτων τὴν ταχεῖαν αὐτοῦ ἄφιξιν ἀπαγγέλλεται. ΟΥΚ ΑΦΡΟΝΤΙΣΤΩΣ δὲ, οὐχ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ διὰ πολλῆς φροντίδος ἔχων αὐτὴν καὶ ἀγαπῶν. ΜΗΔΕ ΠΡΟΣΔΟΚΑ ΤΟΔΕ. τὸ ἐν δούλης μέρει ἔχειν αὐτήν. ΕΝΤΕΘΕΡΜΑΝΤΑΙ. ἐκκέκαυται.

372. ΑΓΟΡΑι, ἀθροίσματι. ΟΥΧ ΗΔΟΜΑΙ. λυποῦμαι μὲν, οὐκ εἰπών σοι τὰ κεχαρισμένα· ἀλλ᾽ ὅμως ἀληθῆ εἰσιν ἅπερ εἴρηκα.

377. ΑΡ᾽ ΑΝΩΝΥΜΟΣ. ἆρα ἄσημος οὕτως ἐστὶ καὶ δυσγενὴς, ὡς μηδὲ τὸ ὄνομα αὐτῆς γιγνώσκεσθαι; Η ΚΑΙ ΤΑ ΛΑΜΠΡΑ. ταῦτα τὸ τοῦ ἀγγέλου πρόσωπόν φησι. τὸ δὲ ΚΑΤ᾽ ΟΜΜΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΝ ἀντὶ τοῦ, εὐπρεπὴς τὴν ὄψιν καὶ τὸ πᾶν σῶμα. ἢ ἀντὶ τοῦ, ἆρα τῇ θέᾳ καὶ τὸ γένος ἐφάμιλλον;

363. τὸν Εὔρυτον τόνδ᾽— Sic recte scriptum in B. Perperam in duobus aliis τῶνδ᾽, et in Aldina mendosius adhuc τῶν Εὔρυτον τῶνδ᾽—

365. καί νιν— Sic legendum. Perperam in libris καὶ νῦν. Ordo est: καὶ ἥκει πέμπων αὐτὴν εἰς δόμους τούσδε— Mendose etiam in libris omnibus δόμους ὡς τούσδε. Vide Marklandum ad Suppl. 321.

[371. s. πρὸς μέσῃ—ἀγορᾷ. Infra v. 423. s. ἐν μέσῃ—ἀγορᾷ. V. quæ notavi in Glossario Liviano p. 57. *Schaef.*]

ἢ κάρτα λαμπρὰ καὶ κατ' ὄμμα καὶ φύσιν;
ΑΓ. πατρὸς μὲν οὖσα γένεσιν Εὐρύτου ποτὲ
Ἰόλη 'καλεῖτο, τῆς ἐκεῖνος οὐδαμᾶ
βλάστας ἐφώνει, δῆθεν οὐδὲν ἱστορῶν.
ΧΟ. ὄλοιντο μή τι πάντες οἱ κακοί, τὰ δὲ
λαθραῖ' ὃς ἀσκεῖ μὴ πρέποντ' αὐτῷ κακά.
ΔΗ. τί χρὴ ποιεῖν, γυναῖκες; ὡς ἐγὼ λόγοις
τοῖς νῦν παροῦσιν ἐκπεπληγμένη κυρῶ.
ΧΟ. πεύθου μολοῦσα τἀνδρὸς, ὡς τάχ' ἂν σαφῆ
λέξειεν, εἴ νιν πρὸς βίαν κρίνειν θέλοις.
ΔΗ. ἀλλ' εἶμι. καὶ γὰρ οὐκ ἀπὸ γνώμης λέγεις.
ΧΟ. ἡμεῖς δὲ προσμένωμεν; ἢ τί χρὴ ποιεῖν;

382. ΒΛΑΣΤΑΣ. τοὺς γονεῖς, ἀφ' ὧν ἐβλάστησεν. ΔΗΘΕΝ. προσποιούμενος μηδένα ἠρωτηκέναι, μηδὲ ἐγνωκέναι.

383. ΜΗ ΤΙ ΠΑΝΤΕΣ. ὄλοιντο μὴ πάντες ἄνθρωποι, ἀλλ' οἱ κακοὶ, καὶ ὅσοι μηχανῶνται λάθρα, καὶ κακούργους λόγους ἑαυτοῖς συντιθέασιν.

389. ΟΥΚ ΑΠΟ ΓΝΩΜΗΣ. οὐκ ἄνευ συνέσεως, ἀλλ' ἀρεστά. ἤγουν, κἀμοὶ ἀρέσκει τοῦτο.

390. ΗΜΕΙΣ. κατ' ἐρώτησιν.

379. ἢ κάρτα λαμπρά. Sic legendum. Perperam in libris ἣ καὶ τὰ λαμπρά. Recte in B. T. hic versus Deianiræ continuatur, quem cum membr. Aldus Choro tribuit. In T. apposita glossa: λείπει, δηλοῦσι. τὴν ταύτης εὐγένειαν. juxta quam expositionem scriptum oportuisset ᾗ vel ἧς καὶ τὰ λαμπρά. Verum longe præstat nostra lectio, quam post Canterum optime constituit Heathius. [καὶ κατ' ὄμμα καὶ φύσιν. Hujus similiumque locutionum, quæ satis frequentes sunt, non memineram, cum Meletem. Crit. i. p. 119. tentarem vulgatam scripturam Diodori Sic. T. ii. p. 354, 61. Aristoteles Histor. Anim. p. 484. Schneid. καὶ περὶ Τάραντα καὶ Καρίαν καὶ ἄλλους τόπους. In Xenophontis Hierone i. 5. ex vulgata scriptura et illa Stobæi hæc genuina, opinor, elicitur: καὶ διὰ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. Nam quod editiones habent, in priore membro gravatur intolerabili pleonasmo copulæ aut τὲ aut καί. Ad ea quæ statim præcedunt, ἥδεσθαι, ὅτε (imo ὁτὲ) δ' αὖ λυπεῖσθαι, miror neminem adhuc inter Xenophontis editores offendisse. Ex hac enim scriptura consequitur, quod absurdissimum est, nos interdum (ὁτὲ μὲν) ἥδεσθαι ἀγαθοῖς καὶ κακοῖς, interdum (ὁτὲ δ' αὖ) λυπεῖσθαι ἀγαθοῖς καὶ κακοῖς. Corrige ex Stobæo, cujus scripturam Schneiderus minus recte indicavit, ἥδεσθαί τε καὶ λυπεῖσθαι. *Schæf.*]

[382. δῆθεν. "Δῆθεν ponitur quotiescumque aliquid falso dicitur; aliquando apud Cic. et Propert. per, scilicet, exponitur." Prima Scaligerana p. 73. *Schæf.*]

383. μή τι. Sic Aldus et veteres codices. In T. μή τοι. [Post ὄλοιντο posui lineolam, signum abruptæ corrigendæque orationis. Conf. Philoct. v. 961. *Schæf.*]

384. μὴ πρέποντ' αὐτῷ. Sic scriptum in tribus codd. ut Aldus excudit.

388. εἴ νιν. Perperam libri omnes εἴ μιν.

[390. ἢ τί χρὴ ποιεῖν; Subaud. ἄλλο. Euripides Hecub. v. 872. Pors. ἢ 'πικουρίᾳ τίνι; Ibid. v. 1193. ἢ τίν' αἰτίαν ἔχων; Philostratus Her. p. 8. Boisson. 'Αναβεβιωκὼς, ἢ τί; Similiter ibid. init. p. 2. Ἴων ὁ ξένος, ἢ πόθεν; scilic. ἄλλοθεν. Sic intelligendum, quod inprimis Plato frequentat, τί μήν; Scholiastes ad Aristophan. A-

ΔΗ. μίμν', ὡς ἀνὴρ ὅδ' οὐκ ἐμῶν ὑπ' ἀγγέλων,
ἀλλ' αὐτόκλητος, ἐκ δόμων πορεύεται.
ΛΙ. τί χρή, γύναι, μολόντα μ' Ἡρακλεῖ λέγειν;
δίδαξον, ὡς ἕρποντος, εἰσορᾷς, ἐμοῦ.
ΔΗ. ὡς ἐκ ταχείας, ξὺν χρόνῳ βραδεῖ μολὼν,
ᾄσσεις, πρὶν ἡμᾶς ἀνανεώσασθαι λόγους.
ΛΙ. ἀλλ' εἴ τι χρῄζεις ἱστορεῖν, πάρειμ' ἐγώ.
ΔΗ. ἦ καὶ τὸ πιστὸν τῆς ἀληθείας νέμεις;
ΛΙ. ἴστω μέγας Ζεὺς, ὧν γ' ἂν ἐξειδὼς κυρῶ.
ΔΗ. τίς ἡ γυνὴ δῆτ' ἐστὶν, ἣν ἥκεις ἄγων;
ΛΙ. Εὐβοιΐς· ὧν δ' ἔβλαστεν, οὐκ ἔχω λέγειν.
ΑΓ. οὗτος, βλέφ' ὧδε. πρὸς τίν' ἐννέπειν δοκεῖς;
ΛΙ. σὺ δ' εἰς τί δή με τοῦτ' ἐρωτήσας ἔχεις;

392. ΑΥΤΟΚΛΗΤΟΣ. αὐτόματος.

394. ΩΣ ΕΡΠΟΝΤΟΣ ΕΙΣΟΡΑιΣ ΕΜΟΥ. ὁρᾷς γάρ με ἕρποντα καὶ σπεύδοντα πρὸς τὸν Ἡρακλέα. ἔστι δὲ ὅμοιον τῷ, (Ἀριστοφ. Σφ. 1428.) Κατεάγη τῆς κεφαλῆς.

396. ΑιΣΣΕΙΣ. ἀντὶ τοῦ ἀΐσσεις. ΚΑΙ ΝΕΩΣΑΣΘΑΙ. ἀνακαινίσασθαι, καὶ αὖθις ὁμιλῆσαι ἀκριβῶς ἐκ νέου. ἢ οὕτως· πρὶν ἡμῖν καινοτέρους ἀνακοινώσασθαι λόγους.

399. ΙΣΤΩ ΜΕΓΑΣ ΖΕΥΣ. ὅτι περὶ ὧν οἶδα ἀκριβῶς σοι διηγήσομαι.

401. ΩΝ Δ' ΕΒΛΑΣΤΕΝ. ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ τίνος ἐτέχθη.

402. ΟΥΤΟΣ ΒΛΕΦ' ΩΔΕ. ὡς εἰκὸς, κάτω νένευκεν ὁ Λίχας. κατασχοῦσα οὖν αὐτὸν τῆς χειρὸς, φησίν· ἀπόβλεψον εἰς ἐμέ. ὁ δὲ ἀνανεύσας εἶπεν ἂν, Πρὸς τίνα γὰρ νομίζεις με βλέπειν; πρὸς ὃ τὸ, ΠΡΟΣ ΤΙΝ' ΕΝΝΕΠΕΙΝ ΔΟΚΕΙΣ; ὅτι πρὸς βασιλίδα. τὸ δὲ χ, ὅτι τὸ ΩΔΕ τοπικόν ἐστι.

charn. v. 757. Σαμὰν δὲ, ἀντὶ τοῦ τί μήν. τί γὰρ ἄλλο καταλείπεται ἢ τοῦτο. Conf. Platon. Lys. p. 16. Heind. Ἀλλὰ τίνα μήν; *quem vero alium?* p. 17. Ἀλλ' ἀντὶ τίνος μὴν —; *Sed ob quam aliam causam —?* Idem tenendum de formula τί δαί; Hesychius T. ii. c. 1385. Τί δαί. τί γὰρ ἄλλο. De qua interpretatione non erat cur Reizius dubitaret Accent. incl. p. 97. *Schæf.*]

391. ὡς ἀνὴρ ὅδ'. Perperam in libris ὡς ὅδ' ἀνήρ. Vide ad Œd. Col. 680.

[394. εἰσορᾷς, ut ὁρᾷς, ceteris insertum sermonis est familiaris. V. Dawes. Miscell. Crit. p. 319. Oxon. et Brunck. ad Sophocl. Philoct. v. 862. *Schæf.*]

395. ἐκ ταχείας. Sic tres codd. Mendose in impressis τραχείας.

396. ἀνανεώσασθαι. Sic bene Canterus. Vulgo καὶ νεώσασθαι. Nostram lectionem agnoscit Eustathius, qui procul dubio ad hunc locum respexit p. 811. ubi de verbo νεᾶν. ἐξ οὗ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἀνανεώσασθαι λόγους, τὸ ἀνακινῆσαι. εἰπεῖν δὲ καιριώτερον, ἀναπολῆσαι.

402. οὗτος, βλέφ' ὧδε. Hic versus et sequentes omnes, quibus Nuntii personam præfixi, Deianiræ in libris omnibus adscripti sunt: quæ confusio, veteri Scholiastæ non observata, totum hunc dialogum nimis quam absurdum et ridiculum reddiderat, plurimisque interpolationibus et pravis conjecturis occasionem dederat. Errorem detexit Tyrwhittus, eadem sagacitate, qua similes tenebras discussit in Eurip. Cycl. 174. Heracl. 964. Præstantissimi viri ingenio unice debetur hujus loci restitutio.

403. ἐρωτήσας. Sic scribi debuit.

ΑΓ. τόλμησον εἰπεῖν, εἰ φρονεῖς, ὅ σ' ἱστορῶ.
ΛΙ. πρὸς τὴν κρατοῦσαν Δηάνειραν, Οἰνέως
κόρην, δάμαρτά θ' Ἡρακλέους, εἰ μὴ κυρῶ
λεύσσων μάταια, δεσπότιν τε τὴν ἐμήν.
ΑΓ. τοῦτ' αὔτ' ἔχρῃζον, τοῦτό, σου μαθεῖν. λέγεις
δέσποιναν εἶναι τήνδε σήν;
ΛΙ. δίκαια γάρ.
ΑΓ. τί δῆτα; ποίαν ἀξιοῖς δοῦναι δίκην,
ἢν εὑρεθῇς ἐς τήνδε μὴ δίκαιος ὤν;
ΛΙ. πῶς μὴ δίκαιος; τί ποτε ποικίλας ἔχεις;
ΑΓ. οὐδέν. σὺ μέν τοι κάρτα τοῦτο δρῶν κυρεῖς.
ΛΙ. ἄπειμι. μῶρος δ' ἦν πάλαι κλύων σέθεν.
ΑΓ. οὔ· πρίν γ' ἂν εἴπῃς ἱστορούμενος βραχύ.
ΛΙ. λέγ', εἴ τι χρῄζεις. καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ.
ΑΓ. τὴν αἰχμάλωτον, ἣν ἔπεμψας ἐς δόμους,
κάτοισθα δῆτ';
ΛΙ. οὔ φημι. πρὸς τί δ' ἱστορεῖς;

404. ΤΟΛΜΗΣΟΝ ΕΙΠΕΙΝ. καλῶς τὸ ΤΟΛΜΗΣΟΝ, ὡς ἀποδειλιῶντος εἰπεῖν διὰ τὸν δεσπότην.
407. ΔΕΣΠΟΤΙΝ ΤΕ ΤΗΝ ΕΜΗΝ. τοῦτο πρὸς τὸ ΠΡΟΣ ΤΙΝ' ΕΝΝΕΠΕΙΝ ΔΟΚΕΙΣ;
409. ΔΙΚΑΙΑ ΓΑΡ. ἀντὶ τοῦ, ἀληθῆ.
411. ΕΣ ΤΗΝΔΕ. δεικτικῶς, εἰς ἐμέ. ΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣ ΩΝ. μὴ ἀληθεύων.
412. ΤΙ ΠΟΤΕ ΠΟΙΚΙΛΑΣ ΕΧΕΙΣ. τί πεπανούργηκας κατ' ἐμοῦ; τί ἐμηχανήσω, ἢ ἐδολιεύσω;
414. ΚΛΥΩΝ ΣΕΘΕΝ. εἰκῇ ὁμιλούσης δηλονότι.
416. ΣΙΓΗΛΟΣ. ἀντὶ τοῦ, σιγηλή. οὐ σιωπᾷς, φησὶ, πρὶν ἂν πολλὰ φλυαρήσῃς εἰς ἡμᾶς. ἢ πρὶν ἂν μάθῃς ὅ τι βούλει.

Quod in codd. est, ἐρωτήσασ', errori librariorum imputandum; qui Deianiram cum Licha colloqui falso opinabantur. Idem sentiendum de ποικίλας infra v. 412.

404. ὅ σ' ἱστορῶ. In B. T. ἅ σ'—

412. Perperam Aldus ποικίλλασ', ut in membr. In aliis ποικίλασ'.

418. κάτοισθα δῆτ'; Οὔ φημι. Sic omnino legendum: nec ullo modo defendi potest librorum lectio, quam nimia pertinacia retinueram, κάτοισθα δή που; φημί. Plane negare debet Lichas sibi cognitam esse captivam puellam: alioquin Nuntius ei continuo non objiceret his verbis ἣν ὑπ' ἀγνοίας ὁρᾷς, eum dissimulare quasi hanc non nosceret.

[κάτοισθα δή που; Φημί. Sic libri omnes, nec est cur in suspicionem vocetur hæc lectio. Nuntius rogat, non, ut ante Deianira, quænam sit illa captiva, quibusve parentibus orta; sed aditum sibi parans ad ulteriorem sermonem ait: *Nosti scilicet captivam illum, quam domum adduxti modo?* Tanquam si diceret, *haud negas te captivam puellam domum adduxisse modo.* cui Lichas arroganter respondet: *Sane eam novi: tu vero cur hoc me rogas?*

ΑΓ. οὔκουν σὺ ταύτην, ἣν ὑπ' ἀγνοίας ὁρᾷς,
'Ιόλην ἔφασκες Εὐρύτου σπορὰν ἄγειν;
ΛΙ. ποίοις ἐν ἀνθρώποισι; τίς ποθεν μολὼν
σοὶ μαρτυρήσει ταῦτ' ἐμοῦ κλύειν παρών;
ΑΓ. πολλοῖσιν ἀστῶν. ἐν μέσῃ Τραχινίων
ἀγορᾷ πολύς σου ταῦτά γ' εἰσήκουσ' ὄχλος.
ΛΙ. ναί.
κλύειν γ' ἔφασκον. ταυτὸ δ' οὐχὶ γίγνεται,
δόκησιν εἰπεῖν, κἀξακριβῶσαι λόγον.
ΑΓ. ποίαν δόκησιν; οὐκ, ἐπώμοτος λέγων,
δάμαρτ' ἔφασκες 'Ηρακλεῖ ταύτην ἄγειν;
ΛΙ. ἐγὼ δάμαρτα; πρὸς θεῶν, φράσον, φίλη
δέσποινα, τόνδε, τίς ποτ' ἐστὶν ὁ ξένος.
ΑΓ. ὅς σου παρὼν ἤκουσεν, ὡς ταύτης πόθῳ
πόλις δαμείη πᾶσα, κοὐχ ἡ Λυδία
πέρσειεν αὐτὴν, ἀλλ' ὁ τῆσδ' ἔρως φανείς.
ΛΙ. ὤνθρωπος, ὦ δέσποιν', ἀποστήτω. τὸ γὰρ
νοσοῦντι ληρεῖν, ἀνδρὸς οὐχὶ σώφρονος.

419. ΟΥΚΟΥΝ ΣΥ ΤΑΥΤΗΝ. οὐ σὺ, φησὶ, ταύτην, ἣν προσποιῇ ἀγνοεῖν, ἔλεγες εἶναι 'Ιόλην;

425. ΤΑΥΤΟ Δ' ΟΥΧΙ ΓΙΓΝΕΤΑΙ. οὐ ταυτόν ἐστι δόκησις καὶ ἀληθὴς λόγος. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι κἀγὼ ἤκουσα.

434. ΑΠΟΣΤΗΤΩ. περισσὴ ἡ ἀπό. ἢ γράφεται ΠΑΡΣΤΗΤΩ, ἤγουν ὁ ἄνθρωπος στήτω παρελθὼν εἰς μέσον, ὁ διελέγχων με. ΛΗΡΕΙΝ. ἀντὶ τοῦ φλυαρεῖν καὶ ἀδολεσχεῖν. ΝΟΣΟΥΝΤΙ. ἀντὶ τοῦ νοσούσῃ ὑπὸ ζηλοτυπίας. ἀρσενικῶς δὲ εἶπεν, καθολικῶς τὸν λόγον ἐπαγαγὼν, ἵνα μὴ δόξειεν αὐτὴν διελέγχειν, οὕτω· τὸ γὰρ νοσοῦντι, καὶ οἷον μαινομένῳ, συμφλυαρεῖν, ἀνδρός ἐστιν οὐ σώφρονος. προστήτω οὖν ὁ ἄνθρωπος· οὐ γὰρ φιλονεικήσω πρὸς αὐτόν.

Nulla igitur causa est, cur Parisini editoris conjectura probetur, Κάτοισθα δῆτ'; Οὔ φημι.]

[421. τίς, πόθεν. Brunckius τίς ποθεν. Philoct. v. 56. τίς τε καὶ πόθεν πάρει. Homerus Odyss. xix. v. 105. τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; Ceterum cave jungas πόθεν et μολὼν, ut significet *unde profectus*: nam μολὼν hic etiam ex abundanti additum est. *Schæf.*]

425. Æschylus in Agamemnone 1378. Τὸ γὰρ τοπάζειν τοῦ σάφ' εἰδέναι δίχα.

434. ὤνθρωπος. Perperam in libris ἄνθρωπος sine articulo. Quod sequitur ἀποστήτω, librorum omnium veterum lectio est, eaque genuina; sed quid ea significaretur nec veteres, nec novi interpretes intelligere potuerunt, postquam ridiculo librarii errore Nuntii partes Deianira invaserat. Itaque alius παρστήτω, alius ἐπιστήτω legendum esse sibi persuasit. Nunc quæ prius absurda videbantur, apparet, quam vera et personis convenientia sint. Lichas Nuntium despectui habet, eique cum fastu respondet, qualia nemo unquam famulum heræ suæ dicentem induxit in scenam: quumque Nuntius quæstionibus suis Lichæ molestus sit, hic ad

ΔΗ. μὴ, πρὸς σὲ τοῦ κατ' ἄκρον Οἰταῖον νάπος
Διὸς καταστράπτοντος, ἐκκλέψῃς λόγον.
οὐ γὰρ γυναικὶ τοὺς λόγους ἐρεῖς κακῇ,
οὐδ' ἥ τις οὐ κάτοιδε τἀνθρώπων, ὅτι
χαίρειν πέφυκεν οὐχὶ τοῖς αὐτοῖς ἀεί.
Ἔρωτι μέν νυν ὅστις ἀντανίσταται,
πύκτης ὅπως ἐς χεῖρας, οὐ καλῶς φρονεῖ.
οὗτος γὰρ ἄρχει καὶ θεῶν ὅπως θέλει,
κἀμοῦ γε· πῶς δ' οὐ χἀτέρας, οἵας γ' ἐμοῦ;
ὥστ' εἴ τι τῷ 'μῷ τἀνδρὶ, τῇδε τῇ νόσῳ
ληφθέντι, μεμπτός εἰμι, κάρτα μαίνομαι,
ἢ τῇδε τῇ γυναικὶ, τῇ μεταιτίᾳ
τοῦ μηδὲν αἰσχροῦ, μηδ' ἐμοὶ κακοῦ τινος.
οὐκ ἔστι ταῦτ'. ἀλλ' εἰ μὲν ἐκ κείνου μαθὼν
ψεύδῃ, μάθησιν οὐ καλὴν ἐκμανθάνεις·

441. ΕΡΩΤΙ ΜΕΝ ΝΥΝ. *εὐήθης γὰρ, ὅστις προσδοκᾷ ἀντιπυκτεῦσαι τῷ Ἔρωτι.* ΠΩΣ Δ' ΟΥ ΧΑΤΕΡΑΣ. *ἀπὸ κοινοῦ τὸ* ΑΡΧΕΙ.

446. ΜΕΜΠΤΟΣ ΕΙΜΙ. *μεμπτή εἰμι, τουτέστιν εἰ μέμφομαι. ἢ ἀντὶ τοῦ ἐπίμεμπτος, ἐπιπληκτική.*

449. ΕΙ ΜΕΝ ΕΚ ΚΕΙΝΟΥ ΜΑΘΩΝ. *εἰ μὲν γὰρ παρ' Ἡρακλέους ἐκελεύσθης ψεύσασθαι, καλὴν μάθησιν ἐκμανθάνεις· εἰ δὲ σὺ σαυτὸν εἰς τοῦτο ψευδολογίας ἄγεις, ἴσθι ὅτι κἂν θελήσῃς ποτὲ εἰπεῖν τἀληθὲς, οὐ δυνήσῃ, ὑπὸ τῆς συνηθείας νικώμενος, ἢ κἂν θέλῃς ἀληθεῦσαι, οὐ πιστευθήσῃ.*

heram conversus v. 439. percunctatur quis tandem ille sit homo: Nuntius Reginæ responsum antevertit, ipseque dicit, se eum esse qui ex ore Lichæ omnia vera acceperit. Tum Lichas, cui nullum effugium superest, heram orat, ut hominem illum *amandet*. *ὤ'νθρωπος, ὦ δέσποιν', ἀποστήτω.* Dignus fuisset Lichas, qui virgis illico cæderetur, si heram suam Reginam *stultam* appellasset. Haud sane miror H. Stephanum *νοσοῦντι* de Deianira acceptum concoquere non potuisse.

436. *πρὸς σὲ τοῦ.* Sic optime in B. T. In membr. ut apud Aldum, *πρὸς σὺ τοῦ.* Vide quæ notavimus ad Euripid. Med. 326. et ad Apollonium iii. 985.

442. Sophoclea hac comparatione usus est Plutarchus initio Solonis vitæ: *Ὅτι δὲ πρὸς τοὺς καλοὺς οὐκ ἦν ἐχυρὸς ὁ Σόλων, οὐδ' ἔρωτι θαῤῥαλέος ἀντανα-στῆναι, πύκτης ὅπως ἐς χεῖρας, ἔκ τε τῶν ποιημάτων αὐτοῦ λαβεῖν ἐστι*— [Interpunxi post *ὅπως*, *ἐς χεῖρας* jungens verbo *ἀντανίστασθαι*. Plutarchus V. Thesei c. 5. *μάλιστα δὴ πάντων εἰς χεῖρας ὠθεῖσθαι τοῖς ἐναντίοις μεμαθηκότες.* Lucianus T. iii. p. 353. *ὥστε καὶ εἰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοί. Schæf.*]

[444. *κἀμοῦ γε.* Γὲ locum hic suum obtinet: tantum abest, ut inficetum sit. V. Ind. Græc. ad Euripid. Pors. p. 534. b. ed. Lips. alter. *Schæf.*]

445. *ὥστ' εἴ τι.* Sic in B. T. Vulgo *ὡς εἴ τι*— Thais apud Terentium in Eunucho v. 2. *Non adeo inhumano ego sum ingenio, Chærea, Neque ita imperita, ut, quid amor valeat, nesciam.* [*τῷ 'μῷ τἀνδρὶ* sine vitii suspicione citavit Porsonus ad Euripid. Hecub. v. 1125., ubi de activa significatione adjectivi *μεμπτός*. Corrigendum esse suspicor *τῷ 'μῷ γ' ἀνδρί.* Conf. Porson. ad Phœniss. v. 1366. et ad Med. v. 510. *Schæf.*]

εἰ δ' αὐτὸς αὑτὸν ὧδε παιδεύεις, ὅταν
θέλῃς γενέσθαι χρηστὸς ὀφθήσει κακός.
ἀλλ' εἰπὲ πᾶν τἀληθές· ὡς ἐλευθέρῳ,
ψευδεῖ καλεῖσθαι, κὴρ πρόσεστιν οὐ καλή.
ὅπως δὲ λήσεις, οὐδὲ τοῦτο γίγνεται.
πολλοὶ γὰρ, οἷς εἴρηκας, οἳ φράσουσ' ἐμοί.
κεἰ μὲν δέδοικας, οὐ καλῶς ταρβεῖς, ἐπεὶ
τὸ μὴ πυθέσθαι, τοῦτό μ' ἀλγύνειεν ἄν·
τὸ δ' εἰδέναι, τί δεινόν; οὐχὶ χἀτέρας
πλείστας ἀνὴρ εἷς Ἡρακλῆς ἔγημε δή;
κοὔπω τις αὐτῶν ἔκ γ' ἐμοῦ λόγον κακὸν
ἠνέγκατ', οὐδ' ὄνειδος· ἥδε τ', οὐδ' ἂν εἰ
κάρτ' ἐντακείη τῷ φιλεῖν, ἐπεί σφ' ἐγὼ
ᾤκτειρα δὴ μάλιστα προσβλέψασ', ὅτι
τὸ κάλλος αὐτῆς τὸν βίον διώλεσε,
καὶ γῆν πατρῴαν οὐχ ἑκοῦσα δύσμορος
ἔπερσε κἀδούλωσεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
ῥείτω κατ' οὖρον· σοὶ δ' ἐγὼ φράζω κακὸν
πρὸς ἄλλον εἶναι, πρὸς δ' ἔμ' ἀψευδεῖν ἀεί.
ΧΟ. πείθου λεγούσῃ χρηστὰ, κοὐ μέμψει χρόνῳ,
γυναικὶ τῇδε, κἀπ' ἐμοῦ κτήσει χάριν.
ΛΙ. ἀλλ', ὦ φίλη δέσποιν', ἐπεί σε μανθάνω
θνητὴν φρονοῦσαν θνητὰ, κοὐκ ἀγνώμονα,
πᾶν σοι φράσω τἀληθὲς, οὐδὲ κρύψομαι.

454. ΚΗΡ. *μερὶς, κλῆρος, μοῖρα, τύχη.* ΟΠΩΣ ΔΕ ΛΗΣΗιΣ. *ἀντὶ τοῦ, μὴ λήσεις. Ἀττικὴ δὲ ἡ φράσις. λυπήσομαι δὲ, ἐὰν μὴ εἴπῃς, καὶ παρ' ἐμοῦ προσδόκα βλαβήσεσθαι.*

460. ΠΛΕΙΣΤΑΣ. *δηλονότι ἀνάνδρους παρθένους, ὡς Μίδειαν τὴν Φύλαντος, Αὔγην τὴν Ἀλέου, Μεγάραν τὴν Κρέοντος, τὰς Θεστίου θυγατέρας, Ἀστυδάμειαν τὴν Ἀμύντορος.*

462. ΗΔΕ Τ' ΟΥΔ' ΑΝ. *οὐδὲ ἡ Ἰόλη ὀνειδισθήσεται ὑπ' ἐμοῦ, οὐδ' εἰ μεγάλως αὐτῆς ἐρᾷ ὁ Ἡρακλῆς.* ΤΩι ΦΙΛΕΙΝ. *τῷ φιλεῖν αὐτὴν τὸν Ἡρακλέα.*

468. ΡΕΙΤΩ ΚΑΤ' ΟΥΡΟΝ. *ἐρρίφθω, φησὶν, ὁ περὶ τούτων λόγος εἰς τὸν ἀέρα.*

470. ΠΕΙΘΟΥ ΛΕΓΟΥΣΗι ΧΡΗΣΤΑ. *πείσθητι, φησίν. ὁρᾷς γὰρ ὅτι φιλανθρώπως σοι ὁμιλεῖ.*

452. *ὀφθήσει κακός.* Phædrus l. i. fab. x. *Quicunque turpi fraude semel innotuit, Etiamsi verum dicit, amittit fidem.*

[462. *ἥδε τ' οὐδ' ἂν*, scil. *φέροιτο ὄνειδος ἔκ γ' ἐμοῦ.* Conf. Philoct. v. 115. Comma vulgo post *τ'* positum dirimit quæ arcte jungenda sunt. *Schæf.*]

ἔστιν γὰρ οὕτως, ὥσπερ οὗτος ἐννέπει.
ταύτης ὁ δεινὸς ἵμερός ποθ᾽ Ἡρακλῆ
διῆλθε, καὶ τῆσδ᾽ οὕνεχ᾽ ἡ πολύφθορος
καθηρέθη πατρῷος Οἰχαλία δορί.
καὶ ταῦτα, δεῖ γὰρ καὶ τὸ πρὸς κείνου λέγειν,
οὔτ᾽ εἶπε κρύπτειν, οὔτ᾽ ἀπηρνήθη ποτέ.
ἀλλ᾽ αὐτὸς, ὦ δέσποινα, δειμαίνων τὸ σὸν
μὴ στέρνον ἀλγύνοιμι τοῖσδε τοῖς λόγοις,
ἥμαρτον, εἴ τι τήνδ᾽ ἁμαρτίαν νέμεις.
ἐπεί γε μὲν δὴ πάντ᾽ ἐπίστασαι λόγον,
κείνου τε καὶ σὴν ἐξ ἴσου κοινὴν χάριν,
καὶ στέργε τὴν γυναῖκα, καὶ βούλου λόγους,
οὓς εἶπας ἐς τήνδ᾽, ἐμπέδως εἰρηκέναι.
ὡς τἄλλ᾽ ἐκεῖνος πάντ᾽ ἀριστεύων χεροῖν,
τοῦ τῆσδ᾽ ἔρωτος εἰς ἅπανθ᾽ ἥσσων ἔφυ.

ΔΗ. ἀλλ᾽ ὧδε καὶ φρονοῦμεν, ὥστε ταῦτα δρᾶν,
κοὔ τοι νόσον γ᾽ ἐπακτὸν ἐξαιρούμεθα,
θεοῖσι δυσμαχοῦντες. ἀλλ᾽ ἔσω στέγης
χωρῶμεν, ὡς λόγων τ᾽ ἐπιστολὰς φέρῃς,
ἅ τ᾽ ἀντὶ δώρων δῶρα χρὴ προσαρμόσαι,
καὶ ταῦτ᾽ ἄγῃς. κενὸν γὰρ οὐ δίκαιά σε

475. ΩΣΠΕΡ ΟΥΤΟΣ. ὁ ἐν τῷ λειμῶνι ἀκηκοὼς, καὶ ἀπαγγείλας σοι.

479. ΚΑΙ ΤΑΥΤΑ. τὸ ἑξῆς· καὶ ταῦτα οὔτ᾽ εἶπε κρύπτειν. τὰ περὶ τοῦ ἔρωτος, φησὶ, τῆς Ἰόλης οὔτε κρύπτειν μοι ὁ Ἡρακλῆς εἶπεν, οὔτε μὴν ὁμολογεῖν.

483. ΗΜΑΡΤΟΝ. καλῶς διὰ τῆς λέξεως συγγνώμην ἑαυτῷ προξενεῖται. ΕΠΕΙ ΓΕ ΜΕΝ ΔΗ. ἐπεὶ τοίνυν πάντα λόγον ἐπίστασαι, λέγω τι καὶ ἕτερον, ὅπερ ὁμοίως κεχαρισμένον σοί τε καὶ τῷ Ἡρακλεῖ γενήσεται.

490. ΩΔΕ ΚΑΙ ΦΡΟΝΟΥΜΕΝ. ἤγουν, ὥσπερ προείρηκα, οὕτω ποιήσω ταῦτα. ΝΟΣΟΝ. τὴν θεομαχίαν. τὸ γὰρ πρὸς Ἔρωτα φιλονεικεῖν, θεομαχεῖν ἐστιν ἄντικρυς. ΕΠΑΚΤΟΝ δὲ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ αὐθαίρετον. ΑΝΤΙ ΔΩΡΩΝ ΔΩΡΑ. ὅπως ἂν αὐτῷ παρ᾽ ἡμῶν κομίσῃς ἀντίποινα καὶ σύμφωνα οἷς ἤγαγες. λέγει δὲ ἀντὶ τῶν αἰχμαλώτων. ΣΥΝ ΠΟΛΛΩι ΣΤΟΛΩι. ἤγουν σὺν ταῖς ἀπεσταλμέναις αἰχμαλωτίσι.

475. *ἔστιν γὰρ οὕτως, ὥσπερ οὗτος ἐννέπει.* Nunc intelligi potest hic versus, cujus antea sensus absurdus videri debebat. *Res enim ita se habet, ut prædicat οὗτος, hic qui præsens adest.* Johnsonus vertit, *quemadmodum ille Nuntius dixit.* At vero, ut personis divisæ erant colloquii partes, censeri debebat Nuntius e scena abiisse post versum 374. Ne minimum quidem de eo resciverat Lichas; proinde dicere non poterat *rem se habere, quemadmodum Nuntius retulerat.*

495. *κενόν.* Perperam Aldus *κεινὸν*, ut in membr. scriptum est. Pejus in T. *κεῖνον.*

χωρεῖν, προσελθόνθ' ὧδε σὺν πολλῷ στόλῳ.

ΧΟΡΟΣ.

Μέγα τι σθένος ἁ Κύπρις ἐκφέρεται *στροφή.*
νίκας ἀεί. καὶ τὰ μὲν θεῶν
παρέβαν, χὤπως Κρονίδαν
ἀπάτασεν, οὐ λέγω,
οὐδὲ τὸν ἔννυχον Ἅιδαν,
οὐ Ποσειδάωνα τινάκτορα γαίας.
ἀλλ' ἐπὶ τάνδ' ἄρ' ἄκοιτιν
ἀμφίγυοι κατέβαν πρὸ γάμων τινὲς,
πάμπληκτα παγκόνιτά τ' ἐξ-
ῆλθον ἄεθλ' ἀγώνων.
ὁ μὲν ἦν ποταμοῦ σθένος, ὑψίκερω *ἀντιστρ.*
τετράορον φάσμα ταύρου,
Ἀχελῶος ἀπ' Οἰνιαδᾶν·
ὁ δὲ Βακχίας ἀπὸ

497. ΜΕΓΑ ΤΙ ΣΘΕΝΟΣ. *γράφεται καὶ* **ΜΕΓΑ ΤΙ ΣΘΕΝΟΥΣΑ ΚΥΠΡΙΣ.** *ὁ δὲ νοῦς· νικηφορεῖ ἐν παντὶ πράγματι Κύπρις. ἢ οὕτως· ἀποφέρεται τὰς νίκας κατὰ πάντων, καὶ πάσης κρατεῖ φύσεως.* **ΣΘΕΝΟΣ** *δὲ* **ΝΙΚΑΣ** *περιφραστικῶς, τὴν νίκην. εἰκότως δὲ ὁ Χορὸς τοιαύτην ἀρχὴν πεποίηται. πέπαυται γὰρ ὁ λόγος περὶ τοῦ ἔρωτος.* **ΠΑΡΕΒΑΝ.** *ἀντὶ τοῦ παραβήσομαι. καὶ ὅσα μὲν εἰς θεοὺς, φησὶν, ἐνεδείξατο, ὑπερθήσομαι.* **ΤΟΝ ΕΝΝΥΧΟΝ.** *τὸν ἐν σκότῳ διατρίβοντα.* **ΤΑΝΔ' ΑΡ' ΑΚΟΙΤΙΝ.** *τὴν Δηϊάνειραν. ὁ δὲ νοῦς οὗτος· τὰ μὲν εἰς θεοὺς γεγονότα παρίημι· ἐκεῖνα δὲ λέγω, τίνες ἠγωνίσαντο περὶ τῶν γάμων Δηϊανείρας, καὶ κατέβησαν εἰς τὸν ἀγῶνα.* **ΑΜΦΙΓΥΟΙ.** *ἀντίπαλοι. ἢ ἰσχυροὶ ἐν τοῖς γυίοις, μαχεσάμενοι χερσὶ καὶ ποσίν. ἢ ἀμφότεροι τεθωρακισμένοι. ἢ ἄμφω παρωξυμμένοι.* **ΠΑΜΠΛΗΚΤΑ.** *ἀγωνίσματα πληγῶν μεστά.* **ΕΞΗΛΘΟΝ.** *ἀντὶ τοῦ διήνυσαν, ἐπεξῆλθον, ἠγωνίσαντο. λέγει δὲ, ὅτι πᾶν εἶδος ἀγωνίσματος κατ' ἀλλήλων ἐνεδείξαντο, ἠγωνίσαντο.*

508. ΤΕΤΡΑΟΡΟΥ. *τετρασκελοῦς.* **ΦΑΣΜΑ.** *φάντασμα, σχῆμα.* **ΑΠ' ΟΙΝΙΑΔΑΝ.** *ἀπὸ Αἰτωλίας. ἢ οὕτως· Οἰνίαι, πόλις Ἀκαρνανίας, δι' ἧς ῥεῖ Ἀχελῷος·*

496. *ὧδε σὺν πολλῷ στόλῳ.* *Cum tanto captivarum grege.* ut est apud Terentium Heautontim. *Ancillarum gregem ducunt secum.*

499. *χὤπως.* Male in libris *καὶ ὅπως.*

508. *ὑψίκερω τετράορον φάσμα ταύρου.* Sic Sophoclea hæc citat Eustathius ad Il. ε'. p. 573. Verum ad Il. ψ'. p. 1318. ubi eadem excitat, legisse videtur, ut in nostris exemplaribus est, *τετραόρου.* Priorem lectionem præfero: *τετράορος* hic *quadrupedem* significat. Alias *τετράοροι* sunt *quadrijuges, τετράορον ἅρμα, quadrigæ*, ut apud Eurip. Helen. 732. et passim. Eleganti hypallage *τετράορον φάσμα ταύρου* dictum, ut apud Eurip. Or. 987. *τὸ πτανὸν δίωγμα πώλων.*

510. *Βακχίας.* Male in libris *Βακχείας.*

ἦλθε παλίντονα Θήβας
τόξα, καὶ λόγχας, ῥόπαλόν τε τινάσσων,
παῖς Διός· οἳ τότ' ἀολλεῖς
ἤϊσαν ἱέμενοι λεχέων· μόνα δ'
εὔλεκτρος ἐν μέσῳ Κύπρις
ῥαβδονομεῖ ξυνοῦσα.
τότ' ἦν χερὸς, ἦν δὲ τόξων ἐπῳδός.
πάταγος, ταυρείων τ'
ἀνάμιγδα κεράτων·
ἦν δ' ἀμφίπλεκτοι κλίμακες,
ἦν δὲ μετώπων ὀλόεντα
πλήγματα, καὶ στόνος ἀμφοῖν.
ἁ δ' εὐῶπις ἁβρὰ
τηλαυγεῖ παρ' ὄχθῳ ἧστο,
τὸν ὃν προσμένουσ' ἀκοίταν.
ἐγὼ δὲ μάτηρ μὲν οἷα φράζω.
τὸ δ' ἀμφινείκητον ὄμμα νύμφας

πληθυντικῶς δὲ λέγεται. ΒΑΚΧΕΙΑΣ ΘΗΒΑΣ. τῆς τὸν Βάκχον ἐχούσης. καλῶς δὲ τὸ ΒΑΚΧΕΙΑΣ, πρὸς ἀντιδιαστολήν. ΚΑΙ ΛΟΓΧΑΣ. ἀφ' ἱστορίας φησὶ λόγχην ἔχειν τὸν Ἡρακλέα. ἈΟΛΛΕΙΣ ΙΣΑΝ. καταχρηστικῶς εἶπεν ἐπὶ δύο τὸ ΑΟΛΛΕΙΣ. ἐπὶ πλήθους γὰρ λέγεται. ἢ ἀολλεῖς, ἀντὶ τοῦ λίαν ἀλέντες. Ὅμηρος· (Ἰλ. χ'. 308.) Οἴμησε δὲ ἀλείς. ΙΕΜΕΝΟΙ. ἐπιθυμοῦντες. ΜΟΝΑ Δ' ΕΥΛΕΚΤΡΟΣ. μόνη δὲ ἡ εὔλεκτρος Κύπρις παροῦσα ἐβράβευε καὶ διέταττε.

517. ΤΟΤ' ΗΝ ΧΕΡΟΣ. τότε οὖν ὁ Ἡρακλῆς καὶ χερσὶ καὶ τόξοις ἐμάχετο· ὁ δὲ Ἀχελῶος τοῖς κέρασιν. ΑΝΑΜΙΓΔΑ. ἀναμεμιγμένως. ΗΝ Δ' ΑΜΦΙΠΛΕΚΤΟΙ. τὸ ΗΝ ἀντὶ τοῦ, ὑπῆρχον. Ἡσίοδος· (Θεογ. 321.) Τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί. ΚΛΙΜΑΚΕΣ δὲ, αἱ ἐπαναβάσεις, παρὰ τὸ ἄνω τε καὶ κάτω αὐτοὺς στρέφεσθαι ἐν τῇ μάχῃ. ἔστι δὲ εἶδος παλαίσματος ἡ κλίμαξ. τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα ἐπὶ Ἡρακλέους ἀκουστέον. ΗΝ ΔΕ ΜΕΤΩΠΩΝ. τοῦτο ἐπὶ Ἀχελώου. οἱ γὰρ ταῦροι τοῖς κέρασι καὶ μετώποις μάχονται.

523. Α Δ' ΕΥΩΠΙΣ. ἡ Δηϊάνειρα. ΕΓΩ ΔΕ ΜΑΤΗΡ. ἐγὼ, φησὶν, ἐνδιαθέτως ὡσεὶ μήτηρ λέγω. ἐγὼ παρεῖσα τὰ πολλὰ, τὰ τέλη λέγω τῶν πραγμάτων. ΑΜΦΙΜΑΧΗΤΟΝ ΟΜΜΑ ΝΥΜΦΑΣ. ἀντὶ τοῦ, ἡ περιμάχητος νύμφη, περιφραστικῶς.

512. *τόξα καὶ λόγχας, arcum et sagittas.* Vocem λόγχας secus accepit Scholiastes, cujus inepta observatio est. Herculis sagittas ἔγχη πτερωτὰ appellat Euripides Herc. Fur. 1101. Quidni eas Noster λόγχας appellaverit?

514. ἤϊσαν ἱέμενοι λεχέων· μόνα δ'— Aldus et veteres codd. habent ἴσαν ἐς μέσον ἱέμενοι λεχέων. In T. ἴσαν μέσον. Tot verbis suffarcinatus versus cum strophico congruere nequit. Heathius ἴσαν ex glossa irrepsisse censuit. Ego ἐς μέσον a mala manu suppositum fuisse opinor, et ἤϊσαν ad metri normam lego. Quid inficetius quam ἐς μέσον, ἐν μέσῳ in duobus continuis versibus? Et quid hic ad sensus integritatem confert ἐς μέσον? perspicua est erroris causa.

ἐλεεινὸν ἀμμένει·
κἀπὸ ματρὸς ἄφαρ βέβα-
κεν, ὡς πόρτις ἐρήμα.

ΔΗ. Ἦμος, φίλαι, κατ' οἶκον ὁ ξένος θροεῖ
ταῖς αἰχμαλώτοις παισὶν, ὡς ἐπ' ἐξόδῳ,
τῆμος θυραῖος ἦλθον ὡς ὑμᾶς λάθρα,
τὰ μὲν, φράσουσα, χερσὶν ἁ'τεχνησάμην,
τὰ δ', οἷα πάσχω ξυγκατοικτιουμένη.
κόρην γὰρ, οἶμαι δ', οὐκ ἔτ', ἀλλ' ἐζευγμένην
παρεισδέδεγμαι, φόρτον ὥστε ναυτίλος,
λωβητὸν ἐμπόλημα τῆς ἐμῆς φρενός.
καὶ νῦν δύ' οὖσαι μίμνομεν μιᾶς ὑπὸ
χλαίνης ὑπαγκάλισμα. τοιάδ' Ἡρακλῆς,
ὁ πιστὸς ἡμῖν κἀγαθὸς καλούμενος,
οἰκούρι' ἀντέπεμψε τοῦ μακροῦ χρόνου.
ἐγὼ δὲ θυμοῦσθαι μὲν οὐκ ἐπίσταμαι
νοσοῦντι κείνῳ πολλὰ τῇδε τῇ νόσῳ·
τὸ δ' αὖ ξυνοικεῖν τῇδ' ὁμοῦ, τίς ἂν γυνὴ
δύναιτο, κοινωνοῦσα τῶν αὐτῶν γάμων;
ὁρῶ γὰρ ἥβην, τὴν μὲν ἕρπουσαν πρόσω,
τὴν δὲ φθίνουσαν· ὧν ἀφαρπάζειν φιλεῖ
ὀφθαλμὸς ἄνθος, τῶν δ' ὑπεκτρέπειν πόδα.

ἀπὸ δὲ τοῦ καλλιστεύοντος αὐτὴν εἶπε μέρους. ΑΜΜΕΝΕΙ. ἀντὶ τοῦ, ἀνέμεινε. ὁ νοῦς οὗτος· ἔτι δὲ καὶ νύμφη ἐλεεινὴ οὖσα, ὑπέμεινεν ἡ περικαλλὴς Δηϊάνειρα. ΚΑι'ΠΟ ΜΑΤΡΟΣ ΑΦΑΡ. παραχρῆμα γαμηθεῖσα, τῆς μητρὸς ἀφωρίσθη.

531. ΗΜΟΣ ΦΙΛΑΙ. ἡ Δηϊάνειρα πρὸς τὸν Χορὸν ἐξελθοῦσα διαλέγεται, καί φησιν· ἐν ὅσῳ ὁ Λίχας κατὰ τὸν οἶκον συντάττεται ταῖς αἰχμαλώτοις, ἐξῆλθον, ἵνα ἅπερ ἐμηχανησάμην δηλώσω ὑμῖν. ΩΣ ΕΠ' ΕΞΟΔΩι. ὡς μέλλων αὖθις ἐξιέναι πρὸς τὸν Ἡρακλέα. ΣΥΓΚΑΤΟΙΚΤΙΟΥΜΕΝΗ. σὺν ὑμῖν θρηνοῦσα.

536. ΕΖΕΥΓΜΕΝΗΝ. γεγαμημένην τῷ Ἡρακλεῖ. προσεδεξάμην φορτίον λωβητὸν τῆς ἐμῆς φρενὸς, ἤτοι βλαβερὸν φορτίον καὶ ἐφύβριστον. ΜΙΑΣ ΥΠΟ ΧΛΑΙΝΗΣ. ὑπὸ μιᾶς κοίτης.

542. ΟΙΚΟΥΡΙ' ΑΝΤΕΠΕΜΨΕ. τοιαῦτα τῆς οἰκουρίας δῶρα ἔπεμψέ μοι ὑπὲρ τοῦ χρόνου παντὸς, οὗ συνῴκησα αὐτῷ, ὅ ἐστιν, εὐχαριστήρια τῆς πολυχρονίας ἡμῶν οἰκουρίας.

547. ΤΗΝ ΜΕΝ ΕΡΠΟΥΣΑΝ ΠΡΟΣΩ. τῇ Ἰόλῃ προκόπτουσαν, καὶ αὐξανομένην τὴν ἥβην. ΤΗΝ ΔΕ ΦΘΙΝΟΥΣΑΝ. ἑαυτὴν λέγει, δεικτικῶς. ΦΘΙΝΟΥΣΑΝ δὲ, ἀντὶ τοῦ βεβηκυῖαν. ΩΝ ΑΝΘΟΣ. τὸ ἄνθος τῶν νέων γυναικῶν φιλεῖ ἁρπάζειν ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ἀνδρός. ΤΩΝ Δ' ΥΠΕΚΤΡΕΠΕΙ. τῶν δὲ ὑπαναχωρεῖ, δηλονότι

530. ὡς πόρτις. Sic bene Turnebus. ὥσπερ. In membr. et in Aldina ὥστε. In B. 531. θροεῖ. gl. ἀποχαιρετίζει.

ταῦτ' οὖν φοβοῦμαι, μὴ πόσις μὲν Ἡρακλῆς
ἐμὸς καλῆται, τῆς νεωτέρας δ' ἀνήρ.
ἀλλ' οὐ γὰρ, ὥσπερ εἶπον, ὀργαίνειν καλὸν
γυναῖκα νοῦν ἔχουσαν· ᾗ δ' ἔχω, φίλαι,
λυτήριον λύπημα, τῇδ' ὑμῖν φράσω.
ἦν μοι παλαιὸν δῶρον ἀρχαίου ποτὲ
θηρὸς, λέβητι χαλκέῳ κεκρυμμένον,
ὃ παῖς ἔτ' οὖσα, τοῦ δασυστέρνου παρὰ
Νέσσου φθίνοντος ἐκ φόνων ἀνειλόμην,
ὃς τὸν βαθύῤῥουν ποταμὸν Εὔηνον βροτοὺς

τῶν πρεσβυτέρων. οἷον, τῶν δύο ἡλικιῶν τὴν μὲν νεάζουσαν ἁρπάζειν εἴωθεν ὁ τοῦ ἀνδρὸς ὀφθαλμὸς, τῆς δὲ ὑπεκτρέπειν τὸν πόδα, ἤτοι τῆς πρεσβυτέρας.

550. ΜΗ ΠΟΣΙΣ ΜΕΝ. διαφορὰν ταύτην ἔχει ὁ πόσις πρὸς τὸν ἄνδρα. πόσις μὲν γὰρ λέγεται καὶ ὁ πρὸ πολλοῦ ἀποστὰς τῆς γυναικός· ἀνὴρ δὲ, ὁ συνὼν, καὶ ὁ πρὸ ὀλίγου χωρισθεὶς, ὡς τὸ, (Ἰλ. ω'. 725.) Ἄνερ, ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο. δέδοικα οὖν, φησὶ, μὴ ἐμὲ καταλιπὼν πόσις ἐμὸς κληθῇ, ὡς συνοικήσας μοι ποτὲ, ταύτης δὲ ἀνὴρ, ὡς αὐτῇ συνοικῶν. Ἄλλως. πόσις, πρόσις τις ὢν, παρὰ τὸ προσιέναι.

552. ΟΥ ΓΑΡ ΟΡΓΑΙΝΕΙΝ ΚΑΛΟΝ. οὐ χρὴ τὴν συνετὴν γυναῖκα θυμοῦσθαι τῷ ἀνδρί. ΗΙ Δ' ΕΧΩ. ᾧ δὲ τρόπῳ τῆς λύπης ἴαμα σχοίην, ὑμῖν ἐρῶ. ΛΥΤΗΡΙΟΝ ΛΥΠΗΜΑ. ἀντὶ τοῦ τῆς λύπης ἴαμα.

556. ΛΕΒΗΤΙ ΧΑΛΚΕΩι. δύο ὀνόματα, ὡς κρατερὸν αἰχμήτην. ΚΕΚΡΥΜΜΕΝΟΝ. ὃ ἐκ τότε ἀπεθέμην λέβητι, ἐπὶ τῷ κατὰ καιρὸν χρήσασθαι αὐτῷ. ΠΑΙΣ ΕΤ' ΟΥΣΑ. νεωτέρα· οὐ γὰρ παρθένος. ΕΚ ΦΟΝΩΝ. ἀντὶ τοῦ, ἐκ τοῦ αἵματος τῶν σφαγῶν. Ὅμηρος· (Ἰλ. π'. 162.) ἄκρον ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος. ἢ ἐκ τοῦ τόπου ὅθεν ἐφονεύθη ὁ Νέσσος. Ὅμηρος· (Ἰλ. κ'. 521.) ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν.

[550. s. " Licet πόσις et ἀνὴρ sollicite distinguantur ab interprete Græco, critici, spero, simplicissimam correctionem fatebuntur :

Ταῦτ' οὖν φοβοῦμαι, μὴ πόσις μὲν Ἡρακλῆς
Ἐμὸς καλῆται, τῆς νεωτέρας δ' ἌΝΗι."

Eldikius Suspicion. Specim. p. 5. Idem Lessingius noster videtur probasse, si, id quod suspicor, doctissimus poëta idemque φιλοσοφόκλειος huc respexit in *Miss Sara Sampson* p. 158. (ed. Berol. 1788.): *Sie würden seine Gemahlinn heissen, und jene würde es seyn.* Sed vulgatam in Sophocle scripturam nuperi editores summo jure tuentur. Eldikii quidem rationem ipse positus particularum μὲν et δὲ evertit. *Schæf.*]

551. τῆς νεωτέρας δ' ἀνήρ. Frustra sollicitatur hæc lectio. Eustath. p. 1384. Ὅτι δοκεῖ μὲν ἀδιάφορα εἶναι ὁ πόσις τε καὶ ὁ ἀνήρ· Σοφοκλῆς δὲ ἐν Τραχινίαις ὑπεμφαίνει διαφοράν τινα τῶν λέξεων τούτων, ἔνθα δέδοικεν ἡ ὑπέρακμος Δηϊάνειρα, μή ποτε ὁ Ἡρακλῆς αὐτῆς μὲν εἴη πόσις, τῆς δὲ νεωτέρας Ἰόλης ἀνήρ.

[554. λυτήριον λύπημα. Non solicitabit, opinor, qui mox v. 614. ὁ εὐμαθὲς pro οὐ εὐμαθὲς dictum esse putaverit. *Schæf.*]

[555. παλαιὸν—ἀρχαίου—. Libenter Græci hæc adjectiva nunc jungunt, nunc deinceps collocant. V. not. ad Plinii Epistol. p. 145. [Quod in Philostrati Heroic. p. 172. Boisson. pro Ἀχαιοὶ Codex habet παλαιοὶ, ne tam singularem scripturæ diversitatem mireris, scito, Ἀχαιοὶ primum in ἀρχαῖοι corruptum (conf. Clark. ad Homer. Odyss. iii. v. 349. et Stœber. ad Thom. Mag. p. 139. b.) deinde hoc in παλαιοὶ ex confusione harum vocum satis frequenti (v. Tzschuck. ad Strabon. T. iv. p. 124.) mutatum esse.] *Schæf.*]

μισθοῦ 'πόρευε χερσὶν, οὔτε πομπίμοις
κώπαις ἐρέσσων, οὔτε λαίφεσιν νεώς.
ὃς κἀμὲ, τῶν στόλων πατρῴων ἡνίκα
ξὺν Ἡρακλεῖ τὸ πρῶτον εὖνις ἑσπόμην,
φέρων ἐπ' ὤμοις, ἡνίκ' ἦν μέσῳ πόρῳ,
ψαύει ματαίαις χερσίν· ἐκ δ' ἤϋσ' ἐγὼ,
χὡ Ζηνὸς εὐθὺς παῖς ἐπιστρέψας, χεροῖν
ἧκεν κομήτην ἰόν· ἐς δὲ πλεύμονας
στέρνων διερροίζησεν. ἐκθνήσκων δ' ὁ θὴρ
τοσοῦτον εἶπε· Παῖ γέροντος Οἰνέως,
τοσόνδ' ὀνήσει τῶν ἐμῶν, ἐὰν πίθῃ,
πορθμῶν, ὁθ' οὕνεχ' ὑστάτην σ' ἔπεμψ' ἐγώ·
ἐὰν γὰρ ἀμφίθρεπτον αἷμα τῶν ἐμῶν
σφαγῶν ἐνέγκῃ χερσὶν, ᾗ μελαγχόλους
ἔβαψεν ἰοὺς θρέμμα Λερναίας ὕδρας,
ἔσται φρενός σοι τοῦτο κηλητήριον

560. ΠΟΡΕΥΕ. διεπέρα, διεπόρθμευεν. ΗΝΙΚΑ ΣΤΟΛΟΝ ΞΥΝ ΗΡΑΚΛΕΙ. στόλον φησὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ δούλων τε καὶ ἀδελφῶν. ἡνίκα οὖν καταλιποῦσα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς, ἔρημος ἐπηκολούθησα τῷ Ἡρακλεῖ. ΜΑΤΑΙΑΙΣ ΧΕΡΣΙΝ. ὅτι οὐδὲν ἤνυσεν. ἔφθασε γὰρ ὁ Ἡρακλῆς τοξεύσας, καὶ ἀνελὼν αὐτόν.

566. ΕΠΙΣΤΡΕΨΑΣ. εὐτρεπίσας, ἢ στρέψας καὶ κάμψας τὴν νευράν. ἢ εἰς αὐτὸν στραφεὶς καὶ βλέψας. ΚΟΜΗΤΗΝ ΙΟΝ. ἢ διὰ τοὺς ὄγκους, ἢ διὰ τὴν πτέρωσιν. τὸ δὲ ΠΝΕΥΜΟΝΑΣ, ἀντὶ ἑνικοῦ. ΔΙΕΡΡΟΙΖΗΣΕΝ. μετὰ ἤχου ὥρμησε.

570. ΟΝΗΣΗι. ὠφεληθήσῃ, καὶ ὄνησιν λήψῃ ἐκ τῶν ἐμῶν πορθμῶν. ΕΑΝ ΠΥΘΗι. γράφεται ΠΙΘΗι.

572. ΑΜΦΙΘΡΕΠΤΟΝ. τὸ ἀπὸ τοῦ ἰοῦ τῆς ὕδρας πεπηγός. θρέψαι γὰρ, τὸ πῆξαι. Ηι. ὅπου, ἢ ἐν ᾧ. ΘΡΕΜΜΑ ΛΕΡΝΑΙΑΣ ΥΔΡΑΣ. περιφραστικῶς ἡ ὕδρα. ΦΡΕΝΟΣ ΚΗΛΗΤΗΡΙΟΝ. ἐπιτήδειον πρὸς τὸ παῦσαι καὶ κηλῆσαι, καταπαυστήριον

562. In membr. et in Aldina sic legitur hic versus, metro plane corrupto: Ὃς κἀμὲ, τῶν πατρῴων ἡνίκα στόλων— In B. T. servata metri, sed spreta structuræ lege, et absque sensu: Ὃς κἀμὲ, τὸν πατρῷον ἡνίκα στόλον— quæ lectio admitti non posset, nisi altero versu ad hunc modum immutato: Ξὺν Ἡρακλεῖ λιποῦσα πρῶτον ἑσπόμην. Verum nimis violenta est hæc medicina. Retinendæ omnes Aldinæ lectionis voces, modo in suam quæque sedem reponatur: Ὃς κἀμὲ, τῶν στόλων πατρῴων ἡνίκα Ξὺν Ἡρακλεῖ τὸ πρῶτον εὖνις ἑσπόμην— [Codices secutus sum. Locus autem sic videtur interpretandus: *cum patris missu Herculem primum uxor sequerer*. εὖνις de *uxore* intellexit etiam is qui Indicem Vocabulorum confecit adjectum Sophoclis editioni Etonensi a. 1786. 4. De accentu vocis v. Dorvill. ad Chariton. p. 782. *Schæf.*]

567. πλεύμονας. Sic Aldus edidit, ut hic habent membr. In aliis codd. πνεύμονας, quod fortasse verius. Recentioris enim Atticismi plerasque formas Tragicos sprevisse video. Quapropter in fragm. incerto xxiii. codicis scriptum prætuli, πνευμόνων, ei quam Grotius secutus est, πλευμόνων.

570. ἐὰν πίθῃ. Perperam in T. πύθῃ cum glossa ἀκούσῃς.

571. ὑστάτην σ' ἔπεμψ'. Pronomen omittunt membran. et Aldus.

τῆς Ἡρακλείας, ὥστε μή τιν᾽ εἰσιδὼν
στέρξει γυναῖκα κεῖνος ἀντὶ σοῦ πλέον.—
τοῦτ᾽ ἐννοήσασ᾽, ὦ φίλαι· δόμοις γὰρ ἦν,
κείνου θανόντος, ἐγκεκλεισμένον καλῶς·
χιτῶνα τόνδ᾽ ἔβαψα, προσβαλοῦσ᾽ ὅσα
ζῶν κεῖνος εἶπε· καὶ πεπείρανται τάδε.
κακὰς δὲ τόλμας μήτ᾽ ἐπισταίμην ἐγὼ,
μήτ᾽ ἐκμάθοιμι, τάς τε τολμώσας στυγῶ·
φίλτροις δ᾽ ἐάν πως τήνδ᾽ ὑπερβαλώμεθα
τὴν παῖδα, καὶ θέλκτροισι τοῖς ἐφ᾽ Ἡρακλεῖ,
μεμηχάνηται τοὖργον, εἴ τι μὴ δοκῶ
πράσσειν μάταιον· εἰ δὲ μὴ, πεπαύσεται.
ΧΟ. ἀλλ᾽ εἴ τις ἐστὶ πίστις ἐν τοῖς δρωμένοις,
δοκεῖς παρ᾽ ἡμῖν οὐ βεβουλεῦσθαι κακῶς.
ΔΗ. οὕτως ἔχει γ᾽ ἡ πίστις, ὡς τὸ μὲν δοκεῖν
ἔνεστι, πεῖρα δ᾽ οὐ προσωμίλησά πω.
ΧΟ. ἀλλ᾽ εἰδέναι χρὴ δρῶσαν, ὡς οὐδ᾽, εἰ δοκεῖς

τῆς φρενὸς τοῦ Ἡρακλεους, τοῦ πρὸς ἄλλην ἔρωτος. ἢ κατακηλοῦν τὴν ψυχὴν τοῦ Ἡρακλέους τῷ πρὸς τὴν Δηϊάνειραν ἔρωτι.

579. ΕΓΚΕΚΛΕΙΣΜΕΝΟΝ. τηρούμενον. ΠΡΟΣΒΑΛΟΥΣ᾽ ΟΣΑ. τοῦτό φησιν, ὡς κατὰ ἐντολὴν Νέσσου καὶ ἄλλα τινὰ συμμίξασα. ΠΕΠΕΙΡΑΝΤΑΙ. κατείργασται, τετελείωται καὶ ἤνυσται. ΚΑΚΑΣ ΔΕ ΤΟΛΜΑΣ. τὰς φαρμακείας· μὴ εἰδείην, φησὶ, κακοῖς πράγμασιν ἐπιχειρεῖν, οἷον δολοφονῆσαι αὐτὸν, ἤ τι τοιοῦτον ἐργάσασθαι. ἀλλ᾽ ἄχρι τοῦ μεταθεῖναι αὐτοῦ τὴν γνώμην διὰ τοῦ κατασκευάσματος τούτου. εἰ μὴ μάταιόν ἐστι τοῦτο τὸ κατασκεύασμα, προσδοκῶ ταύτην ὑπερβαλέσθαι τῇ παρὰ τοῦ Ἡρακλέους εὐνοίᾳ· εἰ δὲ μὴ ἐπιτυγχάνω, παύσομαι τῆς ἐπιχειρήσεως. ΦΙΛΤΡΟΙΣ Δ᾽ ΕΑΝ ΠΩΣ. τοῦτο, φησὶ, τὸ ἔργον μεμηχάνηται οὐκ ἐπ᾽ ὀλέθρῳ, ἀλλ᾽ ἵνα ταύτην φίλτροις ὑπερβαλώμεθα. ΕΙ ΔΕ ΜΗ, ΠΕΠΑΥΣΟΜΑΙ. εἰ δὲ μὴ ἐνεργήσει, πεπαύσομαι τῆς ἐπιχειρήσεως.

588. ΑΛΛ᾽ ΕΙ ΤΙΣ ΕΣΤΙ ΠΙΣΤΙΣ. ἀλλ᾽ εἰ πεπίστευκας, ὅτι δρᾷ τι τοῦτο, ἄριστά μοι δοκεῖς βεβουλεῦσθαι.

590. ΟΥΤΩΣ ΕΧΕΙ Γ᾽ Η ΠΙΣΤΙΣ. πιστεύω μὲν ἀληθὲς εἶναι· οὐ μὴν πεπείραμαι.

592. ΑΛΛ᾽ ΕΙΔΕΝΑΙ ΧΡΗ ΔΡΩΣΑΝ. δεῖ σε, φησὶν, ἐπιχειροῦσαν γνῶναι, ἢ δεῖ

577. *στέρξει.* Sic emendate in B. T. Ald. et membr. *στέρξαι.* Quod Henr. Stephanus supposuit *στέρξῃ*, nescio unde hauserit. Sane solœcum est.

[580. Scholiastes *προσβαλοῦσα* interpretatur *συμμίξασα.* Mihi videtur hoc dici: *attendens omnia quæ vivus ille dixit.* Conf. infra v. 682. sqq. *Schæf.*]

584. *ἐάν πως.* Sic libri nostri omnes. Eustathius vero haud deterius, *ἐάν που.* Sic ille ad Il. *κ'*. pag. 799. *Σοφοκλῆς δὲ τὸ εἴ που εἰς τὸ ἐάν που μεταλαβὼν, καθ᾽ ὁμοίαν ἔννοιαν φράζει τὸ, Φίλτροις ἐάν που τήνδ᾽ ὑπερβαλώμεθα, μεμηχάνηται τοὖργον, ἤγουν ἐμηχανησάμεθα τόδε, ὅπως τόδε τι ἀνύσωμεν.*

585. *τοῖς ἐφ᾽ Ἡρακλεῖ.* Triclinius *τοῖσδ᾽*.

587. *πεπαύσεται.* Sic membr. et Aldus: alii *πεπαύσομαι.* Heathius pro *εἰ δὲ μὴ* legendum censet *εἰ δὲ μὴν*, imperite. Vide nuperum auctorem de Particulis p. 347. § xiii.

591. *οὐ προσωμίλησά πω.* Triclinius *που.*

ἔχειν, ἔχοις ἂν γνῶμα, μὴ πειρωμένη.
ΔΗ. ἀλλ' αὐτίκ' εἰσόμεσθα. τόνδε γὰρ βλέπω
θυραῖον ἤδη· διὰ τάχους δ' ἐλεύσεται.
μόνον παρ' ὑμῶν εὖ στεγοίμεθ', ὡς σκότῳ
κἂν αἰσχρὰ πράσσῃς, οὔ ποτ' αἰσχύνῃ πεσεῖ.
ΛΙ. τί χρὴ ποιεῖν; σήμαινε, τέκνον Οἰνέως,
ὡς ἐσμὲν ἤδη τῷ μακρῷ χρόνῳ βραδεῖς.
ΔΗ. ἀλλ' αὐτὰ δή σοι ταῦτα καὶ πράσσω, Λίχα,
ἕως σὺ ταῖς ἔσωθεν ἠγορῶ ξέναις,
ὅπως φέρῃς μοι τόνδε γ' εὐϋφῆ πέπλον,
δώρημ' ἐκείνῳ τἀνδρὶ τῆς ἐμῆς χερός.
διδοὺς δὲ τόνδε, φράζ' ὅπως μηδεὶς βροτῶν
κείνου πάροιθεν ἀμφιδύσεται χροΐ,
μηδ' ὄψεταί νιν μήτε φέγγος ἡλίου,
μήθ' ἕρκος ἱερὸν, μήτ' ἐφέστιον σέλας,
πρὶν κεῖνος αὐτὸν φανερὸς ἐμφανῆ σταθεὶς
δείξῃ θεοῖσιν ἡμέρᾳ ταυροσφάγῳ.
οὕτω γὰρ ηὔγμην, εἴ ποτ' αὐτὸν ἐς δόμους
ἴδοιμι σωθέντ', ἢ κλύοιμι, πανδίκως
στελεῖν χιτῶνι τῷδε, καὶ φανεῖν θεοῖς

σε δρῶσαν ἔχειν τὴν πίστιν, καὶ μὴ μόνον δοκεῖν ἐπίστασθαι. οὔπω γὰρ ἔχεις τὴν γνῶσιν, ἕως οὗ πεπείρασαι. ΓΝΩΜΑ. γράφεται καὶ ΓΝΩΣΜΑ.

594. ΕΙΣΟΜΕΣΘΑ. γνωσόμεθα, φησὶ, τὴν δύναμιν τοῦ σκευάσματος. βλέπω γὰρ τὸν Λίχαν πλησίον πορευόμενον, ὃς ἀποκομίσει τὸν πέπλον τῷ Ἡρακλεῖ. καὶ ἔσται ἡμῖν διὰ τούτου πεῖρα. ΕΥ ΣΤΕΓΟΙΜΕΘΑ. κρυπτοίμεθα. οἷον, σιωπὴ γένοιτο.

599. ΤΩι ΜΑΚΡΩι ΧΡΟΝΩι. ἀντὶ τοῦ, διὰ τὸ ἐνταῦθα χρόνῳ ἐνδιατρίψαι.

602. ΕΥΥΦΗ. ἰσχνουργῆ, λεπτοϋφῆ. οὐκ εὖ δὲ τὸν ἀνδρεῖον χιτῶνα ΠΕΠΛΟΝ φησίν.

607. ΕΦΕΣΤΙΟΝ ΣΕΛΑΣ. ἀντὶ τοῦ, τὸ κατ' οἶκον πῦρ. ΕΡΚΟΣ δὲ ΙΕΡΟΝ. ὁ βωμὸς, ἢ τὸ ἱερόν. ΠΡΙΝ ΚΕΙΝΟΣ. πρὶν αὐτὸς ἐνδυσάμενος ἐπὶ τῆς οἰκίας, ὑπ' ὄψεσι πάντων προελθὼν, δείξῃ αὐτὸν φανερὸν, τοῖς θεοῖς ἐμφανῶς σταθεὶς, καθ' ἣν ἡμέραν μέλλει ταύρους θύειν τοῖς θεοῖς εὐχαριστήρια.

602. ὅπως φέρῃς. Sic tres codd. Perperam in impressis φέρεις.—εὐϋφῆ. Eustathius p. 601. l. 1. εὐαφῆ legit. Ὅτι δέ ποτε καὶ ἐπὶ ἀνδρείου ἱματίου ὁ πέπλος τίθεται, δηλοῖ που Εὐριπίδης. (Iph. A. 1559.) καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν Τραχινίαις, ὃς τὸν Ἡρακλέους χιτῶνα, ὃν ἔβαψε Δηϊάνειρα τῷ ἐκ Νέσσου φαρμάκῳ, καὶ εὐαφῆ πέπλον λέγει, καὶ καινὸν πέπλωμα, καὶ ἐνδυτῆρα πέπλον, καὶ θανάσιμον πέπλον.

608. Aldus et membr. φανερὸς ἐμφανῶς. In B. αὐτὸν ἐμφανὴς φανερῶς σταθείς. In T. αὐτὸν φανερὸν, ἐμφανὴς, superscripta varia lectione ἐμφανῶς. Ex his concinnata lectio ceteris omnibus præstat.

θυτῆρα καινῷ καινὸν ἐν πεπλώματι.
καὶ τῶνδ᾽ ἀποίσεις σῆμ᾽, ὃ κεῖνος εὐμαθὲς,
σφραγῖδι θέμενος τῆδ᾽ ἐπ᾽ ὄμμα, γνώσεται.
ἀλλ᾽ ἕρπε, καὶ φύλασσε πρῶτα μὲν νόμον,
τὸ μὴ 'πιθυμεῖν, πομπὸς ὢν, περισσὰ δρᾶν·
ἔπειθ᾽, ὅπως ἂν ἡ χάρις κείνου τέ σοι
κἀμοῦ ξυνελθοῦσ᾽, ἐξ ἁπλῆς διπλῆ φανῇ.
ΛΙ. ἀλλ᾽, εἴπερ Ἑρμοῦ τήνδε πομπεύω τέχνην
βέβαιον, οὔ τι μὴ σφαλῶ γ᾽ ἐν σοί ποτε,
τὸ μὴ οὐ τόδ᾽ ἄγγος ὡς ἔχει δεῖξαι φέρων,
λόγων τε πίστιν, ὧν ἔχεις, ἐφαρμόσαι.
ΔΗ. στείχοις ἂν ἤδη. καὶ γὰρ ἐξεπίστασαι
τά γ᾽ ἐν δόμοισιν ὡς ἔχοντα τυγχάνει.
ΛΙ. ἐπίσταμαί τε καὶ φράσω σεσωσμένα.
ΔΗ. ἀλλ᾽ οἶσθα μὲν δὴ καὶ τὰ τῆς ξένης ὁρῶν
προσδέγματ᾽, αὐτὴν ὡς ἐδεξάμην φίλως.

611. ΠΑΝΔΙΚΩΣ. ἀνενδοιάστως. ΣΤΕΛΕΙΝ ΧΙΤΩΝΙ ΤΩιΔΕ. σκεπάσειν, ἐνδύσειν, περιβαλεῖν αὐτὸν τούτῳ τῷ χιτῶνι, ὡς φανῆναι αὐτὸν ΘΥΤΗΡΑ, ἤγουν σφαγέα τῶν θυμάτων. ΚΑΙΝΟΝ, καινοπρεπῆ.

614. ΣΗΜ᾽ Ο ΚΕΙΝΟΣ ΕΥΜΑΘΕΣ. σημεῖον κομίσεις, ὅπερ ἐκεῖνος ἐπιγνώσεται, ἐπιθεὶς τὸ ὄμμα τῇ σφραγῖδι, γνοὺς ὅτι παρ᾽ ἐμοῦ ἐστιν ἡ σφαγίς. ΣΦΡΑΓΙΔΟΣ ΕΡΚΕΙ. περιφραστικῶς τῇ σφραγῖδι. ΦΥΛΑΣΣΕ ΠΡΩΤΑ ΜΕΝ ΝΟΜΟΝ. οὗτός ἐστιν ὁ προσήκων νόμος τοῖς διακονοῦσιν, ὥστε μηδὲν περαιτέρω δρᾷν τῶν προστεταγμένων αὐτοῖς. ἐμφαίνει δὲ αὐτῷ μὴ ἀπασφραγίσαντα περιεργάζεσθαι τί ἔγκειται. Η ΧΑΡΙΣ ΔΙΠΛΗ ΦΑΝΗι. γνησίως διακονούμενος διπλάζεις τὴν χάριν, καὶ ἴσως φιληθήσῃ παρ᾽ ἑκατέρου.

620. ΕΡΜΟΥ ΤΕΚΝΗΝ. κήρυξ γὰρ ὁ θεός. ΛΟΓΩΝ ΤΕ ΠΙΣΤΙΝ. ἐπίθες, φησὶν, ἣν θέλεις σφραγῖδα· ἔντειλαι δέ μοι καὶ περὶ πραγμάτων ἄλλων μυστικῶν, καὶ λόγους ἀνακοίνωσαί μοι, καὶ φυλάξω.

628. ΠΡΟΣΔΕΓΜΑΤΑ. ὑποδοχάς. λέγει δὲ, ὅτι οἶσθα πῶς φιλοφρόνως αὐτὴν προσηκάμην. καὶ τοῦτο δὲ ἐπαγωγὸν πρὸς Ἡρακλέα, εἴ γε τὴν ὑπονοουμένην φιλοφρόνως προσεδέξατο.

613. Mos erat veteribus, ut sacris operaturi vestes aut novas, aut recens lotas induerent. Pollux i. 25. ὑπὸ νεουργῷ στολῇ, ὑπὸ νεοπλυνεῖ ἐσθῆτι, προσιέναι θεοῖς. [θυτῆρα καινῷ καινὸν ἐν πεπλώματι. Conf. Herodot. ii. c. 173. ἐν θρόνῳ σεμνῷ σεμνὸν θωκέοντα. *Schæf.*]

615. Manifesta est librorum omnium depravatio, in quibus hi versus sic constituti leguntur: Καὶ τῶνδ᾽ ἀποίσεις σῆμ᾽ ὃ κεῖνος εὐμαθὲς Σφραγῖδος ἕρκει τῷδ᾽ ἐπ᾽ ὄμμα θήσεται. Non adeo sum felix acuminis, ut, nedum hic quid intricati sit, ordinem facilem dispiciam, qui Parisino Regio Professori in oculos incurrit. Cum Johnsono nullum his verbis sensum subesse aio. Sed nec ille, nec Heathius veram emendandi viam ingressus est. Nisi sincerum est quod ex conjectura dedimus, Sophocleum saltem colorem refert. [Brunckius, sane intolerabili audacia: σφραγῖδι θέμενος τῆδ᾽ ἐπ᾽ ὄμμα γνώσεται. *Schæf.*]

622. τὸ μὴ οὐ τόδ᾽ ἄγγος. In B. T. οὐ omissum, ut supra 88.

ΛΙ. ὥστ' ἐκπλαγῆναι τοὐμὸν ἡδονῇ κέαρ.
ΔΗ. τί δῆτ' ἂν ἄλλο γ' ἐννέποις; δέδοικα γὰρ
μὴ πρῷ λέγοις ἂν τὸν πόθον τὸν ἐξ ἐμοῦ,
πρὶν εἰδέναι τἀκεῖθεν εἰ ποθούμεθα.

ΧΟΡΟΣ.

Ὦ ναύλοχα καὶ πετραῖα — *στροφὴ α'.*
θερμὰ λουτρὰ, καὶ πάγους

629. ΩΣΤ' ΕΚΠΛΑΓΗΝΑΙ. ὅτι ἀσμένως αὐτὴν ὑπεδέξω, ὡς θαυμάσαι με, καὶ ἐπὶ τούτῳ χαρῆναι.

630. ΔΕΔΟΙΚΑ ΓΑΡ. δέδοικα γὰρ, φησὶ, μὴ πρὸ καιροῦ εἴπῃς τὸν ἐξ ἐμοῦ πόθον, ἕως μάθωμεν, εἰ καὶ αὐτὸς ἡμᾶς ποθεῖ. διὰ δὲ τούτων ἐρεθίζει αὐτὸν πλέον εἰπεῖν. τὸ δὲ ΠΡΩι, πρωΐ ἐστιν, ἤτοι πρώην. ἔμεινε δὲ τὸ ι ἀνεκφώνητον.

633. Ω ΝΑΥΛΟΧΑ. ὁ Χορὸς τοὺς περὶ τὴν Οἴτην οἰκοῦντας προσκαλεῖται ἐπὶ τῷ πανηγυρίσαι, διὰ τὴν προσδοκωμένην ἐπιδημίαν τοῦ Ἡρακλέους. ὁ δὲ νοῦς· οἱ τὰ παραθαλάσσια θερμὰ λουτρὰ ἐνοικοῦντες, καὶ οἱ παρὰ τοὺς τραχεῖς καὶ ὀρείνους τόπους τῆς Οἴτης καὶ τὸν Μηλιακὸν κόλπον, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἀκτὴν τῆς χρυσοτόξου Ἀρτέμιδος, ἔνθα φησὶν εἶναι τῶν Ἑλλήνων τὰ συνέδρια, ἄρτι ὁ καλλιφωνότατος πάλιν ἥξει αὐλὸς, καὶ καταλήψεται ἡμῶν τὰς ἀκοὰς, ἡδύ τι καὶ μουσικὸν προσπνέων, οὐκ ἐχθρὰν, οὐδ' ἀπευκτὴν φωνὴν, ἀλλὰ θείας μούσης ἀντίλυρον, ὅ ἐστι, φωνῆς γλυκείας. ΝΑΥΛΟΧΑ ΛΟΥΤΡΑ. παραθαλάττια. φησὶ δὲ τὰ Ἡράκλεια, ἅπερ λέγεται αὐτῷ ἡ Ἀθηνᾶ ἀνεῖναι. δοκεῖ δὲ τοῦτο παρ' ἱστορίαν εἶναι. φασὶ γὰρ πρῶτον ἐν Τραχῖνι τῷ Ἡρακλεῖ ἀναδεδόσθαι· ἐνταῦθα δὲ, ὡς προϋπαρχόντων αὐτῶν, φησίν. ΠΕΤΡΑΙΑ δὲ, διὰ τὸ ἐν ὄρει τῇ Οἴτῃ κεῖσθαι. ἔνιοι δὲ ἐν Σικελίᾳ φασὶν ἀναδοθῆναι τῷ Ἡρακλεῖ τὰ θερμὰ λουτρά. ΚΑΙ ΠΑΓΟΥΣ. πάγοι εἰσὶν οἱ ὑψηλοὶ τόποι, ἢ αἱ ὀξεῖαι πέτραι. ΜΗΛΙΔΑ ΠΑΡΑ ΛΙΜΝΑΝ. λίμναν φησὶ τὴν θάλασσαν. Ὅμηρος· (Ὀδ. έ. 337.)

Αἰθυίῃ δ' εἰκυῖα ποτῇ ἀνεδύσατο λίμνης.

ὁ δὲ Μηλιακὸς κόλπος παρὰ Τραχῖνί ἐστιν. Εἰς τὸ αὐτό. ΜΗΛΙΔΑ ΠΑΡΑ ΛΙΜΝΑΝ. τὴν Μαγνησίαν, ἔνθα τὸ τῆς Ἀρτέμιδος παραθαλάσσιον ἱερὸν, πλησίον Τραχῖνας, ὅπου καὶ ἡ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχία συνέβη τοῖς Ἕλλησιν ἐν Θερμοπύλαις. ΧΡΥΣΑΛΑΚΑΤΟΥ. ἐν Εὐβοίᾳ τιμᾶται χρυσότοξος Ἄρτεμις. ΕΝΘ' ΕΛΛΑΝΩΝ ΑΓΟΡΑΙ. ὅπου συνάγονται οἱ Ἀμφικτύονες εἰς τὴν λεγομένην Πυλαίαν, περὶ ἧς Ἀγάθων φησὶ, Πυλάδην τὸν Στροφίου πρῶτον κριθῆναι ἐν τῇ Φωκίδι, καθαιρόμενον τὸ ἐπὶ Κλυταιμνήστρᾳ μύσος, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὴν σύνοδον Πυλαίαν φησὶ προσαγορεύεσθαι. ἢ ὅτι ὁ τόπος πύλη τῆς Ἑλλάδος.

628. *αὐτὴν ὡς*. Sic Aldus et membr. Perperam alii copulam inserunt.

631. *μὴ πρῴ*. Aldus et membr. *πρῷ*. Nihil interest, utro modo scribatur. In aliis libris ex glossemate *μὴ πρίν*. Vide quæ notavimus ad Comici Lysist. 612. [*μὴ—λέγοις ἄν*. Dictum hoc *ὑποθετικῶς*: scilic. *εἰ ἄλλο ἐννέποις*. Conf. Brunck. ad Aristophan. Equit. v. 400. Ad talia etiam summi Critici passim offenderunt. Plene, h. e. hypothesi addita, Xenophon Anab. v, 9, (vi, 1,) 28. Εἰ οὖν, ταῦτα ἐγὼ ὁρῶν, δοκοίην, ὅπου δυναίμην, ἐνταῦθ' ἄκυρον ποιεῖν τὸ ἐκείνων ἀξίωμα, ἐκεῖνο ἐννοῶ (*metuo*. Compares cum Herodoteo *ἐπιλέγομαι*, de quo v. Append. ad Bastii Epistol. Crit. p. 29.), *μὴ λίαν ἂν ταχὺ σωφρονισθείην*. Schneiderus: "Porson. monuit, *ἂν*, utpote ex syllaba præcedenti natum, esse delendum. Insolens est, jungi *ἂν* cum *μὴ* et optativo modo. Igitur seclusi." Optime habet particula. De hac re accurate egit doctissimus Dissenius in libello egregio *De temporibus et modis verbi Græci et de constructione particularum ex modorum significatione constituenda*. Gotting. 1808. 4. *Schæf.*]

Οἴτας παραναιετάοντες,
οἵ τε μέσσαν
Μηλίδα πὰρ λίμναν,
χρυσαλακάτου τ' ἀκτὰν κόρας,
ἔνθ' Ἑλλάνων ἀγοραὶ
Πυλάτιδες καλέονται,
ὁ καλλιβόας τάχ' ὑμῖν ἀντιστρ. α'.
αὐλὸς οὐκ ἀναρσίαν
ἰάχων καναχὰν ἐπάνεισιν,
*ἀλλὰ θείας
ἀντίλυρον μούσας.
ὁ γὰρ Διὸς Ἀλκμήνας τε κόρος
σεῦται, πάσας ἀρετᾶς
λάφυρ' ἔχων, ἐπ' οἴκους·
ὃν ἀπόπτολιν εἴχομεν, στροφὴ β'.
πάντα δυοκαιδεκάμηνον ἀμμένουσαι
χρόνον, πελάγιον, ἴδριες οὐδέν·

* *ἀλλὰ θείας ἀντίλυρον μούσας* ed. 1. 2.

642. ΟΥΚ ΑΝΑΡΣΙΑΝ. *οὐκ ἐχθρὰν, οὐδὲ θρήνων βοήν.* ΑΝΤΙΛΥΡΟΝ ΜΟΥΣΑΣ. *ἀντίμιμον, ἰσόλυρον, ἀντῳδόν. ἀντὶ τοῦ, μουσικὴν φωνήν. ἀλλὰ τὴν ἐκ τοῦ ἐναντίου μέρους τῆς λύρας φωνήν· ἀφ' οὗ δηλοῦται, ὅτι ὁμοῦ αὐλὸς καὶ λύρα ἀναφωνήσουσιν.* ΣΕΥΤΑΙ. *ἐνορμᾶται, ἥξει.*

649. ΟΝ ΑΠΟΠΤΟΛΙΝ ΕΙΧΟΜΕΝ. *ὃν ἐκτὸς εἴχομεν τῆς πόλεως, εἰς δωδεκάμηνον ἀναμένουσαι. τὸ δὲ ἑξῆς· ὃν ἀπόπτολιν πελάγιον, ἀντὶ τοῦ ἄπωθεν τῆς πόλεως ἐν τῷ πελάγει.* ΠΕΛΑΓΙΟΝ *δὲ, ὅτι πολλάκις καὶ διὰ θαλάττης ἔπλεεν, εἴ ποτε εἰς νήσους ἀπῄει.* Α ΔΕ ΟΙ ΦΙΛΑ. *ἡ Δηϊάνειρα.* ΑΡΗΣ ΟΙΣΤΡΗΘΕΙΣ. *μανείς. ὁ περὶ τὴν Οἰχαλίαν πρὸς τὸν Εὔρυτον πόλεμος. ἐξ αὐτοῦ γὰρ εὐθὺς ἐπανῆλθεν· ἐξέλυσεν ἡμᾶς, φησὶ, τῆς ἀνίας, ἣν ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας εἴχομεν.*

636. *Οἵ τε μέσσαν* Μηλίδα *πὰρ λίμναν.* Sic bene codex Triclinii recensionem exhibens. Nisi versus hoc modo digerantur et legantur, metrica lex servari non potest. Aldus e veteribus libris dedit, *Οἵ τε μέσαν* Μηλίδα *παρὰ λίμναν.* et in antistrophico versu, *Ἀλλὰ θείας ἀντίλυρον μούσας.*

[*μέσσαν.* Sic T. in aliis, ut apud Aldum, *μέσαν.*—*παρὰ* tuentur membr. B. et Aldus. Versus est trochaicus, cui tamen antistrophicus 643. congruere nequit, nisi pro *ἀντίλυρον* legatur *ἀντίμολπον.* Alias metricam rationem bene observavit Triclinius, quem hic deseruisse nollem: *Οἵ τε μέσσαν Μηλίδα πὰρ λίμναν.* et in antistrophe: *Ἀλλὰ θείας Ἀντίλυρον μούσας.*]

646. *κόρος.* Sic B. T. ut Heathius emendavit. Aldus et membr. *κοῦρος.* In T. *Ἀλκμήνας κόρος,* omissa copula.

651. *πελάγιον.* Absque ulla necessitate Heathius ante hanc vocem *καὶ* inserit. Optime quadrant metra. Hic versus, ut antistrophicus 659. iambicus est dimeter hypercatal. *Χρόνον | πελάγι | ον ἴδρι | ες οὐ | δὲν Πρὶν τάν | δε πρὸς | πόλιν ἀ | νύσει | ε.* Longe ineptior est Parisini editoris conjectura, qui non intelligit cur *πελάγιον* Herculem

ἁ δέ οἱ φίλα δάμαρ τάλαινα,
δυστάλαινα καρδίαν,
πάγκλαυστος αἰὲν ὤλλυτο·
νῦν δ' Ἄρης οἰστρηθεὶς
ἐξέλυσ' ἐπίπονον ἁμέραν.
ἀφίκοιτ', ἀφίκοιτο· μὴ ἀντιστρ. β'.
σταίη πολύκωπον ὄχημα ναὸς αὐτῷ,
πρὶν τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσειε,
νασιῶτιν ἑστίαν ἀμείψας,
ἔνθα κλῄζεται θυτήρ·
ὅθεν μόλοι πανάμερος,
τᾶς πειθοῦς παγχρίστῳ
συγκραθεὶς ἐπὶ προφάσει θηρός.
ΔΗ. Γυναῖκες, ὡς δέδοικα, μὴ περαιτέρω
πεπραγμέν' ᾖ μοι πάνθ', ὅσ' ἀρτίως ἔδρων.
ΧΟ. τί δ' ἐστὶ, Δηάνειρα, τέκνον Οἰνέως;
ΔΗ. οὐκ οἶδ'· ἀθυμῶ δ', εἰ φανήσομαι τάχα
κακὸν μέγ' ἐκπράξασ' ἀπ' ἐλπίδος καλῆς.
ΧΟ. οὐ δή τι τῶν σῶν Ἡρακλεῖ δωρημάτων;
ΔΗ. μάλιστά γ'· ὥστε μή ποτ' ἂν προθυμίαν

657. ΜΗ ΣΤΑΙΗ ΠΟΛΥΚΩΠΟΝ. μηδαμοῦ ἡ ναῦς ἀλλαχοῦ ὁρμίσαι, ἕως ἐνταῦθα ἀφίκοιτο, τὴν Εὔβοιαν νῆσον ὑπερβὰς καὶ καταλιπών. καταστρεψάμενος γὰρ τὴν Οἰχαλίαν, ἐκεῖ ἔμεινε θῦσαι τῷ πατρί. ΠΑΝΑΜΕΡΟΣ. ἀντὶ τοῦ, τὴν σήμερον ἡμέραν ἔλθοι, τῷ πέπλῳ τῆς πειθοῦς θελχθεὶς, τῷ ἐκ προφάσεως τοῦ Νέσσου κατεσκευασμένῳ. ΠΕΙΘΟΥΣ δὲ ΠΕΠΛΩι εἶπεν, ὅτι γέγονεν ἐπὶ τῷ καταπεῖσαι καὶ μεταθεῖναι τὴν Ἡρακλέους γνώμην ἐπὶ τὴν Δηϊάνειραν. ἢ ΠΑΝΑΜΕΡΟΣ, εὐμενής. ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἔλθοι εἰς ἔρωτα τῆς γυναικὸς, διὰ τὸ τοῦ Νέσσου φάρμακον. ΠΑΓΧΡΙΣΤΩι. ἤτοι τῷ χρισθέντι πέπλῳ, συγκεκραμένος καὶ ἁρμοσθεὶς τῇ πειθοῖ τοῦ θηρός.

665. ΜΗ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ. ὑπὲρ τὴν συμφέρουσαν χρείαν, καὶ πλέον τοῦ συμφέροντος.

670. ΟΥ ΔΗ ΤΙ ΤΩΝ ΣΩΝ. μὴ ἕνεκα ὧν ἀπέσταλκας δωρημάτων τῷ Ἡρακλεῖ ἀθυμεῖς; πρὸς ὃ Δηϊάνειρα, Ναὶ, φησὶ, περὶ τούτου φοβοῦμαι οὕτως, ὥστε μηδέποτε παραινέσαι τινὶ ἀδήλου πράγματος προθυμίαν λαβεῖν, ὅ ἐστιν, ἀδήλῳ πράγματι ἐπιχειρεῖν.

esse dicat Chorus, quem sciat aut in Lydia apud Omphalam, aut in Eubœa ad Œchaliam moratum fuisse. Verum id modo rescivit Chorus, et nunc de tempore loquitur, quo nihil de fatis Herculis compertum habuit, quem tamdiu peregre agentem timere poterat, ne in Asiam profectus pelago jactaretur. Haud minus ridicula est præcedentis versus emendatio proposita a Sam. Petito ad Leges Atticas p. 97.

654. πάγκλαυστος. Perperam vulgo πάγκλαυτος. Vide ad Antig. 847.

665. περαιτέρω. gl. πέρα τοῦ δέοντος.

ἄδηλον ἔργου τῷ παραινέσαι λαβεῖν.
ΧΟ. δίδαξον, εἰ διδακτὸν, ἐξ ὅτου φοβῇ.
ΔΗ. τοιοῦτον ἐκβέβηκεν, οἷον ἂν φράσω,
γυναῖκες, ὑμῖν θαῦμ' ἀνέλπιστον μαθεῖν.
ᾧ γὰρ τὸν ἐνδυτῆρα πέπλον ἀρτίως
ἔχριον, ἀργῆτ' οἰὸς εὐείρου πόκῳ,
τοῦτ' ἠφάνισται, διάβορον πρὸς οὐδενὸς
τῶν ἔνδον, ἀλλ' ἐδεστὸν ἐξ αὑτοῦ φθίνει,
καὶ ψῇ κατ' ἄκρας σπιλάδος. ὡς δ' εἰδῇς ἅπαν,
ᾗ τοῦτ' ἐπράχθη, μείζον' ἐκτενῶ λόγον.
ἐγὼ γὰρ ὧν ὁ θήρ με Κένταυρος, πονῶν
πλευρὰν πικρᾷ γλωχῖνι, προὐδιδάξατο,
παρῆκα θεσμῶν οὐδὲν, ἀλλ' ἐσωζόμην,
χαλκῆς ὅπως δύσνιπτον ἐκ δέλτου γραφήν.
κἀμοὶ τάδ' ἦν πρόρρητα, καὶ τοιαῦτ' ἔδρων,

675. ΘΑΥΜ' ΑΝΕΛΠΙΣΤΟΝ. θαυμαστὸν, καὶ οἷον οὐκ ἄν τις ἐλπίζοι ΜΑΘΕΙΝ. γράφεται καὶ ΠΑΘΕΙΝ.

680. ΚΑΤ' ΑΚΡΑΣ ΣΠΙΛΑΔΟΣ. σπιλὰς, ἡ πέτρα. ὡς οὖν ἐπὶ λίθου θεμένη αὐτὸ, τοῦτό φησι. κατατήκεται οὖν καὶ ῥεῖ καὶ διαλύεται, ἀπὸ τοῦ λίθου διαῤῥέον. ΩΣ Δ' ΕΙΔΗΙΣ ΑΠΑΝ. ὅπως γνῷς ἀκριβῶς ὅλον τὸ πρᾶγμα, εἰς μῆκος ἁπλώσω τὸν λόγον. ΕΓΩ ΓΑΡ ΩΝ Ο ΘΗΡ ΜΕ. ὧν εἶπέ μοι ὁ Νέσσος, ὅτε τὴν πλευρὰν ἤλγει, τῷ βέλει τρωθείς. ΓΛΩΧΙΝΙ δὲ, ἀπὸ μέρους, τῷ βέλει. γλωχὶν γὰρ, ἡ ἀκὶς, ὃ λέγει ὁ Ὅμηρος ὄγκον. (Ἰλ. δ'. 214.) ΠΑΡΗΚΑ ΘΕΣΜΩΝ ΟΥΔΕΝ. λείπει ἄπρακτον. ΕΣΩΖΟΜΗΝ. ἀντὶ τοῦ, ἔσωσα καὶ ἐφύλαξα. διεφύλαξα οὖν ὅσα μοι παρήγγειλεν, ὡσανεὶ δέλτῳ χαλκῇ ἔχουσα ἐγκεχαραγμένα. ΔΥΣΝΙΠΤΟΝ δὲ, ἀντὶ τοῦ δυσαπάλειπτον.

686. ΠΡΟΡΡΗΤΑ. πρὸς ἐμὲ ὑπὸ Νέσσου προειρημένα. προμεμελετημένα μοι, ἢ

[674. ἂν φράσω, si dixero. *Schæf.*]

675. ἀνέλπιστον μαθεῖν. In B. T. παθεῖν.

677. εὐείρου. Libri omnes perperam εὐείρῳ. Vide Valckenarium ad Phœn. p. 361. [Erfurdtius ἀργῆτ' οἰὸς εὐείρου πόκον, supplens λέγω: quam ellipsin miror. Eandem scripturam, non magis ferens hanc litteræ ι elisionem, probat Lobeckius ad Ajac. p. 342., sed rectius interpretatur. Quid mihi placeat, patebit conferenti notam ad Œdip. Col. v. 1436. Ceterum formam εὔειρος agnoscit Photius Lex. c. 27. improbat Phrynichus p. 58. Comicorum quidem loca, quæ mihi nunc ad manum sunt, soli εὔερος patrocinantur. Vid. Aristophan. Av. v. 121. ibique Schol. Sed Leonidas Tarent. xcviii. v. 2. αἶγας κευείρους ἐμβατέοντες δῖς. *Schæf.*]

680. ψῇ. a ψῶ significante λεπτύνω, fit ψῆμι, ἔψην, et abjecto augmento ψῆν, ψῇς, ψῇ. ut a κνῆμι, κνῇ. Homerus Il. λ'. 638. ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρόν. In hoc verbo duo sunt observanda: primo formam esse poëticam, qua Tragici rarissime in senariis utuntur; tum formam esse activam significatione passiva, quod poëta ipse v. 700. declarat: Ῥεῖ πᾶν ἄδηλον, καὶ κατέψηκται χθονί. [ψῇ. Vulgo ψῆ. "Hoc scribi debet apposita litera iota, ψῇ; nam præsens ibi tempus requiritur, cujus tertia persona nisi more verborum in μι desinentium exeat in syllabam σι, semper illud ι adjunctum habere debet." Buttmannus ad Platon. Gorg. p. 523. *Schæf.*]

684. ἐσωζόμην. gl. ἀντὶ τοῦ ἔσωσα.

τὸ φάρμακον τοῦτ' ἄπυρον, ἀκτῖνός τ' ἀεὶ
θερμῆς ἄθικτον, ἐν μυχοῖς σώζειν ἐμὲ,
ἕως ἂν ἀρτίχριστον ἁρμόσαιμί που.
κἄδρων τοιαῦτα. νῦν δ', ὅτ' ἦν ἐργαστέον,
ἔχρισα μὲν κατ' οἶκον ἐν δόμοις κρυφῆ
μαλλῷ, σπάσασα κτησίου βοτοῦ λάχνην·
κἄθηκα συμπτύξασ' ἀλαμπὲς ἡλίου
κοίλῳ ζυγάστρῳ δῶρον, ὥσπερ εἴδετε.
ἔσω δ' ἀποστείχουσα, δέρκομαι φάτιν
ἄφραστον, ἀξύμβλητον ἀνθρώπῳ μαθεῖν.
τὸ γὰρ κάταγμα τυγχάνω ῥίψασά πως
τῆς οἰὸς, ᾧ προὔχριον, ἐς μέσην φλόγα,
ἀκτῖν' ἐς ἡλιῶτιν. ὡς δ' ἐθάλπετο,
ῥεῖ πᾶν ἄδηλον, καὶ κατέψηκται χθονὶ,
μορφῇ μάλιστ' εἰκαστὸν, ὥστε πρίονος
ἐκβρώματ' ἂν βλέψειας ἐν τομῇ ξύλου.
τοιόνδε κεῖται προπετές· ἐκ δὲ γῆς, ὅθεν

ἀπόῤῥητα. ΘΕΡΜΗΣ ΑΘΙΚΤΟΝ. ἀπροσπέλαστον πυρὸς καὶ ἡλιακῆς ἀκτῖνος. ΑΡΤΙΧΡΙΣΤΟΝ. παραυτὰ χριόμενον. ΝΥΝ Δ' ΟΤ' ΗΝ ΕΡΓΑΣΤΕΟΝ. νῦν δ' ὅτε ἐνέστη ὁ καιρὸς τοῦ χρίσαι, ἔχρισα μαλλὸν ἐρίου.

692. ΚΤΗΣΙΟΥ ΒΟΤΟΥ ΛΑΧΝΗΝ. ἀπὸ κτησίου προβάτου τὸν μαλλὸν σπάσασα, ἤγουν ἐν οἴκῳ τρεφομένου. κτήνη δὲ τὰ πρόβατα λέγονται καὶ βοτά. ΑΛΑΜΠΕΣ ΗΛΙΟΥ. μὴ καταυγασθέν. ΚΟΙΛΩι ΖΥΓΑΣΤΡΩι. ἀντὶ τοῦ εἰς ξύλινον σορὸν, τουτέστι κιβωτόν.

696. ΑΦΡΑΣΤΟΝ. ἀφανὲς, ἀνεκδιήγητον. ΑΞΥΜΒΛΗΤΟΝ δὲ, ἀσυνείκαστον πρὸς τὸ μαθεῖν ἀνθρώπῳ. ἢ ἀντὶ τοῦ ἀπαράβλητον, οἷον οὐκ ἔχον ἄλλῳ παραβληθῆναι, ὥστε πιστεῦσαι καὶ μαθεῖν τὸν ἀκούοντα. ΤΟ ΓΑΡ ΚΑΤΑΓΜΑ. τὸ γὰρ ἔριον τοῦ προβάτου, μετὰ τὸ χρίσαι τὸν πέπλον, ἔῤῥιψα εἰς τόπον καταλαμπόμενον ὑπὸ τοῦ ἡλίου. τὴν γὰρ αὐγὴν ΑΚΤΙΝΑ ΗΛΙΩΤΙΝ εἶπεν. ἢ ΚΑΤΑΓΜΑ, τὸ αἴγειον μήρυμα. ΩΣ Δ' ΕΘΑΛΠΕΤΟ. ὡς δὲ ἐθερμάνθη, ὑπεῤῥευσεν, ἀφανῶς λέλυται. ΠΡΙΟΝΟΣ ΕΚΒΡΩΜΑΤΑ. ἐοικὸς πρίσμασι ξύλου. θαυμαστῶς δὲ βρώματα πρίονος εἶπε τὰ πρίσματα. τρόπον γάρ τινα ἐσθίων τὸ ξύλον ὁ πρίων, ἐκεῖνο τὸ λεπτὸν ἀποβάλλει.

703. ΠΡΟΠΕΤΕΣ. ἐῤῥιμμένον, καὶ προπεσὸν χαμαί. ΑΝΑΖΕΟΥΣΙΝ. ἀνακα-

Id est, *memoria condita servavi.* Vide ad priorem Œdipum 318. Contra *παρῆκα οὐδὲν, nihil me fugit.*

686. *κἀμοί.* Minus bene Aldus *καί μοι.*

688. *σώζειν* librorum omnium est lectio. Johnsonus edidit *σώσειν*, quod forte operarum errore irrepsit.

[690. *κἄδρων τοιαῦτα*, Attende pleonasmum orationis, coll. v. 686. *Schæf.*]

693. *ἀλαμπὲς ἡλίου.* Id est, *ἄπωθεν τῆς λαμπηδόνος τοῦ ἡλίου.* Forma loquendi haud absimilis illius in Œd. T. 191. *ἄχαλκος ἀσπίδων.*

694. Zonaras in lexico nondum edito, citatus a Valckenario ad Adoniazusas Theocriti p. 335. *Ζύγαστρον, κιβωτός. κυρίως δὲ ἡ ξυλίνη σορός. Σοφ. Κοίλῳ ζυγάστρῳ. παρὰ τὸ ἐζυγῶσθαι τὰς σανίδας.*

προὔκειτ᾽, ἀναζέουσι θρομβώδεις ἀφροί,
γλαυκῆς ὀπώρας ὥστε πίονος ποτοῦ
χυθέντος εἰς γῆν Βακχίας ἀπ᾽ ἀμπέλου.
ὥστ᾽ οὐκ ἔχω τάλαινα ποῖ γνώμης πέσω·
ὁρῶ δ᾽ ἔμ᾽ ἔργον δεινὸν ἐξειργασμένην.
πόθεν γὰρ ἄν ποτ᾽, ἀντὶ τοῦ θνήσκων ὁ θὴρ
ἐμοὶ παρέσχ᾽ εὔνοιαν, ἧς ἔθνησχ᾽ ὕπερ;
οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ τὸν βαλόντ᾽ ἀποφθίσαι
χρῄζων, ἔθελγέ μ᾽. ὧν ἐγὼ μεθύστερον,
ὅτ᾽ οὐκ ἔτ᾽ ἀρκεῖ, τὴν μάθησιν ἄρνυμαι.
μόνη γὰρ αὐτόν, εἴ τι μὴ ψευσθήσομαι
γνώμης, ἐγὼ δύστηνος ἐξαποφθερῶ.
τὸν γὰρ βαλόντ᾽ ἄτρακτον οἶδα καὶ θεὸν
Χείρωνα πημήναντα, χὤσα περ ἂν θίγῃ,
φθείρει τὰ πάντα κνώδαλ᾽· ἐκ δὲ τοῦδ᾽ ὅδε
σφαγῶν διελθὼν ἰὸς αἵματος μέλας,
πῶς οὐκ ὀλεῖ καὶ τόνδε; δόξῃ γοῦν ἐμῇ.
καίτοι δέδοκται, κεῖνος εἰ σφαλήσεται,
ταὐτῇ ξὺν ὁρμῇ κἀμὲ συνθανεῖν ἅμα.

χλάζουσι. ΘΡΟΜΒΩΔΕΙΣ ΑΦΡΟΙ. ἐπηρμένοι. θρόμβος γὰρ ὁ ὄγκος. ἢ περιφερῆ φυσήματα. ΓΛΑΥΚΗΣ ΟΠΩΡΑΣ. τοῦ γλεύκους, τοῦ ἀρτίως ἐκπιεσθέντος καὶ νέου. μάλιστα δὲ ὁ νέος οἶνος θερμὸς ὤν, εἰ πέσοι χαμαί, ἀφρίζει. γλαυκὴν δὲ ὀπώραν τὸν νέον οἶνον εἶπε, διὰ τὴν λαμπρότητα.

710. ΗΣ ΕΘΝΗΣΧ᾽ ΥΠΕΡ. ὑπὲρ ἧς, ὑφ᾽ ἧς, δι᾽ ἥν. ΤΟΝ ΒΑΛΟΝΤΑ. τὸν τοξεύσαντα. ΩΝ ΕΓΩ ΜΕΘΥΣΤΕΡΟΝ. ὧν, τῶν εἰρημένων μοι ὑπ᾽ ἐκείνου, νῦν τὴν γνῶσιν μανθάνω, ὅτε οὐκ ἔτι με ὠφελεῖ. ΑΡΚΕΙ. ὠφελεῖ. Ὅμηρος· (Ἰλ. β᾽. 393.) ἄρκιον ἐσσεῖται. ΕΙ ΤΙ ΜΗ ΨΕΥΣΘΗΣΟΜΑΙ. εἰ μὴ διαμάρτοιμι τῆς γνώμης, ἣν ἔχουσα περὶ αὐτοῦ τυγχάνω.

717. Χ᾽ΩΙΣΑΠΕΡ ΑΝ ΘΙΓΗι. καὶ ὅσα ἂν θίγῃ τοῦ Ἡρακλείου βέλους, εἴτε ἄνθρωπος, εἴτε θηρίον, ἀπόλλυται. ΕΚ ΔΕ ΤΟΥΔΕ. τοῦ Νέσσου. ἀντὶ τοῦ, διὰ τοῦ Νέσσου.

721. ΚΑΙΤΟΙ ΔΕΔΟΚΤΑΙ. κἀγώ, φησίν, ἀποθανεῖν βουλήσομαι, ἵνα μὴ δόξω πονηρίᾳ ἀνῃρηκέναι τὸν Ἡρακλέα, ἀλλ᾽ ἀκουσίῳ γνώμῃ. ΤΑΥΤΗι ΣΥΝ ΟΡΓΗι. τούτῳ τῷ τρόπῳ, τουτέστι διὰ τοῦ πέπλου. ΖΗιΝ ΓΑΡ ΚΑΚΩΣ. γυναῖκα κακοδοξοῦσαν οὐ δεῖ ζῆν, ἥτις μὴ θέλει δοκεῖν ἐκ φύσεως εἶναι κακή.

706. Βακχίας. Sic in T. et in membr. etiam a secunda manu. Male vulgo Βακχείας. Vide Miscell. Observ. vol. x. p. 439.

712. ἔθελγέ μ᾽— Aldus et membr. omisso pronomine, ἔθελγεν. ὧν.

717. Aldus et membr. perperam χ᾽ ὥσπερ ἂν θίγῃ. [χὤν περ ἂν θίγῃ. Sic dudum correxeram. Idem Erfurdtius dedit. *Schæf.*]

720. δόξῃ γοῦν ἐμῇ. Sic emendate scriptum in T. Perperam in aliis libris δόξει γοῦν ἐμοί.

722. ταὐτῇ ξὺν ὁρμῇ. Aldus et

ζῆν γὰρ κακῶς κλύουσαν οὐκ ἀνασχετὸν,
ἥ τις προτιμᾷ μὴ κακὴ πεφυκέναι.
ΧΟ. ταρβεῖν μὲν ἔργα δείν' ἀναγκαίως ἔχει·
τὴν δ' ἐλπίδ' οὐ χρὴ τῆς τύχης κρίνειν πάρος.
ΔΗ. οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς μὴ καλοῖς βουλεύμασιν
οὐδ' ἐλπὶς, ἥ τις καὶ θράσος τι προξενεῖ.
ΧΟ. ἀλλ' ἀμφὶ τοῖς σφαλεῖσι μὴ 'ξ ἑκουσίας
ὀργὴ πέπειρα, τῆς σε τυγχάνειν πρέπει.
ΔΗ. τοιαῦτα δ' ἂν λέξειεν οὐχ ὁ τοῦ κακοῦ
κοινωνὸς, ἀλλ' ᾧ μηδέν ἐστ' οἴκοις βαρύ.
ΧΟ. σιγᾶν ἂν ἁρμόζοι σε τὸν πλείω λόγον,
εἰ μή τι λέξεις παιδὶ τῷ σαυτῆς· ἐπεὶ
πάρεστι, μαστὴρ πατρὸς ὃς πρὶν ᾤχετο.
ΥΛ. ὦ μῆτερ, ὡς ἂν ἐκ τριῶν σ' ἓν εἱλόμην,
ἢ μηκέτ' εἶναι ζῶσαν, ἢ σεσωσμένην
ἄλλου κεκλῆσθαι μητέρ', ἢ λῴους φρένας
τῶν νῦν παρουσῶν τῶνδ' ἀμείψασθαί ποθεν.
ΔΗ. τί δ' ἐστὶν, ὦ παῖ, πρός γ' ἐμοῦ στυγούμενον;
ΥΛ. τὸν ἄνδρα τὸν σὸν ἴσθι, τὸν δ' ἐμὸν λέγω

725. ΤΑΡΒΕΙΝ ΜΕΝ ΕΡΓΑ. ἀνάγκη μὲν εὐλαβεῖσθαι τὰ δεινὰ ἔργα· οὐ χρὴ δὲ πρὸ τῆς ἐκβάσεως τῶν συμβησομένων αἱρεῖσθαι τὰ δεινά.

727. ΟΥΚ ΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΟΙΣ. ἐν τοῖς πονηροῖς βουλεύμασιν οὐχ ὑπολείπεται χρηστὴ ἐλπὶς, ἥτις παρέχει πεποίθησιν καὶ θάρσος. ἀντὶ τοῦ, δύσελπίς εἰμι.

729. ΑΛΛ' ΑΜΦΙ ΤΟΙΣ ΣΦΑΛΕΙΣΙ. τοῖς ἀκουσίως σφαλεῖσιν ἡ ἐπαγομένη ὀργὴ πεπεμμένη ἐστὶ καὶ πραεῖα καὶ συγγνωστὴ, ἧς σε δίκαιον τυγχάνειν παρὰ τοῦ Ἡρακλέους· ἄκουσα γὰρ ἥμαρτες.

731. ΟΥΧ Ο ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ. ὁ μὴ δυστυχῶν τοιαῦτα ἂν εἴποι.

733. ΤΟΝ ΠΛΕΙΩ ΧΡΟΝΟΝ. γράφεται ΛΟΓΟΝ. ὁ δὲ νοῦς· πρέπει σοι λοιπὸν σιωπᾶν, καὶ μηκέτι περὶ τούτου πλείω λέγειν, εἰ μὴ ἄρα τι τῷ σῷ παιδὶ μέλλεις ἐρεῖν παραγιγνομένῳ.

738. ΑΛΛΟΥ ΜΗΤΕΡΑ. αἰσχύνομαι γὰρ ἐπί σοι.

740. ΣΤΥΓΟΥΜΕΝΟΝ. λυπηρὸν, καὶ μίσους ἄξιον.

membr. *ταύτῃ σὺν ὀργῇ.* In duobus aliis *ταύτῃ σὺν ὁρμῇ.* Scriptum oportuit *ταὐτῇ*, id est, *τῇ αὐτῇ.* Inepta est scholiastæ explicatio.

733. *τὸν πλείω λόγον.* Hujus lectionis meminit scholiastes, quæ procul dubio sincera est. Minus probabilis est altera, quam exhibent nostra exemplaria, quamque tuetur Heathius, *τὸν πλείω χρόνον.* [*σιγᾶν ἂν ἁρμόζοι σε.* V. not. ad Dionys. Halic. de Compos. Verb. p. 46. *Schæf.*]

738. *μητέρ', ἢ*— Sic Aldus et veteres codd. Perperam Triclinius *μητέρα σ', ἢ*— Inutilis est pronominis repetitio, sive initio sermonis Hylli in *ἐκ τριῶν σ' ἓν*, illud *σ'* pro *σοὶ* accipiatur, sive pro *σέ*. Mihi posterius verius videtur: *ὡς ἂν ἐκ τριῶν ἓν εἱλόμην, σὲ ἢ μηκέτ' εἶναι ζῶσαν, ἢ*—

[741. Erfurdtius *τὸν ἄνδρα τὸν σὸν ἴσθι τόνδ', ἐμὸν λέγω*—quod foret dei-

πατέρα, κατακτείνασα τῆδ᾿ ἐν ἡμέρᾳ.
ΔΗ. οἴ μοι. τίν᾿ ἐξήνεγκας, ὦ τέκνον, λόγον;
ΥΛ. ὃς οὐχ οἷόν τε μὴ τελεσθῆναι. τὸ γὰρ
φανθὲν τίς ἂν δύναιτ᾿ ἀγέννητον ποιεῖν;
ΔΗ. πῶς εἶπας, ὦ παῖ; τοῦ παρ᾿ ἀνθρώπων μαθὼν
ἄζηλον οὕτως ἔργον εἰργάσθαι με φής;
ΥΛ. αὐτὸς βαρεῖαν ξυμφορὰν ἐν ὄμμασι
πατρὸς δεδορκὼς, κοὐ κατὰ γλῶσσαν κλύων.
ΔΗ. ποῦ δ᾿ ἐμπελάζεις τἀνδρὶ, καὶ παρίστασαι;
ΥΛ. εἰ χρὴ μαθεῖν σε, πάντα δὴ φωνεῖν χρεών.
ὅθ᾿ εἷρπε κλεινὴν Εὐρύτου πέρσας πόλιν,
νίκης ἄγων τρόπαια κἀκροθίνια,
ἀκτή τις ἀμφίκλυστος Εὐβοίας ἄκρον
Κήναιόν ἐστιν, ἔνθα πατρῴῳ Διΐ
βωμοὺς ὁρίζει, τεμενίαν τε φυλλάδα·
οὗ νιν τὰ πρῶτ᾿ ἐσεῖδον ἄσμενος πόθῳ.
μέλλοντι δ᾿ αὐτῷ πολυθύτους τεύχειν σφαγὰς
κῆρυξ ἀπ᾿ οἴκων ἵκετ᾿ οἰκεῖος Λίχας,
τὸ σὸν φέρων δώρημα, θανάσιμον πέπλον·
ὃν κεῖνος ἐνδὺς, ὡς σὺ προὐξεφίεσο,

744. ΤΟ ΓΑΡ ΦΑΝΘΕΝ. τὸ ἅπαξ πραχθὲν, καὶ ἐπὶ πέρας ἐλθὸν, πῶς ἄν τις μὴ γενέσθαι ποιήσειε; Πίνδαρος· (᾿Ολ. β΄. 29.) τῶν δὲ πεπραγμένων, ἀποίητον οὐδ᾿ ἂν χρόνος ὁ πάντων πατὴρ δύναιτο θέμεν ἔργων τέλος.

747. ΑΖΗΛΟΝ. φαῦλον, ὃ οὐδεὶς ἂν ζηλώσειεν.

748. ΑΥΤΟΣ ΒΑΡΕΙΑΝ ΞΥΜΦΟΡΑΝ. τὰ μὲν ἑώρακα πάσχοντος· τὰ δὲ ἀνοιμώζοντος ἤκουσα κατὰ τὴν γλῶσσαν, ὅ ἐστι, κατὰ στόμα αὐτοῦ ἱστάμενος, καὶ οὐ πόῤῥω, τουτέστιν, ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ὅμοιον τῷ, κατὰ στόμα αὐτοῦ ἀπήντησε.

750. ΕΜΠΕΛΑΖΕΙΣ. προσπελάζεις. ΠΑΡΙΣΤΑΣΑΙ. πλησίον γέγονας.

752. ΟΘ᾿ ΕΙΡΠΕ. καινοπρεπὴς ἡ φράσις. ἦλθεν εἰς τὴν Εὔβοιαν, ἧς ἀκρωτήριόν ἐστι τὸ Κήναιον. ΤΕΜΕΝΙΑΝ ΤΕ ΦΥΛΛΑΔΑ. τὸν ἀπὸ τοῦ τεμένους στέφανον, ἢ τέμενος πολύφυλλον.

761. ΩΣ ΣΥ ΠΡΟΥΞΕΦΙΕΣΟ. ὡς σὺ ἐνετείλω.

κτικῶς dictum: sed Hercules cum non adsit, non potest δακτυλοδεικτεῖσθαι. Optime habet vulgata scriptura: in talibus enim finitionibus, quæ ceteræ orationi interseruntur, verbum λέγω nunc solum ponitur, nunc junctum particulæ δέ. V. Lobeck. ad Ajac. p. 306. *Schæf.*]

749. *κοὐ κατὰ γλῶσσαν κλύων.* Sic optime in B. Absurda est aliorum librorum lectio *καὶ κατὰ* — Similiter Nuntius apud Æschyl. in Persis 264: *Καὶ μὴν παρών γε, κοὐ λόγους ἄλλων κλύων, Πέρσαι, φράσαιμ᾿ ἂν, οἷ᾿ ἐπορσύνθη κακά.* Plautus Bacchidibus iii. 3. 65. *Quin ego, quum periret, vidi; non ex audito arguo.*

753. *ἀκροθίνια.* Hesych. *σκῦλα, λαφύρων ἀπαρχαί.*

758. *πολυθύτους.* Mendose in membr. *πολυθέτους.*

ταυροκτονεῖ μὲν, δώδεκ' ἐντελεῖς ἔχων,
λείας ἀπαρχὴν, βοῦς· ἀτὰρ τὰ πάνθ' ὁμοῦ
ἑκατὸν προσῆγε συμμιγῆ βοσκήματα.
καὶ πρῶτα μὲν δείλαιος, ἵλεῳ φρενὶ,
κόσμῳ τε χαίρων καὶ στολῇ, κατηύχετο·
ὅπως δὲ σεμνῶν ὀργίων ἐδαίετο
φλὸξ αἱματηρὰ, κἀπὸ πιείρας δρυὸς,
ἱδρὼς ἀνήει χρωτὶ, καὶ προσπτύσσετο
πλευραῖσιν ἀρτίκολλος, ὥστε τέκτονος,
χιτὼν ἅπαν κατ' ἄρθρον· ἦλθε δ' ὀστέων
ἀδαγμὸς ἀντίσπαστος. εἶτα φοίνιος
ἐχθρᾶς ἐχίδνης ἰὸς ὡς ἐδαίνυτο,
ἐνταῦθα δὴ 'βόησε τὸν δυσδαίμονα
Λίχαν, τὸν οὐδὲν αἴτιον τοῦ σοῦ κακοῦ,
ποίαις ἐνέγκαι τόνδε μηχαναῖς πέπλον·
ὁ δ' οὐδὲν εἰδὼς δύσμορος, τὸ σὸν μόνης
δώρημ' ἔλεξεν, ὥσπερ ἦν ἐσταλμένον.
κἀκεῖνος, ὡς ἤκουσε, καὶ διώδυνος

765. ΚΑΙ ΠΡΩΤΑ ΜΕΝ. ὁ Ἡρακλῆς ἱλαρᾷ τῇ φρενὶ κατηύξατό σοι, χαίρων ἐπὶ τῷ πέπλῳ. ΟΠΩΣ ΔΕ ΣΕΜΝΩΝ. ὅτε δὲ ἀπὸ τῶν θυμάτων καὶ τῶν ξύλων ἡ φλὸξ ἀνεκαίετο, τότε ἱδρὼς ἀνῄει περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ. ΦΛΟΞ ΑΙΜΑΤΗΡΑ. ὅτι ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἱερείων συνίστατο. ΚΑΠΟ ΠΙΕΙΡΑΣ ΔΡΥΟΣ. ἀπὸ λιπαροῦ ξύλου. δρῦν γὰρ λέγει πᾶν δένδρον.

770. ΑΡΤΙΚΟΛΛΟΣ ΩΣΤΕ ΤΕΚΤΟΝΟΣ. ὡς ὑπὸ τέκτονος καλῶς συγκεκολλημένος. τὸ δ' ἑξῆς· καὶ προσκολλητὸς ὁ χιτὼν κατὰ πᾶν μέρος, ὡς ἂν ξύλῳ νεαρὰ κόλλα ὑπὸ τέκτονος προσείη χρισθεῖσα. ΟΔΑΓΜΟΣ. κνησμός. δήξασθαι γὰρ, τὸ κνήσασθαι. ΑΝΤΙΣΠΑΣΤΟΣ δὲ, ἴσος σπασμῷ, ἢ μετὰ σπασμοῦ. γίνεται δὲ ὁ ψόφος ἀπὸ σπασμοῦ.

773. ΕΧΘΡΑΣ ΕΧΙΔΝΗΣ. Τυφῶνος γὰρ καὶ ἐχίδνης ἡ ὕδρα. ΩΣ ΕΔΑΙΝΥΤΟ. ὡς κατήσθιεν αὐτὸν ὁ ἰός.

777. ΤΟ ΣΟΝ ΜΟΝΗΣ. εἶπεν ὅτι σὺ αὐτῷ προσήγαγες τὸν πέπλον. ὥσπερ ἀπέσταλτο ὑπὸ σοῦ· οἷον, οὐδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ πανουργήσας.

769. ἀνῄει. Sic in membr. a prima manu, et in T. ex correctione. gl. ἀνήρχετο. Mendose in impressis ἀνίει. [προσπτύσσεται etiam aliis placuit. Vulgo προσπτύσσετο. Vid. Porson. ad Eurip. Med. v. 1138. *Schæf.*]

772. ἀδαγμός. Vide Lexicon et Piersonum ad Mœridem p. 41. Nostris in exemplaribus scriptum ὀδαγμός. —φοίνιος. Sic lego. Minus bene in libris φοινίας. In Cod. T. scholion sic scriptum est: ὀδαγμὸς, ὁ κνησμός. δήξασθαι γὰρ τὸ κνήσασθαι. Nec aliter legisse videtur Janus Lascaris, siquidem ille etiam edidit ὀδαγμός. Scriptum oportuit: Ἀδαγμὸς, ὁ κνησμός. ἀδάξασθαι γὰρ, τὸ κνήσασθαι.

776. ἐνέγκαι. Sic Aldus et membr. In B. ἐνέγκαις. Triclinius ἐνέγκοι.

σπαραγμὸς αὐτοῦ πλευμόνων ἀνθήψατο,
μάρψας ποδός νιν, ἄρθρον ᾗ λυγίζεται,
ῥιπτεῖ πρὸς ἀμφίκλυστον ἐκ πόντου πέτραν·
κρατὸς δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει μέσου,
διασπαρέντος αἵματος, κόμης θ' ὁμοῦ.
ἅπας δ' ἀνευφήμησεν οἰμωγῇ λεὼς,
τοῦ μὲν νοσοῦντος, τοῦ δὲ διαπεπραγμένου·
κοὐδεὶς ἐτόλμα τἀνδρὸς ἀντίον μολεῖν.
ἐσπᾶτο γὰρ πέδονδε καὶ μετάρσιος,
βοῶν, ἰύζων· ἀμφὶ δ' ἐκτύπουν πέτραι,
Λοκρῶν ὄρειοι πρῶνες, Εὐβοίας τ' ἄκραι.
ἐπεὶ δ' ἀπεῖπε, πολλὰ μὲν τάλας χθονὶ

781. ΜΑΡΨΑΣ ΠΟΔΟΣ ΝΙΝ. δραξάμενος τοῦ ποδὸς τοῦ Λίχα κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ἔνθα δεσμεῖται τὸ ἄρθρον. λέγει δὲ τὸ περὶ τὸν ἀστράγαλον μέρος, οὗ εἰώθαμεν δεσμεῖν τὸ ὑπόδημα, ἤ τι τοιοῦτον. ΛΥΓΙΖΕΤΑΙ. ἁρμόζεται, κάμπτεται, συστρέφεται· ὅπου ἐστὶν ὁ δεσμὸς τῶν νευρῶν, ἔνθα ὑποδεσμούμεθα. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν λύγων. εὐέλικτον γὰρ τὸ φυτὸν, νέον ὄν. Ὅμηρος· (Ἰλ. λ'. 105.) δίδη μόσχοισι λύγοισιν. ΑΜΦΙΚΛΥΣΤΟΝ. τὴν ἐκ τοῦ πόντου ἀμφοτέρωθεν κλυζομένην.

783. ΚΟΜΗΣ ΔΕ ΛΕΥΚΟΝ ΜΥΕΛΟΝ. διὰ δὲ τῆς κόμης τὸν ἐγκέφαλον ἐκραίνει, κατὰ τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς διασχισθείσης. ὅτι διαιρεθείσης τῆς κεφαλῆς, διὰ τῆς κόμης ἀνεπέμπετο ὁ ἐγκέφαλος σὺν τῷ αἵματι.

785. ΑΝΕΥΦΩΝΗΣΕ. κατὰ τὸ ἐναντίον, ἀντὶ τοῦ ἐστέναξε. ΤΟΥ ΜΕΝ ΝΟΣΟΥΝΤΟΣ. τοῦ Ἡρακλέους νοσοῦντος, τοῦ δὲ Λίχα ἤδη ἀνυσθέντος, ὅ ἐστι, πεφονευμένου.

788. ΕΣΠΑΤΟ. σπασμῷ γὰρ εἴληπτο, κείμενος ἐπὶ τῆς γῆς. ΛΟΚΡΩΝ ΟΡΕΙΟΙ. Ὅμηρος· (Ἰλ. β'. 527.)

Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέραν ἱερῆς Εὐβοίης.

791. ΑΠΕΙΠΕ. ἀπέκαμεν, ἀπηγόρευσεν ἑαυτὸν, ὑπερκέκμηκε πρὸς τὰς ὀδύνας,

780. πλευμόνων. Sic Aldus et membr. Vide supra ad 567.

783. Hunc et sequentem versum Aldus edidit, ut in codd. scripti sunt, et in Athenæi epitome libri ii. pag. 66. Κόμης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει μέσου Κρατὸς διασπαρέντος, αἵματός θ' ὁμοῦ. Absurda hæc esse quis non videt, nisi sit ipse ineptissimo ineptior? Vitium ostendit quidem Heathius, sed male ei cessit emendandi conatus. κόμης διασπαρέντος purus putus est solœcismus. Vide quæ notavimus ad Antigon. 986. Scripserat procul dubio Sophocles, ut edidimus: Κρατὸς δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει μέσου, Διασπαρέντος αἵματος, κόμης θ' ὁμοῦ. Cerebrum cur λευκὸν μυελὸν κρατὸς appellarit Tragicus, docet Athenæus: Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος οὐδ' ὀνομάζειν τινὰ τῶν παλαιῶν φησὶν ΕΓΚΕΦΑΛΟΝ. καὶ Σοφοκλέα γοῦν ἐν Τραχινίαις ποιήσαντα τὸν Ἡρακλέα ῥιπτοῦντα τὸν Λίχαν ἐς θάλασσαν, οὐκ ὀνομάσαι ΕΓΚΕΦΑΛΟΝ, ἀλλὰ ΛΕΥΚΟΝ ΜΥΕΛΟΝ, ἐκκλίνοντα τὸ μὴ ὀνομαζόμενον. [Dedi quod libri habent. Brunckius ex conjectura:

κρατὸς δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει μέσου,
διασπαρέντος αἵματος, κόμης θ' ὁμοῦ.

Schæf.]

785. ἀνευφήμησεν. Vide Hesychii interpretes ad gl. ἀνευφημήσει. Perperam in Tragici exemplaribus scriptum ἀνευφώνησεν, ἄνευ φωνῆς ἦν, ἀνεφώνησεν.

ῥίπτων ἑαυτὸν, πολλὰ δ' οἰμωγῇ βοῶν,
τὸ δυσπάρευνον λέκτρον ἐνδατούμενος
σοῦ τῆς ταλαίνης, καὶ τὸν Οἰνέως γάμον,
οἷον κατακτήσαιτο λυμαντὴν βίου·
τότ' ἐκ προσέδρου λιγνύος διάστροφον
ὀφθαλμὸν ἄρας, εἶδέ μ' ἐν πολλῷ στρατῷ
δακρυῤῥοοῦντα, κἀμὲ προσβλέψας, καλεῖ·
Ὦ παῖ, πρόσελθε, μὴ φύγῃς τοὐμὸν κακὸν,
μηδ' εἴ σε χρὴ θανόντι συνθανεῖν ἐμοί.
ἀλλ' ἆρον ἔξω, καὶ μάλιστα μὲν μέθες
ἐνταῦθ', ὅπου με μή τις ὄψεται βροτῶν·
εἰ δ' οἶκτον ἴσχεις, ἀλλά μ' ἔκ γε τῆσδε γῆς
πόρθμευσον ὡς τάχιστα, μηδ' αὐτοῦ θάνω.—
τοσαῦτ' ἐπισκήψαντος, ἐν μέσῳ σκάφει
θέντες σφε, πρὸς γῆν τήνδ' ἐκέλσαμεν μόλις,
βρυχώμενον σπασμοῖσι. καί νιν αὐτίκα
ἢ ζῶντ' ἐσόψεσθ', ἢ τεθνηκότ' ἀρτίως.
τοιαῦτα, μῆτερ, πατρὶ βουλεύσασ' ἐμῷ
καὶ δρῶσ' ἐλήφθης, ὧν σε ποίνιμος Δίκη
τίσαιτ', Ἐριννύς τ'. εἰ θέμις γ', ἐπεύχομαι·

ἐπὶ γῆς κυλιόμενος. ΕΝΔΑΤΟΥΜΕΝΟΣ. *σφοδρῶς λοιδορούμενος, λοιδορῶν, μεμφόμενος, κατὰ μέρος κακῶς λέγων. ἐνδατεῖσθαι γὰρ, τὸ μερίσασθαι. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν δαινυμένων. ἐνδατεῖσθαι γὰρ, τὸ σφοδρῶς ἐσθίειν.* Ἄλλως. ΕΝΔΑΤΟΥΜΕΝΟΣ. *νῦν σφόδρα κακῶς λέγων, δυσφημῶν, συνεχῶς μεμφόμενος, ἐπαρώμενος. ἔνιοι δὲ γράφουσιν* ΕΜΜΑΤΤΟΥΜΕΝΟΣ, *ἀντὶ τοῦ μασσώμενος.* ΚΑΤΑΚΤΗΣΑΙΤΟ. *πλεονάζει ἡ κατά. ἀντὶ τοῦ ἔσχε.*

796. ΤΟΤ' ΕΚ ΠΡΟΣΕΔΡΟΥ. *ὅτε ἀπέκαμε κυλιόμενος, τότε ἀνατείνας τὸν ὀφθαλμὸν διὰ τῆς κεχυμένης τοῦ σώματος λιγνύος, εἶδέ με δακρυῤῥοοῦντα.* ΛΙΓΝΥΟΣ *δὲ, τῆς παρακειμένης καὶ περικεχυμένης αὐτὸν φλογώδους νόσου.*

801. ΑΡΟΝ. *προστακτικῶς.* ΕΙ Δ' ΟΙΚΤΟΝ ΙΣΧΕΙΣ. *αἰσχύνεται γὰρ αὐτοῦ θανεῖν, μὴ ἐγγελασθῇ ὑπὸ τῶν Οἰχαλιέων.*

807. ΒΡΥΧΩΜΕΝΟΝ. *ἀνοιμώζοντα μεγάλως ἐκ τῶν σπασμῶν.*

810. ΠΟΙΝΙΜΟΣ ΔΙΚΗ. *ἡ τιμωρὸς, ἡ ποινὴν ἀπαιτοῦσα.*

798. *ἐνδατεῖσθαι* proprie significat *dividere*, ut Œd. T. 205. atque hoc verbo sic usus est Euripides Herc. Fur. 217. *Λόγους ὀνειδιστῆρας ἐνδατούμενος.* *Convicia dividens*, id est, *conviciis incessens.* Hinc *ἐνδατεῖσθαί τι* vel *τινὰ*, pro *σφόδρα λοιδορεῖν.* Simplex *δατεῖσθαι* frequentat Homerus. Ut Græci *ἐνδατεῖσθαι*, sic Latini *differre.* Plautus Pseudolo, *Jam ego te differam dictis meis.* et Aulul. *Te jam pipulo hic differam ante ædis.*

811. *εἰ θέμις γ', ἐπεύχομαι· θέμις δ'* —Sic omnino scriptum oportuit; non, ut vulgo, *εἰ θέμις δ'*—*θέμις δ'*—Aldus et vetera exemplaria habent *προὔβαλες*, cujus vice Triclinius inepte dedit *προὔλαβες.*

θέμις δ', ἐπεί μοι τὴν θέμιν σὺ προὔβαλες,
πάντων ἄριστον ἄνδρα τῶν ἐπὶ χθονὶ
κτείνασ', ὁποῖον ἄλλον οὐκ ὄψει ποτέ.
ΧΟ. τί σῖγ' ἀφέρπεις; οὐ κάτοισθ' ὅθ' οὕνεκα
ξυνηγορεῖς σιγῶσα τῷ κατηγόρῳ;
ΥΛ. ἐᾶτ' ἀφέρπειν. οὖρος ὀφθαλμῶν ἐμῶν
αὐτῇ γένοιτ' ἄπωθεν ἑρπούσῃ καλός.
ὄγκον γὰρ ἄλλως ὀνόματος τί δεῖ τρέφειν
μητρῷον, ἥ τις μηδὲν ὡς τεκοῦσα δρᾷ;
ἀλλ' ἑρπέτω χαίρουσα· τὴν δὲ τέρψιν, ἣν
τῷ 'μῷ δίδωσι πατρὶ, τήνδ' αὐτὴ λάβοι.

ΧΟΡΟΣ.

Ἴδ' οἷον, ὦ παῖδες, προσέμιξεν ἄφαρ — στροφὴ α'.
τοὔπος τὸ θεοπρόπον ἡμῖν
τᾶς παλαιφάτου προνοίας,
ὅ τ' ἔλακεν, ὁπότε τελεόμηνος ἐκφέροι
δωδέκατος ἄροτος, ἀναδοχὰν τελεῖν πόνων
τῷ Διὸς αὐτόπαιδι, καὶ τάδ' ὀρθῶς

812. ΘΕΜΙΣ Δ' ΕΠΕΙ ΜΟΙ. θέμις δέ ἐστιν ἡμᾶς καταρᾶσθαί σοι, ἐπεὶ σὺ προτερα τὴν θέμιν ἀπέῤῥιψας καὶ παρεῖδες, καὶ οὐκ ἐδέξω, ἕως τι κατὰ τὸ δίκαιον πράξειας. ΠΡΟΥΛΑΒΕΣ. ἀντὶ τοῦ φθάσασα οὐκ ἐξεδέξω. γράφεται καὶ ΠΡΟΥΒΑΛΕΣ.

815. ΤΙ ΣΙΓ' ΑΦΕΡΠΕΙΣ. σῖγα, ἐπιῤῥηματικῶς, ἀντὶ τοῦ σιωπηλῶς. τουτέστι, διὰ τί οὐδὲν ἀποκρίνῃ πρὸς τὸν Ὕλλον; ΞΥΝΗΓΟΡΕΙΣ. συνᾴδεις.

817. ΟΥΡΟΣ ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΕΜΩΝ. εἴθε οὖρος καλὸς ἐπιπνεύσοι αὐτῇ ἀπιούσῃ, ἵνα μηκέτι αὐτὴν ἴδοιμι. τροπικῶς δὲ ΟΥΡΟΣ, ὡς ἐπὶ νεὼς, ἀντὶ τοῦ οὐριοδρομείτω. ΟΓΚΟΝ ΓΑΡ ΑΛΛΩΣ. τί γὰρ μάτην ἐπαιρόμεθα τῷ τῆς μητρὸς ὀνόματι, οὐδὲν ἄξιον αὐτῆς διαπραξαμένης, ὧν ἡ φύσις, καὶ ὁ θεσμὸς ἀπῄτει. ΤΡΕΦΕΙΝ. ἀντὶ τοῦ ἔχειν.

823. ΙΔ' ΟΙΟΝ, Ω ΠΑΙΔΕΣ. αἱ τοῦ Χοροῦ πρὸς ἀλλήλας διαλέγονται περὶ τοῦ δεδομένου μαντείου τῷ Ἡρακλεῖ ἐν τῇ Δωδώνῃ, ὅτι νῦν ἀπέβη. τὸ δὲ ΟΙΟΝ, ἀντὶ τοῦ οἵως, οὕτως· Ὁρᾶτε, ὦ φίλαι, οἵως ἡμῖν ἀθρόως συνέπεσε, καὶ εἰς οἷον κακὸν ἀπέβη τὸ ἔπος ἐκ τῆς μαντείας πάλαι χρησθέν. ΠΡΟΣΕΜΙΞΕ δὲ, ἀντὶ τοῦ, προσεῤῥάγη ὀξέως. ΤΑΣ ΠΑΛΑΙΦΑΤΟΥ. γράφεται ΠΑΛΑΙΦΟΙΒΟΥ. ἵν' ᾖ, τῆς πάλαι μαντευσαμένης. φοιβᾶσθαι γὰρ, τὸ μαντεύεσθαι. Ο Τ' ΕΛΑΚΕΝ. ὅπερ ἐφθέγξατο, ἐπειδὰν ἐνιαυτὸς παρέλθῃ, τότε διαδοχὴν γενέσθαι τῶν πόνων τῷ Ἡρακλεῖ, τῷ Διὸς παιδί. ΑΝΑΔΟΧΑΝ δὲ, ἀνάπαυσιν, ἀνακωχὴν, ἄνεσιν. ΑΥΤΟΠΑΙΔΙ. γνησίῳ παιδί. ΤΕΛΕΟΜΗΝΟΣ. ὁ ἐνιαυτὸς, ὁ τέλειον ἔχων τὸν δωδεκάμηνον. καὶ ΑΡΟΤΟΣ, ὁ ἐνιαυτὸς, ἀπὸ τοῦ ἅπαξ κατ' ἐνιαυτὸν ἀροῦν. ΚΑΙ

825. παλαιφάτου. gl. τῆς πάλαι λεχθείσης.

[828. τῷ Διὸς αὐτόπαιδι. V. Georgii d'Arnaud Var. Conject. p. 414. et Interpretes ad Hesych. T. I. c. 628. *Schæf.*]

ἔμπεδα κατουρίζει.
πῶς γὰρ ἂν ὁ μὴ λεύσσων
ἔτι ποτ' ἔτ' ἐπίπονόν γ' ἔχοι
θανὼν λατρείαν;
εἰ γάρ σφε Κενταύρου φονίᾳ νεφέλᾳ   ἀντιστρ. α'.
χρίει δολοποιὸς ἀνάγκα,
πλευρᾶ προστακέντος ἰοῦ,
ὃν τέκετο θάνατος, ἔτεκε δ' αἰόλος δράκων,
πῶς ὅδ' ἂν ἀέλιον ἕτερον ἢ τανῦν ἴδοι,
δεινοτάτῳ μὲν ὕδρας προστετακὼς
φάσματι; μελαγχαίτα δ'
ἄμμιγά νιν αἰκίζει
Νέσσου φόνια δολόμυθα κέντρ'
ἐπιζέσαντα.
ὧν ἅδ' ἁ τλάμων ἄοκνον   στροφὴ β'.

ΤΑΔ' ΟΡΘΩΣ. ταῦτα δὲ τὰ χρησθέντα ἀσφαλῶς νῦν ἡμῖν ἀποβαίνει. τροπικῶς δὲ ΚΑΤΟΥΡΙΖΕΙ, ὥσπερ οὐρίῳ πνεύματι προσορμίζει ἡμῖν κατ' ὀρθὸν ἀνυόμενα. ΚΑΤΟΥΡΙΖΕΙ. προσπνεῖ. ΠΩΣ ΓΑΡ ΑΝ Ο ΜΗ ΛΕΥΣΣΩΝ. πῶς γὰρ ὁ μηκέτι ὁρῶν τὸ φῶς παρὰ Εὐρυσθέως κελεύοιτο;

833. ΕΙ ΓΑΡ ΣΦΕ ΚΕΝΤΑΥΡΟΥ. εἰ γὰρ αὐτὸν, τὸν Ἡρακλέα, τὸ αἷμα τὸ θανάσιμον τοῦ Κενταύρου περιέχει, τῇ πλευρᾷ προστακέντος τοῦ ἰοῦ, πῶς ἂν ἕτερον ἥλιον ἢ τανῦν ἴδοι; ΧΡΙΕΙ ΔΟΛΟΠΟΙΟΣ. χρίει δὲ τὸ ἱμάτιον τῷ αἵματι ἡ ἀνάγκη τῆς Δηϊανείρας, τῆς μετὰ δόλου τεχνησαμένης. ἠνάγκασται γὰρ ὑπὸ ζήλου τεχνάσασθαι. ΟΝ ΤΕΚΕΤΟ ΘΑΝΑΤΟΣ. τοῦτον τὸν ἰὸν ἐγέννησεν ὁ αἰόλος δράκων, μᾶλλον δὲ ὁ Θάνατος. ΠΡΟΣΤΕΤΑΚΩΣ. προσκεκολλημένος τῷ ἰῷ τῆς ὕδρας. τοῦτο δὲ καθ' ἑαυτό· αἰτιατικὴν γὰρ ἐπιφέρει. Ἄλλως· προσκεκολλημένος τῷ φάσματι, τουτέστι τῷ ἱματίῳ τῷ κεχρισμένῳ τῷ φαρμάκῳ, ἤγουν τῇ χολῇ τῆς ὕδρας, τῷ ἰῷ. ΔΕΙΝΟΤΑΤΩι. ἤγουν ὀλεθρίῳ, παρὰ τὸ πεφονεῦσθαι. ΜΕΛΑΓΧΑΙΤΑ. τοῦ δασυτρίχου. καὶ ἅμα τῷ φάσματι τῆς ὕδρας, καὶ τὰ κέντρα τοῦ Νέσσου αἰκίζει αὐτόν. δῆλον δὲ, ὅτι φόνια τὰ κέντρα τοῦ Νέσσου λέγει, τὸ αἷμα αὐτοῦ τὸ συμμεμιγμένον τῇ χολῇ τῆς ὕδρας. ΔΟΛΟΜΥΘΑ. ὅτι τοῖς δολίοις τοῦ Νέσσου λόγοις ἀπατηθεῖσα τετόλμηκεν. Ἄλλως· τὰ δόλια φάρμακα τὰ συμμεμιγμένα. καὶ γὰρ ἕτερά τινα ἐκέλευσεν αὐτῇ συμμίξαι τῷ αἵματι, ὡς ὀπίσω εἶπεν. ΕΠΙΖΕΣΑΝΤΑ. ἐπιχυθέντα, ἀνακεχλάσαντα ἀπὸ τῆς θέρμης τοῦ πυρός.

843. ΩΝ ΑΔ' Α ΤΛΑΜΩΝ. ὧν τὴν βλάβην μεγάλην ὁρῶσα ἡ Δηϊάνειρα τοῖς οἴκοις συμβᾶσαν, αὐτὴν μὲν ἐξ ἀρχῆς αὐτὴ οὐ συνεῖδεν, ἐκ κατασκευῆς δὲ τῆς Νέσσου καὶ τῆς τούτου φωνῆς γενομένην, ὡς δῆθεν ἐπὶ τῷ διαλλάττειν αὐτῇ τὸν Ἡρακλέα, λίαν ὀδύρεται καὶ στένει. Ἄλλως. τῶν νεωστὶ δρωμένων, καὶ εἰς τὴν ἀμέλλητον βλάβην συμβάντων τοῖς οἴκοις, ἡ Δηϊάνειρα τὰ κακὰ μὲν ἐξ ἀρχῆς αὐτὴ οὐ συνεῖδεν, οὕτως οἰομένη διαλλάξειν τὸν Ἡρακλέα. ΑΟΚΝΟΝ δὲ, τὴν ὀξεῖαν

831. ἐπίπονόν γ' ἔχοι. Inserta ob metrum particula a libris abest.

833. φονίᾳ νεφέλᾳ. Sic scribendum in tertio casu. gl. in membr. τῷ αἵματι, nec post χρίει ulla distinctio est in codd. Perperam impressi has voces exhibent in recto casu.

841. Νέσσου φόνια δολόμυθα κέντρ'—Versus est dimeter Iambicus. Perperam Aldus et codd. omnes Νέσσου θ' ὕπο, φοίνια—sensu et metro itidem conturbato. Male etiam in libris μελαγχαῖτα τ'—

843. ἄοκνον. gl. ὀξεῖαν, ταχεῖαν.

μεγάλαν προσορῶσα δόμοισι βλάβαν,
νέων ἀϊσσόντων γάμων,
τὰ μὲν οὔ τι προσέβαλ' ἀπ' ἀλλοθρόου
γνώμας μολόντ' ὀλεθρίαις ξυναλλαγαῖς.
ἦ που ὀλοὰ στένει,
ἦ που ἀδινῶν χλωρὰν
τέγγει δακρύων ἄχναν.
ἁ δ' ἐρχομένα
μοῖρα προφαίνει δολίαν
καὶ μεγάλαν ἄταν.

καὶ ἀμέλλητον· ἢ πολύοκνον, ὅ ἐστι πολύφοβον· κατ' ἐπίτασιν δὲ τὸ α. ΝΕΩΝ ΑΙΣΣΟΝΤΩΝ. νεωστὶ προσβαλλόντων. ΟΥ ΤΙ ΠΡΟΣΕΒΑΛΕΝ. οὐ συνῆκεν ἀπὸ τοῦ Νέσσου. ΑΛΛΟΘΡΟΟΥ. ἀλλοφώνου. ἀπὸ τῆς Νέσσου φωνῆς γέγονεν ἡ καθ' Ἡρακλέους συμφορά. ἢ τῆς ἄλλα εἰπούσης, καὶ μὴ τὰ ἀληθῆ. ἢ ἀλλοφώνου, ὡς ἠλλαγμένην τοῦ Νέσσου φωνὴν ἔχοντος. ΟΛΕΘΡΙΑΙΣ ΞΥΝΑΛΛΑΓΑΙΣ. ἢ ὀλεθρίαις καὶ ἐπιβλαβέσι φιλίαις. ἢ ἐπεὶ ἀντὶ τοῦ ἰδίου θανάτου ὁ Νέσσος ἀντήλλαξεν αὐτῇ τὸ αἷμα. ἢ ὅτι ὁ μὲν Νέσσος εἶπεν αὐτῇ πόθου καὶ διαλλαγῆς ἐργαστήριον εἶναι τὸ φάρμακον· γέγονε δὲ ὄλεθρος Ἡρακλέους. Η ΠΟΥ ΟΛΟΑ ΣΤΕΝΕΙ. ὄντως δὴ ἡ ἀθλία καταστάζει καὶ διαβρέχει πολλῶν δακρύων ἀφρόν. ἐμφατικὸν δὲ τὸ ΑΧΝΑΝ, διὰ τὸ πλῆθος. ΧΛΩΡΑΝ οὖν ΑΧΝΑΝ, τὸν νεαρὸν ἀφρόν. ΑΔΙΝΩΝ. ἀθρόων, ἢ πολυθρηνήτων. ΔΑΚΡΥΩΝ ΑΧΝΑΝ. περιφραστικῶς τὰ δάκρυα. Α Δ' ΕΡΧΟΜΕΝΑ ΜΟΙΡΑ. ἡ προσδοκωμένη κακομοιρία τοῦ Ἡρακλέους ἐμφαίνει μεγάλην ἑτέραν ἄτην. προσδοκῶσι δὲ, ὅτι, ἀπολλυμένου Ἡρακλέους, αὐτόχειρ ἑαυτῆς γενήσεται. ΔΟΛΙΑΝ. δόλῳ γὰρ αὐτὴν καὶ λάθρα ἀναιρήσει.

846. τὰ μὲν οὔ τι προσέβαλ' ἀπ' ἀλλοθρόου γνώμας μολόντ'—Sic legendum esse et metri et sententiæ ratio ostendit. Quia τὰ μὲν initio phraseos positum, credidit librarius huic referri debere partitivum vel adversativum τὰ δὲ, qui error vulgatæ lectioni originem dedit, προσέβαλε, τὰ δ' ἀπ' ἀλλοθρόου. Eadem imperitia variam lectionem peperit v. 7. ναίουσα δ' ἐν Πλευρῶνι, quomodo librarius eximie emendasse sibi visus est, quia μὲν in proximo versu præcesserat. At hæc particula sæpissime initio sententiæ adhibetur, altera non subsequente. [ἀλλοθρόου. Erfurdtius ἀλλοθροῦ, quod ab accentu laborat: nam scribendum ἀλλόθρου. V. Sylburg. ad Clenard. c. 438. *Schæf.*]

848. ὀλοά. gl. ἡ δυστυχής. ἢ ὀλέθρια στένει καὶ δεινά.

849. χλωρὰν δακρύων ἄχναν. Eustathius ad Il. δ'. p. 492. Ἰστέον δὲ ὅτι ἄχνην Ὁμήρου εἰπόντος τὸ λεπτότατον τοῦ κύματος, ὅπερ ἐν ταῖς ἔξω προσρήξεσιν ἀπαφρίζεται, Σοφοκλῆς ἄλλως τὴν λέξιν ἐκλαβόμενος, ἄχνην τὴν δρόσον ἔφη ἐν τῷ, (Œd. Col. 681.) θάλλει δ' οὐρανίας ὑπ' ἄχνης ὁ καλλίβοτρυς νάρκισσος. οὐδ' αὐτὸς ἀπροσφυῶς γράψας, διὰ τὸ μηδὲ τὰς τοῦ ὑετοῦ σταγόνας συνεχεῖς εἶναι, ἀλλὰ διεχεῖς· ὅθεν καὶ ἡ ἄχνη ὠνόμασται, ἀέχη τις οὖσα, καὶ κατὰ κρᾶσιν καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν, ἄχνη. Εὐριπίδης δὲ καὶ αὐτὸς μιμησάμενος τὸ, ἁλὸς ἄχνη, οἰνωπὸν ἄχνην λέγει (Or. 115.) τὴν ἐν λοιβαῖς καταχεομένην τῆς γῆς. Idem ad Il. β'. p. 217. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπεὶ καὶ κυρίως θάλλοντα, καὶ ἁπαλά εἰσι, διὰ τοῦτο καὶ τέρεν δάκρυόν που λέγεται τὸ ἁπαλόν. ἐπεὶ δὲ καὶ χλωρά εἰσι τὰ θάλλοντα καὶ ὑγρότητα ἔχει πλείω, διὰ τοῦτο καὶ ὑγρὸν δάκρυον καὶ χλωρὸν ὁ Εὐριπίδης φησί. (Med. 921.) Σοφοκλῆς δὲ ἐν Τραχινίαις, χλωρὰν ἄχνην δακρύων ἔφη. Hinc intelligere est, quam prava sit Heathii explicatio ἄχναν pro *lanugine*, et per synecdochen pro genis accipientis.

ἔῤῥωγεν παγὰ δακρύων· ἀντιστρ. β'.
κέχυται νόσος, ὦ πόποι, οἷον ἀναρ-
σίων οὔπω ἀγακλειτὸν
Ἡρακλέα 'πέμολεν πάθος οἰκτίσαι.
ἰὼ κελαινὰ λόγχα προμάχου δορὸς,
ἃ τότε θοὰν νύμφαν
ἄγαγες ἀπ' αἰπεινᾶς
τάνδ' Οἰχαλίας αἰχμᾷ·
ἁ δ' ἀμφίπολος
Κύπρις ἄναυδος φανερὰ
τῶνδ' ἐφάνη πράκτωρ.
ΗΜ. πότερον ἐγὼ μάταιος, ἢ κλύω τινὸς
οἴκτου δι' οἴκων ἀρτίως ὁρμωμένου;
τί φημί;

854. ΕΡΡΩΓΕ ΠΑΓΑ ΔΑΚΡΥΩΝ. ἀντὶ τοῦ, πάρεστιν ἡμῖν δακρύειν, ὡς ἀπὸ πηγῆς κρουνηδόν. ἐκτέταται γὰρ τὸ κακὸν, καὶ πανταχοῦ διαβήσεται ἡ κατὰ τὸν Ἡρακλέα συμφορά. ΑΠΕΜΟΛΕ ΠΑΘΟΣ. ἀντὶ τοῦ ἀπομόλοι. οἷον οὐδέποτε ἀπὸ τῶν πολεμίων γένοιτο. Ω ΠΟΠΟΙ. φεῦ, φεῦ. κακὸν, φησὶ, γέγονε τῷ Ἡρακλεῖ, οἷον οὐδέποτε πολεμίοις ἀνοίκτιστον σιωπηθήσεται. τὸ γὰρ ΟΥΠΩ ἀντὶ τοῦ, οὐχί. ἢ οὕτως· οἷον κακὸν, φησὶν, οὐδέποτε παρὰ τῶν ἐχθρῶν συνέβη τῷ Ἡρακλεῖ, τοῦτο ἀπὸ τῶν ἰδίων αὐτῷ γεγένηται. ΚΕΛΑΙΝΑ ΛΟΓΧΑ. κελαινὴν εἶπε τὴν λόγχην, διὰ τὸν ἐξ αὐτῆς ἀποτελούμενον θάνατον· μέλας δὲ ὁ θάνατος. δυσφορεῖ δὲ ἐπὶ τῷ αἰχμάλωτον εἰλῆφθαι τὴν Ἰόλην· διὰ γὰρ ταύτην ἡ συμφορά. ΛΟΓΧΑ δὲ ΔΟΡΟΣ περιφραστικῶς ἡ λόγχη. ΠΡΟΜΑΧΟΥ δὲ, τοῦ προβεβλημένου. τὸ δὲ ΛΟΓΧΑ πρὸς τὸ ΑΙΧΜΑι. ὁ δὲ λόγος· ὦ θανατοποιὲ λόγχη, ἥτις τότε ἀνελοῦσα τὸν Εὔρυτον, ἐνταῦθα τὴν Ἰόλην ἤγαγες ἐκ τῆς ὑψηλῆς Οἰχαλίας, ὡς εἴθε μήποτε. τουτέστι, φεῦ τῆς λόγχης ἐκείνης, ἐν ᾗ ἐπόρθησε τὴν Οἰχαλίαν ὁ Ἡρακλῆς, ἵνα ἐνέγκοι τὴν Ἰόλην. διὰ γὰρ ταύτην ἡ συμφορὰ ἐγένετο. τὸ δὲ ἄρθρον Α τῷ ΛΟΓΧΑ συναπτέον. ἤ τις λόγχη. ΠΡΟΜΑΧΟΥ ΔΟΡΟΣ. τὸ ΠΡΟΜΑΧΟΥ ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους ληπτέον, οἷον, τοῦ πρὸ πάντων μαχομένου. τὸ ΝΥΜΦΑΝ δὲ συναπτέον τῷ ΤΑΝΔΕ.—ΘΟΑΝ, ἀντὶ τοῦ θοῶς. τινὲς δὲ, τὴν ταχέως νυμφευθεῖσαν. ΑΠ' ΑΙΠΕΙΝΑΣ. ἀπὸ τῆς ἐν ὕψει κειμένης. ΑΙΧΜΑι. νόμῳ πολέμου. Α Δ' ΑΜΦΙΠΟΛΟΣ. ἡ ὑπηρετησαμένη τῷ Ἡρακλεῖ πρὸς τὸν ἔρωτα. ὁ νοῦς· ἡ δὲ Κύπρις ἦν ἄρα φανερῶς ἡ πάντων τούτων ἐργάτις, εἰς ἔρωτα Ἰόλης βαλοῦσα τὸν Ἡρακλέα. ΠΡΑΚΤΩΡ. πρακτική.

865. ΠΟΤΕΡΟΝ ΕΓΩ ΜΑΤΑΙΟΣ. ὁ Χορὸς τῆς τροφοῦ ἀκούων θρηνούσης ἐπὶ τῇ ἀναιρέσει τῆς Δηϊανείρας, φησὶ τοῦτο· ἆρα ἀναίσθητός εἰμι; κατακούω θρήνου

857. Ἡρακλέα 'πέμολεν πάθος οἰκτίσαι. In veteribus codd. scriptum Ἡρακλέα ἀπέμολε. Aldus edidit Ἡρακλέους ἀπέμολε. Triclinius Ἡρακλέ' ἐπέμολε πάθος, ὥστ' οἰκτίσαι. Inde verum est ἐπέμολε, cujus tamen prima eliditur post α longum præcedentis vocis: versus est dimeter anapæsticus.

862. ἀμφίπολος. gl. ἡ περὶ ταῦτα στρεφομένη, καὶ ταῦτα οἰκονομοῦσα.

863. ἄναυδος. gl. ἤγουν σιωπῶσα.

[Κύπρις—πράκτωρ. Sic Æschylo Eumen. v. 315. Sch. *Furiæ* dicuntur πράκτορες αἵματος. Et Supplic. v. 1042. s. *Suada* dicitur θέλκτωρ (qua voce Lexica carent) ex Bothii emendatione, cujusmodi vellem plures vir ingeniosus protulisset. Eustathius ad Homer. Il. p. 13, 18. Rom. τῆς γεννήτορος πρωτοτύπου γενικῆς. Conf. Lobeck. ad Ajac. p. 275. *Schæf.*]

ΗΜ. ἠχεῖ τις οὐκ ἄσημον, ἀλλὰ δυστυχῆ
κωκυτὸν εἴσω· καί τι καινίζει στέγη.
ΗΜ. ξύνες δὲ
τήνδ', ὡς ἀήθης καὶ ξυνωφρυωμένη
χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς γραῖα σημανοῦσά τι.

ΤΡΟΦΟΣ.

Ὦ παῖδες, ὡς ἄρ' ἡμὶν οὐ σμικρῶν κακῶν
ἦρξεν τὸ δῶρον, Ἡρακλεῖ τὸ πόμπιμον.
ΧΟ. τί δ', ὦ γεραιά, καινοποιηθὲν λέγεις;
ΤΡ. βέβηκε Δηάνειρα τὴν πανυστάτην
ὁδῶν ἁπασῶν ἐξ ἀκινήτου ποδός.
ΧΟ. οὐ δή ποθ' ὡς θανοῦσα;
ΤΡ. πάντ' ἀκήκοας.
ΧΟ. τέθνηκεν ἡ τάλαινα;
ΤΡ. δεύτερον κλύεις.
ΧΟ. τάλαιν' ὀλεθρία, τίνι τρόπῳ θανεῖν σφε φῄς;
ΤΡ. σχετλιώτατα πρός γε πρᾶξιν.
ΧΟ. εἰπὲ τῷ μόρῳ, γύναι, ξυντρέχει.
ΤΡ. αὐτὴν διηΐστωσε.
ΧΟ. τίς θυμὸς, ἢ τίνες νόσοι;
ΤΡ. τάνδ' αἰχμὰ βέλεος κακοῦ

τινός. ΟΥΚ ΑΣΗΜΟΝ. οὐ μικρὸν, ἀλλὰ μέγα καὶ ἐξάκουστον. τοῦτο δέ φησιν, ὡς ᾐσθημένη μείζονας βοῆς. ΚΑΙ ΤΙ ΚΑΙΝΙΖΕΙ. ἔοικέ τι νεώτερον ἔχειν ὁ οἶκος. ΞΥΝΕΣ ΔΕ. ἀλλήλαις παρακελεύονται αἱ ἀπὸ τοῦ Χοροῦ. ἀντὶ τοῦ, τῆσδε ἀκουσον· παρὰ τὸ ἔθος γὰρ κατεστυγνακυῖα πρόσεισι.

874. ΤΟ ΠΟΜΠΙΜΟΝ. τὸ πεμφθέν. λέγει δὲ τὸν χιτῶνα.

876. ΒΕΒΗΚΕ. εἰς Ἅιδου. ΕΞ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΠΟΔΟΣ. οὐ τοῖς ποσὶ βεβηκυῖα. τὸ γὰρ σῶμα οὐκ ἄπεισεν εἰς Ἅιδου.

878. ΟΥ ΔΗ ΠΟΘ' ΩΣ ΘΑΝΟΥΣΑ. κατ' ἐρώτησιν. οὐχὶ ὡς θανοῦσα βέβηκε δέ; ἐπεὶ καὶ ζῶντά ἐστί που πορευθῆναι.

881. ΣΧΕΤΛΙΩΤΑΤΑ. ἦλθε πρὸς τὴν ἀναίρεσιν. τουτέστιν, ὡς ἄν τις ἰδὼν ἢ ἀκούσας σχετλιάσειε τὴν πρᾶξιν.

882. ΤΩι ΜΟΡΩι. τίνι θανάτῳ συνέπεσεν; ἀντὶ τοῦ, τίνι τρόπῳ ἐτελεύτησεν;

883. ΑΥΤΗΝ ΔΙΗΙΣΤΩΣΕ. αὐτὴ ἑαυτὴν ἀφανῆ ἀπὸ τοῦ βίου ἐποίησεν.

884. ΤΙΣ ΘΥΜΟΣ. τίνι θυμῷ χρησαμένη ἑαυτὴν ἀνεῖλεν; ἢ τίς θυμὸς, φησὶν, ἀνεῖλε τὴν Δηϊάνειραν;

885. ΑΙΧΜΑ ΒΕΛΕΟΣ ΚΑΚΟΥ. περίφρασις, τὸ βέλος. βέλος δὲ εἶπεν, ὅτι τρόπον βέλους ἀνεῖλεν ἑαυτὴν ἡ Δηϊάνειρα. ἢ ἥτις, ὡς βέλος ἰοβόλον, μέγα κακὸν προσετρίψατο τῷ Ἡρακλεῖ.

885. τάνδ' αἰχμὰ—Perperam Aldus αἰχμὰν, indistinctis etiam personis. Nempe hunc versum cum tribus sequentibus Choro continuat.

ξυνεῖλε.
ΧΟ. πῶς ἐμήσατο
πρὸς θανάτῳ θάνατον
ἀνύσασα μόνα;
ΤΡ. στονόεντος ἐν τομᾷ σιδήρου.
ΧΟ. ἐπεῖδες, ὦ ματαία, τάνδ' ὕβριν;
ΤΡ. ἐπεῖδον, ὡς δὴ πλησία παραστάτις.
ΧΟ. τίς ἦν; πῶς; φέρ' εἰπέ.
ΤΡ. αὐτὴ πρὸς αὑτῆς χειροποιεῖται τάδε.
ΧΟ. τί φωνεῖς;
ΤΡ. σαφηνῆ.
ΧΟ. ἔτεκεν, ἔτεκεν μεγάλαν
ἁ νέορτος ἅδε νύμφα
δόμοισι τοῖσδ' ἐριννύν.
ΤΡ. ἄγαν γε· μᾶλλον δ' εἰ παροῦσα πλησία
ἔλυσσες οἷ' ἔδρασε, κάρτ' ἂν ᾤκτισας.
ΧΟ. καὶ ταῦτ' ἔτλη τις χεὶρ γυναικεία κτίσαι;
ΤΡ. δεινῶς γε· πεύσει δ', ὥστε μαρτυρεῖν ἐμοί.
ἐπεὶ παρῆλθε δωμάτων ἔσω μόνη,
καὶ παῖδ' ἐν αὐλαῖς εἶδε κοῖλα δέμνια

887. ΠΡΟΣ ΘΑΝΑΤΩι ΘΑΝΑΤΟΝ. τὸν ἑαυτῆς πρὸς τῷ τοῦ Ἡρακλέους.

890. ΕΠΕΙΔΕΣ. τεθέασαι τὴν ἐκείνης τόλμαν; ἐκαρτέρησας ἰδεῖν τὴν ὠμότητα; οὕτως γὰρ εἶπε τὴν ΥΒΡΙΝ. καὶ νῦν δὲ τὸ ΜΑΤΑΙΑ κατὰ ἀντίφρασιν, ἀντὶ τοῦ, ὦ μελέα. καὶ Ὅμηρος γὰρ τὸ μάταιον μέλεον καλεῖ. (Ἰλ. ψ. 795.) οὐ μέν τοι μέλεος εἰρήσεται αἶνος.

892. ΤΙΣ ΗΝ ΠΩΣ; ἀντὶ τοῦ, τίνα θυμὸν εἶχε τότε; φέρ' εἰπέ.

893. ΧΕΙΡΟΠΟΙΕΙΤΑΙ. ταῦτα τῇ χειρὶ ἑαυτῆς διεπράξατο.

894. ΤΙ ΦΩΝΕΙΣ; ἀντὶ τοῦ, ἄπιστα λέγεις.

896. Α ΝΕΟΡΤΟΣ. ἡ νεωστὶ ἐνταῦθα ὁρμήσασα Ἰόλη. ΑΝΕΟΡΤΟΣ δὲ, ἀντὶ τοῦ, ἡ αἰσχρὰ καὶ ἀπρεπής.

900. ΚΤΙΣΑΙ. κατασκευάσαι καὶ ποιῆσαι. καλῶς δὲ, ὡς ἐπὶ μεγάλῳ τολμήματι, εἶπε τὴν λέξιν.

901. ΩΣΤΕ ΜΑΡΤΥΡΕΙΝ ΕΜΟΙ. οὕτως ἀκριβῶς διηγήσομαί σοι τὸ πρᾶγμα, ὡς πεισθῆναί σε, ὅτι ἀληθῆ λέγω.

903. ΚΟΙΛΑ ΔΕΜΝΙΑ. γράφεται ΚΟΙΝΑ. ἢ τὰ τοῦ θανάτου. ἢ τὰ αὐτῆς καὶ τοῦ Ἡρακλέους. ΣΤΟΡΝΥΝΘ'. τὸν Ὕλλον στρωννύντα.

896. ἁ νέορτος. Sic legendum. Perperam vulgo ἀνέορτος.

899. ἔλευσσες. Sic Aldus et veteres codices, recte. Triclinius ἔλευσας.

900. τις χεὶρ γυναικεία. Sic Aldus et veteres codd. In Triclinianis vocula τις omissa, metro ruente. Quod quædam editiones præferunt, χεὶρ ἡ γυναικεία, ab inepto interpolatore suppositum fuit.

[902. F. ἐπεὶ γὰρ ἦλθε. Conf. Œd. R. v. 1241. Schæf.]

στορνύνθ', ὅπως ἄψορρον ἀντῴη πατρί,
κρύψασ' ἑαυτὴν ἔνθα μή τις εἰσίδοι,
βρυχᾶτο μὲν βωμοῖσι προσπίπτουσ', ὅτι
γένοιτ' ἐρήμη, κλαῖε δ' ὀργάνων ὅτου
ψαύσειεν, οἷς ἐχρῆτο δειλαία πάρος·
ἄλλῃ δὲ κἄλλῃ δωμάτων στρωφωμένη,
εἴ που φίλων βλέψειεν οἰκετῶν δέμας,
ἔκλαιεν ἡ δύστηνος εἰσορωμένη,
αὐτὴ τὸν αὑτῆς δαίμον' ἀνακαλουμένη,
καὶ τὰς ἄπαιδας ἐς τὸ λοιπὸν οὐσίας.
ἐπεὶ δὲ τῶνδ' ἔληξεν, ἐξαίφνης σφ' ὁρῶ
τὸν Ἡράκλειον θάλαμον εἰσορμωμένην.
κἀγὼ λαθραῖον ὄμμ' ἐπεσκιασμένη
φρούρουν· ὁρῶ δὲ τὴν γυναῖκα δεμνίοις
τοῖς Ἡρακλείοις στρωτὰ βάλλουσαν φάρη.
ὅπως δ' ἐτέλεσε τοῦτ', ἐπενθοροῦσ' ἄνω

907. ΟΡΓΑΝΩΝ. ἢ τῶν ἱστουργικῶν· ἢ τῶν ἐργαλείων, οἷς τὸν πέπλον ἔχρισεν. Ἄλλως. ἥπτετό τινος ἐργαλείου, ὧν εἴωθε μεταχειρίζεσθαι, συνόντος αὐτῇ τοῦ Ἡρακλέους, οἷον ἱστοῦ, ἤ τινος τοιούτου, καὶ ὠδύρετο, ὡς λοιπὸν καταλιμπάνουσα αὐτά. ἱστοῦ δὲ ἴσως ἐφήπτετο, διὰ τὸν κατασκευασθέντα πέπλον ἐπὶ συμφοραῖς. ΑΛΛΗι ΔΕ Κ'ΑΛΛΗι. ἀντὶ τοῦ τῇδε κἀκεῖσε.

913. ΚΑΙ ΤΑΣ ΑΠΑΙΔΑΣ. ἐπεὶ μηκέτι ἔμελλε παῖδας τίκτειν, ἤτοι σχήσειν, ὅτι τοῦ λοιποῦ οὐ γενήσονται συνουσίαι πρὸς τὸν Ἡρακλέα εἰς παιδοποιΐαν. ΟΥΣΙΑΣ. κοίτας, συνουσίας.

916. ΕΠΕΣΚΙΑΣΜΕΝΗ. περικεκαλυμμένη. ΦΡΟΥΡΟΥΝ. ἐφύλαττον. ΔΕΜΝΙΟΙΣ ΤΟΙΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΙΣ. ἔνθα συνεκάθευδε τῷ Ἡρακλεῖ. ἄλλο γὰρ ἦν, ὅπερ ἐστόρεσεν ὁ Ὕλλος.

919. ΕΠΕΝΘΟΡΟΥΣ' ΑΝΩ. ἐναλλομένη ἄνω εἰς τὴν κλίνην.

904. ἀντῴη. Perperam Aldus et membr. ἀντοίη.

[907. ὅτου. Pro εἴ του, ut mox v. 910. Conf. Aristophan. Equit. v. 1275. ibique Brunck. *Schæf.*]

910. φίλων οἰκετῶν δέμας. Periphrasis pro φίλους οἰκέτας. Sic Eurip. Or. 107. Τί δ' οὐχὶ θυγατρὸς Ἑρμιόνης πέμπεις δέμας; Periphrasi itidem servit nomen ὄμμα. Supra 527. ὄμμα νύμφας, pro νύμφη. Aj. 140. ὄμμα πελείας, pro πέλεια. Antig. 945. Δανάης δέμας, pro Δανάη. Supra 838. ὕδρας φάσμα.

[911. εἰσορωμένη. Abundat. V. Lobeck. ad Ajac. p. 370. *Schæf.*]

912. αὐτὴ τὸν αὑτῆς δαίμον' ἀνακαλουμένη. Sic codd. omnes. Aldus mendosissime αὐτὴ πρὸς αὑτῆς δαίμονα καλουμένη.

914. Hos Sophoclis versus æmulatus est Virgilius in Didonis morte, Æn. iv. *Interiora domus irrumpit limina, et altos Conscendit furibunda rogos . . . Hic, postquam Iliacas vestes notumque cubile Conspexit, paullum lacrimis et mente morata, Incubuitque toro, dixitque novissima verba: Dulces exuviæ, dum fata, deusque sinebat, Accipite hanc animam, meque his exsolvite curis.* Vide P. Victorii Var. Lect. v. 14.

'καθέζετ' ἐν μέσοισιν εὐναστηρίοις,
καὶ δακρύων ῥήξασα θερμὰ νάματα,
ἔλεξεν· Ὦ λέχη τε, καὶ νυμφεῖ' ἐμὰ,
τὸ λοιπὸν ἤδη χαίρεθ', ὡς ἔμ' οὔ ποτε
δέξεσθ' ἔτ' ἐν κοίταισι ταῖσδ' εὐνήτριαν.—
τοσαῦτα φωνήσασα, συντόνῳ χερὶ
λύει τὸν αὑτῆς πέπλον, ᾧ χρυσήλατος
προὔκειτο μαστῶν περονίς· ἐκ δ' ἐλώπισε
πλευρὰν ἅπασαν, ὠλένην τ' εὐώνυμον.
κἀγὼ δρομαία βᾶσ', ὅσονπερ ἔσθενον,
τῷ παιδὶ φράζω τῆς τεχνωμένης τάδε.
κἀν ᾧ τὸ κεῖσε δεῦρό τ' ἐξορμώμεθα,
ὁρῶμεν αὐτὴν ἀμφιπλῆγι φασγάνῳ
πλευρὰν ὑφ' ἧπαρ καὶ φρένας πεπληγμένην.
ἰδὼν δ' ὁ παῖς ᾤμωξεν. ἔγνω γὰρ τάλας
τοὔργον κατ' ὀργὴν ὡς ἐφάψειεν τόδε,
ὄψ' ἐκδιδαχθεὶς τῶν κατ' οἶκον, οὕνεκα
ἄκουσα πρὸς τοῦ θηρὸς ἔρξειεν τάδε.
κἀνταῦθ' ὁ παῖς δύστηνος οὔτ' ὀδυρμάτων
ἐλείπετ' οὐδὲν, ἀμφί νιν γοώμενος,

924. ΕΥΝΗΤΡΙΑΝ. *εὐναζομένην, κοιμωμένην.*

927. ΠΡΟΥΚΕΙΤΟ ΜΑΣΤΩΝ. *πρὸς τῷ στήθει γὰρ ἐπερονῶντο αἱ γυναῖκες.* ΕΚ Δ' ΕΛΩΠΙΣΕΝ. *ἐγύμνωσεν, ἐξέδυσεν. λῶπος γὰρ τὸ ἱμάτιον.*

930. ΤΩι ΠΑΙΔΙ. *τῷ Ὕλλῳ, τῷ παιδὶ τῆς τοιαῦτα τολμώσης.*

931. ΚΑι'Ν Ωι. *καὶ ἐν ᾧ. ἐν ὅσῳ διετρέχομεν πρὸς τὸν Ὕλλον, εἶτα πάλιν πρὸς τὴν Δηϊάνειραν, ἔφθασεν ἑαυτὴν ἀνελοῦσα.* ΠΛΕΥΡΑΝ ΥΦ' ΗΠΑΡ. *ἐπειδὴ περὶ τὸ ἧπαρ φλέβες εἰσὶ παχεῖαι. Ὅμηρος·* ('Οδ. ί. 301.) *ὅθι φρένες ἧπαρ ἔχουσιν.*

934. ΕΓΝΩ ΓΑΡ ΤΑΛΑΣ. *ἔγνω γὰρ κατὰ ποῖον τρόπον τοῦτο ἐποίησεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ. συνεῖδεν, ὡς ὀργισθεῖσα ἐπὶ τῷ ἠπατῆσθαι παρὰ τοῦ Νέσσου, τὸ ἔργον τοῦτο διεπράξατο.*

939. ΑΜΦΙ ΝΙΝ. *περὶ αὐτὴν, τὴν μητέρα.* ΠΛΕΥΡΟΘΕΝ ΠΛΕΥΡΑΝ. *ἐκτείνας ἑαυτὸν ἐπὶ πλευρὰν, ἢ προσκολλήσας ἐκείνῃ, ὠδύρετο, ὅτι αὐτὴν ματαίως ᾐτιάσατο, ὡς κακοήθως ἀποστείλασαν τὸν χιτῶνα.*

[*καθέζετ'*. Brunckius *'καθέζετ'*, quo non opus. V. Porson. Supplem. Præfat. ad Euripid. Hecub. p. xviii. s. ed. Lips. alter. *Schæf.*]

922. *νυμφεῖα.* gl. *παστοὶ, θάλαμοι.*

924. *εὐνήτριαν.* Sic codd. Male Aldus *εὐνήστριαν.*

[926. Pro *ᾧ* fortasse scribendum *οὗ.* Aliis placuit *ἧ.* *Schæf.*]

[930. *φράζω τῆς τεχνωμένης τάδε.* Recte, opinor, Musgravius intellexit. Infra v. 1124. *τῆς μητρὸς ἥκω τῆς ἐμῆς φράσων.* Philoct. v. 441. *ποίου δὲ τοῦτο, πλὴν γ' Ὀδυσσέως, ἐρεῖς;* V. ibid. v. 439. *Schæf.*]

οὔτ' ἀμφιπίπτων στόμασιν, ἀλλὰ πλευρόθεν
πλευρὰν παρεὶς, ἔκειτο πόλλ' ἀναστένων,
ὥς νιν ματαίως αἰτίᾳ βάλοι κακῇ·
κλαίων ὅθ' οὕνεκ' ἐκ δυεῖν ἔσοιθ' ἅμα,
πατρός τ' ἐκείνης τ', ὠρφανισμένος βίου.
τοιαῦτα τἀνθάδ' ἐστίν. ὥστ' εἴ τις δύο
ἢ καὶ πλέους τις ἡμέρας λογίζεται,
μάταιός ἐστιν. οὐ γάρ ἐσθ' ἥ γ' αὔριον,
πρὶν εὖ πάθῃ τις τὴν παροῦσαν ἡμέραν.

ΧΟΡΟΣ.

Πότερα πρότερ' ἂν ἐπιστένω,
πότερα τέλεα περαιτέρω,
δύσκριτ' ἔμοιγε δυστάνῳ.
τάδε μὲν ἔχομεν ὁρᾷν δόμοις,
τάδε δὲ μέλλομεν ἐπ' ἐλπίσι.
κοινὰ δ', ἔχειν τε καὶ μέλλειν.
εἴθ' ἀνεμόεσσά τις στροφή.

945. ΕΙ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΙ ΠΛΕΙΟΥΣ. τῶν ἀνθρωπίνων ἀδήλων ὄντων, ἀνόητοί εἰσιν οἱ λογιζόμενοι δύο ἢ καὶ πλείους ἡμέρας, καὶ οὐ προσδοκῶντες καθ' ἑκάστην ὥραν τὸν θάνατον. πολλάκις γὰρ λύπῃ τινὶ ἢ δυστυχίᾳ περιπεσόντες, ἑαυτοὺς ὑπεξάγουσι τοῦ βίου παραχρῆμα, καὶ οὐκ ἀναμένουσι τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν, ὡς καὶ ἡ Δηϊάνειρα.

949. ΠΟΤΕΡ' ΑΝ ΠΡΟΤΕΡΑ. ποῖα, φησὶ, στένω, τὰ κατὰ τὸν Ἡρακλέα, ἢ τὰ κατὰ τὴν Δηϊάνειραν; ποῖα χαλεπώτερα καὶ περαιτέρω δεινότητος; δυσκατάληπτά ἐστιν, ἰσομεγέθη ὄντα. ΤΑΔΕ ΜΕΝ ΕΧΟΜΕΝ. τὰ μὲν κατὰ τὴν Δηϊάνειραν αὐταῖς ὄψεσιν ἔξεστι θεωρεῖν ἐν τῷ οἴκῳ· τὰ δὲ κατὰ τὸν Ἡρακλέα, ἐκδεχόμεθα. ΚΟΙΝΑ Δ' ΕΧΕΙΝ ΤΕ ΚΑΙ ΜΕΛΛΕΙΝ. κοινὰ δέ ἐστι τὰ ἀμφοτέρων κακά. καὶ τὰ μὲν ἔχομεν, τὰ δὲ μέλλομεν ἕξειν. ἴσον δέ ἐστι τὸ ἔχειν κακὰ καὶ τὸ προσδοκᾷν.

955. ΑΝΕΜΟΕΣΣΑ ΑΥΡΑ. περιφανὴς ἄνεμος. ΕΠΟΥΡΟΣ. οὔριος. ΕΣΤΙΩΤΙΣ. κατοικίδιος· ὁ δὲ νοῦς· εἴθε, ὡς ἕστηκα, πνεύσειεν ἄνεμος οὔριος ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἵνα με λαβὼν ταύτης ἀπαγάγῃ τῆς ἑστίας, καὶ ἀποχωρίσῃ, ὅπως μὴ παραχρῆμα ἀποθάνω, θεασαμένη τὸν Ἡρακλέα κακῶς διακείμενον. τοῦτο δὲ λέγει, ὡς μὴ καρτεροῦσα ἰδεῖν τὰς συμφοράς. ΑΠΟΙΚΙΣΕΙΕΝ. ἀποχωρήσειεν ἀπὸ τούτων τῶν τόπων.

943. ἐκ δυεῖν. Sic in B. ut Œd. T. 1280. In aliis δυοῖν. Vide quæ notavimus ad Æschyli Prom. 784. S. Th. 923.

[945. s. De repetito τὶς v. Porsoni Addenda in Notis ad Euripid. Hecub. p. 103. ed. Lips. alter. *Schæf.*]

946. ἢ καὶ πλέους τις. Sic Aldus et Turnebus. Perperam H. Stephanus dedit πλείους metro corrupto, quomodo scriptum quidem fuit in membranis primo, sed eadem manus postmodo emendavit πλέους. In B. pessime ἢ καὶ πλείστας τις.

949. Inconcinne Aldus et membr. πότερ' ἂν πότερα ἐπιστένω.

γένοιτ' ἔπουρος ἑστιῶτις αὔρα,
ἥ τις μ' ἀποικίσειεν ἐκ τόπων, ὅπως
τὸν Ζηνὸς ἄλκιμον γόνον
μὴ ταρβαλέα θάνοιμι
μοῦνον εἰσιδοῦσ' ἄφαρ·
ἐπεὶ ἐν δυσαπαλλάκτοις ὀδύναις
χωρεῖν πρὸς δόμον λέγουσιν
ἄσπετόν τι θαῦμα.
ἀγχοῦ δ' ἄρα κοὐ μακρὰν — ἀντιστρ.
προὔκλαιον, ὀξύφωνος ὡς ἀηδών.
ξένων γὰρ ἐξόμιλος ἥδε τις βάσις.
πᾷ δ' αὖ φορεῖ νιν; ὡς φίλου
προκηδομένα, βαρεῖαν
ἄψοφον φέρει βάσιν.
αἶ αἶ αἶ· ὅδ' ἄναυδος φέρεται.
τί χρὴ, θανόντα νιν, ἢ καθ'
ὕπνον ὄντα, κρῖναι;
ΥΛ. Ὦι μοι ἐγὼ σοῦ, πάτερ, ὤ μοι ἐγὼ
σοῦ μέλεος. τί πάθω; τί δὲ μήσομαι;
οἴ μοι.

ΔΥΣΑΠΑΛΛΑΚΤΟΥΣ. δυσιάτους. ΧΩΡΕΙΝ ΠΡΟ ΔΟΜΩΝ ΛΕΓΟΥΣΙ. λέγουσί τι παμμέγεθες κακὸν πλησίον που τῆς οἰκίας χωρεῖν, δυσιάτους ὀδύνας ἡμῖν ἐφελκόμενον.

965. ΠΡΟΥΚΛΑΙΟΝ. ἀντὶ τοῦ προκλαίουσιν. ὁ Χορὸς αἰσθάνεται τοῦ Ἡρακλέους πλησίον φερομένου, καὶ πλῆθος θρηνούντων ἐπακολουθούντων αὐτῷ. ΞΕΝΩΝ ΓΑΡ ΕΞΟΜΙΛΟΣ. ἐκ τῆς βαδίσεως συνῆκεν, τὸ φαινόμενον ἄθροισμα ξένων ἀνδρῶν εἶναι· οἷον, βάδισις ξένων ἀνδρῶν ἐστι, καὶ ἄλλου πλήθους συνέστηκε. ΠΑι Δ' ΑΥ ΦΟΡΕΙ ΝΙΝ. ποῦ φορεῖ καὶ φέρει αὐτὸν ὁ ὅμιλος; ὡς γὰρ ὑπὲρ φίλου κηδομένην, ἄψοφον φέρει τὴν βάσιν. ΑΝΑΥΔΟΣ. μηδὲ φωνὴν προέσθαι δυνάμενος. ΤΙ ΧΡΗ ΘΑΝΟΝΤΑ ΝΙΝ. τί, φησὶ, δεῖ κρῖναι περὶ αὐτοῦ, καὶ τί ἄν τις δοξάσειε; πότερον τέθνηκεν, ἢ ὕπνῳ βεβάπτισται;

973. Ωι ΜΟΙ ΕΓΩ ΣΟΥ. ὁ Ὕλλος ὑπαντήσας τῷ πατρὶ, θρηνεῖ. ΜΗΣΟΜΑΙ. τεχνάσομαι, μηχανήσομαι, ὅπως σωθείης.

[956. αὔρα. Vulgo αὖρα. V. Porson. ad Euripid. Hecub. v. 448. et Boissonad. ad Philostr. Her. p. 624. *Schæf.*]

962. χωρεῖν πρὸς δόμον. Sic bene legit Heathius. Vulgo πρὸ δόμων, ut est in membr. At duo alii nostram lectionem firmant. In B. πρὸς δόμων: In T. πρὸς δῶμα.

965. In fine hujus versus Aldus et veteres codd. addunt vocem ξένοι, sententia et metro reclamante.

968. προκηδομένα. Sic membr. et Aldus. In duobus aliis προσκηδομέναν.

[970. ὅδ'. Malim ὁ δ'. *Schæf.*]

971. Metrum hujus versus cum strophico non congruit. Heathius haud male legit τί δὴ χρὴ—

ΠΡΕΣΒΥΣ.

σίγα, τέκνον, μὴ κινήσῃς
ἀγρίαν ὀδύνην πατρὸς ὠμόφρονος.
ζῇ γὰρ προπετής. ἀλλ᾽ ἴσχε δακὼν
στόμα σόν.

ΥΛ. πῶς φῄς, γέρον; ἦ ζῇ;

ΠΡ. οὐ μὴ 'ξεγερεῖς τὸν ὕπνῳ κάτοχον,
κἀκκινήσεις, κἀναστήσεις
φοιτάδα δεινὴν νόσον, ὦ τέκνον.

ΥΛ. ἀλλ᾽
ἐπί μοι μελέῳ
βάρος ἄπλετον ἐμμέμονε φρήν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὦ Ζεῦ,
ποῖ γᾶς ἥκω; παρὰ τοῖσι βροτῶν
κεῖμαι πεπονημένος ἀλλήκτοις

976. ΣΙΓΑ ΤΕΚΝΟΝ. *γέρων τις ἀκολουθῶν τῷ Ἡρακλεῖ ἀπὸ Εὐβοίας, πρὸς τὸν Ὕλλον φησί· Μὴ ἀνεγείρῃς αὐτόν. τοῦτο γὰρ αἴτιον ὀδύνης τοῖς κάμνουσιν.* ΩΜΟΦΡΟΝΟΣ. *ἐκ τῶν ὀδυνῶν ἠγριωμένου.* ΠΡΟΠΕΤΗΣ. *εἰς τὸν θάνατον προνενευκὼς, ἢ παρειμένος, εἰς τὴν γῆν πεσών· ἢ ἐπὶ πρόσωπον κοιμώμενος· ἢ καὶ μόνον κείμενος.*

982. ΦΟΙΤΑΔΑ. *τὴν μανιώδη.* ΑΛΛ᾽ ΕΠΙ ΜΟΙ ΜΕΛΕΩι. *ἀλλ᾽ ἐνθουσιᾷ μοι τῷ μελέῳ ἡ φρὴν διὰ τὸ ἄπλετον βάρος. ἐν ἐπιθυμίᾳ, φησὶν, ἔχω τὸ βάρος, καὶ σιωπᾷν οὐ δύναμαι.*

985. Ω ΖΕΥ ΠΟΙ ΓΑΣ ΗΚΩ. *Ἡρακλῆς ταῦτά φησιν, ὡς ἐξαναστὰς καὶ ἀγνοῶν ποῦ μετενήνεκται.* ΒΡΥΚΕΙ. *ἐσθίει με ἡ νόσος, καὶ ἀναλίσκει.*

980. Perperam Aldus et codd. *οὐ μὴ 'ξεγείρῃς—κἀκκινήσῃς, κἀναστήσῃς.* Quæ primo quidem solœca sunt, siquidem particulæ *οὐ μὴ* cum aor. 1. subjunctivo nunquam construuntur. Vide ad Œd. T. 328. 1075. Œd. Col. 408. 849. 1024. et quæ notavimus ad Comici Lysistr. 704. Præterea *μὴ 'ξεγείρῃς* metrum jugulat.

984. *ἐμμέμονε.* Sic codd. omnes recte. Quod erudito Britanno apud Heathium, nescio qua gratia, reponi placet, *ἐκμέμονε*, ne Græcum quidem esse credo. Multis hujus viri conjecturis chartas suas oneravit Heathius, quas melius suppressisset, qualis est v. 964. *ἐξόμιλος* pro *ἐξόμιλος*, quod glossæ nostræ recte exponunt *ἀήθης*, eodem sensu, quem huic voci tribuit Henr. Stephanus in Thesauro. Verborum ordo est: *φρὴν ἐμμέμονέ μοι μελέῳ ἐπὶ βάρος ἄπλετον.* Compositum *ἐμμέμονα*, quod, ut et alterum *ἐπιμέμονα*, Lexicographis haud observatum fuit, idem valet, quod simplex *μέμονα.* Homerica phrasis est *κραδίη μοι μέμονε.* Plus autem hic significat, quam *προθυμεῖται, ὁρμᾷ*, quibus verbis illud exponi solet. Bene Scholiastes, *ἐνθουσιᾷ.* Addere poterat *ταράσσεται.*

ὀδύναις; οἴ μοί μοι ἐγὼ τλάμων·
ἡ δ' αὖ μιαρὰ βρύκει. φεῦ.
ΠΡ. ἆρ' ἐξήδης ὅσον ἦν κέρδος
σιγῇ κεύθειν, καὶ μὴ σκεδάσαι
τῷδ' ἀπὸ κρατὸς καὶ βλεφάρων ὕπνον;
ΤΛ. οὐ γὰρ ἔχω πῶς
ἂν στέξαιμι, κακὸν τόδε λεύσσων.
ΗΡ. ὦ Κηναία κρηπὶς βωμῶν
ἱερῶν, οἵαν ἀνθ' οἵων
θυσιῶν ἐπί μοι
μελέῳ χάριν ἄνυσας. ὦ Ζεῦ,
οἵαν μ' ἄρ' ἔθου λώβαν, οἵαν·
ἣν μή ποτ' ἐγὼ προσιδεῖν ὁ τάλας
ὤφελον ὄσσοις, τόδ' ἀκήλητον
μανίας ἄνθος καταδερχθῆναι.
τίς γὰρ ἀοιδὸς, τίς ὁ χειροτέχνης
ἰατορίας, ὃς τήνδ' ἄτην
χωρὶς Ζηνὸς κατακηλήσει;
θαῦμ' ἂν πόῤῥωθεν ἰδοίμην. ἒ, ἔ.
ἐᾶτέ μ', ἐᾶτέ με δύσμορον εὐνάσαι.

990. ΑΡ' ΕΞΗιΔΗΣ. πρὸς τὸν Ὕλλον λέγει ὁ γέρων. ἆρα, φησὶν, ὅσον ἦν κέρδος τὸ σιωπᾶν ἔγνως, καὶ μὴ διασκεδάσαι τὸν ὕπνον;

993. ΟΥ ΓΑΡ ΕΧΩ. ἀδυνάτως ἔχω καρτερεῖν ἐπὶ τηλικούτῳ κακῷ.

995. Ω ΚΗΝΑΙΑ ΚΡΗΠΙΣ. τὸ ἔδαφος. περιφραστικῶς δὲ, ἀντὶ τοῦ, ὦ Κήναιον. μέμφεται δὲ τῷ τόπῳ, ὅτι οὐκ ἐπὶ αἰσίοις αὐτῷ γέγονε τὰ ἐκεῖ θύματα. οἵαν οὖν, φησὶ, χάριν ἀπὸ τῶν θυμάτων διεπράξω. ΟΙΑΝ ΑΝΘ' ΟΙΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ. οἵαν μοι, φησὶ, προσετρίψω βλάβην, ὦ Ζεῦ, τὴν μανίαις ἀκμάζουσαν. λέγει δὲ ταῦτα ἀφορῶν εἰς τὸ ἑαυτοῦ σῶμα.

1001. ΑΚΗΛΗΤΟΝ. ἀνίατον, ἀκαταπράϋντον. ΚΑΤΑΔΕΡΧΘΗΝΑΙ. θεωρῆσαι, ἰδεῖν τὴν ἀκμὴν τῆς μανίας. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ΩΦΕΛΟΝ.

1003. ΤΙΣ ΓΑΡ ΑΟΙΔΟΣ. τίς, φησὶν, ἐπῳδὸς ἢ ἰατρὸς διὰ χειρῶν τὴν τέχνην τῆς ἰατρικῆς ἐνδεικνύμενος θεραπεύσει τὸ πάθος μου, εἰ μὴ ὁ Ζεὺς βούλοιτο; ΘΑΥΜ' ΑΝ ΠΟΡΡΩΘΕΝ. ἥδιστα ἂν, καὶ εἰ μακρόθεν μεταπέμψοιτό τις τὸν θεραπεύσοντα, θεασαίμην, μεταπεμψαμένων ὑμῶν.

1007. ΔΥΣΜΟΡΟΝ. γράφεται ΥΣΤΑΤΟΝ.—ΕΥΝΑΣΑΙ. ἢ τὸ καθευδῆσαι, ἢ τὸ

988. οἴ μοι μοι. Sic legendum ad metri rationem. In libris οἴ μοι ἐγώ.

992. καὶ βλεφάρων ὕπνον. Sic bene Heathius ex anapæstici metri lege. Vulgo βλεφάρων θ' ὕπνον.

994. στέξαιμι. Sic lego cum Valckenario ad Hippolyt. 874. Male in libris στέρξαιμι.

997. θυσιῶν. Perperam in libris θυμάτων, reclamante metro; et seq. versu contra linguæ indolem ἠνύσω pro ἤνυσας.

1007. Pro uno hoc versu Aldus et veteres codices tres exhibent sic dis-

πᾶ μου ψαύεις; ποῖ κλίνεις;
ἀπολεῖς μ', ἀπολεῖς.
ἀντέτροφας ὅ τι καὶ μύσῃ.
ἧπταί μου τοῦτό τοι.
ἦδ' αὖθ' ἕρπει. πόθεν ἐστ', ὦ
πάντων Ἑλλάνων ἀδικώτατοι ἀνέρες, οὓς δὴ
πολλὰ μὲν ἐν πόντῳ, κατά τε δρία πάντα καθαίρων,
ὠλεκόμαν ὁ τάλας; καὶ νῦν ἐπὶ τῷδε νοσοῦντι
οὐ πῦρ, οὐκ ἔγχος τις ὀνήσιμον οὐκ ἐπιτρέψει;
ἒ ἔ, οὐδ' ἀπαράξαι κρᾶτα βίου
θέλει μολὼν
τοῦ στυγεροῦ; φεῦ, φεῦ.
ΠΡ. ὦ παῖ τοῦδ' ἀνδρὸς, τοὔργον τόδε μεῖζον ἀνήκει,

ἀποθανεῖν. ΠΑι ΜΟΥ ΨΑΥΕΙΣ. ὡς ἐφαπτομένου αὐτοῦ τοῦ παιδὸς, ἐπὶ τῷ γνῶναι πῶς ἔχει τῷ σώματι. ἢ ΠΑι ΨΑΥΕΙΣ ἀντὶ τοῦ, παῦε ψηλαφῶν καὶ μεταφέρων τῇδε κἀκεῖσε τὸ σῶμά μου. ΠΟΙ ΚΛΙΝΕΙΣ. ποῦ προσάγεις τὰς χεῖρας; ΑΝΤΕΤΡΟΦΑΣ. ὅ τι ἂν ἡσυχάσῃ τοῦ κακοῦ τούτου, πάλιν κινήσας ἀνέτρεψας. οἷον, ὅ τι ἂν τῶν ὀδυνῶν παύσῃ, τοῦτο διήγειρας. ΤΟΥΤΟ ΤΟΙ. τὸ κινηθῆναι ὑπὸ σοῦ καθήψατό μου.

1012. ΗΔ' ΑΥ ΕΡΠΕΙ. ἡ νόσος, φησὶ, πάλιν ἐπίκειται. ΠΟΘΕΝ ΕΣΤ'. οὐ πρὸς τοὺς φέροντάς φησιν, ἀλλὰ καθόλου πρὸς πάντας τοὺς εὐεργετηθέντας πρώην ὑπ' αὐτοῦ. ποῦ, φησὶν ἄρα, ἐστὲ, ὦ πάντων Ἑλλήνων ἀδικώτατοι, τουτέστιν ἀχαριστότατοι, οὓς ἐγὼ πῇ μὲν κατὰ θάλατταν, πῇ δὲ ἐν γῇ ἔσωζον, καὶ πάντα τόπον καθαίρων, ὑπὲρ σωτηρίας ἐκείνων ἐγγὺς θανάτου ἐγενόμην. τὴν δὲ ἐκ τόπου σχέσιν εἶπεν, ἀντὶ τῆς ἐν τόπῳ, ὡς (Ὀδ. β'. 267.) Σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη. ἀντὶ τοῦ, σχεδόν. ΩΛΕΚΟΜΑΝ. ἔκαμνον, καὶ ἐγγὺς θανάτου ἐγενόμην. ΕΠΙ ΤΩιΔΕ ΝΟΣΟΥΝΤΙ. δεικτικῶς ἀντὶ τοῦ, ἐμοί. καὶ νῦν, φησὶν, οὐδεὶς ἐκείνων ἐπ' ἐμοὶ νοσοῦντι. ΟΥ ΠΥΡ ΟΥΚ ΕΓΧΟΣ. λείπει προσαγαγών. οἷον, οὐ πῦρ, οὐ ξίφος σωτήριον προσαγαγὼν, ἀπαλλάξει με τοῦ ζῆν. ΟΥΔ' ΑΠΑΡΑΞΑΙ. οὐδεὶς ἐκείνων, φησὶ, βούλεται ἐλθεῖν τὴν κεφαλήν μου ἀποτεμεῖν καὶ ἐλευθερῶσαί με τοῦ μοχθηροῦ βίου.

1020. Ω ΠΑΙ ΤΟΥΔ' ΑΝΔΡΟΣ. εἷς τῶν γερόντων τῶν ἀκολουθησάντων ἐξ Εὐβοίας τῷ Ἡρακλεῖ, πρὸς τὸν Ὕλλον τοῦτό φησιν. ΤΟΥΡΓΟΝ ΤΟΔΕ. τὸ βοηθῆσαι, ἢ βαστάξαι τὸν Ἡρακλέα, μεῖζόν ἐστιν ἢ κατ' ἐμέ. ΑΝΗΚΕΙ δὲ, ἀντὶ τοῦ ὁρμᾷ. ὥρμηται, φησὶ, μεῖζον ἢ κατὰ τὴν ἐμὴν δύναμιν. ΤΟΥΡΓΟΝ δὲ, τὴν νόσον

tinctos: Ἒ. ἔ. ἐᾶτέ μ' ἐᾶτέ με Δύσμορον εὐνάσαι. Ἐᾶτέ με δύστανον εὐνάσαι. Tertium T. non agnoscit, merito omissum, quum sit manifesto spurius, et e superioris glossemate ortus. Noster autem versus dimeter est anapæsticus. In ἐᾶτε quod priore loco positum est, fit synizesis vocalium εα.

1011. τοῦτό τοι. Sic etiam membran. pro varia lectione: at in textu τοτοτοί.

1012. πόθεν ἔστ'— *ubinam estis?* Adverbia in θεν apud poëtas sæpe habitum in loco significant. Apollonius Argon. ii. 914. κεῖθεν ἐπ' ἀγχιάλου θάνεν ἀκτῆς. pro κεῖθι. Sic Œd. T. 1259. ἐγγύθεν pro ἐγγύθι. El. 1058. ἄνωθεν pro ἄνω. Vide Schol. ad Antig. 521. [ἦδ'. Hic etiam malim ἢ δ'. Conf. supra v. 989. *Schæf.*]

1016. οὐκ ἐπιτρέψει. Sic legendum. Perperam Aldus et membr. ἀποτρέψει. B. ἀναστρέψει. T. ἀνατρέψει.

ἢ κατ' ἐμὰν ῥώμαν· σὺ δὲ σύλλαβε. σοί τε γὰρ ὄμμα
ἔμπλεον ἢ δι' ἐμοῦ σώζειν.
ΥΛ. ψαύω μὲν ἔγωγε·
λαθίπονον δ' ὀδύναν οὔτ' ἔνδοθεν, οὔτε θύραθεν,
ἔστι μοι ἐξανύσαι βιότου. τοιαῦτα νέμει Ζεύς.
ΗΡ. ὦ παῖ, παῖ, ποῦ ποτ' εἶ;
τᾷδ' ἐμὲ, τᾷδ' ἐμὲ
πρόσλαβε κουφίσας.
ἒ ἔ. ἰὼ ἰὼ δαῖμον.
θρώσκει δ' αὖ, θρώσκει
δειλαία διολοῦσ' ἡμᾶς
ἀποτίβατος ἀγρία
νόσος. ἰὼ Παλλὰς,
τόδε μ' αὖ λωβᾶται. ἰὼ παῖ,
τὸν φύσαντ' οἰκτείρας,
ἀνεπίφθονον εἴρυσον ἔγχος,
παῖσον ἐμᾶς ὑπὸ
κλῃδός· ἀκοῦ δ' ἄχος, ᾧ μ' ἐχόλωσεν
σὰ μάτηρ ἄθεος,
ἂν ὧδ' ἐπίδοιμι πεσοῦσαν
αὕτως, ὧδ' αὕτως, ὥς μ' ὤλεσεν.

φησίν. ΣΟΙ ΤΕ ΓΑΡ ΟΜΜΑ. σὺ γὰρ νεος εἶ, καὶ ὀξύτερόν σοι τὸ ὄμμα πρὸς τὸ σώζειν τὸν πατέρα, μᾶλλον ἢ δι' ἐμοῦ.

1022. ΨΑΥΩ ΜΕΝ ΕΓΩΓΕ. εἰ τὸ κατασχεῖν αὐτὸν ἴᾶται, ἰδοὺ ἐφάπτομαι αὐτοῦ. ἴσθι δὲ, φησὶν, ὅτι τὴν λαθίπονον ἴασιν τῶν ὀδυνῶν, οὔτε διὰ στόματος, οὔτε ἔξωθεν προσάπτειν δύναμαι. οὐκ οἶδα γάρ. τοιαῦτα γὰρ ἀλγήματα δίδωσιν ὁ Ζεύς. ΟΥΤ' ΕΝΔΟΘΕΝ ΟΥΤΕ ΘΥΡΑΖΕ. τὴν ὀδύνην τοῦ βίου αὐτοῦ, φησὶν, οὐ δύναμαι λαθίπονον ἐξανύσαι, οὔτε ἀπ' ἐμαυτοῦ, οὔτε ἀπό τινος τῶν ξένων.

1025. Ω ΠΑΙ ΠΑΙ. αἰσθάνεται τῆς τοῦ παιδὸς φωνῆς ὁ Ἡρακλῆς. ΘΡΩΣΚΕΙ. ἀποζωπυρεῖται. ΔΕΙΛΑΙΑ. δειλοποιός. ΑΠΟΤΙΒΑΤΟΣ. ἀπρόσπέλαστος. ΙΩ ΠΑΛΛΑΣ. ἐπικαλεῖται τὴν Ἀθηνᾶν εἰς βοήθειαν. ΙΩ ΠΑΙ. κἂν σὺ, ὦ παῖ, τὸν φύσαντα οἰκτείρας, ἐπίσπασαί μοι ξίφος ἀνεμέσητον, ἐφ' ᾧ οὐδείς σε μέμψεται ὡς πατροκτόνον. Ωι Μ' ΕΧΟΛΩΣΕΝ. γράφεται ΕΧΟΛΗΣΕΝ, οἷον, χολῇ ἔχρισε τὸν χιτῶνα. ΑΝ ΩΔ' ΕΠΙΔΟΙΜΙ. ἣν ἴδοιμι τῷ αὐτῷ νοσήματι περιπεσοῦσαν. Ω ΔΙΟΣ ΑΥΘΑΙΜΩΝ. ὦ τοῦ Διὸς ἀδελφὲ Ἀϊδωνεῦ.

[1021. σοί τε γάρ. I. e. καὶ γὰρ σοί. V. not. ad Dionys. Halic. de Compos. Verb. p. 409. *Schæf.*]

1022. ἔμπλεον. Sic Aldus et membr. gl. ὀξύτερον, ὡς νέου ὄντος. In B. T. ἔμπλεων, et in hoc Triclinii observatio, συνίζησις.

1023. οὔτε θύραθεν ἔστι μοι. Sic optime scriptum in B. In membr. ut apud Aldum, οὔτε θύραζ' ἔνεστί μοι. In T. οὔτε θύραζε ἔστι μοι.

ὦ Διὸς αὐθαίμων,
ὦ γλυκὺς Ἅιδας,
εὔνασόν μ᾽, εὔνασον,
ὠκυπέτᾳ μόρῳ
τὸν μέλεον φθίσας.

ΧΟ. κλύουσ᾽ ἔφριξα τάσδε συμφορὰς, φίλαι,
ἄνακτος, οἵαις οἷος ὢν ἐλαύνεται.

ΗΡ. ὦ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ καὶ λόγῳ κακὰ
καὶ χερσὶ καὶ νώτοισι μοχθήσας ἐγώ·
κοὔπω τοιοῦτον οὔτ᾽ ἄκοιτις ἡ Διὸς
προὔθηκεν, οὔθ᾽ ὁ στυγνὸς Εὐρυσθεὺς ἐμοὶ,
οἷον τόδ᾽ ἡ δολῶπις Οἰνέως κόρη
καθῆψεν ὤμοις τοῖς ἐμοῖς Ἐριννύων
ὑφαντὸν ἀμφίβληστρον, ᾧ διόλλυμαι.
πλευραῖσι γὰρ προσμαχθὲν ἐκ μὲν ἐσχάτας
βέβρωκε σάρκας, πλεύμονός τ᾽ ἀρτηρίας
ῥοφεῖ ξυνοικοῦν· ἐκ δὲ χλωρὸν αἷμά μου
πέπωκεν ἤδη, καὶ διέφθαρμαι δέμας
τὸ πᾶν, ἀφράστῳ τῇδε χειρωθεὶς πέδῃ.
κοὐ ταῦτα λόγχη πεδιὰς, οὔθ᾽ ὁ γηγενὴς
στρατὸς Γιγάντων, οὔτε θήρειος βία,
οὔθ᾽ Ἑλλὰς, οὔτ᾽ ἄγλωσσος, οὔθ᾽ ὅσην ἐγὼ
λαῖαν καθαίρων ἱκόμην, ἔδρασέ πω·
γυνὴ δὲ, θῆλυς οὖσα, κοὐκ ἀνδρὸς φύσιν,

1051. Ο ΣΤΥΓΝΟΣ. *στυγνοποιὸς, διὰ τὰς τῶν ἄθλων προστάξεις.* ΑΜΦΙΒΛΗΣΤΡΟΝ. *τὸν χιτῶνα λέγει.* ΠΡΟΣΜΑΧΘΕΝ. *προσκολληθέν.* ΑΡΤΗΡΙΑΣ. *τὰς φλέβας.* ΡΟΦΕΙ. *ἐκπίνει.* ΧΛΩΡΟΝ ΑΙΜΑ. *νέον, ἢ νεκρόν.* ΑΦΡΑΣΤΩι. *ἀπροσδοκήτῳ, ἀνεννοήτῳ, ἢ ἀλέκτῳ, ἢ περὶ ἧς οὐκ ἔχει τις φράσασθαι, τίς εἴη τὴν φύσιν.*

1060. ΛΟΓΧΗ ΠΕΔΙΑΣ. *ἡ ἐν πεζομαχίᾳ. θέλει γὰρ εἰπεῖν, ὅτι οὔτε παραταττόμενος, οἷον πρὸς Λαομέδοντα, οὔτε πρὸς Αὐγείαν, ἢ Κενταύρους. Ἄλλως. ἡ ἐν τῷ πεδίῳ βαλλομένη. ἢ ἐπεὶ ἐν τῷ Θεσσαλικῷ πεδίῳ ἐμαχέσατο πρὸς Κενταύρους.* ΘΗΡΕΙΟΣ ΒΙΑ. *λέοντος, ὕδρας, Κερβέρου, καὶ τῶν λοιπῶν.* ΑΓΛΩΣΣΟΣ. *κακόγλωσσος, βάρβαρος, ἢ ἀλλόγλωσσος.*

1064. ΟΥΚ ΑΝΔΡΟΣ ΦΥΣΙΝ. *λείπει, ἔχουσα.* Ω ΠΑΙ. *ὦ Ὕλλε, δεῖξον*

1056. *πλεύμονος.* Male Aldus et membr. *πλεύμονας.* In aliis *πνεύμονος.*

1057. *ξυνοικοῦν.* Sic præter Aldum codd. omnes. Nescio unde Turnebus *ξυνοικῶν* hauserit, quod solœcum est.

1058. *πέπωκεν.* Mendose Aldus et membr. *πέπτωκεν.*

μόνη με δὴ καθεῖλε φασγάνου δίχα.
ὦ παῖ, γενοῦ μοι παῖς ἐτήτυμος γεγὼς,
καὶ μὴ τὸ μητρὸς ὄνομα πρεσβεύσῃς πλέον.
δός μοι, χεροῖν σαῖν αὐτὸς ἐξ οἴκου λαβὼν,
ἐς χεῖρα τὴν τεκοῦσαν, ὡς εἰδῶ σάφα,
εἰ τοὐμὸν ἀλγεῖς μᾶλλον ἢ 'κείνης, ὁρῶν
λωβητὸν εἶδος ἐν δίκῃ κακούμενον.
ἴθ', ὦ τέκνον, τόλμησον, οἴκτειρόν τ' ἐμὲ
πολλοῖσιν οἰκτρὸν, ὅστις, ὥστε παρθένος,
βέβρυχα κλαίων. καὶ τόδ' οὐδ' ἂν εἷς ποτε
τόνδ' ἄνδρα φαίη πρόσθ' ἰδεῖν δεδρακότα·
ἀλλ' ἀστένακτος αἰὲν ἑσπόμην κακοῖς.
νῦν δ' ἐκ τοιούτου θῆλυς εὕρημαι τάλας.
καὶ νῦν προσελθὼν στῆθι πλησίον πατρὸς,
σκέψαι δ' ὁποίας ταῦτα συμφορᾶς ὕπο
πέπονθα. δείξω γὰρ τάδ' ἐκ καλυμμάτων.
ἰδοὺ θεᾶσθε πάντες ἄθλιον δέμας,

τοῖς ἔργοις, ὅτι ἀληθῶς ἐξ Ἡρακλέους ἔχεις τὸ γένος, καὶ μή μου προκρίνῃς τὴν Δηϊάνειραν· ἀλλὰ ταῖς σαῖς χερσὶ τῆς οἰκίας αὐτὴν ἔξαγε, καὶ παράδος μοι. ταῦτα δὲ, ἀγνοῶν ὅτι τέθνηκε, λέγει. ΩΣ ΕΙΔΩ ΣΑΦΑ. ἵνα μάθω, πότερον ὑπὲρ ἐμοῦ νοσοῦντος λυπῇ, ὅταν ἴδῃς τὸ σῶμα τῆς Δηϊανείρας παρ' ἐμοῦ βλαπτόμενον, καὶ δικαίως καταπονούμενον.

1073. ΩΣΤΕ ΠΑΡΘΕΝΟΣ. Ὅμηρος· (Ἰλ. π'. 7.)

ἠΰτε κούρη
νηπίη, ἥθ' ἅμα μητρὶ θέουσ' ἀνελέσθαι ἀνώγει.

1076. ΑΛΛ' ΑΣΤΕΝΑΚΤΟΣ ΑΙΕΝ ΕΣΠΟΜΗΝ ΚΑΚΟΙΣ. ἤγουν ὑπέφερον τὰν κακόν. ΝΥΝ Δ' ΕΚ ΤΟΙΟΥΤΟΥ. ἐξ ἰσχυροῦ γέγονα ἀσθενής· ἢ ἀπὸ τοιούτου κακοῦ.

1081. ΙΔΟΥ ΘΕΑΣΘΕ. ὁ λόγος πρὸς τοὺς περιεστῶτας. ΑΙ ΑΙ. ὀδυνώμενος

[1066. *γενοῦ—γεγώς.* Compares *εἰμὶ ὢν*, de qua locutione nuper monuit Boissonadus ad Philostrati Heroica p. 522. et 660. s. Sed quod eandem in Thucydide i. c. 22. extr. reperire sibi visus est Vauvillersius ad Sophocl. Œd. T. v. 612. p. 29. b., equidem non dubito, *ὄντων*, quo tot carent libri manu scripti, (v. Gail. ad h. l.) per negligentiam scribarum ortum esse ex voce antecedente *τοιούτων*. Conf. Brunck. ad Aristophan. Plut. v. 327. *Schæf.*]

1067. *πρεσβεύειν* pro *τιμᾷν* usurpat Euripides Hippolyti initio: *Τοὺς μὲν σέβοντας τἀμὰ πρεσβεύω κράτη·* Alcest. 289. Rheso 944.

1073. *ὅστις, ὥστε παρθένος, βέβρυχα κλαίων.* Johnsonus ridicule vertit: *qui, ut virgo, rugii plorans.* Nescio ubinam locorum rugientes virgines reperiantur. Differunt *βρύχειν* et *βρυχᾶσθαι.* Vertendum: ut singulorum verborum vis exprimatur; *qui præ dolore frendeo dentibus, plorans ut puella.* Vel, *qui dolore frendens ploro ut puella.*

1076. *ἑσπόμην.* Schol. ad Aj. 318. *εἱπόμην.*

ὁρᾶτε τὸν δύστηνον, ὡς οἰκτρῶς ἔχω.
αἶ αἶ, ὦ τάλας, ἒ ἕ.
ἔθαλψεν ἄτης σπασμὸς ἀρτίως· ὁ δ' αὖ
διῆξε πλευρῶν· οὐδ' ἀγύμναστόν μ' ἐᾷν
ἔοικεν ἡ τάλαινα διάβορος νόσος.
ὦ ἄναξ Ἀΐδη, δέξαι μ'·
ὦ Διὸς ἀκτὶς, παῖσον.
ἔνσεισον, ὦ ἄναξ, ἐγκατάσκηψον βέλος,
πάτερ, κεραυνοῦ. δαίνυται γὰρ αὖ πάλιν,
ἤνθηκεν, ἐξώρμηκεν. ὦ χέρες, χέρες,
ὦ νῶτα καὶ στέρν', ὦ φίλοι βραχίονες,
ὑμεῖς ἐκεῖνοι δὴ καθέσταθ', οἵ ποτε
Νεμέας ἔνοικον, βουκόλων ἀλάστορα,
λέοντ', ἄπλατον θρέμμα κἀπροσήγορον,
βίᾳ κατειργάσασθε, Λερναίαν θ' ὕδραν,
διφυῆ τ' ἄμικτον ἱπποβάμονα στρατὸν
θηρῶν, ὑβριστὴν, ἄνομον, ὑπέροχον βίαν,
Ἐρυμάνθιόν τε θῆρα, τόν θ' ὑπὸ χθονὸς
Ἅιδου τρίκρανον σκύλακ', ἀπρόσμαχον τέρας,
δεινῆς Ἐχίδνης θρέμμα, τόν τε χρυσέων

ἀναβοᾷ. ΕΘΑΛΨΕΝ ΑΤΗΣ. πάλιν ἐξεπύρωσέ με ὁ τῆς νόσου σπασμός. ΑΓΥΜΝΑΣΤΟΝ. ὀδύνης ἀπείρατον, ἄνετον ὀδυνῶν. ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἐνδίδωσί μοι. ΕΓΚΑΤΑΣΚΗΨΟΝ ΒΕΛΟΣ. τόξευσον κατ' ἐμοῦ τὸν κεραυνόν. ΔΑΙΝΥΤΑΙ. ἐσθίει με, ἡ νόσος δηλονότι. τὸ δὲ Ω ΠΑΤΕΡ ΚΕΡΑΥΝΟΥ, ἀντὶ τοῦ, ὦ κεραυνὲ, εἴθε με λάβοις.

1092. Ω ΝΩΤΑ ΚΑΙ ΣΤΕΡΝΑ. ἀφορῶν εἰς ἓν ἕκαστον μέλος, δυσφορεῖ, ὅτι ἀφ' οἵου οἷον γέγονεν αὐτοῦ τὸ σῶμα. ΥΜΕΙΣ ΕΚΕΙΝΟΙ ΔΗ. ἆρα ὑμεῖς ἐστὲ, οἱ τὸν Νεμεαῖον χειρωσάμενοι λέοντα, τὸν τὴν Νεμέαν λυμαινόμενον; ΑΠΛΑΤΟΝ. ἀπρόσιτον. ΚΑἈΠΡΟΣΗΓΟΡΟΝ. καὶ ἀναγόρευτον, ἀδιήγητον, ἢ φαῦλον καὶ μεμισημένον, ὃ οὐκ ἄν τις προσφθέγξαιτο. ΔΙΦΥΗ Τ' ΑΜΙΚΤΟΝ. τὸν τῶν Κενταύρων ἀπροσπέλαστον, ᾧ οὐκ ἦν συμμίξαι καὶ συμβαλεῖν. ΥΒΡΙΣΤΗΝ δὲ, μάχιμον, ὠμὸν, οὐ σώφρονα· διὰ τὸν Νέσσον, καὶ τὸν Πειρίθου γάμον. ΥΠΕΙΡΟΧΟΝ ΒΙΑΝ. ὑπερέχοντα κατὰ τὴν δύναμιν. ΤΡΙΚΡΑΝΟΝ ΣΚΥΛΑΚΑ. τὸν Κέρβερον. Ἡσίοδος (Θεογ. 312.) πεντηκοντακάρηνον αὐτόν φησιν εἶναι· οὗτος δὲ, τρίκρανον. ΤΟΝ ΤΕ ΧΡΥΣΕΩΝ ΔΡΑΚΟΝΤΑ. φασὶ τὸν Ἄτλαντα τῷ

1087. Senariis interjiciuntur duo versiculi metri dactylici, ut qui paulo ante præcessit. Turnebus post Triclinium eos in unum hexametrum contulit, quod perinde est: hunc Valckenarius ex conjectura minus probabili ad senarii formam revocat: Ὦ νὺξ, ἄϊδι δέξαι με, Διὸς ἀκτὶς πέσον. Vide desideratissimum virum ad Hippol. 1378.

1098. ὑπέροχον. Perperam libri omnes ὑπείροχον. In B. T. βίᾳ.

δράκοντα μήλων φύλακ' ἐπ' ἐσχάτοις τόποις;
ἄλλων τε μόχθων μυρίων ἐγευσάμην,
κοὐδεὶς τροπαῖ' ἔστησε τῶν ἐμῶν χερῶν.
νῦν δ' ὧδ' ἄναρθρος, καὶ κατερρακωμένος,
τυφλῆς ὑπ' ἄτης ἐκπεπόρθημαι τάλας,
ὁ τῆς ἀρίστης μητρὸς ὠνομασμένος,
ὁ τοῦ κατ' ἄστρα Ζηνὸς αὐδηθεὶς γόνος.
ἀλλ' εὖ γέ τοι τόδ' ἴστε, κἂν τὸ μηδὲν ὦ,
κἂν μηδὲν ἕρπω, τήν γε δράσασαν τάδε
χειρώσομαι κἀκ τῶνδε. προσμόλοι μόνον,
ἵν' ἐκδιδαχθῇ πᾶσιν ἀγγέλλειν, ὅτι

Ἡρακλεῖ κεκομικέναι τὰ μῆλα, ὅτε καὶ αὐτὸς διαδεξάμενος τὸν οὐρανὸν ἐβάστασεν. ΕΠ' ΕΣΧΑΤΟΙΣ ΤΟΠΟΙΣ. τοῖς τῆς Λιβύης. ΕΓΕΥΣΑΜΗΝ. ἐπειράθην, πεῖραν ἔσχον.

1105. ΑΝΑΡΘΡΟΣ. οὐκ ἔχων τὰ ἄρθρα τῶν μελῶν, διὰ τὸ σεσῆφθαι αὐτά. ΚΑΤΕΡΡΑΚΩΜΕΝΟΣ. τὰς σάρκας σαπεὶς, καὶ ἔχων αὐτὰς κρεμαμένας, ὡς ῥάκη. ΤΥΦΛΗΣ ΥΠ' ΑΤΗΣ. ὑπὸ νόσου ἀφανοῦς, καὶ ἀκαταλήπτου, ἣν οὐκ ἔστιν ἰδεῖν.

1109. ΤΟΔ' ΙΣΤΕ. οἱ παρόντες. ΚΑΝ ΜΗΔΕΝ ΕΡΠΩΝ. καὶ οὕτως ἔχων, καὶ οὕτω διακείμενος.

1101. δεινῆς Ἐχίδνης θρέμμα. Hesiodum hic sequitur, qui Cerberum ex Echidna et Typhone natum perhibet. At in Œd. Col. 1574. alios ei parentes tribuit.

1103. ἐγευσάμην. Vide ad Antig. 1005. Sic Hercules apud Euripidem in cognomine Dramate 1356. Ἀτὰρ πόνων δὴ μυρίων ἐγευσάμην.

[1109. ἀλλ' εὖ γέ τοι τόδ' ἴστε. V. not. ad Ajac. v. 1370. *Schæf.*]

1111. χειρώσομαι κἀκ τῶνδε. προσμόλοι— Sic bene distinctum in T. Maximam partem hujus ῥήσεως Cicero convertit in Tusculana ii. Romanorum disertissimi versus neminem pigebit hic legere: *O multa dictu gravia, perpessu aspera, Quæ corpore exanclata atque animo pertuli! Nec mihi Junonis terror inplacabilis, Nec tantum invexit tristis Eurystheus mali, Quantum una vecors Œnei partu edita. Hæc me irretivit veste furiali inscium, Quæ latere inhærens morsu lacerat viscera, Urgensque graviter pulmonum haurit spiritus: Jam decolorem sanguinem omnem exsorbuit. Sic corpus clade horribili absumptum extabuit; Ipse inligatus peste interimor textili. Hos non hostilis dextra, non terra edita Moles gigantum, non biformato impetu Centaurus, ictus corpori inflixit meo: Non Graia vis, non barbara ulla inmanitas, Non sæva terris gens relegata ultimis, Quas peragrans, undique omnem hic feritatem expuli: Sed feminea vir, feminea interimor manu. O nate, vere hoc nomen usurpa patri, Ne me occidentem matris superet caritas. Huc adripe ad me manibus abstractam piis. Jam cernam, mene an illam potiorem putes. Perge, aude, nate; inlacrima patris pestibus: Miserere. gentes nostras flebunt miserias. Heu virginalem me ore ploratum edere, Quem vidit nemo ulli ingemiscentem malo! Sed feminata virtus adflicta occidit. Accede nate, adsiste, miserandum adspice Eviseratum corpus laceratum patris. Videte cuncti: tuque cælestum sator Jace, obsecro, in me vim coruscam fulminis. Nunc, nunc dolorum anxiferi torquent vertices: Nunc serpit ardor. ô ante victrices manus, O pectora, ô terga, ô lacertorum tori! Vestrone pressu quondam Nemeæus leo Frendens efflavit graviter extremum halitum? Hæc dextra Lernam, tetra mactata excetra, Placavit; hæc bicorporem adflixit manum: Erymanthiam hæc vastificam abjecit belluam: Hæc e Tartarea tenebrica abstractum plaga Tricipitem*

καὶ ζῶν κακούς γε καὶ θανὼν ἐτισάμην.
ΧΟ. ὦ τλῆμον Ἑλλὰς, πένθος οἷον εἰσορῶ
ἕξουσαν, ἀνδρὸς τοῦδέ γ' εἰ σφαλήσεται.
ΥΛ. ἐπεὶ παρέσχες ἀντιφωνῆσαι, πάτερ,
σιγὴν παρασχὼν κλῦθί μου, νοσῶν ὅμως.
αἰτήσομαι γάρ σ', ὧν δίκαια τυγχάνειν.
δός μοι σεαυτὸν, μὴ τοιοῦτον ὡς δάκνῃ
θυμῷ δύσοργος. οὐ γὰρ ἂν γνοίης ἐν οἷς
χαίρειν προθυμῇ, κἀν ὅτοις ἀλγεῖς μάτην.
ΗΡ. εἰπὼν ὃ χρῄζεις, λῆξον· ὡς ἐγὼ νοσῶν,
οὐδὲν ξυνίημ', ὧν σὺ ποικίλλεις πάλαι.
ΥΛ. τῆς μητρὸς ἥκω τῆς ἐμῆς φράσων, ἐν οἷς
νῦν ἐστιν, οἷς θ' ἥμαρτεν οὐχ ἑκουσία.
ΗΡ. ὦ παγκάκιστε, καὶ παρεμνήσω γὰρ αὖ
τῆς πατροφόντου μητρὸς, ὡς κλύειν ἐμέ;
ΥΛ. ἔχει γὰρ οὕτως, ὥστε μὴ σιγᾷν πρέπειν.
ΗΡ. οὐ δῆτα, τοῖς γε πρόσθεν ἡμαρτημένοις.

1115. ΕΙ ΣΦΑΛΗΣΕΤΑΙ. εἰ ἀποτεύξεται τούτου.
1117. ΣΙΓΗΝ ΠΑΡΑΣΧΩΝ. ἀντὶ τοῦ σιωπήσας καὶ ἡσυχάσας. ΟΥ ΓΑΡ ΑΝ ΓΝΟΙΗΣ. τουτέστιν, ἐὰν μὴ τοῦ θυμοῦ παύσῃ πρότερον, οὐ δυνήσῃ γνῶναι ὑπὸ τῆς ὀργῆς σκοτούμενος, ὅτι ἀδίκως αὐτὴν ἀνελεῖν βούλει, ὅπερ σοι ἐστὶ μεγίστη χαρὰ, οὐδὲ ὅτι μάτην ἀλγεῖς τὴν ψυχὴν, νεμεσῶν τὴν οὐδὲν ἀδικήσασαν. ἢ μάτην ἀλγεῖς, ἀνελεῖν αὐτὴν βουλόμενος.
1123. ΩΝ ΣΥ ΠΟΙΚΙΛΛΕΙΣ. σοφίζῃ καὶ καλλωπίζεις τῷ λόγῳ.
1126. Ω ΠΑΓΚΑΚΙΣΤΕ. αὕτη τοῦ μίσους ἐπίτασις, ὅτι καὶ μνήμην τῆς μητρὸς ἐποιήσατο· καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἡρακλέους ἀκούοντος.
1128. ΕΧΕΙ ΓΑΡ ΟΥΤΩΣ. τὸ γὰρ κατ' αὐτὴν, φησὶ, πρᾶγμα ἐκτός ἐστιν ἀδικίας, ὡς μηδὲν εἶναι τοῦτο σιωπῇ παραδοῦναι.

eduxit Hydra generatum canem: Hæc interemit tortu multiplicabili Draconem, auriferam obtutu observantem arborem. Multa alia victrix nostra lustravit manus, Nec quisquam e nostris spolia cepit laudibus. [κἀκ τῶνδε. Sic Euripides Med. v. 460. Pors. ὅμως δὲ κἀκ τῶνδ'. *Schæf.*]

1119. μὴ τοιοῦτον. Perperam vulgo τοσοῦτον. Hic versus in membr. librarii incuria omissus est.

[1122. εἰπὼν—λῆξον. *præcide.* Similiter Brunckius, quem ideo reprehendi miror. Indignatur Hercules verbosam Hylli excusare matrem volentis προπαρασκευήν. *Schæf.*]

[1127. τῆς πατροφόντου μητρός. Ut Euripideum* citat Eustathius ad Homer. Odyss. p. 1428, 21. comparans Herodoteum i. c. 5. ἐθελοντὴν αὐτὴν τοῖσι Φοίνιξι συνεκπλῶσαι. Longi Pastor. iii. p. 91. πάντων τῶν λεγομένων μιμητὴν φωνὴν recte tuetur Lobeckius ad Ajac. p. 274. *Schæf.*]

[* Obversatum dicerem Archiepiscopo Euripidis illud Orest. v. 190. Pors. πατροφόνου ματρὸς, quod visum viro doctissimo in *Monthly Review* ann. 1799. mens. Jul. p. 333., nisi perpetuo confusa scirem nomina Euripidis et Sophoclis. V. quæ Kœnius et ego monuimus ad Gregor. Corinth. p. 66. *Schæf.*]

ΥΛ. ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ τοῖς γ' ἐφ' ἡμέραν ἐρεῖς.
ΗΡ. λέγ'· εὐλαβοῦ δὲ μὴ φανῇς κακὸς γεγώς.
ΥΛ. λέγω. τέθνηκεν ἀρτίως νεοσφαγής.
ΗΡ. πρὸς τοῦ; τέρας τοι διὰ κακῶν ἐθέσπισας.
ΥΛ. αὐτὴ πρὸς αὑτῆς, οὐδενὸς πρὸς ἐκτόπου.
ΗΡ. οἴ μοι· πρὶν, ὡς χρῆν, σφ' ἐξ ἐμῆς θανεῖν χερός;
ΥΛ. κἂν σου στραφείη θυμὸς, εἰ τὸ πᾶν μάθοις.
ΗΡ. δεινοῦ λόγου κατῆρξας· εἰπὲ δ' ᾗ νοεῖς.
ΥΛ. ἅπαν τὸ χρῆμ' ἥμαρτε, χρηστὰ μνωμένη.
ΗΡ. χρήστ', ὦ κάκιστε, πατέρα σὸν κτείνασα, δρᾷ;
ΥΛ. στέργημα γὰρ δοκοῦσα προσβαλεῖν σέθεν,
ἀπήμπλαχ', ὡς προσεῖδε τοὺς ἔνδον γάμους.
ΗΡ. καὶ τίς τοσοῦτος φαρμακεὺς Τραχινίων;
ΥΛ. Νέσσος πάλαι Κένταυρος ἐξέπεισέ νιν
τοιῷδε φίλτρῳ τὸν σὸν ἐκμῆναι πόθον.
ΗΡ. ἰοὺ ἰοὺ δύστηνος, οἴχομαι τάλας.
ὄλωλ', ὄλωλα, φέγγος οὐκ ἔτ' ἐστί μοι.
οἴ μοι, φρονῶ δὴ ξυμφορᾶς ἵν' ἕσταμεν.
ἴθ', ὦ τέκνον· πατὴρ γὰρ οὐκ ἔτ' ἐστί σοι·
κάλει τὸ πᾶν μοι σπέρμα σῶν ὁμαιμόνων,
κάλει δὲ τὴν τάλαιναν Ἀλκμήνην, Διὸς

1131. ΜΗ ΦΑΝΗΙΣ ΚΑΚΟΣ. *εὐλαβοῦ μὴ δι' ὧν ὑπὲρ τῆς μητρὸς λέγεις, περὶ ἐμὲ φαῦλος ἐξελεγχθῇς.*

1133. ΠΡΟΣ ΤΟΥ; ΤΕΡΑΣ ΤΟΙ. *πρὸς τίνος; ἄπιστον γὰρ διὰ δυσφημιῶν ὥσπερ ἐμαντεύσω. τουτέστιν, ἄπιστον λέγεις ὅτι ἑαυτὴν ἀνεῖλεν, εἰ μὴ ἄρα μαντικῆς μετέχων τοῦτο ἔγνως, ὡς μάντευμα ἄπιστον. τοῦτο δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ πολλάκις τὰ μὴ προσδοκώμενα μαντεύονται.*

1134. ΟΥΔΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΕΚΤΟΠΟΥ. *ἀντὶ τοῦ, ὑπ' ἄλλου ξένου.*

1136. ΣΤΡΑΦΕΙΗ ΘΥΜΟΣ. *λήξειεν ἡ ὀργή.*

1137. ΔΕΙΝΟΥ ΛΟΓΟΥ. *θαυμαστοῦ. ἄπιστον γάρ, εἰ παύσομαι τῆς ὀργῆς· ὅμως εἰπέ.*

1138. ΑΠΑΝ ΤΟ ΧΡΗΜΑ. *ζητοῦσα, φησὶ, χρηστόν τι διαπράξασθαι, τοῦ ὅλου πράγματος ἥμαρτεν.*

1145. ΙΟΥ. ΙΟΥ. *ἀναμιμνησκόμενος τῆς ἀπὸ Δωδώνης μαντείας, ταῦτα λέγει, ἀριθμήσας τὸν χρόνον· ἄρτι ἔγνων, ὅτι εἰς ἔσχατον ἦλθον συμφορᾶς.* **ΤΟ ΠΑΝ ΣΠΕΡΜΑ ΣΩΝ ΟΜΑΙΜΟΝΩΝ.** *ἀντὶ τοῦ πάντας τοὺς σοὺς ἀδελφούς.* **ΜΑΤΗΝ**

1136. *στραφείη*. Mendose Aldus et membr. *στραφοίη*. [*κἂν σοῦ*. Perperam vulgo *κἄν σου*. *Schæf.*]

1138. *μνωμένη*. Sic libri omnes. gl. *ζητοῦσα*. unde orta suspicio scripsisse poëtam *μωμένη*. Hesych. *μώμεθα, ζητοῦμεν*. Æschyli schol. ad Choëph. 43. *μωμένα* exponit *ζητοῦσα*. Vide Œd. Col. 836. At non minus bona est vulgata lectio. [*μωμένη*. Brunckius, ut vulgo, *μνωμένη*. Sed in Charitonem poëtica vox inferri non debebat. *Schæf.*]

μάτην ἄκοιτιν, ὡς τελευταίαν ἐμοῦ
φήμην πύθησθε θεσφάτων, ὅσ᾽ οἶδ᾽ ἐγώ.
ΥΛ. ἀλλ᾽ οὔτε μήτηρ ἐνθάδ᾽· ἀλλ᾽ ἐπακτίᾳ
Τίρυνθι συμβέβηκεν, ὥστ᾽ ἔχειν ἕδραν.
παίδων δὲ, τοὺς μὲν ξυλλαβοῦσ᾽ αὐτὴ τρέφει,
τοὺς δ᾽ ἂν τὸ Θήβης ἄστυ ναίοντας μάθοις·
ἡμεῖς δ᾽, ὅσοι πάρεσμεν, εἴ τι χρὴ, πάτερ,
πράσσειν, κλύοντες ἐξυπηρετήσομεν.
ΗΡ. σὺ γοῦν ἄκουε τοὔργον· ἐξήκεις δ᾽ ἵνα
φανεῖς ὁποῖος ὢν ἀνὴρ, ἐμὸς καλῇ.
ἐμοὶ γὰρ ἦν πρόφαντον ἐκ πατρὸς πάλαι,
πρὸς τῶν πνεόντων μηδενὸς θανεῖν ἄπο,
ἀλλ᾽ ὅστις Ἅιδου φθίμενος οἰκήτωρ πέλοι.
ὅδ᾽ οὖν ὁ θὴρ Κένταυρος, ὡς τὸ θεῖον ἦν
πρόφαντον, οὕτω ζῶντά μ᾽ ἔκτεινεν θανών.
φανῶ δ᾽ ἐγὼ τούτοισι συμβαίνοντ᾽ ἴσα
μαντεῖα καινὰ, τοῖς πάλαι ξυνήγορα,
ἃ, τῶν ὀρείων καὶ χαμαικοιτῶν ἐγὼ
Σελλῶν ἐσελθὼν ἄλσος, εἰσεγραψάμην
πρὸς τῆς πατρῴας καὶ πολυγλώσσου δρυός·

ΑΚΟΙΤΙΝ. τοῦτό φησιν, ὡς ἀνάξια τοῦ Διὸς πάσχων. ΩΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΝ ΕΜΟΥ. ἵνα τὴν περὶ τῆς τελευτῆς μου φήμην μάθητε.

1153. ΕΠΑΚΤΙΑ. παραθαλαττία. ΕΔΡΑ. διατριβή.

1159. ΕΞΗΚΕΙΣ. εἰς ἡλικίαν ἥκεις. ΙΝΑ ΦΑΝΗΙΣ ΟΠΟΙΟΣ. ἵνα φανῇς, ἄξια πράττων, παῖς ἐμὸς εἶναι,

1161. ΠΡΟΦΑΝΤΟΝ. προμεμαντευμένον, προειρημένον ὑπὸ τοῦ Διός. ΠΡΟΣ ΤΩΝ ΠΝΕΟΝΤΩΝ. τῶν ζώντων. πνεῦμα γὰρ ἡ ψυχή. (Ἰλ. χ΄. 467.) ψυχὴν ἐκάπυσσε. καὶ (Ἰλ. ρ΄. 447.) ὅσσα τε γαῖαν ἐπιπνείει τε καὶ ἕρπει.

1166. ΦΑΝΩ Δ᾽ ΕΓΩ. ἐρῶ σοι ἄλλην μαντείαν νεωτέραν, συμφωνοῦσαν τῇ προτέρᾳ. ΣΕΛΛΩΝ. οὕτω διὰ τοῦ σ, ἐν τῇ τραγικῇ λέξει· ἔνιοι δὲ ΕΛΛΩΝ χωρὶς τοῦ σ γράφουσιν, Ἑλλοὺς ἀποδεχόμενοι, καὶ Ἑλλοπίαν τὴν Δωδώνην νομίζουσιν εἶναι, τὴν γὰρ χώραν οὕτως Ἡσίοδος ὀνομάζει ἐν Ἠοίαις, λέγων οὕτως·

[1154. Delevi comma vulgo positum post *συμβέβηκεν*. V. not. ad Dionys. Halic. de Compos. Verbor. p. 297. *Schæf.*]

1158. *πράσσειν*. Perperam in omnibus libris *πράττειν*.

1159. *σὺ γοῦν*. Sic scriptum oportuit. Male in libris *σὺ δ᾽ οὖν*.—*ἵνα φανεῖς*, *ubi ostendes*. Perperam in libris *φανῇς*, unde interpres *ἵνα* pro *ut* finali accepit.

1162. *θανεῖν ἄπο* pro *ἀποθανεῖν*. Male in libris *θανεῖν ὕπο*. [Musgravius: "Pro *ὑπὸ* non displiceret *ποτὲ*, cujus ultima syllaba si quocumque casu deleta fuerit, pronum erat librariis pro *πο* substituere *ὑπό*." *Ποτὲ* mihi quoque in mentem venit. *Schæf.*]

1163. *πέλοι*. Sic in B. Solœce in aliis *πέλει*.

ἥ μοι χρόνῳ τῷ ζῶντι καὶ παρόντι νῦν
ἔφασκε μόχθων τῶν ἐφεστώτων ἐμοὶ
λύσιν τελεῖσθαι· κἀδόκουν πράξειν καλῶς.
τόδ' ἦν ἄρ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν θανεῖν ἐμέ.
τοῖς γὰρ θανοῦσι μόχθος οὐ προσγίγνεται.
ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ λαμπρὰ συμβαίνει, τέκνον,
δεῖ σ' αὖ γενέσθαι τῷδε τἀνδρὶ σύμμαχον,
καὶ μὴ 'πιμεῖναι τοὐμὸν ὀξῦναι στόμα,
ἀλλ' αὐτὸν εἰκάθοντα συμπράσσειν, νόμον
κάλλιστον ἐξευρόντα, πειθαρχεῖν πατρί.

ΥΛ. ἀλλ', ὦ πάτερ, ταρβῶ μὲν εἰς λόγου στάσιν
τοιάνδ' ἐπελθών· πείσομαι δ' ἅ σοι δοκεῖ.

ΗΡ. ἔμβαλλε χεῖρα δεξιὰν πρώτιστά μοι.

ΥΛ. ὡς πρὸς τί πίστιν τήνδ' ἄγαν ἐπιστρέφεις;

ΗΡ. οὐ θᾶσσον οἴσεις, μηδ' ἀπιστήσεις ἐμοί;

Ἔστι τις Ἑλλοπίη πολυλήϊος ἠδ' εὐλείμων,
ἀφνειὴ μήλοισι καὶ εἰλιπόδεσσι βόεσσιν.
ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύῤῥηνες, πολυβοῦται
πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, φῦλα θνητῶν ἀνθρώπων·
ἔνθα τε Δωδώνη τις ἐπ' ἐσχατιῇ πεπόλισται.
τὴν δὴ Ζεὺς ἐφίλησε, καὶ ὃν χρηστήριον εἶναι
τίμιον ἀνθρώποις· ναῖον δ' ἐν πυθμένι φηγοῦ·
ἔνθεν ἐπιχθόνιοι μαντήϊα πάντα φέρονται,
ὃς δὴ κεῖθι μολὼν θεὸν ἄμβροτον ἐξερεείνῃ,
δῶρα φέρων θ' ἵκοιτο σὺν οἰωνοῖς ἀγαθοῖσιν.

ἐντεῦθεν λέγουσιν εἶναι Ἑλλοπιεῖς, καὶ τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ οἰκήσαντας. ΕΙΣΕΓΡΑΨΑΜΗΝ. ἀκούσας ἔγραψα. ἔθος γὰρ τοῖς χρησμὸν δεχομένοις παραχρῆμα γράφειν, ἵνα μὴ ἐπιλάθωνται. ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΟΥ ΔΡΥΟΣ. ἤτοι πολλὰ μαντευομένης, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰ φθεγγομένης. ἢ τῆς διαφόροις διαλέκτοις χρησμῳδούσης, πρὸς τὴν ἑκάστου τῶν μαντευομένων γλῶσσαν. ΧΡΟΝΩι ΤΩι ΖΩΝΤΙ. τῷ ἐνεστῶτι, καὶ παρόντι νῦν. ὁ γὰρ παρελθὼν οἱονεὶ διέφθαρται καὶ τέθνηκεν· ὁ δὲ μέλλων, ἄδηλος.

1176. ΛΑΜΠΡΑ. φανερὰ, σαφῆ, πρόδηλα. ἐπεὶ οὖν, φησὶν, ὁ χρησμὸς ἀπέβη, δεῖ σε γενέσθαι σύμμαχον ἐμοί. ΤΟΥΜΟΝ ΟΞΥΝΑΙ ΣΤΟΜΑ. καὶ μὴ, ἀπειθήσας μοι, παροξυνεῖς με εἰς λοιδορίαν κατὰ σοῦ. ΑΛΛ' ΑΥΤΟΝ ΕΙΚΑΘΟΝΤΑ. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ΔΕΙ. δεῖ δέ σε εἴκοντα τῇ ἐμῇ προστάξει, πράττειν ὃ βούλομαι. τὸ γὰρ τοῖς γονεῦσι πείθεσθαι, νόμος ἐστὶ κάλλιστος καὶ εὐκλεής.

1181. ΕΙΣ ΛΟΓΟΥ ΣΤΑΣΙΝ. περιφραστικῶς, εἰς λόγους. εὐλαβοῦμαι μὲν εἰς τοιαύτην ὁμιλίαν ἐλθὼν, μὴ οὐχ αἱρετά μοι προτείνῃς· πράξω δὲ ὅμως, κἂν δεινὰ ᾖ.

1185. ΜΗΔ' ΑΠΙΣΤΗΣΕΙΣ ΕΜΟΙ. γράφεται ΜΗΔΕ ΠΡΟΣΤΗΣΕΙΣ ΕΜΟΙ, ἐναντιωθήσῃ, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῇ βρώσει ψωμῶν προσισταμένων.

[1174. τὸ δ'. Vulgo τόδ'. Vera ratio non fugit Wyttenbachium Bibl. Crit. iii. 2. p. 11. ubi vir egregius multa hujus locutionis exempla congessit, quibus accedat hoc Photii Bibl. c. 216, 27. τὸ δὲ ἦν ἐπιτροπὴ τῆς ὅλης βασιλείας. *Schæf.*]

1177. τῷδε τἀνδρὶ σύμμαχον. Sic B. T. Vulgo ξύμμαχον minus bene, præcedente vocali brevi.

ΥΛ. ἰδοὺ προτείνω, κοὐδὲν ἀντειρήσεται.
ΗΡ. ὄμνυ Διὸς νῦν τοῦ με φύσαντος κάρα.
ΥΛ. ἦ μὴν τί δράσειν; καὶ τόδ' ἐξειρήσεται.
ΗΡ. ἦ μὴν ἐμοὶ τὸ λεχθὲν ἔργον ἐκτελεῖν.
ΥΛ. ὄμνυμ' ἔγωγε, Ζῆν' ἔχων ἐπώμοτον.
ΗΡ. εἰ δ' ἐκτὸς ἔλθοις, πημονὰς εὔχου λαβεῖν.
ΥΛ. οὐ μὴ λάβω· δράσω γάρ. εὔχομαι δ' ὅμως.
ΗΡ. οἶσθ' οὖν τὸν Οἴτης Ζηνὸς ὕψιστον πάγον;
ΥΛ. οἶδ', ὡς θυτήρ γε πολλὰ δὴ σταθεὶς ἄνω.
ΗΡ. ἐνταῦθά νυν χρὴ τοὐμὸν ἐξάραντά σε
σῶμ' αὐτόχειρα, καὶ ξὺν οἷς χρήζεις φίλων,
πολλὴν μὲν ὕλην τῆς βαθυῤῥίζου δρυὸς
κείραντα, πολλὸν δ' ἄρσεν' ἐκτεμόνθ' ὁμοῦ
ἄγριον ἔλαιον, σῶμα τοὐμὸν ἐμβαλεῖν·
καὶ, πευκίνης λαβόντα λαμπάδος σέλας,
πρῆσαι. γόου δὲ μηδὲν εἰσίτω δάκρυ,
ἀλλ' ἀστένακτος κἀδάκρυτος, εἴπερ εἶ
τοῦδ' ἀνδρὸς, ἔρξον· εἰ δὲ μὴ, μενῶ σ' ἐγὼ,
καὶ νέρθεν ὢν, ἀραῖος εἰσαεὶ βαρύς.
ΥΛ. οἴ μοι πάτερ, τίν' εἶπας; οἷά μ' εἴργασαι;
ΗΡ. ὁποῖα δραστέ' ἐστίν. εἰ δὲ μὴ, πατρὸς

1190. ΕΠΩΜΟΤΟΝ. *ὅρκιον.* ΕΙ Δ' ΕΚΤΟΣ ΕΛΘΟΙΣ. *εἰ παραβαίης τοὺς ὅρκους.* ΟΥ ΜΗ ΛΑΒΩ. *οὐ χρὴ λαβεῖν με, πημονὰς δηλονότι· ποιήσω γὰρ ἃ προστάξεις μοι. ἢ ποιήσω δὴ, εἰ βούλει σύ.* ΤΟΝ ΟΙΤΗΣ ΖΗΝΟΣ ΥΨΙΣΤΟΝ ΠΑΓΟΝ. *ὄρος Εὐβοίας ὑψηλὸν, ἡ Οἴτη. πᾶν δὲ ὄρος, τοῦ Διὸς ὀνομάζεται ὄρος, ἐπεὶ, φασὶν, ὑψίστῳ ὄντι τῷ θεῷ ἐν ὕψει δεῖ τὰς θυσίας ποιεῖσθαι.*

1195. ΕΞΑΡΑΝΤΑ ΣΕ. *ταῖς σαυτοῦ χερσὶ μεθ' ὧν θέλεις φίλων. οὐ γὰρ μόνος ἐδύνατο φέρειν αὐτόν.* ΕΙ ΔΕ ΜΗ, ΜΕΝΩ Σ' ΕΓΩ. *εἰ δὲ μὴ ταῦτα ποιήσεις, διατελέσω ταῖς κατάραις καὶ καθ' ᾍδου βαρῶν σε.* ΑΡΑΙΟΣ. *ἐπάρατος, τιμωρὸς δαίμων.*

1205. ΟΙΑ Μ' ΕΙΡΓΑΣΑΙ. *οἷα θέλεις ἐργάσασθαι κατ' ἐμοῦ, πατροφόντην γενέσθαι παρακελευόμενος.*

1206. ΟΠΟΙΑ ΔΡΑΣΤΕ' ΕΣΤΙΝ. *τοιοῦτά σοι παρακελεύομαι, οἷα δρᾶσαι ὀφείλεις. εὐεργετήσεις γάρ με.* ΠΑΤΡΟΣ ΑΛΛΟΥ. *ξένου τινὸς, ἀλλ' οὐκ ἐμὸς ὢν υἱός.*

[1193. *Οἴτης.* Vid. L. Bos. Ellips. p. 697. *Schæf.*]

[1198. *πολλόν.* Vid. Erfurdt. ad Antigon. v. 86. *Schæf.*]

1203. *μενῶ σ' ἐγώ.* Id est, *μενῶ σε,* non *σοί.* Sic infra 1241. *θεῶν ἀρὰ Μενεῖ σ' ἀπιστήσαντα.*

1205. *τίν' εἶπας.* Sic Aldus et membr. In aliis *τί μ' εἶπας.* Æque bonum esset *τί εἶπας,* ut Philoctet. 917. *οἴ μοι, τί εἶπας;*

ἄλλου γενοῦ του, μηδ' ἐμὸς κληθῇς ἔτι.
ΥΛ. οἴ μοι μάλ' αὖθις. οἷά μ' ἐκκαλῇ, πάτερ,
φονέα γενέσθαι καὶ παλαμναῖον σέθεν;
ΗΡ. οὐ δῆτ' ἔγωγ'· ἀλλ' ὧν ἔχω παιώνιον,
καὶ μοῦνον ἰατῆρα τῶν ἐμῶν κακῶν.
ΥΛ. καὶ πῶς ὑπαίθων σῶμ' ἂν ἰώμην τὸ σόν;
ΗΡ. ἀλλ' εἰ φοβῇ πρὸς τοῦτο, τἄλλα γ' ἔργασαι.
ΥΛ. φορᾶς γέ τοι φθόνησις οὐ γενήσεται.
ΗΡ. ἦ καὶ πυρᾶς πλήρωμα τῆς εἰρημένης;
ΥΛ. ὅσον γ' ἂν αὐτὸς μὴ ποτιψαύων χεροῖν·
τὰ δ' ἄλλα πράξω, κοὐ καμεῖ τοὐμὸν μέρος.
ΗΡ. ἀλλ' ἀρκέσει καὶ ταῦτα· πρόσνειμαι δ' ἐμοὶ
χάριν βραχεῖαν πρὸς μακροῖς ἄλλοις διδούς.
ΥΛ. εἰ καὶ μακρὰ κάρτ' ἐστὶν, ἐργασθήσεται.
ΗΡ. τὴν Εὐρυτείαν οἶσθα δῆτα παρθένον;
ΥΛ. Ἰόλην ἔλεξας, ὥστ' ἐπεικάζειν ἐμέ.
ΗΡ. ἔγνως. τοσοῦτον δή σ' ἐπισκήπτω, τέκνον.
ταύτην, ἐμοῦ θανόντος, εἴπερ εὐσεβεῖν
βούλει, πατρῴων ὁρκίων μεμνημένος,

1213. ΑΛΛ' ΕΙ ΦΟΒΗι. ἀλλ' εἰ παραιτῇ τὸ ἀνελεῖν με, τὰ ἄλλα ποίησον, τουτέστι τὴν ὕλην συνάγαγε.

1215. Η ΚΑΙ ΠΥΡΑΣ ΠΛΗΡΩΜΑ. ὄντως οὖν πληρώσεις τὴν πυρὰν τῆς ὕλης;

1216. ΟΣΟΝ Γ' ΑΝ ΑΥΤΟΣ. πάντα, φησὶ, ποιήσω, πλὴν τοῦ ἅψασθαι τοῦ σώματός σου.

1218. ΑΛΛ' ΑΡΚΕΣΕΙ. καὶ ταῦτα μὲν ἀρκέσει· βραχὺ δὲ τούτοις πρόσθες. οἷον; ταῖς ἄλλαις εὐεργεσίαις καὶ ἑτέραν βραχεῖαν χάριν πρόσθες, γήμας τὴν Ἰόλην.

1223. Σ' ΕΠΙΣΚΗΠΤΩ. ἐντέλλομαί σοι, παρεγγυῶ. ΠΡΟΣΘΟΥ ΔΑΜΑΡΤΑ.

1216. *μὴ ποτιψαύων χεροῖν*. Sic Aldus et veteres codd. Bonam lectionem Triclinii imperita audacia corrupit, *μή ποτε ψαύω*.

[1219. *διδούς*. Hoc quoque participium ex iis, quæ Græci ex abundanti ponunt. *Schæf.*]

[1221. *παρθένον*. *puellam*. V. Bast. Epist. Crit. p. 178. *Schæf.*]

[1222. *ὥστ'*. Reiskius particulam γε jure hic requisivit. Lege *ὥς γ' ἐπεικάζειν ἐμέ*. Hesychius Epist. ad Eulog. *ὥστε ἡμᾶς εἰδέναι*. Albertus ad h. l.: "pro *ὥστε* Reiskius legit *ὥς γε*." Bene. Plato Phædr. p. 199. Heind. *ὥς γε τῷ ποδὶ τεκμήρασθαι*. Photius Lex. c. 231. *ὅσα γε καὶ ἡμᾶς ἐπίστασθαι*. Confusionis particularum *ὥς γε* et *ὥστε* in simili locutione exemplum habet Brunckius ad Aristophan. Plut. v. 736. *Schæf.*]

1223. *σ' ἐπισκήπτω*. Id est, *ἐπισκήπτω σε*. Non desunt exempla hujus constructionis. Eurip. Iph. T. 701. *Πρὸς δεξιᾶς σε τῆσδ' ἐπισκήπτω τάδε*. Alcest. 372. *ἐπισκήψω τούσδε*, *hisce mandabo*. *σοὶ* ante vocalem brevem non eliditur. Vide Bentleium in Menandreis p. 81.

[*σ' ἐπισκήπτω*. Id est, *ἐπισκήπτω*

πρόσθου δάμαρτα, μηδ' ἀπιστήσῃς πατρί·
μηδ' ἄλλος ἀνδρῶν τοῖς ἐμοῖς πλευροῖς ὁμοῦ
κλιθεῖσαν αὐτὴν ἀντὶ σοῦ λάβοι ποτέ·
ἀλλ' αὐτὸς, ὦ παῖ, τοῦτο κήδευσον λέχος.
πιθοῦ. τὸ γάρ τοι μεγάλα πιστεύσαντ' ἐμοὶ
σμικροῖς ἀπιστεῖν, τὴν πάρος ξυγχεῖ χάριν.
ΥΛ. οἴ μοι. τὸ μὲν νοσοῦντι θυμοῦσθαι, κακόν·
τὸ δ' ὧδ' ὁρᾶν φρονοῦντα, τίς ποτ' ἂν φέροι;
ΗΡ. ὡς ἐργασείων οὐδὲν ὧν λέγω, θροεῖς.
ΥΛ. τίς γάρ ποθ', ἥ μοι μητρὶ μὲν θανεῖν μόνη
μεταίτιος, σοί τ' αὖθις, ὡς ἔχεις, ἔχειν,
τίς ταῦτ' ἂν, ὅστις μὴ 'ξ ἀλαστόρων νοσοῖ,
ἕλοιτο; κρεῖσσον κἀμέ γ', ὦ πάτερ, θανεῖν,
ἢ τοῖσιν ἐχθίστοισι συνναίειν ὁμοῦ.
ΗΡ. ἀνὴρ ὅδ' ὡς ἔοικεν οὐ νεμεῖν ἐμοὶ
φθίνοντι μοῖραν· ἀλλά τοι θεῶν ἀρὰ
μενεῖ σ' ἀπιστήσαντα τοῖς ἐμοῖς λόγοις.
ΥΛ. οἴ μοι. τάχ', ὡς ἔοικας, ὡς νοσεῖς φράσεις.

γυναῖκα ποίησον. ΜΗΔ' ΑΛΛΟΣ ΑΝΔΡΩΝ. ἄτοπον γὰρ, φησὶν, ἅπαξ συνανακλιθεῖσάν μοι, ἑτέρῳ ἀνδρὶ ξένῳ παρακαθευδῆσαι. ΚΗΔΕΥΣΟΝ ΛΕΧΟΣ. οἰκείωσαι.

1232. ΤΟ ΜΕΝ ΝΟΣΟΥΝΤΙ. τὸ θυμοῦσθαι, εἰ μὴ πεισθείην αὐτῷ, καὶ τὸ πείθεσθαι ὧδε φρονοῦντι, δυσχερές.

1234. ΩΣ ΕΡΓΑΣΕΙΩΝ ΟΥΔΕΝ. οὕτω λαλεῖς, ὡς μηδὲν πράξων ὧν λέγω.

1235. ΤΙΣ ΓΑΡ ΠΟΘ'. τὸ ΤΙΣ ἐφ' ἑαυτοῦ ἔθηκεν, ἀντὶ τοῦ, πῶς ἂν ἐγὼ ἑλοίμην γῆμαι αὐτὴν, τὴν τῶν κακῶν αἰτίαν οὖσαν σοί τε καὶ τῇ ἐμῇ μητρί; ΤΙΣ ΤΑΥΤ' ΑΝ ΟΣΤΙΣ. τίς ἂν ταῦτα πράττειν ἕλοιτο ἐκτὸς ὢν μανίας καὶ θεηλασίας; ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἂν ἑλοίμην, εἰ μὴ μαινοίμην.

1240. ΟΥ ΝΕΜΕΙΝ Γ' ΕΜΟΙ ΦΘΙΝΟΝΤΙ ΜΟΙΡΑΝ. ἀντὶ τοῦ, φθειρομένῳ μοι εὐποιΐας μέρος οὐ προσνέμοι ἄν.

1243. ΤΑΧ' ΩΣ ΕΟΙΚΑΣ. ὡς φανερὸς εἶ νοσῶν χαλεπῶς, οὕτω καὶ χαλεπῶς διαλεγόμενος.

σοι. Nam hoc verbum cum tertio casu semper construitur. Falsum est proinde quod Bentleius in Menandreis statuit p. 81. voculam σοὶ nunquam in syllaba brevi elidi.]

1237. ὅστις μὴ 'ξ ἀλαστόρων νοσοῖ, *nisi qui scelerum pœnis agitatur, nisi quem scelera suscitant.* ἀλάστορες sunt Erinnyes, sive qui alii dæmones scelerum vindices. Euripidis schol. ad Phœn. 1597. 'Αλάστωρ. ἔφορος δαίμων τῶν τὰ ἄλαστα πεποιηκότων, καὶ τιμωρός.

1240. ὡς ἔοικεν οὐ νεμεῖν. Sic Aldus et tres codd. Turnebus edidit οὐ νεμεῖ γ' ἐμοί. [Vid. not. ad Antigon. v. 736. p. 85. ed. Erfurdt. minor. Hanc constructionem inprimis Herodotus frequentat. Is libri i. c. 58. videtur scripsisse: ὡς δὴ ὦν ἔμοιγε δοκέει, οὐδὲ τὸ Πελασγικὸν ἔθνος, ἐὸν βάρβαρον, οὐδαμᾶ μεγάλως αὐξηθῆναι. *Schaf.*]

ΗΡ. σὺ γάρ μ' ἀπευνασθέντος ἐκκινεῖς κακοῦ.
ΤΛ. δείλαιος, ὡς ἐς πολλὰ τἀπορεῖν ἔχω.
ΗΡ. οὐ γὰρ δικαιοῖς τοῦ φυτεύσαντος κλύειν.
ΤΛ. ἀλλ' ἐκδιδαχθῶ δῆτα δυσσεβεῖν, πάτερ;
ΗΡ. οὐ δυσσέβεια, τοὐμὸν εἰ τέρψεις κέαρ.
ΤΛ. πράσσειν ἄνωγας οὖν με πανδίκως τάδε;
ΗΡ. ἔγωγε. τούτων μάρτυρας καλῶ θεούς.
ΤΛ. τοιγὰρ ποιήσω, κοὐκ ἀπώσομαι, τὸ σὸν
θεοῖσι δεικνὺς ἔργον. οὐ γὰρ ἄν ποτε
κακὸς φανείην, σοί γε πιστεύσας, πάτερ.
ΗΡ. καλῶς τελευτᾷς, κἀπὶ τοῖσδε τὴν χάριν
ταχεῖαν, ὦ παῖ, πρόσθες, ὡς, πρὶν ἐμπεσεῖν
σπαραγμὸν ἤ τιν' οἶστρον, ἐς πυράν με θῇς.
ἄγ' ἐγκονεῖτ', αἴρεσθε. παῦλά τοι κακῶν
αὕτη, τελευτὴ τοῦδε τἀνδρὸς ὑστάτη.
ΤΛ. ἀλλ' οὐδὲν εἴργει σοὶ τελειοῦσθαι τάδε,
ἐπεὶ κελεύεις κἀξαναγκάζεις, πάτερ.
ΗΡ. ἄγε νῦν, πρὶν τήνδ' ἀνακινῆσαι

1244. ΣΥ ΓΑΡ Μ' ΑΠΕΥΝΑΣΘΕΝΤΟΣ. σύ με, φησὶν, ἀναταράττεις ἀπὸ τοῦ τραυνθέντος κακοῦ, μὴ πειθόμενος.

1245. ΩΣ ΕΙΣ ΠΟΛΛΑ Τ'ΑΠΟΡΕΙΝ. ἄτοπον γὰρ τὸ ἐναντιοῦσθαι, καὶ τὸ πείθεσθαι, διὸ ἀπορῶ.

1246. ΔΙΚΑΙΟΙΣ. δίκαιον νομίζεις.

1247. ΑΛΛ' ΕΚΔΙΔΑΧΘΩ. τοῦτο κατ' ἐρώτησιν. δίκαιόν σοι τοῦτο φαίνεται, τὸ συναφθῆναι τῇ Ἰόλῃ; πρὸς δ, Οὐκ ἄδικον, φησὶν ὁ Ἡρακλῆς, τοῦτο ἡγοῦμαι, ἀλλ' εὐσεβὲς, τὸ πειθαρχεῖν τῷ πατρί.

1252. ΘΕΟΙΣΙ ΔΕΙΚΝΥΣ ΕΡΓΟΝ. διαμαρτυρόμενος τοὺς θεοὺς, γαμήσω τὴν Ἰόλην.

1254. ΚΑΛΩΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΣ. ἀντὶ τοῦ, καλῶς τὸν λόγον ἐπεραίωσας. ΩΣ ΠΡΙΝ ΕΜΠΕΣΕΙΝ. ὡς πρὶν εἰς πυράν με θῇς, πρὶν ταραχθῆναι ὑπὸ τῆς νόσου. ΕΓΚΟΝΕΙΤΕ. ἐνεργεῖτε, καὶ ἀνακουφίσατε. ΠΑΥΛΑ ΤΟΙ ΚΑΚΩΝ. μόνη γὰρ ἀνάπαυσις τὸ παραθεῖναί με τῷ πυρὶ, καὶ τοιαύτῃ τελευτῇ χρήσασθαι.

1261. ΑΓΕ ΝΥΝ ΠΡΙΝ ΤΗΝΔΕ. ἑαυτὸν παραθαῤῥύνει, ὥστε μὴ βοᾷν κομιζό-

1245. ἐς πολλὰ τἀπορεῖν ἔχω. Sic Aldus et veteres codd. recte. Triclinius stolide interpolavit ἐς πολλά γ' ἐπαπορεῖν ἔχω. Ineptum est Heathii commentum reponentis τὠπορεῖν, tanquam si articulus τὸ cum α sequentis vocis millies non coalesceret, ut Œd. T. 111. τἀμελούμενον. 356. τἀληθές. Ant. 275. τἀγαθόν. 1059. τἀδικεῖν, pro τὸ ἀδικεῖν, ut hic τἀπορεῖν pro τὸ ἀπορεῖν. Exempla passim obvia. Vide quæ notavimus ad Comici Nubes 995. et ad Vespas 841. Sæpissime οα in α coalescunt; nunquam vero in ω. Corrigenda Hesychii glossa, ad quam silent interpretes, τοὔρθρον, τὸ ἄρθρον. Scribendum τοὐρθὸν, τὸ ἄρθρον, id est τὸ αἰδοῖον. Respexit ad Euripidis Silenum temulentiam facete laudantem in Cyclope v. 168. Ὡς ὅς γε πίνων μὴ γέγηθε, μαίνεται. Ἵν' ἐστὶ τουτὶ τοὐρθὸν ἐξανιστάναι, Μαστοῦ τε δραγμὸς, καὶ παρεσκευασμένου Ψαῦσαι χεροῖν λειμῶνος, ὀρχηστύς θ' ἅμα, Κακῶν τε λῆστις.

νόσον, ὦ ψυχὴ σκληρὰ, χάλυβος
λιθοκόλλητον στόμιον παρέχουσ',
ἀνάπαυε βοὴν, ὡς ἐπίχαρτον
τελέως ἀεκούσιον ἔργον.

ΥΛ. αἴρετ', ὀπαδοὶ, μεγάλην μὲν ἐμοὶ
τούτων θέμενοι ξυγγνωμοσύνην,
μεγάλην δὲ θεοῖς ἀγνωμοσύνην
εἰδότες ἔργων τῶν πρασσομένων·
οἳ φύσαντες, καὶ κληζόμενοι
πατέρες, τοιαῦτ' ἐφορῶσι πάθη.
τὰ μὲν οὖν μέλλοντ' οὐδεὶς ἐφορᾷ·
τὰ δὲ νῦν ἑστῶτ', οἰκτρὰ μὲν ἡμῖν,
αἰσχρὰ δ' ἐκείνοις,
χαλεπώτατα δ' οὖν ἀνδρῶν πάντων,
τῷ τήνδ' ἄτην ὑπέχοντι.

ΧΟ. λείπου μηδὲ σὺ, παρθέν', ἐπ' οἴκων,
μεγάλους μὲν ἰδοῦσα νέους θανάτους,
πολλὰ δὲ πήματα καινοπαθῆ· καὶ

μενον εἰς τὴν πυρὰν, καί φησιν· ἄγε, ὦ σκληρὰ ψυχὴ ΧΑΛΥΒΟΣ, ὡς ἀπὸ χαλυβικοῦ σιδήρου πεποιημένη, πρὶν τήνδε ἀνακινῆσαι νόσον, ἐνδοῦσα τὸ στόμα τὸ σεαυτῆς ἐμφραγῆναι, ὡσανεὶ στόμα φρέατος λίθῳ κεκολλημένου, πρὸς τὸ μηκέτι ὕδωρ ἀνιμᾶσθαι, ἀνάπαυε τὴν βοήν. λείπει δὲ τὸ ὡς, ἵν' ᾖ, ὡς ἀπὸ χάλυβος γενομένη. ἢ ΧΑΛΥΒΟΣ ΛΙΘΟΚΟΛΛΗΤΟΝ ΣΤΟΜΙΟΝ, ἀντὶ τοῦ, λίθινον καὶ σκληρὸν χαλινὸν σαυτῇ ἐπιβαλοῦσα. ΑΝΑΠΑΥΕ ΒΟΗΝ. ἀνάπαυσον τὴν βοὴν, ὡς εἰς ἐπίχαρτον ἅμα καὶ ἀκούσιον πρᾶγμα χωροῦσα, τὴν πυράν. πῶς δὲ ἐπίχαρτον καὶ ἀκούσιον; ἐπίχαρτον μὲν, ὅτι ἀπαλλάττεται τῆς νόσου· ἀκούσιον δὲ, ὅτι λυπεῖ πάντοτε ἡ ἀποστέρησις τοῦ βίου. παρὰ τὸ, (Ἰλ. δ'. 43.) ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.

1266. ΑΙΡΕΤ' ΟΠΑΔΟΙ. οὐκ οἰκέταις, ἀλλὰ τοῖς ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ ἐξ Εὐβοίας. ΞΥΓΓΝΩΜΟΣΥΝΗΝ. ἀντὶ τοῦ συγγνώμην, ὅτι κατὰ γνώμην πατρῴαν τοῦτο ποιῶ.

1270. ΟΙ ΦΥΣΑΝΤΕΣ. πρὸς τὸν Δία ἡ ἀπότασις τοῦ λόγου. ἐκείνους, φησὶν, ἀγνώμονας ἡγεῖσθε, οἵ τινες γεννήσαντες αὐτὸν, περιορῶσι τοιαῦτα πάσχοντα. ΟΥΔΕΙΣ ΕΦΟΡΑι. περιττὴ ἡ πρόθεσις.

1277. ΛΕΙΠΟΥ ΜΗΔΕ ΣΥ. τοῦτο λέγει ὁ Χορὸς ἢ ὁ Ὕλλος. ἔοικε γὰρ ὁ Ὕλλος ἀποστραφεὶς ταῖς ἀπὸ τοῦ Χοροῦ λέγειν, μὴ ἀπολιμπάνεσθαι τῶν οἴκων, ἕως ἂν ἀπέλθωσιν ἀπὸ τῆς πυρᾶς. ΑΠ' ΟΙΚΩΝ. γράφεται ΕΠ' ΟΙΚΩΝ. τουτέστι, μηδὲ

1277. His verbis Chori ductor virgines, quibus constat Chorus, alloquitur. Persona in membr. præfixa Χορὸς ἢ Ὕλλος, ut in Aldina editione: in aliis solummodo Χορός. Legendum autem cum scholiaste ἐπ' οἴκων. Perperam in nostris exemplaribus ἀπ' οἴκων.

1279. καινοπαθῆ. Varia lectio in codd. apposita καινοπαγῆ, cum glossa νεοκατασκεύαστα. Ut hunc versum exhibui, sic scriptus est in T. In aliis libris syllaba defectus est. Heathius τάδε inserit: Πολλὰ δὲ πήματα τάδε καινοπαθῆ· Κοὐδὲν τούτων, ὅ τι μὴ Ζεύς. In hac emendatione minus probo otiosum τάδε. Si qui putet neces-

οὐδὲν τούτων, ὅ τι μὴ Ζεύς.

ὑμεῖς περιλείπεσθε ἐνταῦθα, ἀλλ' ἀκολουθήσατε. Κ'ΟΥΔΕΝ ΤΟΥΤΩΝ. λείπει, ἐποίησε. οὐδὲν τούτων οὐδεὶς ἔπραξεν, εἰ μὴ μόνος ὁ Ζεύς. διὰ τὴν εἱμαρμένην, ἥ τις κακῶν καὶ ἀγαθῶν ἐστιν αἰτία.

sario καὶ elidi, videat Antig. 383. Nescio ubi in hoc dramate Eustathius nomen ἀρχέλεως repererit, quod e Trachiniis ab eo excitatum p. 264. frustra in illis quæras. Doctum Archiepiscopum fefellit procul dubio memoria. Obversabatur ei forte Comici versus in Equitibus 164. ubi ἀρχέλας e codicibus nostris legimus, ille vero legisse videtur: Τούτων ἁπάντων αὐτὸς ἀρχέλεως ἔσει.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΤΡΑΧΙΝΙΩΝ.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΑΙΑΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ.

TA TOY

ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΘΗΝΑ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ΑΙΑΣ.

ΧΟΡΟΣ ΣΑΛΑΜΙΝΙΩΝ ΝΑΥΤΩΝ.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΑΙΑΝΤΟΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΥ.

ΤΟ δρᾶμα τῆς Τρωϊκῆς ἐστὶ πραγματείας, ὥσπερ οἱ ΑΝΤΗΝΟΡΙΔΑΙ, καὶ ΑΙΧΜΑΛΩΤΙΔΕΣ, καὶ ΕΛΕΝΗΣ ΑΡΠΑΓΗ, καὶ ΜΕΜΝΩΝ.* πεπτωκότος γὰρ ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Ἀχιλλέως, ἐδόκουν Αἴας τε καὶ Ὀδυσσεὺς ἐπ' αὐτῷ πλέον τι ἀριστεύειν περὶ τὴν τοῦ σώματος κομιδήν· καὶ κρινομένων περὶ τῶν ὅπλων, κρατεῖ Ὀδυσσεύς. ὅθεν ὁ Αἴας τῆς κρίσεως μὴ τυχὼν, παρακεκίνηται,† καὶ διέφθαρται τὴν γνώμην· ὥστε ἐφαπτόμενος τῶν ποιμνίων, δοκεῖν τοὺς Ἕλληνας διαχρήσασθαι.‡ καὶ τὰ μὲν ἀνεῖλε τῶν τετραπόδων, τὰ δὲ δήσας, ἀπάγει ἐπὶ τὴν σκηνήν· ἐν οἷς ἐστὶ καὶ κριός τις ἔξοχος, ὃν ᾤετο εἶναι Ὀδυσσέα, ὃν δήσας ἐμαστίγωσεν, ὅθεν καὶ τῇ ἐπιγραφῇ πρόσκειται ὁ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ, ἢ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ΛΟΚΡΟΥ. Δικαίαρχος δὲ ΑΙΑΝΤΟΣ ΘΑΝΑΤΟΝ ἐπιγράφει· ἐν δὲ ταῖς διδασκαλίαις ψιλῶς ΑΙΑΣ ἀναγέγραπται.

* In Argumento memoratur Sophoclis tragœdia *Memnon*, cujus nuspiam alibi, quod equidem sciam, occurrit mentio. In codice Regio E. non **ΜΕΜΝΩΝ** scriptum, sed **ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ**, librarii prolubio aut errore.

[† *παρακεκίνηται* quid sit, docent sequentia quæ idem valent, *διέφθαρται τὴν γνώμην.* Eadem junguntur in Suida t. iii. p. 82. *Παρακινοῦντα, ἐξιστάμενον. Οὐχ οὕτω παρακεκινηκότες καὶ διεφθαρμένοι τὴν γνώμην, ἀλλὰ κ. τ. λ.* Excerpta ex Diodoro Sic. t. ii. p. 565. 20. *ὢν δὲ φύσει παράθερμος, καὶ τῇ διανοίᾳ παρακεκινηκὼς, πολλὰ διῴκει μανίᾳ προσεμφερῶς.* Quomodo Lucianus t. iii. p. 131. *γύναιον ἐς ὑπερβολὴν πάγκαλον, ὑπόθερμον δὲ καὶ παρακεκινημένον.* ad quem Scholiastes t. i. p. 103. *Θερμουργὸς ὁ παρακεκινημένος.* Similiter Latini dicunt *permoveri mente* de insano. *Schæf.*]

‡ *διαχρήσασθαι.* Codd. quidam *διαχειρίζεσθαι.*

Ταῦτα μὲν οὖν πράττει ὁ Αἴας· καταλαμβάνει δὲ Ἀθηνᾶ Ὀδυσσέα ἐπὶ τῆς σκηνῆς διοπτεύοντα, τί ποτε ἄρα πράττει ὁ Αἴας· καὶ δηλοῖ αὐτῷ τὰ πραχθέντα, καὶ προκαλεῖται εἰς τὸ ἐμφανὲς τὸν Αἴαντα ἔτι ἐμμανῆ ὄντα, καὶ ἐπικομπάζοντα, ὡς τῶν ἐχθρῶν ἀνῃρημένων. καὶ ὁ μὲν εἰσέρχεται ἐπὶ τῷ μαστιγοῦν* τὸν Ὀδυσσέα. παραγίνεται δὲ Χορὸς Σαλαμινίων ναυτῶν, εἰδὼς μὲν τὸ γεγονὸς, ὅτι ποίμνια ἐσφάγησαν Ἑλληνικὰ, ἀγνοῶν δὲ τὸν δράσαντα. ἔξεισι δὲ καὶ Τέκμησσα, τοῦ Αἴαντος αἰχμάλωτος παλλακὶς, εἰδυῖα μὲν τὸν σφαγέα τῶν ποιμνίων, ὅτι Αἴας ἐστὶν, ἀγνοοῦσα δὲ τίνος εἶεν τὰ ποίμνια. ἑκάτερος οὖν παρ' ἑκατέρου μαθόντες τὸ ἀγνοούμενον, Χορὸς μὲν παρὰ Τεκμήσσης, ὅτι Αἴας ταῦτα ἔδρασε, Τέκμησσα δὲ παρὰ τοῦ Χοροῦ, ὅτι Ἑλληνικὰ τὰ σφαγέντα ποίμνια, ἀπολοφύρονται· καὶ μάλιστα ὁ Χορός. ὅθεν δὴ ὁ Αἴας προελθὼν, ἔμφρων γενόμενος, ἑαυτὸν ἀπολοφύρεται. καὶ τούτου ἡ Τέκμησσα δεῖται παύσασθαι τῆς ὀργῆς· ὁ δὲ ὑποκρινόμενος πεπαῦσθαι, ἔξεισι καθαρσίων ἕνεκεν, καὶ ἑαυτὸν διαχρῆται. εἰσὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ δράματος λόγοι τινὲς Τεύκρου πρὸς Μενέλαον, οὐκ ἐῶντα θάπτειν τὸ σῶμα. τὸ δὲ πέρας, θάψας αὐτὸν Τεῦκρος, ἀπολοφύρεται. παρίστησι δὲ ὁ λόγος τῆς τραγῳδίας, ὅτι ἐξ ὀργῆς καὶ φιλονεικίας οἱ ἄνθρωποι ἥκοιεν ἐπὶ τὰ τοιαῦτα νοσήματα, ὥσπερ ὁ Αἴας προσδοκήσας ἐγκρατὴς εἶναι τῶν ὅπλων, καὶ ἀποτυχὼν, ἔγνω ἑαυτὸν ἀνελεῖν. αἱ δὲ τοιαῦται νῖκαι οὐκ εἰσὶν ἐπωφελεῖς, οὐδὲ τοῖς δοκοῦσι νενικηκέναι. ὅρα γὰρ καὶ παρ' Ὁμήρῳ τὰ περὶ τῆς ἥττης τοῦ Αἴαντος πάνυ διὰ βραχέων καὶ περιπαθῶς· (Ὀδυσσ. λ'. 542.)

οἴη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
νόσφιν ἀφεστήκει κεχολωμένη εἵνεκα τευχέων.

εἶτα αὐτοῦ ἄκουε τοῦ κεκρατηκότος· (547.)

ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾷν τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλῳ.

* ἐπὶ τῷ μαστιγοῦν. Sic codd. plerique et melioris notæ. Aldus ἐπὶ τὸ—

οὐκ ἐλυσιτέλησεν ἄρα αὐτῷ ἡ νίκη, τοιούτου ἀνδρὸς διὰ τὴν ἧτταν ἀποθανόντος.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν τῷ ναυστάθμῳ πρὸς τῇ σκηνῇ τοῦ Αἴαντος. δαιμονίως δὲ εἰσφέρει προλογίζουσαν τὴν Ἀθηνᾶν. ἀπίθανον γὰρ τὸν Αἴαντα προϊόντα εἰπεῖν περὶ τῶν αὐτῷ πεπραγμένων, ὥσπερ ἐξελέγχοντα ἑαυτόν· οὐδὲ μὴν ἕτερός τις ἠπίστατο τὰ τοιαῦτα, ἐν ἀποῤῥήτῳ καὶ νυκτὸς τοῦ Αἴαντος δράσαντος. θεοῦ οὖν ἦν τὸ ταῦτα διασαφῆσαι, καὶ Ἀθηνᾶς προσκηδομένης* τοῦ Ὀδυσσέως, ἐφεξῆς·

καὶ πάλαι φύλαξ ἔβην
τῇ σῇ πρόθυμος εἰς ὁδὸν κυνηγίᾳ.

Περὶ δὲ τοῦ θανάτου τοῦ Αἴαντος διαφόρως ἱστορήκασιν. οἱ μὲν γάρ φασιν ὅτι ὑπὸ Πάριδος τρωθεὶς, ἦλθεν εἰς τὰς ναῦς αἱμοῤῥοῶν· οἱ δὲ, ὅτι χρησμὸς ἐδόθη Τρωσὶ πηλὸν κατ᾽ αὐτοῦ βαλεῖν· σιδήρῳ γὰρ οὐκ ἦν τρωτός· καὶ οὕτω τελευτᾷ. οἱ δὲ, ὅτι αὐτόχειρ αὐτοῦ γέγονεν, ὧν ἐστὶ καὶ Σοφοκλῆς. περὶ δὲ τῆς πλευρᾶς, ὅτι μόνην αὐτὴν τρωτὴν εἶχεν, ἱστορεῖ καὶ Πίνδαρος, ὅτι τὸ μὲν σῶμα, ὅπερ ἐκάλυψεν ἡ λεοντῆ, ἄτρωτον ἦν· τὸ δὲ μὴ καλυφθὲν τρωτὸν ἔμεινε.

[* προκηδομένης. Vulgo προσκηδομένης. Eadem commutatio Trachin. v. 968. Posterius verbum, opinor, ejiciendum e Lexicis. Mox ἐφεξῆς, ita nude positum, me quidem offendit. *Schæf.*]

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΑΙΑΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ.

ΑΘΗΝΑ.

ΑΕΙ μὲν, ὦ παῖ Λαρτίου, δέδορκά σε
πεῖράν τιν' ἐχθρῶν ἁρπάσαι θηρώμενον·
καὶ νῦν ἐπὶ σκηναῖς σε ναυτικαῖς ὁρῶ
Αἴαντος, ἔνθα τάξιν ἐσχάτην ἔχει,
πάλαι κυνηγετοῦντα, καὶ μετρούμενον

1. ΑΕΙ ΜΕΝ Ω ΠΑΙ. πάρεστιν Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀγωνιῶν καὶ πολυπραγμονῶν, μή τι ἀπὸ ἐχθροῦ πάθῃ. πάντα δὲ τὰ τῆς ὑποθέσεως συνεκτικῶς ἐδήλωσεν ἐν τῷ προοιμίῳ, πρὸς τίνα ὁ λόγος, καὶ ποῦ ἡ σκηνὴ, καὶ τί πράττει ὁ Ὀδυσσεύς. ἐν δὲ τῷ ΠΕΙΡΑΝ ΤΙΝ' ΕΧΘΡΩΝ λείπει ἡ κατά. ἤδη ἴχνος τι κατέθετο τῆς ὑποθέσεως, ὡς παρ' ἐχθρὸν ἥκει. δεῖ δὲ τὰ τῆς ὑποθέσεως συνεκτικὰ εἶναι ἐν ἀρχῇ. ἀεὶ ὁρῶ σε, ὦ Ὀδυσσεῦ, πείρᾳ καὶ δόλῳ μετιόντα τοὺς ἐχθρούς. πεῖρα δὲ, ἡ βλάβη, ὡς καὶ ἐν Δανάῃ·

Οὐκ οἶδα τὴν σὴν πεῖραν· ἓν δ' ἐπίσταμαι,
τοῦ παιδὸς ὄντος τοῦδ', ἐγὼ διόλλυμαι.

τὸ δὲ ΑΕΙ εἶπεν, ἀναφέρουσα εἰς ἐκεῖνο, ὅτι καὶ μετὰ Διομήδους κατάσκοπος γενόμενος ἐπὶ τοὺς Τρῶας οὐκ ἔλαθεν αὐτὴν, ὡς αὐτὸς μαρτυρῶν φησι· (Ἰλ. κ'. 278.)

Κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥ τε μοι αἰεὶ
ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω.

δυσχεραίνει δὲ ἡ Ἀθηνᾶ τῷ Αἴαντι, ὅτι ἀπώσατο τὴν συμμαχίαν αὐτῆς. Εἰς τὸ αὐτό. ἀεὶ ὁρῶ σε, ὦ Ὀδυσσεῦ, τὴν παρὰ τῶν ἐχθρῶν σοι γινομένην βλάβην ζητοῦντα προϋφαρπάσαι. οἷον, ἐπιβουλεύει σοί τις; σπουδάζεις τὴν ἐπιβουλὴν τὴν κατὰ σοῦ γινομένην αὐτῷ τῷ ἐπιβουλεύσαντι βλαβερὰν γενέσθαι. ἐκ μεταφορᾶς τῶν κυνηγῶν, οἳ τὰ μικρὰ θηρία φονεύουσι, προφυλαττόμενοι τὴν ἐξ αὐτῶν ἐσομένην βλάβην. πεῖρα δὲ Ἀττικῶς δόλος καὶ τέχνη, ὅθεν καὶ πειραταὶ, οἱ κατὰ θάλασσαν κακοῦργοι. ΛΑ'ΡΤΙΟΥ. κτητικὸν ἀντὶ κυρίου. ΘΗΡΩΜΕΝΟΝ. ἀντὶ τοῦ ἀνιχνεύοντα. ἐπήνεγκε δὲ καὶ τὰ ἄλλα μεταφορικῶς, καὶ τὸ ΜΕΤΡΟΥΜΕΝΟΝ, ἀριθμοῦντα, ζητοῦντα, ἀκολουθοῦντα τὰ ἴχνη τὰ ἐκείνου.

[1. Λαρτίου. Vulgo Λάρτίου cum spiritu, quo facile carebimus. Conf. Alcæi Messenii Epigr. vii. Epigr. adesp. cccxc. ccccLxix. ccccLxxxvii. ccccLxxxix. *Schæf.*]

ἴχνη τὰ κείνου νεοχάραχθ', ὅπως ἴδῃς
εἴτ' ἔνδον, εἴτ' οὐκ ἔνδον. εὖ δέ σ' ἐκφέρει
κυνὸς Λακαίνης ὥς τις εὔρινος βάσις.
ἔνδον γὰρ ὡ'νὴρ ἄρτι τυγχάνει, κάρα
στάζων ἱδρῶτι καὶ χέρας ξιφοκτόνους.
καί σ' οὐδὲν εἴσω τῆσδε παπταίνειν πύλης
ἔτ' ἔργον ἐστὶν, ἐννέπειν δ' ὅτου χάριν
σπουδὴν ἔθου τήνδ', ὡς παρ' εἰδυίας μάθῃς.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ὦ φθέγμ' Ἀθάνας, φιλτάτης ἐμοὶ θεῶν,
ὡς εὐμαθές σου, κἂν ἄποπτος ᾖς, ὅμως
φώνημ' ἀκούω, καὶ ξυναρπάζω φρενὶ,

6. ΝΕΟΧΑΡΑΚΤΑ. *νεωστὶ κεχαραγμένα. εὐφυῶς. ὁπόταν γὰρ νεωστὶ αἱ ἀποχαράξεις τῶν ζώων γένωνται, μᾶλλον ἐπακολουθοῦσιν οἱ κυνηγέται, πρὶν ὑπὸ ἀνέμου ἀφανισθῇ ἡ ὀδμή. προσοχὴν δὲ ἐργάζεται τῷ ἀκροατῇ περὶ τῶν δηλωθησομένων.*

7. ΕΙΤ' ΕΝΔΟΝ ΕΙΤ' ΟΥΚ ΕΝΔΟΝ. *οὐκ ἀναγκαῖον τὸ πολυπραγμονεῖν ἔτι εἰ ἔνδον ὁ Αἴας. ἔνδον γάρ. ἀλλὰ λέγε διὰ τί τὴν σπουδὴν ταύτην ἔθου, ἵνα παρ' ἐμοῦ μάθῃς τὰ ἀγνοούμενά σοι.* ΕΥ ΔΕ Σ' ΕΚΦΕΡΕΙ. *ἔξω τῆς σκηνῆς τοῦ Αἴαντος ἐπάγεταί σε ἡ βάδισις τοῦ Αἴαντος, δίκην κυνὸς εὐοσφρήτου, ἀπὸ τοῦ ἴχνους ζητοῦντα, εἰ ἔνδον γέγονεν ὁ Αἴας. προέλκονται γὰρ τοὺς κυνηγέτας αἱ κύνες ἐπὶ τὰ ἐπαγόμενα, παρ' ὃ καὶ ἐπακτῆρας θέλουσιν ἔνιοι αὐτοὺς καλεῖσθαι, ὡς ἐπαγομένους ὑπὸ τῶν κυνῶν. Ὅμηρος· ('Οδ. τ'. 435.) πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν Ἴχνη ἐρευνῶντες κύνες ἤϊσαν.* ΟΥΔΕΝ ΕΤ' ΕΡΓΟΝ ΕΣΤΙΝ. *ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἀναγκαῖόν ἐστίν.*

14. Ω ΦΘΕΓΜ' ΑΘΑΝΑΣ. *καὶ τοῦτο ἄριστα πεποίηται. φθέγμα γὰρ εἶπεν, ὡς μὴ θεασάμενος αὐτήν. δῆλον γάρ, ὡς οὐκ εἶδεν αὐτήν, ἐκ τοῦ* ΚΑΝ ΑΠΟΠΤΟΣ ΗΙΣ ΟΜΩΣ, *τουτέστιν ἀόρατος.* ΚΑΙ ΞΥΝΑΡΠΑΖΩ ΦΡΕΝΙ. *ἤτοι ὀξέως συνίημι καὶ ἀντιλαμβάνομαι. τῆς δὲ φωνῆς μόνης αἰσθάνεται, ὡς ἐθάδος αὐτῷ οὔσης. ἔστη μέντοι ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡ Ἀθηνᾶ· δεῖ γὰρ τοῦτο χαρίζεσθαι τῷ θεατῇ. προθεραπεύει*

9. *ἔνδον γὰρ ὡ'νήρ.* Perperam vulgo *ἀνὴρ*, quod absque articulo indefinitum est, et hominem quemvis significat. At *ὁ ἀνὴρ* est vir ille de quo sermo est, definite. Hujus nominis Homerus aliique poëtæ primam producunt pro metri necessitate, quod Atticis poëtis præterquam in melicis non licuit. Vide ad Œd. Col. 1486. [*ἅ'νήρ.* Brunckius *ὡ'νήρ.* Secutus sum Porsonum, quem vide e. c. ad Euripid. Orest. v. 851.—*τυγχάνει* Porsonus ad Euripid. Hecub. v. 788. jungit participio *στάζων*. Sed v. Erfurdtii Epistola ad me scripta p. 570. et quæ addidi ad L. Bos. Ellips. p. 785. *Schæf.*]

15. *κἂν ἄποπτος ᾖς.* Minervæ e machina loquentis, et spectatoribus conspicuæ, vocem audiebat Ulysses, at ipse eam censebatur non videre, juxta veterum opinionem, Deos quidem sæpe cum hominibus colloqui, sed perquam raro se iis in conspectum dare; juxta illud Homericum: *Οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς.* Inde est quod apud Euripidem Hippolytus Dianæ ait: *Σοὶ καὶ ξύνειμι, καὶ λόγοις σ' ἀμείβομαι, Κλύων μὲν αὐδὴν, ὄμμα δ' οὐχ ὁρῶν τὸ σόν.*

16. *ξυναρπάζω φρενί.* Schol. *ὀξέως ξυνίημι καὶ ἀντιλαμβάνομαι.* Posterioris verbi adhibiti pro *sensu percipere* exempla contulit Grævius ad Luciani Solœcistam N. 43.

χαλκοστόμου κώδωνος ὡς Τυρσηνικῆς.
καὶ νῦν ἐπέγνως εὖ μ' ἐπ' ἀνδρὶ δυσμενεῖ
βάσιν κυκλοῦντ', Αἴαντι τῷ σακεσφόρῳ.
κεῖνον γὰρ, οὐδέν' ἄλλον, ἰχνεύω πάλαι.
νυκτὸς γὰρ ἡμᾶς τῆσδε πρᾶγος ἄσκοπον
ἔχει περάνας, εἴπερ εἴργασται τάδε.
ἴσμεν γὰρ οὐδὲν τρανὲς, ἀλλ' ἀλώμεθα·
κἀγὼ 'θελοντὴς τῷδ' ὑπεζύγην πόνῳ.
ἐφθαρμένας γὰρ ἀρτίως εὑρίσκομεν
λείας ἁπάσας, καὶ κατηναρισμένας
ἐκ χειρὸς, αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις.
τὴν δ' οὖν ἐκείνῳ πᾶς τις αἰτίαν νέμει.

δὲ τὴν θεὸν ὁ 'Οδυσσεὺς, καὶ οὕτω λέγει τὰ Αἴαντος. ΚΩΔΩΝΟΣ. ἡ κώδων θηλυκῶς 'Αττικῶς. κώδων δὲ καλεῖται τὸ πλατὺ τῆς σάλπιγγος· ἀπὸ μέρους δὲ τὴν σάλπιγγά φησι. πολλὰ δὲ εἴδη σαλπίγγων. εἰσὶ γὰρ Λιβυστικαὶ σάλπιγγες· εἰσὶν Αἰγύπτιοι· εἰσὶ Τυρσηνικαί. πρῶτος δὲ 'Αρχώνδας συμμαχῶν τοῖς 'Ηρακλείδαις ἤγαγεν εἰς Ἕλληνας τὴν Τυρσηνικὴν σάλπιγγα. ὁ δὲ νοῦς· καὶ σοῦ τὸ φώνημα ἀκούω ἐξαιρέτως, ὡς Τυρσηνικῆς σάλπιγγος ὀξυφωνοτάτης οὔσης. ΤΩι ΣΑΚΕΣΦΟΡΩι. σακεσφόρος δὲ ὁ Αἴας οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ κατ' ἐξοχήν. Ὅμηρος. ('Ιλ. η'. 219.)

Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον.

οἰκεῖον δὲ τοῦτο τοῦ Αἴαντος.

23. ΤΡΑΝΕΣ. σαφὲς, ἀληθές. καλῶς δὲ τοῦτο ἐποίησεν, ἵνα ἐπικρεμὴς ᾖ ἔτι ἡ ὑπόθεσις, καὶ τὸ ἄπιστον εἰς ἀμφίγνοιαν ἄγηται. δι' ὃ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ τοῦτον ὑπέστην τὸν κίνδυνον, ἵνα γνῶσι τἀληθὲς, πάντων τὴν αἰτίαν τοῦ γεγονότος εἰς αὐτὸν ἀναγόντων. ΑΛΩΜΕΘΑ. τῷ νῷ πλανώμεθα.

26. ΛΕΙΑΣ ΑΠΑΣΑΣ. τὰ ποίμνια, τὰ βοσκήματα, λείας φησίν. ἔνθεν καὶ λῃστής. κατὰ τὸ κύριον Ὅμηρος· ('Ιλ. λ'. 676.)

Ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν.

ΚΑΤΗΝΑΡΙΣΜΕΝΑΣ. ἄκυρον. τὸ γὰρ σκυλεύειν, ἐναρίζειν, ὅτι τὰ ἔναρα, σκύλα, παρὰ τὸ ἀρηρέναι, καὶ ἐντὸς αὐτῶν εἶναι ἡμᾶς. καὶ τὸ παρ' 'Ομήρῳ τοιοῦτόν ἐστιν· ('Ιλ. φ'. 845.)

Ἦ τοι βέλτερόν ἐστι κατ' οὔρεα θῆρας ἐναίρειν.

πῶς γὰρ οἷόν τε ἐστὶ σκυλεύειν τοὺς λέοντας, εἰ μὴ εἴη καὶ ἐπὶ ἀλόγων ζώων τὸ σκυλεύειν; Καλλίμαχος ἐπὶ τῆς λεοντείας δορᾶς·

τὸ δὲ σκύλον ἀνδρὶ καλύπτρη
γιγνόμενον νιφετοῦ καὶ βελέων ἔρυμα.

27. ΕΠΙΣΤΑΤΑΙΣ. τοῖς ποιμέσι. καλῶς δὲ τοῦτο, ἵνα μὴ παραγένοιτό τις ἀπαγγέλλων τὸ σαφές. ΕΚΕΙΝΩι ΠΑΣ ΤΙΣ ΑΙΤΙΑΝ ΝΕΜΕΙ. πόθεν οὖν αὕτη ἡ ὑπόνοια; ὅτι εἶδέ τις αὐτὸν ἐν τῷ πεδίῳ πηδῶντα μετὰ τοῦ ξίφους νεωστὶ ῥαινομένου ὑπὸ τοῦ αἵματος.

17. *κώδωνος Τυρσηνικῆς*. Eurip. Heracl. 833. Ἐπεὶ δ' ἐσήμην' ὄρθιον Τυρσηνικῇ Σάλπιγγι. [V. Porson. ad Euripid. Phœniss. v. 1392. *Schæf.*]

27. *αὐτοῖς*. gl. *σύν*. Solemnis hujus præpositionis ellipsis. Vide Indicem nostrum in Aristophanem.

28. *αἰτίαν νέμει*. Sic Aldus et veteres codd. Glossa *εἰς αὐτὸν τρέπει*, quod verbum in quibusdam codd. textum in-

κἀμοί τις ὀπτὴρ αὐτὸν εἰσιδὼν μόνον
πηδῶντα πεδία σὺν νεοῤῥάντῳ ξίφει,
φράζει τε κἀδήλωσεν· εὐθέως δ' ἐγὼ
κατ' ἴχνος ᾄσσω, καὶ τὰ μὲν σημαίνομαι,
τὰ δ' ἐκπέπληγμαι, κοὐκ ἔχω μαθεῖν ὅτου.
καιρὸν δ' ἐφήκεις. πάντα γὰρ τά τ' οὖν πάρος,
τά τ' εἰσέπειτα, σῇ κυβερνῶμαι χερί.
ΑΘ. ἔγνων, Ὀδυσσεῦ, καὶ πάλαι φύλαξ ἔβην
τῇ σῇ πρόθυμος εἰς ὁδὸν κυνηγίᾳ.
ΟΔ. ἦ καί, φίλη δέσποινα, πρὸς καιρὸν πονῶ;
ΑΘ. ὡς ἔστιν ἀνδρὸς τοῦδε τἄργα ταῦτά σοι.
ΟΔ. καὶ πρὸς τί δυσλόγιστον ὧδ' ᾖξεν χέρα;
ΑΘ. χόλῳ βαρυνθεὶς τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων.
ΟΔ. τί δῆτα ποίμναις τήνδ' ἐπεμπίπτει βάσιν;
ΑΘ. δοκῶν ἐν ὑμῖν χεῖρα χραίνεσθαι φόνῳ.
ΟΔ. ἦ καὶ τὸ βούλευμ' ὡς ἐπ' Ἀργείοις τόδ' ἦν;
ΑΘ. κἂν ἐξέπραξεν, εἰ κατημέλησ' ἐγώ.

31. ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΝ ΣΗΜΑΙΝΟΜΑΙ. ἤγουν σημαντίζομαι, διὰ σημείων γιγνώσκω. οἷον, σημεῖα ἐμαυτῷ τινα συντίθημι ἀπὸ τοῦ ἴχνους· τὰ δὲ ἀπορῶ. τοιοῦτον γὰρ συμβαίνει ἐπὶ τοὺς ἰχνευτὰς, ἐπιταραττομένων τῶν ἰχνῶν. διὰ δὲ τὴν μανίαν δυσίχνευτος καὶ ἐπιτεταραγμένη ἡ βάσις γέγονε τοῦ Αἴαντος. καὶ ὅλως Ὀδυσσεὺς ἀναμένει τὸ ἀκριβὲς γνῶναι, ἵνα μὴ δοκοίη κατ' ἐχθροῦ προπετές τι πράττειν. ΚΑΙΡΟΝ Δ' ΕΦΗΚΕΙΣ. εὐφυῶς ἄρχεται τῆς ὑποθέσεως ὁ ποιητὴς, ὥστε τρανῶσαι τὸ πᾶν διὰ τῆς Ἀθηνᾶς. θεραπεύει δὲ Ὀδυσσεὺς τὴν Ἀθηνᾶν, ἵνα καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἕξῃ αὐτὴν εὐμενῆ.

36. ΕΓΝΩΝ. ταῦτα πρὸς τὰ ἐξ ἀρχῆς, ἵνα μὴ δόξῃ ἀγνοεῖν ἡ θεὰ τὸ πρᾶγμα.

38. Η ΚΑΙ ΦΙΛΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ. ἐν τοῖς ἀμοιβαίοις κατὰ βραχὺ δηλοῦται ἡ ὑπόθεσις· πυνθάνεται δὲ πρῶτον, εἰ ἄρα πρὸς καιρὸν πονεῖ. εἰ γὰρ αὐτός ἐστιν ὁ τὸν φόνον δράσας, πρὸς καιρὸν ἂν εἴη πονῶν ὁ Ὀδυσσεύς. τὸ δὲ ΩΣ ἐν τῷ ΩΣ ΕΣΤΙΝ ΑΝΔΡΟΣ, ἀντὶ τοῦ ὄντως καὶ ἀληθῶς κεῖται.

40. ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΙ ΔΥΣΛΟΓΙΣΤΟΝ. ἐπύθετο πρῶτον, εἰ αὐτὸς ὁ δράσας· εἶτα καὶ τὴν αἰτίαν πυνθάνεται. τὸ δὲ ΔΥΣΛΟΓΙΣΤΟΝ ὅμοιον τῷ (21.) ΠΡΑΓΟΣ ΑΣΚΟΠΟΝ. ἀγνοεῖ γὰρ ἔτι τὴν μανίαν.

41. ΧΟΛΩι ΒΑΡΥΝΘΕΙΣ. ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς πυνθάνεται, πρὸς τί αὐτῷ χρήσιμον· ἡ δὲ τὴν αἰτίαν ἐπήγαγεν, ὑφ' ἧς κινηθεὶς εἰς χόλον ἤχθη. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ λεῖπον τῆς ὑποθέσεως. ἤδη δὲ τὴν μανίαν αὐτοῦ σημαίνει, ὅθεν αὐτῷ ἡ πλάνη γεγένηται. ἡμεῖς δὲ ὡς οὐ προεπιστάμενοι τὰ πράγματα ἀμβλύτερον κατανοοῦμεν.

44. Η ΚΑΙ ΤΟ ΒΟΥΛΕΥΜ'. ἐρωτᾷ, πῶς μόνος ὢν πρὸς πλῆθος ἐδύνατο μάχεσθαι. ΒΟΥΛΕΥΜΑ φησί. μὴ λέγε βούλημα· οὐ γὰρ ἦν, ἀλλὰ πρᾶγμα.

45. Κ'ΑιΝ ΕΞΕΠΡΑΞΑΤ'. γράφεται καὶ ΕΞΕΠΡΑΞΕΝ.

vasit. Vide Valckenarium ad Hippol. 1321. [τήνδ'. Male Brunckius τὴν δ'. Schaf.]

29. κἀμοί. Minus bene vulgo καί μοι. [καί μοί. Brunckius, nescio cur offensus enclitica, plene κἀμοί. Schaf.]

30. πεδία. gl. κατά. Codd. quidam recentiores habent πεδίῳ, quod rursus

ΟΔ. ποίαισι τόλμαις ταῖσδε καὶ φρενῶν θράσει;
ΑΘ. νύκτωρ ἐφ' ὑμᾶς δόλιος ὁρμᾶται μόνος.
ΟΔ. ἦ καὶ παρέστη, κἀπὶ τέρμ' ἀφίκετο;
ΑΘ. καὶ δὴ 'πὶ δισσαῖς ἦν στρατηγίσιν πύλαις.
ΟΔ. καὶ πῶς ἐπέσχε χεῖρα μαιμῶσαν φόνου;
ΑΘ. ἐγώ σφ' ἀπείργω, δυσφόρους ἐπ' ὄμμασι
γνώμας βαλοῦσα, τῆς ἀνηκέστου χαρᾶς,
καὶ πρός τε ποίμνας ἐκτρέπω, ξύμμικτά τε
λείας, ἄδαστα βουκόλων φρουρήματα·
ἔνθ' εἰσπεσὼν ἔκειρε πολύκερων φόνον,
κύκλῳ ῥαχίζων· κἀδόκει μὲν ἔσθ' ὅτε
δισσοὺς Ἀτρείδας αὐτόχειρ κτείνειν ἔχων,

48. Η ΚΑΙ ΠΑΡΕΣΤΗ. ἀντὶ τοῦ ἐπλησίασεν ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὸ τέρμα, τῆς ὁδοῦ δηλονότι, ἀφίκετο.

49. ΣΤΡΑΤΗΓΙΣΙΝ ΠΥΛΑΙΣ. ταῖς τῶν σκηνῶν τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τοῦ Μενελάου.

50. ΜΑΙΜΩΣΑΝ. γράφεται καὶ ΔΙΨΩΣΑΝ.

51. ΕΓΩ ΣΦ' ΑΠΕΙΡΓΩ. ὅτι προσκορὲς ἦν διηγηματικῷ εἴδει τὸ πᾶν διεξελθεῖν. τὸ δὲ ἑξῆς· ἐγώ σφ' ἀπείργω τῆς ἀνηκέστου χαρᾶς. χαράν φησι, τὴν ἐπὶ τῷ δοκεῖν τοὺς Ἕλληνας ἀνῃρῆσθαι. ταύτης οὖν αὐτὸν τῆς χαρᾶς. ἀπεῖρξα, δυσφόρους γνώμας ἐμβαλοῦσα τοῖς ὄμμασι. καλῶς δὲ εἶπε ΓΝΩΜΑΣ. οὐ γὰρ κλέψαι φησὶ τὴν ὄψιν, ὥστε μὴ ὁρᾶν, ἀλλ' ἐπ' αὐτῇ γνώμην δύσφορον ἐπιβαλεῖν, ὡς οἴεσθαι ἰδεῖν τὰ μὴ ὄντα. τοῦτο δὲ οὐ τῶν ὀφθαλμῶν ἁμάρτημα, ἀλλὰ πολὺ πρότερον τῆς διανοίας. ΣΥΜΜΙΚΤΑ ΤΕ καὶ τὰ ἑξῆς. περιφραστικῶς τὰ βουκόλια. ΑΔΑΣΤΑ. ἀδιαίρετα, ἀμέριστα. πιθανὸν δὲ καὶ πρὸς τὸ πλῆθος. ἐλάσσονα γὰρ εἶναι εἰκὸς τὰ μεμερισμένα.

55. ΕΚΕΙΡΕ. ἀντὶ τοῦ, κείρων ἐπῄει. ΚΥΚΛΩι ΡΑΧΙΖΩΝ. κατὰ πάντα τόπον τῆς ἐπαύλεως σφάζων καὶ διακόπτων. διὰ τὸ τὴν πρώτην καὶ μεγάλην διακοπὴν κατὰ ῥάχιν γίνεσθαι. ἐκ μεταφορᾶς καὶ τοὺς μεγάλως κακουργοῦντας, ῥαχιστὰς φαμέν.

57. ΔΙΣΣΟΥΣ ΑΤΡΕΙΔΑΣ. πιθανῶς τούτων τὰ ὀνόματα εἶπεν. κατ' αὐτῶν

e glossemate ortum ἐν πεδίῳ. Vide quæ notavimus ad Eurip. Bacchas 303. Πηδῶντα σὺν πεύκαισι δικόρυφον πλάκα.

40. ὧδ' ᾖξεν χέρα. Sic libri omnes, ut equidem opinor, recte. Primario harum literarum viro legendum videtur χερὶ, quod per se quidem bonum esset, nec tamen vitii suspectum esse debet χέρα. Verba sunt plurima, quibus pedestris sermo non aliam quam neutralem significandi potestatem tribuit, poeticus vero tanquam transitivis utitur. Exempla aliquot excitavi ad Apollonii Argon. iii. 225. quibus adde οὐδάνει i. 478. ἐξαναζέσει in Æschyli Prom. 370. ἐπέζεσεν in Eurip. Cyclope 391. Sic in Epigrammate: Ὧι καλὸν ἁβροκόμης ἄνθος ἔλαμψεν Ἔρως. et in alio: Ἕλκει τῇδ' ὁ βίαιος Ἔρως. φλόγα δ' οἷα προφαίνων, Παιδὸς ἀπαστράπτει κάλλος ἐραστὸν ἰδεῖν. Verba sunt neutra λάμπειν et ἀπαστράπτειν, quæ tamen in his exemplis transitive usurpantur. Neutrum βλαστάνω prosæ etiam scriptores activa significatione adhibent. [ᾖξεν χέρα. V. Porson. ad Euripid. Orest. v. 1427. *Schæf.*]

[53. sq. ξύμμικτά τε—φρουρήματα. Arcte hæc jungenda. Vulgo post λείας commate interpungitur. Ac ne quem offendat duplex genitivus, λείας et βουκόλων, pendens ab uno nomine, φρουρήματα, consulat præter Triclinium ad Antigon. v. 1184. Matthiæ Grammat. Græc. major. p. 431. *Schæf.*]

ὅτ' ἄλλοτ' ἄλλον, ἐμπιτνῶν, στρατηλατῶν.
ἐγὼ δὲ φοιτῶντ' ἄνδρα μανιάσιν νόσοις
ὤτρυνον, εἰσέβαλλον εἰς ἕρκη κακά.
κἄπειτ', ἐπειδὴ τοῦδ' ἐλώφησεν φόνου,
τοὺς ζῶντας αὖ δεσμοῖσι συνδήσας βοῶν,
ποίμνας τε πάσας, ἐς δόμους κομίζεται,
ὡς ἄνδρας, οὐχ ὡς εὔκερων ἄγραν ἔχων.
καὶ νῦν κατ' οἴκους ξυνδέτους αἰκίζεται.
δείξω δὲ καὶ σοὶ τήνδε περιφανῆ νόσον,
ὡς πᾶσιν Ἀργείοισιν εἰσιδὼν θροῇς.
θαρσῶν δὲ μίμνε, μηδὲ συμφορὰν δέχου
τὸν ἄνδρ'. ἐγὼ γὰρ ὀμμάτων ἀποστρόφους
αὐγὰς ἀπείρξω, σὴν πρόσοψιν εἰσιδεῖν.
οὗτος, σὲ, τὸν τὰς αἰχμαλωτίδας χέρας
δεσμοῖς ἀπευθύνοντα, προσμολεῖν καλῶ.
Αἴαντα φωνῶ. στεῖχε δωμάτων πάρος.

γὰρ πλείων ἡ ἀγανάκτησις, ὡς τῆς ἀδικίας προκαταρξαμένων. τὸ δὲ τοῦ Ὀδυσσέως ἐταμιεύσατο τῷ Αἴαντι, ἵνα καὶ μεῖζον εἴη τὸ πάθος, αὐτοῦ φανερῶς παραπαίοντος. κἀπειδὴ γέλοιον, προελθόντα τὸν Αἴαντα λέγειν καὶ παρενοχλεῖν τοῖς θεαταῖς, εἰ προειρήκει πάντα ἡ Ἀθηνᾶ. ΚΤΕΙΝΕΙΝ ΕΧΩΝ. γράφεται ΠΑΡΩΝ.

58. ΕΜΠΙΠΤΩΝ. γράφεται ΕΜΠΕΣΩΝ, ἢ ΕΜΠΙΤΝΩΝ.

59. ΦΟΙΤΩΝΤΑ. ἀντὶ τοῦ, μαινόμενον. φοῖτος γὰρ, ἡ μανία. ἢ περιερχόμενον ἐν τοῖς ποιμνίοις διὰ τὴν μανίαν. λέγει γὰρ ΜΑΝΙΑΣΙ ΝΟΣΟΙΣ. ἢ ἀναστρεφόμενον ἐν τῇ μανίᾳ. ΕΙΣ ΕΡΚΗ ΚΑΚΑ. γράφεται ΕΣ ΕΡΙΝΝΥΝ ΚΑΚΗΝ.

61. ΕΛΩΦΗΣΕΝ. ἐπαύσατο. ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων. ὅθεν καὶ τὸ, εὐλόφως φέρειν. ΤΟΥΣ ΖΩΝΤΑΣ. τοὺς ζῶντας τῶν βοῶν δήσας, ὡς αἰχμαλώτους ἄνδρας, ἄγει, καὶ τὰ λοιπὰ ποίμνια. πιθανὸν δὲ καὶ τοῦτο προειρῆσθαι, ἵνα, ὅταν εἴπῃ ἡ Τέκμησσα περὶ τοῦ κριοῦ, προεπιστώμεθα τοῦτο.

66. ΔΕΙΞΩ ΔΕ ΚΑΙ ΣΟΙ. πιθανὴ ἡ παρείσοδος τοῦ Αἴαντος. οὕτω γὰρ μεῖζον γίγνεται τὸ πάθος τῆς τραγῳδίας, τῶν θεατῶν νῦν μὲν παραφρονοῦντα, ὀλίγῳ δ' ὕστερον ἔμφρονα θεωμένων· καὶ ἵνα ἰδὼν ὁ Ὀδυσσεὺς ἐξείπῃ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν. οὕτω δὲ καὶ ἡ εὔνοια τῆς Ἀθηνᾶς ἐνδείκνυται εἰς τὸν Ὀδυσσέα.

72. ΑΠΕΥΘΥΝΟΝΤΑ. ἀντὶ τοῦ τιμωρίαν ἀπαιτοῦντα, ἢ ἐπιβαλόντα μετὰ εὐθύνης. ΠΡΟΣΜΟΛΕΙΝ. τουτέστιν ἐξελθεῖν.

60. ἕρκη, *retia*. Vide Musgravium ad Eurip. Medeam 991.

[61. πόνου dare voluit etiam Lobeckius. V. virum eruditissimum p. 441. Vulgo φόνου, posthabendum, opinor, ob additum τοῦδε. Conf. Lennep. ad Phalar. p. 295. a. Perpetua commutatio horum nominum. V. Facius ad Pausan. T. i. p. 126. Jacobsius ad Anthol. Græc. i. 2. p. 227. Porsonus ad Euripid. Orest. v. 1559. *Schæf.*]

[68. Interpungendo intelligentiam verborum adjuvi. Nam qui sequitur accusativus, τὸν ἄνδρ', referendus est ad μίμνε, non ad δέχου. Sic Homerus Il. xiii. v. 476. sq.

ὣς μένεν Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς, οὐδ' ὑπεχώρει,
Αἰνείαν ἐπιόντα βοηθόον· — — —

ubi Schol. Venet. διὰ μέσου τὸ, οὐδ' ὑπεχώρει. *Schæf.*]

ΟΔ. τί δρᾷς, Ἀθάνα; μηδαμῶς σφ' ἔξω κάλει.
ΑΘ. οὐ σῖγ' ἀνέξει, μηδὲ δειλίαν ἀρεῖς;
ΟΔ. μὴ, πρὸς θεῶν· ἀλλ' ἔνδον ἀρκείτω μένων.
ΑΘ. τί μὴ γένηται; πρόσθεν οὐκ ἀνὴρ ὅδ' ἦν. . . .
ΟΔ. ἐχθρός γε τῷδε τἀνδρὶ, καὶ τανῦν ἔτι.
ΑΘ. οὔκουν γέλως ἥδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾷν;
ΟΔ. ἐμοὶ μὲν ἀρκεῖ τοῦτον ἐν δόμοις μένειν.
ΑΘ. μεμηνότ' ἄνδρα περιφανῶς ὀκνεῖς ἰδεῖν;
ΟΔ. φρονοῦντα γάρ νιν οὐκ ἂν ἐξέστην ὄκνῳ.
ΑΘ. ἀλλ' οὐδὲ νῦν σε μὴ παρόντ' ἴδῃ πέλας.

75. ΟΥ ΣΙΓ' ΑΝΕΞΗι. ἐπιστρέφει ἡ Ἀθηνᾶ, ὡς οὐδενὸς ἐσομένου κακοῦ.
76. ΜΗ ΠΡΟΣ ΘΕΩΝ. παραιτεῖται Ὀδυσσεὺς, οὐχ ὡς κωμῳδοῦντος τοῦ ποιητοῦ δειλίαν τοῦ ἥρωος· οὕτω γὰρ ἂν ἀφαιρεθείη τῆς τραγῳδίας τὸ ἀξίωμα· ἀλλὰ τὸ εὐλαβὲς ἐνδείκνυται. ἔμφρονος γὰρ ἦν τὸ τῷ μεμηνότι παραχωρεῖν· ὅρα γὰρ, οἷον ἦν προελθόντα ἐκεῖνον θεάσασθαι τὸν ἐχθρόν.
77. ΤΙ ΜΗ ΓΕΝΗΤΑΙ. μή τι γένηται φοβῇ; οὐχ ὁ αὐτὸς ἦν καὶ πρότερον ἄνθρωπος; ἀλλ' οὐδὲν ὑμᾶς εἰργάσατο κακὸν, ἡμῶν ἐπιμελουμένων.
78. ΤΩιΔΕ Τ'ΑΝΔΡΙ. δεικτικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐμοὶ, τῷ Ὀδυσσεῖ.
79. ΟΥΚΟΥΝ ΓΕΛΩΣ ΗΔΙΣΤΟΣ. σκληρὸν μὲν, τὸ λέγειν ἐπεγγελᾷν τοῖς ἐχθροῖς. ἀλλὰ θεός ἐστιν, οὐκ εὐλαβουμένη τὸ νεμεσητὸν, ἄλλως τε καὶ παροξύνουσα τὸν Ὀδυσσέα φησίν.
80. ΕΜΟΙ ΜΕΝ ΑΡΚΕΙ. μέτριον διεφυλάχθη τὸ τοῦ Ὀδυσσέως ἦθος, διὰ τὸ μὴ ἐντρυφᾷν τοῖς κακοῖς. ΕΣ ΔΟΜΟΥΣ. ποιητικῶς εἴρηται ἀντὶ τοῦ, ἐν δόμοις.
81. ΟΚΝΕΙΣ. ἀντὶ τοῦ φοβῇ. πυκνῶς γὰρ τίθησι τὸ ὀκνεῖν, ἀντὶ τοῦ φοβεῖσθαι.
82. ΦΡΟΝΟΥΝΤΑ ΓΑΡ ΝΙΝ. ἑκατέρῳ τὸ οἰκεῖον παράκειται, καὶ οὐ χρὴ τὰ τοῦ Ὀδυσσέως φρονιμώτερα οἴεσθαι τῶν τῆς Ἀθηνᾶς· ἀλλ' ἐκεῖνο σκοπεῖν, ὅτι ἡ μὲν μετὰ παῤῥησίας διαλέγεται, ὡς θεός· ὁ δὲ ὑπεσταλμένως, ὡς θνητὸς, τὸν καιρὸν ὁρᾷ, ὅτι ὁμόσε χωρῆσαι τῇ μανίᾳ τοῦ ἐχθροῦ οὐχ ἁρμόζει. φρονοῦντα γὰρ αὐτὸν οὐκ ἂν ἐξέστην δι' εὐλάβειαν. τὸ δὲ νῦν ἐκστῆναι, οὐ τῷ Αἴαντι, ἀλλὰ τῇ μανίᾳ.

75. *μηδὲ δειλίαν ἀρεῖς.* gl. *ἀφανίσεις ἀπὸ σαυτοῦ δηλονότι.* Perperam. *δειλίαν αἴρειν* significat *sumere, concipere timiditatem*, ut infra 129. *ὄγκον αἴρειν, fastum concipere.* Male autem in hoc versu libri quidam scripti et Aldus præferunt *ἄρῃς*, quod et solœcum est, et in metri legem incurrit. *οὐ μὴ* cum aor. 1. subjunctivo construi non patitur linguæ indoles, et in aoristis verbi *αἴρω* longum est *α*, quod in futuro corripitur.

77. *πρόσθεν οὐκ ἀνὴρ ὅδ' ἦν* . . . Minervæ sermonem abrumpit Ulysses metu concitus; dictura illa erat: *Nonne et antea hic vir erat tam pollens animo et viribus, quam nunc, quem non formidabas tamen?* Personarum distinctionem temere mutat Heathius, ista Ulyssi tribuens, et iis sequentem versum continuans perquam inficete. [*τί μὴ γένηται*; Eadem formula utitur Euripides Suppl. v. 544. ubi Marklandus: "*Τί μὴ γένηται*; *Quid ne fiat?* Typi male expresserunt, *Quidni fiat?* Sophocles Ajac. 77. iisdem verbis; quæ male vertuntur, *Quare hoc non fiat?* pro, *Quid ne accidat?*" Gregorius Nazianz. Epist. 63. T. i. p. 819. extr. *μὴ τί γένηται*; Inverso ordine scribo: *τί μὴ γένηται*;—*πρόσθεν οὐκ ἀνὴρ ὅδ' ἦν*; Secutus sum Lobeckium sic interpungentem. *Schæf.*]

80. *ἐν δόμοις.* Sic Aldus et potiores codd. *εἰς δόμους* a Triclinio invectum, tuetur Scholiastes, nec inelegans est. Verum præstat *ἐν δόμοις*.

82. *οὐκ ἂν ἐξέστην ὄκνῳ.* gl. *οὐκ ἂν ἀπέφυγον φόβῳ ἰδεῖν.* Hinc orta prava lectio, quæ libros quosdam recentiores insedit, *ἐξέστην ἰδεῖν*, Triclinio recepta.

ΟΔ. πῶς, εἴπερ ὀφθαλμοῖς γε τοῖς αὐτοῖς ὁρᾷ;
ΑΘ. ἐγὼ σκοτώσω βλέφαρα καὶ δεδορκότα.
ΟΔ. γένοιτο μέν τ' ἂν πᾶν, θεοῦ τεχνωμένου.
ΑΘ. σίγα νυν ἑστὼς, καὶ μέν' ὡς κυρεῖς ἔχων.
ΟΔ. μένοιμ' ἄν· ἤθελον δ' ἂν ἐκτὸς ὢν τυχεῖν.
ΑΘ. ὦ οὗτος, Αἴας, δεύτερόν σε προσκαλῶ.
τί βαιὸν οὕτως ἐντρέπῃ τῆς ξυμμάχου;

ΑΙΑΣ.

ὦ χαῖρ' Ἀθάνα, χαῖρε Διογενὲς τέκνον,
ὡς εὖ παρέστης· καί σε παγχρύσοις ἐγὼ
στέψω λαφύροις, τῆσδε τῆς ἄγρας χάριν.
ΑΘ. καλῶς ἔλεξας. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον,
ἔβαψας ἔγχος εὖ πρὸς Ἀργείων στρατῷ;

85. ΒΛΕΦΑΡΑ ΚΑΙ ΔΕΔΟΡΚΟΤΑ. εἰ καὶ βλέποντα, τὰ βλέφαρα αὐτοῦ ποιήσω μὴ δεδορκέναι.

89. Ω ΟΥΤΟΣ. διὰ τοῦ ΟΥΤΟΣ καὶ τοῦ ΑΙΑΣ δισσὴ ἡ κλῆσις. ἢ ὅτι καὶ πρότερον ἐκάλεσεν αὐτὸν, ὅτε καὶ Ὀδυσσεύς φησι, Τί δρᾷς Ἀθάνα· ἢ ὡς καὶ πρότερον, ὁπότε ἐδόκει συλλαμβάνειν αὐτῷ πρὸς τὴν ἀναίρεσιν.

90. ΤΙ ΒΑΙΟΝ. οὐδὲν, ὀλίγον, ἀντὶ τοῦ, οὐδὲ ὅλως. σύμμαχον δὲ αὐτὴν νομίζει, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φησιν, Ὡς εὖ παρέστης.

91. Ω ΧΑΙΡ' ΑΘΑΝΑ. ἐπέγνω μὲν τὴν Ἀθηνᾶν· τὰ δὲ ἑξῆς, τοῦ παραπαίοντος. οὕτω γὰρ ἂν προκόψειεν ἡ ὑπόθεσις. οὐ παντελῶς δὲ ἀπώλετο αὐτοῦ τὸ ἡγεμονικόν· ἀλλ' ἡ μανία γέγονε περὶ τὸ λογιστικόν. ἐμέμνητο μὲν γὰρ ὡς ἐχθροὺς ἀνελὼν, περὶ τὸ πρόσωπον δὲ ἐσφάλλετο, ὅτι ποίμνια ἀνεῖλε καὶ διελογίζετο ἄνδρας ἀνῃρηκέναι.

87. *σίγα νυν.* Ad metri rationem parum attentus fuit Johnsonus, qui postremam voculam accentu notavit, quanquam in Turnebi et Stephani editionibus, ne de antiquioribus loquar, sine accentu eam videre poterat. Eustathius p. 1312. *ἐν δὲ τῷ Δεῦρό νυν, συνέσταλται ἀσυνήθως τὸ υ. καὶ ἴσως οὐδὲ περισπᾷν χρὴ τὴν λέξιν, ἀλλ' ἀφιέναι κενὴν κεῖσθαι τόνου. μή ποτε δὲ οὐδὲ χρονικὸν ἐπίρρημά ἐστιν, ἀλλὰ σύνδεσμός τις παραπληρωματικὸς, ὁποῖος ὁ νυ—τοιοῦτόν τι καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν ἰάμβῳ τὸ Σίγα νυν ἑστὼς, καὶ μέν' ὡς κυρεῖς ἔχων. κἀκεῖ γὰρ τὸ νυν, ὅ τι ἂν καὶ σημαίνει, συστέλλεται, ὁμοίως καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν τῷ* (Hec. 986.) *Σῶσόν νυν αὐτὸν, μηδ' ἔρα τῶν πλησίον.* Thomas Mag. *χρῶνται δὲ οἱ τραγικοί τε καὶ κωμικοὶ καὶ ἑτέρῳ νυν, λαμβανομένῳ μὲν ἀντὶ τοῦ δὴ, ἔχοντι δὲ ἔμφασίν τινα χρόνου, ὡς παρὰ Σοφ. ἐν Αἴαντι· Σίγα νυν—* Glossæ in codd. *νυν. δή. ἀργόν.*

88. *μένοιμ' ἂν, manebo.* Præsens optativi cum particula ἂν, tragicis adhibetur sæpissime vice futuri, ut Œd. T. 95. *λέγοιμ' ἂν οἷ' ἤκουσα.* Œd. Col. 507. *χωροῖμ' ἂν ἐς τόδ'.* 580. *χρόνῳ μάθοις ἄν.* Ant. 1108. *ὧδ' ὡς ἔχω στείχοιμ' ἄν.*

89. *ὦ οὗτος, Αἴας.* Sic scriptum in E. ut apud Gregorium in libello de Dialecto Attica, § liii. Eustathius p. 1469. *εὐθείαις δὲ ἀντὶ κλητικῶν κατακέχρηνται οἱ Ἀθηναῖοι, ὦ Αἴας λέγοντες, ἀντὶ τοῦ ὦ Αἶαν, ὡς καὶ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ κεῖται, καὶ ὁ παῖς καὶ ὁ Ξανθίας παρὰ τῷ κωμικῷ, ἀντὶ τοῦ ὦ παῖ καὶ ὦ Ξανθία.* Vide quæ notavimus ad Comici Plutum 1099.

ΑΙ. κόμπος πάρεστι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.
ΑΘ. ἦ καὶ πρὸς Ἀτρείδαισιν ᾔχμασας χέρα;
ΑΙ. ὥστ' οὔ ποτ' Αἴανθ' οἵδ' ἀτιμάσουσ' ἔτι.
ΑΘ. τεθνᾶσιν ὧνδρες, ὡς τὸ σὸν ξυνῆκ' ἐγώ.
ΑΙ. θανόντες ἤδη τἄμ' ἀφαιρείσθων ὅπλα.
ΑΘ. εἶεν. τί γὰρ δὴ παῖς ὁ τοῦ Λαερτίου;
ποῦ σοι τύχης ἕστηκεν; *ἦ πέφευγέ σε;
ΑΙ. ἦ τοὐπίτριπτον κίναδος ἐξήρου μ' ὅπου;
ΑΘ. ἔγωγ'· Ὀδυσσέα, τὸν σὸν ἐνστάτην, λέγω.
ΑΙ. ἥδιστος, ὦ δέσποινα, δεσμώτης ἔσω
θακεῖ· θανεῖν γὰρ αὐτὸν οὔ τι πω θέλω.
ΑΘ. πρὶν ἂν τί δράσῃς, ἢ τί κερδάνῃς πλέον;
ΑΙ. πρὶν ἂν δεθεὶς πρὸς κίον' ἑρκίου στέγης—
ΑΘ. τί δῆτα τὸν δύστηνον ἐργάσει κακόν;

* ἡ ed. 1. 2.

96. ΤΟ ΜΗ. τὸ μὴ οὐχὶ βάψαι τὸ ξίφος εἰς τὸν στρατόν.

97. ΗιΧΜΑΣΑΣ. σὺν αἰχμῇ ἐκίνησας.

98. ΑΙΑΝΘ' ΟΙΔ' ΑΤΙΜΑΣΟΥΣ'. ἐὰν δασυνθῇ τὸ ΟΙ, ἔστιν ἐπὶ τῶν Ἀτρειδῶν· ἐὰν δὲ ψιλὸν, τὸ οἶδα, ἀντὶ τοῦ ἐπίσταμαι.

100. ΤΑ'Μ' ΑΦΑΙΡΕΙΣΘΩΝ. καλῶς τὰ ἐμὰ ἔφη, ἀντὶ τοῦ, τὰ ἀνήκοντά μοι, οὐχ. ἃ δεῖ με λαβεῖν· ὡς ἰδίων ἀπεστερημένος.

102. ΠΟΥ ΣΟΙ ΤΥΧΗΣ; Η ΠΕΦΕΥΓΕ ΣΕ. οὐχ ὡς διαστέλλουσά φησιν, ὡς ἂν εἴποι τις, ἔθανεν ἢ πέφευγέ σε; ἀλλὰ παροξύνουσα· φησὶ γὰρ, πέφευγε δή σε ὁ Ὀδυσσεύς.

103. ΤΟ'ΥΠΙΤΡΙΠΤΟΝ ΚΙΝΑΔΟΣ. τὸ ἐξῶλες θηρίον καὶ πανοῦργον. κίναδος γὰρ ἡ ἀλώπηξ. πάνυ δὲ κατατρέχει τοῦ Ὀδυσσέως, ὡς ἐχθίστου. ΕΞΗΡΟΥ Μ' ΟΠΟΥ. ὅπου τῆς τύχης ἐστὶ δηλονότι.

104. ΕΝΣΤΑΤΗΝ. ἀντὶ τοῦ ἐχθρὸν καὶ ἀντίπαλον. ἤτοι κατὰ πάντα ἐνιστάμενόν σοι, ἢ ἰδικῶς ἐπὶ τῆς κρίσεως μόνον, οἷον, τὸν ἀντίδικον. κυρίως δὲ ἐνστάτης, ὁ ἐν τῇ ὁδῷ ἀντεστηκώς τινι, ὡς εἰ λέγοι τις τὸν Οἰδίποδα τοῦ Λαΐου.

105. ΗΔΙΣΤΟΣ. καθ' ἡδονήν μοι. ΔΕΣΜΩΤΗΣ λέγεται καὶ αὐτὸς ὁ δέσμιος, ὡς ὁ δεσμώτης Προμηθεύς· καὶ ὁ δεσμῶν, ὡς Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ ἐπὶ τῶν δεσμοφυλάκων·

Ὄψει γὰρ αὐτὴν ἐκτὸς οὐ πολλοῦ χρονοῦ
παρὰ τοῖσι δεσμώταισι καταπιττουμένην.

108. ΕΡΚΙΟΥ ΣΤΕΓΗΣ. τοῦ περιφράγματος τῆς αὐλῆς, ἢ τῆς τοῦ δώματος στέγης· ἕρκιον γὰρ, τὸ δῶμα.

98. *Αἴανθ' οἵδ'*— scribere potuit *ὧδ'*, ut v. 449. vel *Αἴαντ', οἶδ', ἀτιμάσουσ'*— Mediæ sententiæ sic insertum *οἶδα* frequenter occurrit, ut infra 560. 938.

99. *τεθνᾶσιν ὧνδρες*. Id est, *οἱ ἄνδρες*. Articulus, ubi de certis et definitis personis agitur, abesse non potest. Perperam in libris scriptum *τεθνᾶσιν ἄνδρες*.

100. *ἀφαιρείσθων* pro *ἀφαιρείσθωσαν*, Atticorum more, qui tertia duali in imperativo formæ passivæ utuntur pro tertia plurali. Vide notata ad Comici Nubes 439.

ΑΙ. μάστιγι πρῶτον νῶτα φοινιχθεὶς θάνῃ.
ΑΘ. μὴ δῆτα τὸν δύστηνον ὧδέ γ' αἰκίσῃ.
ΑΙ. χαίρειν, Ἀθάνα, τἄλλ' ἐγώ σ' ἐφίεμαι·
κεῖνος δὲ τίσει τήνδε, κοὐκ ἄλλην δίκην.
ΑΘ. σὺ δ' οὖν, ἐπειδὴ τέρψις ἥδε σοι τὸ δρᾶν,
χρῶ χειρί· φείδου μηδὲν ὧνπερ ἐννοεῖς.
ΑΙ. χωρῶ πρὸς ἔργον· τοῦτό σοι δ' ἐφίεμαι,
τοιάνδ' ἀεί μοι ξύμμαχον παρεστάναι.
ΑΘ. ὁρᾷς, Ὀδυσσεῦ, τὴν θεῶν ἰσχὺν, ὅση.
τούτου τίς ἄν σοι τἀνδρὸς ἢ προνούστερος,
ἢ δρᾶν ἀμείνων εὑρέθη τὰ καίρια;
ΟΔ. ἐγὼ μὲν οὐδέν' οἶδ'· ἐποικτείρω δέ νιν,
δύστηνον ἔμπας, καίπερ ὄντα δυσμενῆ,
ὁθ' οὕνεκ' ἄτῃ ξυγκατέζευκται κακῇ,
οὐδὲν τὸ τούτου μᾶλλον ἢ τοὐμὸν σκοπῶν.
ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο, πλὴν

110. ΜΑΣΤΙΓΙ. ἐντεῦθεν ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ δράματος. οὐ πρότερον φονεύω αὐτὸν, πρὶν ἂν μαστίξω.

112. ΧΑΙΡΕΙΝ ΑΘΑΝΑ Τ'ΑΛΛΑ. τὸ ἦθος τῆς ἀπαγγελίας ἀρχαῖον. ἔστι δὲ νῦν τὸ χαίρειν ἀντὶ τοῦ, χαρτῶς ἐμοὶ λέγειν. φησὶ δὲ, ὡς κατὰ τὰ ἄλλα εἴκων τῇ θεῷ, τοῦτο δὲ ἀντιβαίνων. ὑπεροπτικὸν δὲ τὸ ἦθος αὐτοῦ ἐντεῦθεν ἐνδείκνυται ὁ ποιητὴς, ἐπεὶ πάνυ πρόσκειται ὁ ἀκροατὴς τῷ Αἴαντι διὰ τὴν συμφορὰν, καὶ μονονουχὶ χαλεπαίνει τῷ ποιητῇ, ἵνα δόξῃ ἀξιοπαθεῖν ὁ Αἴας, μὴ ὑποτεταγμένος τῇ δαίμονι. Ἄλλως. ἐφίεμαί σε εἰς τὰ ἄλλα κελεύειν μοι, καὶ χαίρειν ὡς πειθομένου μου· εἰς τοῦτο δὲ μόνον οὐκ ἀκούσομαί σου.

115. ΩΝΠΕΡ ΕΝΝΟΕΙΣ. γράφεται ΕΝΝΕΠΕΙΣ.

118. ΟΡΑιΣ ΟΔΥΣΣΕΥ. παιδευτικὸς ὁ λόγος, καὶ ἀποτρεπτικὸς ἁμαρτημάτων, καὶ διὰ τοῦτο ἐπίτηδες καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ καὶ τῷ θεατῇ ὑπέδειξε τὸν Αἴαντα, δηλῶν ὡς ὁ πρότερον φρόνιμος καὶ πρακτικὸς, νῦν ἐξέστη διὰ τὸ θεομαχῆσαι. καὶ τοῦτο δὲ Ὁμήρου παίδευμα, ὅτι ἐφ' οἷς αὐχοῦσι τινὲς, τούτων στεροῦνται παρὰ θεῶν, ὡς καὶ Θάμυρις τῆς μουσικῆς, καὶ Νιόβη τῶν τέκνων. ΠΡΟΝΟΥΣΤΕΡΟΣ. προνοίας μᾶλλον ἐχόμενος.

122. ΕΜΠΑΣ. Ἴωνες ἔμπης φασίν. Ἀττικοὶ δὲ, ἔμπας καὶ ἔμπα.

124. Η ΤΟΥΜΟΝ ΣΚΟΠΩΝ. οἷον, ἀφορῶν εἰς τὰ ἀνθρώπινα τὰ πάντων κοινά. ΟΡΩ ΓΑΡ ΗΜΑΣ. πρὸς τὸ Πινδαρικόν· (Π. η'. 135.) Τί δέ τις; τί δ' οὔ τις; σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωποι. ἀντὶ ἀνυπάρκτου τὸ ἀνυπαρκτότερον. ἐνταῦθα μέντοι ὁ λόγος

114. *τέρψις ἥδε*. Sic Aldus et codd. omnes præter T. in quo ὅδε.

119. *ἢ προνούστερος*. Sic quinque codd. inter quos T. In aliis, ut in impressis, minus bene *ἦν*.

[121. Comma post *νιν* delevi. Jungendum enim *ἔμπας* verbo *ἐποικτείρω*. *Schæf.*]

122. *ἔμπας* e Scholiaste dedi, ut infra 1338. Hic librariis placuit *ἔμπης*. Æschylus Prom. 48. Ἔμπας τις αὐτὴν ἄλλος ὤφελεν λαχεῖν.

[123. *ὅθ' οὕνεκ'*. Lobeckius conjuncte *ὁθούνεκ'*, compositum, opinor, habens ex *ὅτου* et *ἕνεκα* (s. *οὕνεκα*). *Schæf.*]

εἴδωλ', ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν.
ΑΘ. τοιαῦτα τοίνυν εἰσορῶν, ὑπέρκοπον
μηδέν ποτ' εἴπῃς αὐτὸς εἰς θεοὺς ἔπος,
μηδ' ὄγκον ἄρῃς μηδέν, εἴ τινος πλέον
ἢ χειρὶ βρίθεις, ἢ μακροῦ πλούτου βάθει·
ὡς ἡμέρα κλίνει τε κἀνάγει πάλιν
ἅπαντα τἀνθρώπεια· τοὺς δὲ σώφρονας
θεοὶ φιλοῦσι, καὶ στυγοῦσι τοὺς κακούς.

ΧΟΡΟΣ.

Τελαμώνιε παῖ, τῆς ἀμφιρύτου

ἐστὶν ἐγγυτέρω τῆς ἀληθείας, ἥπερ τὸ Πινδαρικόν. ὁ μὲν γὰρ Πίνδαρος ἐν τοῖς ἀσυστάτοις πεποίηται τὴν ὑπερβολήν· ὁ δὲ ἐν τοῖς φαινομένοις καὶ δοκοῦσιν, οὐχ ὑπάρχουσι δὲ κατὰ ἀλήθειαν. ὁ δὲ Ὅμηρος δι' ἑνὸς αὐτάρκως τοῦτο δεδήλωκεν· ('Οδ. σ'. 129.)

οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο.

ΕΙΔΩΛΑ. ἀπεικασμένα.

127. ΥΠΕΡΚΟΠΟΝ. ἀντὶ τοῦ ὑπέρκομπον. φασὶ τὸν Αἴαντα τρίτον ἠσεβηκέναι περὶ τοὺς θεούς. πρῶτον μὲν ἐκβαλεῖν τοῦ δίφρου τὴν Ἀθηνᾶν, βουλομένην αὐτῷ συμμαχεῖν· δεύτερον ἀπαλεῖψαι τὴν γλαῦκα τὴν ἐγγεγραμμένην τῷ ὅπλῳ αὐτοῦ ἐξ ἔθους πατρῴου· τρίτον, ὅτι οὐκ ἐπείσθη τῷ πατρὶ συμβουλεύοντι πείθεσθαι τοῖς θεοῖς.

130. ΧΕΙΡΙ. δυνάμει.

131. ΗΜΕΡΑ ΚΛΙΝΕΙ. ἡμέρα γὰρ μία ἐλαττοῖ καὶ πάλιν αὔξει. ΤΟΥΣ ΔΕ ΣΩΦΡΟΝΑΣ. τὸ συναγόμενον τοῦτό ἐστιν, ὅτι δεῖ θεοφιλεῖς μόνον εἶναι τοὺς σώφρονας, καὶ μὴ ἐπὶ ἄλλῳ ἀλαζονεύεσθαι.

134. ΤΕΛΑΜΩΝΙΕ ΠΑΙ. πιθανῶς αὐτῷ ὁ Χορὸς ἐσκεύασται ἀπὸ Σαλαμινίων ἀνδρῶν, τοῦτο μὲν παῤῥησιαζομένων, ὡς ἐλευθέρων, τοῦτο δὲ συμπαθῶς ἐχόντων, ὡς πολιτῶν, καὶ αἰδημόνως λαλούντων, ὡς ὑπηκόων. οὐ γὰρ πιθανὸν ἐξ Ἀχαιῶν εἰσάγειν, καὶ διὰ τὸ μὴ συνάχθεσθαι, καὶ διὰ τὸ μὴ προσκρούειν τῷ βασιλεῖ. τὸ δὲ

127. *ὑπέρκοπον* recte monet Heathius non esse pro *ὑπέρκομπον*, sed derivari ab *ὑπερκόπτω*. Æschylus Choeph. 134. —*οἱ δ' ὑπερκόπως Ἐν τοῖσι σοῖς πόνοισι χλίουσιν μέγα.* Scholiastes exponit *ὑπερηφάνως*.

130. *μακροῦ πλούτου βάθει*. gl. *περιουσίᾳ καὶ μεγέθει*. codd. aliquot habent *βάρει*: verum nullus est qui nostram lectionem vel in textu, vel in margine non exhibeat: eam agnoscit Stobæus in Floril. Grotii p. 115. Magistros, qui sinceram lectionem mutarunt, fefellit opinio præcedenti verbo *βρίθεις* melius convenire *ponderis* notionem. In Euripidis Androm. 196. ubi vulgo legitur *πόλεώς τε μεγέθει*, scriptum oportuit *πλούτου τε μεγέθει*. [*βάρει*, quamvis repugnante Valckenario in Phalarideis p. x., prætuli cum Lobeckio (p. 441.) vulgatæ scripturæ *βάθει*: magis enim convenit verbo *βρίθεις*. Confusæ hæ voces etiam in Legation. Excerpt. ex Diodoro Sic. T. ii. p. 630. 64. ubi *τῆς πόλεως τὸ βάρος*, ut *gravitas civitatis* in Julii Cæsaris Commentar. de B. G. iv. c. 3. *Schæf.*]

131. *ὡς ἡμέρα*— Sosiphanes apud Stobæum, Floril. Grotii p. 111. *Ὦ δυστυχεῖς μὲν πολλά, παῦρα δ' ὄλβιοι Βροτοί, τί σεμνύνεσθε ταῖς ἐξουσίαις, Ἃς ἕν τ' ἔδωκε φέγγος, ἕν τ' ἀφείλετο;*

Σαλαμῖνος ἔχων βάθρον ἀγχιάλου,
σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω·
σὲ δ' ὅταν πληγὴ Διὸς, ἢ ζαμενὴς
λόγος ἐκ Δαναῶν κακόθρους ἐπιβῇ,
μέγαν ὄκνον ἔχω, καὶ πεφόβημαι,
πτηνῆς ὡς ὄμμα πελείας.
ὡς καὶ τῆς νῦν φθιμένης νυκτὸς
μεγάλοι θόρυβοι κατέχουσ' ἡμᾶς
ἐπὶ δυσκλείᾳ, σὲ τὸν ἱππομανῆ

τῶν αἰχμαλώτων κηδεμονικὸν μὲν, ὡς Αἰσχύλος ἐν Θρῄσσαις, οὐ μὴν εὐπρόσωπον· ὅρα γὰρ οἷον τὸ τοὺς αἰχμαλώτους ἐπιτιμᾷν τῷ Μενελάῳ. πιθανὴ δὲ καὶ ἡ εἴσοδος. ἀκούσας γὰρ ὁ Ὀδυσσεὺς παρὰ τῆς Ἀθηνᾶς,

δείξω δὲ καὶ σοὶ τήνδε περιφανῆ νόσον,
ὡς πᾶσιν Ἀργείοισιν εἰσιδὼν θροῇς.

καὶ μαθὼν τὸ σαφὲς, δεδήλωκε τοῖς Ἀχαιοῖς. ταύτης οὖν τῆς φήμης ἀκούσαντες οἱ Σαλαμίνιοι παραγεγόνασι, μηδέπω ὑπὸ τῆς εὐνοίας πεπεισμένοι ὡς αὐτὸς εἴη ὁ πράξας, ἀλλ' ἀπιστοῦντες, καὶ ὑπὸ ἐχθροῦ πεπλάσθαι οἰόμενοι. ὁ δὲ νοῦς· σοῦ μὲν εὖ πράσσοντος ἐν χαρᾷ ἐσμὲν, καὶ τὸ ἀνάπαλιν. τὸ δὲ ὅλον, ἐν σοὶ ἐσμέν. τὰ δὲ πράγματα νῦν τοῦ Αἴαντος φαῦλά εἰσι, καὶ οὐκ ἐνεχώρει αὐτοῦ διηγήσασθαι τὰ ἀνδραγαθήματα.

135. ΒΑΘΡΟΝ. τὸ θεμέλιον, τὸ ἔδρασμα· ἀντὶ τοῦ, δι' ὃν ἵσταται ἡ Σαλαμίς. ΑΓΧΙΑΛΟΥ. οὐ πάντως δὲ αἱ ἀγχίαλοι καὶ ἀμφίαλοί εἰσιν, οἷα ἐστὶ καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια, ἀγχίαλος μὲν, οὐκ ἀμφίαλος δέ. αἱ δὲ νῆσοι καὶ ἀγχίαλοι καὶ ἀμφίαλοί εἰσι.

136. ΣΕ ΜΕΝ ΕΥ ΠΡΑΣΣΟΝΤ' ΕΠΙΧΑΙΡΩ. ἀντὶ τοῦ συγχαίρω. τουτέστι, σοῦ μὲν εὖ πράσσοντος. ἢ οὕτως· εἰς σὲ μὲν εὖ πράσσοντα ἐπιχαίρω· ἵνα λείπῃ ἡ εἰς. ΣΕ Δ' ΟΤΑΝ. ἐπὶ σὲ δὲ, καὶ τὰ ἑξῆς. ΠΛΗΓΗ ΔΙΟΣ. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ΕΠΙΒΗι. εἰς σὲ δὲ ὅταν νόσος ἐπιβῇ. ΖΑΜΕΝΗΣ. ἀντὶ τοῦ δυσμενής. ΚΑΚΟΘΡΟΥΣ δὲ, οἷόν ἐστι καὶ τὸ ἑξῆς. ΠΕΛΕΙΑΣ. ἐπεὶ περιδεὲς τὸ ζῶον. ΟΜΜΑ δὲ ΠΕΛΕΙΑΣ, περιφραστικῶς ἡ πέλεια.

141. ΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΥΝ. ὡς καὶ τῆς παρελθούσης νυκτὸς ἐν φόβῳ γεγόναμεν ἐπὶ τῇ σῇ δυσκλείᾳ. πιθανῶς δὲ οὐκ ἐλέγχει τὸν βασιλέα, ὡς ἡμαρτηκότα· ἀλλὰ τὴν δυσπραγίαν προσέλαβεν ὡς ἀπὸ τῆς εἱμαρμένης. πάνυ δὲ εὔνοι ὄντες ἀπιστοῦσι, καὶ ὑπολαμβάνουσιν αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν συκοφαντεῖσθαι. ἐν δέει οὖν καθέστηκα, ὅταν ᾖ τι τοιοῦτον περὶ σέ.

143. ΤΟΝ ΙΠΠΟΜΑΝΗ. τινὲς τὸ μεγαλομανῆ ἐδέξαντο, ὡς βούπεινα, ἤτοι τὸν μεγάλως μαινόμενον· τὸ γὰρ ἵππος ἐπὶ μεγάλου τάσσεται, ὡς ἱπποσέλινον, καὶ

[Quem Philonis locum citat Lobeckius, colore nitet Euripideo, non Sophocleo. V. Euripideæ Inus fragmentum xvi. *Schæf.*]

136. *σὲ μὲν εὖ πράσσοντ'*— Non subauditur *εἰς*, ut Scholiastæ visum. *χαίρω* cum accusativo construitur ellipsi participii *ὁρῶν*. Eurip. Rheso 391. *Χαίρω δέ σ' εὐτυχοῦντα καὶ προσήμενον Πύργοισιν ἐχθρῶν.* Vide quæ notavimus ad Comici Equites 783. Glossatoris expositionem *χαίρω ἐπὶ σὲ εὖ πράσσοντα*, non admittit linguæ indoles.

143. *τὸν ἱππομανῆ*. Qualiscunque demum huic nomini significatio tribuatur, certum est saltem illud cum *λειμῶνα*, non cum *σὲ*, jungendum. *ἱππομανὴς λειμὼν* est pratum *quo equi delectantur*, vel *quod equis abundat*, vel pratum *gramine luxurians*. Vide Toupii Emendationes in Suidam, tom. ii. p. 38.

λειμῶν' ἐπιβάντ', ὀλέσαι Δαναῶν
    βοτὰ καὶ λείαν,
ἥπερ δορίληπτος ἔτ' ἦν λοιπὴ,
    κτείνοντ' αἴθωνι σιδήρῳ.
τοιούσδε λόγους ψιθύρους πλάσσων
εἰς ὦτα φέρει πᾶσιν Ὀδυσσεὺς,
καὶ σφόδρα πείθει. περὶ γὰρ σοῦ νῦν
εὔπιστα λέγει· καὶ πᾶς ὁ κλύων
τοῦ λέξαντος χαίρει μᾶλλον,
    τοῖς σοῖς ἄχεσιν καθυβρίζων.
τῶν γὰρ μεγάλων ψυχῶν ἱεὶς
οὐκ ἂν ἁμάρτοι· κατὰ δ' ἄν τις ἐμοῦ
τοιαῦτα λέγων, οὐκ ἂν πείθοι.
πρὸς γὰρ τὸν ἔχονθ' ὁ φθόνος ἕρπει.
καίτοι σμικροὶ, μεγάλων χωρὶς,

ἱππογνώμονα, τὸν μεγαλογνώμονα. ἀλλ' οὐκ ἐπίστευσεν ὁ Χορὸς, ὅτι ἐμαίνετο ὁ Αἴας. σὲ, τὸν ἵπποις μαινόμενον, καὶ ἱππικόν. ἀλλ' οἱ νησιῶται οὐχ ἱππομανοῦσιν, οὐδὲ ἱππήλατοί εἰσιν αἱ νῆσοι. τὸ ΙΠΠΟΜΑΝΗ τοίνυν πρὸς τὸν λειμῶνα ἐκληπτέον. Ἄλλως· ἱππομανῆ ἢ αὐτὸν λέγει τὸν Αἴαντα, ὡς μεγάλως μαινόμενον, ἀπὸ μεταφορᾶς· ἡ γὰρ τῶν ἵππων μανία χαλεπωτέρα ἐστίν. ἢ ἐπὶ ἵπποις μαινόμενον. ἢ ἐπὶ τοῦ λειμῶνος, οἷον, τὸν εὐανθῆ, ἐφ' ᾧ οἱ ἵπποι μαίνονται, ἢ τὸν ἄγαν μεμηνότα, καὶ ἀνθοῦντα, καὶ ἐξυβρίζοντα τῇ χλόῃ διὰ τὸ πλῆθος.

147. ΑΙΘΩΝΙ. λαμπρῷ. ΤΟΙΟΥΣΔΕ ΛΟΓΟΥΣ. ὁ νοῦς· οὐδὲν ἐνεχυρὸν εἰδὼς ὁ Ὀδυσσεὺς πλάττει ψευδεῖς λόγους, ἀκούσας μόνον ὡς ἴοις σὺν νεοῤῥάντῳ ξίφει. καλῶς δὲ καὶ τὸ ΨΙΘΥΡΟΥΣ λόγους, ἀντὶ τοῦ διαβόλους, ὡς διὰ πανουργίαν ἀδεῶς οὐ λέγοντος, ἀλλὰ πρὸς ἕνα ἕκαστον ἐξαπατῶντα λάθρα.

151. ΕΥΠΙΣΤΑ. ὅτι ἐν ἀτυχίᾳ καθέστηκας, δηλονότι τῆς ἥττης χάριν. ἢ ἐπεὶ μέγας εἶ, εἶχε τὸν φθόνον συμπράττοντα.

154. ΤΩΝ ΓΑΡ ΜΕΓΑΛΩΝ. τροπικῶς, ὡς ἐπὶ τοξευόντων κατὰ μεγάλου σώματος, οἳ οὐχ ἁμαρτάνουσι. πιστὰ οὖν τοῖς ἀκούουσι τὰ κατὰ τῶν μεγάλων, διὰ τὸν φθόνον. Πίνδαρος· (Ν. η'. 36.) ὄψον δὲ λόγοι φθονεροῖς· ἅπτεται δ' ἐσλῶν ἀεὶ, χερόνεσσι δ' οὐκ ἐρίζει. ΙΕΙΣ. ἀφιεὶς, τοξεύων· ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ΤΙΣ. κατὰ μὲν τῶν μεγάλων ψυχῶν ἱεὶς τις, οὐκ ἂν ἁμάρτοι· κατ' ἐμοῦ δὲ ἱεὶς τις, οὐ πείθει τὸν ἀκούοντα. ΕΜΟΥ. τοῦ δημοτικοῦ καὶ εὐτελοῦς. ΤΟΝ ΕΧΟΝΤΑ. λείπει τὸ εὖ.

158. ΚΑΙΤΟΙ ΣΜΙΚΡΟΙ. πάνυ αἰδημόνως ὁ Χορὸς ἐξελέγχει τὴν ἀδικίαν τῶν Ἑλλήνων, οὐ τοῦτο ἄντικρυς ποιῶν, ἀλλὰ ψιλῶς γνωμολογῶν. βούλεται γὰρ ἐπιτιμᾷν, ὅτι κακῶς πράττουσι καθαιροῦντες τὸν Αἴαντα, καὶ ἑαυτοῖς ἀσυμφόρως· φησὶ γὰρ ὅτι ἀσθενὴς φυλακὴ τοῖς μικροῖς ἄνευ τῶν μεγάλων. τοῦτο δὲ τείνει καὶ

151. εὔπιστα. Sic bene cod. meus et D. Gl. *εὐκόλως πειθόμενα, quæ facile persuadentur; creduntur.* Aldus εὔπειστα. [εὔπειστα. Brunckius εὔπιστα. *Schæf.*]

157. τὸν ἔχοντα. gl. εὖ. ἤγουν τὸν ὑπερέχοντα. Alias οἱ ἔχοντες appellantur *divites.* Vide Kusterum ad Comici Plautum 596. Apud Æschylum Suppl. 498. contraria sententia est, alio respectu vera etiam: Τοῖς ἥσσοσιν γὰρ πᾶς τις εὐνοίας φέρει.

σφαλερὸν πύργου ῥῦμα πέλονται·
μετὰ γὰρ μεγάλων βαιὸς ἄριστ' ἂν,
καὶ μέγας ὀρθοῖθ' ὑπὸ μικροτέρων.
ἀλλ' οὐ δυνατὸν τοὺς ἀνοήτους
τούτων γνώμας προδιδάσκειν.
ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν θορυβῇ,
χ' ἡμεῖς οὐδὲν σθένομεν πρὸς ταῦτ'
ἀπαλέξασθαι, σοῦ χωρὶς, ἄναξ.
ἀλλ' ὅτε γὰρ δὴ τὸ σὸν ὄμμ' ἀπέδραν,
παταγοῦσιν, ἅτε πτηνῶν ἀγέλαι·
μέγαν αἰγυπιὸν δ' ὑποδείσαντες
τάχ' ἂν, ἐξαίφνης εἰ σὺ φανείης,
σιγῇ πτήξειαν ἄφωνοι.
ἦ ῥά σε Ταυροπόλα Διὸς Ἄρτεμις — στροφή.

ἐπὶ τὸν Αἴαντα, ὅτι δεηθήσονται αὐτοῦ. ΣΦΑΛΕΡΟΝ ΡΥΜΑ. ἀντὶ τοῦ ἀσθενὴς φυλακή.

161. ΚΑΙ ΜΕΓΑΣ ΟΡΘΟΙΘ' ΥΠΟ ΜΙΚΡΟΤΕΡΩΝ. οὐκ ἔστιν ἐναντίως ὁ λόγος, ἀλλὰ καὶ αὔξησιν ἔχει. εἰ γὰρ ὁ μέγας ὑπὸ τοῦ ἐλάττονος διασώζεται, πόσῳ μᾶλλον τῶν μειζόνων ἔχεσθαι χρή; κοινωνικὸς δὲ ὁ λόγος καὶ φιλάνθρωπος. καὶ Ὅμηρος· (Ἰλ. ν'. 237.)

Συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν.

162. ΤΟΥΣ ΑΝΟΗΤΟΥΣ. τοὺς Ἕλληνας ἀνοήτους, καὶ φθονεροὺς, καὶ διαθρεῖν τὰ τοιαῦτα ἀνεπιστήμονας. κἀνθάδε δὲ τὸ ΘΟΡΥΒΗι σύμφωνόν ἐστι τῷ, Τοιούσδε λόγους ψιθύρους πλάσσων· μέχρι γὰρ νῦν ἐν λόγοις ἐστὶν ἡ ἀδικία καὶ θορύβῳ, τῷ ἀπὸ τῆς βλασφημίας. ΤΟΥΤΩΝ. τῶν λεχθέντων. ΓΝΩΜΑΣ. ὀρθὰς δηλαδὴ τὰς κρίσεις. ΑΠΑΛΕΞΑΣΘΑΙ. ἀντιτάξασθαι.

168. ΑΤΕ ΠΤΗΝΩΝ ΑΓΕΛΑΙ. θηλυκῷ τῷ ΑΓΕΛΑΙ ἐπήγαγεν ἀρσενικὴν μετοχὴν, τὴν ΥΠΟΔΕΙΣΑΝΤΕΣ, πρὸς τὸ νοητόν· ἐν γὰρ ταῖς ἀγέλαις εἰσὶ καὶ ἄρσενες καὶ θήλειαι. ὁ νοῦς· διὰ τοῦτο κομπάζουσι, σοῦ ἀφανοῦς ὄντος, ὡς πτηνῶν ἀγέλαι παταγοῦντες. καὶ τοῦτο εἰς τὸν κενὸν ψόφον.

172. Η ΡΑ ΣΕ. ὁ Χορὸς οὐδέπω πεπιστευκὼς ὅτι Αἴας τὰ τεθρυλλημένα διεπράξατο, ἀλλ' οἰόμενος ἔκ τινος ὀργῆς θεῶν ταύτην φήμην γεγενῆσθαι, ποιεῖται πρὸς τὴν φήμην τὸν λόγον. ΤΑΥΡΟΠΟΛΑ. ἡ ὅτι ἐν Ταύροις τῆς Σκυθίας τιμᾶται· ἢ ἀπὸ μέρους, τῶν ποιμνίων ἡ προστάτις· ἢ ὅτι ἡ αὐτὴ τῇ σελήνῃ ἐστὶ καὶ ἐποχεῖται ταύροις, ἣν καὶ ταυρωπὸν ὀνομάζουσιν. τὸ ἑξῆς· ἦ ῥά σε Ταυροπόλα ὥρμησεν ἐπὶ

161. *ὑπὸ μικροτέρων.* Sic Aldus et D. Gl. *ἤγουν μικρῶν.* Inde orta prava lectio, quam Triclinius invexit. Ceteri codd. mendose *ὑπὸ σμικροτέρων*, in quo pes bacchius est vice anapæsti.

169. *μέγαν αἰγυπιὸν δ' ὑποδείσαντες.* Hic locus vulgo prava interpunctione laborat, turbato tam sensu quam metro ob omissionem in hoc versu adversativæ particulæ *δὲ*, quam Dawesius certissima emendatione restituit, Miscell. crit. p. 224. Quæ alii de hoc loco commenti sunt, futilia sunt. Nec in sententia, nec in verbis, quidquam est, quod vel tironi remoram objicere possit. In *ὑποδείσαντες* subauditur *ὡς*, cujus particulæ ellipsi nihil frequentius. Apollonius Argon. i. 1049. *Οἱ δ' ἄλλοι εἴξαντες ὑπέτρεσαν, ἠΰτε κίρκους Ὠκυπέτας ἀγεληδὸν ὑποτρέσσωσι πέλειαι.*

(ὦ μεγάλα φάτις, ὦ
μᾶτερ αἰσχύνας ἐμᾶς.)
ὥρμασε πανδάμους ἐπὶ βοῦς ἀγελαίας,
ἤ που τινὸς νίκας ἀκάρπωτον χάριν,
ἦ ῥα κλυτῶν ἐνάρων
ψευσθεῖσα δώροις, εἴτ' ἐλαφηβολίαις·
ἢ χαλκοθώραξ ἤντιν' Ἐνυάλιος
μομφὰν ἔχων
ξυνοῦ δορὸς, ἐννυχίοις μαχαναῖς
ἐτίσατο λώβαν.
οὔ ποτε γὰρ φρενόθεν γ' ἐπ' ἀριστερὰ, ἀντιστρ.

βοῦς ἀγελαίας. τοὺς πολλοὺς γὰρ τῶν μαινομένων ἐκ σελήνης νοσεῖν ὑποτίθενται, διὰ τὸ νυκτερινῶν δεσπόζειν φασμάτων. Ἄλλως. τὴν μὲν ἀναίρεσιν τῶν ποιμνίων ὁ Χορὸς πιστεύει ὑπὸ Αἴαντος γενέσθαι, οὐκ ἐξ ἰδίας δὲ προνοίας.

173. Ω ΜΕΓΑΛΑ ΦΑΤΙΣ. διὰ μέσου ἡ ἀναφώνησις. ὦ θαυμαστὴ φήμη, ἥ τις ἐγέννησάς μοι ταύτην αἰσχύνην. κακὴ γὰρ, φησὶν, ὑπῆρξε περὶ τοῦ Αἴαντος.

175. ΠΑΝΔΑΜΟΥΣ. ἢ τὰς παντὸς τοῦ δήμου, ἢ τὰς συνηγμένας. Η ΠΟΥ ΤΙΝΟΣ ΝΙΚΑΣ. ἢ διὰ χάριν τινὸς νίκης. ΑΚΑΡΠΩΤΟΝ δὲ, ἧς καρπὸν οὐκ ἐδέξατο. οἴονται ἐκ τούτων αὐτὸν ἐμμανῆ εἶναι. ἆρα οὖν, φησὶ, χαριζομένη σοι τὸ νικᾷν, καρπὸν καὶ ἀπαρχὰς οὐκ ἐδέξατο τῆς νίκης, ἢ ἀπὸ κυνηγεσίων δῶρα οὐ λαβοῦσα· ὡς καὶ Ὅμηρος ἐπιλελησμένους τινάς φησι, καὶ δίκην παρέχοντας τῆς λήθης.

179. Η ΧΑΛΚΟΘΩΡΑΞ Η ΤΙΝ' ΕΝΥΑΛΙΟΣ. διαστέλλει τὸν Ἄρεα ἀπὸ τοῦ Ἐνυαλίου, ὡς ἕτερον δαίμονα ὑπουργὸν τοῦ μείζονος θεοῦ, καὶ δῆλον ἐκ τῶν συνδέσμων· δηλοῦται γὰρ ὁ Ἄρης ἐκ τοῦ χαλκοθώραξ. ἢ καὶ ὁ Ἄρης μεμφόμενός σοι, ὡς ἀπαρχὰς δορὸς οὐ λαβὼν, ἐτίσατό σε τῆς λώβης, τῆς εἰς αὐτὸν γενομένης λήθης. ἐτίσατο δὲ ἐννυχίοις μηχαναῖς ἐπὶ σοῦ ταύτης τῆς νυκτός. πιθανῶς δὲ πλείονας αἰτίας τιθέασιν ἀποροῦντες· οἱ γὰρ στοχαζόμενοι οὐ καθ' ἓν ἵστανται.

183. ΟΥ ΠΟΤΕ ΓΑΡ ΦΡΕΝΟΘΕΝ. οὐ γὰρ ἐπὶ τοσοῦτον ἀφρονεῖς, ὡς ἄνευ αἰτίας θέλειν ἐμπεσεῖν τοῖς ποιμνίοις. ΑΡΙΣΤΕΡΑ οἱ παλαιοὶ τὰ μωρὰ ἐκάλουν·

[177. ἦρα. Sic Hermann. Vulgo ἦ ῥα. ἦρα autem h. l. interpretor *quod attinet ad*. Hac significatione χάριν sæpissime dicitur. Excerpta ex Diodoro Sic. de virt. et vit. t. ii. p. 616. 45. ἐπεί τοί γε (sic recte Ms.), χάριν τῆς τῶν διωκόντων ὠμότητος, καὶ πρὸς αὐτοῖς τοῖς ἀδύτοις ἐπιβώμιος μιαιφονηθεὶς, ἀπέσβεσεν ἐν τῷ αἵματι τὸ ἀκοιμίστῳ δεισιδαιμονίᾳ τηρούμενον πῦρ ἐξ αἰῶνος. Add. Dionys. Halic. Ant. Rom. ii. c. 17. t. i. p. 271. 12. Strabo xiii. c. 2. § 3. t. v. p. 428. Plutarchus v. Alex. c. 30. *Schæf.*]

[178. Brunckius ψευσθεῖσα δώροις, εἴτ' ἐλαφηβολίαις. εἴτε et ἢ jungit etiam Longinus xi. 2. *Schæf.*]

179. ἢ χαλκοθώραξ ἤντιν' Ἐνυάλιος. Sic optime Johnsonus. χαλκοθώραξ Ἐνυάλιος est *Mars*. Inepte Scholiasta duos diversos deos his vocibus significari putat, prava scilicet deceptus scriptura ἤ τιν', pro ἤντιν'. Enyalius quidem a Marte distingui potest, sed tum Mars proprio nomine, non epitheto communi designatur: ut apud Aristophanem in Pace 457. Ἄρει δέ—Μή, μή—Μηδ' Ἐνυαλίῳ γε;—Μή. Ajacem Deorum ira ad absurdum facinus incitatum fuisse Chorus suspicatur, ut apud Euripidem in Hippolyto v. 141. Trœzeniæ mulieres Phædræ morbum a Diis immissum fuisse opinantur. Confer locum, qui hujus nostri simillimus est. [Sic notatum in margine Scholiorum Jenensium. Codices habent ἢ χαλκο-

παῖ Τελαμῶνος, ἔβας,
τόσσον ἐν ποίμναις πιτνῶν·
ἤκοι γὰρ ἂν θεία νόσος· ἀλλ' ἀπερύκοι
καὶ Ζεὺς κακὰν καὶ Φοῖβος Ἀργείων φάτιν.
εἰ δ' ὑποβαλλόμενοι
κλέπτουσι μύθους οἱ μεγάλοι βασιλῆς,
ἢ τᾶς ἀσώτου Σισυφιδᾶν γενεᾶς,
μή, μή μ', ἄναξ,
ἔθ' ὧδ' ἐφάλοις κλισίαις ὄμμ' ἔχων,

δεξιὰ δὲ, τὰ συνετά. ΗΚΟΙ ΓΑΡ ΑΝ ΘΕΙΑ ΝΟΣΟΣ. ἔοικε γὰρ εἶναι νόσος θεία, ἡ ἐκ θεοῦ κατασκήψασα εἰς αὐτόν· τὴν δὲ νόσον αὐτοῦ, φήμην Ἀργείων ὠνόμασεν. ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ. πειθόμενοι. ἢ ὑποβλήτως λέγοντες. ἢ ἰδιοποιησάμενοι. εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἀληθῆ ταῦτα, ἀλλὰ πεπλασμένα ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἢ Ὀδυσσέως—

190. ΤΑΣ ΑΣΩΤΟΥ. τῆς ἐξώλους, καὶ σώζεσθαι μὴ δυναμένης. ΣΙΣΥΦΙΔΑΝ. γράφεται ΣΙΣΥΦΙΔΑ. λέγεται γὰρ ἡ Ἀντίκλεια ἀποστελλομένη ἀπὸ Ἀρκαδίας ἐπὶ Ἰθάκην πρὸς Λαέρτην ἐπὶ γάμον, κατὰ τὴν ὁδὸν Σισύφῳ συνελθεῖν, ἐξ οὗ ἦν φύσει ὁ Ὀδυσσεύς. ὁ δὲ Σίσυφος Κορίνθου βασιλεὺς, πανοῦργος ἀνὴρ, περὶ οὗ φησιν Ὅμηρος· (Ἰλ. ζ'. 153.) ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν· ὅστις ὑπὸ τοὺς ὄνυχας καὶ τὰς ὁπλὰς τῶν ζώων ἑαυτοῦ μονογράμματον ἔγραψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Αὐτόλυκος δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ (Ὀδ. τ'. 395.) ἐκέκαστο κλεπτοσύνῃ θ' ὅρκῳ τε, καὶ αὐτὰ τὰ κλεπτόμενα παρ' αὐτοῦ τὴν μορφὴν ἤλλασσε. κλέψας οὖν καὶ Σισύφου θρέμματα καὶ μεταβαλὼν, ὁμοίως οὐκ ἔλαθε τὸν Σίσυφον· ἐπέγνω γὰρ αὐτὰ διὰ τῶν μονογραμμάτων. ἐπὶ τούτοις δὲ ἐξευμενιζόμενος τὸν Σίσυφον, ἐξένισεν αὐτὸν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἀντίκλειαν συγκατέκλινεν αὐτῷ, καὶ ἔγκυον ἐξ αὐτοῦ γενομένην τὴν παῖδα συνῴκισε Λαέρτῃ, δι' ὃ Σισύφου ὁ Ὀδυσσεύς. τὸν δὲ Ὀδυσσέα Σισύφου συνήθως φησὶ Σοφοκλῆς καὶ ἐν Συνδείπνῳ·

Ὦ πάντα πράσσων, ὡς ὁ Σίσυφος πολὺς
ἔνδηλος ἐν σοὶ πανταχοῦ μητρὸς φθορεύς.

καὶ Αἰσχύλος ἐν Ὅπλων κρίσει·

Ἀλλ' Ἀντικλείας ἆσσον ἦλθε Σίσυφος,
τῆς σῆς λέγω τοι μητρὸς, ἥ σ' ἐγείνατο.

καὶ Εὐριπίδης ἐν Κύκλωπι· (102.)

ΣΙΛ. Χαῖρ', ὦ ξέν'· ὅστις δ' εἶ, φράσον, πάτραν τε σήν.
ΟΔΥ. Ἰθακος Ὀδυσσεὺς, γῆς Κεφαλλήνων ἄναξ.
ΣΙΛ. οἶδ' ἄνδρα κρόταλον, δριμὺ Σισύφου γένος.

φαίνεται δὲ τὸ κακόηθες αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς γενέσεως.

191. ΜΗ ΜΗ Μ' ΑΝΑΞ. τὸ πλῆρες· μή μή μοι· ὁ δὲ νοῦς· εἰ δὲ πλάσσουσι ταῦτα, καὶ οὐκ ἀληθείᾳ συνέδρασας, μηκέτι κρυπτόμενος ἐν ταῖς ἐφάλοις κλισίαις κακὴν φάτιν ἄρῃ, καὶ περιποιήσῃ· ἤτοι ἐπάρῃς, αὐξήσῃς ἀπὸ σοῦ. ἀλλὰ προελθὼν δεῖξον ψευδῆ τὰ λογοποιούμενα.

θώραξ ἤ τιν' Ἐνυάλιος, quod mutavit Johnsonus in ἤ χ. ἥντιν' Ἐ. Johnsonum secutus est Brunckius. Conf. Lobeckii Addenda p. 442. *Schæf.*]

190. ἢ τᾶς ἀσώτου. Subauditur τις. Frequens ellipsis Hemsterhusio observata ad Luciani Nigrinum p. 63. Scholiastes duo tragici nostri versus ex Achivorum convivio profert, quos emendavimus. Perperam vulgo legitur μητρὸς πατήρ. Apud Plutarchum in libro *Quomodo juveni audienda sint poëmata* p. 15. edit. Grotii, Sisyphus appellatur ὁ φθορεύς.

κακὰν φάτιν ἄρῃ.
ἀλλ' ἄνα ἐξ ἑδράνων, ὅπου μακραίωνι ἐπῳδός.
στηρίζῃ ποτὲ τᾷδ' ἀγωνίῳ σχολᾷ,
ἄταν οὐρανίαν φλέγων.
ἐχθρῶν δ' ὕβρις ὧδ' ἀτάρβητα
ὁρμᾶται ἐν εὐανέμοις βάσσαις,
πάντων καγχαζόντων γλώσσαις
βαρυάλγητ'· ἐμοὶ δ' ἄχος ἕστακε.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ.

Ναὸς ἀρωγοὶ τῆς Αἴαντος,
γενεᾶς χθονίων ἀπ' Ἐρεχθειδᾶν,
ἔχομεν στοναχὰς οἱ κηδόμενοι

194. ΑΛΛ' ΑΝΑ ΕΞ ΕΔΡΑΝΩΝ. ἀνάστα ἐκ τῶν θρόνων, ὅπου πολὺν χρόνον σεαυτὸν ἐνεστήριξας, τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεμφθεῖσαν ἄτην αὔξων, καὶ οἷον ἐμπυρούμενος ὑπὸ τοῦ πάθους, καὶ ἐν ἀγωνίᾳ πολλῇ ὤν. ΟΠΟΥ ΜΑΚΡΑΙΩΝΙ ΣΤΗΡΙΖΗι. ὅπου στηρίζῃ μακραίωνι σχολῇ, ὅ ἐστι πολυχρονίῳ, βραδὺν τὸν ἀγῶνα ἐμποιούσῃ σοι· μακραίων δὲ αὐτοῖς δοκεῖ διὰ τὴν εὔνοιαν. ΑΤΑΝ ΟΥΡΑΝΙΑΝ. τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεμφθεῖσαν, ἤγουν μετέωρον καὶ μεγάλην. ΦΛΕΓΩΝ δὲ, ζωπυρῶν, ἀνεγείρων.

197. ΕΧΘΡΩΝ Δ' ΥΒΡΙΣ. ἡ δὲ τῶν ἐχθρῶν ὕβρις, τῶν ταῦτα ἐπὶ σοὶ λεγόντων, οὕτω μᾶλλον ἄφοβός ἐστι, καὶ ἀδεὴς εἰς τὸ βλασφημεῖν σε, διὰ τὸ μὴ φαίνεσθαί σε τοῖς Ἀχαιοῖς. ΑΤΑΡΒΗΤΑ. ἀντὶ τοῦ ἀταρβήτως, ἀνειμένως. ΕΝ ΕΥΑΝΕΜΟΙΣ ΒΑΣΣΑΙΣ. ὡς πῦρ ἐν εὐανέμοις βήσσαις, τουτέστιν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις, ὅπου τὰ ὑπὸ σοῦ ἀνῃρημένα ποίμνια ὁρῶντες ἐπεγγελῶσιν. ἢ ἐν εὐανέμοις βήσσαις, οἷον ἐν εὐδίᾳ καιρὸν ἔχοντες διαβάλλουσι. ΚΑΓΧΑΖΟΝΤΩΝ. γελώντων. ΒΑΡΥΑΛΓΗΤΑ. βαρέα καὶ ἀλγεινά.

201. ΝΑΟΣ ΑΡΩΓΟΙ. ἔξεισι Τέκμησσα, καὶ διδάσκει τὸν Χορὸν, ὅτι Αἴας ἐστὶν ὁ σφάξας τὰ ποίμνια. πυνθάνεται δὲ παρὰ τοῦ Χοροῦ, ὅτι Ἑλληνικὰ ἦν τὰ σφαγέντα. ἑκάτερος οὖν παρ' ἑκατέρου τὸ ἀγνοούμενον μανθάνει. ἡ δὲ Τέκμησσα, αἰχμάλωτος γυνὴ τοῦ Αἴαντος· πιθανῶς δὲ ἔξεισιν· οὐ γὰρ ἐπὶ πολὺ δεῖ ἀπολοφύρεσθαι τὸν Χορὸν, ἀλλὰ προκόπτειν τὰ τῆς ὑποθέσεως. ἡ δὲ διάθεσις εὖ ἔχει τῷ ποιητῇ. ἐπεὶ γὰρ ἄπεστι Τεῦκρος, καὶ ὁ Εὐρυσάκης ἔτι νήπιος, Τέκμησσα κατολοφύρεται. οὐ γὰρ ἕτερον πρόσωπον γνήσιον τῷ Αἴαντι. αἱ δὲ τοιαῦται γυναῖκες ὑποτίθενται εὔνοιαν πρὸς τοὺς δεσπότας, ὡς Βρισηῒς πρὸς Ἀχιλλέα. ΓΕΝΕΑΣ ΧΘΟΝΙΩΝ. διὰ τὸ τὴν Σαλαμῖνα συνῆφθαι τῇ Ἀττικῇ, καὶ περισπούδαστον τοῖς Ἀθηναίοις αὐτὴν κτήσασθαι. πρὸς εὔνοιαν οὖν τῶν ἀκροωμένων τοῦτό φησιν. ἢ ἐπεὶ ἐξ Αἰγίνης ἐλθὼν ὁ Τελαμὼν ἐβασίλευσε Σαλαμῖνος· ἡ δὲ Αἴγινα τῆς Ἀττικῆς.

193. κακὰν φάτιν ἄρῃ. Sic Aldus et præstantiores codices, ut etiam laudat Henr. Stephanus Thesauri tom. i. col. 208. D. Triclinius maluit ἄρῃς.

195. στηρίζῃ. In D. στηρίζει, Attica forma, quam in futuris tantum passivis et mediis admisimus. Vide ad priorem Œdipum 336.

197. ἀτάρβητα. Apposita in quibusdam codd. varia lectio ἀτάρβητος, quæ orta e glossa videtur, ἀτρόμως, ἀφόβως. Neutrum est plurale pro adverbio.

198. ὁρμᾶται. Aldus et plerique codd. ὁρμᾶτ' ἐν—

τοῦ Τελαμῶνος τηλόθεν οἴκου.
νῦν γὰρ ὁ δεινὸς, ὁ μέγας ὠμοκρατὴς
Αἴας θολερῷ
κεῖται χειμῶνι νοσήσας.

ΧΟ. τί δ' ἐνήλλακται τῆς ἀμερίας
νὺξ ἥδε βάρος;
παῖ τοῦ Φρυγίου Τελλεύταντος,
λέγ', ἐπεί σε λέχος δουριάλωτον
στέρξας ἀνέχει θούριος Αἴας,
ὥστ' οὐκ ἂν ἄϊδρις ὑπείποις.

ΤΕ. πῶς δῆτα λέγω λόγον ἄρρητον;
θανάτῳ γὰρ ἴσον πάθος ἐκπεύσει.
μανίᾳ γὰρ ἁλοὺς ἡμὶν ὁ κλεινὸς
νύκτερος Αἴας ἀπελωβήθη.
τοιαῦτ' ἂν ἴδοις σκηνῆς ἔνδον

204. ΤΗΛΟΘΕΝ ΟΙΚΟΥ. *μακρὰν γὰρ Φρυγία Σαλαμῖνος. ἢ οἱ πρὸ πολλοῦ κηδόμενοι, καὶ οὐχὶ νῦν μόνον. ἢ οἱ τηλόθεν ὄντες, ὅ ἐστι, ξένοι κατὰ γένος, καὶ ὅμως τοῦ Τελαμῶνος οἴκου φειδόμενοι, εἰ καὶ μὴ προσήκομεν.* ΩΜΟΚΡΑΤΗΣ ΑΙΑΣ. *ὁ δυσπέπαντον καὶ αἰτιώνυμον ἔχων πάθος. ἢ ὁ ὠμὸς καὶ καρτερός. ἢ ὁ ὑπὸ ὠμότητος κεκρατημένος. ἢ ὁ γενναῖος, ὁ καὶ τῶν ὤμων κρατεῖν δυνάμενος.*

208. ΤΙ Δ' ΕΝΗΛΛΑΚΤΑΙ. *τί αὐτῷ περὶ τὴν ἡμερινὴν ὄχλησιν γέγονε βάρος; οἷον, ἐν τίνι γέγονεν ὁ Αἴας βάρει, ὥστε ἀλλοῖος γενέσθαι πρόσθεν ἢ κατὰ τὴν ἡμέραν; τί αὐτῷ βάρος ἐνήλλακται αὕτη ἡ νύξ;* ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΑΣ. *γράφεται* ΤΗΣ ΑΗΜΕΡΙΑΣ, *ἀντὶ τοῦ, τῆς ἀηδοῦς φορᾶς. καὶ ἔστιν ὁ νοῦς· ποῖον βάρος ἔλαβεν αὕτη ἡ νὺξ ἀπὸ τῆς προτέρας ἀηδίας;*

211. ΕΠΕΙ ΣΕ ΛΕΧΟΣ. *ἐπεί σε ἔχει ὁ Αἴας, δοριάλωτον στέρξασαν τὸ λέχος σου. ἢ ἄλλως, ἐπεί σε ἀνέχει ὁ Αἴας, τὸ δοριάλωτόν σου στέρξας λέχος.* ΑΝΕΧΕΙ. *ἀντὶ τοῦ ἔχει· παρέλκει γὰρ ἡ ἀνά. ἄμεινον* ΣΤΕΡΞΑΣΑΝ *γράφειν. ἢ* ΑΝΕΧΕΙ *ἀντὶ τοῦ ἀνυψοῖ, τιμᾷ.*

214. ΛΟΓΟΝ ΑΡΡΗΤΟΝ. *κακόφημον, μηδὲ λέγεσθαι ὀφείλοντα.* ΜΑΝΙΑι ΓΑΡ. *τὸ κεφάλαιον τοῦ κακοῦ πρῶτον ἐκτίθεται, ὅτι ἐφύβριστα εἴργασται, μανίᾳ περιπεσών.* ΑΠΕΛΩΒΗΘΗ. *ἀντὶ τοῦ ἐφύβριστα εἴργασται. ἢ οὕτως, ἐνυβρίσθη, καὶ λωβητὸς γέγονε.* ΧΕΙΡΟΔΑΙΚΤΑ. *ὑπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ δαϊχθέντα.* ΚΕΙΝΟΥ ΧΡΗΣΤΗΡΙΑ. *ἃ διεχρήσατο ἐκεῖνος. τὰ τολμήματα καὶ πράξεις, ἢ τὰ διεφθαρμένα ποίμνια· παρὰ τὸ διαχρήσασθαι αὐτά. δηλοῖ δὲ ἡ λέξις καὶ τὸ μαντεῖον, καὶ τὸν χρησμὸν, καὶ τὸ ἱερεῖον.*

210. *Τελλεύταντος.* Sic recte membr. et E. Vulgo *Τελεύταντος* metro ruente.

211. *δουριάλωτον.* Sic ad metri rationem scriptum oportuit. Perperam in libris *δοριάλωτον*. Infra 894. *δουρίληπτος.*

212. *ἀνέχει.* gl. *τιμᾷ.* Sic apud Euripidem in Hecuba 119. *Τῆς μαντιπόλου βάκχης ἀνέχων λέκτρ' Ἀγαμέμνων*, et in forma media Alcest. 311. *Τούτους ἀνάσχου δεσπότας ἐμῶν δόμων.*

213. *ὑπείποις.* gl. *εἴποις.* Scilicet vacat hic præpositio, quæ vim suam exserit in Comici Pluto 997. *ὑπειπούσης θ' ὅτι εἰς ἑσπέραν ἥξοιμι.*

215. *πάθος.* Sic Aldus et præstantiores codd. Triclinius, nescio quo prolubio, *βάρος* invexit.

χειροδάϊκτα σφάγι' αἱμοβαφῆ,
κείνου χρηστήρια τἀνδρός.
XO. οἵαν ἐδήλωσας ἀνδρὸς στροφή.
αἴθοπος ἀγγελίαν
ἄτλατον, οὐδὲ φευκτὰν,
τῶν μεγάλων Δαναῶν
ὑποκληζομέναν,
τὰν ὁ μέγας μῦθος ἀέξει;
οἴ μοι, φοβοῦμαι τὸ προσέρπον.
περίφαντος ἀνὴρ
θανεῖται παραπλήκτῳ
χερὶ, συγκατακτὰς
κελαινοῖς ξίφεσιν βοτὰ,
καὶ βοτῆρας ἱππονόμους.
TE. ὤ μοι· κεῖθεν, κεῖθεν ἄρ' ἡμῖν
δεσμῶτιν ἄγων ἤλυθε ποίμναν·

222. ΑΙΘΟΠΟΣ. διαπύρου, θερμοῦ ἐν ταῖς μάχαις. ἢ τὸ θερμὸν νῦν ἐπὶ τοῦ παρακεκινηκότος κεῖσθω.

225. ΚΛΗΙΖΟΜΕΝΑΝ. φημιζομένην ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, οὐ θεόθεν. ΤΑΝ Ο ΜΕΓΑΣ ΜΥΘΟΣ. ἣν ἀγγελίαν πᾶς λόγος αὔξει. πρώην μὲν γὰρ μόνοι οἱ Ἕλληνες ἔλεγον ταῦτα περὶ Αἴαντος· ἡμεῖς δὲ ἠπιστοῦμεν· νῦν δὲ καὶ ἡμεῖς ἔγνωμεν. ΦΟΒΟΥΜΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΕΡΠΟΝ. τὸ ἐκ τούτου, φησὶν, ἀποβησόμενον. εἰκὸς γὰρ τοῦ νοῦ ἐξεστηκότα μηδὲ ἑαυτοῦ ἀνασχέσθαι. οὐ γὰρ, φησὶ, φοβοῦμαι μὴ τιμωρηθῇ ὑπὸ τῶν βασιλέων. ΠΕΡΙΦΑΝΤΟΣ. φανερός ἐστιν ὅτι ταῦτα ἑαυτὸν διαθήσει. ΠΑΡΑΠΛΗΚΤΩι. τῇ μανικῇ. παραπλὴξ γὰρ, ὁ μανικός. ΒΟΤΗΡΑΣ ΙΠΠΟΝΟΜΟΥΣ. τοὺς μεγάλως φυλάττοντας, τοὺς ποιμένας. οὗτοι γὰρ ἐνόμιζον καὶ ποιμένας αὐτὸν ἀνῃρηκέναι.

233. Ωι ΜΟΙ ΚΕΙΘΕΝ. ὡς οἰκουροῦσα, τὰ ἔξω ἡ Τέκμησσα ἠγνόει. δεῖ οὖν τὸν Χορὸν τὰ μὲν ἔνδον ἀπ' αὐτῆς γνῶναι· τὴν δὲ, ἀπὸ τοῦ Χοροῦ τὰ ἔξω.

222. *αἴθοπος*. Sic membr. E. T. metro adstipulante. Perperam Aldus *αἴθωνος*.

225. *ὑποκληζομέναν*. Sic conjunctim scriptum in membr. et plerisque aliis codd. In D. divisim *ὑπὸ κληϊζομέναν*. Præstat prior ratio. Verba composita casus adsciscunt, quos regunt præpositiones, quicum composita sunt. Æschylus Prom. 66. *σῶν ὑπεροτένω πόνων*. Euripid. Hippol. 261. *ὡς κἀγὼ τῆσδ' ὑπεραλγῶ*. Med. 106. *δῆλον δ' ἀρχῆς ἐξαιρόμενον νέφος οἰμωγῆς*. Hec. 208. *λαιμοτόμητόν τ' Ἀΐδα γᾶς ὑποπεμπομέναν σκότον*. Comicus Thesm. 186. *ἐὰν γὰρ ὑπεραποκρίνῃ μου σαφῶς σώσεις ἐμέ*.

[229. 230. Rectius, quam Brunckius, interpunxi. *Schæf.*]

233. *ᾦ μοι· κεῖθεν, κεῖθεν ἄρ' ἡμῖν*. Sic optime Aldus cum præstantioribus codd. Absonum est in Triclinii recensione *ἐκεῖθεν ἐκεῖθεν*. Quo magis solutis pedibus incedit versus anapæsticus, eo concinnior est. Maxime vero dipodiæ per cæsuram non miscentur, nisi cum insigni venustatis detrimento.

ὧν τὰ μὲν εἴσω σφάζ' ἐπὶ γαίας,
τὰ δὲ πλευροκοπῶν δίχ' ἀνεῤῥήγνυ.
δύο δ' ἀργίποδας κριοὺς ἀνελὼν,
τοῦ μὲν κεφαλὴν καὶ γλῶσσαν ἄκραν
ῥιπτεῖ θερίσας· τὸν δ' ὀρθὸν ἄνω
κίονι δήσας,
μέγαν ἱπποδέτην ῥυτῆρα λαβὼν,
παίει λιγυρᾷ μάστιγι διπλῇ,
κακὰ δεννάζων ῥήμαθ', ἃ δαίμων,
κοὐδεὶς ἀνδρῶν, ἐδίδαξεν.

ΧΟ. ὥρα τιν' ἤδη κάρα κα- ἀντιστρ.
λύμμασι κρυψάμενον,
ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι,
ἢ θοὸν εἰρεσίας

235. ΤΗΝ ΜΕΝ. τὴν ποίμνην. ΠΛΕΥΡΟΚΟΠΩΝ. κατὰ τῶν πλευρῶν τύπτων. ΔΥΟ Δ' ΑΡΓΙΠΟΔΑΣ. ἀντὶ τοῦ λευκόποδας. ἴσως τὸν μὲν ἕνα ἐνόμιζεν Ὀδυσσέα· τὸν δὲ ἄλλον, Νέστορα ἢ Μενέλαον.

238. ΤΟΥ ΜΕΝ. ἴσως τοῦτον ἐνόμιζε Νέστορα, ὡς ψευδομαρτυρήσαντα κατ' αὐτοῦ. ΜΕΓΑΝ ΙΠΠΟΔΕΤΗΝ. διπλώσας τὸν χαλινὸν, παίει τὸν κριὸν, ὡς ΛΙΓΥΡΑι καὶ ὀξυφώνῳ μάστιγι. ΙΠΠΟΔΕΤΗΝ δὲ ΡΥΤΗΡΑ. χαλινόν· ΜΕΓΑΝ δὲ, πρὸς τὸ πικρότερον καθάψασθαι τοῦ ἐχθροῦ. ΔΕΝΝΑΖΩΝ. ἀντὶ τοῦ, βλασφημῶν. περιστέλλει δὲ καλῶς τὸν λόγον, φάσκουσα τὰ ῥήματα μὴ εἶναι τοῦ Αἴαντος, ἀλλὰ θεῶν τινὸς ὑποβολήν. δαίμονα δέ φησι τὴν μανίαν. δεννάζων δὲ, ἀπὸ τοῦ δεινόν. δεινάζω, καὶ δεννάζω, ὡς φαεινὸς, φαεννός.

245. ΩΡΑ ΤΙΝ'. ὥρα τινὰ ἡμῶν, ἀντὶ τοῦ ἕκαστον ἡμῶν, προελκυσάμενον τὴν ἐσθῆτα, τοῖς καλύμμασι τὴν κεφαλὴν κρυψάμενον—ὁρῶν δὴ ὁ Χορὸς ὅτι ἐν μεγίστῳ κακῷ ἐστιν Αἴας, τὸ μὲν κατὰ τὴν νόσον, τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀπειλὴν τῶν βασιλέων, διαπορεῖται τί πρακτέον αὐτῷ· πότερον ἐγκαλυψαμένους φεύγειν ὅποι ποτ' οὖν, ἢ ἀποπλεῖν ἐπιβάντας ἐπὶ τῶν νεῶν. καὶ οὐκ ἔστι μὲν μικρὸν τὸ, ἐάσαντας τὸν προστάτην, ἀπαλλαγῆναι· ἀλλὰ σημαίνουσι διὰ τούτων ἔστιν ὅτε τὰ ἐν ποσὶ δεινά. εἰώθασι γὰρ οἱ ἀποροῦντες ἐξ ἀρχῆς τοιαῦτα προσφέρεσθαι.

235. ὧν τὰ μὲν εἴσω—τὰ δὲ— Aldus et veteres codd. perperam ὧν τὴν μὲν ἔσω—τὰς δὲ—

245. τινὰ indefinitum hic tantumdem valet ac με, ut quum Mnesilochus apud Comicum in Thesmoph. 603. ait: ποῖ τις τρέψεται; id est ποῖ τρέψομαι. Eodem redit Scholiastæ et Eustathii explicatio, cujus hæc verba sunt ad Il. β'. p. 237. Ὅτι δὲ τὸ τινὰ καὶ ὅλως τὸ τις ἔστιν ὅτε τῇ κατ' αὐτὸ ἀοριστίᾳ ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ἕκαστος, δηλοῖ καὶ Σοφοκλῆς ἐν τῷ Ὥρα τιν' ἤδη ΚΡΑΤΑ καλύμμασι κρυψάμενον, καὶ ἑξῆς. δηλοῖ γὰρ ὡς καιρός ἐστιν ἕκαστον τὸν Σαλαμινίων λαθόντα φυγεῖν. Idem ad Odyss. p. 1464. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ τις πολλάκις οὐχ ἕνα δηλοῖ ἁπλῶς, ἀλλὰ πάντας, ληφθὲν ἀντὶ τοῦ εἷς ἕκαστος. οὕτως παρὰ Σοφοκλεῖ λέγουσιν ὁ χορὸς, οἱ Σαλαμίνιοι, ὡς νῦν καιρός τινι ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι. ἤγουν ἄρτι καιρὸς ἡμῖν φυγεῖν λάθρα. Ut apud Eustathium, sic in membr. aliisque codd. quibusdam et Aldina editione κρᾶτα legitur, non κάρα, quod tamen, ut metro magis congruum, præferri debet.

248. θοὸν εἰρεσίας ζυγόν. Eustathius p. 828. θοὸς ζυγὸς εἰρεσίας παρὰ Σοφοκλεῖ, ὁ μὴ αὐτὸς ὢν ταχὺς, ἀλλ' αἴτιος

ζυγὸν ἑζόμενον,
ποντοπόρῳ ναῒ μεθεῖναι.
τοίας ἐρέσσουσιν ἀπειλὰς
δικρατεῖς Ἀτρεῖδαι
καθ' ἡμῶν· πεφόβημαι
λιθόλευστον ἄρη
ξυναλγεῖν μετὰ τοῦδε τυ-
πεὶς, τὸν αἶσ' ἄπλατος ἔχει.

ΤΕ. οὐκ ἔτι. λαμπρᾶς γὰρ ἄτερ στεροπᾶς
ᾄξας ὀξὺς νότος ὣς, λήγει.
καὶ νῦν φρόνιμος νέον ἄλγος ἔχει.
τὸ γὰρ ἐσλεύσσειν οἰκεῖα πάθη,
μηδενὸς ἄλλου παραπράξαντος,
μεγάλας ὀδύνας ὑποτείνει.

ΧΟ. ἀλλ' εἰ πέπαυται, κάρτ' ἂν εὐτυχεῖν δοκῶ.

250. ΜΕΘΕΙΝΑΙ. *μεθιέναι, φεύγειν. ἕκαστον ἡμῶν, φησὶ, δεῖ μεθεῖναι, τουτέστι ῥίψαι ἑαυτὸν ἐν νηῒ καὶ φυγεῖν.* ΤΟΙΑΣ. *ἀντὶ τοῦ μεγάλας.* ΕΡΕΣΣΟΥΣΙΝ. *εὐτόνως κινοῦσιν. ἀπὸ τῶν ἐρεσσόντων, ἀντὶ τοῦ ἐλαύνουσι, κινοῦσι.* ΔΙΚΡΑΤΕΙΣ. *οἱ δισσοί.*

253. ΠΕΦΟΒΗΜΑΙ. *εὐλαβοῦμαι τὸ λευσθῆναι, καὶ ἄλλως μετ' αὐτοῦ, ὃν δὴ μοῖρά τις κακὴ κατέχει. λέγει δὲ τὴν μανίαν.* ΛΙΘΟΛΕΥΣΤΟΝ ΑΡΗ. *τὸν θάνατον. καὶ Ὅμηρος· (Ἰλ. ν'. 569.)*

Γίνετ' ἄρης ἀλεγεινὸς ὀϊζυροῖσι βροτοῖσι.

256. ΑΠΛΑΤΟΣ. *ἀντὶ τοῦ μεγάλη.*

257. ΟΥΚ ΕΤΙ. *οὐκ ἔτι κατέχει αὐτὸν ἡ μανία, ἀλλὰ λήγει, ὡς ὀξὺς νότος ταχέως λήγει. ὡς γενομένων τινῶν σημείων ἐπὶ τοῖς πνεύμασιν, ὥστε παρατείνειν αὐτὰ, ἢ ταχέως πεπαῦσθαι· οἷόν ἐστι καὶ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ·*

Ἀλλ' ἔπεσε ταχέως· δειλινὸς γὰρ ἤρξατο.

φησὶν οὖν ἡ Τέκμησσα πεπαῦσθαι, ἀντὶ τοῦ συμπαθεῖν αὐτῷ τῆς μανίας, ἵνα προκόπτῃ τὰ τῆς ὑποθέσεως. ΚΑΙ ΝΥΝ ΦΡΟΝΙΜΟΣ. *ἔμφρων γενόμενος ἤρξατο συμπαρακολουθεῖν τῇ συμφορᾷ καὶ ἀλγεῖν.* ΜΗΔΕΝΟΣ ΑΛΛΟΥ ΠΑΡΑΠΡΑΞΑΝΤΟΣ. *οἷον μηδενὸς συμπράξαντος καὶ μετασχόντος τῶν ἁμαρτημάτων. ἡ γὰρ κοινωνία τῶν ἁμαρτημάτων φέρει τινὰ παραμυθίαν. περισσὴ δὲ ἡ παρὰ πρόθεσις.*

τοῦ ἐπιταχύνεσθαι νῆα κωπηλάταις. Sive hypallage est nominis adjectivi pro adverbio *θοῶς*, qualis observata fuit in Antig. 974.

254. *ἄρη.* Sic membr. cum duobus aliis. Ceteri, ut Aldus, *ἄρην.*

257. *ἄτερ στεροπᾶς.* Sententia est perspicua: *λήγει τῆς μανίας, ὡς νότος ὀξὺς*, id est *ὀξέως λήγει, ὅστις ᾖξεν ἄτερ λαμπρᾶς στεροπᾶς.* Non video cur tantopere Heathius probarit popularis sui conjecturam *ἅτ' ἐκ στεροπᾶς*, quæ sensum prorsus pessum dat.

259. *φρόνιμος.* Aldus et codd. nonnulli *φρόνιμον.* Similem sententiam ex Euripidis Antiopa servavit Stobæus Floril. Grotii p. 417. *Φρονῶ δ' ἃ πάσχω, καὶ τόδ' οὐ σμικρὸν κακόν. Τὸ μὴ εἰδέναι γὰρ ἡδονὴν ἔχει τινὰ Νοσοῦντα. κέρδος δ' ἐν κακοῖς ἀγνωσία.* Confer eundem Bacchis 1249. et Hippol. 248.

φρούδου γὰρ ἤδη τοῦ κακοῦ μείων λόγος.
ΤΕ. πότερα δ' ἄν, εἰ νέμοι τις αἵρεσιν, λάβοις,
φίλους ἀνιῶν αὐτὸς ἡδονὰς ἔχειν,
ἢ κοινὸς ἐν κοινοῖσι λυπεῖσθαι ξυνών;
ΧΟ. τό τοι διπλάζον, ὦ γύναι, μεῖζον κακόν.
ΤΕ. ἡμεῖς ἄρ' οὐ νοσοῦντες ἀτώμεσθα νῦν.
ΧΟ. πῶς τοῦτ' ἔλεξας; οὐ κάτοιδ' ὅπως λέγεις.
ΤΕ. ἀνὴρ ἐκεῖνος, ἡνίκ' ἦν ἐν τῇ νόσῳ,
αὐτὸς μὲν ἥδεθ' οἷσιν εἴχετ' ἐν κακοῖς,
ἡμᾶς δὲ τοὺς φρονοῦντας ἠνία ξυνών·
νῦν δ', ὡς ἔληξε, κἀνέπνευσε τῆς νόσου,
κεῖνός τε λύπῃ πᾶς ἐλήλαται κακῇ,
ἡμεῖς θ' ὁμοίως οὐδὲν ἧσσον ἢ πάρος.
ἆρ' ἐστὶ ταῦτα δὶς τόσ' ἐξ ἁπλῶν κακά;
ΧΟ. ξύμφημι δή σοι, καὶ δέδοικα μὴ 'κ θεοῦ
πληγή τις ἥκοι. πῶς γάρ, εἰ πεπαυμένος

264. ΦΡΟΥΔΟΥ. δηλονότι ὄντος. ΜΕΙΩΝ ΛΟΓΟΣ. ἀντὶ τοῦ, οὐδεὶς λόγος.

265. ΠΟΤΕΡΑ Δ' ΑΝ. εἰ δοίη τις αἵρεσιν, πότερον ἂν προκρίνειας, λυπῶν τοὺς φίλους αὐτὸς ἥδεσθαι, ἢ λυπῶν τοὺς φίλους καὶ αὐτὸς λυπεῖσθαι; ἄριστα δὲ ἔχουσιν αἱ ἀντιθέσεις, τῶν μὲν οἰομένων ἐν εὐτυχίᾳ γεγονέναι, εἰ πέπαυται τὸ κακόν· τῆς δὲ βουλομένης παραστῆσαι, ὅτι ἐν χείροσιν ἐστὶ τὰ τοῦ Αἴαντος νῦν, ὁπότε καὶ παρακολουθεῖ τοῖς ἁμαρτήμασιν. εἰπόντος δὲ τοῦ Χοροῦ ἐν εὐτυχίᾳ εἶναι, εἰ πέπαυται ὁ Αἴας τοῦ κακοῦ, ἐπάγει ἡ Τέκμησσα, ὅτι κακόν ἐστι τῷ οὕτως πράξαντι καὶ τὸ πεπαῦσθαι τῶν δεινῶν· παρακολουθῶν γὰρ τοῖς πεπραγμένοις ἐν ὀδύνῃ πλείονι γίνεται. καὶ Εὐριπίδης· (Ἱππολ. 248.)

Τὸ γὰρ ὀρθοῦσθαι γνώμην, ὀδυνᾷ.

πρὸς δὲ τὸ ὑπ' ἐκείνων εἰρημένον, ὅτι ἐν εὐτυχίᾳ ἂν εἴημεν εἰ πέπαυται, ἀντετίθησιν οὕτως· πότερα ἂν ἕλοιο, εἴ σοι δοίη τις αἵρεσιν, λυπῶν τοὺς φίλους αὐτὸς ἐν ἡδονῇ διάγειν, ἢ κοινωνεῖν τοῦ παντὸς, καὶ αὐτός τε λυπεῖσθαι καὶ τοὺς φίλους λυπεῖν; οἷον ὁ μὲν Αἴας ἐν τῇ μανίᾳ ὢν ἐτέρπετο, οἰόμενος τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐχθρούς, ἐγὼ δὲ ἐλυπούμην ὁρῶσα αὐτόν. νῦν δὲ παυσάμενος τῆς μανίας, καὶ αὐτὸς λυπεῖται ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, λυπεῖ δὲ πάλιν καὶ τοὺς φίλους. νυνὶ οὖν δεδιπλασίασται τὸ κακόν. τοῦτο δὲ ἀναπτύσσει ὁ Χορος διὰ τῶν ἐπιφερομένων. ΤΟ ΤΟΙ ΔΙΠΛΑΖΟΝ, οἷον τὸ ἀμφοτέρους λυπεῖσθαι, ΜΕΙΖΟΝ ΚΑΚΟΝ.

266. ΦΙΛΟΥΣ ΑΝΙΩΝ ΑΥΤΟΣ ΗΔΟΝΑΣ ΕΧΕΙΝ. ὥσπερ ὁ Αἴας ἐν μανίᾳ ὤν, λυπῶν ἡμᾶς αὐτὸς ἥδετο.

269. ΗΜΕΙΣ ΑΡ'. ἡμεῖς, ἀντὶ τοῦ ὁ Αἴας νῦν μὴ νοσῶν ὀδυνᾷ ἑαυτὸν διὰ τὰ πεπραγμένα.

273. ΦΡΟΝΟΥΝΤΑΣ. γράφεται ΒΛΕΠΟΝΤΑΣ.

276. ΗΜΕΙΣ Θ' ΟΜΟΙΩΣ. ἐμοί, φησί, κατ' ἄμφω τοὺς καιροὺς συμβέβηκεν ἀνιᾶσθαι· αὐτοῦ μὲν τότε ἐξεστηκότος καὶ τερπομένου νῦν δὲ σωφρονοῦντος καὶ λυπουμένου. ΔΙΣ ΤΟΣ' ΕΞ ΑΠΛΩΝ. ἁπλοῦν μὲν τὸ τοὺς φίλους ἀνιᾷν. δὶς τόσα δὲ, ὅτι καὶ αὐτὸς συναλγεῖ.

279. ΠΩΣ ΓΑΡ ΕΙ ΠΕΠΑΥΜΕΝΟΣ. πῶς γὰρ οὐ θεῖόν τι εἴη τὸ κατὰ τὸν

[279. ἥκῃ. Vulgo ἥκοι, metuo, ne venerit. Recte haberet, ἔφη δεδοικέναι,

μηδέν τι μᾶλλον ἢ νοσῶν εὐφραίνεται;
ΤΕ. ὡς ὧδ᾽ ἐχόντων τῶνδ᾽ ἐπίστασθαί σε χρή.
ΧΟ. τίς γάρ ποτ᾽ ἀρχὴ τοῦ κακοῦ προσέπτετο;
δήλωσον ἡμῖν, τοῖς ξυναλγοῦσιν τύχας.
ΤΕ. ἅπαν μαθήσει τοὔργον, ὡς κοινωνὸς ὤν.
κεῖνος γὰρ ἄκρας νυκτὸς, ἡνίχ᾽ ἕσπεροι
λαμπτῆρες οὐκ ἔτ᾽ ᾖθον, ἄμφηκες λαβὼν
ἐμαίετ᾽ ἔγχος ἐξόδους ἕρπειν κενάς.
κἀγὼ 'πιπλήσσω, καὶ λέγω· Τί χρῆμα δρᾷς,
Αἴας; τί τήνδ᾽ ἄκλητος, οὔθ᾽ ὑπ᾽ ἀγγέλων
κληθεὶς, ἐφορμᾷς πεῖραν, οὔτε του κλύων

Αἴαντα, εἰ πεπαυμένος τοῦ κακοῦ μᾶλλον ἐν ἀνίᾳ διάγει; ΠΕΠΑΥΜΕΝΟΣ. ἀντὶ τοῦ σωφρονῶν.

281. ΩΣ ΩΔ᾽ ΕΧΟΝΤΩΝ. ὅτι κάκιον νῦν ἐκεῖνος ἔχει.

282. ΤΙΣ ΓΑΡ ΠΟΤ᾽ ΑΡΧΗ. ἀντὶ τοῦ, τίς ἡ προσβολὴ τοῦ κακοῦντος αὐτὸν θεοῦ;

285. ΑΚΡΑΣ ΝΥΚΤΟΣ. περὶ πρῶτον ὕπνον. πιθανῶς δὲ καὶ τοῦ χρόνου πρόσκειται· οἱ γὰρ ἐπιβουλεύοντες, τότε τὰς ἐξόδους ποιοῦνται, ὥστε λαθεῖν τὰς παραφυλακάς. ΕΣΠΕΡΟΙ ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ. οἱ κατὰ τὴν ἑσπέραν. ἢ ὅτε οὐκ ἔφαινον ἔτι οἱ ἕσπεροι ἀστέρες· ἢ ὅτε ἐσβέσθησαν οἱ λύχνοι. συνετῶς δὲ, καὶ οὐ κατὰ μαινόμενον, καὶ ἐκ τῆς τοῦ καιροῦ γὰρ ἐννοίας ἐπιβουλεύοντος ἐπιθέσθαι περὶ πρῶτον ὕπνον. ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ. οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν φαίνοντες λύχνοι. ΗιΘΟΝ. ἀντὶ τοῦ ᾔθοντο.

287. ΕΜΑΙΕΤΟ. ἐζήτει. ΕΞΟΔΟΥΣ ΚΕΝΑΣ. τὰς οὐκ ἔτι χρησίμως γινομένας. ΕΠΙΠΛΗΣΣΩ. ἐνίσταμαι.

290. ΠΕΙΡΑΝ. πορείαν, ὁδόν. ΟΥΤΕ ΤΟΥ. ὥσπερ παρὰ Αἰολεῦσι τὸ ὅτινα κοινόν ἐστι κατὰ γένος, οὕτω καὶ παρ᾽ Ἀττικοῖς τὸ οὔτε του, ὅταν οὕτως συντάσσηται, κοινῶς λέγεται.

μὴ—ἥκοι. Præterea interpunctionem mutavi. πῶς γάρ; pro πῶς γὰρ οὔ; quidni enim? ut paullo ante ἆρ᾽ pro ἆρ᾽ οὐ. [Meletem. Crit. p. 89.**) vellem intactum reliquissem Œdip. Col. v. 316. Bis enim ibi simplex ἆρα ponitur, negansque particula jungenda verbo substantivo.] Sic πῶς γάρ; intelligam in Æschyli Eumen. v. 604. ed. Sch. prior. quem locum nunc aliter ediderunt. Item in Luciani Timone T. i. p. 103. ubi non ausim accedere magno Interpreti, etiam Gorgiæ locum sine causa idonea, opinor, solicitanti. *Schæf.*]

282. προσέπτετο. Aldus et codd. προσέπτατο, adstipulante etiam Eustathio, cujus locum proferam infra ad v. 698. ἐπτάμην non magis Atticis usitatum quam εὑράμην, ἠράμην. [προσέπτατο. Brunckius contra libros προσέπτετο. V. Porsonus ad Euripid. Med. v. 1. *Schæf.*]

[285. ἄκρας νυκτὸς, *prima nocte*. Nicander Ther. v. 759—761.

Φράζεο δ᾽ Αἰγύπτοιο τά τε τρέφει οὖλοὸς αἶα
κνώδαλα, φαλαίνῃ ἐναλίγκια, τὴν περὶ λύχνους
ἀκρόνυχος δειπνηστὸς ἀπήλασε παιφάσσουσαν.

Scholiastes ad h. l. ἀκρόνυχος δὲ ἤγουν ἑσπερινός. Obiter Lexicis adde ἀκρονυχία, quam vocem habent Suidas T. i. p. 94. et Scholiastes Philostrati (Boissonad. ad Philostr. Her. p. 549.). *Schæf.*]

289. Αἴας, ut supra 89. Perperam in membr. Αἶαν.

290. ἐφορμᾷς. Id est τί ὁρμᾷς ἐπὶ τήνδε πεῖραν; Aldus et membr. ἀφορ-

σάλπιγγος; ἀλλὰ νῦν γε πᾶς εὕδει στρατός.—
ὁ δ' εἶπε πρός με βαί', ἀεὶ δ' ὑμνούμενα·
ΓΥΝΑΙ, ΓΥΝΑΙΞΙ ΚΟΣΜΟΝ Η ΣΙΓΗ
κἀγὼ μαθοῦσ' ἔληξ'· ὁ δ' ἐσσύθη μόνος. [ΦΕΡΕΙ.
καὶ τὰς ἐκεῖ μὲν οὐκ ἔχω λέγειν πάθας·
ἔσω δ' ἐσῆλθε συνδέτους ἄγων ὁμοῦ
ταύρους, κύνας βοτῆρας, εὔκερών τ' ἄγραν.
καὶ τοὺς μὲν ηὐχένιζε· τοὺς δ' ἄνω τρέπων
ἔσφαζε, κἀῤῥάχιζε· τοὺς δὲ δεσμίους
ᾐκίζεθ', ὥστε φῶτας, ἐν ποίμναις πιτνῶν.
τέλος δ' ὑπάξας διὰ θυρῶν, σκιᾷ τινὶ
λόγους ἀνέσπα, τοὺς μὲν Ἀτρειδῶν κάτα,
τοὺς δ' ἀμφ' Ὀδυσσεῖ, ξυντιθεὶς γέλων πολὺν,
ὅσην κατ' αὐτῶν ὕβριν ἐκτίσαιτ' ἰών·
κἄπειτ' ἐπάξας αὖθις ἐς δόμους πάλιν,
ἔμφρων μόλις πως ξὺν χρόνῳ καθίσταται.

292. ΑΕΙ Δ' ΥΜΝΟΥΜΕΝΑ. ἀεὶ θρυλλούμενα ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, καὶ κοινά. ἢ αἰεὶ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα πρὸς ἐμέ. ὅμοιον δὲ τὸ ἦθος ἐκείνῳ· (Ἰλ. ζ'. 490.)

Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαύτης ἔργα κόμιζε.

294. ΜΑΘΟΥΣ' ΕΛΗΞΑ. φοβηθεῖσα αὐτὸν οὐ διεκώλυσα. ΚΑΙ ΤΑΣ ΕΚΕΙ ΜΕΝ. τοῦτο μὲν ἀγνοεῖ ἡ Τέκμησσα λέγειν· τοῦτο δὲ προεῖπεν αὐτὸς ὁ ποιητής· καὶ ἐνοχλεῖν οὐ δεῖ τὸν θεατὴν ταυτολογοῦντα.

297. ΚΥΝΑΣ ΒΟΤΗΡΑΣ. ὑφ' ἓν ἀναγνωστέον· τοὺς ποιμενικοὺς κύνας. οὐ γὰρ ἀναιρεῖ κατὰ τὴν σκηνὴν ἄνθρωπον· ἀλλ' ὡς ἔξω τινὰς ἀνεῖλεν. ΗΥΧΕΝΙΖΕ. τὸν τράχηλον ἀπέκοπτεν, ἐλαιμοτόμει. ΑΝΩ ΤΡΕΠΩΝ. ὅπερ Ὅμηρος αὖ ἐρύειν φησὶν, ὥστε κατὰ τοῦ λαιμοῦ γίνεσθαι τὴν σφαγήν. ΗιΚΙΖΕΘ' ΩΣΤΕ ΦΩΤΑΣ. δηλονότι κύνας βοτῆρας.

301. ΤΕΛΟΣ Δ' ΥΠΑΙΞΑΣ. ἡ μὲν Τέκμησσα ἠγνόει τίνι διείλεκται ἐκ τοῦ προλόγου, ὅτι Ἀθηνᾶ ἦν ἡ λαλήσασα αὐτῷ. τὸ δὲ ΣΚΙΑι ΤΙΝΙ, ὅτι οὐ συνέβαλε τὰ περὶ τὴν θεὸν, καὶ ὅτι ἴδιον τοῖς μαινομένοις καὶ τοῖς ματαίοις λαλεῖν. ἀγνοοῦσα δὲ ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ αὐτὸν ἐκάλεσε, διὰ τοῦ ΥΠΑΙΞΑΣ τὴν ἔξοδον τῇ μανίᾳ ἀνατίθησι.

303. ΣΥΝΤΙΘΕΙΣ ΓΕΛΩΝ ΠΟΛΥΝ. τουτέστι ῥήματα καταγέλαστα λέγων κατὰ τῶν κριῶν, ὡς εἰ κατὰ ἀνθρώπων ἐποιεῖτο τὴν κόλασιν.

μᾷς, quod in D. etiam alteri superscriptum, apposita glossa, ἐξορμᾷς. At istam expositionem scholion in margine damnat: ἀναχωρεῖς μᾶλλον. τὸ γὰρ ἐξορμῶ ἐπὶ ἑτέρου λέγεται, οἷον ἐξορμῶ τὸν δεῖνα.

293. Plautus Rudente iv. 4. 70. *Tacita bona 'st mulier semper, quam loquens.*

295. πάθας. Sic Aldus et probatissimi codd. Triclinio placuit τυχάς. [φράζειν dedi, probatum etiam Porsono Append. ad Toupii Emendat. p. 463. Vulgo λέγειν. Hesychius: Φράζει,—λέγει. *Schæf.*]

301. ὑπάξας. Sic optime membr. et duo alii codd. Aldus ἐπαΐξας, quod temere huc retractum e quarto subsequente versu.

καὶ πλῆρες ἄτης ὡς διοπτεύει στέγος,
παίσας κάρα 'θώϋξεν· ἐν δ' ἐρειπίοις
νεκρῶν ἐρειφθεὶς ἕζετ' ἀρνείου φόνου,
κόμην ἀπρὶξ ὄνυξι συλλαβὼν χερί.
καὶ τὸν μὲν ἧστο πλεῖστον ἄφθογγος χρόνον·
ἔπειτ' ἐμοὶ τὰ δείν' ἐπηπείλησ' ἔπη,
εἰ μὴ φανοίην πᾶν τὸ συντυχὸν πάθος,
κἀνήρετ' ἐν τῷ πράγματος κυρεῖ ποτέ.
κἀγὼ, φίλοι, δείσασα, τοὐξειργασμένον
ἔλεξα πᾶν, ὅσονπερ ἐξηπιστάμην.
ὁ δ' εὐθὺς ἐξῴμωξεν οἰμωγὰς λυγρὰς,
ἃς οὔ ποτ' αὐτοῦ πρόσθεν εἰσήκουσ' ἐγώ.
πρὸς γὰρ κακοῦ τε καὶ βαρυψύχου γόους
τοιούσδ' ἀεί ποτ' ἀνδρὸς ἐξηγεῖτ' ἔχειν.

307. ΚΑΙ ΠΛΗΡΕΣ ΑΤΗΣ. οὐχ ὅτι τοῦτο ἀλγεινὸν τὸ ἀνελεῖν τὰ ποίμνια· ἀλλ' ὅτι διήμαρτε τῆς τιμωρίας τῶν ἐχθρῶν. ΘΩΥΞΕΝ. ἐβόησε. ΕΝ Δ' ΕΡΕΙΠΙΟΙΣ. τὸ ἑξῆς· ἐν δὲ τοῖς ἐρειπίοις τῶν νεκρῶν τοῦ ἀρνείου φόνου ἐρειφθεὶς, ὅ ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς πτώμασι τῶν νεκρῶν καταπεσὼν ἔκειτο. θαυμαστῶς δὲ ὑπ' ὄψιν ἤγαγε τὰ πράγματα, μεταξὺ τῶν πτωμάτων τὴν φαντασίαν ἐπιδεικνὺς, οἷον καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ περὶ τοῦ Κύκλωπος· ('Οδ. ι'. 298.) τανυσσάμενος διὰ μήλων. ΕΡΕΙΦΘΕΙΣ. ἀντὶ τοῦ καταπεσὼν, ἐῤῥιμμένος. πάντα γὰρ τὰ ἐπὶ τὴν ἔραν πίπτοντα, ἐρείπια καλοῦνται. καὶ αἱ ῥιπαὶ ἐντεῦθεν, ὡς τὰ ἐρείπια. τινὲς δὲ ΕΡΕΙΣΘΕΙΣ γράφουσιν, οἷον ἐπερεισάμενος.

312. ΕΠΕΙΤ' ΕΜΟΙ. οὐκ ἔχων ἐπιβολὴν τῆς αἰτίας τῶν πεπραγμένων, ἐμὲ ἠρώτα τὸ συμβάν. πάνυ δὲ περιπαθὲς, τὸν ἐμφρονέστατον Αἴαντα παρὰ τῆς γυναικὸς πυνθάνεσθαι, τίνα ἐστὶν, ἃ ἔπραξεν αὐτός.

314. ΚΥΡΕΙ. τὸ κυρῶ περισπωμένως φησὶν ἡ συνήθεια, καὶ 'Αττικοί· ἐν δὲ εὐκτικοῖς βαρύνουσιν αὐτὸ 'Αττικοὶ μετὰ ἐκτάσεως τοῦ υ, κύροι λέγοντες, ἀντὶ τοῦ κυροίη. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ κύρει ὁριστικοῦ κεῖται.

317. ΕΞΩιΜΩΞΕΝ. ἐξάκουστον ᾤμωξεν. ΑΣ ΟΥΠΟΤ' ΑΥΤΟΥ. οὐκ εἰώθει, φησὶν, ὁ Αἴας ἐν τοῖς κακοῖς ἀπολοφύρεσθαι, ἀλλ' ἦν καρτερικός. ἔλεγεν οὖν, φησὶν, ἀεὶ κακοῦ ἀνδρὸς τὸ ὀλοφύρεσθαι, ὁποῖόν φησι καὶ Ἡρακλῆς ἐν Τραχινίαις· (1078.)

'Αλλ' ἀστένακτος αἰὲν εἱπόμην κακοῖς.

ὁ οὖν Αἴας πρὸ τούτου, εἰ συνέβη τι αὐτῷ δεινὸν, ὡς ταῦρος ἀνεβρυχᾶτο ἀνεξάκουστον· οὐδέποτε δὲ εἰς προφανῆ γόον ἐξέπιπτεν. ΚΑΚΟΥ. δειλοῦ. ΒΑΡΥΨΥΧΟΥ. μικροψύχου, καταπεπτωκότος τὴν ψυχήν. ΕΞΗΓΕΙΤΟ. ἐξήγησις ἐπὶ θείων· ἑρμηνεία ἐπὶ τῶν τυχόντων.

313. φανοίην. Sic optime scriptum in E. quod vel absque eo quivis reponere debuit. Nam quod vulgo legitur φανείην, manifesto mendosum est. φανείην aoristus est optativi passivi: φανοίην aoristus est optativi activi, pro φάνοιμι, forma Attica in inflexis solemni, in barytonis etiam non sine exemplo. Sic enim Noster in Œdipo priore 840. ἐκπεφευγοίην adhibet pro ἐκπεφεύγοιμι. De hoc metaplasmo vide Eustathium ad Il. α'. p. 58. Contrario errore in Luciani Prometheo p. 35. φανοίην legebatur pro φανείην, quod restituit Hemsterhusius. In D. scriptum φανείη cum duplici glossa: δειχθείη, δείξαιμι. Posterior ad nostram lectionem refertur.

ἀλλ' ἀψόφητος ὀξέων κωκυμάτων
ὑπεστέναζε, ταῦρος ὥς, βρυχώμενος.
νῦν δ' ἐν τοιᾷδε κείμενος κακῇ τύχῃ
ἄσιτος ὡνὴρ, ἄποτος, ἐν μέσοις βοτοῖς
σιδηροκμῆσιν ἥσυχος θακεῖ πεσών.
καὶ δῆλός ἐστιν ὥς τι δρασείων κακόν.
τοιαῦτα γάρ πως καὶ λέγει κὠδύρεται.
ἀλλ', ὦ φίλοι, τούτων γὰρ οὕνεκ' ἐστάλην,
ἀρήξατ' εἰσελθόντες, εἰ δύνασθέ τι.
φίλων γὰρ οἱ τοιοίδε νικῶνται λόγοις.

ΧΟ. Τέκμησσα, δεινὰ, παῖ Τελεύταντος, λέγεις
ἡμῖν, τὸν ἄνδρα διαπεφοιβάσθαι κακοῖς.

ΑΙ. ἰώ μοι μοι.

ΤΕ. τάχ', ὡς ἔοικε, μᾶλλον. ἢ οὐκ ἠκούσατε
Αἴαντος, οἵαν τήνδε θωΰσσει βοήν;

ΑΙ. ἰώ μοι μοι.

325. ΣΙΔΗΡΟΚΜΗΣΙΝ. τῷ σιδήρῳ φονευθεῖσιν, ὡς ἀνδροκμῆσιν. ΚΑΙ ΔΗΛΟΣ ΕΣΤΙ. προσεκτικὰ πρὸς τὸν ἀκροατὴν, ἵνα προσέχῃ ἀκριβέστερον, προσδοκῶν τὸ συμβησόμενον. ΤΟΙΑΥΤΑ ΓΑΡ ΠΩΣ. ἐοικότα κατά τινα τρόπον τῷ βούλεσθαι δράσειν, δηλονότι κακόν τι.

328. ΑΛΛ' Ω ΦΙΛΟΙ. τοῦτο πρὸς τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς. πιθανὴν δὲ τὴν πρόφασιν τῆς ἐξόδου φησὶν, ἵνα μὴ δόξῃ τὸν Αἴαντα ἐν τοιαύτῃ συμφορᾷ καταλελοιπέναι. ΕΣΤΑΛΗΝ. κυρίως ἐπὶ θαλάσσης· οἷον, ἐστείλατό τις τὸν πλοῦν. ΦΙΛΩΝ ΓΑΡ ΟΙ ΤΟΙΟΙΔΕ. οἱ τοιοίδε φίλοι, ὁποῖοι ἐστὲ ὑμεῖς, νικῶνται φίλων, ἤγουν ἡττῶνται· ἡττᾶται δὲ ὁ ἐρῶν τινὸς, καὶ πολλὴν ἀγάπην εἰς αὐτὸν τρέφων· κρατεῖ δὲ ὁ ἐρώμενος. Ἄλλως. ΦΙΛΩΝ ΓΑΡ ΟΙ ΤΟΙΟΙΔΕ. δηλονότι καὶ οἱ κακοπραγοῦντες ἀπονέμουσιν αἰδῶ τινα τοῖς φίλοις. ἡ οὖν Τέκμησσα, ἅτε δὴ γυνὴ οὖσα καὶ αἰχμαλώτος, οὐχ οἵα τε αὐτὸν παραμυθεῖσθαι· ἀλλὰ τὸν Χορὸν προτρέπεται εἰσιέναι. ἐπειδὴ δὲ ἄτοπον τὸν Χορὸν ἀπολιπεῖν τὴν σκηνὴν, ἀναβοᾷ ἔνδοθεν ὁ Αἴας, ἵνα μείνῃ ἐπὶ χώρας ὁ Χορός· τοῦτο γὰρ ἐπόθει ὁ θεατής.

332. ΔΙΑΠΕΦΟΙΒΑΣΘΑΙ. ἐκμεμηνέναι. παρὰ τὸν φοῖτον. ἢ ἀπὸ τῶν φοιβωμένων καὶ ἐνθουσιώντων· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι μανίᾳ τινὶ ὅμοιον πάσχουσί τι.

334. ΤΑΧ' ΩΣ ΕΟΙΚΕ. τάχα, ὡς φαίνεται, μᾶλλον στενάζει, ὡς νῦν αὐτοῦ μᾶλλον παρωξυμμένου ἢ πρότερον. εἶτα πρὸς τὸν Χορὸν τὰ ἑξῆς· Ἢ οὐκ ἠκούσατε Αἴαντος, οἵαν τήνδε θωΰσσει βοήν; ἐμφαντικῶς δὲ τὸ ΘΩΥΣΣΕΙ. καὶ γὰρ δεῖ τὸν ὑποκρινόμενον τὸ τοῦ Αἴαντος πρόσωπον ἀπηνεστέρῳ χρήσασθαι τῷ φθέγματι, καὶ κυνικώτερον βαΰζειν. διὰ τοῦτο εἶπεν θωΰσσει.

322. *βρυχώμενος*. Sic Aldus et codd. omnes veteres, ut laudat Eustathius ad Il. σ'. p. 1145. In solo D. huic suprascriptum *μυκώμενος*, quod Triclinius prætulit.

324. *ἄσιτος ὡ'νήρ*. Perperam in libris *ἀνήρ*.

330. *νικῶνται λόγοις*. Sic recte apud Stobæum legitur Floril. Grotii p. 496. Tragici exemplarium quæ exstant inepta lectio est *νικῶνται φίλοι*.

332. *διαπεφοιβάσθαι*. E Scholiastæ expositione colligit Valckenarius lectitatum olim fuisse *διαπεφοιτάσθαι*. Vide Animadv. ad Ammonium p. 149.

[334. *ἢ οὐκ*. Brunckius *ἦ οὐκ*. *Schæf.*]

ΧΟ. ὡνὴρ ἔοικεν ἢ νοσεῖν, ἢ τοῖς πάλαι
νοσήμασι ξυνοῦσι λυπεῖσθαι παρών.
ΑΙ. ἰὼ παῖ, παῖ.
ΤΕ. ὤ μοι τάλαιν'. Εὐρύσακες, ἀμφὶ σοὶ βοᾷ.
τί ποτε μενοινᾷ; ποῦ ποτ' εἶ; τάλαιν' ἐγώ.
ΑΙ. Τεῦκρον καλῶ. ποῦ Τεῦκρος; ἢ τὸν εἰσαεὶ
λεηλατήσει χρόνον; ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι.
ΧΟ. ὡνὴρ φρονεῖν ἔοικεν. ἀλλ' ἀνοίγετε.
τάχ' ἄν τιν' αἰδῶ κἀπ' ἐμοὶ βλέψας λάβοι.
ΤΕ. ἰδοὺ διοίγω· προσβλέπειν δ' ἔξεστί σοι
τὰ τοῦδε πράγη, καὐτὸς ὡς ἔχων κυρεῖ.
ΑΙ. ἰὼ φίλοι ναυβάται, *στροφὴ α'.*
μόνοι ἐμῶν φίλων, μόνοι τ'
ἐμμένοντες ὀρθῷ νόμῳ,

337. ΑΝΗΡ ΕΟΙΚΕΝ. *ἢ ἔτι νοσῶν ἀναβοᾷ, ἢ μεταγνοὺς ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ νοσήματος.*

339. ΙΩ ΠΑΙ ΠΑΙ. *παρέλκει τὸ* ΠΑΙ. *ἡ δὲ Τέκμησσα ἐνόμισεν αὐτὸν τὸν παῖδα καλεῖν.*

340. Ωι ΜΟΙ ΤΑΛΑΙΝ'. *ἀπορούσης τὸ ἦθος. τὸ μὲν ἀποιμώζει, τὸ δὲ καλεῖ τὸν παῖδα· εἶτα πρὸς ἑαυτὴν ἐπαπορεῖ. Ἄλλως. καὶ πάλιν καλεῖ τὸν παῖδα, καὶ ἑαυτὴν ἀπολοφύρεται· λεληθότως δὲ ἐνεφάνισε καὶ τὸ τοῦ παιδὸς ὄνομα. ἐδεδίει δὲ, μὴ ἀνέλῃ αὐτὸν μαινόμενος.* ΑΜΦΙ ΣΟΙ. *περὶ σοῦ.* ΜΕΝΟΙΝΑι. *ἀντὶ τοῦ προθυμῇ. πρὸς τὸν Αἴαντα λέγει τοῦτο.* ΠΟΤ ΠΟΤ' ΕΙ; *πρὸς τὸν Εὐρυσάκην. ὁ γὰρ παιδαγωγὸς αὐτὸν ἔξω εἶχε.*

342. ΤΕΥΚΡΟΝ ΚΑΛΩ. *μεταβαίνει ὁ Αἴας ἐπὶ πολλὰ, ἵνα δὴ πλείονες αἱ ἀγωνίαι γίγνωνται. Ἄλλως. ἴδιον τοῦ κακῶς ἔχοντος, τὸ μὴ ἐφ' ἓν τῶν λυπούντων ποιεῖσθαι τὴν ἀναφοράν. ἐπιζητεῖ δὲ Τεῦκρον, ἵνα παράθηται αὐτῷ τὸν παῖδα, ὃν ἀφίησι τῷ Χορῷ, μὴ εὑρὼν τὸν Τεῦκρον. τὸ δὲ ἀπεῖναι Τεῦκρον, χρήσιμον τῇ οἰκονομίᾳ· παρὼν γὰρ ἐκώλυεν ἂν αὐτὸν πρᾶξαι ἃ ἐβούλετο. νῦν δὲ μάντις τῆς γυναικὸς ἐγένετο κρείττων.*

344. ΑΝΗΡ ΦΡΟΝΕΙΝ ΕΟΙΚΕΝ. *ἐκ τοῦ καλεῖν τὸν Τεῦκρον στοχάζονται, καὶ ἀνοίγειν κελεύουσιν, ἵνα αἰδεσθῇ θεασάμενος. οἷον, τάχ' ἂν αἰδεσθείη με. ἢ οἷον, τάχα ἂν ἐφ' ἡμῖν αἰδεσθείη, ἀπολιπὼν ἡμᾶς ἀνάρχους καὶ ὑποχειρίους τοῖς ἐχθροῖς.*

346. ΔΙΟΙΓΩ. *ἀνοίγω. ἐνταῦθα ἐκκύκλημά τι γίγνεται, ἵνα φανῇ ἐν μέσοις ὁ Αἴας ποιμνίοις. εἰς ἔκπληξιν γὰρ φέρει καὶ ταῦτα τὸν θεατὴν, τὰ ἐν τῇ ὄψει περιπαθέστερα. δείκνυται δὲ ξιφήρης, ᾑματωμένος, μεταξὺ τῶν ποιμνίων καθήμενος.* ΤΑ ΤΟΥΔΕ ΠΡΑΓΗ. *τὰς πράξεις, ἃς οὗτος εἰργάσατο.* ΩΣ ΕΧΩΝ ΚΥΡΕΙ. *τουτέστιν ὡς διάκειται.*

350. ΟΡΘΩι ΝΟΜΩι. *ὀρθὸν νόμον, τὸν τῆς φιλίας φησίν.* ΙΔΕΣΘΕ Μ' ΟΙΟΝ. *τάχιστα τὸ πᾶν ἀπήγγειλε τῷ τροπικῷ· βούλεται δὲ σημᾶναι, ὅτι ὥσπερ ἐκ μεγάλου χειμῶνος ὑπὸ κινήσεως ἀνέμων κῦμά τι ὑπολειφθὲν ἀπὸ τοῦ γεγονότος χειμῶνος κυκλεῖ αὐτόν. μετὰ γὰρ τὸν χειμῶνα εἴωθε τὸ κῦμα ἐπὶ πλέον μένειν. λείπει δὲ τὸ ὡς, ἵν' ᾖ, ὡς ἀμφίδρομον, οἷον τὸ πανταχόθεν περιτρέχον. ἐξ οὗ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ κακοῦ σημαίνει, ὅτι κατ' οὐδὲν αὐτῷ ἐν εὐδίᾳ ἦν τὰ πράγματα.* ΑΜΦΙΔΡΟΜΟΝ. *τὸ ἑλικοειδὲς, ὃ βαπτίζει τὰς ναῦς.*

337. *ὡνήρ.* Perperam in libris *ἀνὴρ*, quem errorem correximus etiam septimo abhinc versu.

[342. Pro *ἢ* Brunckius iterum *ἦ*. *Schæf.*]

346. Scholion emendavimus, ubi perperam legebatur *ἐνταῦθα ἐγκύκλωμά τι γίγνεται.* Vide quæ notavimus ad Comici Thesmoph. 96.

[349. *τ'* abesse malim. *Schæf.*]

ἴδεσθέ μ' οἷον ἄρτι κῦμα
φοινίας ὑπὸ ζάλης
ἀμφίδρομον κυκλεῖται.

ΧΟ. οἴ μ', ὡς ἔοικας ὀρθὰ μαρτυρεῖν ἄγαν.
δηλοῖ δὲ τοὔργον ὡς ἀφροντίστως ἔχει.

ΑΙ. ἰὼ γένος ναΐας — ἀντιστρ. α'.
ἀρωγὸν τέχνας, ἁλίαν
ὃς ἐπέβας ἑλίσσων πλάταν,
σέ τοι, σέ τοι μόνον δέδορκα
ποιμένων ἐπαρκέσοντ'·
ἀλλά με συνδάϊξον.

ΧΟ. εὔφημα φώνει. μὴ, κακὸν κακῷ διδοὺς
ἄκος, πλέον τὸ πῆμα τῆς ἄτης τίθει.

ΑΙ. ὁρᾷς τὸν θρασὺν, τὸν εὐκάρδιον, — στροφὴ β'.
τὸν ἐν δαΐοις ἄτρεστον μάχαις,
ἐν ἀφόβοις με θηρσὶ δεινὸν χέρας;
οἴ μοι γέλωτος, οἷον ὑβρίσθην ἄρα.

ΤΕ. μὴ, δέσποτ' Αἴας, λίσσομαί σ', αὔδα τάδε.

354. ΟΙ Μ' ΩΣ ΕΟΙΚΑΣ. ὁ Χορός ἐστιν ὁ λέγων. οὐ γὰρ εὐπρεπὲς τὴν Τέκμησσαν τὸν λόγον ὑφαρπάζειν λεγόμενον πρὸς τὸν Χορόν. ἐν ταῖς γὰρ ἀμφιβολίαις τῶν προσώπων δεῖ τοῦ ἤθους στοχάζεσθαι, καὶ διαστέλλειν τὸ πρόσωπον. ἔοικας οὖν, φησὶν, ὅτι ἐν μεγάλῳ χειμῶνι γέγονας. τὸ γὰρ ΑΦΡΟΝΤΙΣΤΩΣ οἷον, διὰ τὸ μηδένα ἐπιμεληθῆναί σου, ἐν χειμῶνι γέγονας. ἢ οὕτω πρὸς τὴν Τέκμησσαν ὁ λόγος· νομίζω σε ἀληθῆ μοι μεμαρτυρηκέναι περὶ τῆς μανίας τοῦ Αἴαντος· οὕτως γὰρ τὸ πρᾶγμα δείκνυσιν ἡμῖν, ὅτι μανικῶς διετέθη. **ΑΦΡΟΝΤΙΣΤΩΣ.** μανικῶς.

356. ΝΑΙΑΣ. τῆς ναυτικῆς. ἐπεὶ ναυτικοὶ δοκοῦσιν οἱ νησιῶται. **ΕΠΕΒΑΣ.** τῶν νεῶν δηλονότι. **ΕΛΙΣΣΩΝ ΠΛΑΤΑΝ.** κωπηλατῶν. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἀμφιελίσσας. **ΠΟΙΜΕΝΩΝ.** τῶν κηδεμόνων, τῶν βοηθῶν. ὡς καὶ ποιμαίνειν, τὸ φροντίζειν. **ΠΟΙΜΕΝΩΝ** οὖν, τῶν ἐμὲ ποιμαινόντων καὶ θαλπόντων. τὴν αὐτὴν οὖν μοι προαίρεσιν λάβε, καὶ εὖξαί με ἀποθανεῖν, ἢ σφάξον με σὺν τοῖς θρέμμασιν· οὐ διὰ τὴν ἧτταν δὲ τῶν ὅπλων πικρὸς ὢν βούλεται ἀναιρεῖσθαι, ἀλλὰ τὸ ὄνειδος ὑφορώμενος τῶν ποιμνίων. ἐν τούτῳ δὲ τὸ ἦθος, καὶ ἡ μεγαλοφροσύνη δείκνυται τοῦ Αἴαντος. **ΕΠΑΡΚΕΣΟΝΤΑ.** ὑπηρετήσοντα. **ΣΥΝΔΑΙΞΟΝ.** ὁμοῦ διαφθείρατε.

362. ΜΗ ΚΑΚΟΝ ΚΑΚΩι. τὸ ἑξῆς· μὴ, κακὸν κακῷ διδοὺς ἄκος, μεῖζον ποίει τῆς ἄτης τὸ πῆμα. ἄτην δὲ, τὴν μανίαν· πῆμα δὲ, τὸν θάνατον, ὅ ἐστι χεῖρον τῆς μανίας. τοῦτο δέ φησιν, ἐπεὶ ὁ Αἴας λέγει τῷ Χορῷ· Ἀλλὰ σύν με δάϊξον. Ἄλλως. μὴ θεραπείαν κακοῦ ἕτερον κακὸν ἐπεισαγάγῃς, ἤγουν μὴ τῷ θανάτῳ διαλύσῃς τὸ ὄνειδος. πῆμα δὲ ἄτης, κατὰ περίφρασιν, τὴν ἄτην. μὴ τὴν ἄτην πλείονα ποιήσῃς· ἀρκεῖ γὰρ ἡ παροῦσα.

366. ΑΦΟΒΟΙΣ ΘΗΡΣΙ. τοῖς μὴ φόβον ἐμποιοῦσι προβάτοις. **ΔΕΙΝΟΝ ΧΕΡΑΣ.** φοβερὸν κατὰ τὴν ἰσχύν. **ΟΙΟΝ ΥΒΡΙΣΘΗΝ.** ὅτι οὐδὲν αὐτοῦ ἄλλο ἅπτεται, ὡς τὸ τῆς ἀσχημοσύνης, ὅτι κατὰ τῶν μηδενὸς ἀξίων ἠνδρίσατο.

368. ΜΗ ΔΕΣΠΟΤ'. τοῦτο Τεκμήσσης ἐστὶ, καὶ παρὰ μέρος γίγνονται αἱ παραμυθίαι, οἷα τὰ τῶν φίλων ἐστὶν ἐν ταῖς τοιαύταις συμφοραῖς παραμυθουμένων, ἵνα ἐκεῖνος μὲν ἀπαράλειπτον ἔχῃ τὴν παραμυθίαν, οἱ δὲ ἐν μέρει τυγχάνωσιν ἀναπαύλης.

ΑΙ. οὐκ ἐκτός; οὐκ ἄψορρον ἐκνεμεῖ πόδα;
αἶ αἶ αἶ αἶ.
ΧΟ. ὦ πρὸς θεῶν, ὕπεικε, καὶ φρόνησον εὖ.
ΑΙ. ὢ δύσμορος, ὃς χερσὶ μὲν στροφὴ γ΄.
μεθῆκα τοὺς ἀλάστορας,
ἐν δ' ἑλίκεσσι βουσὶ καὶ
κλυτοῖς πεσὼν αἰπολίοις,
ἐρεμνὸν αἷμ' ἔδευσα.
ΧΟ. τί δῆτ' ἂν ἀλγοίης ἐπ' ἐξειργασμένοις;
οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν ταῦθ' ὅπως οὐχ ὧδ' ἔχειν.
ΑΙ. ἰὼ πάνθ' ὁρῶν, ἁπάντων ἀεὶ ἀντιστρ. β΄.
κακῶν ὄργανον, τέκνον Λαρτίου,
κακοπινέστατόν τ' ἄλημα στρατοῦ,
ἦ που πολὺν γέλωθ' ὑφ' ἡδονῆς ἄγεις.

369. ΟΥΚ ΕΚΤΟΣ. πρὸς τὴν Τέκμησσάν φησιν. ἐκείνοις μὲν γὰρ διαλέγεται Αἴας δεόμενος αὐτῶν· ἐνταῦθα δὲ τῇ Τεκμήσσῃ ἐπιπλήσσει· εἰώθαμεν γὰρ τοῖς ἐγγυτέρω παῤῥησιάζεσθαι· οὐχ ὡς αἰχμάλωτον ἐξουθενῶν. ΑΨΟΡΡΟΝ δὲ, ὀπισθόρμητον. ΕΚΝΕΜΗι. ἐξάξεις.

371. Ω ΠΡΟΣ ΘΕΩΝ. τοῦτο ὁ Χορὸς, τῆς Τεκμήσσης σιγησάσης διὰ τὴν ἐπιτίμησιν. οὐ μὴν πρὸς τοῦτο ἀποκρίνεται ὁ Αἴας, ἀλλ' ἀνοιμώζει πάλιν. ἔστι γὰρ καὶ τοῦτο ἴδιον τῶν καμνόντων, ὥστε μὴ ἀκολούθως φθέγγεσθαι.

375. ΚΛΥΤΟΙΣ. κλυτὰ λέγει τὰ αἰπόλια, διὰ τὰς ἐν αὐτοῖς ταραχὰς καὶ φωνάς.

377. ΕΠ' ΕΞΕΙΡΓΑΣΜΕΝΟΙΣ. ἐπιτετελεσμένοις, καὶ ἴασιν οὐκ ἔχουσι, κατὰ τὸ Σιμωνίδου· Τὸ γὰρ γεγενημένον οὐκ ἔτ' ἄρεκτον ἔσται. ΤΑΥΘ' ΟΠΩΣ. ὅπως ταῦτα μὴ οὕτως σχοίη, οὐχ οὕτως διακεῖσθαι.

379. ΑΠΑΝΤΩΝ ΚΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΟΝ. ἀντὶ τοῦ πανοῦργε καὶ περίεργε. ΚΑΚΟΠΙΝΕΣΤΑΤΟΝ. τὸν πίνον ποτὲ μὲν ἐπὶ τῆς ἰδέας, ποτὲ δὲ ἐπὶ τοῦ ἤθους. ἐνταῦθα οὖν τὸν κακοήθη. ἀντὶ τοῦ κολάκευμα, τρῖμμα, κακορύπαρον. πινῶδες γὰρ, ἀδόκιμον τῇ γνώμῃ, καὶ οὐ καθαρόν. ἄλλοτε ἄλλα νοῶν. ΠΟΛΥΝ ΓΕΛΩΤΑ. τοῦτο μάλιστα αὐτοῦ ἅπτεται, τὸ τῷ ἐχθρῷ καταγέλαστον εἶναι.

372. χερσὶ μὲν—Sic Aldus et præstantissimi codd. Gl. ὄντας, id est ἐν χερσὶν ὄντας τοὺς ἀλάστορας μεθῆκα. Ex Triclinii interpolatione legitur ὃς χεροῖν μεθῆκα.

375. Scholiastam carpit Heathius κλυτὰ censentem αἰπόλια appellari διὰ τὰς ἐν αὐτοῖς ταραχὰς καὶ φωνάς. Quam explicationem quia ipse non probat, nec aliam hujus appellationis meliorem afferri posse opinatur, scribi debuisse existimat 'κλύτοις pro ἐκλύτοις. Homerum percunctetur, cur Cyclopis oves κλυτὰ μῆλα appellarit Odyss. i. 308. Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα.

376. ἔδευσα. gl. ἔχεα.

379. πάνθ' ὁρῶν. Eustathius p. 415. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ πάντ' ἐφορᾷν, διαφέρειν δοκεῖ ποτε τοῦ πάντα ὁρᾷν. ἥλιος μὲν γὰρ ἀψόγως πάντ' ἐφορᾷ· ὁ δὲ παρὰ Σοφοκλεῖ 'Οδυσσεὺς, ὡς πάντων ἀεὶ κακῶν ὄργανον, ἐπιψόγως πάνθ' ὁρᾷν λέγεται. καὶ εἴη ἂν οὕτως ἀλάστωρ, ἐπείπερ οὐκ ἂν τι διαλάθοι τὸν οὕτω περιέργως πάνθ' ὁρῶντα. In plerisque libris sequitur ἁπάντων τ' ἀεί. Longe melius unus e nostris copulam omittit.

381. ἄλημα hic et paulo infra positum pro ἀλήτης, res pro persona. Vide ad Antig. 756.

ΧΟ. ξὺν τῷ θεῷ πᾶς καὶ γελᾷ κὠδύρεται.
ΑΙ. ἴδοιμι δή νιν, καίπερ ὧδ' ἀτώμενος.
ἰώ μοί μοι.
ΧΟ. μηδὲν μέγ' εἴπῃς. οὐχ ὁρᾷς ἵν' εἶ κακοῦ;
ΑΙ. ὦ Ζεῦ, προγόνων προπάτωρ, ἀντιστρ. γ'.
πῶς ἂν τὸν αἱμυλώτατον,
ἐχθρὸν ἄλημα, τούς τε δισ-
σάρχας ὀλέσσας βασιλεῖς,
τέλος θάνοιμι καὐτός.
ΤΕ. ὅταν κατεύχῃ ταῦθ', ὁμοῦ κἀμοὶ θανεῖν
εὔχου. τί γὰρ δεῖ ζῆν με, σοῦ τεθνηκότος;
ΑΙ. ἰὼ σκότος, ἐμὸν φάος, στροφὴ δ'.
ἔρεβος ὦ φαεννότατον, ὡς ἐμοί,
ἕλεσθέ μ', ἕλεσθ' οἰκήτορα,

383. ΞΥΝ ΤΩι ΘΕΩι. κινδυνεύει εἰς ἐναντίον εἶναι τὸ διανόημα, ἐὰν νομίζωμεν φάσκειν τὸν Χορὸν, ὅτι θεοῖς ἀρέσκει γελᾷν ἐκεῖνον καὶ ἐφήδεσθαί σοι. τοῦτο γὰρ προτροπὴν μᾶλλον φέρει εἰς τὸν θάνατον Αἴαντι. ἀκουστέον οὖν οὕτως· οὐχ ὅτι θεῷ ἀρέσκει γελᾷν ἐκεῖνον· ἀλλ' ὅτι, θεῶν βουλομένων, καὶ τὰ κακὰ μεθίσταται εἰς τέρψιν. εἰκὸς οὖν καὶ ἡμῖν, φησὶν, βοηθῆσαι τὸ θεῖον. ἢ οὕτως· θεὸς καὶ τὸ γελᾷν καὶ τὸ κλαίειν δίδωσι. πῶς οὖν σου ἔχει καταγελάσαι Ὀδυσσεὺς, αἴτιός σοι γεγονὼς τῆς ἀτυχίας, ὅπου γε παρὰ θεῶν δίδοται;

384. ΙΔΟΙΜΙ ΝΙΝ. τοῦ Χοροῦ τὸν περὶ θεοῦ λόγον ἐμβαλλομένου, οὐκ ἀφίεται ὁ Αἴας· ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἰδίας δυνάμεως ἐπαίρεται. φησὶν οὖν· ἴδοιμι αὐτὸν, καίπερ οὕτως κακούμενος. δῆλον γὰρ ὅτι ἀμυνοῦμαι, εἰ καὶ θεοὶ συλλαμβάνουσιν αὐτῷ. ΑΤΩΜΕΝΟΣ. ἄτης πεπληρωμένος.

386. ΜΗΔΕΝ ΜΕΓ' ΕΙΠΗιΣ. ὁποῖον καὶ τὸ ἐν Ἠλέκτρᾳ· (830.) Μηδὲν μέγ' ἀΰσῃς. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ, Ἴδοιμί νιν, καίπερ ὧδ' ἀτώμενος.

387. Ω ΖΕΥ. αἱ τοιαῦται προσφωνήσεις οὐ διαλύουσι τὴν ὑπόθεσιν, παραλαμβάνουσαι τὸ μέλλον· ἀλλὰ προσοχὴν ἐργάζονται τῷ θεατῇ προσδοκῶντι πῶς τὸ δεινὸν ἀπαντήσει. ΑΛΗΜΑ. πλάνη καὶ παραλογιστικὸν πανούργημα, ἢ περίτριμμα. παρὰ τὸ λέπειν.

392. ΟΤΑΝ ΚΑΤΕΥΧΗι. ἐπεὶ διὰ τῆς παραμυθίας οὐκ ἠδυνήθη αὐτὸν μεταθεῖναι, δοκεῖ ἐκ τούτων αὐτὸν μεταθεῖναι· κἀμοὶ οὖν εὔχου ἀποθανεῖν.

395. ΩΣ ΕΜΟΙ. τουτέστιν, ὡς ἐμοὶ φαεινότερον τοῦ ἡλίου. ὡς ἐμοὶ χρῆσθαι κρείττῃ. ἢ παρέλκει τὸ ΩΣ. λέγει δὲ ΣΚΟΤΟΣ ΕΜΟΝ ΦΑΟΣ. ὡς εἴ τις τὸν θάνατον σωτηρίαν νομίσειεν. ΕΛΕΣΘΕ. ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς λάβετε. ΟΥΤΕ ΓΑΡ ΘΕΩΝ ΓΕΝΟΣ. οὔτε ἀνθρώπων γένος ὁρᾷν ἔτι ἄξιόν μοι εἰς ὠφέλειαν. ἄριστον τοίνυν ἐξιέναι τοῦ βίου. ἢ οὕτως· ΕΙΣ ΟΝΗΣΙΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ. ὠφέλεια οὐκ εἰσί μοι οἱ ἄνθρωποι, οὔτε οἱ θεοί. τί οὖν ζῶ;

388. πῶς ἂν, *utinam*, qua significatione his particulis utuntur sæpissime Tragici. Vide Marklandum ad Supplices 796. Hoc nisi ignorasset Heathii popularis, in mentem ei non venisset legi debere ὡς ἄν.

390. βασιλεῖς. Sic bene Aldus et codd. omnes antiqui, quod Gregorii in libello de Dialectis canonem confirmat. Triclinius dedit βασιλῆς. Vide Lexicon in ΗΣ.

396. ἕλεσθέ μ', ἕλεσθ' οἰκήτορα. Sic emendate in D. Perperam Aldus et alii codd. pronomen geminant contra metricam rationem.

ἔλεσθέ μ᾽. οὔτε γὰρ θεῶν
γένος, οὔθ᾽ ἁμερίων
ἔτ᾽ ἄξιος βλέπειν, τιν᾽ εἰς
ὄνασιν ἀνθρώπων.
ἀλλά μ᾽ ἁ Διὸς ἀλκίμα θεὸς
ὀλέθριον αἰκίζει.
ποῖ τις οὖν φύγη;
ποῖ μολὼν μενῶ;
εἰ τὰ μὲν φθίνει, φίλοι,
τοῖσδ᾽ ὁμοῦ πέλας,
μωραῖς δ᾽ ἄγραις προσκείμεθα,
πᾶς δὲ στρατὸς δίπαλτος ἄν με
χειρὶ φονεύοι.

ΤΕ. ὦ δυστάλαινα, τοιάδ᾽ ἄνδρα χρήσιμον
φωνεῖν, ἃ πρόσθεν οὗτος οὐκ ἔτλη ποτ᾽ ἄν;

ΑΙ. ἰὼ πόροι ἁλίῤῥοθοι, ἀντιστρ. β᾽.
πάραλά τ᾽ ἄντρα, καὶ νέμος ἐπάκτιον,
πολύν με, πολὺν, δαρόν τε δὴ

401. ΑΛΛΑ Μ᾽ Α ΔΙΟΣ. καὶ ταῦτα χρησίμως κατὰ τὸν Χορὸν, ἵνα ἐπίστωνται καὶ ὅθεν ἡ καταρχὴ τῆς μανίας· ἔδει οὖν οὐ παρὰ ἄλλου μαθεῖν, ἢ παρ᾽ ἐκείνου τοῦ πεπονθότος. συνίησι γὰρ πεπλανημένος ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς· ἡ γὰρ Τέκμησσα τὸ ὅλον ἀγνοεῖ. ΟΛΕΘΡΙΟΝ. μέχρι θανάτου.
403. ΦΥΓΗι. γράφεται ΤΡΑΠΗι.
404. ΠΟΙ ΜΟΛΩΝ. ποῖ ἐλθὼν παραμενῶ; πανταχοῦ γὰρ ἕπεται ἡ θεὸς αἰκιζομένη. ΕΙ ΤΑ ΜΕΝ ΦΘΙΝΕΙ. διὰ τὴν κρίσιν τῶν ὅπλων. ΜΩΡΑΙΣ Δ᾽ ΑΓΡΑΙΣ. διὰ τὴν ἀναίρεσιν τῶν βοτῶν. ΔΙΠΑΛΤΟΣ. ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν, οἷον περιδέξιός με φονεύοι. παντὶ σθένει, ὡς Δίδυμος. ἢ ὁ στρατός με φονεύοι, λαβὼν τὰ δίπαλτα δοράτια, ὡς Πίος φησί. ΧΕΙΡΙ ΦΟΝΕΥΟΙ. τὴν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐπιβουλὴν προβάλλεται.
410. ΤΟΙΑΔ᾽ ΑΝΔΡΑ ΧΡΗΣΙΜΟΝ. τοιαῦτα φωνεῖν, ἃ πρότερον οὐκ ἂν ἔτλη γενναιότατος ὤν.
412. ΠΟΡΟΙ ΑΛΙΡΡΟΘΟΙ. ποταμοὶ εἰς θάλασσαν ῥέοντες. οὐ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι δέ φησιν, ἀλλὰ τοὺς ἐν Τροίᾳ. ΠΑΡΑΛΑ. θαλάσσια. ΝΕΜΟΣ ΕΠΑΚΤΙΟΝ. τὸ ἄλσος τοῦ ὄρους τῆς Ἴδης τὸ παράλιον. ΑΜΠΝΟΑΣ ΕΧΟΝΤΑ. ἤγουν ζῶντα. ΙΣΤΩ. ὅτι οὐκ ἔχω ἔτι ζῆν.

[402. ὀλέθριον αἰκίζει. V. Lobeck. p. 299. 353. et quæ nuper notavi ad Theocrit. p. 215. Homerus Il. xiv. v. 6. s. εἰσόκε θερμὰ λοετρὰ—θερμήνῃ. *Schæf.*]

403. ποῖ τις οὖν φύγῃ. Sic Aldus et veteres codd. Solœce Triclinius φύγοι. Vide quæ notavimus ad Comici Plutum 438.

406. τοῖσδε. gl. τοῖς βοσκήμασι.

412. ἰώ. Omissa hæc vocula in veteribus codd. et in Aldina.

414. πολύν με, πολύν. Sic dispositis vocibus metra examussim congruunt. Perverse Aldus et veteres codices πολὺν, πολύν με—

κατεῖχετ' ἀμφὶ Τροίαν
χρόνον· ἀλλ' οὐκ ἔτι μ', οὐκ
ἔτ' ἀμπνοὰς ἔχοντα. τοῦ-
τό τις φρονῶν ἴστω.
ὦ Σκαμάνδριοι γείτονες ῥοαὶ
εὔφρονες Ἀργείοις,
οὐκ ἔτ' ἄνδρα μὴ
τόνδ' ἴδητ', (ἔπος
ἐξερέω μέγ') οἷον οὔ
τινα Τροία στρατοῦ
δέρχθη χθονὸς μολόντ' ἀπὸ
Ἑλλανίδος· τανῦν δ' ἄτιμος
ὧδε πρόκειμαι.

ΧΟ. οὔ τοι σ' ἀπείργειν, οὐδ' ὅπως ἐῶ λέγειν
ἔχω, κακοῖς τοιοῖσδε συμπεπτωκότα.

ΑΙ. αἰαῖ· τίς ἄν ποτ' ᾤεθ' ὧδ' ἐπώνυμον
τοὐμὸν ξυνοίσειν ὄνομα τοῖς ἐμοῖς κακοῖς;

419. ΙΩ ΣΚΑΜΑΝΔΡΙΟΙ. οὐκ ἔστιν ἡ διαστολὴ πρὸς τοὺς Τρῶας, ὡς τοῦ Σκαμάνδρου μᾶλλον τὰ τῶν Ἑλλήνων αἱρουμένου. ἀλλ' οἷον, ἐμοὶ ἐχθραὶ ῥοαί, εὔφρονες δὲ τοῖς Ἀργείοις τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς. ταῦτα δὲ πάντα ἐστὶ τοῦ ἀνακρουομένου τὸν θάνατον. ΕΥΦΡΟΝΕΣ ΑΡΓΕΙΟΙΣ. διὰ τὸ ποτόν. ἔμφρων μὲν γάρ, ὁ φρόνιμος· εὔφρων δέ, ὁ ἡδὺς καὶ εὐφραντικός. ΟΥΚΕΤ' ΑΝΔΡΑ. οὐ νεμεσητὸν τῷ Αἴαντι μεγαλαυχεῖσθαι. ὅταν μὲν γάρ τις ἐν μετρίᾳ διαγωγῇ ᾖ, τότε εὔσχημον περιστέλλειν τὰ ἑαυτοῦ πλεονεκτήματα· ἀπηυδηκότα δὲ ἄνδρα οὐκ ἄν τις μέμψαιτο εἰ μεγαλαυχεῖται, ὁποῖα καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἐν τῷ τέλει ὢν περὶ τῆς ἀνδρείας αὑτοῦ διέξεισι. καὶ γίγνεται ἐπίτασις τοῦ πάθους, ὁπόταν τὸ τοιοῦτο διαφθείρηται. ἔτι δὲ αὔξεται τὸ πάθος οὐχ ὑπὸ ἄλλου λεγόμενον, ἀλλ' ὑπὸ αὐτοῦ. ΕΞΕΡΕΩ. κομπάσω. ΠΡΟΚΕΙΜΑΙ. προκείμενός εἰμι, εἰς ὄψιν πάντων δηλονότι.

428. ΟΥ ΤΟΙ Σ' ΑΠΕΙΡΓΕΙΝ. ὁ Χορός ἐστιν ὁ λέγων. ἐνδίδωσι γὰρ τῷ Αἴαντι κάμνοντι, ὅπερ ἐστὶν εἶδος παραμυθίας. ἡ Τέκμησσα τοῦτο οὐκ ἐποίει. ΕΧΩ. ἀντὶ τοῦ δύναμαι.

430. ΑΙ ΑΙ. ἐντεῦθεν μακρὰν ῥῆσιν μηκύνει ὁ Αἴας. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἀρχαιότροπον, τὸ πρὸς τὰς ὀνομασίας ἐκφέρειν τὰς συμφοράς. καλῶς μὲν οὖν πράττων οὐκ ἂν ἐμέμνητο τοῦ διανοήματος· ἐν συμφορᾷ δὲ ὤν. ΕΠΩΝΥΜΟΝ. συνῳδὸν ἔσεσθαι καὶ ἐπώνυμον τοῖς ἐμοῖς κακοῖς. ἔπλεξε δὲ τὸ ὄνομα πρὸς τὸ αἶ αἶ τὸ θρηνητικόν. ΞΥΝΟΙΣΕΙΝ. ξυνδραμεῖν καὶ συνενεχθῆναι, καὶ εἰς ταυτὸν ἐλθεῖν.

419. *Σκαμάνδριοι.* In Aldina operarum errore *Σκαμάνδροιο*, et altero abhinc versu *ἄνδρα με*, pro *μή*.

430. *αἶ, αἶ.* Ludicrum est et tragœdiæ gravitate alienum, malis aliquem oppressum e vocum simili sono et tam frigida etymologia conquerendi argumentum sumere. Hujusmodi lusibus mire indulsit Euripides, quibus adeo Noster temperavit, ut in ejus reliquiis vix aliud præter hoc exemplum reperiatur. [Conf. infra v. 575. ut satis appareat, etiam Sophocli talia in deliciis fuisse. *Schæf.*]

νῦν γὰρ πάρεστι καὶ δὶς αἰάζειν ἐμοὶ
καὶ τρίς· τοιούτοις γὰρ κακοῖς ἐντυγχάνω·
ὅτου πατὴρ μὲν τῆσδ' ἀπ' Ἰδαίας χθονὸς
τὰ πρῶτα καλλιστεῖ' ἀριστεύσας στρατοῦ,
πρὸς οἶκον ἦλθε πᾶσαν εὔκλειαν φέρων·
ἐγὼ δ' ὁ κείνου παῖς, τὸν αὐτὸν ἐς τόπον
Τροίας ἐπελθὼν οὐκ ἐλάσσονι σθένει,
οὐδ' ἔργα μείω χειρὸς ἀρκέσας ἐμῆς,
ἄτιμος Ἀργείοισιν ὧδ' ἀπόλλυμαι.
καίτοι τοσοῦτόν γ' ἐξεπίστασθαι δοκῶ·
εἰ ζῶν Ἀχιλλεὺς τῶν ὅπλων τῶν ὧν πέρι
κρίνειν ἔμελλε κράτος ἀριστείας τινὶ,
οὐκ ἄν τις αὔτ' ἔμαρψεν ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ.
νῦν δ' αὔτ' Ἀτρεῖδαι φωτὶ παντουργῷ φρένας
ἔπραξαν, ἀνδρὸς τοῦδ' ἀπώσαντες κράτη.
κεἰ μὴ τόδ' ὄμμα καὶ φρένες διάστροφοι
γνώμης ἀπῇξαν τῆς ἐμῆς, οὐκ ἄν ποτε

433. ΕΝΤΥΓΧΑΝΩ. περιπίπτω. ΟΤΟΥ ΠΑΤΗΡ. περιπαθῶς τὰ τοῦ πατρὸς κατορθώματα παραλαμβάνει. οὐκ ἐλάσσονα γὰρ τοῦ πατρὸς ποιήσας, ἄτιμος ἐλαύνομαι. εἰπὼν δὲ τὰ ἴδια κατορθώματα, διεξῆλθε καὶ ὡς συγγενικὴ αὐτῷ ἡ παρὰ τὸ χωρίον ἀνδραγαθία. ΙΔΑΙΑΣ. Ἰδαία τὸ πάλαι ἡ Τροία ἐκαλεῖτο, ἀπὸ τῆς Ἴδης τοῦ ὄρους. ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΚΑΛΛΙΣΤΕΙΑ. ὅτι εἴληφε τὴν Ἡσιόνην παρὰ τοῦ Ἡρακλέους.

439. ΟΥΔ' ΕΡΓΑ ΜΕΙΩ. πιθανῶς τὸ μὴ εἰπεῖν πλείονα τοῦ πατρὸς κακοπαθῆσαι, ἀλλὰ μὴ ἐλάττονα. ΑΡΚΕΣΑΣ. δείξας, βοηθήσας, ποιήσας. λείπει δὲ ἡ διὰ, ἵν' ᾖ, δι' ἐμῆς χειρός. ΑΤΙΜΟΣ ΑΡΓΕΙΟΙΣΙΝ. ἀντὶ τοῦ ὑπὸ Ἀργείων. ἢ ἀρκέσας Ἀργείοις, ἄτιμος ὢν ἀπόλλυμαι.

441. ΤΟΣΟΥΤΟΝ Γ'. ἀντὶ τοῦ, τοῦτο. ΕΙ ΖΩΝ ΑΧΙΛΛΕΥΣ. χαρίεν τὸ διανόημα. ἐπεξιὼν δὲ τὰς ἑαυτοῦ συμφορὰς, καταλέγει πρῶτον τὰ κατὰ τὴν ἀδικίαν τῆς κρίσεως. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ πρῶτον αὐτὸν λελυπηκός. ΚΡΙΝΕΙΝ ΕΜΕΛΛΕ ΚΡΑΤΟΣ. ἀντὶ τοῦ μετὰ κρίσεως διδόναι τινὶ κράτος ἀριστείας, ἤγουν ἔμελλε κρίνειν τίς ὁ κρατῶν ἐστι διὰ τὰς αὐτοῦ ἀνδραγαθίας. ΠΑΝΤΟΥΡΓΩι. πάντα πράττοντι καὶ μηδὲν ὑποστελλομένῳ, πανούργῳ καὶ ἀναιδεῖ. ΑΝΔΡΟΣ ΤΟΥΔΕ. δεικτικῶς, ἀντὶ τοῦ, ἐμοῦ. ΚΡΑΤΗ. νίκην.

447. ΔΙΑΣΤΡΟΦΟΙ. ἤγουν παράφοροι. ΓΝΩΜΗΣ ΑΠΗΞΑΝ. οἷον εἰ μὴ διὰ ἔκστασιν τοῦ δέοντος ἐξέπεσον αἱ διάνοιαί μου, οὐκ ἂν ποτε ἄλλου οὕτως ἀδίκως κατεψηφίσαντο. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ (Ἰλ. α'. 232.)

Ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.

ΑΠΗΞΑΝ. ἀντὶ τοῦ ἀπήγαγον. ΕΨΗΦΙΣΑΝ. ἀντὶ τοῦ ἐψηφίσαντο. ΑΔΑΜΑΣΤΟΣ. παρθένος, ἄζυξ. ΕΣΦΗΛΕΝ. σφαλῆναι ἐποίησεν.

435. Observa verbum ἀριστεύειν, neutrum transitive hic adhibitum.

[445. παντουργῷ. Hoc accentu etiam Thomas Mag. p. 677. ubi ex Sophocle citat ἀνδρὶ παντουργῷ φρένας. Schaef.]

448. ἀπῇξαν, ab ἀπάσσω, non ab

δίκην κατ' ἄλλου φωτὸς ὧδ' ἐψήφισαν.
νῦν δ' ἡ Διὸς γοργῶπις ἀδάμαστος θεὰ
ἤδη μ' ἐπ' αὐτοῖς χεῖρ' ἐπεντείνοντ' ἐμὴν
ἔσφηλεν, ἐμβαλοῦσα λυσσώδη νόσον,
ὥστ' ἐν τοιοῖσδε χεῖρας αἱμάξαι βοτοῖς·
κεῖνοι δ' ἐπεγγελῶσιν ἐκπεφευγότες,
ἐμοῦ μὲν οὐχ ἑκόντος. εἰ δέ τις θεῶν
βλάπτοι, φύγοι γ' ἂν χὠ κακὸς τὸν κρείσσονα.
καὶ νῦν τί χρὴ δρᾷν; ὅστις ἐμφανῶς θεοῖς
ἐχθαίρομαι· μισεῖ δέ μ' Ἑλλήνων στρατός·
ἔχθει δὲ Τροία πᾶσα, καὶ πεδία τάδε.
πότερα πρὸς οἴκους, ναυλόχους λιπὼν ἕδρας
μόνους τ' Ἀτρείδας, πέλαγος Αἰγαῖον περῶ;
καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανεὶς
Τελαμῶνι; πῶς με τλήσεταί ποτ' εἰσιδεῖν
γυμνὸν φανέντα τῶν ἀριστείων ἄτερ,
ὧν αὐτὸς ἔσχε στέφανον εὐκλείας μέγαν;
οὐκ ἔστι τοὔργον τλητόν. ἀλλὰ δῆτ' ἰὼν

455. ΟΥΧ ΕΚΟΝΤΟΣ. γράφεται ΟΥΚ ΕΧΟΝΤΟΣ, δηλονότι τὸ ἔγκλημα τῆς φυγῆς αὐτῶν. πάνυ δὲ γενναίως ἐμμένει τῷ λήματι. τὸ γὰρ ἐφ' ἑαυτῷ ἀνῃρηκέναι φησὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἡττῆσθαι οὐχ ὑπ' ἐκείνων, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπήρειαν τῆς θεοῦ. ΘΕΟΙΣ ΕΧΘΑΙΡΟΜΑΙ. διὰ τὸ πεπλανῆσθαι ὑπὸ τῆς θεοῦ.

460. ΝΑΥΛΟΧΟΥΣ ΕΔΡΑΣ. τὸν ναύσταθμον, ἔνθα αἱ νῆες ἵστανται κατὰ λόχον, τουτέστι κατὰ τάξιν. ΜΟΝΟΥΣ Τ' ΑΤΡΕΙΔΑΣ. μεγαλοφυῶς δὲ οἴεται ἑαυτὸν τὸ πᾶν εἶναι. ΠΕΡΩ. ἀντὶ τοῦ περάσω. ΚΑΙ ΠΟΙΟΝ ΟΜΜΑ. αἰσχύνεται ἄνευ ἀριστείων φανῆναι τῷ πατρὶ, καὶ φυγὰς ἀκούειν. δαιμονίως δὲ ἀνθυπάγει αὐτῷ καὶ τὰ τῆς ἀπαλλαγῆς, καὶ τοῦτο ἀναλύει, ἵνα μὴ λυθῇ ἡ ὑπόθεσις. ΓΥΜΝΟΝ. ἀντὶ τοῦ ἔρημον.

ἀπάγω, unde si esset, verisimile est scripturum fuisse poetam γνώμης μ' ἀπῆξαν τῆς ἐμῆς. Aldus tamen et veteres codd. habent ἀπῆξαν, quod ambiguum non est, quum librariis mos constans fuerit ἀπαΐσσω, ἀπήϊξαν scribendi. In D. alia lectio est ἀπεῖρξαν, cum glossa ἀπήγαγον, ἐκώλυσαν. Harum interpretationum prior ad ἀπῆξαν pertinet.

451. χεῖρ' ἐπεντείνοντ' ἐμήν. Sic liquido scriptum in E. cum glossa ἐπεμβαλόντα. Et hoc etiam præfert codex Triclinii recensionem exhibens, tametsi Turnebus Aldi lectionem retinuit ἐπεντύνοντ', quæ manifesto vitiosa est. Conjecerat Valckenarius ἐπευθύνοντ', quod et ipsum alienum est.

456. βλάπτοι. gl. ἐμποδίζοι. Eustath. ad Odyss. α'. p. 1410. Βλάπτειν, κυρίως τὸ ἐμποδίζειν τὸν τρέχοντα, καὶ οἱονεὶ βάλλειν, ὅ ἐστι ῥίπτειν καὶ οὕτως ἰάπτειν· ἐξ ὧν δοκεῖ τὸ βλάπτειν συγκεῖσθαι. καὶ ἔστιν ὅμοιον βλάπτειν, εἰπεῖν καὶ σφάλλειν. καὶ Ὅμηρος οὖν οὐχ ἁπλῶς εἶπε βλάπτειν, ἀλλὰ βλάπτουσι κελεύθου, ἤτοι ἐμποδὼν γίνονται εἰς ὁδόν.

πρὸς ἔρυμα Τρώων, ξυμπεσὼν μόνος μόνοις,
καὶ δρῶν τι χρηστὸν εἶτα λοίσθιον θανῶ;
ἀλλ' ὧδέ γ' Ἀτρείδας ἂν εὐφράναιμί που.
οὐκ ἔστι ταῦτα. πεῖρά τις ζητητέα
τοιάδ', ἀφ' ἧς γέροντι δηλώσω πατρὶ,
μή τοι φύσιν γ' ἄσπλαγχνος ἐκ κείνου γεγώς.
αἰσχρὸν γὰρ ἄνδρα τοῦ μακροῦ χρῄζειν βίου,
κακοῖσιν ὅστις μηδὲν ἐξαλλάσσεται.
τί γὰρ παρ' ἦμαρ ἡμέρα τέρπειν ἔχει
προσθεῖσα, κἀνεθεῖσα τοῦ γε κατθανεῖν;
οὐκ ἂν πριαίμην οὐδενὸς λόγου βροτὸν,
ὅστις κεναῖσιν ἐλπίσιν θερμαίνεται·
ἀλλ' ἢ καλῶς ζῆν, ἢ καλῶς τεθνηκέναι

467. ΠΡΟΣ ΕΡΥΜΑ. πρὸς τὸ τεῖχος. ΞΥΜΠΕΣΩΝ. συμπεσεῖν, τὸ συνελθεῖν εἰς μάχην· προσπεσεῖν, τὸ ἐξαίφνης μὴ εἰδότα τινὰ ἀποκτεῖναι. ΑΛΛ' ΩΔΕ Γ' ΑΤΡΕΙΔΑΣ. ἀλλ' ἐφησθήσονται οἱ Ἀτρεῖδαι, ἐάν τι γενναῖον δράσας πρὸς τοὺς Τρῶας ἀποθάνω, ἀγνοοῦντες ὅτι ἑκουσίως γέγονέ μοι ὁ θάνατος. καλῶς δὲ οὐκ ἐπήνεγκε τὴν ἀληθῆ δόξαν, ἕως ἂν δράσῃ ἅπερ αὐτὸς ὑπονοεῖ.

472. ΜΗ ΤΟΙ ΦΥΣΙΝ Γ'. τουτέστιν ἀσθενῆ καὶ ἀλλοίαν παρὰ τὴν τοῦ πατρός. ΑΣΠΛΑΓΧΝΟΣ δὲ, ἄτολμος, ταπεινὸς, δειλὸς, ψυχρός. ΤΟΥ ΜΑΚΡΟΥ ΒΙΟΥ. τῆς ἐπὶ πολὺ ἐκτεινομένος ζωῆς. ΚΑΚΟΙΣΙΝ ΟΣΤΙΣ. ὅστις διαλλαγὴν οὐ δέχεται, ἀεὶ ἐν κακοῖς ἐξετάζεται.

475. ΤΙ ΓΑΡ ΠΑΡ' ΗΜΑΡ. τί γὰρ ἡμέρα μία ἔχει, προσθεῖσα τὸ ζῆν, καὶ ἀναβαλλομένη τοῦ θανεῖν, τέρπειν τὸν ἄνθρωπον; ΘΕΡΜΑΙΝΕΤΑΙ. χλιαίνεται, θάλπεται. τὸ γὰρ τοιοῦτον ἐξαπατᾷν ἐστιν ἑαυτὸν ἐν ψευδολογίᾳ διάγοντα. ΚΑΛΩΣ ΖΗΝ Η ΚΑΛΩΣ ΤΕΘΝΗΚΕΝΑΙ. φιλοσόφως τὸ καλὸν ἐν ἀμφοτέροις.

[468. *θάνω.* Brunckius *θανῶ*, quod foret futurum, si hac futuri forma Græci uterentur. Lucianus T. i. p. 345. s. ed. Reitz. *ἀεὶ θανόντι ἐοικὼς ἔῤῥωται πολὺ μᾶλλον τῶν νέων.* Duo Codices (v. Schmieder. T. ii. p. xxxi.) *θανοῦντι*, quod nec Græcitas admittit, et sensus aversatur. Etenim perperam Interpres: *moribundo similis.* Imo *mortuo similis, cadaverosa facie:* quo acrior aliquanto fit sal Lucianeus. *Schaf.*]

469. *εὐφράναιμι.* Sic membr. codicesque alii omnes et Turnebus. In Aldina *εὐφράνοιμι*, quod Stephanus revocavit.

470. *πεῖρα.* gl. *μεταχείρησις.*

472. *δηλώσω—μὴ γεγώς.* Nihil magis obvium hoc idiotismo, quo participium ponitur pro infinitivo. *δείξω πεποιηκὼς*, pro *δείξω πεποιηκέναι.* Imitantur veteres Latini. Plautus Asinaria iii. 3. *Argenti viginti minæ me modo ad mortem appulerunt, Quas hodie adulescens Diabolus ipsi daturus dixit.*

476. *κἀνεθεῖσα.* Sic membr. pro varia lectione. In serie versus scriptum *κἀναθεῖσα*, ut ceteri omnes habent libri tam scripti quam impressi. Glossæ: ΠΡΟΣΘΕΙΣΑ. *ἑαυτὴν δηλαδή. παρατεθεῖσα, προσθήκην ποιήσασα.* Κ'ΑΝΑΘΕΙΣΑ. *ἀναβολὴν ποιήσασα καὶ ἀνάθεσιν, ἀνατεθεῖσα, ὑπέρθεσιν ποιοῦσα.* Hoc quidem sensu probum est *ἀναθεῖσα*, sed quin locum tueatur obstat constructionis ratio; oporteret enim *τό γε κατθανεῖν*, quod metrum non admittit. Optimam interpretationem e codice protulimus; *τί γὰρ ἔχει ἡμέρα τέρπειν, προσθεῖσα, ἑαυτὴν δηλονότι, ἐπὶ ἤματι, καὶ ἀνεθεῖσα τοῦ κατθανεῖν, ἤγουν ἀπολυθεῖσα καὶ ἐλευθερωθεῖσα τοῦ θανάτου;*

τὸν εὐγενῆ χρή. πάντ' ἀκήκοας λόγον.
ΧΟ. οὐδεὶς ἐρεῖ ποθ', ὡς ὑπόβλητον λόγον,
Αἴας, ἔλεξας, ἀλλὰ τῆς σαυτοῦ φρενός.
παῦσαί γε μέν τοι, καὶ δὸς ἀνδράσιν φίλοις
γνώμης κρατῆσαι, τάσδε φροντίδας μεθείς.
ΤΕ. ὦ δέσποτ' Αἴας, τῆς ἀναγκαίας τύχης
οὐκ ἔστιν οὐδὲν μεῖζον ἀνθρώποις κακόν.
*ἔγωγ' ἐλευθέρου μὲν ἐξέφυν πατρὸς,
εἴπερ τινὸς, σθένοντος ἐν πλούτῳ, Φρυγῶν·
νῦν δ' εἰμὶ δούλη. θεοῖς γὰρ ὧδ' ἔδοξέ που,
καὶ σῇ μάλιστα χειρί. τοιγαροῦν, ἐπεὶ
τὸ σὸν λέχος ξυνῆλθον, εὖ φρονῶ τὰ σὰ,
καί σ' ἀντιάζω πρός τ' ἐφεστίου Διὸς,

* ἐγὼ δ' ed. 1. 2.

481. ΥΠΟΒΛΗΤΟΝ ΛΟΓΟΝ. *γνήσια τῆς διανοίας τὰ εἰρημένα, καὶ οὐχ ὑπόβλητα. οἰκεῖα οὖν σαυτῷ εἶπας· ὅμως γε μὴν παῦσαι, τὸ πᾶν ἀναθεὶς ἡμῖν.*

485. Ω ΔΕΣΠΟΤ' ΑΙΑΣ. *Τεκμήσσης ὁ λόγος. οὐ γὰρ δεῖ τὸν Χορὸν μηκύνειν τὸν λόγον. μικτὸς δὲ ὁ λόγος. τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ γενναῖον καὶ ἐλευθέριον διὰ τὴν παῤῥησίαν τῆς φύσεως· δούλη γὰρ ἐπάναγκες γέγονε. τὸ δὲ συναρμόζον τοῖς καιροῖς, διόλου δὲ τὴν φιλοστοργίαν ἐμφαῖνον. καὶ ὅταν τὰ ἑαυτῆς καταβάλῃ, τεχνικῶς ἐπιχειρεῖ, μαλθακώτερόν πως καθιστῶσα τὸν Αἴαντα. δεῖ οὖν αὐτῆς εἶναι τοὺς λόγους, ὅτι διὰ τὴν ἐλευθερίαν παῤῥησιάζεται.* ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΙΑΣ ΤΥΧΗΣ. *τῆς δυστυχίας. τεχνικὸς ὁ λόγος ἐκ προοιμίου, καὶ εἰς ἔλεον ἱκανὸς ἐπισπάσασθαι. διπλῶς δέ φησι τὸ ἀναγκαῖον. ποτὲ μὲν ἐπὶ τῶν κατὰ φύσιν ἀκολουθίαν τινὰ ἐχόντων, ὡς ἂν εἴποιμεν ἀναγκαίως τὸ πῦρ θερμὸν, καὶ τὸ γάλα λευκόν· ποτὲ δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ ἐξ ἀνάγκης γιγνομένου, ὡς καὶ νῦν ἀναγκαίας τύχης τοῦ βίου φησί.* ΕΙΠΕΡ ΤΙΝΟΣ ΦΡΥΓΩΝ. *ἀντὶ τοῦ, ὡς οὐκ ἄλλου τινὸς τῶν Φρυγῶν.* ΚΑΙ ΣΗι ΜΑΛΙΣΤΑ ΧΕΙΡΙ. *τῇ αἰχμαλωτισάσῃ με.*

491. ΕΥ ΦΡΟΝΩ ΤΑ ΣΑ. *εὔνους σοι καθίσταμαι, εὐνοῶ τοῖς σοῖς.* ΚΑΙ Σ' ΑΝΤΙΑΖΩ. *ἀντὶ τοῦ παρακαλῶ. κάλλιστα δὲ ἀμφοτέροις τοῖς ὅρκοις ἐχρήσατο. μέγιστον γὰρ δικαίωμα, τὸ τῆς αὐτῆς ἑστίας ἐπιτυχεῖν, ὁπότε καὶ τῶν πολεμίων φειδόμεθα διὰ ταῦτα. καὶ τὸ σεμνὸν τῆς κοίτης χρήσιμον, ὅπου γε καὶ τὸ σεμνότατον τῶν προσώπων, περὶ δικαιωμάτων τῶν πρὸς ἄνδρα καὶ γυναῖκα διαλεγόμενον, αὐτὸ τοῦτο ὄμνυσι·* ('Ιλ. ο'. 39.)

Σή θ' ἱερὴ κεφαλὴ, καὶ νωΐτερον λέχος αὐτῶν.

481. *ὑπόβλητον λόγον.* Eustath. p. 106. *ὑποβάλλειν λέγεται, τὸ νόθα ταῖς ὠδινούσαις ὑποτιθέναι βρέφη, ἃ καὶ ὑποβολιμαῖα διὰ τοῦτο λέγονται. ὅθεν καὶ Σοφοκλῆς ὑποβολιμαίους εἶπε λόγους, τοὺς μὴ γνησίους τῆς σώφρονος διανοίας, ἀλλὰ νόθους.* Vide Œd. Col. 794.

485. *ἀναγκαία τύχη, captivitas.* Eustathius ad Il. π'. p. 1089. *ἦμαρ δὲ ἀναγκαῖον, τὸ τῆς ἁλώσεως καὶ δουλώσεως, ἐν ᾧ τις ἀνάγκην πάσχει. ὅθεν καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἀναγκαία τύχη, ἡ δουλικὴ, καθ' ἣν οὐ ζῇ τις ὡς βούλεται, ἀλλὰ δουλικῶς. διὸ καὶ ἀντετέθη τὸ ἐλεύθερον ἦμαρ, καὶ τὸ ἦμαρ ἀναγκαῖον.*

[490. *καὶ σῇ μάλιστα χειρί.* Corrigit se prudentissima mulier, quæ nisi hoc addidisset, vix æquo animo laturus erat irreverens deorum Ajax, quod illa dixerat, *θεοῖς ὧδε δόξαι.* *Schæf.*]

εὐνῆς τε τῆς σῆς, ἧς ξυνηλλάχθης ἐμοὶ,
μή μ' ἀξιώσῃς βάξιν ἀλγεινὴν λαβεῖν
τῶν σῶν ὑπ' ἐχθρῶν, χειρίαν ἀφείς τινί.
ἣν γὰρ θάνῃς σὺ, καὶ τελευτήσας μ' ἀφῇς,
ταύτῃ νόμιζε κἀμὲ τῇ τόθ' ἡμέρᾳ,
βίᾳ ξυναρπασθεῖσαν Ἀργείων ὕπο,
ξὺν παιδὶ τῷ σῷ δουλίαν ἕξειν τροφήν.
καί τις πικρὸν πρόσφθεγμα δεσποτῶν ἐρεῖ,
λόγοις ἰάπτων· Ἴδετε τὴν ὁμευνέτιν
Αἴαντος, ὃς μέγιστον ἴσχυσε στρατοῦ,
οἵας λατρείας ἀνθ' ὅσου ζήλου τρέφει.—
τοιαῦτ' ἐρεῖ τις. κἀμὲ μὲν δαίμων ἐλᾷ,
σοὶ δ' αἰσχρὰ τἄπη ταῦτα, καὶ τῷ σῷ γένει.
ἀλλ' αἴδεσαι μὲν πατέρα τὸν σὸν ἐν λυγρῷ

ὅρα δὲ ὅτι ἑκατέρωθεν θηλείαις ὁ τοιοῦτος λόγος πρόσκειται· ἐπὶ δὲ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ ἄλλο τι οἰκειότερον ὄνομα ἐξεῦρεν· (Ὀδ. ψ'. 296.)

Ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.

τὴν εὔνοιαν δηλῶν τῶν οὕτως συνιόντων ἐπὶ μόνῃ παιδοποιΐᾳ. ΕΦΕΣΤΙΟΥ ΔΙΟΣ. ἀντὶ τοῦ, συνοίκου. οἱ μὲν συνοικοῦντες τὸν Ἐφέστιον Δία προτείνουσιν· οἱ δὲ φίλοι, τὸν Φίλιον. ΣΥΝΗΛΛΑΧΘΗΣ. συναλλαγὰς ἔχεις, γάμῳ συνεζεύχθης, συνηρμόσθης· ὅθεν καὶ συνάλλαγμα.

495. ΤΩΝ ΣΩΝ ΥΠ' ΕΧΘΡΩΝ ΧΕΙΡΙΑΝ. ἡ ὑπὸ πρὸς τὸ χειρίαν. ὑποχειρίαν δοὺς τινι τῶν ἐχθρῶν σου. εἰδυῖα δὲ ἀγριαίνοντα τὸν Αἴαντα πρὸς τὰς ἐπιτιμήσεις, διαῤῥήδην μὲν οὔ φησι, Μὴ διάφθειρε σαυτόν· στοχαζομένη δὲ τοῦ καιροῦ, ἔξωθεν περιέρχεται, τὰ ἐπακολουθοῦντα λέγουσα, ὅτι ὑποχειρίαν με τοῖς ἐχθροῖς σὺν τῷ παιδὶ καταλείψεις.

497. ΤΑΥΤΗι ΝΟΜΙΖΕ. ἀντὶ τοῦ, οὕτως, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον. ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΙΚΡΟΝ. οὐ ψιλὸν τὸ τῆς δουλείας εἶπεν· ἀλλὰ καὶ ὅσα ἔνεστιν εἰπεῖν τινα ἰδόντα αὐτὴν ἐν δουλείᾳ. καὶ ἡ τοιαύτη δὲ διδασκαλία Ὁμήρου· (Ἰλ. ζ'. 432.)

Μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θείης, χήρην τε γυναῖκα.

ἀποτρέψαι δὲ βούλεται αὐτὸν διὰ τῶν τοιούτων λόγων. ΛΟΓΟΙΣ ΙΑΠΤΩΝ. [illegible]φεται ΑΤΙΖΩΝ. ὑβρίζων. παρὰ τὸ Ὁμηρικόν. (Ἰλ. ζ'. 460.) Ἕκτορος ἥδε γυνή. ΤΡΕΦΕΙ. αὔξει, ἔχει. ΔΑΙΜΩΝ ΕΛΑι. δαίμων νῦν, ἡ δουλεία, ἡ δυστυχία. ἐλᾷ δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐλάσει. εἰς ταῦτα δηλονότι.

505. ΣΟΙ Δ' ΑΙΣΧΡΑ. καὶ διὰ τὴν εὐγένειαν καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν. διὰ μὲν τοῦ ΣΟΙ, τὴν ἀνδρείαν· διὰ δὲ τοῦ ΤΩι ΣΩι ΓΕΝΕΙ, τὴν εὐγένειαν, τοὺς προγόνους.

493. ἧς ξυνηλλάχθης. Sic membr. et duo alii codd. Aldus ᾗ. Attici relativum articulum construunt casu substantivi quo refertur, non eo quem regit adjunctum verbum. Exempla passim obvia. Isæus in oratione περὶ τοῦ Κλεωνύμου κλήρου p. 11. edit. Reiskii: τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις κᾀκείνων, ὯΝ ἂν ὀργισθέντες τοὺς οἰκείους ἀδικήσωσιν, ὕστερον μετάμελει. ubi ὧν ex Atticorum usu est pro οἷς. Vide quæ notavimus ad Comici Thesmoph. 835.

496. τελευτήσας μ' ἀφῇς. Insertum pronomen in omnibus libris perperam omissum.

504. ἐλᾷ futurum est Attica forma, ut infra 756. Œd. T. 418. Eurip. Androm. 710.

γῆρα προλείπων· αἴδεσαι δὲ μητέρα
πολλῶν ἐτῶν κληροῦχον, ἥ σε πολλάκις
θεοῖς ἀρᾶται ζῶντα πρὸς δόμους μολεῖν.
οἴκτειρε δ', ὦ 'ναξ, παῖδα τὸν σὸν, εἰ νέας
τροφῆς στερηθεὶς, σοῦ διοίσεται μόνος
ὑπ' ὀρφανιστῶν μὴ φίλων. ὅσον κακὸν
κείνῳ τε κἀμοὶ τοῦθ', ὅταν θάνῃς, νεμεῖς.
ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἔτ' ἐστὶν εἰς ὅ τι βλέπω,
πλὴν σοῦ. σὺ γάρ μοι πατρίδ' ἤστωσας δορὶ,
καὶ μητέρ'· ἀλλ' ἡ μοῖρα τὸν φύσαντά με
καθεῖλεν Ἅιδου θανασίμους οἰκήτορας.
τίς δῆτ' ἐμοὶ γένοιτ' ἂν ἀντὶ σοῦ πατρίς;
τίς πλοῦτος; ἐν σοὶ πᾶσ' ἔγωγε σώζομαι.
ἀλλ' ἴσχε κἀμοῦ μνῆστιν. ἀνδρί τοι χρεὼν

θαυμαστῶς δὲ ἡ προσθήκη τοῦ γένους. αἶσχος γὰρ προστρίψῃ καὶ τῷ υἱῷ, ἐπὶ τοιούτοις αὐτὸν καταλείπων. καλῶς ἐπὶ τοῦ πατρὸς, ΕΝ ΜΑΚΡΩι ΓΗΡΑι· ἐπὶ δὲ τῆς μητρὸς, ΠΟΛΛΩΝ ΕΤΩΝ ΚΛΗΡΟΥΧΟΝ. ὁ γὰρ ἐπὶ ἀμφοτέρων ἑνὶ χρησάμενος ὀνόματι, ἐπιτεμνόμενός ἐστι τὸν λόγον. τὸ δὲ ἐγχρονίζειν ταῖς διηγήσεσιν, ἀνυστικώτερον. θαυμαστῶς δὲ ἐπὶ μὲν ἑαυτῆς οὐδαμοῦ τοῖς τοιούτοις ὀνόμασι χρῆται, οὔτε αἰδέσθητι, οὔτε οἴκτειρε· ἐπὶ δὲ τῶν γονέων καὶ τοῦ παιδός. ΚΛΗΡΟΥΧΟΝ. μέτοχον, κεκληρωμένην, κλῆρον ἐσχηκυῖαν. Η ΣΕ ΠΟΛΛΑΚΙΣ. τοῦτο οἰκείως ἐκ τῆς φύσεως στοχαζομένη παρέλαβεν.

510. ΕΙ ΝΕΑΣ. εἰ τῆς νέας τροφῆς σοῦ χωρὶς διάξει καὶ βιώσεται. ΥΠ' ΟΡΦΑΝΙΣΤΩΝ. ὀρφανισταί εἰσιν οἱ τοὺς ὀρφανοὺς τρέφοντες. Ἕλληνας οὖν φησιν οὐ φίλους ὀρφανιστὰς, καθὸ δυσμενεῖς. ἢ ὀρφανισταὶ, ἀρχὴ Ἀθήνησιν τὰ τῶν ὀρφανῶν κρίνουσα. ἢ ὀρφανιστῶν, τῶν τῆς ὀρφανίας ἐπιτρόπων. ὀρφανὸς δὲ, ὁ ὄραν ἔχων τὸ οὐ φαίνεσθαι, ὁ ἄσημος, καὶ μηκέτι ἐμφανής. ἀμέλει καὶ ὑπὸ τῶν ἀμφιθαλῶν, ὡς ἐμφανῶν, ἐλαύνεται.

514. ΕΜΟΙ ΓΑΡ ΟΥΚ ΕΤΙ. καὶ τοῦτο Ὁμηρικόν (Ἰλ. ζ'. 413.)

οὐδ' ἐμοί ἐστι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.

εἶτα ἑξῆς· (429.)

ἀτὰρ σύ μοι ἐσσὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.

516. ΑΛΛ' Η ΜΟΙΡΑ. ὡς τούτου ἰδίῳ θανάτῳ τετελευτηκότος. ΘΑΝΑΣΙΜΟΥΣ. ἀντὶ τοῦ νεκροὺς, ἢ ποιητικοὺς θανάτου.

520. ΑΛΛ' ΙΣΧΕ ΚΑΜΟΥ. καλῶς τὸ κἀμοῦ, οἷον, μετὰ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν κἀμὲ ἔν τινι μοίρᾳ κατάθου. αἰσθάνεται γὰρ τῆς τύχης, ἐν ᾗ νῦν ἐστίν. αἰδημόνως δὲ αὐτὸν ὑπομιμνήσκει τὰ τῆς εὐνῆς. διὰ τοῦτο γὰρ μάλιστα δοκεῖ αὐτὸν

515. μοι πατρίδ'. Sic Aldus et codd. veteres. Triclinius μου dedit inveniuste.

517. Ἅιδου οἰκήτορας. Supplenda præpositio εἰς, quæ supprimi solet. Pronum erat scribere καθεῖλ' ἐς Ἅιδου. [quomodo nuper (recte, puto,) interpretati sunt, jam Musgravius intellexit. "Si vulgatam retinemus," inquit, "pater et mater Tecmessæ erunt ᾅδου, quos memorat, οἰκήτορες." Conjecturam idem suam, καθεῖλ' ἐς, dubitanter proponit. Conf. v. 396. *Schæf.*]

μνήμην προσεῖναι, τερπνὸν εἴ τί που πάθοι.
χάρις χάριν γάρ ἐστιν ἡ τίκτουσ' ἀεί·
ὅτου δ' ἀποῤῥεῖ μνῆστις εὖ πεπονθότος,
οὐκ ἂν γένοιτό ποθ' οὗτος εὐγενὴς ἀνήρ.
ΧΟ. Αἴας, ἔχειν σ' ἂν οἶκτον, ὡς κἀγὼ, φρενὶ
θέλοιμ' ἄν· αἰνοίης γὰρ ἂν τὰ τῆσδ' ἔπη.
ΑΙ. καὶ κάρτ' ἐπαίνου τεύξεται πρὸς γοῦν ἐμοῦ,
ἐὰν μόνον τὸ ταχθὲν εὖ τολμᾷ τελεῖν.
ΤΕ. ἀλλ', ὦ φίλ' Αἴας, πάντ' ἔγωγε πείσομαι.
ΑΙ. κόμιζέ νύν μοι παῖδα τὸν ἐμὸν, ὡς ἴδω.
ΤΕ. καὶ μὴν φόβοισί γ' αὐτὸν ἐξελυσάμην.
ΑΙ. ἐν τοῖσδε τοῖς κακοῖσιν; ἢ τί μοι λέγεις;
ΤΕ. μή σοί γέ που δύστηνος ἀντήσας θάνοι.
ΑΙ. πρέπον γέ τ' ἦν ἂν δαίμονος τοὐμοῦ τόδε.
ΤΕ. ἀλλ' οὖν ἐγὼ 'φύλαξα, τοῦτό γ' ἀρκέσαι.
ΑΙ. ἐπήνεσ' ἔργον, καὶ πρόνοιαν ἣν ἔθου.

πείσειν. ὁ δέ γε Εὐριπίδης μαστροπικώτατα εἰσάγει τὴν Ἑκάβην λέγουσαν· (Ἑκ. 818.)

Ποῦ τὰς φίλας δῆτ' εὐφρόνας δείξεις, ἄναξ,
ἢ τῶν ἐν εὐνῇ φιλτάτων ἀσπασμάτων
χάριν τίν' ἕξει παῖς ἐμή;

522. ΧΑΡΙΣ ΧΑΡΙΝ ΓΑΡ. ἡ προϋπάρξασα γὰρ χάρις ἐστὶν ἡ φύουσα τὴν χάριν. ΟΤΟΥ Δ' ΑΠΟΡΡΕΙ ΜΝΗΣΤΙΣ. ἡ μνήμη τοῦ εὖ πεπονθέναι, οὗτοι οὐκ ἂν εἶεν εὐγενεῖς. σχεδὸν δὲ διὰ τούτων τῶν ἰάμβων ἤρτηται τὸ περὶ εὐχαριστίας καὶ ἀχαριστίας.

525. ΟΙΚΤΟΝ. ἔλεον. δυσωπητικὰ δὲ τὰ τοιαῦτα. εἰ γὰρ ὁ ξένος ᾤκτειρε, πόσῳ μᾶλλον ὁ Αἴας;

527. ΕΠΑΙΝΟΥ ΤΕΥΞΕΤΑΙ. οὐχὶ καθὰ εἶπεν· ἀλλ' ἐὰν πείθηται κατὰ πάντα ἐμοί. ὁ γὰρ Αἴας ἐγνωκὼς ἑαυτὸν ἀποσφάττειν, ἐβούλετο πρὸ τοῦ θανάτου τὸν παῖδα ἰδεῖν. εἰκότως οὖν τοῦτο πάλιν λέγει, ὅτι ἄριστόν ἐστι τὴν γυναῖκα πειθαρχεῖν εἰς ἅπαντα τῷ ἀνδρί. ἔοικε γὰρ ὑφορᾶσθαι ὅτι ὀκνηρῶς ἐκδώσει τὸ παιδίον.

531. ΚΑΙ ΜΗΝ ΦΟΒΟΙΣΙ. τοῦ φόβου χάριν, ῥύσασθαι θέλουσα ἐξήγαγον. οὐκ ἄντικρυς μὲν ἀντιλέγει· ἀναβολὰς δὲ πλάττεται, ὡς ὑποκεκινηκότι μὴ πιστεύουσα.

534. ΠΡΕΠΟΝ ΓΕ Τ' ΗΝ. ἦν καὶ τοῦτο τοῦ ἐμοῦ δαίμονος, τὸ ὑπ' ἐμοῦ τὸν παῖδα ἀναιρεθῆναι. ἀντὶ τοῦ, ἔπρεπε τῇ παρούσῃ μου τύχῃ τὸ καὶ αὐτόχειρά με τοῦ παιδὸς κατασκευάσαι.

535. ΤΟΥΤΟ Γ' ΑΡΚΕΣΑΙ. εἰς τοῦτο ἀρκέσαι, τῷ παιδὶ ὑπηρετῆσαι, καὶ ἀποσοβῆσαι τὸ θανεῖν.

536. ΕΠΗΝΕΣΑ. ἀντὶ τοῦ ἐπαινῶ.

[524. Secutus sum cum Lobeckio Porsonum. Vulgo οὐκ ἂν γένοιτό ποθ' οὗτος εὐγενὴς ἀνήρ. Schæf.]

[527. F. καὶ κάρτα γ' αἴνου. Schæf.]
531. φόβοισι, propter metum. Vide ad Antig. 1219.

ΤΕ. τί δῆτα δρῶσ' ἐκ τῶνδ' ἂν ὠφέλοιμί σε;
ΑΙ. δός μοι προσειπεῖν αὐτὸν, ἐμφανῆ τ' ἰδεῖν.
ΤΕ. καὶ μὴν πέλας γε προσπόλοις φυλάσσεται.
ΑΙ. τί δῆτα μέλλει μὴ οὐ παρουσίαν ἔχειν;
ΤΕ. ὦ παῖ, πατὴρ καλεῖ σε. δεῦρο προσπόλων
ἄγ' αὐτὸν, ὅσπερ χερσὶν εὐθύνων κυρεῖς.
ΑΙ. ἕρποντι φωνεῖς, ἢ λελειμμένῳ λόγου;
ΤΕ. καὶ δὴ κομίζει προσπόλων ὅδ' ἐγγύθεν.
ΑΙ. αἶρ' αὐτὸν, αἶρε δεῦρο. ταρβήσει γὰρ οὔ,
νεοσφαγῆ που τόνδε προσλεύσσων φόνον,
εἴπερ δικαίως ἔστ' ἐμὸς τὰ πατρόθεν.
ἀλλ' αὐτίκ' ὠμοῖς αὐτὸν ἐν νόμοις πατρὸς
δεῖ πωλοδαμνεῖν, κἀξομοιοῦσθαι φύσιν.
ὦ παῖ, γένοιο πατρὸς εὐτυχέστερος,
τὰ δ' ἄλλ' ὅμοιος· καὶ γένοι' ἂν οὐ κακός.

537. ΤΙ ΔΗΤ' ΑΝ. τί σε, φησὶν, ἐκ τῶν παρόντων ὠφελήσω, καὶ τί βούλει σοι γενέσθαι;

540. ΠΑΡΟΥΣΙΑΝ ΕΧΕΙΝ. ἤτοι παρεῖναι.

542. ΕΥΘΥΝΩΝ ΚΥΡΕΙΣ. ἤγουν διδάσκεις, παιδεύεις, κυβερνᾷς.

543. ΕΡΠΟΝΤΙ ΦΩΝΕΙΣ. ἐγγὺς ὄντι, ἢ ἀπολιμπανομένῳ τῆς κλήσεως, ἤγουν οὐκ ἀκούοντι.

545. ΑΙΡΕ ΔΕΥΡΟ. ἀντὶ τοῦ πρόσφερε, ὡς τὸ, ('Ιλ. ζ'. 264.) Μή μοι οἶνον ἄειρε. ΕΙΠΕΡ ΔΙΚΑΙΩΣ. εἴπερ ἔστιν ἐμοῦ, οὐκ εὐλαβηθήσεται τὸν φόνον τῶν ποιμνίων. ΑΛΛ' ΑΥΤΙΚ' ΩΜΟΙΣ. νῦν τὸ ΩΜΟΙΣ ὡς κατὰ τῶν καρπῶν, οἳ, ὅτε εἰσὶν ὠμοὶ, σκληρότεροί εἰσι. καὶ ἰταμοῖς. μεγαλοφρονῶν δὲ νόμους τὴν φύσιν ὠνόμασε καὶ τὸ ἔθος τοῦ γεγεννηκότος. ΠΩΛΟΔΑΜΝΕΙΝ. ὡς πῶλον γυμνάζειν.

550. Ω ΠΑΙ ΓΕΝΟΙΟ. μέτριος ὁ λόγος. ἡ δὲ ὁμοία εὐχὴ καὶ παρ' Ὁμήρῳ ('Ιλ. ζ'. 476.)

Ζεῦ, ἄλλοι τε θεοὶ, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
παῖδ' ἐμὸν, ὡς καὶ ἐγώ περ.

537. τί δῆτα δρῶσ' ἐκ τῶνδ' ἂν ὠφέλοιμί σε; Aldus et codd. hunc versum sic depravatum exhibent: Τί δῆτ' ἂν ὡς ἐκ τῶνδ' ἂν ὠφέλοιμί σε; Scabra est lectio, in qua non satis apparet quid sibi velit ὡς, et invenuste geminatur ἄν. Tragici manum certa et elegantissima conjectura restituit Ericus Hubertus van Eldik. Euripid. Iphig. A. 1468. Ἔσθ' ὅ τι κατ' Ἄργος δρῶσά σοι χάριν φέρω. In Heathii lectionibus ὡς ἐκ τῶνδε perperam exponitur, *ut res nunc se habent*. Aliquanto melius glossæ in codd. nostris κατὰ τὰ μετὰ ταῦτα. Pravum ὡς omnes perinde frustra habuit. ἐκ τῶνδε pro *postea*, *dehinc* frequentat Sophocles, quod ad Œd. T. 235. jam fuit observatum. [ὡς ἐκ τῶνδ'. Pausanias iv. c. 34. τοῖς δὲ Ἑλλήνων ποταμοῖς δείματα ὡς ἀπὸ θηρίων εἰσὶν οὐδένα. quæ non solicitem. *Schæf.*]

546. νεοσφαγῆ που τόνδε. Sic Aldus et plerique codd. veteres. In quibusdam νεοσφαγῆ τοῦτόν γε.

καί τοι σε καὶ νῦν τοῦτό γε ζηλοῦν ἔχω,
ὁθ' οὕνεκ' οὐδὲν τῶνδ' ἐπαισθάνῃ κακῶν.
ἐν τῷ φρονεῖν γὰρ μηδὲν ἥδιστος βίος,
ἕως τὸ χαίρειν καὶ τὸ λυπεῖσθαι μάθῃς.
ὅταν δ' ἵκῃ πρὸς τοῦτο, δεῖ σ' ὅπως πατρὸς
δείξεις ἐν ἐχθροῖς οἷος ἐξ οἵου 'τράφης.
τέως δὲ κούφοις πνεύμασιν βόσκου, νέαν
ψυχὴν ἀτάλλων, μητρὶ τῇδε χαρμονήν.
οὔ τοι σ' Ἀχαιῶν, οἶδα, μή τις ὑβρίσει
στυγναῖσι λώβαις, οὐδὲ χωρὶς ὄντ' ἐμοῦ.
τοῖον πυλωρὸν φύλακα Τεῦκρον ἀμφί σοι
λείψω, τροφῆς ἄοκνον ἔμπακ', εἰ τανῦν

552. ΖΗΛΟΥΝ. μακαρίζειν. ἐπειδὴ κατεύχεται αὐτῷ εὐτυχίαν, φησὶν ὅτι, καὶ νῦν σε μακαρίζω, ὅτι μικρὸς ὢν οὐκ αἰσθάνῃ τῶν ἐμῶν κακῶν. ΕΝ ΤΩι ΦΡΟΝΕΙΝ ΓΑΡ ΜΗΔΕΝ. ἐν τῷ μὴ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν κακῶν. ἐπεὶ ἔσται γελοιότατον δόγμα ὡς τιμῶντος τὴν ἀφροσύνην. ΤΟ ΜΗ ΦΡΟΝΕΙΝ ΓΑΡ. δεῖ λαβεῖν τοῦτο, ὡς ἐπὶ παιδίου. οὐ γὰρ καθόλου τὴν ἀφροσύνην προκρίνει. ὁ δὲ νοῦς· ἐν τῷ νηπίῳ κακὸν μὲν τὸ μὴ φρονεῖν, κακὸν δὲ ὅμως ἀνώδυνον. καὶ Εὐριπίδης· (Μηδ. 47.) Νέα γὰρ φροντὶς οὐκ ἀλγεῖν φιλεῖ. τάχιστα δὲ διὰ τῶν ἑξῆς ἐσήμανε τὸ συνεκτικὸν, καὶ ὡσπερεὶ σύμβολον τῆς φρονήσεως. τὸ γὰρ διακριτικὸν τῶν χαρτῶν καὶ τῶν λυπηρῶν, συνετοῦ ἐστι.

556. ΔΕΙ Σ' ΟΠΩΣ. ἀντὶ τοῦ, δεῖ σε ἐκδικῆσαι τὸν πατέρα. ΚΟΥΦΟΙΣ ΠΝΕΥΜΑΣΙ. κούφῃ καὶ ἁπαλῇ ζωῇ. τῇ μεταφορᾷ δὲ τῶν μικρῶν φυτῶν ἐχρήσατο, ἅτινα οὐδὲν σφοδρὸν δύναται ὑποφέρειν, οὐ καύσωνα, οὐκ ἄνεμον.

561. ΟΥΔΕ ΧΩΡΙΣ ΟΝΤ' ΕΜΟΥ. διὰ τί, φασὶν, ἐνταῦθα τρανῶς ἐκφέρει τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ὁ Αἴας, ὅτι δεῖ ἑαυτὸν ἐξάγειν τοῦ βίου; ῥητέον οὖν ὅτι ἐν ἤθει, οἷον, εἰ γένοιτό τις περὶ ἐμὲ συμφορὰ, μὴ δέδιθι· ἕξεις γὰρ τὸν προνοοῦντα ἀντὶ ἐμοῦ. ἢ ὅτι ἐκφέρει ταῦτα ὑπὸ τοῦ πάθους προαγόμενος.

563. Κ'ΕΙ ΤΑΝΥΝ. καὶ εἰ ἔκδημος νῦν ἐστιν. ΤΗΛΩΠΟΣ. γράφεται καὶ

554. Post hunc versum codd. et impressi istum exhibent; qui forte olim margini adscriptus, ab indocto librario in textum illatus fuit: Τὸ μὴ φρονεῖν γὰρ κάρτ' ἀνώδυνον κακόν. Qui hanc sententiam excerpsit Stobæus Floril. Grotii p. 335. additítium illum versum non agnoscit. Vide Valckenarium ad Hippol. 247.

557. ὅπως δείξεις. Sic emendate membr. et plerique alii codd. etiam ille qui Triclinii recensionem exhibet. In membr. apposita observatio: τὸ ὅπως ἐπὶ παραγγελίας κείμενον, οὐδέποτε κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς ὑποτάσσει. ἀντὶ γὰρ τοῦ πῶς κεῖται. In impressis exstat δείξῃς, quod plane solœcum ex mera purioris hellenismi ignorantia retinuit Turnebus. ὅπως *ut* finale significans cum subjunctivo recte construitur, at nunquam, quando, ut hic, a suppresso verbo pendet. Vide quæ notavimus ad Comici Nubes 490. Dawesio, qui canonem hunc Græce loquendi adstruxit, stolide obloquitur Parisinus Professor, exempla excitans, quæ nihil ad rem faciunt. Quippe eorum nullum est in quo ἵνα vel ὅπως non positum sit pro *ut* finali.

560. οὐ μή τις ὑβρίσει. Sic E. et meus ex emendatione inter lineas: nam in contextu, ut ceteri, habent ὑβρίσῃ, quod plane solœcum est. Glossa ἀτιμάσει nostram lectionem spectat.

[563. ἔμπα. V. Index verbor. ad Melet. Crit. p. 163. *Schæf.*]

τηλωπὸς οἰχνεῖ, δυσμενῶν θήραν ἔχων.
ἀλλ' ἄνδρες ἀσπιστῆρες, ἐνάλιος λεὼς,
ὑμῖν τε κοινὴν τήνδ' ἐπισκήπτω χάριν,
κείνῳ τ' ἐμὴν ἀγγείλατ' ἐντολὴν, ὅπως
τὸν παῖδα τόνδε πρὸς δόμους ἐμοὺς ἄγων
Τελαμῶνι δείξει, μητρί τ', Ἐριβοίᾳ λέγω,
ὥς σφιν γένηται γηροβοσκὸς εἰσαεὶ,
μέχρις οὗ μυχοὺς κίχωσι τοῦ κάτω θεοῦ,
καὶ τἀμὰ τεύχη μήτ' ἀγωνάρχαι τινὲς
θήσουσ' Ἀχαιοῖς, μήθ' ὁ λυμεὼν ἐμός.
ἀλλ' αὐτό μοι σὺ παῖ λαβὼν, ἐπώνυμον,

ΤΗΛΟΥΡΓΟΣ.—ΔΥΣΜΕΝΩΝ ΘΗΡΑΝ ΕΧΩΝ. *φυλακὴν ἔχων τῶν ἐχθρῶν· λέγοι δ' ἂν τῶν Θρᾳκῶν. περὶ γὰρ τὰ τελευταῖα τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου ἐσυμμάχουν τοῖς Τρωσὶν οἱ Θρᾷκες. γνόντες δὲ τοῦτο οἱ Ἕλληνες, φρουροὺς ἔταξαν προμηνύσοντας αὐτοῖς τὴν ἐκείνων ἔφοδον, ἵνα, οὕτως ἐπελθόντων, κατὰ τὴν ὁδὸν συμβάλωσιν αὐτοῖς, πρὶν ἐλθεῖν εἰς Ἴλιον. καὶ πρέσβεις δὲ ἀποστείλαντες οὐκ ἔπεισαν. τὸ δὲ* ΘΗΡΑΝ *γράφεται καὶ* ΦΡΟΥΡΑΝ.

566. ΥΜΙΝ ΤΕ ΚΟΙΝΗΝ. *προθυμοτέρους αὐτοὺς καθίστησι. κοινὴν γὰρ καὶ ἴσην φησὶ χάριν ὁμολογεῖν ἐκείνῳ τε τῆς ὑπουργίας, καὶ τούτοις τῆς ἐπαγγελίας. περιπαθῶς δὲ εἰς ἔσχατον περιεστώσης τῆς ἐλπίδος, ἐμφρόνως τὰ σπουδαιότατα τοῖς ἑταίροις ἐπισκήπτει, οὐ τῇ γυναικί.*

570. ΩΣ ΣΦΙΝ ΓΕΝΗΤΑΙ. *πάνυ περιπαθῶς τὸ ἐπὶ γονεῦσι καὶ παισὶ διαθήκας ποιῆσαι. θαυμαστῶς δὲ πρὸς ἅπαντας τοὺς λόγους τῆς Τεκμήσσης ἀντιθέσεις ἐποιήσατο, οὐκ ἄντικρυς τοῦτο ὑπισχνουμένου τοῦ ποιητοῦ, τοῦ μὲν ὑβρισθῆναι τὸν παῖδα ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, τὴν ἀπὸ τοῦ Τεύκρου φυλακὴν προβαλλόμενος· τοῦ δὲ μὴ γελασθήσεσθαι ὑπ' ἐκείνων, τὴν τοῦ παιδὸς ἀρετὴν, ὃν φησι καὶ ἐκδικήσειν αὐτὸν ἐν ἡλικίᾳ γενόμενον· πρὸς δὲ τὰ περὶ τῶν γονέων, ὅτι ἀντ' αὐτοῦ καταλείπεται ὁ Εὐρυσάκης.* ΜΕΧΡΙΣ ΟΥ ΜΥΧΟΥΣ ΚΙΧΩΣΙ. *περιφραστικῶς. ἤγουν ἕως τελευτήσωσι.*

572. ΚΑΙ ΤΑ'ΜΑ ΤΕΥΧΗ. *πιθανῶς τὸν Αἴαντα ἐπὶ τὸν περὶ τῶν ὅπλων λόγον ἰέναι συνεχῶς. ἅπτεται γὰρ αὐτοῦ μάλιστα. ἀνθρώπινον δὲ, καὶ μάλα φυσικὸν, τὸ συνεχέστερον μεμνῆσθαι περὶ ὧν ἐν νῷ ἔχομεν.* ΑΛΛ' ΑΥΤΟ ΜΟΙ ΣΥ ΠΑΙ. *πέπεισται ὡς οὐδὲν ἀπολειψομένου τοῦ παιδὸς τῆς αὐτοῦ ἀρετῆς. τὸ δὲ σάκος, διὰ τὸ ἐξαίρετον, τῷ παιδὶ φυλάσσειν κελεύει· τὰ δὲ ἄλλα τεύχη συνθάψαι φησίν. ἐπίσταται γὰρ καὶ αὐτὰ περιμάχητα ἐσόμενα. οἶδεν Ὅμηρος ὅπλα συγκαιόμενα·* (Ἰλ. ζ'. 418.)

Ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι.

569. *Τελαμῶνι δείξει.* Sic membr. et E. bene. Quippe etiam quum ut finale significat, *ὅπως* cum futuro indicativi construere amant Attici. Vide Œd. T. 1518. [*Ἐρίβοιαν λέγω.* Vulgo *Ἐριβοίᾳ λέγω.* V. idem Index l. c. meaque in Lobeckii Addendis p. 443. sq. *Schæf.*]

571. *μέχρις οὗ.* Sic codd. plerique et probatissimi cum Scholiasta. Alii *μέχρις ἂν*—

[573. *μήθ' ὁ λυμεὼν ἐμός.* Tuerentur hæc vulgatam in Theocriti Idyll. xxvii. v. 58. scripturam, nisi Sophocles dedisse videretur *μήτε λυμεὼν ἐμός.* Ceterum advertenda h. l. constructio vetantis *μὴ* cum futuro indicativi. Conf. Kœn. ad Gregor. de Dial. Dor. §. xcvii. *Schæf.*]

Εὐρύσακες, ἴσχε, διὰ πολυῤῥάφου στρέφων
πόρπακος, ἑπτάβοιον ἄῤῥηκτον σάκος·
τὰ δ' ἄλλα τεύχη κοίν' ἐμοὶ τεθάψεται.
ἀλλ' ὡς τάχος τὸν παῖδα τόνδ' ἤδη δέχου,
καὶ δῶμα πάκτου. μηδ' ἐπισκήνους γόους,
δάκρυε. κάρτα τοι φιλοίκτιστον γυνή.
πύκαζε θᾶσσον. οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ
θρηνεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶντι πήματι.
ΧΟ. δέδοικ' ἀκούων τήνδε τὴν προθυμίαν.
οὐ γάρ μ' ἀρέσκει γλῶσσά σου τεθηγμένη.
ΤΕ. ὦ δέσποτ' Αἴας, τί ποτε δρασείεις φρενί;
ΑΙ. μὴ κρῖνε, μὴ 'ξέταζε. σωφρονεῖν καλόν.

579. ΚΑΙ ΔΩΜ' ΑΠΑΚΤΟΥ. κατὰ τῶν σκηνῶν ἄπαγε. ΠΥΚΑΖΕ. ἀσφαλίζου. ΟΥ ΠΡΟΣ ΙΑΤΡΟΥ ΣΟΦΟΥ. οὐκ ἔστιν ἰατροῦ σοφοῦ. ΘΡΟΕΙΝ ΕΠΩΔΑΣ. ἀντὶ τοῦ ἐπιφωνεῖν, ἐπᾴδειν, ἐπῳδαῖς χρῆσθαι. ΤΟΜΩΝΤΙ. τομῆς δεομένῳ. ΠΗΜΑΤΙ. γράφεται ΘΡΑΥΜΑΤΙ.

586. ΜΗ ΚΡΙΝΕ. ἤγουν ἀνάκρινε. ΣΩΦΡΟΝΕΙΝ. νῦν τὸ μὴ περιεργεῖν· ἐν

577. κοινὰ adverbialiter pro κοινῶς. gl. ὁμοῦ ἐμοὶ, ἤγουν σὺν ἐμοί.

579. καὶ δῶμα πάκτου. Haud infrequens librariorum error in distinguendis vocibus monstrum lectionis peperit, quod codices nostros omnes insidet, καὶ δῶμ' ἀπάκτου. Apposita in plerisque glossa ἄπαγε. Et hoc quidem plerique interpretes arbitrati sunt a vetere Scholiasta confirmari, quibus fraudi fuit scholiorum editio interpolata. Falsa derivatio verbi ἀπακτοῦν recentioris Græculi commentum est, scholiis antiquis insertum ab Ant. Fracino, qui Juntinam editionem curavit. Verbum istud ne Græcum quidem est. Eustathius plurimis in locis Sophocleam hanc excitat χρῆσιν, semperque laudat καὶ δῶμα πάκτου. Sic ille p. 742. Τὸ πακτοῦν, ὅ ἐστιν ἀσφαλίζεσθαι, οὗ χρῆσις παρά τε Σοφοκλεῖ ἐν τῷ Καὶ δῶμα πάκτου, ἤγουν σύγκλειε ἀσφαλῶς, καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ ἐν τῷ (Vesp. 128.) Κἀπακτώσαμέν γε, ἤγουν καὶ ἐπακτώσαμεν. Vide eundem p. 1582. l. 59. ubi Herodoti verba profert, quæ exstant lib. ii. p. 146. l. 7. ad quæ videndus omnino Valckenarius. Comicus in Lysistrata 265. Μοχλοῖς δὲ καὶ κλήθροισι Τὰ προπύλαια πακτοῦν.

581. πρὸς ἰατροῦ. Non abundat πρὸς, quæ particula, quando τὸ καθῆκον, *officium* significat, cum genitivo construitur. Vide indicem nostrum in Aristophanem.—θρῆνειν. Sic B. quod etiam membr. in contextu exhibent, superscripta varia lectione, γρ. θροεῖν. Hoc sequitur Suidas in ἐπῳδὸς, illud in θρηνεῖν. At θροεῖν ex glossemate ortum est. Quin θρηνεῖν scripserit Noster, dubitare non sinit Eustathius, qui duobus in locis lectionem hanc confirmat, quam demum restitui. Sic ille p. 648. Τὸ γοόωσα, καθὰ καὶ τὸ αὐτῆς θέμα, τὸ γοᾶσθαι, ἔστι μὲν ἐξ ὀνοματοποιΐας, ἀφ' ἧς καὶ ὁ γόος· παράγει δὲ καὶ τὸν παρὰ τοῖς ὕστερον γόητα, εἰπεῖν δὲ ταυτὸν, θρηνώδη ἐπαοιδὸν, καθὰ Σοφοκλῆς ὑποδηλοῖ ἐν τῷ, Οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ θρηνεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶντι πήματι. Eandem χρῆσιν excitat rursus p. 1147. ubi subjicit: πάντως γὰρ τὸ θρηνεῖν ἐπῳδὰς, ταυτόν ἐστι τῷ γοερῶς ἐπᾴδειν, ὃ καὶ γόης ποιεῖ.

584. οὐ γάρ μ' ἀρέσκει non est pro ἀρέσκει μοι, sed ἀρέσκει με. Vide quæ notavimus ad Comici Plutum 353. et Gregorium de Dial. Attica, §. xxiii.

586. σωφρονεῖν. gl. μὴ ἐπανιτεῖν μηδὲ περιεργάζεσθαι.

ΤΕ. οἴ μ', ὡς ἀθυμῶ· καί σε πρὸς τοῦ σοῦ τέκνου
καὶ θεῶν ἱκνοῦμαι, μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένῃ.
ΑΙ. ἄγαν γε λυπεῖς. οὐ κάτοισθ', ἐγὼ θεοῖς
ὡς οὐδὲν ἀρκεῖν εἴμ' ὀφειλέτης ἔτι;
ΤΕ. εὔφημα φώνει.
ΑΙ. τοῖς ἀκούουσιν λέγε.
ΤΕ. σὺ δ' οὐχὶ πείσει;
ΑΙ. πόλλ' ἄγαν ἤδη θροεῖς.
ΤΕ. ταρβῶ γάρ, ὦ 'ναξ.
ΑΙ. οὐ ξυνέρξεθ' ὡς τάχος;
ΤΕ. πρὸς θεῶν μαλάσσου.
ΑΙ. μῶρά μοι δοκεῖς φρονεῖν,
εἰ τοὐμὸν ἦθος ἄρτι παιδεύειν νοεῖς.

ΧΟΡΟΣ.

Ὦ κλεινὰ Σαλαμίς, σὺ μέν που — στροφὴ α'.
ναίεις ἁλίπλαγκτος, εὐδαίμων,
πᾶσιν περίφαντος αἰεί·
ἐγὼ δ' ὁ τλάμων,

τούτῳ γὰρ μάλιστα ἡ σωφροσύνη ταῖς γυναιξὶ διασώζεται, εἰ μὴ περιεργάζοιντο ὅ τι πράττει ὁ ἀνήρ.

589. ΘΕΟΙΣ ΩΣ ΟΥΔΕΝ ΑΡΚΕΙΝ. οὐκ ἔτι, φησίν, ἐν τούτῳ εἰμί, ὥστε ὀφείλειν τοὺς θεοὺς ἐπαρκεῖν μοι, διὰ τὸ μὴ περιέχεσθαι τοῦ ζῆν. ὡς οὐκ ἔτι τοῖς θεοῖς ὀφείλω λέγειν ἐγὼ ἐπαρκεῖν, ἀντὶ τοῦ οὐδὲν ἐπὶ τιμῇ πράττειν τῶν θεῶν. πρὸς ὃ καὶ ἡ Τέκμησσα ἐπάγει, ΕΥΦΗΜΑ ΦΩΝΕΙ.

591. ΤΟΙΣ ΑΚΟΥΟΥΣΙΝ. τοῖς πειθομένοις.

593. ΟΥ ΞΥΝΕΡΞΕΘ'. οὐ συγκλείσετε; κελεύει δὲ τοῖς θεράπουσιν αὐτὴν ἀποκλείειν.

594. ΜΑΛΑΣΣΟΥ. μεταβάλλου. ΜΩΡΑ ΜΟΙ. εὐήθης εἶ νῦν βουλομένη με μαλάσσειν ἐξακμάσαντος τοῦ καιροῦ.

596. Ω ΚΛΕΙΝΑ ΣΑΛΑΜΙΣ. ἐπειδὴ συγκέκλεισται ὁ Αἴας διαχρησόμενος ἑαυτόν, οἱ ἀπὸ τοῦ Χοροῦ λόγον περιπαθῆ διεξιᾶσι. πρὸς μὲν γὰρ αὐτὸν λέγειν οὐκ ἦν εἰσελθόντα ἤδη. γέγονε δὲ αὐτοῖς ἀπολόφυρσις ἐπὶ τὰ οἰκεῖα. καὶ ἔχει ἀκολουθίαν τὰ χορικά. ἀπεστερημένοι γὰρ τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἄλλην ἀποστροφὴν οὐκ ἔχοντες, περὶ τῆς πατρίδος τὸν λόγον ποιοῦνται, ἐκτιθέμενοι ἐν οἷς εἰσι χαλεποῖς, καὶ ἐν οἷς ἔσονται οἱ γονεῖς αὐτοῦ πυθόμενοι ταῦτα.

590. ἀρκεῖν. gl. ἀντὶ τοῦ ἐπαρκεῖν, τουτέστι βοηθεῖν, ὑπηρετεῖν. Desperata omni salute, tanquam si e vita jam excessisset, nihil se deis debere ait Ajax. Sententiam hanc expressit Virgilius, ubi Æneas mortuum Pallanta deflens, ait: *Nos juvenem exanimum, et nil jam cœlestibus ullis Debentem, vano mæsti comitamur honore.*

597. *ναίεις*. Imitatur Homerum, qui in catalogo navium sic verbum *ναίειν* usurpat: Οἳ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Ἐχινάων θ' ἱεράων Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς Ἤλιδος ἄντα. ibi *ναίουσιν* est pro *ναίονται*. Vide Eustathium p. 306.

παλαιὸς ἀφ' οὗ χρόνος
Ἰδαίᾳ μίμνω
λειμωνίᾳ ποίᾳ
μήλων, ἀνήριθμος,
αἰὲν εὐνόμᾳ
χρόνῳ τρυχόμενος,
κακὰν ἐλπίδ' ἔχων
ἔτι μέ ποτ' ἀνύσειν τὸν ἀπότροπον
ἀΐδηλον Ἅιδαν.
καί μοι δυσθεράπευτος Αἴας ἀντιστρ. α'.
ξύνεστιν ἔφεδρος, ὤ μοι μοι,
θείᾳ μανίᾳ ξύναυλος·
ὃν ἐξεπέμψω
πρὶν δή ποτε θουρίῳ

600. ΠΑΛΑΙΟΣ ΑΦ' ΟΥ ΧΡΟΝΟΣ. ἐκ πολλοῦ χρόνου. ΙΔΑΙΑι. τῇ Τρωϊκῇ, οἷον ἐν τοῖς τῆς Ἴδης χωρίοις τοῖς χλωροῖς καὶ λειμῶνας ἔχουσι διάγων. ΑΝΗΡΙΘΜΟΣ. ἀναρίθμιος, ἐν οὐδενὶ ἀριθμῷ τιττόμενος, ἀλλ' ἀπεῤῥιμμένος. ΕΥΝΟΜΑι. ἤτοι τῷ εὐνομουμένῳ καὶ δικαίῳ· ἢ εὐκινήτῳ· ἢ εὐνόμᾳ λειμῶνι, τῷ καλὰς νομὰς ἔχοντι. τὸ δὲ ἑξῆς· παλαιὸς ἀφ' οὗ χρόνος αἰὲν εὐνόμᾳ χρόνῳ τρυχόμενος Ἰδαίᾳ μίμνω λειμωνίᾳ πόᾳ μήλων, ἀνήριθμος, κακὴν ἐλπίδα ἔχων, πῶς με δεῖ τὸν Ἅιδην ἀνύσειν· ἀντὶ τοῦ, οὐδὲν ἀγαθὸν προσδοκῶν, ἀλλὰ κακῶς τελευτήσειν ἐν τῷ πολέμῳ ἐλπίζων. ΑΝΥΣΕΙΝ. ἀντὶ τοῦ ἐκπρᾶξαι. λείπει δὲ τὸ δεῖ.

609. ΚΑΙ ΜΟΙ ΔΥΣΘΕΡΑΠΕΥΤΟΣ. οἷον πρὸς τοῖς πρώτοις κακοῖς ὥσπερ δεύτερόν ἐστί μοι κακὸν τὸ τοῦ Αἴαντος ξυνεστηκός. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ΕΦΕΔΡΟΣ. ἔφεδρος δέ ἐστιν ἐν τοῖς ἀγῶσιν ὁ μὴ πλανώμενος, εἰς τὸ ἀγωνίζεσθαι τοῖς νικῶσιν. ἐνταῦθα οὖν φησιν, ὅτι ἔσχατος καὶ ὡς ἔφεδρος ἐλείφθη μοι ὁ Αἴας εἰς κακόν. ΞΥΝΑΥΛΟΣ. κοινωνός. ΕΞΕΠΕΜΨΩ. ἀντὶ τοῦ ἔπεμψας ὧδε. ΦΡΕΝΟΣ ΟΙΟΒΩΤΑΣ. αὐθαίρετος. ὡς ἂν εἴποι τις, αὐτὸς ἑαυτοῦ διάνοιαν βόσκων, καὶ μηδενὶ πειθόμενος. ἢ μονωθεὶς ἐκ τῆς φρενὸς, ἢ μονότροπος, μεμονωμένος τῷ λογισμῷ. ἢ ποιμαίνων τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν, καὶ μόναρχος ὢν τῷ λογισμῷ. ἢ οἷον διεσθίων αὐτοῦ τὴν φρένα, παρὰ τὴν βόσιν. ἢ ὁ βαίνων ἐν ἐρημίᾳ, διὰ τὸ συγκεκλικέναι ἑαυτόν. καὶ ὅμοιόν ἐστι τῷ, (Ἰλ. ζ'. 202.)

Ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων.

ἢ ΦΡΕΝΟΣ ΟΙΟΒΩΤΑΣ. οὐ σὺν φρεσὶν, ἀλλ' ἐκτὸς φρενῶν διάγων. ἢ ἀποπλάνη-

602. ποίᾳ. Sic membr. et plerique alii codices. In Aldina πόᾳ. [ποίᾳ. Si recte habet, scribendum ποιᾷ. V. Append. ad Bastii Epistol. Critic. p. 31. *Schæf.*]

604. εὐνόμᾳ. Sic Aldus et codd. omnes veteres. Triclinius, ut metra melius quadrarent, imperite supposuit εὐνώμᾳ, quam scripturam trochaici metri ratio non flagitat. Doricum est εὐνόμας pro εὔνομος, quæ forma poëtis Atticis in melicis frequentata. Sic Euripides in Phœn. τίς οὗτος ὁ λευκολόφας; ad quem locum vide Valckenarii notam p. 42. Apud Comicum multa occurrunt hujusmodi, ut χρυσοκόμας Av. 216. εὐλύρας Thesmoph. 969. εὔνομος χρόνος recte exponitur ὁ καλῶς μεριζόμενος εἰς τέσσαρας ὥρας.

607. ἀνύσειν τὸν Ἅιδαν. Vide notam ad Œd. Col. 1562.

κρατοῦντ' ἐν Ἄρει·
νῦν δ' αὖ φρενός γ' οἰο-
βώτας, φίλοις μέγα
πένθος εὕρηται.
τὰ πρὶν δ' ἔργα χεροῖν
μεγίστας ἀρετᾶς
ἄφιλα παρ' ἀφίλοις ἔπεσ', ἔπεσεν,
μελέοις Ἀτρείδαις.
ἦ που παλαιᾷ μὲν στροφὴ β'.
ἔντροφος ἁμέρᾳ
λευκῷ δὲ γήρᾳ
μάτηρ, νιν ὅταν νοσοῦντα
φρενομόρως ἀκούσῃ,
αἴλινον, αἴλινον,
οὐδ' οἰκτρᾶς γόον ὄρνιθος ἀηδοῦς
ἥσει δύσμορος· ἀλλ' ὀ-
ξυτόνους μὲν ᾠδὰς
θρηνήσει· χερόπληκτοι δ'
ἐν στέρνοισι πεσοῦνται
δοῦποι, καὶ πολιᾶς ἀμύγματα χαίτας.

θεὶς, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πλανηθέντων προβάτων καὶ μόνων βοσκομένων. ΕΥΡΗΤΑΙ. γράφεται ΓΕΓΕΝΗΤΑΙ.

618. ΤΑ ΠΡΙΝ Δ' ΕΡΓΑ. λείπει γιγνόμενα. τὰ δὲ πρότερα μέγιστα τῆς ἀρετῆς τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἔργα ἐν ὀλιγωρίᾳ ἐστὶ παρὰ τοῖς Ἀτρείδαις. ΑΦΙΛΑ. ἀχάριστα παρὰ τοῖς πρώην αὐτοῦ φίλοις, νῦν δὲ πάντων ἐπιλελησμένοις. ἢ ΑΦΙΛΑ ΠΑΡ' ΑΦΙΛΟΙΣ. ἐχθρὰ παρ' ἐχθροῖς.

623. ΕΝΤΡΟΦΟΣ ΗΜΕΡΑι. ἡ ἐντεθραμμένη παλαιῷ χρόνῳ, οἷον τῇ ἡλικίᾳ· ἀντὶ τοῦ πολυετής. ὁ δὲ νοῦς· ὄντως που ἡ τῇ παλαιᾷ ἡμέρᾳ, τουτέστι τῷ παλαιῷ χρόνῳ, ἔντροφος. τὸ δὲ ΛΕΥΚΩι ΓΗΡΑι, κατὰ κοινοῦ τὸ ἔντροφος. ἡ μήτηρ αὐτοῦ. ΦΡΕΝΟΜΟΡΩΣ. ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν μοῖραν τῶν φρενῶν νοσοῦντα, ὅ ἐστι φρενοβλαβῶς, μανικῶς. ΑΙΛΙΝΟΝ. εἶδος θρήνου. ΟΥΔ' ΟΙΚΤΡΑΣ ΓΟΟΝ. οἷον οὐ μέτριον. ἀναστρεπτέον δέ. ἄρχει γὰρ τοῦ λόγου τὸ οὐ, ἵν' ᾖ, οὐκ αἴλινον, οὐδ' οἰκτρᾶς γόον ἀηδοῦς ἥσει, ἀλλ' ὀξυτόνους μὲν ᾠδὰς, καὶ τὰ ἑξῆς. ὁ νοῦς· ἥσει γόον οὐ μέτριον κατὰ τὴν ἀηδόνα, ἀλλ' ὀξύν. ἡ ἀηδὼ δὲ ἀηδοῦς, ὡς Σαπφὼ, κατὰ Μιτυληναίους. ΚΑΙ ΠΟΛΙΑΣ. περιπαθῶς ἡ πρόσθεσις τῆς πολιᾶς.

615. *φρενός γ'*— Particulam ob metrum insertam non agnoscunt codd. nec Aldus.—*οἰοβώτας*. gl. *ἤγουν ἀποπλανηθεὶς τῆς φρενός. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πλανηθέντων προβάτων, καὶ μόνων βοσκομένων.* Turnebus Triclinii pravam scripturam secutus est *οἰωβώτας*.

618. *τὰ πρὶν δ' ἔργα χεροῖν μεγίστας ἀρετᾶς.* Aldus et veteres codd. habent *τὰ πρὶν δ' ἔργα χερσὶ* (vel *χερσὶν*) *μέγιστ' ἀρετᾶς.* quod salvo metro neutiquam retineri potuit. Triclinio seu probata, seu excogitata lectio usquequaque præferenda est.

κρείσσων γὰρ Ἅιδᾳ κεύ- ἀντιστρ. β'.
θων, ἢ νοσῶν μάταν,
ὃς ἐκ πατρῴας
ἥκων γενεᾶς ἄριστος
πολυπόνων Ἀχαιῶν,
οὐκ ἔτι συντρόφοις
ὀργαῖς ἔμπεδος, ἀλλ' ἐκτὸς ὁμιλεῖ.
ὦ τλᾶμον πάτερ, οἵαν
σε μένει πυθέσθαι
παιδὸς δύσφορον ἄταν,
ἂν οὔπω τις ἔθρεψεν
αἰὼν Αἰακιδᾶν, ἄτερθέ γε τοῦδε.

ΑΙ. Ἅπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος
φύει τ' ἄδηλα, καὶ φανέντα κρύπτεται·
κοὐκ ἔστ' ἄελπτον οὐδὲν, ἀλλ' ἁλίσκεται
χὠ δεινὸς ὅρκος, χ' αἱ περισκελεῖς φρένες.

634. ΚΡΕΙΣΣΩΝ ΓΑΡ. κρείσσων γάρ ἐστιν ὁ τεθνηκὼς, ἢ ὁ ζῶν καὶ νοσῶν μάτην, ὅ ἐστι μεμηνώς· μάτην γὰρ νοσεῖν, τὸ ἀθεραπεύτως μαίνεσθαι. οὐ λέγει δὲ ὅτι ὅταν αὐτὸν πύθηται τετελευτηκότα. ὁ γὰρ μεμηνὼς, καὶ τὰς φρένας διεφθαρμένος, κρείσσων Ἅιδᾳ κεύθων. οἷον ἄμεινον τῷ μεμηνότι ἐξεῖναι τοῦ βίου. οἷον ἡγήσεται κρείσσονα τὸν θάνατον τῆς τοῦ Αἴαντος μανίας. ΟΣ ΕΚ ΠΑΤΡΩΙΑΣ. ὃς ἄνωθεν κατὰ πατρῴας γενεᾶς ἄριστα ἥκων. λείπει γὰρ τὸ ἄριστος. ὥστε προέχειν ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων κατὰ γένος, νῦν οὐκ ἔτι ἤθεσιν ἐμμένει. ΟΡΓΑΙΣ. ὁρμαῖς, τρόποις. ΑΛΛ' ΕΚΤΟΣ. τοῦ προσήκοντος δηλονότι. Ω ΤΛΑΜΟΝ ΠΑΤΕΡ. ἀπέτρεψε τὸν λόγον πρὸς τὸν Τελαμῶνα. ΑΝ ΟΥΠΩ ΤΙΣ. τοιαύτην ἄτην, οἵαν οὐδεὶς πέπονθε τῶν Αἰακιδῶν. παραμυθία γάρ ἐστι τὸ μετέχειν τινὰ τῶν τοῦ γένους τῶν αὐτῶν κακῶν. ΕΘΡΕΨΕΝ. ἔσχεν. ΑΤΕΡΘΕ ΤΟΥΔΕ. χωρὶς τούτου τοῦ Αἴαντος.

646. ΑΠΑΝΘ' Ο ΜΑΚΡΟΣ. ἐξέρχεται ὁ Αἴας, ὡς δὴ κατακηληθεὶς ὑπὸ Τεκμήσσης μὴ σφάττειν ἑαυτὸν, καὶ προφάσει τοῦ δεῖν εἰς ἐρημίαν ἐλθεῖν καὶ κρύψαι τὸ ξίφος. ἐπὶ τούτων ἀναχωρεῖ καὶ διαχρῆται ἑαυτόν. παρίστησι δὲ ὁ λόγος, ὅτι καὶ οἱ ἔμφρονες καὶ παρακολουθοῦντες τῇ φύσει τῶν πραγμάτων, ὅμως ὑπὸ τῶν τοιούτων παθῶν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀπολισθαίνουσιν, ὡς ἐν Τραχινίαις ἡ Δηϊάνειρα περὶ τοῦ ἔρωτος διαλεγομένη καὶ τοῦ ἀνδρὸς, ὅτι αὐτῷ οὐκ ἀντιστήσεται, οὐδὲ λυσιτελεῖ αὐτῇ ἀντιπράττειν τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ ἀνδρὸς, πράττει μετὰ ταῦτα ἅπερ αὐτὴν ἀνέπεισεν ἡ ζηλοτυπία. ἤτοι δὲ σχῆμά ἐστιν, ἅπαντα ὁ χρόνος φύει, φησὶν, εἶτα ἐξαλλαγῇ, καὶ ταῦτα φανέντα κρύπτεται. ἢ τὸ ΚΡΥΠΤΕΤΑΙ ἐπὶ τοῦ χρόνου, ἀντὶ τοῦ κρύπτει. τοῦτο δέ φησιν, ὡς μεταβεβλημένος ἀπὸ τῶν προτέρων νοημάτων.

648. ΑΛΙΣΚΕΤΑΙ. ἐξελέγχεται, φωρᾶται. Χ'ΩΙ ΔΕΙΝΟΣ ΟΡΚΟΣ. ὅτι καὶ

637. *ἄριστος.* Hæc vox nec in Aldina nec in codicum veterum ullo comparet. Eam Triclinius se reposuisse fatetur ex antiquissimo exemplari. Elegantius esset *ἄριστα*, quod e Scholiasta assumi poterat.

645. *ἄτερθέ γε τοῦδε.* Insertam ob metrum a Triclinio particulam omittunt veteres codd. et Aldus.

649. *χ' αἱ περισκελεῖς φρένες.* Sic scribi debuisse nemo non sentiat: male in libris *καὶ περισκελεῖς*—*præfracti, ob-*

κἀγὼ γὰρ, ὃς τὰ δείν' ἐκαρτέρουν τότε,
βαφῇ σίδηρος ὣς, ἐθηλύνθην στόμα
πρὸς τῆσδε τῆς γυναικός. οἰκτείρω δέ νιν
χήραν παρ' ἐχθροῖς, παῖδά τ' ὀρφανὸν λιπεῖν.
ἀλλ' εἶμι πρός τε λουτρὰ καὶ παρακτίους
λειμῶνας, ὡς ἂν λύμαθ' ἁγνίσας ἐμὰ
μῆνιν βαρεῖαν ἐξαλύξωμαι θεᾶς·
μολών τε, χῶρον ἔνθ' ἂν ἀστιβῆ κίχω,
κρύψω τόδ' ἔγχος τοὐμὸν, ἔχθιστον βελῶν,
γαίας ὀρύξας ἔνθα μή τις ὄψεται·
ἀλλ' αὐτὸ νὺξ Ἅιδης τε σωζόντων κάτω.

ὀμόσαντες τινὲς ἐν μεταβολῇ γίγνονται τῷ χρόνῳ. ΠΕΡΙΣΚΕΛΕΙΣ ΦΡΕΝΕΣ. αἱ ἄγαν σκληραὶ ψυχαί. ΕΚΑΡΤΕΡΟΥΝ ΤΟΤΕ. γράφεται ΕΠΗΠΕΙΛΗΣ' ΕΠΗ. ἢ λείπει τὸ ἔπη, ἵν' ᾖ, ὅστις τὰ δεινὰ ἔπη ἐκαρτέρουν λέγειν τότε, ὡσανεὶ πρὸ τοῦ.

651. ΒΑΦΗι ΣΙΔΗΡΟΣ ΩΣ. ἐν τῇ βαφῇ οὐκ ἀνίεται ὁ σίδηρος, ἀλλὰ μᾶλλον σκιραίνεται. οὕτως οὖν διασταλτέον· κἀγὼ γὰρ, φησὶν, ὃς ἠπείλουν καὶ ἔζεον καὶ ἐβόων, ὡς ἐν βαφῇ σίδηρος, ὡς Ὅμηρος· ('Οδ. ι'. 392.)

Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτει μεγάλα ἰάχοντα.

νῦν ἐθηλύνθην ὑπὸ τῶν λόγων τῆς γυναικός. ἢ ὅτι δισσῶς βάπτεται ὁ σίδηρος. εἰ μὲν γὰρ μαλθακὸν βούλονται αὐτὸν εἶναι, ἐλαίῳ βάπτουσιν. εἰ δὲ σκιρὸν, ὕδατι.

654. ΑΛΛ' ΕΙΜΙ ΠΡΟΣ ΤΕ ΛΟΥΤΡΑ. πιθανὴ αὐτῷ ἡ ἔξοδος, ὡς ἐπὶ καθαρμόν. μονάσαι γὰρ βούλεται χάριν τῆς ἀναιρέσεως. ΛΥΜΑΤΑ. μολυσμόν. ΕΞΑΛΕΥΣΩΜΑΙ. φυλάξωμαι, ἐκκλίνω. ΧΩΡΟΝ ΕΝΘ' ΑΝ ΑΣΤΙΒΗ. εὑρήσω, φησὶ, τόπον, οὗ οὐδεὶς ἐπιβήσεται. τοῦτο δὲ πιθανὸν, ἵνα μή τις αὐτῷ ἀκολουθήσῃ. πιθανὸν δὲ καὶ τὸ λαβεῖν τὸ ξίφος, ἵνα εὐπορήσῃ ἑαυτὸν διαχρήσασθαι. ΤΟΔ' ΕΓΧΟΣ. ἀντὶ τοῦ, τὸ ξίφος.

stinati animi. De varia hujus vocis significatione vide Gatakerum ad M. Antoninum p. 116.

656. ἐξαλύξωμαι ex Hesychio reposui. Vide Lexicon. Aldus et codd. plerique omnes ἐξαλεύσωμαι. Sinceræ lectionis vestigia in solo meo exstant, in quo scriptum ἐξαλλώξομαι. Glossa φυλάξωμαι, ἐκφύγω. [ἐξαλεύσωμαι. Brunckius ex Hesychio ἐξαλύξωμαι. *Schæf.*]

658. *τόδ' ἔγχος, hunc gladium.* Vide Schol. ad Antig. 1236. Trach. 1013. et sic accipi debet hæc vox in Œdipi prioris v. 969. et 1255. Apud Euripidem in Phœn. 1423. *δι' ὀμφαλοῦ καθῆκεν ἔγχος, ensem* vertas necesse est: nam de *hasta* ne cogites, obstat quod paulo ante præcessit: *'Ενθένδε κώπας ἁρπάσαντε φασγάνων 'Ες ταυτὸν ἧκον.* Ejusdem Electra ubi ait in cognomine dramate v. 700. *Πρόχειρον ἔγχος χειρὶ βαστάζουσ' ἐμῇ. gladium* intelligit, quippe quæ modo dixerat: *Παίσω κάρα γὰρ τοὐμὸν ἀμφήκει ξίφει.* De hac significatione virum eruditum dubitare potuisse mirum est. Vide Historiam Academiæ nostræ, tom. vii. p. 198. Eustathius p. 644. *Σοφοκλῆς ἔγχος περιπετὲς* (907.) *εἰπεῖν ἐτόλμησεν, ᾧ περιπέπτωκεν Αἴας· ξίφος ὂν ἐκεῖνο πάντως. τὸ δ' αὐτὸ καὶ βέλος τολμηρῶς ἔφη ἐν τῷ Ἔγχος ἔχθιστον βελῶν, ὡς δοθὲν ὑπὸ ἐχθροῦ τοῦ Ἕκτορος. δῆλον δὲ, ὡς οὔτε Ἕκτωρ δόρυ δέδωκεν Αἴαντι, ὃ ταυτίζεται πρὸς τὸ ἔγχος, καὶ ὅτι οὐ βάλλεται ἔγχος, τὸ κατὰ τὸ ξίφος. ἐκηβολίαν γὰρ ἡ τοῦ βέλους λέξις δηλοῖ. ἴσως οὖν καὶ ἐπ' ἀμφοῖν τετόλμηκεν ὁ Σοφοκλῆς καινότερον.*

ἐγὼ γὰρ ἐξ οὗ χειρὶ τοῦτ' ἐδεξάμην
παρ' Ἕκτορος δώρημα δυσμενεστάτου,
οὔπω τι κεδνὸν ἔσχον Ἀργείων πάρα.
ἀλλ' ἔστ' ἀληθὴς ἡ βροτῶν παροιμία,
ΕΧΘΡΩΝ ΑΔΩΡΑ ΔΩΡΑ Κ'ΟΥΚ ΟΝΗ-
ΣΙΜΑ.
τοιγὰρ τὸ λοιπὸν εἰσόμεσθα μὲν θεοῖς
εἴκειν, μαθησόμεσθα δ' Ἀτρείδας σέβειν.
ἄρχοντές εἰσιν, ὥσθ' ὑπεικτέον. τί μή;
καὶ γὰρ τὰ δεινὰ καὶ τὰ καρτερώτατα
τιμαῖς ὑπείκει. τοῦτο μὲν, νιφοστιβεῖς
χειμῶνες ἐκχωροῦσιν εὐκάρπῳ θέρει·
ἐξίσταται δὲ νυκτὸς αἰανῆς κύκλος

665. ΕΧΘΡΩΝ ΑΔΩΡΑ ΔΩΡΑ. ὁ νοῦς, ὅτι μηδὲ τὰ μέγιστα τῶν ἐχθρῶν ἐφίεσο· τῶν δὲ φίλων, καὶ τὰ ἐλάχιστα. ΑΔΩΡΑ δὲ, κακόδωρα. ΤΟΙΓΑΡ ΤΟ ΛΟΙΠΟΝ. ἐπιφθόνως ἔφρασεν, ἐν εἰρωνείᾳ ἀντιστρέψας τὴν τάξιν. ἔδει γὰρ εἰπεῖν, θεοὺς μὲν σέβειν, εἴκειν δὲ Ἀτρείδαις· ὡς τῶν Ἀτρειδῶν οὖν ἤδη καὶ θεομαχούντων, ΑΤΡΕΙΔΑΣ ΣΕΒΕΙΝ. μιμεῖται μὲν τὸν σώφρονα· κεκίνηται δὲ ὑπὸ τοῦ πάθους.

669. ΚΑΙ ΓΑΡ ΤΑ ΔΕΙΝΑ. εἰ γὰρ τὰ θεῖα ὑπείκει τιμῇ, πόσῳ μᾶλλον προσήκει τοῖς ἀνθρώποις ταῦτα πράττειν; τὸ δὲ ΤΙΜΑΙΣ ΥΠΕΙΚΕΙ, ταῖς ἀλλήλων διανεμήσεσιν. ἐκ γὰρ ἐναντιότητος τὸ πᾶν συνέστηκε. πρεσβύτης τις, ἐπεὶ καὶ νέος ἐγένετο. καθέζεται, ὅτι καὶ ἕστηκε. ΤΑ ΔΕΙΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΡΤΕΡΩΤΑΤΑ. ἤγουν τὰ θεῖα καὶ δέος ἐμποιοῦντα.

672. ΑΙΑΝΗΣ ΚΥΚΛΟΣ. τουτέστιν ὁ σκοτεινὸς, ἢ ἀδιάλειπτος. ΔΕΙΝΩΝ Τ' ΑΗΜΑ. λείπει ὑπὸ, ἵν' ᾖ· ὑπὸ δεινῶν πνευμάτων στένοντα πόντον, ἄημα πρᾶον ἐκοίμισεν αὐτόν.

[661. χειρὶ τοῦτ' ἐδεξάμην. Plane sic Homerus Il. ί. 596. ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον, quæ secus intellexi in not. ad Eurip. Hecub. v. 539. parum attendens solennem in talibus abusum nominis χείρ, de quo Lobeckius ad v. 308. atque ipse ego ad Theocrit.* vii. v. 25. et ad Sophocl. Antig. v. 43. in Addend. p. 154. edit. Erfurdt. minor. *Schæf.*]

665. Euripides Medea 621. Κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.

668. ὑπεικτέον. τί μή; Male Aldus τιμῇ. Glossa: ἄξιον εἴκειν αὐτοῖς δηλονότι. διὰ τί οὐχί; [τί μή; Al. τιμῇ. Æschyli Eumen. v. 198. Sch. olim sic edebant: ἔχρησα ποινὰς τοῦ πατρὸς πέμψαι τιμήν. Canterus ad h. v. p. 352. [p. 694. b. ed. Pauw.]: "Puto Æschylum scripsisse duobus vocabulis τί μή; ac similiter in Agamemnone dixit Præco, λέγουσιν ἡμᾶς ὡς ὀλωλότας. τί μή; nec aliter est intelligendum, quod apud Sophoclem dicit Ajax, ἄρχοντές εἰσιν, ὥσθ' ὑπεικτέον. τί μή;" *Schæf.*]

[* Obiter moneo, in Adnotat. ad Theocr. xxiv. v. 59. p. 222. sq. delenda esse hæc: "xxv. v. 65. ποτὶ χεῖλος ἐλάμβανε." In ejusdem Idyllii v. 36. nunc malim θείης, et v. 45. sic interpungam: κολεὸν μέγα, λ. ἑ. coll. Homer. Il. iii. v. 272. *Schæf.*]

τῇ λευκοπώλῳ φέγγος ἡμέρᾳ φλέγειν·
δεινῶν τ' ἄημα πνευμάτων ἐκοίμισε
στένοντα πόντον· ἐν δ' ὁ παγκρατὴς ὕπνος
λύει πεδήσας, οὐδ' ἀεὶ λαβὼν ἔχει.
ἡμεῖς δὲ πῶς οὐ γνωσόμεσθα σωφρονεῖν;
ἔγωγ' ἐπίσταμαι γὰρ ἀρτίως, ὅτι
ὅ τ' ἐχθρὸς ἡμῖν ἐς τοσόνδ' ἐχθραντέος,
ὡς καὶ φιλήσων αὖθις· ἔς τε τὸν φίλον
τοσαῦθ' ὑπουργῶν ὠφελεῖν βουλήσομαι,
ὡς αἰὲν οὐ μενοῦντα. τοῖς πολλοῖσι γὰρ
βροτῶν ἄπιστός ἐσθ' ἑταιρίας λιμήν.

678. ΕΠΙΣΤΑΜΑΙ ΓΑΡ. *ἐπειδὴ τὸ πᾶν πρὸς τοὐναντίον γίγνεται, εἰκὸς καὶ τοὺς Ἀτρείδας φίλους ἀντ' ἐχθρῶν γενέσθαι. δεῖ οὖν, φησὶ, προσέχειν τοῖς ἐχθροῖς, ὡς αὖθις φίλοις ἐσομένοις, καὶ τοῖς φίλοις, ὡς ἐχθροῖς. συμμέτρως οὖν φησι χρῆσθαι τοῖς πράγμασι.*

683. ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΛΙΜΗΝ. *ἡ φιλία, ἵν' ᾖ τῆς ἑταιρείας φιλία.* ΑΛΛ' ΑΜΦΙ ΜΕΝ ΤΟΥΤΟΙΣΙΝ. *ὅρα πόσον ἐπικρατεῖται ὑπὸ τοῦ πάθους ὁ λογισμός. ὁ τὰ σοφώτατα γοῦν εἰπὼν, ἑαυτὸν ἀναιρεῖ.*

673. *τῇ λευκοπώλῳ ἡμέρᾳ.* Ex Æschylo mutuatus est Persis 384. *Ἐπεί γε μέν τοι λευκόπωλος ἡμέρα Πᾶσαν κατέσχε γαῖαν εὐφεγγὴς ἰδεῖν.*

674. *δεινῶν.* Apud Suidam in *ἄημα* legitur *δεινὸν*, quod, nisi cum *στένοντα* jungatur, sententiam corrumpit. Sed librarii, ut videtur, est error: codices omnes nostri *δεινῶν* præferunt. *ἄημα.* gl. *παυσαμένη πνοή.* Tragici sententiam sic effert Eustathius p. 982. *κοιμίζεται καὶ στένων πόντος, γαλήνης κατευναζούσης αὐτόν.* [*δεινῶν.* Quod conjecerunt adeoque ediderunt *λείων*, probare non possum, quippe tam alienum a mente Sophoclis, ut, si omnes haberent libri, *δεινῶν* corrigendum censerem. Verissime Bothius, qui si ubique talem, qualem hoc loco, se gessisset, palmarias nobis dedisset editiones Tragicorum. Quo enim jure *ὁ παγκρατὴς ὕπνος* dicitur *cessando λύειν τὸν τέως πεπεδημένον*, eodem jure *δεινῶν ἄημα πνευμάτων* dicitur *cessando κοιμίζειν τὸν τέως στένοντα* [*κεκυματωμένον*] *πόντον.* Illud si recte dictum fateris, qui hoc neges? Conf. mox v. 706. ibique Lobeckius. Heynius ad Homeri Il. χ'. 98. T. vi. p. 25.: "Plura in prisco sermone occurrunt, in quibus pro *defectu et absentia rei* ipsa *res* ponitur: cujus generis multa in Lyricis et Tragicis animadverti possunt." Compares Dionysii Halic. Antiquit. Rom. vii. c. 12. *αὕτη βραχύν τινα χρόνον ἡ ἀγορὰ Ῥωμαίους διέθρεψεν· ἔπειτα ἐξαναλωθεῖσα, εἰς τὰς αὐτὰς ἀπορίας κατέστησεν αὐτούς.* Versu sequ. prorsus assentior Lobeckio tuenti contra Bothium *ἐν.* Plane sic, ut hoc loco, in eademque trimetri sede *ἐν δ'* usurpatur Œd. R. v. 27. Vertam autem *pariterque* s, *ac præterea.* Conf. quæ de simillimo usu præpositionis *μετὰ* nuper notavi ad Theocrit. p. 211. *Schæf.*]

678. *ἔγωγ'*— Male in libris *ἐγὼ δ'*— Quod sequitur, in omnibus libris et apud Suidam, qui hos versus citat in *ἄημα* et in *ἐχθραντέος*, manifesto depravatum est. Nihil verius Kusteri emendatione, juxta quam pro *ὅτ' ἐχθρὸς ἥμην*, legimus *ὅ τ' ἐχθρὸς ἡμῖν.* Ad posteriorem sententiæ partem, *τὸν φίλον ὠφελεῖν βουλήσομαι ὡς αἰὲν οὐ μενοῦντα*, vide quæ disputat Cicero in Lælio c. xvi.

[679. *ἐχθαρτέος.* Vulgo *ἐχθραντέος.* V. Porson. ad Euripid. Med. v. 555. *Schæf.*]

ἀλλ' ἀμφὶ μὲν τούτοισιν εὖ σχήσει· σὺ δὲ
ἔσω θεοῖς ἐλθοῦσα, διὰ τέλους, γύναι,
εὔχου τελεῖσθαι, τοὐμὸν ὧν ἐρᾷ κέαρ.
ὑμεῖς θ', ἑταῖροι, ταὐτὰ τῇδ' ἐμοὶ τάδε
τιμᾶτε· Τεύκρῳ τ', ἢν μόλῃ, σημήνατε
μέλειν μὲν ἡμῶν, εὐνοεῖν δ' ὑμῖν ἅμα.
ἐγὼ γὰρ εἶμ' ἐκεῖσ', ὅποι πορευτέον·
ὑμεῖς δ' ἃ φράζω δρᾶτε, καὶ τάχ' ἄν μ' ἴσως
πύθοισθε, κεἰ νῦν δυστυχῶ, σεσωσμένον.

ΧΟΡΟΣ.

Ἔφριξ' ἔρωτι, περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμαν. στροφή.
ἰὼ ἰὼ, Πὰν, Πὰν,
ὦ Πὰν, Πὰν ἁλίπλαγκτε, Κυλ-

687. ΥΜΕΙΣ Θ' ΕΤΑΙΡΟΙ. τὰ μὲν τῆς ἀναιρέσεως δῆλα τῷ θεατῇ· ἀγνοεῖ δὲ ὁ Χορός. πεπίστευκε γὰρ τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένοις. ΤΙΜΑΤΕ. ἀντὶ τοῦ πείθεσθε. ΥΜΙΝ ΑΜΑ. γράφεται ΥΠΕΡΜΕΓΑ.

690. ΕΓΩ ΓΑΡ ΕΙΜ' ΕΚΕΙΣΕ. αἰνιγματωδῶς ὁ λόγος ἐξενήνεκται. ΠΥΘΟΙΣΘΕ ΣΕΣΩΣΜΕΝΟΝ. ὁ μὲν Χορὸς ἀπαλλάττεσθαι νομίζει λέγειν τῆς νόσου· ὁ δὲ αἰνίττεται τῶν κακῶν τοῦ βίου.

693. ΕΦΡΙΞ' ΕΡΩΤΙ. ἀντὶ τοῦ ὠρθώθην τῇ ἡδονῇ. χρείας ἕνεκα τὸ χορικὸν νῦν παρείληπται. ἐξελθόντος γὰρ τοῦ Αἴαντος, ἔδει βραχὺ διάλειμμα γενέσθαι ἵνα μὴ καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου. διὸ καὶ τὴν ὄρχησιν ποιοῦνται· ἔνθεν καὶ βραχύ ἐστι τὸ χορικὸν, ὡς πρὸς χρείαν εἰλημμένον. Ἄλλως. τέρπεται ὁ Χορὸς ἐπὶ τῷ παύεσθαι τῆς νόσου τὸν Αἴαντα, καὶ φησίν· Ὑφ' ἡδονῆς ἔφριξα καὶ βούλομαι χορεῦσαι. εὐεπίφορος δὲ ὁ ποιητὴς ἐπὶ τὰς τοιαύτας μελοποιΐας, ὥστε ἐντιθέναι τι καὶ τοῦ ἡδέος. ΑΝΕΠΤΑΜΑΝ. ἀνεπτερώθην.

694. ΙΩ ΠΑΝ ΠΑΝ. ἐπικαλοῦνται τὸν Πᾶνα, ὡς χορῶν πρόξενον, καὶ αὐτοὶ γὰρ τοῦτο ποιεῖν βούλονται, ὡς ἐγνωκότος τοῦ Αἴαντος μηκέτι τελευτᾷν. Ἄλλως. ἐπικαλοῦνται τὸν Πᾶνα, ἢ ὅτι ἐβοήθησε τοῖς Ἀθηναίοις ἐν τῇ ναυμαχίᾳ· ἢ ὅτι τὸν Τυφῶνα δικτύοις ἤγρευσεν· ἢ ὅτι οἱ ἁλιεῖς τιμῶσι τὸν Πᾶνα, ὡς νόμιον θεόν. ΑΛΙΠΛΑΓΚΤΕ. ἀντὶ τοῦ μεγαλόφωνε ἐν τῇ χορείᾳ, ὡς ἁλίβρομε· ἢ ὅτι τῆς Ἠχοῦς

693. ἀνεπτόμαν. Sic emendate scriptum in E. ut quater citat Eustathius. Sic enim ad Odyss. α'. p. 1419. τοῦ δὲ ἔπτατο, ἔστι καὶ δεύτερος μέσος ἀόριστος, οὗ χρῆσις παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ Περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμην. ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ πτέσθαι ἀπαρέμφατον ἐν Οἰδίποδι τῷ τυράννῳ, καὶ παρ' Ὁμήρῳ δὲ (Il. δ'. 126.) ἐν τῷ, καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων. Ad Il. δ'. p. 452. τοῦ δὲ πτέσθαι, ὅ ἐστι πετάσαι, χρῆσις καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Οἰδίποδι. ἔοικε δὲ τῇ κινήσει τοῦ σχέσθαι. ὡς γὰρ ἐσχόμην, σχέσθαι· οὕτω καὶ ἐπτόμην, πτέσθαι· οἷον Περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμην. δῆλον δὲ, ὡς ἔστι καὶ ἐπτάμην πρῶτος ἀόριστος, ἐξ οὗ καὶ τὸ Τίς γάρ ποτ' ἀρχὴ τοῦ κακοῦ προσέπτατο, καὶ ἀπαρέμφατον παρά γε Εὐριπίδῃ τὸ διαπτάσθαι. Nos tamen in versu 282. ad similium normam reposuimus προσέπτετο. Integrum hunc qui præ manibus est versum laudat Eustathius p. 473. καὶ χαρὰν δέ ποτε σημαίνει τὸ ΦΡΙΣΣΕΙΝ, καὶ οἱονεὶ ὄρθωσιν ἐκ λυπηρᾶς καταπτώσεως, ὡς τὸ Ἔφριξα ἔρωτι περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμην.

λανίας χιονοκτύπου
πετραίας ἀπὸ δειράδος φάνηθ', ὦ
θεῶν χοροποί' ἄναξ, ὅπως μοι
Νύσια Κνώσι' ὀρχήματ' αὐτοδαῆ
ξυνὼν ἰάψῃς.
νῦν γὰρ ἐμοὶ μέλει χορεῦσαι.
Ἰκαρίων δ' ὑπὲρ πελαγέων
μολὼν ἄναξ Ἀπόλλων
ὁ Δάλιος, εὔγνωστος,
ἐμοὶ ξυνείης διὰ παντὸς εὔφρων.
ἔλυσε γὰρ αἰνὸν ἄχος ἀπ' ὀμμάτων Ἄρης. ἀντιστρ.
ἰὼ, ἰώ. νῦν αὖ,
νῦν, ὦ Ζεῦ, πάρα λευκὸν εὐ-
άμερον πελάσαι φάος
θοῶν ὠκυάλων νεῶν, ὅτ' Αἴας
λαθίπονος πάλιν, θεῶν δ' αὖ

ἐρᾷ. πολύηχος δὲ ἡ θάλασσα. ΧΙΟΝΟΚΤΥΠΟΥ δὲ, ἐπὶ Κυλληνίας, ὄρους Ἀρκαδίας, ὑπὸ χιόνος τυπτομένου. ΟΠΩΣ ΜΟΙ ΟΡΧΗΜΑΤ'. ὅπως μοι συνάψῃς ὄρχησιν ποιουμένῳ παντοίαν, τὴν οὐκ ἐκ διδαχῆς σοι γενομένην, ἀλλ' ἐκ φύσεως. οὐδεὶς γὰρ ἐδίδαξε τὸν Πᾶνα. ΝΥΣΙΑ ΚΝΩΣΙΑ. ἐν Νυσίᾳ καὶ ἐν Κνωσσῷ ἐπιμελὴς ἡ ὄρχησις. ἡ ΝΥΣΙΑ, τὰ ἐν τῇ Νύσῃ γιγνόμενα· ἔστι δὲ αὐτὴ Διονύσου ἱερὰ, καὶ συνᾴδει τῷ ΚΝΩΣΙΑ. καὶ ἡ Κνωσσὸς γὰρ Διονύσου. Ἄλλως. τῶν ὀρχήσεων αἱ μὲν εἰσι Διονυσιακαὶ, αἱ δὲ Κορυβάντιαι καὶ ἔνοπλοι. Νύσιαι οὖν, αἱ Διονυσιακαὶ, παρὰ τὴν Νύσην· Κνώσιαι δὲ, αἱ Κορυβάντιαι. καὶ Κνωσσὸς γὰρ πόλις Κρήτης· ἐν τῇ Κρήτῃ δὲ ὑπὸ τῶν Κορυβάντων ἐτράφη ὁ Ζεύς. ΑΥΤΟΔΑΗ. αὐτομαθῆ, ἃ ἐκ φύσεως ἔχεις, οὐ διδακτά. τῶν δὲ ὀρχήσεων ἡ μὲν Βερεκυντιακὴ λέγεται, ἡ δὲ Κρητικὴ, ἡ καὶ πυῤῥίχη. Νύσιαι οὖν, αἱ Βερεκυντιακαί. τῆς γὰρ Νυσίας ἡ Βερέκυντος· Κνωσία δὲ, ἡ Κρητική.

701. ΝΥΝ ΓΑΡ ΕΜΟΙ. ἀναγκαίως, καὶ τοῦτο ἡ αἰτία τῆς ὀρχήσεως, ἵνα μὴ δοκῇ ἀλόγως ἐπὶ τοῦτο ἀπαντᾷν. ΙΚΑΡΙΩΝ Δ' ΥΠΕΡ ΠΕΛΑΓΕΩΝ. ὅτι ἐν τῷ Ἰκαρίῳ πελάγει κεῖται ἡ Δῆλος. παραγένοιτο δὲ καὶ ὁ Ἀπόλλων διὰ τοῦ Ἰκαρίου πελάγους, τουτέστιν ἀπὸ τῆς Δήλου, καὶ συνείη μοι εὔφρων. ΕΥΓΝΩΣΤΟΣ. φανερὸς ὢν καὶ δῆλος, ὅτι φιλεῖ με.

706. ΑΡΗΣ. ὁ Αἴας ὁ ἀρήϊος· ἢ Ἄρης, ὁ πόλεμος ὁ περὶ τὸν Αἴαντα, ἔλυσεν ἡμῶν τὸ σκότος καὶ τὴν κατήφειαν, ἢ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ Αἴαντος. ὁ Ἄρης δὲ, ἡ λύσσα, ἡ μανία. ΝΥΝ ΠΑΡΑ. νῦν πάρεστιν ἡμέρα λαμπρὰ ἡμῖν, ὥστε ἐγγίσαι τῶν νεῶν. πρότερον γὰρ ἐξετρεπόμεθα ἐπιμίγνυσθαι τοῖς Ἕλλησι διὰ τὴν αἰδῶ. ΠΕΛΑΣΑΙ. ὥστε πελάσαι ἐπὶ τῶν νεῶν. ΛΑΘΙΠΟΝΟΣ ΠΑΛΙΝ. ὅτε δὴ ὁ Αἴας πάρεστιν ἐκ μετανοίας ἐπὶ τὸ σέβειν τοὺς θεοὺς καὶ καταπίθεσθαι τὴν ἔχθραν πρὸς

699. Perperam in impressis Νύσσια, Κνώσσι'— Unico σ scribi debet utrumque nomen, et sic in plerisque codicibus.

700. ἰάψῃς. gl. πέμψῃς, ἐμβάλῃς.

706. ἔλυσε γὰρ— Istud γὰρ ob metrum eximendum non est. Senarius est iambicus, nec cum strophico minus congruit, quia is in secunda sede iambum habet, cujus loco hic anapæstus est. Inepte Triclinius eam ob causam dederat ἔφριξ' ἔν ἔρωτι.

πάνθυτα θέσμι' ἐξήνυσ', εὐνομίᾳ
σέβων μέγιστα.
πάνθ' ὁ μέγας χρόνος μαραίνει·
κοὐδὲν ἀναύδητον φατίξαιμ'
ἄν, εὖτέ γ' ἐξ ἀέλπτων
Αἴας μετεγνώσθη
θυμὸν Ἀτρείδαις μεγάλων τε νεικέων.
ΑΓ. Ἄνδρες φίλοι, τὸ πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω.

τοὺς Ἀτρείδας. ΠΑΝΘΥΤΑ. πάνσεπτα. ΕΞΗΝΥΣΕΝ. ἐξεπλήρωσεν.

714. ΠΑΝΘ' Ο ΜΕΓΑΣ ΧΡΟΝΟΣ. τὰ ὑπὸ τοῦ Αἴαντος διὰ πολλῶν εἰρημένα, διὰ βραχέων διεξῆλθεν. ΑΝΑΥΔΗΤΟΝ. ἀπόῤῥητον, ἀνέλπιστον, ἄλεκτον. ΕΥΤΕ Γ' ΕΞ ΑΕΛΠΤΩΝ. ὁπότε ἐξ ἀνελπίστων καὶ μεγάλων νεικέων ὁ Αἴας μετεπείσθη καὶ μετεβλήθη τὴν ψυχὴν τοῖς Ἀτρείδαις ἀπὸ τῆς ἔχθρας.

719. ΑΝΔΡΕΣ ΦΙΛΟΙ. ἄγγελος ἥκει ἀπὸ τοῦ στρατοῦ, ἀγγέλλων τὴν παρουσίαν τοῦ Τεύκρου. θαυμαστὴ δὲ ἡ εἴσοδος τούτου τοῦ ἀγγέλου. τοῦ Αἴαντος ἔξω ἑαυτὸν διαχειρουμένου, οὐκ εἶχον οἱ ἀπὸ τοῦ Χοροῦ, οὔτε ἡ Τέκμησσα γνῶναι τὸ πραχθέν. πιθανῶς οὖν ὁ ἄγγελος ἀπαγγείλας, παρασκευάζει αὐτοὺς ἐξιέναι κατὰ ζήτησιν· καὶ οὕτως ἐπιτεύξονται τῷ πτώματι. δεξιῶς δὲ καὶ τὸ τὸν Κάλχαντα μαθεῖν· οἰκεῖον γὰρ τῷ μάντει. καλῶς δὲ καὶ τὰ τῆς σκηνῆς ἐσκεύασται. Αἴαντος γὰρ καταλιπόντος, προῆλθεν ὁ ἄγγελος. εἶτα τοῦ Χοροῦ τὴν σκηνὴν ἐάσαντος διὰ τὴν ζήτησιν, ἔξεισιν ὁ Αἴας ἐπὶ τὴν πρᾶξιν. τῷ δὲ θεατῇ οὐδὲν ἀργὸν παραλείπεται, πεποικιλμένης διαφόρως τῆς ἐν τῇ σκηνῇ προσωποποιΐας.

714. πάνθ' ὁ μέγας χρόνος μαραίνει. Aldus et codd. addunt tres voces τε καὶ φλέγει, cum glossa ἀφανίζει καὶ φανερὸν ποιεῖ. Istas addititias esse metri ratio ostendit. Qui margini eas olim adscripserat, eamdem sententiam exprimere voluisse videtur, quam Ajaci tribuit poëta v. 647. [μαραίνει. ut nunc iram Ajacis. Conf. supra v. 648. sq. Simonides in Diodori Sic. l. xi. c. 11. ὁ πανδαμάτωρ ἀμαυρώσει χρόνος. ubi Wesselingius nostram locutionem comparavit. *Schæf.*]

716. εὖτέ γ' ἐξ ἀέλπτων Αἴας μετεγνώσθη θυμὸν Ἀτρείδαις μεγάλων τε νεικέων. Sic optime Aldus et codices veteres. In membr. θυμόν τ' Ἀτρ—. Insertam copulam nullus alius agnoscit codex, nec Suidas, qui partem horum profert in Μετανεγνώσθη, ubi legitur εὖτ' Αἴας ἐξ ἀέλπτων μετεγνώσθη θυμὸν Ἀτρείδαις. Triclinius imperite dedit θυμῶν. Porro codices quidam habent μετανεγνώσθη, ut legisse videri possit Hesychius: sed minus sincerum esse censeo, et a male curioso metrorum scrutatore invectum, ut syllabarum æquaretur numerus in versibus antitheticis, quod minime necessarium est. De hoc loco egit Henr. Stephanus Thesauri tom. i. col. 1856. ubi Scholiastam immerito reprehendit, qui verborum ordinem recte instituit: εὖτ' Αἴας μετεγνώσθη θυμὸν Ἀτρείδαις ἐξ ἀέλπτων καὶ μεγάλων νεικέων. Sunt enimvero ἄελπτα νείκη *jurgia* σκληρὰ, δυσχερῆ, ac proinde ἀνέλπιστα, *desperata, quæ componi unquam posse nemo speret.* Sic in Homerico hymno in Apollinem 91. ἄελπτοι ὠδῖνες. Quin ipse Stephanus male ἐξ ἀέλπτων adverbialiter positum esse statuit pro ἀέλπτως, quod si esset, postrema verba μεγάλων τε νεικέων cum præcedentibus connecti non possent. Triclinii interpolatio θυμῶν temeraria est. Sic ob metrum scripsit, cujus rationem perspectam non habuit. Antithetici versus asynarteti sunt ex duobus dochmaicis.

[719. τοπρῶτον. Vulgo τὸ πρῶτον. *ante omnia vobis nunciare volo.* Fallitur Grævius ad Hesiod. Op. et D. v. 679. p. 582. ed. Lœsn. (p. 70. ed. Cler.) Tu audi Wolfium in præfat. ad Homeri Iliad. nov. edit. p. lxvii. (lxii.) ed. Lips. *Schæf.*]

Τεῦκρος πάρεστιν ἄρτι Μυσίων ἀπὸ
κρημνῶν· μέσον δὲ προσμολὼν στρατήγιον,
κυδάζεται τοῖς πᾶσιν Ἀργείοις ὁμοῦ.
στείχοντα γὰρ πρόσωθεν αὐτὸν ἐν κύκλῳ
μαθόντες ἀμφέστησαν, εἶτ' ὀνείδεσιν
ἤρασσον ἔνθεν κἄνθεν, οὔ τις ἔσθ' ὃς οὔ,
τὸν τοῦ μανέντος κἀπιβουλευτοῦ στρατοῦ
ξύναιμον ἀποκαλοῦντες, ὡς οὐκ ἀρκέσει
τὸ μὴ οὐ πέτροισι πᾶς καταξανθεὶς θανεῖν.
ὥστ' ἐς τοσοῦτον ἦλθον, ὥστε καὶ χεροῖν
κολεῶν ἐρυστὰ διεπεραιώθη ξίφη.
λήγει δ' ἔρις δραμοῦσα τοῦ προσωτάτου,
ἀνδρῶν γερόντων ἐν ξυναλλαγῇ λόγου.
ἀλλ' ἡμὶν Αἴας ποῦ 'στιν, ὡς φράσω τάδε;
τοῖς κυρίοις γὰρ πάντα χρὴ δηλοῦν λόγον.
ΧΟ. οὐκ ἔνδον. ἀλλὰ φροῦδος ἀρτίως, νέας
βουλὰς νέοισιν ἐγκαταζεύξας τρόποις.
ΑΓ. ἰοὺ, ἰοὺ, ἰού.

721. ΚΡΗΜΝΩΝ. *τῶν χωρίων.* ΣΤΡΑΤΗΓΙΟΝ *δὲ, τὸ στρατόπεδον, Ἀττικῶς.* ΚΥΔΑΖΕΤΑΙ. *λοιδορεῖται, ὑβρίζεται ὑπὸ πάντων. καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἀμύκῳ. Ἄμυκε, μὴ κύδαζέ μου τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν. καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἰφιγενείᾳ· Οὔ τοι γυναιξὶ κυδάζεται. τί γάρ; ἀρσενικῶς δὲ ὁ κύδος ἐπὶ τῆς ὕβρεως.*

725. ΗΡΑΣΣΟΝ. *ἔπληττον, ἐβλασφήμουν πάντες ὁμοφωνοῦντες.* ΑΠΟΚΑΛΟΥΝΤΕΣ. *Ἀττικὸν ἔθος, τὸ ἐπιφέρειν ἑνικοῖς πληθυντικὰ, καὶ ἀνάπαλιν, ὡς καὶ νῦν· Οὔτις ἔσθ' ὃς οὐχὶ ἔλεξε, ξύναιμον αὐτὸν ἀποκαλοῦντες.* ΩΣ ΟΥΚ ΑΡΚΕΣΟΙ. *ἐπὶ τοῦ Τεύκρου. ὡς οὐκ ἀρκέσοι ἑαυτῷ τὸ μὴ λιθόλευστος γενέσθαι. ὡς οὐ κωλύσει αὐτὸν καταλιθωθῆναι.*

730. ΔΙΕΠΕΡΑΙΩΘΗ. *διειλκύσθη, διῆλθεν, ἐγυμνώθη. εἰ μὴ γὰρ εἰς πέρας ἑλκυσθῇ, οὐκ ἐξέρχεται.* ΛΗΓΕΙ Δ' ΕΡΙΣ. *ἡ ἔρις εἰς πολὺ δραμοῦσα καὶ προκόψασα, ἔστη τῇ συναντήσει τοῦ λόγου τῶν γερόντων. ἐκ τῆς Ἀχιλλέως δὲ πρὸς Ἀγαμέμνονα ὀργῆς παραγέγραπται· καὶ ὥσπερ ὁ Νέστωρ ἐκεῖ διαλλάσσει, οὕτως καὶ νῦν οἱ γέροντες. ἡ ἔρις οὖν προκόψασα προσωτάτω, λήγει ἐκ συναλλαγῆς λόγου τῶν γερόντων, οἷον ἐκ τῆς ὁμιλίας.* ΕΝ ΞΥΝΑΛΛΑΓΗι ΛΟΓΟΥ. *τῇ ἀμοιβῇ τοῦ λόγου καὶ συμβιβάσει.*

735. ΟΥΚ ΕΝΔΟΝ. *ἐν συντόμῳ. οὐκ ἀναγκαῖον γὰρ διλογεῖν περὶ ὧν ἤκουσεν ὁ ἀκροατής.* ΝΕΟΙΣΙ. *καινοῖς.* ΕΓΚΑΤΑΖΕΥΞΑΣ. *συνθείς.*

737. ΙΟΥ. *εἰδὼς ἀπὸ τοῦ μάντεως, ὅτι κακὸν αὐτῷ γίγνεται, τοῦτο προανα-*

[726. *στρατοῦ.* *στρατῷ* conjeci ad L. Bos. de Ell. p. 246. Mox scribas *ἀρκέσει*, an *ἀρκέσοι*, nihil interest. *Schæf.*]

727. *ὡς οὐκ ἀρκέσει.* Sic Turnebus e Triclinio edidit recte. Aldus et codd. antiqui, *ἀρκέσοι.* Extrinsecus adsumendum participium *λέγοντες.*

730. *κολεῶν.* Sic membr. et plerique alii codices. Perperam Aldus *κουλεῶν.*

[731. *τοῦ προσωτάτω.* Sic recte Lobeckius. Vulgo *τοῦ προσωτάτου.* *Schæf.*]

βραδεῖαν ἡμᾶς ἆρ' ὁ τήνδε τὴν ὁδὸν
πέμπων ἔπεμψεν, ἢ 'φάνην ἐγὼ βραδύς.
ΧΟ. τί δ' ἔστι χρείας τῆσδ' ὑπεσπανισμένον;
ΑΓ. τὸν ἄνδρ' ἀπηύδα Τεῦκρος ἔνδοθεν στέγης
μὴ 'ξω παρήκειν, πρὶν παρὼν αὐτὸς τύχῃ.
ΧΟ. ἀλλ' οἴχεταί τοι, πρὸς τὸ κέρδιστον τραπεὶς
γνώμης, θεοῖσιν ὡς καταλλαχθῇ χόλου.
ΑΓ. ταῦτ' ἐστὶ τἄπη μωρίας πολλῆς πλέα,
εἴπερ τι Κάλχας εὖ φρονῶν μαντεύεται.
ΧΟ. ποῖον; τί δ' εἰδὼς τοῦδε πράγματος πέρι;
ΑΓ. τοσοῦτον οἶδα, καὶ παρὼν ἐτύγχανον.
ἐκ γὰρ ξυνέδρου καὶ τυραννικοῦ κύκλου
Κάλχας μεταστὰς οἶος Ἀτρειδῶν δίχα,
ἐς χεῖρα Τεύκρου δεξιὰν φιλοφρόνως
θεὶς, εἶπε, κἀπέσκηψε, παντοίᾳ τέχνῃ
εἶρξαι κατ' ἦμαρ τοὐμφανὲς τὸ νῦν τόδε
Αἴανθ' ὑπὸ σκηναῖσι, μηδ' ἀφέντ' ἐᾶν,
εἰ ζῶντ' ἐκεῖνον εἰσιδεῖν θέλοι ποτέ.
ἐλᾷ γὰρ αὐτὸν τῇδε θἠμέρᾳ μόνῃ
δίας Ἀθάνας μῆνις, ὡς ἔφη λέγων.

φωνεῖ. Η 'ΦΑΝΗΝ. ἤπερ. φησὶ δὲ ὅτι οὐκ ἐβράδυνα παραγενόμενος, ἀλλὰ βραδέως ἐπέμφθην.

740. ΤΙ Δ' ΕΣΤΙ ΧΡΕΙΑΣ. οἷον, τί σοι λείπει ὅπερ σπάνιόν ἐστι πρὸς τὴν χρείαν τὴν νῦν. ἐσπάνιζε δὲ τὸ ἄμεινον εἶναι πρὸ ὀλίγου αὐτὸν παραγεγονέναι. καὶ ἐν Σιμωνίδῃ ἐπὶ τοῦ πρὸς Αἰγέα ἀγγέλου πεμφθέντος· Βιότῳ καί σε μᾶλλον ὤνασα πρότερος ἐλθών. ΥΠΕΣΠΑΝΙΣΜΕΝΟΝ. δεόμενον τῆς τοῦ Αἴαντος παρουσίας.

741. ΤΟΝ ΑΝΔΡ' ΑΠΗΥΔΑ. ἀναγκαίως διηγεῖται, ὁπότ' ἔγνωκεν ἀπόντα τὸν Αἴαντα. ἔδει γὰρ δηλωθῆναι τῷ θεάτρῳ. ΠΑΡΗΚΕΙΝ. παριέναι.

744. ΩΣ ΚΑΤΑΛΛΑΧΘΗι ΧΟΛΟΥ. πιθανῶς, ὡς πολῖται, χόλον, οὐ μανίαν λέγουσιν. οἴχεται οὖν τραπεὶς πρὸς τὸ κέρδιστον τῆς γνώμης, ὅπως τὴν ἔχθραν καταθῆται, καὶ διαλλαχθῇ τοῖς θεοῖς ἀπὸ τοῦ χόλου.

745. ΤΑΥΤ' ΕΣΤΙ ΤΑ'ΠΗ. ἐπίσταται γὰρ ἀκηκοέναι τὰ παρὰ τοῦ Κάλχαντος. ΕΙΠΕΡ ΤΙ ΚΑΛΧΑΣ. ἐκ παροιμίας ὁ στίχος παρῆκται, ἣν καὶ Ἀριστοφάνης ἀναγράφει.

750. ΑΤΡΕΙΔΩΝ ΔΙΧΑ. πάνυ ἀξιοπίστως, ὅτι οὐκ ἄντικρυς τῶν βασιλέων ὁ μάντις διελέγετο, ἀλλ' ἐν ἀπορρήτῳ κατ' εὔνοιαν τοῦ Αἴαντος.

756. ΕΛΑι ΓΑΡ ΑΥΤΟΝ. πιθανῶς, ὡς μάντις, τὴν αἰτίαν λέγει τῆς μανίας. κατ' ἀρχὰς γὰρ ἡ Ἀθηνᾶ οὐδὲν τούτων προεῖπε.

741. ἔνδοθεν στέγης. gl. ἀντὶ τοῦ ἐκ τῆς στέγης.—παρήκειν. gl. ἀντὶ τοῦ ἥκειν. ἡ παρὰ περισσή.

[756. τῇδ' ἔθ' ἡμέρᾳ. Brunckius hic, ut alibi, τῇδε θἠμέρᾳ. Lobeckius τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ. *Schæf.*]

τὰ γὰρ περισσὰ κἀνόνητα σώματα
πίπτειν βαρείαις πρὸς θεῶν δυσπραξίαις
ἔφασχ' ὁ μάντις, ὅστις ἀνθρώπου φύσιν
βλαστὼν, ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ.
κεῖνος δ' ἀπ' οἴκων εὐθὺς ἐξορμώμενος
ἄνους καλῶς λέγοντος εὑρέθη πατρός.
ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐννέπει· Τέκνον, δορὶ
βούλου κρατεῖν μὲν, ξὺν θεῷ δ' ἀεὶ κρατεῖν.—
ὁ δ' ὑψικόμπως κἀφρόνως ἠμείψατο·
Πάτερ, θεοῖς μὲν, κἂν ὁ μηδὲν ὢν, ὁμοῦ
κράτος κατακτήσαιτ'· ἐγὼ δὲ καὶ δίχα
κείνων, πέποιθα τοῦτ' ἐπισπάσειν κλέος.—
τοσόνδ' ἐκόμπει μῦθον. εἶτα δεύτερον
δίας Ἀθάνας, ἡνίκ' ὀτρύνουσά νιν
ηὐδᾶτ' ἐπ' ἐχθροῖς χεῖρα φοινίαν τρέπειν,
τότ' ἀντιφωνεῖ δεινὸν ἄρρητόν τ' ἔπος·
Ἄνασσα, τοῖς ἄλλοισιν Ἀργείων πέλας
ἵστω, καθ' ἡμᾶς δ' οὔποτ' ἐκρήξει μάχη.—

758. ΤΑ ΓΑΡ ΠΕΡΙΣΣΑ. τὰ παρέλκοντα, καὶ ἀχρήσιμα, καὶ πέρα τοῦ μέτρου, τὰ χωρὶς δικαίου. ΟΣΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΦΥΣΙΝ. περιΐσταται ὁ νοῦς εἰς τὸ Γνῶθι σαυτόν. πρὸς τὸ σημαινόμενον δὲ, τὸ ἀνθρώπους, ἀποδοὺς εἶπεν ΟΣΤΙΣ, ἅτινα δέον εἰπεῖν, εἰ καὶ μὴ πληθυντικῶς εἶπεν.
762. ΑΠ' ΟΙΚΩΝ. ἀπὸ τῶν οἴκων τῶν πατρικῶν.
766. Ο Δ' ΥΨΙΚΟΜΠΩΣ. παρατήρει κἀνθάδε τὴν προσθήκην τοῦ ποιητοῦ, ὅτι προσῆψε τῷ Αἴαντι γλωσσαργίαν, μονονουχὶ θεραπεύων τὸν θεατὴν μὴ ἄχθεσθαι τῇ συμφορᾷ τοῦ Αἴαντος. προσφκειωμένοι γὰρ ἤδη τῇ ἀρετῇ αὐτοῦ, σχεδὸν καὶ τῷ ποιητῇ ὀργίζονται. ΟΜΟΥ. τὸ ὁμοῦ ἀντὶ τῆς σύν. τὸ δὲ ἑξῆς, θεοῖς ὁμοῦ. ΔΙΧΑ ΚΕΙΝΩΝ. τῶν θεῶν.
775. ΙΣΤΩ. ἵστασο. ΚΑΘ' ΗΜΑΣ. ἡ καθ' ἡμᾶς μάχη. ΑΣΤΕΡΓΗ. ἀμάλακ-

760. ὅστις ad plurale nomen refertur σώματα. Nihil hoc schemate magis obvium. Eustathius p. 415. Σύνηθες Ὁμήρῳ σχῆμα, τὸ ἐκ πληθυντικῆς καταβαίνειν εἰς ἑνικόν. οἷον καὶ τὸ (Il. γ'. 279.) Ἀνθρώπους τίννυσθον, ὅ τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ. ἐκ γὰρ τοῦ ἀνθρώπους εἰς τὸ ὅ τις μετέβη, διότι οὐ πάντες οἱ θανόντες κολάζονται, ἀλλ' ὁ κακός. τοιοῦτο σὺν ἄλλοις μυρίοις καὶ παρ' Εὐριπίδῃ τὸ (Hec. 359.) Δεσποτῶν ὠμῶν τύχοιμι, ὅς τις μ' ὠνήσεται. καὶ τὸ (Med. 222.) Δίκη γὰρ οὐκ ἔστιν ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν, ὅς τις πρὶν ἀνδρὸς σπλάγχνον ἐκμάθῃ σαφῶς, στυγεῖ. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ Τὰ περισσὰ κἀνόνητα σώματα, πάσχει τόδε τι, ὅς τις ἀνθρώπου φύσιν γεγὼς, ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ. Alia exempla sunt apud Euripidem, ut Androm. 179. El. 939. Inversa enallages ratione in Antig. 707. ὅστις in priore membro ponitur, eique subjiciuntur pronomen et verbum plurale. Ὅστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ, Ἢ γλῶσσαν, ἣν οὐκ ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν, Οὗτοι διαπτυχθέντες, ὤφθησαν κενοί.

τοιοῖσδε τοῖς λόγοισιν ἀστεργῆ θεᾶς
ἐκτήσατ' ὀργὴν, οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονῶν.
ἀλλ' εἴπερ ἐστὶ τῇδε θἠμέρᾳ, τάχ' ἂν
γενοίμεθ' αὐτοῦ ξὺν θεῷ σωτήριοι.
τοσαῦθ' ὁ μάντις εἶφ'· ὁ δ' εὐθὺς ἐξ ἕδρας
πέμπει με σοὶ φέροντα τάσδ' ἐπιστολὰς
Τεῦκρος φυλάσσειν. εἰ δ' ἀπεστερήμεθα,
οὐκ ἔστιν ὡνὴρ κεῖνος, εἰ Κάλχας σοφός.
ΧΟ. ὦ δαΐα Τέκμησσα, δύσμορον γένος,
ὅρα μολοῦσα τόνδ', ὁποῖ' ἔπη θροεῖ.
ξυρεῖ γὰρ ἐν χρῷ τοῦτο, μὴ χαίρειν τινά.
ΤΕ. τί μ' αὖ τάλαιναν, ἀρτίως πεπαυμένην
κακῶν ἀτρύτων, ἐξ ἕδρας ἀνίστατε;
ΧΟ. τοῦδ' εἰσάκουε τἀνδρὸς, ὡς ἥκει φέρων

τον, ἀδιάθετον. ΑΛΛ' ΕΙΠΕΡ ΕΣΤΙ. εἰ παρέλθοι ταύτην τὴν ἡμέραν, σωθείη ἄν. μέχρι γὰρ τῆς σήμερον παρατείνειν τὴν ὀργὴν τῆς θεοῦ ἔλεγεν.

780. Ο Δ' ΕΥΘΥΣ ΕΞ ΕΔΡΑΣ. ἅμα μὲν διὰ τὸ ἀξιόπιστον τοῦ προσώπου, ἅμα δὲ ὡς μὴ δοκοίη δι' ἀπέχθειαν ταῦτα λέγειν. διὰ πάντων δὲ διδάσκει, ὅτι κρατεῖ τῶν ἀνθρωπίνων ἡ εἱμαρμένη, καὶ γνῶναι μὲν τὰ ἐσόμενα διὰ μαντικῆς ἐστιν, οὐ μὴν καὶ φυλάξασθαι δυνατόν. ΕΠΙΣΤΟΛΑΣ. ἐντολάς.

784. Ω ΔΑΙΑ. δάϊον, κοινῶς τὸ πολέμιον· Ἀττικῶς δὲ τὸ δύστηνον. τίνος δὲ ἕνεκεν οὐκ ἐποίησεν ἐξιοῦσαν τὴν Τέκμησσαν, ἵνα μετὰ τοῦ Χοροῦ ἀκούσῃ τὰ περὶ τοῦ Αἴαντος, ὡς ἐν τοῖς ἄλλοις δράμασιν, ἔν τε Ἠλέκτρᾳ καὶ Οἰδίποδι, ἅμα τῷ Χορῷ τὰς τῶν γυναικῶν προόδους ποιεῖ, ἵνα μὴ δισσολογῶσιν οἱ ἄγγελοι; ῥητέον οὖν, ὅτι ὁ Αἴας ἐκέλευσεν αὐτὴν κατ' οἶκον εὔξασθαι τοῖς θεοῖς, εἰπὼν ΚΑΙ ΔΩΜΑ ΠΑΚΤΟΥ. οὐδὲ μὴν αἰχμαλώτου σχῆμα ἔχουσαν ἔδει συνεχῶς ἐξιέναι, μάλιστα ἐν τοιούτῳ καιρῷ ἠγρυπνηκυῖαν καὶ παρηκολουθηκυῖαν τῇ τοῦ Αἴαντος μανίᾳ. ἔδει οὖν μέγα τι φανῆναι τὸ ἐξάγον αὐτήν. διὸ πρὸς τὸν Χορὸν ἔδει πρῶτον εἰπεῖν, οἳ ὡς ἐπὶ μεγάλῃ προφάσει ἐκκαλοῦσιν αὐτήν. ἄλλως τε οἱ ἀπὸ τοῦ Χοροῦ οἰκειότεροί εἰσιν, ὡς πολῖται τοῦ Αἴαντος, ὥστε καὶ ὁ ἄγγελος καλῶς οὐκ ἐζήτησε μεῖζον πρόσωπον, ἀλλὰ τὸν Αἴαντα οὐ καταλαβὼν ἔνδον, πρὸς τὸν Χορόν φησιν. εἰς ἀνάγκην δὲ γεγονὼς ὁ ποιητὴς τοῦ διλογῆσαι, οὐδαμοῦ προσκορὴς ἐγένετο, ἀλλὰ τὰ δεύτερα διὰ βραχέων ἐξήνεγκεν· Ἄλλως. ΔΑΙΑ. δηΐα πεπονθυῖα, ἡ κατακεκομμένη, καταπεπολεμημένη, κεκακωμένη· ὦ δύστηνε, ὦ πεπολεμημένη καὶ ἀθλία. ἀπρεπὲς γὰρ πολεμίαν αὐτὴν ἀποκαλεῖν· καὶ Αἰσχύλος ἀντὶ τοῦ ἀθλία κέχρηται τῇ λέξει. ΞΥΡΕΙ ΓΑΡ ΕΝ ΧΡΩι. ἅπτεται τῶν ἀναγκαίων τοῦ χρωτός. καὶ ἔστι παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπικινδύνων πραγμάτων, Ξυρεῖ ἐν χρῷ. ἐνίοτε γὰρ καὶ τοῦ σώματος ἐφάπτεται ὁ σίδηρος. Ἄλλως. μέχρι βάθους ἐφικνεῖται, ὥστε μὴ χαίρειν. τὸ δὲ ΤΙΝΑ παρέλκει.

787. ΤΙ Μ' ΑΥ ΤΑΛΑΙΝΑΝ. πρὸς τὸ Εὐριπίδειον ἐν Δίκτυι·

Τί μ' ἄρτι πημάτων λελησμένην
ὀρθοῖς;

ΕΞ ΕΔΡΑΣ ΑΝΙΣΤΑΤΕ. οὐκοῦν διὰ τὸ κεκμηκέναι καὶ ἀναπαύσεως δεῖσθαι ἔνδον διέτριβε, καὶ τὴν πρόφασιν τοῦ μὴ προϊέναι διασαφεῖ.

[778. τῇδ' ἔθ' ἡμέρᾳ. Sic hoc quidem loco etiam Lobeckius. *Schæf.*]

783. ὡνήρ. Male vulgo ἀνήρ.

Αἴαντος ἡμῖν πρᾶξιν, ἣν ἤλγησ' ἐγώ.
ΤΕ. οἴ μοι, τί φής, ὦ 'νθρωπε; μῶν ὀλώλαμεν;
ΑΓ. οὐκ οἶδα τὴν σὴν πρᾶξιν, Αἴαντος δ' ὅτι,
θυραῖος εἴπερ ἐστὶν, οὐ θαρσῶ πέρι.
ΤΕ. καὶ μὴν θυραῖος, ὥστε μ' ὠδίνειν, τί φῄς.
ΑΓ. ἐκεῖνον εἴργειν Τεῦκρος ἐξεφίεται
σκηνῆς ὕπαυλον, μηδ' ἀφιέναι μόνον.
ΤΕ. ποῦ δ' ἐστὶ Τεῦκρος, κἀπὶ τῷ λέγει τάδε;
ΑΓ. πάρεστ' ἐκεῖνος ἄρτι· τήνδε δ' ἔξοδον
ὀλεθρίαν Αἴαντος ἐλπίζει φέρειν.
ΤΕ. οἴ μοι τάλαινα, τοῦ ποτ' ἀνθρώπων μαθών;
ΑΓ. τοῦ Θεστορείου μάντεως, καθ' ἡμέραν

790. ΗΝ ΗΛΓΗΣΑ. ἀλγεινῶς ἤκουσα.

791. ΟΙΜΟΙ ΤΙ ΦΗΙΣ. περιπαθῶς ἀναβοᾷ πυθομένη ὅτι ἀγγέλλει τις νεώτερόν τι περὶ τοῦ Αἴαντος. ἴδιον δὲ τῶν φίλων τὸ τὰ χείρω ἀεὶ ὑπονοεῖν. ΜΩΝ ΟΛΩΛΑΜΕΝ. τοιαῦτα γὰρ ἔλεγεν ὅτι συναπολοῦμαί σοι, ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς.

792. ΤΗΝ ΣΗΝ ΠΡΑΞΙΝ. ἀντὶ τοῦ τὴν τύχην, εἴτ' οὖν εὐπραγίαν, ἢ δυσπραγίαν. πρὸς δὲ τὸ Μῶν ὀλώλαμεν, ἐπήγαγεν ὁ ἄγγελος περὶ τοῦ Αἴαντος μόνου. οὐ γὰρ τοιοῦτός ἐστιν ὁ καιρὸς, ὥστε σοφίζεσθαι, καὶ τὰς φωνὰς ἐξετάζειν. καλῶς δὲ τὸ ΘΑΡΣΩ. οὐδὲ γὰρ αὐτὸς οἶδεν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ Κάλχαντος ἀγωνιῶν φησιν.

794. ΩΣΤΕ Μ' ΩΔΙΝΕΙΝ. ἀντὶ τοῦ ὀδυνᾶσθαι, ἀλγεῖν. ἐμφατικῶς τὸ ὠδίνειν· οἰκεῖον γὰρ γυναικί. χαλεπώτατον δὲ τῶν γυναικείων πόνων ἡ ὠδίς.

796. ΥΠΑΥΛΟΝ. ἐνδόμυχον, ὑπὸ τὴν αὐλὴν τῆς σκηνῆς.

801. ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΤΗΝ ΝΥΝ. ἀμφιβόλως. ἤτοι μαθὼν τὴν νῦν ἡμέραν, ἢ ὅτι κατὰ τὴν νῦν ἡμέραν τεθνήξεται. ΘΑΝΑΤΟΝ Η ΒΙΟΝ ΦΕΡΕΙ. εἰ μὲν ἔνδον μένει, σωθήσεται· εἰ δὲ μὴ, ἀπόλλυται. διὰ τούτου δὲ τὸ διττὸν τοῦ μοιριδίου δηλοῖ, ὡς καὶ Ὅμηρος· (Ἰλ. ί. 411.)

Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε.

790. ἣν ἤλγησ' ἐγώ. nempe ἀκούων. Sic in Philoct. 1314. ἥσθην πατέρα τὸν ἐμὸν εὐλογοῦντά σε, supplendum est ἀκούων. Similem ellipsin participii ὁρῶν supra ad v. 136. observavimus, per quam explicandum istud Cratini γέγηθα τὸν ἄνδρα, quod ex Homero adumbratum, τίς ἂν τάδε γηθήσειε. Hanc loquendi formam minus dilucide per ellipsin præpositionis εἰς vel κατὰ declarat Eustathius p. 737. initio. [πρᾶξιν. "*fortunam*, ut v. 792." Matthiæ Grammat. Græc. p. 555. Miror autem, displicuisse viris doctis φέρων πρᾶξιν. Euripides Hec. v. 168. Pors. ὦ κάκ' ἐνεγκοῦσαι πήματ'. ubi Wakefieldius Diatr. Extempor. p. 15. ad eundem lapidem offendit. Idem Phœniss. v. 1357. μεγάλα γὰρ φέρω κακά. V. Lobeck. p. 339. Cicero Philipp. xiv. c. 1. *Ante vero, quam ea res, quam avidissime civitas expectat, allata sit*, etc. Idem Epist. ii. 12. *ita tumultuosæ conciones, ita molestæ Quinquatrus afferebantur. Schæf.*]

794. ὥστε μ' ὠδίνειν, τί φῄς. Sic bene interpunxit Turnebus. Prava in aliis editionibus est distinctio: ὥστε μ' ὠδίνειν. τί φῄς; hic enim est sensus: *ita ut angat me timor, sollicitam de eo quod nuntiaturus es. ita ut anxie exspectem quid afferas.* Ita accepit etiam auctor scholii, quod imprudens suo loco omisi: καὶ μὴν θυραῖός ἐστιν, ὥστε ἐμὲ συμβαίνει ζητεῖν μετὰ πόνου τί ἐστιν ὃ λέγεις. Memoriæ lapsu H. Stephanus citat ὥστε μ' ὠδίνειν σφόδρα, Thesauri tom. ii. col. 1188.

τὴν νῦν, ὅτ' αὐτῷ θάνατον ἢ βίον φέρει.
ΤΕ. οἲ ἐγὼ, φίλοι, πρόστητ' ἀναγκαίας τύχης,
καὶ σπεύσαθ', οἱ μὲν Τεῦκρον ἐν τάχει μολεῖν·
οἱ δ' ἑσπέρους ἀγκῶνας, οἱ δ' ἀντηλίους
ζητεῖτ' ἰόντες τἀνδρὸς ἔξοδον κακήν.
ἔγνωκα γὰρ δὴ φωτὸς ἠπατημένη,
καὶ τῆς παλαιᾶς χάριτος ἐκβεβλημένη.
οἴ μοι, τί δράσω, τέκνον; οὐχ ἱδρυτέον.
ἀλλ' εἶμι κἀγὼ κεῖσ', ὅποι περ ἂν σθένω.
χωρῶμεν, ἐγκονῶμεν, οὐχ ἕδρας ἀκμὴ,
σώζειν θέλοντες ἄνδρα γ', ὃς σπεύδει θανεῖν.
ΧΟ. χωρεῖν ἕτοιμος, κοὐ λόγῳ δείξω μόνον.
τάχος γὰρ ἔργου καὶ ποδῶν ἅμ' ἕψεται.
ΑΙ. Ὁ μὲν σφαγεὺς ἕστηκεν, ᾗ τομώτατος

803. ΠΡΟΣΤΗΤ' ΑΝΑΓΚΑΙΑΣ ΤΥΧΗΣ. ἐπίκουροι γίνεσθε τῆς κατεπειγούσης δυστυχίας. ΟΙ ΜΕΝ ΤΕΥΚΡΟΝ. πιθανῶς καὶ Τεῦκρον μεταπέμπεται, ἵνα μὴ δεήσῃ ἄγγελον πέμπειν, ὅτ' ἐντύχωσι τῷ σώματι. ΕΣΠΕΡΟΥΣ. δυτικούς. ΑΓΚΩΝΑΣ. τὰς ἄκρας τῶν ὀρῶν τὰς πρὸς δύσιν. ΕΓΝΩΚΑ ΓΑΡ. οἷον, δι' ὧν εὐνοϊκῶς ἔπραξα εἰς αὐτὸν, καταφρονήσας ἠπάτησέ με.

809. ΟΙΜΟΙ ΤΙ ΔΡΑΣΩ. περιπαθῶς ἐφάψασθαι τῆς ζητήσεως καὶ τῷ τέκνῳ κελεύει, καὶ ὥσπερ ἀπολογουμένη, ὅτι καταλιμπάνει αὐτόν. φησὶν οὖν ἐν ἀπόρῳ γενομένη, ΤΙ ΔΡΑΣΩ; οἷον, πῶς μόνον σε καταλίπω; ΟΠΟΙ ΠΕΡ ΑΝ ΣΘΕΝΩ. οἷον, τῆς προθυμίας οὐδὲν ἐλλείψω, καὶ εἰ τῷ σώματι ἀδυνατῶ.

813. ΧΩΡΕΙΝ ΕΤΟΙΜΟΣ. μετακινεῖται ἡ σκηνὴ, τοῦ Χοροῦ ἐξελθόντος, ἀναγκαία δὲ ἡ ἔξοδος, ἵνα εὕρῃ καιρὸν ὁ Αἴας χειρίσασθαι ἑαυτόν.

815. Ο ΜΕΝ ΣΦΑΓΕΥΣ. μετάκειται ἡ σκηνὴ ἐπὶ ἐρήμου τινὸς χωρίου, ἔνθα ὁ Αἴας εὐτρεπίσας τὸ ξίφος, ῥῆσιν τινὰ πρὸ τοῦ θανάτου προφέρεται, ἐπεὶ γελοῖον ἦν κωφὸν εἰσελθόντα περιπεσεῖν τῷ ξίφει. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα παρὰ τοῖς παλαιοῖς σπάνια. εἰώθασι γὰρ τὰ πεπραγμένα δι' ἀγγέλων ἀπαγγέλλειν. τί οὖν τὸ αἴτιον; φθάνει Αἰσχύλος ἐν Θρῄσσαις τὴν ἀναίρεσιν Αἴαντος δι' ἀγγέλου ἀπαγγεῖλας. ἴσως οὖν καινοτομεῖν βουλόμενος, καὶ μὴ κατακολουθεῖν τοῖς ἑτέροις, ὑπ' ὄψιν ἔθηκε τὸ

[802. φέρει. scil. ἡ ἔξοδος. *Schæf.*]

[803. οἲ 'γώ. Brunckius οἲ ἐγώ. *Schæf.*]

805. ἀντηλίους. Hanc scripturam probant Grammatici quam exhibent codices aliquot. Plures cum Aldo ἀνθηλίους.

811. οὐχ ἕδρας ἀκμή. Euripides Or. 1292. —οὐχ ἕδρας ἀγών· 'Αλλ' αἱ μὲν ἐνθάδ', αἱ δ' ἐκεῖσ' ἑλίσσετε. Formulam illustrat P. Victorius V. L. xvi. 20. ex Homerico οὐχ ἕδος derivatam. Vide Eustath. p. 1295. Idem exprimit Comicus in Pluto his verbis:—ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν, 'Αλλ' ἔστ' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκμῆς, ᾗ δεῖ παρόντ' ἀμύνειν.

814. Postquam Chorus abiit, scena mutatur, et Ajax solus in loco deserto conspicitur. Vitium hoc est œconomiæ, quod vitari nulla ratione poterat, siquidem Ajax coram spectatoribus mortem sibi consciscere debebat. In ceteris omnibus Tragici nostri fabulis Chorus nunquam e scena abscedit, nisi absoluta actione.

815. ὁ μὲν σφαγεύς. gl. τὸ ξίφος τὸ εἰς σφαγὴν ἡτοιμασμένον ἕστηκε τῇ στάσει τῇ τμητικωτάτῃ.

γένοιτ' ἂν, εἴ τῳ καὶ λογίζεσθαι σχολὴ,
δῶρον μὲν ἀνδρὸς Ἕκτορος, ξένων ἐμοὶ
μάλιστα μισηθέντος, ἐχθίστου θ' ὁρᾷν.
πέπηγε δ' ἐν γῇ πολεμίᾳ τῇ Τρῳάδι,
σιδηροβρῶτι θηγάνῃ νεηκονής.
ἔπηξα δ' αὐτὸν, εὖ περιστείλας, ἐγὼ
εὐνούστατον τῷδ' ἀνδρὶ διὰ τάχους θανεῖν.
οὕτω μὲν εὐσκευοῦμεν. ἐκ δὲ τῶνδέ μοι
σὺ πρῶτος, ὦ Ζεῦ, καὶ γὰρ εἰκὸς, ἄρκεσον.
αἰτήσομαι δέ σ' οὐ μακρὸν γέρας λαχεῖν.
πέμψον τιν' ἡμῖν ἄγγελον κακὴν φάτιν
Τεύκρῳ φέροντα, πρῶτος *ὅς με βαστάσῃ
πεπτῶτα τῷδε περὶ νεορράντῳ ξίφει,
καὶ μὴ πρὸς ἐχθρῶν του κατοπτευθεὶς πάρος
ῥιφθῶ κυσὶ πρόβλητος, οἰωνοῖς θ' ἕλωρ.
τοσαῦτά σ', ὦ Ζεῦ, προστρέπω· καλῶ θ' ἅμα

* ὡς ed. 1. 2.

δρώμενον· ἢ μᾶλλον ἐκπλῆξαι βουλόμενος. εἰκῆ γὰρ κατηγορεῖν ἀνδρὸς παλαιοῦ οὐχ ὅσιον. πήξας δὲ τὸ ξίφος ταῦτά φησι. σφαγέα δὲ λέγει ἢ τὸν καιρὸν τοῦ ἀποθανεῖν, ἢ τὸ εἰς σφαγὴν ξίφος. ΗΙ ΤΟΜΩΤΑΤΟΣ. ἀντὶ τοῦ ὅπου. πρέπον γὰρ ἂν εἴη τῷ ἀπηυδηκότι ἀλογίστως ἰέναι ἐπὶ τὸ προκείμενον. ἕπεται δὲ τῷ λόγῳ, ὅτι τοῖς καρτερικοῖς, καὶ ἅπαξ κρίνασι περί τινος, οὐ γίγνεται ἀναβολὴ, οὐδὲ μετάνοια.

818. ΜΑΛΙΣΤΑ ΜΙΣΗΘΕΝΤΟΣ. μεγαλόφρων ὁ Αἴας, καὶ μέχρις ἐσχάτης ὥρας μισῶν τοὺς βαρβάρους. ὅτι δὲ ΔΩΡΟΝ εἶπε, ΞΕΝΩΝ ἐπήνεγκε. ξένιον γὰρ λέγομεν τὸ δῶρον τὸ παρὰ ξένων διδόμενον. εἶτα προσέθηκεν ΕΜΟΙ ΜΑΛΙΣΤΑ ΜΙΣΗΘΕΝΤΟΣ.

819. ΕΝ ΓΗΙ ΠΟΛΕΜΙΑΙ. πρόδηλον μὲν, ὅμως διὰ τὸ περιπαθὲς, ὅτι ἐν πολεμίᾳ γῇ ὑπὸ δυσμενοῦς ἀπόλλυμαι. ΘΗΓΑΝΗΙ. ἀκόνῃ, ὅθεν καὶ θήγειν, τὸ ἀκονᾷν. ΠΕΡΙΣΤΕΙΛΑΣ. εὐτρεπίσας, διαχειρισάμενος, περισφίγξας ἐν τῇ γῇ. ΤΩΙΔ' ΑΝΔΡΙ. ἀντὶ τοῦ, ἐμοί. ΔΙΑ ΤΑΧΟΥΣ ΘΑΝΕΙΝ. λείπει τὸ ὥστε. ὥστε διὰ τάχους θανεῖν. ΕΥΣΚΕΥΟΥΜΕΝ. καλῶς παρεσκευάσμεθα, καὶ ἔχομεν πάντα ὧν δεῖ πρὸς θάνατον. ΕΚ ΔΕ ΤΩΝΔΕ. οἷον, τὸ δὲ μετὰ ταῦτα. ΝΕΟΡΡΑΝΤΩΙ. προσφάτῳ.

829. ΚΑΙ ΜΗ ΠΡΟΣ ΕΧΘΡΩΝ ΤΟΥ. καταγέλαστος, φασὶν, ὁ Αἴας, μὴ τῶν κυνῶν ἢ τῶν οἰωνῶν τὴν αἰκίαν ὑποστελλόμενος, ἀλλὰ τὴν θέαν τῶν Ἑλλήνων. ῥητέον οὖν, ὅτι ἰδίωμα τῶν ἀνθρώπων, τὸ μὴ βούλεσθαι τοὺς ἐχθροὺς ἐναβρύνεσθαι αὐτοῖς, καὶ τούτου μόνου ἀντιποιοῦνται.

831. ΤΟΣΑΥΤΑ. γράφεται ΤΟΙΑΥΤΑ.—ΠΡΟΣΤΡΕΠΩ δὲ, κατευκτικῶς λέγω.

825. λαχεῖν. Sic membr. et præstantiores quique codd. cum Aldo. Triclinius λαβεῖν. Hæc verba sæpissime permutantur.

[830. οἰωνοῖς θ'. Minus recte Lobeckius οἰωνοῖς δ'. *Schæf.*]

831. προστρέπω. Sic scribi debuisse fidem facit vetus scholiastes. Male in

πομπαῖον Ἑρμῆν χθόνιον εὖ με κοιμίσαι,
ξὺν ἀσφαδάστῳ καὶ ταχεῖ πηδήματι,
πλευρὰν διαῤῥήξαντα τῷδε φασγάνῳ.
καλῶ δ' ἀρωγοὺς τὰς ἀεί τε παρθένους,
ἀεί θ' ὁρώσας πάντα τὰν βροτοῖς πάθη,
σεμνὰς Ἐριννῦς τανύποδας, μαθεῖν ἐμὲ,
πρὸς τῶν Ἀτρειδῶν ὡς διόλλυμαι τάλας,
καί σφας κακοὺς κάκιστα καὶ πανωλέθρους
ξυναρπάσειαν· ὥσπερ εἰσορῶσ' ἐμὲ,
αὐτοσφαγῆ πίπτοντα, τὼς αὐτοσφαγεῖς
πρὸς τῶν φιλίστων ἐκγόνων ὀλοίατο.

προστρόπαιοι γὰρ, οἱ ἱκέται. ΠΟΜΠΑΙΟΝ. τὸν ψυχοπομπόν. ΕΥ ΜΕ ΚΟΙΜΙΣΑΙ. θαυμαστῶς καὶ γενναίως ΚΟΙΜΙΣΑΙ εἶπεν, ὡς ἐπὶ ὕπνου, τὸν θάνατον. καὶ Ὅμηρος· (Ἰλ. λ'. 241.) Κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον.

833. ΣΥΝ ΑΣΦΑΔΑΣΤΩι. ἀσκαρίστῳ, καὶ σπασμὸν μὴ ἔχοντι, ἀντὶ τοῦ συντόμῳ. ὅπως καιρίας τῆς πληγῆς γιγνομένης, μὴ προσγενέσθαι σπασμὸν, μηδὲ πολλὴν ἐν τῷ θανάτῳ διατριβήν. καὶ παρ' Εὐριπίδῃ·

Ὁ δ' ἐσφάδαζεν, οὐκ ἔχων ἀπαλλαγάς.

σφαδάζειν ἔλεγον τὸ σπᾶσθαι καὶ σφακελίζειν. παραδεδομένον δὲ καθ' ἱστορίαν, ὅτι κατὰ τὸ ἄλλο σῶμα ἄτρωτος ἦν ὁ Αἴας, κατὰ δὲ τὴν μασχάλην τρωτὸς, διὰ τὸν Ἡρακλέα τῇ λεοντῇ αὐτὸν σκεπάσαντα, κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἀσκέπαστον ἐᾶσαι, διὰ τὸν γωρυτὸν, ὃν περιέκειτο. φησὶ δὲ περὶ αὐτοῦ Αἰσχύλος, ὅτι καὶ τὸ ξίφος ἐκάμπτετο, οὐδαμῇ ἐνδιδόντος τοῦ χρωτὸς τῇ σφαγῇ· Τόξον ὥς τις ἐντείνων, πρὶν δή τις, φησὶ, παροῦσα δαίμων ἔδειξεν αὐτῷ κατὰ ποῖον μέρος δεῖ χρήσασθαι τῇ σφαγῇ. ὁ δὲ Σοφοκλῆς, ἐριθεῦσαι μέν τι ὡς πρεσβυτέρῳ μὴ βουληθεὶς, οὐ μὴν παραλιπεῖν αὐτὸ δοκιμάζων, ψιλῶς φησι, ΠΛΕΥΡΑΝ ΑΝΑΡΡΗΞΑΝΤΑ ΤΩιΔΕ ΦΑΣΓΑΝΩι, κατὰ τί τὴν πλευρὰν μὴ εἰπών.

835. ΤΑΣ ΑΕΙ ΤΕ ΠΑΡΘΕΝΟΥΣ. μυθικόν ἐστι τὸ λέγειν τὰς Ἐριννύας ἀεὶ παρθένους· νῦν δὲ τὰς ἀδωροδοκήτους, καὶ οὐχὶ χρανθῆναι δώροις δυναμένας ὑπὸ τῶν ἀδικούντων. ΤΑΝΥΠΟΔΑΣ. τὰς ἀκοπιάστως ἐπιούσας. συναπτέον δὲ τῷ ΜΑΘΕΙΝ τὸ ΤΑΝΥΠΟΔΑΣ, οἷον, ταχέως μαθεῖν τὸ κατ' ἐμὲ, καὶ μὴ ἀμελῆσαι ἐπεξελθεῖν τὸν ἐμὸν φόνον. τὸ γὰρ τεῖναι τοὺς πόδας ἐστὶ τὸ βαδίσαι. ἢ καθ' ἑαυτὸ τὸ ΤΑΝΥΠΟΔΑΣ λεκτέον, τὰς πανταχοῦ τεινούσας τοὺς πόδας.

841. ΤΩΣ ΑΥΤΟΣΦΑΓΕΙΣ. τοῦτο ἀπέβη τῷ Ἀγαμέμνονι. ὑπὸ γὰρ τῶν

libris nostris προτρέπω.—In tribus codd. scriptum καλῶ θ' ἅμα. Vulgo καλῶ δ' ἅμα.

833. ξὺν ἀσφαδάστῳ πηδήματι. Simile votum Cassandræ apud Æschylum in Agamemnone 1301. Ἐπεύχομαι δὲ καιρίας πληγῆς τυχεῖν, Ὡς ἀσφάδαστος, αἱμάτων εὐθνησίμων Ἀποῤῥυέντων, ὄμμα συμβάλω τόδε.

836. ἀεί θ' ὁρώσας. Sic bene Turnebus. In codd. eodem errore quem paulo ante correximus, ἀεὶ δ' ὁρώσας. In membr. hic versus omissus est.

842. πρὸς τῶν φιλίστων. Codd. aliquot πρὸ, cum glossa ἔμπροσθεν, ex librarii interpolatione sane quam inepta. Sensum ille verborum non assecutus fuerat, quem disertim in versione expressimus. Nec credendum est ad mortem Agamemnonis poëtam respexisse, nec Ajacem hic tanquam futura vaticinantem inducere voluisse. Nam Agamemnon a liberis suis occisus non fuit: sed Atridis mortis genus imprecatur Ajax, quod atrocissimum excogitare possit.

ἴτ᾽, ὦ ταχεῖαι ποίνιμοί τ᾽ Ἐρινύες,
γεύεσθε, μὴ φείδεσθε, πανδήμου στρατοῦ.
σὺ δ᾽, ὦ τὸν αἰπὺν οὐρανὸν διφρηλατῶν,
Ἥλιε, πατρῴαν τὴν ἐμὴν ὅταν χθόνα
ἴδῃς, ἐπισχὼν χρυσόνωτον ἡνίαν,
ἄγγειλον ἄτας τὰς ἐμὰς μόρον τ᾽ ἐμὸν
γέροντι πατρὶ, τῇ τε δυστήνῳ τροφῷ.
ἦ που τάλαινα, τήνδ᾽ ὅταν κλύῃ φάτιν,
ἥσει μέγαν κωκυτὸν ἐν πάσῃ πόλει.
ἀλλ᾽ οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι μάτην·
ἀλλ᾽ ἀρκτέον τὸ πρᾶγμα σὺν τάχει τινί.
ὦ Θάνατε, Θάνατε, νῦν μ᾽ ἐπίσκεψαι μολών·
καί τοι σὲ μὲν κἀκεῖ προσαυδήσω ξυνών.
σὲ δ᾽, ὦ φαεννῆς ἡμέρας τὸ νῦν σέλας,
καὶ τὸν διφρευτὴν Ἥλιον προσεννέπω,
πανύστατον δὴ, κοὔποτ᾽ αὖθις ὕστερον.
ὦ φέγγος, ὦ γῆς ἱερὸν οἰκείας πέδον
Σαλαμῖνος, ὦ πατρῷον ἑστίας βάθρον,
κλειναί τ᾽ Ἀθῆναι, καὶ τὸ σύντροφον γένος,

φιλτάτων ἀπώλετο. ταῦτα δὲ νοθεύεσθαί φασιν, ὑποβληθέντα πρὸς σαφήνειαν τῶν λεγομένων. ΓΕΥΕΣΘΕ. τὸ ἑξῆς· γεύεσθε πανδήμου στρατοῦ, μὴ φείδεσθε.

845. ΣΥ Δ᾽ Ω ΤΟΝ ΑΙΠΥΝ. ὑπερβολικῶς. εἰώθασι γὰρ περὶ τῶν δεινῶν λέγειν, ὅτι ἐπικαλυψάμενος ὁ Ἥλιος τὰ τοιαῦτα παρέρχεται. ὁ δὲ πρὸς τὸν Ἥλιόν φησι· Καὶ ἀπάγγειλον ἐποπτεύσας τοῖς γονεῦσι τὰ πεπραγμένα. ΤΗι ΤΕ ΔΥΣΤΗΝΩι ΤΡΟΦΩι. καὶ ταῦτα περιπαθῆ καὶ ἀνθρώπινα. ὅρα γὰρ ὅτι καὶ Ἡρακλῆς (Τραχ. 1150.) ἐπὶ τοῦ θανάτου τὴν μητέρα μεταπέμπεται, ὅπου καὶ πάνυ οἰκτρῶς αὐτὴν ἀνακαλεῖ· Κάλει δὲ τὴν τάλαιναν. ὡς ἀντιλαμβανόμενος δὲ ἑαυτοῦ ἐπάγει·

Ἀλλ᾽ οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι μάτην.

Ἄλλως. οἱ μὲν, τῇ θρεψαμένῃ· οἱ δὲ ἐπὶ τὸ σαφέστερον.

853. ΑΡΚΤΕΟΝ. ἤτοι ἄξιον ἀρχὴν λαβεῖν τὸ πρᾶγμα. ἔστι γὰρ ὄνομα ἐπίθετον, ἀλλ᾽ οὐκ ἐπίρρημα. τὰ μὲν γὰρ οὕτω προφερόμενα ἐπιῤῥήματα ἐνεργητικὴν ἔχουσι τὴν σημασίαν· τὰ δὲ ὀνόματα, παθητικήν.

860. ΕΣΤΙΑΣ ΒΑΘΡΟΝ. δύναται καὶ τὸ κράτος νοεῖσθαι, καὶ ὁ τόπος καὶ ἡ βάσις τῆς ἑστίας. ΚΛΕΙΝΑΙ Τ᾽ ΑΘΗΝΑΙ. τῶν Ἀθηναίων μέμνηται διὰ τὴν συγγένειαν· καὶ ὅτι ἐν Ἀθήναις ὁ ποιητὴς ἠγωνίζετο, ταῦτά φησιν, ἐπιστάμενος αὐτοὺς εἰς εὔνοιαν. ΣΥΝΤΡΟΦΟΝ ΓΕΝΟΣ. οἱ ὁμήλικες. ΚΡΗΝΑΙ ΤΕ ΠΟΤΑ-

844. γεύεσθε. Insignis quidem, sed maxime contemnenda varietas est in citatione quam fecit hujus versus Thomas Mag. κεντεῖτε, μὴ φείδεσθε—

845. αἰπὺν οὐρανόν. Ex Homerico αἰπὺν Ὄλυμπον.

852. οὐδὲν ἔργον, nihil prodest, nihil opus est. Comicus in Lysistr. 424 ἀλλ᾽ οὐδὲν ἔργον ἑστάναι.

κρῆναί τε, ποταμοί θ' οἵδε, καὶ τὰ Τρωϊκὰ
πεδία προσαυδῶ, χαίρετ', ὦ τροφῆς ἐμοί·
τοῦθ' ὑμὶν Αἴας τοὔπος ὕστατον θροεῖ·
τὰ δ' ἄλλ' ἐν Ἅιδου τοῖς κάτω μυθήσομαι.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

πόνος πόνῳ πόνον φέρει.
πᾶ, πᾶ,
πᾶ γὰρ οὐκ ἔβαν ἐγώ;
κοὐδεὶς ἐπίσταταί με συμμαθεῖν τόπος.
ἰδοὺ, ἰδού·

ΜΟΙ Θ'. καὶ ἐν ἀρχῇ ἔφη ΕΝ ΓΗι ΠΟΛΕΜΙΑι ΤΗι ΤΡΩΑΔΙ. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει καὶ τὰς κρήνας καὶ τοὺς ποταμοὺς καλεῖ, παρ' οἷς μέλλει τελευτᾷν. καὶ ἔστιν εὐσεβοῦς ἀνδρὸς ἐξευμενίζειν πρὸ τοῦ θανάτου θεοὺς, τόπους, χώραν, πατρίδα, ἀδελφοὺς, ὥστε μετ' εὐμενείας ἀποθανεῖν. ἴσως δὲ καὶ ἐπιμαρτυρόμενος λέγει.

864. ΤΟΥΘ' ΥΜΙΝ ΑΙΑΣ. περιπαθῶς καὶ τὸ ὄνομα ἀνακαλεῖται. ΘΡΟΕΙ. λέγει. δεῖ δὲ ὑπονοῆσαι ὅτι περιπίπτει τῷ ξίφει, καὶ δεῖ καρτερόν τινα εἶναι τὸν ὑποκριτὴν, ὡς ἄξαι τοὺς θεατὰς εἰς τὴν τοῦ Αἴαντος φαντασίαν, ὁποῖα περὶ τοῦ Ζακυνθίου Τιμοθέου φασὶν, ὅτι ἦγε τοὺς θεατὰς, καὶ ἐψυχαγώγει τῇ ὑποκρίσει, ὡς Σφαγέα αὐτὸν κληθῆναι.

866. ΠΟΝΟΣ ΠΟΝΩι ΠΟΝΟΝ ΦΕΡΕΙ. λείπει ἡ πρὸς, ἵν' ᾖ· ὁ πόνος πρὸς τῷ πόνῳ, πόνον φέρει. καὶ ἔστι τὸ μὲν ΠΟΝΟΣ ΠΟΝΩι ἀρχαϊκὸν, ὡς ἔργον ἐπ' ἔργῳ· τὸ δὲ δεύτερον ΠΟΝΟΝ κοινῶς, οἷον, κάματον. Ἄλλως. οἱ ἀπὸ τοῦ Χοροῦ πρὸς τὰ σκην, ὥσπερ ἐκ διαφόρων τόπων κατ' ἄλλην καὶ ἄλλην εἴσοδον, ζητοῦντες τὸν Αἴαντα, καὶ ἡ Τέκμησσα ἐξ ἄλλων, ἥτις καὶ πρώτη ἐπιτυγχάνει τῷ πτώματι. ὁ δὲ νοῦς· ὁ πόνος ἐπὶ πόνῳ πόνον φέρει, ὡς Ὅμηρος· (Ἰλ. π'. 111.) Πάντη δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικται. καὶ ἐν Τραχινίαις· (29.)

νὺξ γὰρ εἰσάγει
καὶ νὺξ ἀπωθεῖ διαδεδεγμένη πόνον.

869. Κ'ΟΥΔΕΙΣ ΕΠΙΣΤΑΤΑΙ ΜΕ. οὐδεὶς οἶδέ με τόπος συμμαθεῖν· οἷον, μεμαθηκότα τὸ γεγονὸς οὐδείς με οἶδε τόπος· ἀλλὰ μάτην περιῆλθον. ΣΥΜΜΑΘΕΙΝ. ἀντὶ τοῦ διδάξαι, εἰς μάθησιν ἀγαγεῖν τοῦ ζητουμένου. ΙΔΟΥ, ΙΔΟΥ. πιθανὰ ταῦτα, καὶ σχεδὸν τῆς ἀληθείας ἐγγύς. τὸ δὲ ΔΟΥΠΟΝ, ἐλπίζοντες τῷ σώματι περιπεσεῖν.

863. τροφῆς. Vulgo τροφεῖς. Vide ad priorem Œdipum 18.

869. συμμαθεῖν hic transitivum est, et valet διδάξαι, qua potestate verbum hoc omnino carere affirmat Parisinus editor, quippe qui sui juris esse putat fines ponere, ques intra Sophocles novandi licentiam coërcere debuit. Nec tamen est hoc ita novum, ut analogia aliorum exemplorum confirmari non possit. Nam ut δέδαεν didicit usurpat Homerus pro docuit, ita μανθάνειν observat Eustathius ab Homeri posteris utroque sensu adhibitum fuisse, et pro discere et pro docere. Popularis sui conjecturam συμπαθεῖν Heathius ne proferre quidem debebat. Quis eo illum deduxerit, nescio: haud sane Lucianus est qui in Ocypode συμπάσχειν transitive usurpat, ut hic Sophocles συμμανθάνειν. Οἴμοι· πόθεν μοι καινὸς εἰσῆλθεν πόνος Πολὺς δι' ἄλλου, καί με συμπάσχει κακῶς; utrumque verbum prægnanti notione adhibitum: hoc, καί με ποιεῖ πάσχειν κακῶς. illud, οὐδεὶς μαθὼν ποιεῖ με σὺν αὐτῷ μαθεῖν. Luciani senarium ineptus emendator suffragio mulcat legendo, καί μοι συμπάσχει.

δοῦπον αὖ κλύω τινά.
ΗΜ. ἡμῶν γε ναὸς κοινόπλουν ὁμιλίαν.
ΗΜ. τί οὖν δή;
ΗΜ. πᾶν ἐστίβηται πλευρὸν ἕσπερον νεῶν.
ΗΜ. ἔχεις οὖν;
ΗΜ. πόνου γε πλῆθος, κοὐδὲν εἰς ὄψιν πλέον.
ΗΜ. ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ δή, τὴν ἀφ' ἡλίου βολῶν
κέλευθον, ὥνὴρ οὐδαμοῦ δηλοῖ φανείς.
ΧΟ. τίς ἄν μοι, τίς ἂν *στροφὴ α'.*
φιλοπόνων ἁλιαδᾶν
ἔχων ἀΰπνους ἄγρας,
ἢ τίς Ὀλυμπιάδων
θεῶν, ἢ ῥυτῶν
Βοσπορίων ποταμῶν
ἴδρις, τὸν ὠμόθυμον εἴ
που ποτὲ πλαζόμενον

872. ΚΟΙΝΟΠΛΟΥΝ ΟΜΙΛΙΑΝ. ἡ συνναῦται ἐπὶ τῆς αὐτῆς νηὸς πλεύσαντες· ἢ τροπικῶς τὸν αὐτὸν ἡμῖν πλοῦν ἐσταλμένοι πρὸς τὴν ζήτησιν.

879. ΤΙΣ ΑΝ ΔΗ ΜΟΙ. ὅλος ὁ Χορὸς εἰς ἓν συνελθὼν ταῦτά φησι. ΤΙΣ ΑΝ ΦΙΛΟΠΟΝΩΝ ΑΛΙΑΔΑΝ. τίς τῶν ἁλιέων ἀεὶ ἀγρυπνεῖν εἰθισμένων διὰ τὴν ἄγραν, ἢ τίς θεὰ Ὀλυμπιάς, ἢ ποταμῶν ἴδρις, τουτέστι Ναΐς, ἀπαγγείλαι ἄν, εἴ που λεύσσει τὸν ὠμόθυμον. ΡΥΤΩΝ. τῶν ῥεόντων· παρὰ τὴν ῥύσιν. ΒΟΣΠΟΡΙΩΝ. ἴσως τῶν Ἑλλησποντίων, τῶν εἰς τὸν Βόσπορον ῥεόντων Τρωϊκῶν ποταμῶν. δύο δέ εἰσι Βόσποροι· ὁ μὲν κατὰ τὴν Προποντίδα· ὁ δὲ Θρᾳκικὸς, ὥς φησι Φιλέας. ΑΠΥΟΙ. εἴποι. ΣΧΕΤΛΙΑ ΓΑΡ ΕΜΕ ΓΕ. δεινὰ γὰρ πράγματα, ἐμὲ τὸν ἐπιπόνως πλανηθέντα, μὴ εὐθυδρομῆσαι εἰς τὸ τῆς ζητήσεως μέρος, καθ' ὃ ὁ Αἴας ἐποιήσατο τὴν ἔφοδον. τοῦτο γὰρ ἂν εἴη οὔριον. ΑΜΕΝΗΝΟΝ. ἐφ' ἑαυτοῦ, οὐκ ἐπὶ τοῦ Αἴαντος. σχέτλια ἂν εἴη μὴ ἐπιτετυχηκέναι αὐτῷ, ἀλλ' ἠσθενηκέναι με τῇ ζητήσει.

876. *πόνου γε πλῆθος.* Sic in Euripidis Satyrico roganti Choro *ἔχεις;* respondet Cyclops vers. 683. *κακόν γε πρὸς κακῷ.*

877. *τὴν ἀφ' ἡλίου βολῶν κέλευθον.* In Aldina excusum *μολῶν* typothetæ errore: in Juntina recte *βολῶν,* ut liquido sine ulla ambiguitate scriptum in C. D. E. et meo. De hoc loco jam egi ad Euripidis Or. 1263. *μολὼν* Triclinio debetur, ac proinde recentissimi Græculi est scholion quod hanc lectionem spectat.

878. *ὥνήρ.* Perperam vulgo *ἀνήρ.*

879. *τίς ἄν μοι, τίς ἄν.* Versus est dochmaicus, ut antistrophicus 925. *ἔμελλες τάλας.* cujus in scriptura nullam varietatem exhibent libri. Proinde hic ita scribi debuit, expuncta particula *δή*, quæ metro reclamante inserta fuerat.

881. *ἔχων ἀΰπνους ἄγρας.* Sic codd. plerique et præstantiores. In aliis *ἕδρας*, quod Aldus prætulit.

885. *εἴ που ποτὲ πλαζόμενον προσβλέπει, ἀπύοι.* Nihil planius horum verborum structura, quæ præter facilem sensum, metra etiam accurata præstat. In Aldina et veteribus codd. scabra lectio sine metri forma, *εἴ ποθι πλαζόμενον λεύσσων, ἀπύοι.* Triclinii inepta interpolatio auctore suo digna est.

προσβλέπει, ἀπύοι;
σχέτλια γὰρ μακρῶν ἀλάταν πόνων
οὐρίῳ μὴ πελάσαι δρόμῳ,
ἐμὲ δ' ἀμενηνὸν ἄνδρα μὴ λεύσσειν ὅπου.
ΤΕ. ἰὼ, ἰώ μοι μοι.
ΧΟ. τίνος βοὴ πάραυλος ἐξέβη νάπους;
ΤΕ. ἰὼ τλήμων.
ΧΟ. τὴν δουρίληπτον δύσμορον νύμφην ὁρῶ
Τέκμησσαν, οἴκτῳ τῷδε συγκεκραμένην·
ΤΕ. οἴχωκ', ὄλωλα, διαπεπόρθημαι, φίλοι.
ΧΟ. τί δ' ἐστίν;
ΤΕ. Αἴας ὅδ' ἡμῖν ἀρτίως νεοσφαγὴς
κεῖται, κρυφαίῳ φασγάνῳ περιπτυχής.
ΧΟ. ἰώ μοι μοι, ἐμῶν νόστων· *στροφὴ β'.*
ὤ μοι, κατέπεφνες, ἄναξ,
τόνδε συνναύταν. ἰὼ τάλας·
ὦ ταλαίφρων γύναι.
ΤΕ. ὡς ὧδε τοῦδ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα.
ΧΟ. τίνος ποτ' ἆρ' ἔπραξε χειρὶ δύσμορος;

892. ΠΑΡΑΥΛΟΣ. *παρατεταμένη, ἐγγύς· παρὰ τὴν αὐλήν. ἢ θρηνητική· παρὰ τοὺς αὐλούς.*

893. ΙΩ ΤΛΗΜΩΝ. *τοῦτο ἐν τῷ ἐμφανεῖ γενόμενον, ὅπερ δηλοῖ ὁ Χορός. Ἄλλως. Τέκμησσα βοᾷ ἐπιτυχοῦσα τῷ σώματι· φαίνεται δὲ οὐδέπω ἔνοπτος οὖσα τῷ Χορῷ.*

899. ΚΡΥΦΑΙΩι. *τῷ λαθραίως τῶν φίλων γεγονότι, ἢ ἀποκεκρυμμένῳ, εἰσδεδυκότι εἰς τὸ σῶμα. τὸ δὲ* ΠΕΡΙΠΤΥΧΗΣ *κυριώτατα μὲν ὠνόμασται. ἡμῖν δὲ δυσμετάβλητον. τινὲς δὲ, περικεκυλισμένος.*

900. ΙΩ ΜΟΙ ΕΜΩΝ ΝΟΣΤΩΝ. *ἐν πρώτοις περὶ ἑαυτῶν ὀλοφύρονται.* ΤΟΝΔΕ ΣΥΝΝΑΥΤΑΝ. *ἀντὶ τοῦ, ἐμὲ τὸν Χορὸν, συνήθως.*

888. *σχέτλια γὰρ μακρῶν ἀλάταν πόνων.* Librarii voculas partim inferserunt, partim transposuerunt, quod ipsa metri ratio ostendit: *σχέτλια γὰρ ἐμέγε τὸν μακρῶν ἀλάταν πόνων.* Sic veteres codd. et Aldus. Ista *ἐμέγε τὸν* invenusta sunt et sensui inutilia: *ἐμὲ* loco non suo posuerunt, quod esse debuit initio ultimi versus hujus strophæ, ubi dederunt *ἀλλ' ἀμενηνὸν*, iambicum senarium a trochæo incipientes.

892. *πάραυλος. πλησία.* Eodem sensu vox est in Œd. Col. 786. *ἀλλ' ὡς πάραυλον οἰκίσῃς.* Perperam Eustathius hanc vocem ab *αὐλὸς* deducit p. 1157. *βοὴ πάραυλος, ἡ ἐξισουμένη αὐλῷ ἢ κατὰ θρηνῳδίαν, ἢ διὰ τὸ τρανές.* Est enim ab *αὐλή*, ut supra 796. *ὕπαυλος*, et 611. *ξύναυλος*, quod glossa recte exponit *σύνοικος*.

900. *ἰώ μοι μοι.* Semel tantum Aldina *μοι* habet, et in antistrophico versu *ᾧ μοι ἀναλγήτων.* Mox v. 908. *ἰώ μοι ἐμᾶς ὕβρις.* Ista ad metri normam exigi debuerunt.

ΤΕ. αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ· δῆλον. ἐν γάρ οἱ χθονὶ
πηκτὸν τόδ' ἔγχος περιπετοῦς κατηγορεῖ.
ΧΟ. ὤ μοι ἐμᾶς ἄτας· στροφὴ γ'.
οἶος ἄρ' αἱμάχθης
ἄφρακτος φίλων·
ἐγὼ δ' ὁ πάντα κωφὸς, ὁ πάντ' ἄϊδρις,
κατημέλησα. πᾶ, πᾶ
κεῖται ὁ δυστράπελος,
ὁ δυσώνυμος Αἴας;
ΤΕ. οὔ τοι θεατός· ἀλλά νιν περιπτυχεῖ
φάρει καλύψω τῷδε παμπήδην, ἐπεὶ
οὐδεὶς ἂν ὅστις καὶ φίλος τλαίη βλέπειν
φυσῶντ' ἄνω πρὸς ῥῖνας, ἔκ τε φοινίας
πληγῆς μελανθὲν αἷμ' ἀπ' οἰκείας σφαγῆς.

906. ΕΝ ΓΑΡ ΟΙ ΧΘΟΝΙ. αὐτὸ τὸ σχῆμα, φησὶ, δηλοῖ ὅτι ὑφ' ἑαυτοῦ ἀνῃρέθη. πᾶν δὲ ἀμυντήριον, καὶ δόρυ καὶ ἔγχος καλοῦσιν οἱ νεώτεροι. ΠΗΚΤΟΝ. περιπεπηγὸς αὐτῷ. ΠΕΡΙΠΕΤΕΣ. ᾧ περιέπεσε. ΚΑΤΗΓΟΡΕΙ. σημαίνει, λέγει. τοῦ δὲ θεατοῦ εἰδότος τὸν τρόπον τῆς ἀναιρέσεως, οὐκ ἔδει τὸν Χορὸν, οὔτε τὴν Τέκμησσαν πολυπραγμονῆσαι.

909. ΟΙΟΣ ΑΡ' ΑΙΜΑΧΘΗΣ. μόνος ᾑμαγμένος. ΑΦΡΑΚΤΟΣ ΦΙΛΩΝ. ἀφύλακτος, οὐ πεφραγμένος καὶ τετειχισμένος τοῖς φίλοις, διὰ τὸ ἀπατηθέντας καταλιπεῖν σε. Ο ΠΑΝΤΑ ΚΩΦΟΣ. τὰ πάντα εἰς τὴν ἀπάτην. ἐγὼ δὲ, φησὶν, ὁ ἀναίσθητος κατημέλησα. ΠΑ, ΠΑ. τοῦτο κατ' ἄλλης ἀρχῆς. βουλόμενοι τὸ σῶμα θεάσασθαι, τοῦτο λέγουσιν, ὃ διακωλύει ἡ Τέκμησσα. ΔΥΣΤΡΑΠΕΛΟΣ. δύσκολος, δυσκίνητος, ἀμετάτρεπτος, ὃς οὐχ εὗρεν ἐκφυγὴν τῷ πάθει. οὕτω λέγουσι καὶ δυστράπελον τὸ ὄρυγμα, τὸ οὐκ εὐδιάλλακτον. Ἄλλως. δυστράπελόν φασιν Ἀττικῶς τὸν ἀμετακίνητον ἐν ὀργῇ, ἢ διαθέσει, ἢ φιλαργυρίᾳ. τὸν αὐτὸν δὲ καὶ ἀτράπελον. Ο ΔΥΣΩΝΥΜΟΣ. ὡς καὶ αὐτὸς λέγει ὁ Αἴας.

915. ΦΑΡΕΙ ΚΑΛΥΨΩ. ἦθος γυναικὸς, τὸ μὴ ἀσχημόνως δεικνύναι τὸ σῶμα. ΠΑΜΠΗΔΗΝ. παντελῶς. ὅλον τὸ σῶμα. ΟΥΔΕΙΣ ΑΝ ΟΣΤΙΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣ. ὑπερβολικῶς, ἐπεὶ οὐκ εἰκὸς ἐν δεινοῖς τοὺς φίλους μαλακίζεσθαι. ΑΚΜΑΙΟΣ. καίριος, κατὰ καιρὸν, παρὰ τὴν ἀκμὴν τοῦ καιροῦ. καλῶς δὲ ζητεῖ Τεῦκρον, ἵν' ᾖ

909. αἱμάχθης sine augmento, quod in melicis negligitur. In E. ᾑμάχθης.

917. ὅστις καὶ φίλος. Major forte videretur esse vis sententiæ, si legeretur ὅστις κ' οὐ φίλος, siquidem infra dicitur Ajax καὶ παρ' ἐχθροῖς ἄξιος θρήνων τυχεῖν.

918. φυσῶντ' ἄνω. Id est ἀναφυσῶντα, ἀναπέμποντα πρὸς ῥῖνας, ἔκ τε φοινίας πληγῆς τὸ μέλαν αἷμα ἀπὸ τῆς οἰκείας σφαγῆς. Corrupta hæc esse decernit Parisinus editor, faceto hoc argumento usus, quia *procumbente Ajace in gladium non exiluit cruor sanguis per plagam, sed per os et nares debuit erumpere.* Proinde conjicit legendum esse πρὸς ῥινὸς ἔκ τε φονίας πηγῆς, *ex naribus et fonte vocali*, id est, si Diis placet, *ex ore.* Eugepæ! Galenum teruncio non emam: *Nam ad sapientium hujus nimius nugator fuit.* Lepidum conjectorem Tragicus ipse redarguit Teucri verbis in fine dramatis, θερμαὶ σύριγγες ἄνω φυσῶσι μέλαν μένος.

οἴ μοι, τί δράσω; τίς σε βαστάσει φίλων;
ποῦ Τεῦκρος; ὡς ἂν ἀκμαῖος, εἰ βαίη, μόλοι,
πεπτῶτ' ἀδελφὸν τόνδε συγκαθαρμόσαι.
ὦ δύσμορ' Αἴας, οἷος ὢν οἵως ἔχεις,
ὡς καὶ παρ' ἐχθροῖς ἄξιος θρήνων τυχεῖν.

ΧΟ. ἔμελλες τάλας *ἀντιστρ. α'.*
ποτὲ χρόνῳ στερεόφρων
ἄρ' ἐξανύσειν κακὰν
μοῖραν ἀπειρεσίων
πόνων. τοῖά μοι
πάννυχα καὶ φαέθοντ'
ἀνεστέναζες, ὠμόφρων,
ἐχθοδόπ' Ἀτρείδαις,
οὐλίῳ σὺν πάθει.
μέγας ἄρ' ἦν ἐκεῖνος ἄρχων χρόνος
πημάτων, ἦμος ἀριστόχειρ
Ἀχιλλέως ὅπλων ἔκειτ' ἀγὼν πέρι.

ΤΕ. ἰώ μοί μοι.

κηδεία γένηται ἀπὸ τοῦ συγγενοῦς. ΣΥΓΚΑΘΑΡΜΟΣΑΙ. περιστεῖλαι. ΩΣ ΚΑΙ ΠΑΡ' ΕΧΘΡΟΙΣ. αὔξησις περὶ τὸ πάθος, ὡς καὶ τοὺς δυσμενεῖς ἐλεεῖν.

925. ΕΜΕΛΛΕΣ ΤΑΛΑΣ. Ἰακῶς. ἐῴκεις ἄρα καὶ δῆλος ἦς. ΣΤΕΡΕΟΦΡΩΝ. ὅθεν, ἐφ' οἷς ἐνόησας καὶ ἤλγεις περιυβρισμένος ὑπὸ τῶν Ἀτρειδῶν, ἔμελλες πληρώσειν κατὰ τὰς φρένας τὴν μοῖραν. ΠΑΝΝΥΧΑ ΚΑΙ ΦΑΕΘΟΝΤΑ. κατὰ νύκτα καὶ ἡμέραν. ΑΡΧΩΝ ΧΡΟΝΟΣ. ἀρχηγός. ΑΡΙΣΤΟΧΕΙΡ. ὁ γενναῖος περὶ τὰ ἀριστεῖα.

920. *τίς σε βαστάσει.* Membr. et quidam alii codd. *βάστασιν*, apposita observatione quam inter minora scholia retulimus. Melior est Aldi lectio *βαστάσει.*

921. *ὡς ἂν ἀκμαῖος, εἰ βαίη, μόλοι.* Sic omnino legendum. Ejecerat librariorum imperitia particulam ἂν, quae salva structurae lege abesse non potest. *ὡς ἂν ἀκμαῖος μόλοι*, quam tempestivus veniret! Vide quae notavimus ad Comici Plutum 1027. ubi exempla ostendunt verbum optativi modi non adhiberi sine ἂν, quando in altero membro est conditionalis particula εἰ, quae et ipsa optativum adsciscit. Prima in *ἀκμαῖος* corripitur, ut quaevis vocalis natura brevis ante tenuem et liquidam. Supra v. 811. ἀκμὴ priorem corripit, ut et Œd. T. 1492. Ἀλλ' ἡνίκ' ἂν δὴ πρὸς γάμων ἥκητ' ἀκμάς. Euripides Phoen. 1265. Μάντεις δὲ μῆλ' ἔσφαζον, ἐμπύρους τ' ἀκμάς. Eadem prosodia vox haec passim decurrit. [ὡς ἀκμαῖος. Brunckius ὡς ἂν ἀκμαῖος. *Schaef.*]

926. *ποτὲ χρόνῳ στερεόφρων.* Sic bene Triclinius. In veteribus codd. ut in Aldina, *ἔμελλες τάλας, ἔμελλες χρόνῳ στερεόφρων*, structura haud invenusta, sed quam metri ratio non admittit.

936. Vocem Ἀχιλλέως in omnibus veteribus libris omissam Triclinius e conjectura satis probabili reposuit.

ΧΟ. χωρεῖ πρὸς ἧπαρ, οἶδα, γενναία δύη.
ΤΕ. ἰώ μοι μοι.
ΧΟ. οὐδέν σ' ἀπιστῶ καὶ δὶς οἰμῶξαι, γύναι,
τοιοῦδ' ἀποβλαφθεῖσαν ἀρτίως φίλου.
ΤΕ. σοὶ μὲν δοκεῖν ταῦτ' ἔστ', ἐμοὶ δ' ἄγαν φρονεῖν.
ΧΟ. ξυναυδῶ.
ΤΕ. οἴ μοι, τέκνον, πρὸς οἷα δουλείας ζυγὰ
χωροῦμεν· οἷοι νῷν ἐφεστᾶσι σκοποί.
ΧΟ. ἰώ μοι μοι· ἀναλγήτων ἀντιστρ. β'.
δισσῶν ἐθρόησας ἄναυ-
δον ἔργον Ἀτρειδᾶν τῷδ' ἄχει.
ἀλλ' ἀπείργοι θεός.
ΤΕ. οὐκ ἂν τάδ' ἔστη τῇδε, μὴ θεῶν μέτα.
ΧΟ. ἄγαν δ' ὑπερβριθὲς τόδ' ἄχθος ἤνυσαν.
ΤΕ. τοιόνδε μέν τοι Ζηνὸς ἡ δεινὴ θεὸς

938. ΓΕΝΝΑΙΑ δὲ, ἡ ἰσχυρά.

940. ΟΥΔΕΝ Σ' ΑΠΙΣΤΩ. εἰώθασιν ἐν τοῖς πάθεσι καὶ συγχωρεῖν τοῖς ἀλγοῦσι. φέρει γὰρ τοῦτο καὶ κόρον τοῦ θρήνου καὶ παραμυθίαν.

942. ΣΟΙ ΜΕΝ ΔΟΚΕΙΝ. σοὶ μὲν ταῦτα ἐν δόξῃ καταλαμβάνεται· ἐγὼ δὲ σαφῶς ἐπίσταμαι. ἔστι μὲν γὰρ καὶ τῷ Χορῷ οἰκειότης πρὸς Αἴαντα, ἀλλ' οὐχ ὅσον πρὸς τὴν Τέκμησσαν. ΔΟΚΕΙΝ. δοξάζειν. ΑΓΑΝ ΦΡΟΝΕΙΝ. τὸ αἰσθάνεσθαι τῆς λύπης.

945. ΣΚΟΠΟΙ. οἱ Ἀτρεῖδαι.

946. Ωι ΜΟΙ. γράφεται ΙΩ ΜΟΙ. περιπαθῶς δὲ ὁ Χορὸς ἀναβοᾷ ἐπὶ τῷ Τεκμήσσης λόγῳ. ΑΝΑΛΓΗΤΩΝ. ἀσυμπαθῶν, εἰ τοῦτο πράξειαν. ἢ τῶν μηδ' ὅλως ἀλγούντων ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς τῶν Ἑλλήνων. ἢ πολυαλγήτων, τῶν εἰς πολλὰ ἄχη ἡμᾶς ἐμβεβληκότων. ΤΩιΔ' ΑΧΕΙ. τῇ παρούσῃ συμφορᾷ.

950. ΟΥΚ ΑΝ ΤΑΔ' ΕΣΤΗ. οὐκ ἂν ταῦτα ἐπράχθη οὕτω, μὴ θεῶν βουλομένων, ὥστε καὶ ταῦτά ἐστι προσδοκᾶν περὶ τῶν Ἀτρειδῶν. Ἄλλως. πρὸς τὸ εἰρημένον ὑπὸ τοῦ Χοροῦ, ΑΛΛ' ΑΠΕΙΡΓΟΙ ΘΕΟΣ, φησὶν, οὐκ εἰκὸς συλλήψεσθαι ἡμῖν τοὺς θεοὺς, ἐπεὶ οὐδ' ἂν ἐπράχθη ταῦτα.

951. ΑΓΑΝ ΥΠΕΡΒΡΙΘΕΣ. μέγα καὶ βαρὺ ἤνυσαν οἱ πράξαντες τὰ περὶ τὸν Αἴαντα, ὅ ἐστιν, οἱ αἴτιοι τούτων.

951. ἄγαν δ' ὑπερβριθὲς τόδ' ἄχθος ἤνυσαν. Sic omnino legendum, nec aliter a poëtæ manu esse potuit. In membr. ἄγαν δ' ὑπερβριθὲς ἄχθος ἤνυσαν. Alii e veteribus habent, ut Aldus, ἄγαν γ' ὑπερβριθὲς ἄχθος ἤνυσαν: reliqui post ἄγαν neutram particulam agnoscunt. In omnibus mancus est versus omissione pronominis demonstrativi τόδ'. Qui legitur in Turnebi editione et ejus traducibus versus Turnebum auctorem non habet, cui eum adscribit Parisinus Professor; sed ab ipso Triclinio cusus fuit, et est longe pessimus, quippe qui fractis incedat pedibus. Ultima in ἄγαν semper longa est: vide quæ notavimus ad Comici Nubes 199. et 1120. Proinde imperitiæ arguuntur quicunque senarium istum Sophocleum esse propugnant: Καὶ μὴν ἄγαν ὑπερβριθὲς ἄχθος ἤνυσαν.

Παλλὰς φυτεύει πῆμ', Ὀδυσσέως χάριν.

ΧΟ. ἦ ῥα κελαινώπαν *ἀντιστρ. γ'.*
θυμὸν ἐφυβρίζει
ὁ πολύτλας ἀνὴρ,
γελᾷ δὲ τοῖσι μαινομένοις ἄχεσι
πολὺν γέλωτα, φεῦ, φεῦ,
ξύν τε διπλοῖ βασιλῆς
κλύοντες Ἀτρεῖδαι.

ΤΕ. οἱ δ' οὖν γελώντων, κἀπιχαιρόντων κακοῖς
τοῖς τοῦδ'. ἴσως τοι, κεἰ βλέποντα μὴ 'πόθουν,
θανόντ' ἂν οἰμώξειαν ἐν χρείᾳ δορός.
οἱ γὰρ κακοὶ γνώμαισι, τἀγαθὸν χεροῖν
ἔχοντες, οὐκ ἴσασι, πρίν τις ἐκβάλῃ.
ἐμοὶ πικρὸς τέθνηκεν, ἢ κείνοις γλυκὺς,
αὐτῷ δὲ τερπνός. ὧν γὰρ ἠράσθη τυχεῖν,
ἐκτήσαθ' αὑτῷ, θάνατον, ὅνπερ ἤθελε.
πῶς δῆτα τοῦδ' ἐπεγγελῷεν ἂν κάτα;

953. ΦΥΤΕΥΕΙ. ἀντὶ τοῦ ἐφύτευσεν.

954. ΚΕΛΑΙΝΩΠΑΝ. οἷον οὐκ ἐν τῷ φανερῷ, ἀλλ' ἐν σκότῳ ἤδη βλεπόμενον, καὶ μέλανα· καὶ οἷον κεκρυμμένον καὶ δόλιον, καὶ οὐχ ἁπλοῦν θυμὸν ἐφυβρίζει. ἔξωθεν δὲ ἡ κατά· τὸ δὲ ἡμᾶς λείπει, ἵν' ᾖ, κατὰ τὸν θυμὸν ἐφυβρίζει ἡμᾶς. ΤΟΙΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΙΣ. τοῖς διὰ μανίαν συμβεβηκόσιν.

962. ΒΛΕΠΟΝΤΑ καὶ νῦν εἶπεν ἀντὶ τοῦ ζῶντα, διὸ τὸ χ πρόσκειται. ΕΜΟΙ ΠΙΚΡΟΣ. μᾶλλον ἐμοὶ πικρὸς τέθνηκεν, ἤπερ ἐκείνοις γλυκύς· ἐπεὶ ὧν ἐπεθύμει ἔτυχεν, οὐκ ἂν οὖν ἐπεγγελῷεν αὐτῷ οἱ ἐχθροὶ, ὡς αὐτοὶ τῆς ἀπωλείας αἴτιοι γενόμενοι. ΘΕΟΙΣ ΤΕΘΝΗΚΕΝ. θεῶν βουλομένων. οὐ γὰρ οἱ Ἕλληνες τὴν τοιαύτην αἰτίαν αὐτῷ παρέσχον.

959. *ξύν τε διπλοῖ βασιλῆς.* Sic emendate scriptum in D. Perperam in ceteris veteribus, ut in Aldina, *βασιλῆες.*

961. Hic versus et qui sequuntur xii. sunt omnes Tecmessæ, cui, nulla interposita alia persona, continuantur in membr. et in D. In aliis veteribus codd. ut in Aldina, versui 969. præfixa est Chori persona quem Triclinius sermonem ordiri facit a versu 971.

964. Plautus Capteiveis i. 2. *Tum denique homines nostra intelligimus bona, Quum quæ in potestate habuimus, ea amisimus. Ego, postquam gnatus tuus potitu 'st hostium, Expertus quanti fuerit, nunc desidero.* Horatius Carm. iii, 24. 31. *Virtutem incolumem odimus, Sublatam ex oculis quærimus invidi.* *τἀγαθὸν χεροῖν.* In meo emendatum a secunda manu *τἄγαθ' ἐν χεροῖν*, quod vulgatæ lectioni præferendum non est.

969. *πῶς δῆτα.* Sic membr. D. E. In aliis, ut in Aldina, *τί δῆτα.* [*τοῦδέ γ' ἐγγελῷεν.* Sic pro vulgata scriptura, *τοῦδ' ἐπεγγελῷεν*, Porsonus Supplem. ad præfat. in Euripid. Hecub. p. xxviii. ed. Cant. In not. ad Hecub. v. 1214., ubi eandem emendationem tangit, habet quod in nonnullis libris legitur, *τί δῆτα—.* *Schæf.*]

θεοῖς τέθνηκεν οὗτος, οὐ κείνοισιν, οὔ.
πρὸς ταῦτ' Ὀδυσσεὺς ἐν κενοῖς ὑβριζέτω.
Αἴας γὰρ αὐτοῖς οὐκ ἔτ' ἐστίν· ἀλλ' ἐμοὶ
λιπὼν ἀνίας καὶ γόους διοίχεται.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ἰώ μοι μοι.
ΧΟ. σίγησον, αὐδὴν γὰρ δοκῶ Τεύκρου κλύειν,
βοῶντος ἄτης τῆσδ' ἐπίσκοπον μέλος.
ΤΕΥ. ὦ φίλτατ' Αἴας, ὦ ξύναιμον ὄμμ' ἐμοὶ,
ἆρ' ἠμπόληκας, ὥσπερ ἡ φάτις κρατεῖ;
ΧΟ. ὄλωλεν ὡνὴρ, Τεῦκρε, τοῦτ' ἐπίστασο.
ΤΕΥ. ὤ μοι, βαρείας ἆρα τῆς ἐμῆς τύχης.
ΧΟ. ὡς ὧδ' ἐχόντων—
ΤΕΥ. ὦ τάλας ἐγὼ, τάλας.
ΧΟ. πάρα στενάζειν.
ΤΕΥ. ὢ περισπερχὲς πάθος.
ΧΟ. ἄγαν γε, Τεῦκρε.
ΤΕΥ. φεῦ τάλας. τί γὰρ τέκνον
τὸ τοῦδε; ποῦ μοι γῆς κυρεῖ τῆς Τρῳάδος;
ΧΟ. μόνος παρὰ σκηναῖσιν.

974. ΙΩ ΜΟΙ ΜΟΙ. δεῖ γενέσθαι βοὴν, ἣν ἀκούσας ὁ Χορὸς ἐφίστησι, γνωρίζων τὸ φθέγμα τοῦ Τεύκρου βοῶντος.

976. ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΜΕΛΟΣ. σημαντικὸν, ἔφορον, οὐχ ἡμαρτηκὸς τῆς συμφορᾶς, ἀλλ' ἐστοχασμένον.

977. Ω ΦΙΛΤΑΤ' ΑΙΑΣ. ἔρχεται Τεῦκρος μεταπεμφθεὶς ὑπὸ Τεκμήσσης. ΗΜΠΟΛΗΚΑΣ. ἐνεπόλησας, ἐκέρδανας· καὶ ἐπὶ φαύλου λέγεται. τροπικῶς δὲ ἀντὶ τοῦ περιεποίησας.

982. ΠΕΡΙΣΠΕΡΧΕΣ. ἀντὶ τοῦ βαρύ.

983. ΤΙ ΓΑΡ ΤΕΚΝΟΝ. καὶ πρὶν ἀκοῦσαι τῶν ἐντολῶν ὁ Τεῦκρος ἔδειξε τὴν περὶ τὸν παῖδα κηδεμονίαν ἀφ' ἑαυτοῦ φρονίμως.

973. λιπὼν ἀνίας καὶ γόους. Quam prosodiæ peritus fuerit Triclinius, cum ex superiore nota ad v. 951. tum ex hoc versu existimare licet. Fulcro versum indigere ratus scripsit ἀνίας τε καὶ γόους. Atqui nomen ἀνία apud Tragicos mediam semper, ni fallor, producit. Sic supra 266. verbum ἀνιᾷν, et mox v. 994. Vide infra 1005. 1138.

978. ἠμπόληκας. Scholion ineditum: ἐμπολῶ, τὸ ἀπὸ πραγματείας κερδαίνω. ἐμπολὴ, ἡ λεγομένη πρᾶσις. ἀπὸ ταύτης τῆς ἐμπολῆς καὶ τὸ ἠμπόληκας νῦν, ἀντὶ τοῦ ἐκέρδανας. δοκεῖ γὰρ ὁ Αἴας κερδάναι, τὸ οἰκεῖον θέλημα πληρώσας.

979. ὄλωλεν ὡνήρ. Perperam vulgo ἀνήρ. Sic etiam correctum v. 991.

982. Hesych. περισπερχής. περιώ-

ΤΕΥ. οὐχ ὅσον τάχος
δῆτ' αὐτὸν ἄξεις δεῦρο, μή τις, ὡς κενῆς
σκύμνον λεαίνης, δυσμενῶν ἀναρπάσῃ;
ἴθ', ἐγκόνει, ξύγκαμνε. τοῖς θανοῦσί τοι
φιλοῦσι πάντες κειμένοις ἐπεγγελᾷν.
ΧΟ. καὶ μὴν ἔτι ζῶν, Τεῦκρε, τοῦδέ σοι μέλειν
ἐφίεθ' ἁνὴρ κεῖνος, ὥσπερ οὖν μέλει.
ΤΕΥ. ὦ τῶν ἁπάντων δὴ θεαμάτων ἐμοὶ
ἄλγιστον, ὧν προσεῖδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ·
ὁδός θ' ὁδῶν πασῶν ἀνιάσασα δὴ
μάλιστα τοὐμὸν σπλάγχνον, ἣν δὴ νῦν ἔβην,
ὦ φίλτατ' Αἴας, τὸν σὸν ὡς ἐπῃσθόμην
μόρον, διώκων, κἀξιχνοσκοπούμενος.
ὀξεῖα γάρ σου βάξις, ὡς θεοῦ τινὸς,
διῆλθ' Ἀχαιοὺς πάντας, ὡς οἴχῃ θανών·
ἃ 'γὼ κλύων δείλαιος, ἐκποδὼν μὲν ὤν,
ὑπεστέναζον· νῦν δ' ὁρῶν, ἀπόλλυμαι.
οἴ μοι.
ἴθ', ἐκκάλυψον, ὡς ἴδω τὸ πᾶν κακόν.

986. ΚΕΝΗΣ. κεκενωμένης, καὶ ἐστερημένης τοῦ συζύγου. καλῶς δὲ τῷ παραδείγματι χρῆται. οἱ γὰρ κυνηγοὶ τηροῦσι τὸν καιρὸν, ὁπότε ἔρημοι τῶν μητέρων γίγνονται οἱ σκύμνοι.

994. ΟΔΟΣ Θ'. οὐ λέγει τὴν ἐπὶ τὴν Μυσίαν. ἐπιφέρει γὰρ ΗΝ ΔΗ ΝΥΝ ΕΒΗΝ. ἀλλὰ ταύτην, ἣν ἦλθεν ἐπὶ τὸ ἰδεῖν τὸν νεκρόν.

998. ΟΞΕΙΑ ΓΑΡ ΣΟΥ ΒΑΞΙΣ. οὐ κοινῶς τὸ ὀξὺ ἐπὶ τῆς φήμης, ἀλλ' ὁρμὴν ἴσχει ἐπὶ τοῖς ἀξιώματι προβεβηκόσι. ΩΣ ΘΕΟΥ. ἤτοι ὡς ἀπὸ θεοῦ, ἢ ὥσπερ θεοῦ. τοῦτο δὲ πρὸς τὴν φήμην μόνον, ἐπεὶ γίγνεται βλάσφημον διὰ τῶν ἑξῆς. ΥΠΕΣΤΕΝΑΖΟΝ. ἴσως ἡσύχως ἐστέναζε δεδοικὼς τοὺς ἐχθρούς.

1003. ΙΘ' ΕΚΚΑΛΥΨΟΝ. πρὸς τὸν Χορόν φησιν, ἢ τινὰ τῶν θεραπόντων. ἡ γὰρ Τέκμησσα ἐπὶ τὸν παῖδα ἀπῄει. Ω ΔΥΣΘΕΑΤΟΝ. ὡς ἀνακαλύψας τοῦτό φησι.

δυνος. Eustathius ad Il. δ'. p. 442. Ἔστι δὲ ἀσπερχὲς, τὸ πολυσπούδαστον, ὃ περισπερχὲς λέγει ὁ Σοφοκλῆς, κατ' ἐπίτασιν καὶ αὐτός. ἁπλοῦν δὲ αὐτοῦ ῥητὸν, οὐ τὸ σπερχὲς, ἀλλὰ τὸ σπερχνὸν, ὅμοιον ὂν τῷ τερπνὸν καὶ στεγνόν. Inde nomen substantivum ἡ πολυσπέρχεια, et nomen proprium Πολυσπέρχων.

994. ὁδός θ' ὁδῶν πασῶν. Sic membr. D. E. T. In C. meo, et in Aldina ἁπασῶν, reclamante metro. Invenusti sunt hujus versus numeri, in quo nulla cæsura est. Emendationis, quam olim feceram, haud me pœnitet; Ὁδῶν θ' ἁπασῶν ὁδὸς ἀνιάσασα δή. Turnebus nescio unde edidit: Ὁδός τ' ἀνιάσασα δὴ πασῶν ὁδῶν.

1000. ἃ 'γὼ κλύων δείλαιος. Sic membr. D. E. In aliis, ut in Aldina, δύστηνος. gl. ἄθλιος.

ὦ δυσθέατον ὄμμα, καὶ τόλμης πικρᾶς,
ὅσας ἀνίας μοι κατασπείρας φθίνεις.
ποῖ γὰρ μολεῖν μοι δυνατὸν, ἐς ποίους βροτοὺς,
τοῖς σοῖς ἀρήξαντ' ἐν πόνοισι μηδαμοῦ;
ἦ που Τελαμὼν, ὁ σὸς πατὴρ, ἐμός θ' ἅμα,
δέξαιτ' ἂν εὐπρόσωπος ἵλεώς τ' ἴσως,
χωροῦντ' ἄνευ σοῦ; πῶς γὰρ οὔχ; ὅτῳ πάρα
μηδ' εὐτυχοῦντι μηδὲν ἥδιον γελᾷν.
οὗτος τί κρύψει; ποῖον οὐκ ἐρεῖ κακόν;
τὸν ἐκ δορὸς γεγῶτα πολεμίου νόθον,
τὸν δειλίᾳ προδόντα καὶ κακανδρίᾳ
σὲ, φίλτατ' Αἴας, ἢ δόλοισιν, ὡς τὰ σὰ
κράτη θανόντος, καὶ δόμους νέμοιμι σούς.
τοιαῦτ' ἀνὴρ δύσοργος, ἐν γήρᾳ βαρὺς,
ἐρεῖ, πρὸς οὐδὲν εἰς ἔριν θυμούμενος.

ΚΑΤΑΣΠΕΙΡΑΣ. δαιμονίως καὶ τὸ σπείρας, οἷον ἀρχὴν κακῶν παρασχών· ἢ τὸ σπείρας ἐπὶ πλήθους κακῶν τακτέον.

1008. Η ΠΟΥ ΤΕΛΑΜΩΝ. ἅμα μὲν πρὸς τῆς ἱστορίας, ὅτι ἐκβέβληται, ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὸ πιθανὸν τῆς ὑπονοίας. ΠΩΣ ΓΑΡ ΟΥΧ. πῶς γὰρ οὗτός με ἡδέως δέξεται, ᾧ καὶ εὐτυχοῦντι τὸ προσηνὲς ἄπεστι καὶ ἱλαρόν. ΟΤΩι ΠΑΡΑ. ᾧ τινι οὐδ' εὐτυχοῦντι πάρεστι τὸ γελᾷν. ΕΥΤΥΧΟΥΝΤΙ δὲ εἶπεν, οὐκ ἐπὶ τῷ υἱῷ ἐσφαγμένῳ, ἀλλ' ἐπὶ ταῖς ἀνδραγαθίαις τοῦ υἱοῦ καὶ τῇ ἁλώσει τῆς Τροίας. ΠΟΙΟΝ ΟΥΚ ΕΡΕΙ ΚΑΚΟΝ. οἷον, τίνος ἂν ἀπόσχοιτο λόγου;

1015. ΩΣ ΤΑ ΣΑ. ὅπως τὰ σά.

1017. τὸ μὲν ΔΥΣΟΡΓΟΣ ἐκ φύσεως. λέγει γὰρ αὐτὸν ἀεὶ σκυθρωπόν· τὸ δὲ ΕΝ ΓΗΡΑι εἰς ἐπίτασιν. ΠΡΟΣ ΟΥΔΕΝ. πρὸς οὐδὲν ἀληθὲς, ἢ αἴτιόν μοι. ΔΟΥΛΟΣ ΛΟΓΟΙΣΙΝ. ταῖς τοῦ πατρὸς λοιδορίαις.

1004. Scribere poterat ὦ δυσθέατον ὄμμα καὶ τόλμη πικρά. Quia vero admirandi particula ὦ cum genitivo etiam construitur, utramque syntaxin adhibuit. Vide Eustathium p. 409. l. ultima. Sed genitivi τόλμης πικρᾶς etiam ab ὄμμα pendere possunt, quod mihi verius videtur.

1005. Ut in v. 1073. imperita Triclinii audacia τε inferserat, ita in hoc ex ejusdem recensione legitur ὅσας ἀνίας γέ μοι. Sic in codice scriptum est. At hic Turnebus parum sibi constans particulam omisit.

1006. ποῖ γὰρ μολεῖν μοι δυνατόν. Suidas in ποῖ legit μολεῖν με.

1008. ὁ σὸς πατήρ. Sic est apud Suidam loco modo laudato. At in εὐπρόσωπος, ubi hic versus etiam profertur, omissus est, ut in Tragici exemplaribus, articulus ὁ, qui salvo metro abesse non potest. Utroque in loco Suidas legit ἐμός τ' ἴσως, quod præferunt codices aliquot, qui in fine sequentis versus pro varia lectione habent ἅμα. Vide Toupium ad Suidam i. 160. et iii. 94. Viro doctissimo fraudi fuit Kusteri editio. Mediolanensem inspexisset, alteram suam conjecturam, quam prætulimus, confirmatam auctoritate Suidæ vidisset. Ceterum quod illi magis adridebat, ἦ που με Τελαμὼν, σὸς πατὴρ, haud deterius est, immo numerosiorem concinnat versum.

τέλος δ', ἀπωστὸς γῆς ἀποῤῥιφθήσομαι,
δοῦλος λόγοισιν ἀντ' ἐλευθέρου φανείς.
τοιαῦτα μὲν κατ' οἶκον· ἐν Τροίᾳ δ' ἐμοὶ
πολλοὶ μὲν ἐχθροὶ, παῦρα δ' ὠφελήσιμα.
καὶ ταῦθ' ἅπαντα σοῦ θανόντος εὑρόμην.
οἴ μοι, τί δράσω; πῶς σ' ἀποσπάσω πικροῦ
τοῦδ' αἰόλου κνώδοντος, ὦ τάλας, ὑφ' οὗ
φονέως ἄρ' ἐξέπνευσας; εἶδες ὡς χρόνῳ
ἔμελλέ σ' Ἕκτωρ, καὶ θανὼν, ἀποφθίσειν;
σκέψασθε, πρὸς θεῶν, τὴν τύχην δυοῖν βροτοῖν.
Ἕκτωρ μὲν, ᾧ δὴ τοῦδ' ἐδωρήθη πάρα,
ζωστῆρι πρισθεὶς, ἱππικῶν ἐξ ἀντύγων
ἐγνάπτετ' αἰὲν, ἕς τ' ἀπέψυξεν βίον·
οὗτος δ' ἐκείνου τήνδε δωρεὰν ἔχων,
πρὸς τοῦδ' ὄλωλε θανασίμῳ πεσήματι.

1022. ΠΟΛΛΟΙ ΜΕΝ ΕΧΘΡΟΙ. *πολλοὶ ἐχθροὶ Ἕλληνές τε καὶ Τρῶες· ὀλίγοι δὲ ὠφελήσιμοι Ἕλληνες.*

1024. ΠΩΣ Σ' ΑΠΟΣΠΑΣΩ. *πῶς, φησὶ, τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ ξίφους ἑλκύσω; συμπληρῶσαι δὲ βούλεται, καὶ θάπτειν αὐτόν. καλῶς δὲ τῇ μὲν Τεκμήσσῃ περιῆψε τὸ σκεπάσαι αὐτὸν, ὡς γυναικί· τῷ δὲ Τεύκρῳ, ὡς ἀνδρὶ καὶ ἀδελφῷ, τὰ δέοντα ποιεῖν περὶ τὸ σῶμα.* ΤΟΥΔ' ΑΙΟΛΟΥ ΚΝΩΔΟΝΤΟΣ. *τῆς ἀκμῆς τοῦ ξίφους, τῆς ὀξείας εἰς τὸ καίνειν, ὡς ὀδούς. ὀδοῦσι γὰρ παραβάλλεται ὀξέσιν. ἀπὸ δὲ τοῦ* ΠΙΚΡΟΥ *τὸ ξίφος δηλοῖ.*

1022. *πολλοὶ μὲν ἐχθροὶ, παῦρα δ' ὠφελήσιμα.* Sic omnino legendum. Scripti libri habent *παῦρα δ' ὠφελήσιμοι*: Aldus vero *παῦροι δ' ὠφελήσιμοι.* Hoc metri lex plane respuit: illud pæne absurdum sensum efficit: *πολλοὶ μὲν ἐχθροὶ, κατὰ δὲ τὰ ὀλίγα ὠφελήσιμοι.* Sic qui hostes essent, iidem, licet parum, juvarent tamen; quod a sententia alienum est. Quam hic nemo non intelligit esse debere oppositionem, nulla erit, si *παῦρα* adverbialiter vel elliptice accipiatur, ut in Sosiphanis versu quem citavi supra: *Ὦ δυστυχεῖς μὲν πολλὰ, παῦρα δ' ὄλβιοι βροτοί.* Cui simile est istud in Euripidis Medea, *Ὀλίγ' ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες.* In istis oppositio est, non inter personas, sed inter personarum earumdem status diversos. Hic vero oppositio esse debet non inter ejusdem rei diversos modos, sed inter res ipsas: *multi mihi sunt inimici: pauca autem adjumenta, quibus confisus, audeam resistere.*

1028. *τὴν τύχην.* Articulum hic abesse non patitur linguæ indoles: in impressis male omissus est: at eum exhibent codices omnes, etiam is, qui Triclinii recensionem habet, unde eum Turnebus revocare poterat. *θεῶν*, ut millies, monosyllabon est.

[**1030.** *πρισθεὶς ἱππικῶν.* Lobeckium recte interpungentem secutus sum. *Schæf.*]

1031. *ἐγνάπτετ'.* Sic Aldus et præstantiores codd. etiam Triclinianus. In E. *ἐγνάμπτετ'.* In Augustano *ἐκνάπτετ'*, ut legitur apud Suidam in *ἄντυγες.* Postrema hæc forma præferenda videri possit, si vera est Grammaticorum observatio, quam protuli ad Comici Plutum **166.** *ἐκνάπτετ'* etiam hic legisse videtur Eustathius, qui verbum *κνάπτω* e Sophocle citat p. **150.**

ἆρ' οὐκ Ἐρινὺς τοῦτ' ἐχάλκευσε ξίφος,
κἀκεῖνον Ἅιδης, δημιουργὸς ἄγριος;
ἐγὼ μὲν οὖν καὶ ταῦτα καὶ τὰ πάντ' ἀεὶ
φάσκοιμ' ἂν ἀνθρώποισι μηχανᾶν θεούς·
ὅτῳ δὲ μὴ τάδ' ἐστὶν ἐν γνώμῃ φίλα,
κεῖνός τ' ἐκεῖνα στεργέτω, κἀγὼ τάδε.

ΧΟ. μὴ τεῖνε μακρὰν, ἀλλ' ὅπως κρύψεις τάφῳ
φράζου τὸν ἄνδρα, χὤ τι μυθήσει τάχα.
βλέπω γὰρ ἐχθρὸν φῶτα, καὶ τάχ' ἂν κακοῖς
γελῶν, ἃ δὴ κακοῦργος, ἐξίκοιτ' ἀνήρ.

ΤΕΥ. τίς δ' ἐστὶν, ὅντιν' ἄνδρα προσλεύσσεις στρατοῦ;

ΧΟ. Μενέλαος, ᾧ δὴ τόνδε πλοῦν ἐστείλαμεν.

ΤΕΥ. ὁρῶ. μαθεῖν γὰρ, ἐγγὺς ὢν, οὐ δυσπετής.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

οὗτος, σὲ φωνῶ. τόνδε τὸν νεκρὸν χεροῖν
μὴ ξυγκομίζειν, ἀλλ' ἐᾶν ὅπως ἔχει.

1036. ΕΓΩ ΜΕΝ ΟΥΝ. καλῶς τὸ φάναι πάντα κατὰ γνώμην θεῶν γίγνεσθαι. εἰσὶ γάρ τινες ἑτεροδοξοῦντες. ΟΤΩι ΔΕ ΜΗ ΤΑΔ'. τὸ ἐκ θεῶν μηχανᾶσθαι ταῦτα. ΕΚΕΙΝΑ ΣΤΕΡΓΕΤΩ. τὰ ἑαυτοῦ δόγματα· γέγονε δὲ τοῦτο καὶ παροιμιακόν.

1041. Χ'Ωι ΤΙ ΜΥΘΗΣΗ. καὶ ὅ τι μυθήσῃ πρὸς τὴν ἔφοδον Μενελάου, τουτέστι τὴν ἄφιξιν, ἤ τοι πρὸς αὐτὸν Μενέλαον. Α ΔΗ ΚΑΚΟΥΡΓΟΣ. πιθανῶς, ὅτι οὐ συμπαθήσων πάρεστιν. οὐκ ἀργῶς δὲ τοῦτο, ἀλλ' ὥσπερ προπαρασκευάζων τὸν Τεῦκρον.

1045. Ωι ΔΗ. ἀντὶ τοῦ, δι' ὅν τινα τὸν ἐπὶ Τροίαν ἐστειλάμεθα πλοῦν.

1047. ΟΥΤΟΣ ΣΕ ΦΩΝΩ. ὑβριστικὸν τὸ ἦθος Μενελάου. ἴσως ἐκ τῆς συνωμοσίας Ὀδυσσέως. ΟΠΩΣ ΕΧΕΙ. ἀντὶ τοῦ ἄθαπτον.

1035. κἀκεῖνον Ἅιδης. Recte glossa verbum extrinsecus assumendum supplet, ἔπλεξε, κατεσκεύασε. Nam ἐχάλκευσε quod *gladio* aptum, *balteo* seorsum applicari non potest.

[1038. "Herodotus vi. c. 37. ἦν δὲ ὁ Μιλτιάδης Κροίσῳ τῷ Λυδῷ ἐν γνώμῃ γεγονώς. *Miltiades diligebatur a Crœso.* Idem valet hæc locutio, quod illa altera, κατὰ νόον εἶναι, qua utitur Herodotus ix. c. 110. Sophocles ex abundanti Ajac. v. 1038. ὅτῳ δὲ μὴ τάδ' ἐστὶν ἐν γνώμῃ φίλα. Opponuntur ἀπὸ θυμοῦ εἶναι, Iliad. i. v. 562., et ἐκ θυμοῦ πεσέειν, Il. xxiii. v. 595." Coray ad Herodoti version. gallic. Larcheri T. iv. p. 396. ed. alter. *Schæf.*]

[1043. ἃ δή. Pro vulgari ἅτε δή, quo utitur Strabo T. v. p. 700. ubi nollem novissimus editor, pravitatem sequens interpretationis latinæ, sensum scriptoris vitiosa interpunctione pervertisset. *Schæf.*]

[1047. Puncto, quod ponunt post φωνῶ, deleto, arcte jungenda σὲ φωνῶ μὴ ξυγκομίζειν. Supra v. 71. s. οὗτος, σὲ—προσμολεῖν καλῶ. Infra v. 1089. καί σοι προφωνῶ τόνδε μὴ θάπτειν. φωνῶ verte *jubeo*. Sic etiam v. 72. καλῶ. Conf. not. ad Theocrit. p. 224. *Schæf.*]

ΤΕΥ. τίνος χάριν τοσόνδ' ἀνάλωσας λόγον;
ΜΕ. δοκοῦντ' ἐμοὶ, δοκοῦντά θ', ὃς κραίνει στρατοῦ.
ΤΕΥ. οὔκουν ἂν εἴποις ἥντιν' αἰτίαν προθείς;
ΜΕ. ὅθ' οὕνεκ' αὐτὸν ἐλπίσαντες οἴκοθεν
ἄξειν Ἀχαιοῖς ξύμμαχόν τε καὶ φίλον,
ἐξεύρομεν ζητοῦντες ἐχθίω Φρυγῶν·
ὅστις στρατῷ ξύμπαντι βουλεύσας φόνον,
νύκτωρ ἐπεστράτευσεν, ὡς ἕλοι δορί·
κεἰ μὴ θεῶν τις τήνδε πεῖραν ἔσβεσεν,
ἡμεῖς μὲν ἂν τήνδ', ἣν ὅδ' εἴληχεν, τύχην,
θανόντες ἂν προὐκείμεθ' αἰσχίστῳ μόρῳ·
οὗτος δ' ἂν ἔζη. νῦν δ' ἐνήλλαξεν θεὸς,
τὴν τοῦδ' ὕβριν πρὸς μῆλα καὶ ποίμνας πεσεῖν.
ὧν οὕνεκ' αὐτὸν οὔ τις ἔστ' ἀνὴρ σθένων
τοσοῦτον, ὥστε σῶμα τυμβεῦσαι τάφῳ·
ἀλλ' ἀμφὶ χλωρὰν ψάμαθον ἐκβεβλημένος,
ὄρνισι φορβὴ παραλίοις γενήσεται.
πρὸς ταῦτα μηδὲν δεινὸν ἐξάρῃς μένος.
εἰ γὰρ βλέποντος μὴ 'δυνήθημεν κρατεῖν,
πάντως θανόντος γ' ἄρξομεν, κἂν μὴ θέλῃς,
χερσὶν παρευθύνοντες. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου
λόγων ἀκοῦσαι ζῶν ποτ' ἠθέλησ' ἐμῶν.

1050. ΔΟΚΟΥΝΤ' ΕΜΟΙ. διὰ τὴν ἐξουσίαν, οὐ διὰ δικαιολογίαν.

1052. ΟΘ' ΟΥΝΕΚ' ΑΥΤΟΝ. πρῶτον κεφάλαιον, ὅτι ἐπίβουλος ἦν τῶν Ἑλλήνων· δεύτερον, ὅτι ἀπειθής· ἐντεῦθεν δὲ τὴν πρόφασιν τῆς ἀντιλογίας λήψεται ὁ Τεῦκρος, ὅτι οὐκ εἰσὶν αὐτῷ βασιλεῖς οἱ Ἀτρεῖδαι.

1056. ΩΣ ΕΛΟΙ ΔΟΡΙ. γράφεται ΩΣ ΕΛΟΙΔΟΡΕΙ. ὡς λοιδορούμενος ἐπηγγείλατο. ταῦτα γὰρ εἶπεν ὁ Αἴας.

1064. ΧΛΩΡΑΝ ΨΑΜΑΘΟΝ. διὰ τὰ ἐκεῖσε φυτά.

1066. ΜΗΔΕΝ ΔΕΙΝΟΝ. στοχάζεται γὰρ ὅτι ὁ Τεῦκρος οὐ δίχα ὀργῆς δέξεται τοὺς λόγους.

1049. ἀνάλωσας. Sic Augustanus et meus recte. In reliquis, ut in impressis, ἀνήλωσας. Thomas Mag. ἀνάλωσα καὶ ἀνάλωκα, Ἀττικοί· τὸ δὲ μετὰ αὐξήσεως ταῦτα λέγειν, οἷον ἀνήλωσα καὶ ἀνήλωκα, κοινόν. Vide Valckenarium ad Phœnissas p. 222. et quæ notavimus ad Comici Plutum 380.

1050. δοκοῦντά θ'. Sic scriptum in C. T. quod aliorum librorum lectioni præstat δοκοῦντα δ'—

1059. αἰσχίστῳ. Sic membr. et tres alii codd. e probatioribus cum Aldo. Triclinius prætulit ἐχθίστῳ.

1068. πάντως θανόντος γ' ἄρξομεν. Particulam γε, quam libri omnes veteres agnoscunt, expunxit Triclinius.

καί τοι κακοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ἄνδρα δημότην
μηδὲν δικαιοῦν τῶν ἐφεστώτων κλύειν.
οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν ἐν πόλει νόμοι καλῶς
φέροιντ' ἂν, ἔνθα μὴ καθέστηκεν δέος·
οὔτ' ἂν στρατός γε σωφρόνως ἄρχοιτ' ἔτι,
μηδὲν φόβου πρόβλημα μηδ' αἰδοῦς ἔχων.
ἀλλ' ἄνδρα χρὴ, κᾂν σῶμα γεννήσῃ μέγα,
δοκεῖν πεσεῖν ἂν, κᾂν ἀπὸ σμικροῦ κακοῦ.
δέος γὰρ ᾧ πρόσεστιν αἰσχύνη θ' ὁμοῦ,

1074. ΕΝΘΑ ΜΗ ΚΑΘΕΣΤΗΚΕΙ ΔΕΟΣ. καὶ Ἐπίχαρμος· Ἔνθα δέος, ἐνταῦθα καὶ αἰδώς.

1079. ΔΕΟΣ ΓΑΡ. καὶ Ὅμηρος· (Ἰλ. α'. 563.)

Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται.

1071. *κακοῦ πρὸς ἀνδρός*. gl. *ἴδιόν ἐστιν ἀνδρὸς κακοτρόπου*. Neminem offendit repetitio ejusdem vocis in *ἀνδρὸς ἄνδρα*. Nihil enim variant codd. Scribere potuit Tragicus *ὄντα δημότην*.

1074. *καθέστηκεν*. Sic ex indole linguæ legendum. Aldus *καθεστήκει* dedit, Turnebus *καθεστήκοι*, ut scriptum est in membr. pro varia lectione, seu emendatione; nam a prima manu est *καθεστήκῃ*. In D. *καθεστήκοι* cum glossa *ὑπάρχῃ*. In Stobæi codice est *καθεστήκει*, cujus vice Grotius in Floril. p. 165. dedit, nescio qua gratia, *παρεστήκει*. In E. scriptum fuerat a prima manu *καθέστηκε*, quod ad tempus vere, sed titubante metro, cui melius consuluimus, quam emendator, qui in fine vocis *ι* addidit. [*καθεστήκῃ*. Vulgo *καθέστηκεν*. Conjunctivum jure, opinor, prætuli, ut in sententia generali. V. Porson. ad Euripid. Orest. v. 141. Pariter v. 1081: ex Suida fortasse dare debebam *παρῇ*. Itemque v. 1160. ex Stobæo. V. Brunck. ad Æschyl. S. c. Th. v. 259. et Lobeck. ad v. 759. In Euripid. Alcest. v. 76. recte Cod. *ἀγνίσῃ*. *Schæf.*]

1077. *κᾂν σῶμα γεννήσῃ μέγα*. Glossa in tribus codd. *φύσῃ*. Temere olim hanc lectionem, quam tuetur librorum omnium consensio, damnavi in nota ad Euripidis Or. 1208. *γεννᾷν σῶμα* tam bene dicitur, quam *φύειν φρένας*, quæ locutio occurrit apud nostrum Œd. Col. 804. El. 1463. et ut *φύειν φρένας* valet *φρονεῖν*, *φρόνιμον γίγνεσθαι*, sic *σῶμα γεννᾷν μέγα* tantumdem est ac *μέγαν ἢ ἰσχυρὸν εἶναι τῷ σώματι*. Præterquam vero minime emendatione eget hic versus, ne salvo quidem metro admitti posset quod conjeceram, *κᾂν σῶμα κτήσηται μέγα*. Nuspiam enim apud Atticos scenæ poëtas vocalis ante literas *κτ*. *πτ*. *σκ*. *σμ*. corripitur, ne quidem in diversis vocibus: sed vocalis brevis ante illas literas semper producitur, ut in hoc Euripidis senario Med. 1046. *Λυποῦσαν, αὐτὴν δὶς τόσα κτᾶσθαι κακά*. et hoc ipso dramate v. 1360. *Τοιούσδ' ἐπαινεῖς δῆτα σὺ κτᾶσθαι φίλους*. et Antig. 204. *Μήτε κτερίζειν, μήτε κωκῦσαι τινά*. Rata est hæc prosodiæ lex, a qua discessionem nunquam fieri licuisse ostendunt cum alii, tum Marklandus ad Eurip. Suppl. 646. 984. Succurrit tamen Euripidis senarius, qui virum doctissimum fugit, in quo si nihil a librariis peccatum, culpam ipse poëta commeruit. Sed exemplum unicum est, quo lex non labefactatur. Versus est in Ione 1198. *Οἰνηρὰ σκεύη μικρὰ, μεγάλα δ' εἰσφέρειν*. Verum est, quod ait Marklandus, ab Homeri versibus hexametris ad tragicorum senarios argumentum metricum non recte transferri. Nam vitium hujus senarii frustra defenderetur exemplo Hesiodi, qui hanc licentiam sumere potuit in hoc Operum versu: *Εἴη πετραίη τε σκιὴ, καὶ βίβλινος οἶνος*.

1079. *αἰσχύνη*. gl. *αἰδώς*. Sumptum ex Homerico *ἴσχε γὰρ αἰδὼς*

σωτηρίαν ἔχοντα τόνδ' ἐπίστασο·
ὅπου δ' ὑβρίζειν, δρᾷν θ', ἃ βούλεται, πάρα,
ταύτην νόμιζε τὴν πόλιν χρόνῳ ποτὲ
ἐξ οὐρίων δραμοῦσαν ἐς βυθὸν πεσεῖν.
ἀλλ' ἑστάτω μοι καὶ δέος τι καίριον,
καὶ μὴ δοκῶμεν, δρῶντες ἃ ἂν ἡδώμεθα,
οὐκ ἀντιτίσειν αὖθις ἃ ἂν λυπώμεθα.
ἕρπει παραλλὰξ ταῦτα. πρόσθεν οὗτος ἦν
αἴθων ὑβριστής· νῦν δ' ἐγὼ μέγ' αὖ φρονῶ,
καί σοι προφωνῶ τόνδε μὴ θάπτειν, ὅπως
μὴ, τόνδε θάπτων, αὐτὸς ἐς ταφὰς πέσῃς.

ΧΟ. Μενέλαε, μὴ γνώμας ὑποστήσας σοφὰς,
εἶτ' αὐτὸς ἐν θανοῦσιν ὑβριστὴς γένῃ.

ΤΕΥ. οὐκ ἄν ποτ', ἄνδρες, ἄνδρα θαυμάσαιμ' ἔτι,
ὃς μηδὲν ὢν γοναῖσιν, εἶθ' ἁμαρτάνει,
ὅθ' οἱ δοκοῦντες εὐγενεῖς πεφυκέναι,
τοιαῦθ' ἁμαρτάνουσιν ἐν λόγοις ἔπη.
ἄγ', εἴπ' ἀπ' ἀρχῆς αὖθις, ἦ σὺ φῂς ἄγειν
τὸν ἄνδρ' Ἀχαιοῖς δεῦρο σύμμαχον λαβών;
οὐκ αὐτὸς ἐξέπλευσεν, ὡς αὑτοῦ κρατῶν;
ποῦ σὺ στρατηγεῖς τοῦδε; ποῦ δέ σοι λεῶν

1084. ΔΕΟΣ ΤΙ ΚΑΙΡΙΟΝ. πάνυ ἀσφαλῶς τὸ καίριον. ΚΑΙ ΜΗ ΔΟΚΩΜΕΝ. ἐὰν ποιοῦντές τι παρὰ φύσιν ἡδώμεθα, μὴ ὑπολαμβάνωμεν ὅτι οὐκ ἀντιτίσομεν. Α'Ν ΛΥΠΩΜΕΘΑ. ἀντὶ τοῦ, δι' ὧν λυπώμεθα. τοῦτο δὲ δηλοῖ, ὅτι ὃ οἱ πολλοὶ τιμῶσιν ἡδὺ, τοῦτο οὐκ ἔστι παραμένον· ἀλλὰ γίγνεται μεταβολὴ τῆς ἡδονῆς εἰς λύπην.

1087. ΕΡΠΕΙ ΠΑΡΑΛΛΑΞ ΤΑΥΤΑ. οὐχ ἵσταται ἐπὶ τῶν αὐτῶν. ἦν τότε ὑβριστὴς οὗτος, ἀλλὰ νῦν ἐν μεταβολῇ γέγονε· καὶ ἡμεῖς, οἱ πρότερον κρατούμενοι ὑπ' αὐτοῦ, νῦν κρατοῦμεν, καὶ μέγα φρονοῦμεν.

1091. ΓΝΩΜΑΣ ΥΠΟΣΤΗΣΑΣ ΣΟΦΑΣ. ἐπειδὴ τὰ περὶ τῆς εὐπειθείας ἄριστα ἐγνωμολόγησε. διάκειται μὲν ὁ Χορὸς πρὸς τὸν Τεῦκρον, ὑπεσταλμένως δὲ διαλέγεται διὰ τὸ τοῦ βασιλέως ἀξίωμα.

1093. ΟΥΚ ΑΝ ΠΟΤ'. πρὸ τῆς ἀντιλογίας βούλεται μαλάξαι τὸν Μενέλαον, ὅτι εὐγενὴς ὢν, οὐκ ἄξια τῷ γένει ἐξαμαρτάνει. ὁ δὲ λόγος παιδεύει τοὺς εὐγενεῖς μὴ ἁμαρτάνειν.

1097. Η ΣΥ ΦΗΙΣ. κατ' ἐρώτησιν. ΠΟΥ ΣΥ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΣ ΤΩΙΔΕ. πῶς τῷ

καὶ δέος, ut observat Eustathius p. 1036.

1085. ἃ ἂν, quod divisim scribitur, pro ἃ ἂν, et ob crasin producitur, in Aldina perperam excusum ἄν. Itidem peccatum fuit in Stobaeo Floril. Grotii p. 167. at in Regio cod. scriptum ἅ'ν.

1093. Eadem sententia apud Euripidem Hippol. 414. Ὅταν γὰρ αἰσχρὰ τοῖσιν ἐσθλοῖσιν δοκῇ, Ἦ κάρτα δόξει τοῖς κακοῖς εἶναι καλά.

1100. ποῦ σὺ στρατηγεῖς. Sic codd.

ἔξεστ' ἀνάσσειν, ὧν ὅδ' ἡγεῖτ' οἴκοθεν;
Σπάρτης ἀνάσσων ἦλθες, οὐχ ἡμῶν κρατῶν·
οὐδ' ἔσθ' ὅπου σοι τόνδε κοσμῆσαι πλέον
ἀρχῆς ἔκειτο θεσμὸς, ἢ καὶ τῷδέ σε.
ὕπαρχος ἄλλων δεῦρ' ἔπλευσας, οὐχ ὅλων
στρατηγὸς, ὥστ' Αἴαντος ἡγεῖσθαί ποτε.
ἀλλ' ὧνπερ ἄρχεις ἄρχε, καὶ τὰ σέμν' ἔπη
κόλαζ' ἐκείνους· τόνδε δ', εἴτε μὴ σὺ φῂς,
εἴθ' ἅτερος στρατηγὸς, ἐς ταφὰς ἐγὼ
θήσω δικαίως, οὐ τὸ σὸν δείσας στόμα.
οὐ γάρ τι τῆς σῆς οὕνεκ' ἐστρατεύσατο
γυναικὸς, ὥσπερ οἱ πόνου πολλοῦ πλέῳ·
ἀλλ' οὕνεχ' ὅρκων, οἷσιν ἦν ἐνώμοτος,
σοῦ δ' οὐδέν. οὐ γὰρ ἠξίου τοὺς μηδένας.
πρὸς ταῦτα, πλείους δεῦρο κήρυκας λαβὼν,
καὶ τὸν στρατηγὸν, ἧκε· τοῦ δὲ σοῦ ψόφου
οὐκ ἂν στραφείην, ἕς τ' ἂν ᾖς οἷός περ εἶ.

Αἴαντι προστάσσεις, ὁ μὴ τῶν ὑπὸ Αἴαντι ἔχων ἐξουσίαν; ΣΠΑΡΤΗΣ ΑΝΑΣΣΩΝ ΗΛΘΕΣ. ὁ λόγος ἅπας, ὅτι σύμμαχος ἦλθεν, οὐχ ὑπήκοος. ΟΥΔ' ΕΣΤ' ΟΠΟΥ ΣΟΙ. οὐδ' ἔστιν ὅπου σοι πλέον προὔκειτο τοῦτον κοσμεῖν, ἀλλ' οὐχὶ σὲ ὑπὸ τούτου κοσμεῖσθαι. Η ΚΑΙ ΤΩιΔΕ ΣΕ. γράφεται Η ΚΑΙ ΤΟΥΔΕ ΣΟΙ.

1105. ΥΠΑΡΧΟΣ ΑΛΛΩΝ. ἀντὶ τοῦ, καὶ αὐτὸς ἑτέροις ὑπετέταξο.

1107. ΤΑ ΣΕΜΝ' ΕΠΗ. διὰ τῶν σεμνῶν ἐπῶν κόλαζε τοὺς ὑπὸ σέ. τὸν περὶ τῆς ἐπιβουλῆς λόγον ἀποφεύγει, ὡς δυσανάτρεπτον· ἐνδιατρίβει δὲ τῷ ὅτι οὐ πάντων εἰσὶν ἄρχοντες.

1111. ΟΥ ΓΑΡ ΤΙ ΤΗΣ ΣΗΣ. ἀντετίθει γάρ τις, ὅτι διὰ τὴν Ἑλένην ἡ στρατεία ἐγένετο. ὅπερ οὖν ἔθλιβεν αὐτὸν ἀνεσκεύασεν. ΟΙ ΠΟΝΟΥ ΠΟΛΛΟΥ ΠΛΕΩι. οἱ φιλοκίνδυνοι, οἱ πλήρεις τῶν πόνων. λέγει δὲ τοὺς μισθοφόρους. οὐχ ὥσπερ μισθοφόρος τις ἐπὶ μισθῷ ἐστρατεύσατο. ΑΛΛ' ΟΥΝΕΧ' ΟΡΚΩΝ. τῶν γὰρ ἀριστέων συνελθόντων ἐπὶ τὴν τῆς Ἑλένης μνηστείαν, ὁ Τυνδάρεως πάντας ὅρκους ἀπήτησεν συναγωνίσεσθαι τῷ γαμοῦντι αὐτήν, καὶ στρατεύσειν, εἴ τις ἁρπαγὴ γένοιτο περὶ τὴν Ἑλένην τῷ γήμαντι. ΣΟΥ Δ' ΟΥΔΕΝ. ὅλως γάρ σε οὐκ εἶχεν ἐν ἀριθμῷ. πεποιθὼς δὲ Ἀγαμέμνονι, ὑβρίζει Μενέλαον. συνᾴδει γὰρ τῷ· (Ἰλ. θ'. 281.) Τεῦκρε, φίλη κεφαλή.

omnes nostri. Gl. ἀντὶ τοῦ ἐστρατήγεις. Nihil vulgatius hac temporum variatione. Sic in seq. v. ἔξεστι pro ἐξῆν, et 1301. ἴσχει pro ἔσχε. [Perperam vulgo ποῦ δέ σοι. Non minus vitiosam versuum 1103. et 1104. τὴν τόνωσιν jam Lobeckius emendavit. *Schæf.*]

[1104. θεσμός. Lobeckiana δεσμὸς, calami, ut videtur, lapsu. *Schæf.*]

1108. κόλαζ' ἐκείνους. Sic libri omnes. Gl. κολάζων ἐκείνους· λέγε τὰ σεμνὰ ἔπη. Ex alia glossa δίδασκε τοὺς ἀρχομένους ὑπὸ σοῦ. ἢ τοὺς σεμνοὺς λόγους, non sequitur a nonnullis lectitatum olim fuisse ἐκεῖνα, quod tamen vulgato non esset deterius, et Toupio reponendum omnino videtur in Epistola de Syracusiis Theocriti p. 338.

ΧΟ. οὐδ' αὖ τοιαύτην γλῶσσαν ἐν κακοῖς φιλῶ.
τὰ σκληρὰ γάρ τοι, κἂν ὑπέρδικ' ᾖ, δάκνει.
ΜΕ. ὁ τοξότης ἔοικεν οὐ σμικρὰ φρονεῖν.
ΤΕΥ. οὐ γὰρ βάναυσον τὴν τέχνην ἐκτησάμην.
ΜΕ. μέγ' ἄν τι κομπάσειας, ἀσπίδ' εἰ λάβοις.
ΤΕΥ. κἂν ψιλὸς ἀρκέσαιμι σοί γ' ὡπλισμένῳ.
ΜΕ. ἡ γλῶσσά σου τὸν θυμὸν ὡς δεινὸν τρέφει.
ΤΕΥ. ξὺν τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεστι φρονεῖν.
ΜΕ. δίκαια γὰρ τόνδ' εὐτυχεῖν, κτείναντά με;
ΤΕΥ. κτείναντα; δεινόν γ' εἶπας, εἰ καὶ ζῇς θανών.
ΜΕ. θεὸς γὰρ ἐκσώζει με, τῷδε δ' οἴχομαι.
ΤΕΥ. μὴ νῦν ἀτίμα θεοὺς, θεοῖς σεσωσμένος.
ΜΕ. ἐγὼ γὰρ ἂν ψέξαιμι δαιμόνων νόμους;
ΤΕΥ. εἰ τοὺς θανόντας οὐκ ἐᾷς θάπτειν παρών.
ΜΕ. τούς γ' αὐτὸς αὑτοῦ πολεμίους. οὐ γὰρ καλόν.
ΤΕΥ. ἦ σοὶ γὰρ Αἴας πολέμιος προὔστη ποτέ;

1118. ΟΥΔ' ΑΥ ΤΟΙΑΥΤΗΝ ΓΛΩΣΣΑΝ. ὑποτίθησι τῷ Τεύκρῳ παύσασθαι τῆς κακηγορίας, καὶ μάλιστα ἐν τοιούτῳ καιρῷ, ἐν ᾧ ἐπιβούλευτός ἐστιν. ἢ τὸ ΕΝ ΚΑΚΟΙΣ τοῦτο δηλοῖ· Οὐκ ἐπιτρέψει ἡ συμφορὰ ἄλλο τι νῦν πράσσειν, ἢ περὶ τὸ ἐνεστὸς κακὸν γίγνεσθαι.

1123. ΚΑ'Ν ΨΙΛΟΣ. τὰ τοιαῦτα σοφίσματα οὐκ οἰκεῖα τραγῳδίας. μετὰ γὰρ τὴν ἀναίρεσιν ἐκτεῖναι τὸ δρᾶμα θελήσας, ἐψυχρεύσατο, καὶ ἔλυσε τὸ τραγικὸν πάθος.

1127. ΚΤΕΙΝΑΝΤΑ; ΔΕΙΝΟΝ. ὁ μὲν εἶπεν, ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ· ὁ δὲ τῆς φωνῆς ἀντιλαμβάνεται. τὸ δὲ τοιοῦτο κωμῳδίας μᾶλλον, ἢ τραγῳδίας.

1113. *ἐνώμοτος*. Sic membr. D. E. sic etiam in C. ex correctione, seu pro varia lectione. In aliis, ut in impressis, *ἐπώμοτος*.

[1114. *ἠξίου*. *honorabat*. V. Porson. ad Euripid. Hec. v. 328. *Schæf.*]

1117. *ἕς τ' ἂν ᾖς οἷός περ εἶ*. Mendose in libris omnibus *ὡς ἂν ᾖς*. Numquam Græci scriptores *ὡς* adhibuerunt pro *ἕως*. Nihil aliud *ὡς ἂν* significare potest, quam *ut*. Hoc satis adstruxi ad Eurip. Phœn. 89. *ἕς τε*, *ἕς τ' ἂν* frequentant poëtæ pro *μέχρις οὗ*, *ἕως ἂν*, ut in hac ipsa fabula 1030. 1183. In Apollonii Rhodii Argonauticis ii. 252. *ἕς τ' ἂν ὀμόσσῃς*. et iv. 1581. *ἕς τ' ἂν ἄνω τείνῃσι*. salvo metro scribi poterat *ὡς ἂν ὀμόσσῃς*. *ὡς ἂν ἄνω τείνῃσι*. sed pessum dato sensu. Nec magis per linguæ indolem *ὡς ἂν* pro *ἕς τ' ἂν* scribere possis in hoc Euripidis loco ex Alcestide v. 343. *Οἴσω δὲ πένθος οὐκ ἐτήσιον τόδε· Ἀλλ' ἕς τ' ἂν αἰὼν οὑμὸς ἀντέχῃ, γύναι*. *ἕς τ' ἂν* frequentant etiam Attici scriptores pedestri sermone. Lucianus in Toxaride p. 543. eadem sententia qua hic: *ἕς τ' ἂν αὐτὸς ᾖ ὅπερ ἐστίν*.

1118. Ad chori partes hunc versum et sequentem pertinere manifestum est, quorum prior vulgo Menelao tribuitur, alter Teucro.

1124. *ὡς δεινὸν τρέφει*. Sic libri veteres. glossa *μέγαν*, quod Triclinius in textum intulit, *ὡς μέγαν τρέφει*.

[1129. *μὴ νῦν*. Lobeckiana *μή νυν*, metro adversante. In Euripid. Heraclid. v. 887. Musgr. corrigendum *μέν νυν*. *Schæf.*]

ΜΕ. μισοῦντ' ἐμίσουν. καὶ σὺ τοῦτ' ἠπίστασο.
ΤΕΥ. κλέπτης γὰρ αὐτοῦ ψηφοποιὸς εὑρέθης.
ΜΕ. ἐν τοῖς δικασταῖς, οὐκ ἐμοὶ, τόδ' ἐσφάλη.
ΤΕΥ. πόλλ' ἂν καλῶς λάθρα σὺ κλέψειας κακά.
ΜΕ. τοῦτ' εἰς ἀνίαν τοὔπος ἔρχεταί τινί.
ΤΕΥ. οὐ μᾶλλον, ὡς ἔοικεν, ἢ λυπήσομεν.
ΜΕ. ἕν σοι φράσω. τόνδ' ἐστὶν οὐχὶ θαπτέον.
ΤΕΥ. σὺ δ' ἀντακούσει τοῦτον, ὡς τεθάψεται.
ΜΕ. ἤδη ποτ' εἶδον ἄνδρ' ἐγὼ γλώσσῃ θρασὺν,
ναύτας ἐφορμήσαντα χειμῶνος τὸ πλεῖν,
ᾧ φθέγμ' ἂν οὐκ ἂν εὗρες, ἡνίκ' ἐν κακῷ
χειμῶνος εἴχετ', ἀλλ' ὑφ' εἵματος κρυβεὶς,
πατεῖν παρεῖχε τῷ θέλοντι ναυτίλων.
οὕτω δὲ καὶ σὲ, καὶ τὸ σὸν λάβρον στόμα,
σμικροῦ νέφους τάχ' ἄν τις ἐκπνεύσας μέγας
χειμὼν κατασβέσειε τὴν πολλὴν βοήν.
ΤΕΥ. ἐγὼ δέ γ' ἄνδρ' ὄπωπα μωρίας πλέων,
ὃς ἐν κακοῖς ὕβριζε τοῖσι τῶν πέλας.

1135. ΨΗΦΟΠΟΙΟΣ. μιᾷ ψήφῳ φασὶ κατακριθῆναι τὸν Αἴαντα ὑπὸ Μενελάου.

1139. ΟΥ ΜΑΛΛΟΝ Η ΛΥΠΗΣΟΜΕΝ. συνεκδοχικῶς. λείπει τὸ λυπηθησόμεθα, ἵν' ᾖ· οὐ μᾶλλον λυπηθησόμεθα, ἢ λυπήσομεν. τουτέστι, πλέον λυπήσομέν σε ἀντιβαίνοντα ἡμῖν, ἢ λυπηθησόμεθα ὑπὸ σοῦ. ἢ οὕτως· οὐ μᾶλλον ἦλθέ σοι εἰς ἀνίαν τοῦτο τὸ ἔπος, ἢ λυπήσομεν. ἤτοι πλέον λυπήσομεν ἔτι, ἢ ἐλυπήσαμεν.

1150. ΕΓΩ ΔΕ Γ' ΑΝΔΡΑ. καὶ οὗτος αἰνίττεται, ὡς ἐφ' ἑτέρου τὸν λόγον ποιούμενος.

1134. *μισοῦντ' ἐμίσουν.* Sic liquido in C. absque varietate, et in D. pro varia lectione vulgatæ *ἐμίσει* superscripta.

1136. *οὐκ ἐμοί.* Sic quatuor codd. In aliis, ut in impressis, *κοὐκ ἐμοί.*

1138. *τινὶ* indefinite cum ironia. Sic apud Comicum in Ranis 552. *κακὸν ἥκει τινί.* et paulo post *δώσει τις δίκην.* Hic rursus Triclinius particulam *γε* infersit post *ἀνίαν*, quem vocem pro anapæsto habebat.

1141. *σὺ δ' ἀντακούσει τοῦτον, ὡς τεθάψεται.* Sic libri omnes, nisi quod obliterata Attica forma *ἀντακούσῃ* exhibent. Vereor ne nimis ingeniosus fuerit Valckenarius meus, cujus arguta quidem est conjectura prolata ad Euripidis Phœn. p. 555. *Σὺ δ' ἀντάκουσ' ἓν τοῦτό γ', ὡς τεθάψεται.* Equidem facile patior poëtam hic fuisse negligentem: nec medium *ἀντακούσομαι* magis damno, quam *ὠνομάζετο* in prioris Œdipi v. 1021. Multa sunt verba quorum futurum medium Atticis præ activo placuit. Simplex *ἀκούσομαι* pro *ἀκούσω* usitatissimum est; quidni item composito *ἀντακούσομαι* usi fuissent?

1143. *ναύτας.* Sic libri omnes veteres. Triclinius inepte *ναύταις* per ellipsin præpositionis *σύν.*

1145. *κρυβείς.* Mendose in Aldina et compluribus codd. *κρυφείς*, quod e glossa *κρυφθεὶς* ortum. At seq. v. *ναυτίλῳ* in sola Aldina operarum forte peccatum est.

κἄτ' αὐτὸν εἰσιδών τις ἐμφερὴς ἐμοὶ,
ὀργήν θ' ὁμοῖος, εἶπε τοιοῦτον λόγον·
Ἄνθρωπε, μὴ δρᾶ τοὺς τεθνηκότας κακῶς.
εἰ γὰρ ποιήσεις, ἴσθι πημανούμενος.—
τοιαῦτ' ἄνολβον ἄνδρ' ἐνουθέτει παρών.
ὁρῶ δέ τοι νιν, κἄστιν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
οὐδείς ποτ' ἄλλος ἢ σύ. μῶν ᾐνιξάμην;

ΜΕ. ἄπειμι. καὶ γὰρ αἰσχρὸν, εἰ πύθοιτό τις,
λόγοις κολάζειν, ᾧ βιάζεσθαι πάρα.

ΤΕΥ. ἄφερπέ νυν. κἀμοὶ γὰρ αἴσχιστον κλύειν
ἀνδρὸς ματαίου, φλαῦρ' ἔπη μυθουμένου.

ΧΟ. ἔσται μεγάλης ἔριδός τις ἀγών.
ἀλλ', ὡς δύνασαι, Τεῦκρε, ταχύνας,
σπεῦσον κοίλην κάπετόν τιν' ἰδεῖν
τῷδ', ἔνθα βροτοῖς τὸν ἀείμνηστον,
τάφον εὐρώεντα καθέξει.

ΤΕΥ. καὶ μὴν ἐς αὐτὸν καιρὸν οἵδε πλησίον
πάρεισιν ἀνδρὸς τοῦδε παῖς τε καὶ γυνὴ,
τάφον περιστελοῦντε δυστήνου νεκροῦ.
ὦ παῖ, πρόσελθε δεῦρο, καὶ σταθεὶς πέλας
ἱκέτης ἔφαψαι πατρὸς, ὅς σ' ἐγείνατο.
θάκει δὲ προστρόπαιος, ἐν χεροῖν ἔχων

1161. ΚΑἘΜΟΙ ΓΑΡ ΑΙΣΧΙΣΤΟΝ. οὐδαμῇ ὑπείκει ὁ Τεῦκρος. κἀμοὶ δὲ, φησὶν, αἴσχιστόν ἐστιν ἀνεχεσθαί σου φλυαροῦντος.

1165. ΣΠΕΥΣΟΝ. ὁ Χορὸς ταχύνει τὸ ταφῆναι τὸ σῶμα, πρὶν παραγενέσθαι τοὺς Ἀτρείδας. ΚΑΠΕΤΟΝ. τάφον. ΤΟΝ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΝ. τὸν ἐσόμενον τοῖς ἀνθρώποις τάφον ἀείμνηστον. ΕΥΡΩΕΝΤΑ. σεσημμένον, σκωληκώδη.

1168. ΟΙΔΕ ΠΛΗΣΙΟΝ. πάρεστιν ἡ Τέκμησσα μετὰ τοῦ παιδός· οὐχ ὅτι δὲ ἱκανὰ τὰ πρόσωπα φυλάξαι τὸ σῶμα, ἀλλ' ὅτι κινῆσαι δυνατά.

1173. ΠΡΟΣΤΡΟΠΑΙΟΣ. προστετραμμένος αὐτῷ, ἢ ἱκετεύων. ΙΚΤΗΡΙΟΝ

1154. ἄνθρωπε. Sic membr. et tres alii codd. In reliquis, ut in Aldina, ὦ 'νθρωπε.

1156. Eustathius p. 1364. ὄλβος, ἡ εὐδαιμονία, ἢ ἡ φρόνησις.—ἄνολβος δὲ παρὰ Σοφοκλεῖ ὁ ἀπαίδευτος ἐν τῷ· ἄνολβον ἄνδρ' ἐνουθέτει παρών.

[1163. ἔριδός τις ἀγών. Trachin. v. 20. ὃς εἰς ἀγῶνα τῷδε συμπεσὼν μάχης. Pausanias x. 21. 3. καὶ τότε ἐς ἀγῶνα ἐλθὼν πολέμου πρῶτον. [Paullo ante leg. ἢ ἐν τοῦ ἀγῶνος συνέβη τῇ ἀκμῇ.] Idem est ἀγὼν πολεμικὸς, de quo v. Wesseling. ad Diodor. Sic. iv. c. 16. T. i. p. 262. 99. *Schaf.*]

[1165. s. σπεῦσον κοίλην κάπετόν τιν' ἰδεῖν τῷδ'. Sic Theocritus xv. v. 2. ὅρη δίφρον, Εὐνόα, αὐτᾷ. *Schaf.*]

κόμας ἐμάς, καὶ τῆσδε, καὶ σαυτοῦ τρίτου,
ἱκτήριον θησαυρόν. εἰ δέ τις στρατοῦ
βίᾳ σ' ἀποσπάσειε τοῦδε τοῦ νεκροῦ,
κακὸς κακῶς ἄθαπτος ἐκπέσοι χθονός,
γένους ἅπαντος ῥίζαν ἐξημημένος
αὔτως, ὅπωσπερ τόνδ' ἐγὼ τέμνω πλόκον.
ἔχ' αὐτόν, ὦ παῖ, καὶ φύλασσε, μηδέ σε
κινησάτω τις, ἀλλὰ προσπεσὼν ἔχου.
ὑμεῖς τε μὴ γυναῖκες ἀντ' ἀνδρῶν πέλας
παρέστατ', ἀλλ' ἀρήγετ', ἔς τ' ἐγὼ μόλω
τάφου μεληθεὶς τῷδε, κἂν μηδεὶς ἐᾷ.

ΧΟΡΟΣ.

Τίς ἄρα νέατος; ἐς πότε λήξει *στροφὴ α'.*
πολυπλάγκτων ἐτέων ἀριθμός,
τὰν ἄπαυστον αἰὲν ἐμοὶ
δορυσσόντων μόχθων
ἄταν ἐπάγων

ΘΗΣΑΥΡΟΝ. τὰς πολλὰς ἱκεσίας, ἢ τὸ πλῆθος τῶν ἱκετευόντων. Ἄλλως· τὸ ἱκέσιον κτῆμα. λέγει δὲ τὰς τρίχας.

1178. ΕΞΗΜΗΜΕΝΟΣ. ἐκτεθερισμένος, ἀφῃρημένος.

1182. ΥΜΕΙΣ ΤΕ. καλῶς ἐγείρει τοὺς στρατιώτας πρὸς βοήθειαν· τὸν δὲ παῖδα πρὸς οἶκτον προβάλλεται καθ' ἡλικίαν. ΚΑΝ ΜΗΔΕΙΣ ΕΑι. ἀπονενοημένου φασὶ τὸ πάντα ἐπὶ αὐτῷ ἀνατιθέναι, ὅτι μόνος κρατήσει τῶν ἐχθρῶν βιαζομένων. ῥητέον οὖν ὅτι ὑπὸ φιλοστοργίας πάντα λέγει ὑπομενεῖν.

1185. ΤΙΣ ΑΡΑ ΝΕΑΤΟΣ. ὁ Χορὸς πάλιν καθ' ἑαυτὸν γενόμενος, ἐν ἀναλογισμῷ γίγνεται, καί φησι· Τίς ἄρα ἡμῖν ὁ ἔσχατος τῶν ἐτῶν ἀριθμὸς τῶν πολυπλάγκτων; ἐς πότε λήξει ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐτῶν ἐμοὶ πόνους παρασκευάζων; τουτέστι τῶν κατὰ πόλεμον μόχθων. ΠΟΛΥΠΛΑΓΚΤΩΝ. καθὸ πολλὰ πλανώμεθα ἐν ἀλλοδαπῇ.

[1183. Etymologi scriptura, ἔς τ' ἐγὼ μολὼν τάφου μεληθῶ, videtur genuina. ἔς τε, *interim dum.* Apollonius Rhod. iv. v. 1580. 81. τόφρ' αὐτὴν παρὰ χέρσον ἐεργμένοι ἰθύνεσθε, Ἔς τ' ἂν ἄνω τείνῃσι. Add. Electr. v. 104. Μολὼν autem inter illa participia numerandum, quæ orationi abundanter adjiciuntur. Infra v. 1386. ὡς ὁ στρατηγὸς ἐμβρόντητος μολών. V. 304. ὅσην κατ' αὐτῶν ὕβριν ἐκτίσαιτ' ἰών. V. 1276. ἐῤῥύσατ' ἐλθὼν μοῦνος. Hom. Il. xvi. v. 255. στῆ δὲ πάροιθ' ἐλθὼν κλισίης. Xenophon Anab. i. 3. 14. ἐλθόντας δὲ Κῦρον αἰτεῖν πλοῖα. Pseudo-Diphilus Clementis Alex. p. 721. 20. Pott. [coll. Luzac. Exercit. Academ. p. 140.] ἅρπαζ' ἀπελθών, κλέπτ', ἀποστέρει, κύκα. *Schæf.*]

1188. δορυσσόντων. gl. πολεμικῶν. μετοχὴ ἀντὶ ὀνόματος. μόχθων, καμάτων. ἄταν, βλάβην. Verbum est δορύσσω, futurum δορύσω, cujus participium frustra sollicitant viri docti in Eurip. Heracl. 777. Πόρευσον ἄλλᾳ τὸν οὐ δικαίως Τῷδ' ἐπάγοντα δορύσσοντα Στρατὸν Ἄργοθεν. Ad verbum δορύσσοντα reddas *hasta pugnaturum.*

ἀνὰ τὰν εὐρώδη Τροίαν,
δύστανον ὄνειδος Ἑλλάνων;
ὄφελε πρότερον αἰθέρα δῦναι — ἀντιστρ. α'.
μέγαν, ἢ τὸν πολύκοινον Ἅιδαν,
κεῖνος ἀνὴρ, ὃς στυγερῶν
ἔδειξ' ὅπλων Ἕλλα-
σιν κοινὸν Ἄρη.
ἰὼ πόνοι πρόγονοι πόνων.
κεῖνος γὰρ ἔπερσεν ἀνθρώπους.
ἐκεῖνος οὔτε στεφάνων, — στροφὴ β'.
οὔτε βαθειᾶν κυλίκων
νεῖμεν ἐμοὶ τέρψιν ὁμιλεῖν,
οὔτε γλυκὺν αὐλῶν ὄτοβον,
δύσμορος, οὔτ' ἐννυχίαν
τέρψιν ἰαύειν
ἐρώτων·
ἐρώτων δ' ἀπέπαυσεν, ὤ μοι.
κεῖμαι δ' ἀμέριμνος οὕτως,
ἀεὶ πυκιναῖς δρόσοις
τεγγόμενος κόμας, λυγρᾶς

ΕΥΡΩΔΗ. σκοτεινὴν καὶ ἀερώδη τοῖς Ἕλλησιν. ἢ σεσηπυῖαν, ἔνθα ἐχρονίσαμεν.

1192. ΩΦΕΛΕ ΠΡΟΤΕΡΟΝ. ὤφελε πρότερον ἀφανὴς γένεσθαι ἐκεῖνος ὁ ἀνὴρ, ὁ πρῶτος εἰσενεγκὼν εἰς Ἕλληνας πολεμιστήρια ὅπλα, ὡς ἅμα τῇ εὑρέσει ἡκόντων τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τὸ ἀδικεῖν. ΠΟΝΟΙ ΠΡΟΓΟΝΟΙ ΠΟΝΩΝ. ἢ παλαιοὶ, ἢ ἀρχηγοὶ τῶν πόνων, οἷον ὁπότε εἰσαγωγὴ τῶν ὅπλων ἐγένετο. οὐ δεῖ δὲ ἀπειροκάλως ζητεῖν, τίς πρῶτος ἐχρήσατο ὅπλοις.

1199. ΕΚΕΙΝΟΣ ΟΥΤΕ ΣΤΕΦΑΝΩΝ. ἐκεῖνος ὁ εὑρὼν τὰ ὅπλα, ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, οὐ στεφάνων, οὐ κύλικος, οὐκ αὐλῶν τέρψιν μοι ἔνειμεν· ἀλλὰ πᾶν, φησὶ, τερπνὸν ἐξέκοψεν· ἥδιστος δὲ ὢν ὁ Σοφοκλῆς, πάλιν ἐπὶ τὸ ἴδιον ἦθος ἔκλινεν ἐν τοῖς μέλεσιν, ὅθεν καὶ μέλιττα ἐκλήθη. ΟΤΤΟΒΟΝ. ὅμαδον, ἦχον. ΕΝΝΥΧΙΑΝ. τὴν ἐν παννυχίσιν, ἢ τὴν ἐν κοίτῃ. ΕΡΩΤΩΝ. τῶν ἐρωτικῶν. καὶ ἄκαιρον μὲν περὶ ἐρώτων μεμνῆσθαι ἐν τοῖς παροῦσιν· ὅμως δὲ ἀκολουθίαν ἔχει πρὸς τὰ προκείμενα. ΑΜΕΡΙΜΝΟΣ. ἤτοι πολυμέριμνος, οἷον μὴ σκοπῶν περὶ θυμηδίας μηδὲν, ἀλλ' ἐν δρόσοις τεγγόμενος· ἅπερ ἔστι μοι μνημόσυνα εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον, ἢ ἐνταῦθα κακοπάθεια. ἢ ἐν οὐδεμιᾷ μερίμνῃ ὢν, ἢ μόνον περὶ τῶν πολέμων.

1190. ἀνὰ τὰν εὐρώδη. gl. κατὰ τὴν σεσηπημένην, ἔνθα ἐχρονίσαμεν. λέγεται δὲ ἀντὶ τοῦ σήπουσαν.

1197. ἰὼ πόνοι. gl. διὰ μέσου τοῦτο.

1201. τέρψιν ὁμιλεῖν. gl. ὥστε διατρίβειν. Eadem structuræ ratione, eodemque sensu ac paulo infra ἰαύειν, quod etiam διατρίβειν significat.

1209. λυγρᾶς μνήματα Τροίας. Vulgo λυγρὰς ad κόμας relatum: quod Triclinius tuetur advocata hypallage, cujus exemplum est in Antig. 974. sed mendosum et plane ineptum mihi videtur. Gl. ἀντὶ τοῦ εἰς μνημόσυνον τῆς Τροίας, ἤγουν ἵνα μνήμην ἔχω τῆς Τροίας.

μνήματα Τροίας.
καὶ πρὶν μὲν οὖν ἐννυχίου ἀντιστρ. β'.
δείματος ἦν μοι προβολὰ
καὶ βελέων θούριος Αἴας·
νῦν δ' οὗτος ἀνεῖται στυγερῷ
δαίμονι. τίς μοι, τίς ἔτ' οὖν
τέρψις ἐπέσται;
γενοίμαν
ἵν' ὑλᾶεν ἔπεστι πόντου
πρόβλημ' ἁλίκλυστον, ἄκραν
ὑπὸ πλάκα Σουνίου,
τὰς ἱερὰς ὅπως προσεί-
ποιμ' ἂν Ἀθάνας.

ΤΕΥ. Καὶ μὴν ἰδὼν ἔσπευσα τὸν στρατηλάτην
Ἀγαμέμνον' ἡμῖν δεῦρο τόνδ' ὁρμώμενον·
δῆλος δ' ἐμοί 'στι σκαιὸν ἐκλύσων στόμα.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

σὲ δὴ τὰ δεινὰ ῥήματ' ἀγγέλλουσί μοι
τλῆναι καθ' ἡμῶν ὧδ' ἀνοιμωκτὶ χανεῖν.
σέ τοι τὸν ἐκ τῆς αἰχμαλωτίδος λέγω.
ἦ που τραφεὶς ἂν μητρὸς εὐγενοῦς ἄπο
ὑψήλ' ἐκόμπεις, κἀπ' ἄκρων ὡδοιπόρεις,

1212. ΕΝΝΥΧΙΟΥ. τῆς νυκτερινῆς ἐφόδου τῶν πολεμίων, καὶ τῶν βελῶν ἀλεξητήριον ἦν ὁ Αἴας. ΙΝ' ΥΛΑΕΝ. ἔνθα ὑλώδης ἐξοχὴ τῆς θαλάττης. εὔχονται δὲ ἀπαλλαγῆναι ἐπὶ τὰ οἰκεῖα. γενοίμην οὖν, φησὶν, ἐπὶ τὴν ἄκραν πλάκα τοῦ Σουνίου. διὰ γὰρ Σουνίου ὁ πλοῦς τοῖς ἀπὸ Τροίας ἐπὶ Σαλαμῖνα. ΤΑΣ ΙΕΡΑΣ. φιλοτέχνως εὐφραίνει τοὺς ἀκροωμένους, διὰ τῶν ἐπαίνων τῆς Ἀττικῆς.

1223. ΚΑΙ ΜΗΝ ΙΔΩΝ. ὁ Τεῦκρος ἀκηκοὼς ἥκειν τὸν Ἀγαμέμνονα, ἔρχεται μετὰ σπουδῆς.

1228. ΤΗΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΙΔΟΣ. τῆς Ἡσιόνης.

[1214. Codicis Lips. scriptura ἔγκειται mutanda videtur in ἄγκειται. Conf. not. ad Theocrit. iii. v. 33. *Schæf.*]

1222. ὅπως προσείποιμ' ἄν. Mendose vulgo προσείποιμεν. Scriptum primo fuerat ab incauto librario προσείποιμι, quod in meo remansit, absque ἄν: unde, ut hiatum tolleret, corrector fecit προσείποιμεν.

1227. ἀνοιμωκτί. Sic in C. in August. et meo, ut apud Eustathium etiam legitur p. 723. Sic ἀστακτὶ ultimam producit in Œd. Col. 1646. ἀστενακτὶ in Comici Concion. 464.

1230. ὑψήλ' ἐκόμπεις. Quidam codd. ἐφρόνεις, reclamante metro. [illegible]tum quod in aliis et in Aldina [illegible], ἐφώνεις. Hoc habet D. in contextu,

ὅτ' οὐδὲν ὢν, τοῦ μηδὲν ἀντέστης ὕπερ.
κοὔτε στρατηγοὺς, οὔτε ναυάρχους μολεῖν
ἡμᾶς 'Αχαιῶν, οὔτε σοῦ, διωμόσω,
ἀλλ' αὐτὸς ἄρχων, ὡς σὺ φῂς Αἴας ἔπλει.
ταῦτ' οὐκ ἀκούειν μεγάλα πρὸς δούλων κακά;
ποίου κέκραγας ἀνδρὸς ὧδ' ὑπέρφρονα;
*ποῖ βάντος, ἢ ποῦ στάντος, οὗπερ οὐκ ἐγώ;
οὐκ ἄρ' 'Αχαιοῖς ἄνδρες εἰσὶ, πλὴν ὅδε;
πικροὺς ἔοιγμεν τῶν 'Αχιλλείων ὅπλων
ἀγῶνας 'Αργείοισι κηρύξαι τότε,
εἰ πανταχοῦ φανούμεθ' ἐκ Τεύκρου κακοὶ,
κοὐκ ἀρκέσει ποθ' ὑμὶν, οὐδ' ἡσσημένοις,
εἴκειν, ἃ τοῖς πολλοῖσιν ἤρεσκε κριταῖς·
ἀλλ' αἰὲν ἡμᾶς ἢ κακοῖς βαλεῖτέ που,
ἢ ξὺν δόλῳ κεντήσεθ' οἱ λελειμμένοι.
ἐκ τῶνδε μέντοι τῶν τρόπων οὐκ ἄν ποτε
κατάστασις γένοιτ' ἂν οὐδενὸς νόμου,
εἰ τοὺς δίκῃ νικῶντας ἐξωθήσομεν,
καὶ τοὺς ὄπισθεν εἰς τὸ πρόσθεν ἄξομεν.

* ποῦ ed. 1. 2.

1230. ΚΑΙ'Π' ΑΚΡΩΝ. *ἐπ' ἄκρων δακτύλων ἔβαινες γαυριῶν.* ΟΥΔΕΝ ΩΝ. *οὐδὲν μὲν ὢν διὰ τὴν δυσγένειαν.* ΤΟΥ ΜΗΔΕΝ *δὲ, τοῦ Αἴαντος τελευτήσαντος.*

1233. ΔΙΩΜΟΣΩ. *γράφεται* ΔΙΩΡΙΖΩ.

1243. ΕΙΚΕΙΝ. *οὐκ εἴξετε καὶ ἐμμενεῖτε τοῖς κεκριμένοις.* ΠΟΛΛΟΙΣΙ. *πιθανῶς.* ΚΑΚΟΙΣ ΒΑΛΕΙΤΕ. *ἀντὶ τοῦ βλασφημήσετε.* ΟΙ ΛΕΛΕΙΜΜΕΝΟΙ. *οἱ ἡττηθέντες ἐν τῇ κρίσει. τοῦτο δὲ πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Αἴαντος.* ΟΥΚ ΑΝ ΠΟΤΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ. *γενναῖος ὁ λόγος. εἰ ὁ ἡττώμενος ἰδίῳ δικαίῳ παριστανόμενος πάλιν μάχοιτο, καὶ οὐκ εἴξει τοῖς κεκριμένοις, οὐδέποτε κατάστασις ἔσται.* ΤΟΥΣ ΟΠΙΣΘΕΝ. *τοὺς ἡττωμένους.*

et supra *γρ. ἐκόμπεις.* gl. *ἐμεγαλοῤῥημόνεις.* Hesychius itidem *κομπεῖ, μεγαλοῤῥημονεῖ, ψοφεῖ.* Nostram lectionem agnoscit Comici scholiastes ad Acharn. 638.

1237. *ποῖ βάντος, ἢ ποῦ στάντος.* Sic bene cod. meus. In aliis *ποῦ βάντος.* Cum verbis motus adhibetur *ποῖ,* non *ποῦ.* Supra 1006. *ποῖ γὰρ μολεῖν μοι δυνατόν;* Ista, ut *ὅποι* et *ὅπου,* a librariis sæpissime commutata. Vide ad Œd. Col. 23. et Philoct. 833. Glossa: *βάντος, πορευθέντος.*

1241. *εἰ πανταχοῦ φανούμεθ'.* Sic bene membr. aliique codd. cum Aldo. In quibusdam *φανοίμεθ'.* In T. *φαινοίμεθ',* et v. seq. *ἀρκέσοι,* ne modi varientur scilicet. Immo in C. *βάλοιτε*: quæ omnia sunt librariorum ludibria.

1242. *ἀρκέσει.* gl. *ἀρκετὸν ἔσται.*

1249. *εἰς τὸ πρόσθεν ἄξομεν.* gl. *προτιμήσομεν.*

ἀλλ' εἰρκτέον τάδ' ἐστίν. οὐ γὰρ οἱ πλατεῖς,
οὐδ' εὐρύνωτοι φῶτες ἀσφαλέστατοι·
ἀλλ' οἱ φρονοῦντες εὖ κρατοῦσι πανταχοῦ.
μέγας δὲ πλευρὰς βοῦς ὑπὸ σμικρᾶς ὅμως
μάστιγος ὀρθὸς εἰς ὁδὸν πορεύεται.
καὶ σοὶ προσέρπον τοῦτ' ἐγὼ τὸ φάρμακον
ὁρῶ τάχ', εἰ μὴ νοῦν κατακτήσει τινά·
ὃς ἀνδρὸς οὐκ ἔτ' ὄντος, ἀλλ' ἤδη σκιᾶς,
θαρσῶν ὑβρίζεις, κἀξελευθεροστομεῖς.
οὐ σωφρονήσεις; οὐ μαθὼν ὃς εἶ φύσιν,
ἄλλον τιν' ἄξεις ἄνδρα δεῦρ' ἐλεύθερον,
ὅστις πρὸς ἡμᾶς ἀντὶ σοῦ λέξει τὰ σά;
σοῦ γὰρ λέγοντος οὐκ ἔτ' ἂν μάθοιμ' ἐγώ·
τὴν βάρβαρον γὰρ γλῶσσαν οὐκ ἐπαΐω.
ΧΟ. εἴθ' ὑμὶν ἀμφοῖν νοῦς γένοιτο σωφρονεῖν.
τούτου γὰρ οὐδὲν σφῷν ἔχω λῷον φράσαι.
ΤΕΥ. φεῦ· τοῦ θανόντος ὡς ταχεῖά τις βροτοῖς
χάρις διαῤῥεῖ, καὶ προδοῦσ' ἁλίσκεται,
εἰ σοῦ γ' ὅδ' ἁνὴρ οὐδ' ἐπὶ σμικρῶν λόγων,

1250. ΑΛΛ' ΕΙΡΚΤΕΟΝ. δεῖ, φησὶν, ἐμμένειν τοῖς ἅπαξ κεκριμένοις. ἐπειδὴ δὲ αὐτοῦ τὴν κατὰ σῶμα ἀρετὴν καὶ ἰσχὺν διαβάλλειν οὐ δύναται, εἰς ἀφροσύνην αὐτὸν λοιδορεῖ.

1255. ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟΝ. τὸ τῆς μάστιγος.

1263. ΤΗΝ ΒΑΡΒΑΡΟΝ ΓΑΡ ΓΛΩΣΣΑΝ. σκώπτει αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα.

1264. ΕΙΘ' ΥΜΙΝ. ἐπεὶ οὐ συμβουλεύει διὰ τὸ Ἀγαμέμνονος ἀξίωμα ὁ Χορὸς, ἐν τῇ εὐχῇ τὴν γνώμην κατέθηκε.

1266. ΦΕΥ ΤΟΥ ΘΑΝΟΝΤΟΣ. περιπαθὴς ὁ λόγος εἰς ἀχαριστίαν ἀνεῖδον, ὅτι ταχεῖα διαῤῥεῖ ἡ χάρις τοῦ ἀποθανόντος.

1269. ΟΥ ΣΥ ΠΟΛΛΑΚΙΣ. οὐκ ἀξιοῦται τῆς παρὰ σοῦ μνήμης, οὗ πολλάκις, ὦ Αἶαν, προεκινδύνευσας ἐν πολέμοις. παρὰ τὸ Ὁμηρικόν (Ἰλ. ί. 322.)

Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.

1253. *μέγας δὲ πλευρὰς βοῦς.* In T. ut apud Stobæum Floril. Grotii p. 15. *πλευρά.* In D. et in meo *πλευρὰν*, quod ob jucundiorem sonum præferri poterat. [*πλευρά.* Brunckius *πλευράς.* V. Porson. ad Eurip. Hec. v. 814. *Schæf.*]

1264. *σωφρονεῖν.* gl. *εἰρηνεύειν, καὶ μὴ κατ' ἀλλήλων μαίνεσθαι.*

1268. *οὐδ' ἐπὶ σμικρῶν λόγων.* Sic Aldus et veteres codd. recte. Triclinius inepte aliam lectionem secutus est, nisi ipse eam excogitavit, *οὐδ' ἐπὶ σμικρῶν πόνων.* Ignoravit scilicet nomina *ἔπος, λόγος* sæpe nihil aliud significare quam *rem* in genere, quod observavimus ad Œd. Col. 443. Sic Comicus in Concion. 750. Οὐ γὰρ τὸν ἐμὸν ἱδρῶτα καὶ φειδωλίαν Οὐδὲν πρὸς ἔπος οὕτως ἀνοήτως ἐκβαλῶ. *pro nulla re, nulla de causa.* Supra v. 477. ubi Ajax ait, Οὐκ ἂν πριαίμην οὐδενὸς λόγου

Αἴας, ἔτ' ἴσχει μῆστιν, οὗ σὺ πολλάκις
τὴν σὴν προτείνων προὔκαμες ψυχὴν δορί·
ἀλλ' οἴχεται δὴ πάντα ταῦτ' ἐῤῥιμμένα.
ὦ πολλὰ λέξας ἄρτι κἀνόνητ' ἔπη,
οὐ μνημονεύεις οὐκ ἔτ' οὐδὲν, ἡνίκα
ἑρκέων ποθ' ὑμᾶς οὗτος ἐγκεκλεισμένους,
ἤδη τὸ μηδὲν ὄντας ἐν τροπῇ δορὸς,
ἐῤῥύσατ' ἐλθὼν μοῦνος· ἀμφὶ μὲν νεῶν
ἄκροισιν ἤδη ναυτικοῖς ἑδωλίοις
πυρὸς φλέγοντος, ἐς δὲ ναυτικὰ σκάφη
πηδῶντος ἄρδην Ἕκτορος τάφρων ὕπερ;
τίς ταῦτ' ἀπεῖρξεν; οὐχ ὅδ' ἦν ὁ δρῶν τάδε,
ὃν οὐδαμοῦ φῂς οὐδὲ συμβῆναι ποδί;
ἆρ' ὑμὶν οὗτος ταῦτ' ἔδρασεν ἔνδικα;
χὤτ' αὖθις αὐτὸς Ἕκτορος μόνος μόνου,
λαχών τε κἀκέλευστος, ἦλθ' ἐναντίος,
οὐ δραπέτην τὸν κλῆρον ἐς μέσον καθεὶς

1273. ΟΥ ΜΝΗΜΟΝΕΥΕΙΣ. *καλῶς πρὸς τὸ, (1237.)*

ποῦ βάντος, ἢ ποῦ στάντος, οὗπερ οὐκ ἐγώ;

1274. ΕΡΚΕΩΝ. *λείπει ἐντός.*

1281. ΟΥΔΕ ΣΥΜΒΗΝΑΙ ΠΟΔΙ. *πρὸς τὸ, Ποῦ βάντος, ἢ ποῦ στάντος.*

1284. ΚΑΚΕΛΕΥΣΤΟΣ. *αὐτοκέλευστόν φησιν αὐτὸν ἀναστῆναι εἰς τὸ μονομάχιον, ἐπαινῶν αὐτὸν οὐχ Ὁμηρικῶς.* ΟΥ ΔΡΑΠΕΤΗΝ ΤΟΝ ΚΛΗΡΟΝ. *οὐδὲν πανουργήσας περὶ τὸν κλῆρον, ἀλλ' εὐξάμενος λαχεῖν αὐτόν. τοῦτο δὲ ἱστορεῖται περὶ Κρεσφόντου καὶ τῶν Ἀριστοδήμου παίδων, ὅτι πανούργως ὁ Κρεσφόντης βῶλον ὑγρὰν εἰς τὴν ὑδρίαν τοῦ ὕδατος ἔβαλε κληρουμένων περὶ Μεσσήνης. οὐκ ἄτοπον δὲ τὸν Τεῦκρον λοιδορεῖν Ἀγαμέμνονι, ὑπὸ τοῦ πάθους προαγόμενον. καὶ*

βροτὸν, non plus hæc verba minusve valent, ac si comico sermone dixisset *οὐκ ἂν ἐρεβίνθου πριαίμην*, *villissimo pretio non emerem.* Ita hic *οὐδ' ἐπὶ σμικρῶν λόγων* valet *ne minimum quidem.* Legitur vulgo initio hujus versus *εἰ σοῦ γ' ὅδ' ἀνὴρ*, quod mendosum esse alibi declaravimus. In D. superscripta est glossa, *ὅδε ὁ ἀνὴρ*, quod sane mirum videri debet: nam voces *ὅδ' ἀνὴρ* neque illa, nec quavis alia explicatione indigebant. Verum refertur ista glossa ad veterem scripturam, quam restituimus, *ὅδ' ὡνήρ.*

1270. *τὴν σὴν προτείνων ψυχήν.* Ex Homerico Il. ί. 322. *Αἰὲν ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.*

1272. *κἀνόνητ'.* Membr. et E. *κἀνόητ'.* In D. litura deleta litera *ν*, et glossa superscripta *μωρὰ καὶ ἀνόητα.* In T. *κἀνόητ'* est a prima manu; postmodo *ν* superne additum fuit, cum glossa *μωρὰ καὶ ἀνωφελῆ.* Bona est utraque lectio; sed nostra, quam tuentur alii probati libri et Aldus, genuina videtur. *ὦ πολλὰ λέξας καὶ ἀνόνητα ἔπη*, eodem sensu dictum, ac apud Comicum *ὦ πόλλ' ἀναλώσας ἔπη*, quod

ὑγρᾶς ἀρούρας βῶλον, ἀλλ' ὃς εὐλόφου
κυνῆς ἔμελλε πρῶτος ἅλμα κουφιεῖν;
ὅδ' ἦν ὁ πράσσων ταῦτα· σὺν δ' ἐγὼ παρὼν
ὁ δοῦλος, οὐκ τῆς βαρβάρου μητρὸς γεγώς.
δύστηνε, ποῖ βλέπων ποτ' αὐτὰ καὶ θροεῖς;
οὐκ οἶσθα, σοῦ πατρὸς μὲν ὃς προὔφυ πατήρ,
ἀρχαῖον ὄντα Πέλοπα, βάρβαρον Φρύγα;
Ἀτρέα δ', ὃς αὖ σ' ἔσπειρε, δυσσεβέστατον,
προθέντ' ἀδελφῷ δεῖπνον οἰκείων τέκνων;
αὐτὸς δὲ μητρὸς ἐξέφυς Κρήσσης, ἐφ' ᾗ
λαβὼν ἐπακτὸν ἄνδρ' ὁ φιτύσας πατήρ,
ἐφῆκεν ἐλλοῖς ἰχθύσιν διαφθοράν.
τοιοῦτος ὢν, τοιῷδ' ὀνειδίζεις σποράν;

γὰρ Ἀχιλλεὺς οὐκ ἀπέσχετο λοιδορίας, καὶ οὐκ ὢν ἐν τοιούτῳ πάθει. ΑΛΛ' ΟΣ ΕΥΛΟΦΟΥ. ὅστις κλῆρος ἐκ τῆς εὐλόφου κυνῆς ἔμελλε πρῶτος κουφιεῖν τὸ ἅλμα τοῦ Αἴαντος.

1291. ΟΥΚ ΟΙΣΘΑ ΣΟΥ ΠΑΤΡΟΣ. εἰκότως καὶ αὐτὸς τὰ ὅμοια ἐξεῦρεν. ἐν δὲ εἰπὼν Ἀγαμέμνων, μυρία ἤκουσεν. ΜΗΤΡΟΣ ΕΞΕΦΥΣ ΚΡΗΣΣΗΣ. οὐχ, ὡς βαρβάρων τῶν Κρητῶν ὄντων, ὀνειδίζει αὐτῷ τὰ περὶ τῆς μητρός· ἀλλ' οἷον, ἐξ ἀλλοφύλων γέγονέ σοι τὸ γένος. ΕΛΛΟΙΣ ΙΧΘΥΣΙΝ. ἤτοι ἀφώνοις. ἡ ἱστορία ἐν ταῖς Κρήσσαις Εὐριπίδου, ὅτι διαφθαρεῖσαν αὐτὴν λάθρα ὑπὸ θεράποντος, ὁ πατὴρ Ναυπλίῳ παρέδωκεν, ἐντειλάμενος ἀποποντῶσαι· ὁ δὲ οὐκ ἐποίησεν, ἀλλ' ἐνεγγύησε Πλεισθένει.

hic alibi dicit μάτην ἀναλίσκειν. Altera lectio ex glossa orta est, quæ ἀνόνητα explicat per μωρὰ καὶ ἀνόητα.

1286. ὑγρᾶς ἀρούρας βῶλον. Alludit ad Cresphontis dolum, quo, quum ducerentur sortes de Peloponnesi divisione inter Herculis posteros, Messeniam, quam cupiebat, obtinuit. Rem narrat Apollodorus Bibliothecæ l. ii. cap. 8. Eustathius p. 361. τρόποι δὲ ἀναχρονισμοῦ εὐμέθοδοι καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἔνθα τε κλήρου μέμνηται, ὃς εὐλόφου κυνῆς ἔμελλε πρῶτος ἅλμα κουφιεῖν, ὡς μὴ βῶλος ὑγρᾶς ἀρούρης ὢν, κατὰ τὴν περιεργίαν τοῦ ὑστερογενοῦς Αἴαντος Κρεσφόντου. καὶ ἐν τῷ Τραχινίων δὲ προοιμίῳ, ἔνθα ἡ παλαιὰ Δηιάνειρα γνωμικῷ λόγῳ χρᾶται τοῦ ὑστέρου τῷ χρόνῳ Σόλωνος. ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ (449.) οὐκ ἄν ποτε δίκην ὧδ' ἐψήφισαν. ψηφίζειν γὰρ οὔπω εἴδησαν ἥρωες. ἀλλὰ μεταχρόνιον τὸ τῶν ψήφων εὕρημα. Quod sequitur ἅλμα κουφιεῖν ex Homerico adumbratum ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης.

1290. ποῖ βλέπων. Sic Aldus et codd. veteres bene. Triclinius ποῦ βλέπων. Vide supra ad 1237.

1296. ὁ φιτύσας πατήρ. Sic liquido scriptum in D. T. et ex emendatione in E. Mendose in ceteris φυτεύσας. Fallitur Heathius, et qui eum sequitur, Parisinus editor ad Antig. 645. quum φιτεύσας hic, et illic φιτεύει reponendum esse statuit. Græce non φιτεύειν, sed φιτύειν dicitur. Ceterum ista scholiastes intelligit de Aëropes patre, non de Atreo, tametsi is ab aliis perhibetur uxorem suam, postquam eam a fratre Thyeste vitiatam sensit, in mare præcipitari jussisse. Vide Euripidis scholiastam ad Oresten 812.

1297. ἐλλοῖς in membr. aliisque codd. aliquot notatum spiritu tenui, ut recte excudi fecit Turnebus.

ὃς ἐκ πατρὸς μέν εἰμι Τελαμῶνος γεγώς,
ὅστις στρατοῦ τὰ πρῶτ' ἀριστεύσας, ἐμὴν
ἴσχει ξύνευνον μητέρ', ἣ φύσει μὲν ἦν
βασίλεια, Λαομέδοντος· ἔκκριτον δέ νιν
δώρημ' ἐκείνῳ 'δωκεν 'Αλκμήνης γόνος.
ἆρ' ὧδ' ἄριστος ἐξ ἀριστέοιν δυοῖν
βλαστὼν ἂν αἰσχύνοιμι τοὺς πρὸς αἵματος,
οὓς νῦν σὺ τοιοῖσδ' ἐν πόνοισι κειμένους
ὠθεῖς ἀθάπτους, οὐδ' ἐπαισχύνῃ λέγων;
εὖ νῦν τόδ' ἴσθι, τοῦτον εἰ βαλεῖτέ που,
βαλεῖτε χ' ἡμᾶς τρεῖς ὁμοῦ ξυγκειμένους.
ἐπεὶ καλόν μοι τοῦδ' ὑπερπονουμένῳ
θανεῖν προδήλως μᾶλλον, ἢ τῆς σῆς ὕπερ
γυναικὸς, ἢ τοῦ σοῦ θ' ὁμαίμονος λέγω.

1301. Η ΦΥΣΕΙ ΜΕΝ ΗΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑ. ἀνασκευάζει τὰ εἰρημένα περὶ δυσγενείας αὐτοῦ. ΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΑΙΜΑΤΟΣ. τοὺς συγγενεῖς. ἴσως δεικτικῶς εἰς τὸν Αἴαντα, ἵν' ᾖ περιπαθὴς ἡ λέξις. ΩΘΕΙΣ ΑΘΑΠΤΟΥΣ. πιθανῶς πάλιν εἰσέβαλεν εἰς τὸν λόγον τοῦ δράματος.

1309. ΤΡΕΙΣ ΟΜΟΥ ΣΥΓΚΕΙΜΕΝΟΥΣ. ἐμὲ, καὶ σαυτὸν, καὶ Μενέλαον. οὐ γὰρ λέγει περὶ τῆς Τεκμήσσης καὶ τοῦ παιδὸς· ἐλεεινὸς γὰρ ὁ λόγος, οὐκ ἀπειλητικός.

1311. ΘΑΝΕΙΝ ΠΡΟΔΗΛΩΣ. ἀντὶ τοῦ λαμπρῶς, ἀνδρείως. λέγει δὲ ὅτι ταῦτα ἃ βούλεσθε περὶ τὸν Αἴαντα δρᾶσαι, πρότερον οὐ δράσετε, πρὶν ἢ κἀμὲ ἀποκτεῖναι· ἀποθνήσκων μέντοι σὺν ὑμῖν ἀπολοῦμαι.

1301. ἴσχει. gl. ἔσχε, quod in contextum transtulit codicis mei librarius.

1303. 'Αλκμήνης γόνος. Triclinius τόκος.

1308. βαλεῖτέ που. Postremæ voculæ superscripta glossa in codd. τοπικόν. Mallem legi ποι.

1309. ἡμᾶς τρεῖς. Nugas agit vetus enarrator, qui tres hos esse ait Teucrum et geminos Atridas, quia comminantis, non misericordiam moventis sermo est. Sed et metu atrocioris sceleris, nempe si mulieri et puero violentas inferret manus, et minis, quas postmodo diserte profert, Agamemnonem a proposito deterret Teucer.

1310. τοῦδ' ὑπερπονουμένῳ. gl. ὑπὲρ τοῦδε ἀγωνιζομένῳ. Vide supra ad v. 225.

1311. τῆς σῆς ὑπὲρ γυναικός. Hoc minus bene in versione reddidi. Vertere debebam, *quam tua pro conjuge, aut tui etiam fratris inquam.* Sic sensum bene exposuit antiquus criticus: ἐπεὶ καλόν μοι προδήλως ὑπὲρ τοῦδε πονουμένῳ μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ ὑπὲρ τῆς σῆς γυναικὸς, ἢ καὶ ὑπὲρ τῆς γυναικὸς λέγω τοῦ σοῦ ἀδελφοῦ. Hæsitatio autem illa, et simulata ignoratio utrius uxor causa sit belli, irati et contemnentis est. Deductum hoc observat Eustathius pag. 754. ex Achillis oratione ad Græcorum legatos, Il. ι'. 327. 'Ως καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν ἀΰπνους νύκτας ἴαυον, Ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων, 'Ανδράσι μαρνάμενος, ὀάρων ἕνεκα σφετεράων. Eustathii observationis partem protulit Clarkius.

[1312. θ' vertunt *etiam.* Electr. v. 1416. εἰ γὰρ Αἰγίσθῳ θ' ὁμοῦ. Vertit Brunckius: *Utinam et Ægistho simul!* Sic fortasse intelligenda hæc particula Œd. T. v. 258. Br. Herodotus viii. c. 101. νῦν τε συμβούλευσον. Inter-

πρὸς ταῦθ᾽, ὅρα μὴ τοὐμὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ σόν·
ὡς εἴ με πημανεῖς τι, βουλήσει ποτὲ
καὶ δειλὸς εἶναι μᾶλλον, ἢ ᾽ν ἐμοὶ θρασύς.

ΧΟ. ἄναξ Ὀδυσσεῦ, καιρὸν ἴσθ᾽ ἐληλυθὼς,
εἰ μὴ ξυνάψων, ἀλλὰ συλλύσων πάρει.

ΟΔ. τί δ᾽ ἔστιν, ἄνδρες; τηλόθεν γὰρ ᾐσθόμην
βοὴν Ἀτρειδῶν τῷδ᾽ ἐπ᾽ ἀλκίμῳ νεκρῷ.

ΑΓΑ. οὐ γὰρ κλύοντές ἐσμεν αἰσχίστους λόγους,
ἄναξ Ὀδυσσεῦ, τοῦδ᾽ ὑπ᾽ ἀνδρὸς ἀρτίως;

ΟΔ. ποίους; ἐγὼ γὰρ ἀνδρὶ συγγνώμην ἔχω
κλύοντι φλαῦρα, συμβαλεῖν ἔπη κακά.

ΑΓΑ. ἤκουσεν αἰσχρά. δρῶν γὰρ ἦν τοιαῦτ᾽ ἐμέ.

ΟΔ. τί γάρ σ᾽ ἔδρασεν, ὥστε καὶ βλάβην ἔχειν;

ΑΓΑ. οὔ φησ᾽ ἐάσειν τόνδε τὸν νεκρὸν ταφῆς
ἄμοιρον, ἀλλὰ πρὸς βίαν θάψειν ἐμοῦ.

ΟΔ. ἔξεστιν οὖν εἰπόντι τἀληθῆ φίλῳ,
σοὶ μηδὲν ἧσσον ἢ πάρος ξυνηρετμεῖν;

1314. ΒΟΥΛΗΣΗι ΠΟΤΕ. *μεταμεληθήσῃ, ὡς προπετὴς εἰς ἐμὲ εὑρεθεὶς, καὶ μὴ ἀποδειλιάσας παρὰ τὸ ἄρχειν. ἀμυνοῦμαι γάρ σε. ἢ βουλήσῃ ποτὲ καὶ δειλὸς εἶναι, καὶ μὴ ὑπ᾽ ἐμοῦ ἀναιρεθῆναι.*

1316. ΑΝΑΞ ΟΔΥΣΣΕΥ. *ἵνα μὴ ἴῃ αὐτῶν εἰς μακρὰν ἡ φιλονεικία, διαλλακτὴν εἰσήνεγκε τὸν Ὀδυσσέα. τοιοῦτον γὰρ ὁ καιρὸς ἐζήτει. εἰσῆκται δὲ Ὀδυσσεὺς, ὡς σοφὸς καὶ ἀμνησίκακος.*

1319. ΒΟΗΝ ΑΤΡΕΙΔΩΝ. *οὐκ ἐξ ἑτοίμου φησὶν ὅτι ἥκοι ἀναστελῶν Ἀγαμέμνονα, ἀλλ᾽ ἐπιμελόμενος τί πράττουσιν οἱ βασιλεῖς. τὴν δὲ ἑαυτοῦ γνώμην ἐδήλωσε διὰ τοῦ* ΑΛΚΙΜΩι ΝΕΚΡΩι, *ὅτι γενναίαν αὐτοῦ ἐδήλωσε τὴν τελευτήν. διδάσκει δὲ ὁ λόγος, ὅτι οὐ δεῖ κατὰ τεθνεώτων λέγειν, κἂν ἐχθροὶ ὦσιν.*

1322. ΕΓΩ ΓΑΡ ΑΝΔΡΙ. *συνετὸς ὁ Ὀδυσσεὺς, οὐκ εὐθὺς προστιθέμενος τῇ ὀργῇ. ἔστι γὰρ συγγνώμη καὶ τῷ κακῶς εἰπόντι, ἐὰν κακῶς πάσχων ἀμύνηται διὰ λόγων. ὁ δὲ Τεῦκρος οὔτε θεραπεύει Ὀδυσσέα διὰ τὸν ἀδελφόν· οὔτε ἀντιλέγει διὰ τὸν καιρόν.*

1328. ΕΞΕΣΤΙΝ ΟΥΝ. *δαιμόνιος ἡ ἐπιτήρησις. ἠπίστατο γὰρ ὅτι πάντες ἄνθρωποι πρὸς τὸ ἀληθὲς ἀγανακτοῦσι, καὶ ἀντιλέγουσι. τὸ δὲ ἑξῆς. ἔξεστιν ἐμοὶ τῷ φίλῳ σου εἰπόντι τἀληθῆ, καὶ τὰ ἑξῆς.* ΞΥΝΗΡΕΤΜΕΙΝ. *συμφωνεῖν, συντρέχειν ὡς πρότερον, ἐκ μεταφορᾶς τῶν κοινῶς ἐρεσσόντων.*

pres: nunc quoque. Stephani Fragm. de Urbib. et Pop. p. 751. Pin. *καὶ κτητικῶν τε ὀνομάτων.* *Schaef.*]

1314. *βουλήσει ποτέ.* Comminandi formula, qua usus etiam Comicus Nub. 1129. —*δοῦν᾽ ἴσως βουλήσεται, Κἂν ἐν Αἰγύπτῳ τυχεῖν ἂν μᾶλλον, ἢ κρῖναι κακῶς.* Seq. v. pro *ἢ ᾽ν*, quod valet *ἢ ἐν*, perperam in Aldina excusum *ἤ γ—*

1329. *ξυνηρετμεῖν.* Sic Aldus et codd. omnes veteres. Turnebus ineptissime pravam lectionem sinceræ prætulit, *ξυνηρεμεῖν*, quam unica Triclinii recensio exhibet, cum mentione tamen alterius: nam supra scriptum est γρ. *ξυνηρετμεῖν.* Illud autem vel ex oscitantia librarii est, vel ex imperiti hominis circa metrum cura. Penultima in hoc verbo corripitur ante tenuem et

ΑΓΑ. εἴπ'. ἦ γὰρ εἴην οὐκ ἂν εὖ φρονῶν, ἐπεὶ
φίλον σ' ἐγὼ μέγιστον Ἀργείων νέμω.
ΟΔ. ἄκουέ νυν. τὸν ἄνδρα τόνδε, πρὸς θεῶν,
μὴ τλῇς ἄθαπτον ὧδ' ἀναλγήτως βαλεῖν·
μηδ' ἡ βία σε μηδαμῶς νικησάτω
τοσόνδε μισεῖν, ὥστε τὴν δίκην πατεῖν.
κἀμοὶ γὰρ ἦν ποθ' οὗτος ἔχθιστος στρατοῦ,
ἐξ οὗ 'κράτησα τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων·
ἀλλ' αὐτὸν ἔμπας ὄντ' ἐγὼ τοιόνδ' ἐμοὶ
οὔκουν ἀτιμάσαιμ' ἄν, ὥστε μὴ λέγειν
ἕν' ἄνδρ' ἰδεῖν ἄριστον Ἀργείων, ὅσοι
Τροίαν ἀφικόμεσθα, πλὴν Ἀχιλλέως,
ὥστ' οὐκ ἂν ἐνδίκως γ' ἀτιμάζοιτό σοι.
οὐ γάρ τι τοῦτον, ἀλλὰ τοὺς θεῶν νόμους
φθείροις ἄν. ἄνδρα δ' οὐ δίκαιον, εἰ θάνοι,
βλάπτειν τὸν ἐσθλὸν, οὐδ' ἐὰν μισῶν κυρῇς.
ΑΓΑ. σὺ ταῦτ', Ὀδυσσεῦ, τοῦδ' ὑπερμαχεῖς ἐμοί;
ΟΔ. ἔγωγ'. ἐμίσουν δ', ἡνίκ' ἦν μισεῖν καλόν.
ΑΓΑ. οὐ γὰρ θανόντι καὶ προσεμβῆναί σε χρή;
ΟΔ. μὴ χαῖρ', Ἀτρείδη, κέρδεσιν τοῖς μὴ καλοῖς.
ΑΓΑ. τόν τοι τύραννον εὐσεβεῖν οὐ ῥᾴδιον.

1334. ΜΗΔ' Η ΒΙΑ ΣΕ. μὴ ἡ ἐξουσία βιασάσθω σε, ὥστε πρᾶξαί τι παρὰ τὸ δίκαιον. τουτέστι, μὴ, ὑπὲρ τοῦ ἐνδείξασθαι τούτῳ τὴν ἐξουσίαν, παραβῇς τὸ δίκαιον. ΚΑΙ ΜΟΙ ΓΑΡ ΗΝ ΠΟΘ'. ἱκανὸς ὁ λόγος εἰς πειθὼ, ὅτι κἀγώ ποτε ἐχθρὸς ὢν, ἐνδέδωκα νῦν διὰ τὸ δίκαιον.

1344. ΑΝΔΡΑ Δ' ΟΥ ΔΙΚΑΙΟΝ. δύναται καὶ ἐπὶ τοῦ μισοῦντος εἶναι· τὸν ἐσθλὸν οὐ δεῖ μνησικακεῖν. δύναται καὶ ἐπὶ τοῦ μισουμένου καὶ τετελευτηκότος· τὸν ἐσθλὸν οὐ δεῖ βλάπτεσθαι, οὐδὲ ἂν μισούμενος ᾖ. εὐκαταλλάκτως γὰρ δεῖ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς ἔχειν.

1350. ΤΟΝ ΤΟΙ ΤΥΡΑΝΝΟΝ. ὁ λόγος ὅτι οὐ πάντη τῷ δικαίῳ ἀκολουθητέον·

liquidam, ut in ὄκνος, ἀκμὴ, πότμος et similibus. Æschylus Persis 374. Ἐτροποῦντο κώπην σκαλμὸν ἀμφ' εὐήρετμον.

1333. μὴ τλῇς. gl. ὑπομείνῃς.

1339. οὔκουν ἀτιμάσαιμ' ἄν. Sic bene membr. et Aldus. In reliquis veteribus οὐκ ἂν ἀτιμάσαιμ' ἂν, labante metro, cui fulciendo Triclinius γε inseruit. Eamdem particulam in tertio abhinc versu omiserunt plerique librarii, quam tuentur præter Aldum membr. et D. E.

1345. βλάπτειν τὸν ἐσθλόν. Sic libri omnes. Mallem in generali sententia βλάπτειν τιν' ἐσθλόν.—οὐδ' ἐὰν μισῶν κυρῇς pro κυρῇ τις. Vide ad Trach. 2.

1350. εὐσεβεῖν, τουτέστι δικαιοπραγεῖν, ὡς πᾶσιν ἀρέσκειν. Eustath. p. 1514. Quum Atheniensibus libertatis

ΟΔ. ἀλλ' εὖ λέγουσι τοῖς φίλοις τιμὰς νέμειν.
ΑΓΑ. κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει.
ΟΔ. παῦσαι. κρατεῖς τοι, τῶν φίλων νικώμενος.
ΑΓΑ. μέμνησ' ὁποίῳ φωτὶ τὴν χάριν δίδως.
ΟΔ. ἀνὴρ ὅδ' ἐχθρὸς, ἀλλὰ γενναῖός ποτ' ἦν.
ΑΓΑ. τί ποτε ποιήσεις; ἐχθρὸν ὧδ' αἰδῇ νέκυν;
ΟΔ. νικᾷ γὰρ ἡ 'ρετή με τῆς ἔχθρας πολύ.
ΑΓΑ. τοιοίδε μέντοι φῶτες ἔμπληκτοι βροτοῖς.
ΟΔ. ἦ κάρτα πολλοὶ νῦν φίλοι, καὖθις πικροί.
ΑΓΑ. τοιούσδ' ἐπαινεῖς δῆτα σὺ κτᾶσθαι φίλους;
ΟΔ. σκληρὰν ἐπαινεῖν οὐ φιλῶ ψυχὴν ἐγώ.
ΑΓΑ. ἡμᾶς σὺ δειλοὺς τῇδε θἠμέρᾳ φανεῖς.

ἀλλά τι πρὸς τὸ συμφέρον ῥέπειν χρὴ τὸν τύραννον. ἀπρεπὲς γὰρ ὑπὸ Ἀγαμέμνονος ὁμολογεῖσθαι, ὅτι πᾶς τύραννος ἀδικεῖ ὑπὸ τῆς ἐξουσίας. περὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων ταύτην προβαλλόμενος.

1351. ΑΛΛ' ΕΥ ΛΕΓΟΥΣΙ. κατὰ κοινοῦ τὸ ΡΑΙΔΙΟΝ. ἔστιν οὖν ὁ νοῦς τοιοῦτος· ἀλλὰ ῥᾴδιόν ἐστι τοῖς καλῶς συμβουλεύουσι φίλοις τιμὰς νέμειν, ἀντὶ τοῦ, ἐμοὶ καλῶς σοι συμβουλεύοντι τιμὴν ἀπόδος, τουτέστιν ἄκουσόν μου.

1352. ΚΛΥΕΙΝ ΤΟΝ ΕΣΘΛΟΝ. ἄκρως αἱ ἀντιθέσεις. ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τιμῇ τῶν φίλων ὑφεῖναι τὸν βασιλέα τῆς ἐξουσίας παρακαλεῖ· ὁ δὲ ἀντιστρέψας φησὶν, ὅτι τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα χρὴ πείθεσθαι τοῖς βασιλεῦσι.

1356. ΤΙ ΠΟΤΕ ΠΟΙΗΣΕΙΣ. ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος. ποδαπός τις ἔσῃ πρὸς ἐχθροὺς, καὶ τί αὐτοὺς διαθήσεις δεινὸν, ὁπότε οὕτως ὑπὸ νεκροῦ ἥττησαι;

1358. ΕΜΠΛΗΚΤΟΙ ΒΡΟΤΩΝ. οἱ μὴ ἐμμένοντες τῇ ἀρχαίᾳ ἀρετῇ καὶ φιλίᾳ, ἄφρονες παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. Ἄλλως. ΕΜΠΛΗΚΤΟΙ. κοῦφοι, εὐμετάβολοι. ὀνειδίζει δὲ Ὀδυσσεῖ, ὡς εὐμεταβλήτῳ· οἱ τοιοῦτοι οὖν ἔμπληκτοι παρὰ τοῖς βροτοῖς λέγονται, ὡς καὶ Ὅμηρος· (Ὀδ. υ'. 132.)

Ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων.

1359. Η ΚΑΡΤΑ. πρὸς ταῦτα Ὀδυσσεὺς ἀντιλέγει, ὅτι οὐκ ἐν τῇ ταυτότητι μένει τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος· ἀλλὰ ποτὲ μὲν φίλοι εἰσὶ, ποτὲ δὲ ἐχθροί. πολὺ, φησὶ, τοῦτο ἀνθρώπων ἐστὶ, τὸ κατὰ καιρὸν μεταβάλλεσθαι εἰς φιλίαν, ἢ εἰς ἔχθραν.

studiosissimis odio esset regnum, quavis oblata occasione Tragici poëtæ ejusmodi inculcabant sententias, quibus regiam potestatem obtrectarent.

1355. *ἀνὴρ ὅδ' ἐχθρός*. Perperam vulgo *ὅδ' ἐχθρὸς ἀνήρ*.

1358. *ἔμπληκτοι βροτοῖς*. Sic membr. D. et meus, ut et veteres criticos legisse perspicuum est. In aliis, ut in impressis, *βροτῶν*. Proprie *ἔμπληκτος* est *μαινόμενος*, *μανιώδης*, et per consequens *εὐμετάβλητος*. glossa: *τοιοίδε φῶτες, ἤγουν οἱ νῦν μὲν φίλοι, ἔπειτα δὲ ἐχθροὶ, ὥσπερ οἱ παραπλῆγες*. Hac significatione, nempe *τοῦ παραπλῆγος*, occurrit istud nomen apud Euripidem in loco, quem depravatum citat Heathius, quique sic ex Musgravii sententia legendus, Troadum v. 1211. *Θνητῶν δὲ μωρὸς, ὅστις, εὖ πράσσειν δοκῶν, Βέβαια χαίρει· ταῖς τροπαῖς γὰρ αἱ τύχαι, Ἔμπληκτος ὡς ἄνθρωπος, ἄλλοτ' ἄλλοσε Πηδῶσι, κοὐδεὶς αὐτὸς εὐτυχεῖ ποτέ*.

1362. *τῇδε θἠμέρᾳ*, id est *τῇδε τῇ ἡμέρᾳ*. Perperam hic et aliis in locis, ut supra 756. 778. in Turnebi editione et ejus traducibus excusum *τῇδέ θ' ἡμέρᾳ*, quasi plene esset *τῇδέ τε ἡμέρᾳ*, [*τῇδ' ἔθ' ἡμέρᾳ*. Brunckius *τῇδε θἠ-*

ΟΔ. ἄνδρας μὲν οὖν Ἕλλησι πᾶσιν ἐνδίκους.
ΑΓΑ. ἄνωγας οὖν με τὸν νεκρὸν θάπτειν ἐᾶν;
ΟΔ. ἔγωγε. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνθάδ' ἵξομαι.
ΑΓΑ. ἦ πάνθ' ὁμοῖα πᾶς ἀνὴρ αὑτῷ πονεῖ.
ΟΔ. τῷ γάρ με μᾶλλον εἰκὸς, ἢ 'μαυτῷ πονεῖν;
ΑΓΑ. σὸν ἆρα τοὔργον, οὐκ ἐμὸν κεκλήσεται.
ΟΔ. ὡς ἂν ποιήσῃς, πανταχῇ χρηστός γ' ἔσει.
ΑΓΑ. ἀλλ' εὖ γε μέντοι τοῦτ' ἐπίστασ', ὡς ἐγὼ
σοὶ μὲν νέμοιμ' ἂν τῆσδε καὶ μείζω χάριν·
οὗτος δὲ κἀκεῖ κἀνθάδ' ὢν, ἔμοιγ' ὁμῶς
ἔχθιστος ἔσται. σοὶ δὲ δρᾶν ἔξεσθ' ἃ χρῇ.
ΧΟ. ὅστις σ', Ὀδυσσεῦ, μὴ λέγει γνώμῃ σοφὸν
φῦναι, τοιοῦτον ὄντα, μῶρός ἐστ' ἀνήρ.
ΟΔ. καὶ νῦν γε Τεύκρῳ τἀπὸ τοῦδ' ἀγγέλλομαι,
ὅσον τότ' ἐχθρὸς ἦν, τοσόνδ' εἶναι φίλος.
καὶ τὸν θανόντα τόνδε συνθάπτειν θέλω,
καὶ ξυμπονεῖν, καὶ μηδὲν ἐλλείπειν, ὅσον
χρὴ τοῖς ἀρίστοις ἀνδράσιν πονεῖν βροτούς.
ΤΕΥ. ἄριστ' Ὀδυσσεῦ, πάντ' ἔχω σ' ἐπαινέσαι

1363. ΕΝΔΙΚΟΥΣ. ὁ μὲν τὸ τῆς ἀνδρείας, ὁ δὲ τὸ τῆς δικαιοσύνης προβάλλεται.

1365. ΚΑΙ ΓΑΡ ΑΥΤΟΣ. καὶ γὰρ αὐτὸς ὑπόκειμαι τῇ ὁμοίᾳ τύχῃ, τῇ ἀνθρωπίνῃ. ἢ καὶ αὐτὸς ἵξομαι πρὸς τὸ θάψαι αὐτόν.

1366. Η ΠΑΝΘ' ΟΜΟΙΑ. ὄντως πάντα τὰ ἀνθρώπινα ὅμοια. πᾶς γὰρ ἄνθρωπος τὴν οἰκείαν πραγματεύεται σωτηρίαν. ἔχει δέ τινα δυσκολίαν. καὶ ἔστιν οὕτως κοινὸν ἔγκλημα τοῦτο τοῖς ἀνθρώποις, τὸ εἶναι ἕκαστον φίλαυτον. τοῦτο οὖν ἐγκαλεῖ τῷ Ὀδυσσεῖ ὁ Ἀγαμέμνων· ὅτι εὐδοξίαν σοι ἐργάζεται τὸ ὑπείκειν ταφῆναι τὸν Αἴαντα, οὐδαμῇ τὸ κεχαρισμένον ἑτέρῳ διαπράττεις. καὶ ὁμολογεῖ Ὀδυσσεὺς τὸ φίλαυτον, ἵνα μὴ δόξῃ πᾶσιν ἀντιλέγειν.

1376. ΑΠΟ ΤΟΥΔΕ. ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας ἀγγέλλομαι καὶ σημαίνω αὐτῷ φιλίαν. ΣΥΝΘΑΠΤΕΙΝ ΘΕΛΩ. καλῶς τὸ ΘΕΛΩ, εἰ ἐπιτρέποι γε.

1381. ΑΡΙΣΤ' ΟΔΥΣΣΕΥ. εὐγνωμόνως πρὸς τὸ παρὸν ὁ Τεῦκρος θεραπεύει τὸν Ὀδυσσέα, καταθέμενος καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχθραν. ΚΑΙ Μ' ΕΨΕΥΣΑΣ. ψευσθῆναι ἐποίησας τῆς ἐλπίδος, ἣν κακὴν εἶχον περὶ σέ.

μέρᾳ. Lobeckius τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ. *Schaef.*]

1366. *ὁμοῖα, consimilia. Ut quisque operam dat, ut factis suis par referatur gratia!*

[1368. *σόν γ' ἆρα.* Vulgo *σὸν ἆρα.* Illud Porsonus ex scriptura utriusque Juntinæ et Ms. Trin. (cui accedit Codex ab Hermanno inspectus), *σὸν γὰρ ἆρα*, elicuit. *Schaef.*]

1369. *πανταχῇ.* Sic D. Augustanus et meus. Perperam in aliis, ut in Aldina, *πανταχοῦ.* Vide notam ad Comici Lysistr. 1230. *πανταχῇ* jam lectum fuerat in utraque Juntina.

[1370. *ἀλλ' εὖ γε μέντοι τοῦτ' ἐπίστασ'.* Xenophon. Anab i. 4. 8. *ἀλλ' εὖ γε μέντοι ἐπιστάσθωσαν.* *Schaef.*]

λόγοισι· καί μ' ἔψευσας ἐλπίδος πολύ.
τούτῳ γὰρ ὢν ἔχθιστος Ἀργείων ἀνήρ,
μόνος παρέστης χερσὶν, οὐδ' ἔτλης παρὼν
θανόντι τῷδε ζῶν ἐφυβρίσαι μέγα,
ὡς ὁ στρατηγὸς οὑπιβρόντητος μολὼν,
αὐτός τε χὠ ξύναιμος ἠθελησάτην
λωβητὸν αὐτὸν ἐκβαλεῖν, ταφῆς ἄτερ.
τοιγάρ σφ' Ὀλύμπου τοῦδ' ὁ πρεσβεύων πατὴρ,
μνήμων τ' Ἐριννὺς, καὶ τελεσφόρος Δίκη
κακοὺς κακῶς φθείρειαν, ὥσπερ ἤθελον
τὸν ἄνδρα λώβαις ἐκβαλεῖν ἀναξίως.
σὲ δ', ὦ γεραιοῦ σπέρμα Λαέρτου πατρὸς,
τάφου μὲν ὀκνῶ τοῦδ' ἐπιψαύειν ἐᾶν,
μὴ τῷ θανόντι τοῦτο δυσχερὲς ποιῶ·
τὰ δ' ἄλλα καὶ ξύμπρασσε· κεἴ τινα στρατοῦ
θέλεις κομίζειν, οὐδὲν ἄλγος ἕξομεν.
ἐγὼ δὲ τἄλλα πάντα πορσυνῶ· σὺ δὲ
ἀνὴρ καθ' ἡμᾶς ἐσθλὸς ὢν ἐπίστασο.

ΟΔ. ἀλλ' ἤθελον μέν· εἰ δὲ μὴ 'στί σοι φίλον
πράσσειν τάδ' ἡμᾶς, εἶμ' ἐπαινέσας τὸ σόν.

ΤΕΥ. ἅλις. ἤδη γὰρ πολὺς ἐκτέταται
χρόνος. ἀλλ' οἱ μὲν κοίλην κάπετον
χερσὶ ταχύνετε, τοὶ δ' ὑψίβατον
τρίποδ' ἀμφίπυρον λουτρῶν ὁσίων
θέσθ' ἐπίκαιρον· μία δ' ἐκ κλισίας

1386. ΕΠΙΒΡΟΝΤΗΤΟΣ. ὃ εἰώθαμεν λέγειν ἐμβρόντητον.

1394. ΤΑΦΟΥ ΜΕΝ ΟΚΝΩ. πιθανῶς καὶ εὐσχημόνως τοῦτο λέγει ὁ Τεῦκρος.

1401. ΕΙΜ' ΕΠΑΙΝΕΣΑΣ ΤΟ ΣΟΝ. πιθανὴ ἡ ἔξοδος διὰ τὴν σπουδὴν τῆς ταφῆς.· πολὺς οὖν ἤδη χρόνος, ἀφ' οὗ τετελεύτηκεν ὁ Αἴας, καὶ ἤδη δεῖ αὐτὸν ταφῆναι.

1404. ΤΑΧΥΝΕΤΕ. μετὰ σπουδῆς ὀρύξατε. ΕΠΙΚΑΙΡΟΝ. εὔκαιρον. καιρὸς γὰρ ἤδη καὶ τούτου, ὥστε ἀπολοῦσαι τὸ σῶμα καὶ καθᾶραι.

1406. ΕΚ ΚΛΙΣΙΑΣ. τῆς σκηνῆς. ΙΛΗ. σύστημα. κυρίως δὲ φατρία. ΥΠΑΣΠΙΔΙΟΝ. ἐνόπλιον.

1383. ἔχθιστος. gl. ἤγουν μάλιστα μεμισημένος.

1393. σπέρμα Λαέρτου. Sic Aldus et codd. veteres. In Triclinii recensione Λαρτίου.

1396. ξύμπρασσε. Perperam vulgo ξύμπραττε.

1403. κάπετος, ὁ ἐσκαμμένος λάκκος, παρὰ τὸ σκάπτειν, ἐλλείψει τοῦ σ. Vide Eustathium p. 1019. 1376.

ἀνδρῶν ἴλη τὸν ὑπασπίδιον
κόσμον φερέτω.
παῖ, σὺ δὲ πατρός γ', ὅσον ἰσχύεις,
φιλότητι θίγων, πλευρὰς ξὺν ἐμοὶ
τάσδ' ἐπικούφιζ'. ἔτι γὰρ θερμαὶ
σύριγγες ἄνω φυσῶσι μέλαν
μένος. ἀλλ' ἄγε πᾶς φίλος ὅστις ἀνὴρ
φησὶ παρεῖναι, σούσθω, βάτω,
τῷδ' ἀνδρὶ πονῶν τῷ πάντ' ἀγαθῷ
κοὐδενί πω λῴονι τῶν θνητῶν
Αἴαντος· ὅτ' ἦν, τότε φωνῶ.

ΧΟ. ἦ πολλὰ βροτοῖς ἐστὶν ἰδοῦσι
γνῶναι· πρὶν ἰδεῖν δ', οὐδεὶς μάντις
τῶν μελλόντων ὅ τι πράξει.

1409. ΠΑΙ ΣΥ ΔΕ. τραγικὰ καὶ ταῦτα, καὶ πάθους ἐχόμενα. ΣΥΡΙΓΓΕΣ. ἀναδόσεις. ΜΕΛΑΝ ΜΕΝΟΣ. ἀντὶ τοῦ τὴν δύναμιν τοῦ Αἴαντος. ΠΑΣ ΦΙΛΟΣ. ὅστις τῶν παρόντων φίλος ἐστὶ, σπευδέτω εἰς τὴν ταφήν. ΤΩι ΠΑΝΤ' ΑΓΑΘΩι. οἱ τοιοῦτοι ἔπαινοι περὶ τῶν ἰδίων λεγόμενοι περιπαθέστεροί εἰσιν.

1418. Η ΠΟΛΛΑ ΒΡΟΤΟΙΣ. οἰκείως ἔχει τοῖς ἀπαλλαχθήσεσθαι μέλλουσιν ἡ τελευταία γνώμη, ὅτι πλεῖστά ἐστι τοῖς ἀνθρώποις γνῶναι ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων γιγνομένων· προμηθείᾳ δὲ ἀδύνατον χρήσασθαι, καὶ μαντεύσασθαι, ὅ τι ποτὲ ἀποβήσεσθαι μέλλει. ταῦτα δὲ ἅμα λέγοντες προπέμπουσι τὸν νεκρὸν, καὶ γίγνεται ἔξοδος πρέπουσα τῷ λειψάνῳ.

1412. *μέλαν μένος, atrum sanguinem. μένος* ad corpus pertinet, et notat primaria significatione, *ἰσχὺν, δύναμιν, βίαν*. Inde sanguinem, quo continentur vires et vita, *μένος* appellat Sophocles, ut prolificum humorem Sosipater in epigrammate *λευκὸν μένος*.

[1415. *τῷ πάντ' ἀγαθῷ*. Electræ v. 301. *ὁ πάντ' ἄναλκις οὗτος. Schæf.*]

1416. Aldus et veteres codd. habent *κοὐδενί πω λῴονι θνητῶν*, syllaba ad integritatem versus deficiente. Prava est Triclinii lectio *καὶ οὐδενί*— Ante diphthongum *καὶ* elidi debet. Proinde retinenda antiqua lectio, vel legendum *κοὐδενί πω λῴονι τῶν θνητῶν*.

Versus qui ex Ajacis persona in nescio cujus poëtæ tragœdia recitabantur profert Clemens Alex. Strom. ii. p. 462. quos, etsi doctis quibusdam viris et Sophoclem auctorem habere, et ad ejus Ajacem pertinere visi fuerint, Grotius prudenter inter incertorum tragicorum fragmenta retulit p. 461.—*Πῆμα δ' οὐδὲν ἐλευθέρου Ψυχὴν ἔδακνεν ἀνδρὸς, ὡς ἀτιμία. Οὕτως πέπονθα, καί με συμφοροῦσ' ἀεὶ Βαθεῖα κηλὶς ἐκ βυθῶν ἀναστρέφει, Λύσσης πικροῖς κέντροισιν ἠρεθισμένον. Nihil infamia Gravius perurit pectus ingenuum viri: Ea me calamitas terret, et penitus fibris Adacta miserum versat ex imo lues, Stimulisque mentem durus exagitat furor.*

ΤΕΛΟΣ ΑΙΑΝΤΟΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΥ.

ADDENDUM.

[Œd. Tyr. 139. s. *τάχ' ἂν—ἂν—θέλοι.* Prius ἂν arctissime jungo particulæ *τάχα*: *τάχ' ἂν* enim hic etiam posita *ἐκ παραλλήλου*: posterius refero ad verbum *θέλοι.* Aliter visum Hermanno ad Viger. p. 781. cujus rationem probat Erfurdtius. Ceterum hæc sit interpungere nunc malim :—

Ὅστις γὰρ ἦν, ἐκεῖνον ὁ κτανὼν τάχ' ἂν
Κἄμ' ἂν τοιαύτῃ χειρὶ τιμωρεῖν θέλοι.

Sic Electr. v. 1123. *δόθ', ἥτις ἐστί.* Ac sæpe ita dicitur *ὅστις ἐστὶν* etc. *Schæf.*]

FINIS TOMI PRIMI.